

Biblioteka Politechniki Krakowskiej

10000231455

SŁOWNIK KOLEJOWY

CZEŚĆ PIERWSZA

POLSKO - NIEMIECKO - ROSYJSKO -
FRANCUZKO - ANGIELSKA

ułożył

BOLESŁAW Weryha DAROWSKI

STARSZY INŻYNIER C. K. AUSTR. KOLEI PAŃSTWOWYCH WE LWOWIE.

z udziałem

IGNACEGO KEMPIŃSKIEGO

technika drogi żelaznej Nadwiślańskiej w Warszawie.

LWÓW 1890.

SŁOWNIK KOLEJOWY.

Zawierający wyrazy z zakresu budowy, urządzeń, utrzymania i ruchu dróg żelaznych, służby pociągowej, budowy i naprawy parowozów, powozów i wozów kolejowych, sygnalowania, telegrafu i elektrotechniki kolejowej; taryfowości, kasowości i rachunkowości tudzież nazwy materiałów i narzędzi używanych w kolejnictwie

do użytku

Zarządów dróg żelaznych, inżynierów, techników, zawiadowców stacyj i parowozowni, urzędników, maszynistów, konduktorów, dozorców drogowych, mostowych i magazynowych, jak również przedsiębiorców, przemysłowców i rzemieślników, oraz uczniów szkół technicznych i przemysłowych.

Wydany staraniem i nakładem

Towarzystwa politechnicznego we Lwowie.

Ułożył

BOLESŁAW Weryha DAROWSKI

NADINŻYNIER C. K. AUSTR. KOLEI PAŃSTWOWYCH WE LWOWIE

z udziałem

IGNACEGO KEMPIŃSKIEGO

technika drogi żelaznej Nadwiślańskiej w Warszawie.

(Cena 2 zł. 50 ct. w. a. (2 Rs. 50 kop. — 5 Marek. — 6.25 fr.)

II. Wydanie.

Lwów 1890.

Czcionkami I. Związkowej Drukarńi we Lwowie.

// 41390

Autor zastrzega sobie wszelkie prawa również co do całkowitego
lub częściowego tłumaczenia na inne języki.

Akc. Nr. K 3057/60

PRZEDMOWA.

Towarzystwo politechniczne lwowskie czyniąc zadość powszechnie uznanej potrzebie ułożenia polskiego słownictwa technicznego postanowiło podać do ogólnej wiadomości materiały zebrane i ułożone zbiorową pracą swych członków a przejrzane i uzupełnione przez techników warszawskich.

Wybrana w tym celu komisya słownikowa pracując od roku 1879 napotyka na liczne trudności z powodu braku wyrazów technicznych, które często dopiero tworzyć potrzeba; jeżeli jednak choćby tylko część pewna tych nowych wyrazów przyjmie się w praktyce, praca jej i pod tym względem nie będzie straconą.

W myśl uchwał zjazdów techników polskich, przystępujemy do wydawnictwa słowników pojedynczych działów techniki, zaczynając od

1. kolejnictwa, poczem w razie chętnego przyjęcia tego wydania przez Ogół, nastąpią w miarę postępu pracy inne a mianowicie, słowniki:

2. technologii mechanicznej i budowy maszyn,
3. technologii chemicznej,
4. budownictwa lądowego i architektury,
5. inżynierski, zawierający wyrazy z zakresu robót wodnych, ziemnych, budowy drogi, mostów, tuneli, kanałów, portów, regulacji rzek, budowy statków, żeglarstwa, tudzież miernictwa, mechaniki budowniczej, (składni wykreślnej, teoryi mostów i statyki budowli),
6. górniczy,
7. rolniczy i leśny,
8. matematyczny.

W końcu słownik techniczny ogólny, obejmujący słownictwo wszystkich powyżej wymienionych działów.

Wydawnictwo niniejsze uważamy zatem tylko jako materiał słownikowy, który poddajemy ścisłej krytyce wszystkich ziomków, dbających o czystość języka polskiego, pozostawiając stanowczy w tej sprawie głos Akademii Umiejętności w Krakowie, jako najwyższej naszej instytucji naukowej, która zresztą bierze już udział w dotychczasowej pracy komisji słownikowej Towarzystwa politechnicznego w osobie czynnego członka tejże Akademii Profesora *Dr. Antoniego Małeckiego*, zastępcy kuratora Biblioteki Ossolińskich, członka austr. Izby Panów, b. posła na sejm krajowy i t. d., któremu

też na tem miejscu należne, a ze wszech miar zasłużone składamy podziękowanie za chętne i ciągle przeglądanie prac naszych.

Poczytujemy sobie również za miły obowiązek podziękowania wszystkim biorącym udział w tej żmudnej pracy, szczególnie zaś za chętne przeglądanie i uzupełnianie tego słownika, w czem brali udział w Warszawie P. T. Panowie:

Adam Braun, inżynier i redaktor Przeglądu Technicznego.

Edward Cichocki, budowniczy.

Aleksander Graf, inż. d. ż. WW. i WB.

Jakób Heilpern, inż. d. ż. WW. i WB.

Śp. Jan Henrich, budowniczy.

Zygmunt Kiślański, budowniczy.

Ignacy Kempński, technik d. ż. Nadwiślańskiej.

J. Krachelski, urz. d. ż. Nadwiślańskiej.

A. Odyniec, agent d. ż. Moskiewsko - Brzeskiej.

Emil Paydly, inż. d. ż. Nadwiślańskiej.

Aleksander Podwarski, inż. d. ż. WW. i WB.

Alfred Rattaz, starszy referent biura taryfowego d. ż. WW. i WB.

Feliks Rycerski, inż. d. ż. WW. i WB.

Emil Schönfeld, inż. d. ż. WW. i WB.

Stefanowicz, urz. d. ż. WW. i WB.

Ludwik Wojno, inż. d. ż. WW. i WB.

tudzież Stefan Kossuth, dyrektor fabryk w Żyrardowie.

Edward Epler, inż. kolei Karola Ludwika w Krakowie.

Aleksander Pragłowski, inż. kolei Karola Ludwika w Przemysłu.

Wreszcie składamy serdeczne podziękowanie za długoletnie współpracownictwo członkom lwowskiej komisji słownikowej Towarzystwa Politechnicznego we Lwowie, w której przy wydaniu tego słownika byli szczególnie czynni Panowie:

Feliks Bieńkowski, inżynier Wydziału krajowego.

Juliusz Jaks Bykowski, profesor szkoły politechnicznej.

Bolesław Weryha Darowski, nadinżynier c. k. kolei państwowych.

Tadeusz Fidler, b. asystent szkoły politechnicznej.

Napoleon Kovats, nadinżynier kolei czerniowieckiej.

Franciszek Lederer, inż. kolei Karola Ludwika.

Henryk Machalski, nadinżynier kolei czerniowieckiej.

Juliusz Ross, inspektor c. k. kolei państwowych.

Antoni Świątkowski, budowniczy i

Maksymilian Thullie, profesor szkoły politechnicznej.

Wobec postępu i rozwoju kolejnictwa, wobec mnóstwa nowych przedmiotów, ulepszeń i wynalazków tudzież zwiększonego ruchu międzynarodowego zbytecznem byłoby dowodzić potrzeby wyrobienia

polskiego słownictwa kolejowego i zestawienia naszych wyrazów technicznych z wyrazami ościennych narodów.

Czy naszą pracą osiągnęliśmy cel zamierzony w zupełności, niechaj osądzą koledzy z zawodu kolejowego oraz każdy, kto pracy na tem polu spróbował; — ograniczamy się więc na tych wyrazach, a słownik niniejszy niechaj sam mówi za siebie.

Towarzystwo politechniczne we Lwowie.

Do powyższej przedmowy pozwolę sobie nadmienić, że niemałą trudność miałem w wyborze wyrazów a mianowicie, które z nich umieścić w tym słowniku a które pominąć, bo właściwie wszystkie gałęzie technicznej wiedzy wchodzą w zakres kolejnictwa, jakąż tutaj zakreślić granicę? — Przyjmując wyrazy dotyczące się budowy i ruchu dróg żelaznych niemożna zaniechać handlowych i kasowych, przyjmując nazwy i wyrażenia sygnałowe jakżeż pominąć telegraf i elektrotechnikę — przyjmując części składowe wozów i parowozów niemożna również pominąć machin, narzędzi i materiałów służących do ich budowy i naprawy.

Dalszą trudność sprawiały wynalazki i ulepszenia z lat ostatnich, dla których nie było jeszcze utartych wyrażeń — niejednen znowu przedmiot lub czynność inaczej zowią w Warszawie, inaczej na Litwie lub Ukrainie, inaczej zaś w Poznańskim, w Krakowskim lub na Rusi Czerwonej.

Tak samo jak niejedno pruskie wyrażenie niezrozumiałem jest w Niemczech południowych lub w Austrii a wyrazy belgijskie różnią się od francuzkich; — angielskie i amerykańskie drogi żelazne nie stykają się z drogami naszego stałego lądu i podległe innym przepisom w wielu wypadkach niemają odpowiednich naszym wyrazów technicznych. W Rosyi wreszcie przemysł kolejowy rozwinął się w leciech ostatnich, nic też dziwnego, że wiele wyrażeń przejął z zagranicy.

Wypadało więc czerpać z rozlicznych źródeł, tak z dzieł naukowych jak z przepisów instrukcyj, okólników, czasopism a najwięcej z praktyki.

W myśl uchwał drugiego zjazdu techników staraliśmy się takie różniące się wyrażenia zszeregować obok siebie przytem obe lub niewłaściwe umieszczając w nawiasie a nie przesądzając, które z nich zdołają się utrzymać w późniejszej praktyce, inaczej bowiem byłby to słownik małopolski lub mazowiecki, ale nie polski.

Robiło się co można a czując niedostateczność tej kilkoletniej pracy upraszam o pobłażanie i o dalszą pracę nad ustaleniem zebranych tu wyrażeń technicznych, które jak już wyżej powiedziano, niechaj same mówią za siebie.

Lwów dnia 28. Listopada 1889.

Bolesław Werytka Darowski.

Skrócenia używane przy niniejszem wydawnictwie.

a.	znaczy po angielsku	mech.	znaczy mechanika
arch.	" architektura	metal.	" metalurgia
bla.	" blacharstwo	mier.	" miernictwo i niwelacya
brw.	" barwiarstwo	mur.	" murarstwo
bud.	" budownictwo lądowe	n.	" po niemiecku
bud. kol.	" budowa kolei (drogi żel.)	narz.	" narzędzie
bud. dr.	" " dróg	odl.	" odlewnictwo
bud. mach.	" " machin	p.	" patrz
bud. most.	" " mostów	parw.	" parowóz, bud. parowozów
bud. wod.	" budownictwo wodne	r.	" po rosyjsku
ch.	" chemia	rach.	" rachunkowość
cieś.	" ciesielstwo	rob. ziem.	" roboty ziemne
cz. skł.	" części składowe	rob. wod.	" " wodne
drt.	" druciarstwo	ruch. kol.	" ruch drogi żelaznej
elekt.	" elektrotechnika	stol.	" stolarstwo
f.	" po francuzku	ślus.	" ślusarstwo
fiz.	" fizyka	stat. bud.	" statyka budowli
gaz.	" gazownictwo	sygn.	" sygnalowanie
geom.	" geometrya	taryf.	" taryfowość
górn.	" górnictwo	techn. ch.	" technologia chemiczna
grb.	" garbarstwo	techn. m.	" " mechaniczna
hut.	" hutnictwo	tel.	" telegraf
inż.	" inżyniera	tend.	" tender, cz. skład. tendra
kas.	" kasowość	tk.	" tkactwo
kgm.	" kilogramometer	tok.	" tokarstwo
kmn.	" kamieniarka	utr. kol.	" utrzymanie kolei
kol.	" kolej, kolejnictwo	wóz	" wóz kolejowy
koł.	" kołodziejstwo	woźn.	" służba woźnicza
kow.	" kowalstwo	zdu.	" zduństwo
leś.	" leśnictwo	żegl.	" żeglarstwo, żegluga
mat.	" matematyka	żel.	" żeleźnictwo
matr.	" materyał	( )	" wyraz niewłaściwy lub [objaśniający.

Oznaczenie miar i wag.

Miały długości:

km kilometr
m metr
dm decymetr
cm centymetr
mm milimetr

Miały powierzchni:

km² kilometr kwadratowy
m² metr kwadratowy
dm² decymetr kwadratowy
cm² centymetr kwadratowy
mm² milimetr kwadratowy
ha hektar
a ar

Miały objętości:

km³ kilometr sześcienny
m³ metr sześcienny

dm³ decymetr sześcienny
cm³ centymetr sześcienny
mm³ milimetr sześcienny

Miały pojemności:

hl hektolitr
l litr
dl decylitr
cl centylitr

Wagi:

t tona
q cetnar metryczny
kg kilogram
dkg dekagram
g gram
dg decygram
cg centygram
mg miligram

A.

Abrys, p. Szkic, Pierworys.

Abscyssa, p. Odcięta.

Absyda, (półkłęże), (arch.); n. *Absyde*, *Apsis*, *Absis*; r. абсида, сводъ, нишъ; f. *abside*, *apside*; a. *apse*, *apsis*; przybudowanie półokrągłe niższe i węższe od budynku głównego, do tegoż dosklepione, używane przeważnie przy świątyniach w stylu romańskim.

Achromatyzm, p. Nierozbarwność.

Adamaszek, (matr.); n. *Damast*; r. камка, шёлковый штофъ; f. *damas*; a. *damask*; tkanina jedwabna.

Adhezya, p. Przyleganie.

Administracya, zarząd; (ruch. kol.) n. *Administration*; r. администрация; f. *administration*; a. *administration*.

Aerometr, p. Powietrzomierz.

Aerostatyka, (fiz.); n. *Aerostatik*; r. аэростатика; f. *aérostatique*; a. *aerostatics*; część mechaniki, badająca równowagę gazów.

Agregat, (miner.); p. Skupieniec.

Ajent; n. *Agent*; r. агентъ; f. *agent*; a. *agent*.

Akacya; n. *Acacienholz*; r. акація, горóховое дéрево; f. *acacia*; a. *acacia*, *locust-tree*.

Akacyн; n. *Arabin*, *Arabinsäure*, *Gummi-säure*; r. акацинь, арабинь; f. *acacine*, *arabine*; a. *arabin*.

Aksesorya do szyn; p. Przybory do szyn.

Akcyя, (kas.); n. *Actie*; r. акция; f. *action*; a. *share*, *bond*; kwit na udział wpłacony do przedsiębiorstwa.

— **drogi żelaznej, udział**; n. *Eisenbahn-actie*, *Antheilschein*; r. акция железной дороги; f. *action de chemin de fer*; a. *railwayshare*, kwit na udział wpłacony do przedsiębiorstwa.

— **pierwszeństwa, udział pierwszeństwa, oblig pierwszeństwa**; n. *Prioritätsactie*; r. акция первенства; f. *action de priorité*; a. *priority-share*; udział zapewniający pierwszeństwo hipoteczne.

Akcyя pożytkowa, arkusz pożytkowy, (kas.); n. *Genusschein*, *Genussactie*; r. прибыльная акция; f. *action de jouissance*; wydana po wylosowaniu akcyi, uprawniająca do dalszego pobierania udziału w zyskach (dywidendy).

Akcyonaryusz, (kas.); n. *Actionär*, *Antheilhaber*; r. акціонеръ; f. *actionnaire*; *share-holder*, *bond-holder*; właściciel udziału w przedsiębiorstwie.

Akonityna, (ch.); n. *Aconitin*; r. аконитинъ; f. *aconitine*; a. *aconitine*.

Akord, p. Ugoda.

Aksamit, (matr.); n. *Sammt*; r. бархатъ; f. *velours*; a. *velvet*.

Akta; n. *Acten*; r. дѣло; f. *archives*; pisma urzędowe.

Akumulator, (zbiornik energii, zbiornik prądu), **zapaśnica, zasobnik**, (b. m.); n. *Accumulator*, *Kraftsammeler*; r. аккумуляторъ, снарядъ для подъёма; f. *accumulateur*; a. *accumulator*; przyrząd zbierający częściowo pracę mechaniczną przez dłuższy czas, celem oddania takiej w znacznie krótszym czasie.

Akustyka, (fiz.); n. *Akustik*, *Tonlehre*, *Lehre vom Schalle*; r. акустика; f. *acoustique*; a. *acustics*; nauka o dźwięku.

Alabaster; n. *Alabaster*; r. алебастръ; f. *albâtre*; a. *alabaster*.

Albumin, p. Białko.

Aleja, (bud. dr.); n. *Alee*; r. аллея; f. *allée*; a. *alley*.

Aliaż, p. Stop.

— **ołowiu, stop ołowiu, kompozycya ołowiana**, (metal.); n. *Bleicombposition*; r. хрупкій, сюрмянистый свинець, гартъ; f. *plomb aigre*; a. *hard lead*; stop różnych kruszców, w którym ołów przeważa.

Alidada, p. Celownik.

Alizaryna, (barw.); n. *Alizarin*; r. ализаринъ; f. *alizarine*; a. *alixanine*.

Alkalia, p. Ługowiec.

Alkierz, p. Bokówka.
Alkohol, p. Wysok.
Alkova, (bud.); n. *Alkove*; r. алькóвъ; f. *alcóve*; a. *alcove*.
Altana, zacienie, (bud.); n. *Laube*, *Laubhütte*; r. альтана; f. *berceau*, *feuillée*; a. *arbour*; miejsce pokryte, ogrodzone, opatrzone w siedzenia.
Alumin, p. Glin.
Ałun, (ch.); n. *Alaun*; r. квасцы́, га-лунъ; f. *alun*; a. *alum*.
Ałuniarnia, fabryka ałunu; (techn. ch.) n. *Alaunhütte*; r. квасцеварня, квасцовый заводъ; f. *alunière*, *aluminium*; a. *alum-work*, *alum-house*; miejsce, zakład, gdzie wyrabiają ałun.
Ałuniarz, (techn. ch.); n. *Alaunsieder*; r. квасцеваръ; f. *alunier*; a. *alum-maker*, *alum-boiler*; wyrabiający ałun.
Ałunit, (ch.); n. *Alaun-Stein*; r. квасцовый камень; f. *alumine sous sulfa té alkaline*; a. *alumstone*; szarzan gliniku i potasu.
Ałunowanie, ałunować; n. *Alaunen*, *Alaunung*, *alaunen*; r. квасцованіе, моченіе въ квасцовой водѣ, квасцовать; f. *alunage*, *aluner*; a. *aluming*, *to alum*.
Amalgamacja, ortęcanie, (techn. ch.); n. *Verquickung*; r. амальгамация, сортутиваніе; f. i. a. *amalgamation*; wyciąganie z rud złota i srebra za pomocą rtęci.
Amalgamat, rtęciak, ortęć, (techn. ch.); n. *Quickbrei*; r. амальгама, сортутка; f. *amalgame*; a. *amalgama*.
Ambra, (barw.); n. *Ambra*; r. амбра; f. *ambre*; a. *amber*.
Amfibol; n. *Hornblende*; r. рогово-обманковый сланецъ; f. *amphibole*; a. *amphibole*.
Amfilada, p. Przestrzał.
Amoniak, (ch.); n. *Ammoniak*; r. амміакъ, нашатырный спиртъ; f. *ammoniaque*, *alkali volatil*; a. *ammonia*.
 — **gryzący**, wodny, (ch.); n. *Salmiakgeist*, *Ammoniakflüssigkeit*; r. жирный амміакъ; f. *ammoniaque liquide*; a. *liquid ammonia*; woda nasycona amoniakiem gazowym.
Ampera, amper, (elekt.); n. *Amper*; r. амперъ; f. *amper*; a. *am*, *amper*; jednostka prądu elektrycznego, to

jest $\frac{1}{10}$ absolutnej jednostki systemu C. G. S. czyli ilość elektryczności potrzebna do strącenia w jednej godzinie z azotanu srebra 3,96 gr. srebra.
Ampera godzinna, (elekt.); n. *Ampère-Stunde*; r. амперовой часъ; f. *ampère-heure*; ampera trwająca godzinę = 3600 kulomb.
Analiza, rozbiór, (ch.); n. *Analyse*; r. анализъ, разложёніе; f. *analyse*; a. *analysis*.
 — **ilościowa**, (ch.); n. *quantitative Analyse*; r. количественный анализъ; f. *analyse quantitative*; a. *quantitative analysis*.
 — **jakościowa**, (ch.); n. *qualitative Analyse*; r. качествённый анализъ; f. *analyse qualitative*; a. *qualitative analysis*.
 — **pociągu**, (ruch kol.); p. Skład pociągu.
Anemometr, (fiz.); p. Wiatromierz.
Anilina, (barw.); n. *Anilin*; r. анилинъ. f. *aniline*; a. *aniline*.
Ankier, ankra, (bud.); p. Kotew, Zwora i Wychwył.
Ankrować, wiązać, ściągac, (bud.); n. *verankern*; r. укрѣплять, стягивать связями; f. *ancrer*, *fermer avec des ancrés*; a. *to grapple with roofstays*; wzmacniać budynek kotwami.
Ankrowanie, wiązanie, ściąganie kotwicami, zakotwowanie, (bud.); n. *Verankerung*; r. скрѣплёніе, стягиваніе связями; f. *ancrage*; a. *anchoring*, *cramping*.
Ansłag, p. Kosztorys.
Ansłagowac, p. Obliczac koszta.
Anta, pilaster narożny, (arch.); n. *Ante*, *Eckwandpfeiler*; r. анта; f. *ante*, *pilastre d'encoignure*; *pil. cornier*; a. *ante*, *pilaster*; narożny filar uwiezły, zdobiący czoła ścian wystających.
 — **złudna**, (arch.); n. *falsche Ante*; f. *fausse alette*; a. *backpier*; pół-filar przyparty do właściwej anty i dźwigający łuk.
Antaba, p. Pochwył.
Antracyt, węglowiec, węglec; n. *Anthracit*; r. антрацитъ; f. *anthracite*; a. *anthracite*; najczystszy, najstarszy i najcięższy z węgla kopalnych używanych w przemyśle.
Antreprenier, p. Przedsiębiorca.

- Antrepyza**, p. Przedsiębiorstwo.
- Antresola**, p. Międzypiętrze.
- Antychlor**, (ch.); n. *Antichlor*; r. антихлоръ; f. *hyposulfite de sodium*; a. *hyposulphite of sodium*.
- Antymon**, (ch.); n. *Antimonmetall*, *Spiesglanz*; r. сурьма, сурьма, антимоній; f. *antimoine*; a. *antimony, stibium*.
- Antymonek srebra**, (ch.); n. *Antimon-silber*; r. сурьмяное серебрó.
- Antymonian potasu**, (ch.); n. *Antimon-saures Kali*; r. сурьмянокис-лое кáли.
- Aparat**, p. Przyrząd.
- Aparat Morsego**, (tel.); p. przyrząd Mors.
- Apomekometr**, p. Dalekomierz.
- Ar**; n. *Are*; r. аръ; f. *are*; a. *are*; miara powierzchni = 100 metrów kwadratowych.
- Arba**, (kol.); (wózek dwukołowy na kołach bez sprych); n. *Arbas*; r. árба.
- Architekt, budowniczy** (arch.); n. *Architekt*; r. архитекторъ; f. *architecte*; a. *architecte*; artysta tworzący pomysły na budowle piękne.
- Architektura** p. Budownictwo (arch.); n. *Architektur*; r. архитектура, строительное искусство, зодчество; f. i a. *architecture*; sztuka tworzenia budowli pięknych.
- Architrav, podbelcze, nadstúpie** (arch.); n. *Architrav*; r. архитравъ, перекладъ; f. *architrave, épistyle*; a. *epistylum, epistyle, architrave*; najniższa część belkowania, łącząca bezpośrednio słupy wolno stojące.
- Archiwolta, nałęcz, obłak**, (arch.); n. *Archivolte*; r. архивольтъ, налічникъ обрамляющий щéку арки; f. *archivolte, arc doubleau visible*; a. *archivolt, subarch*; krajnik (gzyms) łuku sklepiennego, występujący na zewnątrz.
- Areometr**, p. Gęstomierz.
- Arfa, harfa, rafa**, (bud.); n. *Wurf-gitter, Durchwurf, Reibsieb*; r. грóхоть, сівóкъ; f. *crible*; a. *gravel-screen, sieve*; z drutu lub z wici do przesiewania żwiru, piasku i t. p.
- Arkada, łęk, sklepienie łukowe** (bud.); n. *Arcade, Bogenstellung, Bogenhalle*; r. árка; f. *arcade*; a. *arcade*.
- Arkusz druku**, (motr.); n. *Druckbogen, Drucksorte*; r. печатный листъ; f. *feuille d'impression*; a. *sheet of print, printed form*.
- Arkusz osobowy**, p. Stan służby, (r. kol.)
- Arkusz papieru** (matr.); n. *Papierbogen*; r. листъ бумаги; f. *feuille de papier*; a. *sheet of paper*.
- Arkusz płacy**, p. Lista płacy.
- Arkusz pożytkowy**, p. Акса поżytkова.
- Armatura**, p. Uzbrojenie.
- Armatura**, (elektr.), p. Zbroja; n. *Armatur*; r. арматура, вооружение; f. *armature, induit*; system zwojów maszyny elektrycznej, w których wytwarza się prąd.
- Arsen, arzenik**, (ch.); n. *Arsenik*, *Arsen*; r. мышьякъ; f. *arsenic*; a. *arsenic*.
- Arszyn**, n. *Arschin*; r. аршинъ; f. *arshine*; ros. miara dług. (= 16 werszkom = 28 calom ang. = 711,2 milim.)
- Asekuracja**, p. Zabezpieczenie.
- Asekuracja dostawy terminowej, zapewnienie dostawnego, zapewnienie dostawy na czas żądany**, (taryf.); n. *Declaration des Interesses an der rechtzeitig Lieferung*; r. страховка срóчной доставки груза; f. *declaration d'une somme, représentant l'interet à la livraison en temps voulu*; należytość opłacona oprócz wózbowego, za zapewnienie kwoty pieniężnej, którą ma wypłacić towarzystwo drogi żelaznej odbiorcy w razie spóznienia się przesyłki.
- Asekuracyjne**, (taryf.); n. *Versicherungsgebühr*; r. страховая премія; f. *taxe, frais de assurance*; a. *insurance-fee*.
- Asfalt**, (bud.); n. *Asphalt, Judenpech*; r. асфальтъ, горная смóла; f. *asphalte, bitume solide, goudron minéral*; a. *asphalt, compact bitumen, jew's pitch, mineral pitch*; kopalny węglowodór stały lub wytwór z kamienia asfaltowego.
- Aspirant, aplikant**, (ruch kol.); n. *Aspirant*; r. кандидатъ; kandydat do stanu urzędniczego.
- Astralina** (ch.); n. *Astralin*; r. астралінъ.
- Atomometr**, (fiz.); n. *Athmometer*; r. атомомётръ; f. *atmomètre*; a. *atmometer*; narzędzie do wymierzania parowania wody.
- Atmosfera**, p. Powietrzniá.
- Atom**, p. Niedzialka.

Atrakcyja, p. Przyciąganie.

Auripigmentum, p. Złotokost żółty.

Automat, Samoruch; n. *Automat*; r. ав-
томатъ; f. *automate*; a. *automaton*.

Automatyczny, p. Samodziałający.

Azbest, (ch.); n. *Asbest*; r. азбѣстъ,
гѳрный лёнъ; f. *asbeste*, *azbeste*,

amiante; a. *asbestos*, *asbestus*,
moutain flax.

Azot, (ch.); n. *Azot*, *Stickstoff*; r. аз-
отъ, селитрорѳдъ; f. *azote*, *nitro-
gène*; a. *azote*, *nitrogen*.

Ażjo, p. Zwyczaj.

B.

Baba, (bud.); n. *Hoyer*, *Rammbar*,
Rammblock, *Fallblock*; r. бѳба;
f. *mouton*, *bélier*, *billot de batte*;
a. *ramm*, *block*, *rammer*, *rammer-
log*, *monkey*; część składowa ka-
fary, ciężar uderzający o pal.

— **kafarowa**, (bud.); n. *Bär*, *Ramm-
bär*; r. бѳба; f. *demoiselle*, *mou-
ton*; a. *monkey*.

— **reżzna, taranek**; n. *Handramme*;
r. ручная бѳба, таранъ, трам-
бѳвка; f. *mouton*, *demoiselle*, *da-
me*, *hie*; a. *beetle*, *papiers beetle*;
kłoda dębowa opatrzona rękojeść.

Babik, babit, p. Metal panewkowy.

Baczność! (sygn.); n. *Achtung!* r. вни-
маніе! смирна! f. i a. *attention!*
jeden świst przeciągły dany przez
maszynistę świstawką parową jako
sygnał przy usłudze pociągów lub
machin parowych.

Badanie; n. *Untersuchung*, *Studie*,
Erforschung; r. изслѳдование,
испытаніе; f. *experiment*.

Baki, p. Narzynki.

Bal, toboła, bela, tobół, tobołek,
(ruch kol.); n. *Kollo*, *Ballen*; r. мѳ-
сто, тукъ; f. *colis*; a. *collo*, *bale*.

— **dyl**, (bud.); n. *Bohle*, *Balken*;
r. доска; f. *solive*, *poutre*, *bois
carré*; a. *squared timber*, *plank*.

Balansyer, p. Wahacz.

Ballast, (ruch kol., żegl.) n. *Ballast*;
r. балластъ; f. *ballast*, *leste*; a. *ball-
last*; wszelki dodatkowy (zbyte-
czny) ciężar przy okrętach, balo-
nach, pociągach i t. p.

Balkon, ganek, (bud.); n. *Balkon*,
Austritt, *Wallgang*; r. балконъ;
f. *balcon*; a. *balcony*.

Balon szklany, p. Bania.

Balustrada, (bud.); n. *Ballustrade*;
r. балюстрада, перила; f. *balu-
strade*; a. *balustrade*.

Bałwan, kłoda, kłoc, pień, pniak;
n. *Klotz*, *Block*; r. колода; f. *bloc*;

a. *block*; bryła znaczniejszej wiel-
kości, kształtu nieforemnej.

Bandaż, p. Obręcz.

Bania, (ruch kol.); n. *Ballon*, *Kolben*;
r. бидѳнъ; f. *ballon*; a. *balloon*;
duże naczynie gliniane lub szklane
do przewożenia plynów.

Bania, Balon szklany, (ch.); n. *Bal-
lon*; r. стеклянный шаръ; f. *bal-
lon*, *stragnon*, *récipient*; a. *balloon*;
naczynie szklane pękate, o jednym
lub kilku otworach z krótkimi
szybkami, służącymi do przyjmo-
wania gazów lub plynów.

Bania (do lampy), **glob, kula**; n. *Lam-
penkugel*; r. ламповый шаръ;
część składowa lampy.

Bankajz, p. Zastawek.

Bankajza, p. Kruk ścienny.

Bańka, p. Kamionka.

— (t. ch.); n. *Theerofen*; r. дѳстѳ-
вая тѳпка; f. *four de goudron*; a.
tarfurnace; piec smolarski muro-
wany, okrągły, kształtu jajowego,
z wierzchu otwarty, służy do pę-
dzenia smoły.

— **lampy, kaganiec lampowy, zbiornik na świetliwo**; n. *Lampenkörper*,
Oelbehälter; r. ламповая бѳнка,
резервуаръ лампы; naczynie na
świetliwo, tworzące część składową
lampy.

Bankiet, p. Poboczne.

Barak, (bud.); n. *Baracke*; r. баракъ;
f. *baraque*; a. *barrack*; budynek
tymczasowy.

Baran, taran, (bud.); n. *Sturmbock*,
Mauerbrecher; r. таранъ; f. *pince*,
aspect; a. *pinchingbar*, *spake*;
drag z głową do rozbijania murów.

Barchan; n. *Barchent*; r. бумазѳя;
f. *futaine*; a. *fustian*.

Barda, p. Topór.

Barium, baryta, (ch.); n. *Barium*;
r. барій; f. i a. *baryum*.

Barometr, (fiz.); n. *Barometer*, *Wet-*

- terglas*; r. баромётръ; f. *baromètre*; a. *barometer*.
- Barometr lewarkowy, syfonowy, (fiz.)** n. *Heberbarometer*; r. сифонный баромётръ; f. *baromètre à siphon*; a. *siphon-barometer*.
- **naczynkowy**; n. *Gefässbarometer*; r. баромётръ съ чашечкою; f. *baromètre à cuvette*; a. *barometer with a cistern*.
- **przenośny**; n. *Reisebarometer*; r. переносный баромётръ, дорожный баромётръ; f. *baromètre portatif*; a. *portable barometer*.
- **samopiszący, barometrograf**; n. *Barometrograph*; r. барометрографъ, самопишущий баромётръ; f. *barométrographe*; a. *barometrograph*.
- **skazówkowy**; n. *Zeigerbarometer*; r. баромётръ съ циферблатомъ; f. *baromètre à cadran*; a. *dialbarometer*.
- Baroskop**; n. *Baroscop*; r. бароскопъ; f. *baroscope, baromètre statique*; a. *baroscope*.
- Barwa, kolor, (brw.)**; n. *Farbe*; r. цвѣтъ; f. *couleur*; a. *colour*; uczucie wywołane działaniem fal świetlnych na siatkówkę oczną.
- **farba, (brw.)**; n. *Farbe*; r. краска; f. *couleur, teinte*; a. *colour tincture*; barwnik przyrządzony do użytku.
- Barwica, barwiczka, (wóz.)**; n. *Polsterhaare, Polstermateriale*; r. стриженная шерсть, пастрижки, обрѣзки; f. *bouree*; a. *stuffing*; materyał do wupychania siedzeń.
- Barwić, farbować, (brw.)**; n. *färben*; r. красить; f. *teindre*; a. *tinge, dye, stain*.
- Barwienie, farbowanie, (brw.)**; n. *Färbung, Farbe, Färberei*; r. окраска; f. *teinture, teint*; a. *dyeing*.
- Barwierz, farbierz, (brw.)**; n. *Färber*; r. красильщикъ; f. *teinturier*; a. *dyer*; zajmujący się barwieniem.
- Barwnik, (brw.)**; n. *Farbstoff, Farbmateriale, Färbezeug, Pigment, Farbkörper*; r. красильное вещество, пигментъ; f. *matière colorante*; a. *colouring matter*; materyał, nadająca przez swą obecność innym ciałom zdolność przybierania pewnej barwy.
- Baryt, (ch.)**; n. *Baryt*; r. баритъ; f. *baryte*; a. *baryta*.
- Baskil, p. Zasuwa z chybotką.**
- Baszta wodna, zabudowanie wodne, (bud. kol.)**; n. *Wasserthurm, Wasserstationsgebäude*; r. водоемное здание; f. *bâtiment à réservoir d'eau, château d'eau*; a. *watertower*; budynek dla wody zapasowej.
- Bateria, (elektr.)**; n. *Batterie*; r. батарея; f. *batterie*; a. *battery*.
- **elektryczna, stos elektryczny, (elek.)**; n. *elektrische Batterie*; r. электрическая батарея; f. *batterie électrique*; a. *electric battery*.
- **galwaniczna, stos galwaniczny, (elek.)**; n. *galvanische Batterie*; r. гальваническая батарея; f. *batterie galvanique*; a. *galvanic battery*.
- Bawełna, (taryf.)**; n. *Baumwolle*; r. хлопчатая бумага, хлопокъ; f. i a. *cotton*.
- **wybuchowa, strzelnicza, (techn. chem.)**; n. *Schiessbaumwolle, Knall-Baumwolle, Spreng-Baumwolle*; r. хлопчатая гремучая бумага.
- Bazalt, stupień**; n. *Basalt*; r. базальтъ; f. *basalte*; a. *basalt, basaltés*.
- Bąbel, pęcherzyk, (odl.)**; n. *Blase*; r. раковина, пузырь; f. *soufflure*; a. *flaw*; wzdęcie, próżnia w surowcu podczas odlewu powietrzem wypełniona.
- Bąk, p. Przewiewnik.**
- Beczka, tonna**; n. *Tonne, Fass*; r. бочка, бакенъ; f. *tonne*; a. *barrel, ton*; miara ciężkości = 1000 kilogr.
- **pożarna**; n. *Wasserfass*; r. пожарная бочка.
- Bednarz, (techn. mech.)**; n. *Böttcher, Fass-Binder*; r. бондър, бончаръ; f. *tonnelier*; a. *cooper*; zajmujący się robieniem beczek.
- Bejcowanie, p. Farbowanie drzewa.**
- Belka, bierwiono, (bud.)**; n. *Balken*; r. балка, брусъ; f. *poutre, solive*; a. *beam, balk*; budulec ociosany w czworogran.
- **ankrowa, (parw.)**; n. *Ankerbalken*; r. анкерная балка, часть складова паровозу.
- **buforowa, odbojnia, (parw. wóz.)**; n. *Brustbaum*; r. бѣферный брусъ.
- **czołowa, (parw.)**; n. *Brustbaum, Maschinenbrust, Kopfschwelle*; r. лобовая балка, лобовой брусъ;

f. *traverse extrême de châssis*; część składowa parowozu.

Belka izbicowa, (bud. wod.); n. *Eispfahl*, *Eisbaum*, *Eisbalken*; r. наклонная насадка ледорѣза, шапoчный брусъ ледорѣза; f. *chapeau incliné*; a. *fender beam*; na którą napotyka kra płynąca.

— **jednoprzęsłowa**, **dźwigar jednoprzęsłowy**, (bud. most.); n. *einfacher Träger*; r. однопролетная балка; f. *poutre à une travée*; wsparta w dwóch tylko miejscach.

— **kratowa**, **kratownica**, **dźwigar kratowy**, (bud. most.); n. *Gitterträger*; r. рѣшетчатая балка, брусъ образующие рѣшетку; f. *poutre en trellis*; a. *trellis girder*; złożona z pasów górnego i dolnego, połączonych częściami pośrednimi.

— **krokwiowa**, **platew podłużna klatki wozowej**, (wóz.) n. *Kastenoberrahmen*, *Wagenkastenoberrahmen*, *Gesimsbalken*, *Langseite*; r. стропилица; f. *battant de pavillon pour wagon couvert*; na niej wspierają się końce kabłąków dachowych.

— **odbojowa**, **oporowa**, (bud. kol.); n. *Prellbockbalken*; r. упорный брусъ; belka na koźle oporowym na końcu toru martwego

— **podłużna**, p. Dźwigar podłużny, p. Wóz, cz. skl.

— **podłużna dolna pudła**, (wóz.), **przycięś podłużna klatki wozu**; n. *Unterrahmen Langseite*; r. продольный нижний брусъ кузова; f. *broucard de chaisse en bois*.

— **podłużna ramy lub spodu**, **podwalina**, (wóz.); n. *Unterrahmen langseite*, *Langschweller*; r. швеллерный брусъ рамы; f. *broucard de chaisse en bois*.

— **podłużna wierzchnia pudła**, (wóz.), **platew podłużna klatki wozu krytego**; n. *Kastenoberrahmen*, *Gesimsbalken Langseite für gedeckte Wagen*; r. продольный верхний брусъ кузова; f. *battant de pavillon pour wagon couvert*.

— **podłużna ramy**, (wóz.) **podwalina**; n. *Unterrahmen Langseite*, *Langschweller*; r. продольный рамный брусъ, продольный швеллеръ; f. *broucard de chaisse de bois*; belka podłużna dolnej ramy klatki wozowej.

Belka podpodłogowa, **poddenek**, **rozpora**, (wóz.); n. *Mittelschwelle*; r. подпольный брусъ; f. *traverse intermediaire châssis*; belka łącząca w poprzek dźwigary i ukośnice.

— **poprzeczna**, **poprzecznicza**, (wóz.); n. *Querbalken*; r. поперечина.

— **poprzeczna ramy**, (wóz.), **rozpora ukośna wozu**; n. *Wagendiagonalstrebe*, *Diagonalstrebe*; r. поперечный рамный брусъ, поперечный швеллеръ.

— **poprzeczna dolna pudła**, (wóz.); n. *Unterrahmen Stirnseite*; r. поперечный основной нижний брусъ кузова; f. *traverse inferieur de baut de caisse*.

— **przekątna ramy**, **wcias**, **ukośnica**, **rozpora podłużna wozu**; n. *Langstrebe*; r. рамный диагональный брусъ, косякъ; f. *branche de croix de St. André*; belka z kształtowego żelaza lub drzewa idąca na ukos w podwoziu.

— **pułapowa**, (wóz.); **Platew przyczółkowa klatki wozu krytego**; n. *Dachbogenstück Stirnseite für gedeckte Wagen*, *Sprengbalken*; r. półołonczy bрусъ; f. *combe extrême de pavillon pour wagon couvert*.

— **rozporowa**, **rozpornicza**, **rozpora ukośna wozu** (wóz.); n. *Diagonalstrebe*; r. распорная балка; f. *traverse intermediaire*.

— **rusztowa**, (parw.); n. *Roststab*; r. колосниковая балка; f. *barre du foyer*, *de grille*, *de fourneau*; a. *fire-bar*.

— **wagowa**; n. *Waagbalken*; r. коромысло; f. *levier*, *romaine*.

— **zaprzęgowa podłużna**, **dźwigar główny**, (wóz.); n. *Wagenlangträger*, *Hauptträger*; r. аппаратный продольный брусъ; f. *broucard de châssis*; główna belka podłużna w podwoziu.

— **zaprzęgowa poprzeczna**, **belka czołowa**, **odbojnia**, (wóz.); n. *Kopfschwelle*, *Brustbaum*; r. аппаратный поперечный брусъ; f. *traverse extrême de châssis*.

Belkowanie, (bud.); n. *Tramlage*, *Balkenlage*; r. потолочныя болки; f. *tolioure*, *empouterie*; a. *framing of joints*; poziomy układ belek

- między dwoma piętrami, lub między piętrzem a strychem.
- Belkowanie**, (arch.); n. *Gebälk*; r. антаблементъ; f. *entablement*; a. *entablature*; powiązanie wierzchnie rzędem ustawionych słupów.
- Benzyna**, (techn. ch.); n. *Benzin*; r. бензина; f. *benzine*; a. *benzine*; płyn lotny, otrzymany jako pierwszy wytwór przekraplania oleju skalnego.
- Berkowiec**, n. *Berkowetz*; r. берковецъ; miara ciężkości (= 10 pudom = 163,8094 kilogram.)
- Berlik** p. młot ręczny.
- Berma**, p. Ława, ławeczka, burta.
- Bessemerowanie**, świeżenie sposobem Bessemera, (metal.); n. *Bessemeren*; r. бессемерование; wyrabianie stali podług sposobu Bessemera.
- Beton**, (bud.); n. *Beton*, *Grobmörtel*, *Steinmörtel*; r. бето́нъ; f. *béton*; a. *beton*, *concret*; mieszanina gruzu z zaprawą hydrauliczną.
- Bezmiar**, p. Przejmian.
- Bezpieczeństwo ruchu**, (ruch kol.); n. *Betriebssicherheit*; r. безопасность движенія; f. *sureté de trafic*; a. *safety of trafic*; wszelkie zarządzenia, zapewniające regularny i bezpieczny ruch.
- Bezwładność**, (mech.); n. *Trägheit*, *Trägheitsvermögen*, *Beharrungsvermögen*; r. инерція; f. *inertie*, *force d'inertie*; a. *inertia*; własność ciała, wskutek której takowe nie może samo przez się zmienić stanu, w jakim się znajduje.
- Bęben**, (bud. mach.); n. *Trommel*; r. бараба́нъ; f. *tomberau*; a. *drum*, *cylinder*; walec do nawijania lin lub łańcuchów.
- **windy**, (bud. mach.); n. *Trommel einer Winde*; r. бараба́нъ подъёмнаго крана; f. *trevil d'une grue*; a. *barrel or drum of a crane*.
- Białko**, albumin, (ch.); n. *Eiweis*, *Albumin*; r. альбуми́нъ, бѣлкови́на; f. *albumine*; a. *albumin*.
- Bicie pali**, (bud.); n. *Pilotiren*, *Pfahlschlagen*; r. забивка свай; f. *palfication*, *pilotage*, *battage des pieux*; a. *pile-driving*, *piling*, *pile-working*.
- Bieg maszyny**, **ruch maszyny**, (ruch kol.); n. *Gang einer Maschine*,
einer Locomotive; r. ходъ маши́ны; f. *activité ou jeu d'une machine*; a. *work*, *working*.
- Bieg zwolniony**, (ruch kol.); n. *gemässigter Gang*; r. уменьше́нный ходъ.
- Biegowa**, p. Dziennik pociągu, raport z jazdy.
- Biegun wałka (tokarni)**, p. Punkt.
- Biegun elementu galwanicznego**, dodatni lub ujemny; (elekt.); n. *Pol des galvanischen Elementes der galvanischer Batterie*, *positiver*, *negativer*; *Anode*, *Kathode*; r. положительный или отрицательный полюсь гальваническаго элемента; f. *pôle positif ou négatif de l'élément galvanique de la pile voltaïque*.
- **dodatni elementu galwanicznego**, (elekt.); n. *positiver Pol*; r. положительный полюсь гальваническаго элемента; f. *pôle positif de l'élément voltaïque*; ten z dwóch biegunów elementu galwanicznego, który się mniej zużywa przy wywiązywaniu prądu.
- **ujemny elementu galwanicznego**, (elekt.); n. *negativer Pol*; r. отрицательный полюсь гальваническаго элемента; f. *pôle négatif de l'élément voltaïque*; ten z dwóch biegunów elementu galwanicznego, który przy wywiązywaniu prądu więcej się zużywa.
- **magnesu południowy lub północny**, (elekt.); n. *magnetischer Südpol oder Nordpol*; r. южный или сѣверный магнитный полюсь; f. *pôle magnetique sud ou nord*; wskazujący na południe lub na północ.
- Bieguny magnetyczne**, (elekt.); *Magnet-pole*; r. магнитные полюсы; f. *pôles magnetiques*; dwa punkta końcowe magnesu, w których się koncentruje działanie siły magnetycznej.
- Biel**, **obłona**, (cieś.); n. *Splint*; r. заболо́нь, боло́нь, бѣль; f. *aubier*, *aubour*; a. *alburn*; *sap blea*; część drzewa otaczającego twardziel.
- (brw.); n. *Weiss*; r. бѣлі́ла; f. *blanc*; a. *white*.
- **cynkowa**, (ch.); n. *Zinkweiss*; r. цинковыя бѣліла; f. *blanc de*

zinc; a. *zinc white*; tlenek (węglan) cynku.

Biél ołowiana, (ch.); n. *Bleiweiss*; r. свинцовы́я бѣлы́я; f. *blanc de céruse, céruse, blanc de plomb*; a. *white lead, ceruse*; tlenek (węglan) ołowiu.

Bierwiono, belka, krągłak, okrągłak, (bud.); n. *Rundholz*; r. бревно́; f. *rondin*; a. *round-wood*; drzewo ścięte, obnażone z gałęzi, przeznaczone na budulec.

Bierwionowanie, p. Belkowanie.

Bilet bezpłatnej jazdy, (ruch kol.); n. *Freikarte, Freifahrtschein*; r. безплатный биле́тъ; f. *permis de circulation gratuite billet de faveur*; a. *freepass*.

— **jazdy**, karta jazdy, (ruch kol.); n. *Reisebillet*; r. биле́тъ на проѣздъ, биле́тъ на безплатный проѣздъ; f. *billet*; a. *ticket*.

— **na jazdę**, karta jazdy; n. *Fahrkarte*; r. пасса́жирскій биле́тъ.

— **okreżny**, objazdowy; n. *Rundreisebillet*; r. срѣчный биле́тъ для проѣзда по желѣзной доро́жѣ въ опредѣлённомъ раио́нѣ; f. *billet circulaire*; terminowy dla objechania różnych miejscowości.

— **powrotny**, bilet z powrotem, bilet tam i napowrót, (ruch kol.); n. *Hin- und Retour-Billet*; r. биле́тъ туда и обратно́; f. *billet d'aller et retour*; a. *return ticket*; uprawniający do jazdy na miejsce przeznaczenia i do powrotu.

— **zepsuty**; n. *verstempelte Fahrkarte*; r. испорченный биле́тъ; f. *billet faux marque, billet faux ténbré*.

Bióro; n. *Bureau, Kanzelei*; r. конто́ра; f. *bureau*; a. *office*; pokój w którym się odbywają czynności urzędowe.

— **przyjmowania towarów**, bióro nadawcze (ruch kol.); n. *Güteraufgabsbüreau, Aufgabsbüreau*; r. конто́ра приѣма грузо́въ; f. *bureau de présentation ou de réception des marchandises*; w którym kolej przyjmuje przesyłki lub listy przewozowe.

— **techniczne**, (bud. kol.); n. *technisches Bureau*; r. техни́ческая конто́ра; f. *bureau technique*.

Bióro wydawania towarów, bióro wydawcze, (ruch kol.); n. *Güterabgabsbüreau*; r. конто́ра выдачи грузо́въ; f. *bureau de remise des marchandises*; gdzie się wydaje przesyłki a względnie gdzie się wykupuje listy przewozowe.

Bitnia, kafar, (bud.); n. *Schlagwerk, Zugramme*; r. копе́рь, снарядъ для забивки свай; f. *sonette, bite*; a. *rammer, pile-driver*.

Bizmut, (metal); n. *Wismuth, Bismuth*; r. висму́тъ; f. *bismuth*; a. *bismuth*.

Blacha, (tech. mech.); n. *Blech*; r. листово́й метáллъ вообще́, жестъ; f. *tôle*; a. *tin*: wyrób metalowy w kształcie płyty, której grubość mała w stosunku do długości i szerokości.

— **biała**, (bla.) n. *Weissblech*; r. жестъ, бѣлое, листовое́ желѣзо; f. *fer blanc, fer en feuilles blanc*; a. *tin plate, white iron, tinned iron-plate*; blacha żelazna cynowana.

— **cynkowa**; n. *Zinkblech*; r. листово́й цинкъ, цинкъ въ листáхъ; f. *zinc laminé, feuille de zinc*; a. *sheet zinc*.

— **cynkowana**; n. *verzinktes Eisenblech*; r. цинкóванное листовое́ желѣзо.

— **dachowa**, (bud.); n. *Dachblech*; r. кровельное листовое́ желѣзо; f. *tôle de toit*.

— **falista**, (bla.) n. *Wellenblech*; r. волни́стое листовое́ желѣзо; f. *tôle ondulée*; a. *corrugated plate*; wygięta podług linii falistej.

— **kotłowa**, (bla.) n. *Kesselblech*; r. котельное желѣзо; f. *tôle de chaudière*; a. *boiler-plate*.

— **kuta**; n. *geschlagenes Blech*; r. ко́ванное листовое́ желѣзо; f. *plaque martelée, tôle martilée*, a. *hammered plate*.

— **miedziana**; n. *Kupferblech*; r. листовáя мѣдь; f. *tôle de cuivre*; a. *sheet-copper*.

— **mosięzna**; n. *Messingblech*; r. листовáя лату́нь; f. *laiton, archal*; a. *sheet brass*.

— **ołowiana**; n. *Bleiblech*; r. листово́й свинець.

— **robielana**, p. Blacha biała.

— **stalowa**; n. *Stahlblech*; r. листовáя сталь; f. *tôle d'acier*; a. *steel plate*.

- Blacha walcowana**; n. *gewalztes Blech*, *Walzblech*; r. прокатное листовое железо; f. *plaque laminée*, *tôle laminée*; a. *rolled plate*.
- **węzłowa**, (bud. most.); n. *Knotenblech*; służąca do połączenia pasu i krzyżalców w węźle belki kratowej.
- **żelazna**, (bla.); n. *Eisenblech*; r. листовое железо; f. *fer en lames*, *en feuilles*, *tôle*; a. *iron-plate*, *sheet-iron*.
- Blacha żelazna czarna**; n. *Schwarzblech*; чёрная жесть, обыкновенное листовое железо; f. *fer en lames noir*, *tôle*; a. *black iron-plate*.
- Blacharnia, pracownia blacharska** (bla.); n. *Spenglerei*, *Klempfneri*; r. мастерская жестиных изделий; f. *atelier ou fabrique de fer blanc ou de fer blantier*; *forge de tôle*, a. *tinker's workshop*; zakład wyrobu przedmiotów blaszanych.
- Blacharstwo**, (bla.), n. *Spenglerei*, *Klempfneri*; r. жестиное или бляхарное ремесло; f. *métier de ferblantier*; a. *tinker's work*; rzemiosło.
- Blacharz**, (bla.); n. *Spengler*, *Klempfner*, *Blecher*, *Flaschner*; r. жестианик, бляхарь, жестиных дель мастер; f. *ferblantier*; a. *tinker*, *tin-man*; rzemieślnik wyrabiający przedmioty z blachy.
- Blachownia**, (bla.); n. *Eisenblechwerk*, *Blechlütte*; r. листово-прокатный завод; f. *tôlerie*, *planiterie*; a. *sheet-iron works*, *flattening-mill*.
- Blankiet**; n. *Blanquet*; r. бланк; f. *blanket*; papier z drukowaną formą treści ale jeszcze pismem nie wypełniony.
- Blaszanka**, z wodą gorącą, do ogrzewania wagonów, (ruch kol.); n. *Wärmflasche*; r. жестианка съ горячою водою.
- Blaszka Hohenegera**, (bud. kol.); n. *Hoheneggerische Unterlagsplatte*; r. личинка Гогенегера; podkładana pod nasrubeł, dla wstrzymania odkręcania się go.
- **rozstępowa**, p. Rozstępka.
- **zasuwkowa**, (ślus.); n. *Streichblech*; r. личинка задвижки; f. *platine*; a. *plate of a locket*; w którą wchodzi rygiel czyli zasuwka.
- Blat warsztatu, stół roboczy**, (techn. mech.); n. *Werktisch*; r. верхняя верстачная доска.
- Blenda cynkowa**, (techn. ch.) n. *Zinkblende*; r. цинковая блэнда, цинковая обманка, цинковая руда.
- Blok**, p. Krażek.
- **blocek, krażek**; n. *Rolle*, *Block*; r. блок, блочек, шкивь; f. *poulie*; a. *poulley*.
- **różniczkowy**, p. Wielokrażek różniczkowy.
- Blok złożony**, p. Wielokrażek.
- Błąd myłka, omyłka**, (miern.); n. *Fehler*, *Irrthum*, r. omyłka, погрешность, опіска; f. *faute*; a. *error*.
- Błękit, barwnik błękitny**, (brw.); n. *Blau*, *blaue Farbe*; r. лазурь, голубая краска; f. *bleu*; a. *blue*; nazwa barwników błękitnych.
- **paryski**, (brw.); n. *Pariserblau*; r. парижская лазурь; f. *bleu de Paris*; a. *parisian blue*.
- **pruski, berliński**, (brw.); n. *Berlinerblau*, *Ferrocyanisen*; r. берлинская лазурь; f. *bleu de Prusse*, *prussiate de fer*, *ferrocyanid de fer*; a. *prussian blue*, *blue prussiate*, *ferrocyanite of iron*; żelaznosinek żelaza, związek wzoru Fe₁₄ (CN)₃₆.
- Błyszcz kobaltu, kobaltyna szara**, (metal.); n. *Kobaltglanz*, *Kobalterz*; r. кобальтовый блеск, кобальтовая руда; f. *cobaltine*; a. *bright white cobalt*.
- **miedzi**, (metal.); n. *Kupferglanz*; r. мѣдный блеск; f. *éclat*, *cuirre vitreux*; a. *cooperglanc*.
- **ołowiu**, (metal.); n. *Bleiglanz*, *Schwefelblei*; r. свинцовый блеск, сѣрнистый свинець; f. *sulfure de plomb*, *galène*, *mine de vernis*, *alquifoux*; a. *sulphuret of lead*, *galena*.
- **żelaza, błyskawka żelazna, żeleziak błyszczący**; n. *Eisenglanz*; r. żelazny блеск; f. *fer spéculaire*; a. *specular-iron*.
- Błyszczki**, (bud.); n. *Spiegel*; r. блески; f. *miroirs*, *maille*; a. *bright places in the wood*; błyszczące plamki w drzewie, powstałe przez przerznięcie promieni rdzennych.
- Bocznica drogi żelaznej, odgałęzienie, odnoga**, (bud. kol.); n. *Flügelbahn*;

- г. боковой путь, боковая ветвь
железной дороги; f. *embranchement de chemin de fer*; a. *brancheline*; kolej dla dowozu do głównego szlaku.
- Bokówka**, alkierz, (bud.); n. *Kammer*; г. боковая комната; f. *Falcôve*; a. *alcove*.
- Bor**, (ch.); n. *Bor*; г. боръ; f. *bore*; a. *boron*.
- Boraks**, (ch.); n. *Borax*; г. бұра; f. *borax*; a. *borax*.
- Borowanie**, borować, p. Wiercenie.
- Bormaszyna**, p. Wiertarka.
- Bosak**, osek, oseką, (techn. mech.); n. *Feuerhaken*; г. багоръ, пожарный крюкъ, пожарный гакъ; f. *croc*, *crochet*; a. *fire-hook*; przyrząd pożarny t. j. hak na długim trzonku.
- Brak**, niedobór, (ruch. kol.); n. *Man-gel*; г. недоборъ, недостача, недоимка; f. *manque*; a. *manco*.
- **odrzutek**, (bud.); n. *Ausschus*, *Schofel*; г. отбросъ, бракъ; f. *rebut*, *camelotte*, *pièce manquée*; a. *refuse*, *brak*; materiał uznany za nieodpowiedni.
- Brak papierów przewozowych**, (ruch. kol.); n. *Fehlen der Begleitpapiere*; г. недоимка грузовых или провозных документов; f. *manque de documents*; gdy zagina papiery należące do przesyłki towarów.
- **towaru przesłanego**, (ruch. kol.); n. *Fehlen der Gütern*; г. недоимка товара; f. *manquant*; gdy towaru przesłanego niema wcale.
- **wody lub pary**, (parw.); n. *Wasser oder Dampf-mangel*; г. недостатокъ воды или пара; powód nie-sposobności maszyny parowej do służby.
- Brakowanie wozów, wagonów**, (ruch. kol.); n. *Ausrangieren, Ausscheiden der Wagen, aussergebrauch setzen*; г. браковка бракованіе вагоновъ; f. *mettre hors d'usage*; odrzucanie wagonów uszkodzonych.
- Brama**, (bud.); n. *Thor*; г. воротá; f. *porte*, *porte-cochère*; a. *gate*.
- Brankard**, p. Wóz tłumokowy, pakunkowy.
- Braż**, bronz, spiż, (metal.); n. *Bronze*, *Erz*, *Metal*, *Rothguss*; г. бронза; f. *bronze*; a. *bronze*, *hard brass*, *metal*.
- Braż fosforowy**, (metal.); n. *Phosphor-bronze*; г. фосфористая бронза;
- Brażować**, (techn. mech.); n. *bron-ziren*; г. бронзировать; f. *bron-zer*; a. *to bronze*.
- Brażowanie**; n. *Bronziren*; г. брон-зирование; f. *bronzage*; a. *bron-zing*.
- **żelaza, miedzi i t. d.** (brw.) n. *Braunmachen, Braunbeizen*; г. муравление, бронзирование; f. *bronzage*; a. *browning, bronzing*.
- Brażownictwo**, p. Mosiężnictwo.
- Brażownik**, p. Mosięжник.
- Brek**, p. Hamulec.
- Brekowy**, p. Hamulcowy.
- Brener**, p. Palnik.
- Bretnal**, p. Gwóźdź tarciczny, deskal.
- Brezent**, p. Opona wozowa.
- Brom**, (ch.); n. *Brom*; г. бромъ; f. a. *brom*.
- Bródka klucza**, p. Pióro klucza.
- Bruk**; n. *Pflaster*; г. мостовая; f. *pave*; a. *pavement*.
- **asfaltowy**; n. *Asphalt-pflaster*; г. г. асфальтовая мостовая.
- **drewniany**; n. *Holz-pflaster*; г. де-ревянная мостовая.
- **kamienny**; n. *Stein-pflasterung*; г. каменная мостовая.
- **pienkowy**; n. *Stäckel-pflaster, Holz-pflasterung*; г. торцевая мосто-вая.
- Brukarz**; n. *Pflasterer*; г. мостовщикъ.
- Brukować**; n. *pflastern*; г. мостить; f. *pavage*; a. *paving*.
- Brukowanie**; n. *Pflasterung*; г. мо-щение; f. *pavage*; a. *paving*.
- Brus**, p. Dyl.
- Brutto**, ciężar ryczałtowy, (ruch. kol.); n. *Brutto, Sporco*; г. брутто; f. *brutto*; a. *brutto*; ciężar towaru wraz z wozami lub obłoną.
- Brygada**, (miern.); n. *Brigade, Rotte*; г. бригада, артель; f. *brigade*; a. *gang, company*; oddział inżynierów przy robotach w polu.
- **parowozowa**, (parw.); n. *Locomoti-vpartie*; г. паровозная бригада; oddział ludzi obsługujących parowóz.
- **pociągowa**, (ruch. kol.); n. *Conduc-teurpartie*; г. пѣзудная бригада; oddział ludzi obsługujących pociąg.

- Brykiet**, n. *Briquet*; r. брикѣтъ; f. *agglomeres*; a. *patentfuel*; węgiel sztuczny w cegielkach.
- Bryłowatość, objętość, pojemność**, (inż.); n. *Inhalt, Volumen, Cubik Inhalt, Massenquantum*; r. объёмъ, вмѣстимость; f. *volume, masse*; a. *volume, masse*; objętość wyrażona liczbą.
- Brytanika, kruszec, stop, brytania**, (metal); n. *Britania Metall*; r. британскій металлъ; f. *metal britannique, composition de plusieurs metaux de couleur argentine*; a. *britannia metal*; stop z 90 części cyny, 9 antymonu, 1 miedzi, cynku, żelaza, ołowiu i bizmutu barwy srebrzystej, twardszy od cyny.
- Bryzanie parowozu**, p. Plucie parowozu.
- Brzeg**, (bud. wod.); n. *Ufer*; r. бѣрегъ; f. *bord, rive, rivage; ligne de rive*; a. *board, shore, coast; granica rzeki*.
- **kowadła, krawędź kowadła**, (kow.); n. *Ambossrand*; r. ребро или край наковальни; f. *arête ou bord de l'enclume*; a. *anvil-edge*.
- Brzegoślona**, p. Opaska nadbrzeżna.
- Brzemień, spat ciężki (siarczan barytu)**, (metal.); n. *schwefelsaurer Baryt*; r. сѣрнокислый баритъ; f. *sulfate de baryum*; a. *sulphate of baryum*.
- Brzezina**, p. Drzewo brzozowe.
- Buchalter, rachmistrz, księgowy**, (rach.); n. *Buchhalter*; f. *teneur de livres*; r. бухгалтеръ; utrzymujący książki rachunkowe; a. *book keeper*.
- Buchalterya, rachunkowość księgownictwo**, (rach.); n. *Buchhaltung*; r. бухгалтерія, ведѣніе книгъ; a. *book keeping*.
- Budka do wagi, p. Ważnia.**
- **dróżnicza, strażnica kolejowa, strażnia**, (bud. kol.); n. *Wächterhaus*; r. сторожевая будка; f. *maison de garde*; a. *guard-house*; budynek dla dróżnika.
- **hamulcowego, kozieł kryty**, (wóz.); n. *Bremshüttel*; r. тормазная будка; f. *vigile, guerite, le compartiment de gard frain*; a. *centry-box*; oszklone siedzenie pociągowe lub hamulcowe na wozie, przy którym jest zarazem umieszczona korba od hamulca.
- Budka kolejowa**, p. Strażnica kolejowa.
- **parowozowa, zastłona parowozowa, budka maszynisty**, (parw.); n. *Führerstand, bedeckte Baude, Führerhäuschen*; r. паровозная будка; f. *abri pour le mécanicien, guérite d'une locomotive, cabine*; schronienie dla maszynisty i palacza tylko z tyłu otwarte.
- Budowa**, (bud.); n. *Bau*; r. строѣніе, зданіе; f. *bâtiment, batisse*; a. *building, work*; budowla w ciągu wykonania.
- (bud.); n. *Bau, das Bauen*; r. пострóйка, строѣніе, сооруженіе; f. *bâtissage*; a. *erection, building-trade*; czynność budowania.
- **faszynowa**, (bud. wod.); n. *Faschinenbau*; r. фашинная пострóйка.
- **maszyn, machin**, (bud. mach.); n. *Maschinenbau*; r. пострóйка машинъ; f. *construction de machines*; a. *constructing of engines*; nauka o składaniu i wyrabianiu machin.
- **nadtorowa**, (bud. kol.); n. *Eisenbahn-Hochbau*; r. желѣзнодорожная архитектурá; f. *construction au dessus du sol*; a. *masonry above crown of formation*; wszelkiego rodzaju budynki kolejowe oraz budowle, wznoszące się po nad tory.
- **podtorowa**, (bud. kol.); n. *Unterbau*; r. нижнее строѣніе; f. *terrassement et travaux d'art*; a. *way and works, earthwork*; roboty ziemne i budowle dźwigające tory i podłoże.
- **wierzchnia**, p. Nawierzchnia.
- **żelazna jednolita, nawierzchnia żelazna jednolita**, (bud. kol.); n. *eintheiliger eiserner Langschweller-oberbau*; r. одиночное верхнее желѣзное строѣніе; szyna jest zarazem podkładem podłużnym, np. systemu Barloopa, Hartwicha.
- **dwoista, nawierzchnia żelazna dwoista**; n. *zweitheliger eiserner Langschweller-oberbau*; r. двойное верхнее желѣзное строѣніе; złożona z dwóch części, t. j. z szyny i podkładu podłużnego np. systemu Hilfa.
- **troista, nawierzchnia żelazna troista**; n. *dreitheliger eiserner Lang-*

- schwelloberbau*; r. трóйное верхнее желѣзное строѣние; złożona z trzech części, t. j. z główki szyny i dwóch podpór, stanowiących podkład podłużny, np. systemy Schefflera, Köstlina i Battiga, kolei hanowerskiej, Daden'a.
- Budowa złożona, nawierzchnia żelazna złożona**; n. *mehrtheiliger eiserner Langschwelloberbau*; r. слóжное верхнее желѣзное строѣние; w której szyna i podkład podłużny nie stanowią jednolitej całości.
- Budować most**, (bud. most.); n. *eine Brücke bauen*; r. строить мостъ; f. *construire un pont*; a. *to construct a bridge*.
- Budowla, budynek**, (bud.); n. *Baute, Gebäude*; r. зданіе, пострóйка; f. *bâtiment*; a. *building edifice, construction, work*; ukończone dzieło budowy ograniczające pewną przestrzeń.
- **działa sztuki**, (bud. kol.); n. *Kunstbau, Bau, Baute*; r. искусствѣнные сооруженія; f. *ouvrage d'art*. a. *constructiv work*; ogólna nazwa na budynki, mosty, mury podporowe i t. p.
- Budownictwo (budownictwo lądowe), architektura**, (arch.); n. *Baukunde, Baukonstruktionslehre, Bauwissenschaft, Architektur, Landbau*; r. строительное искусство, архитектура, зóдчество; f. *art de bâtir, construction des bâtimens*; a. *architecture, builder's art*; umiejętność budowania i wyprowadzania budynków.
- **lądowe**, p. budownictwo.
- **wodne, roboty wodne**, (rob. wod.); n. *Wasserbau*; r. водяное строительное искусство; f. *travaux hydrauliques, constructions hydrauliques*; roboty dotyczące rzek, kanałów, portów morskich i t. p.
- Budowniczy, budownik, architekt**, (arch.) n. *Baumeister, Architekt*; r. архитекторъ, строитель, зóдчий; f. *constructeur, architecte*; a. *architect*; dający pomysły na budynki i wykonyujący takowe.
- Budulec**, (bud.); n. *Bauholz*; r. строевой дѣсь, бревна, брусья; f. *bois de charpente*; a. *timber*; drzewo budowlane.
- Bodulec tarty**, (bud.); n. *Schmittholz*; r. пиленый дѣсь, дóски, брусья f. *bois de sciage*; a. *sawtimber*; rznięty ręczną piłą lub na tartaku.
- Budynek, budowla**, (bud.); n. *Gebäude, Bauwerk*; r. зданіе, строеніе, постройка; f. *bâtiment*; a. *building, edifice*; ukończone dzieło budowy, ograniczające pewną przestrzeń.
- **dworcowy, stacyjny**, (bud. kol.); n. *Stationsgebäude, Bahnhofsgebäude*; r. желѣзнодорожное зданіе, станционное зданіе; f. *bâtiment de station*; a. *station building*; każdy budynek na stacyi kolejowej.
- **główny, zajezdny**, (bud. kol.); n. *Aufnahmsgebäude, Empfangsgebäude*; r. главное пассажирское зданіе; f. *bâtiment des voyageurs, bâtiment de la gare, bâtiment principal*; a. *passenger station*; przed który zajeżdżają pociągi osobowe.
- Bufor**, p. Zderzak.
- Buk, buczyna**, p. Drzewo bukowe.
- Buksować**, p. Wykładać.
- Buksowanie kół**, p. Ślizganie się kół.
- Bukszel**, p. Krażyna.
- Bunt, bant, jętka**, (cieś.); n. *Kehlbalken*; r. горизонтальная доска; f. *secord entoil*; a. *collarbeam*; pozioma belka łącząca parę krokwi w połowie ich długości lub wyżej.
- Bursztyn**; n. *Bernstein*; r. янтарь; f. *ambre jaune* a. *amber*.
- Burta, pobocze nasypu, ława (bankiet)**, (bud. kol.); n. *Banquet, Berme*; r. берма, окраина; f. *accotement, bouquet, berge*; część korony między krawędzią szkarpy a podłożem drogi lub podkładem.
- Busola, prądomierz**, (elekt.); n. *Bussole, Galvanoskop*; r. гальваноскопъ, буссоль, компасъ; f. *boussole*; przyrząd do mierzenia siły prądu galwanicznego.
- **stycznych**, n. *Tangenten-Bussole*; r. буссоль тангенсовъ.
- **wstaw**, n. *Sinus-Boussole*; r. буссоль синусовъ; f. *boussole de sinus*.
- Butelka, flaszka**, (taryf.); n. *Flasche*; r. бутылка; f. *bouteille*; a. *bot-*

le; małe naczynie szklane do pakowania przewodzących płynów. rzenie; n. *Vermoderung Auswiterung*; r. выцвѣтаніе; f. *pouriture*.

Bydło duże, (taryf.); n. *Grossvieh, Hornvieh, Rindvieh*; r. скотъ; f. *bétail, bête*.

Bydło drobne, małe, (taryf.); n. *Kleinvieh*; r. скотъ; f. *petit betail*.

C.

n. *Zoll*; r. дюймъ; f. *pouce*; *inch*; miara długości: cal polski = 0,024 m., litewski = 0,027 i., rosyjski i ang. = 0,0254 m., francuski = 0,027 m., pruski = 0,02615 m., austriacki = 0,02634 m.

Całówka, p. Deska całówka.

— p. Tarcica.

Całkowa brył, (stat. bud.); n. *Massennivellement*; linia, której rzędne przedstawiają algebraiczną sumę brył, nasypów i wykopów.

Carga koła, p. Dzwono koła.

Cążki, p. Obcegi

Ceber; n. *Schaffel*; r. кадушка; f. *baquet, baillole; a. pail*.

Cecha wyrobu, cecha fabryczna, znamię fabryczne, piętno; n. *Fabrikszeichen, Fabrikmarke, Werkzeichen*; r. заводское клеймó, фабричное клеймó; f. *marque de fabrique*; a. *mark, trade-mark, manufacture-mark*; napis lub znak fabryczny, wykonany trwale na wyrobie.

— Cyfra, (wóz); n. *Eigentumsmerkmal*; r. фірма; f. *marque du matériel*.

Ceduła frachtowa, przewoźna; (ruch. kol.) n. *Frachtkarte, Güterkarte*; r. доро́жная вѣдомость; f. *feuille de route*; karta służąca do zapisywania przesyłek z listów pojedynczych i obliczenia należności za przewóz.

— bezpośrednia, przewoźna związkowa; n. *Frachtkarte für den Verbandgüterverkehr*; r. доро́жная вѣдомость прямого сообщения; f. *feuille de route direct, feuille de route commun*.

— w komunikacji bezpośredniej krajowej, przewoźna krajowa; n. *Frachtkarte für den inländischen Ausschlussverkehr*; r. доро́жная вѣдомость внутрѣнного прямого сообщения; f. *feuille de route de réinscription, feuille de réexpe-*

dition, feuille de route mixte; dla towarów przesyłanych na koleje sąsiednie, leżące w tym samym kraju.

Ceduła w komunikacji bezpośredniej zagranicznej, przewoźna dla ruchu zagranicznego; n. *Frachtkarte für den internationalen Verkehr*; r. доро́жная вѣдомость прямого международного сообщения; f. *feuille de route international*.

— w komunikacji miejscowej, przewoźna miejscowa; n. *Frachtkarte für den Lokalverkehr*; r. доро́жная вѣдомость мѣстного сообщения; f. *feuille de route locale, feuille de route interieur*; dla towarów przesyłanych na stacye jednej i tej samej kolei.

— ładunkowa, p. nakładna; n. *Verladschein*; r. накладная, (вѣдомость товарамъ); f. *lettre de voiture*.

— pociągowa, p. Raport z jazdy.

— zdawczo-odbiorcza; n. *Abgabsverzeichniss, Uebergabsverzeichniss*; r. передаточная вѣдомость; f. *note de remise, registre d'échanges du matériel*.

Cedułka, notatka, karteczka; n. *Spitzzettel, Zettel*; r. бюллетень; f. *bulletin*; zawierająca wskazówki dla maszynisty przetokowego (manewrowego) lub służby pociągowej.

Cedzenie, filtrowanie, przesączanie; n. *Filtriren*; r. проце́живаніе, фильтрація; f. *filtration*; a. *filtration, straining*.

Cedzidło, filtr, przesak; n. *Filter, Seiher*; r. цѣдїлка, филь́тръ; f. *filtre*; a. *filter*.

— tendrowe, sito tendrowe, (parow.); n. *Tendersieb*; r. тенде́рное цѣдїло, тенде́рная сѣтка, тенде́рное рѣшето; f. *panier comique de la caisse à eau; panier de prise d'eau du tender*; a. *tender strainer, tender-hood*, (przez które tender napełnia się wodą).

Cegielnia, (bud.); n. *Ziegelbrennerei*, *Ziegelei*, *Ziegelhütte*; r. кирпичный заводъ; f. *brîqueterie*; a. *brick kiln*, *brick-works*, *tilery*; zakład wyrobu cegieł.

Cegielnik; n. *Ziegler*; r. кирпичный мастеръ; prowadzący wyrob cegieł.

Ceglarz, strycharz; n. *Ziegelstreicher*, *Ziegelformer*; r. кирпичныкъ, кирпичедѣль; f. *brîquetier*, *mouleur*; a. *brick-maker*; wyrabiający cegłę.

Cegła, (bud.); n. *Ziegel*; r. кирпичъ; f. *brîque*; a. *brick*.

— **brukówka**; n. *Fliesen*, *Pflaster-Ziegel*; r. кирпичъ для мостово́й.

— **dziurkowana, c. gąbczasta**; n. *Lochstein*, *poröser Ziegel*; r. пустотѣлый кирпичъ; f. *brîque perforée*.

— **gzymkowa, gzymówka**; n. *Gesimsziegel*; r. спусковой кирпичъ; wycięta odpowiednio do przekroju gzymśu.

— **gżelska**; n. *gschelsker Ziegel*; r. гжельскій кирпичъ.

— **klinowa, klinówka, studniówka, cembrówka, sklepówka**; n. *Gewölbziegel*, *Brunnenziegel*, *Kesselziegel*; r. клинчатый кирпичъ; do murowania sklepień, studzien i kanałów — kształtu klina.

— **kominówka**; n. *Rauchschlott-Ziegel*; r. кирпичъ для кладки дымовыхъ трубъ.

— **modelowa, kształtówka**; n. *Formziegel*, *Chablonziegel*, r. фасонный кирпичъ.

— **niedopałka, okopciałka, bladówka**; n. *schwach gebrannter Ziegel*; r. а́лый кирпичъ, слабо обожжённый кирпичъ; f. *brîque de rebut*; a. *place-brick*, *pecking*, *sandelbrick*; cegła niedopalona.

— **odsadzkowa, odsadówka**; n. *Falzziegel*; o jednej lub dwóch krawędziach wyżłobionych pod kątem prostym.

— **ogniotrwała**; n. *feuerfeste*, *Chamotte-Ziegel*; r. огнеупорный кирпичъ; f. *brîque réfractaire*; a. *firebrick*.

— **palona**; n. *Backstein*, *gebrannter Ziegel*; r. обожжённый кирпичъ f. *brîque cuite*; a. *burnt-brick kiln-brick*.

Cegła polewana; n. *glasirter Ziegel*; r. глазированный кирпичъ; f. *brîque vitrifiée*; a. *vitrified stock-brick*; z polewą zabarwioną w ogniu.

— **porcelanka**; n. *Porcellan-Ziegel*; r. фарфоровый кирпичъ; z glinki porcelanowej z polewą.

— **porowata, gąbczasta, lekka**; n. *poröser Ziegel*, *Schwamm-Ziegel*; r. дырчатый кирпичъ, лёгкий кирпичъ.

— **profilowa, modelówka**; n. *Gesimsziegel*; r. карнизный, декальный, шаблонный или форматный кирпичъ; f. *brîque mouluré*; wycięta odpowiednio do przekroju gzymśu.

— **pusta, dęta, rurowa**; n. *hohler Ziegel*, *Hohlziegel*; r. пустой, сушёный или трубчатый кирпичъ; f. *brîque creuse*; a. *hollow or tubular brick*, *clay brick*; z otworami umyślnie wyrobionemi w kierunku podłużnym.

— **surowa, surówka**; n. *roher*, *ungebrannter Ziegel*, *Luftziegel*, r. сушёный, необожжённый кирпичъ, сырецъ; f. *brîque crue*; a. *clay-brick*, *cob-brick*.

— **surówka podolska**; n. *Lehmpatze*, *Aegyptischer Stein*; r. сушёный кирпичъ, сушнякъ, леппачъ, глиносоломенный кирпичъ; f. *brîque grande égyptienne*; a. *brick-block*; z gliny formierczej z plewą lub sieczką, rozmiarów większych jak zwykła cegła.

— **szamotowa**; n. *Chamotte-Ziegel*; r. шамотовый кирпичъ; z gliny ogniotrwalej.

— **szlifowana**; n. *geschliffener Ziegel*; r. шлифованный кирпичъ.

— **terrakota**; n. *Terracotta*; r. терракота; f. *terre cuite*; a. *terracotta*, (*burnt earthen ware*); plastyczne wyroby z gliny wypalanej.

— **wiśniówka**; n. *Kirschrothziegel*; r. вишневый кирпичъ, красный кирпичъ; barwy ciemno-czerwonej, ale mniej wypalona jak zendrówka.

— **wodotrwała, zendrówka**; n. *Klinker*; r. клинкеръ, голландскій кирпичъ; f. *brîque hollandaise*, *brîque à four*, *carreau de Hollande*, *chautig nolle*, *bisquit*; a. *Dutch-*

- brick, clinker*; dobrze w ogniu wypalona.
- Cegła zendrowata, zendrówka**; n. *Mundklinker*; r. желѣзнякъ; f. *surcuite*.
- Celowa**, p. Linia celu.
- Celować**, (mier.); n. *visiren*; r. цѣлѣть визи́ровать; f. *viser, diriger (la lunette)*; a. *to aim, to level*; nadawać lub sprawdzać kierunek od oka tyka, celownicą i t. p.
- Celowanie, branie na cel**, (mier.); n. *Pointiren, Visiren, Poitirung, Visur*; r. цѣлѣть, визи́ровать; f. *viser*; a. *aiming*; naprowadzenie nitki lub włosu przyrządu mierniczego na dany przedmiot.
- Celownica, celownik, dioptra**, (mier.); n. *Dioptrineal*; r. алида́да, диоптръ, лѣнѣйка съ діоптрами; f. *alhidade*; a. *alhidade*; przyrząd do oznaczania kierunku na stole mierniczym.
- **z lunetą**; n. *Fernrohrdioptr*; r. диоптр со зрительною трубкою; f. *alhidade à lunette*
- **z przeziernikami**; n. *Dioptrineal*; r. алида́да съ діоптрами.
- Cembrzyna, obudowa**; n. *Brunnenkasten, Zimmerung, Auszimmerrung*; r. обдѣлка колодца, колодезный срубъ; f. *regard*; a. *timbering*; ściana studni.
- Cement**, (bud.); n. *Cement, Chamotte-mehl, Chamotte*; r. цементъ; f. *ciment*; a. *cement, dust of fire bricks*.
- **portlandzki**; n. *Portland-Cement*; r. портландскій цементъ; f. *ciment de Portland*; a. *Portland-Cement*; materiał do zapraw murarskich, zawierający 20 — 30% wapna i 70 do 80% krzemianów, przeważnie glinu i krzemu; zarobiony stosownie wodą i piaskiem, twardnieje pod wodą.
- **rzymski**, p. Wapno cementowe.
- **wodotrwały**, p. Wapno cementowe.
- Cementować**, (techn. mech.); n. *ceментiren*; r. цементова́ть; f. *ci-menter*; a. *to cement*.
- Cementowanie, cementacja, nastalanie żelaza na powierzchni do pewnej głębokości**; (żel.) n. *Cementirung, Brennstahtbereitung*; r. цементация, цементова́ние; f. *cimentation*; a. *cementation*.
- Cementowanie, nastalanie żelaza** (techn. mech.); n. *Härtung, Einsatzhärtung, Schalenhärtung*; r. закалка въ щикахъ, по́верхностное цементова́ние; f. *trempe en paquet, en coquille, trempe de la surface*; a. *case-hardening, half-converting*.
- Cena**; n. *Preis*; r. цѣна; f. *prix*; a. *price*.
- **jazdy, cena biletu jazdy** (ruch kol.); n. *Fahrpreis, Fahrgeld*; r. цѣна ъздѣ; f. *prix d'une course, prix des billets*; a. *ticket-price*; należytość za przewiezienie podróżnych.
- **jednostkowa**, (taryf.); n. *Einheits-satz*; r. единичная цѣна; f. *prix par unité de parcours*.
- **kupna**; n. *Kaufpreis*; r. поку́пная цѣна; f. *prix*.
- **półtorakrotna, przewoźne półtoraczne**, (taryf.); n. *anderthalbfache Gebühr, anderthalbfache Tarifsatz*; r. полуторная цѣна; f. *taxe de moitié en sus*; półtora raza wzięta należytość z taryfy.
- **prawidłowa, c. normalna, c. zwykła** (taryf.); n. *Normaltaxe, Normalpreis*; r. обыкновенная, нормальная цѣна; f. *taxe normale* zwykle pobierana.
- **przeciętna, c. średnia**; n. *Durchschnittspreis*; r. средняя цѣна; f. *prix moyen*; a. *avarage-price*.
- **przewozu, wozbowe jednostkowe**, p. **Zasada taryfowa** (taryf.); n. *Tarifsatz, Transportgebühr*; r. przewoźная, przewozная цѣна; f. *taxe, prix de transport*; cena za przewiezienie towaru z jednego miejsca na drugie, policzona według jednostki ciężaru i odległości.
- **przewozowa zaokrąglona, c. okrągła**; n. *abgerundeter Frachtsatz*; r. przewozная закругленная цѣна; f. *taxe arrondie*; z opuszczeniem ułamków.
- **średnia**, p. **Cena przeciętna**.
- **zasadnicza**; n. *Grundpreis, Grundtaxe* (taryf.); r. основная цѣна; f. *taxe fixe, taxe fondamentale*; główna, niezmienna.
- **posyłki pospiesznej**, (taryf.); n. *Eilgutsatz*; r. основная цѣна посылки большой скорости; f. *taxe de grande vitesse*; podstawa do

- obliczenia wozbowego dla przesyłek o wielkiej chyżości.
- Cenié, ocenié, taryfowaé;** n. *Taxiren, tarifiren, schätzen*; r. оцѣнить, проузвесті оцѣнку; f. *taxer, taryfer*.
- Cenienie, ocenienie, taryfowanie;** n. *Schätzen*; r. оцѣнка; f. i a. *évaluation*.
- Cennik, (rach):** n. *Preis-Courant, Rubrickenschema, Preistabelle*; r. прейс-курáнтъ; f. *prix-courant*; a. *price-list*; spis cen przeciętnych materyałów, sprzętów, modeli lub robót.
- **jazdy, taryfa osobowa, (taryf.);** n. *Fahrpreistabelle, Tarifstabelle*; r. пассажирскій тарифъ; f. *barème des prix de transport*; spis cen jazdy wywieszony w miejscach sprzedaży biletów.
- **przewozu towarów, taryfa towarowa, (taryf.);** n. *Gütertarif*; r. товарный тарифъ; f. *tarif des marchandises*.
- **sprzętów, (rach.)** n. *Inventarrubriken-Schema, Rubrickenschema für Inventar*; r. инвентарный тарифъ; f. *compte-inventaire*.
- Centi;** n. *Centi*; r. цѣнти; f. *centi*; wyraz używany w układzie miar dziesiętnych; oznacza wielkość sto razy mniejszą.
- Cenowanie, p. Wybijanie środków.**
- Centygram, n. Centigram;** r. центиграммъ, сантиграммъ; f. *centigramme*; a. *centigram*; waga = 0.01 grama.
- Centylitr, (= 0,01 litra);** n. *Centiliter*; r. центилітръ, сантилітръ; f. *centilitre*; a. *centiliter*; miara płynów i ciał sypkich.
- Centymetr, (= 0,01 metra = 0,394 cala ang.);** n. *Centimeter*; r. центимѣтръ, сантимѣтръ; f. *centimètre*; a. *centimeter*; miara długości.
- **kwadratowy, см.² (= 0,205 cala kwadrat.);** n. *Quadratcentimeter*; r. квадратный центимѣтръ; f. *centimètre carré*; a. *square centimeter*.
- Cerata, płótno nawoskowane, (matr.);** n. *Wachstuch; Wachsleinwand*; r. клеѣнка; f. *toile cirée*; a. *cerecloth*.
- Cerazyna, (mart.);** n. *Cerasin*; r. церазинъ; воск ziemny oczyszczony.
- Cetnar, centnar;** n. *Centner*; r. цѣнтнеръ; f. *quintal*; a. *cental, hundred weight*; waga 100 funtów: angielski = 50,803 kg., galicyjski = 42.001 kg., krakowski = 40,55 kg., polski = 40,55 kg., pruski = 51,448 kg., wiedeński = 56,611 kg.
- **metryczny, (= ross. 6 pud. i 4 funtom);** n. *metrischer Zentner*; r. метрическій цѣнтнеръ; miara ciężaru zawiera 100 kg.
- Cewka, (szpulka);** n. *Spindel*; r. шпіндель; f. *bobine, roquet*; a. *bobin, spool*.
- Cęgi, p. Obcegi, kleszcze.**
- Chemia, (ch);** n. *Chemie*; r. хімія; f. *chimie*; a. *chemistry*.
- Chlor, (ch);** n. *Chlor, Chlogas*; r. хлоръ; f. *chlore*; a. *chlorine*.
- Chloran potasu, sól Bertoleta, (ch);** n. *chlorsaures Kali; Bertholet-salz*; r. хлорновáто-кислое кáли, бертолетова соль; f. *chlorate de potasse*; a. *chlorat of potasch*.
- Chlorek barytu, (ch);** n. *Chlorbarium*; r. хлористый барій; *chlorure de barium*; a. *chlorure of barium*.
- **cyнку, (ch);** n. *Chlorzink*; r. хлористый цинкъ.
- **magnezu, (ch);** n. *Chlormagnesium*; r. хлористая магнѣзія; f. *chlorque magnesium*; a. *hypochlorite of magnesium*.
- **wapniu, (ch);** n. *Chloralkali*; r. хлористый кáльцій; f. *chlorure de calcium*; a. *chlorure of calium, muriate of lime*.
- Chloroform, (ch);** n. *Chloroform*; r. хлороформъ; f. i a. *chloroforme*.
- Chlorowa woda, (ch);** n. *Chlorwasser*; r. жáвелева вода; f. *eau chlorurée*; a. *chlorura water*.
- Chłonidym, oddymień, dymochłón (parw);** n. *Rauchverzehrungsapparat*; r. дымоудержáтельный приборъ; f. *appareil fumivore*; a. *fumivorous apparatus, smoke consuming apparatus*; urządzenie w palenisku, mające na celu dokładne spalanie cząstek węgla zawartych w dymie.
- Chodnica, p. kładka boczna wozu.**
- Chodnik, (inż.);** n. *Fussweg*; r. троттуаръ, дорожка для пешеходовъ; f. *trottoir*; a. *footway*; boczny pas drogi lub ulicy, przeznaczony dla pieszych.

Chodnik międzotorowy, (bud. kol.); n. *Intersepperron*; r. междупутевая платформа; f. *perron en ceintre, quai isolé entre les voies*; między torami, nie łączący się z żadnym budynkiem.

— **ze sznurków**, (matr.); n. *Dielenläufer aus Schnur*; r. верёвочный половикъ.

Chorągiewka, flaga; n. *Flagge, Fahne*; r. флагъ; f. *drapeau*; a. *flag*.

— **miernicza**, **proporzczk**, (miern); n. *Messfahne, Figurirfahne*; r. межевой флагъ; f. *jalon à drapeau*; a. *signal-flag*; tyczka z chorągiewką do widocznego oznaczenia punktu.

— **sygnałowa**, (sygn.); n. *Signalfahne*; r. сигнальный флагъ; f. *drapeau-signal*; a. *signal-flag*.

Chód, spust, krok martwy śruby, p. także spust śruby; n. *totter, oder leerer Schraubengang*; r. мёртвый ходъ винтовой паръбки; f. *temps perdu de la vis*; a. *enplay, loss of time*.

Chrom, (ch.); n. *Chrom*; r. хромъ; f. *chrome*; a. *chromium*.

— **zółty**, **zółtochrom**, (brw.); n. *Chromgelb*; r. жёлтый хромъ, хромий; f. *jaune de chrom*.

Chwast, kutas, (wóz); n. *Quaste*; r. кисть.

Chwianie się parowozu, p. Kolykanie się parowozu.

Chwyłka; n. *Sackblume, Sackkropf*; podwiązany brzeg worka, za który bierze się go z miejsca.

Chyżość, p. Prędkość.

Ciało; n. *Körper*; r. тѣло; f. *corps*; a. *body*.

Ciąg, **przeciąg**; n. *Zug*; r. тяга; f. *tirage*; *courant*; a. *draught*.

— **naturalny**; n. *natürlicher Zug*; r. натуральная тяга; f. *tirage naturel*; a. *natural draught*.

— **ogniska**, n. *Zug des Feuers*; r. тяга пламени или огня; f. *tirage du feu*; a. *draught draft*.

— **wzmocniony**, **sztuczny**, (parw); n. *verstärkter, künstlicher Zug*; r. усиленная тяга, механическая тяга; f. *tirage forcé*; a. *artificial draught*

Ciągliwość, **rozciągliwość**; n. *Zähigkeit, Dehnbarkeit*; r. тягучесть; f. *tenacité, ductilité*; a. *tenacity, ductility*.

Ciągnąć, **wyciągać drut**; n. *den Draht ziehen*; r. волочить проволоку; f. *affiner le fil*; a. *to draw the wire*.

Ciągnienie (drutu); n. *Drahtziehen*; r. волочение; f. *filer*; a. *drawing*.

Ciążek zwrotniczy, **gruszka**, **przeciw-waga**; n. *Gegengewicht des Wechselhebels*; r. стрѣлковый или переводный противуваъ; f. *contre-poids d'une aiguille*; a. *counter weight of a switch*.

Ciecz, p. Plyn.

Cieknięcie, **cieczenie**, **przeciekanie rur płomiennych**, (parw.); n. *Rinnen der Siederohre, der Feuerröhre*; r. течъ дымогарныхъ трубъ; f. *fuite des tubes, fuite à la chaudière*.

Cieplik, p. ciepłostka.

Ciepło; n. *Wärme*; r. теплотá, теплородъ, жаръ; f. *chaleur*; a. *heat*.

— **promieniste**; n. *strahlende Wärme*; r. лучистый теплородъ; f. *calorique rayonnant*; a. *radiant heat*.

— **utajone**; n. *latente Wärme, gebundene Wärme*; r. скрытый теплородъ; f. *calorique latent*; a. *latent heat*.

— **właściwe**, **c. gatunkowe**; n. *spezifische Wärme*; r. удѣльный теплородъ; f. *calorique spécifique*; a. *specific heat*.

Cieplomierz, **termometr**, (fiz.); n. *Thermometer, Wärmemesser*; r. тепломѣръ, термомѣтръ; f. *thermomètre*; a. *thermometer*; przyrząd do mierzenia ciepła.

— **alkoholowy**, **(wyskokowy)**; n. *Weingeist-Thermometer*; r. спиртный термомѣтръ; f. *thermomètre à alcool*; a. *spirit-thermometer*.

— **powietrzny**; n. *Luft-Thermometer*; r. воздушный термомѣтръ; f. *thermomètre à air*; a. *air-thermometer*.

— **rtęciowy**; n. *Quecksilber-Thermometer*; r. ртутный термомѣтръ.

Cieplostka, **kalorya**; n. *Wärmeeinheit, Calorie*; r. единица теплоты, калорія; f. *unité de chaleur, calorie*; a. *calorie unit, calory, unit of heat*; jednostka ciepła (ilość ciepła potrzebna do nagrzania jednego

- kilograma wody do jednego stopnia Cel.)
- Ciepłota, ciepłota, temperatura, (ruch kol.);** n. *Temperatur, Wärmegrad*; r. температура; f. *temperature*; a. *temperature*.
- Ciesak, topór motykowaty, (bud. kol.);** n. *Dexel, Texel, Dechselhacke, Krummhacke*; r. тесло, шляхта; f. *asete, asseau, hachette, herminette, herminette*; a. *howel, adze*; narzędzie do obrabiania powierzchni wklęsłych. Miewa ostrza proste lub kabłakowate ale zawsze prostopadłe do toporzyska.
- n. *Spundmesser, Dachsbeil*; r. тесло, теслица; f. *aisceau*; a. *ad-dice, adze*.
- Ciesielstwo, ciesiołka (cieś.);** n. *Zimmerwerkunst*; r. плотничное ремесло или дѣло; f. *charpenterie, l'art de charpenterie*; a. *carpenters work, carpentry*; rzemiosło w zakres którego wchodzi wykonywanie konstrukcyi z drzewa.
- Ciesła,** n. *Zimmermann*; r. плотникъ; f. *charpentier*; a. *carpenter*.
- Ciesiołka,** p. Robota ciesielska.
- Cieślica, (cieś.);** n. *Stossaxt, Stichaxt, Stichhacke*; r. плотничный топórъ; f. *mortice axe*; narzędzie do dłubania, siekiera bez trzonka.
- Cieśnina rzeki, (bud. wod.);** n. *Stromenge*; r. проливъ рѣки; f. *passage étroit*; a. *narrow channel*; miejsce przepływu wody w ściśnionem korycie.
- Cięcie;** n. *Schnitt mit der Axt, Axtschnitt*; r. тѣска; f. *coupe, section*; cięcie wykonane siekierą lub toporem.
- lasu, spuszczenie lasu; n. *Holzfüllen, Holzschlag, Ausrodung, Abschaffung, Schlagen oder Fällung eines Waldes*; r. валка лѣса, рубка, искоренѣние лѣса, очистка подъ ляду; f. *abatage, coupe de bois*; a. *wood-cutting, felling*.
- Cięciwa, (geom.);** n. *Sehne*; r. хорда; f. *corde*; a. *chord*.
- Cięgiel, pociągacz, (bud. kol.);** n. *Zugstange*; r. потяжная штанга, потяжной стержень; f. *tige du crochet de traction*; a. *drawing rod*; прęt żelazny ciąгла.
- Cięgiel hamulcowy, p. Pociągacz hamulcowy.**
- zwrotnicy, p. pociągacz zwrotnicy; (bud. kol.) n. *Wechselzugstange, Weichenzugstange, Zugstange des Wechselständers*; r. потяжная переводная штанга; f. *tringle de mouvement, tringle de commande, tige de manoeuvre d'une aiguille*; a. *draw-bar of a switch*; drażek żelazny łączący słupki zwrotnicy z iglicami.
- Cięgło, przewód pociągowy, (wóz.);** n. *Zugvorrichtung*; r. упряжнóй приборъ; f. *appareil de traction*; a. *railway-coupling*; przyrząd pociągowy przy wozach kolejowych.
- wentyla, (parw.); n. *Federwage*; r. пружинные вѣсы, пружинный безмѣнъ; f. *balance à ressort, peson à ressort*; a. *spring-balance*.
- Ciężar;** n. *Gewicht, Last*; r. вѣсъ, грузъ, тяжесть; f. *poids*; a. *weight*.
- atomowy, niedziałkowy, drobinowy, (fiz.); n. *Atomgewicht*; r. атомическій вѣсъ; f. *poids atomique*; a. *atomic weight*; ciężar tej ilości pierwiastku, jaka mogłaby się połączyć z jednostką wagi wodoru.
- bezpłatny, (taryf.), n. *Freigewicht*; r. бесплатный грузъ; f. *poids non taxé*; a. *free weight*; wolny od opłaty należytości za przewiezienie.
- brutto, ryczałtowy, (ruch kol.); n. *Bruttogewicht, Bruttolast, totale Last*; r. валовой вѣсъ, вѣсъ брутто; f. *charge brute, charge totale, poids brut*; a. *brute weight*; ciężar towaru razem z opakowaniem.
- gatunkowy, właściwy, (fiz.); n. *specifisches Gewicht*; r. удѣльный вѣсъ; f. *poids spécifique*; a. *specific weight*.
- martwy, (ruch kol.); n. *totale Last, Tara*; r. бесполезный вѣсъ, мертвый вѣсъ; f. *tara*; a. *tare*; ciężar parowozów, wagonów, tendrów lub obsłony towarów.
- oceniony, (taryf.); n. *geschätztes, taxirtes Gewicht*; r. оцѣненный грузъ; f. *poids taxé*; a. *taxed weight*.
- prawidłowy, normalny, (ruch kol.); n. *Normalgewicht*; r. нормальный вѣсъ; f. *poids normal*; a. *normal weight*.

- Ciężar rozłożony**, (bud.); n. *vertheilte Belastung*; r. распределенный груз.
- **rzeczywisty**, n. *wirkliches Gewicht*; r. действительный вѣсъ, нѣтто; f. *poids réel*; a. *net weight, net weight*.
- **skupiony**; n. *Concentrirte Last, concentrirtes Gewicht*; r. концентрированный вѣсъ; f. *poids concentré*.
- **sprawdzony**, (taryf.); n. *festgestelltes Gewicht*; r. проверенный вѣсъ; f. *poids constaté*.
- **użyteczny, netto**, (ruch kol.); n. *Nettolast, Nutzlast, Netto Gewicht*; r. полезный груз; f. *charge nete, charge utile, poids net*; a. *net weight*; ciężar pasażerów i towarów.
- **własny**, (bud.); n. *Eigengewicht*; r. собственный вѣсъ; f. *le poids de construction*; a. *weight of the construction*; ciężar wszystkich części składowych konstrukcyi.
- Ciężarek, ciężarki**; n. *Gewicht, Gewichte zum Wiegen*; r. гиря, гирька; f. *poids à peser*; a. *weight*; używane do ważenia.
- Ciężkomierz**, p. Gęstomierz.
- Ciężkość**, p. Siła ciężenia, (mech.); n. *Schwerkraft, Schwere*, r. сила притяжения; f. *gravité, pesanteur*; a. *gravity*; dążność zbliżenia się ciała ku środkowi ziemi.
- Cios**, p. Kamień ciosowy
- **posadowy, cios łożyskowy**, (bud. most.); n. *Auflagerquader*; r. тѣсъ; na którym ułożono łożysko mostu.
- Ciosać kamienie podług szablonu**, (bud.); n. *Steine verhauen*; r. тесать камни по шаблону.
- Ciosała**, p. Przysiek.
- Ciśnienie**; n. *Druck*; r. давлѣние; f. *pression*; a. *pressure*.
- **atmosferyczne, ciśnienie powietrzni**, (mech.); n. *atmosphärischer Druck*; r. атмосферное давлѣние; f. *pression d'atmosphère*; a. *atmospheric pressure*.
- **bezwzględne**; n. *absoluter Druck*; r. абсолютное давлѣние.
- **całkowite**, n. *total Druck*; r. полное давлѣние.
- **hydrauliczne**; n. *hydraulischer Druck*; r. гидравлическое давлѣние.
- Ciśnienie hydrodynamiczne**, (mech.); n. *hydrodynamischer Druck*; r. гидродинамическое давлѣние; f. *pression hydrodynamique*; a. *hydrodynamical pressure*; wywarte przez ciecz płynącą.
- **hydrostatyczne**, n. *hydrostatistischer Druck*; r. гидростатическое давлѣние; f. *pression hydrostatique*; a. *hydrostatical pressure*; wywarte przez ciecz, będącą w stanie równowagi.
- **hydrostatyczne boczne, na ściany**; n. *hydrostatistischer Seitendruck*; r. гидростатическое боковое давлѣние.
- **na dno**; n. *hydrostatistischer Bodendruck*; r. гидростатическое давлѣние на дно.
- **z dołu, parcie z dołu**, (mech.); n. *hydrostatistischer Auftrieb*; r. гидростатическое давлѣние съ низу; siła pionowa równająca się ciężarowi cieczy wypchniętej ciałem zanurzonym.
- **niskie**, (mech.); n. *Niederdruck*; r. низкое давлѣние; f. *basse pression*; a. *low pressure*.
- **pary**, (mech.); n. *Dampfdruck*; r. давлѣние пара; f. *tension de la vapeur*; a. *steam pressure*
- **skuteczne, pożyteczne pary**, (mech.); n. *nützlicher Druck*; r. полезное давлѣние пара.
- **rzeczywiste**; n. *wirklicher Druck*; r. действительное давлѣние.
- **wody**; n. *Wasserdruck*; r. напоръ воды.
- **wysokie**; n. *hoher Druck, Hochdruck*; r. высокое давлѣние.
- **względne pary**; n. *relativer Dampfdruck*; r. относительное давлѣние пара.
- **ziemi**; n. *Erddruck*; r. давлѣние земли.
- Cić, ościć**; n. *verzollen*; r. платить пошлину, очистить пошлиною; налагать пошлину.
- Cło**; n. *Zoll*; r. пошлина; f. *droit de douane*; a. *toll*.
- **ochronne**; n. *Schutz-Zoll*; r. охранная, покровительственная пошлина; f. *droit protecteur*; opłata powstrzymująca przywóz przedmiotów z zagranicy.
- **przechodowe, przewozowe**; n. *Durch-*

- gangs-Zoll; г. транзитная пошлина; f. *droit de transit*.
- Сю przywozowe, wchodowe;** п. *Eingangszoll*; г. входная, ввозная пошлина; f. *droit d'entrée*.
- **wchodowe;** п. *Eingangszoll*; г. ввозная пошлина; f. *droit d'entrée*.
- **wywozowe, wychodowe,** п. *Ausgangszoll*; г. отпускная пошлина; f. *droit de sortie*.
- Cofne,** р. Grzywna (kara) за wstrzymanie przesyłki.
- Cofnięcie zaliczenia, zwolnienie z zaliczki,** (ruch kol.); п. *Nachnahme, Spesenauflassung*; г. уничтожение наложенного платежа.
- Cokut;** п. *Sockel, Zockel*; г. цоколь; f. *socle*; а. *socle*; wzmocnienie muru nad terenem.
- Cukier ołowiany;** п. *Bleizucker*; г. свинцовой сахаръ; f. *sucre de saturne, saccharate de plomb, acétate de plomb, sel de saturne*; а. *sugar of lead*.
- **skrobiowy,** р. Dextryna.
- Cwałowanie parowozu, podrzucanie** (parw.); п. *Gallopiren, Nicken, Stampfen, Wogen der Locomotive*; г. скачка паровоза; drganie pionowe parowozu.
- Cyan,** (ch.); п. *Cyan, Cyanogen, Blaustoff*; г. синеродъ, цианъ; f. *cyanogène*; а. *cyanogen*.
- Cyанек potasu, sinek potasu,** (ch.); п. *blausaures Kali*; г. синеродистый калий; f. *hydrocyanure de potassium*; а. *hydrocyanodide of potassium*; połączenie kwasu pruskiego z potasem.
- Cybant,** р. Opaska.
- Cyfra;** п. *Ziffer*; г. цифра; f. *chiffre*; а. *significant, figure*.
- **udźwigu, c. znośności, c. nośności, liczba udźwigu, l. nośności, l. znośności,** (wóz.); п. *Tragkraftziffer*; г. подъёмная сила; f. *chiffre de capacité, de charge*; napisana na wagonie, wyrażająca ciężar nakładu dozwolonego największego.
- **wozu,** р. Cecha.
- Cyklina,** р. Skrobaczka.
- Cylinder;** п. *Cylinder*; г. цилиндръ; f. *cylindre*; а. *cylinder*; walec wewnętrzny próżny.
- **miechowy;** п. *Cylinder*; г. воздухоудный цилиндръ; f. *cylinder soufflant*; а. *cylinder-blowing-machine, blowing-cylinder*.
- Cylinder parowy,** (bud. mach.); п. *Dampfcylinder*; г. паровой цилиндръ; f. *cylindre à vapeur*; а. *steam-cylinder*.
- **pompy, pochwa tłokowa,** (bud. mach.); п. *Pumpencylinder*; г. цилиндръ насоса, насосный цилиндръ; f. *cylindre de pompe*; а. *pump-cylinder*.
- Суна,** (metal); п. *Zinn*; г. олово; f. *étain*; а. *tin*.
- **arkuszowa, w zwojach;** п. *Rollzinn, Ballenzinn*; г. листовое олово; f. *étain en rouleaux, étain à balles*; а. *tin in rolls, roll-tin*.
- **prętowa, w prętach;** п. *Stangenzinn*; г. прутовое олово, олово въ прутьяхъ; f. *étain en verges*; а. *bar-tin*.
- **rafinowana;** п. *reines Zinn, raffinirtes Zinn*; г. рафинированное олово; f. *étain raffiné*; а. *refined-tin*.
- **w bryłach, w gruzłach;** п. *Blockzinn*; г. олово въ слиткахъ или свѣчкахъ; f. *étain en saumons, ou en blocs*; а. *block-tin*.
- **ziarnista, w ziarnkach;** п. *Körnerzinn, Kornzinn*; г. зернистое олово, самый высокій сортъ англійскаго олова; f. *étain en larmes, ou en grains*; а. *grain-tin*.
- Суна pobielac;** п. *verzinnen*; г. лудить.
- Сунfolja, listek cynowy,** р. Staniol.
- Сунк,** (metal); п. *Zink, Spiauter*; г. цинкъ, шпиаутеръ; f. *zinc*; а. *zinc, spelter*.
- **rafinowany;** п. *raffinirtes Zink*; г. рафинированный цинкъ; а. *refined Zink*; сунк посполиты przetopiony przy wolnym ogniu.
- **surowy, nieoczyszczony, pospolity;** п. *Rohzink, Raufzink*; г. обыкновенный цинкъ; f. *zinc brut*; а. *rough zinc*; surowiec cynku przetopiony.
- Сунковац;** п. *verzinken*; г. цинковать, покривать цинкомъ; f. *zinquen, zinguer*, а. *to zinc, to over-zink*.
- Сункowanie;** п. *Verzinken*; г. цинковка; f. *zincage, zingage*; а. *zinking*.

- Cynkownia, huta cynkowa, (hut.):** n. *Zinkhütte*; r. цинковый заводъ; f. *fonderie de zinc*; a. *zink-works*; zakład wyrobu cynku.
- Cynober, (brw.):** n. *Zinober*; r. кинобаръ; f. *vermillon, cinobre, protusulfure rouge de mercure*; a. *cinnober vermillion*; rodzimy lub sztuczny siarczek rtęci.
- Cynownia, huta cynowa, (hut.):** n. *Zinnhütte*; r. оловянный заводъ; f. *fonderie d'étain*; a. *tin works*; zakład wyrobu cyny.
- Cyrkiel, (krażydło), (inż.):** n. *Zirkel, Passer*; r. цѣркуль; f. *compas*; a. *compass, compasses*; narzędzie do zataczania kół i brania wymiarów.
- do kreślenia kółek małych; n. *Nullzirkel*; r. нульцѣркуль, кронцѣркуль, цѣркуль для вычерчивания очень малыхъ круговъ; f. *compas à pompe*; a. *compasses for describing very small circles*.
- drążkowy; n. *Stangenzirkel*; r. штангенцѣркуль, штангцѣркуль, діагональный цѣркуль, рычажный цѣркуль; f. *compas à trusquin, compas à verge*; a. *radius-gauge, beam-compasses*.
- eliptyczny; n. *Ellipsograph, Ellipsenzirkel*; r. эллипсографъ, цѣркуль для вычерчивания эллипсовъ; f. *compas à ellipse, ellipsographe*; a. *elliptical compass*.
- kabłkowy, (taster); n. *Dickzirkel, Fasszirkel, Krummzirkel, Taster*; r. крумцѣркуль, шаромѣръ; f. *compas d'épaisseur, compas courbe, compas ephérique*; a. *outside-callipers, caliber-compass*.
- podwójny; n. *Doppelzirkel*; r. двойной крумцѣркуль; f. *huit de chiffre*; a. *double callipers*.
- kalibrowy 1. do mierzenia brył, 2. do mierzenia dziur; n. 1. *Greifzirkel*, 2. *Lochzirkel*; r. 1. крумцѣркуль, 2. нутромѣръ.
- łukowy, kabłkowy; n. *Bogenzirkel*; r. цѣркуль съ дужкой; f. *compas à quart cercle*; a. *wing-compasses, wing-callipers*.
- mikrometryczny; n. *Haarzirkel*; r. цѣркуль съ микрометрическимъ винтомъ; f. *compas à cheveux*; a. *hair-compasses*.
- Cyrkiel owalny, do kreślenia owalów; n. Ovalzirkel**; r. овальный цѣркуль; f. *compas à ovale*; a. *oval-compasses*.
- profilowy; n. *Profilzirkel*; r. профильный цѣркуль; f. *compas profiteur*; a. *compasses for taking profiles*.
- proporcjonalny; n. *Proportionalzirkel*; r. пропорціональный цѣркуль; f. *compas de proportion, de réduction*; a. *reduction compasses*.
- prosty; n. *gerader Zirkel*; r. прямой цѣркуль; f. *compas droit*; a. *straight compasses*.
- sprężynowy, ze sprężyną; n. *Federzirkel*; r. пружинный цѣркуль; f. *compas à ressort*; a. *spring-callipers, spring-divider*.
- trójnożny; n. *dreibeiniger oder dreischenkelliger Zirkel*; r. треножный цѣркуль; f. *compas à trois branches*; a. *compasses with three legs or branches*.
- z łukiem zębatym; n. *Bogenzirkel mit gezahntem Bogen*; r. цѣркуль съ зубчатою дугою; f. *compas à quatr de cercle à cremaillère*; a. *rack-compasses*.
- z nóżkami stałymi; n. *Zirkel mit festen Spitzen*; r. цѣркуль съ цѣльными ножками; f. *compas à pointes sèches*; a. *compasses whose points are not changeable or cannot be shifted*.
- z nóżkami wysuwanemi i wsuwanemi; n. *Steckzirkel, Einsatzzirkel*; r. цѣркуль со вставными ножками; f. *compas à pointes de rechange*; a. *compasses with shifting or changeable points*.
- zawiasowy; n. *Charnierzirkel*; r. шарнирный цѣркуль; f. *compas à charnière*; a. *compass*.
- z podziałką; n. *Theilzirkel*; r. цѣркуль съ масштабомъ; f. *compas à diviser*; a. *divider*.
- Cyrkularz, p. Okólnik.**
- Cyzelowanie, (techn. mech.):** n. *Ciselieren*; r. дизелпрѣвка; f. *ciselage*.
- Czagan, p. Oskard.**
- Czajka; n. Schajke, Kriegsschlussschiff**; wojenna łódź kozacka (zazwyczaj skórzana).
- Czakan, p. Oskard.**
- Czas; n. Zeit**; r. время; f. *temps*; a. *time*.

Czas dobiegu, cz. dobiegowy, (ruch kol.); n. *Zuwartezeit, Zuwartefrist*; r. время приезда; f. *attente des trains*; ustanowione wyczekiwanie pociągu mającego łączność.

— **dostawy, termin dostawy;** n. *Lieferungstermin*; r. срок поставки; f. *terme de livraison*; a. *time of furnishing, time of delivery*.

— **skrócony, okres dostawy skrócony;** n. *kurze Lieferungszeit*; r. сокращённый срок доставки.

— **jazdy, (ruch kol.)** n. *Fahrzeit*; r. время езды; f. *durée de trajet*; czas ubiegły między odjazdem z jednej stacji a przyjazdem na drugą (liczy się na minuty).

— **kolejowy, czas peszteński, praski, warszawski, (ruch kol.);** n. *Eisenbahnzeit, Bahnzeit*; r. железнодорожное время; f. *heure du meridian de Pést etc.*; godzina południka, według której regulują się wszystkie zegary na drodze żelaznej.

— **miejscowy, (ruch kol.);** n. *Ortszeit*; r. местное время; f. *heure moyenne d'une localité*.

— **odjazdu, (ruch kol.);** n. *Abfahrtszeit*; r. время отправления; f. *heure de départ*; oznaczony rozkładem jazdy.

— **przyjazdu, (ruch kol.);** n. *Ankunftszeit*; r. время прибытия; f. *heure d'arrivée*; oznaczona chwila przybycia pociągu na stację.

— **przebiegowy, ubiegowy, czas ubiegu wozów;** n. *Lauffrist*; r. время пробега поезда; f. *délai de parcours*; wyznaczony na przebycie pewnej ilości kilometrów, wiorst.

— **służby;** n. *Dienstzeit*; r. срок службы; f. *temps de service*; czas ubiegły od początku urzędowania lub służby.

Czekalnia, poczekalnia, izba gościnną, izba lub sala dla podróżnych, (bud. kol.); n. *Wartesaal*; r. пассажирский зал; f. *salle d'attente*; a. *waiting-room*; w której podróżni oczekują na odjazd lub przybycie pociągów.

Czekanić, p. Sztamować.

Czeladnik, towarzysz; n. *Geselle*; r. подмастерье, мастеровой.

Czer, p. Hak.

Czerń sadzowa, sadzówka, (ch.); n.

Kienruss, Kienrussfarbe; r. кра́сная са́жа; f. *bidanet*; a. *soot-colour, fawn-colour*.

Czerpaczka; n. *Giesskelle, Pfanne*; r. ко́вшик; f. *houlette, poche*; a. *laddle*; używana zamiast kielni przy zaprawie rozrzedzonej.

Czerpak, p. Poglebiak łyżkowany.

Czerwień jaskrawa, (brw.) n. *Schönroth*; r. ше́протъ, красная кра́ска; tlenek żelaza.

Czerwliwość (stol.); n. *Wurmfrass, Wurmstich*; r. червоточи́на; f. *piqûre des vers, vermoulure du bois, moulinure*; a. *worm-eatenness*; wadardzewa, spowodowana podziurawieniem tegoż przez robactwo.

Czerwonokrucz p. Żelazo czerwono-kruche.

Czetweryk (= 1601,212 cali sześciennych angiel. = 26,2377 litrom); r. четвери́къ.

Czetwert' (= 8 czetwerykom = 64 garncom = 2,099 hektolitrom); r. четвёрть.

Częstokół (bud.); n. *Pfahlwand*; r. частокóль; f. *palissade*; a. *palissade*; ogrodzenie z kół, obok siebie utkwionych.

Część; n. *Theil*; r. часть; f. *partie*.

— **krotna;** n. *aliquoter Theil*; r. кра́тная часть; f. *partie aliquote*.

— **składowa (bud.);** n. *Bestandtheil*; r. составная часть; f. *pièce*.

— **wymienna, wozu, wagonu (wóz);** n. *Ersatztheil oder Ersatzstück eines Wagens*; r. за́менная часть ваго́на; f. *pièce de rechange*; a. *duplicat spare*; którą można zastąpić częścią zepsutą lub uszkodzoną u wozu.

Części zapasowe; n. *Reservebestandtheil*; r. за́пасная часть.

Członek galwaniczny, p. Ogniwo galwaniczne.

Czoło tamy, głowa tamy; n. *Buhnenkopf*; r. го́лова да́мбы; zakończenie tamy.

Czop, (parw.); n. *Rohrstoppel, Stöpsel*; r. тру́бочная про́бка, за́тычка, ши́шечка; f. *bouchon, tampon*; a. *plug*.

— (cieś.); n. *Zapfen*; r. ца́пфа, ши́п; f. *tenon, chef*; a. *tenant, plug, gudgeon*; część wystająca z czoła drzewa, przeznaczona do wypusz-

- czania w gniazdo drugiego drzewa celem ich połączenia.
- Czop** (bud. mach.), koniec wału lub osi przylegająca do łożyska.
- **czołowy, leżący** (bud. mach.); n. *Stirnzapfen, Tragzapfen*; r. ца́пфа; f. *tourillon*; a. *axle end, trunion*.
- **grzebieniasty, zwora grzebieniasta, czop pierścieniowy** (bud. mach.); n. *Kammzapfen*; r. зубча́тая ше́йка или ца́пфа; f. *tenon à peigne*; a. *dove-tailed tenon*; opatrzone pierścieniem dla zwiększenia płaszczyny tarcia.
- **korby, czop korbowy**, (prw.); n. *Kurbelzapfen, Vorstecker*; r. па́лец моты́ля, ше́йка моты́ля, кула́къ моты́ля или кривоши́па; f. *tourillon d'une manivelle, bouton de manivelle*; r. *prisonier*; a. *crank-pin*.
- **kulisty**; n. *Kugelzapfen*; r. ша́ро-видный пя́тникъ; f. *tourillon à boulet*; a. *spherical gudgeon, ball-pivot*; czop kształtu kuli.
- **kurka**, (parw.); n. *Wirbel*; r. про́бка кра́на; f. *cheville*; a. *pin, peg*; część składowa kurka.
- **mostu obrotowego**, (bud. most.); n. *Drehbrückenzapfen*; r. ца́пфа поворо́тного мо́ста.
- **obrotowy, skręt iglicy**, (bud. kol.); n. *Zungenwurzeln, Wurzel der Spitzschiene*; r. поворо́тная ца́пфа (стрѣлки); część około której obraca się iglica przy przedstawianiu zwrotnicy.
- **odsadzony**, (cieś.); n. *zurückgesetzter Zapfen*; r. односторо́нный шипъ; f. *tenon retiré, tenon epaule*; a. *houlder-peg*.
- **osiowy**, (parw.); n. *Achsschenkel, Achsstummel, Achszapfen*; r. осе-ва́я ца́пфа, осева́я ше́йка; f. *fusée d'un essieu*; a. *axle-journal or neck; axle-arm*; część osi, mieszcząca się w łożysku.
- **podwójny**; n. *Doppelzapfen, Zwillingzapfen*; r. дво́йная ца́пфа, дво́йной шипъ; f. *double tenon*; a. *double tenant*.
- **pionowy** (u wału stojącego); n. *Spurzapfen, stehender Zapfen*; r. пя́та.
- **stojący, stopowy**; n. *Stehzapfen, Spurzapfen, Stützzapfen*; r. пя́тка сто́ячаго ва́ла; f. *pivot, piron*; a. *pivot, pin*.
- Czop szyjowy, środkowy, szyja wału**, (bud. mach.); n. *Halszapfen*; r. ше́йка оси или ва́ла; f. *gorge d'un essieu*; a. *neck-gudgeon*; położony w środku wału lub osi.
- Czopiarka, maszyna do wyrzynania czopów**, (techn. mech.); n. *Zapfenschneidmaschine*; r. шипорѣз-ный станокъ, шипорѣзная ма-шина; f. *machine à tenons*; a. *tenoning-machine*.
- Czopnica**, p. Pila czopowa.
- Czołno**; n. *Boot, Kahn*; r. лодка; f. *canot, nacelle*; a. *boat, canoe*; mały statek rzeczny o płaskim dnie wyrobiony często z jednego kawałka.
- Czułość poziomnicy, wagi wodnej, libelli**, (mier.); n. *Empfindlichkeit der Libelle*; r. чувстви́тельность водяна́го у́ровня; f. *sensibilité du niveau à bulle d'air*; stopień ruchliwości bańki za najmniejszą zmianą pochylenia.
- Czuwalnia**, p. izba dyżurnych.
- Czworokąt**, (geom.); n. *Viereck*; r. четы́реуго́льникъ; f. *quadrangle*; a. *quadrangle*.
- Czynnik**, (mat.); n. *factor*; r. факто́ръ; f. *facteur*; a. *factor*; wielkość wchodząca w skład innej za pomocą mnożenia.
- Czystość odlewu**, (odl.); n. *Reinheit des Gusses*; r. чистота́ или ак-кура́тность отливки.
- Czyszcielec kotła**, (parw.); n. *Kesselreinigung*; r. чистка́ или очи-стка́ котла́.
- **parowozów, wozów, wagonów**; n. *Locomotivputzen, Wagenputzen*; r. чистка́ паровозо́въ, вагоно́въ.
- **oczyszczanie surowca**, (metal.); n. *Raffinieren oder Reinigen des Roh-eisens*; r. отблыва́ние, рафини-рование чугу́на́.
- Czyszciciel parowozów, wozów, wagonów**; n. *Locomotivputzer, Wagenputzer*; r. чисты́льщикъ паровозо́въ, вагоно́въ; f. *nettoyeur des locomotives, des wagons*; robotnik zajęty czyszczeniem i otrzepywaniem.
- Czyściwo**, (matr.); n. *Putzmaterial*; r. мате́риаль для очи́стки; f. *matières de nettoyage*; a. *cleaning-material*; materyał do czyszczenia nim innych przedmiotów.

Ć.

Ćwiartka koła, (geom.); n. *Quadrant*, *Kreisquadrant*, *Viertelkreis*; r. квадрантъ, четверть круга; f. *quart de cercle*; a. *quadrant*; ćwierć okręgu koła.

Ćwiek, sztyft, ćwieczek; n. *Stift*, *Drathstift*, *Drathnagel*; r. штифтъ,

штифтикъ, проволочная шпилька; f. *clou d'épingle*, *pointe de Paris*; a. *wire-tack*.

Ćwieczek obiciowy; n. *Tapeziernagel*; r. обійный штифтъ; mały gwoździk z dużą płaską główką do obijania materyi.

D.

Dach, (bud.); n. *Dach*, *Kappe*; r. крыша; f. *comble*, *toit*; a. *hood*, *roof*.

— **baniasty**, **helmowy**; n. *geschweiftes Thurmdach*; r. купольная крыша; f. *comble en dom*, *toit en flèche*; a. *cambert-roof*, *spire-roof*; dach wieżowy, którego połacie są powierzchniami krzywymi.

— **dwuspadkowy**, **siodłowy**; n. *Satteldach*, *Giebeldach*; r. двускатная крыша; f. *comble à deux pentes*; a. *saddle-roof*, *ridged-roof*; o dwóch połaciach tworzących w przecięciu grzbiet.

— **Emy'ego**; n. *Emy's Bohlenbogendach*; r. сводная крыша системы Эми; f. *comble à planches courbée d'Emy*; a. *Emy's vaulted roof*; dach wyginany pomysłu Emy'ego.

— **jednospadkowy**, **pulpitowy**; n. *Pultdach*; r. односкатная крыша; f. *apparté*, *toit à potence*; a. *shed-roof*, *lean-to*; o jednej połaci.

— **kabłąkowy**, **łukowy**; n. *Bogendach*; r. дуговая крыша; f. *toit en arc*; a. *arched-roof*; o połaciach kabłąkowych

— **kopułowy**; n. *Kuppeldach*; r. сферическая крыша, куполь; f. *toit en coupole*; a. *cupola roof*; o kształcie kulistym lub sferycznym.

— **krażynowy**; n. *Bohlenbogendach*; r. сводная крыша; f. *comble à planches courbée*, *clouée*; a. *vaulted roof*; którego stolec utworzony z krażyn.

— **de l'Orma**; n. *De l'Orme's Bohlenbogendach*; r. кружальная крыша системы де л'Орма; f. *comble à planches courbée de l'Orme*, a. *vaulted roof de l'Orme*

— **Mansarda** (łamany), **piętrzysty**; n. *Mansarddach*, *gebrochenes Dach*;

r. мансардова крыша; f. *comble brisé*, *coupe à la Mansard*; a. *Mansard-roof*, *curb-roof*; przy którym każda połać złamana jest tak, że część jej dolna jest bardziej stroma aniżeli górna.

Dach namiotowy; n. *Zeltdach*; r. шатровая крыша; f. *toit en pavillon*, *comble à croupé*; a. *pavillon-roof*; o połaciach zbiegających się w jednym punkcie.

— **płatwowy**; n. *Pfettendach*; r. крыша на прогонахъ; f. *comble à pannes*; a. *purlin-roof*; przy którym krokwie spoczywają bezpośrednio na płatwach.

— **Fellnera**; n. *Fellners Pfettendach*; r. крыша на горизонтальных прогонахъ Фельнера; f. *comble à pannes de Fellner*; a. *Fellner's purlin roof*.

— **Mollera**; n. *Mollers-Pfettendach*; r. крыша на горизонтальных прогонахъ Моллера; f. *comble à pannes de Moller*; a. *Moller's purlin roof*.

— **stożkowy**; n. *Kegeldach*; r. коническая крыша; f. *comble en cône*; a. *conical-roof*; dach kształtu stożka.

— **wagonowy**, **na wozie**, **wozu kolejowego**, (wóz); n. *Wagendach*; *Wagenverdeck*; r. вагонная крыша; f. *toit*, *toiture*, *pavillon de la caisse d'une voiture*; a. *wagon-roof*.

— **wielogrzbietowy**; n. *Zahmsägedach*; r. многоскатная крыша; f. *toit en dents*, *de scie*; a. *double ridged roof*; złożony z kilku dachów siodłowych o grzbietach prostopadłych do osi podłużnej budynku.

— **wieżowy**; n. *Thurmhaube*, *Thurmdach*; r. башневая крыша; f. *épier*; a. *spire-roof*, *steeple-roof*.

Dach z naczórkami, czterosпадkowy; n. *Walmdach, Schopfdach*; r. четырёхскатная крыша; f. *comble de croupe*; a. *hipped-roof, hif-roof*; dach siodłowy z naczórkami.

Dachówka, cegła dachowa, (bud.); n. *Dachziegel, Dachstein*; r. черепица; f. *tuile*; a. *tile, thack-tile*; wyrób z gliny palonej do krycia dachów.

— **holenderska, d. esówka;** n. *Passziegel, Dachpfanne, Esstein*; r. голландская черепица, фламандская черепица; f. *tuile flamande ou panne*; a. *pan-tile, flemish-tile*; wygięta w kształcie leżącego S.

— **karpiówka, zwyczajna;** n. *Plattziegel, Biberschwanz, Flachziegel*; r. плоская черепица съ шипомъ, обыкновенная черепица; f. *tuile à crochet, tuile plate*; a. *flat-tile, plain-tile*; podługowata, z krawędzią dolną, zaokrągloną.

— **kwadratowa, kwadratówka;** n. *Quadratziegel*; r. квадратная черепица; f. *tuile carrée*; a. *square-tile*; do zawieszania przekątnią wzdłuż lat.

— **rzymska;** n. *römischer Dachziegel*; r. римская черепица; f. *tuile romaine à rebord nouette*; a. *brimmed tile*; czworokątna o krawędziach do góry wygiętych.

— **stokowa, gąsior;** n. *Hohldachziegel, Hohlziegel*; r. гончаръ; f. *tuile creuse, tuile imbricée*; a. *hollow tile or tubular-brick*; w przekroju poprzecznym półkolista.

— **szczytowa, grzbietowa;** n. *Firstziegel, Mönch; Priepe, Dachkenner*; r. коньковая черепица; f. *tuile faitière, enfaîteau*; a. *ridge-tile*; wypukła o kształcie półstożka.

— **zakładkowa;** n. *Falzziegel*; r. черепица съ закраинами.

— **żłobkowata, koszowa;** n. *Kehlziegel, Nonne, Rinnenziegel*; r. желобчатая черепица; f. *tuile cornière, chanée*; a. *corner-tile, gutter-tile*; wklęsła, o kształcie półstożka.

Dalekomierz, odległościomierz, apomometr, (mier.); n. *Weitenmesser, Distanzmesser*; r. апокомётръ, дальномётръ; f. *apomécomètre*; a. *apomecometer*.

Daltonizm, ślepotą na barwy, (ruch

kol.); n. *Farbenblindheit*; r. дальтонизмъ; f. *achromatopsie, daltonisme, cécité des couleurs*; nieczułość na niektóre barwy.

Damaskować stal, p. Modrawić.

Darniarz, (rob. ziem.); n. *Rasenleger*; r. дернокладчикъ; f. *gazonneur*; a. *builder of sodwork*.

Darnik, nóż darniarski, (rob. ziem.); n. *Rasenschneidmesser, Rasenmesser*; r. дёрновый ножъ; a. *sod-knife*.

Darnina; n. *Rasen, Grasland, Bekleidungsrasen*; r. дёрнь, дернина, мурава, f. *gazon, gazon de revelement*; a. *green-turf, grass-turf, lining-sod*.

Darniować, odarniować, (rob. ziem.); n. *mit Rosen belegen*; r. дерновать, одевать дёрномъ; f. *gazonner*; a. *to sod*; pokrywać darniną.

Darniowanie, odarniowanie, odarnienie; n. *Rasenbelag, Berasung, Besoddung*; r. дерновая окладка, одерновка, одеваніе дёрномъ; f. *gazonnage*; a. *sodding*.

— **kożuchowe;** n. *Flachrasenbelag*; r. одеваніе дёрномъ, положеннымъ лóгомъ; f. *gazonnage plaquée*; a. *facing sodding*; z układem darni na płask, murawą na zewnątrz.

— **murowe;** n. *Kopfrasenbelag*; r. одеваніе дёрномъ, положеннымъ тѣчкомъ; f. *gazonnage à talus*; a. *head-sodding*; z układem darni na sposób cegieł w murze.

Darniówka, p. Łopata do darni.

Daszek; n. *Vordach, Schirmdach*; r. зонть, зóнтикъ; f. *avant-toit*; a. *fore-roof, projecting-roof*.

— **do lampy;** n. *Lampensturz, Lampenschirm*; r. ламповый кошиакъ; f. *ombre*; a. *lamp shade*; osłona zakładana na lampę w celu skupienia światła.

— **odiskiernika, iskrochronu, (parw.);** n. *Schornsteinkappe*; r. zaślonka или крышка искроудержателя; f. *plaque du capuchon*; a. *chimney-top*.

Data; n. *Datum*; f. i a. *date*; wyrażenie dnia, którego się coś działo.

Decyar; n. *Deciar*; r. дециаръ; f. *déciare*; a. *déciare* = 0,1 ara = 10. metrom kwadr.

Decygram; n. *Decigramm*; r. деци-

грамъ; f. *décigramme*, a. *décigramme*; dg. = $\frac{1}{10}$ grama, = 0,00024 funta.

Decylitr; n. *Deciliter*; r. децилі́тръ; f. *décilitre*; a. *decilitre*; dl. = $\frac{1}{10}$ litra = 6.102 calom sześć ang

Decymetr; n. *Decimeter*; r. дециме́тръ; f. *décimètre*; a. *decimetre*; dm., = 0,1 metra = 3,937 calom ang. = 2,25 werszkom.

Deformacja, p. Odkształcenie.

Dekagram; n. *Dekagramm*; r. декагра́мъ; f. *décagramme*; a. *decagramme*; dkg. = 10 gramom = 2,839 золоти́ком.

Dekalitr; n. *Dekaliter*; r. декалі́тръ; f. *décalitre*; a. *decalitre*; dkl = 10 litrom = 0,3153 stopom sześciem.

Dekametr; n. *Dekameter*; r. декаме́тръ; f. *décamètre*; a. *decametre*; dkm. = 10 metrom = 32,809 stopom ang. = 4,687 sażen ross.

Dekarz, pokrywacz, (bud.); n. *Dachdecker*; r. кро́вельщикъ; pokrywający dachy.

Deklaracja wchodowa, p. Oświadczenie wchodowe.

Denko zderzakowe (buforowe), zapora, (wóz); n. *Bufferplatte*; r. бу́ферная пластинка; jest oparciem dla sprężyny zderzaka.

Dennica, deska podłogowa, (wóz); n. *Fussbodenbrett*; r. по́ловая доска, доска для пола; f. *planche de plancher*; a. *floor-plank*.

Densimetr, p. Gęstomierz.

Depesza, p. Telegram.

Deptak, p. Chodnik.

Deska, tarcica; n. *Brett*; r. доска́; f. *planche*; a. *board, plank*; materiały tarty od 2 do 5 ctm. gruby, zwykle 15 do 30 ctm. szeroki.

— do zaginania blachy; n. *Falzbrett*; r. фальцо́вочная доска́; f. *air à pliage*; a. *folding-board*.

— rysownicza, p. Stolnica rysownicza. — podłogowa, p. Dennica.

Deskal, p. Gwóźdź tarczyczny.

Desynfekcja, p. Odkażenie.

Deszczomierz, (inż.); n. *Regenmesser, Pluviometer*; r. дождеме́ръ; f. *pluviomètre, ombromètre*; a. *pluviometer, rain gauge*.

Dextryna, guma skrobiowa, cukier skrobiowy, (mat.); n. *Stärkezucker*; r. декстри́нъ, прожаренный кро-

хмаль, искусственная камедь; f. *dextrine, sucre de fécule, sucre d'amidon*; a. *dextria, starch-sugar, starch-gum, torrifid-starch, britisch-gum, artificiel-gum*.

Dębina, p. Drzewo dębowe.

Dianometr, przyrząd do badania rozdziału pary w maszynach; n. *Dianometre*; r. дианоме́тръ.

Dietaryusz, diurnista; n. *Diurnist, Diätar*; f. *Agent en régie, payé à la journée*; pomocnik urzędnika, pracujący za wynagrodzeniem dziennem.

Dioptra, p. Celownica.

Diurnista, p. Dietaryusz.

Dławnica, dławik, szczelnica, (parw.); n. *Stopfbüchse*; r. са́льникъ; f. *boîte à garniture, boîte à étoupes, presse-étoupe*; a. *stuffing-box*; składa się z dwóch części: wieka i spodka.

— regulatora, szczelnica regulatora, (parw.); n. *Regulatorstopfbüchse*; r. регуля́торный са́льникъ.

— suwakowa, szczelnica suwaka, (parw.); n. *Schieberstopfbüchse*; r. золоти́комый са́льникъ; f. *boîte à vapeur, boîte des tiroirs*; a. *steam-chest, steam-box*.

— ślepa, (parw.); n. *blinde Stopfbüchse*; r. глухой са́льникъ.

— tłokowa, szczelnica tłokowa, (parw.); n. *Kolbenstopfbüchse*; r. поршнево́й са́льникъ.

Dłubacz, żłobak, piesznia, rera (cieś.); n. *Hohleisen, Hohleissel*; r. долби́ло, krągłe dółoto, желобча́тый рэ́зецъ; dłuto półokrągłe, żłobiaste, półokrągłym nożem zakończone.

Długość; n. *Länge*; r. дли́на, долготá; f. *longueur, longitude*; a. *length, longitude*; jeden z trzech wymiarów rozciągłości.

— skoku, (bud. mach); n. *Länge des Hubs*; r. дли́на хода́; f. *longueur du coup*; a. *length of a stroke*.

— wyrównana, (inż.); n. *virtuelle Länge*; r. виртуальна́я дли́на (пути́); f. *longueur virtuelle*; a. *virtual length*; sprowadzona do prostej i poziomu, czyli długości drogi prostej poziomej, na której praca mechaniczna równa się takiejże pracy na linii rzeczywistej

- ze spadkami, wzniesieniami i krzywiznami.
- Dłuto**, **dłutko**, (narz.); n. *Meissel*; *Stemmeisen*; r. зубило, долбiло, долотце, стамэзка; f. *ciseau*, *ci selet*, *burin*; a. *chisel*.
- **ciəsielskie**, **czopowe**, **gniazdowe**, (cieś.); n. *Zimmermanns Stechmeissel*, *Lochbeitel*; r. плóтничье дóлото, шиповóе или долбéжное дóлото, шиповóе или долбéжное дóлото; f. *ciseau des charpentiers*, *ciseau à planche*, *ciseau en bec d'âne*, *bédane*, *ciseau à mortaiser*, *fermoir*; a. *millwright's chisel*, *stalking chisel*, *former*, *ripping chisel*, *mortise chisel*.
- **haczykowane do obtaczania**, (tok.); n. *Hackenstahl*; r. крjúчковáтый точильный рвзáкъ; f. *crochet*, *mouchette*.
- **do wytaczania ze środka, do wytaczania dziur**, (tok.); n. *Ausdrehstahl*; r. рвзáкъ; f. *crochet*; a. *hook*, *crook*.
- **kabłakowe**, **piesznia do wyzłabiania**, (stol., cies.); n. *Hohleisen*, *Hohlmeissel*, *Gutsche*; r. дугообразное долбéжное дóлото; f. *gouge*, *ciseau à écolleter*; a. *gouge hollow-chisel*; ostrze bywa zwykle kabłakowate w płaszczyźnie prostopádłej, albo ukośnej do trzonu
- **kątowe**, (stol., cies.); n. *Geissfuss*; r. угловóе дóлото; f. *carrelet*, *burin*, *burin à bois*, *gouge triangulaire*; a. *coiner chisel*, *parting-tool*; ostrze złamane pod kątem 45° 60° — 90°.
- **kołodziejskie**, (koł.); n. *Viereisen*, *viereckige Kropfeisen*; r. дóлото для ступицы; f. *gouge carrée*; a. *square gouge*; ostrze podwójnie złamane pod kątem prostym.
- **krzywe**, (tok.); n. *aufgeworfenes Flacheisen*; r. кривóе дóлото; f. *ciseau à cuillère*, *fermoir courbé*; a. *spoon chisel*, *enteringchisel*.
- **okrągłe (do grubego wióra)**, (stol.); n. *Hohleisen*, *flache Hohleisen*, *Hohlflacheisen*; r. крúглое дóлото; f. *ciseau rond*, *gouge*; a. *gouge*.
- **płaskie**, **rzezak**, (z ostrzem prostym, z obu stron ściętym), (cieś.); n. *Stemmeisen*, *Beitel*, *zweibackiger Meissel*; r. плóскій рвзáкъ, дóлото съ двúмя сквóшенными сто-
- ронáми при острéтъ; f. *fermoire*, *ciseau à deux biseaux*; a. *ripping chisel*, *two bevelled chisel*.
- Dłuto szerokie**, (ślus.); n. *Flachmeissel*, *gerader Meissel*; r. плóскій ширóкий рвзáкъ; f. *burin*; a. *chirping chisel*.
- **wąskie**, **dłutek**, (ślus.); n. *Kreuzmeissel*; r. плóское úзкое долбiло, крейцмéссель; f. *bec d'âne*; a. *cross cutting chisel*, *chamelor*, *groover*.
- **pótokrągłe**, **złobiaste**, p. **Dłubacz**.
- **proste (do obtaczania)**, **nóż stalowy**, (tok.); n. *Drehmeissel*, *Schlichtmeissel*; r. точильный рвзéць; f. *plane*, *ciseau à planer*; a. *plane turning chisel*.
- **prostóścięte**, (stol.); n. *gekröpte Hohlmeissel*; r. колéнчатáя стамэзка; f. *fer crochu*; a. *crooked gouge*; do wybierania dziur prostokátnych w drzewie.
- **ślusarskie**, **piesznia ślusarska**, (ślus.) n. *gebogener Meissel*, *Halbmondmeissel*; r. дугообразное слесáрное дóлото; f. i a. *gouge*.
- **trójgraniaste**, **rylec** (do drobnych przedmiotów); n. *Grabstich*, *Grabstichel-Zeiger*; r. грабштитхъ, грабштитхель; f. *burin*; a. *graver*, *sculpter*, *scorper*.
- **ukośne**, **rzezak ukośny**, (cieś. stol.); n. *Balleisen*, *Gähreisen*; r. косóй рвзáкъ; f. *fermoire néron*, *ébauchoir*, *fermoire à nez rond*; a. *skew-chisel*, *carving chisel*; *dressing-chisel*; ostrze nachylone do trzonu pod kątem 60° do 70°.
- **ukośnie ścięte**, (tokars.); n. *Schlichtstahl*; r. дóлото, зубило, вáило.
- **wygięte**, **krzywiak**, **żelazo wyzłabiacza**; n. *Grundeisen*, *Feltireisen*; r. выгибóе дóлото; рвзвóбе дóлото, погрунтный рвзéць; f. *pousse-avant*, *butte-avant*; a. *dog-leg-chisel*; do wygładzania powierzchni wklęsłych.
- **zębate**, **grzebieniaste do toczenia śrub**; n. *Zahneisen*, *Zahnmeissel*, *Schraubenstahl*; r. гребёнка для нарвзки болтóвъ, гребенчатый рвзéць; f. *fer dentelé*, *fermoir à dents*, *peigne*; a. *denticulated*, *notched chisel*, *screw-tool*, *screw-wing-tool*.

- Dłuto zębate wewnętrzne, do toczenia naśrubków (muter);** n. *Meissel, Zahn, Schneidstahl*; r. гребёнка для нарезки гаекъ, гребенчатый рѣзецъ; f. *outil à vis*; a. *cutting-tool, cutter*.
- **zwyczajne;** n. *Stemmeisen*; r. стамёзка; f. *ciseau plat*; a. *chisel*; z ostrzem prostem z jednej strony ściętem.
- Dłutownica, (nutmaszyna), (tech. mech.)** n. *Stemmaschine*; r. долбёжный станокъ; f. *machine à mortaiser*; a. *mortising-machine*.
- Dłużna, p. Karta dłużna.**
- Dmuchawka, (narz.); n. Blasrohr;** r. паяльная трубка.
- **parowa, ekshaustor, (parw.); n. Blasrohr, Blaskegel, Exhaustor;** r. сифонъ, форсировальная трубка; f. *cifflet de cheminée*; a. *aire pipe venthole*; rura wylotowa dla pary, rura do wydmuchiwania parą.
- Dniowe, płaca dzienna;** n. *Lohn, Taglohn*; r. подённая плата; f. *salaire*; a. *wages*; należytość za pracę dzienną lub najem.
- Dniówka;** n. *Tagesschicht, Schicht, Arbeitsschicht*; r. подёщица, днёвная работа; f. *journée*; a. *a days work*; jednodzienny okres zajęcia przy robocie.
- Dno;** n. *Boden*; r. дно, днище; f. *fond, talon*; a. *bottom*.
- **cyindra;** n. *Cylinderboden*; r. дно цилиндра; f. *plateau inférieur du cylindre, fond de cylindre*; a. *cylinder-bottom*.
- **parowego, p. Pokrywa cyindra parowego.**
- **komina, (parw.); n. Rauchkammerboden;** r. днище дымовой трубы; f. *fond de la boîte à fumée*.
- Dobiedz pociągu, dopędzić pociąg, (ruch kol.);** n. *einen Zug einholen*; r. догнать поѣздъ; f. *ratraper un train*; a. *catching a train*.
- Dobieg, łączność, (ruch kol.);** n. *Anschluss, Zugsanschluss*; r. сообщёние, соединёние; f. *racordement, condicence des trains, correspondance*; a. *junction*; przybycie pociągu jednej kolei przed odjazdem odpowiedniego pociągu drugiej kolei.
- **chybiony, (ruch kol.);** n. *verfehlt*
- Anschluss, versäumter Anschluss*; r. опозданіе поѣзда на узловую станцію; f. *correspondance manquée*.
- Dobieg bezpośredni, ścisły;** n. *directe Verbindung, unmittelbarer Anschluss*; r. прямое сообщёние; f. *contacte directe en correspondance*; a. *directe junction*; gdy między przyjazdem jednego pociągu a odjazdem drugiego (odbieżnego) pozostawiono mało czasu.
- Dobnia, ubijak, obijak, (bud. kol.);** n. *Schlägel*; r. чекмаръ; f. *batte, masse*; a. *sword, punner*; kłoda, młotek lub pałka drewniana do ubijania gliny, piasku i t. p.
- Dobór kół, (parw.);** n. *Rädersatz*; r. скать колёсъ; f. *paire de roues*.
- **zębatach, koła zębate dobrane, koła zębate doborne lub stosowne, (bud. mach.);** n. *Satzzahnräder, Zahnrädersatz*; r. скать зубчатыхъ колёсъ, переборъ зубчатыхъ колёсъ; f. *jeu des roues, trousse des roues*; koła mające jednaki podział.
- Dochodzenie, śledztwo, (ruch kol.);** n. *Erhebung*; r. дознаніе, слѣдствие, изслѣдование, расслѣдование; f. *perception*; poszukiwanie przyczyn zaszłego wypadku.
- Dochód, (ruch kol, rach.);** n. *Einnahe*; r. доходъ; f. *recette*.
- **surowy, całkowity, brutto, (rach.);** n. *Brutto-Einnahme*; r. доходъ-брутто; f. *recette brute*; bez potrącenia kosztów.
- **czysty, (rach.);** n. *Netto-Einnahme*; r. доходъ-нетто, действительный доходъ; f. *recette nette*.
- Docymaza, p. Sztuka próbowania kruszców.**
- Dojazd, droga dojazdowa, (bud. kol.);** n. *Zufahrtstrasse*; r. подъездный путь; f. *chemin d'accés*; a. *ascent, approach*; droga wyłączenie do dworca prowadząca.
- **parowozu do pociągu, (ruch kol.);** n. *Anfahrt der Locomotive zum Zuge*; r. подъездъ паровоза къ поѣзду.
- Dokład kowadła, płatnia kowadła, (kow.)** n. *Ambosbahn*; r. лицó наковальни (вёрхняя повёрхность наковальни); f. *table d'enclume*,

- plaque d'enclume*; a. *anvil-plate*; płaszczyna wierzchnia kowadła.
- Dokład, ładuga dodatkowa**, (ruch kol.); n. *Zuladung, Beiladung*; r. до-
вочный грузъ; f. *complètement de charge*; towar dodany do wozu poprzednio już naładowanego.
- Dokładka mostowa, urządzenie dylatacyjne**, (bud. most.), n. *Schieneauszug, Ausgleit, Compensations, Dilatationsvorrichtung*; uzupełnienie toku mostowego ze względu na zmiany ciepłoty.
- Dola**; n. *Dola*; r. дóля; (= 0,44436 grama).
- Dolina rzeki**, p. Dorzecze.
- Dom**, (bud.); n. *Haus*; r. домъ; f. *maison*; a. *house*.
- **drewniany**; n. *hölzernes Haus*; r. деревянный домъ.
- **mieszkalny**, (bud.); n. *Wohnhaus*; r. жи́лый домъ.
- **murowany**; n. *gemauertes Haus*; r. ка́менный домъ.
- Domek**; n. *Häuschen*; r. дóмикъ; f. *maisonnette*; a. *small house*.
- **dróżniczy, strażnica kolejowa, strażnia kolejowa**, (bud. kol.); n. *Wächterhaus, Bahnwächterhaus*; r. сторожевой домъ, сторожевая бѣдка; f. *maison de garde*; a. *watchman's house, guard-house*; budynek dla droźnika.
- Doniesienie, raport**, (ruch kol.); n. *Anzeige, Rapport*; r. донесѣние, рапортъ; f. *rapport*; a. *return*; piśmienne uwiadomienie w sprawach służbowych.
- **codzienne**, (ruch kol.); n. *Tagesrapport*; r. су́точный рапортъ.
- **dodatkowe**; n. *Nachtrags-Rapport*; r. дополнительное донесѣние; f. *relevé, rapport supplémentaire*; uzupełnienie przesłanego już sprawozdania.
- **o braku przesyłki**, (ruch kol.); n. *Fehlanzeige*; r. донесѣние о не-
доставкѣ посылки; f. *avis de manquement*; zawiadomienie, że przesyłka nie nadeszła lub zginęła w drodze.
- **o wypadku**, (ruch kol.); n. *Unfallsrapport, Unfallsanzeige*; r. донесѣние о несчастномъ случаѣ; sprawozdanie o zaszłym wypadku na drodze żelaznej.
- Doiesienie uszkodowe, doniesienie o uszkodzeniach**, (ruch kol.); n. *Mängelrapport*; r. донесѣние о повреж-
дѣнии; f. *bulletin d'irrégularité*; wykazanie uszkodzeń lub części brakujących u wozów.
- **wraz z zarachowaniem, raport dłużny, wykaz należitości ogólnych za użycie obcych wozów**, (ruch kol.); n. *Rapport mit Schuldberechnung*; f. *rapport avec calcul des redevances*; wykaz przebiegu wozów po obcych kolejach wraz z obliczeniem należitości.
- Dopasować**, p. Dostosować.
- Dopasowanie, szczelnienie**, (bud. most.) n. *Ansetzen, dicht anfügen*; r. плóтная, тóчная пригóнка частей машины; f. i a. *juxtaposition*.
- Dopchanie wozów**, p. Przytok.
- Dopędzić pociąg, dobiez pociągu**, (ruch kol.); n. *einen Zug einholen*; r. догнать по́вздъ, нагнать по́вздъ; f. *rattraper un train*; a. *catching a train*.
- Dopłata**, (taryf.); n. *Zuzahlung*; r. добавочная плата, приплата; f. *payement, supplément, supplémentair*; należitość dodatkowa w razie niedostatecznego pobrania.
- Dopłata gwarancyjna, dopł. z poręczenia**, (rach.); n. *Garantie Zuzahlung*; r. приплата по гарантіи.
- Dopływ**, (bud. wod.); n. *Zufluss, Nebenfluss*; r. приплывъ, приливъ, притокъ; a. *tributary*.
- Dopływ**, p. Przyplływ.
- Dorń**, p. Uchwyty.
- Dorzecze, dolina rzeki, inż.**; n. *Flussgebiet, Stromgebiet, Sammelgebiet*; r. бассѣйнъ; f. *bassin*; a. *basin*; powierzchnia z której woda spływa do jednego strumienia lub rzeki.
- Dorzutka, przyrost**, (ruch kol.); n. *Zuwachs*; r. добáвка; f. *foudant*; ciężar dodany pociągowi na stacyi.
- Dosieczna**, (geom.); n. *Cosecante*; r. косѣкансь; f. *cosécante*; a. *cosecant*.
- Dostawa**, (geom.); n. *Cosinus*; r. косинусъ; f. *cosinus*; a. *cosine*.
- (bud. kol.); n. *Lieferung*; r. поставка; f. *livraison, fourniture, prestation*; a. *furnishing, delivery*.
- Dostawca, liwerant**, (bud.); n. *Liefe-*

rant; г. поставщикъ; f. *fournisseur*, *pourvoyeur*, *livrant*; a. *furnisher*, *supplier*.

Dostawiać, (bud.); n. *liefern*; г. доставлять, поставлять; f. *livrer*; a. *to supply*.

Dostawne, (taryf.); n. *Zustellungsgebühr*; г. уплата или расходы за поставку; f. *frais de remise à domicile*; за доставление материалов или товара на место указанное.

— **terminowe, interes w dotrzymaniu terminu dostawy**, (taryf.); n. *Lieferzeitinteresse*; г. уплата за срочную поставку; f. *intérêt attaché à la livraison en temps voulu*; оплата за ubezpieczenie доставки товаров в czasie żądanym.

Dostósować, dostroić, dopasować, dopasowywać, (bud. mach.); n. *anpassen* *zurpassen*, *anwenden*; г. пригонять, пригнать, прилаживать; f. *adapter*, *triquer*, *en grainner*; a. *to apply*, *to fit*, *to suit*, *to adjust*.

Doszlacze, (ruch kol.); n. *Verkehrsbereich*, *Verkehrszone*; f. *zone de trafic*; obszar z którego przewóz skierowany jest ku jednemu szlakowi.

Dośrodkowy, (mech.); n. *centripetal*, *nach dem Mittelpunkt hinstrebend*; г. центростремительный; f. *centripète*; a. *centripetal*.

Dośrubek, naśrubek zabezpieczający, (bud. mach.); n. *Contramutter*, *Gegenmutter*, *Stellmutter*; г. контргайка, противугайка; f. *contre-écrou*; a. *jam-nut*.

Doświadczenie; n. *Experiment*, *Ver-such*; г. опытъ; f. *expérience*; a. *experiment*; wywoływanie zjawisk dla czynienia spostrzeżeń.

Dotyczna, (geom.); n. *Cotangente*; г. котангенсъ; f. *cotangente*; a. *cotangent*.

Dowody przewozowe, papiery frachtowe, (ruch kol.); n. *Begleitpapiere*, *Versendungsdocumente*; г. грузовые или провозные документы; f. *documents de transport*, *feuilles de route*.

Dowód doręczenia, dowód zdawczy, poświadczenie odbioru, pokwitowanie z odbioru, kupon listu frach-

towego, receptis, (ruch kol.); n. *Recepisse*, *Empfangsschein*, *An-nahme*, *Bescheinigung*; г. квитанція; f. *récépissé*, *reçu*; pisemne poświadczenie odbioru.

Dowód na przewóz bezpłatny (ruch kol.); n. *Begleitschein*; *Sendschein*; г. нарядъ на перевозку; f. *passavant*; poświadczenie przesyłkowe jako dokument idący razem z towarem.

— **odbioru, dowód odstawy**; n. *Empfangsschein*, *Ablieferungsschein*; г. квитанція въ получѣніи; f. *quittance du destinataire*; a. *receipt*.

— **pobrania**, p. Załącznik poborowy. **Dowóz**, (ruch kol.); n. *Zufuhr*; г. привозъ; f. *import*.

— **towarów**, (ruch kol.); n. *Güterzufuhr*; г. подвозка или доставка товаровъ; przywóz towarów do stacyi.

Dowózka ziemi, (rob. ziem.); n. *Erd-zufuhr*; г. подвозка земли.

Dozorca; n. *Aufseher*; г. смотритель, надсмотрщикъ, надзиратель; f. *surveillant*; a. *watchman*.

— **nastawnik**; n. *Arbeitsaufseher*; г. надсмотрщикъ рабочихъ.

— **drogowy, szlakowy, nadzorca szlaku, drógmistrz**, (utr. kol.); n. *Bahn-aufseher*, *Bahnmeister*; г. дорожный мастеръ; f. *garde-ligne*, *piqueur*, *surveillant de la voie*; a. *railway-guard*, *line-keeper*, *over-seer of the line* *overlooker*; dozorujący szlak kolejowy.

— **magazynu, dozorca magazynowy, magazynier**, (ruch k.); n. *Magazins-aufseher*; г. смотритель склада; a. *store-keeper*.

— **maszyn**, (woźn.); n. *Maschinenauf-seher*; г. машинистъ; f. *machiniste*; a. *engine man*.

— **parowozów, dozorca parowozowy**, (woźn.); n. *Locomotivaufseher*; г. старший машинистъ; f. *surveillant des locomotives*, *mechanicien-chef de dépôt*; mający nadzór nad parowozami i maszynistami.

— **pompy, pompowy**, (woźn.); n. *Pumpenwärter*, *Maschinenwärter*; г. машинистъ водокачки, водокачательный машинистъ; f. *garde des machines d'alimentation*, *chau-*

- feur ambulant*; a. engine-man, *tenter*; obsługujący pompę.
- Dozorca rzemieślników**, p. Kontroler rzemieślników.
- **telegrafu**, (tel.); n. *Telegrafenaufseher*; r. надсмотрщикъ телеграфъ; f. *surveillant des telegraphes*.
- Dozór**, (bud. kol.); n. *Aufsicht*; r. надзоръ, досмотръ; f. *surveillance*; a. *surveyance*.
- Dół gasilny**, p. Popielnica.
- **obrotnicy, tarczy obrotowe**, (bud. k.); n. *Drehscheibengrube*; r. яма поворотнаго круга; f. *fosse d'une plaque tournante*.
- **odlewnicy**, (odl.); n. *Giessattel*; r. литейная яма; f. *selle à jet*; a. *wooden apparatus for casting*; przed piecem odlewniczym.
- **przesuwniczy**, (bud. k.) n. *Schiebebhühnengrube*, *Laufgrube*, *Schiebebhühnenversenkung*; r. каналъ передвижной тележки; f. *fosse au chariot*; a. *pit of traverser*.
- Drabina, drabinka**, (ruch kol.); n. *Leiter*; r. лѣстница; f. *échelle*; a. *ladder*.
- Dranica**, (bud.); n. *Legschindel*; r. дрань; f. *scandula*; lupana cienka deszczulka do 20 cm. szerokości: 1. do krycia dachów 1,00 1,50 m. długości, 2. do ogrodzenia około 2,00 m. długości.
- Drapak, drapacz, strug drobny wiórowy**, (stol.); n. *Schroppobel*, *Schruffobel*, *Schrobobel*, *Schrotobel*, *Raukhobel*, *Ruffel*; r. шерхѣбель; f. *riflard*, *rabot debout*; a. *round-nosed plane*, *horse-plane*, *jack-plane*; ostrze żelazka wypukłe, do obrabiania z grubszego.
- Drapak**, p. Spust.
- Drapaczka**, p. Graca.
- Drag, drażek**, (bud. mach.); n. *Hebel*; r. рычагъ; f. *levier*; a. *lever*; przyrząd służący do dźwignia ciężaru lub łączenia punktów ruchomych. Drażek posiada zwykle punkt podparcia, punkt przyczepienia siły i punkt przyczepienia oporu.
- **dźwignia**, (bud. kol.); n. *Hebebaum*, *Hebel*, *Wuchtbaum*; r. стержонъ, рычагъ, штанга, ломъ, шестъ; f. *levier*, *anspect*; a. *handspike*, *haever*, *coltstiff*; narzędzie do podważania, bywa okuty i bosy.
- Drag, trzon, sztanga**, (bud. mach.); n. *Stange*; r. рычагъ, штанга, ломъ, f. *bielle*; a. *rod*; każdy prosty pręt, łączący dwie części składowe maszyny.
- **bosy**; n. *unbeschlagener Hebebaum*, r. неокованный ломъ.
- **czopowy**, (tend.); n. *Stoppeldorn*, *Rohrstopfstange*; r. оправка для пробокъ дымогарныхъ трубъ; f. *tringle à tamponner les tubes*; a. *tube-plug-ram*.
- **do obracania sygnału wjazdowego**; n. *Distanzsignalhebel*; r. штанга для поворачиванія станціоннаго диска.
- **do przeciwwagi (u zwrotnicy)**; n. *Hebel des Gegengewichtes*; r. рычагъ противовѣса; f. *levier du contrepoids*.
- **do uszczelniania rur płomiennych, klepacz, do zabijania korków**, (pr.w.); n. *Rohrpfropfeneinsetzer*, *Dichter*, *Propfseisen*; r. трамбówka.
- **kolankowy, dźwignia dwuramienna**, (bud. mach.); n. *Kniehebel*, *Winkelhebel*; r. колѣчатый рычагъ; f. *levier brisé*, *coude pliant*, *levier courbé*; a. *joint lever*, *bent lever*, *angle lever*.
- **korbowy**, p. trzon popędowy.
- **lewarowy**, (narz.), p. Dźwignia.
- **łapczasty, rać**, (bud. kol.); n. *Kuhfuss*, *Gaisfuss*; r. лапчатый ломъ, аншпугъ; f. *pie de biche*; *pie de chèvre*; a. *pincher*, *crow bar*; narzędzie do wyciągania gwoździ.
- **okuty, dźwignia okuta, ostry**, (narz.); n. *beschlagener Hebebaum*; r. окóванный рычагъ, остроконечный ломъ; f. *levier en bois ferré*.
- **sprzęgowy, trzon sprzęgający, dyszel sprzęgowy, sprzęg**, (parw.); n. *Kuppelstange*; r. соеденитель, спарникъ, сцепное дышло; f. *bielle d'accouplement*; a. *coupling-rod*.
- **stawidłowy, lewarowy, dźwignia stawidłowa, drażek stawidła, trzon stawidła**, (parw.); n. *Reversirhebel*, *Umsteuerungshebel*; r. рычагъ для перемены хода; f. *levier de changement de marche*, *levier de renversement*, *levier de rélevage*; a.

reversing gear, link lever, reversing handle; do nadawania kierunku ruchu parowozowi lub maszynie parowej.

Draż tłokowy, trzon tłokowy (bud. mach.) n. *Kolbenstange*; r. поршневый стержень, поршневая скалка; f. *tige de piston*; a. *piston-rod*; walcowy przęt, umocowany bezpośrednio do tłoku.

— **zębaty**, (bud. mach.); n. *Zahnstange*; r. зубчатая рейка.

Drażek do wiązania koni, (wóz.); n. *Pferdepflock*; r. коновязь; f. *piquet*; a. *horse-tie, picket-rope*.

— **hamulcowy**, (wóz.); n. *Bremshebel*; r. тормазной рычагъ; f. *levier de frein*; a. *brake-lever*.

— **kątowy, koziółek**, (bud. mach.); n. *Winkelhebel, Kniehebel*; r. колычатый рычагъ; f. *levier brisé, levier coudé*; a. *joint lever*.

— **kierowniczy tłuczka, buforowy**, (wóz.); n. *Bufferführungsstange, Bufferstange*; r. буферный стержень; f. *tige de tampon*.

— **klapy, drażek wentyla, bezpieczeństwa**, (parw.); n. *Hebel des Sicherheitsventils*; r. рычагъ предохранительнаго клапана; f. *levier de soupape de sureté*; a. *safety valve lever*.

— **przesuwniczy, przesuwak**, (bud. mach.); n. *Ein- und Ausrückehebel*; r. переводный рычагъ; f. *levier d'embrayage et de désembrayage*; a. *out of gear*; drażek do przesuwania pasa z koła roboczego na luzne i odwrotnie.

— **regulatora**, (parw.) n. *Regulirhebel*; r. регуляторный рычагъ, рычагъ регулятора; f. *levier du régulateur ou du modérateur*; a. *standard-lever*.

— **stawidłowy (lewarowy)**, (parw.); n. *Anlasshebel, Dampfregulatorhebel*; r. рычагъ перемены хода, рычагъ для перемены хода, ходовой рычагъ; f. *levier de mise en train*; a. *starting-lever, reversing-lever*.

— **suwakowy, trzon suwaka**, (parw.); n. *Schieberstange*; r. золотниковый стержень; f. *tige du tiroir*; a. *valve-rod, slide-rod*.

— **świdra**, p. *Pręt świdra*.

Drażek wentyla, p. *Drażek klapy bezpieczeństwa*.

— **wodzący ciężło**, (wóz); n. *Zugvorrichtungsleitschraube*; r. направляющий болтъ упряжнаго стержня; f. *bride de traction, boulounguide pour appareil de traction*.

— **zamachowy prasy śrubowej**; n. *Schwengel, Schwunghebel einer Schraubenpresse*; r. маховой рычагъ винтоваго преса, шибало, балансиръ; f. *balancier, verge du balancier à vis*; a. *bar, cross-arm of a fly-press*.

— **zwrotniczy, rączka zwrotnicy**, (bud. kol.); n. *Weichenhebel, Wechselhebel*; r. стрѣлочный или переводный рычагъ; f. *levier à excentrique; moyen d'aiguilles*; a. *switch-lever, mears of points*; drażek żelazny do przestawiania zwrotnicy.

Drelich; n. *Drillich, Zwillich*; r. нестрядъ, затрапеза.

Drelownik, p. *Świder korbowy*.

Dren, sączek, rura drenowa, p. także *Drenowanie*, (inż.); n. *Drain, Drainröhre*; r. дренажъ, дренажная труба; f. *drain, tuyau de drainage*; a. *drain, drain-tile, drain-pipe*.

— **obwodowy**, (inż.) n. *Umfangsdrain*; r. обводный дренажъ.

— **zhierający, zbiorczy, zbiornikowy**, (rob. wod.); n. *Sammeldrain, Hauptdrain*; r. собирающий дренажъ; f. *drain collecteur*; a. *collecting-drain-pipe*; który zbiera i odprowadza wodę z drenów ssących.

Drenarz, (inż.); n. *Drenmeister*; r. дренаровщикъ; f. *draineur*; a. *drainer*; robotnik układający drewny.

Drenować, odsączać; n. *drainiren, entwässern*; r. дренаровать, осушать (почву); f. *drainer*; a. *to drain*.

Drenowanie; n. *drainage*; r. дренажъ, дренаровка, подпочвенная осушка; f. *drainage*; a. *draining*; odsączanie, osuszanie gruntów za pomocą drenów.

Dresyna, p. *Drezyzna*.

Dreszajba, p. *Obrotnica, tarcza obrotowa*; pomost obrotowy.

Drewno, (mat.); n. *Holz*; r. дѣвѣ; f. *bois*; a. *wood, limber*.

Drezyna, wózek kolejowy z przewodem ruchu; n. *Streckemwagen, Draisine*; r. дрезина; f. *draisine, waggonet de tournée*; a. *dandy-horse, handlowry*; poruszany mechanizmem przez ludzi siedzących na wózku.

— **parowa, wózek parowy**; n. *Dampf-draisine*; r. паровая дрезина; f. *draisine à vapeur*; a. *steam-lowry*; służy do przewozu osób po szlaku kolejowym.

Drgać, (bud. mech.); n. *schnarren, zittern, einreissen*; r. дрожать (o pęknięciu, o swerdłach); f. *brouter*; a. *to vibrate, to tremble, to jar*; (mówiąc o nożu, o świdrze).

Drganie, (mech.); n. *schwingende Bewegung, oscillirende Bew. Schwingung*; r. дрожание; f. *mouvement oscillatoire, d'oscillation, de vibration, vibration broutage, broutement*; a. *shaking, oscillatory movement*; gdy będaże w ruchu ciało wraca w pewnych okresach czasu w to samo położenie.

Drobina, molekul, (ch.); n. *Molecul*; r. молекула; f. *molécule*; a. *molecule*; jest to najmniejsza część pierwiastku lub ciała chemicznego, która w wolnym stanie istnieje nie może.

Drobne żelaziwo do szyn; p. Przybory do szyn, połączeni szynowe.

Drobnowidz, mikroskop, (fiz.); n. *Mikroskop, Vergrößerungsglas*; r. микроскоп; f. *microscope*; a. *microscope, magnifying glass*; szkło powiększające.

Drobnoziarnisty, (żel.); n. *feinkörnig*; r. мелкозернистый; f. *à grain fin*; a. *fine grained*

Droga, (bud. dr.); n. *Weg*; r. droga, путь; f. *voie, route, chemin*; a. *road, way*.

— **bita, szossa**, (bud. dr.); n. *Schotterstrasse*; r. шоссейная дорога, шоссе; f. *chaussée empierrée*; a. *broken stone-road*; o pokładzie z kamienia tłuczonego lub żwiru.

— **dojazdowa**, p. Dojazd.

— **polowa**, (bud. dr.); n. *Feldweg*; r. просёлочная дорога; f. *chemin à travers champs, chemin rural*; a. *country-road, field-way*

— **wolna! droga otwarta!** (droga zajęta!) (ruch kol.); n. *Bahn frei*,

(*Bahn verstellt, frei machen die Bahn*); r. путь свободен! путь занят! f. *la voie libre, débayer la voie*; wyrażenia telegraficzne i sygnałowe.

Droga żelazna, kolej żelazna, kolej, (b. k.); n. *Eisenbahn*; r. желёзная дорога; f. *chemin de fer, voie de fer, voie en fer, voie ferré, route ferré, chemin ferré*; a. *rail-way, rail-road*.

— **boczna**, p. Bocznic.

— **drugorzędna**, n. *Secundärbahn, Vicinalbahn*; r. второстепенная желёзная дорога; f. *chemin de fer secondaire, chemin de fer vicinal, chemin de fer d'interêt local*; a. *local railway*.

— **dwutorowa**; n. *zweigeleisige Eisenbahn, doppelspurige Eisenbahn*; r. двухколейная желёзная дорога, желёзная дорога въ два пути; f. *chemin de fer à deux voies*; a. *rail road with two sets of tracs, double railway*; o dwóch torach.

— **elektryczna**; n. *electriche Eisenbahn*; r. электрическая желёзная дорога; f. *chemin de fer électrique*; a. *electric railway*.

— **główna, pierwszorzędna**; n. *Hauptbahn, Vollbahn, Bahn ersten Ranges*; r. главная или первостепенная желёзная дорога; f. *chemin de fer de premier ordre, chemin de fer à grand trafic*; a. *railway main line*.

— **górska**; n. *Gebirgseisenbahn*; r. гóрная желёзная дорога; f. *chemin de fer de montagne*; o lukach ostrych (180 m.) i znacznych spadkach (25‰).

— **jednotorowa, jednoszynowa**; n. *einschienige Eisenbahn*; r. однопóрьелсовая желёзная дорога; f. *chemin de fer à un rail*; a. *railway with a single rail*.

— **jednotorowa**; n. *ingeleisige Eisenbahn*; r. однокóлейная жел. дорога, желёзная дорога въ одинъ путь; f. *chemin de fer à une voie*; a. *rail road with a single set of tracs, single way*.

— **konna**; n. *Pferdeisenbahn*; r. конно-желёзная дорога; f. *chemin de fer américain, chemin de fer*

à traction de chevaux; a. tramway.

- Droga żelazna łącząca, łącznica kolejowa;** n. *Verbindungsbahn*; r. соединительная желѣзная дорога; f. *chemin de fer de jonction*; a. *junction road*; która łączy dwie lub więcej istniejących dróg żelaznych.
- **miejscowa;** n. *Localeisenbahn*; r. мѣстная желѣзная дорога; f. *chemin de fer local, d'interêt local*; a. *local railway*.
- **miejska;** n. *Stadtbahn*; r. городская желѣзная дорога; f. *chemin de fer traversant une ville*.
- **nadawcza, wysyłająca;** n. *Versandbahn*; r. высылающая, отправляющая желѣзная дорога, дорога отправительница; f. *chemin de fer expéditeur*.
- **надземna;** n. *oberirdische Eisenbahn, Hocheisenbahn*; r. надземная желѣзная дорога; f. *chemin de fer supérieur*; a. *overground railway*.
- **obwodowa;** n. *Gürtelbahn, Gürtel-eisenbahn*; r. обводная желѣзная дорога; f. *chemin de fer de ceinture*; a. *encircling railway*.
- **oddawcza, odbiorcza;** n. *übergebende Bahn, übernehmende Bahn*; r. передаточная желѣзная дорога; f. *chemin de fer cédant*.
- **o silnicy stałej;** n. *Eisenbahn mit feststehendem Motor; Seilebenenbahn*; r. желѣзная дорога съ стационарнымъ двигателемъ; f. *chemin de fer à moteur fixe*; a. *railway with a stationary motor*.
- **państwowa, rządowa;** n. *Staatsbahn; Reichseisenbahn*; r. казенная желѣзная дорога; f. *chemin de fer de l'état*.
- **pneumatyczna, tubowa, rurowa;** n. *röhrenförmige Eisenbahn Luftdruckeisenbahn*; r. пневматическая желѣзная дорога; f. *chemin de fer tubulaire*; a. *pneumatic railway*; umieszczona w rurze, w której poruszają się wagony, w skutek rozrzedzenia lub zгęszczenia powietrza.
- **podgórska, w podgórzu;** n. *Hügel-landeisenbahn*; r. подгóрная желѣзная дорога; f. *chemin de fer dans les terrains accidentés*; o

ostrzejszych łukach (600 m.) i znaczniejszych spadkach (10‰).

- Droga żelazna podziemna;** n. *unterirdische Eisenbahn*; r. подземная желѣзная дорога; f. *chemin de fer souterrain*; a. *underground railway*.
- **polowa, wojenna;** n. *Feldeisenbahn*; r. полевая, военная желѣзная дорога; budowa na czas wojny.
- **poprzeczna, przecznica kolejowa;** n. *Transversalbahn*; r. поперечная желѣзная дорога; f. *chemin de fer transversal*; a. *transverse line*; połączenie kilku równoległych dróg żelaznych.
- **powietrzna, atmosferyczna;** n. *atmosphärische Eisenbahn*; r. воздушная желѣзная дорога; f. *chemin de fer atmosphérique*; a. *atmosphärische railway*; siłą pociągową jest rozrzedzone powietrze w rurze leżącej między szynami.
- **prywatna;** n. *Privatbahn*; r. частная желѣзная дорога, владѣльческая желѣзная дорога; f. *chemin de fer privé, chemin de fer particulier*.
- **przejmująca, przejemcza;** n. *übernehmende und weiter befördernde Bahn*; r. перенимающая желѣзная дорога; f. *chemin de fer cessionnaire*; odbierająca nadaną już przesyłkę celem dalszej wózby.
- **przemysłowa;** n. *Industriebahn, Schleppebahn*; r. промышленная желѣзная дорога; f. *chemin de fer industriel*.
- **przeñośna, kolejka;** n. *transportable Bahn*; r. переносная желѣзная дорога; f. *voie portative, transportable*; kolej o małej szerokości toru, lekkiego ustroju, urządzona do szybkiego przenoszenia z miejsca na miejsce.
- **przystaniowa;** n. *Hafenbahn*; r. желѣзная дорога въ гавани; f. *chemin de fer de port*; prowadząca do przystani lub wzdłuż takowej.
- **równoległa;** n. *Paralleleisenbahn*; r. параллельная желѣзная дорога; f. *chemin de fer parallele*.
- **sąsiednia, przyległa;** n. *Anschlussbahn, Nachbarbahn*; r. соседная желѣзная дорога; f. *che-*

min de fer aboutissant à un autre, chemin de fer correspondant.

Droga żelazna szerokotorowa, n. *breit-spurige Eisenbahn*; r. ширококолейная желѣзная дорога; f. *chemin de fer à voie large*.

— **tymczasowa, robocza**; n. *Interimsbahn, Hilfsbahn, provisorische Bahn*; r. временная желѣзная дорога; f. *chemin de fer provisoire, voie auxiliaire*; a. *temporary railway, auxiliary railway*.

— **wązkotorowa**; n. *schmalspurige Eisenbahn*; r. узкоколейная желѣзная дорога; f. *chemin de fer à voie étroite*; a. *narrow gauge railway*; której szerokość toru jest mniejszą od 1430 m. prawidłowej w świetle.

— **wielotorowa**; n. *vielspurige Eisenbahn*; r. многоколейная желѣзная дорога; f. *chemin de fer à plusieurs voies*; o więcej jak dwóch torach.

— **właścicielka**; n. *Eigenthumsbahn, Heimathsbahn*; r. желѣзная дорога собственница; f. *administration propriétaire*.

— **wojskowa albo strategiczna**; n. *Militärbahn, strategische Bahn*; r. войска́я или стратегическая желѣзная дорога; f. *chemin de fer militaire*; a. *army railway*.

— **w równinie**; n. *Flachlandeisenbahn, Eisenbahn in der Ebene*; r. желѣзная дорога въ равнинѣ; f. *chemin de fer en pays plat*; o o płaskich łukach i małych spadkach (5‰).

— **współzawodnicząca**; n. *Concurrenzbahn*; r. конкурирующая желѣзная дорога; f. *chemin de fer concurrent*.

— **zazębiona**; n. *Zahnradeisenbahn*; r. зубчатая желѣзная дорога; f. *chemin de fer à rail central*; o szynie środkowej zębatej.

— **związkowa**; n. *Vereinsbahn*; r. сою́зная желѣзная дорога; a. *chemin de fer de l'union*.

Drogę wyznaczyć, szlak wskazać; p. Pokierować.

Drogoskaz, p. Słup drogowy.

Drogowe (t. j. milowe, wiorstowe, kilometrowe i t. p.), (ruch kol.); n. *Fahrgeld, Weggeld*; r. пово́ртные

и т. п. прѣмии; f. *frais de route*; a. *price of ticket*; należytość, jaka pobiera służba pociągowa w miarę przebytej odległości.

Drogmistrz, p. Dozorca drogowy.

Droźnik kolejowy, strażnik kolejowy, stróż drogowy; n. *Bahnwächter, Bahnwärter*; r. доро́жный сторо́ж; f. *garde-ligne, gardien*; a. *warder of the line; railway-guard, watchman*.

— **obchodowy**, p. Obchodnik.

Druciarnia, drutownia, drutarnia, (techn. mech.); n. *Drahtzieherei, Drahtzug*; r. про́волочный заво́дъ, волочильня; f. *affinerie*; a. *wire-mill*.

Druciarka; n. *Drahtmaschine*; r. про́волочный станокъ.

Druki, (ruch kol.); n. *Drucksorte*; r. бланки; f. *imprimé*; a. *prints*; papier drukowany do odpowiedniego wypełniania pismem.

— **pod rachunkiem, ściśle zaliczane, druki do wyrachowania**, (ruch kol.); n. *strengverrechenbare Drucksorte*; r. бланки под контролемъ; f. *des imprimés strictement contrôlés*; będące pod ścisłym nadzorem, używane do ważniejszych czynności pieniężnych.

Drut, (matr.); n. *Draht*; r. про́волока; f. *fil*; a. *wire*; wyrób metalowy w kształcie nici.

— **ciągniony**; n. *gezogener Draht*; r. волоченная про́волока; f. *fil trefilé, fil tiré*; a. *drawnwire*.

— **dachowy**; n. *Dachdraht*; r. кровельная про́волока.

— **fasonowy, kalibrowy, wzorowany, wzorówka**; n. *façonirter Draht, Façondraht, Dessindraht*; r. фасо́нная про́волока; f. *fil gaufré, fil façonné*; a. *special wire, figured wire*.

— **galwanizowany**; n. *galvanisirter Draht*; r. гальванизи́рованная про́волока.

— **kalibrowy**; n. *Façondraht*; r. калиберная про́волока.

— **kotlarski**; n. *Kesselschmieddraht*; r. котельная про́волока; f. *fil de chaudronnier*; a. *kettle-makers-wire*.

— **miedziany**; n. *kupferner Draht, Kupferdraht*; r. мѣдная про́во-

- лока; f. *fil de cuivre*; a. *copper-wire*.
- Drut mosiężny**; n. *Messingdraht*; г. лату́нная про́волока; f. *fil de laiton*, *fil d'archal*; a. *brass-wire*.
- **stalowy**; n. *Stahldraht*; г. ста́льная про́волока; f. *fil d'acier*; a. *steel-wire*.
- **telegraficzny**, (tel.); n. *Telegraphendraht*, *Leitungsdraht*; г. телеграфна́я про́волока; f. *fil télégraphique*; a. *telegraph-wire*.
- **walcowany**; n. *gewalster Draht*; г. проката́ная про́волока; f. *fil laminé*; *fil de roulage*; a. *rolled-wire*.
- **żelazny**; n. *Eisendraht*; г. желе́зная про́волока; f. *fil de fer*; a. *iron-wire*.
- **cienki**; n. *dünngbezogener Eisendraht*; г. то́нкая желе́зная про́волока; f. *fer ébroudi*; a. *thin-hed iron-wire*.
- Drutociąg**, p. Прzewód druciany.
- Drutomierz**, p. Miarka do drutu.
- Drutownia**, **drutarnia**, p. Druciarnia.
- Drużyna przelotna**, **oddział przelotny**, (utr. kol.); n. *fliegende Partie*, *fliegende Rotte*; г. лету́чая арте́ль; f. *équipe volante*, *mobile*; przenoszący się z miejsca na miejsce.
- **robocza**, **oddział roboczy**; n. *Arbeiterabtheilung*, *Arbeiterpartie*, *Rotte*; г. арте́ль рабо́чихъ; f. *brigade des ouvriers*, *colonne des ouvriers*, *équipe des ouvriers*; a. *company of work-mans*; *gang of workmen*.
- **stała robotników**, **oddział stały**, **miejscowy**, (utr. kol.); n. *ständige Partie*, *Partie mit Standort*; г. постоянная арте́ль рабо́чихъ; f. *équipe à poste fixe*.
- **torowa**, **oddział torowy**, (utr. kol.); n. *Oberbaupartie*, *Streckenarbeiterabtheilung*; г. путева́я арте́ль; f. *équipe de l'entretien courant*, *brigade de countonniers*, *atelier d'entretien de la voie*; a. *gang of platelayers*.
- Drwa**; n. *Brennholz*; г. дрова́; f. *bois à brûler*, *bois de chauffage*; a. *fire-wood*.
- Drylownik**; p. Świder korbowy.
- Drzewniak**, **lignit**; n. *Lignit*, *Braunkohle*; г. лигни́тъ; f. *lignite*; a. *brown-coal*.
- Drzewiec struga**, **osada struga**; n. *Hobelgehäuse*, *Hobelkasten*; г. коло́дка стру́га; f. *cage du rabot*, *fût du rabot*; a. *stock of a plane*, *plane-stock*.
- Drzewo**; n. *Holz*, *Baum*; г. дере́во, дѣсь; f. *bois*, *arbre*; a. *wood*, *tree*; roślina mająca pień twardy znaczniejszych rozmiarów.
- **budowlane**, **budulec**; n. *Bauholz*; г. строево́й дѣсь; f. *bois à bâtir*, *bois de construction*, *bois de charpente*; a. *timber*.
- **brzozowe**, **brzezina**; n. *Birkenholz*, *Birke*; г. берѣзовы́й дѣсь, березина, берѣза; f. *bouleau*; a. *birch*.
- **bukowe**, **buk**, **buczyna**; n. *Buchenholz*; г. бу́ковы́й дѣсь, букъ; f. *hêtre*; a. *beech*.
- **cyprysowe**; n. *Cypressenholz*; г. кипари́сное дере́во.
- **cytrynowo-dębowe**; n. *Quercitron*; г. кверциторо́нь.
- **czerwliwe**, p. Drzewo robaczywe.
- **czyste**, **bez sęków**; n. *glattes Holz*, *schieres Holz*; г. чи́стое дере́во, дере́во безъ сучьѣвъ; f. *bois sans noeuds*; a. *wood free from knots*.
- **dębowe**, **dębina**; n. *Eichenholz*, *Eiche*; г. дубо́вы́й дѣсь, дубъ; f. *chêne*; a. *oak*.
- **farbierskie**; n. *Farbholz*; г. краси́льное дере́во.
- **fernambukowe**; n. *Fernambukholz*; г. ферна́мбу́къ.
- **grabowe**, **grabina**; n. *Weissbuchenholz*, *Weissbuche*; г. гра́бовы́й дѣсь, грабъ, грабина, бѣлый букъ; f. *charme*; a. *horn beam*.
- **gruszkowe**, **gruszka**; n. *Birnbaum*, *Birnbaumholz*; г. гру́ша, груше́вое дере́во; f. *poirier*; a. *pear-wood*.
- **gwajakowe**; n. *Gwayakholz*; г. гвая́ковое дере́во.
- **iglaste**, **szpilkowe**, **choina**; n. *Nadelholz*; г. хвойно́е дере́во, хвойно́й или краси́ный дѣсь; f. *bois conifere*; a. *wood of coniferous trees*.
- **jabłonkowe**, **jabłoń**; n. *Apfelbaumholz*; г. я́блонево́е дере́во, я́блонь; f. *bois de pommer*, *pommier*; a. *apple-wood*.

- Drzewo jałowcowe**; n. *Wachholderholz*; г. можжевёловое дёрво.
- **jaworowe**; n. *Platanenholz*; г. чинаровое или яворовое дёрво.
- **jednoletnie**; n. *das ein Jahr lang ausgewitterte Holz*; г. годовалое дёрво, дёрво срубленное годъ назадъ, годовалый лѣсъ; f. *bois d'un an de coupe*; a. *wood seasoned for one year*.
- **jesionowe, jasionowe**; n. *Eschenholz, Esche*; г. ясень; f. *frêne*; a. *ash*.
- **jodowe, jodła, jedlina**; n. *Tannenbaum, Tanne*; г. еловый лѣсъ. ель; f. *sapin*; a. *deal-wood*.
- **kampesowe, błękitne**; n. *Campêche, blaues Sandelholz*; г. кампешъ, сѣний сандаль.
- **kassyowe**; n. *Quassia*; г. квассія.
- **kasztanowe**; n. *Rosskastanienbaum*; г. каштанъ; f. *maronnier*; a. *horse-chesnut-wood*.
- **klonowe**; n. *Ahornholz, Ahorn*; г. клёнъ; f. *érable*; a. *maple*.
- **korkowe**; n. *Korkholz*; г. кипарисное дёрво.
- **krokwiove**; n. *Sparrenholz*; г. стропильный лѣсъ; f. *bois à chevrons, chevrons*; a. *quartering*; przydatn e na krokwie.
- **krzywe**; n. *Krummholz*; г. кривое дёрво; f. *bois en tors*; a. *arched timbers*.
- **limbowe, cedrowe**; n. *Cedernholz*; г. карагачевое дёрво.
- **lipowe, lipa, lipina**; n. *Lindenbaum*; г. липа, липовое дёрво; f. *tilleul*; a. *linden-tree*.
- **mahoniowe, mahoni**; n. *Mahagoni-Mahoni-Mahogani-Acajou-Holz*; г. красное дёрво, акажю, магагоновое дёрво; f. *bois d'acajou, bois de mahagoni*; a. *mahogany-wood, acajou*.
- **miękkie**; n. *weiches Holz*; г. бѣлое дёрво, мягкое дёрво; f. *bois blanc, bois doux*; a. *soft-wood, tender-wood*.
- **modrzewiowe**; n. *Lärchenholz*; г. лиственничное дёрво.
- **nieobrobione**; n. *unbehauenes Holz*; г. необдѣланный лѣсъ.
- **obrobione, obciosane**; n. *behauenes Holz, bearbeitetes Holz*; г. обрѣсанный лѣсъ; f. *bois-timbré*; a. *wood - flawy*.

- Drzewo olszowe, olsza, olcha**; n. *Erlenholz, Erle, Elsenholz*; г. ольха, ольшина, ёльха, ольхъ; f. *aune*; a. *alder-wood, alder*.
- **opałowe, drwa**; n. *Brennholz*; г. дрова; f. *bois de chauffage*; a. *fire-wood*.
- **orzechowe, orzech**; n. *Nussbaum*; г. орѣховое дёрво, орѣшина; f. *noyer*; a. *nut-wood*.
- **osikowe, osiczyna**; n. *Espenholz, Aspenholz*; г. осина; f. *bois de tremble, tremble*; a. *wood of aspen tree*.
- **ostrugane (oheblowane)**; n. *gehobeltes Holz*; г. струганное дёрво; f. *bois corroyé*; a. *planed stuff*.
- **paczy się**; n. *das Holz wirft sich*; г. дёрво коробиться; f. *le bois se gauchit, se dijete, se tourmente*; a. *wood is warping, casting*.
- **palisandrowe**; n. *Palisanderholz*; г. палисандровое дёрво; f. *palisandre*; a. *palissander-wood*.
- **palmore, palma**; n. *Palmenholz*; г. пальмовое дёрво, пальма; f. *palmier*; a. *palm*.
- **peka**; n. *das Holz reisst auf*; г. дёрво трѣскаеть, даёт трещины; f. *bois crévasse, bois se fend*; a. *the wood splits, the wood rifts or cracks*.
- **pořebne, rębne**; n. *Schlagholz*; г. лѣсъ подлежащій рубкѣ.
- **proste**; n. *gerades Bauholz*; г. прямой лѣсъ; f. *bois droits*; a. *straight timbers*.
- **rabane; szczapowe**; n. *Spaltholz, Kluftholz, Scheiterholz*; г. колотый лѣсъ; f. *bois de fente*; a. *split timber, lath wood*.
- **resonansowe, (taryf.)**; n. *Resonanzholz*; przydatne do instrumentów muzycznych.
- **robaczywe, czerwliwe**; n. *wurmstichiges Holz*; г. червявое дёрво, червявый лѣсъ; f. *bois vermonté, bois mouliné*; a. *wormeaten wood or timber*.
- **rózane**; n. *Rosenholz*; г. рózовое дёрво.
- **rznięte, tarte**; n. *Schmittholz, Sägeholz, Brettholz*; г. распиленный или пилёный лѣсъ; f. *bois en billes, bois de sciage, bois de refend*; a. *log-wood, sawed timber, saw-block*.

- Drzewo sękate, sękowe, sękowate**; n. *knorriges Holz, ästiges Holz*; r. сукковатый дѣсь, сучковатое дѣрево; f. *bois malandreux, bois noueux*; a. *cracked knotty wood, knotty wood.*
- **smolne; żywiczne, czerwone**; n. *harzreiches Holz*; r. смолистое дѣрево, смолистый красный дѣсь; f. *bois résineux*; a. *resinous wood.*
- **sosnowe, sosna**; n. *Fichtenholz, Rothannenholz*; r. сосновый дѣсь, сосна; f. *sapin rouge*; a. *red-pine.*
- **spaczone, spaczyste**; n. *geworfenes Holz*; r. покоробившееся, искривившееся, или покосившееся дѣрево; f. *bois déversé, bois gauchi*; a. *leaned wood; cast timber.*
- **spróchniałe, zbutwiałe**; n. *Schwammholz, vermorschtes Holz*; r. трухлявое или трухлое дѣрево; f. *bois spongieux*; a. *rotten-wood.*
- **stolarskie**; n. *Feinholz, Kunstschreinerholz*; r. столярный дѣсь; f. *bois d'ébenisterie*; a. *joinery-wood.*
- **suche**; n. *trockenes Holz*; r. сухой дѣсь; f. *bois sec*; a. *dry wood.*
- **szczapowe, szczapa, polano**; n. *Spaltholz, Scheiterholz, Holz-scheit*; r. полѣно, полѣнчатое дѣрево, колотый дѣсь; f. *bois refendu*; a. *split-timber.*
- **topolowe, topola**; n. *Pappelholz, Pappel*; r. тополь; f. *peuplier*; a. *poplar-wood, poplar.*
- **twarde**; n. *hartes Holz*; r. твёрдое, крепкое дѣрево; f. *bois dur*; a. *hard wood.*
- **wilgotne, świeże, mokre**; n. *grünes Holz, frisches Holz*; r. сырое, свежее или мокрое дѣрево; f. *bois vif, bois vert*; a. *green wood.*
- **wymiarowe**; n. *Musterholz*; r. подѣлочный дѣсь; f. *bois d'échantillon*; a. *sawed timber.*
- **wyschłe, suche**; n. *lufttrockenes, ausgewittertes, ausgetrocknetes Holz*; f. сухой дѣсь; f. *bois desséché, bois séché à l'air*; a. *seasoned wood.*
- **zbutwiałe**, p. Drzewo spróchniałe.
- **zdrowe**; n. *gesundes Holz*; r. здоровое, безпорочное дѣрево; f. *bois saint et net, bois de santé*; a. *sound wood.*
- Drzewo zgniłe**; n. *brandiges Holz, angestocktes Holz, faules Holz*; r. гнилое, закоростѣлое дѣрево; f. *bois échauffé, pourilleux, pourri*; a. *rotten wood.*
- **żywiczne, czerwone**, p. Drzewo smolne.
- Drzwi (bud.)**; n. *Thüre*; r. дверь, двери; f. *porte, huis*; a. *door, door-way.*
- **dwuskrzydłowe, dwuskrzydlate, dwupołe**; n. *zweiflügelige Thüre, Doppelthüre*; r. двустворчатая дверь; f. *porte à deux battants, à deux vantaux*; a. *foldingle door, door with two leaves.*
- **dymnicy**, (parw.); n. *Rauchkastenthüre, Rauchkammerthüre*; r. дверцы дымовой коробки; f. *porte de la boîte à fumée*; a. *smoke-box-door; część składowa parowozu.*
- **filungowe**, p. Drzwi wnękowe
- **jednoskrzydłowe, jednopołe**; n. *einflügelige Thüre*; r. одностворчатая дверь; f. *porte à un battant*; a. *door with leave.*
- **klejone**; n. *geleimte Thüre*; r. щитовая дверь; f. *porté collé*; a. *glued and clamped door*; drzwi z desek sklepanych.
- **kryte**; n. *Tapetthüre*; r. потайная дверь; f. *porte masquée*, a. *masked door*; drzwi w płaszczyźnie ściany, maskujące otwór przechodowy.
- **krzyżowe**; n. *Kreuzthüre*; r. дверь съ обвязкою на перекрестъ; f. *porte à quatre panneaux*; a. *door with four pannets*; odmiana drzwi wnękowych, z układem środkowych otoczyn w krzyż.
- **leżące, zwodowe, poziome, spustowe**; n. *Fallthüre*; r. горизонтальная дверь, опускающая дверь; f. *trappe, valvule*; a. *trap-door, valve.*
- **łatowe**; n. *Lattenthüre*; r. рѣшетчатая дверь; drzwi z łat zbitych w odstęпах.
- **objane, szalowane, opierzone**; n. *verschalte Thüre, verdoppelte Thüre*; r. общивныя двери; f. *porte doublée*; a. *rebated and beaded door*; opierzone deskami w kierunku ukośnym lub poziomym.

Drzwi oszklone; n. *Glasthüre, verglaste Thüre*; r. стекланная дверь; f. *porte à vitres, porte vitrée*; a. *glass door*; drzwi, w których wnęki są zastąpione szkłem.

— **otoczynowe**, p. Drzwi wnękowe.

— **piecowe**; n. *Ofenthüren*; r. печные дверцы.

— **pojedyncze**; n. *einfache Thüre*; r. одиночная дверь.

— **podwójne, dubeltowe**; n. *Doppelthüre*; r. двойная дверь; f. *porte double*.

— **popielnika, (parw.)**; n. *Aschenfalkastenthür*; r. дверцы поддувала.

— **ramowe**, p. Drzwi wnękowe.

— **szalowane**, p. Drzwi objane.

— **szpagowe**; n. *Thüre mit Einschubleisten*; r. двери на шпóнках; f. *porte à pleine emboitures clouées*; a. *ledged door*; zbite z desek połączonych poprzecznymi listwami zasuwanymi czyli szpagami.

— **ślepe**; n. *blinde Thüre*; r. глухая дверь; f. *porte feinte, fausse-porte*; a. *dead door, blank-door*.

— **wchodowe**; n. *Eingangsthüre, Hausthüre*; r. входная дверь; f. *porte extérieure, porte d'entrée*; a. *hous-door*.

— **wewnętrzne, pokojowe**; n. *Zimmerthüre*; r. внутренняя дверь; f. *porte intérieure*; a. *room-door*.

— **wnękowe, filungowe, ramowe, otoczynowe, na wnęki i otczynę**; n. *gestemnte Füllungsthüre, Thüre auf Fries und Füllungen*; r. фнлэнчатая дверь; f. *porte encadrée, porte à pannelaux*; a. *framed-door, panel-door*.

— **zasuwane, suwane, (wóz.)**; n. *Coulißenthüre, Schubthüre, Schiebethüre für Gedeckte Lustwagen*; r. задвижная дверь; f. *porte à coulisse, porte volante pour wagons couverts*; a. *cullis door*.

Drzwiczki paleniska, (parw.); n. *Heizthüre, Feuerbüchsthüre*; r. топочная дверь, дверцы топки; f. *porte du foyer* a. *fire-box-door*.

Dusza formy, p. Karń.

Dworzec, stacya drogi żelaznej, (bud. kol.); n. *Bahnhof, Station*; r. пассажирское здание, вокзал; f. *gare, station, embarcadere*; a. *railway-station* (w Ameryce) de-

pot, terminus; miejsce przeznaczone do zatrzymywania pociągów i odpowiednio do tego urządzone.

Dworzec słowy, komory celnej; n. *Zollbahnhof*; r. таможенный дворъ; f. *gare de douane*; dla towarów i przesyłek podlegających oczeniu.

— **do mijania pociągów**, p. Mijanka.

— **główny, centralny, zbieżny**; n. *Centralbahnhof*; r. главный, центральный вокзал, главное пассажирское здание; f. *gare centrale, gare principale, gare importante*; a. *principal station, chief-station*; jednoczący ruch kilku kolei.

— **osobowy**; n. *Personenbahnhof*; r. пассажирский вокзал; f. *gare aux voyageurs, station de voyageurs*; a. *passenger depot*; wyłącznie dla podróżnych.

— **towarowy**; n. *Güterbahnhof*; r. товарный станция; f. *gare à marchandises, gare à petite vitesse*; a. *goods-station*; wyłącznie dla przesyłek towarowych.

— **wspólny**; n. *gemeinschaftlicher Bahnhof*; r. общий вокзал, пассажирское здание узловой станции; f. *gare commune, gare mixte*; do użytku dla dwóch lub więcej towarzystw kolejowych.

— **wywozowy, stacya towarowa wywozowa**; n. *Bahnhof für abgehendes Gut*; r. вокзал для отходящих грузов; f. *gare de depart, gare des expéditions*; dla towarów wysyłanych, odchodzących.

— **zamijski**; n. *Vorortbahnhof*; r. загородный вокзал; f. *gare de banlieu*.

Dwójnasób, podwójnie; n. *zweifach, in dupplo*; r. вдвое; f. *double*; a. *double*.

Dwuhebel, p. Strug gładzący, gładki, długi, podwójny.

Dwukole, dwukótek, p. Taczki dwukolowe.

Dyament; n. *Diamant, Demant*; r. алмазь; f. *diamant*; a. *diamond*; do przerzynania szkła.

Dyetaryusz, Diurnista; n. *Diurnist, Diätar*; r. сверхштатный чиновник; подённый.

Dyety, (rach.); n. *Diäten, Reisediäten*;

г. суточные деньги; f. *salair journalier, indemnité*.

Dyl, bal; n. *Bohle, dicke Pfosten*; г. брусья; f. *membre, cartelle*; a. *thickboard, plank, bowl*; materiał tarty od 5 cm. do 13 cm. gruby, zwykle 15 do 30 cm. szeroki.

Dymnica, dymnisko, (parw.); n. *Rauchkammer, Rauchkasten*; г. дымовая коробка; f. *boite à fumée*; a. *smoke box*; część kotła parowego, którą odchodzi dym do komina.

Dymochłon, chłonidym, (parw.); n. *Rauchverzehrsapparat*; г. дымопоглощатель, дымопоглощательный прибор, дыможёр; f. *appareil fumivore*; a. *fumivorus apparatus*; urządzenie w palenisku, mające na celu dokładne spalanie cząstek węgla zawartych w dymie.

Dyna, (elekt.); n. *Dyn*; г. дына; f. i a. *dyn*; jednostka siły, t. j. absolutna jednostka siły w systemie C. G. S., czyli siła wynosząca w przybliżeniu $\frac{1}{1000}$ gr. = $\frac{1}{981}$ gr. a nadająca masie 1 cm³ wody po upływie sekundy, przyspieszenie 1 cm.

Динамика, (mech.); n. *Dynamik, Bewegungslehre*; г. динамика; f. *dynamique*; a. *dynamics*.

Динамит, (matr.); n. *Dynamit, Sprengpulver*; г. динамит; f. *dynamite, poudre explosive brevetée*; a. *dynamite*.

Динамомaszyna, p. Maszyna dynamiczna.

Dynamometr, p. Siłomierz.

Dyrekcya budowy; n. *Bauverwaltung; Baudirection*; г. управление по постройке; f. *direction de la construction*.

— **jeneralna;** n. *Generaldirection*; г. главное управление; f. *direction generale*.

— **kolei, zarząd drogi żelaznej;** n. *Eisenbahndirection*; г. железнодорожное правление, правление железной дороги; f. *direction du chemin de fer*; a. *direction of railway*.

— **ruchu;** n. *Betriebs-Direction*; г. управление по службам движения; f. *direction de l'exploitation*.

Dyrektor; n. *Director*; г. директор; f. *directeur*; a. *managar, director*.

Dystans, p. Odległość; n. *Distanz*; г. дистанция; f. *distance*; a. *distance*.

Dysza, dyza (techn. mech.); n. *Düse*; г. сопло, сопель; f. *tuyère*; a. *blast-pipe*; koniec rury idącej od miecha.

Dyzel korbowy, p. Drag korbowy.

— **sprzegowy, p. Drag sprzegowy.**

Dywan, p. Koberzec.

Dyza, p. Dysza.

Dzban, dzbanek; n. *Krug*; г. кувшин; f. *cruche*; a. *jug*; naczynie gliniane do przenoszenia płynów.

Dział wód, (inż.); n. *Wasserscheide*; г. раздѣлъ водъ; f. *ligne de faite*; a. *dividers, water-spot*; linia szczytowa, dzieląca dwa sąsiednie dorzecza.

Działanie; n. *Wirkung*; г. дѣйствие; f. *action*; a. *action, motion*.

— **całkowite;** n. *Volle Wirkung*; г. полное дѣйствие.

— **maszyn;** n. *Wirkung einer Maschine*; г. дѣйствие машины; f. *action d'une machine*.

— **statyczne, (mech.);** n. *statische Wirkung*; г. статическое дѣйствие; f. *action statique*.

— **użyteczne;** n. *nützliche Wirkung*; г. полезное дѣйствие; f. *action utile*.

Dziegieć, p. Maź.

Dzielność ruchu kolei, p. Przewoźność kolei.

Dzieła sztuki, budowle sztuczne, (bud. kolei); n. *Kunstbau*; г. искусственные сооружения; n. *ouvrage d'art*; a. *constructiv work*; ogólna nazwa na mosty, mury podporowe i t. p.

Dziennik, (bud.); n. *Journal, Register*; г. журнал; f. *journal, registre*; a. *daybook*.

— **depeš telegraficznych (odchodzących, przychodzących), zapis telegramów, (tel);** n. *Telegrafenprotokoll, Telegrafencorrespondenzprotokoll*; г. журналъ телеграфныхъ депешъ (входящихъ и исходящихъ); f. *brouillon de réception de transmission des dépêches*.

— **porobów, (ruch kol.);** n. *Einmahnejournal*; г. книга взисканныхъ платежей за провозъ пассажир-

- ровъ; багажъ и груза; księga, w którą wpisują się kwoty pobrane za przewóz osób lub towarów.
- Dziennik pociągu, raport z jazdy, karta biegowa, biegową;** n. *Stundenpass, Fahrreport, Zugsraport*; r. дорожная ведомость; f. *rapport de marche*; zawiera skład pociągu, czas przyjazdu i odjazdu i wszelkie zdarzenia w czasie jazdy.
- **przewozów wojskowych i pociągów osobowych nadzwyczajnych; zapis przewozu wojska;** n. *Register für Militärtransporte und Separat-Personenzüge*; r. книга для записывания воинских отправокъ и экстренныхъ пассажирскихъ поѣздów.
- **przychodowo-rozchodowy;** n. *Einnahmen- und Ausgabenjournal*; r. приходо-розходный журналъ.
- **robocizny;** n. *Arbeitsregister, Arbeitsjournal*; r. робочій журналъ.
- **sprzedanych kart (biletów) jazdy, (ruch kol.);** n. *Journal über ausgegebene Fahrбилеты*; r. ведомость проданныхъ билетамъ для jazdy.
- **stacyjny o ruchu pociągów, zapis pociągów, (ruch kol.);** n. *Verkehrsprotocoll, Verkehrsjournal*; r. станціонный журналъ движенія поѣздów; f. *journalier du chef garde*; księga do wpisywania przechodzących przez stację pociągów.
- Dzień roboczy;** n. *Arbeitstag*; r. робочій день; f. *journee*; a. *work-day*.
- Dziesiątyna;** n. *Desiatina*; r. десятина; = 2400 saż. ross. kwadr. = 109.250 arom.
- Dziób filaru, przód filaru mostowego, (bud. most.);** n. *Pfeilervorhaupt, Pfeilervorspitze, Kronpfeilerkopf, Pfeilerkopf*; r. ледорѣзъ мостового быка; f. *avant- bec, bec d'aromont*; a. *fore-starling, upstream-cut-water*.
- **krzyżownicy, rozjazdu, p. Ostrze rozjazdu.**
- Dziura;** n. *Loch*; r. дыра; f. *trou*; a. *hole*.
- Dziurkowatość, gąbkowatość;** n. *Porosität*; r. пористость, ноздреватость; f. *porosité*; a. *porosity*.
- Dziurownica, p. Przebijarka.**
- Dźwięczenie szyn, grzechotanie, kła-**
- panie szyn, (ruch kol.);** n. *Klapper der Schienen*; r. стукъ рѣльсовъ; f. *claquement des rails*; odgłos jaki wydają szyny obluzowane w swych połączeniach w czasie przejazdu po nich.
- Dźwigar, (bud.);** n. *Träger*; r. главная бѣлка; f. *poutre*; a. *girder, balk, beam*; część budowli, służąca do przeniesienia siły na opory.
- **dolno-paraboliczny, belka dolnoparaboliczna, (bud most);** n. *Fischbauchträger*; r. нижне параболическая бѣлка; a. *fish bellied-girder*; w której tylko pas dolny wygięty jest parabolicznie.
- **drugorzędny, podłużnica, (bud.);** n. *Nebenträger, Sekundärträger, Langträger, Zwischenträger*; r. продольная бѣлка; f. *longeron*; a. *secondary girder*; równoległy do głównych, spoczywający na poprzecznych.
- **główny, (bud. most.);** n. *Hauptträger*; r. главная бѣлка; f. *poutre principale, poutre maitresse*; a. *maine girder, principal girder*; przenoszący obciążenie bezpośrednio na opory.
- **górnoparaboliczny, belka górnoparaboliczna, (bud. most.);** n. *Bogenträger*; r. верхнепараболическая бѣлка; f. *poutre en bowstring*; a. *bowstring-girder*; w którym tylko pas górny wygięty jest parabolicznie.
- **jednoprzęsłowy, (bud.);** n. *einfacher Träger*; r. однопролётная бѣлка; f. *poutre à une travée*; wsparty w dwóch tylko miejscach.
- **kotła, (parw.);** n. *Kesselträger*; r. подпора котла, связь соединяющая котель съ рамою, подбрюшникъ; f. *support d'une chaudière*; a. *boiler-holder, boiler-bearing*.
- **kratowy, kratownica, (bud. most.);** n. *Gitterträger, Gitterbalken*; r. рѣвѣтчатая бѣлка; f. *poutre en treillis*; a. *trellis girder*; złożony z pasów górnego i dolnego, połączonych częściami pośrednimi.
- **krzywý, (bud. most.);** n. *Krummbalken, Krümmer*; r. изогнутая бѣлка; f. *poutre courbée, cintrée*; a. *bent beam, curved beam*.

- Dźwigar łukowy**, (bud. most.); n. *Bogen-träger*; r. дугообразная бálка; f. *poutre en arc, l'arc*; a. *arched girder, arch*.
- **mostu**, (bud. most.); n. *Brücken-träger*; *Tramen*; r. прогóнь мóста, продóльная бálка мóста; f. *poutre d'un pont*; a. *tie-beam*.
- **osełkowaty, belka osełkowata**; n. *Fischträger, Linsenträger*; a. *bowstring compension-girder, trunel-girder*; belka z obu stron wypukła.
- **paraboliczny**, (bud. most.); n. *Parabelträger*; r. параболическая бálка; f. *poutre parabolique*; a. *parabolic truss*; w którym jeden lub oba pasy są zakrzywione parabolicznie.
- **niezbieżny**; n. *Halbparabelträger*; r. полупараболическая бálка; dźwigar, którego pasy się nie schodzą.
- **Paulego**; n. *Pauli's Träger*; r. бálка системы Паули; dźwigar o równym nateżeniu we wszystkich punktach obu pasów przy jednostajnym obciążeniu zupełnem.
- **pełny**, (bud.); n. *massiver Balken, massiver Träger*; r. сплошная бálка; f. *poutre pleine*; a. *full girder*; o ścianach ciągłych.
- **podwozia**, p. Belka zaprzęgowa podłużna.
- **poprzeczny, poprzecznicza**, (bud. most.); n. *Querträger*; r. поперечная бálка; f. *poutre en travers*; a. *cross girder*; spoczywająca na dźwigarach głównych.
- **prosty, belka, bierwiono**, (bud. most.); n. *gerader Träger, Balkenträger, Balken*; r. прямáя бálка; f. *la poutre droite*; a. *straight girder, beam*; którego oś zbliżona do poziomej, a na który działają tylko siły pionowe.
- **przedziałowy**, (bud. most.); n. *weitmaschiges Gitterwerk, Fachwerk*; r. фахвёрковая бálка; f. *poutre en trellis*; a. *trellis girder*.
- **przegubowy**; n. *Gelenksträger*; r. колёчатая бálка.
- **rozporowy, rozpornica**, (mech. teor.); n. *Sprengwerk, Sprengwerksträger*; r. распóрна или раскóсная бálка; f. *poutre à jambette, pou-*
- tre de châssis*; a. *stout, framed girder*.
- Dźwigar równoległy**, (bud. m.); n. *Parallelträger*; r. параллельная бálка; f. *poutre en semelles paralleles*.
- **rurowy**; n. *Röhrenbalken*; r. трубчатая бálка; f. *poutre tubulaire*; a. *tubular girder, tubular truss*.
- **ruszty**; n. *Rostträger, Rostbalken*; r. колошниковый брусъ, колошниковая бálка; f. *support d'une grille, sommier, chevalet*; a. *fire-bars bearer, fire-bars lug*.
- **siatkowy**; n. *engmaschiges Netzwerk*; r. рёшетчатая сётковая бálка; belka, której pasy połączone są z sobą stosunkowo gęstą kratownicą z dodaniem sztywni pionowych.
- **słupowy**, (bud. most.); n. *Fachwerk mit vertikalen Säulen*; r. столбовая бálка, фахверкъ.
- **trapezowy**, (bud. most.); n. *Trapezträger*; r. трапецидальная бálка; belka równoległa u końców ukośnie ścięta.
- **wieloboczny**; n. *Träger mit polygonalen Gurten*; r. многогранная бálка.
- **wieloprzęstowy, ciągły**; n. *continuirlicher Träger*; r. многопролётная бálка.
- **wiszący, wieszak, nadciąg**; n. *Hängwerksträger*; r. wisząca бálка; f. *suspensoire, poutre suspendente*; a. *suspension girder, hanging girder*; działający na opory w kierunku ukośnym, dążący do ich zbliżenia.
- **wrzecionowaty**; n. *Fischträger, Linsenträger*; r. двоевыпуклая бálка; a. *bowstring compension-girder, trunel-girder*.
- **zastrzałowy**; n. *Netzwerk, Strebefachwerk*; z zastosowaniem zastrzałów.
- **złożony**; n. *verstärkter Balken*; r. сложная, составная бálка; f. *poutre d'assemblage*; a. *builtbeam*.
- Dźwigarka, podnośnica, dźwigownica, winda, lewar**, (ruch kol.); n. *Winde*; r. кранъ, домкратъ; f. *guindeau, guindal*; a. *windlass*; przyrząd do podnoszenia ciężarów.
- **dolnobierna**, (ruch kol.); n. *Pratzenwinde*; r. домкратъ.

Dźwigarka górno bierna; n. *Stockwinde*; r. домкратъ.

— **śrubowa, angielska, lewar śrubowy;** n. *englische Winde, Schraubenwinde*; r. винтовой домкратъ; f. *cric à vis*; a. *screw-jack*.

— **wozowa, lewar korbowy;** n. *Wagenwinde*; r. зубчатый домкратъ; f. *cric*; a. *lifting-jack*; przyrząd do podnoszenia wozów kolejowych.

Dźwigary stropu, paleniska, (parw.); n. *Tragrippen der Feuerkiste*; r. поданкерныя балки тонки; f. *nerveure soutenant la boîte à feu*; a. *rib or ledge of the firebox*.

Dźwignia, drąg, dźwążek; n. *Hebel*; r. рычагъ; f. *levier*; a. *jack, lever*; dźwążek mający jeden punkt podporcia.

Dźwignia, p. Żóraw; n. *Krahn, Hebekrahn*; r. кранъ, подъёмная машина; f. *grue*; a. *crane*.

— **dwuramienna,** (bud. mach.); n. *Knebel, Winkelhebel*; r. колѣнчатый рычагъ; f. *levier brisé, coude pliant, levier courbé*; a. *joint lever, bent lever, angle lever*.

— **stawidłowa, dźwążek stawidła, lewar,** (parw.); n. *Steuerungshebel, Umsteuerungshebel, Reversirhebel*; r. переводный рычагъ, рычагъ для перемѣны хода; r. *levier de changement de marche, levier de renversement de relevage*; a. *link-lever, reversing-gear, reversing-*

handle; do nadawania kierunku ruchowi maszyny.

Dźwignik; n. *Hebelstange, Schwengel*; r. коромысло, рычагъ; f. *bascule*; a. *lever-arm, brake*.

— **kolankowy, kolanko hamulca, (wóz);** n. *Bremswinkel*; r. тормазной рычагъ; f. *mouvement de sonnette d'un frein, levier de renvoi*; a. *brake-lever*.

Dźwigownica, p. Dźwigarka.

Dzwon; n. *Glocke*; r. колоколь, колокольчикъ, звонокъ; f. *cloche*; a. *bell*.

— **elektryczny,** (sygn.); n. *elektrisches Glockenschlagwerk, elektrisches Läutewerk*; r. электрической колоколь; f. *cloche électrique*; a. *electric bell-signal*.

— **powietrzny,** p. Wietrznik.

— **stacyjny,** (sygn.); n. *Stationsglocke*; r. станціонный колоколь; f. *cloche de la gare*; a. *station-bell*.

Dzwonek elektryczny drogowy, (sygn.); n. *elektrisches Klingelwerk*; r. электрической путевой звонокъ; f. *cloche trembleuse*

Dzwono koła, (koł.); n. *Radfelge*; r. косякъ колеса, ободъ колеса, колѣсный косякъ; f. *jante de roue*; a. *jaunt. felloe, felly*.

— **kotła, carga kotła,** (parw.); n. *Schuss des Langkessels, Zarge, Zone*; r. звено паровато котла; f. *virole du corps de la chaudière*; a. *vervel, ferrel*.

E.

Efekt, p. skutek.

Egzamin zawodowy; n. *Fachprüfung*; r. професіональный экзамень. професіональное испытаніе; f. *examen*.

Ekierta, p. Trójkąt rysowniczy.

Ekscenter, Ekscentryk, p. Mimośród.

Ekshaustor, p. Kłapa wpustowa, Dmuchawka parowa i Pompa wydychająca.

Ekspedycyjne, wysyłkowe; n. *Expeditionsgebühr*; r. станціонные расходы; f. *frais d'expédition*.

Ekspedyt, p. urząd wysyłkowy.

Ekspedytor, p. wysyłkowy; n. *Expeditior, Expeditent*; r. товарный касиръ; f. *expéditionnaire*.

Eksplozja, p. Wybuch.

Eksport, p. Wywóz.

Ekstynktor, p. Gaśnik.

Elastyczność, p. Sprężystość.

Elektrochemia; n. *Electrochemie*; r. электрохимія; f. *électrochimie*; a. *electrochemistry*.

Elektrody, (elekt.); n. *Electroden, Stromleiter*; r. электродъ; f. *électrodes*; a. *electrode*; dwa przewodniki elementu galwanicznego zanurzone w płynie, na których zbiera się elektryczność.

Elektrodynamika; n. *Electrodynamik*; r. электродинаміка; f. *électrodynamique*; a. *electrodynamics*.

Elektrofor, (elekt.); n. *Elektrophor*; r.

електрофобъ, f. *électrophore*; a. *electrophor*; przyrząd do zbierania elektryczności.

Elektromagnes, (elekt.); n. *Elektromagnet*; r. електромагнітъ; f. *électro-aimant*; a. *electro-magnet*; miękkie żelazo owinięte odosobnionym przewodnikiem prądu elektrycznego (drutem metalowym).

Elektromagnetyzm; n. *Elektromagnetismus*; r. електромагнетизмъ; f. *électromagnétisme*; a. *electro-magnetism*.

Elektromierz, (elekt.); n. *Elektrometer*, *Elektricitätsmesser*; r. электрометръ, электрозмѣритель; f. *électromètre*; a. *electrometer*; przyrząd do mierzenia siły przyciągania się lub odpychania ciał elektryzowanych — rodzaje: blonkowy, nitkowy Coulomba, kwadrantowy.

Elektromotor, p. Silnica elektryczna.

Elektroskop, (elek.); n. *Elektroskop*; r. электроскопъ; f. *électroscope*; a. *electroscop*.

Elektrotechnika; n. *Elektrotechnik*; r. электротѣхника, техника электричества.

Elektryczność, (elekt); n. *Elektricität*; r. электричество; f. *électricité*; a. *electricity*.

— dodatnia, ujemna; n. *positive, negative Elektricität*; r. положительное, отрицательное электричество; f. *électricité positive, négative*; a. *positive, negative electricity*.

— galwaniczna (dynamiczna), (elekt.); n. *galvanische (dynamische) Elektricität*, r. гальваническое (динамическое) электричество; f. *électricité galvanique (dynamique)*; a. *dynamical electricity, galvanism*; wytwarzająca się w stosie galwanicznym.

— powietrzna, (elekt.); n. *atmosphärische Electricität*; r. воздушное или атмосферное электричество; f. *électricité atmosphérique*; a. *atmosferical electricity*; wytwarzająca się w powietrzu

— statyczna; n. *statische Electricität*; r. статическое электричество; f. *électricité statique*; a. *static electricity*.

Element, p. Ogniwo.

Element galwaniczny, p. Ogniwo galwaniczne, członek galwaniczny, (elekt.); n. *galvanisches Element*; r. гальванический элементъ; f. *élément galvanique*; a. *galvanic element*; przyrząd pojedynczy do wytwarzania prądu galwanicznego.

— wtóry, ogniwo wtórne, (elekt.); n. *Secundär-Element*; r. вторичный элементъ; f. *élément secondair*; przyrząd do wytwarzania stosu wtórego.

Elevator (podnośnik), wyciąg, (bud. kol.); n. *Aufzug, Elevator*; r. элеваторъ, грузоподъемная машина; f. *élevateur, ascenseur*; a. *crane, hoister, elevator, lift*.

— wyciąg hydrauliczny; n. *hydraulischer Aufzug*; r. гидравлический элеваторъ, f. *élevateur hydraulique*; a. *hydraulic crane*.

— linowy, wyciągnia linowa, (bud. kol.); n. *Seilaufzug, Seilrolle, Seilmaschine*; r. канатная, грузоподъемная машина; f. *tambour du câble, machine funiculaire*; a. *machine of strings, funicular machine*; przyrząd do ciągnięcia pod górę, po równi pochyłej wozów za pomocą liny.

— wyciąg towarowy, składowy, magazynowy; n. *Magazinsaufzug, Güteraufzug*; r. товарный элеваторъ, товарная грузоподъемная машина; f. *élevateur pour marchandises, monte-charge*; a. *hoist*.

Elipsa, kolica, (mat.); n. *Eclipse*; r. эллипсъ, эллипсисъ; f. *ellipse*; a. *ellipsis, ellipse*; krzywa, drugiego stopnia, gdzie suma odległości każdego jej punktu od dwóch danych punktów jest stała.

Elipsojda, (mat.); n. *Ellipsoid*; r. эллипсоидъ; f. *ellipsoïde*; a. *ellipsoid*.

Emalya, p. Szklivo.

Emisyja, wypuszczenie akcji, udziałów, obligacyi, (kas.); n. *Emission, Ausgabe von Actien, von Obligationen*; r. выпускъ акций, облигаций; f. *émission d'actions des obligations*; wydawnictwo akcji, udziałów i t. p. w celu zebrania kapitału potrzebnego do przedsięwzięcia.

Epicyklojda, (mat.); n. *Epicykloïde*; r. эпициклойда; f. *épi-cykloïde*; a. *epicycloïd*.

Erga, (elekt.); n. *Erg*; r. эрга; f. *erg*; a. *ergon*; jednostka pracy, czyli praca mechaniczna w systemie C. G. S., odpowiadająca sile jednej dyny w sekundzie i drodze jednego cm.

Espanioleta, p. Zasuwa obrotowa.
Eler, (ch.); n. *Aether*; r. эфиръ; f. *ether*; a. *ether*.
 — siarczany, (ch.); n. *Schwefeläther*; r. эфирный эфиръ; f. *ether sulfurique*; a. *sulphuric ether*.

F.

Fabryka, n. *Fabrik*, *Manufactur*, *Grossgewerk*; r. фабрика, заводъ; f. *fabrique, usine*; a. *fabric, works, manufactory*.

— stali, p. Stalownia.

Fabrykacya, p. Wyrabianie.

Fabrykant; n. *Fabrikant*; r. фабрикантъ, заводчикъ; f. *fabricant*; a. *manufacturer*.

Fajerka, p. Żarzelnia.

Faktura, p. Rachunek kupiecki.

Falc, p. Wpust.

Farada, (elekt.); n. *Farad*; r. фарадъ; f. i a. *farad*; jednostka pojemności na elektryczność, wyrażona w systemie C. G. S., czyli w miarach (cm. g. s.) centymetr, gram, sekunda.

Farba, barwa, (barw.); n. *Farbe*; r. краска; f. *couleur, teinte*; a. *colour, tincture*.

— olejna, pokostowa; n. *Oelfarbe*; r. масляная краска; f. *couleur à l'huile*; a. *oil-colour*.

Farbowanie drzewa, barwienie, bejcowanie; n. *Färberei, Beizen des Holzes*; r. покраска дѣрева; f. *teinture de bois*; a. *dyeing of wood*.

Farby anilinowe; n. *Anilinfarben*; r. анилиновые краски.

Fasada, p. Wystawa.

Faszyna, wiązka, (bud. wod.); n. *Faschine, Reisbündel, Bindwase, Bortze*; r. фашина; f. *fascine, faisceau*; a. *fascine, fagot*; cienkie gałęzie (pręcie) związane, do użytku przy robotach wodnych.

— nadziewana, zatopiona, wałek (bud. wod.); n. *Senkfmaschine, Wasserfmaschine*; r. тяжелая фашина; f. *fascine fondrière, fascine à fosses*; a. *water-fascine*; wiązka faszynowa wypełniona wewnątrz żwirem lub kamieniami.

Felc, Nut, p. Wpust.

Felcownik, p. Strug, wpustnik (felcowy).

Ferma mostowa, p. prześło; r. мостовая ферма.

Filar, (arch.), n. *Pfeiler*; r. столбъ, пилонъ; f. *pilier, pied droit*; a. *pillar*; pionowa architektoniczna podpora o przekroju kwadratowym lub wielobocznym — często rozczłonkowana na słupy, półsłupy i pilastry.

— mostowy, (bud. most.); n. *Brückenpfeiler*; r. бокъ моста, устой моста; f. *pile d'un pont*; a. *bridge-pier*.

— odporny, p. Przypora.

— podsklepienny, filar sklepienia; n. *Bogenpfeiler, Gewölbspfeiler*; f. *pilier*; a. *pillar*.

— ścienny, (bud.); n. *Fensterpfeiler*; r. простѣнокъ; f. *trumeau*; a. *great window-pier*; między oknami lub drzwiami.

— środkowy; n. *Mittelpfeiler*; r. промежуточный столбъ.

— uwieżły, p. Pilaster.

— wahadkowy, (bud. most.); n. *Pendelpfeiler*; r. подвижная опора; a. *rocking-pier*; opratrzony przegubami u podstawy i u góry.

Filc, p. Piłśniak.

Filtr, p. Cedzidło, Sączek.

Filtrowanie, p. Cedzenie.

Filunek, p. Otoczyna.

Firanka, (wóz); n. *Fenstervorhang*; r. занавѣска, занавѣсъ; f. *rideau*; a. *curtain*.

Flaga, p. Chorągiewka.

Flansza, p. Krawędź.

Flaszka, p. Butelka.

Fluor, (ch.); n. *Fluor*; r. фторъ; f. *fluor*; a. *fluorine*.

Fonograf, (elekt.); n. *Phonograph*; r. фонографъ; f. *phonographe*; a. *phonograph*; przyrząd do wytłaczania fal głosowych na miękkiej, zwykle cynowej powłoce.

Forma; n. *Form*; r. форма; f. *forme, façon*; a. *form*.

- Forma** (hut.); n. *Windform, Form*; r. фурма; f. *tuyere*; a. *tuyer*; skrzynka z kruszcem, osadzona w ognisku na dyszy miechowej, lub otwór w piecu wysokim, w który wpuszcza się dysza.
- **odlewu, do odlewów**, (odl.); n. *Gussform*; r. литейная форма, изложница; f. *moule de fonte*; a. *mould, casting-mould*; wyrażenie, w które wlewa się kruszec roztopiony.
- **kowska**; n. *Form, Windform*; r. кузнечная фурма; f. *tuyere*; a. *tuyer*.
- Formiarnia, formownia**; n. *Formerei*; r. формовочное отделение; miejsce wyrobu form.
- Formierstwo**; n. *Formerei*; r. формовщицье ремесло; f. *moulage*; a. *moulding*
- Formierz, lejarz, odlewacz**, (odl.); n. *Former, Giesser, Schmelzer*; r. формовщик; f. *fondeur*; a. *funder, furnace-man*.
- Formowanie**; n. *Formerei*; r. формовка; f. *moulage*; a. *moulding*.
- **w skrzynkach, w ramach**, (odl.); n. *Kastenformerei*; r. ящичная формовка; f. *moulage en châssis*; a. *flask-moulding*.
- **w piasku**, (odl.); n. *Sandformerei*; r. песчанная формовка; f. *moulage en sable*; a. *sand-moulding*.
- Forniry**, p. Oblogi
- Fosfor**, (ch.); n. *Phosphor*; r. фосфор; f. *phosphore*; a. *phosphorus*.
- Fosforan wapna**, (ch.); n. *phosphorsaurer Kalk*; r. фосфорно-кислая известь.
- Fosforyt**; n. *Phosphorit*; r. фосфорит.
- Fotel, krzesło**; n. *Fotel*; r. кресло; f. *foteuile*; a. *arm-chair*.
- Fotonafył**; n. *Photonaphyl*; r. фотонафтыль.
- Fotożen**; n. *Photogen*; r. фоторенъ.
- Frezownica, freza, maszyna - frezownica**, (techn. mech.); n. *Fräsmaschine*; r. шарошечный станокъ, фрезероальный станокъ; f. *machine à fraiser*; a. *milling-machine*.
- Frezelnik, szmuklerz**; r. бахромщикъ.
- Frezla**; n. *Franse, Franze*, r. бахрома; f. *frange*; a. *fringe*.
- Fryszarka**, (żel.); n. *Garherd, Frischherd*; r. кричный горнъ; f. *petit foyer d'affinage*; a. *refining-hearth*.
- Fryszowanie**, p. Świeżenie.
- Fryz**, (stol), p. Oblogi, Otoczyna.
- **nadbrusie, średnik**, (arch.); n. *Fris, Borten*; r. фриза; f. *frise, platebande*; a. *frieze*; środkowa część belkowania, mieszcząca się między bierwionem a krajnikami.
- Fuganek**, p. Strug fugowy pojedynczy.
- Fugować, fugami spajać**, (cieś.); n. *Einzapfen, fugen, in Fugen setzen*; r. пазить; f. *emmortaiser, joindre, assembler à mortaise*; a. *to mortice, jointing*.
- Fugownik**, p. Strug fugowy pojedynczy.
- Fuksyna (farba)**, n. *Fuchsin*; r. фуксинъ.
- Fundament**, (bud. kol.); n. *Fundament, Fundamentierung, Grundmauer*; r. фундаментъ, основание; f. *fundament, jambage soubassement*; a. *fundamention - walling, foundation*.
- Funt**; n. *Pfund*; r. фунтъ; f. *livre*; a. *pound*; dawna miara ciężkości (= 0,4095 kilogr. = 32 łutom = 96 złotych).
- Fura**, p. Wóz drogowy pospolity.
- Futerak**; n. *Futteral*; r. футляръ.
- Futrówka**, p. Mur wyścielający.
- Futryna okienna**, (bud.); n. *Fensterahmen*; r. okólny koszyk; f. *huisserie, châssis à serre, croisée*; a. *window-frame, sashframe*.

G.

- Gabaryt**, p. Zarys wozu, wagonu.
- Gać**, p. Тама.
- Galerya, galeryjka hamulcowa** (wóz.); n. *Bremsegalerie*; r. тормазная площадка; f. *galerie*; a. *gallery*.
- **parowozowa**, (parw.); n. *Locomotivgalerie*; r. паровозная пло-
- щадка; f. *galerie d'une locomotive*; a. *gallery*.
- Galman**, (ruda cynkowa); n. *Galmei*; r. гальмей.
- Galon**, p. Таśма wytworkna.
- Galopowanie parowozu, cwał, cwałowanie, falowanie parowozu**, (ruch kol.); n. *Gallopiren, Nicken*,

- Stampfen, Wogen der Locomotive*; r. скáчка паровóза взадъ и впередъ; wahanie się parowozu około swej osi poprzecznej poziomej czyli drganie pionowe lokomotywy.
- Galwanizm**; n. *Galvanismus*; r. гальванизмъ; f. *galvanisme*; a. *galvanism*.
- Galwanoskop**, (elektr.), p. Прадосказ.
- Galgany**, p. Szmaty.
- Gałka klucza Morsego**, (elektr.); n. *Knopf des Tasters*; r. пуговица ключа; f. *poignée du manipulateur*; umieszczona na drażku klucza Morsego; którą się naciska przy telegrafowaniu.
- Gałka zasuwy, guz**; n. *Riegelknopf*; r. рýчка задвижки.
- Ganek**, p. Balkon.
- Garancyna**, (brw.); n. *Garancin*; r. гарансинъ; ekstrakt marzanny, farba.
- Garniec**; r. гáрнецъ; = 4 litrom = 4 kwartom.
- Gasido**, (leszpis), (narz.); n. *Löschspieß, Löschmadel*; r. швáбра, тушитель; f. *goupillon*; a. *sprinklebrush*; narzędzie kowalskie do przytłumiania żaru i gaszenia ognia.
- Gasik lampy**; n. *Lampen-Löschvorrichtung, Löschhülse*; r. лáмповый гаситель, лáмповый гасительный приборъ; przyrząd umieszczony w lampie do natychmiastowego gaszenia w razie niebezpieczeństwa wybuchu.
- Gaszenie (wapna)**, (bud.); n. *Löschen des Kalkes*; r. гашéние; f. *extinction de la chaux*; a. *slacking of lime*; zadawanie wapna palonego (CaO) wodą, w skutek czego otrzymuje się $\text{Ca}(\text{OH})_2 + n(\text{H}_2\text{O})$ wapno gaszone, lasowane, mleko wapienne, woda wapienna.
- Gaśnik, ekstynktor**; n. *Extincteur*; r. экстíнкторъ.
- Gaz**; n. *Gas*; r. газъ; f. *gaz*; a. *gas*; ciało lotne.
- oświetlający, świetlny; n. *Leuchtgas*; r. свѣтíльный газъ; f. *gaz d'éclairage*; a. *lighting-gas*.
- Gazolina**; n. *Gasolin*; r. газолинъ.
- Gazometr, gazomierz**; n. *Gasometer*; r. газомѣтръ, газомѣръ; f. *con-*
- teur au gas*; a. *gasometer*; przyrząd do mierzenia ilości gazu.
- Gaža**; n. *Gascha*; r. гáжа; gatunek ziemi wapiennej.
- Gąbczak, pumeks**, (matr.); n. *Bimsstein, Bimsenstein*; r. пѣмза; f. *pierre ponce, ponce*; *lave pumicée*; a. *pumice, pumice-stone*.
- Gąbka**; n. *Schwamm*; r. гýбка; f. *éponge*; a. *sponge*.
- drzewna, p. Grzyb drzewny.
- Gąbkowatość**; n. *Schwammartigkeit*; r. ноздревáтость.
- Gąsior**, (bud.); n. *Hohldachziegel* r. гончáръ; f. *tuile creuse, tuile imbricée*; a. *hollow tile or tubular brick*.
- gąsiorek; n. *Krug, Plutzer*; r. бутýль, балóнь; f. *ballon*; a. *jar*; naczynie z glinki do przewożenia plynów.
- Gął**, p. Gont.
- Gątal**, p. Gwóźdz drutowy i Gwóźdz do desek.
- Geodezya**, (inż.); n. *Geodäsie*; r. геодѣзія; f. *géodésie*; a. *geodesy*; nauka mierzenia ziemi.
- Gęstomierz, Ciężkomierz, densimetr, areometr**, (narz.); n. *Areometer, Schwimmwage, Gravimeter*; r. волчѣкъ, ареомѣтръ; f. *areomètre, pèse-liquor*; a. *hydrometer, areometer*; przyrząd do mierzenia gęstości plynów.
- Gęstość, gęstość elektryczna**, (elektr.); n. *elektrische Dichte, Dichtigkeit*; r. плóтность, густотá, элекتریческая густотá; f. *densité, densité électrique*; a. *electric-density*; ilość elektryczności zawarta w jednostce powierzchni.
- Gęś, gąska**, (metal.); n. *Gans, Gänse, Ganz, Massel, Floss, Ganschen*; r. свíнка, чýшка, балвáнка, штыкъ; f. *gneuse, saumon, gneuset, colle*; a. *pig*; bryła surowca wyrobiona w wielkim piecu.
- Giętarka szynowa, giętarka do szyn**, (bud. kol.); n. *Schienenbiegemaschine*; r. рельсовыгибáющий станóкъ; f. *machine à cintrer les rails, machine à courber les rails*; a. *rail-bending-machine*; do zgięcia szyn dla luków.
- Giętki, gibki**, (bud. most.); n. *schlaff* r. гíбкий; f. *lâche*; a. *shack, loose*

- łatwo uginający się (pręt kratownicowy).
- Giętkość**, (bud. most.); n. *Biegsamkeit*; r. гнѣбкость; f. *flexibilité*; a. *flexibility*.
- Gilza buforowa**, (wóz), p. Obsada zdegrakowa.
- Gips**, (matr.); n. *Gyps*; r. гипсъ, гипсовый камень, алебастръ, сѣрнокальцевая известь; f. *gypse*; a. *gypsum, pargetstone*.
- **blaszkowaty, krystaliczny**; n. *Gypsspath, Marienglas, Frauenglas*; r. кристаллическій гипсъ, селенитъ; f. *sélénite*; a. *selenit*.
- **palony**; n. *gebrannter Gyps*; r. жжёвый гипсъ.
- **surowy**; n. *ungebrannter Gyps*; r. нежжёный или сырой гипсъ.
- **włoknisty**; n. *Fasergyps, Federweiss*; r. волокнистый гипсъ; f. *chaux sulfatée fibreuse*; a. *fibrous gypsum*.
- **ziarnisty, alabaster**; n. *körniger Gyps, dichter Gyps, Alabaster*; r. алебастръ; f. *chaux, sulfatée compacte, albâtre*; a. *compact gypsum*.
- Giser**, p. Odlewacz, lejarz.
- Glejtą**; n. *Glätte, Bleiglätte, Glötte, Glöte*; r. глѣть; f. *litharge*; a. *litharge*
- **ołowiana, (tlenek ołowiu)**; n. *Bleiglätte*; r. свинцовый глѣть.
- **żółta, massykot, (metal.)**; n. *Silberglätte, Massikot, Bleigelb*; r. зильберглѣть; f. *massicot, oxychlorure de plomb, terreux jaune*; a. *massicot, yellow lead*.
- Gliceryna**; n. *Glycerin*; r. глицеринъ.
- Glicerynat**, (matr.); n. *Glycerinat*; r. глицеринатъ; środek przeciwko tworzeniu się kotłowca czyli naskorupień.
- Glif**, p. Skos.
- Glify**, p. Ościeżyna.
- Glijowanie**, p. Żarzenie.
- Glin, alumin**, (ch.): n. *Aluminium*. r. глиній, алюміній; f. *aluminium*; a. *aluminium*.
- Glina**; n. *Lehm*, r. глина; f. *limon*; a. *common clay*; ziemia glinowata z domieszką piasku i tlenku żelaza.
- **chuda**; n. *magerer Lehm*; r. тощая глина; f. *terre à briques*; a. *common clay*.
- Glina garncarska**; n. *Thon, Töpferthon*; r. лённая глина, гончарная или горшечная глина; f. *terre à potier*; a. *potter's clay*.
- **tlusta, piecówka**; f. *fetter Lehm*; r. жирная глина; f. *argile gras*; a. *auctuous clay*.
- Glinka**; n. *Thon, Thonerde*; r. глинозёмъ; f. *terre limoneuse, limon, argile*; a. *loan, clay*; tlusty, nieprzemakalny; plastyczny rodzaj ziemi, używany do wyrobów garncarskich.
- **fajansowa**; n. *Halbporzellan-Thon*; r. фаянсовая глина.
- **ogniotrwała**; n. *feuerfester Thon*; r. огнеупорная глина; f. *argile réfractaire ou apyre*; a. *fire-clay, refractory-clay*.
- **porcelanowa**; n. *Porzellan-Thon*; r. фарфоровая глина; f. *kaolin*; *argile à porcelaine*; a. *porcelain-clay, kaolin*.
- **kamionkowa, masa kamionkowa**; n. *Steingut, Steinzeug*.
- **zielona (zielonka)**, (barw.); n. *grüne Erdfarbe*; r. зелёная глина, прѳзелень.
- Glinisko, glinianka**, (bud.); n. *Lehmgrube*; r. глинолѳмня, глинница; f. *marnière*; a. *marl-pit*; kopalnia gliny.
- Glinowiec**, p. Kruszec ziemisty.
- Glob do lampy**, p. Bania.
- Gluten, lipek**, (ch.); n. *Kleber, Gluten*; r. растительный клей; f. *gluten, colle végétale*; a. *gluten*; cialo lepkie, zawarte w ziarnach zbożowych.
- Gładzenie**, p. Szlifowanie.
- **pod młotem**, p. Szlichtowanie.
- Gładziłto**, p. Strug wiórowy większy, pojedynczy.
- Gładzik, spust, równiak**; n. *Putzhobel, Verputzhobel*, r. двойной рубанокъ; spust z nasuwką i podkładką metalową do wygładzania powierzchni.
- **szeniec (ceklinga)**, (stol); n. *Polir-Achat, Teufelszahn*; r. лошѳло, лошѳлка, гладѳлка, гладѳло; f. *agat à brunir*; a. *agate burnisher*.
- Głębokość gwintu, skrętu**, (śruby); n. *Gangtiefe*; r. висота нарѳзки бѳлта; f. *profondeur de filet*; a. *depth of the pitch*.

- Głowa filaru mostowego**; n. *Pfeilerhaupt*, *Pfeilerkopf*; r. голова бѣжка; f. *bec de pile*; a. *starling*.
- **kowadła**; n. *Amboskopf*; r. добъ или лицѣ наковальни; f. *tête d'enclume*; a. *anvil-head*.
- **młota, głowica**; n. *Hammerkopf*, *Hammerklinge*; r. голова мѣлота; f. *tête d'un marteau*; a. *head of à hammer*.
- **sworznia**; n. *Bolzenkopf*; r. голова шкворня; f. *tête de boulon*; a. *bolt-head*.
- **szyny (korona szyny)**, (bud. kol.); n. *Schielenkopf*; r. головка рѣльса; f. *tête du champignon*; a. *head or mushroom of a rail*; górna grubsza część szyny.
- **środkowa, węzeł śruby**; n. *Zwischenkopf*, *Ansatz*, *Bund*; r. промежуточная головка винта; umieszczona w środku sworznia.
- **śruby**; n. *Schraubenkopf*; r. головка болта; f. *tête de vis*; a. *screw-head*, *screw-knob*.
- **wpuszczana, zapłytkowana**; n. *versenkter Schraubenkopf*; r. утопленная головка винта, f. *tête de vis noyée*, *tête perdue*; a. *sunk screw*, *counter-sunk head*; wpuszczona z boku.
- Głowatki**, p. Конопіе жієskie.
- Głowica, kapitel**, (arch.); n. *Capitäl*, *Säulenknäuf*, *Knauf*; r. капитель; f. *chapiteau*; a. *capital*, *chapiter*, *chapiterel*, *chaptrel*; górna część słupa, spoczywająca bezpośrednio na jego trzonie.
- **filaru**, (bud. most.); n. *Pfeilerkopf*; r. капитель колонны; f. *tête d'un pilier*; architektoniczne zakończenie filaru, przeprowadzone w górnej warstwie.
- **trzonu**, (parw.); n. *Stangenkopf*, *Stangenbügel*; r. головка стержня.
- Główka, przewiązka**; n. *Binder*, *Bindstein*, *Ankerstein*; r. киричь тѣчкомъ, прокладной камень, прокладень; f. *boutisse*; a. *bonder*, *bindstone*, *bond-stone*; cegła, kamień lub cios ułożony czołem do lica muru.
- **faszynowa**, p. Тама poprzeczna.
- **gwoździa, pleszka**, (techn. mech.); n. *Nagelkopf*; r. головка гвѣздя,

- шляпка гвѣздя; f. *tête de clou*; a. *nail-head*, *head of a nail*.
- Główka nita, zakówki**, (bud. mech.); n. *Nietkopf*, *Setzkopf*; r. головка заклѣпки; f. *tête d'un rivet*; a. *rivet head*, *rivet knob*; gotowa główka na sworzniu nita.
- Gniazdo, stepka**, (bud.); n. *Zapfenloch*; r. гнѣздѣ; f. *mortaise*; a. *mortise*, *mortice*, *tap-hole*; wyłobienie w drzewie, w które czop szczelnie wchodzi.
- (łozе stopowe, gniazdo zwykłe), (bud. mach.); n. *Stützlager*, *Spurlager*; r. подпѣтникъ стоячаго, вертикальнаго вала или стояка; f. *crapaudine femelle*, *bourdonnière*; a. *step*; łozе dla czopa stopowego.
- **bloku**, (bud. mach.); n. *Bügel*; r. обѣйма; f. *étrier des bobines*; a. *hoop*, *ring*; kablak, na którym blok się obraca.
- **do przepustnika bezpieczeństwa**, (parw.); n. *Gehäuse des Sicherheits-Ventiles*; r. гнѣздѣ или сѣдлѣкъ предохранительному клапану, клапанная корѣбка.
- **sworznia, sworzniowe, osada sprzęgła**, (par. wóz.); n. *Kuppelkasten*, *Drehschemmel-Drehplatte*; r. гнѣздѣ шкворня, стяжной ящикъ.
- **ścienne**; n. *Seitenspurlager*, *Wandspurlager*; r. стѣнной подпѣтникъ; f. *bourdonnière de côté*; a. *side step*.
- **śruby hamulcowej**, p. Siodełko śruby hamulcowej.
- **wentyla, łożysko wentyla, kosz wentyla**, (parw.); n. *Ventilkorb*, *Ventil-Gehäuse*; r. сѣдлѣкъ клапана.
- **wiszące, stropowe**; n. *hängendes Spurlager*; r. висячий или подвѣсной подпѣтникъ; f. *chaise coussinet*; a. *bearing step*.
- Godzina kolejowa**, p. Czas kolejowy.
- Godzinowe**, (ruch kol.); n. *Stundengeld*; należytość służby pociągowej za godzinę jazdy.
- Godziny wysyłki**, (ruch kol.); n. *Expeditiionszeiten*; r. часы приѣмки и отправки товаровъ; f. *heures réglementaires des services intérieurs*; czas przeznaczony regulaminowo do przyjmowania i wydawania towarów.
- Gonciarz**, (techn. mech.); n. *Schin-*

deldecker; r. ГОНТОВЩИКЪ; f. *couvreur en bordeaux*; wyrabiający gonty.

Goncik; n. *Dachspliesse*; r. ГОНТИНА; f. *éclisse*; a. *splinter*.

Goniometr, p. Kątomiar.

Gont, (bud.); n. *Schindel*; r. ГОНТЬ, ГОНТИНА; f. *échandole*, *bardeau*, *serche*, *aisseau*; a. *shingle*; lupana i strugana deszczulka do krycia dachów z rowkiem z jednej strony, a ostrzem z drugiej.

— murarski, p. Zacierka murarska.

Gonta, p. Skudło

Gontal, p. Gwóźdź gontowy.

Goręcokruch, p. Żelazo goręcokruche.

Gościniac, (bud. dr.); n. *Hauptstrasse*; r. столбовая дорога; f. *chemin principal*, *grand chemin*; a. *high-road*, *main-road*; droga publiczna pierwszorzędna.

Gotowe! gotów! (ruch kol.) n. *fertig!* r. ГОТОВО! f. *pré!* a. *ready!* hasło do odjazdu pociągu.

Gra, (bud. mach.); n. *Spielraum*, *Spiel*; r. зазоръ; f. *jeu*, *liberté*; a. *play*, *windage*, *free motion*; miejsce próżne, pozostawione między częściami składowymi przyrządu lub maszyny.

— sprężynowa, (wóz.); n. *Federspiel*; r. пружинная игра, игра пружинъ; f. *jeu des ressorts*; a. *stroke of spring*, *working*.

Grabarz, p. Kopacz.

Grabie, (narz.); n. *Rechen*, *Harken*; r. грабли; f. *rateau*; a. *rake*.

Grabina, p. Drzewo grabowe.

Graca do popielnika, pogrzebacz, (narz.); n. *Schirrhacken*, *Schüreisen*; r. скребокъ для зольника; f. *ringard*, *percefournaise*; a. *fire-hook*, *coal-rake*.

— do rusztów, drapaczka, rożen, (narz.); n. *Rostspieß*, *Feuerspiess*; r. крюкъ или скребокъ для чистки колосниковъ; f. *pic à feu*; a. *flr-hook*.

Grafion, p. Ryśnik.

Grafit, (matr.); n. *Graphit*, *Wasserblei*, *Ofenschwarz*, *Reissblei*; r. графитъ; f. *plombagine*, *graphite*, *kis*; a. *graphite*, *black lead*, *plumbage*, *kish*.

Gram; n. *Gramm*; r. граммъ; f. i a. *gramme*; ciężar jednego centymetra sześciennego przekroplonej (de-

stylowanej) wody = 0,00244 funta ross.)

Gran; n. *Gran*; r. грань; f. *grane*; a. *gran*; = 0,044 grama.

Graniastosłup, p. Pryzma.

Granica sprężystości, elastyczności, (mech.); n. *Elasticitätsgrenze*; r. предѣлъ упругости.

— zalewu, kres zalewu, (bud. wod.); n. *Hochgestade*; r. предѣлъ наводненія; f. *ligne d'inondation*.

— zużycia się; n. *Abnützungsgrenze*; r. предѣлъ износа.

Granicznik, rubieżec, słupek graniczny, (mier.); n. *Grenzmarke*, *Grenzpfahl*, *Grenzpflock*; r. межевой или пограничный столбъ; f. *borne*, *limitrophe*; a. *border-mark*, *border-peg*, *limit-peg*; znak uwidoczniający pojedyncze punkty linii granicznej.

— drewniany, słup graniczny; n. *Grenzpflock*; a. *border-peg*.

— kamienny, kamień graniczny; n. *Grenzstein*, *Markstein*; r. межевой или пограничный камень; f. *borne*, *borne-limite*; a. *border-stone*, *boundary*.

Granit; n. *Granit*; r. гранитъ; f. i a. **Gręzy**, p. Skrzeczki. [granite.

Grobła, (inż.); n. *Damm*, *Teichdamm*; r. плотина, дамба, гребля; f. *barrage*, *digue*; a. *dame*, *dike*, *weir*; wał wzniesiony w poprzek biegu wody, wstrzymujący jej przelew.

— faszynowa; n. *Faschinendamm*; r. вашинная плотина; f. *digue en fascines*; a. *causeway of fascines*.

— powodziowa, wał powodziowy; n. *Uberschwemmungs-Deich oder Damm*; r. дамба; f. *digue insubmergible*; a. *floodbank*, *flood-dike*; podwyższenie brzegów przez nasypy, chroniące od wysokich wód.

Gromochron, gromozwód, p. Piorunochron.

Grubość; n. *Dicke*; r. толщина; f. *épaisseur*; a. *thickness*.

— sklepienia, (bud.); n. *Gewölbsdicke*, *Dicke des Gewölbes*; r. телщина свода; f. *épaisseur d'une voûte*; a. *thickness of a vaulting*.

— sklepienia w kluczu; n. *Gewölbschlussstärke*; r. толщина свода въ замкѣ.

— sklepienia w oporze; n. *Gewölbs-*

- stärke im Widerlager*; r. толщина свода въ пятахъ.
- Gruboziarnisty**; n. *grobkörnig*; r. крупнозернистый; f. *à gros grain*; a. *coarse grained*.
- Grundwaga**, p. Pion.
- murarska, p. Poziomnica murarska.
- Grundbuchs**, p. Nasada zewnętrzna szczelnicy.
- Grunt torfowy**; n. *Torfmoor, Moor-Moos, Ried, Torfgrund*; r. торфяное болото, торфяной грунтъ, торфяникъ; f. *tourbière, marais tourbeux*; a. *turf-moor, peat-moor, moor, bog, peat-bog, turfy-bog*.
- Gruntować, podłożyć, zagruntować, napuszczać, dać podkład, powłokę pierwotną**; n. *grundiren*; r. грунтовать; f. *poser le fond, foncer*; a. *to ground*.
- Gruntowanie**, p. Podłożenie.
- Gruz, gruzu, rum, rumowisko**; n. *Mauerschutt, Bauschutt, Schutt*; r. каменный мусоръ, кирпичный мусоръ; f. *deblai, éboulis*; a. *rubbish*.
- Grynszan**; n. *Grünspan*; r. ярь-мѣдianka; f. *vert-de-gris, verdet*; a. *verdigris*.
- Grupa dróg żelaznych**; n. *Eisenbahngruppe*; r. группа желѣзныхъ дорогъ.
- Gruszka**, p. Ciężek zwrotnicy.
- Grzanie się panewek, czopów**, (ruch kol.); n. *Warmlaufen; Heisslaufen*; r. грѣние подшипниковъ, цапъ; f. *echauffement d'un coussinet; d'une boîte à graisse*.
- Grzbiet dachu**, (bud.); n. *Dachfirst*; r. конѣкъ; f. *faîte, faitage*; a. *ridge*; kraweżdź szczytowa, powstała z przecięcia się dwóch połąci dachu.
- sklepienia, (bud.); n. *Gewölbsrücken, äussere Gewölbsfläche*; r. верхняя повѣрхность свода, шельга; f. *extrados*; a. *extrados, back of the vault*; zewnętrzna powierzchnia sklepienia.
- szyny, p. Głowa szyny.
- Grzebak, pogrzebacz, pogrzebak, ożog, kruk**, (parw.); n. *Schürhacken, Schüreisen, Störeisen, Feuer-spies*; r. кочерга; f. *ringard, perce-fournaise, tironnier, attiroir, attirou noir, pic à feu, pic à fer*; a. *poke-r, fir hook, coal-rake*; narzędzie do grzebania i przygotowywania paliwa w palenisku.
- Grzechotanie szyn**, p. Dźwięczenie szyn.
- Grzechotka (knara)**, (narz.); n. *Ratsche, Bohrratsche, Bohrknarre*; r. трещотка; f. *perçoir à rochet, cliquet pour percer*; a. *ratchet drill, ratchet-brace, cat rake*; osada (narzędzia) z kołem zębatem i zatrzaśkiem.
- do lewaru, (narz.); n. *Sperrhacken*; r. трещотка домкрата; f. *cliquet*; a. *click*.
- Grzęda**, (bud.); n. *Hahnbalken, Spitzbalken*; r. верхняя бѣлка; f. *faux entrail*; a. *top beam*; belka dachowa położona najbliżej grzbietu.
- Grzyb drzewny, grzyb domowy, gąbka drzewna, pleśń drzewna**; n. *Hauschwamm, Holzwchwamm*; r. деревокáзная губá, древесный грибокъ; f. *merule, champignon des maisons*; a. *merulius, l. merulius destruens*; roślina pasożytna, powstająca na budulcu.
- Grzywna, kara**, (taryf.); n. *Pönale, Strafe, Geldstrafe*; r. штрафъ; f. *amende, pénalité*; a. *fine, penalty*.
- ugodowa, kara lub grzywna ugodna, (ruch kol.); n. *Konventionalstrafe*; r. условленный штрафъ; f. *amende conventionale*; a. *conventional fine*; kara zastrzeżona z góry na wypadek niedotrzymania zawartej ugody.
- wozowa, kara za wozy, (ruch kol.); n. *Wagenpönale*; r. штрафъ за вагоны; f. *amende pour wagons, frais de chômage du materiel*; kara za nieprawidłowe postępowanie z wozami obcych kolei.
- za przeciążenie, przeciążne, (ruch kol.); n. *Pönale für Ueberlastung*; r. штрафъ за перегрузку; f. *amende pour surcharge*; kara za przeładowanie wozu po nad jego dozwoloną nośność.
- za przetrzymanie, wozowe za przetrzymanie, wozowe za opóźnienie, (ruch kol.); n. *Verzögerungspönale, Wagenstrafmittle*; r. штрафъ за опоздание; f. *amende pour retard*; kara za niedostawienie na czas wozów obcych lub za opóźnione wyładowanie.
- za wstrzymanie przesyłki, cofne, (taryf.); n. *Reugeld*; r. штрафъ

za zaдержánie посылки; f. *amende de dédit*; a. *fine*; należytość pobierana w razie, gdy towar wskutek rozporządzenia wysyłającego na stacyi pośredniej wycofano z dalszej przesyłki aż do miejsca przeznaczenia

Grzywna za zбочenie, zбочne, (r. kol.); n. *Pönale für Ablenkung*, *Pönale für Fehlinstradierung*; r. штрафъ; f. *amende pour dévoyer*, *amende pour fausse route*; kara za zбочenie biegu z kierunku przepisanego.

Guma arabska; n. *arabisches Gummi*, *Gummi-arabicum*; r. гўмми-арабикъ, арабійская камедь; f. *gomme arabique*; a. *gum arabic*; substancya roślinna kleista elastyczna.

— **tragantowa**; n. *Gummi-Tragant*; r. гўмми-трагáнтъ.

— **skrobiowa**, p. Dextryna.

Gumielastyka, kauczuk; n. *Gummi-elasticum*; r. резина, каучукъ; f. *caoutchouc*; a. *india rubber*.

Gumiguta, (br.); n. *Gummigutt*; r. гўмми-гутъ; f. *gomme-gutte*; a. *gamboge*, *gutta-gamba*, *gumgutto*; farba żółta

Gumka, p. Krążek gumowy.

Gutaperka, (matr.); n. *Guttapercha*; r. гутаперча; f. *gutta percha*; a. *gutta percha*; sok skrzepły z drzewa indyjskiego: *Isonandra gutta*.

Guz zasuwu, p. Galka zasuwu.

Gwarancya, p. Порęczenie.

Gwicht, p. Ciężarek do wazenia.

Gwinciarka, śrubownica, (žel.); n. *Schraubenschneidmaschine*; r. винторѣзный станокъ, болторѣзный станокъ; f. *machine à tarauder*, *à fileter*, *à tailler les vis*; a. *screw-cutting-machine*, *bolt-screwing-machine*; maszyna do wyrabiania śrub i naśrubków.

— **reżna**, (žel.); n. *Schneidkluppe*, *Schraubenkluppe*; f. *filière-brisée*, *filière à coussinets*; a. *screw-stock*; przyrząd do reżnego wyrabiania śrub i naśrubków.

Gwinciarz, (žel.); n. *Schraubenschneider*; r. болторѣзъ, винторѣзъ; f. *tailleur des vis*; a. *screw-cutter*.

Gwincidło, (žel.); n. *Schneideisen*, *Schraubenschneideisen*, *Schraubenblech*; r. винтовальная доска; f. *filière simple*; a. *screw-plate*; narzędzie do wyrabiania śrub.

Gwint, gwint śruby, skręt śruby, wykrój, (bud. mach.); n. *Schraubengewinde*; r. винтовáя нарѣзка; f. *filet de vis*; a. *thread*, *worm of a screw*.

— **gazowy**; n. *Gazgewinde*; r. гáзовáя винтовáя нарѣзка.

— **lewý**; n. *linkes Gewinde*; r. лѣвáя винтовáя нарѣзка; f. *filet renversé*; a. *left handed screw thread*; o skręcie lewym.

— **okrągły**; n. *rundes Gewinde*; r. круглáя винтовáя нарѣзка; f. *filet arrondi*; a. *round thread*; o przekroju linii łukowej.

— **ostry, trójkątny**; n. *scharfes oder dreieckiges Gewinde*; r. óstráя или трéугольнáя винтовáя нарѣзка; f. *filet triangulaire*; a. *triangular thread*; o przekroju trójkątnym.

— **płaski**; n. *flaches Gewinde*; r. квáдрáтная винтовáя нарѣзка; f. *filet rectangulaire*; a. *square thread*; o przekroju prostokątnym.

— **pojedynczy**; n. *einfaches Gewinde*; r. óдиночнáя винтовáя нарѣзка, винтъ съ óдиночнóй ниткóй; f. *pas simple*; a. *single thread*.

— **podwójny**; n. *doppeltes Gewinde*; r. двóйнáя винтовáя нарѣзка, винтъ съ двóйнóй ниткóй; f. *vis à double pas*, *vis à deux filets*; a. *double thread*; o dwóch skrętach obok siebie.

— **połówkowy**; n. *halbirtes Gewinde*; r. полуплóская нарѣзка; f. *filet à triangle rectangulaire*; a. *right-angled triangular thread*.

— **potrójny**; n. *dreifaches Gewinde*; r. трóйнáя винтовáя нарѣзка, винтъ съ трóйнóй ниткóй; f. *vis à triple pas*, *vis à trois filets*; a. *triple thread*; o trzech skrętach obok siebie.

— **prawy**; n. *rechtes Gewinde*; r. прáвáя винтовáя нарѣзка; f. *filet à droite*; a. *right handed screw thread*; o skręcie prawym.

— **rozszerzony**; n. *erweitertes Gewinde*; r. рáсширѣннáя винтовáя нарѣзка.

— **wielokrotny**; n. *mehrfaches Gewinde*; r. мнóгokráтнáя винтовáя нарѣзка.

Gwintownica, p. Gwinciarka.

Gwintownik, mutrownik, naśrubnik, (žel.); n. *Schneidbohrer, Schraubenbohrer, Gewindebohrer, Backenbohrer*; r. мѣтчикъ; f. *taraud*; a. *tap, screw-tap, taper-tap*.

Gwizdawka, świstawka, (sygn.); n. *Pfeife*; r. свистокъ; f. *sifflet*; a. *whistle*; przyrząd do sygnałowania.

— **alarmująca**, (sygn.); n. *Alarmpfeife*; r. тревожный свистокъ; f. *sifflet d'alarme*; a. *alarm-whistle*.

— **parowa**, (parw.); n. *Dampfpeife, Signalpeife*; r. паровой свистокъ; f. *sifflet à vapeur*; a. *steam-whistle*.

— **ręczna**, ustna, gwizdek, (sygn.); n. *Handpfeife, Mundpfeife, Schrielpfeife*; r. ручной свистокъ; f. *sifflet à main, sifflet de poche*; a. *hand-whistle*.

Gwoździarka, (žel.); n. *Nagelmaschine*; r. гвоздильный станокъ; f. *clouère clouvière, cloutière*; a. *nail-machine, nail-bare, nail-tool, nail-anvil*; maszyna do wyrobu gwoździ.

Gwoździarnia; n. *Nagelschmiede, Nagelfabrik*; r. гвоздильный заводъ, гвоздочная или гвоздильная мастерская; f. *clouterie*; a. *nail-smith's shop, nail-work*; miejsce, zakład wyrobu gwoździ.

Gwoździarz; n. *Nagelschmied*; r. гвоздильщикъ, гвоздочникъ, гвоздаръ, гвоздильный мастеръ; f. *cloutier*; a. *nailsmith, nailer, nail-maker*; wyrabiający gwoździe.

Gwóźdź, cwiiek; n. *Nagel*; r. гwoздъ, гwoздикиъ; f. *clou*; a. *nail*.

— **do szyn**, gwoźdź szynowy, hak szynowy, szynal, szyniak, (bud. kol.); n. *Schienennagel, Hackennagel, Oberbaunagel*; r. костыль; f. *crampon, clou barbeté*; a. *spike, hook-nail, doghead nail*; do utwierdzenia szyn na podkładach.

— **drutowy**; n. *Drahtstift*; r. проволочный гwoздъ; f. *clou d'épingle*; a. *wire-tack, pin*.

— **głowacz**, plesznik; n. *Dielenagel, flachköpfiger Nagel*; r. плоскошляпный гwoздъ; f. *clou à tête plate*; a. *flat headed nail*; z główką szeroką.

— **gontowy**, gontal; n. *Schindelnagel*; r. гонтинный, гонтовой гwoздъ, кровельный костыль; f. *clou à*

bardeaux, a tête rabattue; a. *clasp-nail, shingle-nail*.

Gwoźdź krokwiowy, krokwiak; n. *Sparrennagel*; r. костыльковый гwoздъ; f. *dent de loup*; a. *rafter nail, ten penny nail*.

— **łatny**, łatniak; n. *Lattennagel*; r. брусковый гwoздъ; f. *clou à lattes de couvreurs*; a. *lath-nail*; do przybijania łat.

— **obiciowy**; n. *Tapenziernagel, Beschlaggnagel*; r. шпалёрный гwoздъ; f. *clou à applicage*; a. *stud-nail*.

— **podkownik**, gwoźdź podkowny; n. *Hufnagel, Kleppernagel*; r. подковный гwoздъ; f. *clou à cheval, clou à ferrer*; a. *horse nail, horse-shoe-nail*; dla przytwierdzenia podkowy do kopyta.

— **podłogowy**; n. *Bodennagel, Fussbodennagel*; r. половой гwoздъ; f. *clou à parquet, à plancher, clou, à cinquante*; a. *brad*.

— **półdeskowy**, półdeskal, półtarciczny; n. *halber Brettnagel, Schalnagel*; r. одностёсный гwoздъ, одностёсь; f. *clou à volige*; a. *nail for the boarding of roofs*.

— **sufitowy**, trzcinak; n. *Rohrnagel, Sufitnagel, Stukadornagel*; r. штукатурный гwoздъ; f. *clou à roseaux*; a. *tack*; do przymocowywania trzciny albo plecionek na sufitych albo ścianach.

— **szkutnik**, gwoźdź korabi; n. *Schiffnagel*; r. корабельный гwoздъ; a. *shipnail, timbernail*; do przytwierdzenia opierzenia na okrętach z wielką stożkową głową.

— **tarciczny**, deskal, bretnal, gwoźdź do desek lub bali; n. *Brettnagel*; r. тёсовый гwoздъ; f. *clou à planche à madrier*; a. *plank-nail*.

— **uszak**, uszak; n. *Bankeisen*; r. заёршенная закрёпка, лапа; f. *patte de fer*; a. *cramp-iron*.

— **zawiasowy**, zamkowy, z okrągłą główką; n. *Schlossnagel*; r. пётельный, навёсный или круглошляпный гwoздъ; f. *clou de serrure*; a. *locksmith's nail*.

Gzems, gzyms, krajnik, (arch.); n. *Gesims*; r. карнизъ; f. *corniche, molure*; a. *cornice, moulding*; ozdoba architektoniczna, opasująca lub przedzielająca różne części budynku,

- części składowe gzemu: chroniąca; n. *Hängeplatte*; r. спускъ карниза.
- **podpierająca podgzemsowanie**; r. подпирающая часть карниза.
- **wieńcząca nadgzemsowanie**; r. венчающая часть карниза.
- Gzems cokułowy**; n. *Fuss, Sockelsims*, r. цокольный карнизъ.
- **drzwiowy, kapitel drzwi**; n. *Thürgesims, Thürverdachung*; r. дверной карнизъ; f. *couronnement d'une porte*; a. *plain-moulding*.

- Gzems główny, okapowy**; n. *Hauptschluss-Gesims*; r. главный карнизъ.
- **okienny, kapitel okienny**; n. *Fenstergesims, Fensterverdachung*; r. оконный карнизъ, сандрикъ; f. *corniche d'une fenêtre*; a. *plain-moulding*
- **przedziałowy**; n. *Cordongesims, Balkengesims*; r. карнизный поясъ.
- **sufitowy, stropowy**; n. *Deckengesims*; n. потолочный карнизъ.

H.

- Haczyk, kruk, p. Grzebak.**
- **do linki sygnałowej, (wóz)**; n. *Zugleinenhacken*; r. крючѣкъ для сигнальной верѣвки, сигнальный крючѣкъ; f. *queue de cochon*; a. *hook for a signal rope*.
- **spiralny**; n. *Krätzer, Stopfbüchsenreiniger*; r. спиральный крючѣкъ; f. *baguette à déboucher, tire bourre*; a. *packing-worm, wad-hook*; do wyciągania starego owinięcia
- Hak, kruk, czer**; n. *Haken*; r. крюкъ, костыль; f. *crochet*; a. *hook*.
- **do łańcucha zapasowego, (wóz)**; n. *Nothkettenhaken*; r. крюкъ запасной цѣпи; f. *crochet de chaîne de sûreté*.
- **do zamykania klap u platform, (wóz)**; n. *Einleghacken*; r. бортовой задвѣжка у платформъ, бортовой крюкъ.
- **do zawieszania sprzęgła, (łaczniaka), (wóz)**; n. *Schraubenkuppel—Aufhängen*; r. крючѣкъ для навѣшивания стѣжки; f. *crochet de manoeuvres*.
- **rosiągowy, zaprzęgowy, hak cięgła, hak sprzęgła, czer sprzęgłowy, (parw. wóz)**; n. *Zughaken*; r. потяжной крюкъ, сцѣпной или упряжной крюкъ; f. *crochet d'attelage, crochet de traction*; a. *draw-hook, trace-hook*; jest częścią składową cięgła.
- **szynowy, p. Gwóźdz do szyn.**
- **żelazny, stolarski, p. Zastawek.**
- Hala, p. Wiata.**
- Hamować, hamuj! (sygn.)**; n. *Bremsen! Bremsen fest*; r. тормазить! f. *caler! serrez les freins*; a. to

- brake, to chock or scotch*; trzy tony po sobie następujące, dane gwizdawką parową.
- Hamulce sprzężone**; n. *Continuirliche Bremsen, gekuppelte Bremsen*; r. сопряженныя тормазы; f. *freins à transmission, frein continu, frein à effet continuuel*; a. *continuos brake*.
- Hamulcowy, hamulczy, (ruch kol.)**; n. *Bremser, Bremsenwärter*; r. тормазной кондукторъ, тормазникъ; f. *garde-frein, serre-frein*; a. *brakesman, brake-man*; obsługujący hamulec.
- Hamulczyk, (bud. mach.)**; n. *Sperrhaken*; r. собачка, храпъ; f. *crochet d'arrêt*; a. *paul pall, catch*; haczyk sprzężyną przyciskany, wpadający między zęby kółka hamulcowego dla zatrzymania go.
- Hamulec, (brek), (wóz)**; n. *Bremse, Hemmvorrichtung*; r. тормазъ; f. *frein*; a. *brake, break, drag*; przyrząd do wstrzymania ruchu.
- **ciągly, (bud. mach.)**; n. *continuirliche Bremse*; r. непрерывнодействующій тормазъ.
- **drażkowy, dźwigniowy**; n. *Hebelbremse*; r. рычажный тормазъ; f. *frein à levier*; a. *lever-brake*.
- **elektryczny**; n. *elektrische Bremse*; r. электрический тормазъ; f. *frein électrique*; a. *electric brake*; hamulec działający za pomocą dźwigni.
- **klinowy**; n. *Keilbremse*; r. клинчатый тормазъ; f. *frein à coin*; a. *wedge-brake*.
- **kłodowy, kłocowy, (wóz)**; n. *Klotzbremse*; r. колодочный тормазъ;

- f. *frein à sabots*; a. *block-brake*; działający za pomocą tarcia.
- Hamulec łańcuchowy**, (bud. m.); n. *Kettbremse*; r. łańcuchowy tórmaź; f. *frein à chaîne*; a. *chain-brake*.
- **parowy**, (wóz); n. *Dampfbremse*; r. parowój tórmaź; f. *frein à vapeur*; a. *steam-brake*.
- **pasowy**, (bud. mach.); n. *Bandbremse*; r. reżenny tórmaź; f. *frein à fer feuillard*; a. *hoop-iron brake*.
- **powietrzny, pneumatyczny**; n. *Luftbremse*, *pneumatische Bremse*; r. wozdušny tórmaź, pneumaticzkiej tórmaź; f. *frein à air*, *frein atmosphérique*, *frein pneumatique*; a. *atmospheric or pneumatic brake*; działa przez ciśnienie powietrza.
- **próżniowy**, h. o próżni, h. ssany (wóz); n. *Vacuumbremse*; r. wakuum-tórmaź, bezwozdušny tórmaź; f. *frein par le vide*, *frein-vacuum*; a. *the vacuum brake*; działa przez wyssanie powietrza.
- **reżny**; n. *Handbremse*; r. ručnoj tórmaź; f. *frein à main*; a. *handbrake*.
- **samodzielny, samodziałający, automatyczny**; n. *selbstthätige Bremse*, *selbstwirkende Bremse*; r. samodziśtującej, automatycznej tórmaź; f. *frein automateur*; a. *automatic-brake*.
- **sankowy**; n. *Schlittenbremse*; r. tórmaźny bашmáček; f. *frein à patin*, *frein à traîneau*; a. *trigger*, *skid*, *skid-shoe*, *sledge-brake*; hamulec w kształcie sanek, podkładany pod koła powozów na drogach zwyczajnych.
- **sprężynowy**, (bud. mach.); n. *Federbremse*; r. prужinny tórmaź; f. *frein à ressort*; a. *spring-brake*.
- **śrubowy**; n. *Schraubenbremse*; r. wintovej tórmaź; f. *frein à vis*; a. *screw brake*.
- **wodny, hydrauliczny**, (bud. mach.); n. *hydrostatische Bremse*, *hydraulische Bremse*; r. hydrauliczkiej tórmaź; f. *frein hydraulique*; a. *hydraulic-brake*; o ciśnieniu wody.
- Hart**, **hartowanie**, **stwardnianie**, **har-**
tować, (metal); n. *Härtung*, *Härten*, *härten*; r. zakálka, zakálivanie, zakálivaty; f. *trempe*, *tremper*; a. *hardening*. t) *harden*.
- Hartowanie podwójne stali**, (metal); n. *doppelte Stahlhärtung*; r. zakálka sь отпуśkaniem stáli; f. *trempe double de l'acier*; a. *double-hardening*.
- **silne**; n. *Glashärtung*; r. krępká zakálka; f. *trempe glacée*; a. *chilling*.
- **na powietrzu**; n. *Lufthärtung*; r. zakálka prostym ołażdzeniem na wozduch; f. *trempe à l'air*; a. *hardening in the air*.
- **pilników**, (techn. mech.); n. *Feilenhärtung*; r. zakálka napilnikow; f. *trempe des limes*; a. *file-hardening*.
- Hartownik**, (techn. mech.); n. *Härter*, *Stahlhärter*; r. zakálivaczek; f. *trempeur*; a. *hardener*.
- Hasło**, (ruch kol.); n. *Losung*; r. klíčka, ótzyw; f. *mot d'ordre*; a. *hallow*; umówione zapytanie celem wzajemnego rozpoznania lub porozumienia.
- **odzew**, (ruch kol.); n. *Parole*; r. paróľ, ańszel; f. *parôle*; a. *parol*.
- Hebel**, p. Strug.
- Heblarka**, p. Strugarka.
- Heblarnia**, p. Strugarnia.
- Heblarz**, p. Strugarz.
- Heblowanie**, p. Struganie.
- Heblowiny**, p. Wióry.
- Hej-wraz!** (bud. kol.); n. *Hei Ruck!* r. družno! nawoływanie do równoczesnego pchnięcia, dźwignięcia, i t. p.
- Hektar**; n. *Hektar*; r. gektár; f. *hectare*; a. *hectare*; miara powierzchni = 100 arów kwadr. = 1076,43 stopów ang. kwadr. = 0,915 dziesięcin.
- Hektogram**; n. *hundert Gramm*; r. gektogram; f. *hectogramme*; a. *hectogramm*; = 100 gram. = 0,24419 funta.
- Hektolitr**; n. *Hectoliter*; r. gektolitr; f. *hectolitre*; a. *hectolitre*; miara pojemności = 100 litrom = 3,532 stóp sześć.
- Hektometr**; n. *Hektometer*; r. gektometr; f. *hectomètre*; a. *hectometer*; miara długości = 100 metrom = 46,87 sążn.

Hektoster; n. *hundert Kubikmeter*; r. гектостеръ; f. *hécostère*; a. *hécostere*; miara objętości = 100 sterom = 100 metrom sześć.

Helisa, p. Linia śrubowa.

Heraklin, (matr.); n. *Heraklin*; r. гераклинъ; substancya wybuchowa.

Holcśruba, p. Śruba drzewna.

Hubka, (matr.); n. *Zündschwamm*, *Feuerschwamm*, *Zünder*; r. дрывесная губка, трутъ; f. *amadou*;

Hurtem, p. Ryczałtem. [a. *amadou*.

Hurtowy, ryczałtowy; n. *pauschal*; r. валовой.

Huta, zakład hutniczy, (hut.); n. *Hütte*; r. горный заводъ.

Huta cynkowa, p. Cynkownia.

— **synowa**, p. Cynownia.

— **ołowiana**, p. Ołownia.

Huta szklanna; n. *Glashütte*; r. стекланный заводъ; f. *verrerie*; a. *glass* — **żelazna**, p. Kuźnica. [house.

Hutnictwo, metalurgia; n. *Hüttenkunde*, *Erzkunde*; r. металлургія; f. *métallurgie*; a. *metallurgy*.

Hydraulik, **Hydrotechnik**; n. *Hydrauliker*, *Wassermaschineningenieur*; r. гидравликъ; f. *hydraulicien*; a. *hydraulist*.

Hydraulika, (mech.); n. *Hydraulik*, *Wassermaschinenkunde*; r. гидравлика; f. *hydraulique*, *science hydraulique*, *mécanique des fluides*; a. *hydraulics*, *mechanics of fluids*.

Hyperbola, (mat.); n. *Hyperbel*; r. гиперболода; f. *hyperbole*; a. *hyperbola*.

I.

Iglica, szyna zwrotnicza, szyna kończasta lub igłowa, (bud. kol.); n. *Zunge*, *Weichenzunge*, *Wechselzunge*, *Spitzschiene*; r. острякъ; f. *aiguille*; a. *point-rail*; szyna ruchoma przy zwrotnicy właściwej, zawsze w parze używana.

— **lewa prawej zwrotnicy**; n. *linke Spitzschiene einer Rechtsweiche*; r. лѣвый острякъ праваго перевода; f. *aiguille de gauche d'un branchement avec deviation à droite*; a. *lefthand point rail of a righthand switch*.

— **lewozwrotna**, **iglica lewa lewej zwrotnicy**; n. *linke Spitzschiene einer linken Weiche*; r. лѣвый острякъ лѣваго перевода; f. *aiguille de gauche d'un branchement avec déviation à gauches*; a. *lefthand point-rail of a left hand switch*.

— **prawa lewej zwrotnicy**; n. *rechte Spitzschiene einer Linksweiche*; r. правый острякъ лѣваго перевода; f. *aiguille de droite d'un branchement avec déviation à gauche*; a. *righthand pointrail of a lefthand switch*.

— **prawozwrotna**, **iglica prawa prawej zwrotnicy**; n. *rechte Spitzschiene einer Rechtsweiche*; r. правый острякъ праваго перевода; f. *aiguille de droite d'un branchement*

avec déviation à droite; a. *righthand pointrail of a righthand switch*.

Iglica podsuwna, **iglica przyleżna**; n. *unterschlagende Spitzschiene*; r. подсавной острякъ; f. *aiguille à recouvrement*, *aiguille s'applicant sous les champignon du rail fixe*; zachodząca pod głowę opornicy, gdy do niej przylega.

Igła; n. *Nadel*; r. игла; f. *aiguille*; a. *needle*.

— **do kalkowania**, (inż.); n. *Metollstift*; r. тупая, металлическая игла для черченія на калькъ; f. *calquoir*; a. *tracing-point*.

— **do szycia**, (narz.); n. *Nähnadel*; r. швейная игла; f. *aiguille à coudre*; a. *needle*.

— **magnesowa**, (elekt.); n. *Magnetnadel*, *Compassnadel*; r. магнитная сурѣлка; f. *aiguille aimantée*; a. *magnetic needle*.

— **wieżowa**, (bud.); n. *Helmstange*; r. штанга, вертикальный брусокъ надъ шпйцемъ или башней; f. *poignon d'une flèche*; a. *broachpost*; słup pionowy w dachu wieżowym, w którym są wczepowane górne końce krokwi.

Iloczyn, (mat.); n. *Produkt*; r. произведение; f. *produit*; a. *product*; wynik mnożenia.

Iloraz, (mat.); n. *Quotient*; r. частное; f. i a. *quotient*; wynik dzielenia.

Ilość, (mat.); n. *Quantität*; r. количество; f. *quantité*; a. *quantity*.
 — **ruchu**, (mech); n. *Bewegungsmoment*; r. количество движения; f. *quantité du mouvement*; iloczyn z masy ciała przez jego prędkość.

It, (rob. ziem.); n. *Letten, Töpferthon*; r. иль, суглінокъ; f. *argile figurine, terre glaise, marne argileuse*; a. *flookon, blue clay, argileous clay, marl, potter's clay*; rodzaj gliny łupkowej, kruszącej się na powietrzu.

Imadło, p. Imadło ręczne.

— **ukośne**, (ślus.); n. *Reifkloben, Reifkluppe*; r. клéпочныя захватки; f. *mordache à chanfrain, tenaille à chanfrin*; a. *chamfer-clamp*; narzędzie ręczne w kształcie imadła, służące do silnego ujęcia przedmiotu.

— **z trzonkiem**, (ślus.); n. *Stielkloben*; r. ручныя тиски съ ланкою; f. *étai à queue*; a. *tailvice*.

Imadło (śrubsztak), (ślus.); n. *Schraubstock*; r. тиски; f. *étai*; a. *vice*; przyrząd do utrzymywania materiałów podczas obrabiania, przytwierdzony zazwyczaj do stołu roboczego.

— **kolankowe**; n. *Schraubstock mit Kugelgewinde*; r. колéчатые тиски; f. *étai à genou*; a. *vice with a ball-and socket-joint*.

— **kleszczowe**; n. *Schraubstock mit Schraubzwinge*; r. привёртныя тиски съ ланками; f. *étai à attache, étai à patte*; a. *bench-vice with screw clamp*.

— **ręczne, imadło**; n. *Feilkloben, Handkloben, Handstock*; r. ручныя тиски; f. *pince à vis, détret, étai à main*; a. *hand-vice*.

— **równoległe**, (amerykańskie rozsuwalne), (ślus.); n. *Parallel-Schraubstock*; r. параллельныя тиски; f. *étai à mouvement parallèle, étai parallèle*; a. *american-vice, parallel-vice*.

— **warstatowe**; n. *Tischkloben, Bank-schraubstock*; r. веретачныя тиски; f. *étai à agrafe, à griffe ou d'établi*; a. *table-vice, bench-vice*.

— **zawiasowe**; n. *Charnier-Schraubstock*; r. шарнірныя тиски.

— **z podpórką**; n. *Schraubstock mit*

einem Fuss, Standkloben, Fusskloben; r. тиски съ поддёржкой; f. *étai à pied*; a. *standing-vice*.

Import, p. Dowóz.

Indeks, p. Wskazówka.

Indukcyja, dociekanie, (fiz.); n. *Induction*; r. индукція; f. i a. *induction*; badania prowadzące od wyników doświadczeń do praw, a od praw do przyczyn

Induktor, (elekt.); n. *Inductor, Inductionsapparat*; r. индукціонный аппаратъ, индукторъ; f. *inducteur*; a. *inductor*; system magnesów stałych, lub elektromagnesów przy maszynie, wytwarzających pole magnetyczne.

Indygo, indycht, indyg, (brw.); n. *Indigo*; r. индиго; f. *indigo, anil*; a. *indigo*.

Indykator, (tel.); n. *Zeichengeber, Indicator, Flügel*; r. индикаторъ; f. *indicateur-récepteur*; a. *receiver, indicator*.

Inspekcya, p. Izba dyżurnych.

— **drogi, nadzór drogi**, (utr. kol.); n. *Inspektorat*; r. инспекція дороги; f. *inspection du chemin de fer*.

— **miejscowa, czuwalnia**, (ruch kol.); n. *Platzinspektion*; r. мѣстная инспекція.

Inspektor; n. *Inspector*; r. инспекторъ; f. *inspecteur*; a. *inspector*.

Instrukcyja, p. Przepisy.

Instrument, p. Narzędzie.

— **niwelacyjny**, p. Przyrząd do poziomowania.

Interwencyja, p. Pośredniczenie.

Inwentarz, p. Sprzęty.

Inżektor, p. Smoczek.

Inżynier, (inż.); n. *Ingenieur*; r. инженеръ; f. *ingénieur*; a. *engineer*; stopień naukowy (techniczny).

— **cywilny**; n. *Civil-Ingenieur*; r. гражданскій инженеръ; f. *ingénieur civil*; a. *civil-engineer*.

— **górnicy**; n. *Bergingenieur*; r. górный инженеръ; f. *ingénieur des mines, mineur-ingénieur*; a. *mining-engineer, bar-meister*.

— **komunikacyi, inżynier dróg i mostów**; n. *Strassen- und Wasserbauingenieur*; r. инженеръ путей сообщенія; f. *ingénieur des ponts et chaussées*; a. *roads and hydraulic-engineer*.

Inżynier-mechanik; n. *Maschinen-Ingenieur*; r. инженеръ-механикъ; f. *ingénieur-mécanicien*; a. *machine-engineer*.

— **naczelny**; n. *Ober-Ingenieur*; r. главный инженеръ; f. *ingénieur en chef*; a. *chief-engineer*.

— **naczeiny utrzymania kolei**, (utr. kol.); n. *Bahnerhaltungsschef*; r. главный инженеръ службы путей и зданій; f. *ingénieur en chef pour l'entretien de la voie*; któremu podlega cała służba utrzymania kolei.

— **oddziału, naczelnik oddziału**, (utr. kol.); n. *Sections-Ingenieur*; r. начальник дистанции; f. *ingénieur chef de section*.

— **starszy, nadinżynier**; n. *Oberingenieur*; r. старший инженеръ; f. *ingénieur en chef*; a. *chief-engineer*; któremu podlegają młodzi inżynierowie i służba techniczna.

— **szlakowy, zawiadowca szlaku**; n. *Bahninspicient, Strecken-Chef*; r. инженеръ участка путей; f. *conducteur*; zawiaduje służbą i czuwa nad utrzymaniem jednéj części oddziału (30 — 40 km).

— **-technolog**; n. *Ingenieur-Technolog*; r. инженеръ-технологъ; f. *ingénieur-technologiste*; a. *technologist-engineer*.

Jakość towaru, stan, właściwość towaru, (ruch kol.); n. *Beschaffenheit des Gutes*; r. состояние груза; f. *conditionnement, état*.

Jarzębina; n. *Vogelbeerholz, Ebereschenholz*; r. рябина; f. *sorbier*; a. *quick-tree, roan-tree*.

Jarżmo mostowe, (bud. most.); n. *Brückenjoch, Joch*; r. быкъ деревянаго моста; f. *palée de pont*; a. *pier*; podpora wiązania mostowego z pali drewnianych.

— **zwrotne, kołowrót kłonicowy, zwrotnia**, (wóz.); n. *Drehschimmel, Kippstock*; r. подвижная балка; f. *traverse mobil*; belka umocowana do podwozia sierzdem, mająca po bokach kłonicę.

Jaspis; n. *Jaspis*; r. яшма; f. *jaspe*.

Jaszczyk, p. *Tender*.

Jaz, zastawa, (b. wod.); n. *Wehr*; r. плотина, запруда, перемычка; f. *bar-*

Iskra; n. *Funken*; r. іскра; f. *étincelle*; a. *spark*.

Iskrochron, iskrochron, odiskiernik, (parw.); n. *Funkenfang, Funkenfänger*; r. искроудержательный снарядъ, искроудержатель, турбина въ дымовой трубѣ; f. *paretincelles, appareil pour arrêter les flammèches*; a. *spark-catcher, spark-arrester*; sito lub kapa na kominie, chroniąca od iskier wybuchających wraz z dymem.

Iskrenie parowozu i lokomotywy (parw.), n. *Funkenflug der Locomotive*; r. выбрасывание искръ изъ паровоза; f. *flammèche de locomotive*; a. *flake, spark*; wyrzuc. iskier kominem.

Izba dyżurnych, czuwalnia, inspekcya, (ruch kol.); n. *Inspectionslocale*; r. дежурная комната; f. *chambre d'inspection journalière*; pokój przeznaczony dla urzędników pełniących służbę.

— **gościnną**, p. *Czekalnia*.

— **podróznych**, p. *Czekalnia*.

Izbica, (bud. most.); n. *Eisbrecher, Eisbock*; r. ледорѣзъ; f. *souillard, brise-glace*; a. *ice breaker*; budowla ochraniająca jarżmo lub filar mostu od parcia lodów (niewłaściwie lodowcem zwana).

Izolator, p. *Odosobniak*.

J.

rage; a. *weire, weare, were*; budowla dokonana w celu spiętrzenia wody.

Jaz górujący, wzgórný; n. *Schlachtaudamm*; r. нагорная плотина; kтórego korona leży nad poziomem spiętrzonej wody.

— **iglicowy**; n. *Nadelwehr*; r. острѣковая плотина; f. *barrage à aiguille*; ruchomy, składający się z iglic czyli drażków pionowych.

— **ostrogowy, częściový**; n. *partielles Wehr*; r. частичная плотина; f. *barrage partiel*; przegradzający tylko część koryta.

— **prostopadły**; n. *senkrechtes Wehr*; r. перпендикулярная плотина; f. *barrage perpendiculaire*; prostopadły do kierunku przepływu.

— **przelewowy, przewal**; n. *Ueberfallswehr*; r. водосливъ, переливная плотина; f. *deversoir, barrage deversoir*; a. *weir or wier*;

- przez który przelewa się spiętrzona woda.
- Jaz przenośny**; n. *mobiles Wehr*; r. переносная плотина; f. *barrage transferable*; dający się przemieszczać z miejsca na miejsce.
- **ruchomy**; n. *bewegliches Wehr*; r. подвижная плотина; f. *barrage mobil*; a. *mobil were*; części spiętrzające wodę są ruchome.
- **samostawny, automatyczny**; n. *selbstwirkendes Wehr*; r. автоматическая, самодействующая плотина; f. *barrage automatique*; a. *automatic wear*; ruchomy, otwierający przepływ bez wszelkiej pomocy ludzkiej, gdy spiętrzenie przekracza pewną granicę.
- **stały**; n. *festes Wehr*; r. постоянная плотина; f. *barrage fixe*; o nieruchomych częściach składowych.
- **ukośny**; n. *schiefes Wehr*; r. косяя, наклонная плотина; o kierunku ukośnym do przepływu.
- **upustowy**; n. *Schleussenwehr, Freiarche*; r. шлюзъ, шлюзная плотина; ruchomy ze stawidłami.
- **zakładany**; n. *Balkenwehr*; r. брусковая плотина; ruchomy z belek lub dyli poziomych, które można kolejno wyciągać.
- **zatopiony**; n. *Grundwehr*; r. непольный водосливъ; f. *deversoir incomplet*; a. *incomplete overfall*; jaz przelewowy, którego korona leży niżej od stanu wody odpływu.
- **zwodowy**; n. *Klappenwehr*; r. разводная плотина; f. *barrage à fermette, ecluse de chasse avec ports tournants sur un axe horizontal*; składający się z klap, obracających się około osi poziomej.
- Jazda**, (ruch kol.); n. *Fahrt*; r. ъзда, движение; f. *circulation*; a. *traffic*.
- Jazda! ruszaj!** (sygn.); n. *Abfahrt, Vorwärts!* r. вперёдъ; f. *signal de marche*; rozkaz ruszenia pociągu.
- **bezpłatna, przejazd bezpłatny**, (ruch kol.); n. *unentgeltliche Fahrt, freie Fahrt*; r. безплатная ъзда; f. *circulation gratuite*; a. *free passage*.
- **po torze niewłaściwym**, (ruch kol.); n. *Fahrt auf unrichtigem Geleise*; r. ъзда по неправильномъ пути; f. *circulation à contre-voie, circulation des trains en sens inverse*.
- Jazda próbna**, (ruch kol.); n. *Probefahrt*; r. пробная поѣздка; f. *Voyage d'essai, epreuve de parcours d'une locomotive, des wagons*; celem wypróbowania drogi, parowozu lub wozów wyszłych z naprawy.
- **w obrębie oddziały**, (ruch kol.); n. *Fahren in der Stationsentfernung*; r. движение поѣздовъ въ стѣдъ на розетоянни перегона; puszczenie pociągów za sobą w przepisanej odległości, np. w odległości jednej stacyi.
- **w odstepie miejscowym, w obrębie ograniczonym**, (ruch kol.); n. *Fahren im Raumdistanz*; f. *roulement en espace fermée*; dozwolona tylko w odstepie między dwoma sygnałami stałymi, po za które dalej jechać nie wolno.
- Jądro**, p. także Karń, (tel.); n. *Eisenkern der Elektromagnete*; r. желѣзный стержень или желѣзное ядро электромагнитовъ; f. *noyau de fer des electroaimants*; a. *iron core of electromagnets*.
- **przekroju, ośrodek przekroju**, (mech.); n. *Kernfläche, Querschnittkern*; ta część przekroju, w którą gdy pada wypadkowa ciśnienia, nie powstają w przekroju natężenia na ciągnięcie (wszystkie włókna są ścisłane).
- Jedlinka**, p. Trójnit.
- Jednostka**, (mat.); n. *Einheit*; r. единица; f. *unité*; a. *unit*.
- Jednostka ciepła**, p. Ciepłostka.
- **czasu**; n. *Zeiteinheit*; r. единица времени; f. *unité du temps*; a. *unit or unity of time*.
- **mechaniczna, dynamiczna**, (mech.); n. *Einheit der mechanischen Leistung oder Arbeit*; r. динамическая единица, единица работы; f. *unité mecanique ou dynamique*; a. *dynamical unit*.
- **powierzchni**, (geom.); n. *Einheit der Fläche, Flächeneinheit*; r. единица поверхности; f. *unité de surface ou de superficie*; a. *measuring-unit of surface*.
- Jedwab**, (matr.); n. *Seide*; r. шёлкъ; f. *soie*; a. *silk*.
- Jeometra**, *geometra*; n. *Feldmesser, Geometer*; r. землемеръ, межевщикъ; f. *arpenteur*; a. *surveyor*.

Jeſta, (bud.); n. *Bundtramm, Zugbalken, Dachbindebalken*; r. крышевая связь; f. *entrait*; a. *tie beam*; belka służąca za podstawę do dachu.
 — **koszowa**; n. *Ixenbundtramm*; r. разжелобочная связь; f. *coyer de noulet*; a. *valley-beam*.
 — **parożna**; n. *Gratbundtramm, Gratbalken*; r. наёбная, угловая связь; f. *coyer*; a. *arris-beam*.
Jeſtka, (bunt, bant), (bud.); n. *Kehl-balken*; n. рёгель, распорка; f. *second entrait*; a. *collarbeam*; belka pozioma, łącząca parę krokwi w połowie ich długości.

Jeſtka zwrotnicza, pociągacz zwrotniczy, p. ciągłiel zwrotnicy.
Jeżyczek, (w zamku), (ślus.); n. *Zunge*; r. язычок; f. *languette*; a. *pawl*.
Jod, (ch.); n. *Jod*; r. юдь; f. *iode*; a. *iodine*.
Jodſta, p. Drzewo jodłowe.
Juchta, (matr.); n. *Juchte*; r. юѣть; f. *cuire de Russie*.
Juta, (matr.); n. *Jute, undhanf, Jud, Pathhanf*; r. джутъ, индійская пенька; f. *jute*; a. *jute, pauthemp, indian grass, gummy-fibre*; włókno z лыка rośliny *corchorus capsularis* i *corchorus olitorius*.

K.

Kabestan, p. Kołowrót pionowy.
Kabłak, (w.); n. *Bügel*; r. звенó; f. *étrier*.
 — **dachu**, krokiew kabłakowa, (wóz.); n. *Dachbogen; Spriegel*; f. *courbe, intermédiaire de pavillon*.
 — **sprzęgła łańcuchowego**, (wóz.); n. *Gliederkuppelbügel, Zugkettenbügel*; r. звенó стяжнаго приборá; f. *grand maille de chaîne d'attelage*; część składowa sprzęgła zakłada się na hak.
 — **sprzęgła śrubowego**, (wóz.); n. *Schraubenkuppelbügel*; r. звенó упряжнаго приборá; f. *petite maille de tendeur*.
Kadłub pompy, rura pompowa, (bud. mach.); n. *Pumpenstiefel, Pumpenrohr*; r. наёбная труба, колёдная труба; f. *tuyau de pompe*; a. *pipe of a pomp, pump-pipe*.
 — **wagonu**, p. Pudło wozu.
Kadłubek kotła, pierścień kotła, (parw.); n. *Schuss des Langkessels, Zarge, Zone*; r. барабонъ пароваго котла; f. *virole du corps de la chaudière*; a. *vervel, ferrel*; część składowa kotła walcowego w kierunku podłużnym.
Kadź; n. *Bottich, Kufe, Kübel*; r. чанъ; f. *cuve, brassin* (na piwo); *bac à decharge; bac à tremper*; a. *coop, tun, beer-vot*.
 — **do hartowania obręczy, resorów**, (zel.); n. *Bottich zum Abkühlen der Radreifen, der Feder*; r. ванна для закалки ресоръ; f. *cuve a refroidir les bandages, les ressorts*.
 — **pełna**; n. *Kübel voll, Trog voll*;

r. полное корыто, полная кадь или кадка; f. *augés*; a. *hod-full, trough-full*.
Kadź z wodą, do ochładzania narzędzi kowalskich, (kow.); n. *Kühltrug, Löschtrog*; r. кадка съ водою; f. *auge de rafraichissement*; a. *smith's trough, cooling-trough*.
Kafar, bitnia, (bud.); n. *Schlagwerk, Ramme, Fallblock, Rammblock*; r. копёръ, сваебóйный приборъ; f. *sonnette*; a. *ram, pile-driver*; przyrząd do bicia pali.
 — **parowy**; n. *Dampframme*; r. паровой копёръ; f. *sonnette à vapeur*; a. *steam pile-driver, steam ram*; z babą poruszaną siłą pary.
 — **sznurowy**; n. *Zugramme, Hoce, Lauframme*; r. верёвочный копёръ, обыкновенный копёръ; f. *sonnette à tirande*; a. *common pile-driving-engine, common ram*; z babą podnoszoną ręcznie za pomocą sznurów.
 — **wybuchowy**; n. *Pulverramme*; r. взрывчатый копёръ; f. *sonnette ballistique*; a. *ballistique-ram*; z babą wyrzucaną za pomocą wybuchu naboju z moździerza osadzonego na palu.
 — **z wychwytem**, (bud.); n. *Kunst-ramme, Hakenramme, Haspelramme, Klinkenramme, Fallwerk*; r. копёръ съ самоотщепляющей бабóй; f. *sonnette à declic, sonnette artificielle*; a. *piledriver with pincers*; z babą podnoszoną za pomocą wychwytu.

- Kafel**, (bud.); n. *Kachel*; r. изразецъ; f. *carreau à poêle*.
- Kaganek**; n. *Antiklampe, Küchenlampe, Feuerbecken*; r. свѣтільня; naczynie, w którym się pali knot nieosłoniony.
- z pływakiem, knotek; n. *Sparlichtlampe*; r. свѣтільня съ поплавкомъ; rurka włoskowata lub knot przewleczony przez otwór korka pływającego w czarze z olejem.
- Kalafonia**, (matr.); n. *Colophonium, Geigenharz*; r. канифоль; f. *colophane*; a. *colophany*.
- Kalendarz**, k. ścienny; n. *Kalender, Wandkalender*; r. календаръ, стѣнной календаръ; f. *calendrier*;
- Kalka**, p. Papier. [a. *calendar*.
- **odrys**, (inż.); n. *Pauszeichnung, Pause*; r. калъка, копія чертежа; f. *calque*; a. *calking*
- Kalkować**, (inż.); n. *durchzeichnen, calquieren, pausen*; r. чертить на калъкъ; f. *calquer*; a. *to counter-draw*; przerysowywać на kalkę.
- Kalorya**, p. Ciepłostka.
- Kaloryfer**, (bud.); n. *Wärmeleiter, Heizapparat*; r. калориферъ; f. *calorifère*; a. *calorifere*.
- Kalorymetr**, ciepłomierz; n. *Wärmemesser, Calorimeter*; r. калориметръ, тепломѣръ; f. *calorimètre*; a. *calorimeter*.
- Kał**, p. Odchody.
- Kamień**; n. *Stein*; r. камень; f. *pierre*; a. *stone*.
- Kamień**; n. *Kamen*; r. камень; miara ciężkości czyli waga = 25 funtom, = 10,1376 kilogr.
- **brukowy**, (bud. dr.); n. *Pflasterstein*; r. булыжный камень, булыжникъ; f. *paré*; a. *paving stone*
- **budowlany**, (bud.); n. *Baustein, Werkstein*; r. строительный камень; f. *pierre à bâtir*; a. *building-stone*.
- **burtowy**, krawędziowy, (bud. dr.); n. *Banquetstein*; r. банкетный камень; osadzony między pokładem i burtami, celem ich ochrony.
- **cedzidłowy**, filtrowy, (matr.); n. *Filterstein, Filtrirsandstein, Filtrirkalkstein* r. цѣдильный камень; f. *pierre filtrante, pierre à filtrer, grès filtrant*; a. *filtering-stone, filtering-bason*.
- Kamień ciosowy**, (bud.); n. *Quaderstein, Haustein, Werkstück*; r. тѣсовый камень; f. *pierre de taille, moëllon de taille, pierre d'appareil*; a. *ashlar, freestone*; obrobiony mniej lub więcej regularnie.
- **do polerowania**, (matr.); n. *Polirstein*; r. полировка, полировальный камень; f. *pierre à brunir*; a. *burnishing-stone*.
- **fundamentowy**, (bud.); n. *Grundstein, Fundamentstein*; r. бутовая плита, основной камень, камень для фундамента; f. *pierre fondamentale, pierre de fondement*; a. *foundation stone*.
- **graniczny**, p. Granicznik.
- **kotłowy**, kotłowiec, nawar, naskorupienie, osad, stalaktyt, (parw.); n. *Kesselstein, Pfauenstein*; r. накипь, осадокъ въ паровомъ котлѣ, котельный камень; f. *tartre, incrustations, sédiments, dépôt incrustant*; a. *sediment, incrustation with panscales, furs*; osad powstający w kotłach w skutek osadzania się wapna podczas gotowania wody
- **kulisowy**, p. Wodzik kulisowy.
- **litograficzny**; n. *litographischer Stein*; r. литографскій камень; f. *pierre lithographique*; a. *lithographic stone*.
- **łamany**, (bud.); n. *Bruchstein*; r. бѣтовый камень, камень небольшихъ размѣровъ и нетѣсанный; f. *moëllon, concasé*; a. *quarry-stone; broken-stone*; kamień niekształtny o nieznacznych rozmiarach.
- **łupny**, p. Łupek.
- **młyński**, (młyn.); n. *Mühlstein*; r. жерновой камень; f. *meule*; a. *mill-stone*.
- **nieociosany**, (bud.); n. *roher, unbehauener Stein*; r. необтѣсанный камень; f. *pierre brute, velue*; a. *unhewn-stone*.
- **sinny**; r. синій купоросъ.
- **sklepienia**, p. Zwoznik.
- **szlifierski**, p. Toczydło.
- **warstwowy**, (bud.); n. *Schichtenstein, lagerhafter Stein*.
- **węgielny**, (bud.); n. *Grundstein, Eckstein, Kropfstein*; r. краугольный камень, угловой, уголь-

- ный камень; f. *pierre d'encourageure*; *pierre fondamentale*; a. *quoin, cornerstone, foundation stone*.
- Kamień winny**, (ch); n. *Weinstein*; r. винный камень; f. *tartre*.
- **wiorstowy**, (bud. dr.); n. *Werstein*, r. повёрстный камень.
- Kamieniarka, kamieniarstwo**, (inż.); n. *Steinschnitt*; r. стереотомія; f. *stéréotomie, coupe de pierres*; a. *stone-cutting, stereometry*; nauka wiązania i zaciosu kamieni obrabianych do sklepień lub murów.
- Kamieniarstwo**, (bud.); n. *Steinmetzkunst, Steinhauerei*; r. каменьщицье искусство; rzemiosło.
- Kamieniarz**, (bud.); n. *Steinmetz, Steinhauer*; r. камнетёс, каменотёс; f. *taille-pierres, tailleur de pierres*; a. *stone-cutter*.
- Kamienie okrągłe**, p. Otoczaki.
- Kamieniołom, ławowisko kamieni**, (bud.); n. *Steinbruch, Steingrube*; r. каменоломня, приломь; f. *carrière*; a. *quarry*; miejsce gdzie wylamują kamienie.
- **otwarty, (podziemny)**; n. *offener Steinbruch, Tagbau, (unterirdischer Steinbruch)*; r. открытая каменоломня (подземельная каменоломня).
- Kamionka, bańka**, (ruch kol.); n. *Flasche von Steingut, Plutzer*; r. камёнка; f. *bouteille de grès*; a. *stone jug*; naczynie małe z glinki do przenoszenia i przewożenia płynów.
- Kanalizacja**, (inż.); n. *Canalisation*; r. канализация; f. *canalisation*.
- Kanał**, (bud.); n. *Kanal*; r. канал; f. *canal*; a. *canal*.
- **dopływowy**, p. Przewód dopływowy.
- **murowany**, p. Wątok.
- **odpływowy**, (rob. wod.); n. *Abflusskanall, Gerinne, Strassenrinne*; r. отводный канал; f. *canal d'un pavé*; a. *side-gutter, water-gutter*.
- **parowy w cylindrze**, (parw.); n. *Dampfkanal*; r. паровой каналъ въ цилиндръ; f. *passage de vapeur*.
- **roboczy, kanał rewizyjny, stanowisko parowozowe, kanał remizy**, (wozn.); n. *Revisionskanal, Revisionsgrube*; r. рабочая канава, паровозная яма; f. *fosse à visiter*; dla obejrzenia kotła parowozowego, jego mechanizmu, jakoteż dla naprawy, czyszczenia i montowania.
- Kanał wodociągowy**, (b. wod.); n. *sichtbare Wasserleitung*; r. водопроводный, водоводный каналъ; f. *aqueduc apparent*; a. *built aqueduct*.
- **wodociągowy, boczny**, (rob. wod.); n. *Seitenwasserabzug, Seitendurchfluss*; r. побочная или боковая водопроводная канава; f. *aqueduc latéral*; a. *sid-culvert*.
- Kant**, p. Krawędź.
- Kantak**, (bud.): n. *Balken*; r. брусъ; f. *poutre, solive*; a. *beam, balk*; bal ociosany, jak go splawiają flisacy.
- Kantować belkę**; n. *umlegen, kanten*; r. кантовать, переворачивать, (поворачивать на другую грань брусъ); f. *renverser une piece de bois*; a. to turn over, to turn round; obracać na inny bok.
- Kantowanie**; n. *Umlegen, Kanten, Umkanten*; r. вывѣшиваніе ломомъ или вагой, приподниманіе рычагомъ, переворачиваніе, перевѣртываніе, кантованіе; f. *reversement*; a. *purchase*.
- Kaolin, glina porcelanowa**; n. *Kaolin*; r. каолинъ; f. *caolin*.
- Kara nad kuźnią**, (kow.); n. *Heerd-kappe*; r. кузнечный колпакъ; f. *dôme*; a. *dome*.
- Kapitał**; n. *Kapital, Fond*; r. капиталъ; f. *capital*; a. *capital stock*.
- **budowlany, k. budowy**, (bud.); n. *Baukapital, Baufond*; r. строительный капиталъ; f. *fond, capital de construction*.
- **obrotowy**, (ruch kol.); n. *Betriebscapital*; r. оборотный капиталъ; f. *fonds d'exploitation, capital de roulement, capital circulant*; a. *circulating or floating capital*; potrzebny do prowadzenia przedsiębiorstwa.
- **obligacyjny, wpłacony**, (kas); n. *eingezahltes Kapital, thatsächlich investirt s Kapital*; r. облигационный капиталъ; f. *capital réalisé, capital versé*.
- **zakładowy**, (kas.); n. *Anlagekapital* r. основной капиталъ; f. *capital d'établissement, fonds-capital*.
- **zapasowy**, (kas.); n. *Reserve Kapital*; r. запасной капиталъ; f. *fond de reserve*.

Kapitel, p. Głowica.

Kaptur, p. Powłoka.

— kolina; n. *Schornsteinmantel*; r. каминный или печной колпакъ; f. *cage de cheminée*; a. *chimney mantle*.

Kapturek (palnikowy) lampy; n. *Brennerkappe*; r. колпачёкъ горѣлки; blaszka w kształcie półkuli z otworem na wierzchu, przepuszczającym płomień u lampy lub latarni.

Kara, p. Grzywna.

Karb szyny, p. Wykrój szyny.

Karmin, czerwień, (brw.); n. *Carmin*; r. карминъ; f. *carmin*; a. *carmine*; barwa czerwona.

Karnes, p. Strug wycinany.

Karń, jądno, dusza, rdzeń, (odl.); n. *Kern*; r. сердечникъ, шипка, кернь; f. *noyau, marron*; a. *core*; forma wypukła dla wewnętrznej powierzchni odlewu, wchodząca w formę wklęsłą; przestrzeń pomiędzy niemi stanowi ścianę odlewu.

Karsela; n. *Carcel*; r. карсёлъ; f. i a. *Carcel*; jednostka siły światła, którą daje lampa Carcel'a. wypalająca na godzinę 42 gramów oleju rzepakowego.

Karta biegowa, p. Raport z jazdy.

— dłużna, rachunek należności za użycie obcych wozów, (ruch kol.); n. *Schuldrapport*; raport służący za podstawę przy obliczaniu należności za przebieg wozów po obcych kolejach.

— jazdy, p. Bilet na jazdę.

— jazdy znaczkowa; n. *Markenfuhrschein*; za którą płaci się markami w abonamencie.

— poręczenia, (kos.); n. *Garantieschein*; r. поручательство; f. *déclaration de garantie*.

— ugodowa; n. *Acordanweisung*; r. услóвный листóкъ.

— wstępu; n. *Bahnhofeintrittskarte*; r. билетъ входа; f. *bilet d'entrée*.

— zawiadomienia, (ruch kol.); n. *Aviso*. *Avisobrief*, *Güteravis*; r. извѣщеніе о прибытіи груза; f. *avis*, *bulletin d'arrivée*; uwiadomienie o nadejściu towaru, doręczone odbiorcy.

Karton; n. *Kattun*; r. миткаль; tkanina bawelniiana.

Kasa, (kas.); n. *Casse*; r. касса; f. *caisse*; a. *cash*.

Kasa emerytalna, (kas.); n. *Pensionsfondkassa*; r. эмеритальная касса.

Kastel, p. Skrzynka do formowania.

Kastor; n. *Drap*; r. драпъ; tkanina wełniana.

Kasyer, skarbnik, (kas.); n. *Kassirer*; r. кассиръ; f. *caissier*; a. *cashier*.

Kaucya, p. Zastaw.

Kauczuk, (matr.); n. *Kautschuk*; r. каучукъ; f. *cautchuc*; a. *indian rubber*; sok skrzepły, wysączony z drzewa *siphonia elastica* w Brazylji, z *ficuselastica* w Indyach.

Каѣ, węgiel, (geom.); n. *Winkel*; r. ўголь; f. *angle*; a. *angle*; rozległość między dwoma liniami przecinającymi się.

— krzywoliniyny; n. *krummliniger Winkel*; r. криволинейный ўголь; f. *angle curviligne*; a. *curvilinear angle*.

— nachylenia; n. *Neigungswinkel*; r. ўголь наклоненія; f. *angle d'inclinaison*; a. *angle of inclination*.

— nasadzania mimośrodków; r. ўголь насáживанія эксцентрикóвъ.

— odbicia (światła); n. *Reflexionswinkel*, *Ausfallwinkel*; r. ўголь отраженія (свѣта); f. *angle de réflexion*; a. *angle of reflection*.

— odchylenia lub zбочenia, (bud. most.); n. *Ausschlagwinkel*; r. ўголь отклоненія; каѣ, o który obracają się składniki, tworzące jeden węzeł ugięcia kratowego, w skutek ugięcia się jego.

— optyczny; n. *Schwinkel*, *Gesichtswinkel*, *optischer Winkel*; r. ўголь зрѣнія, оптический ўголь; f. *angle visuel*, *angle optique*; a. *visual angle*, *optic angle*.

— ostry; n. *scharfer Winkel*; r. острый ўголь; f. *angle aigu*, *angle du maigre*; a. *acute angle*.

— padania; n. *Einfallswinkel*, *Fallwinkel*; r. ўголь паденія; f. *angle de chute*, *angle d'incidence*; a. *angle of descent*, *angle of incidence*.

— prosty; n. *rechter Winkel*; r. прямой ўголь; f. *angle droit*, *angle d'équerre*; a. *right angle*; zawierający 90°.

— prostoliniyny, prostokreślny; n. *geradliniger Winkel*; r. прямолинейный ўголь; f. *angle rectiligne*; a. *rectilinear angle*, *rectangular*.

- Kąt przeciwny**; n. *Wechselwinkel*; r. противоположаций уголъ; f. *angle alterne*; a. *alternate angle*.
- **przyległy**; n. *Nebenwinkel*; r. смежный уголъ; f. *angle adjacent ou contigu*; a. *contiguous angle*.
- **skrzyżowania**, (bud. kol.); n. *Kreuzungswinkel*; r. уголъ скрещенія; f. *angle de croisement*; a. *angle of crossing*; kąt, pod którym przecinają się dwa tory.
- **spadu, kąt obniżenia**, (miernictwo); n. *Tiefenwinkel, Senkungswinkel*; r. уголъ склоненія; f. *angle de dépression*; a. *angle of depression*; kąt zawarty między linią daną (celową) a jej rzutem poziomym, mierzony od poziomu w dół.
- **tarcia**; n. *Reibungswinkel, Ruhewinkel*; r. уголъ тренія; f. *angle du frottement*; a. *angle of friction, angle of resistance*.
- **tępy, rozarty**; n. *stumpfer Winkel*; r. тупой уголъ; f. *angle obtus, angle du gras*; a. *obtuse angle*.
- **wewnętrzny**; n. *innerer Winkel*; r. внутрений уголъ; f. *angle interne*; a. *internal angle*.
- **wyprzedzenia, przyspieszenia, prześcigu, poprzedzenia**, (mech.); n. *Vorstellungswinkel*; r. уголъ опереженія; f. *angle d'avance*; a. *lead-angle*.
- **wysokości, kąt wzniesienia**, (mier.); n. *Höhenwinkel, Erhöhungswinkel*; r. уголъ подъема, уголъ возвышенія; f. *angle d'élevation*; a. *angle of elevation*; kąt zawarty między daną linią (celową) a jej rzutem poziomym, mierzony od poziomu w górę.
- **załamania (światła)**; n. *Brechungswinkel*; r. уголъ преломленія (лұча); f. *angle de réfraction (d'un rayon lumineux)*; a. *angle of refraction*.
- **zetsknięcia**; n. *Berührungswinkel, Contingenzwinkel*; r. уголъ соприкасанія; f. *angle de contingence*; a. *angle of contact*.
- **zewnętrzny**; n. *äusserer Winkel*; r. ви́шний уголъ; f. *angle externe*; a. *external angle*.
- Kątnik**, p. Strug kątnik.
- Kątomierz, kątownica, goniometr**, (mier.); n. *Winkelmesser, Goniometer*; r. угломеръ, гониометръ; f. *gonio-*
- mètre, pautomètre*; a. *goniometer, recipé-angle*; przyrząd do mierzenia kątów.
- Kątówka**, p. Trójkąt rysowniczy.
- Kątownica**, p. Węgielnica
- Kątownik, kątówka**, p. Żelazo kątowe.
- do ściągania hamulców, p. Dźwignik kolankowy, (wóz.); n. *Bremswinkel*; r. наугольникъ для подвѣски колѣчатого рычага тормазной передачи.
- łączący belkę poprzeczną ramy z podłużną, okucie kątowe podwozia, (wóz.); n. *Untergestellwinkel*; r. наугольникъ связывающий рамные брусъ: поперечный съ продольнымъ; f. *angle d'assemblage du châssis*.
- łączący belkę poprzeczną sprzęgową z belką przekątną ramy, (wóz.); n. *Untergestellwinkel*; r. наугольникъ скрѣпляющий поперечный аппаратный брусъ съ діагональнымъ брусомъ кузова.
- łączący daszek ze ścianami budki, (parw.); r. наугольникъ соединяющий крышу со стѣнами будки.
- Kątówka podwalna**, (wóz.); n. *Boden-tragwinkel*; r. наугольникъ нѣза вагона; f. *brancard de caisse en fer*; część podłużna dolnej ramy klatki wozowej.
- Kępa, ostrów rzeki**, (bud. wod.); n. *Flussinsel*; r. островъ рѣки; f. *île de fleuve*; a. *river-island*, wyspa na rzece porośnięta krzakami i krzewami.
- Kerner**, p. Znacznik i punkt tokarki.
- Kesson, skrzynia do budowy mostu**, p. Skrzynia nurkowa.
- Kętnary**, p. Pсе.
- Kielnia**, (bud.); n. *Mauerkelle*; r. каменьщичья лопатка; f. *truelle*; a. *trowel*; naczynie murarskie.
- **formierska**, (odl.); r. лопатка, лощилка; do wygładzania formy po wyjęciu z niej modelu.
- Kielunek**, p. Krajnik.
- Kień, kloc**, p. Kłoda.
- Kierowab parowozem**; n. *Führen eine Locomotive*; r. управлять паровозомъ; f. *conduir, diriger une locomotive*.
- Kierownica, kierująca, wodząca**, (mech.) n. *Leitlinie*; r. директриса, направляющая (линія); f. *diréc-*

trice; a. *directrix*; po której po-
suwa się linia, tworząc powierzchnię.

Kierownica (bud. mach.), p. Wodzydło.

— p. Prowadnik.

— p. Linią rysowniczy.

— łożyska, (parw.): n. *Scheerbacken*.

— stawidła, p. Kulisa.

— trzonu suwakowego, (par.); n. *Schieberstangenführung*; r. направляющая тяга золотникового стёржня; f. *guide de la tige du tiroir*; a. *slide-valve rod guide*.

— wodzika, (bud. mach.); n. *Dampfkolbenführung, Kreuzkopfführung, Kreuzkopfbacken*; r. направляющая кулисы; f. *coulisseaux de la coquille du piston*.

Kierownik, p. Majster.

— (u wozu), p. Zwrotnia.

Kierunek; n. *Richtung*; r. направле-
ние; f. *direction*; a. *direction*.

— drogi żelaznej, (ruch.); n. *Richtung der Eisenbahn, Eisenbahnrichtung*; r. направление желёзной дороги; f. *direction ou tracé du chemin de fer*; a. *direction of railway*.

— jazdy, (ruch kol.); n. *Fahrtrichtung*; r. направление вьзды; f. *direction de la marche des trains*.

— ruchu; (ruch kol.); n. *Verkehrsrichtung*; r. направление движенія; f. *sens de la circulation*.

— siły, (mech.); n. *Kraftrichtung, Richtung der Kraft*; r. направле-
ние силы; f. *direction de la force*; a. *direction or line of direction of the force*.

Kijania, kijań, przybijak, berlik, młot dwuręczny, (narz.): n. *Vorschlaghammer, Zuschlaghammer*; r. ку-
ва́лда; f. *maquette*; młot gruby i ciężki.

Kilof, p. Kliniak.

Kilogram; n. *Kilogramm*; r. кило-
граммъ; f. *Kilogramme*; a. *Kilogramm*; przyjęta jednostka wagi,
znak kg. = 1000 gramów = 100
dekagramów = 2 442 funtom.

Kilogrametr; n. *Kilogrammter, Meterkilogramm*; r. килограммётръ;
f. *kilogramètre, kilogrammètre*; a. *kilogrammeter*; jednostka pracy mechanicznej potrzebnej do pod-
niesienia 1. kilograma na wyso-
kość jednego metra w ciągu jednej

sekundy; (= 0,2 pudostopy =
8,0032 funto-stóp).

Kilolitr; n. *Kiloliter, Stere*; r. кило-
літръ; f. *kilolitre, stère*; a. *cubic
meter, stere*; = 1000 litrom.

Kilometr; n. *Kilometer*; r. киломётръ;
f. *kilomètre*; a. *kilometer*; = 1000
metr. = 468,7 sążeń. ross. = 0,9374
wiorsty.

— osiowy, osny, (ruch kol.); n. *Achskilometer*; r. осевой киломётръ;
f. *essieu-kilomètre*; iloczyn ilości
osi w pociągach przez odległość
w kilometrach, którą przebiegły.

— parowozowy, (ruch kol.); n. *Locomotivkilometer*; r. паровозный
киломётръ; f. *locomotive-kilomètre*;
jednostka wyzysku parowozu.

— pociagowy, (ruch kol.); n. *Zugskilometer*; r. по́вздыный кило-
мётръ; f. *train-kilomètre*; iloczyn
ilości pociągów przez długość,
którą przebiegły.

— użyteczny, k. nieużyteczny; n. *Nutzkilometer, Leerkilometer*; r. полё-
зный киломётръ, bezpoлезный
киломётръ; f. *kilomètre utile, k.
inutile*.

— wozowy, (ruch kol.); n. *Wagenkilometer*; r. вагонный киломётръ.

Kilometroskaz, p. Skorowidz z odle-
głości kilometrowych.

Kilometrowe, (milowe), (ruch kol.);
n. *Kilometergeld*; r. повёрстные;
f. *prime de parcours, indemnité
de parcours, frais de route*; do-
datek do płacy od kilometra drogi.

Kiszka, p. Waż.

— faszynowa, wiklinowa, wiązkowa,
(bud. wod.); n. *Faschinenwurst, Faschinenband*; r. прутьяной ка-
натъ, флашинная перевязка; f. *clayon des fascines*; a. *fascine-
band*; długie i cienkie wiązki z prze-
cia łożowego do łączenia faszyn.

Kiśc, kiściny, p. Pędzel z włosów.

Kit, (matr.); n. *Kitt*; r. замазка; f. *lut, mastic, badigeon*; a. *badigeon*; spo-
iwo o stanie skupienia zazwyczaj
ciastowatym, które po użyciu twar-
dnieje, łącząc trwałe spojone części.

— asfaltowy; n. *Asphaltkitt*; r. ас-
фальтовая замазка.

— cementowy; n. *Cementkitt, hydraulischer*; r. цементовая замазка;
f. *lut, mastic, ciment*; a. *lute, cement*.

- Kit gorący**; n. *Feuerkitt, Brandkitt*; r. горячая замазка; f. *mastic à chaud*; a. *kit, kit-composition*.
- **miniowy**; n. *Miniumkitt*; r. сурько́вая замазка.
- **ogniotrwały**; n. *Beschlagkitt, feuerfester Kitt*; r. огнепостоянная замазка; f. *lut infusible, mathe*; a. *fire-lute*.
- **okienny**; n. *Glaserkitt, Fensterkitt*; r. око́нная замазка; f. *mastic à vitres, lut de vitrier*; a. *glazier's putty*.
- **ołowiany**; n. *Bleikitt*; r. свинце́вая замазка.
- **stolarski**; n. *Holzkit*; r. столя́рная замазка; f. *mastic de menuisier, futée*; a. *joiner's putty*.
- **żelazny**; n. *Eisenkitt, Rostkitt*; r. жеде́зная замазка, чугу́нный це́мент; f. *mastic de fer, mastic de limaille de fer*; a. *iron-rust-cement*.
- Kitowanie, kitować**; n. *Kitten, Verkitten*; r. зама́зывание, зама́зка, зама́зывать; f. *mastiquer*; a. *to putty*.
- Klamka**, (wóz.); n. *Drücker, Falle*; r. ручка, фале́я; f. *loquet*; a. *latch*.
- **lub w ogóle spust**, (ślus.); n. *Klinke, Falle*; r. щеко́лдá; f. *loquet, cadole*; a. *latch*; to, co się spuszcza w zamku, więc rygiel, zasuwa zatrasku.
- Klamra, spona, kluba**, (bud.); n. *Klammer, Krampe*; r. ско́ба; f. *agrafe, crampe, crampon*; a. *cramp*.
- **do przymocowywania słupków do belki czołowej**, (wóz.); n. *Klammer zur Befestigung der Säulen an den Brustbaum*; r. ско́ба для прикрѣплѣнія стое́къ къ бу́ферному бру́су.
- **podmaźniczna, spona, spojka wideł-widłowa**, (wóz.); n. *Achsgabelsteg*; r. стру́нка бѹксовой ла́пы; f. *armature de plaque de garde*; spraja końce wideł poniżej łożyska.
- **żelazna, spona żelazna**, (bud.); n. *Klammer, Eisenklammer*; r. жеде́зная ско́ба, кля́мерь; f. *agrafe en fer*; a. *cramp-iron*.
- Kłapa, wentyl, przepust, pastka**, (parw.); n. *Klappe, Ventilklappe, Gelenkventil*; r. кла́панъ; f. *souape, clapet*; a. *valve, foot-valve, lower clack*; płyta jako-wentyl pompy.
- **bezpieczeństwa, wentyl bezpieczeń-**
- stwa**, (parw.); n. *Sicherheitsventil*; r. предохра́нительный кла́панъ; f. *souape de sûreté*; a. *safety-valve*.
- Kłapa boczna wozu pomostowego (uplatform)**, (wóz.); n. *Seitenklappe*; r. боковой борть у платфо́рма.
- **czołowa wozu pomostowego (wóz)**; n. *Stirnklappe*; r. лобовой борть у платфо́рма.
- **dmuchawki**, (parw.); n. *Kegelklappe*; r. сифо́нный кла́панъ; f. *souape conique*; a. *conical valve*.
- **kulista, przepustnik kulisty, wentyl kulisty**, (bud. mach.); n. *Kugelventil*; r. шаровой кла́панъ; f. *souape à boulet*; a. *ball-valve*.
- **popielnika**, (par.); n. *Aschenklappe, Aschenfallthüre*; r. засло́нка, дверцы́ или кла́панъ зольника или подду́вала; f. *écran du cendrier, porte du cendrier*; a. *ash-pit-hammer, ash-pit-door*.
- **wypustowa, ekshaustor, dmuchawka parowa**, (parw.); n. *Blaskegel, Exhaustor*; r. ко́нусъ, эксга́усторъ; f. *sifflet de cheminée*; a. *air pipe, venthole*.
- Kłasa**, (ruch kol.); n. *Classe*; r. класе́ь; f. *classe*; a. *class*; jednostka podziału towarów, wozów i t. p.
- **ładunku całowozowego**, (ruch kol.); n. *Wagenladungsclasse*; r. разря́д поваго́нного тари́фа (или гру́за); f. *classe à charge complète*; dla towarów cały wóz wypełniających.
- Klasyfikacya**, (taryf.); n. *Classification*; r. класифика́ция; f. i a. *classification*.
- Klatka na psy**, p. Przedział na psy.
- **schodowa**; n. *Treppenhaus, Stiegenhaus, Treppentintel*; r. ле́стничная кля́тка; f. *cage d'escalier*; a. *stair-case*; przestrzeń mieszcząca schody.
- **wozu, k. wozowa**, p. Pudło wozu.
- Kleiciel**; n. *Leimer*; r. кле́йщикъ; f. *colleur*.
- Kleidło**, p. Spoiwo.
- Kleistość**; n. *Leimigkeit*; r. кле́йкость; f. *mucilage, viscosité*.
- Klej**, (matr.); n. *Leim*; r. кле́й; f. *colle*; a. *glue*; materiał do klejenia, używany przez wygotowywanie tkanek zwierzęcych.
- **płynny**; n. *flüssiger Leim*; r. жид-

- кий клей; f. *colle liquide*; a. *moist-gluе*.
- Klej roślinny**; n. *Kleberleim*; r. растительный клей; f. *colle végétale ou albuminoïde, Gluten*; a. *gluten*.
- **rybi**; n. *Fischleim, Hausenblase*; r. рыбій клей; f. *colle de poisson, ichthyocolle*; a. *isinglass, fish-gluе, ichthyocollo*.
- **stolarski**; n. *Tischlerleim, Hornleim*; r. столярный клей; f. *colle forte*; a. *joiner's gluе*.
- Klepacz**, p. Drag do uszczelniania.
- Klepalność**, p. Kowność, kujność.
- Klepanie, młotowanie**, (kow.); n. *Hämmern, Treiben, Schlagen*; r. клѣпка; f. *martelage*; a. *hammering, raising*; kucie na zimno.
- Klepka**, (bedn.); n. *Daube, Fassdaube*; r. клѣпка; f. *douve, douelle*; a. *stave, staff*; część składowa ściany wyrobów bednarskich.
- Kleszczaki, szpony**, (bud. kol.); n. *Steinzange, Steinklaue*; f. *loure à tenailles*; a. *stone pincers, mason's iron-tong, ram-tongs*; przyrząd opatrzone zębami do dźwignia kamieni.
- Kleszcze**, (narz.); n. *Zange*; r. клѣщи; f. *tenaille*; a. *pincers, tongs*; narzędzie do przytrzymywania materiałów.
- do drutu, p. Obcegi do drutu.
- do ściągania pasów przy zszywaniu, (narz.); n. *Riemenspanner*; r. приборъ для натягиванія при сшивкѣ ремней на самомъ шкѣвѣ; f. *tendeur de courroies*; a. *belt-clamp*
- do ściskania przedmiotów niejednakowej grubości, (narz.); n. *Schraubzwinge, Leimzwinge*; r. штраубцвѣнги, струбцѣнки; f. *happe, presse à main, presse à serrer*; a. *cramp, press, screw-clamp*.
- do wyciągania, do ciągnięcia; n. *Ziehzange*; r. волочильныя клѣщи; f. *tenaille à tréfiler*; a. *plyer-dogs*.
- do wyciągania gwoździ; n. *Nagelzange*; r. клѣщи для выдѣргиванія гвоздѣй, гвоздодѣрь; f. *loup*; a. *nail-nippers*.
- imadła, p. Szczęki imadła.
- klinowe, do ściskania kilku desek sklejonych, (stol.); n. *Leimzange*; r. клинчатая струбцѣнка.
- Kleszcze kowalskie**, (kow.); n. *Schmiedezange*; r. кузнечныя клѣщи; f. *tenaille à forger*; a. *smith's tongs*; narzędzie do chwytania i przytrzymywania żelaza podczas kucia.
- **kowalskie okrągłe**; n. *Rundzange*; r. круглогубцы; f. *pincette ronde*; a. *round pleyer, round-nose-pleyer*.
- **kowalskie większe**; n. *Plattzange, Flachzange*; r. кузнечныя большія клѣщи, плоскогубцы; f. *pincette plate, béquette*; a. *pleyer, flat pleyer*.
- **krające**, p. Kleszcze ostre.
- **lutownicze**; n. *Löthzange*; r. паяльные клѣщи; f. *pincette à souder, tenaille a souder*; a. *hawk-bill, hawk-bill-pleyer*.
- **małe, kleszczyki**; n. *kleine Zange*; r. щипчики; f. *tenette, tenelle*; a. *small tongs, wippers, pincers*.
- **odlewnicze**; n. *Anbindezange*; r. литейныя клѣщи; f. *tenaille à crochets*; a. *kidnippers*.
- **ostre, obcegi krające**; n. *Beisszange, Kneipzange, Zwickzange*; r. острогубцы, кусцы; f. *tenaille à couper, tricoise, piece coupante*; a. *pincers, wippers, cutting pleyers*.
- **plombowe, szczytce plombowe, obcegi do plombowania**, (ruch kol.); n. *Plombirzange*; r. plombірныя клѣщи; f. *pinces à plomber*; a. *pincers for lead-plumbs*; narzędzie do ściskania i równoczesnego znaczenia pieczęci ołowianych.
- **płaskie, pospolite**; n. *Plattzange, Flachzange*; r. плоскогубцы; f. *pincette, béquette*; a. *pleyers, flat pleyer*.
- **przednie, ceگی przednie, warsztatu stolarskiego**, (stol.); n. *Zange vordere*; r. верстачный столярный передній сжимъ или зажимъ; f. *tenaille*; a. *pincers, tongs*.
- **ręczne**; n. *Greifzange*; r. ручныя клѣщи; f. *tenaille a main*; a. *hand-tongs*.
- **sprężynowe**; n. *Federheber, Federzange*; r. пружинныя клѣщи; f. *tenaille à ressort*; a. *spring-tongs*.
- **rozsuwane, do ściskania desek sklejonych na krawędź**; n. *Schraubknecht*; r. раздвижная струбцѣнка.

- Kleszcze tyglowe**; n. *Tiegelzange, Bauchzange*; r. тигельныя клѣщи; f. *tenaille a creuset*; a. *crucible-tongs*.
- **tyglowe, probiercze**; n. *Kluft, Probrzange*; r. пробирныя тигельныя клѣщи; f. *tenaille des essayeurs, pince d'essageur*; a. *essayers' tongs*.
- **tylne, cęgi tylne, warstata stolarskiego**, (stol.): n. *Zange, hintere*; r. веретачный столярный задній сжимъ или зажимъ; f. *tenaille*; a. *pincers, tongs*.
- **wielkie, kleszczyska**; n. *grosse Zange, Schrötlingszange*; r. большія кузнечныя клѣщи; f. *étangue, étangue, étanque*; a. *large tongs*.
- **z nasówką**; a. *Schiebzange*; r. клѣщи съ шпандриком; f. *tenaille à boucle*; a. *pin tong, sliding tong*.
- Klin (zaperek)**; n. *Keil*; r. клинъ, чекá; f. *coin, cale*; a. *wedge, key, cottar, cottrel*.
- **ciągła, (wóz)**; n. *Zugstangenkeil, Sicherheitskeil*; r. чекá упряжнаго стѣржня; f. *clavette de tige de traction*; służy dla bezpieczeństwa w razie zerwania się ciągła.
- **do krzyżaka tókowego, klin wodzika**, (parw.); n. *Kreuzkopfkeil*; r. клинъ или чекá въ поршневомъ кулакѣ.
- **do przewodu pociągowego, klin ciągła**, (parw. wóz.); n. *Zugs-Vorrichtungskeil*; r. чекá въ тяговомъ аппаратѣ; f. *clavette de traction*.
- **oporowy**; n. *Schliesskeil, Setzkeil*; r. опорный клинъ; f. *clavette de serrage*; a. *key, cottar, cottrel*.
- **osiowy, (wóz.)**; n. *Achskeil*; r. осевая чекá; f. *coin d'essieu*; a. *wedge of axle*.
- **pociągowy, (wóz.)**; n. *Zugskeil*; r. потяжная чекá; f. *clavette de traction*; przenosi siłę pociągowa na wóz.
- **tłuczka zderzakowego. (buforowy)**, (wóz.); n. *Bufferstangenkeil*; r. бѹферная чекá или закрѣпка; f. *clavette de tige de tampon*; a. *key, cutter*.
- **trzonu suwakowego, (parw.)**; n. *Schieberstangenkeil*; r. клинъ зодотниковаго стѣржня.
- **ustawniczy, (parw.)**; n. *Stellkeil, Gegenkeil, Zugkeil, Triebkeil*; r. *Triebkeil*; r. натяжной клинъ, натяжная чекá; f. *clavette de dressage ou de calage*; a. *tightening-key*; klin do zbliżania lub oddalania części połączonych.
- Klin z posłtkiem**; n. *Keil mit Lösekeil*; r. двойной клинъ; f. *clavette et contre-clavette*; a. *gib and cottar*.
- Kliniak, kilof, (bud.)**; n. *Spitzhacke, Schlitzkeilhaue, Kerbhäuer*; r. кирка, кáйла; f. *pic*; a. *picks*; narzędzie górniczne, rodzaj oskarda, podobne do młota kolcem zakończona, do wycinania rowków w pokładzie kamieni przed wylamywaniem tychże.
- Klinica**, p. *Śruba hamulcowa*.
- Kliniec**, p. *Zwornik*.
- Klinowanie**; n. *Verkeilen, Festkeilen, Keilverbinding*; r. закрѣпленіе чекáми; f. *clavetage*; a. *keying*.
- Klinować szyny**; n. *Schienen verkeilen*; r. подклінивать рельсы; f. *coiser les rails*; a. *to wedgethe rails*.
- Klinówka**, p. *Cęgła klinowa*.
- Kloc**, p. *Kłoda*.
- Kłuba**, p. *Klamra, spona*.
- **resorowa**, p. *Wieszadło resorowe*.
- **tokarska, (tok.)**; n. *Herzkloben*; r. токарный хомѹтъ.
- **u drzwi**, p. *Uszko plombowe*.
- **zderzakowa, (buforowa), osadka latarni, (wóz.)**; n. *Schlussignal-Laternenhülse*; r. бѹферная скóба для фонаря; do latarni sygnałowej końcowej.
- Klucz, (ślus.)**; n. *Schlüssel*; r. ключъ; f. *clef*; a. *key, wrench*.
- **do kurka**; n. *Hahnschlüssel*; r. пробка крана.
- **do śrub, do mater, do naśrubków, (bud. mech.)**; n. *Schraubenschlüssel, Anziehschlüssel*; r. гаечный или винтовбй ключъ; f. *clef à vis, clef à écrou, clef à cirons, tourne-vis*; a. *screw-key, screw-wrench, screw-spanner*.
- **francuski, rozsuwalny, uniwersalny**; n. *französischer Schraubenschlüssel, Universal-Schraubenschlüssel*; r. французскій, раздвижной или универсальный ключъ; f. *clef à machoir mobile, à mol, clef française, clef universelle*; a. *spanner, double wrench, cock wrench, french wrench, universal screw-wrench*.

- Klucz imadła, przetyczka, knebel**, (ślus.) ; n. *Schlüssel des Schraubstocks* ; r. зажимной рычагъ въ тискахъ ; f. *manivelle d'un étai* ; a. *spanner*.
- **łubkowy**, (bud kol.) ; n. *Laschenschraubenschlüssel* ; r. ключъ для скрѣпленія рельсовыхъ накладокъ ; f. *clef pour le serrage des boulons d'eclisse* ; a. *screw key for fish-bolts* ; do przytwierdzania łubków przez przyciąganie śrub łubkowych.
- **Morsego**, (teleg.) ; n. *Taster, Morsetaster* ; r. ключъ въ аппарacie Морса ; f. *clef manipulateur* ; przyrząd, za pomocą którego wysyła się przy telegrafowaniu prąd do linii telegraficznej.
- **prasowany** ; n. *gepresster Schlüssel* ; r. штампованный ключъ.
- **sklepienia, główny kamień jego**, (bud.) ; n. *Schlusstein, Gewölbschlusstein* ; r. замокъ свода ; f. *clef d'un arc* ; a. *keystone, centrevoussoir*.
- **widłowy, widłak**, (bud. kol.) ; n. *Gabelschraubenschlüssel* ; r. вилкообразный гаечный ключъ ; f. *clef à fourche* ; a. *fork-wrench*.
- Kluczka, ucho**, żelazko we drzwiach, na które klamka zapada, to samo co skobel.
- **do linki sygnałowej**, (wóz) ; n. *Signalleinensführungsöse*.
- Kładka boczna parowozu, chodnica**, (parw.) ; n. *Laufbrücke, Seitengang einer Locomotive* ; r. паровозная боковая площадка ; f. *galerie d'une locomotive* ; a. *foot-board, running-board*.
- **wozu, chodnica, deska stopniowa**, (wóz) ; n. *Laufbrett* ; r. ступеньчатая доска ; f. *marche pied continue*.
- Kłaki, sierć bydłęca**, (matr.) ; n. *Kuhhaare* ; r. сѣски ; f. *poil* ; a. *hards*.
- **Zgrzebie**, p. Rakuly.
- Kłapanie obręczy, dźwięcenie obręczy**, (ruch kol.) ; n. *Klappern der Radbandage* ; r. трясѣние бандажей ; f. *locher des bandanges* ; a. *to loose the tires*.
- Kłab, lupa**, (hutn.) ; n. *Luppe, Deul, Schrei, Cotta* ; r. крица, болванка, чўшка ; f. *loupe, bal, massé, lopin de fer* ; a. *loop, lump, ball, bloom* ;
- bryła surowca wyświeżona, którą się następnie przerabia pod młotem.
- Kłoda, kloc, pniak, kień, pień** ; n. *Klotz* ; r. колода ; f. *bloc* ; a. *block*.
- **hamulcowa, klocek hamulcowy, klocek hamulca**, (wóz.) ; n. *Bremsklotz, Bremsbacke*, r. тормазная колодка ; f. *sabot de frein* ; a. *brake-block* ; część hamulcaklocowego, przylegająca bezpośrednio do koła.
- **tracka, kloc tracki** ; n. *Sägeblock* ; r. колода ; f. *bille, bloc* ; a. *plank-log, saw-block* ; drzewo przyrządzone do wyrabiania materiału tartego.
- Kłonica**, (wóz) ; n. *Drehschemmelarm, Kipprunge, Runge* ; r. клоніца ; f. *raucher de la traverse mobile* ; drag żelazny, umocowany po boku jarzma zwrotu, celem zwarzcia ładunku.
- **przenośna**, (wag.) ; n. *Kippe, Geissfuss* ; r. съёмная стойка у платформъ ; f. *raucher en pied-de-biche* ; służy do zwarzcia wysokiego ładunku (desek) na wozach odkrytych.
- Kłódka** ; n. *Hängschloss, Vorhängschloss* ; r. висячий замокъ ; f. *cadenas* ; a. *padlock*.
- Knaga**, p. Szczęki tokarni.
- Knara**, p. Grzechotka.
- Knebel**, p. Klucz imadła.
- Knot**, (matr.) ; n. *Docht* ; r. фитиль, свѣтильня ; f. *mèche* ; a. *wick* ; rzadka tkanina lub nić bawełniana, wsiąkająca w siebie za pomocą włoskowatości światliwo lub smarowidło płynne.
- **do lamp** ; n. *Lampendocht* ; r. ламповый фитиль ; f. *mèche à lampe* ; a. *lamp-wick*.
- **maźniczy** ; n. *Lagersaugdocht, Schmierdocht, Schnürldocht* ; r. бѣсковый фитиль ; f. *mèche à siphon, mèche à graissage* ; a. *wick*.
- **okrągły, pełny** ; n. *voller Docht* ; *Runddocht* ; r. krągły фитиль ; f. *mèche ronde* ; o przekroju okrągłym, pełnym.
- **płaski** ; n. *Flachdocht, flacher Docht* ; r. płaski фитиль ; f. *mèche plate* ; a. *flat wick* ; tkanina w kształcie wstęgi.
- **rurkowy** ; n. *Runddocht, Hohldocht* ; r. trójboczny фитиль ; f. *mèche ronde* ; a. *round wick* ; jednostażna

tkanina otaczająca palnik dokoła w kształcie walca.

Knytel, p. Obuch.

Kobalt (farba), (barw.); n. *Kobalt*. r. КОБАЛЬТЪ; f. i a. *cobalt*.

Kobaltyna szara, p. Błyszcz kobaltu.

Kobierzec, dywan; n. *Teppich*; r. ковёръ; f. *tapis*; a. *carpet*.

Kocioł, **kocioł**, (bud. mach.); n. *Kessel*; r. котёлъ; f. *chaudière*; a. *boiler*, *kettle*; naczynie metalowe do gotowania i t. p.

— **cyldrowy**, **cyldryczny**, (budowa mach.); n. *Cylinderkessel*, *Walzenkessel*; r. цилиндрический котёлъ; f. *chaudière cylindrique*; a. *cylindrical boiler*.

— **cyldryczny z ogrzewaczami (z bójlerami)**, (bud. mech.); n. *Dampfkessel mit Siedern*, *mit Vorwärmer*, *Siederkessel*; r. цилиндрический котёлъ съ кипятыльниками; f. *chaudière cylindrique à bouilleurs*; a. *cylindrical boiler with boiler-tubes*.

— **kornwalijski**; n. *Corncoalkessel*, *Walzenkessel mit innerer Feuerung*; r. корнваллійскій котёлъ; f. *chaudière cylindrique à foyer intérieur*; a. *cornish boiler*.

— **o niskiem ciśnieniu**; n. *Niederdruckkessel*; r. котёлъ низкаго давлѣнія; f. *chaudière à basse pression*; a. *low-pressure boiler*.

— **o wysokiem ciśnieniu**; n. *Hochdruckkessel*; r. котёлъ высokaго давлѣнія; f. *chaudière à haute pression*; a. *high-pressure boiler*.

— **parowozowy**, (parw.); n. *Locomotivkessel*; r. паровозный локомотивный котёлъ; f. *chaudière de locomotive*; a. *locomotive-boiler*.

— **parowy**; n. *Dampfkessel*; r. паровой котёлъ, паровикъ; f. *chaudière à vapeur*, *générateur de vapeur*; a. *steam-boiler*.

— **peka**; n. *der Kessel platzt*; r. котёлъ разрывається, лопається; f. *la chaudière creve*; a. *the boiler bursts*.

— **powietrzny**, p. Wietrznik.

— **rurowy**, n. *Röhrenkessel*; r. трубчатый котёлъ; f. *tubulaire à flamme directe*; a. *tubular-boiler*.

— **skrzyniowy**; n. *Wagenkessel*, *Kofferkessel*; r. корбчатый котёлъ

Yatta; f. *chaudière à tombeau*, *chaudière en tombereau*; a. *caravan-shaped boiler*, *waggon-boiler*.

Kocioł wybucha; n. *der Dampfkessel explodirt*, *zerspringt*; r. котёлъ взрывається, котёлъ взлетаетъ; f. *la chaudière éclate*; a. *the steam-boiler bursts*, *the steam-boiler flies into pieces*, *it explodes*.

Kociołek; n. *kleiner Kessel*; r. малый котёлъ, котелокъ; f. *chaudron*, *petite chaudière*; a. *kettle*, *caldron*.

Koks, (matr.); n. *Kok*, *Coak*, *Coak*. *Koke*, *Koks*; r. коксъ; f. *coak*, *charbon de houille*, *charbon de terre épuré*; a. *coke*.

Kolanko hamulca; p. Dźwignik kolankowy.

Kolano korbowe, **oś korbowa**, **wał korbowy**, (bud. mach.); n. *Kurbelachse*, *gekröpfte Welle*; r. колѣно кривошипа; f. *axe coudé*, *arbre en villebrequin*; a. *cranked-axle*; korba utworzona wygięciem środkowej części wału lub osi.

— **rury**; n. *Knierohr*; r. колѣно трубы; f. *jarret d'un tuyau*.

Kolej; n. *Bahn*; *Spurbahn*; r. рельсовая дорога; f. *chemin en rails*; a. *rail-road*.

— **drewniana**, **droga o torze drewnianym**, (bud. kol.); n. *Holzbahn*; r. дровяная дорога; f. *chemin de bois*, *voie en bois*; a. *wooden railway*.

— **konna**, **tramwaj**, (bud. kol.); n. *Pferdebahn*, *Tramway*; r. конно-железная дорога; f. *chemin de fer américain*, *chemin de fer à traction de chevaux*; a. *tramway*; konie są siłą pociągową.

— **wisząca**, **linowa**; n. *Seilbahn*, *Drahtseilbahn*; r. висячая или проволочная дорога; f. *chemin funiculaire*; u której wagonu są przyczepione do liny ruchomej.

— **żelazna**, p. Droga żelazna.

— **żelazna drogowa**, n. *Strasseneisenbahn*, *Dampftramway*; r. шосейная железная дорога; f. *chemin de fer routière*; a. *street-railway*; złożona na drodze już istniejącej dla wozów zwyczajnych.

Kolejnictwo; n. *Eisenbahnwesen*; r. железнодорожное дѣло; f. *art du chemin de fer*, *régime des chemins de fer*.

- Kolektor**, (elekt.); p. Zbiornik.
- Kollodium**, (matr.); n. *Collodium*; г. коллодіумъ; roztwór bawełny
- Kolor**, p. Barwa. [strzelniczej.]
- **nabiegły, barwa nabiegła**; n. *Anlaufarbe*; г. налётный или поблжальный цвѣтъ, цвѣтъ отпуски стали и желѣза; f. *couleur du recuit*; a. *annealing - colour, tempering-colour*.
- Kolumna**, (arch.); n. *Säule*; г. колонна; f. *colonne*; a. *column*.
- Kołek**, (stol.); n. *Holznaegel*; г. дѣвянный гвоздь, нагель, болтъ, колъ; f. *cheville, gournable*; a. *peg wooden, nail, trummel, trenail*; drewniany.
- **faszynowy, wiązkowy**, (bud. wod.); n. *Faschinenpflock*; г. фашинный колъ, колышекъ; f. *piquet de fascine*; do przybijania faszyn.
- **mierniczy, palik mierniczy**, (mier.); n. *Kettenstab, Kettenhalter*; г. г. межевой колъ; f. *bâton de la chaîne d'arpenteur*; a. *picket*.
- Kołnierz, krysa, (flansa)**; (bud. mech.); n. *Flantsche*; г. фланецъ; f. *colerette, collet de jonction*; a. *flange*, p. Кравѣдъ i Obrzeże. [flanche.]
- **suwaka, krysa suwaka**, (par.); n. *Schieberlappe*; г. фланецъ зодотника.
- Koło**, (mat.; n. *Kreis*; г. кругъ; f. *cezele*; a. *circle*.
- (bud. mach.); n. *Rad*; г. колесó; f. *roue*; a. *wheel*.
- **biegowe**, p. Koło podtrzymujące.
- **frykcyjne**, p. Koło trące.
- **kuplowane**, p. Koło wiązane.
- **inne**, (wóz); n. *Gussrad*; г. литое колесó; f. *roue fondue*.
- **linowe**; n. *Seilscheibe*; г. канатное колесó; f. *bobine*; a. *disc*.
- **luźne**; p. Koło wolne.
- **łańcuchowe**; n. *Kettenrad*; г. цѣпное колесó; f. *roue à chaîne*; a. *chain, wheel, chain pulley*.
- **ostrokřęowe**, p. Koło stożkowe.
- **palczaste**, p. Koło zębate drewniane.
- **parowozowe**, (parw.); n. *Locomotivrad*; г. паровозное колесó; f. *roue de locomotive*; a. *wheel of the locomotive*.
- **pasowe**, p. Koło transmisyjne.
- **pełne**, p. Koło tarczowe.
- **pędowe**, (bud. mach.); n. *Treibrad*, *Hauptrad*; г. движущее колесó; f. *roue conductrice, roue motrice*; a. *driving-wheel*; wodzące, porędowne, poruszające.
- Koło pędzone**, (bud. mach.); n. *Trieb-rad*; г. движимое колесó; f. *roue conduite*; a. *follower*.
- **pęknięte na wieńcu**; n. *am Kranzengesprungenes Rad*; г. колесó лопнувшее на ободѣ.
- **podtrzymujące, biegowe, potoczne**, (par.); n. *Tragräder*; г. поддерживающій, несвязанный, бѣгущія колесца; f. *roues de support, petites roues*; a. *truck-wheels, trailing-wheels*.
- **podziałowe**, (parz.); n. *Theilkreis*; г. дѣлительный кругъ.
- **pośrednie**; n. *Zwischenrad*; г. промежуточное колесó; f. *roue intermediaire*; a. *intermediate wheel*.
- **potoczne**, p. Koło podtrzymujące.
- **przednie**; n. *Vorderrad*; г. переднее колесó; f. *roue de devant, roue d'avant*; a. *leading wheel*.
- **przewodowe**, p. Koło transmisyjne.
- **sprężone**, p. Koło wiązane.
- **stopniowe, wertel**; n. *Stufenscheibe, Stufenrad*; г. ступенчатый шкивъ, ступеньчатое колесó; f. *poupée, roue en étages*; a. *shufflinghead, wheel in steps*; kilka kół pasowych razem odlanych o różnych średnicach.
- **stożkowe, ostrokřęowe, koniczne**; n. *Winkelrad, konisches Rad, Kegelfrad*; г. коническое зубчатое колесó; f. *roue (dentée) d'angle, roue conique*; a. *bevel-wheel, contract-wheel, conical wheel, mitre-wheel, angular-wheel*; dla osi przeciagających się.
- **sprychowe**; n. *Speichenrad*; г. колесó со спицами; f. *roue à rais*; a. *wrought-iron wheel with spokes*; złożone z dzwon wygiętych razem ze sprychami.
- **tarczowe kute**; n. *Schmiedeisernes Scheibenrad*; г. ковнное дисковое колесó; wykute lub walcowane z żelaza kutego.
- **lane, koło pełne**; n. *Schalengussrad*; г. дисковое колесó; f. *roue fondu en coquille*; a. *cast iron chilled wheel*; w którym piasta, tarcza i obręcz odlane są razem.

- Koło ze stali lanej**, (wóz); n. *Gussstahlscheibenrad*; r. дѣсковое колесо изъ лѣтой стали.
- **o tarczy drewnianej**, (wóz); n. *Holz-scheibenrad*; r. деревянное дѣсковое колесо.
- **o tarczy papierowej**, (wóz.); n. *Papierscheibenrad*; r. бумажное дѣсковое колесо.
- **tokarskie**, p. Точыдло.
- **transmissyjne, pasowe, przewodowe**, (bud. mach.); n. *Riemenscheibe, Riemenscheibenrad*; r. передаточное колесо, передаточный шкивъ; f. *poulie*; a. *pulley, sheave-drum*.
- **trące, koło tarcia, koło frykcyjne**, (bud. mach.); n. *Frictionsrad, Reibungsrad*; r. колесо трѣнія, фрикціонное колесо; f. *roue de friction, de frottement*; a. *friction wheel*.
- **tylne**, (wóz); n. *Hinterrad*; r. заднее колесо; f. *roue de derrière, roue d'arrière*; a. *hind-wheel, trailing-wheel, backwheel*.
- **wozowe, u wozu, wagonowe**, (wóz); n. *Wagenrad*; r. вагонное колесо; f. *roue*; a. *wheel*.
- **wiązane, sprzężone, kuplowane**, (parw.); n. *Kuppelräder, verkuppelte, gekuppelte Räder*; r. спаренныя, связанныя, сдвоенныя колеса; f. *roues accouplées*; a. *coupled wheels*.
- **wirowe**, p. Turbina.
- **wodzące**, p. Koło pociągowe.
- **wodne**; n. *Wasserrad*; r. водяное, гидравлическое колесо; f. *roue hydraulique*; a. *water-wheel*.
- **wolne, luzne**, (parw.); n. *Laufrad, Schlepprad, loses Rad*; r. свободное, холостое колесо; f. *roue décalée, roue détachée de l'essieu, roue folle*; a. *free wheel, loose wheel*.
- **zamachowe, rozpędowe, szalone**; n. *Schwungrad*; r. маховикъ, маховое колесо; f. *volant, roue volante*; a. *fly-wheel, fly-weight*.
- **zapadkowe**; n. *Sperrad, Schieb-rad*; r. храповое колесо, храповикъ; f. *roue à declic, roue (dentée) à rochet, roue d'encliquetage*; a. *ratchet wheel, rack-wheel, cop-slopping, curbe-wheel*; koło ząbione do wstrzymywania ruchu kołowego w jednym kierunku.
- Koło zębate**; n. *Zahnrad*; r. зубчатое колесо; f. *roue dentée, endentée, roue d'engrenage*; a. *toothed wheel, cogged wheel*.
- **walcowe, cylindryczne, czołowe**; n. *Stirnrad, Stirnzahnrad, Spornrad, Kammrad*; r. цилиндрическое зубчатое колесо, кулачное, гребенчатое колесо; f. *roue (dentée) cylindrique, hélisson*; a. *cylindrical-wheel, spur-wheel, cog-wheel*.
- **zębate dobrane, dobre, stosowne, dobór kół**; n. *Rübersatz*; r. наборъ зубчатыхъ колесъ. f. *roues dentées accouplées, engrenage conique*.
- **zębate, drewniane, koło palczaste**; n. *Zahnrad mit Kämmen, Kammrad*; r. колесо съ деревянными зубцами; f. *roue à dents de bois*; a. *cog-wheel, wheel-with teeth of wood*.
- **zębate hyperboliczne**; n. *hyperbolisches Rad*; r. гиперболическое зубчатое колесо; f. *roue (dentée) hyperbolique*; a. *skew-wheel, hyperbolic wheel*; dla osi omijających się.
- **zębate śrubowe**; n. *Schraubenrad, Schneckenrad*; r. винтовое зубчатое колесо; f. *roue à vis, roue hélice*; a. *screw-wheel, worm-wheel*; ząbienia się z śrubą.
- **zluzowane, obluźwane na osi**; (wóz.); n. *loses Rad, Radlos*; r. колесо ослабшее на осі, ослабшее колесо; f. *roue décalée*; koło które straciło łączność z osią.
- Kołowrotek sygnałowy**, (parw.); n. *Signallementrommel*; r. сигнальная катушка; f. *tambour pour enrôler la corde-signal*; bęben z korbą na który się zwija linkę sygnałową.
- Kołowrót**; n. *Göppel*; r. воротъ; f. *baritel*; a. *baritel*.
- p. Rogatka.
- (bud. kol.); n. *Mittelsäulendrehbarriere, Drehkreuz*; r. рогатка, воротъ, вертикальный на столбѣ крестъ; f. *tournoquet, moulinet*; a. *turnpike, turnstile*; roгатка o zaporze, obracającej się około osi poziomej.
- **drutociągowy**, (bud. k.); n. *Zugsvorrichtung*; r. проводочный воротъ; służący do zamykania rogatek.

Kołowrót kłonicowy, p. Zwrotnia.

— pionowy, kabestan; n. *Aufzughaspel*; r. отвѣсный воротъ, кабестанъ; f. *cabestan vertical*; a. *field-capstan*; winda o bębnie pionowym.

Kołpak, kopuła, p. zbiornik pary.

Kołysanie się parowozu, chwianie się parowozu, (ruch kol.); n. *Wanken*, *Schwanken*, *Rütteln einer Locomotive*; r. боковая качка, боковое качание паровоза; f. *balancement*, *roulée ou cahotage d'une locomotive*; a. *jolting*, *joultling of the locomotive*; nieprawidłowy ruch parowozu na boki, około osi równoległej do kierunku toru.

— wagonu, chwianie się wagonu, (ruch kol.); n. *Rütteln*, *Hin- und Herschwanen eines Wagens*; r. тряска, качка или качание вагона; f. *cahotage d'un waggon*; a. *roughness of a wagon*, *jolting*.

Komin, (pałac.); n. *Schornstein*; r. дымовая или дымоотводная труба; f. *cheminée*; a. *chimney*.

Kominek, (wóz); n. *Kamin*, *Rauchabzug*; r. дымоотводная трубка; f. *cheminée*.

— do lampy, p. Szkło do lampy.

Komisya; n. *Comission*; r. комиссия; f. *comission*; a. *comission*; wydział wybrany celem załatwienia pewnej czynności.

— obchodząca, (bud. kol.); r. *Begehungskommission*; f. *Inspection de*

Komnata, izba, p. Pokój. [la voie.]

Komora celna, (taryf.); n. *Zollamt*; r. таможня; f. *douane*.

— minowa, (bud. most.); n. *Minenkammer*; r. мінный горнь, мінная камера; f. *fourneau*, *minechambre*, *chambre de mine*; a. *mine-chamber*; wydrążenie w murach mostu do nakładania materiałów wybuchających celem wyśażenia w powietrze.

Komplet, uzupełnienie; n. *Complet*, *ergänzt*; r. комплектъ; f. *complet*.

— numerów, (ruch kol.); n. *complete Nummern-Sammlung*; r. наборъ номеровъ. [Stop.]

Kompozycja metalowa, ołowiana, p.

Komunikacya, związek, (ruch kol.); n. *Verbindung*, *Communication*; r. сообщеніе; f. *communication*.

Komunikacya bezpośrednia, związek bezpośredni, połączenie, dobieg ścisły, (ruch kol.); n. *directe Verbindung*, *directer Anschluss*, *directer Verkehr*; r. прямое сообщеніе; f. *communication directe*.

— wewnętrzna; n. *Binnen-Verkehr*; r. мѣстное сообщеніе; f. *communication intérieure*.

Koniarka, p. Wóz, Wagon dla koni.

Konik zasuwu, (ślus.); n. *Führungsbügel eines Riegels*; r. скобка

Koncesya, p. Nadanie. [zadwójnik.]

Kondensacya, p. Skroplanie.

Kondensator, p. Skroplacz.

Konduktor kolejowy, pociągowy, (ruch kol.); n. *Schaffner*, *Conducteur*; r. кондукторъ; f. *conducteur de train*; a. *guard*, *train-guard*; obsługujący i dozorujący pociąg.

— bagażowy, pociągowy tłumoczny, tłumokowy, pakunkowy; n. *Gepäckschaffner*, *Packmeister*; r. bagażный кондукторъ; f. *conducteur garde bagages*, *gardebagages*, *facteur de bagages*; odbierający i wydający pakunki w czasie jazdy.

— hamulcowy, hamulczy, brekowy, (ruch kol.); n. *Bremser*; r. тормазный кондукторъ; f. *garde frein*; a. *brakesman*; obsługujący hamulec.

— naczelny, zawiadowca pociągu; n. *Zugsführer*, *Zugsmeister*; r. главный кондукторъ поезда; f. *chef de train*; prowadzący pociąg.

— osobowy; n. *Classenconductor*; r. пассажирскій кондукторъ; obsługujący wozy osobowe.

— pomocnik, pomocnik pociągowego; n. *Aushilfsconductor*.

— starszy pociągu, pociągowy starszy, nadkonduktor, (ruch kol.); n. *Oberconductor*, *Zugsführer*; r. главный кондукторъ поезда; f. *conductor de train*; a. *railway-conductor*.

— towarowy; n. *Güterzugsconductor*; r. товарный кондукторъ.

Kongres kolejowy międzynarodowy; n. *Eisenbahncongress*; r. międzynarodный желѣзнодорожный конгрессъ или съездъ.

Koniec belki; n. *Balkenkopf*; r. торець, оконечность балки; f. *about de poutre*; a. *head of a beam*.

- Koniec pociągu, ogon pociągu;** n. *Zugs-ende, Ende des Zuges*; r. хвостъ поѣзда; f. *about d'un train*.
- Konopie, (matr.);** n. *Hanf*; r. пенька, конопля; f. *chanvre*; a. *hemp*; roślina *cannabis sativa*.
- **męzkie, płoskonki, suszka płoskonka;** n. *Hanf hahn, Hanf bahr*; r. посконь; f. *chanvre femelle ou à fleurs*; a. *female hemp*.
- **żeńskie, głowatki, głowaczka, maciora;** n. *Hanf hienne, Hanf biene, Mäsch*; r. конопля; f. *chanvre mâle, chanvre à fruits*; a. *male hemp*.
- Konsola, p. Wspornik.** [*hemp.*]
- Konstrukcja, zestrój, urządzenie, zespół, zeszkad, (bud.);** n. *Construction*; r. констругція, устройство; f. *construction*; a. *construction*; budowla złożona z części pojedynczych w całość.
- Konstruktor, zestawca;** n. *Erbauer, Bauer*; r. строитель, констругторъ; f. *constructeur*; a. *constructor, builder*.
- Kontrakt, ugoda, umowa;** n. *Vertrag, Contract*; r. договоръ, контрактъ; f. *convention, contract, traüter*; a. *contract*.
- Kontrbuks, p. Nasada wewnętrzna szczeliny.**
- Kontrola, sprawdzanie, wgląd, przegląd, (ruch kol.);** n. *Controle, Revision*; r. контроль; f. *contrôle, verification*; a. *control*.
- **dochodów, (kas.);** n. *Einnahmecontrole*; r. контроль доходów или сборовъ; f. *contrôle des recettes*.
- **robotników, (bud.);** n. *Arbeitercontrole*; r. контроль рабчихъ.
- **rozchodów, wydatków, (kas.);** n. *Ausgabecontrole*; r. контроль расходовъ; f. *contrôle des dépenses*.
- **ruchu, (ruch kol.);** n. *Verkehrscontrole, Betriebscontrole*; r. контроль движенья; f. *contrôle du trafic, controle d'exploitation*.
- **techniczna, (bud.);** n. *technische Controle*; r. технической контроль.
- **towarów;** n. *Gütercontrole*; r. контроль товаровъ; f. *contrôle des marchandises*.
- **wypadków i opóźnień pociągów, zapisiska wydarzeń, (ruch kol.);** n. *Ereignissprotokoll*; r. книга для записыванія происшествій и опозданий поѣздów; f. *rapport d'accident, rapport des retards des trains*; wypadki podczas jazdy zasze, a notowane przez konduktora lub maszynistę.
- Kontrolor;** n. *Controleur, Aufseher*; r. контролёръ; f. *contrôleur*; a. *controller*.
- **ruchu, (ruch kol.);** n. *Verkehrscontroleur, Betriebsaufseher*; r. контролёръ движенья; f. *contrôleur du trafic, d'exploitation*; a. *controller of the service*.
- **rzemieślników, dozorca;** n. *Werkführer*; r. табельщикъ; f. *contremaitre*.
- **techniczny;** n. *technischer Controleur*; r. технической контролёръ; f. *contrôleur technique*.
- **telegrafu, nadzorca telegrafu, inspicjent telegrafów, (tel.);** n. *Telegrafencontroleur, Telegrafeninspizient*; r. контролёръ телеграфъ; f. *contrôleur des telegraphes*; któremu powierzony jest nadzór służby telegraficznej.
- **trakcyi, służby woźniczej, (wozb.);** n. *Zugförderungs-Controleur*; r. контролёръ тяги; f. *contrôleur de traction*.
- Kontur, zarys;** n. *Umriss*; r. очертаніе. f. *contour*; a. *outline, contour*.
- Konus, p. Kłapa wypustowa i Stożek.**
- Konwisarz, lejarz, (odl.);** n. *Zinngieser*; r. оловолитейщикъ; f. *portier d'étain*; a. *pewterer, tinman*.
- Koń parowy, koń mechaniczny, siła konia, (mech.);** n. *Pferdekraft, Pferdestärke, Pferd*; r. паровая лошадиная сила; f. *cheval-vapeur, cheval de force, force de cheval*; a. *horse power*; praca = 75 kilogramów w sekundzie.
- Końce bawełniane, (taryf.);** n. *Baumwollen-Spinnenden*; r. бумажная рвань, бумажные концы.
- **miedziane, p. Skówka miedziana.**
- **sznurów, szczątki sznurów, (taryf.);** n. *Tau-Enden*; r. верёвочные концы.
- Kopacz, grabarz, (rob. ziem.);** n. *Hacker, Gräber, Schippenmann*; r. землекопъ; f. *piocheur, paleteur*; a. *digger*.
- Kopalnia kamieni, łamowisko kamieni, (bud.);** n. *Steinbruch, Steingrube*;

г. карбёръ, гравія; f. *carrière*; a. *quarry, stone-pit*.

Kopalnia węgla kamienn.; n. *Steinkohlen-grube*; г. каменноугольная копь; f. *houillère*; a. *coal-mine, coal-pit*.

Kopanie rowów na drodze żel.; n. *Hacken der Gräben*; г. рытьё рововъ; f. *piochage des fossés*; a. *digging of trenches or ditches*.

Koperwas, siarczan, siarkan; n. *Vitriol*; г. купоросъ; f. *vitriol, sulfate*; a. *vitriol*.

— **amoniakowy (siarczan amoniaku)**; n. *schwefelsaures Ammoniak*; г. аммиачный купоросъ; f. *sulfate d'amoniaque*; a. *sulfate of amonia mscagine*.

— **biały, (cynkowy)**; n. *weisser Vitriol, Zinkvitriol*; г. бѣлый или цинковый купоросъ; f. *sulfate de zink*.

— **блѣкитный (синь камієнь)**; n. *Kupfer-Vitriol, blauer Vitriol*; г. синій или мѣдный купоросъ; f. *sulfate de cuivre couperos bleue*; a. *sulfate of copper, blece vitriol, vitriol of copper*.

— **prażony, (do polerowania)**; n. *Colcothar*; г. колькотаръ; f. *coliotar*; a. *coliothar*.

— **zielony, (żelazny)**; n. *Eisenvitriol, grüner Vitriol*; n. зелёный или желѣзный колькотаръ; f. *vitriol de fer, vitriol vert*; a. *gren vitriol, copperas*.

Kopiowanie; n. *Abschreiben, copiren, Abzeichnen*; г. копировка; f. *copier*; a. *to copy*.

Kopista, przepisywacz; n. *Copist, Kanzlist*; г. кописъ, копировальщикъ, переписчикъ; f. *copiste*.

Kopuła, Kołpak, p. Zbiornik pary.

Kora; n. *Rinde, Borke, Schale*; г. кора, корка; f. *écorce*; a. *bark, rind*; wierzchnia komórkwata powłoka drzewa, składająca się z miazgi, łyka, miększa i oskórka.

Korba, wrotek, (bud. mach.); n. *Kurbel, Drehling*; г. рукоятка, мотыль, кривошипъ; f. *manivelle*; a. *crank*; ramię do obracania wału lub koła; służy do zamiany ruchu posuwistego na obrotowy.

— **hamulcowa, (wóz)**; n. *Bremskurbel*; г. мотыль или кривошипъ тормазы; f. *manivelle de frein*; a. *brake-crank*.

Karta maszynowa; n. *Maschinenkurbel, Triebkurbel*; г. ведущий мотыль; f. *manivelle motrice*; a. *crank, driving-crank*.

— **regulatora, (parw.)**; n. *Regulatorkurbel*; г. рукоятка регулятора, рычагъ регулятора; f. *levier du régulateur, guide du modérateur*; a. *standard-lever*; korba, którą uruchomia się wentyl lub zasuwę regulatora w parowozie lub w machinie parowej.

— **ręczna, (bud. mach.)**; n. *Handkurbel*; г. ручной мотыль; f. *manivelle à bras*; a. *shaft*.

— **świdrowa, p.** Świder korbowy.
— **wykrecona, (bud. mach.)**; n. *Ge-genkurbel*; г. противукривошипъ; f. *contre-manivelle*; wychodząca z czopa korby głównej.

Korbwrót, p. Drag korbowy.

Korek do kurka, p. Klucz do kurka.

— **drewniany do rur, czop, (parw.)**; n. *Rohrstoppel, Stöpsel*; г. деревянная затычка для трубокъ; f. *tampon en bois blanc (pour tubes)*; a. *tube-plug*.

— **łatwotopliwy, (parw.)**; n. *schmelzbarer Hahn oder Stöpsel*; г. легкоплавная пробка, плавящаяся пробка; f. *bouchon fusible*; a. *fusible peg, fusible plug*.

Korespondencja telegraficzna, telefonowa, (elektr.); n. *telegrafische, telephonische Correspondenz*; г. телеграфическая телефонная, корреспондэнция; f. *correspondence, télégraphique, téléphonique*.

Korona nasypu grobli, wierzch nasypu, (bud. kol.); n. *Dammkrone*; г. гребень насыпи, верх насыпи или дамбы; f. *couronne du ramblai, crête d'un remblai, couronnement d'une digue*; a. *top of an embankment, summit*; górna powierzchnia grobli usypanej pod drogę kolej i td.

— **szyny, p.** Głowa szyny.

— **wykopu, p.** Torowisko.

Korytarz, przejście, (wóz); n. *Corridor*; г. корридоръ, проходъ; f. *corridor*; a. *corridor*.

Koryto; n. *Trog, Mörteletrog*; г. корыто; f. *auge*; a. *trough, hod*; пасзynie.

— **rzeki, łożysko rzeki, (bud. wod.)**; n. *Flussbett*; г. русло рѣки; f.

lit d'une rivière; a. bed of a river, channel.

Koryto, p. Odciek, Ściek.

Korzec; n. *Koretz, Scheffel*; r. кóрець; f. *boisseau*; a. *buschel*; dawna miara objętości = 4 czetwerykom i 7,028 garncom = 32 garncom = 1,28 hektolitrom = 4,52 calom sześć. = 6,3 pudom.

Kosekans, p. Dosieczna.

Kosinus, p. Dostawa.

Kostka, (bud.); n. *Würfel, Hóxaæder*; r. тóрець; f. *hexaèdre*; a. *cube, hexaedron*.

Kosz dachu, (bud.); n. *Dachkehle, Einkehle, Iæe*; r. разжелóбы; f. *noulet, goulet*; a. *neck, corner-neck, valleg*; przecięcie się dwóch przyległych połaci dachu pod kątem wklęsłym.

— wentyla, p. Gniazdo wentyla.

Koszenilla (farba), (brw.); n. *Coche-nille*; r. кошениль.

Koszta, koszty, (kas.); n. *Kostén, Spesen*; r. издérжки; расхóдь; f. *débours*; a. *expenses*.

Kosztorys, obliczka, (bud.); n. *Anschlag, Voranschlag*; r. смéта; f. *devis, devis estimatif*; a. *estimate, device*; wykaz kosztów zamierzonej roboty lub badowy.

Koszty dodatkowe przy wysyłce waliczce, (ruch kol.); n. *Spesen im Vorhinein*; r. добавóчный зачётъ, уплата вперёдъ; f. *débours, déboursé*; płatne przed odejściem towaru.

— **naprawy**; n. *Reparaturkosten*; r. расхóды по ремонту; f. *frais de réparation*; a. *reparinj-expensæ*; należytość za naprawę.

— **poborowe, koszty przesyłek nadeszłych**, (ruch kol.); n. *Spesen nach Eingang*; r. издérжки прибýвших тóваровъ; f. *deboursé*; wszelkie należytości ciężące na towarze, które płaci odbiorca.

— **przewozowe, k.przewozu, przewożne**, (ruch kol.); n. *Fracht, Francatur, Transportkosten*; r. провóзочныя издérжки; f. *prix de transport, porto, taxe*; a. *freight*; należytość za przewiezienie osób lub towaru z jednej stacji do innej.

— **ruchu, koszty wyzysku, obrotu, eksploatacyi**, (ruch kol.); n. *Betriebs-*

kosten; r. расхóды по движéнию; f. *dépenses d'exploitation*; a. *costs of traffic*; wydatki celem prowadzenia przedsiębiorstwa.

Koszty utrzymania, (utrż. kol.); n. *Erhaltungskosten*, r. расхóды по óбдержанию; f. *frais d'entretien*; a. *maintainings-expenses*.

— **zwrotne**, (ruch kol.); n. *Ersatzkosten*; r. издérжки или расхóды къ возврату; f. *frais de remplacement*.

Kotangens, p. Dotuczna.

Kotlarnia, (techn. mech.); n. *Kessel-schmiede*; r. котельный заводъ, котельная мастерская; f. *chaudronnerie*; a. *work-shop for making boilers, boiler-forge*; miejsce, zakład wyrobu kotłów.

— **miedziana**; n. *Kupferschmiede*; r. мёдницкая котельная; f. *chaudronnerie*; a. *copper-smith's shop*.

Kotlarstwo; n. *Kesselschmiedekunst*; r. котельное ремесло или дéло, котельное мастерство; f. *chaudronnerie*; a. *making of boilers, boiler-smith's work, coppersmith's art*.

Kotlarz; n. *Kesselschmied*. *Kupferschmied*; r. котельникъ, котельщикъ; f. *chaudronier*; a. *kettle-maker, boiler-maker, boiler-smith, brazier*; wyrabiający kotły.

Kotlina, (inż.); n. *Mulde, Tobel, Thalkessel*; r. котловина; f. *cavité, cavation, bassin*; a. *dale*; 1. zakłéśnięcie gruntu, 2. rozszerzenie głębokiej a wąskiej doliny.

Kotłowiec, p. Kamień kotłowy.

Kotłownia; n. *Kesselhaus, Kesselstätte*; r. кочегарня; f. *enceinte des chaudières*; a. *boiler-house*; miejsce w którym ustawione są kotły parowe.

Kotew, kotwa, (ankra), (bud.); n. *Anker, Zugband*; n. swięz; f. *grap-pin, tirrant*; a. *anchor, tie*; pręt żelazny do silniejszego związania murów, sklepień lub belek.

Kowadło, kowadełko, (kow.); n. *Anboss*; r. náковальня; f. *enclume*; a. *anvil*.

Kowadełko ręczne, (kow.); n. *Handamboss*; r. ручная náковальня; f. *tas*; a. *hand-anvil, stake, dolly*.

Kowal, (kow.); n. *Schmied, Hammer-schmied*; r. кузнéць; f. *forgeron, forger*; a. *blacksmith, forge-man*,

- hammer-smith, forger*; rzemieślnik obrabiający żelazo pod młotem.
- Kowalność**, p. Kowność, kujność.
- Kowalstwo**, (kow.); n. *Schmiedekunst*; r. кузнечное дѣло; f. *forgerie*; a. *works*.
- Kowność, kujność, kowalność, klepalność**, (kow.); n. *Schmiedbarkeit, Hämmerbarkeit*; r. ковкость; f. *malleabilité*; a. *malleability*; własność kruszców rozciągania się pod młotem, bez utracenia spójności cząstek.
- Kozieł, słoń, trójnóg**, (bud.); n. *Dreifuss, Hebegeüste*; r. треножникъ; f. *trépied*; a. *trevet, tripod*; przyrząd do podnoszenia ciężarów.
- **hamulcowego**, (wóz.); n. *Bremserstutz*; r. сидѣние тормазнаго кондуктора; f. *siège du gard-frein, vigie, guérite*; a. *watch-box*.
- **kryty**, p. Budka hamulcowego.
- Kozielek**, (stol.); n. *Fügebock, Fugbank, Stossbank*; r. подставка, козелокъ; f. *colombe*; a. *joining stock*; do umocowywania w nim desek większej długości przy struganiu tychże.
- Kozielek zwrotnicy, stojak zwrotnicy**; n. *Wechselständer, Weichenständer, Weichenbock*; r. переводный приборъ; f. *pilier d'aiguilles*; a. *point-stand*; przyrząd do przesuwania iglic.
- Kozuba, kozubka**, p. Wylot sklepienia.
- Kółko do drzwi suwanych**, p. Krażek kierujący.
- **zębate**, (bud. mach.); n. *Getriebe*; r. шестерня, зубчатое колесо; f. *pignon*; a. *pinion*.
- **cewkowe**, (tok.); n. *Drilling, Drehling*; r. цѣвочная шестерня; f. *touret*; a. *trundle*.
- Kra**, (bud. w.); n. *Eisscholle*; r. льдина, лёдъ; f. *glacón*; a. *slack of ice*; odlaty skorupy lodowej na rzese.
- **płynąca**; n. *Treibeis, Treibscholle*; r. плывущая льдина; f. *glacón flottant*; a. *floating ice*; płynie po wierzchu wody.
- **podwodna**; n. *Grundeis*; r. подводная льдина; płynie pod zwierciadłem wody.
- Krajinak, kielunek**, (arch.); n. *Kehle, Kehlung*; r. калѣвка; f. *moulure, gorge, nacelle, cavet*; a. *moulding, gorge*.
- Krata**; n. *Gitter, Gatter, Gitterwerk*; r. рѣшетка; f. *grille, treillis, treillage*; a. *trellis, lattice, grate*, — **ogniowa**; p. Ruszt. [*grating*].
- **okienna**, (wóz); n. *Fenstergitter*; r. оконная рѣшетка; f. *cage treillis*; a. *window-grate, window-treillis*.
- **poręczy**, (bud. wóz); n. *Geländerfüllung*; r. рѣшетка поручня; f. *panneau*; a. *pane*; zapelnienie miejsca między listwą a słupami.
- **rusztowa**, (parw.); n. *Feuerrost*; r. колосниковая рѣшетка; f. *grille à feu, grillage du foyer*; a. *fire-grate*.
- Kratownica**, (bud. most.); n. *Gitterwerk, Gitterbalken*; r. рѣшетчатая балка, рѣшетникъ; f. *poutre en treillis*; a. *trellis-work*; część belki kratowej między pasami.
- **siatkowa**; n. *engmaschiges Gitterwerk*; r. сѣтновія рѣшетина; część belki siatkowej między pasami.
- **wielokrotna**; n. *mehrtheiliger Gitterbalken*; r. многократная рѣшетчатая балка; dająca się rozłożyć na kilka kratownic pojedynczych.
- Kraweźdź**; n. *Durchschnittslinie, Kante*; r. ребро; f. *arête*; a. *edge*; prosta przecięcia dwóch płaszczyzn.
- **kowadła**, (rąb. kow.); n. *Ambossrand*; r. ребро, край наковальни; f. *arête de l'enclume*; a. *anvil-edge*.
- **narożna dachu, narożnik dachu**, (bud.); n. *Grat, Walmgrat, Dachgrat*; r. ребро крyши; f. *arête d'une comble*; a. *hip*; przecięcie się dwóch przyległych połaci t. j. płaszczyzn dachu pod kątem wypukłym.
- Kraweźnica**, p. Piła kraweźna.
- Kraweźc**, (cieś.); n. *abkanten, abfassen*; r. стѣсывать, сниматъ углы, грани, кромки; f. *abattre un angle, un biseau*; a. *to chamfer, chamfer off*.
- Kraślak, okrągłak**, (bud.); n. *Rundholz, Stangenholz*; r. круглое бревно, кругляшъ, круглякъ; f. *rondin, bois rond*; a. *roundwood*; drzewo ścięte, obnażone z gałęzi przeznaczone na budulec.
- Krażek, pierścień, blok**; n. *Rolle, Scheibe*; r. кольцо, шайба; f. *poulie*; a. *pulley*.

- Krażek frykcyjny, tarciowy**, (bud. mach.); n. *Frictionsrad, Reibungsrad*; г. фрикціонный шківь, фрикціонная шайба, колесо тренія; f. *roue de friction, de frottement*; a. *friction wheel*.
- **gumowy, gumka**, (wóz); n. *Gummiring*; г. каучуковое кольцо, каучуковая или резиновая майба; f. *rondelle en caoutchouc*.
- **do łańcuchów zapasowych**, (wóz); n. *Nothkettenfeder von Gummi*; г. резинового кольцо для запасных цѣлей; f. *rondelle en caoutchouc de chaîne de sûreté*.
- **do szkieł wodoskazowych**, (parw.); n. *Gummiring zum Wasserstandsglas*; г. резинового кольцо для воомѣрныхъ стекълъ.
- **podkładka do oka łańcucha zapasowego**, (wóz); n. *Nothkettenunterlagsscheibe*; г. подкладная шайба для прѣушины запасной цѣпи; f. *plaque interieure de chaîne de sûreté*.
- **kierujący, wiodący, kółko do drzwi suwanych**, (wóz); n. *Leitrolle, Thürrolle*; г. направляющій, передаточный шківь; f. *poulie de renvoi, galet de porte roulante*; a. *guide pulley, roller*.
- **luźny**; n. *Laufrädchen, Loos-scheibe*; г. холостой шківь; f. *poulie folle*; a. *loose pulley*.
- **mimośrodu**, (parw.); n. *Excenter-scheibe, Excentrik*; г. эксцентриковая шайба; f. *excentrique poulie ou roue, excentrique*; a. *eccentric, excentric tappet*.
- **piłśniowy, pierścien piłn.**, (parw.); n. *Filzring*; г. войлочная шайба; f. *cercle en feutre*.
- **pojedynczy, blok pojedynczy, stały**; n. *einfache Rolle, fixe Rolle*; г. одиночный, постоянный шківь; f. *poulie fixe; a standing pulley*.
- **ruchomy, poziomicy**, (miern.); n. *Nivellirscheibe, Tafel einer Nivellirlatte*; г. подвижной кружокъ или значекъ въ нивелирной рейкѣ; f. *voyant ou plaque d'un mire*; a. *sliding-vane*.
- **tłoka, talerz tłoka**, (parw.); n. *Kolbenkörper*; г. поршневая шайба; г. *corps du piston*.
- **zaprzęgowy, napora sprężyny po-**
- ciągowej, tarcza zaprzęgowa, (wóz); n. *Unterlagsplatte für Zugfeder*; г. аппаратная шайба; f. *plaque intermédiaire de traction*.
- Krażek zewnętrzny, naporowy** (do obsady buforowej), napora tłuczka, napornik, tarcza zewnętrzna, (wóz); n. *Bufferstossscheibe*; г. наружная шайба для бѣвернаго стакана; f. *rondelle de pression de tige de tampon*; płytka przenosząca uderzenie z tłuczka na sprężynę.
- Krażydło**, p. Cyrkiel.
- Krażyna, buksztel**, (cieś.); n. *Bohlenbogen*; г. кружало; f. *cintre*; a. *bow*; oblak z desek lub dyli wyginanych.
- Kreda, kredka**; n. *Kreide*; г. мѣль, мѣлѣкъ; f. *craie*; a. *chalk*.
- Kreozot**; n. *Kreosot*; г. креозѣтъ; f. *créosote*; a. *creosote*.
- Kres szlaku kolejowego**, p. Punkt końcowy szlaku.
- **zalewu**, p. Granica zalewu.
- Kresa spojenia**; n. *Schweissnath*; г. слѣдь спайки.
- Kregadło**; n. *Rundhobel*; г. рубанокъ; f. *rabot rond*; a. *spout-plane*.
- Krećak**, p. Świdur śrubowy.
- Krok śruby, spust śruby**; n. *Schraubenganghöhe, Schraubengang, Gewindgang*; г. шагъ винта; f. *pas d'une vis*; a. *pitch of the screw, thread of a screw, worm*; droga, jaką naśrubek przejdzie po śrubie podczas jednego obrotu.
- **zazębienia**, (bud. mach.); n. *Zahnweite, Zahntheilung*; г. шагъ зачѣвленія; f. *pas de l'egrenage*; a. *pitch*.
- Krokiew**, (bud); n. *Sparren, Dichsparren*; г. стропило, стропильная нога; l. *chevron, chiron, arbalétrier*; a. *yard, rafter, spar*; pochyła belka więzby dachu, na której wspiera się pokrycie.
- **koszowa**; n. *Kehlsparren, Eck-sparren*; г. разжелѣбчатое стропило; f. *noulet-chevron, chevron à noulet*; a. *valley-rafter*.
- **Mansarda**; n. *Mansarddachsparren*; г. стропило мансардовой крыши; f. *arbalétrier de brisis*; a. *mansard rafter*.
- **narożna**; n. *Gratsparren, Eck-sparren*; г. угловое стропило; f.

- arétier èrestier*; a. *hip-rafter*; krokiew w krawędzi narożnej.
- Kroksztyn**, p. Wspornik.
- **lampowy**, p. Podłamek.
- Krokwiak**, p. Gwóźdź krokwiowy.
- Krój**, profil, okrój; n. *Profil*, *Querschnitt*; r. профіль, вертикальное сечение; f. *profil*, *la coupe en travers*; a. *profil section*; linia zewnętrzna członka architektonicznego, powstała z przekroju poręcznego.
- Kruchość**, (kruchliwość); n. *Zerbrechlichkeit*, *Sprödigkeit*; r. хрупкость; f. *fragilité*; a. *brittleness*, *roughness*.
- **żelaza**, (kow.); n. *Sprödigkeit des Eisens*; r. хрупкость железа, лёмкость железа; rozróżnia się żelazo krucho na gorąco i na zimno: gorącokrucho, ogniokrucho lub rozprach i zimnokrucho.
- Kruk**, kruczek, p. Hak.
- p. Grzebak, pogrzebacz.
- **ścienny**, (bud.); n. *Bankisen*; r. лапа; f. *patte*; a. *cramp-iron*; pręt żelazny na jednym końcu zaostroszony, na drugim spłaszczony i opatrzony otworami do przybicia.
- **zawiasy**, wieszak zawiasy; n. *Thürhaken*, *Stützkegel*; r. ерюжь пётли; f. *gond*, *crochet*; a. *hook*; część składowa niektórych zawias, którą wbijamy w drzwi, aby na niej osadzić właściwe zawiasy.
- Krupowiec**, piasek ziarnisty, gruby, (bud.); n. *Kieselsand*; r. хрящ; f. *cailloux*; a. *silex*.
- Kruszec**, metal, (metal.); n. *Metall*; r. металл; f. *métal*; a. *metal*.
- **ciężki**; n. *schweres Metall*; r. тяжёлый металл; którego c. g. przenosi 5.
- **lekki**; n. *leichtes Metall*; r. лёгкий металл; którego c. g. jest mniejszy jak 5.
- **ługowcowy**, alkaliczny, potasowiec; n. *Alkalimetall*; r. щёлочный металл; f. *alkali*, *métal alcalin*.
- **ługowcowo-ziemisty**, kruszec gryzący, warniowiec; n. *Metall der alkalischen Erden*; r. щёлочно-земельный металл; f. *métal alcalins-terreux*, *les terres alcalines*.
- **panewkowy**; n. *Zapfenlagermetall*; r. металл для отливки подшипников; f. *métal à collets* ou *pour coussinets*; a. *antifriction-metal*.
- Kruszec** rodzimy; n. *Jungfermetall*, *gediegenes Metall*, *Gediegen-Metall*; r. самородокъ, самородный металл; f. *métal-vierge*; a. *virgin-metal*.
- **ziemisty**, ziemiec, glinowiec; n. *Erdmetall*; r. земельный металл; f. *métal terreux*, *les terres proprement dites*.
- Krużka**; n. *Kruschka*; r. кружка = 1 229 litra.
- Krynica**, źródło, (bud. wod.); n. *Quelle*; r. родникъ, источник; f. *source*, *nappe*; a. *spring*; naturalny zbiornik wody blisko źródła.
- Krasy suwaka**; p. Kolnierz suwaka.
- Kryza** cylindra, krysa cylindra; n. *Cylinderflansche*; r. флянецъ у цилиндра; f. *collet du cylindre*; a. *cylinder-jaw*.
- Krzem**, (ch.); n. *Kiesel*; r. кремний, кварць; f. *caillou*; a. *pebble*, *quartz*.
- Krzemień**; n. *Feuerstein*; r. кіремень; f. *Pierre à briquet*; *Pierre à fusil*; a. *flint*.
- Krzemionka**, szczerk; n. *Kieselerde*, *Kieselgrund*; r. кремнезёмъ, кіремноста я земля; f. *silice*, *terre silicée*; a. *silica*, *silex*.
- Krzesać cegły**, rąbać cegły, (bud.); n. *Mauerziegel behauen*; r. тесать кирпичи; f. *casser* ou *couper les briques*; a. *to cut the bricks*.
- Krzęsto dachu**, p. Stolec.
- Krzywa**, linia krzywa, (mat.); n. *Curve*, *Krummlinie*, *krumme Linie*; r. кривая, кривая лінія; f. *courbe*; *ligne courbe*; a. *curve*, *curve line*.
- **przejściowa**, (bud. kol.); n. *Uebergangscurve*; r. переходная кривая; f. *courbe de raccordement*; a. *connecting-curve*; stanowiąca łagodne przejście z prostej w łuk.
- **sferyczna**; n. *sphärische Curve*; r. сферическая кривая; linia krzywa na powierzchni sfery czyli kuli.
- **sferyczna**, wypukła; r. сферическая, выпуклая кривая.
- **sklepienia**, łuk sklepienia; n. *Gewölbbsbogen*; r. кривая свода, кривая арки; f. *arceau*; a. *bow-line*, *curvature*.
- **styczna**; n. *osculirende Curve*; r. касательная кривая, соприка-

- са́ющая крива́я; f. *courbe osculatrice*; a. *osculatory curve*.
- Krzywak**, strug krzywaki, (stol.); n. *Schiffhobel*; r. горба́тый стру́ть, горба́чь; f. *rabot cintré convexe ou concave*; a. *compass-plane*; spodnia część osady w luk wygięta do obrabiania powierzchni wklę—
— p. Dluto wygięte. [słych.]
- Krzywica**, p. Pila krzywiznowa.
- Krzywizna**, (mier.); n. *Krümmung*, *Bogen*; r. кривизна́; f. *courbure*; a. *curvature*; różnica w kierunku dwóch bezpośrednio po sobie następujących pierwiastków krzywewj.
- **podwójna**, (bud. kol.); n. *doppelte Krümmung*, *Contracurve*; r. двойна́я кривизна́; f. *double courbure*; a. *double curvature*.
- **kulisy**, (parw.); n. *Coulissenkrümmung*; r. кривизна́ кули́сы.
- Krzyż celowniczy, niwelacyjny, krzyż torowy**, (bud. kol.); n. *Absehkreuz*, *Nivellirkreuz*, *Visirkreuz*; r. визи́рный, зри́тельный крестъ, визирка; f. *nivelette*; a. *boning-rod*; przyrząd do celowania przy podnoszeniu torów, w kształcie krzyża jednoramiennego.
- **włoskowy**, (miern.); n. *Fadenkreuz*; r. воло́сной крестъ; f. *croisement des fils*; a. *hair of a level*; krzyż z nitek pajęczych lub włosków albo nitek platyny, umieszczony w lunecie.
- Krzyżownica**, p. Rozjazd, krzyżownica.
- Krzyżowanie się pociągów**, p. Mijanie.
- Krzyżówka**, p. Żelazko krzyżowe.
- Krzyżulec, wodzik, krzyżak**, (b. mech.); n. *Kreuzkopf*; r. кула́къ, кресто́вая голова́, крейцко́пфъ; f. *tête croisée de tige*, *tête de piston*; a. *cross head of a piston-rod*.
- **drażka suwakowego**, (parw.); n. *Schieberstangengelenk*; r. кула́къ золотнико́ваго стёржня; f. *bielle de suspension du tiroir*.
- **trzonu tłokowego, wodzik**, (parw.); n. *Kolbenstangenkopf*, *Kreuzkopf*, *Joch*; r. кула́къ поршнево́й штанги; f. *tête croisée de tige, traverse; joug. tête de piston, coquille*; a. *cross-head of a piston-rod*.
- **zastrzał**, (bud.); n. *Strebe*; r. подко́сь; f. *montant, jambe de force*; a. *standard, strut*.
- Krzyżulec - odpora, miecz, odstrzał**, (b. m.); n. *Gegenstrebe*; r. проти́вуподко́сь, проти́вуподко́сная подпорка; f. *contre-lien*; a. *the counter-strut*; drugorzędne rozpory systemu Howe'go, Jonda, Schiffkorna.
- Książeczka kilometrowa, milowa, wiorstowa**; n. *Kilometerbüchel*; r. ма́ршру́тная кни́жка; f. *livret, feuille du travail des machinistes, carnet des kilomètres parcourus*; do wpi—
— sywania drogi przebytej.
- Książka zażaleń**, (ruch kol.); n. *Beschwerdebuch*; r. жа́лобная кни́га; f. *registre, livre de plainte*; do wnoszenia zażaleń na istniejące nadużycia lub nieprawidłowości.
- Księga dochodów**, (rach.); n. *Einnahmejournal*; r. при́ходная кни́га; f. *journal de recettes*.
- **inwentarzowa, inwentarza, sprzętów**; n. *Inventar - Evidenzbuch*; r. инвентарна́я кни́га.
- **magazynowa, składowa**, (ruch kol.); n. *Lagerbuch*, *Magazinsbuch*; r. магази́нная кни́га; f. *livre de depot*; a. *store book*; zawierająca ilość i ciężar złożonych towarów.
- **matrikułowa (arkusze), księga stanu służby**, (ruch kol.); n. *Dienstabelle*; r. матрику́льная кни́га, кни́га послужны́х спи́сковъ.
- **nakładów**, (ruch kol.); n. *Ladebuch*, *Schuppenbuch*, *Magazinsbuch*; r. магази́нная кни́га; f. *journal des chargements, calepin des chargements, carnet des chargements, registre des chargements*; a. *store-book*; zawierająca ilość i ciężar towarów ładowanych.
- **obieźnych**, (ruch kol.); n. *Laufzettbuch*, *Wächteravisobuch*, *Zugsavisobuch*; f. *carnet d'avis circulaire*; książka sznurowa, z której się wycina karty obiegowie (obieźne).
- **przeładów, księga przeładunkowa**, (ruch kol.); n. *Umladebuch*; r. кни́га перегру́женных това́ровъ; f. *calepin des transbordements, registre des transbordements*; zawierająca ciężar przesyłek przeładowanych.
- **rozchodów**, (rach.); n. *Ausgabejournal*, *Ausgaberegister*; r. расхо́дная кни́га; f. *livres des dépenses*.

- Księga rozchodu materyałów**, (matr.); n. *Material-Verbrauchsvormerk*; r. книга расхода матеріаловъ; f. *livre des dépenses en matières*; zapiski materyałów spotrzebowanych.
- **sznurowa**; n. *Juxte, Ausweisjuxte*; r. шнуровая книга; wykaz sznurowy, zapis grzbietowy.
- **wagowa, zapis ważenia**, (ruch kol.); n. *Wiegebuch*; r. вѣсовая книга; f. *registre des pesées*; księga, do której się zapisuje ciężar ważonych towarów.
- **zaliczek, powziętków**; n. *Nachnahmebuch, Nachnahmeregister*; r. книга зачетовъ, авансовъ, книга наложенныхъ платежѣя; f. *registre de remboursements*; zawierająca spis kwot pobranych.
- Kształt, postać**; n. *Gestalt, Form*; r. форма; f. *forme, figure*; a. *form*; ograniczenie przestrzeni wypełniono.
- Kubeł**, p. Wiadro. [nej materya.]
- Kucie**, (kow.); n. *Schmieden, Hämmern*, r. ковка; f. *action de forger, ouvrage de forgeron, ouvrage du maréchal, forgeage*; a. *forging, hammering*; czynność obrabiania młotem.
- Kuć**, (kow.); n. *schmieden, hämmern, schlagen*; r. ковать; f. *battre, forger, murteler*; a. *to forge, to hammer*; obrabiać młotem.
- Kufer, skrzynka**, (ruch kol.); n. *Koffer, Reisekoffer*; r. сундукъ; f. *malle, coffre*; a. *trunk, chest*.
- Kujność**, p. Kowność.
- Kula, kulka**; n. *Kugel*; r. шаръ, шарикъ; f. *boule*; a. *ball*.
- **do lampy, kula lampowa**, (matr.); n. *Lampenkugel*; r. ламповый колпакъ.
- Kulisa, kierownica stawidła**, (parw.); n. *Coulisse, Führung, Schieblade, Steuerrahmen, Bogenstück, Schleifbogen*; r. куліса; f. *coulisse, c. de distribution*; a. *slot, slot-hole*; część stawidła przy maszynie parowej.
- **Stephensona**; n. *Stephenson'sche Coullissensteuerung, Stephenson'sche Coulisse, Stephenson'sche Steuer-rahmen, Taschensteuerung*; r. куліса Стефенсона; f. *coulisse de Stephenson*; a. *Stephenson's link-motion*.
- Kulisa suwakowa, kierownica suwakowa**; n. *Coulisse des Schieberventils*; r. золотниковая куліса; f. *coulisse du tiroir*; a. *connecting-link*.
- **z drążkami otwartymi**, n. *offene Coulisse*; r. куліса съ открытыми рычагами; f. *coulisse simple*.
- **z drążkami skrzyżowanymi**; n. *geschlossene Coulisse*; r. куліса съ перекрещёнными рычагами; f. *coulisse double, coulisse à double flasque*.
- Kulomba**, (elektr.); n. *Coulomb*; r. куломбъ; f. *coulomb*; a. *coulomb, kul*; ilość elektryczności, jaką prąd o sile jednej amperey przeprowadza w sekundzie przez przekrój przewodnika, t. j. 3×10^3 (3 miliardy) jednostek absolutnych systemu C. G. S., czyli iloczyn z amper i czasu w sekundach, albo ilość elektryczności, sprawiającej, że masa 3×10^9 gramów wody pod wpływem tej siły uzyska po upływie sekundy chyżość 1 cm.
- Kupolak**, p. Piec kupolowy.
- Kurek**, (parw.); n. *Hahn*; r. кранъ, крантъ; f. *robinet*; a. *cock, tap*.
- **cylindra**; n. *Cylinderhahn, Cylinderwechsel*; r. циліндровый кранъ; f. *robinet de cylindre*; a. *pet-cock, delivery-cock*.
- **do ogrzewania**; n. *Wärmehahn, Wärmewechsel*; r. прогрівательный кранъ; f. *robinet, réchauffeur*; a. *heating-cock*.
- **do suwaków**, (parw.); n. *Schieberkasten-hahn*; r. золотниковый кранъ.
- **манометру**; n. *Manometerhahn, Manometerwechsel*; r. кранъ манометра; f. *robinet du manomètre*; a. *cock of steam-gauge*; służy do wpuszczania pary do manometru.
- **nastrzykowy**; n. *Spritzhahn, Spritzwechsel*; r. вприскивающий, инжекціонный кранъ; f. *robinet d'injection*; a. *injection-cock*.
- **parowy**; n. *Dampfahh*; r. паровой кранъ; f. *robinet à vapeur*; a. *steam-cock*.
- **probierczy, próbny, kruczek**; n. *Probirhahn*; r. пробный кранъ; f. *robinet d'épreuve, robinet d'essai, robinet-jauge*; a. *gauge-cock, gauge-tap*.

- Kurek przewiewny, cylindrowy, podcylindrowy**; n. *Reinigungshahn, Schnelldampfhahn, Sturmwechsel*; г. продувальный крань; f. *robinet purgeur, de purge*; a. *purging-cock*.
- **smoczkowy**, (parw.); n. *Hahn zum Injector*; г. инжекторный крань.
- **spustowy**, p. Kurek wypustowy.
- **wodny**, (par.); n. *Wasserhahn*; г. водяной крань; f. *robinet d'eau*; a. *mater-cock*.
- **wodoskazowy**, (parw.); n. *Wasserstandshahn*; г. водоуказательный крань; f. *robinet de regard*; a. *gauge-cock*.
- **wypustowy, kurek spustowy**, (parw.); n. *Ablasshahn, Ablaufhahn*; г. крань для опорожнения котла, выпускной крань; f. *robinet, d'extraction r. de vidange purgeur*; a. *blow-off cock*; do wypuszczania wody z kotła.
- **zasilający, wpustowy**, (parw.); n. *Einspritzhahn, Speisohahn*; г. питательный крань; f. *robinet, alimentaire, robinet d'entrée*; a. *feed-cock, feeding-cock*.
- Kuznia**, (kow.); n. *Schmiede*; г. кузница; f. *forge*; a. *smith's forge*.
- **przenośna, kuzienka kowalska** (kow.); n. *Feldschmiede*; г. кузнечный переносный горнь; f. *forge de campagne, forge volante*; a. *field-forge, travelling-forge*.
- Kuźnica, huta żelazna, fryszlerka**, (metal); n. *Hüttenwerk, Hammerwerk, Eisenhütte*; г. кричный заводъ, кузнечный механической заводъ; f. *forge, forge à fer, usine*; a. *hammer-mill, iron-works*.
- Kwadrant, czworogran**, (mier.); n. *Quadrant*; г. квадрантъ; f. *cadran*; a. *quadrant*; narzędzie do mierzenia wysokości, odległości itp.
- Kwadrat**, (mat.); n. *Quadrat*; г. квадратъ; f. *carré*; a. *square*; czworobok umiarowy czyli równokątny i równoboczny.
- **sferyczny, (kulisty)**; n. *sphärisches Quadrat*; г. сферическій квадратъ.
- p. Potęga druga.
- Kwarta**, n. *Quart*; г. кварта; miara nowopolska = $\frac{1}{4}$ garnca = 1 litrowi
- Kwas**, (ch.); n. *Säure*; г. кислотá; f. *acide*; a. *acid*.
- **azotny, azotowy, saletrzany**, (ch.); n. *Salpetersäure*; г. азотная кислотá, селитряная кислотá; f. *acide azotique*; a. *azotic acid*.
- **fluorowodorowy**; n. *Flusspathsäure, Fluorwasserstoff*; г. плавиковáя кислотá; f. *acide fluorhydrique*; a. *hydrofluoric acid*.
- **karbolowy**, n. *Carbolsäure*; г. карбóлевáя кислотá; f. *acide carbonique, phénol*; a. *phenol*.
- **oleinowy**; n. *Oleinsäure, Oelsäure*; г. олеиновая кислотá, олеинь; f. *acide oleique*; a. *oleic acid*.
- **octowy**; n. *Essigsäure*; г. уксу́сная кислотá; f. *acide acétique*; a. *acetic acid*.
- **pikrynowy**; n. *Pikrinsäure, Pikringelb*; г. пикриновая кислотá, жёлтый пикринь; f. *acide picrique*; a. *picric acid*.
- **salicylowy**; n. *Salicylsäure*; г. салици́ловáя кислотá; f. *acide salicylique*; a. *salicylic acid*.
- **siarczany (siarkowy)**, (ch.); n. *Schwefelsäure*; г. сёрная кислотá; f. *acide sulfurique*; a. *sulfuric acid*.
- **solny, chlorowodorowy**; n. *Salzsäure*; г. соляная или хлористоводородная кислотá; f. *acide chlorhydrique*; a. *chlorhydric acid*.
- **szczeniowy**; n. *Kleesäure, Oxalsäure*; г. щавёлевáя кислотá; f. *acide oxalique*; a. *oxalic acid*.
- **winny**; n. *Weinsteinsäure*; г. вино-каменная кислотá.
- Kwiat siarkowy**, (techn. ch.); n. *Schwefelblüthe, Schwefelblume*; г. сёрный цвётъ; f. *fleurs de soufre, Soufre en fleurs*; a. *flowers of brimstone or sulphur*; proszek otrzymany z pary siarkowej.
- Kwit** (bagażowy), kartka tłumoczna, **recepis na tłumoki**, (ruch kol.); n. *Gepäckschein*; г. багажная квитанция; f. *feuille de bagage*; a. *luggage-ticket*; piśmienne poświadczenie oddania tłumoków do przewozu.
- **zaliczeniowy**, karta powziętna; n. *Nachnahme-Begleitschein*; г. квитанция надóженныхъ платежей; f. *avis d'encaissement*.

L.

Laboratoryum, p. Pracownia.

Lakier, pokost, (matr.); n. *Firniss, Firniss, Lack*; r. лакъ; f. *verniss, laque*; a. *varnish*; r. płyn posiadający własność tworzenia twardej, przejrzystej i połyskującej powłoki.

— **florencki**; n. *Bakan, florentiner Lack*; r. баканъ, флорентійскій лакъ.

— **gumowy, (guma żywiczna)**; n. *Gummilack*; r. гумми-лакъ; f. *laque en bâtons*; a. *stic lac*.

— **olejny**; n. *Oellack*; r. масляный лакъ.

— **wyskokowy, spirytusowy**; n. *Spirituslack*; r. спиртовый лакъ.

Lakiernik, pokostownik, (techn. mech.); n. *Lackirer*; r. лакировщикъ; f. *vernisseur*.

Lakierowanie, pokostowanie; n. *Lackieren, firnissen*; r. лакировка, лакировать; f. *vernissage, vernir, lacquer*; a. *jaranning, to japan*; powlekanie pokostem lub lakiem.

Lakmus; n. *Lacmus*; r. лакмусъ; f. *maurelle, tournesol*; a. *turnsol*.

Lampa, lampka, (ruch kol.); n. *Lampe*; r. лампа, лампочка; f. *lampe*; a. *lamp*.

— **elektryczna**; n. *electrische Lampe*; r. электрическая лампа; f. *lampe électrique*; a. *electric lamp*.

— **gazowa, bezknotowa**; n. *Dampf-lampe, Gaslampe Dunetlampe*; r. газовая, безфитильная лампа; f. *lampe à gaz*; a. *gas-lamp, gasalier*.

— **gąbkowa**; n. *Schwammilampe*; r. губчатая лампа; f. *lampe à éponge*; zasilanie grubego wałkowatego kłota odbywa się za pomocą gąbki, nasiąkniętej olejem lotnym.

— **ligroinowa**; n. *Ligroinlampe*; r. лампа для лигроина; f. *lampe à ligroïne*; a. *ligroïne-lamp*.

— **mechaniczna**; n. *Pumplampe mit Uhrwerk, mechanische Lampe, Uhrlampe, Carcel-Lampe*; r. механическая лампа, карсельская лампа; f. *lampe-Carcel, lampe horaire, lampe à pompe*; a. *Carcel's lamp*; przyrząd zegarowy porusza pompkę podnoszącą światliwo z kagańca do palnika.

— **o ciśnieniu powietrza, lampa aero-**

statyczna; n. *aërostatistische Lampe*; r. лампа съ жатымъ воздухомъ; f. *lampe aërostatique*; a. *aërostatic lamp*; powietrze ściśnione podnosi olej z kagańca do palnika.

Lampa pierścieniowa; n. *Astrallampe*; r. кольцевая лампа; zbiornik na światliwo (kaganiec) kształtu pierścienia.

— **smoczkowa**; n. *Dampfstrahlampe*; zasilanie płomienia powietrzem odbywa się za pomocą smoczka.

— **spółkująca, l. hydrostatyczna, l. o ciśnieniu cieczy**; n. *hydrostatistische Lampe*; r. гидростатическая лампа; f. *lampe hydrostatique*; a. *hydrostatic lamp*; na zasadzie naczyń spółkujących weiskany bywa olej do palnika cieźszym od siebie płynem, jak: rtęcią, rozczynem soli, saletry itp.

— **stojąca, stołowa**; n. *Stehlampe, Tischlampe*; r. stolowa лампа, stojąca лампа.

— **ścienna**; n. *Wandlampe*; r. стѣнная лампа.

— **tkokowa, sprężynowa, lampa z miarkownikiem**; n. *Moderateurlampe, Federlampe, Neocarcellampe*; r. пружинная лампа, лампа съ регуляторомъ, неокарсельская лампа; f. *lampe à piston, lampe à modérateur, lampe à régulateur*; a. *moderator-lamp*; tkok z góry sprężyną naciskany wytłacza olej z dolnego zbiornika do palnika.

— **wisząca**; n. *Hängelampe*; r. висячая лампа; f. *lampe suspendue*; a. *hanging-lamp*; do wieszania u stropu.

— **wozowa, lampa stropowa, (wóz)**; n. *Coupélampe, Deckenlampe*; r. вагонная лампа, потолочная лампа; f. *lampe d'une voiture, lampe interieure, lampe à fond de verre*; do przytwierdzania u stropu wozu kolejowego.

— **z pompą**; n. *Pumplampe*; r. лампа съ насосомъ; f. *lampe à pompe*; a. *pum-lamp*; podnoszenie oleju do palnika odbywa się od czasu do czasu ręcznie ukrytym przyrządem pompowym.

Lampiarńia, (ruch kol.); n. *Lampiste-*

- rie, Lampenputzerstube*; г. ламповицкая; f. *lampisterie*; a. *lamp stores*; izba do przechowania, czyszczenia i napełniania lamp i latarni.
- Lampiarz, latarnik**, (ruch kol.); n. *Lampist*; г. ламповицкѣ, фонарщикъ; f. *allumeur*; a. *lamplighter*; obsługująca lampy i latarnie.
- Lampucernia**, p. *Lampiarz*.
- Laserować, lazerunek**; n. *Lasiren, gläsiren*, г. ласировать, гласировать, ласировка; f. *glacer*; a. *to glaze, glaze*; pokrywanie przedmiotów farbą olejną, zmieszaną w połowie z lakierem.
- Lasza**, p. *Łubek*.
- Latarka**; n. *Laterne*; г. фонарь; f. *lanterne*; a. *lantern*.
- **manometru**, (parw.); n. *Manometerlaterne*; г. фонарь для манометра; f. *lanterne du manomètre*.
- **na sygnale wjazdowym**, p. *Latarnia ostrzegowa*.
- **ručzna**, (sygn.); n. *Handlaterne*; г. ручной фонарь; f. *lanterne à main*; a. *hand lantern*.
- **strażnicza sygnatowa**; n. *Wächterlaterne, Bahnwärtersignallaterne*; г. сторожевой сигнальный фонарь; f. *lanterne de garde-ligne*.
- **trójbarwna**, (sygn.); n. *Dreifarbige Laterne*; г. трёхцветный фонарь; f. *lanterne tricolore*.
- **wodoskazowa**, (parw.); n. *Wasserstands-laterne*; г. водомѣрный фонарь, фонарь водомѣрнаго стекла; f. *lanterne de niveau d'eau*; a. *gauge-lantern*; oświetlająca szkło wodoskazu.
- Latarnia**, (ruch kol.); n. *Laterne*; г. фонарь; f. *lanterne*; a. *lantern*; ochronna obsłona płomienia świecy, oleju lub gazu z materiału przejrzystego.
- **buforowa, zderzakowa**; n. *Bufferlaterne*; г. бѹферный фонарь; f. *lanterne de tampon*; a. *buffer-lantern*.
- **drażkowa**, (przy przejazdach); n. n. *Stangenlaterne*; г. фонарь на шестъ при переѣздахъ; f. *lanterne de passage à niveau*; a. *cresset*.
- **ostrzegowa**, (sygn.); n. *Distanzsignallaterne, Wendescheibenlaterne*; г. сигнальный дисковый фонарь; f. *lanterne signal de disque*; a. *disk-lantern*; na sygnale wjazdowym przed stacyą.
- Latarnia na żorawiu**; n. *Krahnlaterne, Wasserkrahnlaterne*; г. фонарь на водяномъ кранѣ; a. *crane-lantern*.
- **pociągu**; n. *Zuglaterne*; г. поѣздный фонарь; f. *lanterne de train*; a. *train-lantern*.
- **pociągu końcowa**, (sygn.); n. *Zugschluss-Signallaterne, Schwanzlaterne, Stocklaterne*; г. хвостовой фонарь поѣзда; f. *lanterne de queue*; a. *tail-light*.
- **przednia parowozowa, latarnia pociągu czołowa**; n. *vordere Locomotivlaterne*; г. передовой паровозный фонарь; f. *lanterne disque de locomotive*; a. *locomotiv-front lantern*.
- **słupowa**, (ruch kol.); n. *freistehende Laterne*; г. столбовой фонарь.
- **sygnatowa**, (sygn.); n. *Signallaterne*; г. сигнальный фонарь; f. *lanterne-signal, lanterne de signal*; a. *signal-lantern*.
- **sygnatowa narożna, pociągu narożna**, (sygn.); n. *Ausschlaglaterne, seitliche Signallaterne*; г. боковой сигнальный фонарь; f. *lanterne-signal de coté*; umieszczona na wozie sygnalowym celem oznaczenia końca pociągu.
- **sygnatowa zwrotnicy**; n. *Weichen-signal-laterne*; г. стрѣлочный или переводный сигнальный фонарь; f. *lanterne de branchement*; a. *switch-lantern*.
- **ścienna**; n. *Wandlaterne*; г. стѣнной, маркизный фонарь.
- **tylna tendrowa**; n. *hintere Tender-Laterne*; г. задний тендерный фонарь; f. *lanterne d'arrière du tender*; a. *back tender-lantern*.
- **wisząca**; n. *Hängelaterne*; г. висѣйчий фонарь; f. *lanterne suspendue*; a. *hanging lantern*.
- Latarnik**, p. *Lampiarz*.
- Leiwo**, (odl.); n. *Gussmaterial*; г. материалъ для отливки; a. *casting-material*, материалъ do wykonywania odlewu, np. żelazo roztopione, wosk płynny, gips itp.
- Leizna**, (odl.); n. *Guss*; г. отливка металловъ; f. *fonte, coulage*; a. *casting*; материалъ odlewu, czynność odlewania.

- Lej**, (parw.); n. *Trichter, Tenderfülltrichter*; r. ворóнка; f. *coulotte, entonnoir*; a. *funnel*.
- Lejarnia**, p. Odlewnia.
- Lejarz**, p. Odlewacz.
- Lejek** (pod kurki wodokazowe), (parw.); n. *Trichter, Füllschale*; r. ворóнка (подъ водомѣрные краны); f. *entonnoir*; a. *pass, funnel-pipe*.
- Lektyka**, p. Nosze dla chorych.
- Len**, (matr.); n. *Flachs, Leinpflanze, Lein*; r. лёнъ, кудѣчь; f. *lin*; a. *flax*; roślina linum.
- Lep, guma**; n. *Gummi*; r. камѣдь, гóмми; f. *gomme*; a. *gum*; płynne lepkie materye roślinne, krzepnące na powietrzu.
- **arabski, guma arabska**, n. *arabisches Gummi*; r. аравійская камѣдь, гóмми-арабикъ; f. *gomme-arabique*; a. *gum-arabic*; wyrabia-ny w Afryce wschodniej.
- Lespis**, p. Gasidło.
- Lewar**, p. Dźwigarka.
- p. Dźwignia stawidła, (parw.)
- Leźnia** (murłat), (bud.); n. *Mauerlatte*; r. мауэрлатъ; f. *filet de mur, plate forme*; a. *wallplate*; belka na murze, na której spoczywają: więźba dachu, belki powalowe, łóżyiska mostu itp.
- **płatow**, n. *Pfette, Fette*; r. горизонтальный прогóнь; f. *panne*.
- Libella**, p. Poziomnica [a. *purlin*].
- Lice**, (czoło, przód budowy, ściana licowa, front budowy), (bud.); n. *Flucht, Front*; r. лицó; f. *affleurement*; a. *flush, flushing*; główna płaszczyna budowy.
- Licować** (mur.); n. *Abfluchten*; r. провѣщивать прямую линію; f. *Aligner*, a. *to arrange*; zrównać do lica.
- **wykładać**, (mur.); n. *verblenden*; r. дѣлать облямóвку.
- Licowanie, wykładanie**; n. *Verblendung*; r. облямóвка.
- Licytacja**, p. Przetarg.
- Liczba**; n. *Zahl*; r. числó; f. *nombre*; a. *number*; zbiór jedności tego samego gatunku.
- **zachwytu (kół zębatych)**; n. *Eingriffszahl*; r. числó зацѣплённыхъ зубцóвъ; liczba otrzymana z podzielenia długości zachwytu przez podział, oznaczająca ilość par zębóвъ, będących równocześnie w zachwycie.
- Liczbowanie (numerowanie)**; n. *Numerirung*; r. нумерóвка, нумерация; f. *numérotage*; a. *numbering*.
- Liczebnik**; n. *Zähler, Tourenzähler, Hubzähler*; r. счѣтчикъ (обóротóвъ; ходóвъ).
- Liczydło, liczyk**, p. Szczoty.
- Lignit**, p. Drzewiak.
- Ligroina**, n. *Ligroin*; r. лигроинъ; f. *ligroïne*; a. *ligroïne*.
- Limbus, koło podziałowe**, (mier.); n. *Limbus, Gradbogen*; r. лимбъ; f. *limbe*; a. *limb, limbus, graduated arc*; część składowa przyrządu mierniczego; koło poziome o obwodzie zaopatrzonym w podziałkę.
- Lina, linwa**; n. *Seil*; r. канатъ; f. *corde, cable*; a. *cable*.
- **bez końca**, (mech.); n. *Seil ohne Ende, endlose Leine*; r. безконечная верёвка; f. *corde sans fin*; a. *endless cord, or rope*.
- **druciana**; n. *Drathseil, Trageseil*; r. проволочный канатъ; f. *cable en fil de fer*; a. *cable of iron-wire*.
- **holownicza**, p. Linwa holownicza.
- **telegraficzna**, (elekt.); n. *Telegraphenkabel*; r. телеграфный кабель; f. *câble*.
- Linia**; n. *Linie*; r. лінія; f. *ligne*; a. *line*; także miara = $\frac{1}{12}$ cala.
- **celowa, linia celu**; n. *Visirlinie*; r. визирная лінія, оптичская лінія; f. *ligne de visée, d'observation*; a. *line of sight, line of direction*; linia przechodząca przez krzyż włoskowy przyrządu mierniczego i środek optyczny soczewki ocznej.
- **ciągła**; n. *continuirliche Linie*; r. непрерывная лінія; f. *ligne continue*.
- **drogi żelaznej**, p. Szlak kolejowy.
- **kropkowana**, (inż.); n. *punktirte Linie*; r. пунктирная лінія; f. *ligne pointillée, ponctuée*; a. *dotted line*.
- **krzywa, krzywica, krzywa**, (geom.); n. *Curve, krumme Linie*; r. кривая лінія, кривая; f. *courbe, ligne courbe*; a. *curve, curveline*.
- **łańcuchowa**; n. *Kettenlinie*; r. цѣпная лінія; f. *ligne de chaînette*; a. *catenary, catenarian curve*.
- **nurtu**, (rob. wod.); n. *Stromrinne, Fahrwasser*; r. лінія русла (рѣ-

- ki), фарватеръ рѣки; f. *ligne navigable d'une rivière*; a. *navigable channel of a river*; linia największych głębokości w rzece.
- Linia oporu sklepienia**, (stat. bud.); n. *Widerlaglinie, Widerstandlinie*; r. linia soprotiwłecenia swóda; f. *naissance de voûte, ligne de résistance*; a. *line of resistance*; wunikająca z przecięcia się podniebienia sklepieniowego z murem oporowym.
- **piopowa**, (mat.); n. *Verticallinie*; r. otwésna płu vertikálna linia; f. *ligne verticale*; a. *verticale line*.
- **pochyła**, (najbardziej), (bud. kol.); n. *geneigte Linie, Linie der stärksten Neigung*; r. nakłónna linia; f. *ligne de la plus grande pente*.
- **podług której obciosuje się drzewo**, prawidło do zaciosów, (cieś.); n. *Chablone*; r. zachértz; f. *echantillon*.
- **pozioma**, (mat.); n. *Horizontallinie*; r. gorizontálna linia; f. *ligne horizontale*; a. *horizontal line*.
- **prądu**, (rob. wod.); n. *Stromstrich*; r. linia bystrzyny (ręki); linia wzdluz której prędkość przepływu jest największa.
- **prosta**, **prosta**; n. *gerade Linie, Gerade*; r. przama linia, przama; f. *ligne droite, droite*; a. *strath line*.
- **prostopadła**, (mat.); n. *senkrechte, rechtwinkelige Linie, Winkelrechte, Perpendikel*; r. perpendikularna linia, perpendikular; f. *ligne perpendiculaire*; a. *perpendicular line*.
- **przecięcia się oddziaływań**, (stat. bud.); n. *Kämpferdrucklinie*; r. linia pereseczenia wzaimnych dżejstwij; f. *ligne d'intersection*; a. *line of intersections*; w której przecinaja się siły, powstające z oddziaływań oporów, gdy jedna siła skupiona działa na łuk.
- **równoległa**, **prosta równoległa**; n. *parallele Linie, parallele Gerade*; r. paralledlna linia, paralledl; f. *ligne parallèle, droites paralleles*; a. *parallel line*; prosta przecinająca się z drugą w nieskończoności.
- **rysownicza**, **linia rysowniczy** (raj-
- szyna); n. *Reisschiene*; r. czerťezna linieyka; f. *ligne équerre*; a. *square*.
- Linia sił**, (elektr.); n. *Kraftlinie*; r. linia siły, przama siły; f. *ligne de force*; linia w polu elektrycznym lub magnetycznym styczna do każdego kierunku siły działającej.
- **spiralna**, **ślimacznica**, (mat.); n. *Spirale*; r. spirálna linia, spirál; f. *spirale, ligne spirale*; a. *spiral, volute*.
- **szczytowa**, **sklepienie**, (bud.); n. *Gewölbsscheitel-Linie*; r. łobová linia swóda; linia łącząca środki zwornika w sklepieniu.
- **ścieku**, p. **Ściek**.
- **środków**; n. *Mittellinie*; r. centrálna linia, linia centrow; f. *ligne centrale*; a. *center-line*.
- **śrubowa**, **helica**, **helisa**, (mat.); n. *Schraubelinie*; r. winťová linia; f. *hélice*; a. *helix, helical line*; linia krzywa na obwodzie walca, która wszystkie krawędzie tegoż przecina pod równym kątem; powstaje ona, gdy nawijamy płaszczyznę kąta na walec tak, aby jedno ramię przystało do okręgu podstawy, wówczas drugie ramię, przystające do powierzchni walcowej tworzy linię krzywą zwaną śrubową.
- **telegraficzna**; n. *Telegraphenlinie*; r. telegrafna linia, telegrafny prówód; f. *ligne télégraphique*.
- **ugięcia**, (stat. bud.); n. *elastische Linie*; r. linia izgiaba; ós belki ugiętej.
- **wolna**, **droga wolna**, (ruch kol.); n. *Bahn frei!*; r. puť swóbođen! f. *la voie déblayer*.
- **zachwytu**, (**kół zębanych**), (bud. mach.); n. *Eingriffsbogen*; r. linia scđpléni zúbów; f. *ligne d'engrenage*; krzywa, wzdluz której leżą punkty zetknięcia się zębów.
- Linka opony**, **linewka oponowa**, (matr.); n. *Deckenleine, Güterdeckenleine*; r. weréwka pokrywála, pokrywálna weréwka; f. *corde d'une bache*; do przytwierdzania opony wozowej.
- **sygnałowa**, **linewka sygnałowa**, (sygn.); n. *Signalleine, Zugseine*; r. sigálna weréwka; f. *corde-*

- signal, corde sifflet, corde d'avertissement*; a. *signal-line, signal-cord*; umieszczona po nad wozami pociągu aż do parowozu, celem dania sygnału gwizdawką parową.
- Linwa bez końca**, p. Lina bez końca.
- (lina) **holownicza, pletnia holownicza**; n. *Schlepptau, Bugsirtau*; r. бичевальная верёвка, буксирный канатъ; f. *cable de remorque, remorque*; a. *tow-rope* z najdłuższych konopi kręcona; płeciona 15 cm. szerokości a do 20 m. długości, służy do holowania statków przez parowce.
- Lipa**, p. Drzewo lipowe.
- Lipek**, p. Gluten.
- List przewozowy, list przesyłkowy, list frachtowy**, (ruch kol.); n. *Frachtbrief*; r. накладная; f. *facture, lettre de voiture, invois*; a. *bill of lading*; list z wykazem towarów, zaadresowany do odbiorcy, podpisany przez nadawcę — służy za podstawę do obliczenia należyciści za przewóz przesyłki.
- **przewozowy przesyłek pospiesznych**, (ruch kol.); n. *Eilgutfrachtbrief*; n. накладная отправокъ большой скорости; f. *lettre de voiture de grande vitesse*.
- Lista dzienna (robotników lub robocizny)** (rach.); n. *Tagliste*; r. рабочий подённый листокъ; a. *pay-sheet*.
- **płatcy, arkusz płatcy**, (rach.); n. *Gehaltsliste*; r. платёжный списокъ; f. *état des salaires, feuille d'appointements, feuille de solde*; a. *paysheet for salaries*.
- **ugodowa, wykaz robót ugodowych**, (rach.); n. *Akordliste*; r. вѣдомость за дѣльными работами; f. *état de travail à la tâche, feuille de tâche*; spis zarobku umówionego.
- **zarobkowa, lista zarobku**, (rach.); n. *Lohnliste, Zahlungsliste*; r. платёжный списокъ, платёжная вѣдомость; f. *feuille de paye, état de salaires*; a. *pay-sheet, list of wages*; spis należyciści pracujących, pobierających płacę dzienną.
- Listwa**, (wóz); n. *Leiste*; r. планка, шпóнка; f. *listel, listeau, bandelette*; a. *listel, list*.
- **poręczowa**, p. Pas poręczowy.
- Listwa robocza**, p. Przyłoga.
- **zasuwana**, p. Szpaga.
- **zębata tokarni**; r. зубчатая рѣйка токарнаго станка.
- Listewka ochronna**, (wóz); n. *Fingerschutzleiste*; r. охранный полукруглый брусокъ, багетъ, полуваликъ; f. *couvre joint, garde-main*; a. *rod, tringle covering a joint*.
- Lit**, (ch); n. *Lithium*; r. литій; f. *lithium*; a. *lithium*.
- Litografia**; n. *Litographie*; r. литографія; f. *litographie*.
- Litr**; n. *Liter*; r. литръ; f. i a. *litre*; miara ciężkości = wadze jednego decymetra sześciennego wody = jednej kwarcie polskiej.
- Liwerant**, p. Dostawca.
- Lodownia**, n. *Eisgrube, Eiskeller*; r. лёдникъ; f. *glacière, a. ice-house*.
- Lokomobil**; n. *Locomotive*; r. локо-мобиль; f. *locomobile*; a. *locomobil*; maszyna parowa przenośna.
- Lokomotywa**, p. Parowóz.
- Lon, lonek**, p. Zatycka.
- Longimetria**; n. *Distanzmesskunst, Longimetrie*; r. лонгиметрія; f. *longimétrie*; a. *longimetry*
- Lont**, (bud.); n. *Zünder*; r. финиль, пальникъ; f. *mèche*; a. *tinder, match*.
- **podwodny**; n. *Wasserzünder, elektrischer Zünder*; r. подводный пальникъ.
- **siarkowy**; n. *Schwefelzünder, Schwefelfaden*; r. сѣрный пальникъ, сѣрный фитиль; f. *mèche de soufre, mèche soufrée, fil soufré*; a. *sulphurated match, quick-match*.
- Lorka, wózek odkryty**; n. *Lory*; r. лóри; f. *lory, truck*; a. *lowry, truck*.
- Lód**; n. *Eis*; r. лёдъ; f. *glace*; a. *ice*.
- Lufcik, szybka da otwierania**, (bud.); n. *Guckfenster, Bietfenster, Klappfenster*; r. фóрточка; f. *vasistas*; a. *peep-window*.
- Luft, kanał dymowy**, (bud.); n. *Luftkanal, Zugloch*; r. дымоотводный каналъ, дымовой ходъ; f. *soupirail, évent, éventouse*; a. *air-hole, air-valve*.
- Luka, odstep**; n. *Intervall, Distanz*; r. интервалъ, промежутокъ; f. *intervalle*; a. *interval, bey*.
- Luneta**, (mier.); n. *Fernrohr*; r. зрѣ-

- тельная труба; f. *télescope*; a. *telescope*.
- Luneta poziomnicza, niwelacyjna, (m.);** n. *Nivellirfernrohr*; r. нивелирная зрительная труба; f. *niveau à lunette*.
- **podpórka (przy obtaczaniu przedmiotów długich), (tok.);** n. *Brille*; r. люнетъ, направляющая бабка.
- Lupa, р. Kłab.**
- Lut, lutowiny;** n. *Loth*; r. припай; f. *brasure*; a. *solder*.
- **blacharski, р. Spójkowie cynowe.**
- **miedziany, р. Spójkowie miedziane.**
- Lutowanie;** n. *Löthung, Löthen*; r. пайка, спайка, припай; f. *brasure, soudage*; a. *brazing, soldering*; łączenie za pomocą metali łatwotopliwych.
- Lutownicza rurka;** n. *Löthrohr*; r. паяльная трубка.
- Lutownica, lutownik, (narz.);** n. *Löthkolben, Löthstange*; r. пайло, паяльникъ; f. *fer à souder, soudoir, barre de soudure*; a. *soldering-iron, solder-stick, soldering-hammer*; drążek miedziany używany przy lutowaniu
- Lutownik młotkowy;** n. *Hammerkolben*; r. молоткообразный паяльникъ; f. *souloir*; a. *copper-bit with an edge*.
- **ostrokończasty;** n. *Spitzkolben*; r. остроконечный паяльникъ; f. *soudvir pointu*; a. *copper-bit with a pointh*.

Л.

- Ładować, (nakładać), (ruch kol.);** n. *laden, verladen*; r. грузить, нагружать; f. *charger*; a. *to load, to load, to charge*; napelniać wóz towarem.
- Ładowanie, nakładanie, (ruch kol.);** n. *Verladung*; r. нагрузка, нагружение; f. *quindage, chargement*; a. *act of hoisting with tackles, inlading*; czynność napelniania wozów towarem.
- Ładownia, przystań kolejowa, (rampa ładunkowa), (bud. kol.);** n. *Verladerampe, Ausladerampe, Abladerampe, Laderampe*; r. разгрузочная или нагрузочная платформа; f. *quai de chargement*; a. *platform for loading*.
- **boczna;** n. *Seitenverladerampe, Rampe für Seitenverladung*; r. боковая платформа; f. *quai ou chargement par coté*; o brzegu przypierającym do wozów kolejowych, równoległym do toru.
- **czołowa;** n. *Stirnverladerampe, Rampe für Stirnverladung, Rampe für Kopfverladung*; r. лобовая платформа; f. *quai pour chargement en avant*; o brzegu przypierającym do czoła wozów.
- **dla bydła;** n. *Viehrampe, Viehverladerampe*; r. платформа для нагрузки животныхъ; f. *quai à bestiaux, rampe à bestiaux*; a. *platform for loading cattle*.
- Ładownia kryta;** n. *gedeckte Verlade-rampe, überdachte Verladerampe*; r. крытая платформа; f. *quai couvert de chargement*; przykryta dachem.
- **międzytorowa, ładownia obustronna;** n. *Umladerampe, Ueberladerampe*; r. двусторонняя перегрузочная платформа; f. *quai de transbordement*; dla towarów przewożonych, z torami wzdłuż obu jej boków.
- **odkryta;** n. *offene Verladerampe, unbedeckte Verladerampe*; r. открытая платформа; f. *quai découvert de chargement, rampe découverte*; bez dachu.
- **piętrowa;** n. *Etagenrampe, Kleinviehverladerampe*; r. платформа для нагрузки мелкихъ животныхъ; f. *quai à deux étages*; o piętrze, dla ładowania mniejszych zwierząt do górnych przedziałów wozu kolejowego.
- **przenośna;** n. *bewegliche Rampe*; r. переносная платформа; f. *rampe mobile, rampe roulante*; pochyła równia na kołach.
- **stała;** n. *feste Laderampe, fixe Laderampe, stabile Laderampe*; r. постоянная платформа; f. *quai fixe*; budowla z ziemi, drzewa lub murowana.
- **towarowa;** n. *Güterrampe, Waaren-Verladerampe*; r. товарная платформа; f. *quai à marchandises*; a. *platform for loading*

- goods, goods-platform*; przeznaczona dla towarów.
- Ładownia**, p. Pomost ładunkowy.
- Ładownik**, nakładacz, (ruch kol.); n. *Magazinsarbeiter*; r. грузчикъ; f. *ouvrier-chargeur, ouvrier des transports*; robotnik zajęty ładowaniem towarów.
- Ładunek**, ładuga; n. *Ladung*; r. грузъ; f. *charge*; a. *loading*.
- wozu, ładuga wozu, nakład wozu, (taryf.); n. *Wagenladung*; r. вагонный грузъ; f. *charge d'un wagon*; a. *loading, lading*; towar nałożony na wóz kolejowy.
- pełny, całowozowy, ładuga pełna, (taryf.); n. *volle Wagenladung*; r. полная нагрузка; f. *charge pleine*; towar zapewniający cały wóz kolejowy, lub wyciskujący całą jego nośność (10.000 kilogramów).
- powrotny, p. Nakład powrotny.
- Ładunkowe**, nakładowe, (taryf.); n. *Aufladegebühr, Ladegebühr, Verladegebühr*; r. грузовой или погрузный сборъ, грузовая плата, плата за нагрузку; f. *frais de chargement; wharfage, quayage*; a. *loading-fee, wharfage*; należność za ładowanie towarów do wozów kolejowych.
- Łamliwość**, kruchość; n. *Zerbrechlichkeit*; r. ломкость; f. *fragilité*; a. *fragility, brittleness*.
- Łamowisko kamieni**, p. Kamieniołom.
- Łamulec** (dług żelazny), (narz.); n. *Brechstange, Brecheisen*; r. желѣзный ломъ; f. *pince, levier, verdillon*; a. *crow-bar, iron-claw, lever*.
- Łańcuch**, łańcuszek; n. *Kette*; r. цѣпь, цѣпочка; f. *chaîne*; a. *chain*.
- bez końca; n. *Kette ohne Ende, geschlossene Kette*; r. безконечная цѣпь; f. *chaîne sans fin*; a. *endless chain*.
- hamulcowy; n. *Hemmkette*; r. тормазная цѣпь, башмачная цѣпь; f. *chaîne à enrayer ou d'enrayage*; a. *skid or locking-chain, drag-chain*.
- kłonicowy, (wóz); n. *Drechselmelkette*; r. цѣпь стойки; łączy końce kłonic lub zapór bocznych.
- mierniczy, (mier.); n. *Messkette*; r. земельная цѣпь, межевая цѣпь; f. *chaîne d'arpenteur*; a. *measuring-chain, landchain*.
- Łańcuch mostu wiszącego**, (bud. most.); n. *Tragkette*; r. цѣпь висячаго моста; f. *chaîne d'un pont suspendu*; a. *mainchain*.
- przewodowy; r. тяговая цѣпь.
- zapasowy, łańcuch pomocniczy, (wóz); n. *Reservekette, Nothkette*; r. запасная цѣпь, вспомогательная цѣпь; f. *chaîne de sureté*; a. *safety-chain*; łączy parowozy lub wozy w razie uszkodzenia głównego sprzęgła.
- zaprzęgowy, sprzęgłowy, (wóz.); n. *Kuppelkette, Kuppelungskette*; r. упряжная цѣпь; f. *chaîne d'attelage, chaîne d'accouplement*; a. *coupling-chain*; do sprzęgła łańcuchowego.
- zaprzęgowy z hakiem; n. *Schleppkette mit Kuppelhaken*; r. упряжная цѣпь съ крюкомъ; f. *chaîne à crochet de la barre d'attelage*; a. *drag-hook and chain*.
- żorawiuowy; n. *Krahnkette*; r. цѣпь крана; f. *chaîne à grue*; a. *crane-chain*.
- Łapa imadła**, (ślus.); n. *Scheere des Schraubstocks*; r. лапа въ ступольныхъ тискахъ для ихъ прикрѣпленія; f. *patte d'un étau*; a. *clamp, patton of a vice*; służy do przytwierdzenia imadła do stołu.
- Łata**; n. *Fleck*; r. заплата.
- (matr.); n. *Latte*; r. рѣшетина, рѣшешникъ, рѣйка, планка; f. *latte*; a. *lath, ledge, batten*; czworogranny cienki a długi materiał ciosany lub tarty.
- do poziomowania, pręt spadkowy, (mier.); n. *Nivellirlatte*; r. рѣйка для нивелира, f. *mire*; a. *level-lath*; przyrząd z podziałką, na którym odczytuje się wysokość przy poziomowaniu.
- sztachetowa, sztachetnik; n. *Stachettenlatte*; r. рѣшешина, рѣшешникъ.
- Łatać**, dać łate, załatać; n. *flicken*; r. заплативать; f. *appiécer*; a. *to patch, to piece*.
- Łatniak**, p. Gwóźdź łatny.
- Łatr**; n. *Lachter (Klafterfaden)*; f. *brase, toise*; a. *fathom*; miara kopaniana = 7 stóp = 84 cali łatr polski = 2016 mm.
- Ława**, ławeczka, burta, (berma), (bud.

- kol); n. *Berne, Bankett, Böschungssabsatz*; r. бѣрма, бѣсынь, присыпъ землянаго полотна жел. дорогн; f. *berme, lisière, accotement d'un chemin de fer*; a. *berme, bench*; odsadka pozioma stoku.
- Ława tokarni, (tok); n. *Gestell, Bett*; r. станина токарнаго станка; f. *banc d'un tour*; a. *frame*; podstawa przyrzędu tokarskiego, w której tenże jest osadzony, łącząca wszystkie jego części.
- Ławeczka całkowita dla (brekowego), (wóz); r. полная скамейка для тормазнаго кондуктора.
- spuszczana, ławeczka dla hamulcowego (brekowego), (wóz); r. откидное сидѣние для тормазнаго кондуктора.
- Ławica, mielizna, (rob. wod.; n. *Sandbank, Schotterbank, Untiefe*; r. отмѣль; f. *ensablement, battare; haut fond*; a. *barre*; osad śród rzeki, wyspa z piasku lub żwiru, grodząca wody w rzecze.
- Ławka; n. *Bank*; r. скамья; f. *banc*; a. *bench*.
- Łaz, p. Otwór roboczy.
- Łączenie; n. *Verbindung*; r. соединѣние; f. *assemblage*; a. *joining*.
- drzewa na długość w kierunku poziomym, pionowym, (cieś.); n. *Verlängerung durch stumpfen Stoss, Anspirpfung*; r. ерациваніе (въ горизонтальномъ направленіи), наращиваніе (въ вертик. напр.), двухъ бревѣнь, брусковь и проч.; f. *aboutement*; a. *lengthening by means of but-joint*.
- desek końcami; n. *Stuvscherbe*; r. соединѣние въ стыкъ двухъ досокъ; f. *aboutement, écart carré*; a. *but scarf, but-and-but*.
- kątowe, nakładka kątowa, n. *Aufblattung, rechtwinklige Verbindung*; r. прямоугольное соединѣние, соединѣние подъ прямымъ угломъ; f. *assemblage carré*; a. *square halving*; połączenie dwóch drzew pod kątem za pomocą nakładki.
- mufami, łączenie nasuwkowe, łączenie objemkowe; n. *Muffenverbindung*; r. соединѣние мұфтами или растрұбами; f. *ajustage à manchon, joint a manchon*; a. *muff*
- joint, joint with socket and nozzle*; z użyciem objemek czyli nasuwek.
- Łączenie na nakładkę, nakładka, (cieś.); n. *Überblattung, Blatt*; r. соединѣние въ накладку, соединѣние въ замокъ; f. *entaille, assemblage*; a. *scarving*; połączenie drzew przez wycięcie uzupełniających się części przekroju.
- na ucios, nakładka na ucios, (cieś.); n. *Aufblattung auf Gehrung, Stoss auf Gehrung*, r. соединѣние обвязки въ усь или въ закрой, соединѣние въ усь съ шипомъ въ потѣмокъ; f. *assemblage d'onglet*; a. *mitred halving, mitre-joint*; nakładka ścięta pod kątem 45%.
- na widły, p. Zwidlowanie.
- na wpust, łączenie czopowe, zamek z wpustem; n. *Versatzen, mit Versatzung einfügen*; r. соединѣние шипомъ, въ шпунтъ; f. *assemblage en about*; a. *joint with a skew notch*.
- rur; n. *Rohrverbindung*; r. соединѣние трубъ; f. *abouchement des tubes*; a. *but-junction, the junction of the orifices of two tubes*.
- śrubowe; n. *Schraubenverbindung*; r. скрѣпленіе или соединѣние винтомъ; f. *ajustage à vis*; a. *screw-joint*.
- ukośne, nakładka ukośna; n. *schiefe Ueberblattung, Blatt, schräges Hackenblatt*; r. косѣе соединѣние, соединѣние съ косымъ прирѣзомъ; f. *sifflet renforcé*; a. *skew scarf*; łączenie drzew na długość z zacięciem prostopadłem w kierunku włókien, nie sięgającym do połowy grubości drzewa i ukośnem zetknięciu podłużnem.
- ukośne z grottem, zamek ukośny z grottem, (cieś.); n. *schräges Hackenblatt mit Grat*; r. откосный замокъ съ зұбомъ.
- węzłowe nieprzegibne, (bud. most.); n. *steife Knotenverbindung*; nie dozwala obrotu składników około węzła, który tworzą.
- węzłowe pozaśrodkowe; n. *eccentrische Knotenverbindung*; gdy osie składników tworzących jeden węzeł nie przecinają się w jednym punkcie.
- węzłowe przegibne; n. *gelenkför-*

- mige Knotenverbindung*; dozwała obrotu składników około węzła, który tworzą.
- Łączenie węzłowe wprostokątne** (teorya mostów); n. *centrische Knotenverbindung*; przy którym osie wszystkich składników tworzących węzeł, przechodzą przez jeden punkt, t. z. środek węzła.
- w zamek, (drzewa); n. *Hackenverbindung*; r. въ замокъ рубить.
- **zakryte**; n. *verdeckte Versatzung*; r. соединёние въ потай; f. *about recouvert*; a. *covered skew-notch*.
- **zębate**; n. *Verzahnung, Versatzung in der Klaue*; r. зубчатое соединёние, соединёние въ зубъ; f. *adentage, assemblage en adent, about en guele*; a. *ident, skew-notch and clown*.
- **z klinem, zamek z klinem, (cieś.)**; n. *Hackenblatt mit dem Keil*; r. натяжной замокъ съ зубомъ; f. *trait de Jupiter à clef*; zamek prosty lub ukośny opatrzony klinem przy zębie.
- **zwyczajne, nakładka zwyczajna**; n. *einfache Ueberblattung, einfaches Blatt*; r. прямое соединёние, прямая вырубка; f. *entaille à moitié bois*; a. *plain scarf*; łączenie drzewa na długość z zacięciem prostopadłym lub ukośnym do kierunku włókien, sięgającym do połowy grubości drzewa — i podłużnym zetknięciu poziomem.
- Łącznica**, p. droga żelazna łącząca.
- Łącznik**, (parw.), p. Drąg korbowy — (wóz), p. Sprzęgło. [łatka.
- **przy zwrotnicy**, p. Cięgiel (Pociągacz) zwrotniczy.
- Łączniki szynowe**, p. Przybory do szyn.
- Łączność**, p. Dobię.
- Łączyć, spajać (drzewo)**; n. *Zusammenfügen*; r. сплѣчивать, сплотить; f. *accoler*; a. *to put together*.
- **na długość w kierunku pionowym, poziomym**; n. *Anspropfen, Hirnholz an Hirnholz verbinden*; r. наращивать, срѣщивать; f. *joindre en about, abouter*; a. *to graft-up, to assemble but-on-but, to eke*.
- **na mufy**; n. *einmünden, in einander fügen*; r. соединять въ расрубъ; f. *aboucher les tuyaux*; a. *to joint the orifices of two tubes*.
- Łączyćstykaniami, zetknięciem**; n. *stumpf anstossen*; r. соединять стыкомъ; f. *abouter*; a. *to joint but-and-but*.
- Łągiew rozwora, (wóz)**; n. *Achsgabelverbindungsstange*; r. струнка осевой лапы; f. *entretoise de plaque de garde*; a. *axle-guard*; łączący widły łożyskowe między sobą.
- Łątka**, p. Drąg korbowy.
- Łęg**, (bud. wod.); n. *Weidengestrüpp*; r. топь, трясина, мокредина, болотина; miejsce nad wodą, zarosłe łożyną czyli wikliną.
- Łęk**, p. Obląg.
- Łojek**, p. Talk.
- Łokieć**; n. *Elle*; r. локоть; f. *aune*; a. *ell*; nowopolski = 576 milimetr.
- Łopata, łopatka (narz.)**; n. *Schaufel*; r. лопата, заступъ; f. *pelle*; a. *shovel, scoop*.
- **do darni, darniówka**; n. *Rasenschaufel, Rasenschneidschaufel*; r. дёрнорѣзъ, рѣзакъ; f. *pioche au gazon*; a. *sod-shovel*.
- **do śniegu, śniegówka**; n. *Schneeschaukel*; r. лопата для снѣга; f. *pelle pour la neige*; a. *snow-shovel*.
- **do węgla**; n. *Kohlenschaufel*; r. угольная лопата; f. *pelle à charbon, à coke*; a. *coal-shovel, fire-shovel*.
- **do żużla**; n. *Schlackenschaufel, Aschenschaufel*; r. лопата для шлаковъ; f. *cure-feu, pelle à cendre*; a. *poker*.
- Łopień**, p. Świder łyżkowy.
- Łoskonki**, p. Konopie mezkie.
- Łożysko**, n. *Lager, Lagerrumpf*; r. подшипникъ, подпятникъ.
- **czopa, (bud. mach.)**; n. *Zapfenlager*; r. шиповой подшипникъ; f. *coussinet*; a. *plumber-block, carriage*.
- (bud. mach.), p. Siodelko.
- **kołyskowe, wahadłowe, płaskie, przegubowe, stałe wałkowe, (bud. most.)**; p. Siodelko wahadłowe, płaskie przegubowe i t. d.
- **osi, (wóz)**; n. *Achslager*; r. осевой подшипникъ; f. *coussinet d'essieu*.
- **rzeki**, p. Koryto rzeki.
- **stojące, stopowe**; n. *Fusslager, Spurlager*; r. подпятникъ; f. *crapaudine femelle*; a. *step, bearing, step-brass*; dla czopów stojących.

- Łożysko wału**, (bud. mach.); n. *Wellenlager*, *Achsbüchse*; r. подшипникъ вала.
- **wału stawidłowego**, (parw.); n. *Steuerwellenlager*; r. вѣздó распределительнаго вала; f. *palier de l'arbre de relevage*.
- **wentyla**, p. Gniazdo wentyla.
- **widełkowe**, (bud. mach.); n. *Gabellager*; r. вилкообразный подшипникъ; dla szorów szujowych o ranewce przesuwalnej.
- **wiszące**, (bud. mach.); n. *Hängelager*; r. висячий, подвѣсной или стѣнной подшипникъ.
- Łódź**, (bat); n. *Boot*, *Barke*; r. лодка, шлюпка, боть; f. *bâteau*; a. *boat*.
- Łój**, (matr.); n. *Talg*, *Unschlitt*; r. сало; f. *suif*; a. *tallow*, *suet*.
- Łub** (kora lipowa); n. *Rinde*, *Borke*; r. дубъ; f. *écorce*; a. *rind*, *bark*.
- Łubki**, (lasze), (bud. kol.); n. *Lasche*, *Kuppelungslasche*, *Kuppelungslappe*; r. рѣльсовая накладка; f. *éclisse*; a. *shin*, *rail-fish*, *fish-plate*; części spajające dwie szyny przy ich zetknięciu, zawsze w parze używane.
- **kątowe, oporowe**; n. *Winkellaschen*; r. угловая рѣльсовая накладка, упорная рѣльсовая накладка; f. *éclisse à cornières*, *éclisse cornière*; a. *angular-fish*, *bracket-joint*.
- **płaskie**; n. *gerade Lasche*; r. прямая плоская рѣльсовая накладка; f. *éclisse plate*; a. *straight-fish*, *or fish-plate*.
- **siodelkowe**; n. *Stuhllasche*; r. подушка-накладка; f. *coussinet-éclisse*; a. *fish-chair*.
- **sprzęgła, łubki sprzęgowe**, (wóz), p. Wieszadło łącznikowe.
- **ściskowe, sprzężynowe**, (bud. kol.); n. *Federtaschen*, *elastische Laschen*; r. пружинная рѣльсовая накладка; f. *éclisse à ressort*; a. *springfish*; obejmują przy szynach siodelkowych stopę i ściankę.
- **wewnętrzne**; n. *innere Lasche*, *Innenlasche*; r. внутренняя рѣльсовая накладка; f. *éclisse intérieure*; a. *inside fish-plate*; wewnątrz toru.
- **zewnętrzne**; n. *äussere Lasche*, *Aussenlasche*; r. наружная рѣльсовая накладка; f. *éclisse exté-*
- rieure*; a. *outside fish-plate*; zewnątrz toru.
- Łubki wieszadła**, (wóz), p. Wieszadło resorowe.
- **z wpustem**; n. *Lasche mit Nuthe*; r. рѣльсовая накладка съ пазомъ; f. *éclisse à rainure*.
- Łubkować, złubkowywać, ołubkować**, (bud. kol.); n. *verlaschen*; r. связывать или соединять рѣльсы накладками; f. *éclisser*; a. *fishing*; brać szyny w łubki.
- Łubkowanie, ołubkowanie**, (bud. kol.); n. *Verlaschung*; r. связь, соединеніе или свинчиваніе рѣльсовъ накладкамъ; f. *éclissement*, *éclissage*; a. *fishing*.
- Ług**, (ch.); n. *Lauge*, *Laugewasser*; r. щелокъ; f. *lessive*; a. *lie*, *lye*, *buck*, *lixivium*.
- Ługować**, (ch.); n. *auslaugen*; r. выщелачивать, бучить; f. *lessiver*; a. *to lixiviate*.
- Ługowanie**; n. *Auslaugen*; r. выщелачиваніе, бученіе; f. *lessivage*, *lessive*, *lixiviation*; a. *lixiviation*; gruntowne oczyszczenie przedmiotów ze starej farby, mycie ługiem.
- Ługowiec**, *alkalia*, (ch.); n. *Alkali*; r. щелочь; f. *alkali*; a. *alkali*.
- Łuk**, *krzywizna*, (bud. kol.); n. *Bogen*, *Kreisbogen*; r. дуга, кривизна; f. *arc*, *courbure*; a. *arc*, *curve*, *rounding*; część krzywej.
- **mostu**, (bud. most.); n. *Brückenbogen*; r. мостовая арка; f. *arche d'un pont*; a. *arch of a bridge*.
- **prosty mostu**; n. *gerader Brückenbogen*; r. прямая мостовая арка; f. *arche droite d'un pont*; a. *direct arch*.
- **owalny mostu**; n. *Korbbogen*; r. коробовая мостовая арка; f. *arche en aise de papier d'un pont*; a. *basket-handle arch*.
- **sklepienia**, (bud.); n. *Gewölbbogen*; r. дуга свода, кривая свода; f. *arc de voûte*; a. *vaulting-arch*, *arch in vaulting*.
- **skośny mostu**, (bud. most.); n. *schiefer Brückenbogen*; r. перекошенная, сбоченная мостовая арка; f. *arche biaise d'un pont*; a. *oblique arch*, *skew arch*.
- **zębaty, stawidła (lewaru)**, (parw.); n. *Reversierbogen*, *Steuerungsbo-*

gen, Führungsbogen des Steuerhebels, Reversierkamm: г. зубчатая дуга, гребёнка или сектор рычага для перемены хода; *f. secteur de relevage, secteur du levier de changement de marche*; *a. guide or sector of the reversing-lever.*

Łupać, *n. spalten, klöben*; г. колоть, разщеплять дерево; *f. fendre, refendre*; *a. to cleave, to split.*

Łupanie kamieni, (bud.); *n. Spalten der Steine, Brechen der Steine*; г. колотье камней; wydobywanie kamieni za pomocą klinów lub drągów żelaznych.

Łupek, kamień łupny, (matr.); *n. Schie-*

fer; г. аспидь, аспидный камень, шиферъ, сланецъ; *f. schiste, ardoise*; *a. slate, schist, argillite.*

Łupek alunowy; *n. Alaunschiefer*; г. еващцовый сланецъ.

— **blyszczkowy**; *n. Glimmerschiefer*; г. слюдяной сланецъ; *f. mica-schiste, schiste micacé*; *a. micaslate.*

Łut; *n. Loth*; г. лоть; = 288 gramom = 12,672 gramom.

Łyko; *n. Bast*; г. лыко; *f. liber, livret*; *a. bast*; druga powłoka w drzewie.

Łyżka do roztapiania łożu; *n. Kastrolle*; г. кострюля, ложка для расплавки сада.

Łyżwy krzyżulca, *p. Sanki wodzika.*

M.

Machina, *p. Maszyna.*

Magazyn, *p. Skład.*

Magazynier, składowy nadzorca składu; *n. Magazinsaufseher*; г. смотритель склада или магазинна; *f. Garde-magasin, magasinier, surveillant du dépôt*; *a. guard.*

Magazynowe, *p. Składowe.*

Magnes, (el.); *n. Magnet*; г. магнитъ; *f. aimant*; *a. magnet*; ciało posiadające własność przyciągania żelaza.

Magnesowanie, namagnosowanie, (elekt.) *n. Diamantieren*; г. намагничивание; *f. aimantation*; *a. magnetizing.*

Magnetyzm, (fiz.); *n. Magnetismus*; г. магнетизмъ; *f. magnétisme*; *a. magnetism.*

Magnez, (ch.); *n. Magnesium*; г. магниъ; *f. magnésium* *a. magnesium.*

Magnezya, (ch.); *n. Magnesiumoxyd, Bittererde*; г. магnezия; *f. magnésie, oxyd de magnesium*; *a. magnesia, oxyd of magnesium.*

Mahoń, *p. Drzewo mahniowe.*

Majster, mistrz, kieronik, (techn. mech.); *n. Meister, kiter*; г. мастеръ; *f. maître-ouvrier*; *a. master.*

— **fryszerski**, (żel.); *n. Fischmeister, Abtreibmeister*; г. кичный мастеръ; *f. affineur, maître-affineur*; *a. master-refiner.*

— **kowalski**, (kow.); *n. Schmiedemeister, Hammermeister*; г. кузнечный мастеръ, кузнечный дьль мастеръ; *f. maître-forgeron*; *a. smith, forge-master.*

Majster mularski, m. murarski, (bud.); *n. Maurermeister*; г. каменьщичий мастеръ; *f. maître-maçon*; *a. mason-master.*

— **odlewniczy, lejarz**, (odl.); *n. Giesseremeister*; г. литейный мастеръ, литейных дьль мастеръ; *f. maître-fondeur*; *a. master smelter.*

— **resorowy**, *p. Resornik.*

— **tyglowy**, (hut.); *n. Schmelztiegelverfertiger*; г. тигельный мастеръ; *f. creusiste*; *a. manufacturer of crucibles.*

Maksimum, *p. Największość.*

Makulatura, (rach.); *n. Maculaturpapier*; г. макулятурная бумага, макулятура; *f. maculature.*

Malarz, (bud.); *n. Maler*; г. маляръ; *f. peintre*; *a. painter.*

Malowanie, (bud.); *n. Malerei*; г. окраска; *f. peinture*; *a. painting.*

Manczester (półfaksamit), (matr.); *n. Manchester (Halbsammet)*; г. манчестеръ, бумажный бархатъ; *f. manchester, velours de coton, velverette, cordelet*; *a. fustian velvet, velveret.*

Manewrować, zestawiać wozy, (ruch kol.); *n. manövriren*; г. маневрировать, производить манёвры; *f. manoeuvrer*; *a. to manoeuvre, to manage.*

Manewry, przetok, zestawianie wozów, (ruch kol.); *n. Manöver, Rangiren der Wagen*; г. манёвры; *f. manoeuvres*; *a. manoeuvres.*

- Mangan**, (ch.); n. *Mangan*, *Manganum*, *Glasseife*; r. марганецъ; f. *manganèse*; a. *mangan*, *manganese*, *manganium*.
- Manganian potasu** n. *mangansaures Kali*; r. марганцево-кислое кали; f. *manganate de potassium*; a. *manganate of potassium*; sroddek desynfekecyjny.
- Manganit**; n. *Braunstein*; r. браунштейнъ; f. *manganèse*; a. *manganese*, *brownstone*.
- Manometr, prężnomierz**, (parw.); n. *Manometer*, *Druckmesser*; r. маномётръ; f. *manomètre*; a. *manometer*, *steam-gauge*; przyrząd do mierzenia ciśnienia gazów i płynów.
- **blaszkowy**; n. *Wellenblechmanometer*; r. маномётръ съ пластинкою.
- **maksymalny, kontrolujący**; n. *Kontrolmanometer*; r. контрольный или максимальный маномётръ.
- **metalowy**; n. *Metallmanometer*; r. металлическій маномётръ; f. *manomètre métallique*; a. *metallic manometer*, *pressure-gauge*.
- **rtęciowy**; n. *Quecksilber-Manometer*; r. ртутный маномётръ; f. *manomètre à mercure*; a. *mercurial-gauge*.
- **gurkowy Bourdon'a**; n. *Röhrenfedermanometer von Bourdon*; r. трубчатый маномётръ Бурдона.
- **łokowy**; n. *Kolbenmanometer*; r. поршнево́й маномётръ; f. *manomètre à piston*; a. *steam-indicator*.
- **z powietrzem wolnem**; n. *offenes Luftmanometer*; r. обыкновенный отерытый маномётръ; f. *manomètre à air libre*; a. *steam-gauge with open leg*.
- **z powietrzem zgęszczonem**; n. *geschlossenes Luftmanometer*; r. маномётръ со сжатымъ воздухомъ, закрытый маномётръ; f. *manomètre à air comprimé*; a. *steam-gauge with compressed air, with closed leg*.
- **z próżnią, próżnomierz**; n. *Vacuummanometer*, *Vacuummeter*; r. вакуумъ-маномётръ; f. *manomètre du condenseur*, *Vacuummètre*, *indicateur du vide*; a. *condenser-gauge*.
- Mapa**; n. *Karte*; r. карта.
- **geograficzna**; n. *geographische Karte*; r. географическая карта; f. *carte géographique*.
- Margiel**; n. *Mergel*; r. мёргель, рухлякъ; f. *marne*; a. *marl*.
- Markiza**; n. *Blache*, *Plane*, *Sonnendecke*; r. маркиза; f. *banne*; a. *awning*.
- Marmur**, (bud.); n. *Marmor*, *körniger Kalkstein*; r. мраморъ; f. *marbre*; a. *marble*.
- Marszruta**, p. Wskazanie drogi.
- Martwica, sruba naciskowa**, (bud. mach. parw.); n. *Stellschraube*, *Druckschraube*; r. нажимный болтъ; f. *vis à rappel*, *vis de pression*; a. *adjusting thumb screw*.
- Masa asfaltowa**; (bud.); n. *Asphaltmasse*; r. асфальтовая масса.
- **kamionkowa**, (patr.); n. *Steingut*, *Steinzeug*; r. штейнгутъ; f. *poterie de gres*, *grès érame*; a. *stonaware*.
- **tekturowa**, (patr.); n. *Papier-Maché*; r. папье-маше, бѣтая бумага; f. *papier mâché*.
- Mastyks asfaltowy**; n. *Asphaltmastic*; r. асфальтовая мастика, гудрѳнъ; f. *mastic d'asphalt*.
- Maszt**, (sygn.); n. *Mast*; r. мачта; f. *mât*; a. *mast*.
- **sygnalowy, sup sygnalowy**, (sygn.); n. *Signalmast*; r. сигнальный столбъ; f. *ât-signal*, *mât sémaphorique*; a. *signal-mast*.
- Maszyna, macina**, (bud. mach.); n. *Maschine*; машѳна; f. *machine*; a. *engine*; przyrząd zużytkowujący pracę.
- **czerpalna (o odlewania wody)**; n. *Wasserhalingsmaschine*; r. водоотливная машѳна; f. *machine d'épuisement*, *d'exhaure*; a. *water engine*, *m/e-engine*.
- **do fugowania, m. do wpustów**; n. *Fugemachine*; r. шпѳночный станѳкъ.
- **do kucia** p. Mlot mechaniczny.
- **do nitów** p. Nitownica.
- **do obcinania rur płomiennych**; n. *Rohrabfneidemaschine, zum abschneid der Siederöhre*; r. станѳкъ до обрѳзки дымогарныхъ трубъ; f. *machine à couper les bouts*; tubes des locomotives.
- **do strugania i wyrównywania drzewa**, p. Stgarka.
- **do szycia**; n. *Nähmaschine*; r. швей-

- ная машина; *f. machine à coudre, coudreuse*; *a. sewing-machine*.
- Maszyna do wyciągania pali**, (bud.); *n. Ausziehmaschine, Pfahlausheber*; *r. машина для выдергивания свай*; *f. machine à arracher les pilotis, arracherieux*; *a. pile drawingengine*.
- **do wycinania zębów**, *p. Zębiarka*.
- **do wyrabiania krajników (kielunków)**; *n. Kehlmaschine, Gesimshobelmaschine, Leistenmaschine*; *r. станокъ для строганія и отбирания калёвокъ*; *f. machine à raboter et à faire les moulures*.
- **do uszczelniania (trajbowania) rur płomiennych**; *n. Rohrwalzmaschine*; *r. вальцовальный станокъ для уплотненія дымотарныхъ трубъ, вальцовка*.
- **dynamiczna, dynamomaszyna**; *n. dynamische Maschine*; *r. динамическая машина*; *f. machine dynamique*.
- **dynamo-elektryczna**, (elekt.); *n. dynamoelectrische Maschine*; *r. динамо-электрическая машина*; *f. machine dynamo-électrique*; wytwarzająca prąd elektryczny przez ruch zwojów z przewodnika elektryczności obok elektromagnesów.
- **elektro-dynamiczna, magneto-elektryczna**, (elekt.); *n. magnetoelectrische Maschine*; *r. магнито-электрическая машина*; *f. machine magneto-électrique*; wytwarzająca prąd elektryczny przez ruch obrotowy zwojów przewodnika elektryczności obok magnesów stałych.
- **elektryczna**, (elekt.); *n. Elektrische Maschine, Elektrisirmaschine*; *r. электрическая машина*; *f. machine électrique*; *a. electrical-machine*.
- **wzbudzająca, podniecająca**, (elekt.); *n. Erreger*; *r. электрическая возбуждающая машина*; *f. machine excitatrice*; maszyna dodatkowa do maszyny elektrycznej, służąca do wytwarzania magnetyzmu w induktorze.
- **frezownicza**, *p. Frezownica*.
- **gazowa**, *p. Silnica gazowa*.
- **hydrauliczna wodna**, *p. Silnica hydrauliczna*.
- **magnesowa (do sortowania wiórów mosiężnych) sortownica**; *n. magne-*
- tische Sortirmaschine*; *r. магнитная машина для сортировки мѣдныхъ стружекъ*.
- Maszyna mutrowa**, *p. Mutrownica*.
- **obłogowa rznąca**; *n. Fournirschneidemühle*; *r. станокъ для выдѣлки фанерокъ*; *f. machine à couper ou à scier les bois pour placage*; *a. vincer-sawing-machine*.
- **o kataraktowym rozdziale pary, o stawidle kataraktowym**; *n. Pumpe mit Kataraktsteuerung*; *r. парораспределеніе посредствомъ катаракта*.
- **parowa**, *p. Silnica parowa*.
- **parowa o działaniu pojedynczem, podwójnem i t. d.**, *p. Silnica parowa o działaniu pojedynczem, podwójnem i t. d.*
- **parowa wahadłowa, maszyna parowa z wahaczem**; *n. oscillirende Dampfmaschine*; *r. паровая машина съ качающимся цилиндромъ*; *f. machine oscillante, machine à cylindre oscillant*; *a. oscillating engine*.
- **podziałowa**; *n. Theilmaschine*; *r. дѣлительная машина*; *f. machine à diviser*; *a. dividing-machine*.
- **pomocnicza, maszyna do obróbki kruszców i drzewa**; *n. Werkzeugmaschine, Hilfsmaschine*; *r. станокъ, вспомогательная машина для обработки металловъ и дѣрева*; *f. machine-outil, machine auxiliaire ou de renfort*; *a. machine-toll, toll engine assistant-engine, adjoining-machine*.
- **powietrzna**, *p. Silnica powietrzna*.
- **prosta**; *n. einfache Maschine, mechanische Potenz*; *r. простая машина*; *f. machine simple, puissance mécanique*; *a. mechanical power, simple machine*; nie dająca się rozłożyć na maszyny proste.
- **trybowa, maszyna do wyrzynania zębów, do wycinania kół zębatych**; *n. Zahnschneidemaschine*; *r. станокъ для нарэзки зубчатыхъ колёсъ, зуборѣзный станокъ*; *f. machine à pignons*; *a. pinion-making-machine*.
- **złożona**; *n. zusammengesetzte Maschine*; *r. сложная машина*; *f. machine composée*; składająca się z kilku maszyn prostych.

- Maszynista**; n. *Maschinenführer*, *Locomotivführer*; r. машинистъ; f. *machiniste*, *mécanicien*; a. *engine driver*; kierujący biegiem parowozu lub ruchem maszyny parowej.
- Maszynka do czyszczenia i rozczesywania włosów**, (dla tapicerów); r. станокъ для чистки и расчёсывания волосъ.
- do plombowania, p. Kleszcze plombowe, (ruch kol.); n. *Plombirzange*; r. plombи́рные щипцы; f. *pince numérotée à plomber*; narzędzie do ściskania i równoczesnego znaczenia pieczęci ołowianych.
- do przebijania dziur; p. Dziurownica, Przebijarka.
- do robienia cegiełek, ceglarka, (bud.); n. *Ziegelpresse*; r. прессъ для выдѣлки кирпичá; f. *machine de briqueterie*.
- do roztaczania rur płomiennych; n. *Maschine zur Erweiterung der Siederöhren*, *Siederöhreerweiterungsmaschine*; r. станокъ для растягиванія дымогарныхъ трубъ.
- do stemplowania biletów, p. Пюзчка do biletów.
- do wydłużania rur płomiennych; n. *Siederohr-Streckmaschine*; r. аппаратъ для растягиванія дымогарныхъ трубъ; f. *machine à allonger les tubes de chaudière*; a. *boiler-tube-stretcher*.
- do wyginania drzewa; n. *Holzbiegmaschine*; r. станокъ для гнѣтья дѣрева; f. *machine à courber ou à cintrer les bois*; a. *wood-bending-machine*.
- do wyginania sprężyn (resorów); n. *Maschine zum Biegen der Tragfedern*; r. станокъ для выгибанія рессорныхъ листовъ.
- wyginania szyn, p. Giętarka.
- do wyrobu gzymsów; n. *Gesimmschneidmaschine*; r. карнизный станокъ для выдѣлки карнизовъ.
- do wyrzynania zębów; p. Maszyna trybowa.
- Mata słomiana, rogózka słomiana, słomianka**; n. *Strohmatte*; r. плетѣнка, соломенная рогозка; f. *natte de paille*; a. *straw-mat*; plecionka ze słomy do wycierania nog.
- Matematyka**; n. *Mathematik*; r. ма-
- тематика; f. *mathématique*; a. *mathematics*.
- Materia, tworzywo, (fiz.)**; n. *Materie*, *Stoff*; r. вещество, матерія; f. *matière*; a. *matter*, *stuff*.
- Materiał, watek**; n. *Material*; r. материалъ; f. *matériel*; a. *materials*.
- budowlany, (bud.); n. *Materialien*, *Baumaterial*; r. строительный или строевой материалъ; f. *matériaux*; a. *building-materials*.
- opałowy, p. Paliwo.
- Matować**; n. *mattiren*; r. наводитъ матъ; f. *mater*, *donner le mat*, *mettre au mat*; a. *to deaden*.
- Matryca**, p. Wykroj.
- p. Podkładka przebijarki.
- Macerowanie, (ch.)**; n. *Mazeriren*, *Einweichen*; r. слоєвидная покраска; f. *macérer*, *lessiver*; a. *to macerate*, *to lixiviate*.
- Maź, dziegieć, smoła**; n. *Theer*; r. дѣготъ, смола; f. *goudron*; a. *tar*.
- p. Smarowidło.
- Maźnia**, p. Smarnia.
- Maźnica, oprawa łożyska, pudło łożyska, (buksa)**, (wóz, parw.); n. *Lagergehäuse*, *Lagerbüchse*, *Achsbüchse*, *Schmierbüchse*, *Schmiergefäß*, *Achsschmierbüchse*; r. смазочная, смазная корóбка, бѣкса; f. *boite à graisse*, *boite à l'huile*, *graisseur*; a. *grease-box*, *oil-box*, *axle-box*.
- Maźniczka, oliwiarka, (parw.)**; n. *Schmier vase*, *Schmierhahn*; r. смазочный кранъ, маслянка, дубрикаторъ; f. *robinet-graisseur*, *robinet de graissage*, *robinet à graisse*; a. *grease-tap*, *lubrication-cock*, *lubricator*.
- Meble**; n. *Möbel*; r. мебели; f. *meubles*; a. *furniture*.
- Mechanik**; n. *Mechaniker*; r. механикъ; f. *mécanicien*; a. *mechanician*, *mechanist*.
- naczelny, mechanik główny, naczelnik wydziału mechanicznego, naczelnik służby woźniczej; n. *Obermaschinenmeister*, *Zugförderungs-Chef*; r. главный механикъ, начальникъ службы подвижнаго состава и тяги; f. *chef du matériel roulant et de la traction*; a. *locomotive-superintendent*, *trufficmonager*.

- Mechanik oddziałowy**, n. *Tractionsvorsteher*; r. начальник тяги; f. *chef de la traction*.
- Mechanika**; n. *Mechanik*; r. механика; f. *mécanique*; a. *mechanics*.
- Mechanizm (werk)**; n. *Mechanismus, Werk*; r. механизм; f. *mécanisme*; a. *mecanisme*.
- **dwusuwakowy**, (parw.); r. двузолотниковое парораспределение.
- **kierowniczy**, (par.); n. *Steuerungsmechanismus, Umkehrungsmechanismus*; r. механизм для перемены хода; f. *mécanisme de renversement*; a. *link-motion*.
- **kulisowy**, (par.); n. *Coulissenmechanismus*; r. кулисный механизм.
- **poruszający**, (par.); n. *Treibapparat, Beweger*; r. движущий механизм; f. *propulseur*; a. *propeller*.
- **zwrotniczy**, p. *Przyrzęd zwrotniczy*.
- Merkuryusz**, p. *Rtęć*.
- Metal**, p. *Kruszec*.
- **brytański**, p. *Stop brytanika*.
- **panewkowy, antyfrukcyjny, t. j. trawiący tarcie**, (babik); n. *Weissmetall*; r. бабить; f. *potin, metal blanc*; a. *antifricition-metal*.
- Metalurgia**, p. *Hutnictwo*.
- Metopa**, p. *Międzytramie*.
- Metr**; n. *Meter*; r. метр; f. *mètre*; a. *metre*; jednostka miary długości.
- **bieżący**; n. *Currentmeter*; r. погонный метр; f. *mètre courant*; $\frac{1}{10000000}$ ćwierci południka ziemskiego = 3,281 stop. ang. = 1,406 arszyn. = 0,4687 sążni.
- Metrówka (calówka)**; n. *Metermasstab, Zollstock*; r. метрическая мѣрка; f. *jauge à un mètre*; a. *meter or foot rule*.
- Miał węglowy**, (matr.); n. *Kohlenstaub*; r. угольный мусор; f. *escarbilles, fraisil*; a. *coal-dust; culm*; pokruszony węgiel kamienny.
- Miara**; n. *Mass*; r. мѣра; f. *mesure*; a. *measure*.
- **брыловатоści, miara objętości**; n. *Körpermass, Raummass*; r. мѣра объёма; f. *mesure de solidité, pour les solides*; a. *solide measure*.
- **długości**; n. *Längenmass*; r. мѣра длины; f. *mesure de longueur*; a. *long measure*.
- Miara dziesiątna**; n. *Decimalmass*; r. десятичная мѣра; f. *mesure décimale*.
- **metryczna**; n. *Metermass*; r. метрическая мѣра; f. *mesure metrique*.
- **pojemności**; n. *Hohlmass*; f. *mesure de capacité*.
- **wzorowa, pierwotna, prawidłowa, miara normalna (miarowzór)**; n. *Mustermass, Normalmass, Urmass, Eichmass*; r. образцовая или нормальная мѣра; f. *étalon, étalon primitif, mesure type*; a. *gage, gauge, standard*; będąca pierwotnym wszystkich miar tego samego rodzaju.
- Miarka do drutu i blachy, drutomierz**; n. *Drathlehre, Blechlehre, Drathmass*; r. калибровка для проволоки и жести; f. *calibre de fil, calibre de tôle*; a. *wire gauge, sheet-gauge*.
- **do sprawdzania napiętych podkładów**, p. *Prawidło do zaciosów*; n. *Dechsellehre, Schwellenlehre*; r. шаблонъ для проверки зарубленных шпаль; f. *gabarit à sabotage*; a. *standard-gauge, cramp-gauge*.
- **do wiercenia podkładów**; n. *Lehre zum Bohren der Schwellen*; r. шаблонъ для сверления шпаль; f. *gabarit pour le perçage des traverses*; a. *drill-templet*.
- **rozsuwana**; n. *Stellmass, Schmiege, Schublehre*; r. раздвижная мѣрка; f. *fausse coupe, calibre coulant*; a. *bevelcutting, slide-gauge*.
- **składana**; n. *zusammenlegbares Mass*; r. складная мѣрка; f. *jauge*; a. *foot rule*.
- **taśmowa, m. zwijana, taśma**; n. *Bandmass, Messband*; r. рулетка, тесьманая мѣра, ленточная мѣра; f. *mesure en ruban*; a. *measuring-tape, tape-measure*.
- Miarkownik**, p. *Regulator*.
- Miecz**, (hut.); n. *Blasbalg, Gebläse, Gebläsemaschine*; r. мѣхъ, воздуходувка; f. *machine soufflante, soufflerie*; a. *pair of bellows, blasting machine; blowing engine, blast engine, blast*; maszyna lub przyrzęd dmący.
- **cylindrowy, walcowy**, (bud m.); n. *Cylindergebläse*; r. цилиндрический воздуходувный мѣхъ; f.

- soufflet cylindrique, soufflerie à piston cylindrique*, a. *blowing-cylinder*, *cylinder-blowing-engine*.
- Miech kowalski, miech skórzany**, (kow.). n. *Schmiede-Feuergebläse*, *Blasbalg*; r. кузнечный мѣхъ, кожаный мѣхъ; f. *soufflet de forge*, *soufflet en cuir*; a. *smith's blowing-machine*, *leather bellows*.
- **łańcuchowy**; n. *Kettengebläse*; r. цѣпной воздухоудный аппаратъ; f. *soufflet à chaînette ou à palettes*; a. *chain-blowing-apparatus*.
- **o działaniu podwójnem**; n. *Doppel-Blasbalg*, *Schmiedegebläse*, *Doppelbalkengebläse*; r. раздувальный мѣхъ двойнаго дѣйствія; f. *soufflet de maréchal*, *soufflet rabier*, *soufflet à deux vents*, *soufflet à double vents*; a. *double bellows*.
- **reczny**; n. *Handblasebalg*; r. простой ручной мѣхъ; f. *soufflet simple*; a. *single bellows*.
- **skrzydlaty, wentylator, бак**; n. *Windradgebläse*, *Flügelbläse*, *Zentrifugalgebläse*, *Ventilator*; r. вентиляторъ; f. *ventilateur à ailes*; a. *ventilator, fan*.
- **śrubowy, Kaniardela**; n. *Schraubengebläse*, *Spiralgebläse*; n. винтовая воздухоудка, винтовая воздухоудная машина, каньярдель; f. *cagniardelle*, *machine soufflante à vis d'Archimède*; a. *screw-blowing-machine*, *screw-blast-machine*.
- **walcowy**; n. *Cylindergebläse*; r. цилиндровая воздухоудная машина, цилиндровый воздухоудный насосъ; f. *machine soufflante à piston*, *soufflet cylindrique*; a. *blowing-cylinder*, *cylinder-blowing-engine*.
- **wodny**; n. *Wassergebläse*, *Wassersäulengebläse*; r. водяной мѣхъ; f. *machine soufflante à colonne d'eau*; a. *water-pressure blast machine*.
- Miechownia**, (bud. mach.); n. *Gebläsehaus*, *Gebläsestube*; r. мѣховое; воздухоудная камера.
- Miecz**, (bud.); n. *Band*, *Stutzband*, *Tragband*, *Kopfband*; r. подкосъ; f. *lien*, *aisselier*, *esselier*; a. *brace*, *tie*, *strap*, *hoop*; ukośna część składowa wiązania, ściągająca, wystawiona na rozerwanie.
- Miedź**, (metal.); n. *Kupfer*; r. мѣдь; f. *cuivre*; a. *copper*.
- **arkuszowa**; n. *Kupferblech*; r. листовая мѣдь; f. *cuivre en plaques*, *cuivre laminé*; a. *copper-sheet*, *sheet-copper*.
- **biała**; n. *Weisskupfer*, *weisser Tombak*; r. бѣлая мѣдь, бѣлый томпакъ; f. *cuivre blanc*; a. *white copper*, *white-tombac*.
- **cementowa**; n. *Cementkupfer*; r. цементная мѣдь; f. *cuivre de ciment ou cimentatoire, précipité*; a. *precipitated copper*; wyrobiona strąceniem z rozczyntu za pomocą żelaza.
- **czarna**; n. *Schwarzkupfer*, *Rohkupfer*; r. чѣрная мѣдь; f. *cuivre noir*, *cuivre brut*; a. *black copper*, *coarse copper*.
- **fosforyczna**; n. *Phosphorkupfer*, *Lunnit*; r. фосфористая мѣдь; f. *cuivre phosphaté*, *lunnite*; a. *phosphate of copper*.
- **pecherzysta**; n. *Blasenkupfer*; r. пѣзырчатая мѣдь; f. *cuivre ampoulé*; a. *blistered copper*.
- **rodzima**; n. *gediegenes, natürliches Kupfer*; r. самородная мѣдь; f. *cuivre natif*; a. *native copper*.
- **sucha, zimnokrucha**; n. *übergares oder kaltbrüchiges Kupfer*; r. гладноломкая мѣдь; f. *cuivre cassant*; a. *dry copper*.
- Miejsce dworzec, na skład dworcowy**, (ruch kol.); n. *Bahnhof lagernd*, *Bahn-restante*; f. *bureau restant en gare*; adres towaru do dworca.
- **na paliwo**, (tend.); n. *Brennstoffraum*; r. мѣсто для топлива; f. *emplacement au charbon (combustible) du tender*; a. *coal-hole*.
- **na tłumoki**, p. Przedział na tłumoki.
- **wsiadania**, (ruch kol.); n. *Einsteigeplatze*; r. пассажирская платформа; f. *embarcadère*.
- Mielizna**, p. Ławica.
- Miernictwo**; n. *Feldmessen*, *Feldmesskunst*; r. землемѣрие, землемѣрное или межевое искусство, землемѣрная съёмка; f. *arpentage*, *geometrie pratique*; a. *surveying*, *art of surveying*; umiejętność wykonywania pomiarów.
- Mierzenie, mierzyć**; n. *Messen*; r. измѣрять, мѣрять; f. *mesure*; a. *measure*, *to measure*.

- Mierzenie łańcuchem mierniczym**, (m.); n. *Messen mit der Kette*; r. измерение землемѣрною цѣпью; f. *chainage*; a. *chaining, chain-surveying*.
- Międzypiętrze, półpiętrze (antresola)**, (bud.); n. *Halbgeschoss, Zwischenstockwerk, Antresol, Mezzanin*; r. мезанинъ, антресоль; f. *entresol, mezzanine*; a. *intersol, half-story*; część budynku mieszkalna, niska, leżąca między poziomem a 1 piętrem.
- Międzytorok, słupek ostrzegawczy, sł. międzytorowy, ukres**, (bud. kol.); n. *Sicherheitsmarke, Distanzmarke, Markirpfahl, (Polizeistock)*; r. сигнальный столбикъ; f. *piquet de distance, poteau d'arrêt, piquet d'arrêt, marque de sureté*; a. *mark-pile*; podkład, słupek lub inny znak u zbiegu dwóch torów, po za który wozy wystające, narażone są na zetknięcie się z wozami na torze sąsiednim.
- Międzytorze**, (bud. kol.); n. *Zwischenweite zwischen den Geleisen, Zwischengeleiseraum*; r. междупутье; f. *entrevoie*; a. *intermediate space between two roads or ways*; miejsce między dwoma sąsiednimi torami.
- Międzytramie, metopa**, (arch.); n. *Ausfall, Zwischenloch, Durchloch, Metope*; r. метопъ; f. *metope*; a. *metope*; przerwa między trójwrębami.
- Mięsiarka**, p. Wóz na mięso.
- Mijanie pociągów, krzyżowanie się pociągów**, (ruch kol.); n. *Zugskreuzung*; r. скрещивание поездовъ, скрещеніе поездовъ, обгонка пропускъ поездовъ; f. *croisement des trains*; a. *crossing of trains*; spotkanie się pociągów na stacyi.
- Mijanka**, (ruch kol.); n. *Betriebsausweiche, Ausweichplatz*; r. разъѣздъ, разъѣздный путь; f. *gare d'évitement*; a. *changing place, turnout track*; rodzaj dworca założonego tylko do wymijania się pociągów, gdzie nie przyjmują podróжных ani towarów.
- Mikrometr**, (mier.); n. *Mikrometer*; r. микрометръ; f. *micromètre*; a. *micrometer*.
- Mikroskop**, p. Drobnowidz; r. микроскопъ.
- Mila**; n. *Meile*; r. міля; f. *lieue, mille*.
- Miligram**; n. *Miligramm*; r. миллиграмъ; f. *miligramme*; waga = 0,001 grama.
- Milimeter**; n. *Milimeter*; r. миллиметръ; f. *millimètre*; a. *millimeter*; miara długości = 0'001 metra.
- Mikrofon**, (elekt.); n. *Mikrophon*; r. микрофонъ; f. *microphone*; a. *microphone*; przyrząd do odtwarzania lub powiększania drobnych szelestów, szmerów i t. d.
- Mimośrodkowość**; n. *Excentricität*; r. эксцентрицитетъ; f. *excentricité*; a. *excentricity*.
- Mimośrodek, tarcza mimośrodkowa, ekscentryk**, (parw.); n. *Excenter, Excentrik*; r. эксцентрикъ; f. *excentrique, roue excentrique*; a. *excentric*.
- Minerał, kruszec**; n. *Mineral*; r. минераль; f. *minéral*; a. *mineral*.
- Minimum**, p. Najmniejszość.
- Minuta**, (fiz. mier.); n. *Minute*; r. минута; f. *minute*; a. *minute*; $\frac{1}{60}$ część godziny także miara łuku = $\frac{1}{60}$ stopnia.
- Miotła**, (matr.); n. *Besen*; r. метла; f. *balai*; a. *broom*.
- Miryametr**; n. *Miriameter*; r. миряметръ; f. *myriamètre*; a. *myriameter*; miara długości = 10 kilometr. = 9,378 wiorst.
- Miseczka lampy stropowej**, (wóz.); n. *Coupe lampenschale. Coupé-Lampenglocke*; r. чашечка или колпакъ потолочной лампы; f. *fond de verre d'une lanterne*.
- Mistrz**, p. Majster.
- Młot, młotek**, (techn. mech.); n. *Hammer*; r. молотъ, молотокъ; f. *marteau*; a. *hammer*; narzędzie lub przyrząd do kucia kruszców.
- **czołowy**; n. *Stirnhammer*; r. лобовой молотъ; f. *marteau frontal*; a. *front-hammer*.
- **drażkowy**; n. *Hebelhammer*; r. рычажный молотъ; f. *marteau à levier*; a. *lever-hammer*.
- **dwuobuchowy**; n. *doppelbahniger Aufrichthammer*; r. двухбоевой молотъ; f. *martoite*; a. *double-faced hammer*.
- **fryszerski, kuźniczy, kuźnicowy**; n. *Eisenhammer*; r. крѣпный молотъ; f. *marteau de forge*; a. *forge-hammer*.

Młot jednoręczny; n. *Schmiedehammer*; *Fausthammer*; г. ручникъ, ручной мѳлотъ; f. *marteau à main*; a. *hand-hammer*.

— **kowalski dwuręczny, przybijak; berlik**; n. *Zuschlaghammer. Vorschlaghammer, Schläge*; г. кувалда; f. *marteau à frapper devant*; a. *m. à deux mains; a. face-hammer, sledge hammer, two-handed hammer*. ciężki, używany oboma rękami.

— **mechaniczny, maszyna do kucia**; n. *Maschinenhammer, mechanischer Schmiedehammer*; г. механический мѳлотъ; f. *marteau de grosse forge, gros marteau de forge, martinet*; a. *forge hammer*; poruszany mechanicznie.

— **murarski, mularski**; n. *Maurerhammer, Stockhammer*; г. кирка; f. *marteau du maçon*; n. *granulé*; a. *masons hammer; granulated-hammer*; na krótkim trzonku osadzona długa główka o ostrzu poprzecznem i czworograniastej płatni.

— **parowy**; n. *Dampfhammer*; г. паровой мѳлотъ; f. *marteau à vapeur*; a. *steam-hammer*.

— **podrzutowy**; n. *Schwanzhammer, Reckhammer*; г. хвостовой, отбойный или отбивной мѳлотъ; f. *marteau à queue ou à bascule*; a. *tilt-hammer, till-hammer, tail-hammer*.

— **przykładowy**, p. Przykładak.

— **wielki drewniany, obuch (knypl), n. grosser, hölzerner Hammer oder Schlägel**; г. киянка; do wbijania dłuta w drzewo.

— **wodny, hydrauliczny**; n. *hydraulischer Hammer*; г. гидравлический мѳлотъ; f. *marteau hydraulique*; a. *hydraulic squeezer*.

Młotek blacharski; n. *Klempfnerhammer*; г. кровельный мѳлотокъ; f. *marteau de ferblantier*; a. *tinmans-hammer*.

— **ciesielski**; n. *Klauenhammer, Splitthammer*; г. плотничий мѳлотокъ; f. *marteau du charpentier, marteau à panne fendue*; a. *claw-hammer*.

— **do haków szynowych**; n. *Haken-nagelhammer*; г. костыльный мѳлотокъ.

— **do krycia szyfrem**; n. *Schieferdeckerhammer*; г. кровельщичий шѳ-

ферный мѳлотокъ; f. *martelet*; a. *slater's hammer*.

Młot do nitów, do zakówek, nitownik; n. Niethammer; г. заклѳпникъ, клѳпало, заклѳпный мѳлотокъ; f. *marteau à river, rivoir*; a. *riveting-hammer*

— **do polerowania**; n. *Polirhammer*; г. полировальный мѳлотокъ; f. *marteau à polir*; a. *polishing-hammer*.

— **do wydłużania**; n. *Streckhammer* г. плоский плющильный мѳлотокъ; f. *marteau plat, marteau a degrossir*; a. *flat hammer, enlarging-hammer*.

— **dwustronny kończasty, albo spiczasty**; n. *Zweispitze, Zweihägge, Zweihacke*; г. двусторонний остроконечный мѳлотокъ; f. *marteau à deux points*; a. *double-pointed pick*.

— **klepalny, gładzik**; n. *Spannhammer, Gleichziehhammer*. г. гладильный мѳлотокъ, правильный мѳлотокъ; f. *marteau à dresser au martelage*; a. *stretching-hammer*.

— **kotlarski**; n. *Treibhammer, Tiefhammer, Knopfhammer*; г. разгонный мѳлотокъ; f. *marteau à emboutir au martelage*; a. *chasing-hammer*.

— **kowalski**; n. *Schmiedhammer*; г. кузнечный мѳлотокъ; f. *marteau à forger*; a. *forging-hammer*.

— **miedziany**; n. *kupferner Hammer*; г. мѳдный мѳлотокъ; f. *marteau de cuivre*; a. *copperhammer*.

— **pożny do haków szynowych**; n. *Haken-nagelfusshammer*; г. ножный мѳлотокъ для костылей.

— **obłogowy**; n. *Fournierhammer*; г. столярный фанерочный мѳлотокъ; f. *marteau à placage, marteau à plaquer*; a. *veneering-hammer*.

— **ołowiany**; n. *Bleihammer*; г. свинцевой мѳлотокъ; f. *marteau de plomb*; a. *loadhammer*.

— **ręczny, młotek zwyczajny kowalski**; n. *Schmiedehammer, Handhammer, Fausthammer*; г. ручникъ, обыкновенный, кузнечный мѳлотокъ; f. *marteau à main*; a. *hand-hammer*.

— **stolarski**; n. *Bankhammer*; г. вер-

- стáчный молотóкъ; f. *marteau d'établi*; a. *bench-hammer*.
- Млоттаpicerski**; п. *Tapzeierer-Hammer*; г. обóйный молотóкъ; f. *marteau de tapissier*; a. *upholsteres-hammer*.
- **wyciąгалny**; п. *Sickenhammer, Sec-kenhammer*; г. вытяжнóй молотóкъ; f. *marteau à soyer, mur-teau à suage*; a. *seam-hammer, creasing-hammer*.
- **z nasiekiem**; п. *Spitzhammer*; г. молотóкъ съ зубиломъ; f. *marteau à pointe*; a. *pointed steel-hammer*.
- **z rozszczepem**; п. *Splitthammer, Hammer mit Klauen*; г. молотóкъ съ расщепомъ; f. *marteau à dents, marteau à panne fendue*; a. *claw-hammer*.
- **zduński**; п. *Offensetzerhammer*; г. кирióшка; f. *marteau de potier*.
- **zwyuczajny**; п. *Schlaghammer*; г. удáрный молотóкъ; f. *marteau percutant, martelet*; a. *percussion-hammer*.
- Млотowanie**, п. Klepanie, Zgniatanie.
- Млотwiny, zendra**, (kow.); п. *Hammer-schlag, Schmiedesinter*; г. изгáрь, окалина, молотобина; f. *battitures, écailles*; a. *scales, crust, sparkles, hammer-slag*; drobne blaszki kruszeu utlenionego, odlatu-jące w czasie kucia, z pod młota.
- Млотownik, млотник**, п. Помощник kowalski.
- Млýнек до тарция farb**; п. *Farbenreib-maschine*; г. станóкъ для растирания красокъ, краскотёрка.
- Многоść ruchu**, п. Натёжение ruchu.
- Model**, п. Wzorzec.
- **odlewu (modła, podoba)**, (odl.); п. *Gussmodell*; г. модéль, литéйная фóрма; f. *modèle*; a. *pattern, foundry-pattern, casting-model*.
- Modelarnia, pracownia modelowa**, (tech. mech.); п. *Mod llwerkstätte*; г. модéльная мастерскáя.
- Modelarz, modelnik, modelownik**, (t. m.); п. *Modelleur, Modeler*; г. модéльщикъ, изготóвитель моделéй; f. *modeleur*; a. *pattern-maker, modeler*; wyrabiający modele.
- Modła**, п. Podoba.
- Modrawić stal, damaskować stal**, (techn. mech.); п. *den Stahl blau* anlaufen lassen; г. воронить сталь, синить сталь; f. *bleuir l'acier*; a. *to blue steel*.
- Moment**; п. *Moment*; г. момéнтъ; f. *moment*; a. *moment*.
- **bezwładności**, (mech.); п. *Trägheitsmoment, Massenmoment*; г. момéнтъ инéрции; f. *moment d'inercie*; a. *moment of inertia*; iloczyn z ilości przez drugą potęgę odległości.
- **ilości**, (mech. teoret.); п. *Moment*; г. момéнтъ количества; f. *moment*; a. *moment*; iloczyn tej ilości, przez potęgi jej odległości od uważanych punktów linii lub płaszczyzn.
- **paru sił, moment dwojanu**, (mech.); п. *Moment eines Kräftepaares*; г. момéнтъ пары силъ; f. *moment de couple de force*; a. *moment of a couple of forces*; iloczyn jednej siły przez odstęp paru sił (dwojanu).
- **sił**; п. *Kraftmoment*; г. момéнтъ силъ; f. *moment des forces*; a. *momentum of the powers*.
- **siły względem linii**; п. *Moment einer Kraft bezüglich einer Geraden*; г. момéнтъ силы относительнó прямо́й; f. *moment d'une force*; a. *momentum of a force*; iloczyn siły przez najkrótsze oddalenie (linii od siły) i wstawę kąta, między nimi zawartego.
- **siły względem punktu**; п. *Kraftmoment*; г. момéнтъ силы относительнó тóчки; f. *moment d'une force*; a. *momentum of a force*; iloczyn siły przez najbliższy odstęp od punktu, względem którego bierzemy moment.
- **skręcania**; п. *Torsionsmoment*; г. момéнтъ скрúчивания; f. *moment de torsion*; a. *momentum of torsion*.
- **statyczny**; п. *statisches Moment*; г. статическóй момéнтъ; f. *moment statique*; a. *static momentum*; iloczyn z danej ilości przez odległość.
- **zgięcia**; п. *Biegungsmoment, An-griffsmoment*; п. момéнтъ изгиба; f. *moment de flexion*; a. *momentum of flexion*; suma momentów statycznych wszystkich sił, działających po jednej stronie przekroju dźwigara względem osi obojętnej przekroju.

- Monit rewizyjny, sprostowanie wozowego, przypomnienie, (ruch kol.);** n. *Revisionserinnerung*; г. начётъ, (выправка); f. *relevé recapitulatif des redevances*; piśmienne zawiadomienie celem wyrównania pomylek, powstałych przy obliczaniu należności za najem wozów.
- Monter, montier, p.** Zestawca.
- Montowanie, montaż, p.** Zestawianie.
- Morg, (miern.);** n. *Joch*; г. польскій моргъ; f. *arpaut*; miara powierzchni ziemi = 300 прętom kwadr. = 55,9872 hektarom.
- Mosiądz, (metal.);** n. *Messing*; г. жёлтая мѣдь, латунь; f. *cuivre jaune, laiton, archal*; a. *yellow-brass, brass, latten*.
- **biały;** n. *Weissmessing*; г. бѣлая латунь; f. *laiton blanc, fonte inoxydable*; a. *white brass*.
- **kowny, (kowalny);** n. *streckbares Messing*; г. кованая латунь.
- **surowy, nieoczyszczony;** n. *Stückmessing, Rohmessing, Arco*; г. неочищенная сѣрцовая латунь, сырая жёлтая мѣдь; f. *arcot, arco*; a. *impure brass*.
- Mosiężnictwo, brązownictwo, ludwisarstwo (met.);** n. *Messingarbeit, Bronzearbeit*; г. мѣдное дѣло; f. *fonderie en cuivre jaune, en bronze, en laiton*; a. *brassierswork*; rzemiosło.
- Mosiężnik, brązownik, ludwisarz;** n. *Messing Arbeiter, Gelbgiesser, Bronzearbeiter*; г. мѣдникъ, отливщикъ латунныхъ вещей, бронзолитейщикъ; f. *fondeur en cuivre jaune, en bronze, en laiton*; a. *brasier*; wyrabiający przedmioty z mosiądzu lub bronzu.
- Most, (bud. dróg i kolei);** n. *Brücke*; г. мостъ; f. *pont*; a. *bridge*; будова przeznaczona do zachowania ciągłości komunikacyi po nad poprzecznymi przerwami, naturalnymi lub sztucznymi.
- **belkowy;** n. *Balkenbrücke, Brücke mit geraden Trägern*; г. бѣлочный мостъ; f. *pont en poutres droites, à longerons*; a. *girder-bridge*; o dźwigarach prostych.
- **belkowy o dźwigarach klinowanych;** n. *Balkenbrücke mit verdübelten Tragbäumen*; г. бѣлочный мостъ съ клинчатыми бѣлками.
- Most belkowy o dźwigarach zazębionych;** n. *Balkenbrücke mit verzahnten Tragbäumen*; г. бѣлочный мостъ съ зазубренными бѣлками.
- **belkowy z zastrzałami;** n. *Sattelbrücke mit Streben*; г. бѣлочный мостъ съ подкосами; belki, sprczuwające na siodłach, podpartych zastrzałami.
- **czajkowy, p.** Most pontonowy; г. понтонный мостъ.
- **dla pieszych, kładka, ława;** n. *Steg, Laufbrücke*; г. пѣшеходный мостъ; f. *passerelle, pont de service, pontet*; a. *foot-bridge*.
- **dojazdowy;** n. *Verbindungsbrücke, Zufahrtsbrücke*; г. соединительный мостъ; f. *pont d'accès*; prowadzący od drogi do budynku, albo położony między dwoma budynkami.
- **drewniany;** n. *hölzerne Brücke, Holzbrücke*; г. деревянный мостъ; f. *pont en charpente, pont en bois*; a. *timber-bridge, wooden-bridge*.
- **drewniany, belkowy ze siodłami;** n. *Balkenbrücke mit Sattelhölzern*; г. деревянный бѣлочный мостъ съ подбѣлками.
- **drogowy;** n. *Strassenbrücke*; г. дорожный мостъ; f. *pont-route, pont-chaussée*; a. *road-bridge, street-bridge*.
- **druciany;** n. *Drathseilbrücke*; г. провелоchnый мостъ; f. *pont suspendu en fil de fer*; a. *wire-rope-bridge*.
- **jarzmowy, na palach;** n. *Pfahlbrücke, Jochbrücke*; г. мостъ на сваяхъ; f. *pont de pilotis*; a. *pile bridge, bridge on piles*.
- **kamienny;** n. *steinerne Brücke, Steinbrücke*; г. каменный мостъ; f. *pont de pierre, de maçonnerie*; a. *stone-bridge*.
- **kanałowy;** n. *Kanalbrücke*; г. канальный мостъ; f. *pont-canal*; a. *channel-bridge*; przeprowadzający kanał w pewnej wysokości nad doliną lub rzeką.
- **kolejowy;** n. *Eisenbahnbrücke*; г. железнодорожный мостъ; f. *pont de chemin de fer*; a. *railway-bridge*; dla przejazdu pociągów kolejowych.
- **kratowy;** n. *Gitterbrücke*; г. рѣ-

шѣтчатый мостъ; f. *pont à grille, de grillage*; a. *lattice-bridge*.

Most kryty; n. *gedeckte Brücke*; r. крѣп-
тый мостъ; f. *pont-couvert*; a. *covered bridge*; zabezpieczony od
opadów atmosferycznych.

— **linowy, peruwiański;** n. *Seilbrücke*; r. канатный или верѣвочный
мостъ; f. *pont de cordages*; *pont suspendu à cordages*; a. *rope-
bridge, rope-suspension-bridge*; dźwigary główne stanowią liny
kręcone z włókna.

— **łańcuchowy;** n. *Kettenbrücke*; r. цѣпной висячий мостъ; f. *ponts
suspendu à chaînes, pont en chaînes*; a. *chain-bridge*.

— **łukowy;** n. *Bogenbrücke*; r. а́ро-
чный мостъ; f. *pont à arches, pont-
arqué*; a. *arched-bridge, arch-
bridge*; o dźwigarach głównych
w łuk wygiętych.

— **łyżwowy;** n. *Schiffbrücke, Kahn-
brücke*; r. плашкоу́тный мостъ;
f. *pont de bateaux*; a. *boat-bridge*;
którego pokład ułożony na czół-
nach, (łyżwach).

— **na beczkach;** n. *Fassbrücke*; r. мостъ на бочкахъ; f. *pont de
tonneaux*; a. *cask-bridge*.

— **na kozłach;** n. *Bockbrücke*; r. мостъ на козлахъ; f. *pont de
chevalets*; a. *trestle-bridge*.

— **na przyczółkach drewnianych;** n. *Brücke mit hölzernen Land-
pfeilern*; r. мостъ съ деревянными
устоями; f. *pont sur culées
en bois*.

— **na przyczółkach murowanych;** n. *Brücke mit gemauerten Land-
pfeilern*; r. мостъ съ каменными
устоями; f. *pont sur culées en
pierre — en maçonnerie*.

— **na zalewie, most powodziowy;** n. *Fluthbrücke, Inundationsbrücke*;
r. мостъ на разливы; f. *pont d'inon-
dation*; a. *flood-bridge*; zbudowany
na obszarze, narażonym na wylewy
dla ułatwienia przepływu wody
w razie powodzi.

— **obrotowy;** n. *Drehbrücke*; r. пово-
ротный мостъ, вращательный
мостъ; f. *pont tournant (autour
d'un axe vertical)*; a. *turn bridge,
swivel-bridge*; którego pokład obra-
cany być może około osi pionowej.

Most opierzony; n. *verschaltte Brücke*;
r. оперѣнный мостъ; którego
dźwigary główne są z boku szczel-
nie zakryte deskami.

— **pływający;** n. *Schwimmbrücke*; r. пла-
вучий мостъ; f. *pont flottant*.

— **podnoszony;** n. *Hubbrücke*; r. подъ-
ёмный мостъ; którego pokład
może być podnoszonym pionowo,
równolegle do swego położenia.

— **pontonowy czajkowy;** n. *Ponton-
brücke*; r. понто́нный мостъ; f. *pont
de pontons*; a. *pontoon bridge*;
na czajkach, beczkach i t. p. pły-
wakach.

— **poręczowy;** n. *Traggeländerbrücke,
Klotzelholz, Beutelholzbrücke*; r. мостъ съ поручнями; którego dźwi-
gary główne, składające się z dre-
wnianych belek prostych, wystają
nad pomost i zastępują poręcze.

— **prosty;** n. *senkrechte Brücke, ge-
rade Brücke*; r. прямой мостъ;
f. *pont droit*; a. *direct bridge*;
oś mostu tworzy z osią filarów ką-
t prosty.

— **rozporowy;** n. *Sprengwerksbrücke,
Sprengbrücke*; r. распорный, рас-
косный или подкосный мостъ;
f. *pont sur contrefiches, pont à
jambettes, pont de jambes de forces*;
a. *bridge supported by struts, strutted
bridge, truss-frame-bridge*.

— **rurowy;** p. Most tubowy.

— **samolot, prom;** n. *fliegende Brücke,
fliegende Fähre, Gierbrücke*; r. по-
рoмь; f. *pont volant*; a. *flying
bridge, ferry*; pokład mostu na
promach lub czółnach prądem wody
przeprowadzany z jednego brzegu
na drugi, na linie umocowanej po-
śród rzeki.

— **sklepiony;** n. *gewölbte Brücke*; r. сводчатый мостъ; f. *pont voué*;
a. *vaulted bridge*.

— **skośny, ukośny;** n. *schiefe Brücke,
schräge Brücke*; r. косой мостъ,
мостъ на косыхъ аркахъ; f. *pont
biais*; a. *skew-bridge*; oś mostu
tworzy z osią drogi kąt odmienny
od prostego.

— **stalowy;** n. *Stahlbrücke*; r. сталь-
ный мостъ; f. *pont d'acier*; a. *steel-
bridge*.

— **stały;** n. *Standbrücke, feste Brücke*;
r. постоянный мостъ; f. *pont*

- stable, fixe, dormant*; a. *fixed-bridge*; I. zbudowany trwale na czas nieograniczony, II. z części nieruchomych.
- Most suwany**; n. *Schiebebrücke, Rollbrücke*; r. katycy, rozdzwigny most; f. *pont roulant*; a. *roll-bridge*; którego pokład daje się suwać na kółkach, walcach lub kulach w kierunku drogi.
- **taśmowy, wstęgowy**; n. *Bandeisenbrücke*; r. тесьмяной железный мост; a. *bandiron bridge*; dźwigary główne kształtu taśmy lub wstęgi.
- **tubowy, rurowy**; n. *Röhrenbrücke, Röhrenträgerbrücke*; r. трубчатый мост; f. *pont en tube*; a. *tubular bridge*; o dźwigarze głównym z blachy, walcowanym w kształcie rury.
- **tymczasowy**; n. *provisorische, interimistische, flüchtige, Nothbrücke*; r. временный мост; f. *pont provisoire, pont de service*; a. *temporary bridge*; zbudowany do użytku czasowego: zamiast mostu stałego — wyłącznie w pewnym celu, wreszcie jako rusztowanie.
- **wieszarowy**; n. *Hängewerksbrücke*; r. висячий мост съ раскóсами; f. *pont suspendu à des armatures, pont des moises pendantes et decharges*; a. *hanging-bridge*; o dźwigarach głównych wieszarowych.
- **wieszarowo-rozporowy**; n. *Häng- und Sprengwerkbrücke*; r. раскóсно-висячий мост; f. *pont suspendu et sur contrefiches*; o dźwigarach głównych wieszarowo-rozporowych.
- **wiszący**; n. *hängende Brücke, Hängebrücke*; r. висячий мост; f. *pont suspendu*; a. *suspension-bridge, pendan bridge*; dźwigary główne przewieszane są przez basty przyczółkowe lub filarowe.
- **wodociągowy**; n. *Aquaeductbrücke, Wasserleitungsbrücke*; r. водопроводный мост; f. *aque-duc, pont de rigole*; a. *aquaeduct, gutter-bridge*; dla przeprowadzenia wodociągu w pewnej wysokości nad doliną lub rzeką.
- **z blachy żelaznej, blaszany**; n. *Blechbrücke*; r. мостъ изъ листового железа; f. *pont en tôle*; a. *sheet-iron bridge*.
- Most z jazdą dolną**; n. *Brücke mit Fahrt (Fahrbahn) unten*; r. мостъ съ ъздóю по низу.
- **z jazdą górną**; n. *Brücke mit Fahrt (Fahrbahn) oben*; r. мостъ съ ъздóю по верху.
- **zwodzony**; n. *Zugbrücke, Aufziehbrücke, Brücke mit beweglicher Brückenbahn*; r. подьёмный мост; f. *pont levis*; a. *draw-bridge*; pokład którego może być podnoszony, obracany lub odsuwany w celu przepuszczania statków lub przzerwania komunikacyi.
- **zwodzony drażkowy**; n. *Klappbrücke, mit beweglicher Brückenbahn*; r. рычажный подьёмный мост; f. *pont-levis à trappe*; a. *lever-draw-bridge*.
- **zwodzony, łańcuchowy**; n. *Zugbrücke mit Ketten*; r. цѣпной подьёмный мост; f. *pont-levis à chaînes*; a. *draw-bridge with chains*.
- **zwodzony z kołami zębatymi**; n. *Kettenbrücke mit Zahnrad, holländische Brücke*; r. подьёмный мостъ съ зубчатыми колесами; f. *pont-levis à engrenage*; a. *lever-draw-bridge with rack-wheel*.
- **zwodzony, z przeciwwagą, z przewagą**; n. *Wippbrücke, Zugbrücke mit Hintergewicht*; r. подьёмный мостъ съ противобѣсомъ; f. *pont-levis à contre-poids*; a. *balance-bridge*.
- **z żelaza kutego**; n. *schmiedeiserne Brücke*; r. желѣзный мостъ.
- Mostek rozjazdu, osada ostrza rozjazdu, osada dzióba krzyżownicy**; n. *Herzschemel, Herzauflauf, Herzgabel*; r. подкладка поддърживающая закрапну колесá; widełkowata wstawka, służąca do podpieranania obrzeży kół w pobliżu ostrza krzyżownicy (rozjazdu).
- Mostowniczy, mostowy**, (utrż. kol.); n. *Brückenaufseher, Brückenmeister*; r. мостовой сторожъ; dozorcujący budowy lub utrzymania mostów.
- Motor**, p. Silnica, Silnik.
- **elektryczny**, p. Silnica elektryczna.
- **gazowy**, p. Silnica gazowa.
- **parowy**, p. Silnica parowa.
- **wodny**, p. Silnica wodna.
- Motowidło**, (tel.); n. *Trommel mit Gestell*; r. барабанъ, валъ; f. *tam-*

- bour*; a. *tambour*; przyrząd do nawijania drutu.
- Motyka**, (narz.); n. *Haue, Lettenhaue, Breithaue, Planirschaufel, Scarpirschaufel*; r. моты́ка, заступъ; f. *houau, louchet, pelle tranchante*; a. *mattock, earth-hew, trenching-shovel*; narzędzie do robót ziemnych z ostrzem prostopadłem do trzonka.
- **ogrodowa**; n. *Gartenhaue*; r. садовая моты́ка, садовой заступъ; f. *houau*; a. *garden-hew*.
- Mufa**, p. Nasada, nasówka
- **buforowa**, p. Obsada zderzakowa; n. *Buffer-Muffe*; r. буферный стакáнь.
- **(kuta żelazna), naśrubek do haka pociągowego**, (wóz.); n. *Zugschacken-hülse*; r. мұфта потяжна́го ерю́ка.
- **do śrub przeciwszyn, nasuwka do śrub odbojnicy**; n. *Hülse zur Leitschienen-schraube*; r. мұфта для бодтoвъ контръ-рельсовъ.
- **do węzów, nasuwka do węza**; n. *Schlauch-Hülse*; r. соединитель или мұфта для рукаво́въ.
- **nasuwka kierownicy zwrotniczej, ciągła zwrotnicy**, (bud kol.); n. *Muffe zur Wechselzugstange*; r. мұфта стрѣлочна́го или перево́днаго рычага.
- Mularka**, (murarka, p. Robota murarska.
- Mularz**, p. Murarz.
- Multiplikator**, (elekt.); n. *Multiplikator*; r. мультипликаторъ; f. *multiplicateur*; a. *multiplier*.
- Mundur**, p. Odzież służbowa.
- Mur**; n. *Mauer*; r. ка́менная стѣна́; f. *mur*; a. *wall*.
- **cegłany**; n. *Ziegelmauer, Backsteinmauerwerk*; r. кирпи́чная кладка, кирпи́чная стѣна́; f. *mur en briques*; a. *brick wall*.
- **cyklopowy**; n. *Cyclophenmauer*; r. циклопическая, циклопская кладка; f. *mur pelasgique*; a. *pelasgus work bond*; z kamienia do lica o formach pięcioboków lub trójkątów.
- **czołowy**, (bud.); n. *Schildmauer, Stirnmauer*; r. лобова́я стѣна́; f. *mur frontal*; a. *facing-wall*; mur poprzeczny, do którego sklepienie przypiera czołem.
- **dziki**; n. *Bruchsteinmauerwerk*, *Gusswerk, Füllmauer*; r. бы́товая кладка; f. *mur de remplage, mur rempli de hourdage, de blocage*; a. *baked wall, coffer-work, packed wall*; z kamienia łamanego.
- Mur główny**; n. *Hauptmauer*; r. капи́тальная стѣна́; f. *mur principal*; a. *main-wall*.
- **kamienny**; n. *Steinmauer*; r. стѣна́ изъ тѣсеваго ка́мня; f. *mur en pierre*; a. *stone wall*.
- **kominowy**; n. *Kaminmauer*; f. ка́минная стѣна́; f. *mur des cheminées*.
- **łany**; n. *Gussmauer*; r. бето́нная кладка; f. *mur par encaissement*; z zaprawy wapiennej lub cementowej z gruzem, łanej między tymczasowe ściany drewniane.
- **mieszany**; n. *gemischtes Mauerwerk*; r. смѣшанная кладка; z cegły i kamienia.
- **nagi**; n. *Ziegelrohbau*; r. голая стѣна́; f. *brigitage*; a. *bricking*.
- **podporowy, tarasowy**, (bud.); n. *Stützmauer, Futtermauer*; r. подпoрная стѣна́; f. *mur de soutènement*; a. *retaining-wall, sustaining-wall*; ściana murowana podtrzymująca ziemię.
- **piwniczny**; n. *Kellermauer*; r. подвальный стѣна́; f. *mur de cave*; a. *cellar-wall*.
- **porozny**, (bud. kol.); n. *Bankettmauer*; służący do podtrzymywania pobocza (burty).
- **pruski**; n. *Fachwerk, Fachwerkwand*; r. фахверкъ; *mur en cloisonnage*; a. *framed-wall*.
- **ogniochronny, przeciwpożarny, mur od ognia**; n. *Feuermauer, Brandmauer*; r. брандъ-мауэръ; f. *mur refractaire*; a. *strong-wall, fire-proof wall*.
- **nadziany**; n. *Trümmermauer*; zewnątrz wykonany warstwami kamieni, środek wypełniony zaprawą wapna i gruzu.
- **przedziałowy**; n. *Scheidemauer*; r. перегородочная стѣна́, перегородка; f. *mur de separation*.
- **przybrzeżny**, p. Obrzeż murowany.
- **środkowy**; n. *Mittelmauer*; r. срѣдняя стѣна́.
- **tarasowy**, p. Mur podporowy; r. терасовая стѣна́.

- Mur warstwowy**; n. *Schichtensteinmauerwerk*; r. шахтовая стѣна изъ каменной кладки; f. *maçonnerie d'appareil*; z kamienia obrobionego w granę.
- **wycielający, podporowy, futrówka, oblicowanie**; n. *Futtermauer, Verkleidungsmauer*, r. выкладка кирпичёмъ въ плавлененной печи, футеровка, одежда печи; f. *mur de chemise, revêtement, contre-mur*; a. *counter-mure, counter-wall*.
- **ziemiolity, ziemiościan**; n. *Pisémauer*; r. землебитная кладка, глинобетная кладка.
- **z obłogami, z odzieżą, z oblicowaniem**; n. *Mauer mit Verkleidung, Verkleidungsmauer*; r. стѣна съ облицовкой; f. *mur de revêtement*; a. *lining-wall, revetment-wall*; obłożony płytami.
- Murarz, mularz**; n. *Maurer*; r. каменьщикъ; f. *maçon*; a. *mason*.
- Murłat, p. Leźnia.**
- Mutra, muterka, naśrubek**, (bud. mach.); n. *Mutter, Schraubenmutter*; r. гайка; f. *écrou*; a. *nut or box of a screw, female screw*.
- **hamulcowa, naśrubek hamulcowy**, (wóz); n. *Bremsspindelmuter*; r. тормазная гайка; f. *écrou de vis de frein*; a. *brake-screw*; prze-

nosi ruch ze śruby na ciężkiej hamulcowy.

- Mutra ochronna, mutra kryta, naśrubek ochronny**; n. *Schutzmutter*, (bud. mach.); r. предохранительная гайка; f. *écrou de sûreté*; z otworem nie przechodzącym na wylot.
- **podwójna (rzymska)**, (parw.); n. *Doppelmutter*; r. двойная гайка.
- **sprzęgowa, naśrubek sprzęgowy, p-sprzęgłowy**; n. *Schraubenkuppelmutter*; r. гайка стяжной дѣши; f. *écrou à tourillons de tendeur*; część składowa sprzęgła śrubowego.
- Mutrownica, maszyna mutrowa, naśrubnica**, (techn. mech.); n. *Mutterfräsmaschine*; r. гайкострогальный станокъ; гаечная машина; f. *machine à dresser les écrous*; a. *nut-shaping-machine, polygon-machine*.

Mutrownik, p. Gwintownik.

- Mycie wozów, wagonów**, (ruch kol.); n. *Waschen der Wagen, Hauptreinigung*; r. мытьё вагоновъ; f. *lavage des wagons*; a. *washing the wagons*.

Mydło, (matr.); n. *Seife*; r. мыло; f. *savon*; a. *soap*.

- **szare**, (matr.); n. *grüne Seife*; r. зелёное мыло; f. *savon vert*; a. *green soap*.

N.

- Nabijanie obręczy, p. Nasadzanie obręczy.**
- Nachylenie**, (inż.); n. *Neigung*; r. наклонъ, уклонъ; f. *inclinaison*; a. *inflection of a place*.
- **magnetyczne**, (elektr.); n. *magnetische Inclination*; r. магнитный уклонъ; f. *inclinaison magnétique*; a. *magnet-inclination*; kąť zawarty między pionem a osią igły nachylonej.
- Naciągać obręcz p. Zakładać obręcz.**
- Naciąganie obręczy, p. Nasadzanie obręczy.**
- Nacinać, nasiekać pilnik**, (techn. m.); n. *Aufhauen der Feilen*; r. насѣкать напильники; f. *hacher les limes*; a. *to cut or scratch the files*.
- Nacinanie, nacięcie**, (techn. m.); n. *Hieb*; r. насѣчка, нарѣзка; f. *entaille*; a. *ent*.

Nacięcie delikatne, gęste, (techn. m.); n. *feiner Hieb*; r. тонкая, частая насѣчка; f. *fine taille, douce taille*; a. *smooth cut*.

— **grube**; n. *grober Hieb, Mittelhieb, Bastardhieb*; r. грубая насѣчка; f. *taille bâtarde*; a. *bastard cut*.

— **krzyżowe**; n. *Kreuzhieb*; r. перекрестная насѣчка; f. *seconde taille*; a. *second course*.

— **mechaniczne**; n. *mechanischer Hieb*; r. механическая насѣчка; f. *taille mécanique*; a. *mechanical cut*.

— **pilników**; n. *Feilenhieb*; r. насѣчка напильниковъ; f. *taille des limes*; a. *file-cut*.

— **ręczne**; n. *Handhieb*; r. ручная насѣчка.

— **powtórne**; n. *wiederholter Hieb*; r. перенасѣчка.

Naczelnik, (ruch kol.); n. *Vorstand*,

- Vorsteher*; r. начальникъ; f. *chef*; a. *chief*.
- Naczelnik kontroli**; n. *Controlvorstand*, *Controlchef*; r. начальникъ контроля; f. *chef du contrôle*.
- **oddziału**; n. *Sectionschef*; r. начальникъ дистанціи; f. *chef de section*; a. *inspector of the road*.
- **remizy parowozowej, parowozowni, ogrzewalni**; n. *Heizhausleiter*, *Locomotivschuppenverwalter*, *Heizhausverwalter*, *Heizhausvorstand*; r. начальникъ депо; f. *chef de dépôt des locomotives*; a. *engine-houses-keeper*, *running-shed foreman*.
- **naczelnik ruchu, dyrektor ruchu, naczelnik eksploatacyi**, (ruch kol.); n. *Betriebsleiter*, *Betriebsdirektor*, *Exploitationschef*; r. начальникъ эксплоатациі; f. *chef d'exploitation*; *chef de service de l'exploitation*; a. *manager*.
- **służby drogowej**; n. *Bahnerhaltungschef*; r. начальникъ службы пути и зданій; f. *chef de service de la voie*; a. *chief-engineer*.
- **służby woźniczej**, p. *Mechanik naczelnny*, główny.
- **stacyi, zawiadowca stacyi**; n. *Stationsvorstand*, *Bahnhofsverwalter*; r. начальникъ станиціи; f. *chef de gare, de station*; a. *station-master*.
- **telegrafu**; n. *Telegrafenchef*; r. начальникъ телеграфа.
- **urzędu kolejowego**; n. *Betriebs-Amts-Vorstand*.
- **warsztatów, pracowni mechanicznych**; n. *Werkstättenvorstand*; r. начальникъ мастерскихъ; f. *chef des ateliers*; a. *over-seer*.
- **wydziału**; n. *Abteilungsvorstand*; r. начальникъ отдѣленія; f. *chef de departement*, *chef de service*.
- **wydziału gospodarczego**; n. *Materialverwalter*, *Materialchef*; r. начальникъ хозяйственнаго отдѣленія; f. *chef des matières*.
- **wydziału ruchu**; n. *Verkehrschef*, *Betriebschef*; r. начальникъ движенія; f. *chef du mouvement*; a. *manager of traffic*.
- **wydziału mechanicznego**; p. *Mechanik naczelnny*.
- Naczótek dachu**, (bud.); n. *Walm*, *Schopf des Daches*, *Hammende*;
- r. вальма (ската крыши, имѣющей треугольную форму); f. *croupe*; a. *hipped-side*, *between two hips*; trójkątna połać dachu na przyczółku budynku.
- Nać, rać**, p. *Drag łapczasty*.
- Nadanie, koncesya**, (bud.); n. *Concession*; r. концессія; f. *concession*; a. *concession grant (of rail-way)*.
- (ruch kol.); n. *Aufgabe*, *Güteraufgabe*, *Gepäcksaufgabe*; r. сдача товаровъ или грузовъ; f. *remise des marchandises*, *remise des bagages*; czynność oddania towarów lub tłumoków do przewozu kolejaj.
- Nadawca**, p. *Wysyłający towaru*.
- Nadawcza**, p. *Poświadczenie nadawcze*.
- Nadbrusie**, p. *Fryz*.
- Nadbrzeże**, (bud. wod.); n. *Quai*; r. набережная; f. *quai*; a. *quay*, *key mole*, *wharf*; ulica lub droga nad brzegiem wody.
- **ochronione, zalewisko ochronione**, (rob. wod.); n. *Binnenland*; r. охранительная набережная; grunta powodziowe położone po za groblą powodziową.
- **zalewane, zalewisko ścieśnione**, (rob. wod.); n. *Vorland*, *Imundationsgebiet*; r. заливная набережная; f. *franc-bord*; a. *fore-land*, *out-land*; grunta leżące między rzeką a groblą powodziową.
- Nadciąg**, p. *Dźwigar wiszący*.
- Naddniowe, podniowe**; n. *Ueberzeitvergütung*; r. сверхурочная или заурочная плата; należytość za naddniówkę.
- Naddniówka**, p. *Zajęcia nadrobkowe*.
- Nadejście**, (ruch kol.); n. *Eingang*; r. прибытіе; f. *arrivage*.
- Nadgziemowanie, część górna gżemu**, (arch.); n. *krönender Gesimstheil*; r. верхняя часть карниза.
- Nadinszyner**, p. *Inżynier starszy*.
- Nadkład**, p. *Przeciążenie*.
- Nadkonduktor, starszy konduktor, pociągowy starszy**, (ruch kol.); n. *Oberconductor*; r. главный кондукторъ; f. *chef de train*; a. *train-conductor*.
- Nadłamanie**, (ruch kol.); n. *Anbruch*; r. изломъ; f. *brisure*; a. *brisure*.
- **dawne**; n. *alter Anbruch*; r. старый изломъ; f. *ancienne brisure*.
- Nadłożyc, nadsztukować**; n. *anstückeln*,

- verlängern*; г. прибавить; f. *allonger, rallonger*.
- Nadpłata**, (kas.); n. *Parteiguthabung, Parteipius*; г. переборъ; f. *surpayage*.
- **przewozowa, nadwyżka przewoźnego**; n. *Transportübergelühr*; г. переборъ; звычайка pobраных належытоści przewozowych.
- Nadrobić opóźnienie**, p. Odrobić opóźnienie.
- Nadstępnie**, p. Architraw. [źnienie.
- Nadsypka, nasypka**, (bud.); n. *Ueberschüttung*; г. насыпка; a. *filling-up*; materyał spoczywająca na sklepieniu.
- Nadtlenek**, (ch.); г. перекись.
- Nadwyżka**, (ruch kol.); n. *Ueberschuss*; г. переборка; f. *excédant, excés, superplus*; a. *over-plus*; rzeczywiście większa ilość pieniędzy lub materyałow aniżeli wskazuje rachunek.
- **przewozowego**, p. Przewozowe za wielkie.
- Nadzorca**; n. *Aufseher*; г. надсмóтриць, смóтритель, надзиратель; f. *surveillant*; a. *guard*.
- **magazynu, magazynowy, magazynier**, (ruch kol.); n. *Magazinsaufseher*; г. смóтритель магазйна; f. *garde-magasin, magasinier*; a. *store*.
- **szlaku**, p. Szlakowy. [keeper.
- **telegrafów**, p. Kontroler telegrafów.
- Nadzór**; n. *Aufsicht*; г. надсмóтръ, надзórъ, присмóтръ; f. *surveillance*; a. *supervision*.
- **над drogami żelaznemi**; n. *Eisenbahnoberaufsicht*; г. надзórъ надъ желѣзными дорогами; f. *surveillance des chemins de fer*; a. *supervision of rail-ways*.
- Nafta, olej skalny, ropa ziemna**; n. *Naphta, Petroleum*; г. нефть, керосинъ, горное мѣсло; f. *naphte, pétrole*; a. *petroleum*.
- Naftalina**; n. *Naphtalin*; г. нафталинъ; f. *naphtaline*; a. *naphtaline, naphtalin*.
- Na gorąco**; n. *Warm*; г. въ горячемъ состоянii.
- Nadgrzewanie**; n. *Erwärmung*; г. нагрѣванiе, подогрѣванiе; f. *caléfaction*; a. *calefaction*.
- Najem**; n. *Miethe*; г. наёмъ; f. *louage, loyer, redevance*; a. *hire*.
- **opon wozowych, pokrowców**, p. Oponowe, (taryf.); n. *Decktüchermiethe, Deckenmiethe, Güterdeckenmiethe*; г. плата за прокатъ брезентовъ; f. *location des bâches*.
- Najemnik, najemnik dzienny**, (bud. kol.); n. *Tagelöhner, Hand'anger, Handarbeiter*; г. подручный, подѣщикъ, подѣнный работчий; f. *manoeuvre, manoeuvrier, aide journalier*; a. *day labourer, kraftman, helper daily-man*; wyrobник ze zapłatą dzienną.
- Najmniejszość, minimum**; n. *Minimum*; г. минимумъ, наименьшій предѣлъ; f. i a. *minimum*; wartość funkcji mniejsza od sąsiednich.
- Największość, maximum**; n. *Maximum*, г. максимумъ, наибольшій предѣлъ; f. i a. *maximum*; wartość funkcji większa od sąsiednich.
- Nakleić papier**; n. *Aufspannen*; г. наклеить чертѣжную бумагу; u-twierdzić papier rysunkowy na desce za pomocą przyklepienia brzegów.
- Nakład powrotny, ładunek powrotny, nakład przy powrocie**; n. *Rückladung, Rückfracht*; г. обратный грузъ, товаръ; f. *charge en retour*; towar nałożony na wozы ажебы не wracały próżne.
- **wozu**, p. Ładuga wozu.
- Nakładacz**, p. Ładownik.
- Nakładanie pierwszym kolorem (u malarzy)**, p. Podłożenie.
- Nakładczy**; n. *Lademeister, Ladeaufseher*; г. смóтритель за нагрѣзкой; f. *chef-chargeur*; dozorujący ładowania.
- Nakładka**, (bud. most.); n. *Lamelle*; г. накладка; f. *cale*; a. *caul*; wstęga do kątowników lub żelaza w kształcie I lub T dla wzmo-cnienia przymocowana.
- **przykładka**, (bud. most.); n. *Stossblech, Lasche*; г. коньковая накладка; f. *couvre-joint*; a. *ridge-tile, hip-tile*; blacha na zetknięciu dwóch blach lub kątowników dla dopełnienia przekroju.
- **imadła**; n. *Spannbleche, Spannbacken*; г. закладки или прихвѣтки тисковъ; f. *mordache d'un étau*; a. *spring-clamp, vice-clamp*; urządzenie w celu ochrony przedmiotu ujętego szczękami imadła.

Nakładki na zetknięcia części cylindrowych kotła, (bud. mach.); n. *Deckplatten bei Kessel*; r. накладки покрывающія стыкъ двухъ котельныхъ листовъ; f. *bandes de jonction d'une chaudière à vapeur*.

Nakładna, (ruch kol.); n. *Verladeschein, Frachtzettel*; r. накладная; f. *feuille à destination*; wykaz przedmiotów napelniających wóz, zaopatrzonej liczbą i znakami wozu.

Nakładnia, p. Pomost ładunkowy.

Nakówka, nita, (bud. mach.); n. *Nietenkopf, Schliesskopf*; r. клепальная часть заклёпки; f. *tête d'un rivet*; a. *rivet-head*; główka powstająca przy nitowaniu.

Nakrywa, przykrywa łożyska, (wóz.); n. *Lagerdeckel*; r. крышка подшипника; f. *chapeau de palier*; a. *cap-piece, cover*.

Nakrywka, p. Pokrywka.

Nalepka (ruch kol.); n. *Beklebzettel, Anklebzettel*; r. наклёйка; f. *étiquette*; a. *ticket, title*; kartka z napisem lub liczbą, przyklepiona na przedmioty przeznaczone do przewozu.

— **tlumokowa**; n. *Reisegepäck-Anklebzettel*; r. багажная наклёйка; f. *étiquette de bagages*; a. *ticket*; przyklepiana na tlumokach.

Należność, należytość; n. *Gebühr*; r. причитающаяся сума, долгъ; f. *dû, somme due*.

— **przewozowa**, p. Przewozowe.

Należytość dodatkowa, (taryf.); n. *Frachtzuschlag, Frachtzusatz*; r. добавочная плата; f. *taxe supplémentaire*; osobne wynagrodzenie za usługi uboczne oprócz przewoźnego.

— **manipulacyjna**, (taryf.); n. *Manipulationsgebühr*; f. *frais de manutention*.

— **najmniejsza**, (taryf.); n. *Minimalgebühr*; r. наименьшая, минимальная плата; f. *minimum de taxe*.

— **roboczna, roboczne**, (taryf.); n. *Nebengebühr*; r. побóчная плата; f. *frais accessoires*; obliczona oprócz przewozowego, jako to: wagi, składowe i t. d.

— **za desynfekcyę, odkażne, odwonne**, (wozów kolejowych), (taryf.); n.

Desinfektionsgebühr; r. плата за дезинфекцію; f. *frais d'assainissement des wagons*.

Należytość za ładowanie do wozów kolejowych (taryf.), p. Ładunkowe.

— **za nałożenie**; n. *Auflege-Gebühr*; f. *frais de chargement*; a. *loading-fee*; wynagrodzenie za nałożenie na wozy pospolite drogowe towarów nadeszłych koleją.

— **za przeliczenie**; n. *Zählgebühr*; r. плата за провѣрку числа мѣсть; f. *frais de nombre*; *frais de comptage*.

— **za pojenie, pojne**; n. *Tränkungsgebühr*.

— **za przeładowanie**; n. *Ueberladegebühr, Umladegebühr*; r. плата за перегрузку; f. *frais de transbordement*.

— **za wyładowanie (z wozów kolejowych), wykładowe**, (taryf.); n. *Abladegebühr, Abladekosten, Ausladekosten*; r. плата за выгрузку; f. *frais de déchargement*.

— **za złożenie (z wozów pospolitych drogowych)** (taryf.); n. *Ablegegebühr*; wynagrodzenie za złożenie z wozów drogowych pospolitych towarów przeznaczonych do przewozu koleją.

Naładowanie, ładowanie, (ruch kol.); n. *Ladung*; r. нагрузка; f. *charge-ment*; a. *loading, lading*.

Nałęczce, nałęcz, p. Archiwolta.

Namulisko, odsypisko, (rob. wod.); n. *Anlagerung, Anlandung, Landen, Landung*; r. намывъ, намысь, накатъ, примывъ, примыина; f. *atterrissement, attérrissage*; a. *landing*; osad z namutu lub żwiru przy brzegu rzeki lub morza.

Napawać, nasycać, (bud. kol.); n. *imprägnieren, tränken*; r. насыщать, пропитывать; f. *imprégner, imbiber*; a. *to impregnation*.

Naprawalnia, nasycalnia, (bud. kol.); n. *Imprägnierungsanstalt, Tränk-anstalt*; r. пропитывающій заводъ; f. *chantier d'injections, atelier de preparation*; a. *impregnation-yard*; miejsce lub zakład do nasycania (podkładów kolejowych).

Naprawanie, nasycanie; n. *Imprägnierung, Tränkung*; r. пропитывание;

- f. *imprégnation, imbibition, immersion*; a. *impregnation*.
- Napawanie drzewa**; n. *Imprägnierung, Tränkung, Anschwängerung des Holzes*; r. пропитывание дёрева; f. *imbibition, imprégnation, injection des bois*; a. *impregnation of wood*.
- Napełnianie kotła wodą**; n. *Füllung des Kessels*; r. наполнение котла водою; f. *remplissage d'une chaudière*.
- Napięcie** (elektr.); n. *Intensität, Stärke*; r. напряжéние; f. *intensité*; a. *intensity*; wielkość sił działających: światła, ciepła i t. p. — (mech. teor.); n. *Spannung*; f. *energie potentielle*; a. *potential energy*; siły wywołane w cieple, które zamienić można napowrót w siły zepilnik, p. Raszpla. [wnętrzne.
- Napojenie**, p. Napawanie.
- Napora tłuczka zderzakowego** (buforowa), krążek naporowy, napornik, (wóz); n. *Bufferstosscheibe*; r. б́уферная шайбá; f. *rondelle de pression de tige de tampon*; płytka przenosząca uderzenie z tłoka na sprężynę.
- sprężyny pociągowej, (wóz); n. *Unterlagsplatte für Zugfeder*; r. подкладка потяжной рессоры; f. *plaque intermédiaire de traction*.
- Napór**, p. Parcie czynne.
- Naprawa, reparatura**; n. *Reparatur*; r. починка, ремо́нт, исправлéние; f. *reparation*; a. *repair*.
- do naprawy; n. *Reparaturbedürftig*; r. требующий починки.
- Naprężak**, (elektr.); n. *Spannzeug*; r. приборъ для натяжéния; f. *appareil à tendre, appareil de tension*; wielokrążek opratrzony przyrządami dodatkowymi do naprężenia, p. Natężenie. [prężenia.
- Naprzemianległość spojów**, (bud.); n. *Voll auf Fug*.
- Naprzód!** (sygn.); n. *Vorwärts!* r. впередь! f. *en avant!*
- Naruszczać żelazo**, (techn. m.); n. *Anlaufen lassen des Eisens*; r. воронить жёлззо; f. *bronzer le fer*; a. *to bronze*.
- Naruszczenie**, p. Podłożyć.
- Narożnik**, (bud.); n. *Winkelband*; r. наугольникъ; f. *fer d'angle*; cor-
- nière*; a. *angular iron-band*; blacha żelazna o dwóch rozmiarach tworzących kąt prosty do przybięcia (na ramach okiennych).
- Narożnik** p. Węgiel.
- dachu, p. Krawędź narożna.
- Naruszenie plomb**, p. Zaplombowanie naruszone.
- Narząd rysunkowy, rysowadło, sztuciec rysunkowy** (rajscajg), (inż.); n. *Reiszeug*; r. готовальня, чертёжная готовальня; f. *étui de mathématique*; a. *case of mathematical instruments*; pudełko z przyrządami do rysunku.
- Narzędzie, instrument**, (narz.); n. *Werkzeug*; r. инструмéнтъ, снарядъ, ору́дие; f. *outil, instrument*; a. *tool, instrument*; sprzęt do wykonania roboty.
- Narzędzia ogniowe, pożarne**; n. *Feuerlöschrequisiten, Feuerlöschgeräthschaften*; r. пожарные снаряды или инструмэнты; f. *materiel d'incendie*.
- Narzut**, (bud.); n. *Amourf*; r. обмазка, намётъ, пёрвый слой; f. *gobetis, enduit de premiere couche*; a. *plastering*; narzucenie ścian zaprawą na ostro bez wygładzenia.
- kamienny, oskałowanie; n. *Steinwurf, Steinsatz*; r. ка́менная бтсыпь, слой накидного ка́мня; f. *envrochement*; a. *envrockment*.
- Narzynki, baki**, (techn. m.); n. *Schneidbacke*; r. пла́шки, лисички; f. *burin*; a. *screw-die*.
- Nasada, pochwa**, (wóz); n. *Büchse*; r. муфта, втулка; f. *manchon*; a. *box*.
- kiszki, oprawa kiszki, (parw); n. *Schlauchbüchse*; r. втулка рукава.
- koła, tuleja, (wóz); n. *Nabenbüchse*; r. ступичная втулка колесá, колёсная втулка; f. *boîte de roue*; a. *nave-box*.
- zewnętrzna szczelnicy, wieko szczelnicy, (parw.); n. *Stopfbüchsendeckel*; r. втулка, сальниковая втулка; f. *couvre-étoupe, couvercle de la boîte à étoupes*; a. *gland or stuffing, stuffing box lid*.
- wewnętrzna dławnicy, p. Przeciwdławnik.
- Nasadka**; n. *Aufsatz*; r. насáдка; f. *couronnement*; a. *crown*.

Nasadnik, p. Węzłowie, węzłownik.

Nasadzanie obręczy na kofa, nabijanie obręczy, naciąganie obręczy, (wóz); n. *Aufziehen der Radreifen*; r. надѣваніе бандажѣй на колѣса; набѣвка обручѣй, обѣвка колѣсъ шинами, натяжка шинами; f. *embalage des roues, cerclage*; a. *shoeing, binding, furnishing, with tyres of wheels, hooping*.

Nasiek, śrubel, siekacz; n. *Meissel, Hartmeissel*; r. зубило, мѣсель, рѣзакъ; f. *burin*.

Nasiekać, p. Nacinać.

Naskorupienie, p. Kamień kotłowy.

Nasówka, objemka, (bud. kol.); n. *Verbindungsmuffe, Kupplungsmuffe*; r. соединительная мѣфта; f. *manchon*; a. *muffe, box, coupling-box*; okrywa końce dwóch rur u ich styku.

Nastalać, nastalić, (techn.); n. *anstählen, verstärken*; r. насталивать, навѣривать сталью; f. *acérer*; a. *to steel*.

Nastawianie zwrotnic, (ruch kol.); n. *Stellen der Wechsel*; r. установка стрѣлокъ; f. *ajuster les aiguilles*; a. *setting the points*.

— **zwrotnic centralne, ustawnia zwrotnic centralna**, (ruch kol.); n. *centrale Weichenstellung, centrale Stellung der Weichen*; r. центральная установка, стрѣлокъ; f. *disposition centrale d'aiguillage*; przyrząd zabezpieczający wjazd pociągów na stacyą za pomocą systematycznego ustawiania zwrotnic, kierowanych z jednego miejsca.

Nastawnik, p. Dozorca.

Następ, stopka, pedał, (w tokarni, u miecha), (tok.); n. *Pedal*; r. ходунъ, педаль, подножка; f. *pédale*; a. *pedal*.

Nasułka noża w strugu podwójnym, pokrywa noża, (stol.); n. *Decke eines Hobels, Hobeldecke, Deckplatte, Klappe*; r. накладка жельзки; f. *contre fer, fer de dessus*; a. *top plane-iron, break-iron*.

Nasuwnia Symoni'ego, (ruch kol.); n. *Symonische Rampe*; r. платформма системы Симони; przyrząd w postaci równi pochyłej do podnoszenia wozów wykolejonych.

Nasycalnia, p. Napawalnia.

Nasycanie, p. Napawanie.

Nasyp, (inżyn.); n. *Damm, Aufdämmung, Anschüttung*; r. насыпь; f. *remblai*; a. *embankment*; robota grabarska dla wyrównania lub podniesienia gruntu.

Nasypka; n. *obere Schüttung*; r. верхній или второй слой баласта; f. *balastage, deuxième couche*; a. *top-ballasting*.

Nasrubek, p. Mutra.

— **sprzęgowy**, p. Mutra sprzęgowa.

Natężenie, (mech. teor.); n. *Spannung*; r. напяржѣніе; f. i a. *tension*; stosunek siły do powierzchni, na którą działa.

— **ciśnienia, natężenie na ściskanie**, (mech.); n. *Druckspannung*, r. напяржѣніе давлѣнія.

— **drugorzędne**; n. *Sesundärspannung*; r. второстепенное напяржѣніе; w pasach lub krzyżulcach, powstałe w skutek nieprzebiegłego połączenia składników.

— **normalne, natężenie prostopadłe**; n. *Normalspannung*; r. нормальное напяржѣніе; wywołane siłą działającą na powierzchnię.

— **pierwszorzędne**; n. *Primärspannung*; r. pierwszепенное напяржѣніе; w pasach i krzyżulcach, które powstaje przy przegibnem połączeniu składników.

— **prądu**, (elektr.); n. *Strom-Intensität*; r. напяржѣніе тѣка; f. *intensité du courant*.

— **rozciągania lub ciągnięcia**, (mech.); n. *Zugspannung*; a. напяржѣніе растягивающей силы.

— **ruchu, mnogość ruchu**, (ruch kol.); n. *Verkehrsentensität*; r. напяржѣнность движѣнія; f. *intensité du trafic*; ilość pociągów lub wozów, przebiegających po danej linii lub przez dany jej punkt.

— **ścinające, natęż. na ścinanie**, (mech.); n. *Scheerspannung, Schubspannung*; r. срѣзвающее напяржѣніе; wywołane siłą działającą w płaszczyźnie prostopadłej do osi.

Natłok podróżnych, (ruch kol.); n. *Personenandrang*; f. *affluance des voyageurs*.

Natrysk (strumień wodotryskowy, tryskawiec), (bud. mach.); n. *Einspritzstrahl einer Condensations-Dampfmaschine*; r. охлаждающая струя

воды; f. *jet de condensation*; a. *condensing jet*; strumień wody zimnej w skraplaczu.

Nawadniać, (inż.) n.; *bewässern*, *berieseln*; r. орошать (землю); f. *abreuer* (*les terres*); a. *to water*, *to irrigate*.

Nawar, p. Kamień kotłowy.

Nawęglanie żelaza; n. *Verbindung des Kohlenstoffes mit Eisen*; r. науглероживание желѣза; f. *carbure* a. *carburet*.

Nawierzchnia, budowa wierzchnia, (bud. kol.); n. *Oberbau*, *Eisenbahnoberbau*; r. верхнее строение желѣзной дороги; f. *superstructure d'un chemin de fer*; a. *superstructure*, *permanent way*; część kolei żelaznej, obejmująca podłoże (związanie) i tory.

— z podkładami poprzecznymi lub podłużnymi; n. *Querschwellenoberbau* oder *Langschwellenoberbau*; r. верхнее строение съ поперѣчными или продольными шпалами; f. *superstructure sur traverses ou sur longrines*; a. *permanent-way on transvers sleepers* or *on longitudinal bearings*; o torze podpartym podkładami poprzecznymi lub o tokach, spoczywających na podkładach podłużnych.

— z podsadami; n. *Oberbau mit Einzelunterlagen*, *englisches Oberbausystem*; r. верхнее строение съ одиночными опорами; f. *superstructure à supports*, *superstructure à coussinets*; a. *permanent-way on intermittent supports*; o tokach podpartych podsadami.

— żelazna; n. *eiserner Oberbau*; r. верхнее желѣзное строение; f. *superstructure entièrement métallique*; a. *permanent way with iron sleepers*; wykonana wyłącznie z żelaza.

— żelazna dwoista, p. Budowa wierzchnia żelazna dwoista, troista, złożona.

— żelazna jednolita, p. Budowa wierzchnia żelazna jednolita.

Nawierzchnik, p. Torowy.

Nawijadło, (tel.); n. *Papier-Aufwickler*; r. катушка; f. *remonteur*.

Nawodnik, p. Drag korbowy.

Nazębek, p. Pilnik pilowy.

Na zimno; n. *kalt*, *in kaltem Zustande*; r. въ холодномъ состоянiи.

Naznaczyć punktakiem, (bud. m.); n. *ankörnen*; r. намѣтить кѣрнеромъ; f. *amorcer un trou*; a. *to mark with the punch*.

Niebezpieczeństwo! sygnał trwogi, sygnał niebezpieczeństwa; n. *Nothsignal*, *Alarmsignal*; r. тревѳра! f. *signal de détresse*, *signal d'alarme*; szybkie wielokrotne powtarzanie świstawki parowej przez maszynistę krótkich świstów na hamowanie, daje się w razie wypadku lub niebezpieczeństwa spostrzeżonego przy pociągu.

Niedobór przewozowowy, p. Woźbwe niedobrane, w. za mało.

Niedziatka, atom, (ch.); n. *Atom*; r. атомъ; f. *atome*; a. *atom*; najdrobniejsza cząstka pierwiastku, nie ulegająca dalszemu rozkładowi.

Nieprzejezdne, droga niemożliwa, (ruch kol.); n. *Unfahrbar*, *Bahn unfahrbar*; r. негодная для ѳзды дорога.

Nieprzenikliwość, (ch.); n. *Undurchdringlichkeit*; r. непроницаемость; f. *impénétrabilité*; a. *impenetrability*.

Nierozbarwność, achromatyzm, (mier.); n. *Achromatisirung*; r. ахроматизация, ахроматизирование; f. *achromatisation*, a. *conversion*; własność soczewek i przyzmatów, załamывania promienia białego światła bez rozszczepienia.

Nierozpuszczalność, (ch.); n. *Unlösbarkeit*; r. нерастворимость; f. *insolubilité*; a. *insolubility*.

Nierozpuszczalny, (ch.); n. *unauflöslich*, *unauflösbar*; r. нерастворимый; f. *insoluble*; a. *insoluble*.

Niezdalny do jazdy (niesposobny do jazdy), (ruch kol.); n. *laufunfähig*; r. негодный къ ѳздѳ; wszelki pojazd w tym stanie, że nie może być użytym w pociągu.

Nikel, (ch.); n. *Nickel*; r. никель; f. *nickel*; a. *nickel*.

Nit, zakówka, (bud. most.); n. *Niete*, *Nietstift*; r. заклѣпка; f. *rivet*; a. *rivet*, *spike*, *iron-pin*; sworzeń gładki, opatrzony główką.

— gwintowany, p. Tybel.

— rozpierający, (bud. mach.); n. *Stehbolzen*; r. распѳрный болтъ,

связь; f. *entretoise*; a. *stay*; do połączenia dwu ciał nieprzylegających do siebie.

Nitować, zanitować, (bud. mach.); n. *nieten*; г. склёпывать; f. *river*.

Nitowanie, spajanie nitami, (bud. mach.); n. *Nietung, Nieten*; г. склёпывание, заклёпывание; f. *rivure*; a. *riveting, rivetting*; sposób łączenia nitami.

— **крыте, wpuszczone**; n. *versenkte Nietung*; г. потайное склёпывание, склёпывание въ потай; f. *rivure noyée*; a. *countersunk riveting*.

— **łańcuchowe**; n. *Kettennietung*; г. цѣпное склёпывание; f. *rivure à chaîne*; a. *chain-joint, chain-riveting*.

— **pojedyncze**; n. *einfache Nietung*; г. обыкновенное, одиночное склёпывание; f. *rivure simple*; a. *single riveting*.

— **podwójne**; n. *doppelte Nietung*; г. двойное склёпывание; f. *rivure double*; a. *double riveting*.

— **ze spójką, z łubkiem, z przykładką**; n. *Laschennietung*; г. склёпывание съ накладкой; f. *rivure à éclisse*; a. *riveted or riveting butt joint*.

Nitownica, maszyna do nitów, (techn. mech.); n. *Nietmaschine, Nietpresse*; г. заклёпочный станокъ, заклёпочная машина; f. *machine à river*; a. *riveting-machine*.

Nitownik, p. Мотек до nitów.

Nitrogliceryna, (ch); n. *Nitroglycerin, Sprengöl*; г. нитроглицеринъ, азотоглицериновый эфиръ; f. *nitroglycerin, huile fulminante*; a. *nitroglycerin, glonoin*.

Niwelacja, p. Poziomowanie.

Niwelować, p. Poziomować.

Noclegowe, (ruch kol.); n. *Ueberrachtungsgebühr*; г. ночлежная плата; f. *frais de découcher*; należytość jaką pobiera służba pociągowa za przeprowadzenie nocy w obecj stacyi bez odpowiedniego pomieszczenia.

Noga sklepienia, opora sklepienia, wysklepka (budown.); n. *Gewölbfuss*; г. пята, начало сводовъ, заплечье; f. *retombée*; a. *springing course*; часть sklepienia, wysadzona bezpośrednio z muru опорowego.

Noniusz, (mier.); n. *Nonius, Vernier*; г. ноніусъ, верніёръ; f. *nonius, vernier*; a. *nonius, vernier*; przyrząd do dokładnego mierzenia długości.

Nos struga, róg struga, (stol.); n. *Hobelnase*; г. рукоятка струга; f. *corne*; a. *horn*; rękojeść z przodu struga sterząca.

Nosze (tragi), (ruch kol.); n. *Trage, Tragbahre*; г. носилки; f. *civière, brancard*; a. *hand-barrow, sedan, litter*; przyrząd do noszenia.

— **dla chorych, lektyka**; n. *Krankentrage*; г. носилки для больныхъ; f. *brancard de secours*.

— **do drzewa**; n. *Holztrage*; г. носилки для дровъ; f. *civière à bois*.

— **do lamp**; n. *Lampentrage*; г. носилки для лампъ; f. *civière à lampes*.

— **do szyn, widły do szyn**, (bud. kol.); n. *Schienentrage*; г. рѣльсовые носилки, носилки для рѣльсовъ; f. *porte-rail*; a. *port-rail, rail-nippers*; przyrząd do noszenia szyn podobny do widel.

Nośność wozu, p. Znośność.

Notatka, p. Cedulka.

Nowe srebro, (metal); n. *Neusilber, Weisskupfer*; г. нейзільберъ, новое серебро, мельхиоръ; f. *Maillechort, argent neuf*; a. *argentan, nickel-silver, maillechort*.

Nożyce; n. *Scheere*; г. ножницы; f. *ciseaux*; a. *scissors, shears*.

— **blacharskie**; n. *Blechscheere*; г. ножницы для жести.

— **do drutu**, p. Obecgi do drutu.

— **(do obcinania żelaza)**; n. *Maschinenscheere*; г. желѣзорѣзные ножницы; f. *machine à cisailles*; a. *shearing-machine, mechanical shears*.

— **drążkowe ręczne do blachy kotłowej**; n. *Handblechscheere*; г. ручажныя ручныя ножницы для котельнаго желѣза.

— **parowe**; n. *Dampfscheere*; г. паровыя ножницы; f. *machine à cisailier à vapeur*; a. *steamshearing-machine*.

Nóż darniarski, p. Darniak.

— **tokarski lub w strugarkach**, (techn. mech.); n. *Supportmesser*; г. рѣзецъ, рѣзакъ.

Nózka przepustu, (parw.); г. стойка клапана.

Nóżki cyrkla, (inż.); r. ножки циркуля.
Nulcyrkiel, p. Cyrkiel mikometryczny.
Numer, liczba; n. *Nummer*; r. нoмeръ;
 f. *numéro*; a. *number*.
Nurt, pęd, (rob. wod.); n. *Strom*,
Stromtiefe, *Wassertiefe*; r. течé-
 nie (рѣкi), фаръ-вaтeръ; f. *cou-
 rent*; a. *water-course*.
Nurzadło, nur, nurek (tłok pełny),
 (bud. mach.); n. *Taucherkolben*,

Plungerkolben, *Mönchskolben*, *mas-
 siver Pumpenkolben*; r. нырjло;
 f. *plongeur*, *piston plongeur d'une
 pompe*; a. *plunger*, *pump-ram*; tłok
 (pełny) walcowy, nie posiadający
 na sobie żadnego uszczelnienia.

Nut, p. Wpust, paz, felc, żłobek, (stol.);
 n. *Falz*, *Nuth*, *Nuthe*, *Fuge*; r.
 пазъ; f. *rainure*, *ranton*; rowek
 wycięty w drzewie.

O.

Obarczenie, p. Obciążenie.

Obcegi, obciążki, kleszcze, (cegi),
 (narz.); n. *Zange*; r. клéщи; f.
tenaille; a. *pincers*, *tongs*.

— do drutu, nożyce, kleszcze do drutu,
 (elekt.); n. *Drahtzange*, *Draht-
 schleppzange*; r. клéщи для прo-
 волоки, волочильныя клéщи,
 плоскогубцы; f. *coupe-net*; *main*;
 a. *cutting-pliers*, *cutting-nippers*,
wiredrawing-tongs; służące do u-
 cinania drutu.

— do plombowania, p. Kleszcze plom-
 bowe (ruch kol.); n. *Plombirzange*;
 r. клéщи для плoмбирoвки; f.
pince numérotée à plomber; nar-
 zędzie do ściskania i równoczesne-
 go znaczenia pieczęci ołowianych.

— do wyciągania gwoździ i klamer;
 n. *Zange*; r. драчъ.

Obchodnik, strażnik obchodowy, dró-
 żnik obchodowy, (utrz. kol.); n.
ambulanter Wächter; r. путевóй
 сторoржъ; f. *cantonnier garde-
 ligne*; którego obowiązkiem jest
 obchodzenie wyznaczonej mu czę-
 ści szlaku kolejowego.

Obchód, (utrz. kol.); n. *Wächterstrecke*,
Bahnwächterbezirk; r. стрáжа,
 обхóдъ; f. *canton d'un garde-
 triage assigné à un garde*; część
 szlaku poruczona pieczy strażnika.

Obciążenie, obarczenie, (bud.); n. *In-
 anspruchnahme*, *Belastung*; r.
 грузъ, нагрúзка, нагружéние;
 f. *charge*; a. *load*; nałożenie cię-
 żaru na belkę lub dźwigar, lub
 ciężar ciała dźwiganych.

— całkowite, zupełne, (mech. teor.);
 n. *totale Belastung*; r. пoбнaя
 нагрúзка; największe obciążenie
 wzdłuż całego dźwigara.

— częściowe; n. *partielle Belastung*;

r. частiчнaя нагрúзка; gdy tylko
 część dźwigara jest obciążona.

Obciążenie dopuszczalne, dozwolone,
 bezpieczne; n. *zulässige Belastung*;
 r. допущáемая нагрúзка; f. *charge
 maximum*.

— jednostajne, jednostajnie rozłożone;
 n. *gleichmässige Belastung*; r. ра-
 вномéрная нагрúзка; f. *charge
 uniformement repartie*.

— pociągu prawidłowe, zwykłe (nor-
 malne), (ruch kol.); n. *Normal-
 belastung des Zuges*; r. нормaль-
 нaя нагрúзка пoбзда; f. *charge
 normale d'un train*; ilość ciężaru
 jaki lokomotywa ma ciągnąć w
 zwykłych warunkach.

— próbne; n. *Probebelastung*; r. прo-
 бнaя нагрúзка; f. *charge d'épreuve*;
 w celu zrobienia doświadczenia.

— przypadkowe; n. *zufällige Bela-
 stung*; r. случáйна нагрúзка.

— ruchome; n. *bewegliche Belastung*;
 r. подвижнaя нагрúзка.

— stałe; n. *constante Belastung*; r.
 пoстoянная нагрúзка; f. *charge
 fixe*.

— zmienne; n. *variable Belastung*; r.
 перемéнная нагрúзка; f. *charge
 variable*.

Obcięcie, oberzniesienie; n. *Abschneiden*;
 r. obréзка; f. *couper*; a. *cutting*.

Obcinać, obrzynać, oberznąć; n. *ab-
 schneiden*; r. рѣзaть, obrѣзывaть,
 obrѣзaть; f. *couper*; a. *to cut*.

Obcinki, obrzynki, zrzuyny; n. *Abfälle*;
 r. obrѣзки; f. *rogures*.

Objejmowanie służby, (ruch kol.); n.
Dienstübernahme; r. вступлéние
 въ дoлжнoсть; f. *prise de service*.

Obieg prądu, (elekt.); n. *Stromkreis*;
 r. прoбѣгъ тoка; f. *circuit*; cała
 droga, którą przebiega prąd ele-

- ktryczny wracający do punktu, z którego wyszedł.
- Obieźna, okólnik**; n. *Laufzettel*; r. циркуляръ; f. *avis circulaire*; rozkaz pisemny do strażników kolejowych, podawany kolejno.
- Objiak**, p. Dobnia.
- Objazd**, (bud. dróg); n. *Umweg, Abweg*; r. обходный путь; f. *détour, ecart*; droga czasowo używana celem obejścia chwilowej przeszkody na drodze stałej.
- Objemka**, p. Nasówka.
- Objemność**, p. Pojemność.
- Objętość, bryłowość**; n. *Rauminhalt, Volumen*; r. объёмъ; f. *volume*; a. *volume, cubical content*; wielkość przestrzeni zajętej przez ciało.
- Objętościowy**, p. Przejrzysty.
- Obładra**, p. Okrajka.
- Obliczać kosztą**, p. Sporządzać kosztorys.
- Obliczanie należytości**, (taryf.); n. *Calculiren, Berechnung, Abrechnung*; f. *décompte, comptabilité, calcul*.
- Obliczka**, p. Kosztorys.
- Obłuzowanie**, (np. obręczy koła, trzonu tłokowego i t. p.), złuzowanie się koła; n. *Loswerden, Ablösen (des Radreifens)*; r. ослаблѣніе (я. пр. поршневого стержня); f. *décalage (d'une roue)*.
- Obłaz**, (bud. dróg); n. *Umweg, Umschweif*; r. объѣздъ; f. *détour*; a. *indirect way*; droga okrążająca w przeciwstawieniu do najkrótszej.
- Obłak, łęk, archiwolta**, (budown.); n. *Mauerbogen, Gurte*; r. архивольтъ; f. *courbe, arc*; a. *arch, bow*; wąski pas sklepienia nad otworem lub jako wzmocnienie innego sklepienia.
- **odciążający**; n. *Entlastungsbogen, Ablastbogen*; r. разгрузная арка; f. *arc en décharge, arc de soutènement*; a. *discharging arch*. — *relieving-arch*; dla wstrzymania ciśnienia na znajdujący się pod nim mur.
- **odporowy**; n. *Schwibbogen, Strebebogen*; r. опорная, podporna арка; f. *arc boutant*; a. *flying buttres*; przenoszący parcie sklepienia na filar odporowy.
- **przedziałowy**; n. *Scheidebogen*; r. раздѣльная арка; f. *arc bornant*; a. *pier-arch*; oddzielający dwa przęsła sklepień.

- Obłak przekątny**; n. *Kreuzbogen, Kreuzgurt, Gratbogen*; r. діагональная арка; f. *croisée, arc-ogive*; a. *cross springer*.
- **pryzółkowy**; n. *Wandbogen, Schildbogen*; r. припятная арка; f. *arceaut, arc formeret*; a. *wall-arch*; przypierający do muru przyczółkowego.
- Obłogi**, (stol.); n. *Fourniere*; r. фанеры; f. *feuillet, feuille de placage*; a. *veneer, frame-piece*; materiały rznięty w cienkie tabliczki do wykładania cenniejszych wyrobów.
- **kamienne, obłogi marmurowe**, (stol.); n. *Steinfourniere, Marmorfourniere*; r. каменные или мраморные фанерки; f. *plaques de fausse pierre*; obłogi z mięszaniny naśladowującej kamień lub marmur.
- Obłona**, p. Biel.
- Obniżka, obniżenie, opust**, (ruch kol.) (taryf.); n. *Refactie, Nachlass*; r. уменьшѣніе (платы); f. *réfaction*; pobieranie платы niższej od zwykłej w razie większej ilości przewiezionego towaru.
- Obniżenie zaliczenia**, (ruch kol.); n. *Spesen-Reducirung*, r. уменьшѣніе или понижѣніе należенного платежя.
- Oboda, obód**, p. Wieniec koła.
- Obrączki**, p. Zeberka.
- Obręcz koła, bandaż**, (wóz, parw.); n. *Radreifen, Bandage, Tyre*; r. шина, бандажъ, обручъ (на деревянныхъ колѣсахъ); f. *bandage, rond de la roue*; a. *tyre*.
- **obluzowana**, (wóz); n. *losgewordener Radreifen*; r. ослабшій обручъ; f. *bandage décalé*.
- **peknięta**, (wóz); n. *gesprungener Radreifen*; r. дѣлнувшій обрусь; f. *bandage brisé, rupture, bris, d'un bandage*.
- **piasty**, (wóz); n. *Nabenring eines Speichenrades*; r. ступичное кольцо; f. *frette du moyeu d'une roue à rais*; a. *nave hoop, body hoop*.
- **pod pokryciem**, (parw.); r. обручъ подъ обшивкою.
- **rozłupana, rozstojona**, (wóz); n. *gespaltener Radreifen*; r. раздѣвшійся бандажъ.
- **wybita**, (wóz); n. *ausgeschlagener Radreifen*; r. выбитый бандажъ.

Обрęcz zużyta lub zdarta; n. *abgenützter Radreifen*; r. изношенный бандажъ.

Obrotnica, tarcza obrotowa, pomost obrotowy, (dreszajba), (bud. kol.); n. *Drehscheibe*; r. поворотный кругъ; f. *plaque tournante, plate-forme tournante*; a. *turn-table, turning-platform*; przyrząd do obracania wozów i maszyn na miejscu.

Obróbka, (techn. mach.); n. *Bearbeitung, Abarbeiten*; r. обдѣлка, обработка; f. *degrossir*; a. *to work off*; z grubego na czysto.

Obróbna, p. Przyłoga.

Obrót; n. *Umdrehung, Drehung*; r. поворотъ, оборотъ; f. *tour*; a. *twirl*.

Obrzeg drewniany, ściana przybrzeżna, (bud.); n. *Bohlwerk, Schalung*; r. набережная деревянная свайная стѣна, набережная деревянная стѣна изъ свай; f. *palée, cloisonnée*; a. *walling timber sheet piling*; ściana z drzewa podtrzymująca brzeg.

— **murowany**, mur przybrzeżny, (bud. wod.); n. *Quaimauer*; r. набережная каменная стѣна; f. *mur de quai*; mur podtrzymujący brzeg.

Obrzeże obręczy, rąbek obręczy, krysa obręczy (wóz); n. *Spurkranz*; r. закраина обручи или шины, гребень шины; f. *collet, rebord de la roue, saillie, boudin, burelet*; a. *flanch, flange, flanch*; wyskok na obręczy celem utrzymania kół w torze.

Obrzynki; n. *Schnitzel*; r. обрѣзки.

Obsada zderzakowa, pochew zderzaka, obsada całkowita buforowa, pochwa buforowa, osłona buforowa, (parw. wóz); n. *Bufferhülse, Buffergehäuse*; r. полный буферный стаканъ; f. *boisseau cylindrique de tampon*; a. *buffer-box*.

— **zderzaka czteropasowa**, pochwa buforowa czteropasowa, (wóz); n. *kreuzförmige Bufferhülse*; r. цилиндрическая буферная гильза; f. *boisseau boîte de buttoir en form de croix, de tampon à quatre branches*; a. *buffer-box*.

— **zderzakowa lana**, n. *Bufferlager, Bufferring*; r. буферный чугунный стаканъ; f. *poire de buttoir*; a. *buffer-bush, buffer-box*.

Obsada miotły parowozowej, oprawa zmiataka, (parw.); n. *Besenhalter*; r. хомутъ паровой метлы; f. *porte-balai*; a. *broom-holder*.

Obsługa pociągu, (ruch kol.); n. *Zugsdienst*; r. поѣздная прислуга; f. *service de traction, service des trains*; czynność obsługiwanego pociągów kolejowych.

Obstalunek, p. Zamówienie.

Obtoczyć; n. *abdrehen*; r. выточить; f. *turner*; a. *turning*

Obtocze, otroczek, (ruch kol.); n. *Verschnürung*; r. обявочная веревка; sznur obejmujący przedmiot do podniesienia lub przewiezienia.

Obtroczenie, obwiązanie, (ruch kol.); n. *Verschnürung*; r. обявка, перевязка; obwiązanie przedmiotu do podniesienia lub przewiezienia.

Obuch, (knypel); n. *Hammerbahn, Axthahn*; r. обухъ, боёкъ; f. *tête (d'une hache)*.

— **siekiera**; n. *Platte, Nacken*; r. голова топора; f. *tête d'une hache*.

Obudowa, p. Cembizyna.

Obwiedna oddziaływań, (stat. bud.); n. *Kämpferdruck-Umhüllungslinie* r. огибающая, обвёртывающая силы давлѣнія кривая линия, (кривая поверхности силъ давлѣнія); a. *envelope of abutment pressures*; linia styczna do oddziaływań wywołanych siłą skurpioną, poruszającą się po łuku.

Ocena, oznaczenie wartości, ocenienie, **Ocenić**, p. Cenić. [p. Cenienie.

Ochładzać, n. *abkühlen*; r. охлаждать; f. *refraichir*.

Ochładzanie; n. *Abkühlung*; r. охлаждение; f. *refraichissement, refroidissement*; a. *refrigeration*.

Ochra, (brw.); n. *Ocher, Ocker*; r. охра; f. *ochre, ocre*; a. *ochre*.

Ociosać (cieś.); n. *zimmerern*; r. обтѣсать, обтѣсывать; f. *charpenter, équarrir*; a. *to cut and frame timber*.

Ociosanie, ociosać drzewo pod sznur, (cieś.); n. *Bezimmern*; r. обтѣска по шнуру; f. *charpenter*; a. *to hock, to haggel*.

Oclenie, załatwienie celnicze, (ruch kol.); n. *Zollabfertigung*; r. очистить пошлиною; f. *opérations en douane, formalités en douane*;

dopełnienie czynności wymaganých przepisami słowymi.

Oczep, kaptur, (rob. wod.); n. *Holm, Kappholz*; г. насадка, древно или брусъ связывающий вершины свай; f. *travon, chapeau, lisse*; a. *cap, capping-piec*; belka osadzona na palach stojących lub słupach.

Oczyszczanie kruszców, rafinowanie, (metal.); n. *Affiniren, Läutern, Garen, Reinigen, Feinmachen der Metalle*; г. очищение металловъ, фришевание; f. *affinage des métaux*; a. *refining of metal*.

— **surowizny, rafinowanie surowizny**; n. *Weissmachen*; г. отдѣливание или рафинирование чугуна; f. *blanchiment de la fonte grisse*; a. *whitening, refining*.

— **drogi**, (utr. kol.); n. *Strassenreinigung*; г. очистка путей; f. *nettoyage de voie*.

Odarknienie, p. Darniowanie.

Odbierak siły, odbieracz, odbieralnik siły, (bud. mach.); n. *Kraftaufnehmer, Receptor*; г. приёмникъ силы; f. *recepteur*; a. *receiver*.

— **telefoniczny, słuchawka**, (elekt.) n. *Telephonempfänger, Telephonreceptor*; г. телефонный приёмникъ; f. *recepteur téléphonique*; a. *receiver*; przyrząd przetwarzający prądъ elektryczny różnego natężenia i trwania na tony.

Odbiegnięcie, zbiegnięcie parowozu, (ruch kol.); n. *Entlaufen einer Locomotive*; г. побѣгъ паровоза; f. *départ spontané d'une locomotive*; wypadek na kolei, gdy parowóz ruszy bez dozoruujących.

— **zbiegnięcie, zbiegnięcie wozów; wozy zbiegły**, (ruch kol.); n. *Entlaufen der Wagen, Entrollen der Wagen*; г. побѣгъ вагоновъ; f. *échappement de wagons*; wypadek na kolei, gdy wozy same ruszą ze stacyi.

Odbicie światła; n. *Lichtreflexion*; г. отражение свѣта; f. *reflexion de la lumière*; a. *réflexion*.

Odbiorca, (ruch kol.); n. *Abnehmer, Adressat, Empfänger*; г. получатель, приёмщикъ; f. *destinataire*.

Odbiór, (ruch kol.); n. *Abnahme*; г. приёмъ, приёмка; f. *réception*.

— **częściowy**, (ruch kol.); n. *Theilbe-*

zug, Theilabnahme; г. частичный приёмъ, частичная приёмка; f. *réception partielle*; niezupełne odebranie towaru.

Odbiór ze składu, (r. kol.); n. *Abnahme, Empfang, Uebernahme*; г. приёмка (материаловъ), сдача, выдача; f. *réception de matériaux*; wzięcie materyałów za pokwitowaniem.

Odblýsk, p. Reflektor.

Odbojnia, belka czołowa, (wóz); n. *Brustbaum, Kopfschwelle*; г. упорный брусъ для дверей; f. *traverse extrême de châssis*; do niej są przymocowane zderzaki łańcuchu pomocnicze.

Odbojnica, p. Szyna odbojowa.

— **drewniana**, (bud. kol.); n. *Leitholz*; drewno wzdłuż szyn, zabezpieczające je od zasypiania żwirem na przejazdach.

Odbój, (bud. kol.); n. *Prellbock, Stossgerüste*; г. отбойный брусъ, отпорный брусъ; f. *heurtoir terminal, buttoir*; a. *recoil, rabbit, spring-beam*; urządzenie dla wstrzymania wozów bezpośrednio działaniem na zderzaki.

— **ładowni**; n. *Verladerampen-Prellbock*; г. отбойный брусъ товарной платформы; f. *heurtoir de quai à marchandises*; umieszczony u czoła ładowni.

— **palowy**; n. *Pfahlprellbock, Stossgerüste*; г. отбойная или отпорная свая; f. *heurtoir en charpente*; z pali i drzewa, sięgający wysokością swą do zderzaków.

— **o zderzakach**; n. *Prellbock mit Buffern*; г. буферный отбойный брусъ; f. *heurtoir à tampon*; zderzaki wozów uderzają o zderzaki odboju.

Odchody, kał; n. *Latrinenstoffe und Fäcalien*; г. экскременты; f. *mare, bourbier*.

— **ciekłe**; n. *flüssige Latrinenstoffe*; г. жидкие экскременты.

— **gęste**; n. *feste Latrinenstoffe*; г. густые экскременты.

Odchylenie igły magnetycznej, zбочenie, (elekt.); n. *Abweichung der Magnetnadel*; г. уклонение магнитной стрѣлки; f. *déviacion ou declinaison de l'aiguille aimantée*; a. *declinaison of the compass-needle*.

- dle; wychylenie igły magnesowej od położenia jéj pierwotnego.
- Odciażek**, p. Przeciwwaga.
- Odciek**, ściek, (rob. wod.); n. *Sickergraben*, *Rigole*, *Sickerdohle*; r. стокъ, спускъ, лотокъ; f. *égout*, *égout*; a. *sewer sink*.
- Odciek kryty**; n. *gedeckte Rigole*, *gedeckte Sickerdohle*; r. крытый лотокъ; f. *pierrée*, *rigole souterraine*; a. *un der drain*; kanał podziemny, dziurkowaty o małym przekroju dla odpływu wody.
- **otwarty**; n. *offene Rigole*, *Sickerdohle*; r. открытый лотокъ; f. *rigole ouverte*; rów mały osuszający.
- **wypełniony**; n. *gefüllte Rigole*, *Sickerdohle*; r. заплненный лотокъ; rów napełniony materiałem przepuszczalnym.
- Odcięta**, **abscyssa**, (mat.); n. *Abscisse*; r. абсцисса, отсѣченная; f. *abscisse*; a. *abscissa*.
- Odcinanie pary stałe**, **zmiennie**, (mech.); n. *Abschneiden des Dampfes*; r. постоянная, переменная отсѣчка пара; f. *coupe de vapeur*; a. *cut of the steam*.
- Odcinek**, (geom.); n. *Abschnitt*, *Segment*; r. сегментъ, отрѣзокъ; f. i a. *segment*.
- Odcisk**, **piętno**; n. *Abdruck*; r. оттискъ, штемпель; f. *empreinte*; a. *copy*, *impress*.
- **na bilecie**, **na karcie jazdy**, (ruch kol.); n. *Abdruck des Fahrstempels*; r. сухой штемпель на биле́тъ на проѣздъ; f. *empreinte de la presse à dater*.
- **daty**, (ruch kol.); n. *Abdruck des Tagesstempels*; r. штемпель числа; f. *empreinte du timbre à date*.
- **pieczęci wysyłkowej**, (ruch kol.); n. *Expeditionsstempel*; r. штемпель отпра́вления; f. *timbre d'expédition*; z datą wysłania towaru.
- Odczepianie wozów**, **wagonów**, **odpinanie**, **odpręganie**, (ruch kol.); n. *Abkupplung*, *Abkuppeln*; r. отдѣлка вагоновъ, раздѣлка; f. *détachement des wagons*; rozłączyć wozu przez odczepienie sprzęgła.
- Odczyt**, (mier.); n. *Ablesung*; r. отсѣтка; f. *observation*, *lire la cote*, *prendre une cote*; a. *the observation*, liczba odczytana na przyrządzie.
- Oddanie ryczałtowe**, (ruch kol.); n. *symbolische Uebergabe*; r. полная сдача; oddanie przesyłki w wozie zamkniętym.
- **szczególne**, (ruch kol.); n. *factische Uebergabe*; r. поштучная передача мѣстами; oddanie każdego kawałka z osobna.
- Oddawanie**, **doreczanie** (tłumoków); (ruch kol.); n. *Abgabe* (*des Gepäckes*); f. *remise* (*des bagages*).
- **wozów**, (ruch kol.); n. *Wagenübergabe*; r. передача вагоновъ; f. *livraison de wagons*; czynność zbadania stanu i oddania wozów przeznaczonych do naprawy lub przechodzących z jednego zarządu pod inny.
- Oddawca wiadomości**, **roznosiciel**, (ruch kol.); n. *Avisoträger*; r. разнощикъ; f. *porteur d'avis d'arrivée*, *facteur*; zajęty roznoszeniem wiadomości o nadejściu towarów.
- Oddzwił**, **oddrzwiła**, **odrzwiła**, (bud.); n. *Thürrahmen*, *Thürzarge*; r. дверной косякъ; f. *chassis d'une porte*; *cadre d'une porte*; a. *door frame*.
- Oddymień**, p. Chłoniądy.
- Oddział**: n. *Section*; r. участокъ, отдѣлъ, отдѣление; f. i a. *section*.
- **kotlarski**, (techn. m.); n. *Kesselschmiedeabtheilung*; r. котельный цехъ; kotlarnia w warsztatach kolejowych.
- **kowalski**; n. *Schmiedeabtheilung*; r. кузнечный цехъ; kuźnie w warsztatach kolejowych.
- **malarski**; n. *Malerabtheilung*; r. малярный цехъ.
- **odlewniczy**; n. *Giessereiabtheilung*; литейный цехъ.
- **osiowy**, **kołowy**; n. *Räderabtheilung*; r. колёсный цехъ.
- **parowozowy**; n. *Locomotiv-Montage*; r. паровозо-сборный цехъ.
- **przelotny**, (utr. kol.); p. Drużyna przelotna.
- **rewizyj wagonów**, (tech. m.); n. *Wagenrevisionsabtheilung*; r. цехъ осмотра вагоновъ, цехъ мелкаго ремонта вагоновъ.
- **roboczy**, (utr. kol.); p. Drużyna robocza.
- **stały**, **miejscowy**, (utr. kol.), p. Drużyna stała.
- **ślusarsko-tokarski**; n. *mechanische*

- Abtheilung*; г. слесарно-тока́рный цехъ.
- Oddział tapicerski**; п. *Tapazierabtheilung*; г. обойный цехъ.
- **torowy**, (utr. kol.). п. Друзына torowa.
- **zażaleń, reklamacyjny**, (ruch kol.); *Reclamationsbureau*; г. столъ претэнзий, контора претэнзий; ф. *bureau des réclamations, contentieux*.
- Oddziaływanie**, п. Parcie biernе.
- Oddzielanie (kruszców)**, (metal.); п. *Kuppeliren*; г. купеляция; ф. *cupellation*; а. *cupellation*.
- Odejscie pociągu, odjazd**, (ruch kol.); п. *Abfahrt des Zuges, Abgang*; г. отходъ поезда; ф. *départ*; chwila ruszenia z miejsca.
- Odgałęzienie, odnoga**, п. Bocznica.
- Odgałęzienie prądu**, (elektr.); п. *Stromableitung*; г. отвѣтвление тока; ф. *dérivation du courant*; а. *shunt*.
- Odhamować (koła)**, (ruch kol.); п. *loosbremsen*; г. растормозить (колеса); ф. *décaler (les roues)*; а. *to unscotch*.
- **odhamuj!** п. Zwolnić hamulec!
- Odhartować, odpuszczać, odglizować stal, surowiznę**; п. *anlassen, nachlassen, adouciren, tempern*; г. откачивать, отпускать, отжигать, (сталь, чугуны); ф. *adoucir, ramollir, recuire (l'acier, la fonte)*; а. *to anneal, to temper, to soften*.
- Odhartowanie, odpuszczenie, odglizowanie**; п. *Weichmachen, Nachlassen, Anlassen, Tempern*; г. оттигание, отпускание; ф. *adoucissement*; а. *annealing, tempering, softening*.
- Odiskiernik**, п. Iskrochron.
- Odjazd, odejscie**, (ruch kol.); п. *Abfahrt, Abgang*; г. отъездъ, отходъ; ф. *départ*; а. *departure*; chwila ruszenia z miejsca.
- **najpóźniejszy**, (ruch kol.); п. *späteste Abfahrtszeit*; г. время самаго позднѣйшаго отъезда; ф. *heure la plus retardée de départ*; chwila, w której jeszcze można wyprawić pociąg niższorzędny, mający się na najbliższej stacyi minąć (krzyżować) z pociągiem wyższorzędny, jeżeli komunikacya telegraficzna zerwana.
- **najwcześniejszy**, (ruch kol.); п. *früheste Abfahrtszeit*; г. время
- самаго раньшаго отъезда; ф. *heure la plus avancée de départ*; chwila, w której najwcześniejszy może wyjechać ze stacyi mijania (krzyżowania) pociąg wyższorzędny, jeżeli niższorzędny nie nadchodzi — podczas zerwania komunikacyi telegraficznej.
- Odjazd spóźniony**, (r. kol.); п. *verspätete Abfahrt*; г. запоздавший отходъ; ф. *départ retardé*; gdy pociąg odchodzi ze stacyi nie według rozkładu jazdy, ale później.
- Odkaźarnia, zakład desynfekcyjny**, (ruch kol.); п. *Desinfektionsanstalt*; г. дезинфекціонное заведение; ф. *atelier d'assainissement*; а. *disinfection-house*; miejsce urządzone do czyszczenia i desynfekcyi wozów kolejowych.
- Odkażenie, desynfekcyja**; п. *Desinfection*; г. дезинфекция; ф. *assainissement, désinfection*; а. *disinfection*; czynność oczyszczania wozów lub miejsc jakich, celem ochrony od chorób zakaźnych.
- Odkaźne, odwonne**, (taryf.); п. *Desinfectionsgebühr*; г. издержки на дезинфекцію или на очищение; ф. *frais d'assainissement (des wagons)*; należytość za desynfekcyę wozów kolejowych.
- Odklinować**, (bud. mach.); п. *den Keil herausziehen oder wegnehmen*; г. расклинить, ослабить клинъ, выколачивать клинъ; ф. *décoincer, décoincer*; а. *to take out the wedge*.
- Odkład, odsyпка, rezerwa nasypu**, (rob. ziem.); п. *Seitenablagerung*; г. кавальеръ, резервъ насыпи; ф. *deponie*; ziemia zbywająca z wykopów, złożona na boku.
- Odkopczik lampy**, (naz.); п. *Lampen-Russfänger*; г. противукопильный колпачекъ; krążek blaszany nad szkiełkiem, używany przeciw okopczeniu stropu.
- Odkrętek, odkrętka, wykrętka, śrubokręt, śrubczyk**, (narz.); п. *Schraubenzieher*; г. отвѣртка, отвѣрткокъ; ф. *desserroi, tournevis*; а. *turn-screw, screw-driver*.
- Odkrywka**, (rob. ziem.); п. *Aufdeckung, Abräumen*; г. вскрывка; ф. *vidange, decouverte*; а. *uncaping*; ziemia, piasek lub zwietrzała war-

- stwa skały, odkopana przed rozpoczęciem właściwego wyłamywania.
- Odształcenie** (np. ścian tunelu), **deformacja**; (bud. kol.); n. *Formveränderung, Deformation*; r. деформация стѣнъ тоннеля; f. *déformation*.
- Odkucie, odkuwanie, wykucie**, (kow.); n. *Abschmieden*; r. отковка, отковывание, выковка.
- Odległość**, n. *Entfernung, Distanz*; r. разстояніе; f. *distance*; a. *distance*.
- **osi parowozowych, wagonowych, rozstawa osi**, (wóz); n. *Radstand, Radabstand*; r. разстояніе паровозныхъ, вагонныхъ осей; f. *écartement des roues, é. des essieux*.
- Odległościomierz**, p. Dalekomierz.
- Odległownica**, (mier.); n. *Distanzmesser*; r. дальномѣръ; przyrząd do oznaczenia odległości punktów jedném ustawieniem się.
- Odlew**; n. *Guss*; r. отли́вка; f. *fonte*; a. *founding*.
- Odlewać**, (odl.); n. *giessen*; r. лить, отли́вать; f. *fondre, verser*; a. *to fuse, to smelt or melt, to cast*.
- Odlewacz, lejarz, (giser), konwisarz**, (odl.); n. *Giesser*; r. литейщикъ; f. *fondeur*; a. *founder, smelter*.
- Odlewanie**, (odl.); n. *Giessen*; r. отли́вка металловъ; f. *coulage*; a. *casting*; czynność odlewania.
- Odlewnia, lejarnia (gisernia)**, (odl.); n. *Giesserei, Giesshaus, Schmelzhütte*; r. литейная, литейный заводъ; f. *fonderie*; a. *foundery, foundry, melting-house*; miejsce, w którym się odbywa odlewanie.
- Odlewnictwo**; n. *Giesserei*; r. литейное дѣло; f. *fondage*; a. *melting*.
- Odłam**, p. Przelom.
- Odłamek**; n. *Bruchstück*; r. обломокъ; f. *fragment*.
- Odłamki, odpadki żelazne, stalowe, surowcowe**; n. *Eisen-Stahl, Guss-eisen-Abfälle*; r. желѣзные, сталъныя или чугуныя обдѣрки (осколки); f. *mitrilles de fer, d'acier de fonte*; a. *hail, steel wastes*.
- Odłamy (okruchy) surowcu**; n. *Roh-eisenbruch*; r. чугу́нный бой.
- Odmierzyć**, (mier.); n. *abmessen*; r. отмѣрить; f. *mesurer, prendre la mesure*; a. *to measure, to take of the gauge*; oznaczyć wymiar.
- Odmrozina, wysadzka od mrozu, wzdęcie od mrozu, odzieblizna**, (bud. kol.); n. *Frostbeule des Bahnplanums*; r. выпучина; miejscowe podniesienie się poziomu nawierzchni wskutek zmarznięcia wody nagromadzonej pod spodem.
- Odnoga**, p. Odgałęzienie.
- Odnowienie**; n. *Erneuerung, Wiederherstellung*; r. возобновлѣніе, возстановлѣніе; f. i a. *restauration*.
- Odosobniak, odosobniacz, izolator**, (elekt.) n. *Isolator, Nichtleiter*; r. изоляторъ; f. *isolateur*; a. *insulator*; ciało nie przewodzące elektryczności.
- Odosobnienie, izolacja**, (elekt.); n. *Isolirung*; r. изоляція; f. *isolement*; a. *to insulate*; otoczenie złyimi przewodnikami elektryczności.
- Odpadki**, (matr.); n. *Abfälle*; r. odpadki; f. *déchets*; a. *loss or wastes*.
- **bawełniane**; n. *Baumwollabfälle*; r. хлопчато бумажные концы; f. *déchets de coton*.
- **drobne, żelazne, żelaziwo, żelastwo**, (matr.); n. *Zerreneisen*; r. желѣзные обрѣзки, обломки; f. *bois, petit casage de fer*; a. *broken iron, scrap-iron*; drobne kawalki żelaza starego.
- **stalowe**, n. *Stahlabfälle*; r. сталъные отбросы; f. *mitrilles d'acier*; a. *steel-wastes*.
- **szynowe**; n. *Schienenabfälle*; r. рельсовые отбросы; f. *chutes de sciage*; końce szyn ucinanych po walcowaniu.
- **żelazne**; n. *Eisenabfälle*; r. желѣзные отбросы; f. *mitrilles de fer, de fonte*; a. *hail, small-pieces of old iron*.
- Odpinanie wagonów**, p. Odczepianie.
- Odpis listu przesyłkowego, przewozowego (duplikat)**, (ruch kol.); n. *Duplicatfrachtbrief*; r. дубликатъ накладной; f. *double de la lettre de voiture*.
- Odpłombować**; n. *entplomben*; r. отпломбировать; f. *déplomber*.
- Odpłombowanie, odpieczętowanie**, (ruch kol.); n. *Entplomben*; r. снятіе пломба; f. *déplombage*; odjęcie pieczęci ołowianych.
- Odplyw**, (bud. kol.); n. *Abfluss*; r. отплывъ; f. *déversoir*; a. *overflow, choot-flowing*.

- Odpływ pary z cylindrów**, (parw.); n. *Dampfablass*; r. выходъ или выпускъ пара изъ цилиндровъ; f. *échappement*.
- Odpora, odstrzał**, p. Krzyżulec.
- Odpowiedzialność**, rekojmia, poręka, (ruch kol.); n. *Haftbarkeit, Haftpflicht, Haftung*; r. отвѣтственность; f. *responsabilité*; za uszkodzenie lub zagubę towaru.
- Odpornik, opornik, reostat**, (elekt.); n. *Reostat*; r. реостатъ; f. *boite de résistance*; przyrząd do załączania różnych co do wielkości znanych oporów w obieg prądu elektrycznego, w celu pomiarów.
- Odpór**, p. Parcie bierne.
- Odpzegać, odczepiać**, (ruch kol.); n. *abkuppeln*; r. отпирать; f. *découpler*; rozłączyć wozy przez odczepienie sprzęgła.
- Odpychanie, odperchnięcie (wozów)**; (ruch kol.); n. *Abstossung*; r. отталкивание; f. i a. *repulsion*.
- Odramię tamy**, p. Tama skrzydłowa.
- Odrobić opóźnienie, nadrobić, powetować spóźnienie**, (ruch kol.); n. *die Verspätung einbringen*; r. нагонять время опоздания, наверстать; pociąg spóźniony przyspieszyć o tyle, ażeby szedł regularnie.
- Odryś**, p. Kalka.
- Odrzynek deski**, (cieś.); n. *Abschnitt, Anschnittstück, Stoppstück, Schläf*; r. обрѣзокъ доски; f. *about de planche*; a. *furring, joining piece*.
- Odsadnica**, p. Pila odsadzkowa.
- Odsadzka, uskok, ławeczka**, (bud.); n. *Mauerabsatz*; r. уступъ стѣнны; f. *retraite d'un mur*; a. *retreat, set-off, off-set*; powierzchnia poziomu muru grubszego, nie zakryta murem cieńszym na nim stojącym.
- Odsączanie**, p. Drenowanie.
- Odsetek, odsетка, stowe, procent**, (rach.); n. *Zins, Procent*; r. процентъ; f. *intérêt*; a. *percent, interest*; dochód pochodzący od kwoty pieniężnej, czyli kapitału pożyczonego na pewien czas.
- Odsетки narosłe podczas budowy**, (bud. kol.); n. *Intercalarzinsen*; od kapitału zakładowego przed puszczeniem w ruch przedsiębiorstwa.
- Odsетки składane**, (rach.); n. *Zinseszinsen*; f. *intérêt composé*; a. *compound interest*; narosłe po pewnym okresie czasu, doliczają się do kapitału powiększając go coraz więcej.
- Odstawa**, p. Odwóz.
- Odstawiać, dostawiać**, (ruch kol.); n. *versenden, beistellen*; r. доставлять, поставлять; f. *expédier*; rozsyłać ze składów na miejsce przeznaczenia.
- Odstawianie**, (ruch kol.); n. *Abstreifen*; r. доставка, поставка; f. *camionnage*; odwiezienie towaru z dworca do miasta.
- Odstawna**, p. List bezpłatny posyłek.
- Odstawny**, (taryf. ruch kol.); n. *Thierbegleiter, Viehbegleiter*; r. проводникъ; f. *conducteur de bestiaux, toucheur de bestiaux*; pilnujący bydła wiezionego.
- Odstęp, obchód**, (utrż. kol.); n. *Distanz, Bahnwächterbezirk; Bahnwächterstrecke*; r. околѣдокъ; f. i a. *distance*; część toru kolejowego pod dozorem drożnika.
- **miejscowy**, (ruch kol.); n. *Raumdistanz*; r. мѣстной околѣдокъ; f. *espace de voie fermé*; przestrzeń na torze kolejowym, opatrzona urządzeniem sygnałów stałych, wzajemnie od siebie zawisłych, służących do zabezpieczenia miejsca, po którym ruch odbywać można, a po za które dalej jechać nie wolno.
- Odstrzał**, p. Krzyżulec.
- Odsypka**, p. Odkład.
- Odszkodowanie**, (ruch kol.); n. *Entschädigung*; r. возмѣздіе убытка, индемнизация; f. *indemnité, dedomagement*; a. *indemnity*; wrazie zguby, braku, lub zmniejszenia towaru podczas przewozu.
- Odsnieżnik**, p. Zasłona śnieżna.
- Odsrodkowy**; n. *centrifugal*; r. центробѣжный; f. *centrifuge*; a. *centrifugal*.
- Odsrubować**; n. *abschrauben, los-schrauben, aufschrauben, nachlassen*; r. развинтить, отвинтить, отпустить винтъ; f. *desserrer le vis, dévisser*; a. *to slacken the screw, to screw-off, to unscrew*.
- Odtopienie**; n. *Abschmelzen*; r. зейгерование, растопка, растапливание; f. *défondage*; a. *unmelting, unsmelting*.

- Odwadnianie**, (rob. wod.); n. *Entwässerung*; r. осушение; f. *assainissement, assèchement*; a. *draining*.
- Odwijadło**, (tel.); n. *Papier-Aufwickler*; *Papierständer*; r. шпулька.
- Odwwołanie zamówionego (obstalowanego) pociągu**; n. *Abbestellen einen Zug*; r. отміненіе, отміна заявленнаго поїзда; f. *contredemande d'un train*.
- Odwonienie, odwitrzenie**; n. *Desinfection*; r. дезодоризація; f. *désodorisation*.
- Odwozowe**, (taryf.); n. *Abfuhrgebühr*; r. деньги за провозъ грузовъ; f. *factage*; należytość за odwiezienie towaru z kolei do miejsca wskazanego przez odbiorcę.
- Odwód pary**, p. Przewód pary.
- Odwóz, odwózka, odstawa**, (ruch kol.); n. *Abfuhr, Zustellung in's Haus*; r. перевозка, перевозъ, доставка; f. *enlèvement, remise à domiciles*; odwiezienie towaru z dworca do odbiorcy.
- Odwroćcie parę, dać parę wsteczną**, (parw.); n. *Contradampf geben*; r. дать противопаръ, контрпаръ; f. *battre contre-vapeur, renverser la vapeur*; zmienić kierunek pary.
- Odzież służbowa, mundur**; n. *Dienstkleid*; r. форменная одѣжда, мундиръ; f. *uniforme*.
- Odzieżblizna**, p. wysadzka od mrozu.
- Odziomek**, (stol., cieś.); n. *Stammende*; r. комель; f. *gros bout*; a. *butt-end*; dolna część pnia bezpośrednio nad korzeniem.
- Odznaka służbowa**, p. Znak służbowy na odzieży, znamionująca stopień służbowy.
- Odwonienie pociągu**, (sygn.); n. *Abläuten des Zuges*; r. сигнальный звонокъ; f. *tintement d'un train*; danie sygnału odjazdowego dzwo-nem stacyjnym.
- Odzysk**, (bud.); n. *Rückgewinn*; r. возмѣщеніе, стоимость остатковъ; materiał uzyskany przy wymianie lub z budowli rozebranej.
- Oferta, podaż**, (bud. kol.); n. *Angebot*; *Offerte*; r. заявленіе; f. *offre*; a. *offer*.
- Ogarki, omłotki**, (techn. mech.); n. *Zunder, Glühspan, Eisensinter, Schmiedesinter*; *Hammerschlag*; r. коа-
- лина молотобойная; f. *écailles mâchefer, battiture de fer*; a. *scale tînder*; odpadki żelaza przy obrabianiu młotem.
- Ogień**; n. *Feuer*; r. огонь; f. *feu*; a. *fire*.
- Ogniokruch**, p. Żelazo gorąco-kruche.
- Ogniomierz**, p. Żaromierz.
- Ogniotrwały**; n. *feuerfest*; r. огнеупорный, огнестойкий; f. *réfractaire*; a. *fire-proof*.
- Ognisko**; n. *Heerd, Heizraum, Feuer-raum*; r. очагъ, горнь; f. *foyer*; a. *hearth*.
- **kowalskie**, (kow.); n. *Schmiedefeuer, Schmiedeheerd*; r. кузнечный горнь; f. *forge, chaufferie*; a. *forge, hearth, smith's hearth*.
- **okrągłe, do zdejmowania z koł obręczy**; n. *Tyresofen*; r. круглый горнь для сниманія бандажей съ колѣсъ.
- **przenośne, kowalskie**; n. *Feldschmide, transportabler Schmiedeherd*; r. переносный горнь; f. *forge transportable, volante*; a. *transportable forge*.
- **soczewki**, (mier.); n. *Brennpunkt*, r. фокусъ; f. *foyer*, a. *focus*; punkt, w którym równoległe promienie zbierają się, pozałamaniu w soczewce.
- Ogniwo, element**, w stosie (elekt.); n. *Element*; r. элементъ; f. *élément*; a. *element*.
- **galwaniczne**, (elekt.); n. *galvanisches Element*; r. гальванический элементъ; f. *élément galvanique*; a. *galvanic-element*.
- **łańcucha**, (wóz); n. *Kettenglied, Kettengelenk*; r. звено цѣпи, цѣпное звено; f. *chânon, membre d'une chaîne*; a. *link*.
- **łańcucha zapasowego**, (wóz); n. *Nothkettenglied*; r. звено запасной цѣпи; f. *maille de chaîne de sûreté*; a. *link of the safety-chain*.
- **sprzęgła łańcuchowego, łącznika łańcuchowego**; n. *Gliederkuppelglied, Zugkettenglied*; r. звено стязной цѣпи; f. *maille de chaîne d'attelage*; a. *link of the chain-coupling*.
- **wtórne**, (elekt.); n. *Secundär-Element*; r. вторичный элементъ; f.

- élément secondaire*; przyrząd do wytwarzania stosu wtórego.
- Ogon kowadła**; n. *Ambosshorn*; r. носъ наковальни; f. *bec de l'enclume*.
- Ogrózenie**, (bud. kol.); n. *Einfriedung, Umzäunung, Einzäunung*; r. ограда; f. *clôture*; a. *fencing, fence*.
- **druciane**; n. *Drahtzaun*; r. проволочная ограда; f. *clôture en fil de fer*; a. *wire-fence*.
- **łatowe, ogrodzenie z łat**; n. *Lattenzaun*; r. ограда съ драницъ; f. *clôture en lattés*.
- **stacyi, dworca**; n. *Bahnhof-Einfriedung, Stations-Einfriedung*; r. станціонная ограда; f. *clôture de la gare, clôture de station*.
- **szlakowe, ogrodzenie toru**; n. *Einfriedung der Bahnlinie, Einzäunung der freien Strecke, Strecken-Einfriedung*; r. ограда желѣзнодорожнаго пути; f. *clôture courante*.
- Ogrzewanie**, p. Ogrzewanie.
- Ogrzewacz (bulier)**, (bud. mach.); n. *Vorwärmer*; r. кипячильникъ, нагреватель; f. *bouilleur, rechauffeur*; a. *boiler tube, heating tube, feed-heater*; przyrząd do przegrzewania wody przed wtórczeniem jej do kotła.
- Ogrzewalnia parowozów**, p. Parowozownia.
- Ogrzewanie, ogrzanie**; n. *Heizung, Beheizung*; r. отоплѣніе, нагреваніе, отапливаніе; f. *chauffage*; a. *heating, warming, firing, stoking*.
- **gazowe**; n. *Gasheizung*; r. газоее отоплѣніе; f. *chauffage au gaz*; a. *heating by gas*.
- **parowe, o parą**; n. *Dampfheizung*; r. пароее отоплѣніе; f. *chauffage à la vapeur*; a. *heating by steam, steam-heating*.
- **powietrzem ciepłem**; n. *Luftheizung*; r. отоплѣніе нагревѣтымъ вѣздухомъ.
- Ojedna**; (stat. bud.); n. *Kernlinie*; linia ograniczająca jądra po sobie następujących przekroju dźwigara, po za którą gdy wyjdzie linia ciśnienia natężenie zmienia swój znak.
- Okar**, (bud.); n. *Wassernase, Abfalltraufe*; r. выпускъ крыши, зонть;
- f. *mouchette*; a. *eaves*; brzeg dachu wystający, dla ścieku wody.
- Okartkowanie**, (ruch kol.); n. *Bezetelung*; r. накладываніе листковъ; f. *opposition des étiquettes, étiquetage des colis*; olepianie przesyłek lub wozów kartkami.
- Okiennica**, (bud.); n. *Luftklappe, Laden, Fensterladen*; r. ставень; f. *volet, volant, contrevent*; a. *shutter, widow-shutter*.
- Okno**, (bud. woz.); n. *Fenster*; r. окно; f. *fenêtre*; a. *window*.
- Oknówka**, p. Żelazo okienne.
- Oko dyszy**, (hut); n. *Düsenöffnung, Düsenauge*; r. отвѣртіе сопла; f. *bouche, oeil de la buse*; a. *mouth of the nozzle and the blast-pipe*; otwór końcowy dyszy, którym wiatr wchodzi do pieca.
- Okolic**, p. Uwieńczyć.
- Okowa odbojni, okowa belki czołowej, opaska belki buforowej**, (wóz); n. *Brustbaumkapsel, Kopfschwellenkappe, Brustkappe*; r. хомутъ бѣфернаго бруса; f. *armature de brut de travers extrême*.
- Okólnik, cyrkularz**, n. *Circulare, Currende, Rundschreiben, Circularschreiben*; r. циркуляръ; f. *lettre circulaire*; a. *circular*; rozporządzenie pisemne, wydane przez władzę równocześnie do większej liczby podwładnych.
- Okrajka, opółka, oszwar, obladra**; n. *Schwarte, Schwartling*; r. горбыль, горбина; f. *dosse, flache*; a. *slub, outside-plank, flaw*; odpadek skrajny kłody przy rzniciu desek lub belek.
- Okrasa**, p. Ozdoby.
- Okrawek**; n. *Abschnitzel*; r. обрѣзокъ; f. *cisaille; rognure*.
- Okrag koła**, (mat.); n. *Kreisumfang*; r. окръжность крѣга; f. *cercle* a. *circle*.
- Okraglak**, p. Kraglak.
- Okres, termin**; n. *Frist*; r. періодъ, срокъ; f. *délai*; a. *time*.
- **dostawy, termin dostawy**, (ruch kol.); n. *Ablieferungsfrist*; r. срокъ поставкы; f. *délai d'enlèvement, de délivrance*; a. *time of delivery*; przeciąg czasu, w którym towar pod grzywną musi być odstawiony.
- **dostawy, termin dostawy**, (ruch kol.);

- n. *Zustellungsfrist*; r. срок доставки на место назначения; f. *délai de remise à domicile, délai de camionnage*; a. *time of delivery*; czas, w przeciagu którego towar winien być dostawionym na miejsce przeznaczenia.
- Okres dostawy skrócony, czas dostawy skrócony**; n. *kurze Lieferzeit*; r. сокращённый срок поставки.
- **ładowania, termin nałożenia**, (ruch kol.); n. *Beladefrist, Ladefrist*; r. срок нагрузки; f. *délai de chargement*; w którym wóz powinien być naładowany pod groźbą grzywny za opóźnienie.
- **poręki, okres rękojmi, trwanie poręki**, (bud. kol.); n. *Garantiezeit, Haftzeit*; r. срок ручательства; *délai de garantie*; a. *period of guarantee*.
- **składowy, (taryf.)**; n. *Lagerfrist*; r. срок бесплатного хранения грузовъ; f. *délai de dépôt*; czas przepisany, jak długo może towar pozostawać na stacyi bez policzenia składowego.
- **(termin) wyładowania, okres wyładowania**, (ruch kol.); n. *Entladefrist, Entladezeit*; r. срок выгрузки; f. *délai de déchargement*; w którym towar nadeszły ma być wyładowany pod groźbą grzywny za opóźnienie.
- **wysyłkowy, czas lub termin wysyłkowy**, (ruch kol.); n. *Expeditionsfrist*; r. срок высылки, срок отправки; f. *délai d'expédition*; oznaczenie czasu, w którym towar ma być wywieziony.
- Okroj, profil**, p. Krój.
- Okrywa, osłona**, (bud. mach.); n. *Bekleidung, Verkleidung. Mantel*; r. кобухъ, рубашка; f. *enveloppe*; a. *jacket, casing, cleading*.
- **cyindra, osłona, płaszcz**, (parw.); n. *Cylindermantel, Cylinderverkleidung, Dampfmantel*; r. рубашка пароваго цилиндра; f. *chemise du cylindre, enveloppe d'un cylindre à vapeur*; a. *cylinder-jacket, steam-jacket, steam-case, casing for cylinder*.
- **kotła, osłona kotła**; n. *Kesselmantel, Kesselbekleidung, Kesselverkleidung*; r. обшивка ко-
- тла; f. *enveloppe ou chemise d'une chaudière*; a. *case, casing, cleading, jacket*.
- Okrywa paleniska, osłona paleniska**, n. *Feuerbuchsmantel, Feuerkastenmantel*; r. обшивка огнево́й ко-рѳки; f. *chemise de la boîte à feu*; a. *fire-box shell*; otoczenie zewnętrzne paleniska.
- Okucie**, (ślus.); n. *Beschläge, Beschlag, Eisenbeschlag*; r. окѳвка; f. *ferrure, garnitur de fer*; a. *iron-furniture, mounting, iron-work*; wyroby ślusarskie, służące do ozdoby, łączenia lub wzmacniania przedmiotów drewnianych lub blaszanych.
- **drzwi**, (ślus.); n. *Thürbeschläge*; r. дверная окѳвка; f. *garniture, ferrure*; a. *furniture*.
- **kątowe podwozia**, (wóz.); n. *Beschläge für das Untergestelle*; r. окѳвка ваго́нной теле́жки; f. *angle d'assemblage du châssis*.
- Oleina**; n. *Olein*; r. олеи́нь.
- Olej**, (matr.); n. *Oel*; r. ма́сло; f. *huile*; a. *oil*; bezazotowe połączenie węgla, wodoru i tlenu, płynne przy zwykłej ciepłocie.
- **bukowy, olej bukowy**; n. *Buchenoel, Bucheckerol, Bucheloel, Buchsamenol*; r. бу́квовое ма́сло; f. *huile de faîne*; a. *beech-oil*.
- **do smarowania**; n. *Schmieroel*; r. сма́зочное ма́сло, ма́сло для сма́зки; f. *huile de graissage*; a. *greasing-oil*.
- **gorczyczny**; n. *Senfoel*; r. горчичное ма́сло; f. *huile de moutarde*; a. *oil of mustard*.
- **kokosowy**; n. *Kokosoel*; r. кокѳсовое ма́сло.
- **конопny, siemienny**; n. *Hanfoel*; r. коноплѳное ма́сло; f. *huile de chanvre*; a. *hemp-oil*.
- **kostny**; n. *Knochenoel, Klauenoel*; r. ко́стяное ма́сло; f. *huile de pied-de-boeuf, huile des pieds du gros bétail*; a. *neats-foot oil, foot-oil*.
- **lniany**; n. *Leinoel, Leinsamenol, Flachsoel*; r. льна́ное ма́сло; f. *huile de lin*; a. *linseed-oil, lintseed-oil*.
- **makowy**; n. *Mohnoel*; r. ма́ковое ма́сло.
- **maszynowy**; n. *Maschinenoel*; r.

- машинное масло; *f. huile pour machine*; *a. machine-oil*.
- Olej mineralny, o. skalny**; *n. Mineral-oel*; *г. минеральное масло*; *f. huile-minérale*; *a. mineral-oil*.
- **orzeczowy**; *n. Nussoel*; *г. ореховое масло*.
- **palmowy**; *n. Palmoel*; *г. пальмовое масло*; *f. huile de palme*; *a. palm-oil*.
- **palny, świetlny**; *n. Brennoel*; *г. свѣтильное масло*; *f. huile à bruler*; *a. burning-oil*.
- **roślinny**; *n. Pflanzenoel, vegetabilisches Oel*; *г. растительное масло*; *f. huile végétale*; *a. vegetable-oil*.
- **rzepakowy**; *n. Rüboel, Rapsoel*; *г. репейное масло*; *f. huile de colza, huile de navette*; *a. rapeseed-oil*.
- **skalny**, *p. Nafta*.
- **słonecznikowy**; *n. Sonnenblumen-oel*; *г. подсолнечное масло*; *f. huile de tourne-sol*; *a. oil of girasol*.
- **solarowy**; *n. Solaroel*; *г. соларовое масло*.
- **szybko schnący**; *n. trocknendes Oel, Trockenoel, Siccativeoel*; *г. скоро высыхающее масло*; *f. huile siccative*; *a. siccative, drying oil*.
- **witryolowy**; *n. Terpentinoel*; *г. купоросное масло*; *f. huile de térébenthine*; *a. oil of turpentine*.
- **zjełczały**; *n. ranziges Oel*; *г. горькое масло, пригорьклое масло*; *a. rancid oil*; *zepsuty przez utlenienie na powietrzu*.
- **zwierzęcy**; *n. thierisches Oel*; *г. животное масло*; *f. huile animale*; *a. animal-oil*.
- Oleonafta**; *n. Oleonaphta*; *г. олеонафта*.
- Oliwa**; *n. Olivenoel, Baumoel*; *г. деревянное масло, оливковое масло*; *f. huile d'olives*; *a. olive-oil*.
- **druga**; *n. Nachbarbaumoel*; *г. вторичное деревянное масло*; *f. huile de recense*.
- **wygotowana**; *n. Zisternenbaumoel*; *г. вываренное масло, выварное масло*; *f. huile d'enfer*.
- Oliwiarka, oliwniczka, maźniczka, (parw.)**; *n. Schmierkanne, Oel-*
- kanne*; *г. маслянка, смазочный транъ*; *f. boîte à graisse, boîte à huile, robinet-graisseur, robinet de graissage, robinet à graisse*; *a. oil-cup, grease-box, grease-tap, lubricator*; *пачзynie на smarowidło*.
- Oliwiarka, maźniczka regulatora, n. Regulator - Schmierhahn**; *г. регуляторная маслянка*; *f. robinet-graisseur de regulateur*.
- **maźniczka suwaka**; *n. Schieber-Schmierhahn*; *г. золотниковая маслянка*; *f. robinet-graisseur de tiroir*.
- **tłoka**; *n. Kolben - Schmierhahn*; *г. цилиндровая маслянка*; *f. robinet-graisseur de piston*.
- Ołowiak**, *p. Ruda ołowiana*.
- Ołowianka**, *p. Pion, p. także pieczęć ołowiana*.
- Ołowiana, huta ołowiana, (hut.)**; *n. Bleihütte, Bleigiesserei*; *г. свинцоплавильный заводъ*; *f. plomberie, usine de plomb*; *a. lead-work*; *miejsce, zakład wyrobu ołowiu*.
- Ołów, (metal.)**; *n. Blei*; *г. свинецъ*; *f. plomb*; *a. lead*.
- **lany**; *n. gegossenes Blei*; *г. литый свинецъ*.
- **oczyszczony, rafinowany miękki**; *n. Frischblei, raffiniertes Blei*; *г. очищенный, рафинированный свинецъ*; *f. plomb raffiné*; *a. refined lead*.
- **surowy, surowiec ołowiu**; *n. Werkblei, Werke*; *г. натуральный свинецъ*; *f. plomb d'oeuvre, oeuvre*; *a. raw lead, workable lead, working lead*; *wyrabiany z rudy ołowianej za pomocą strącenia lub prażenia*.
- **walcowany**; *n. Walzblei, gewalztes Blei*; *г. вальцованный свинецъ*; *f. plomb laminé*; *a. rolled lead*.
- **w bryłach, w gruztach**; *n. Blockblei*; *г. свинецъ въ свинкахъ или въ болванкахъ*; *f. plomb en saumons*; *a. pig-lead*.
- **w zwojach**; *n. Rollblei, Rollenblei*; *г. листовой свинецъ въ свѣрткахъ*; *f. plomb en rouleaux*; *a. sheet-lead in rolls*.
- Ołówek**; *n. Bleistift, Bleifeder*; *г. карандашъ*; *f. crayon*; *a. lead-pencil*.

Ołubkowanie, p. Łubkowanie.

Omada, ohm, (elekt.); n. *Ohm*; r. омь; f. *ohm*; a. *omad*, *om*; jednostka oporu, jaki stawia przewodnik prądowi elektrycznemu, t. j. 10^0 jednostek absolutnych systemu C. G. S. czyli opór, który stawia prądowi elektrycznemu słup rtęci o wysokości $106 \frac{cm}{m}$, o przekroju $1 \frac{m^2}{m^2}$, albo opór, jakiego doznaje prąd jednej ampery pod wpływem jednej woltu.

Omłotki, p. Ogarki.

Opady, opady wodne, opady atmosferyczne, (bud. wod.); n. *atmosphärische Niederschläge*; r. атмосферические осадки; f. *les eaux pluviales*; woda spadająca jako mgła, deszcz, grad, śnieg.

Opakowanie, osłona, owinięcie, (ruch kol.); n. *Einpackung*, *Verpackung*, *Emballage*; r. упаковка, уку-порка; f. *emballage*, *couverture*; a. *packing*.

— zwrotne, naczynia powrotne, (taryf.); n. *leerzurückgehende Emballagen*; f. *colis vide en retour*; opakowania lub naczynia wypróznione, zwracane nadawcy.

Opalanie; n. *Heizung*; r. отоплѣніе; f. *chauffage*; a. *heating*.

Opał, paliwo; n. *Heizmaterial*, *Brennmaterial*; r. топливо; f. *combustible*; a. *fuel*, *combustible*.

— mineralny; n. *Mineralfeuerung*; r. минеральное топливо.

Opaska, ryfa, rychewka, ściągacz, zwo-
ra; n. *Band*, *Ziehband*, *Hülse*; r. хомутъ, обойма, скѣба; f. *lien*, *bande*; a. *clip*; pasek żelazny do ściągania lub wzmocnienia konstrukcyi.

— belki buforowej, (wóz), p. Okowa odbojni.

— komina, (bud.); n. *Schornsteinbügel*; r. скрѣплѣніе или обручъ дымовой трубы; f. *cercle de cheminée*; a. *chimney-hoop*.

— nadbrzeżna, obrzeż (brzeżoosłona), tama ochronna opaskowa, (rob. wod.); n. *Uferdeckwerk*; r. предохранительная береговая дамба; f. *revêtement d'une rive*; dla ochrony brzegów, położona wzdłuż podnóży tychże brzegów.

— sprężyny, opaska resorowa, (wóz), p. Ściągacz resorowy.

Opaska tłoka cylindrowego, (parw.); n. *Kolbenring*; r. набѣвочное кольцо; f. *cercle*; a. *ring*.

— tokarni, (tok.); n. *Dreherherz*; r. токарный хомутыкъ; f. *toc de tour*; a. *lathe carrier*, *lathe dog*.

Opiерzenie, (bud.); n. *Verschalung*, *Beschalung*; r. обшивка; f. *revêtement en planches*, *planchiage*; a. *bourding*, *planking*; obicie z desek.

Opiерzyć, (bud.); n. *verschalen*; r. обшить досками; f. *planchéier*; a. *to board*.

Opiłki, (techn. m.); n. *Feilspähne*; r. опилки; f. *limaille*, *limure*, *limature*; a. *filings*, *file-dust*; odpadki materiałów przy obrabianiu pilnikiem.

Opis wozu, opisanie wagonu, (ruch kol.); n. *Wagenbeschreibung*; r. описание вагона; f. *description d'un wagon*; określenie stanu wagonu.

Oplombowanie, p. Zaplombowanie.

Oplacono, (ruch kol.); n. *Franco*; r. ушлочено; f. *franco*, *franc de port*; a. *prepaid*; towar wysłany za opłatą należytości przewozowej.

Opłata, opłacenie, (taryf.); n. *Frankirung*; r. плата или уплата до отправки; f. *affranchissement*; zapłata przewozowego przed odejściem z miejsca wysyłki.

— częściowa, opłacenie częściowe; n. *Theilfrankatur*; r. частичная уплата до отправки; f. *affranchissement partial*.

— przymusowa, (taryf.); n. *Frankaturzwang*; r. обязательная уплата до отправки; f. *affranchissement obligatoire*; zwykle dla towarów podlegających łatwemu zepsuciu.

— wchodowa, p. Cło wchodowe.

— za przetrzymanie wozów, grzywna wozowa, (taryf.); n. *Wagenpönale*, *Wagenüberhaltungsgebühr*; r. плата за простой вагонов; f. *amande pour wagons*.

Opłaz, p. Stok grobli.

Opona, płachta, pokrowiec; n. *Waarrendecke*, *Decktueh*, *Deckplache*, *Bresent*; r. брезентъ; f. *bâche*; a. *tilt*.

— wozowa, płachta wozowa, pokrowiec, (ruch kol.); n. *Decke*, *Wagendecke*, *Güterdecke*, *Deckplache*;

- г. вагонный брезентъ; f. *bâche de wagon*; a. *wagon-tilt*; osłona nieprzemakalna dla ochrony towarów.
- Oponowe, płachtowe, opłata za opony, (taryf);** n. *Decktücherleihgebühr, Güterdeckenleihgebühr*; г. плата за пользование брезентами; f. *taxe pour la location des bâches*; należyłość za najem opon wozowych.
- Opora sklepienia, p.** Noga sklepienia.
- Opornica, p.** Szyba oporowa.
- Opornik, reostat, (elekt.). p.** Odpornik.
- Opółka, p.** Okrajka.
- Opór, (mech.); n.** *Widerstand*; г. прочность; f. *résistance*; a. *resistance*.
- w drucie, (tel.); n. *Drahtwiderstand*; f. *résistance du fil conducteur*; strata w nateżeniu prądu.
- Opóźnienie pociągu, spóźnienie, (ruch kol.); n.** *Zugsverspätung*; г. опоздание поезда; f. *retardation d'un train*; *retard*; a. *retardation of train*; stosunek ubytku chyżości do czasu.
- Oprawa kieszki, p.** Nasada kieszki.
- łożyska, pudło łożyska, (wóz), p. Maźnica.
- miotły, osada miotły, (zmiataka), (parw.); n. *Besenhalter*; г. хомутъ рельсовой метлы, трубкa на метельникъ; f. *porte-balai, portefagot*; a. *broom-holder*.
- walców, p. Postawy do walców.
- Opróżniać; n.** *entleeren*; г. опораживать; f. *vider*; a. *to heave-up, to hoist*.
- wydmuchać; n. *entleeren, ausblasen*; г. продувать; f. *vider*; a. *to blow-out*.
- Opróżnienie powozów, (ruch kol.); p.** Wysiedlenie.
- Opust, p.** Obniżka.
- Ordynata, p.** Rzędna.
- Orlean, (barw.); n.** *Orlean*; г. орлеанъ; farba żółta.
- Ornamentacya, p.** Ozdoby.
- Orselya, (barw.); n.** *Orseille*; г. орсейль; farba czerwona.
- Ortecanie, p.** Amalgamacya.
- Orteć, p.** Amalgamat.
- Osad; n.** *Bodensatz*; г. осадокъ.
- z farb, (barw.); n. *Bodensatz von Farben*; г. окшара (осадки красокъ).
- Osada iglicy, (bud. kol.); n.** *Wurzelplatte, Wurzelstock*; г. накладка, гнѣздо остряка; część nawierzehni, w którą jest ujęta iglica na skręcie.
- kloca hamulcowego, osada kłody hamulcowej, sanki hamulcowe, (wóz); n. *Bremsschuh*; г. башмакъ тормазной колѣдки; f. *porte de sabot de frein, porte-bloc de frein*.
- ostrza rozjazdu, p. Mostek rozjazdu.
- sprzągła, p. Gniazdo sworznia.
- struga, p. Drzewiec struga.
- węgielnicy; n. *Ausschlag des Winkelmasses*; г. голова углометра; f. *tête d'une équerre*; a. *head of a square*.
- znacznika, główka równoległoznacznika, (narz.); n. *Anschlag, Kopf, (eines doppelten Streichmasses)*; г. головка рейсмаса; f. *tête d'un trusquin, appui, régulateur*; a. *head of a marking*.
- Osadka do łopaty; n.** *Aufsatz zu Schaufeln*; г. насадка для лопаты.
- Osadzanie kotła, (parw.); n.** *Kessel aufsetzen*; г. установка котла; f. *empilage*.
- Oscylować, p.** Wahać się.
- Osełka, p.** Osła.
- Oseka, osek, p.** Bosak (narz.); n. *Feuerhaken*; f. *croc, crochet*; a. *fire-hooc*; przyrząd pożarny, hak na długim trzonku.
- Osiadanie (budyńku), (bud.); n.** *Setzen, Senken*; г. осѣдanie, осадка; f. *tassement*; a. *sinking*.
- nasypu, (bud. kol.); n. *Setzen*; г. осадка насыпи; f. *affaissement*; a. *settling, subsidency*.
- ziemi, (rob. ziem.); n. *Setzung der Erde*; г. осѣдanie земли; f. *tassement des terres*; a. *settling of earth*.
- Osiomierz; n.** *Achsemesser*; г. аксометръ; f. *axiomètre*; a. *axometer*.
- Osiowe, p.** Wozowe za przebieg.
- Osiczyna, p.** Drzewo osikowe.
- Oskafowanie, narzut kamienny, (rob. wod.); n.** *Steinwurf, Steinsatz, Uferpflasterung*; г. мощение откосовъ; f. *perré, pierré, encrochement*; a. *dry wall*; ubezpieczenie przeciw podmuleniu kamieniami narzuconymi lub układanymi.
- Oskard, czekan, czagan, (narz.); n.**

- Spitzkrampe, Spitzhaue*; r. кірка, кірочка; f. *pic, manteline*; a. *pick*; narzędzie do łupania skały, muru i ziemi, zakończone z jednej strony ostrzem a z drugiej kołcem lub z obu stron kołcami.
- Oskrobywać**; n. *abkratsen*; r. оскребать; f. *gratter*; a. *to scrape*.
- Ośla, osetka**, (narz.); n. *Schleifstein, Rutscher*; r. оселокъ, точильный брусокъ; f. *pierre à affiler, affiloir, pierre à aiguiser*; a. *rubber, slip, whetstone*; kamień do ręcznego ostrzenia narzędzi.
- Oslabienie zderzenia**, (ruch kol.); n. *Abschwächung des Zusammenstosses*; r. ослабление удара; f. *amortissement de la violence d'un choc*.
- Ostona**, p. Okrywa.
- **buforowa**, p. Obsada zderzakowa.
- **cyindra**, p. Okrywa cyindra.
- **do lampy**, (abazur); n. *Lampenschirm*; r. абажуръ, ламповый колпакъ; f. *ombre*.
- **kotła**, p. Okrywa kotła.
- **paleniska**, p. Okrywa paleniska.
- Ostrokatny**, (mat.); n. *spitzwinklig, scharfeckig*; r. остроугольный; f. *acute angle, oxigone*; a. *acute angled, oxigonal, oxigone*.
- Ostrokrąg**, p. Stożek.
- Ostróg**, p. Kera.
- Ostrze młota** (szmala), (kow.); n. *Hammerschmale, Hammerschwanz*; r. задохъ мѣлота; f. *queue d'un marteau*.
- **rozjazdu, dziób krzyżownicy**, (bud. kol.); n. *Herzspitze*, r. остріе крестовины, сердечникъ; f. *pointe de coeur d'un croisement*; a. *tongue of a crossing or frog*; klinowata część rozjazdu, wspólna dla dwóch przecinających się toków.
- **siekiera**, (narz.); n. *Schneide*; r. острье, лезвье топора; f. *tranchant*; a. *edge*.
- **świdra**, (narz.); n. *Bohrkratzer*; r. острье сверла; f. *grattoir, curette*; a. *scraper, scoop*.
- Ostrzeg**, p. Sygnał.
- **przedstacyjny**, p. Sygnał wjazdowy.
- Ostrzenie, ostrzyć** (narzędzia); n. *schärfen, abziehen*; r. точение, точить (инструменты), отточить, острить; f. *affûtage, affiler, affûter, repasser (un outil)*; a. *sharpening, to sharpen*.
- Osunięcie**, (utr. kol.); n. *Abbrutschung*; r. обрывъ, обвалъ; f. *éboulement d'une masse de terre*; a. *slipping of the ground*.
- Osuszanie**, (utr. kol.); n. *Trocknung, trocknen*; r. осушка; f. *séchage, sécher*; a. *drying*.
- Osypisko**, (rob. ziem.); n. *Abbröckelungsstelle*; r. осыпка; f. *place d'éboulement de surface*; miejsce, gdzie się stoki osypują.
- Oszczędność**; n. *Ersparniss*; r. сбережение; f. *économie*; a. *economy*.
- Oszklenie**, (bud.); n. *Verglasung*; r. вставка стеклѣ; f. *vitrage*; a. *glazing*.
- Oszwar**, p. Okrajka.
- Oś**; n. *Achse*; r. ось; f. *axe*; a. *axis*.
- **biegunowa**; n. *Polar-Achse*; r. полярная ось; f. *axe polaire*; a. *polar-axis*.
- **budynku**, (bud.); n. *Gebäudeachse*; r. ось здания; f. *axe d'un édifice*; a. *axis*.
- **kolei**, (bud. kol.); n. *Bahnachse*; r. ось пути; f. *ligne, axe du chemin de fer*; a. *railway-axis*; linia idąca środkiem toru.
- **koła**, (wóz); n. *Radachse, Achsbaum*; r. ось колеса, колёсная ось; f. *axe d'essieu*; a. *axle-tree*.
- **koła pędowego, oś pędowa, oś pośladowa**, (parw.); n. *Treibachse*; r. ось ведущаго колеса, ведущая ось; f. *essieu-moteur*; a. *driving-axle*.
- **koła sprzęgowego, oś sprzężona**, (parw.); n. *Kuppelachse*; r. ось сопряжённого колеса, сопряжённая ось; f. *essieu accouplé*; a. *coupled-axle*.
- **koła wolnego, luznego, oś wolna**, (parw.); n. *Laufachse*; r. ось свободнаго или холостаго колеса, свободная, холостая, бѣгущая ось.
- **korbową**, (bud. mach.); n. *Kurbelachse*; r. ось колёвратаго вала; f. *axe à manivelle, axe coudé, essieu coudé*; a. *crank-axle*; na której umieszczone są korby.
- **obrotu**, (mech.); n. *Drehachse, Umdrehungsachse, Rotationsachse*; r. ось вращения; f. *axe de rotation*; a. *axis of revolution*.
- **odcinków, oś odciętych**; (geom.);

- n. *Abscissenachse*; X-Achse; r. ось абсцисъ; f. *axe des abscisses*; a. *axis of the abscisses*.
- Oś parowozowa**, (parw.); n. *Locomotivachse*; r. паровозная ось; f. *axe ou essieu d'une locomotive*; a. *axle-tree*.
- **peknięta**, (wóz); n. *gebrochene Achse*; r. лопнувшая ось; f. *axe brisé*.
- **przekładni (w tokarni)**, (tok.); r. переборная ось токарнаго станка.
- **przesuwalna**, (bud. mech.); n. *Lenkachse*; r. передвижная ось.
- **rzędnych**, (geom.); n. *Ordinatenachse*, Y-Achse; ось ординатъ; f. *axe des ordonnés*; a. *axis of the ordinates*.
- **sprężona**, (parw.); n. *gekuppelte Achse*, *Kuppelachse*; r. сопряжённая, связанная ось, f. *essieu accouplé*.
- **urojona, pozorna**; n. *imaginaire Achse*; r. мнимая ось; f. *axe imaginaire*; a. *conjugate axis*.
- **wozowa, wagonowa**, (wóz); n. *Wagenachse*; r. вагонная ось; f. *essieu d'un wagon*; a. *axis of the waggon*.
- **zagrzana, z czopem zagrzanym**, (ruch kol.); n. *heisslaufende Achse*; r. нагрѣвшаяся ось, ось съ нагрѣвшеюся шейкою; f. *essieu échauffé*.
- **z szyką złamaną**; n. *Achse mit gebrochenem Achsstummel*; r. ось со сломанною шейкою.
- Oście gwoździa, trzpień gwoździa**; n. n. *Nagelschaft*; r. стержень гвѣздзя; f. *tige du clou*; a. *nailshaft*.
- Oścień**, p. Trójnit.
- Oścież**, (bud.); n. *Wandöffnung, Thüröffnung*; r. дверное отверстие; f. *baie, baie, de port*; a. *aperture* — отwór w ścianie na wylot dla wejścia lub okna.
- Ościeżyna, glify** (bud.); n. *Spalletwand, Laibung*; r. пролётъ въ стѣнѣ, пролётъ въ стѣнѣ; f. *embrasure, ébrasement*; a. *flaming; rabelt-wall, door-case*; w grubości muru powierzechnia otaczająca oścież.
- Ośmiokąt** (geom.); n. *Achteck*; r. осьмьмугольникъ; f. *octogone*; a. *octagon*.
- Ośmiościan**, (geom.); n. *Oktaeder, Achtflach*; r. осьмигранникъ, октаэдръ; f. *octaèdre*; a. *octaedron*.
- Ośniak, ośnik**, p. Strug bednarski.
- Oświadczenie, zjawienie, deklaracya**, (taryf.); n. *Declaration, Angabe*; r. заявлёние, декларация; f. *déclaration*; a. *declaration*; podanie jakości towaru, podanie kwoty, przedstawiającej wartość otrzymaniamania towaru w czasie żądanym.
- **wchodowe, deklaracya wchodowa**; n. *Eingangsdeclaration*; r. заявлёние на ввозъ грузовъ; f. *déclaration d'entrée*; oznajmienie piśmienne na liście przewozowym, uczynione przy towarach wchodzących z zagranicy do kraju.
- **wysyłkowe, deklaracya wysyłkowa**; n. *Expéditionsdeclaration*; r. заявлёние отправителя груза; f. *déclaration d'expédition*; oznajmienie piśmienne na liście przewozowym, uczynione przy wysłaniu towaru.
- Oświetlenie**; n. *Beleuchtung*; r. освѣщёнiе; f. *éclairage*; a. *lightning*.
- **elektryczne**; n. *electrische Beleuchtung*; r. электрическое освѣщёнiе; f. *éclairage électrique*; a. *electric lightning*.
- **gazowe**; n. *Gasbeleuchtung*; r. гáзовое освѣщёнiе; f. *éclairage au gaz*; a. *gas-lightning*.
- **naftowe**; n. *Petroleum-Beleuchtung*; r. нафтяное освѣщёнiе; f. *éclairage au naphte*; a. *petroleum-lightning*.
- Otoczaki, otok, kamienie okrągłe**, (bud. wod.); n. *Geröll, Geschiebe*; r. валуны; f. *galet*; a. *shingles, rubblet, rubbish*.
- Otoczyna, filunek**, p. Obłogi.
- Otok**, p. Otoczaki.
- **koła**, p. Wieniec koła.
- Otrąbienie pociągu**, (sygnał dany trąbką), (sygn.); n. *Abblasen eines Zuges*; r. сигналъ рожекѡмъ; f. *partir, souffler*; pociągowy daje trąbką znak maszyniście aby ruszył.
- Otrzeptywacz wóz**, p. Czyściiciel.
- Otwarcie ruchu kolejowego**; n. *Eröffnung des Verkehrs, Verkehrseröffnung*; r. открытiе желѣзнодорожнаго движенiя; f. *ouverture de trafic du chemin de fer*; a. *opening the traffic*.
- **stacyi, o. szlaku kolejowego**, (ruch kol.); n. *Eröffnung einer Station*; E. *einer Bahnstrecke*; r. откры-

tie stánция; f. *ouverture d'une station; d'une ligne*; a. *opening a station, a railway-line*; oddanie do użytku ogólnego.

Otwornica, p. Pila otworowa.

Otworzystość, p. Rozpiętość.

Otwór kanału wchodowego (w cylindrze parowym), otwór przewodu dopływowego, (parw.); n. *Oeffnung des Einströmungscanales*; r. паровпускное окно или отверстие, паровпускной пролётъ.

— kanału wychodowego (w cylindrze parowym), o. przewodu odpływowego, (parw.); n. *Oeffnung des Auströmungscanales*; r. паровпускное окно или отверстие, паровпускной пролётъ.

— kowadła, (kow.); n. *Ambossloch, Eisenbrecher*; r. отверстие въ наковальнѣ; f. *casse-fer*; a. *hole in the anvil for bending*; do przebijania żelaza.

— mostu, rozpięcie mostu, (bud. most.); n. *Brücken-Oeffnung, Brückenaug, Brückenloch*; r. пролёт моста; f. *oeil de pont*; a. *bridge-eye*.

— roboczy, p. Właz.

— smarny, przewód smarniczy, (wóz); n. *Schmierloch*; r. смазочное отверстие; f. *ouverture de graissage*; a. *opening for the grease*.

Otwór struga, (stol.); n. *Hobelloch*; r. отверстие въ колодке струга; f. *oeil de rabot*; a. *plane-eye*; w który się stawia żelazka.

Owal, kształt owalny; n. *Ovale, Oval, Eilinie, Eirund*; r. оваль; f. *ovale*; a. *oval*.

Owapnienie, p. Wapnienie.

Owiertki, wióry; n. *Bohrspäne*; r. металлическіе выскерлки, стружки; f. *buchilles, alesures, coupeau de foret*; a. *bore-chips, boring-chips*, odpadki materiału przy wierceniu.

Owiniecie, pakunek, szczelnidło, szczelnik, (bud. mach.); n. *Liderung, Stopfung, Verpackung*; r. набивка; f. *étoupage*; a. *packing*.

Ozdoby, okrasa, ornamentacja, (arch.); n. *Verzierung, Decoration*; r. украшение, орнаментация; f. *ornement, décoration*; a. *ornament, ornature*; upiększenie przedmiotu kolorami lub rzeźbą.

Ozdobny, zdobny, ozdobiony; n. *verziert*; r. украшенный; f. *orné*.

Oznaczenie wartości, p. Ocena.

Ozokieryt, p. Wosk nieoczyszczony.

Ożog, grzebak, (narz.); n. *Ofenkrücke, Aschenkrücke*; r. кочерга; f. *rable, croe à feu*; a. *rake, stoker*; narzędzie do przerabiania w piecu.

P.

Packa, p. Tarka.

Pacha sklepienia, (bud.); n. *Gewölbszwickel, Gewölbschenkel, Bogenschenkel*; r. па́зуха сво́да; f. *aisselle, esselle*; a. *haund, haunch*.

Paczenie, spaczenie (drzewa), (stol.); n. *Windschiefsein, Krummwerden, Werfen*; r. короблѣние; f. *gauchissage*; a. *warping*; zmiana kształtu pierwotnego w skutek nagłego i niejednostajnego zasychania.

Paczyć się, (stol.); n. *sich werfen, sich ziehen, sich verziehen*; r. коробиться; f. *gauchir, deverser, se déjeter, voiler*; a. *to warp, to cast, to wind*.

Paklak (plótno workowe); n. *Packleinwand, Packleinen*; r. веретьѣ; f. *toile d'emballage*.

Pakmajster, p. Konduktor bagażowy, pakunkowy, tłumokowy.

Pakuły, zgrzebie, kłaki, (matr.); n. *Putzwerk, Werg*; r. пакля; f. *étoupe, etoupage, coton, chiffons*; a. *tow, packing-tow, hards*; odpadki przędzywa konopnego używane do czyszczenia lub uszczelniania.

Pakunek, tłumok, (ruch kol.); n. *Reisegepack, Gepäck*; r. багажъ; f. *bagage*; a. *luggage*; rzeczy które wiezie z sobą podróżny.

— p. Owiniecie.

— niepłatny; n. *Freigepäck*; f. *bagages transportés gratuitement*.

— konopny, (bud. mach.); n. *Werg-stopfung, Wergverpackung*; r. пеньковая набивка; f. *étoupe*; a. *hards*.

Pakunkowe, tłumokowe, (taryf.); n. *Gepäcksfrauchtgebühr*; r. багажная плата; f. *frais de transport des bagages*; a. *luggage fee*; należność za przewóz pakunków.

- Pal**, (bud.); n. *Pfahl, Pilote*; r. свѣя, колъ; f. *pieu*; a. *pile*; zazwyczaj okrągłe u dołu zastrzone drzewo od 15 cm. średnicy wyżej.
- przyczółka mostowego drewnianego; n. *der Jochpfahl*; r. свѣя или стійка деревяннаго мостоваго устоя; f. *aiguille d'un pont*; a. *bridge pile, pier-pile*.
- Palacz** (w ogóle); n. *Heizer*; r. истопникъ (при печахъ), кочегаръ (при котлахъ); f. *chauffeur*; a. *stoker*.
- (na parowozach i przy kotłach), (parw.); n. *Locomotiveheizer, Maschinenheizer*; r. паровозный кочегаръ; f. *chauffeur de locomotive*; a. *stoker of the locomotive*; послугач obsługujący maszynę.
- pociągowy, (ruch kol.); n. *Wagenheizer*; r. повздой истопникъ; f. *chauffeur des wagons*; a. *fireman of the wagons*.
- Palenie**; n. *Brennen*; r. горѣние; f. *brûler*; a. *to burn*.
- opalanie; n. *Heizung*; r. отоплѣние, отапливаніе; f. *chauffage*; a. *heating, warming, stoking*.
- Palenisko, palowisko, ognisko**, (bud. mach.); n. *der Herd*; r. огневая коробка; f. *aire, sole d'un fourneau*; a. *hearth, sole*; przestrzona, w której odbywa się proces palenia.
- skrzynia ogniowa lub ogniskowa, (parw.); n. *Feuerkasten, Feuerbüchse, Feuerraum*; r. топка, огневая коробка; f. *boite à feu, foyer d'unz chaudière*; a. *fire-box*.
- Palik, kołek mierniczy**, (mier.); n. *Pflock, Absteckpählehen*; r. колъ, колышѣкъ; f. *piquet, goujou*; a. *picket*; kołek do oznaczenia punktu.
- Paliwo, opał**, (matr.); n. *Brennstoff, Brennmaterial*; r. топливо; f. *combustible*; a. *fuel, combustible*; materyal służący do opalania.
- Palnik**, (brener); n. *Brenner, Lampenbrenner*; r. горѣлка, рождѣкъ; f. *bec*; a. *burner*; część składowa lampy bezpośrednio pod płomieniem, obejmująca knot.
- Argand'a; n. *Argandbrenner*; r. аргандова горѣлка; f. *bec d'Argand*; a. *Argand's-burner*.
- dwuknotowy, dwuszczelinowy; n. *Duplexbrenner*; r. горѣлка съ двумя фитилями; o dwu szczelinach na knoty płaskie.
- Palnik gazowy**; n. *Gasbrenner*; r. газовая горѣлка, газовый рождѣкъ; f. *bec à gaz*; a. *gas-burner*; dla oleju lotnych, używany bez knotu.
- okrągły; n. *Rundbrenner*; r. круглая горѣлка; f. *bec rond*.
- płaski; n. *Flachbrenner*; r. плоская горѣлка; f. *bec plat*.
- wieloknotowy, wielorurkowy; n. *Mittraileusenbrenner*; r. горѣлка съ нѣсколькими фитилями, горѣлка митральеза; o kilku rurkach na pełne knoty okrągłe.
- Palność**; n. *Brennbarkeit*; r. горючесть; f. *combustibilité*; a. *combustibleness*; przymiot oznaczający stopień palenia.
- Pałak do śruby hamulcowej, dźwignik hamulcowy, kolanko hamulca**, (wóz); n. *Bremswinkel*; r. тормазной колѣчатый рычагъ; f. *mouvement de sonnette d'un frein levier de renvoi*; a. *brake-lever*.
- wiertarski; n. *Bohrbogen*; r. свердильная скоба.
- Panew, kociet**, (bud. mach.); n. *Kessel*; r. котѣль, скóвородка; f. *bani floire, chaudière*; a. *kettle*; do gotowania na goly m ogniu.
- Panewka**, (wóz, parw.); n. *Lager*; r. подшипникъ (въ желѣздорóжномъ дѣлѣ), вкладышь (въ механическомъ дѣлѣ); f. *coussinet*; a. *bearing, step, carriage*.
- korbowa, (parw.); n. *Kurbellager*; r. шатунный подшипникъ.
- łożyska, panew łożyska, (wóz); n. *Lagerschale*; r. подшипникъ смáзочной корóбки; f. *coussinet d'une boite à graisse*; a. *axle-box-bearing*; część łożyska przylegająca do czopa osi.
- osiowa, (wóz); n. *Achslager*; r. осевой подшипникъ; f. *coussinet d'essieu*; a. *axle-bearing*.
- рѣкниета; n. *gebroschenes Lager*; r. лопнувшій подшипникъ.
- wytarta; n. *ausgelaufenes Lager*; r. истёртый подшипникъ.
- zagrzana; n. *heisslaufendes Lager*; r. нагрѣвшійся подшипникъ.
- Papier**, (matr.); n. *Papier*; r. бумага; f. *papier*; a. *paper*.
- do druku, drukarski; n. *Druckpa-*

- pier*; г. печатная бумага; ф. *papier à imprimer*; а. *printing-paper*.
- Papier do kopiowania**; н. *Copirpapier*; г. копирувальная бумага; ф. *papier à copier*.
- **do owijania, papier pakunkowy**; н. *Packpapier*; г. оберточная бумага, упаковочная бумага; ф. *papier d'emballage*; а. *wrapping-paper, packing-paper*.
- **do pisania, p. pisarski**; н. *Schreibpapier*; г. писчая бумага; ф. *papier à écrire, papier d'écriture*; а. *writing-paper*.
- **drzewny**; н. *Holzpapier*; г. древесная бумага; ф. *papier-bois*.
- **kolorowy**; н. *farbiges Papier*; г. цветная бумага; ф. *papier colorié*.
- **kratkowany**; н. *quadrillirtes Papier*; г. разграфленная бумага; ф. *papier quadrillé*; а. *cross ruled paper*.
- **liniowany**; н. *rastrirtes Papier*; г. линейная бумага; ф. *papier réglé*; а. *ruled paper*.
- **na obicia, p. Papier tapetowy**.
- **niebieski do odbijania, (ruch kol.)**; н. *Indigo-papier, blaues Abzugpapier*; г. голубая копирувальная бумага.
- **piaskowy, napiaskowany, (stol.)**; н. *Sandpapier*; г. песочная бумага, песчаная бумага, шкурка; повлечзону з једной стороны пиаскием.
- **przezroczysty, kalka**; н. *Copirpapier, Kalkirpapier, Pauspapier*; г. прозрачная бумага, калька; ф. *papier à calquer*; а. *tracing-paper*; *przezroczysty do kopiowania (odrysowywania)*.
- **przezroczysty, olejny, kalka olejna**; н. *Oelpapier: Firnispapier*; г. масляная калька, промасленная, прозрачная бумага; ф. *papier verni, papier huilé à calquer*; а. *oiled tracing-paper*; *napuszczony olejem lub pokostem*.
- **rysunkowy**. н. *Zeichnenpapier*; г. чертёжная, рисовальная бумага; ф. *papier à dessins*; а. *design-paper; drawing-paper*.
- **szklanny, p. naszkłony, (stol.)**; н. *Glaspapier*; г. стеклянная бумага или шкурка; ф. *papier de verre, papier verré*; а. *glass-paper*; *po- wleczone szkłem tluczoneм do wy- gładzania drzewa*.
- Papier szmerglowy**; н. *Schmirgelpapier, Rospapier*; г. наждачная бумага; ф. *papier à l'émeri, papier d'émeri, papier émerisé*; а. *emery-paper*.
- **tapetowy, papier na obicia, (bud.)**; н. *Tapetenpapier*; г. обойная бумага; ф. *papier peint, papier de tenture, papier à tenture*; а. *paper hangings*.
- **woskowany**; н. *Wachspapier*; г. восковая бумага; ф. *papier ciré*.
- Papieri przewozowe, (ruch kol.)**, р. *Dowody przewozowe*.
- Para**; н. *Dampf*; г. парь; ф. *vapeur*; а. *steam*.
- **kół, (wóz parw.)**; н. *Räderpaar*; г. скать колёсь; г. пара колёсь; ф. *paire de roues*; а. *pair of wheels*; *część składowa wozu kolejowego*.
- **nasycona, nienasycona, (mech.)**; н. *gesättigter, ungesättigter Dampf*; г. насыщенный, ненасыщенный парь; ф. *vapeur saturée, non saturée*; а. *saturated, non saturated steam*.
- **o ciśnieniu niskiem, wysokiem**; н. *Niederdruckdampf, Hochdruckdampf*; г. парь низкаго давлёния, парь высокога давлёния; ф. *vapeur à basse pression, à haute pression*; а. *low-pressure or high-pressure steam*.
- **odcięta**; н. *abgesperter Dampf*; г. отбёченный парь; ф. *vapeur coupée*; а. *steam cut off*.
- **przegrzana, sucha**; н. *überhitzter Dampf, trockener Dampf*; г. перегрётый парь, сухой парь; ф. *vapeur désaturée, surchauffée, sèche*; а. *surcharged, overheated steam, dry steam*.
- **rozprężona, rozszerzona**; н. *ausgedehnter Dampf*; г. расширённый парь; ф. *vapeur étendue, épuisée*; а. *wire-drawn steam*.
- **wilgotna**; н. *feuchter Dampf, nasser Dampf*; г. влажной парь; ф. *vapeur humide*; а. *wet steam*.
- **wodna**; н. *Wasserdampf*; г. водяной парь; ф. *vapeur d'eau*; а. *steam of water*.
- **wsteczna, zwrotna, (parw.)**; н. *Contredampf, Gegendampf*; г. обратный парь, противупарь; *contre-vapeur*; а. *counter-steam, steam employed to reverse the engine; działająca w kierunku odwrotnym*.

- Para zużyta**; n. *ausgenützter Dampf*; r. мятый паръ; f. *vapeur passive*.
- Parabola**, (mat.); n. *Parabel*; r. парá-бола; f. *parabole*; a. *parabola*.
- Parafina**, (matr.); n. *Paraffin*; r. парафинъ; f. *paraffine*.
- Parciana**; n. *grobe Leinwand*; r. ряднина; rodzaj grubego i rzadkiego płótna.
- Parcie bierne, odpór, oddziaływanie**, (stat. bud.); n. *passiver Druck*; r. отпóръ; f. *résistance passive*; a. *passive resistance*.
- **boczne**, (stat. bud.); n. *SeitenDruck*; r. боковóе давлéние; f. *poussée latérale*; a. *lateral pressure*.
- **czynne, napór, działanie**; n. *activer Druck*, r. напóръ; f. *pression active*; a. *active pressure of earth*; ciśnienie zaczepne, jakie wywiera n. p. ziemia na ścianę.
- **dolne**, (stat. bud.); n. *Sohlentrieb, Sohlendruck*; r. давлéние снизу; f. *poussée du sol, gonflement*; a. *creeps*; ciśnienie z dołu do góry.
- **górne**; n. *Firstdruck*; r. давлéние сверху; f. *poussée du faite*; a. *superincumbent-pressure*.
- **skuteczne, ciśnienie skuteczne, przeparcie, przepór**, (stat. bud.); n. *Ueberdruck*; r. пелéзное давлéние; różnica ciśnień przeciwnych.
- Parć** (płótno workowe konopne); n. *Sack-Leinwand, Sackleinen*, r. дерюга; f. *toile à sacs*.
- Pargamin**, (matr.); n. *Pergament*; r. паргамéнтъ; f. *parchemin*; a. *parchment*.
- Parkan**; n. *Planke, Bretterzaun*; r. заборъ; f. *clôture, cloison*; a. *partition-board*.
- Parochód**, p. Parowóz.
- Paromierz**, p. Manometr.
- Parowanie, wyparowanie**; n. *Verdampfung*; r. испарéние, испаривание; f. *vaporisation*; a. *evaporation, vaporisation*.
- Parowiec**, (żegl.); n. *Dampfschiff*; r. парохóдь; f. *navire à vapeur, bâtiment à vapeur*; a. *steamer, steam-vessel*; statek poruszany siłą pary.
- Parownica**, (bud. mach.); n. *Dampferzeuger*; r. паровикъ, паропроизводитель; f. *vaporifère, appareil vaporifère*; a. *steam-apparatus*; przyrząd do wytwarzania pary.
- Parowoziarnia**, p. Pracownia parowózów, warszaty kolejowe.
- Parowozownia, parowózna, remiza parowozowa, ogrzewalnia parowózów**, (bud. kol.); n. *Heizhaus, Heizhausgebäude, Locomotivschuppen*; r. паровóзный сарáй, паровóзное здáние, паровóзное депó; f. *remise à locomotives, dépôt de machines*; a. *engine house, running-shed*; w której parowozy czyszczą i przygotowują do dalszej jazdy.
- **łukowa**; n. *ringförmiger Locomotivschuppen*; r. дугообразный паровóзный сарáй; f. *remise circulaire à locomotives*.
- **półkolista**; n. *halbkreisförmiger Locomotivschuppen*; r. полукруглый паровóзный сарáй; f. *remise à locomotives semi-circulaire*.
- **prostokątna**; n. *rechteckiger Locomotivschuppen*; r. прямоугóльный паровóзный сарáй; f. *remise à locomotives rectangulaire*; a. *rectangular engine shed*.
- **wieloboczna**; n. *polygonaler Locomotivschuppen*; r. многогранный паровóзный сарáй; f. *remise à locomotives polygonal*.
- Parowozowy**, p. Dozorca parowózów, lokomotyw.
- Parowóz, lokomotywa, parochód kolejowy**, (parw.); n. *Locomotive*; r. паровóзъ; f. *locomotive, machine locomotive*; a. *locomotive, locomotive-engine*.
- **ciepły**; n. *halbwarme Locomotive*; r. тёплый паровóзъ; na wpól rozgrzany lub stygnący.
- **ciężarowy**, p. Parowóz towarowy.
- **drogowy, szosowy, lokomotywa drogowa**; n. *Strassenlocomotive*; r. дорóжный паровóзъ; f. *machine routière*; a. *street-engine*; używany na kolejach drogowych.
- **gotowy**; n. *betriebsfertige Locomotive*; r. готóвый паровóзъ; f. *locomotive chargée*; a. *charged engine*; gotowy do natychmiastowej jazdy.
- **górski, parowóz dla kolei górskiej**; n. *Berglocomotive, Maschine für starke Steigungen, Bergmaschine*; r. гóрный паровóзъ; f. *locomotive de rampes, machine pour fortes*

rampes, locomotive de montagne; a. locomotive for gradients; używany przy bardzo znacznych wzniesieniach.

Parowóz kuryerski, p. Parowóz pospieszny.

— **manewrowy**, p. Parowóz zestawczy.

— **osobowy**; n. *Personenzugslocomotive*; r. пассажирский паровóz; f. *locomotive à voyageurs, machine à grandes roues*; a. *passenger-locomotive*; na wysokich kołach dla pociągów o większej prędkości, zwykle dwie osie sprzęgnięte.

— **osobowo-towarowy**; n. *Maschine für gemischte Züge*; r. пассажирско-товарный паровóz; товаро-пассажирский паровóz; f. *locomotive-mixte*; a. *mixed-engine*.

— **pchający**; n. *schiebende Locomotive; tauchende Locomotive*; r. толкающая паровóz; f. *locomotive de queue*; poruszający pociąg z tyłu.

— **pociągowy**; n. *Zugführende Locomotive, Zugmaschine*; r. поѣздный паровóz; f. *locomotive de tête, machine de tête*; ciągnący pociąg.

— **pomocniczy**; n. *Hilfslocomotive*; r. вспомогательный паровóz; f. *machine auxiliaire, de secours, de renfort*.

— **pospieszny, kuryerski**; n. *Eilzugslocomotive, Schnellzugslocomotive*; r. курьерский паровóz, паровóz большой скорости; f. *locomotive à grande vitesse, locomotive à trains exprès*; a. *express-locomotive*.

— **przyprzężony**; n. *Vorspannlocomotive*; r. добавочный паровóz; f. *locomotive placée en tête d'une autre, locomotive de renfort, locomotive en tête du train*.

— **rezerwowo, parowóz w odwodzie**; n. *Reserve-locomotive*; r. резервный паровóz; f. *locomotive de reserve, machine de reserve*; a. *reserve-engine*.

— **systemu dwuprzęznego, parowóz o cylindrach zdwojonych, lub sprzężonych, parowóz compound**; n. *Locomotiv mit zwei Paar Triebädern*; r. паровóz сдвоенной системы; f. *machine à deux paire de roues motrices*.

— **tendrowy, tendrówka**; n. *Tenderlocomotive*; r. танковый паровóz;

f. *locomotive-tender, machine-tender*; a. *tank-engine*.

Parowóz towarowy, ciężarowy; n. *Güterzugslocomotive*; r. товарный паровóz; f. *locomotive à marchandises*; a. *goods-locomotive*.

— **w pogotowiu, z parą**; n. *geheizte Locomotive, angeheizte Locomotive*; r. паровóz на парách; f. *locomotive allumée, locomotive en feu, locomotive en vapeur*.

— **zestawczy, manewrowy**; n. *Rangir-locomotive*; r. маневренный паровóz; f. *locomotive de manoeuvre, locomotive pour les service de gare, locomotive de gare*; a. *shuntig-locomotive*.

— **zimny**; n. *kalte Locomotive, ungeheizte Locomotive*; r. холодный паровóz; f. *locomotive éteinte, machine froide*; bez paru.

— **z kołami sprzężeniami, o sprzężonych osiach**; n. *gekuppelte Locomotive, Locomotive mit gekuppelten Achsen*; r. паровóz со сдвоенными или со спаренными колёсами; f. *machine accouplée, locomotive à roues accouplées*; a. *coupled-engine, locomotive with coupled wheels*; którego dwie lub kilka osi połączone są ze sobą.

Pas; n. *Riemen*; r. ремень; f. *courroie*; a. *bond, strap, belt*.

— **(do przenoszenia ruchu)**, (bud. m.); n. *Transmissionsriemen*; r. передаточный ремень; f. *courroie à transmission*; a. *transmission strap*.

— (bud. most.); n. *Gurtung*; r. пояс; f. *semelle, plate-bande*; a. *chord, boom, flang*; górna lub dolna część dźwigara, w której nagromadzony jest materiał. Pas górny związany jest z dolnym ścianą pełną lub kratową.

— **dolny**, (bud. most.); n. *Unter Gurt, untere Gurtung*; r. нижний пояс; f. *semelle inférieure*; a. *bottom chord, lower boom*.

— **górnny**, (bud. most.); n. *Obergurt, obere Gurtung*; r. верхний пояс; f. *semelle supérieure*; a. *top chord, upper-boom*.

— **graniczny**; n. *Streifen an der Landesgrenze*; r. пограничная полбса.

— **gumowy**; n. *Gummi-Riemen*; r. резиновый ремень.

Pas okienny, targaniec, (wóz); n. *Fensterzugborte, Fensterriemen*; r. ОКОННЫЙ ремень; f. *cordon de glace*; do wysuwania okien w powozie.

— **parciany;** n. *Hanfгурte*; r. пеньковый ремень, конопляный ремень; f. *sangle de chanvre*; a. *hamp-girth*.

— **poręczowy, listwa poręczowa, poręcz właściwa, (bud. most.);** n. *Handleiste, Brustlehne, Geländerholz*; r. поручень; f. *barre d'appui, main courante*; a. *hand-rail, breast-rail*; górna część poręczy.

— **skórzany, rzemień;** n. *Lederriemen*; r. кожанный пояс; f. *courroie en cuir*; a. *leather-strap*.

— **sprężyny, taśma sprężyny, pióro resorowe, taśma resorowa, (wóz);** n. *Tragfederblatt*; r. ресорный лист; f. *feuille d'un ressort*.

— **sprężyny główne, pióro górne, główne resoru, (wóz);** n. *Hauptfederblatt*; r. верхний, главный ресорный лист; f. *maîtress feuille*.

— **sprężyny pośredni, środkowy, pióro pośrednie resoru, (wóz);** n. *Zwischenstück einer Blattfeder, Zwischenblatt einer Tragfeder*; r. средний ресорный лист; f. *feuille intermédiaire d'un ressort*.

— **środkowy, (bud. most.);** n. *mittlere Gurtung; Mittelgurt*; r. промежуточный пояс; r. pomocnicza część dźwigara w połowie jego wysokości.

— **taśmowy, poziomy, (bud. most.);** n. *Bandgurt*; złożony ze wstąg poziomych.

— **zawiasy, (ślus.);** n. *Band des Thürhackens*; r. навеска петель; f. *pomelle, fiche*; a. *gammel*; część składowa niektórych zawias, przybita do drzwi lub okien.

— **zszyty czyli bez końca, (bud. mach.);** n. *Riemen ohne Ende*; r. безконечный ремень; f. *courroie sans fin*; a. *endless strap*.

Pasażer, p. Podróżujący, podróżny.

Pasek Morsego, p. Taśma Morsego.

Pastka, p. Kłapa.

Paz, p. Nut, wpust.

Pazur śruby, p. Przyglówek śruby.

Pce, kętny, kantary, (ruch kol.); n. *Fasskanter, Lagerbäume, Unter-*

lagshölzer, Kellerlager; r. подкладки; f. *cale*; a. *key, wedge*; podkładki ustawione parami pod beczki, kółka, koła lub inne okrągłe przedmioty, aby się nie ruszały.

Pedał, p. Następ.

Pensya, (kas.); n. *Gehalt*; r. жалование; f. *appanage*; a. *salary*.

Perkal, (matr.); n. *Calicot, ungebleichter Cattun*; r. колёнкорь; f. *calicot*.

Peron, p. Przytorze.

Personal kolejowy, p. Służba kolejowa.

Petarda, p. Słonka wybuchowa.

Pęcherzyk, p. Bąbel.

Pęcznienie, (bud.); n. *Aufquellen*; r. выпучивание, разбухание; f. *gonflement*; a. *creep, creeps*; powiększenie objętości wskutek wsiąknięcia wilgoci.

Pęd, p. Nurt.

Pędzel, pędzel, kiść, pędzelek; n. *Pinself*; r. кисть, кисточка; f. *pinceau, brosse*; a. *painting brush*.

— **mularski, szcztotka murarska, (bud.);** n. *Maurerpinsel, Weisspinsel*; r. каменщицья щётка, белильная кисть; f. *brossette de maçon*; a. *mason's brush*.

— **włosiany, włosnik;** n. *Haarpinsel*; r. волосяная кисточка.

Pędzenie dystylacya, (techn. ch.); n. *Destillation, Destilliren*; r. перегонка, дистилляция, дистиллирование; f. *distillation*; a. *distillation*.

Pęknięcie drutu, metalu, obręczy, (wóz); n. *Reissen des Drahtes, des Metalles, des Tyres*; r. łopanie obręczy; f. *déchirement du métal, rupture du fil télégraphique d'un bandage*.

Pęknięcie; n. *Riss*; r. łopnięcie, трещина; f. *fente, fissure, gescure*; a. *rente, slid, fault, reed*; niezupełne zerwanie materiału.

— **resoru, sprężyny, osi, złamanie, (wóz);** n. *Tragfederbruch, Achsenbruch*; r. łopnięcie resory; f. *rupture d'un ressort, d'essieu*.

Piasecznica, (parw.); n. *Streusandbüchse, Sandbüchse, Sandkasten, Sandstreuer*; r. piasecznica; f. *boîte à sable, sablière*; a. *sand-box*.

Piasek, n. Sand; r. песок; f. *sable*; a. *sand*.

— **gliniasty;** n. *Lehmsand*; r. глини-

- СТЫЙ ПЕСОКЪ; f. *sable non absorbant*; a. *clay-sand*.
- Piasek gruboziarnisty**; n. *grober Sand*; г. крупный песокъ, чѹра.
- **formierski**; n. *Formsand*; г. формовый песокъ; f. *sable pour mouleurs*.
- **krzemionkowy**; n. *Quarzsand*; г. погребной песокъ; f. *sable vaseur*; a. *sharp-sand*.
- **lotny**; n. *Flugsand*; г. сыпучий песокъ; f. *sable mouvant*; a. *quick sand*.
- **rzeczny**; n. *Flussand*; г. рѣчной песокъ; f. *sable de riviere*; a. *river-sand*.
- **wapnisty**; n. *Kalksand*; г. известковый песокъ; f. *sable calcareux*; a. *calcareous sand*.
- **wulkaniczny**; n. *vulkanischer Sand*; г. вулканический песокъ; f. *sable vulcanique*; a. *vulcanic sand*.
- **ziarnisty**; n. *grober Sand*; г. крупный песокъ, хрящъ.
- Piaskowiec**, (bud.); n. *Sandstein*; г. песчаникъ; f. *grès, moellon*; a. *grit-stone, sandstone*.
- Piasta, głowa koła**, (wóz, parw.); n. *Nabe, Radnabe*; г. ступица; f. *frette, moyeau*; a. *nave, central-boss*; часть шродкова кола ота-чающая оś.
- **korby**, (bud. mach.); n. *Kurbelnabe*; г. ступица мотыля или кривошпца; f. *moyeu à manivelle*; a. *nave of a crank*; часть корбы obejmująca цзор оси i на niej zaklinowana.
- Piec**; n. *Ofen, Heizofen*; г. печь, печка; f. *poêle, four, fourneau*; a. *stove, oven, furnace*.
- **do hartowania sprężyn, resorów**, (bud. kol.); n. *Ofen zum Anwärmen der Federblätter*; г. печь для закалки ресоръ; f. *four à chauffer les lames de ressort*.
- **kupolowy, kupolak**, (žel.); n. *Kupolofen*; г. вагранка, ваграночная или шахтная печь; f. *cubilot, fourneau à cuve*; a. *cupola, cupola-furnace*.
- **okrągły (do nasadzania obręczy na koła)**, (bud. kol.); n. *Tyres-Ofen*; г. круглая печь для насадки бандажей на колеса; f. *four à chauffer les bandages*.
- Piec płomienny**, p. Żarowy, (bud. mach.); n. *Flammofen*; г. отражательная печь; f. *four dormant*; a. *reverberatory-furnace*.
- **пłomienny, zespólny, piec żarowy do spajania, zespalania, do spawania, do szwejsowania, piec spawalny**, (szwejsowy), (žel.); n. *Schweissofen*; г. сварочная печь; f. *four à souder*; a. *balling mill, welding furnace, mill-furnace*; do rozżarzania żelaza i stali przeznaczonych do spajania.
- **puddingowy**, (žel.); n. *Puddelofen, Puddingofen*; г. пудлинговая печь; f. *fourneau à puddler*; a. *puddling-furnace*.
- **smółowy**, (techn. chem.); n. *Theerofen*; г. печь для гонки смолы.
- **spawalny, żarowy do spajania, szwejsowy**, p. **Piec płomienny zespólny**.
- **szybowy**; n. *Schachtofen*; г. шахтовая печь; f. *fourneau à cuve*; a. *shaft-furnace*.
- **tyglowy**; n. *Tiegelofen*; г. тигельная печь; f. *fourneau à creuset*; a. *crucible-furnace*.
- **wapienny**, (bud.); n. *Kalkofen*; г. печь для обжигания извести; f. *chaufour, four à chaux*; a. *lime-kiln*.
- **żarowy**, (žel.); n. *Glühofen*; г. калильная печь; f. *four à rechauffer, fourneau à échauffer*; a. *reheating mill, heating-furnace*.
- Pieczałka**, (ruch kol.); n. *Stampiglie, Siegel*; г. печать; f. *cachet*; narzędzie do robienia odcisków lub innych znaków na papierach urzędowych.
- Pieczeń ołowiana, plomba**, (ruch kol.); n. *Plombe*; г. пломба; f. *plomb*; a. *stamp*; wyciśnięта w ołowiu, służąca jako dowód zamknięcia wozu naładowanego.
- **ważnicza**, (ruch kol.); n. *Wiegestempel*; г. вѣсовой штампель; f. *timbre de pesage*; pieczęта lub wycisk teje pieczęci jako dowód zważenia towaru lub przesyłki.
- Pień kowadła, podstawa kowadła**, (kow.); n. *Ambossstock, Chabottenstock, Hammerstock*; г. стуль или чурбанъ наковальни; f. *bilot de chabotte, tronchet de l'enclume*; a. *anvil's stock*.

- Piers buforowa**, p. Odbojnia, belka czołowa.
- Pierścień**, (bud. mach.); n. *Band, Ring*; r. кольцо, кóльце, бугель, хомутъ; f. *cercle*; a. *ring, hoop*; p. także Krażek i Opaska.
- **drewniany, maźnicowy, szczelnica**, (wóz); n. *Dichtungsscheibe, Staubscheibe*; r. деревянное кóльце для смазной кóрòбки; f. *joint empêchant l'entrée de la poussière dans la boîte à l'huile*; deszczułka ochraniająca łożysko osi od kurzu.
- **gumowy, krażek kauczukowy**, (wóz); n. *Gummiring, Bufferfeder von Gummi*; r. резиновое кольцо; f. *ressort de choc à rondelles*.
- **łańcucha zapasowego**, (wóz); n. *Nothkettensring*; r. кольцо запасной цепи; f. *anneau de chaîne de sûreté*; a. *safety-chain-ring*.
- **mimośrodkowy**, (parw.); n. *Excenterring, Eccenterreifen*; r. кольцо эксцентрика; f. *collier, baque ou bande d'excentrique*; a. *hoop, strap of the excentric*.
- **piłśniowy**, (bud. mach.); n. *Filzring*; r. войлочное или фильцевое кольцо; f. *cercle en feutre*.
- **soczewkowy, soczewka**, (parw.); n. *Dichtungslinse*; r. чечевцеобразное набивочное кольцо.
- **stożkowy**, (parw., bud. mach.); n. *Dichtungsconus*; r. набивочный конус; służący do uszczelniania połączeń rur lub naczyń.
- **łoka**, (parw.); n. *Kolbenring*; r. поршневое кольцо; f. *ressort des segments de piston*; a. *piston-rings or packing*.
- **uszczelniający**, (parw.); n. *Dichtungsring*; r. набивочное кольцо; f. *segment métallique du piston*.
- Pierścienie**, (bud.), p. Żeberka.
- Pierwiastek**, (mat.); n. *Wurzel*; r. корень; f. *racine*; a. *root*; liczba, z której powstaje potęga.
- **tworzywo, rodnik**, (chem.); n. *Element, Urstoff, Grundstoff*; r. простое тѣло; f. *élément*; a. *element*; ciało nie dające się rozłożyć na składniki za pomocą znanych dotąd sił.
- Pierworys, zdjęcie, szkic**, (inż.); n. *Abriss, Skizze, Planaufnahme*; r. эскизъ; f. *levée, étalon, croquis*; a. *sketch*.
- Pierwszeństwo**, (ruch kol); n. *Vor-rang*; r. первенство; f. *ordre de priorité*; w ruchu pociągów, despesz telegraficznych i t. p.
- Piesznia ślusarska**, p. Dłuto ślusarskie.
- Piętak**, (narz.); n. *Beisser*; r. ломъ; f. *levier, pince*; a. *lever, hank, spike*; drążek żelazny do wyważania, opatrzony piętka i płasko zaostrzony.
- Piętno**, p. Cecha.
- Piętro**, (bud.); n. *Stockwerk, Geschoss*; r. этажъ, ярусъ; f. *étage*; a. *stage, story*; część mieszkalna nad poziomem lub międzypiętrem.
- **główne**; n. *Hauptgeschoss, erstes Stockwerk*; r. бель-этажъ, главный этажъ; f. *bel étage*; a. *principal story*; piętro ozdobniejsze od innych.
- **wozu**, (wóz); n. *Wagenetage*; r. вагонный этажъ; f. *étage d'un wagon, d'une voiture*; u wozu zbudowanego od dwóch piętach.
- **wozu, dolne, górne**; n. *untere, obere Wagenetage*; r. нижний, верхний вагонный этажъ; f. *caisse inférieure, supérieure d'une voiture*.
- Pika, rozeń**, (tend.); n. *Rostspiess, Feuerspiess*; r. піка; f. *tironnie*; a. *poker, coal-poker*.
- Pilaster, filar uwięzły, w mur wcielony**, (arch.); n. *Pilaster*; r. пилястръ, пилястра; f. *pilastre*; a. *pilaster*; filar wpuszczony w ścianę do połowy lub więcej.
- **narożny**, p. Anta.
- Pilić, opiłować**, (ślus.); n. *feilen, abfeilen, befeilen*; r. пилить, опилывать, опилить; f. *limer*; a. *to file*.
- Pilnik**, (narz.); n. *Feile*; r. напильникъ, напильнокъ, подпильнокъ; f. *lime*; a. *file*; narzędzie do obrabiania powierzchni kruszców.
- **drobny**; n. *Vorfeile, Bastardfeile*; r. драчевой напильникъ; f. *lime bâtarde*; a. *bastard file*.
- **gładzik**; n. *Feinschlichtfeile, Doppelschlichtfeile*; r. тонкий шлифной напильникъ, самый мелкой напильникъ; f. *lime superfine*; a. *superfine file*.
- **gruby, dwuręczny, (buntowy czyli wiązkowy)**; n. *Armfeile*; r. драчевой напильникъ; f. *lime en paille*; a. *straw-packed file*.

- Pilnik grubý, ręczny**; n. *Handfeile*; r. напилокъ; f. *lime à main*; a. *hand-file*.
- **miałki**; n. *Schlichtfeile*; r. мелкій, личной или шлифной напильникъ, мелкозубка; f. *lime douce*; a. *smooth file*.
- **okrągły, pilnik okrągły**; n. *runde Feile*; *Rundfeile*; r. круглый напильникъ; f. *lime ronde*; a. *round file*.
- **owalny**; n. *ovale Feile*; r. овальный напильникъ; f. *lime ovale*; a. *riffler*.
- **piłowy**; n. *Sägefeile*; r. разводка для пилы; f. *lime à scie*; a. *saw file*.
- **piłowy, nazebek, (szrenkajza)**; n. *Schränkeisen, Schränklinge*; r. назубокъ; f. *fer à contourner, tourne à gauche*; a. *saw-set, saw-wrest*; do ostrzenia zębów piły.
- **płaski**; n. *flache Feile, Ansatzfeile*; r. плоскій напильникъ; f. *lime-plate*; a. *flat-file*.
- **półokrągły**; n. *halbbrunde Feile*; r. полукруглый напильникъ; f. *demi-ronde*; a. *half-round file*.
- **ręczny**; n. *Handfeile, kleine Feile*; r. ручной небольшой напильникъ; f. *lime à main, limatule*; a. *small file*.
- **równiak**, n. *Halbschlichtfeile*; r. полудлифной, полумелкой напильникъ; f. *lime demi-douce*; a. *cond-cut-file*.
- **szlifierski**; n. *Schlichtfeile, Abziehfeile*; r. шлифной напильникъ, мелкозубка; f. *lime douce*; a. *smooth-file*.
- **średni, nacinany z trzech stron, z czwartej gładki**; n. *Mittelfeile*; r. подпилочъ, терпугъ; f. *lime moyenne*; a. *fine-toothed file*.
- **trójkątny**; n. *dreieckige Feile*; r. треугольный напильникъ; f. *lime triangulare, tierspoint*; a. *triangular-file*.
- **zawiasowy**; n. *Charnierfeile, Charnierplatzeile*; r. шарнирный напильникъ. f. *lime à charnière*; a. *joint-file*.
- Pilniczek cienki**; n. *spitzflache Feile*; r. подсалочъ; f. *lime plate pointue*; a. *taper-flat-file*.
- Pilnikarz**; (techn. mech.); n. *Feilenhauer, Feiler*; r. насѣчникъ, насѣкальщикъ напильниковъ; f. *limeur*; a. *filer*.
- Pilśń, pilśniak, filc, (matr.)**; n. *Filz*; r. войлокъ; f. *feutre*; a. *felt*.
- Piła**; (narz.); n. *Säge*; r. пила; f. *scie*; a. *saw*.
- **czopowa, czopnica**; n. *Schliesssäge*; r. поворотная пила; f. *scie à tenon*; a. *turning saw, spaw-saw*.
- **do żelaza, (żel.)**; n. *Decoupirsäge, Ausschneidsäge*; r. пила для распливания металла; f. *scie à découper*; a. *sweep-cutting saw, jig-saw, scroll-saw*.
- **dwuręczna, (cieś.)**; n. *zweihängige Säge*; r. двоеручная пила; f. *arpon*; a. *two-handed saw*.
- **kabłakowa do kruszców**; n. *Metallsäge*; r. ножовка для металлово; f. *scie pour les métaux*.
- **kłocowa, kłodowa**; n. *Klobsäge, Längensäge, Brettsäge*; r. продольная пила, шианна, пила для распилки бревенъ на доски; f. *scie à refendre, scie du scieur de long, harpon, scie de long*; a. *long-saw, pit-saw, cleave-saw, ripping-saw*.
- **kołowa, okrągła, obrotowa, (cyrkularna)**; n. *Kreissäge, Cirkelsäge, Cirkularsäge*; r. круговая, круглая или циркулярная пила; f. *scie circulaire*; a. *circular-saw*; ostrze podług linii kołowej, zęby w linii koła.
- **krawężna, krawężnica**; n. *Spannsäge, Oertersäge*; r. лучковая пила; f. *scie à arc, en archet; scie à débiter*; a. *bow-saw, franesaw, great-span-saw*.
- **krzywiznowa, krzywica, (bud. mach.)** n. *Schweifsäge*, r. кривая пила; f. *scie à chantourner, scie à échancre, à tournefond, à evider*; a. *sweep-saw, chair-saw, curvilinear-saw*.
- **mimośrodowa, (bud. mech.)**; n. *Excentersäge*; r. эксцентриковая пила; f. *scie excentrique*.
- **nacięciowa, zasuwnicza**; n. *Gradsäge*; r. наградка.
- **obrotowa, p. Piła kołowa**.
- **odsadzkowa, odsadnica**; n. *Absetzsäge, Zapfensäge*; r. шпунтовка,

- наградная пила (для пропиливания шпунтовъ); *f. scie à araser; a. tenon-saw.*
- Piła okrągła podwójna;** *n. doppelte Rundsäge; r. круглая двойная пила; f. scie double à chantourner; a. double round saw.*
- **okrągła pojedyncza;** *n. einfache Rundsäge; r. круглая одиночная пила; f. scie simple à chantourner.*
- **otworowa, otwornica;** *n. Stichsäge, Lochsäge, Spitzsäge; r. узкая ножёвка, ножёвка для прорѣзнаго выпиливанія; f. scie à couteau, à voleur, scie-d'entrée; a. lock-saw, key-hole-saw, fret-saw.*
- **pasowa, taśmowa, piła bez końca;** *n. Bandsäge; r. безконечная ленточная пила; f. scie à ruban, sans fin; a. band-saw.*
- **podłużna;** *n. Brettsäge, Balkensäge, Kransäge; r. продольная пила; f. scie à crans; a. frame-saw.*
- **poprzeczna;** *n. Schrotsäge, Kerbsäge, Quersäge, Trecksäge; r. поперечная пила; f. scie de travers, harpon; a. trum-saw, cross-cut-saw.*
- **prosta;** *n. Geradblattsäge; r. прямая пила; ostrze podług linii prostej, zęby w linii prostej lub też w łuku o wielkim promieniu.*
- **ręczna;** *n. Handsäge; r. ножёвка; f. scie à main; a. hand-saw.*
- **stolarska, (stol.); n. Tischlersäge; r. столярная пила; f. scie de menuisier; a. joiner's saw.**
- **taśmowa, p. Piła pasowa.**
- Piłka zakrętowa;** *n. Laubsäge; r. волосковая пила, цвѣтная пила, лаубзѣге, лабзикъ; f. scie d'amateurs; scie à découper, scie à marqueterie; a. fret-saw, scroll-saw, buhl saw, piercing-saw.*
- Pion (ołowianka), (mier.); n. Senkel, Senkblei, Loth; r. отвѣсъ; f. plomb, fil à plomb; a. plumbin; ciężarek na nitce do wyznaczania linii pionowej.**
- Pionować, (bud.); n. ablothen, abbleien; r. вѣвѣрять отвѣсомъ; f. plomber; a. to plumb; oznaczać kierunek pionowy, lub też sprawdzać takowy.**
- Pionowanie, (bud.); n. Ablothen; r. повѣрка прямизны черё лѣбó**
- посредствомъ отвѣса, вѣвѣрка отвѣсомъ; *f. plombée; a. plumbing.*
- Pionowo;** *n. vertical; r. вертикально отвѣсно; f. verticalement; a. vertical.*
- Piorunochron, odgrom, gromozwód, gromochron, (bud.); n. Blitzableiter; r. громоотводъ; f. paratonnere; a. lightning-conductor, lightning-rod; przyrząd chroniący przedmioty od piorunu.**
- Pióro klucza, bródka klucza, (ślus.); n. Schlüssel-Bart; r. борóдка ключа; f. barbe de la clef; a. key-bit.**
- **resorowe;** *p. Pas sprężyny.*
- **rysunkowe, p. Ryśnik.**
- **świdra, ostrze świdra, (narz.); n. Bohrspitze, Bohrlöffel, Bohrkratzer; r. борóдка буравя; f. bout, cuiller d'un vilebrequin, d'une vrike; a. auger-bit, boring-bit, bit-bridle; zwinieyty jego koniec.**
- Pyrat żelazny, (techn. chem.); n. Schwefelkies, Pyrit, Eisenkies; r. желѣзный колчеданъ; f. pyrite, fer sulfuré jaune; a. pyrite, iron pyrite.**
- Pisarz warsztatowy;** *n. Werkstätten-schreiber; r. конторщикъ, табельщикъ.*
- Piwnica, (bud.); n. Keller; r. погрѣбъ, подвалъ; f. cave; a. cellar, cave.**
- Placowe, składowe od powierzchni, (ruch kol.); n. Platzgeld; r. полежа́ло (на окрытыхъ мѣстахъ).**
- Plan, plan położenia, (mier.); n. Situationsplan, Mappe, Grundriss; r. ситуаціонный планъ; f. plan de site, de situation, tracé général; a. plot, plan of site; rzut poziomu części powierzchni ziemi, wyrysowany w zmniejszonej podziale.**
- **ogólny, (bud. wod.); n. Übersichtsplan; r. общій планъ; f. plan général; zmniejszony dla lepszego przedstawienia całości.**
- **szczegółowy, (bud. wod.); n. Spezialkarte; r. подрóбный планъ; f. plan detaille.**
- **pomysł, p. Projekt.**
- Planimetrya, (geom.); n. Planimetrie, ebene Geometrie; r. планиметрія; f. planimétrie; a. planimetry.**
- Planszajba, p. Tarcza tokarska.**
- Plant drogi żelaznej, p. Torowisko.**

- Plantowanie, równanie**, (rob. ziem.); n. *Planirung, planiren*; r. планировка; f. *dressement, régalege, régaler*.
- Plata gżmsu** (bud.); n. *Hängeplatte*; r. спусковая или карнизная плита; część gżmsu wisząca czyli chroniąca.
- Platforma** (wóz); n. *Plattform, Blockwagen*; r. платформформа; f. *plateforme roulante*; a. *truck*.
- do budulca, wóz kłonicowy, (wóz); n. *Langholztransportwagen*; r. платформформа для строевого лбса; f. *wagon pour bois de grande dimension*.
- osobowa, przyjazdowa, peron, p. Przystoże; r. платформформа для приходящихъ поздовъ.
- towarowa, p. Ładownia; r. товарная платформформа.
- Platyna**, (metal.); n. *Platin, Platina*; r. платина; f. *platine*; a. *platina, platinum*.
- Plecionka**, (bud.); n. *Flechte, Geflecht*; r. плетёнка; f. *déciutoir*.
- Pleszka, gwóździa**; n. *Nagelkopffläche*; r. верхняя поверхность головки гвóздя; f. *la partie supérieure de la tête d'un clou*; a. *the upper part of the nails head*; wierzech główki.
- Plesznik**, p. Gwóźdz głowacz.
- Pleśń drzewna**, p. Gąbka drzewna, także grzyb domowy.
- Pletnia holownicza**, p. Linwa.
- Plomba**, p. Pieczęć ołowiana.
- Plucie parowozu, bryzganie parowozu**, (parw.); n. *Spucken der Locomotive*; r. плеваніе паровóза, бросаніе или выбрасываніе воды паровóзомъ; f. *primer ou cracher d'une locomotive*; wyrzucanie wody przez komin.
- Pluwiometr**, p. Deszczometr.
- Pląca dzienna**, p. Dniowe.
- Pląchta**, p. Оrona.
- Pląski, pląsko, na pląsk**; n. *flach*; r. плóскій, плашмя; f. *plat*; a. *flat*.
- Pląszcz cylindra**, (p. Okrywa cylindra.
- iskrochronu, (parw.); n. *Funkenfängermantel*; r. кожухъ искроудержателя.
- kotła, okrywa, osłona, pokrycie kotła, (parw.); n. *Kesselmantel, Kesselbekleidung, Kesselverschaltung*; r. обшивка котла, кожухъ котла; f. *enveloppe, chemise d'une chaudière*.
- Pląszczak**, (cieś.); n. *zweiseitig behauenes Holz*; r. пластина; krąglak ociosany z dwóch stron podłużnych przeciwnych.
- Pląszczyzna, równia**, (geom.); n. *Ebene*; r. плóскоść; f. *plan*; a. *plane*; utwor geometryczny o dwóch wymiarach, na którym można w każdym miejscu wykreślić prostą.
- podstawowa; n. *Grundebene, Vergleichsebene*; r. основная плóскоść, бázисъ; f. *plan de comparaison*; a. *plane of comparison*.
- rzutów; n. *Projections-Ebene*; r. плóскоść проеekcji; f. *plan de projection*; a. *plane of projection*.
- Plątew, leźnia, murfat**, (bud.); n. *Pfette, Dachpfette, Dachrahme*; r. маурлатъ; f. *haute lisse, panne filière*; a. *purlin, purlin temple*; pozioma belka więźby dachu, podporajająca szereg krokwi.
- grzbietowa, leźnia grzbietowa; n. *Firstpfette*; r. прогóнь; f. *faitage*; a. *ridge-purlin*; łac. *trabs culminis*; belka podtrzymująca krokwie u grzbietu.
- podłużna wozu, (wóz); n. *Kastenoberrahmen Langseite*; r. продольный обвязочный брусъ; f. *traverse inférieure de bant de caisse*.
- przyczółkowa wozu otwartego; n. *Kastenoberrahmen Stirnseite*; f. *arbalétrier des bouts pour wagons tombereaux*.
- Plątina kowadła**, p. Dokład kowadła.
- młota; n. *Hammerbahn, Hammerpinne*; r. бой, боёкъ, лицó мóлота; f. *panne d'un marteau*; a. *pane of a hammer*.
- Plątwa**, p. Architrav.
- Plątnik**, (kas.); n. *Zahlmeister*; r. платёльщикъ; f. *payeur*; wypłacający robotników i t. p.
- Pląza nasypu lub wykopu**, (bud. kol.); n. *Plateau*; f. *plateau*; szeroki płaski wierzech nasypu, lub dno wykopu.
- Pląmień, ogień**; n. *Flamme, Feuer*; r. пламень, пламя; f. *flamme, feu*; a. *flame, fire*.
- Plót**; n. *Zaun, Hecke*; r. изгородь, плётень, забóрь, городьба; f. *haie, haye*; a. *hedge*.

- Plot kołowy, częstokół;** n. *Zoun, Pfahlzaun*; г. частокóль, тычынникъ, ýзгородъ изъ тычынъ; f. i. a. *palissade*.
- **przeciwnieźny, odśnieźnik**, (utr. kol.); n. *Schneezaun, Schneeschutzzaun*; г. снѣговóй забóрь; f. *clôture pare-à-neige*; a. *snow fence*; grodzony z прѣcia.
- **przenośny przeciwnieźny;** n. *Schneehorde, Schneeschutzflechtwerk*; г. снѣговáя плѣтень; f. *clayonnage pare-à-neige*; a. *snow-basket-work*.
- **żywy przeciwnieźny, żywoplot przeciwnieźny, odśnieźny;** n. *Schnehecke, Schneeschutzhecke*; г. снѣговáя живáя ýзгородъ, живáя ýзгородъ для защиты отъ снѣжныхъ занóсовъ; f. *haie à neige, clôture de haies vives pour prévenir l'amoncellement des neiges, paraneige*; a. *snow-hedge, snow-shelter*.
- Ploty wiklinowe, płotki namulne**, (rob. wod.); n. *Schluckzäune*; г. плѣтневые забóры; z kołów przerplatanych прѣciem do osadzania namułu.
- Płókać, przepłókiwać;** n. *Spülen*; г. полоскáть, прополáскивать; f. *rincer*; a. *to rinse*.
- Płótno**, (matr.); n. *Leinwand, Leinen*; г. полотнó, холстъ; f. *toile*; a. *linen*.
- **nawoskowane**, p. *Cerata*.
- Pług kolejowy, pług śniegowiec**, (wóz); n. *Schneepflug*; г. снѣговóй плугъ, снѣговóе ора́ло, снѣговáя плужница; f. *charrue à neige, traîneau à frayer le chemin de fer dans la neige*; a. *snow-plough, snow-plow*; używany na drogach żelaznych do usuwania śniegu z torów.
- Płużek, śniegowczyk**, (parw.); n. *Pflug-scharren, Schneeräumer*; г. снѣговóй приборъ; mały pluzek do odgartywania śniegu przytwierdzone u czoła parowozu.
- Płyn, ciecz;** n. *Flüssigkeit*; г. жидкость; f. *liquide*; a. *liquid*.
- Płyta;** n. *Platte*; г. плита; f. *plaque, ais, planche*; a. *plate, plank, board*.
- **naciskowa**, (bud. mach.); n. *Pressblatt*; г. нажимная, давилъная дóска; f. *ais à presser*; a. *pressing-board*.
- **ogniskowa**, (hut.); n. *Herdplatte*; г. плита очага; f. *plateau du foyer*; a. *hearth-plate*.
- Płyta resoru, sprężyny, opaski resorowej**, (wóz); n. *Tragfederplatte*; г. ресóрная накладкa; f. *entretoise de bride de suspension d'un ressort*; a. *stay-bolt*; do ściągnięcia wiązki sprężyn przy opasce otwartej.
- Pływak, sępławnik**, (rob. wod.); n. *Schwimmer, Wassergeschwindigkeitsmesser*; г. поплáвокъ, указáтель ўровня воды; f. *flôteur*; a. *float, water-gauge*; przyrząd do mierzenia stanu wody lub jej chyżości.
- **w manometrze rtęciowym**, (bud. m.); n. *Zeiger, Schwimmer*; г. поплáвокъ; f. *bonhomme*; a. *float stick, gauge-stick*.
- Pniak**, p. *Klos, kłoda*.
- Pobielanie**, (bla.); n. *Verzinnen*; г. лужѣние; f. *blanchir*; a. *to scour*.
- Pobielać ścianę, bielić**, (bud.); n. *Weis-sigen, weissen, tünchen*; г. бѣлить стѣнѹ; f. *blanchir une muraille*; a. *to white-wash*.
- Pobijak**, (szlaga), (bla.); n. *Schlägel*; г. колотѹшка; f. *cogneux*; a. *rammer*; młotek drewniany do prostowania blachy lub do uderzania w dłuto.
- Pobocze, burta, bankiet**, (bud. kol.); n. *Bankett, Berme*; г. бѣрма, f. *banquette, accotement*; a. *banquet, stoge, side-space, step*; pas czyli część korony między krawędzią a pokładem drogi.
- **drogi;** n. *Strassenbankett, Schotterbankett*; г. обóчина дорóги, бѣрма; f. *accotement d'un chemin, banquette de la voie*; a. *side-space*.
- Poboczne**, p. *Nalezliwość poboczna*.
- Pobranie, powziątek**, p. *Zaliczenie*.
- Pochłaniać;** n. *verschlucken, aufnehmen*; г. поглащáть; f. *absorber*; a. *to absorb*.
- Pochłanianie, wchłanianie (gazu przez płyn)**, (ch.); n. *Absorption*; г. поглóщѣние (газа жидкостью); f. *absorption (d'un gaz)*; a. *absorption (of gas by a liquid)*; przyswajanie ciáł będących w stanie roztworu lub zgęszczanie w sobie pary wodnej i gazów.
- Pochodnia**, (matr.); n. *Fackel*; г. фáкель; f. *flambeau, torche*; a. *torch*.
- **elektryczna;** n. *elektrische Fackel*; г. элеќтрическій фáкель.
- **naftowa;** n. *Naftafackel*; г. нефтяно́й фáкель.

- Pochodnia smołowa**; n. *Pechfackel*, *Windfackel*; r. смоляной факель; f. *torche de goudron*; z knotów osmolonych lub z pręta owiniętego kłakami i osmolonego.
- **woskowa**; n. *Wachsfackel*, *Kammerfackel*; r. восковый факель.
- Pochwa, pochew**; n. *Hülse*; r. мұфта, гільза; f. *manchon, douille, gaine*; a. *case, casing*.
- **do chorągiewek**, (sygn.); n. *Futeral*; r. футляр, ножны для флаговъ.
- **do piły**, (cieś); n. *Sägenfuteral*; r. чахоль для носки пиły; f. *porte-scie*; a. *saw-case*.
- **imadła**, (ślus.); n. *Schraubstockhülse*; r. трубка (гайка) въ тискахъ; f. *boite d'un étai*; a. *box*; w której oprawiony naśrubek śruby, obracającej się za pomocą drażka wprawionego w głowę śruby.
- **łokowa**, p. Cylinder pompowy.
- **toporu**; n. *Beilfuteral*, *Axtfuteral*; r. чахоль для топора; f. *porte-hache*; a. *hatchet-case, axe-case*.
- **zasuwu**, (ślus.); n. *Führungshülse eines Riegels*; r. корóбка задвижки.
- **zderzakowa, buforowa**, p. Obsada zderzaka.
- Pochwył, ujęcie, antaba**, p. także Rączka; n. *Handhabe*; r. рұчка, рукоятка, ухвátъ, пётля; f. *menille, manivelle, poignée*; a. *crank, handle*; część składowa okucia sprzętu, służąca do pochwylenia (ujęcia ręką).
- Pochyłość drogi, spadziłość drogi, spadek, schył**, (bud. dr.); n. *Gefälle, Fall, Neigung*; r. уклóнь, путі, отлóбость, покáтость, наклóнность путі; f. *pente*; a. *fall, slope*; kąt nachylenia do poziomu.
- Pociąg**, (ruch kol.); n. *Zug*, *Eisenbahnzug*; r. пóбздъ; f. *train*; a. *train*.
- **błyskawiczny**; n. *Blitzzug*; r. скóрый спеціальный пóбздъ; f. *train d'éclair, train accéléré*; a. *express-train*; idący z nadzwyczaj wielką prędkością.
- **bydłęcy, pociąg z bydłem**; n. *Viehzug*, *Ochsenszug*; r. скóтскій пóбздъ; f. *train de bétail*.
- **dobieżny, przychodzący, mający łączność**; n. *ankommender Anschlusszug*; r. приходящій соединительный пóбздъ; f. *train arrivant en correspondance*; a. *back-train*, up-
train; przybывający przed odjazdem odpowiedniego pociągu drugiej kolei.
- Pociąg dodatkowy**; n. *Zug nach Erforderniss, nach Bedürfniss*; r. дополнительный пóбздъ; f. *train supplémentaire*; a. *supplementary train*; chodzący tylko w razie potrzeby, dla którego jednak rozkład jazdy jest stale przepisany.
- **drobnych posyłek**; n. *Stückgüterzug*, *Bummelzug*; r. мѣтный пóбздъ, пóбздъ зъ товаромъ máлой скóрости; f. *train de detail, train de petite vitesse*; a. *slow-train*.
- **dworski**; n. *Hofzug*; r. пóбздъ экстренной вáжности; f. *train de la cour*; dla osób z rodziny panującej.
- **kuryerski**; n. *Courrierzug*; r. курьёрскій пóбздъ; f. *train de grande vitesse, de courrier*; a. *fast-train*.
- **mięszany**, p. Pociąg osobowo-towarowy.
- **mijający, krzyżujący się**; n. *kreuzender Zug*; r. скрещивающійся, скрещиваемый пóбздъ; f. *train croisant*; a. *cross-train*.
- **nadzwyczajny, umyślny**; n. *Extrazug, Separatzug*; r. экстренный пóбздъ; f. *train séparé, train extraordinaire*; a. *extra train, extra ordinary train*; dla którego rozkład jazdy nie jest stale przepisany, lecz układany umyślnie w razie potrzeby i ogłaszany zazwyczaj telegraficznie.
- **nieparzysty**; n. *ungerader Zug, Zug mit ungerader Zugnummer*; r. пóбздъ нечётного назвáния; f. *train impair*; a. *train of an odd number*, o nieparzystej liczbie porządkowej.
- **odbieżny, odchodzący, mający łączność**; n. *abgehender Anschlusszug*, r. odchodząщій соединительный пóбздъ; f. *train d'aller de correspondance*; a. *down-train*; wyjeżdżający po przybyciu odpowiedniego pociągu sąsiedniej kolei.
- **odjazdowy**; n. *Abfahrtszug*; r. odchodząщій пóбздъ; f. *train d'aller, train partant*; a. *down-train*.
- **osobowy**; n. *Personenzug*; r. пассажирскій пóбздъ; f. *train de voyageurs, train omnibus*; a. *passenger-train*.

- Pociąg osobowo-towarowy, mieszany;** n. *gemischter Zug*; r. товаро-пасса-
жирский по́ездъ, смѣшанный
по́ездъ; f. *train mixte*; a. *mixed
train*.
- **parzysty;** n. *Zug mit gerader Zug-
nummer*; r. по́ездъ чётнаго на-
званія; f. *train-pair*; a. *train of
an even number*; o parzystej licz-
bie porządkowej.
- **podrzędny;** n. *Nachrangszug*; r. вто-
ростепенный по́ездъ; przed
którym inny ma pierwszeństwo.
- **pocztowy;** n. *Postzug*; r. почто-
вый по́ездъ; f. *train poste*; a.
post train; wiozący przesyłki
pocztowe.
- **pomocniczy;** n. *Hilfszug*; r. вспомо-
гательный по́ездъ; f. *train de
secours*; przyzwany na pomoc.
- **pospieszny;** n. *Schnellzug, Eilzug*;
r. скорый по́ездъ; f. *train ex-
près, train de grande vitesse*; a.
express-train, fast-train.
- **powolny;** n. *Bummelzug*; r. по́ездъ
мáлой скóрости; f. *train deserv-
ant toutes les stations, train de
petite vitesse*; a. *slow train*; za-
trzymujący się na wszystkich sta-
cyach i wymagającej dłuższej ob-
sługi.
- **przyjazdowy;** n. *Ankunftszug*; r.
приходящий по́ездъ; f. *train
d'arrivé, train arrivant*; a. *back-
train*.
- **roboczy, gospodarczy;** n. *Arbeits-
zug*; r. рабочий по́ездъ; f. *train
d'ouvriers, train de terrassement*;
train de terre; a. *work-train*,
earth-train.
- **rozbity;** n. *verunglückter Zug*; r.
потерпевший по́ездъ; f. *train en
détresse*; a. *train in distress*.
- **sanitarny, dla rannych, z rannymi;**
n. *Lazarethzug, Spitalzug, Sani-
tätszug*; r. санитарный по́ездъ,
по́ездъ съ ранеными; f. *train
d'ambulance, train sanitaire*; z
urządzeniem dla chorych i rannych.
- **spacerowy;** n. *Vergnügungszug*; r.
увеселительный, дачный по́ездъ;
f. *train d'excursion, train de pro-
menade, train de plaisir*; a. *ex-
cursion-train*; urządzony dla wy-
cieczki.
- **towarowy;** n. *Lastzug, Güterzug*;
- r. товарный по́ездъ; f. *train de
marchandises*; a. *goods train, lug-
gage-train, baggage-train, car-
riage-train*.
- Pociąg węglowy, pociąg z węglem;** n.
Kohlenszug; r. углево́й, угольный
по́ездъ; f. *train avec la houille*;
a. *coal-train*.
- **wojskowy;** n. *Militärzug*; r. во-
инский по́ездъ; f. *train spécial
militaire*; przeznaczony umyślnie
dla wojska.
- **wołowy, pociąg z wołami;** n. *Och-
senzug*; r. скóтекий по́ездъ, по́-
ездъ со скóтомъ; f. *train de
bétail*; a. *bullock-train*.
- **wyprzedzający (drugi pociąg);** n.
Vorfahrender Zug; r. опережа-
ющий по́ездъ.
- **wyższorzędny, pociąg z pierwszeń-
stwem, z prawem pierwszeństwa;**
n. *Vorrangszug*; f. *train ayant le
pas sur un autre*; mający pier-
wszeństwo przed innym.
- **z drzewem;** n. *Holzzug*; r. дрова-
ной по́ездъ; f. *train avec de bois*;
a. *wood-train*.
- **z przystankami wyjątkowymi;** n.
Zug mit bedingtem Aufenthalt; r.
r. по́ездъ съ исключительными
остановками; f. *train à arrêt
facultatif*; zatrzymujący się tylko
w razie potrzeby.
- **z przyprzeżeniem, z doprzeżeniem;**
n. *Zug mit Vorspannmaschine*;
r. двойной трáкции по́ездъ; f.
*train à double traction, train rear-
mor, que à double*; a. *train with
two locomotives in a head*; posia-
dający oprócz swego parowozu drugi
parowóz przyprzeżony.
- **ze śniegiem;** n. *Schneezug*; r.
по́ездъ со снѣгомъ; f. *train avec
la neige*; a. *snow-train*.
- **zwyczajny (normalny);** n. *regelmäs-
siger Zug*; r. нормальный по́ездъ;
f. *train réglementaire, régulier*.
- **żwirowy, pociąg ze żwirem;** n.
Schotterzug; r. по́ездъ со щѣ-
бнемъ; f. *train de balaste*; a.
ballast-train.
- Pociąg chybił dobiegu, (ruch kol.);** n. *der
Zug hat den Anschluss versäumt*;
f. *le train à manqué la correspon-
dence*.
- **stacyę przejechał;** n. *der Zug ist*

ohne Aufenthalt durchfahren; r. по́вздъ про́халъ стáнцию; f. *le train à brûlé la gare*.

Pociąg wpadł na tor niewłaściwy (fałszywy); n. *Zug ist auf ein falsches Geleise gerathen*; f. *train en dérive*.

— **wykoleił się, (zeszedł ze szyn);** n. *der Zug ist entgleist*; r. по́вздъ сошёлъ съ рѣлсовъ; a. *le train à déraillé*.

— **wypadł z rozkładu;** n. *der Zug ist aus dem Fahrplane gekommen*; f. *le train se détraqué*.

— **wyprowadzić;** n. *einen Zug ablassen*; r. пу́стятъ по́вздъ, отпра́вить по́вздъ; f. *lancer un train*; a. *to start a train*.

— **zawadził;** n. *der Zug hat gestreift, ist in die Seite gefahren*; f. *le train à pris en écharpe*.

Pociągacz, ciągiel, (bud. mach.); n. *Zugstange*; r. по́тяжна́я шта́нга, по́тяжной стѣржень; f. *tige de traction*; a. *drawing rod, draw-bar*.

— **hamulcowy, (wóz);** n. *Bremsenzugstange*; r. тормазной стѣржень, рычагъ; f. *grand levier du frein*; a. *brake-lever*.

— **zwrotniczy, jętka zwrotnicza, łącznik przy zwrotnicy, (bud. kol.);** n. *Wechselzugstange, Weichenzugstange*; r. по́тяжная перево́дная шта́нга, стрѣлочная соединяющая шта́нга; f. *tringle de mouvement, tringle de commande, tige de manoeuvre d'une aiguille*; a. *draw-bar of a switch*; drażek żelazny łączący słupki zwrotnicy z glicami.

Pociągowy, p. Konduktor.

— **naczelny, p. Zawiadowca pociągu.**

— **starszy, p. Nadkonduktor.**

— **tłumoczny, p. Konduktor bagażowy.**

Poczekalnia, p. Czekalnia.

Podaż, p. Oferta.

Podbelcze, p. Architraw.

Podbijacz podkładów, (bud. kol.); n. *Kramper, Haukrampenarbeiter*; r. подбивщикъ, подтрамбовщикъ; f. *bourreur*; robotnik zajęty przy podbijaniu podkładów.

Podbijać piasek pod podkłady, (bud. kol.); n. *Schwellen mit Sand unterstopfen, unterkrampen*; r. подбивать подъ шпáлы песо́къ, подтрамбовывать; f. *bourrer les rails*

avec du sable; a. *to pack the ballasting, with sand*.

Podbijak, (bud. kol.); n. *Schlagkrampe*; r. подбóйка для шпáль; narzędzie do podbijania podkładów żwirem.

Podbijanie (podkładów), (bud. kol.); n. *Unterkrampung, Unterstopfung*; r. подбивáние шпáль, подбивáние, подтрамбóвка; f. *bourrage*; a. *taping*; wtłaczanie żwiru pod podkłady nawierzchni za pomocą podbijaka.

— **na krzyż, (bud. kol.);** n. *kreuzweise Unterkrampung*; r. крестообразная подбивка; po dwóch robotników, plecami do siebie zwróconych podbija podkład równocześnie z obu stron.

— **w poręcz, podbijanie czwórkami;** n. *reihenweise Unterkrampung*; r. подбивка рядомъ; czterech podbijaczy podbija podkład równocześnie najprzód z jednej strony, a następnie z drugiej.

Podciąg, siostrzan, (cieś.); n. *Unterszug, Unterbalken*; r. перекладина; f. *traverse, soupoutre, quille, sommier, travon*; a. *collar, cross-framing, master-beam*.

Podczopek, p. Panewka.

Podczopnik, p. Siodelko śruby hamulcowej.

Poddasze, (bud.); n. *Dachgeschoss*; r. черда́къ; f. *galetas*; a. *garret, story*; część mieszkalna, urządzona między najwyższą powalą budynku a pokryciem dachu.

Podest, p. Spoczynek schodowy.

Poddenek, p. Belka podpodłogowa.

Podgrzewanie; n. *Vorwärmen*; r. подгрѣ́вание, f. *réchauffage*; a. *heating*.

Podgziemowanie (część gżemsu podpierająca) (arch.); n. *gesimsstützender Theil*; r. niżniejsza część karńiza.

Podjazd (bud. kol.), p. przejazd dołem.
— **do budynku, (bud);** n. *Anfahrt, Zufahrt*; r. по́вздъ; f. *approche d'une édifice*; a. *approach*.

Podkleić, podlepić; n. *cachieren, aufcachieren*; r. подкле́ить.

Podklinować (umocować panewki), (b. mach.); n. *unterkeilen, festmachen*; r. подкли́нить, закли́нить, укрьпíть подшпáнники; f. *caler les coussinets*; a. *to line, to fasten, to chock, to wedge*.

Podkład, próg, (bud. kol.); n. *Schwelle*, *Oberbauschwelle*, *Unterlage*; f. *bille*; a. *sleeper*.

— **czołowy, zbiegowy**, (bud. kol.); n. *Stossschwelle*; r. стыковая шпála; f. *traverse de joint*; a. *joint sleeper*; podkład poprzeczny pod połączeniem szyn.

— **kolejowy, próg**, (bud. kol.); n. *Eisenbahnschwelle*, *Oberbauschwelle*; r. железнодорожная шпála; f. *ville du chemin de fer*; a. *railway-sleeper*; część składowa nawierzchni, na której leżą szyny.

— **podłużny**; n. *Langschwelle*; r. продольная шпála; f. *longrins*; a. *longitudinal-sleeper*.

— **podłużny żelazny pojedynczy**; n. *einfache eiserne Oberbaulangschwelle*; r. одиночная продольная железная шпála; f. *longrine simple en fer*; a. *longitudinal bearing*.

— **podłużny żelazny złożony**; n. *zusammengesetzte eiserne Oberbaulangschwelle*; r. złożona железная продольная шпála; f. *longrine composée en fer*; a. *combined continous bearing*.

— **poprzeczny**; n. *Querschwelle*; r. поперечная шпála; f. *traverse de la voie*, *traversine*; a. *traverse sleeper*.

— **poprzeczny drewniany**; n. *hölzerne Querschwelle*; r. drewnianá поперечная шпála; f. *traverse en bois*; a. *traverse sleeper*.

— **poprzeczny graniasty, ociosany**; n. *kantige Querschwelle*, *beschlagene Querschwelle*; r. otёсанная поперечная шпála; a. *hewn sleeper*; którego wszystkie ściany są obrobione.

— **poprzeczny kształtu leżącego I**; n. *Querschwelle von liegenden I förmigen Querschnitt*; r. поперечная шпála леżącej бұквы I; f. *traverse de fer en I dormant*; a. *traverse iron sleeper*.

— **poprzeczny półcynowy**; n. *halb-runde Querschwelle*, *schalkantige unbeschlagene Querschwelle*; r. полукруглая поперечная шпála; f. *traverse demironde*; a. *halfround sleeper*.

— **poprzeczny rozjazdowy, zwrotnicowy**; n. *Extraholz*, *Wechsel-*

schwelle, *Wechselholz*; r. переводная брусъ; f. *traverse d'aiguille*; a. *point-sleeper*, *switch-sleeper*.

— **poprzeczny żelazny**; n. *eiserne Querschwelle*; r. поперечная железная шпála; f. *traverse en fer*; a. *traverse iron sleeper*.

— **pośredni, środkowy**; n. *Mittelschwelle*; r. промежуточная средняя шпála; f. *traverse intermédiaire*; a. *middle sleeper*; podkład poprzeczny, umieszczony nie pod połączeniem szyn.

— **zbiegowy, (sztosowy)**, p. Podkład czołowy.

Podkładka, (bud. kol.); n. *Unterlagsplatte*, *Unterlage*, *Platte*; r. подкладка; f. *cale*, *platine*, *plaque d'about*, *selle*; a. *liner*, *plate*.

— **do haka pociągowego, (wóz)**; n. *Zughaken - Führungsscheibe*; r. подкладная планка потяжнáго крюка; f. *plaque pour guider le crochet*.

— **końcowa, stykowa, (b. kol.)**; n. *Stossplatte*; r. концевáя подкладка; f. *platine de joint*; a. *joint plate*; pod zetknięciem szyn.

— **łańcucha zapasowego, (wóz)**; *Nothketten - Unterlagsscheibe*; r. подкладка запасной цёпи; f. *plaque interieure de chaîne de sureté*.

— **pod krzyżownicą, (bud. kol.)**; n. *Herstück - Unterlagsplatte*; r. подкладка подъ крестовиною.

— **pojedyncza pod szyną, (bud. kol.)**; n. *einzelne Unterlagsplatte*; r. рельсовая одиночная подкладка; f. *platine simple de rail*; a. *bed-plate*, *offset-plate*.

— **podwójna pod szyną, (bud. kol.)**; n. *doppelte Unterlagsplatte*; r. рельсовая двойная подкладка; f. *platine double de rail*; a. *double ground-plate*, *bed-plate*.

— **podłużna do zwrotnicy, zwrotnicowa**; n. *Wechselunterlagsplatte*; r. стрёлочная, переводная продольная подкладка.

— **przebijarki, matryca, (bud. mach.)**; n. *Lochring*, *Lochscheibe*, *Matritze*; r. матрица, подкладка дыропробивательного станка; f. *matrice*; a. *matrix*, *matrice*, *die*, *bette*, *botton die*.

Podkładka struga (stol.); n. *Hobelsohle*; r. подóшва струга, подкладка струга; f. *semelle du rabot, pan d'un rabot*; a. *sole of a plane*.

— **szynowa**, (bud. kol.); n. *Schienen-Unterslagsplatte*; r. рѣльсовая подкладка, рѣльсовая подушка; f. *platine de rail; a. rail-plate, bed-plate, offset-plate*; płyta żelazna umieszczona na podkładzie pod stopą szyny.

— **środkowa**, (bud. kol.); n. *Mittelplatte*; r. промежуточная подкладка; f. *platine intermédiaire*; a. *middle plate*; w środku długości szyny.

— **w obręczy mimośrodowej**, (parw.); n. *Excenterfutter*; r. вкладышь въ эксцентриковомъ кольцѣ; f. *cercle découpé de l'excentrique*.

Podkop, sztolnia, (bud. kol. gór.); n. *Stollen*; r. подкóпъ; f. *mine, tranchée souterraine*; a. *trench, mine*; chodnik podziemny.

Podkowiadło, p. Podstawa kowadła.

Podlampek, kroksztyn lampowy; n. *Lampenarm, Lampenträger*; r. ламповый кронштейнъ; ramie z osadą na lampę.

Podlaterek, podpórka latarniowa, (parw. wóz.); n. *Laternenstütze, Lampenträger*; r. фонарная державка, скóба; f. *porte lanterne, support de lanterne*; a. *lantern-holder*; прѣт z uchem albo czopem do podtrzymywania latarni.

Podleże, (stol.); n. *Blindholz*; r. основаніе; f. *bâti de placage*; a. *ground*; drzewo pod oblogami, czyli na które oblogi się naklejają.

Podłoga, (bud.); n. *Fussboden, Dielenboden*; r. полъ; f. *aire, planche aire*; a. *floor, flooring, boarded floor*.

— **krzyżowa, półposadzka**; n. *Friesboden, Kapuzinerboden*; r. полупаркѣтъ; f. *parquet à frise, demi parquet*; a. *cased floor*; podzielona ramami na pola.

— **mostu**, p. Pomost mostu.

— **ślepa**; n. *Blindboden*; r. чѣрный полъ; f. *faux parquet, fausse aire*; a. *dead floor*; dawana pod posadzkę.

— **w trójnit, w jedlinkę**; n. *Halbparquetboden, Fischgrätfußboden, Fussboden in Fischgräten-Form*; r. штучный полъ, полъ въ ёлку;

f. *parquet à point de Hongrie, à feuilles de fougères, en épi, arête de poisson*; a. *herring-bone-parquetry, fishbone*; podłoga z wąskich i krótkich desek, ułożonych w trójnit.

Podłoże, (bud.); n. *Bettung, Steinlage, Steinsatz*; r. балластъ, каменная вымостка подъ щѣбнемъ; f. *ballast, empierrément*; a. *ballast, boxing-material, metalling*; 1. podsypka, w której się układa podkłady kolejowe lub bruk; 2. pokład kamieni pod żwirowanie drogi.

Podłożenie, (gruntowanie, pokrywanie pierwszym kolorem u malarza); n. *Grundiren, Grundirung, erste Oelanstrich*; r. грунтованіе, подгрунтовка; f. *poser le fond, imbu*; a. *to ground, first coat of oil*.

Podłożyć, gruntować; n. *grundiren*; r. грунтовать; f. *abreuer de couleur, imprimer, apprêter, poser le fond, foncez*; a. *to prime, to ground*; nadanie pierwszego tła, czyli pierwsze pociągnięcie przedmiotu pokostem lub farbą.

Podłużnica, p. Dźwigar drugorzędny.
Podłużny, (wzdłuż); n. *der Länge nach, longitudinal*; r. продольный; f. *en long*; a. *longitudinal*.

Podmajstrzy; n. *Polier*; r. помощникъ мастера, подмастерье; f. *contre-maitre, soumaitre, maitre-ouvrier*; a. *master worker (fore-man)*; rzemieślnik kierujący robotą.

Podmaszynista, p. Pomocnik maszynisty.

Podmycie, (rob. wod.); n. *Unterwaschung, Unterspülung*; r. подмывъ; f. *affouillement*; a. *baring, scouring*.

Podniebienie paleniska, strop paleniska, (parw.); n. *Feuerkastendecke, Decke des Feuerraumes, obere Wandung des Feuerraumes, Feuerungsdecke*; r. нѣбо тóнки; f. *ciel du foyer*; a. *roof, crown, fire-box top*.

— **sklepienia**; n. *Gewölbsleibung, innere Gewölbsfläche*; r. нѣбо свода; f. *intrados, douelle intérieure*; a. *intrados*; wewnętrzna powierzchnia sklepienia.

Podniecać ogień, (parw.); n. *das Feuer schüren, stoehen*; r. усилить огонь; f. *piquer le feu*; a. *to stoke the fire*.

Podnieść, podnosić; n. *heben*; r. *поднять, поднимать*; f. *lever*; a. *to weigh, to lift*.

Podniesienie parowozu, wagonu; n. *Aufhebung, Heben der Locomotive, des Wagens*; r. *подняtie, подъёмка* паровоза, вагона.

Podnośnik, p. Elevator.

Podnoże grobli, (rob. ziem.); n. *Dammsohle, Dammfuss*; r. *подошва дамбы, плотины*; f. *base d'un remblai*; a. *foot*.

Podoba, modła, szablon, p. Prawidło; n. *Lehre, Schablone, Chablone*; r. *шаблонъ, декало*; f. *gabarit, échantillon, calibre*; a. *pattern, gauge, guage*; przyrząd do sprawdzania lub nadawania kształtów i wymiarów.

Podpalenie parowozu, (par w.); n. *Anfeuern einer Locomotive, Anheizen*; r. *растопка* паровоза; f. *allumage d'une locomotive*.

Podponka oprawy łożyska, p. Strzemieź maźniczne.

Podpory, wzmocnienia kotła parowozowego, (parw.); n. *Kesselstützen*; r. *укрѣпленія, подпоры, подбрюшники* паровозного котла; f. *attaches, supports de la chaudière*; a. *brackets of a boiler, boiler-holders, boiler-bearers*.

Podpórka, (bud. mach.); n. *Stütze*; r. *державка*; f. *support, patin, arpuil*; a. *prop, stay*.

— **latarni,** p. Podlatarek.

— **maźnicowa,** (wóz, parw.); n. *Achsenhalter*; r. *буксовая лапа*; f. *plaque de garde*; a. *axle-guard, horn-plate, jaw of frame*.

— **równoleżnic,** (parw.); n. *Parallelleitungsstütze*; r. *упора, поддержка* параллелей; f. *support des glissières*; a. *motion-plate, bracket of guide-bars*.

— **wieszadła,** (wóz, parw.); n. *Federstütze*; r. *рессорная упорка*; f. *tige de pression de ressort*; a. *spindle for spring*.

Podpórki (szytce) skrzyni ogniskowej, (łączące ją z ramą), (parw.); n. *Haken oder Klammern des Feuerkastens*; r. *державки* огневой коробки; f. *agrafes de la boîte à feu*; a. *frame clasps of the fire-box*.

Podróżujący, podróżny, pasażer; n.

Reisender; r. *пассажиръ*; f. *voyageur, passagier*; a. *passenger*.

Podrzucanie parowozu, p. Cwałowanie parowozu.

Podsad, (bud. kol.); n. *Einzel-Unterlage*; r. *опора*; f. *support des rails*; a. *support*; część nawierzchni, podpierająca tok szyn w stosownych odstępach, używana zamiast podkładów.

— **baniasty, podsad Greavego;** n. *schalenförmige Einzelunterlage, glockenförmige Unterlage, Unterlage von Greave*; r. *башневая опора, опора системы Гриве*; f. *calotte, cloche de Greave*; a. *Greave's hollow sleeper*; z żelaza lanego w kształcie odcinka kuli.

— **kamienny;** n. *steinerne Einzelunterlage, Steinwürfelunterlage*; r. *каменная опора*; f. *support en pierre*; a. *stone sleeper-support*.

— **muszlowaty, Grifina;** n. *Griffinsche Einzelunterlage*; r. *раковинчатая опора, опора Грiffinа*; f. *cloche Griffin*; a. *Griffin's sleeper*; z żelaza lanego o powierzchni owalnej falistej.

— **żelazny;** n. *eiserne Einzelunterlage*; r. *железная опора*; f. *support en fer*; a. *iron support*.

Podnienie, p. Wiata.

Podsiębitka, sufitywka, (bud.); n. *Suffitbrett*; r. *подшивка* потолка; f. *cailling*; a. *ceiling-plank*; deska około 2 cm. gruba do opierania stropów.

Podstawa; n. *Untersatz, Fuss*; r. *основание, базисъ*; f. *base*; a. *base*.

— **kominowa,** (parw.); n. *Schornstein-Untersatz*; r. *основание* дымовой трубы; f. *socle d'une cheminée*; a. *socle*.

— **kowadła, pień kowadła, podkowiedło,** (kow.); n. *Ambossblock, Ambossstock, Ambossfutter*; r. *стулъ* наковальни, *основание* наковальни, *шаботъ*; f. *chabotte de l'enclume*; a. *anvil's bed, anvil's stock*.

— **lampy, podlampek;** n. *Lampenfuss, Lampengestelle*; r. *ламповая стойка*; u lampy stojącej.

— **młota,** (bud. mach.); n. *Hammergerüst, Hammergebalk*; r. *молотовой станъ*; f. *soucherie*; a. *tilt-frame, hirst-frame, frame-work*.

- Podstawa obrotnicy**, (bud. kol.); n. *Dreh-scheibemuntergestell*; r. основаніе поворотнаго кру́га; f. *croisillon inférieur d'une plaque tournante*.
 — **parowozu**, p. Rama parowozowa.
 — **warsztatu**, (techn. mech.); n. *Bankrecht*; r. основаніе веретакá, подставка къ веретакú, хлѡпецъ; f. *servante, valet de pied*; a. *support-stock*.
- Podstawek młota**, (bud. mach.); n. *Hammerstützenhalter*; r. пищаль, стойкíи молотовáго стáна; f. *attache d'un marteau*; a. *support of the hammer*.
 — **w tokarni**, suport, utrzymujący noże, (techn. mech.); n. *Auflage, Support*; r. сýппортъ, подручникъ токарнаго станкá; f. *support au tour*; a. *rest, support*.
- Podstopek krokwi**, (bud.); n. *Stichbalken*; r. подмѡга для укосíны, кладень; f. *solive boiteuse, blochet entrail, retroussé*; a. *dragon-piece*.
- Podsyпка**, (bud.); n. *untere Schüttung*; r. нижнйи, пѣрвый слой балáста; f. *balastage, première couche*; a. *bottom-ballasting*.
- Podtorze**, (bud. kol.); n. *Unterbaukrone*; r. подпѡчва, нижнее строеніе жел. дорѡги; f. *sousol d'un chemin de fer*; a. *railway subsoil*; powierzchnia na ktѡrej się układa tor kolejowy.
 — **zapasowe**, (bud. kol.); n. *Blindbahn*; r. запаснѡе нижнее строеніе желѣзной дорѡги; przygotowane do ułożenia drugiego toru w razie późniejszej potrzeby.
- Poduszka do krzyżownic**; n. *Unterlage des Herzstückes*; r. прокладкa для крестовинъ.
 — **maźniczna**, p. Zwiłzak.
 — **szynowa**, p. Podkładka szynowa.
- Podwalina, przycieś**, (bud.); n. *Unterschwelle, Grundschwelle*; r. основнѡй вѣнецъ, замятина; f. *racinal, sablière*; a. *ground sleeper, sill*; dolna belka pozioma w ścianach drewnianych.
- Podwalina**, (wóz), p. Belka podłużna ramy lub spodu.
- Podwozie**, (wóz); n. *Wagenuntergestelle*; r. низъ вагѡна, вагѡнная телѣжка; f. *train de dessous, châssis*; a. *waggon-body, under-carriage*; wiązanie dolne wozu wraz z podłogą.
- Podwyżka toku, przechyłka**, p. Wywyższenie toku zewnętrznego w łukach.
- Podział**; n. *Theilung*; r. раздѣль, дѣленіе, раздѣленіе; f. *partage*; a. *division*.
 — **zajęc**, podział pracy; n. *Arbeits-theilung*; r. распредѣленіе занятій; f. *partage du travail*; a. *division of labour*.
- Podziałka, skala, stopa miary**; n. *Masstab*; r. масштабъ; f. *echelle, règle*; a. *scale*.
- **zębów**, skok zębów; n. *Zahntheilung*; r. дѣленіе, шагъ зубцѡвъ; f. *pas de dents*; a. *back-lash*.
- Podzielić pociąg**, (ruch kol.); n. *einen Zug theilen*; r. раздѣлить пѡѣздъ; f. *dédoubler un train*.
- Podzielność**; n. *Theilbarkeit*; r. дѣлимѡсть; f. *divisibilité*; a. *divisibility*.
- Podziemie, suterena**, (bud.); n. *Kellergeschoss*; r. подвáль; f. *souterrains*; a. *underground-story*; częścí mieszkalna budowli zagłębiona w ziemię.
- Pogłębiak**, (rob. wod.); n. *Bagger*; r. землечерпáтельница; f. *machine à creuser, machine à curer, cure mól*; a. *ballast heaver*; przyrząd do powiększania głębokości przez wybieranie dna.
 — **łyżkowaty, czerpak**; n. *Bagger-schaufel, Handbagger*; r. ручнáя землечерпáтельница, черпáкъ; f. *drague*; a. *drag*; w kształcie dużej łyżki na trzonie osadzonej.
 — **szczypcowaty**; n. *zweiheiliger Kübelbagger*; r. землечерпáтельница въ видѣ щипцѡвъ; kubel na dwie szczęćki w pionowym kierunku przedzielony.
 — **workowy, siatkowy**; n. *Stielbagger*; r. сѣтковáя землечерпáтельница; obręcz żelazna na górnym obwodzie w ostrze ścięta, zaopatrzona we worek lub sieć i osadzona na trzonku.
- Pogłębiarka**, (rob. wod.); n. *Baggermaschine*; r. землечерпáтельница машинá; f. *drague mécanique, drageur*; a. *dredging-engine*; maszyna do pogłębiania.

- Pogłębiarka czerpakowa, tyżkowa;** n. *Schaufelbaggermaschine*; r. землечерпательная машина съ черпаками; заоратrzona czerpakami zamiast kublów.
- **kubłowa;** n. *Eimerkettenbaggermaschine, Kübelbaggermaschine*; r. цѣпичная землечерпалка съ ведрами; f. *dragueur à chaîne*; z przyrządem różnicowym o kublach.
- **parowa;** n. *Dampfbagger*; r. паровая землечерпательная машина; f. *môle à vapeur*; a. *steam-dredger*; poruszana siłą pary.
- **ssaça;** n. *Pumpenbaggermaschine*; r. землечерпательная всасывающая машина; która ziemię rozrzedzoną za pomocą pompy w górę wydobywa.
- Pogotowie** (ruch kol.); n. *Bereitschaft*; r. готовность; np. trzymanie maszyny w stanie zdolnym do służby.
- Pogrzebacz, pogrzebak,** p. Grzebak.
- Pojazd, pojazd kolejowy, (wóz);** n. *Fahrzeug, Eisenbahnfahrzeug*; r. вагонъ; f. *véhicul*; przyrząd na kołach urządzony do wożenia.
- **drogowy, wóz drogowy, pospolity,** (ruch kol.); n. *Strassenfahrzeug, Fuhrwerk, Räderfahrzeug*; r. обыкновенная телега, повозка; f. *véhicule*; a. *cart*; wszelki sprzęt służący do jazdy po drodze zwyczajnej.
- **wóz szerokotorowy, wązkotorowy,** (ruch kol.); n. *breitspuriges, schmalspuriges Betriebsmittel*; r. ширококолейный вагонъ; f. *materiel à large section, materiel à section étroite*; o rozstawie kół szeroko lub wązkotorowej.
- **zapasowy, (ruch kol.);** n. *in Reserve stehendes Fahrzeug*; f. *materiel parqué*; stojący w pogotowiu do użycia w razie potrzeby.
- Pojemność, objętność, objętość;** n. *Fassungvermögen, Laderaum, Hohlraum, Inhalt*; r. вмѣстимость, ёмкость; f. *capacité, contenance*; a. *capacity*; zdolność pomieszczenia we wnętrzu swoim pewnej ilości jakiegokolwiek ciała.
- (elekt.); n. *Capacität*; r. вмѣстимость; f. *capacité*; a. *capacity*; ilość elektryczności, jaką może pomieścić zgęszczalnik przy jednostce potencjału tej elektryczności, czyli ilość tej elektryczności podzieloną przez jej potencjał.
- Pojne** (taryf.); n. *Tränkgebühr*; r. плата за водопой; f. *frais d'abrevoir*; należytość za pojenie bydła podczas przewozu tegoż koleją.
- Pokład, warstwa;** n. *Schichte*; r. шихта, слой; f. *cours, assise*; a. *course, bed*.
- Pokład belek, (bud.);** n. *Trammlage, Balkenlage*; r. половеія, потолочныя балки; f. *solivure, empouterie*; a. *framing of joints*.
- **faszynowy, (rob. wod.);** n. *Faschinenlage*; r. фашинный рядъ; f. *rang de sancissons*; a. *row or course of fascines*.
- **mostu, (bud. most.);** n. *Brückenbahngerippe*; r. мостовая площадка, остовъ моста; f. *carcasse du pont*; a. *framing*; dźwigary poprzeczne i podłużne drugorzędne, utrzymujące pomost.
- **mostu obrotowego, obrotnica mostu, (bud. most.);** n. *Drehbrückenbahn, Drehbrückenbelag*; r. половеій настіль поворотнаго моста; f. *tablier d'un pont tournant*; a. *flooring of a turn-bridge*; część ruchoma mostu obrotowego.
- **na parowozie,** p. Pomost na parowozie.
- **obrotnicy, (bud. kol.);** n. *Drehscheibenplateau*; r. площадка поворотнаго крѳга; f. *Plateau d'une plaque tournante*.
- Pokost, (matr.);** n. *Firniss, Lackfirniss, Lack*; r. лакъ, варѣное масло, олифа; f. *verniss*; a. *varnish*; płyn, posiadający własność tworzenia twardej, zazwyczaj przejrzystej i połyskującej powłoki.
- **kopalowy;** n. *Copalfirnis*; r. копаловый лакъ; f. *verniss de copal*; a. *copal-varnish*; składa się z oleju lnianego i kopalu.
- **olejny;** n. *Oelfirniss, Leinölfirniss*; r. масляный лакъ; f. *verniss à l'huile*; a. *oil-varnish*; olej lniany wygotowany z tlenkiem ołowiu.
- **smołowy, smołowcowy;** n. *Asphaltlack*; r. смоляной лакъ, асфальтовый лакъ; f. *verniss à l'asphalte*; a. *black-japan*; smołowiec roztwo-

rzony w terpentynie lub benzynie, używany do powlekania żelaza.

Pokost szybkoschnący; n. *Siccativfirniss* *Trockenfirniss*; r. скоросохнувший лакъ, лакъ - сикативъ; f. *vernissiccatif*; a. *siccative varnish*.

— **terpentynowy, pokost olejkowy**; n. *Terpentinölfirniss*; r. терпентинный, скипидарный лакъ; f. *verniss à l'essence de térébenthine*; a. *turpentine-lak-varnish*; terpentyna lub inny olejek wysokokowy służy jako środek roztwarzający.

— **wyskokowy**; n. *Weingeistfirniss*, *geistiger Firniss*; r. спиртовый лакъ; f. *verniss à l'esprit de vin*, *verniss spiritueux*, *laques à l'alcool*; a. *spirit-varnish*; wyskok, służący jako środek roztwarzający dla żywicznych składników.

— **żelazny**; n. *Eisenlack*; r. желѣзный лакъ; f. *verniss à fer*; a. *iron-varnish*.

— **żywiczny**; n. *Harzölfirniss*; r. смолистый, камедистый лакъ; burzтын, kopal lub inna żywica, roztworzona w ciężkim oleju żywicznym.

Pokostnia, lakiernia, (techn. mech.); n. *Lakirerei*, *Lakirerwerkstätte*; r. малярная; f. *atelier de vernissage*; miejsce lub zakład, w którym się pokostuje.

Pokostować; n. *lakiren*; r. лакировать, олифить; f. *vernir*, *vernisser*; a. *to varnish*.

Pokostowanie (lakierowanie); n. *Firnissfabrik*; r. лаковый заводъ; f. *fabrique de vernis*; miejsce lub zakład wyrobu pokostu.

Pokostownia, (techn. mech.); n. *Firnissfabrik*; r. лаковый заводъ; f. *fabrique de vernis*; miejsce lub zakład wyrobu pokostu.

Pokościarz, pokostnik, pokostownik, lakiernik; n. *Lakirer*; r. лакировщикъ; f. *vernisseur*; robotnik zajęty pokostowaniem.

Pokój, izba, (bud.); n. *Zimmer*, *Stube*; r. комната; f. *chambre*; a. *chamber*, *room*.

— **dla dam**, (ruch kol.); n. *Damenzimmer*; r. дамская комната; f. *cabinet pour les dames*; a. *lady's room*.

— **gościenny**, (ruch kol.); n. *Gastzimmer*, *Fremdenzimmer*, *Betriebs-*

zimmer; r. комната для чиновниковъ; дижурная комната; f. *chambre d'hôte*; służy do umieszczenia przybywających w służbie urzędników.

Pokrowiec, p. Powłoka.

Pokrycie kasowe, (kas.); n. *Cassadecung*; r. оправданіе счѣта; f. *comblement d'un deficit*.

— **kotła**, p. Płaszcz kotła.

— **suwaka, występ suwaka**, (parw.) n. *Schieberdeckung*, *Deckfläche des Schiebers*, *Ueberlappung*; r. перекрышка золотника; f. *recouvrement d'un tiroir*; a. *overlap of slide-valve*.

— **wewnętrzne lub zewnętrzne suwaka**, (parw.); n. *innere oder äussere Schieberüberdeckung*; r. внутрѣнная или наружная перекрышка золотника; f. *recouvrement interieur ou exterieur*; część krysy suwaka sięgająca po za upusty parowe, ku wnętrzu stawidła lub w kierunku od środka.

Pokrywa cylindra parowego, dno, przykrywa cylindra parowego, (bud. mach.); n. *Cylinderdeckel*; r. крышка пароваго цилиндра; f. *covercle*, *couverte du cylindre à vapeur*, *boîte de cylindre*; a. *cylinder-cover*, *cylinder-lid*.

Pokrywka, nakrywka; n. *Deckel*; r. крышка; f. *covercle*; a. *cover*, *lid*.

— **dławniczy**, (parw.); n. *Stopfbüchsendeckel*; r. крышка пеньковой коробки въ сальникъ; f. *chapeau d'une boîte à étoupes*, *couronne de la presse-étoupe*; a. *gland of a stuffing-box*; nasada zewnętrzna, wieko szczelnizki.

— **maźniczy**, (wóz); n. *Schmierdeckel*, *Achsbüchsendeckel*; r. крышка смазочной коробки; f. *bouchon de graissage*, *covercle d'une boîte à graisse*; a. *axle-box cover*.

— **włazu, przykrywka włazu**, (bud. mach.); n. *Mannlochdeckel*; r. люковая крышка, крышка для люковъ; f. *covercle du trou d'homme*; a. *man-hole cover*.

— **panewki**, (wóz, parw.); n. *Lagerdeckel*, *Pfannendeckel*; r. крышка подшипника; f. *chapeau de palier*; a. *cap-piece*, *plumber-block-cover*.

— **suwakowa, przykrywka skrzynki**,

- suwaka**, (parw.); n. *Schieberkastendeckel*; r. золотниковая крышка, крышка золотниковой коробки; f. *couvercle de boîte à tiroir*; a. *valve-casing-cover*.
- Pokwitowanie**, n. *Quittung*; r. квитанция, росписка въ получѣніи; f. *quittance, acquit, reçu*.
- z odbioru towaru do przewozu, poświadczenie nadawcze, receptis nadawczy, (ruch kol.); n. *Aufgabzrecepisse*; r. росписка въ принятіи товара для отправленія; f. *recepisse, reçu des colis au transport*; dowód przyjęcia towaru do przewozu.
- Polano**, szczapa, szczera; n. *Scheit, Holzscheid*; r. полѣно; f. *bûche*; a. *log, billet*.
- Pole elektryczne**, (elekt.); n. *electrisches Feld*; r. электрическое поле; f. *champ électrique*; przestrzeń, w której siły elektryczne wywierają działanie.
- magnetyczne, (elekt.); n. *magnetisches Feld*; r. магнитное поле; f. *champ magnétique*; przestrzeń, w której siły magnetyczne wywierają działanie.
- Polerowanie**, p. Szlifowanie.
- Polewa sklepienia**, p. Zalewa sklepienia.
- Policzki imadła**, p. Szczęki imadła.
- Politura**, (stol.); n. *Politur*; r. политура; f. *poli*; a. *polish*.
- szelakowa, n. *Schellakpolitur*; r. шеллаковая политура; f. *vernix*; a. *french polish*.
- woskowa, (stol.); n. *Wachspolitur*; r. восковая политура; f. *poli à la cire*; a. *wax-polish*.
- Politurowanie, polerowanie, gładzenie**, (stol. metal.); n. *Poliren, Glätten*; r. полировка, полировка; f. *polir, polissage, poliment, doucir*; Poła, p. Półczyna. [a. *polishing*.
- Połać dachu**, (bud.); n. *Dachseite*; r. скать крыши; f. *pan d'un comble*; a. *pan of a roof*; każda ze stoczystych powierzchni dachu.
- Połączenie**; n. *Verbindung*, r. соединѣніе; f. i a. *joint*.
- bezpośrednie; n. *directe Verbindung*; r. прямое сообщеніе.
- dwóch torów (drogi żelaznej), (bud. kol.); n. *Verbindung, Gleisanschluss*; r. соединѣніе двухъ путей желѣзной дороги, переходъ съ пути на путь; f. *junction*; a. *junction*.
- Połączenie parowozu z tendrem**; n. *Verbindung vom Tender und Locomotive*; r. соединѣніе паровоза съ тендеромъ; f. *assemblage du tender à la machine*.
- szyn, zetknięcie szyn, styk szyn, (bud. kol.); n. *Schienen-Stossverbindung, Schienenstoss*; r. соединѣніе рѣльсовъ, стыкъ, соприкосновѣніе рѣльсовъ; f. *joint des rails, assemblage des rails*; a. *joint of rails*; злчченіе двѣхъ шын на zetknięciu.
- międzypodkładowe, międzyprogowe, wiszące, styk międzyprogny; n. *schwebende Schienenstossverbindung, schwebender Stoss, freier Schienenstoss*; r. свободное, висячее стыковое соединѣніе рѣльсовъ, т. е. между шпалами; f. *joint à port de faux, joint suspendu*; a. *free joint*; między dwoma podkładami poprzecznymi.
- szyn naprzemianległe, styk naprzemianległy, styk na przewięź; n. *verwechselter Schienenstoss*; r. крестообразный стыкъ рѣльсовъ; f. *joint alterné, croisé*; a. *alternate joint of rails*.
- szyn ołubkowane, styk ołubkowany; n. *verlaschter Schienenstoss*; r. стыковое соединѣніе рѣльсовъ накладками; f. *joint éclissé*; a. *fished joint*.
- szyn podparte, styk podparty; n. *fester Schienenstoss, ruhende Schienenverbindung, feste Stossverbindung*, r. подопрѣнное стыковое соединѣніе рѣльсовъ; f. *joint fixe, joint appui, joint sur un appui*; a. *fixed joint*; umieszczone na podkładzie przy nawierzchni o podkładach poprzecznych.
- zębate; n. *Zahnverbindung*; r. зубчатое соединѣніе, соединеніе въ зубъ.
- Połączniki szynowe**, p. Przybory do szyn.
- Położenie mioteł faszynowych**, wyrzutka faszynowa, (rob. wod.); n. *Faschinentausschusslage*; r. укладка ивовыхъ вѣщ.
- Połysk**; n. *Glanz, Lüster*; r. доскъ,

- блескъ, глянецъ; f. *lustre*; a. *lustre*.
- Pomiar**, (miern.); n. *Vermessung*; г. измѣрѣніе; f. *mesurage*; a. *survey*; czynność mierzenia.
- Pomocnik kotlarski**; p. *Kesselschläger*, *Kesselschmiedhelfer*; г. клѣпальщикъ.
- **kowalski**, **młotownik**, **młotnik**; n. *Zuschläger*; г. молотобѣецъ; f. *frappeur*; a. *striker*; pomocnik pracujący w kuźni pod kierunkiem i podług wskazówek kowala.
- **maszynisty**, **podmaszynista**; n. *Locomotivführerlehrling*; г. помощникъ машиниста; f. *aide-mécanicien*, *apprenti*, *élève mécanicien*; a. *mechanician's mate*; przydzielony maszyniście do pomocy i nauki.
- **ociągowego**, **konduktora**; n. *Aushilfsconductor*; г. помощникъ кондуктора.
- Pomost mostu** (podłoga mostu, pokład z bali lub desek), (bud. most.); n. *Rückenbelag*, *Brückendecke*, *Brückentafel*, *Brückenbahn*; г. половой настилъ моста, мостовая настилка; f. *tablier d'un pont*; a. *bridge-planking*, *rod-way of a bridge*.
- **hamulcowy**, **nad hamulcem**, (wóz); n. *Bremsenplateau*; г. тормазная площадка; f. *plate-forme d'un frein*; a. *plate-forme of a brake*; pomost u wozu przy stanowisku hamulcowym.
- **ładunkowy**, **ładownia**, **nakładnia**, **rampa ładunkowa**, (bud. kol.); n. *Aufladerampe*; г. нагрузная платформа, рампа; f. *quai de chargement*.
- **na parowozie** (pokład), (parw.); n. *Locomotiv-Plattform*, *Führerstand*; г. площадка для машиниста, паровозная площадка; f. *plate-forme*, *plancher*, *d'une locomotive*; a. *foot-plate*, *plate-form*, *supporting-board*; miejsce dla obsługujących.
- **obrotowy**, p. **Obrotnica**.
- **suwany**, p. **Przesuwnica**.
- **wagowy**, (ruch kol.); n. *Brückenaageplateau*; г. вѣсовый помостъ; f. *plate-forme du pont à bascule*.
- Pompa**, (bud. mach.); n. *Pumpe*, *Pump-*
- apparat*, *Pumpwerk*; г. насосъ; f. *pompe*, *pomperie*; a. *pump*, *pump-work*.
- Pompa hydrostatyczna**; n. *Pumpe mit hydrostatischem Gestänge*; г. гидростатической насосъ.
- **obrotowa**, o **tłoku obrotowym**; n. *Rotationspumpe*; г. вращательный насосъ, коловратный насосъ; f. *pompe à rotation*, *pompe rotative*, *pompe française*; a. *rotary pump*.
- **odśrodkowa**, **centryfugalna**; n. *Centrifugalpumpe*; г. центробѣжный насосъ; f. *pompe centrifuge*; a. *centrifugal pump*.
- **o działaniu pojedynczem**; n. *ein-fachwirkende Pumpe*; г. насосъ прямого дѣйствія; f. *pompe à simple effet*; a. *single acting pump*.
- **o działaniu podwójnem**; n. *doppel-wirkende Pumpe*; г. насосъ двойнаго дѣйствія; f. *pompe à double effet*; a. *double acting pump*.
- **oziębiająca**; n. *Kaltwasserpumpe*; г. насосъ холодной воды; f. *pompe à eau froide*; a. *cold-water-pump*.
- **parowa**; n. *Dampfpumpe*; г. паровой насосъ; f. *pompe à vapeur*; a. *steam-pump*.
- **podnosząca**; n. *Heberpumpe*, *Hubpumpe*; г. подъемный насосъ; f. *pompe soulevante*, *pompe élévatoire*; a. *lifting pump*.
- **powietrzna**; n. *Luftpumpe*; г. воздушный насосъ, пневматической насосъ; f. *machine pneumatique*, *pompe pneumatique*, *pompe à air*; a. *pneumatic-machine*, *air-pump*.
- **ručzna**; n. *Handpumpe*; г. ручной насосъ; f. *pompe à main*, *pompe à bras*, a. *hand-pump*.
- **smoczkowa**, **smoczek**, **inżektor**; n. *Dampfstrahlpumpe*, *Injector*; г. инжекторъ, питательный насосъ; f. *injecteur*; a. *injector*.
- **sprężona**, **pompy sprężone**; n. *Pumpe mit doppelten Kolben*; г. насосъ съ двойнымъ поршнемъ; f. *pompe à double piston*; a. *double piston pump*; pompy o dwóch tłokach posuwistych.
- **ssaąca**; n. *Saugpumpe*; г. всасывающий насосъ; f. *pompe aspirante*; a. *sucking-pump*, *suction pump*.

- Pompa ssąco-podnosząca**; n. *Saug- und Heberpumpe, Saug- und Hubpumpe*; r. подъёмно-всасывающий насосъ; f. *pompe aspirante et soulevante*; a. *sucking and lifting pump*.
- **ssąco-łtocząca**; n. *Saug- und Druckpumpe*; r. нагнетательно-всасывающий насосъ; f. *pompe aspirante et foulante*; a. *sucking and forcing pump*.
- **teńnicza, pulsometr**; n. *Dampfmaschinenpumpe, Pulsometer*; r. пульсометръ; f. *pulsomètre*; a. *pulsometer*.
- **łtocząca**; n. *Druckpumpe*; r. нагнетательный насосъ; f. *pompe foulante, refouleur*; a. *forcing pump*.
- **łtokowa, o łtoku posuwistym**; n. *Kolbenpumpe*; r. поршневый насосъ; f. *pompe à piston*; a. *piston pump*.
- **wahadłowa, pompa o łtoku wahadłowym**; n. *Pumpe mit oscillirenden Kolben, Oscillationspumpe*; f. *pompe à oscillation, pompe à piston oscillant*; a. *pump with oscillating piston*.
- **wdychająca, ekshaustor**; n. *Saugpumpe, Saugsatz*; r. всасывающий насосъ; f. *pompe aspirante*; a. *exhaustor, sucking pump*.
- **wodna, pompa do wody gorącej**; n. *Warmwasserpumpe*; r. насосъ горячей воды; f. *pompe à eau chaude*; a. *hotwater-pump*.
- **zasilająca**; n. *Speisepumpe*; r. питательный насосъ; f. *pompe alimentaire, pompe d'alimentation*; a. *feed-pump*.
- Pomprować**; n. *pumpen*; r. дѣйствовать помпою, выкачивать; f. *servir une pompe, pomper*; a. *to pump, to pump out*.
- Pomrowanie**; n. *Pumpen*; r. качаніе.
- Pomylić, przekreślić telegram (depeszę)**. (tel.); n. *verstümmeln ein Telegramm*; r. ошібка въ телеграммѣ; f. *dénaturer une dépêche*.
- Pomysł**, p. Projekt.
- Pomuwacz wagonów, wozów, czyszciciel**; n. *Wagenputzer*; r. мойщикъ вагоновъ; f. *nettoyeur des wagons*.
- Ponik**, (rob. ziem.); n. *unterirdischer Wasserlauf, Wasserader*; r. подземное теченіе воды; f. *bétoire*; naturalny podziemny przewód wody.
- Ponośnik tokarni, wózek tokarni, (tok.)**; n. *Support, Auflage der Drehbank*; r. суппортъ, подручникъ токарнаго станка; f. *support au tour*; a. *rest, support*.
- Popielnica, dół gąsiny**; (b.kol.) n. *Putzkanal, Putzgrube, Aschengrube, Löschgrube, Feuergrube*; r. паровозный тушительный каналъ, тушительная яма, кочегарная, выгребная яма; f. *fosse aux cendres, fosse à piquer le feu*; a. *ash-pit*; dół obmurowany, nad którym czyszcza parowozu.
- Popielniczka (w powozie), (wóz)**; n. *Aschenschale, Aschenpfanne*; r. пепельница; f. *cendrier*.
- Popielnik**, (parw.); n. *Aschenkasten*; r. поддувало, зольникъ; f. *cendrier (d'une locomotive)*; a. *ash-pit, ash-pan, ash-hole, ash-box*; przezstrzeń pod rusztami, w której zbiera się popiół.
- Popiół**; n. *Asche*; r. пепель, зола; f. *endre*; a. *ashes*.
- Porłatność kolei**, (ruch kol.); n. *Rentabilität einer Eisenbahn, Ertrag*; r. доходность желѣзной дороги; f. *redement d'un chemin de fer*.
- Poprzecznicza**, p. Belka poprzeczna.
- Poprzedzanie katowe mimośrodków**; (bud. mach.) n. *Voreilen in Folge Verstellung des Excentrics um den Voreilungswinkel*, r. угловое опереженіе эксцентриковъ; f. *avance cengulaire*; przesadzanie mimośrodków na pewien kąť od 10° do 30° od linii centralnej obydwóch mimośrodków dla liniowego wyprzedzenia suwaka.
- **odpływu pary**; n. *Voreilen für die Exhaustion, Voröffnung des Auslasskanal*; r. опереженіе выпуска пара; f. *avance à l'échappement*.
- **ociągu**, p. Prześciąg.
- **prześciąg, wyprzedzanie**, (bud. mach.); n. *Voreilung, Voreilen*; r. опереженіе, обгонка; f. *avancement, avance du tiroir*; a. *lead*.
- **przypływu pary**; n. *Voreilen für den Eintritt, Voröffnung des Einlasskanal*; r. опереженіе впуска пара; f. *avance à l'admission*.
- **suwaka, t. j. ruch suwaka, wyprzedzający ruch tłoka cylindra parowego**; n. *Voreile des Schiebers*; r. опереженіе золотника; f. *avance du tiroir*; a. *lead of slide-valve*.

- Poprzedzanie suwaka linijne, prześcieg liniyny;** n. *lineare Voreilung des Schiebers*; r. линейное опережение золотника; f. *avance rectiligne du tiroir, linéaire*; a. *lineal lead of slide-valve*.
- Popychanie pociągu, (ruch kol.);** n. *Schieben des Zuges*; r. толканіе по́взда, f. *poussée d'un train*.
- Porcelana, (matr.);** n. *Porzellan*; r. фарфоръ; f. *porcelaine*; a. *porcelain*.
- Poręcz;** n. *Geländer*; r. поручень, перило; f. *barrière, garde-corps-barrière*; a. *railing balusters, balustrade*.
- **pochwył;** n. *Handgriff, Laufstange*; r. поручень; f. *main-courante, main coulante*; a. *hand-rail, stair-rod*.
- **hamulcowa, (wóz),** n. *Bremsengeländer*; r. тормазной поручень; f. *balustrade, gallerie*.
- **mostu, (bud. most.);** n. *Brückengeländer*; r. перила, поручни моста, парапётъ мостá; f. *parapet d'un pont, garde-corps*; a. *parapet, balustrade*.
- **przy mostku (spuszczanym w wozach osobowych), (wóz);** n. *Geländer. Galerie*; r. поручень при откидной площадкѣ; f. *galerie*.
- Poręcze naokoło parowozu, (parw.);** n. *Galerie der Locomotive, Laufrahmen, Geländer zu beiden Seiten des Führerstandes*; r. поручни кругомъ паровоза; f. *balustrade, galerie d'une locomotive*.
- Poręczenie, poręka, rękojmia, odpowiedzialność, gwarancya;** n. *Haftbarkeit, Haftpflicht, Haftung, Garantie, Versicherung*; r. гарантія, ручательство; f. *garantie, responsabilité*; a. *guarantee*; za niedotrzymanie umowy, za szkodę, za uszkodzenie lub zagubę towaru.
- **odsetek, (bud. kol.);** n. *Zinsen garantie*; r. гарантія процéntовъ; f. *garantie d'intérêts*.
- Poręczne, wadyum, kaucya, (bud. i ruch kol.);** n. *Vadium, Caution*; r. залогъ; f. *caution*; zastaw złożony przy licytacyi (przetargu), służy jako poręka dotrzymania
- Poręka, p. Poręczenie. [warunków.**
- Porządek, (arch.);** n. *Säulenordnung*; r. орденъ; f. *ordre de colonnes*; a. *order of columns*; układ podnóza, słupa i belkowania, ujęty w stałą formę.
- **ateński;** n. *attische Säulenordnung*; r. аттичскій орденъ; f. *ordre attique*; a. *attic order*.
- **dorycki;** n. *dorische Säulenordnung*; r. доричскій орденъ; f. *ordre dorique*; a. *doric order*.
- **joński;** n. *jonische Säulenordnung*; r. іоничскій орденъ; f. *ordre ionique*; a. *ionic order*.
- **koryncki;** n. *korinthische Säulenordnung*; r. коринтскій орденъ; f. *ordre corinthien*; a. *corinthian order*.
- **mieżany;** n. *gemischte Ordnung*; r. слóжный, смѣшанный орденъ; f. *ordre composite*; a. *composite or compound order*.
- **rzymski;** n. *römische Ordnung*; r. римскій орденъ; f. *ordre romain*; a. *roman order*.
- **toskański;** n. *toskanische Ordnung*; r. тосканскій орденъ; f. *ordre toscan*; a. *tuscan order*.
- Posada;** n. *Dienststelle, Anstellung*; r. должнóсть; f. *service*; a. *place of service*.
- **zastrzałów, opora łuku lub sklepienia, (bud);** n. *Auflager der Strebe, Widerlage des Bogens, Gewölbssohle*; r. пята свóда, опóра свóда; f. *lit de somier*; a. *bed for the springers*; płaszczyna za zwyczaj pochyła, stanowiąca oporę zastrzału, łuku lub sklepienia.
- Posadzka, (bud.);** n. *Parquetboden, getäfelter Fussboden*; r. паркётъ; f. *parquet d'assemblage, de plancher, parquetterie*; a. *inlaid floor*.
- Poskramiak, p. Regulator.**
- Posłaniec umyślny, (ruch kol.);** n. *Dienstmann, Exyressbote*; r. посильный; f. *expres*; a. *expres messenger*.
- Posługacz tłumokowy, tragarz, (ruch kol);** n. *Gepäcksträger*; r. носильщикъ; f. *porteur des bagages, commissionair*; a. *porter*.
- Posrebrzać, p. Srebrzyć.**
- Postać, kształt, (bud.);** n. *Gestalt, Form*; r. форма; f. *figure, forme*; a. *form*; ograniczenie przestrzeni wypełnionej materją.
- Postawy do walców, oprawa walców,**

- stanina walców (sztendry), (bud. m.); n. *Walzen-Ständer, Walzen-Gestell*; r. станіны прокатнаго станка; f. *cage des cylindres fermes, châssis*; a. *housing-frames*.
- Posterunek telegraficzny**, (tel.); n. *Telegraphenamt-Station*; r. телеграфный постъ; f. *poste, bureau télégraphique*; a. *telegraph-office*.
- Postojowe, stajenne**, (taryf.); n. *Standgeld*; r. плата за постой (животныхъ); f. *frais de stationnement*; należytość za dłuższy pobyt zwierząt na dworcu kolejowym.
- Postój**, (ruch kol.); n. *Aufenthalt, Zugsaufenthalt*; r. стоянка, остановка; f. *temps d'arrêt*; czas zatrzymania się pociągu na stacyi.
- Postronek**; n. *Strick, Strang*; r. верёвка; f. *corde*; a. *string, rope*.
- Poszukiwanie**, p. Reklamacya.
- Pośredniczący**; n. *Intervenirender, Vermittler*; r. посредникъ; f. *intermédiaire*.
- Pośredniczenie, pośrednictwo**, p. Uczestnicwo.
- Pośrednik towarowy**, (ruch kol.); n. *Spediteur*; r. комиссіонеръ; f. *commissionnaire-expéditeur, intermédiaire, expéditionnaire*; a. *speditioner*.
- Poświadczenie**; n. *Bestätigung*; r. заведѣтельство; f. *confirmation*.
- odbioru, p. Dowód doręczenia.
- nadawcze, p. Pokwitowanie.
- składu, (ruch kol.); n. *Lagerschein, Lagerzettel*; r. росписка въ припітїи товара на хранѣніе; f. *certificat d'entreposage*; kartka, zawierająca poświadczenie złożenia na skład towaru.
- uszkodzenia, stwierdzenie uszkodzenia, ubytku, (ruch kol.); n. *Feststellen einer Beschädigung von Manco*; r. заведѣтельство о поврежденїи; f. *constater un avarie — un manquement*.
- ważenia, wagi; n. *Wiegeschein, Wiegezettel, Wagschein*; r. заведѣтельство произведѣнной перевѣзки; f. *certificat de pesage, a. weighing-ticket*.
- Potas**, (metal.); n. *Kalium*; r. калий; f. i a. *potassium*.
- Potasowiec**, p. Kruszec ługowcowy.
- Potaż**; n. *Potasche*; r. поташъ; f. *carbonate de potasse*; a. *carbonate of potassium*; węglan potasu.
- Potencyał, potęga ciała**, (elekt.); n. *Potential*; r. потенціалъ; f. i a. *potential*; możebnie największy zasób pracy mechanicznej, który ciało w sobie zawiera. = $\int \frac{dm}{r}$.
- punkta, linie, powierzchnie równego potencyału; n. *Puncte, Linien, Flächen des gleichen Potentials*; f. *points, lignes, surfaces, équi potentiels*.
- Potęga**, (mat.); n. *Potenz*; r. степенъ; f. *puissance*; a. *power*; iloczyn czynników równych.
- druga, kwadrat; n. *zweite Potenz, Quadrat, Quadratzahl*; r. квадратъ, вторая степенъ; f. *carré*; a. *second power*.
- trzecia, sześciang; n. *dritte Potenz, Kubus*; r. кубъ, третья степенъ; f. *cube*; a. *cube*.
- Potęgowanie, podnoszenie do potęgi**, (mat.); n. *Potenziren*, r. возвышеніе въ степенъ; f. *élévation aux puissances*; a. *involution*; działanie, zapomocą którego tworzy się potęga liczby lub ilości.
- Potrzeby, wyposażenie**, (bud. i ruch kol.); n. *Ausrüstung*; r. принадлежноти; f. *accessoires*.
- Potwierdzenie**, (ruch kol.); n. *Bestätigung*, r. удостовѣрненіе; f. *homologation*; udowodnienie odbioru lub dokonanej czynności.
- wzajemne; n. *Empfangs- und Gegengeschein*; f. *quittance du destinataire et contrequittance pour billets*.
- Powierzchnia**, (geom.); n. *Oberfläche*; r. повѣрхность; f. *surface*; a. *surface*.
- biegowa koła, toczna, potoczna koła, (wóz); n. *Radlauffläche*; r. повѣрхность катанїа колеса; f. *périphérie d'une roue*; a. *rim of wheel*.
- ogrzewawcza, ogrzewalna, (parw.); n. *Heizfläche, Erwärmungsfläche*; r. повѣрхность, нагрѣва, нагрѣвательная повѣрхность; f. *surface de chauffe*; a. *heating-surface, flue-surface*; ściany kotła wystawione na płomień i działanie gorącego powietrza.

- Powierzchnia ogrzewawcza (ogrzewalna)** bezpośrednia; n. *directe Heizfläche*; r. непосредственная поверхность нагрева; powierzchnia wewnętrzna.
- **ogrzewawcza, ogrzewalna pośrednia**; n. *indirecte Heizfläche*; r. посредственная поверхность нагрева; wewnętrzna powierzchnia rur płomiennych czyli ogniowych.
- **rusztów**; (bud. mach.); n. *Rostfläche*; r. площадь колосниковъ, поверхность колосниковой решетки; f. *aire de grille, surface de la grille*; a. *area of fire-place, grate-area, gratings surface*.
- **skośna**; n. *schräge oder schiefe Fläche*; r. косая поверхность.
- Powierzchnie trące**; n. *Reibungsflächen*; r. трущиеся поверхности.
- Powierzchnia usuwowa**, (rob. ziem.); n. *Rutschfläche*; r. поверхность сползания, сдвига; f. *surface de glissement*; a. *surface of land-slip*; ślizka powierzchnia pokładu ziemi lub skały, po której wierzchnia warstwa ziemi się nsuwa.
- **złomu, odłamu, przetomu**; n. *Bruchfläche*; r. поверхность излома; f. *surface de cassure*; a. *surface of fracture*.
- Powietrze**, (fiz.); n. *Luft*; r. воздухъ; f. i a. *air*.
- **atmosferyczne**; n. *atmosphärische Luft*; r. атмосферный воздухъ; f. *air atmosphérique*; a. *atmospherical air*.
- **zgęszczone**, (fiz.); n. *condensirte Luft*; r. сжатый воздухъ; f. *l'air condensé*.
- Powietrzna, powietrzokrag, atmosfera, przestwór powietrzny**, (fiz.); n. *Atmosphäre*; r. атмосфера; f. *atmosphère*; a. *atmosphere*; osłona gazowa otaczająca ziemię.
- Powietrzomierz, aerometr**, (fiz.); n. *Aerometer, Luftmesser*; r. аеромётръ, воздухомётръ; f. *aéromètre*; a. *aerometer*; przyrząd do mierzenia gęstości powietrza.
- Powinowactwo chemiczne**, (ch.); n. *Affinität, chemische Verwandtschaft*; r. химическое сродство; f. *affinité*; a. *chemical affinity*.
- Powłoka, pokrowiec, kaptur, osłona**; n. *Ueberzug, Decke*; r. чехоль, чохль; f. *coiffe*; a. *cap*.
- Powłoka**; n. *Anstrich*; r. окрашивание, окраска; f. *peinturage*; a. *coat, painters-work*.
- Powódz, wylew**, (rob. wod.); n. *Ueberschwemmung*; r. наводнение, поводье; f. *inondation*; a. *inundation*.
- Powóz**, p. Wóz osobowy. [*dation*].
- Powtarzanie kątów (mier.)**; n. *Repetiren der Winkel*; r. повторение угловъ; f. *répétition des angles*; a. *repetition of the angles*; kilkakrotnie celowanie lunetą dla jednego odczytu w celu dokładniejszego zmierzenia kąta.
- Powziątek**, p. Zaliczenie.
- Pozieście, przyzienie**, (bud.); n. *Untergeschoss, Erdgeschoss, Parterre*; r. первый этажъ; f. *rez de chaussée*; a. *basement-story*; przestrzeń od cokołu lub podwaliny przy ziemi leżącej, do pierwszej leżni stropowej.
- Pozium**, (bud. kol.); n. *Niveau, Horizontale, Horizont*; r. горизонтъ, уровень; f. *niveau, horizon*; a. *level, horizon*.
- **nawierzchni, poziom torowiska**, (bud. kol.); n. *Nivelette*; r. уровень рельсовъ (железной дороги); f. *niveau de la voie, nivellette*; a. *level*; płaszczyzna pozioma, przechodząca przez wierzch szyn na drodze żelaznej.
- **wody pozorny w kotle**, (parw.); n. *scheinbares Wasserniveau*; r. кажущийся уровень воды въ котлѣ; f. *horizon sensible*; a. *sensible or apparent horizon*.
- **wody rzeczywisty, prawdziwy**; n. *wirkliches Wasserniveau*; r. истинный уровень воды въ котлѣ; f. *horizon vrai ou rationnel*; a. *rational or real horizon*.
- Poziomnica, libella**, (mier.); n. *Wasserwage, Grundwage*; r. водяной уровень, ватерпасъ; f. *niveau d'air, niveau à bulle d'air*; a. *spirit-level, water-level air-level*; przyrząd do oznaczania poziomu.
- **ciesielska**, (bud.); n. *Bleinwage, Setzwage, Pendelwage*; r. плотничный ватерпасъ; r. *niveau de menuisier, niveau à plomb, niveau à pendule*; a. *plumb-level, carpenters-level, plummet-level*.
- **kulista**; r. сферический водяной уровень.

- Poziomnica mularska** (kształtu trójkąta); n. *Bleiwage, Setzwage*; r. (каменьщикей) ватерпасъ, отвѣсъ, ўровень съ отвѣсомъ; f. *niveau à plomb, niveau du maçon*; a. *mason's level*.
- Poziomo**; n. *horizontal*; r. горизонтально; f. i. a. *horizontal*.
- Poziomować, niwelować**, (mier.); n. *nivelliren*; r. нивелировать; f. *affleurer à niveau*; a. *to level*.
- Poziomowanie, niwelacja**, (mier.); n. *Nivelliren*; r. нивелировка; f. *nivellement*; a. *levelling*; oznaczenie różnicy wysokości.
- Pozłota**; n. *Vergoldung*; r. позолота; f. *dorage, dorure*; a. *gilding*.
- Pozłotka**, p. Złoto malarskie.
- Półczyna, półczyna, poła**, (bud.); n. *Halbrundholz*; r. половинникъ, древно распиленное, расколото пополамъ; f. *bois miplat, méplat*; a. *halfround, wood*; uzyskana z podłużnego przecięcia kraglaka.
- Półdniówka**; n. *halbe Tagesschichte*; r. полуденщина, полүрочн. занятіе.
- Półka do rzeczy, siatka na tłumoki**, (wóz); n. *Gepäcksnetz*; r. багажная полка; f. *filet pour les bagages*; a. *luggage-net*.
- Półkręże**, p. Absyda.
- Półpiętrze**, p. międзупiętrze.
- Półstupie, półkolumna, słup uwieźty**, (arch.); n. *Halbsäule*; r. колонна, выступающая отъ поверхности стѣны на половину; f. *colonne engagée*; a. *imbedded column, half-shaft*; słup w części skryty w murze.
- Półspust, półspuszcz, półdrapak**; n. *grober Schlichthobel*; r. полүшергѣбель; f. *demi varlope*; a. *jack-plane*; o żelazku z ostrzem łukowem.
- Półwozie, półwózek**, (ruch kol.); n. *Gepäckskarren, zweirädriger Gepäckskarren*; r. багажная тачка, багажная ручная телѣжка; f. *brouette à bagages, bicycle*; a. *two-wheeled cart*; o dwóch kołach i dwóch dyszlach do przewozu pakunków od pociągu do miejsca odbioru i odwrotnie.
- Praca maszyny**; n. *Arbeit einer Maschine*; r. работа машины; f. *travail d'une machine*; a. *machine-work or working*.
- Praca mechaniczna**, (mech.); n. *mechanische Arbeit oder Leistung*; r. механическая работа; f. *travail mécanique*; a. *mechanical work, laboring force, labour*; pokonanie oporu czyli iloczyn z drogi przez siłę.
- Pracownia, warsztat**, (techn. mech.); n. *Werkstatt, Werkstätte*; r. мастерская рукодѣльная; f. *atelier, ouvroir*; a. *work-shop, work room*.
- **laboratorium**; n. *Laboratorium*; r. лабораторія; f. *laboratoire*; a. *laboratory*.
- **blacharska**, p. Blacharnia.
- **modelowa**, p. Modelarnia.
- **reperacyjna** (wagonowa, parowozowa), parowozownia, warsztaty kolejowe; n. *Reparatur-Werkstätte (für Wagen, für Locomotiven), Locomotivwerkstätte*; r. мастерская ремонта (паровозовъ, вагоновъ); f. *atelier de réparation, des wagons, des locomotives*; a. *repairing-shop, work-room for locomotives*; gdzie się odbywa naprawa wozów lub parowozów.
- **stolarska**, p. Stolarsnia.
- **ślusarska**; n. *Schlosserwerkstatt*; r. слесарная мастерская, слесарня.
- **telegraficzna**, (tel.); n. *Telegrafenlaboratorium*; r. телеграфная мастерская; f. *laboratoire des appareils télégraphiques*; gdzie się wykonywa i naprawia przyrządy telegraficzne.
- **zestawnicza**; n. *Montirwerkstätte*; r. сборная, сборочная мастерская; f. *atelier de montage*.
- Pracownia kolejowe, warsztaty kolejowe** (bud. kol.); n. *Eisenbahnwerkstätten*; r. железнодорожные мастерская; f. *ateliers du chemin de fer*.
- Prasa, tłoczka**; n. *Presse*; r. прессъ; f. *presse*; a. *press*.
- **do kopiowania**; n. *Copirpresse, Copirmaschine*; r. копирбальный прессъ; f. *presse à copier*; a. *copying press*.
- **do prostowania szyn**, (b. m.); n. *Schiennenpresse*; r. прессъ для выправки рельсовъ; f. *presse à dresser ou redresser les rails*; a. *rail-press*.
- **do próby rur płomiennych**; n. *Siederohr probirmaschine*; r. прессъ для próбы дымогарныхъ трубъ; f. *machine à essayer les tubes*.

- Prasa do próby resorów**, p. *Próbiarka sprężyn*.
- **do wyginania szyn**, p. *Giętarka*.
- **hydrauliczna, tłocznia wodna**, (bud. mach.); n. *hydraulische Presse*; r. гидравлический прессъ; f. *presse hydraulique*; a. *hydraulic press, water-press*; do nasadzania kół na osie.
- **śrubowa (szraubok)**, (bud. mach.); n. *Schraubenpresse, Prägwerk*; r. винтовой прессъ, винтовой жомъ; f. *balancier à vis*; a. *screw-press, fly*; do ściskania sklejonych przedmiotów.
- Prawdopodobieństwo**, (mat.); n. *Wahrscheinlichkeit*; r. вѣроятность; f. *probabilité*; a. *probability*.
- Prawidło**, (przepis); n. *Vorschrift*; r. правило; f. *instruction ordre*.
- (podoba), **modła, szablon** (narz.); n. *Lehre, Chablone*; r. калибръ, калиберная дюжка; f. *jauge, calibre, gabarit*; a. *gage, gauge, template*; przyrząd do sprawdzania lub nadawania kształtów i wymiarów.
- **blachowe, skala blachowa**; n. *Blechlehre*; r. шаблонъ для листового желѣза; f. *jauge*; a. *metal-gauge*; narzędzie do mierzenia grubości blachy.
- **do kół**, (wóz); n. *Räderspurlehre*; f. *calibre pour l'écartement des roues*.
- **do toru**, p. *Toromierz*.
- **do zaciósów**; (miarka lub szablon do nacinania podkładów), (bud. kol.); n. *Schwellenlehre, Daxellehre*; r. шаблонъ, мѣрка для зарѣбки шпаль; f. *gabarit pour l'entaillage de tra-verses*; a. *template for rails*; do sprawdzania zacięć ukośnych na podkładach.
- Prawidłowość biegu tłoka**, spokojny, **prawidłowy bieg tłoka**, (parw., bud. mach.); n. *ruhiger Gang des Kolbens*; r. правильность хода поршня; f. *mouvement tranquille d'un piston*.
- Prawo wywłaszczenia** (bud. kol.); n. *Enteignungsrecht*; r. право отчужденія; f. *droit d'expropriation*.
- Prąd**, strumień, pęd; n. *Strömung, Strom*; r. теченіе, токъ; f. *courant*; nieprzerwany przepływ.
- Prąd bierny**, (tel.); n. *Ruhestrom, constanter Strom*; r. постоянный токъ; f. *courant contenu*.
- **czynny**, (tel.); n. *Arbeitsstrom*; r. активный токъ; f. *courant de travail, courant en travail*.
- **elektryczny**, (elekt.); n. *elektrischer Strom*; r. электрический токъ; f. *courant électrique*; a. *electric current*.
- **stały, ciągły**; n. *gleichgerichteter Strom*; r. постоянный, непрерывный токъ; f. *courant continu*; prądy maszyn elektrycznych, wytwarzane w jednym kierunku.
- **wzbudzony, indukcyjny**, (elekt.); n. *Inductionsstrom*; r. возбужденный, индуктивный токъ; f. *courant induit*; powstały w przewodniku elektryczności, gdy w jego sąsiedztwie porusza się magnes lub przewodnik, w którym prąd krąży, jak również gdy w sąsiedztwie będący magnes lub prąd krążący zmieniają swe natężenie.
- **zmienny, zwrotny**; n. *Wechselstrom*; r. переменный токъ; f. *courant alternatif*; prądy maszyn elektrycznych, wytwarzane na przemian w obydwu kierunkach.
- Prądomierz Volty**, (elekt.); n. *Volta-meter*; r. вольтамѣтръ; f. *voltmètre*; a. *voltmeter*; mierzący natężenie prądu ilością rozkładu chemicznego.
- Prądokaz, galwanoskop**, (elekt.); n. *Galvanoskop*; r. гальваноскопъ; f. *galvanoscope*; a. *galvanoscop*.
- Premja**, p. *Wynagrodzenie*.
- Prezes, przewodniczący**; n. *Vorsitzender*; r. предѣдатель; f. *président*; a. *president, chairholder*.
- Prędkomierz, tachometr**, (ruch kol.); n. *Tachometer, Geschwindigkeitsmesser*; r. тахомѣръ, тахомѣтръ; f. *tachymètre*; a. *tachometer*; przyrząd służący do mierzenia prędkości ruchu.
- Prędkość, chyżość, szybkość**, (mech.); n. *Geschwindigkeit*; r. скорость; f. *vitesse*; a. *velocity, speed*; stosunek odbytej drogi do czasu.
- **biegu parowozu**, (ruch kol.); n. *Geschwindigkeit, Gang oder Lauf einer Locomotive*; r. скорость хода паровоза; f. *allure ou vitesse d'une locomotive*; a. *speed, velocity*.

- Prędkość biegu pociągu**, (ruch kol.); n. *Zugsgeschwindigkeit*; r. скорoсть хода пoбздoвъ; f. *vitesse d'un train*; a. *speed of a train*.
- **dozwolona, dopuszczalna, największa** (ruch kol.); n. *zulässige Geschwindigkeit*; r. допoскaемая скoрoсть; f. *vitesse permise*; a. *allowed speed*; kтoрeй прeкрoчыć нe вoлнo.
- **kątowa**; n. *Winkelgeschwindigkeit*; r. углoвая скoрoсть; f. *vitesse angulaire*; a. *angular or circular velocity*.
- **końcowa**, (mech.); n. *Endgeschwindigkeit*; r. кoнцeвaя, oкoнчaтeльнaя скoрoсть; f. *vitesse finale*; a. *final velocity*.
- **najmniejsza, największa**; n. *kleinste, grösste Geschwindigkeit*; r. нaймeньшaя, нaибoльшaя скoрoсть; f. *la plus petite, la plus grande vitesse*; a. *minimal, maximal velocity*.
- **obrotowa**; n. *Umdrehungsgeschwindigkeit*; r. скoрoсть вращeния; f. *vitesse rotatoire*; a. *speed of rotation*.
- **opóźniona**; n. *verzögerte Geschwindigkeit*; r. укoснитeльнaя скoрoсть, убывaющaя скoрoсть; f. *vitesse retardée*; a. *retarded velocity*.
- **początkowa**; n. *Anfangsgeschwindigkeit*; r. пeрвoнaчaльнaя скoрoсть; f. *vitesse initiale*; a. *initial velocity*.
- **prawidłowa, właściwa, normalna**, (ruch kol.); n. *Normalgeschwindigkeit*; r. нoрмaльнaя скoрoсть; f. *vitesse normale*; a. *normal speed, proper speed*; z jaką w zwykłych warunkach pociąg powinien jechać.
- **przepisana**, (ruch kol.); n. *fahrplanmäßige Geschwindigkeit*; r. пeрeдписaннaя скoрoсть; f. *vitesse de regime (d'un train)*; wyznaczoпа rozkładem jazdy dla danego pociągu.
- **przyspieszona**, (mech.); n. *beschleunigte Geschwindigkeit*; r. ускoрeннaя скoрoсть, вoзрaстaющaя скoрoсть; f. *vitesse accélérée*; a. *accelerated velocity*.
- **równomierna**; n. *gleichförmige Geschwindigkeit*; r. рaвнoмeрнaя скoрoсть, пoстoяннaя скoрoсть; f. *vitesse uniforme*; a. *uniform velocity*.
- Prędkość tłoka**, (par.); n. *Kolbengeschwindigkeit*; r. скoрoсть пoршня; f. *vitesse du piston*; a. *speed of the piston*.
- **właściwa**, p. Prędkość prawidłowa.
- **wyciekania płynu**; n. *Ausflussgeschwindigkeit*; r. скoрoсть истeчeния жидкoсти; f. *vitesse d'écoulement d'un liquide*; a. *velocity of the issuing stream*.
- Прęt, drąg, żerdź**; n. *Stange*; r. прeуть, стeржeнь; f. *barre*; a. *bar, rod*.
- **do tarczy zwrotniczej**, (bud. kol.); n. *Wechselstange*; r. стeржeнь для стрeлoчнoгo или пeрeвoднoгo рычагa; f. *mât du signal de branchement*.
- **górný u drzwi**, (wóz); n. *Leitstange*; r. нaпpaвляющúй двeрнoй стeржeнь; f. *barre directrice d'une porte*; a. *guide-bar*.
- **hamulcowy, cięgiel hamulcowy**, (wóz); a. *Bremsenzugstange*; r. тoрмaзнaя струнa; f. *grand levier de frein*; część ruchoma hamulca, działająca ciągnąco.
- **kierowniczy**, (bud. m.); n. *Leitstange*; r. нaпpaвляющúй стeржeнь; f. *barre directrice*; a. *guide-bar*.
- **kwadratowy**, (mier.); *Quadratruthe*; r. квaдрaтнýй прeуть; = 18,6624 metr. kwadrat.
- **mimośrodowy, trzon mimośrodowy, trzon ekscentra**, n. *Excentrikstange, Excentergabel*; r. экcцeнтрикoвaя тýлa; f. *barre d'excentrique, tirant d'excentrique*; a. *eccentric rod*.
- **naciskowy hamulca**, **łoczник hamulca**, (wóz); n. *Bremsendruckstange*; r. нaжимнoй тoрмaзнýй стeржeнь; f. *bielle de pression de frein, tringle d'écartement des sabots*; прeт żelazny, działający ciągnąco na kloce hamulcowe.
- **polski**, (mier.); n. *Ruthe polnische*; r. пoльскúй прeуть; miara długości = 15 stopom = 4,320 metr.
- **poziomy do zwrotnicy, cięgiel zwrotnicy**, (bud. kol.); n. *Wechselzugstange*; r. гoризoнтaльнaя тýлa для стрeлки или пeрeвoдa; f. *tringle de mouvement d'une aiguille*; a. *drow-bar of a switch*.
- **przewodowy**, (bud. mach.); n. *Verbindungsstange*; r. пeрeрeдaтoчнaя тýлa; f. *barre, lisse, tige*; a. *rod*.

Pręt spadkowy, p. Łata do poziomo-
wania.

— **świdra**, **drażek świdra**, (wóz); n. *Bohrspindel, Bohrstange*; r. стёржень свердла; f. *arbre d'un foret*; a. *cutter bar*.

— **zaprzęgowy**, **trzon sprzęgający**, (parw.) n. *Kuppelstange*; r. сочленительная тяга, соединительная тяга; f. *barre d'attelage*; a. *drag-bar, draw-bar*.

— **żelazny do oczyszczania rur płomiennych**, p. Wycior.

— **znacznika**; n. *Riegel des Streich masses*; r. стёржень рейсмаса; f. *tige du tracequin*; a. *stem of marking*.

Prężnomierz, p. Manometr.

Prężność, (mech.); n. *Expansion, Ausdehnung*; r. расширение; f. i a. *expansion*; parcie gazów, pary.

Probój, (techn. mech.); n. *Nietkloben, Vorhalter*; r. поддёржка для заклёпок; f. *mandrin d'abatage*; a. *holding-up-toll*; pręt żelazny, zgięty dwa razy pod kątem prostym z dwoma ościami do wbijania.

***Procent**, p. Odsetek.

Proch, (matr.); n. *Schiesspulver*; f. порошок; f. *poudre*; a. *powder*.

Profil, p. Krój.

— p. Przekrój pionowy.

— **kolei**, p. Przekrój podłużny.

— **ładugi**, p. przekrój ładunkowy, Światło ładunku.

— **przejazdu**, p. Światło przejazdu.

— **rozwozu brył**, p. Rys rozwozu.

Projekcyja, p. Rzut.

Projekt, **pomysł**, (inż.); n. *Entwurf, Projekt*; r. prójekt; f. *projet*; a. *project*.

— **ostateczny**; n. *Endgültiges Project*. r. окончательный prójekt; f. *projet definitif*.

— **pierwotny**; n. *generelles Project, Voranschlag*; r. первоначальный prójekt; f. *avant projet*.

— **zatwierdzony**; n. *angenommenes, genehmigtes Project*; r. ўтверждённы́й prójekt; f. *projet déterminé, arrêté*.

Projektować; n. *projectiren, entwerfen*. r. проектировать; f. *projeter*; a. *to project*.

Prom kolejowy, (ruch kol.); n. *Trajectschiff*; r. железнодорожный

поро́мъ; statek do przewożenia pociągów przez wodę.

Promień, (geom.); n. *Halbmesser, Radius*; r. радіусъ; f. *demi-diamètre, rayon*; a. *radius*; łac. *radius, semi-diameter*; prosta łącząca środek koła z którymkolwiek punktem okręgu.

— **bezwładności**, **ramię bezwładności**, (stat. bud.); n. *Trägheitsradius*; r. плечо инерции; f. *rayon d'inertie*; a. *radius of giration*; a. pierwiastek ilorazu, moment bezwładności przez powierzchnię.

— **koła**, (wóz); p. Sprycha, śpica.

— **krzywizny**; n. *Krümmungshalbmesser, Krümmungsradius*; r. радіусъ кривизны; f. *rayon de courbure*; a. *radius of curvature*; promień koła przesuniętego przez trzy najbliższe leżące punkta danej krzywej.

Promienie rdzenne, (cieś. stol.); n. *Markstrahlen*; r. лучи сердцевины; f. *rayons medus*; a. *ph flash*; włókna poprzeczne w pniu, idące od rdzenia ku obwodowi.

Proporczyk, p. Chorągiewka.

Prosta, p. Linia prosta.

Proste, **omijające się**, (geom.); n. *windschief gegeneinander gelegene Geraden*; r. скрещивающіяся прямыя; f. *droites déversées*; nie równoległe i nie przecinające się.

— **przecinające się**; n. *sich schneidende Geraden*; r. пересѣкающіяся прямыя; mające jeden punkt wspólny.

— **równoległe**; n. *parallele Geraden*; r. параллельныя прямыя; f. *droites paralleles*; proste, przecinające się w nieskończoność

Prostokąt, (geom.); n. *Rechteck, Rectangel*; r. прямоугóльный; f. i a. *rectangle*.

Prostokątny, (geom.); n. *rechtwinkelig*; r. прямоугóльный; f. *rectangle, rectangulaire*; a. *rectangular, rectangled, right-angled*.

Prostoliniorny, (geom.); n. *geradlinig*; r. прямолинейный; f. *rectiligne*; a. *rectilinear, rectilineal, right-lined*.

Prostopadle, (geom.); n. *senkrecht, bleirecht, lothrecht*; r. перпендикулярно; f. *perpendiculaire, à plomb*; a. *perpendicular, plumb, downright*.

Prostowanie; n. *Richten*; r. выправка, выпрямленіе; f. *ajustage*; a. *sizing*.
— **szyn**, (bud. kol.); n. *Schienenrichten*; r. выправка рѣльсовъ; f. *ajustage de rails*; a. *sizing-rails*.

Proszek karbolowy, (matr.); n. *Carbolpulver*, *Phenylsaurer Kalk*; r. карболовый порошокъ; f. *poudre carbolique*, *phénilique*.

— **perski**; n. *persisches Insektenpulver*; r. персидскій порошокъ, персидская ромашка.

Prowadnik, wodzido, wodząca, kierownica, (bud. mach.); n. *Gleitbahn*; *Führung*; r. направляющая, параллель; f. *guide*, *glissière*; a. *slide bar*; przyrząd do utrzymywania w danym kierunku części maszyny będących w ruchu.

Prowadzenie (wykonanie) robót sposobem gospodarczym, zawiadowstwo własne, na własną rękę; n. *Regiebetrieb*; r. производство работъ хозяйственнымъ порядкомъ; f. *exploitation en regie*; a. *self-management*.

Prowizya od zaliczeń, p. Zaliczkowe.
Próba; n. *Probe*, *Versuch*; r. próba, испытаніе; f. *épreuve*, *essai*; a. *proof*, *essay*, *test*.

— **biegu parowozu**, (parw.); n. *Probefahrt einer Locomotive*, r. испытаніе паровоза на ходъ; f. *essai d'une locomotive*.

— **elastyczności**, p. Próba na zgięcie.

— **kotła**, (bud. mach.); n. *Kesselprobe*; r. próba котла; f. *essai d'une chaudière*; a. *testing a boiler*.

— **kotła na zimno**, (bud. mach.); n. *kalte Probe*; r. próba паровоза гидравлическимъ давлѣніемъ; f. *essai d'une chaudière à froid*; a. *cold test*; за pomocą ciśnienia wodnego.

— **obręcy**, (wóz); n. *Radreifenprobe*; n. próba бандажей; f. *faire subire une épreuve à un bandage*.

— **osi**, (wóz); n. *Achsprobe*; r. próba осей, испытаніе осей; f. *épreuve des essieux*; a. *proof for iron axles*.

— **sprężystości**, p. Próba wytrzymałości na zgięcie.

— **wytrzymałości**, (bud. mach.); n. *Festigkeitsprobe*, *Festigkeitsversuch*; r. próba сопротивленія; f. *épreuve de résistance*; a. *trial*

of strength; wystawienie przedmiotu badanego na rozmaite działania sił celem oznaczenia granicy jego wytrzymałości.

— **wytrzymałości na zgięcie, pr. sprężystości**; n. *Elasticitätsprobe*, *El. Versuch*; *Probe auf Biegung*, *auf relative Festigkeit*; r. próba сопротивленія раздробленію, раздавліванію, упругости; f. *épreuve de résistance à la flexion*; a. *proof of elasticity*.

Próbiarka sprężyn, tłoczka do sprężyn, prasa do próby resorów, (bud. mach.); n. *Federprobirmaschine*; r. станокъ для próby рессоръ; f. *machine à essayer les ressorts*; dzwignia jednoramienna, w której zwykle ramię siły do ramienia ciężaru stoi w stosunku 1:10.

Próchnica, p. Ziemia urodzajna

Próg, (bud.); n. *Schwelle*; r. порогъ; p. także: Podkład.

— **drzwi**, (bud.); n. *Thürschwelle*; r. дверной порогъ; f. *seuil de porte*; a. *door-sill*.

— **ogniowy**, (techn. mech.); n. *Feuerbrücke*; r. огневой порогъ; f. *au-tel*, *pont d'un foyer*; a. *fire-bridge*.

Próżnia, (bud. mach.); n. *Luftleere*, *Vacuum*; r. пустота; f. *vide*; a. *vacuum*.

Pryzma, graniastosłup, (geom.); n. *Prisma*; r. призма; f. *prisme*; a. *prism*.

Przebiecie tunelu, (bud. kol.); n. *Durchstich des Tunnels*; r. пробивка, прорытіе туннеля; f. *percement d'un tunnel*; a. *tunneling*.

Przebieg, ubieg, (ruch kol.); n. *zurückgelegte Wagenkilometer*; r. пробѣгъ; f. *parcours*; a. *trip*; odległość, jaką zrobił, (uskutecznił) wóz w pewnym kierunku i czasie.

— **ubieg luzem (bez ładunku)**; n. *Leerlauf*; r. свободный пробѣгъ; f. *parcours à vide*; wozy wracające bez ładunku.

— **ubieg parowozu, wozu (wagonu) ładownego**; n. *Lauf der Locomotive, des Wagens im beladenem Zustande*; r. пробѣгъ паровоза, вагона; f. *parcours, p. à charge*.

— **wolny**, (ruch kol.); n. *Freikarte*; r. пробѣгъ на свободному пути; f. *parcours libre*; a. *free-pass*.

Przebiegowe, osiowe, p. wozowe za przebieg.

Przebijak (rożen), (ślus.); n. *Durchschlag, Aufhauer*; r. пробійло; f. *poignon, langue de carpe*; a. *cutting-chisel*; narzędzie do wybijania dziur na wylot.

— **kowalski**, (kow.); n. *Durchschlag, Durchtreiber, Ausschlageisen*; r. пробійникъ; f. *decoupoir*; a. *punch*.

— **ręczny, palcaty, kolcowy**; n. *Handdurchschlag*; r. бородокъ, брадѣкъ, пробійникъ; f. *chasse à percer*; a. *piercing-punch, drift*.

— **trzonowy**; n. *Durchschlaghammer, Stieldurchschlag*; r. пробивной молотъ; f. *repoussoir*; a. *punch-hammer, driving-hammer*.

Przebijanie dziur, p. Wytlaczanie dziur.

Przebijarka, dziurownica (sztanca), (techn. mach.); n. *Lochmaschine, Lochpresee, Lochwerk, Stosmaschine, Durchstosmaschine*; r. дырь-пробивной, дыропробивательный станокъ, комаръ; f. *machine à percer, machine à découper, machine à poinçonner, à déboucher, poinçonneuse, coupoir, decoupoir*; a. *punching-machine, cutting-press*.

— **dwustronna**; n. *zweiseitige Lochmaschine*; r. двусторонний дыропробивной станокъ.

— **jednostronna**; n. *einseitige Lochpresse*; r. односторонний дыропробивной станокъ.

— **podwójna**; n. *Doppeltlochpresse*; r. двойной дыропробивной станокъ.

Przebudowa, przebudowanie; n. *Umbau*; r. перестройка; f. *reconstruction, transformation*.

Przechyłka toku, p. Wywyższenie toku zewnętrznego w łukach.

Przeciążenie, nadkład, obarczenie, (ruch kol.); n. *Ueberlast, Uebergewicht, Ueberladung, Ueberfracht*; r. излишекъ нагрузки; f. *surcharge, overload, overcharge, extracharge, overweight*; ciężar nałożony na wóz, po nad jego dozwoloną nośność.

Przeciążne, p. Grzywna za przeciążenie.

Przeciekanie, cieknięcie rur płomien-nych, (parw.); n. *Rinnen der Siederöhre*; r. протеканіе дымогарныхъ трубъ; f. *fuite des tubes*.

Przecięcie, przekrój, (inż.); n. *Durchschnitt*; r. разрѣзь, сѣчѣніе; f. *coupe, section*; a. *section*.

— **owalne**; n. *Ovalschnitt*; r. овальное сѣчѣніе; f. *section ovale*; a. *oval-section*.

— **pionowe**; n. *Verticalschnitt*; r. вертикальное сѣчѣніе; f. *section verticale*; a. *vertical section*.

— **podłużne**; n. *Längendurchschnitt*; r. продольное сѣчѣніе, продольный разрѣзь; f. *section longitudinale*; a. *longitudinal section*.

— **poprzeczne**; n. *Querschnitt*; r. поперечное сѣчѣніе, поперечный разрѣзь; f. *section transversale*; a. *lateral section or profile*.

— **stożkowe**, p. Przekrój stożka.

— **trapezoidalne**; n. *Trapezoidsection*; r. сѣчѣніе въ видѣ трапеціи, трапециодальний разрѣзь; f. *section trapézoïdique*.

Przecinak, (kow.); n. *Abschrötter, Schrot-hammer, Stielschrott*; r. кузнечное, прорибное зубило; f. *tranche, marteau à tranche*; a. *chisel, chop-hammer*; narzędzie ostre, wkładane w otwór kowadła do przecinania kruszców.

— **kowadłowy na gorąco**; n. *Schrotmeissel*; r. зубило для рубки нагрѣтаго металла; f. *tranche à chaud, ciseau à chaud*; a. *chisel for warm metal*.

— **trzonkowy, przykładowy**; n. *Stielmeissel*; r. кузнечное зубило съ чрѣномъ, ручкою; f. *tranche à manche*; a. *rod-chisel, anvil-chisel*.

Przeciwdławnik, nasada wewnętrzna dławnicy, (parw.); n. *Stopfbüchsenbrille*; r. противовтулка; f. *presse-étoupe*.

Przeciwprostokątnia (geom.); n. *Hypotenuse*; r. гипотенуза; f. *hypoténuse*; a. *hypotemuse, hypothenuse*.

Przeciwmutra (odśrubek), (bud. mach.); n. *Stellmutter, Gegenmutter*; r. контръ-гайка, подгаешникъ; f. *contre-écrou*; a. *jam-nut, set-screw*.

Przeciwszyna, szyna odbojowa, odboj- nica, (bud. kol.); n. *Zwangschiene*; r. контръ-рельсъ, предохранительный рельсъ; f. *contre-rail*; a. *guard-rail, check-rail*.

Przeciwwaga, odciążek, przeciwcieżar; n. *Gegengewicht*; r. противовѣсъ;

- f. *contre-poids*; a. *counterpoise, counterweight*.
- Przecznica kolejowa**, p. Droga żelazna poprzeczna.
- Przedłużenie okresu, terminu**, (ruch kol.); n. *Fristverlängerung*; r. продолжѣніе срѣка; f. *augmentation d'un délai*; przyzwolenie na dłuższy przeciąg czasu, w którym towar ma być odebrany.
- Przedmiot, towar, wysyłka**, (ruch kol.); n. *Artikel, Gegenstand, Gut, Waare, Sendung*; r. грузъ, предметъ, товаръ, посылка; f. *article, objet, colis, marchandise*; a. *ware, good*; wszelki przedmiot który się przewozi.
- Przedsiębiorca, -bierca (budowy)**, (bud. kol.); n. *Unternehmer, Bauunternehmer*; r. подрѣдчикъ; f. *entrepreneur*; a. *contractor*.
- Przedsiębiorstwo, -bierstwo budowy (antrepryza)**, n. *Unternehmung, Bauunternehmung*; r. подрѣдъ; f. *entreprise*; zobowiązanie do wykonania robót za wynagrodzeniem.
- Przedziónek**, (bud.); n. *Vestibül*; r. сѣни, вестибюль; f. *vestibule, antichamber*; a. *vestibule, anteroom*.
- Przedział, (wóz)**; n. *Coupe, Wagen-Abtheilung*; r. отдѣленіе, купѣ; f. *coupe, compartiment d'un wagon*; a. *compartiment*; miejsce w powozie ograniczone ścianami.
- dla dam, dla pań, dla kobiet; n. *Damencoupe*; r. дамское отдѣленіе; f. *compartiment pour les dames*.
- dla niepalących; n. *Nichtraucher-coupe*; r. отдѣленіе для некурящихъ; f. *compartiment dans lequel il est interdit de fumer*.
- jednostronny, (wóz); n. *Halbcoupe*; r. полу-отдѣленіе, полу-купѣ; f. *demi-coupe*; o siedzeniach tylko z jednej strony
- konduktorski, p. pociągowego; n. *Conducteurcoupe*; r. кондукторское отдѣленіе; f. *compartiment du conducteur de train*.
- pakunkowy, przedział na tłumoki; n. *Packraum*; r. багажное отдѣленіе; f. *compartiment des bagages*.
- pocztowy, listowy, przedział na listy, (wóz); n. *Correspondenzcoupe*; r. почтовое отдѣленіе; f. *compartiment de correspondance*; część wozu przeznaczona dla konduktora wiozącego listy.
- Przedział na psy, klatka na psy**; n. *Hundekasten, Hundecoupe*; r. собачье отдѣленіе; f. *compartiment des chiens*; urządzony w wozie kolejowym do przewożenia psów.
- służbowy; n. *Dienstcoupe*; r. службѣное отдѣленіе вагона; f. *compartiment de service*; a. *service-compartiment*; część wozu przeznaczona dla jadących w służbie kolejowej.
- sypialny; n. *Schlafcoupe*; r. спальное отдѣленіе; f. *coupe-lit, compartiment-lit*; a. *sleeping-compartiment*.
- wychodkowy, (przedział z wychodkiem); n. *Abort-coupe*; r. ретирадъ; f. *coupe toilette*.
- zajęty, zamówiony; n. *bestelltes Coupe*; r. занятое отдѣленіе; f. *compartiment reservé*.
- Przebieg**, p. Przegub.
- Przeekspedjowanie**, p. Przepisanie cedyu przewozowej.
- Przeгляд kasowy, sprawozdanie kasowe** (kas.); n. *Cassa-Gebahrungs-Uebersicht*; r. отчетъ состоянія кассы; f. *procès verbal de situation de caisse*.
- ogólny, sprawozdanie ogólne; n. *summarische Uebersicht*; r. общій отчетъ; f. *aperçu sommaire*.
- Przegroda sprężyn gumowych, (wóz)**; n. *Bufferzwischen-scheibe*; r. промежуточная бѣтерная шайба; f. *rondelle intermédiaire pour rondelles en caoutchouc*; część składowa zderzaka.
- krążków kauczukowych, (wóz); n. *Zwischenscheiben für Gummiringe*; r. промежуточные шайбы для каучуковыхъ шайб; f. *rondelles intermédiaires pour rondelles en caoutchouc*; oddziela pojedyncze krążki sprężyny gumowej ciągła.
- Przegrzanie pary, (parw.)**; n. *Ueberhitzung des Dampfes*; r. перегрѣваніе пара; f. *surchauffement de de la vapeur*; a. *over-heating*.
- Przegrzewacz, (parw.)**; n. *Ueberhitzröhre*; r. прогрѣватель, просушитель, перегрѣватель пара; f. *f. surchauffeur*, a. *super-heater, super-heating pipe*.

- Przegub, przegięć**, (zawiasa); n. *Ge-
lenk, Charnier*; r. шарнёръ, пёт-
ля; f. *charnière*; a. *joint, hinge*.
- Przejazd**; n. *Uebergang*; r. переѣздъ,
прѣздъ; f. *passage*; a. *crossing*.
- **bezpłatny**, p. Jazda bezpłatna.
- **dołem, podjazd**, (bud. kol.); n. *Un-
terfahrt, Wegunterbrückung, Weg-
unterführung*; r. путепроводъ
подъ полотномъ желѣзной до-
роги; f. *passage en dessous, pas-
sage inferieur, viaduc en dessous
des rails, underbridge*; a. *crossing
under the railway*; przeprowadze-
nie drogi po pod tory.
- **górá**, (bud. kol.); n. *Ueberfahrt,
Wegüberbrückung*; r. путепро-
водъ надъ полотномъ желѣзной
дороги; f. *passage en dessus, par
dessus, passage intérieur, viaduct
en dessus des rails*; a. *high-pas-
sage, crossing over the railway,
overbridge*; przeprowadzenie drogi
po nad tory.
- **podziemny, tunel**, (bud. kol.); n.
Tunnel; r. тоннель, подземный
прѣздъ. f. *tunnel, souterrain, ga-
lerie souterraine*; a. *tunnel*; sztu-
cznie wybudowane przejście pod-
ziemne dla drogi, kanału lub drogi
żelaznej.
- **prosty**, (bud. kol.); n. *rechtwinke-
liger Niveauübergang*; r. прямóй
переѣздъ; f. *passage à niveau
droit*; a. *level-crossing in right angle*.
- **przez stacyę** (pociągu bez zatrzy-
mania), (ruch kol.); n. *Durchfahrt
(des Zuges ohne Aufenthalt)*; r.
переѣздъ черѣзъ стáнцію; f. *pas-
sage d'un train*.
- **ukośny**, (bud. kol.); n. *schräger
Niveauübergang*; r. косóй пере-
ѣздъ. f. *passage à niveau oblique*;
a. *level-crossing on the skew*.
- **w poziomie**, (bud. kol.); n. *Weg-
übersetzung, Niveauübergang,
Bahnübergang; Rampe*; r. пере-
ѣздъ въ ўровень полотна желѣ-
зной дороги; f. *passage à niveau,
ramp*; a. *level-crossing, paved
crossing*; przeprowadzenie drogi
przez tory w jednym poziomie
z nimi.
- Przejazdowe**, (ruch kol.); n. *Fahrgeld*;
r. прѣздныя дѣньги; f. *indemnité
de déplacement*.
- Przejazdowy**, (utr. kol.); n. *Rampen-
wächter, Barrierenwächter*; r. пе-
реѣздный, барьёрный сторожъ;
f. *garde-barrière*; a. *barrier-waiter*;
strzegący przejazdu kolejowego.
- Przejma**, (bud.); n. *Wechsel*; r. пѣ-
гель; f. *chevêtre*; a. *trimmer*; belka
poprzeczna, używana w miejscach,
gdzie zachodzi przeszkoda przeciw
przeprowadzeniu belki odpowie-
dniej długości.
- Przejście** (wozu), (ruch kol.); n. *Wa-
gen-Uebergang*; r. проходъ, пе-
редача; f. *passage, d'un wagon
sur une ligne étrangère*; gdy wozy
lub towary nie zatrzymują się
w stacyi granicznej.
- Przekaz**, (ruch kol.); n. *Ueberweisung*;
r. переводъ (плáты); f. *expedition
en port dû*; gdy należytość za
przewóz towarów płaci odbiorca.
- **wypłaty**, (kas.); n. *Anweisung,
Zahlungsanweisung*; r. переводъ
плáты; f. *mandat de payement*;
pisemne polecenie do kasy.
- Przekątna, przekątnia**, (geom.); n.
Diagonale; r. диагональ; f. *dia-
gonale*; a. *diagonal*; łącz. *diagonalis*;
linia łącząca dwa nie przyległe
wierzchołki wielokąta.
- Przekładowe**, n. *Umladegebühr*; r.
плáта за перепрѣзку; f. *frais de
transbordement*; należytość za prze-
łożenie towaru z wozu na wóz.
- Przekop**, (inż.); n. *Einschnitt, Durch-
stich*; r. выёмка; f. *tranchée*; a.
cutting; wykop w celu przepro-
wadzenia drogi lub kanału.
- (rob. wod.); n. *Durchstich*; r. про-
кóпъ канáва; f. *redressement du
lit de rivière, tranchée*; rów sztu-
czny dla sprostowania biegu rzeki.
- Przekręcić telegram**, p. Pomylić de-
peszę.
- Przekroczenie czasu jazdy**, (ruch kol.);
n. *Ueberschreiten der Fahrzeit,
Fahrzeitüberschreitung*; r. опоз-
дáние въ путі (по причинѣ тѣ-
хой ѣзды); f. *irregularité du par-
cours, retard dans la vitesse en
marche*; czas jazdy dłuższy aniżeli
przepisano.
- **okresu (terminu) dostawy**; n. *Lie-
ferfristüberschreitung*; r. просрѣч-
ка поставкы; f. *transgression du
délai de livraison*.

Przekroczenie przeciw przepisom kolejowym, wysteppek, psota, zamach na kolej; n. *Eisenbahnfrevel, Bahnfrevel*; r. нарушение железнодорожных правилъ.

— rozchodu paliwa, smaru (po nad normę), przewyżka; n. *Ueberschreitung des Normales*; r. перерасходъ, передёржка топлива, смазки; f. *dépasser, transgression*.

Przekrój, przecięcie, profil, (inż.); n. *Durchschnitt, Schnitt*; r. сѣчѣние, прорѣзь, разрѣзь, профилъ; f. *coupe, section, profil*; a. *diagramm, section, profil*.

— ładunkowy, profil ładugi, p. Światło ładunku.

— podłużny (plantu kolejowego), profil podłużny, profil kolei; n. *Längprofil, Längendurchschnitt*; r. продольная профилъ железной дороги, продольный прорѣзь; f. *coupe en long, coupe longitudinale*; a. *longitudinal section*.

— poprzeczny, profil poprzeczny; n. *Querschnitt*; r. поперѣчная профилъ, поперѣчный разрѣзь; f. *coupe en travers*; a. *cross section*.

— stożka, prz. stożkowy, (geom.); n. *Kegelschnitt*; r. коническое сѣчѣние; f. *section conique*; a. *section of a conus*; przecięcie powierzchni ostrokątej płaszczyzną. Przedstawia on w ogóle jedną z krzywych drugiego stopnia.

Przeliczkowe, (taryf.); n. *Zählgebühr*; f. *frais ou taxe de comptage*; należytość za obliczenie ilości sztuk towaru naładowanego.

Przeładować, (przełożyć), (ruch kol.); n. *umladen, überladen*; r. перегружать, перегрузить; f. *transborder*; a. *to relade, to transfer, to lade on another carriage*; z jednego wozu do drugiego.

Przeładowanie, przeładowywanie towarów, (ruch kol.); n. *Umladung, Ueberladung*; r. перегрузка товаровъ; f. *transbordement*.

Przełęcz, wąwóz, (inż.); n. *Pass*; r. оврагъ; f. *détroit, défilé*; a. *pass*; miejsce, w którym grzbiec gór nagle się zapada.

Przełom, p. Złom.

Przełożyć tor, (bud. kol.); n. *Umlegen das Geleise, Umbau des Geleises*;

r. проторить, проложить, пробить (дорогу); f. *repose, réfaction, transformation de la voie*; a. *deviation*.

Przemiana wozów, p. Zmiana wozów.
Przemiennik, zwrotnik, (tel.); n. *Umshalter, Wechsel*; r. пѣтовка; f. *permutateur*; przyrząd do uskuteczniania różnych połączeń przewodników prądu galwanicznego.

Przemoc, (ruch kol.); n. *höhere Gewalt*; r. высшая сила; f. *force major, vis-major*; wydarzenie niezależne od mocy ludzkiej a stanowiące przeszkodę ruchu kolejowego.

Przemysł; n. *Industrie*; r. промышленность; f. *industrie*; a. *industry*.
— górniczy; n. *Bergindustrie, Montanindustrie*; r. горная промышленность, горнозаводская промышленность; f. *industrie minière*; a. *mining industry*.

Przemywacz kotłów, (parw.); n. *Kesselreiniger*; r. промивальщикъ котловъ.

Przemywanie, mycie; n. *Waschen, Reinigung*; r. промывка, мытьё; f. *lavage*; a. *washing*.

Przemywanie kotła, (parw.); n. *Kesselreinigung*; r. промывка котла; f. *lavage de chaudière*; a. *washing of boilers*.

Przeniesienie, (rach.); n. *Uebertragung, Uebertrag*; r. передача; f. *transport, report*.

Przenośnia, (tel.); n. *Uebertragungsapparat, Translation*; r. передаточный аппаратъ; f. *translateur*; a. *translator*; przyrząd przenoszący telegram automatycznie z jednej stacji na drugą bez pomocy telegrafisty.

Przenośnik, (mier.); n. *Transporteur*; r. транспортёр; f. *transporteur*; półkole z podziałką do mierzenia i przenoszenia kątów na rysunku.

— (tel.); n. *Relais*; r. релé; f. *relais*; przyrząd elektromagnetyczny, przenoszący znaki abecadła telegraficznego (przerwy prądu) na przyrząd Morsego.

— wagonowy, p. Przesuwnica.

Przeparcie, p. Parcie skuteczne.

Przepierzenie, (bud.); n. *Zwischenwand*; r. перегородка переборка; f. *paroi, cloison*; ściana cienka wewnątrz budynku.

Przepisanie ceduły przewozowej, przeekspedycowanie (reekspedycya), (ruch kol.); n. *Umkartierung*; r. перепрѣвка; f. *réexpédition, reinscription*; zmiana karty przewozowej (ceduły frachtowej) na inną na stacyi granicznej.

Przepisy, instrukcya; n. *Vorschriften, Instruction*; r. инстрѣкція, правила; f. *instruction*.

— **bezpieczeństwa (jazdy),** (ruch kol.); n. *Sicherheitsvorschriften*; r. правила безопасности движѣнія; f. *instruction de sûreté*; jakie trzeba zachować przy kolei, celem ustrzeżenia się od uszkodzeń cielesnych.

— **przewozowe, woźbowe, regulamin ruchu,** (ruch kol.); n. *Betriebsreglement, Transportreglement*; r. правила движѣнія; f. *règlement d'exploitation*; książka zawierająca ustanowione przepisy, według których odbywa się przewóz podróźnych i towarów.

— **sygnałowe,** (ruch kol.); n. *Signalisierungsvorschrift*; r. правила сигнализациі, правила о сигналахъ; f. *signalisation, règlement des signaux*; a. *signal-system*.

— **taryfowe, (taryf.);** n. *Tarifbestimmungen*; r. тарифная правила; f. *prescriptions de tarif*.

Przerawa, przeprowadzanie pociągów, p. Przewożenie pociągów promem.

Przepust, (bud. kol.); n. *Durchlass*; r. шлюзъ, труба для пропуску воды; f. *ponceau*; a. *culvert*; o małym świetle (od 4 do 5 m. rozpiętości, dla przepuszczania wody deszczowej lub małego potoku.

— p. Kłapa.

— **kryty;** n. *Deckeldohle*; r. перемычка; o dylach lub płytach bez belek.

— **rurowy, trąba;** n. *Röhrendurchlass*; r. труба; f. *aqueduc par tuyaux*; a. *tube-culvert*; rura pod nasypem.

— **sklepiony;** n. *gewölbter Durchlass*; r. каменная труба; f. *ponceau vouté*; a. *vaulted culvert*; kanał sklepiony pod nasypem.

— **szafasowy** o ścianach drewnianych opartych wzajemnie na kształt dachu.

— **zamykany;** n. *Siel, Schutzziel*; r. шлюзныя ворота; f. *perluis, écluse*

pratiquée par une digue; a. *dike-lock, dike drain*; opatrzony stawidłem lub klapą od strony napływu wody.

Przepustka, przepustna, (ruch kol.); n. *Passirschein*; r. пропускъ; f. *passe-avant*; kartka uprawniająca do przejścia lub przejazdu.

— **dla zwłok,** (ruch kol.); n. *Leichenspass*; f. *autorisation pour le transport de cercueils*; zezwolenie na przewóz zmarłego.

Przepustnica; n. *Drosselklappe, Drosselventil, Einlassventil*; r. выпускной клапанъ; f. *soupape d'admission, valve d'admission, robinet modérateur, registre de vapeur, soupape à gorge*; a. *throttle-valve*.

— **parowa,** p. Regulator.

Przepustnik, p. Wentyl.

Przepuszczalny, (inż.); n. *durchlässig*; r. пропускной; f. *perméable*.

Przerabiacz surowiznę szarą na białą, (żel.); n. *Roheisen weissmachen*; r. отбѣливать сѣрый чугунокъ; f. *blanchir la fonte grise*; a. *to withe, to refine*.

Przerabianie surowizny na żelazo, p. Świeżenie.

— **przetapianie żelaza starego,** (żel.); n. *Zugutmachen des alten Eisens*; r. передѣлка старого желѣза; f. *affinage de la ferraille*; a. *smelting of scrap iron*.

Przeróbka pojazdów (wozów), przerabianie wagonu, (wóz); n. *Umbau des Wagons, der Betriebsmittel*; r. передѣлка вагона; f. *transformation du matériel, du wagon*.

Przerwa prądu, (elekt.); n. *Stromunterbrechung*; r. прерываніе тока; f. *interruption de courant*; a. *interruption*.

— **ruchu, (ruch kol.);** n. *Verkehrs-Unterbrechung*; r. останówka движѣнія; f. *interruption du mouvement*.

— **w jeździe, (ruch kol.);** n. *Fahrtunterbrechung*; r. останówka вѣзды; f. *interruption de voyage*.

Przerwyk samodzielny, (tel.); n. *Selbstunterbrechungs-Vorrichtung, Selbststrom-Unterbrecher*; r. самодѣйствующій прерыватель тока; f. *interrupteur*; a. *interruptor*.

Przesiąk, (rob. wod.), p. Cedzidło.

- Prześląkanie**, (inż.); n. *Durchsickern*; r. прои́дцаніе, просáчываніе, просáсываніе; f. *scinter*.
- Przestanek**, p. Postój.
- Przestępstwo kolejowe**, p. Przekroczenie przeciw przepisom kolejowym, występpek.
- Przestawienie pociągu, usunięcie pociągu**, (ruch kol.); n. *Zugverschiebung, Beiseitesetzung*; r. перестановка по́взда; f. *garage d'un train*; na tor poboczny podczas mijania lub przebiegu.
- Przestrzał, amfilada**, (bud.); n. *Amfilade*; r. амфи́лада; f. *enfilade*; a. *enfilade*; oznacza szereg pewnych pomieszczeń, połączonych z sobą otworami, na jednej osi położonymi.
- Przestrzeń**; n. *Raum*; r. простра́нство; f. *espace*; a. *space*.
- **parowa**, (bud. mech.); n. *Dampf-raum*; r. парово́е простра́нство; f. *espace pour la vapeur*; a. *steam-room*.
- **pod budowę, przestrzeń budynku**; n. *Baustelle*; r. пло́щадь стро́енія; f. *aire d'un batiment*; a. *building ground*.
- **szkodliwa w cylindrze**, (parw.); n. *schädlicher Raum*, r. вре́дное простра́нство въ цили́ндрѣ; f. *espace nuisible*; a. *dead space, noxious space*
- Przestrzenny, objętościowy**, (ruch kol.); n. *voluminös, sperrig*; r. объёмн-стýй; f. *encombrant*.
- Przesunięcie, zmiana miejsca**, (bud. most.); n. *Verschiebung*; r. перемѣщєніе; f. *déplacement*; odległość punktu od odształcenia kra-townicy.
- Przesuwacz wozów, ustawiciel, przetokowy**, (ruch kol.); n. *Wagenschieber*; r. сцѣпщикъ ваго́новъ; f. *manoeuvrier*; zajęty zestawianiem wozów w pociągi.
- **starszy, przetokowy starszy, ustawiciel pociągów**, (ruch kol.); n. *Rangiermeister, Oberschieber*; r. со-ставитель по́вздów; f. *chef-manoevrier, facteur trieur*; dozo-rujący nad zestawianiem wozów w pociągi.
- Przesuwanie**; n. *Verschieben*; r. пе-редви́ганіе; f. *déplacement*.
- **wozów, przetok wozów** (ruch kol.); n.
- Verschieben der Wagen, Rangieren der Wagen, Verstellung der Wagen*; r. передви́ганіе ваго́новъ, пере-стáвка или маневрѣрованіе ва-го́новъ; f. *manoeuvre des wagons, triage et classement des wagons*; a. *shunting wagons*; puszczanie wozów po torach na stacyi.
- Przesuwanie końmi, przetok końmi**; n. *Verschieben durch Pferde*; r. пе-редви́ганіе по́мощью лошаде́й, маневрѣрованіе лоша́дьми; f. *manoeuvre par chevaux*.
- **liną, przetok za pomocą liny**; n. *Verschieben mittelst eines Taues*; r. передви́ганіе по́мощью верѣвки, маневрѣрованіе посре́дствомъ канáта; f. *manoeuvre à la prolonge*.
- **ludźmi, przetok ludźmi**, n. *Verschieben durch Menschenkraft*; r. пе-редви́ганіе, маневрѣрованіе по́мощью людей, f. *manoeuvre à bras*; gdy wozy popychają ro-bothnicy.
- **parowozem, przetok parowozem**; n. *Verschieben mittelst Locomotivkraft; Locomotivmanöver, Rangirbewegung mittelst der Locomotive*; r. маневрѣрованіе парово́зомъ; f. *manoeuvre par locomotive, manoeuvre d'une locomotive*.
- **przez popchnięcie, przetok rzutowy, przetok z rozpędem**; n. *Verschieben durch Abstoßen*; r. манѣвры посре́дствомъ толчкóвъ; f. *manoeuvre au lancer, manoeuvre par impulsion*; parowóz rozpędziwszy staje nagle a wozy biegną dalej samomas.
- **z ucieczką, przetok z ucieczką**; n. *englisch Verschieben*; r. англій-ские или французские манѣвры; f. *manoeuvre à l'anglaise*; cią-gnący parowóz, rozpędziwszy wozy, umyka przed nimi na inny tor.
- Przesuwnica, (rajstok) (tok)**; n. *Docke, Hohl-docke*; r. задня бáбка то-карнаго станка; f. *cadre, porte lunette d'une machine à forer*; a. *puppet-peak*; przyrząd w tokarni, zakończony ostrym końcem słu-żącym za drugi biegun osi obro- towój przedmiotu toczzonego, osadzonego na obsadzie czyli futrze.
- **pomost suwany (przenośnik wago- nowy)**, (bud. kol.); n. *Schiebebühne*;

г. передвижная платформа, передвижная тележка при параллельных путях; f. *charriot roulant, chariot transporteur*; a. *travelling-platform, sliding-platform, traverser*; przyrząd do przeprowadzania wozów kolejowych z jednego toru na drugi bez obrotu.

Przesuwnica hydrauliczna; n. *hydraulische Schiebebühne*; г. гидравлическая передвижная платформа тележка; f. *transporteur hydraulique*; a. *hydraulic traverser*; poruszana za pomocą ciśnienia wody.

— **parowa;** n. *Dampfschiebebühne*; г. паровая передвижная платформа или тележка; f. *transporteur à vapeur, chariot à vapeur*; a. *steam-traverser*.

— **w poziomie;** n. *unversenkte Schiebebühne, Schiebebühne im Niveau, Niveauschiebebühne, Schiebebühne ohne versenktes Geleise, oberirdische Schiebebühne*; г. передвижная платформа или тележка въ уровни рельсовъ; f. *chariot transporteur à niveau, transporteur à niveau, transporteur sans fosse, transporteur sans rails en contre-bas, chariot de niveau*; a. *traverser at the level*; szyny przesuwniczy i torów kolejowych leżą w jednym poziomie.

— **zagłębiona;** n. *versenkte Schiebebühne, Schiebebühne mit versenktem Geleise*; г. погруженная передвижная платформа или тележка (т. е. по рельсамъ, подложеннымъ въ углубленіи, ниже уровня общаго пути); f. *transporteur à fosse, chariot à fosse, chariot transporteur à fosse*; a. *traverser with trench, pit-traverser*; szyny przesuwniczy leżą niżej od torów kolejowych.

Przesyłna, p. List bezpłatny przesyłek.

Przesyłak (przesyłacz) telefoniczny, (elekt.); n. *Telephonsender*; г. телефонный проводъ; f. *transmetteur téléphonique, translateur téléphonique*; a. *translator*; przyrząd do którego się mówi celem przesłania głosu na znaczną odległość.

Przesyłanie ruchu, przenoszenie, przenośnia ruchu, (bud. mach.); n. *Uebertragung, Transmission, Lei-*

tung; г. передача движѣнія; f. *transmission*; a. *transmission*.

Przesyłka, (ruch kol.); n. *Sendung*; г. посылка, отправка; f. *expedition*; a. *expedition*; towar oddany do przewozu.

— **całowodowa,** p. Ładunek całowodowy (wagonowy).

— **częściowa;** n. *Fracht in Theilladungen*; г. часть партіонной отправки; f. *marchandise par charge incomplète*; ładowana częściami.

— **nie doręczalna;** n. *unanbringliche Sendung; unbestellbares Gut*; г. грузъ немогущій быть врученныиъ адресанту; f. *envoie sans application*; gdy niemożna odszukać odbiorcy.

— **niedoreczona, zalegająca;** n. *unbestelltes Gut*; г. невострѣбованный грузъ; f. *envoie sans application*.

— **опłacona;** n. *frankirte Sendung*; г. грузъ оплаченный при отправленіи; f. *envoi en port percü*.

— **pakunkowa, tłumokowa, (bagaż);** n. *Gepäcksendung, Gepäck*; г. багажъ; f. *expedition des bagages*.

Przesyłki pojedyncze, drobne; n. *Stückgut*; г. попутная, поштучная отправка; f. *colis de detail isolé, par charge partielle*; a. *piece-goods*; w przeciwstawieniu do przesyłek wagonowych lub partyami.

Przesyłka pospieszna, (przesyłka za frachtem pośpiesznym); n. *Eilgut-sendung, Eilgut*; г. отправка большой скорости; f. *expedition à grande vitesse*; a. *dispatch-good*; nadana za najwyższą należytością i o stosunkowo najkrótszym czasie przewozu.

— **powolna (za frachtem zwyczajnym);** n. *Frachtsendung, Gütersendung*; г. отправка малой скорости; f. *expedition ou transport de petite vitesse, envoi de petite vitesse*.

Przeszkoda w dostawie, (ruch kol.); n. *Ablieferungs-Hinderniss*; г. препятствіе къ поставкѣ; f. *obstacle à la livraison*.

— **w jeździe;** n. *Fahrthinderniss*; г. препятствіе къ ѣздѣ; f. *entrave à la marche des trains*.

— **w ruchu;** n. *Betriebsstörung*; г. препятствіе къ движѣнію; f. *dérangement*.

- Prześcig**, poprzedenie pociągu (wyprzedzenie jednego pociągu przez drugi), (ruch kol.); n. *Vorfahren*; r. обгónka, опережéние поъздóвъ; f. *dépasser un train*.
- **linijny**, (bud. mach.), p. Poprzedenie linijne.
- Przetapianie**, (hut.); n. *Umschmelzung*, *Umschmelzen*; r. переплáвка; f. *réfondre*.
- Przetarg**, licytacja; n. *Versteigerung*, *Auction*; r. торгú; f. *encan*, *vente à l'encan*; sprzedazé wiécej dajácemu.
- Przetótk** przebijarki, p. Tótk przebijarki.
- Przetok**, p. Przesuwanie.
- Przetokowy**, p. Przesuwacz wozów, ustawiciel.
- **starszy**, p. Przesuwacz starszy, ustawiciel pociągów.
- Przetyczka**, p. Przewłoka.
- **imadła**, p. Klucz imadła.
- Przetyczka kotwy**, p. Przewłoka kotwy.
- Przewał**, (rob. wod.); n. *Staudamm*, *Schluchtdam*, *Moräne*; r. перевáль; f. *barrage*, *fire insubmertible*; jaz, którego korona jest zawsze ponad powierzchnią wody płynącej ku spiętrzeniu.
- Przewiercić**, przewiercać, (cieś.); n. *durchbohren*; r. просверлítъ, просверлívать; f. *perforer*; a. *to bore*, *to pierce*.
- Przewietrzanie**, przewiew, wentylacja, (bud.), n. *Luftwechsel*, *Wetterlösung*, *Ventilation*; r. провѣтρίваніе, вентиляція; f. *aérage*, *ventilation*; a. *ventilation*; uregulowany przepływ powietrza w budynku, wozie i t. p.
- Przewiewnik**, bąk, wentylator, (wóz.); n. *Ventilator*; r. вентиляторъ; f. *ventilateur*; a. *ventilator*; przyrząd do przeprowadzania wymiany powietrza.
- Przewłoka**, lon, lonek, zatyczka (wóz); n. *Splint*, *Vorstechstift*; r. шплинтъ, чекá; f. *goupille*, *aubier*; a. *pin*; mały sworzeń chroniący koło od spadnięcia z osi.
- **kotwy**, przetyczka kotwy; n. *Ankerriegel*, *Splint*; r. áнкерный шплинтъ, áнкерная чекá; f. *traverse-tétiere*; a. *thwart*; pręt żelazny przekroju prostokątnego, wtknięty w ucho kotwy.
- Przewodnictwo**, przewodność, (elekt.); n. *Leitungsfähigkeit*; r. способностъ проводítъ; f. *conductibilité*; a. *conductibility*.
- **ciepła**, przewodność ciepła, (fiz.); n. *Wärmeleitungsvermögen*; r. теплопроводностъ; f. *conductibilité de la chaleur*; a. *conduction of heat*, *thermal conductivity*.
- Przewodnik**; n. *Leiter*; r. проводникъ; f. *conducteur*; a. *conductor*.
- **ciepła**; n. *Wärmeleiter*; r. проводникъ теплоты; f. *conducteur de la chaleur*; a. *conductor of heat*.
- **elektryczności**; n. *elektrischer Leiter*, *Elektricitätsleiter*; r. проводникъ электричества; f. *conducteur d'électricité*; a. *electric conductor*, *conductor of electricity*; kruszec zwykle w formie drutu do przeprowadzenia prądu elektrycznego.
- Przewody ruchu**, przenośnia, transmisja, (bud. mach.); n. *Transmission*; r. передáточный механизмъ, передáча движéния; f. *transmission*; a. *transmission*.
- Przewozić** ziemię taczakami, w taczakach, (rob. ziem.); n. *Erde karren*, *Erde mit Schubkarren verführen*; r. перевозítъ землiю на тáчкахъ, тáчками; f. *brouetter la terre*, *transporter le terrain à la brouette*; a. *to wheel*, *to cart the ground*.
- Przewozowe**, przewoźne, woźbowe, cena przewozu, (taryf.); n. *Frachtgebühr*, *Frachtgeld*, *Transportgebühr*, *Porto*; r. провóзная плáта; f. *frais de transport*, *port*; a. *freight*; należytość ogólna za przewóz.
- **najmniejsze**, woźbowe najmniejsze, (taryf.); n. *Minimalfracht*; r. минимáльная провóзная плáта; f. *minimum de port*; najmniejsza opłata, jaką można pobierać za woźbę towaru.
- **niedobrane**, woźbowe niedobrane, za małe, niedobór przewozowego; n. *zu wenig erhobene Fracht*; r. недóборъ провóзного; f. *port perçu en moins*, *sous taxe*, *insuffisance de port*; za nisko obliczona należytość, wskutek omyłki lub fałszywego zastosowania taryfy.

- Przewozowe poprzednie, należność przewozowa uprzednia, woźbowe poprzednie, przewoźne pierwotne, (ruch kol.); n. Vorfracht (- Gebühr); r. плата за предъидущій провóзъ; f. port antérieur, frais du parcourt entérieur; wszelkie należności przypadające od kolei oddawczej, którą przy przepisaniu ceduły frachtowej liczy się jako za liczkę.**
- **przedpłatne, należność przewozowa przybliżona, (pobrana przy wysłaniu), woźbowe w przybliżeniu, za liczka na przewozowe, (ruch kol.); n. Frankatur, Frankaturnote; r. франкатуръ - нота; f. port perçu, port encaissé au départ, frais perçus; a. carriage-paid; należność przewozowa uiszczona z góry w przybliżonej wysokości.**
- **przekazane, woźbowe przekazane; n. überwiesene Frachtgebühr; f. port à percevoir, à encaisser à l'arrivée; należność za przewóz pobrana od odbiorcy.**
- **za wielkie, nadwyżka przewozowego, opłaty przewozowej, woźbowe przebrane, przecenione; n. zu viel erhobene Fracht; r. переборъ провозной платы; f. surtaxe, taxe perçue en trop.**
- Przewoźna, p. Ceduła frachtowa.**
- **pospieszna, wykaz przewożonych przesyłek pospiesznych; n. Eilgutkarte für den Localverkehr, Eilgutkarte für den inländischen Anschlussverkehr; r. вѣдомость отправка́мъ большóй скóрости; f. feuille de route de grande vitesse.**
- **tłumokowa, wykaz przewożonych tłumoków, (ruch kol.); n. Begleitschein für Reisegepäck; r. бага́жная вѣдомость; f. feuille de route de bagages.**
- Przewoźność kolei, zdolność przewozowa drogi żel., (ruch kol.); n. Transportvermögen einer Bahn; r. провозная способностъ желѣзной доро́ги; f. tonnage d'un chemin de fer; a. tonnage.**
- Przewożenie pociągów promem, przeprowadzanie pociągów, (ruch kol.); n. Trajectverkehr; r. перевозка повадо́въ на паромѣ; r. ruch prom kolejowym.**
- Przewód; n. Leitung; r. провóдъ; f. conduite; a. delivery.**
- **do kurków przewiewnych, cylindrowych, (parw.); n. Leitung zum Reinigungshahn; r. передáча къ продувнымъ кранамъ.**
- **do piasecznicy, (parw.); n. Leitung zum Sandstreuapparat; r. передáча къ пѣсочницѣ.**
- **dotywowo, kanał dotywowo, (bud. mach.); n. Einströmungsrohr; r. пароводящая труба́; parowodя́щій каналъ; f. tuyau d'introduction, tuyau d'admission; a. inlet-pipe; którym para wpływa ze skrzynki suwakowej do cylindra, także rura, która wpływają płyny lub gazy.**
- **druciany, druciąg, przewodnia telegrafu, (elekt.); n. Drahtleitung; r. провóлочный проводни́къ, провóдъ; f. fil-conducteur télégraphique; a. conducting wire.**
- **kołowy, p. Wrzecienica.**
- **odpływowy, wylotowy, kanał odpływowy, (bud. mach.); n. Ausströmungscanal, Ausströmungsweg; r. пароотводя́щій каналъ; f. canal d'échappement; a. delivery-tap, outlet-pipe; którym para wypływa z cylindra.**
- **pary, przewód odpływu pary, odwód pary, (parw.); n. Dampfrohr, Dampfabflussrohr; r. паровая, паропроводная труба́; f. tuyau à vapeur, conduit de vapeur; a. steam-pipe.**
- **pary w cylindrze, (parw. bud. mach.); n. Dampfweg, Dampfkanal; r. паропроводный каналъ, проходъ, каналъ пара, паровóй пролётъ; f. passage de vapeur; a. steam-way.**
- **pociągowy, ciągło, przyrząd zaprzęgowy, (wóz); n. Zugvorrichtung; r. тяговой а́ппаратъ, упряжной приборъ; f. appareil de traction; a. drawing apparatus.**
- **podziemny, (tel.); n. Erdleitung; r. подземельный проводни́къ; f. fil de terre, conduite souterraine; a. transmission underground.**
- **ssący, rura ssąca, (bud mach.); n. Saugrohr; r. всасывающая труба́; f. tuyau d'aspiration, tuyau aspirant; a. suction-pipe, sucking-tube; rura, która wchodzi woła do pompy lub kotła.**

- Przewód telefonowy przewodnik**, (elekt.); n. *Telephon Leitung*; r. телефонный проводникъ.
- **telegraficzny**, (tel.); n. *Telegraphenleitung*; r. телеграфная передатча, проводочный проводникъ; f. *ligne conduite électrique, fil conducteur télégraphique, ligne télégraphique*; a. *conductor-telegraph-wire*; drut kruszcowy do przesyłania elektryczności.
- **wody**, rura wodociągowa; n. *Was serleitungsrohre*; r. водопроводная труба; f. *tuyau de conduite d'eau*; a. *conduct-pipe water-pipe*.
- **wypływu, odpływu, rura wylotowa**, (bud. mach.); n. *Ausströmungsrohr, Blaserohr*; r. паровыпускная труба, паротводящая труба, водовыпускная труба, водотводная труба; f. *tuyau de sortie, tuyau d'évacuation, tuyau d'émission, tuyau d'échappement de vapeur, tuyau de decharge*; a. *blast-pipe, waste-pipe, outlet pipe*; rura, którą wypuszcza się parę lub wodę z maszyny.
- Przewóz, woźba**, (ruch kol.); n. *Beförderung, Transport, Fortschaffung, Verfrachtung*; r. провозъ, транспортъ, извозъ; f. *transport*; a. *conveyance, carting, wheeling*; ruch osób, bydła lub towarów wykonany wozami, statkami i t. p.
- **bez opakowania**; n. *Transport in losen Zustände, unverpackt*; r. грузъ въ навалку.
- **bezpłatny**; n. *frachtfreier Transport, Regietransport*; r. бесплатная перевозка, бесплатный транспортъ; f. *transport gratuit*; a. *free transport*.
- **bez przeladunku, bez przeladunku**; n. *Beförderung ohne Umladung*; r. безперегрузочная перевозка.
- **bezporedni**; n. *unmittelbare Durchfuhr*; r. перевозка въ прямомъ сообщеніи; f. *transit direct*; towar odbywa całą drogę w tym samym wozie.
- **sałozowowy (ładunek wagonowy), woźba sałozowowa, przesyłka sałozowowa**; n. *Wagenladungstransport, Frachtgut in Wagenladung*; r. повагонная отправка; f. *transport à charge complète, marchandise par charge complète*; gdy przesyłka zajmuje całą wóz.
- Przewóz pospieszny, woźba pospieszna**; n. *Eilguttransport*; r. провозъ съ большой скоростью; f. *transport à grande vitesse*; a. *conveyance with express-train or with passenger train*.
- **przechodowy (tranzytowy)**; n. *Transito, Durchgang, Durchfuhr*; r. транзитъ; f. *transit*; dalszy przewóz przejętego od innej kolei towaru.
- **towarów**; n. *Gütertransport, Güterbeförderung*; r. перевозка товаровъ; f. *transport des marchandises*.
- **zboża luzem, przewóz wsypu**, (ruch kol.); n. *Getreidetransport in loser Schüttung, in losen Zustände (alla Rinfusa)*; r. въ сыпную; przewóz zboża nie w workach, lecz wsypanego do odpowiednio zbudowanych wozów.
- **z przeladunkiem, z przeladunkiem**; n. *mittelbare Durchfuhr*; r. перевозка съ перепрузкою; f. *transit indirect, transit au moyen d'entrepotage*.
- **zwłok, woźba zwłok**; n. *Leichen-transport*; r. провозъ покойниковъ; f. *transport d'un cercueil, transport de depouilles mortelles, transport funebre*.
- **zwyczajny, przewóz powolny, woźba powolna, p. małej chyżości**; n. *Frachtguttransport, Frachttransport*; n. провозъ съ малою скоростью; f. *transport à petite vitesse*; a. *conveyance with goods-train*; o dłuższym czasie dostawy.
- Przewyżka rozchodu paliwa, smaru, p.** Przekroczenie rozchodu paliwa, smaru.
- Przeziernik**, (mier.); n. *Diopter*; r. диоптръ; f. *alhidade*; a. *dioptr*; część składowa celownicy.
- **oczny**; n. *Oculardioptr*; r. okularny; z małym otworem lub szparą.
- **przedmiotowy**; n. *Objectivdioptr*; r. объективъ; z włoskiem.
- Przezmian, bezmian**, (waga rzymska); n. *Schnellwage, Balkenwage, römische Wage*; r. безмѣнь, самовѣсъ; f. *ballance romaine, peton*; a. *steel-yard*; drążek z podziałką i ciężarkiem stałym lub przesuwanym, służący do ważenia.

Przezór, p. Kontrola.

Przeszło mostu, (bud. most.); n. *Brückenfeld*; r. пролётъ моста; f. *travée d'un pont*; a. *bay of a bridge*; część mostu (lub belki) między dwiema sąsiednimi słupami podporami.

— **schodów, ramię schodów**, (bud.); n. *Treppenflucht, Treppenzweig, Treppenarm*; r. поручень дѣтницы; f. *branche, volée, d'escalier*; a. *flight of steps*; nieprzerwany szereg stopni.

Przodek ruchomy parowozu, (parw.); n. *bewegliches Radgestell einer Locomotive*; r. передокъ, телѣжка паровоза; f. *train de quatre roues, mobile autour d'une cheville*; a. *moveable wheel-frame, bogie*.

Przodownik; n. *Vorarbeiter*; r. старший мастеровой; a. *fore-man*; przodujący robocie.

Przód filaru mostowego, p. Dziób filaru, przedelbie; n. *Pfeiler vorspitze*;

Przybijak, p. Młot dwuręczny.

Przybory; n. *Ausrüstungsstücke, Requisiten*; r. снаряды, приборы; f. *gréement*.

— **biórowe**; n. *Kanzlei-Requisiten*; r. канцелярскія принадлежности; f. *fourniture de bureau*; a. *stationary*.

— **do szyn, połączniki szynowe, drobne żelaztwo do szyn**, (bud. kol.); n. *Kleinmateriale, Oberbaukleinmateriale, Kleineisenzeug, Schienenbefestigungsmittelgegenstände*; r. рельсовыя скрѣпленія; f. *matériel accessoire de la voie, petit matériel de la voie, accessoires des rails*; a. *small material*; do przytwierdzenia i łączenia szyn jako to szynale, łubki, śruby.

— **kolejowe**, (bud. kol.); n. *Eisenbahnrequisiten*; r. желѣзнодорожные принадлежности.

— **kominkowe**; n. *Kamin-Geräthe*; r. каминные приборы; f. *ustensils*; a. *fire utensils, implements*.

— **pociągowe**, (ruch kol.); n. *Zugs-ausrüstungsgegenstände*; r. пociągные приборы, снаряды, принадлежности; f. *agrés d'un train, équipement d'un train*; a. *spare-pieces*; przedmioty służące do urządzenia pociągu lub sygnalowania, a nie będące zarazem częścią składową parowozów lub wozów.

Przybory parowozowe, tendrowe, (parw.); n. *Tenderausrüstungsgegenstände*; r. паровозныя, тендерныя принадлежности; f. *équipement*.

— **wozowe**, (wóz); n. *Wagenausrüstungsgegenstände, Wagenutensilien, Ausrüstungsstücke eines Wagens*; r. вагонные приспособленія; f. *gréement d'un wagon, agrés de wagon, petit matériel des transports*; a. *duplicat parts*; przedmioty służące do wewnętrzznego urządzenia wozu, a nie będące zarazem jego częścią składową.

Przybudówka, (bud.); n. *Nebenbau, Seitengebäude, Nebengebäude*; r. пристройка; f. *bâtiment additionnel, accessoire*; a. *additional building*.

Przychód, dochód, (rach.); n. *Ertrag*; r. приходъ, доходъ; f. *revenu*; a. *produce*.

Przyciąganie, siła przyciągająca, (fiz.); n. *Anziehungskraft*; r. притяженье, сила притяженья; f. *attraction*; a. *attraction*; siła, w skutek której dwie masy w pewnej od siebie odległości pozostające, dążą do zmniejszenia tejże odległości, np. siła ciężkości, siła magnetyczna i t. p.

Przycieś, p. Podwalina.

Przycółtek, (bud. most.); n. *Landpfeiler, Widerlager*; r. береговой устой; f. *culée, abutement*; a. *abutment, pier, land-pier*; filar lub jarzmo mostowe z jednej strony przypierające do brzegu.

Przygłówek śruby, pazur śruby, (bud. mach.); n. *Schraubenkopfhalter, Schraubennase*; występ z części sworznia przy głowie, zapobiegający obracaniu się śruby.

Przyjazd, przybycie, (ruch kol.); n. *Ankunft*; r. приѣздъ, przybicie, приходъ; f. *arrivée*; a. *arrival*.

— **pociągu**; n. *Ankunft des Zuges*; r. przybicie pociągu; f. *arrivée d'un train*; a. *arrival of train*.

— **spóźniony**; n. *verspätete Ankunft*; r. опоздавши приѣздъ; f. *arrivée tardive*.

Przyjęcie parowozu, wagonu, (ruch kol.); n. *Uebernahme einer Locomotive, eines Wagens*; r. приёмъ паровоза, вагона; f. *prise d'une locomotive, d'un wagon*.

- Przyjęcie**, przyjmowanie towarów, nadanie przesyłek, (ruch kol.); n. *Güteraufgabe*; r. приёмъ товаровъ; f. *remise des marchandises*; czynność oddawania towarów do przewozu koleją.
- Przykład**, przykładak, mfoł przykładowy, (kow.); n. *Setzhammer*; r. осадка, осадный молотокъ, ожимка; f. *chasse*; a. *set-hammer*; do wypłaszczania powierzchni żelaza.
- Przykrywa cylindra**, p. Pokrywa cylindra parowego.
- Przykrywka skrzynki suwaka**, p. Pokrywka suwakowa.
- Przykrywa włazu**, p. Pokrywa włazu.
- Przyleganie**, (fiz.); n. *Adhäsion*; r. сдѣлѣніе, прилеганіе, прилепаніе; f. *adhérence, adhésion*; a. *adherence, adhesion*.
- Przylgnia suwaka**, p. Zwierciadło suwakowe.
- wentyla, (bud. mech.); n. *Ventilsitzfläche, Ventilspiegel*; r. поверхность прилеганія клапана; f. *bande de frottement*; a. *valve-face*; powierzchnia gładka, po której się wentyl przesuwają, zamykając przewód pary.
- Przylutowanie**; n. *Anlöthen*; r. припайка; f. *brasure, soudage*; a. *soldering*.
- Przyłoga**, listwa robocza, występ roboczy, obróbna, (techn. mech.); n. *Arbeitsleiste*; r. выступъ для обдѣлки (въ отливкахъ).
- Przymocować**, umocować; n. *befestigen*; r. закрѣпить; f. *affermir*; a. *to make firm, to fasten*.
- Przyptyw pary, wody, dopływ do kotła**, (parw.); n. *Einströmung, Dampf-eintritt, Wassereintritt*; r. выпускъ пара, воды и пр.; f. *admission de la vapeur, injection d'eau etc.* a. *admission of steam, — of water, induction*.
- powietrza do pieca, dopływ, (bud.); n. *Luftinströmung, Luft-eintritt*; r. притокъ воздуха къ печи.
- Przymomnienie**, p. Monit rewizyjny.
- Przypora (filar odporny)**, (bud.); n. *Strebe-feiler*; r. подстѣнонь, контр-ферсъ; f. *epéron, contre-fort*; a. *butment, buttren*; łac. *anteris, anteridion*; wystające wzmocnienie muru przeciw ciśnieniu bocznemu.
- Przyprowa**, p. Topnik.
- Przypustnica**, p. Przysuwnica.
- Przyrost**, p. Dorzutka.
- Przyrząd**, aparat; n. *Vorrichtung, Apparat, Geräth*; r. приборъ, снарядъ, аппаратъ; f. *appareil*; a. *apparatus*; wszelkie złożenia dwóch lub więcej części w celu wykonywania jakiejkolwiek pracy.
- do mierzenia prędkości, (ruch kol.); n. *Geschwindigkeitmesser, Schnelligkeitsmesser*; r. приборъ для измѣрѣнія скорості; f. *celèrimètre*; a. *velocimeter*.
- do ciągnięcia rur, (bud. mech.); n. *Röhrenziehbank*; r. приборъ для протягиванія трубъ; f. *banc à tirer des tubes dragon*; a. *draving-machine, tube-drawing-machine*.
- do parzenia drzewa, (bud. mach.); n. *Holzdamperfer*; r. приборъ для выпарки дѣрева.
- do poziomowania, instrument niwelacyjny, (mier.); n. *Nivellirinstrument*; r. нивелиръ; f. *niveau*; a. *level*.
- Morsego, aparat Morsego, (tel.); n. *Morseschreibapparat*; r. аппаратъ Морза; f. *appareil Morse*; aparat telegraficzny systemu Morsego.
- sygnałowy, (sygn.); n. *Signalapparat, Signalvorrichtung, Signalmittel*; r. сигнальный приборъ; f. *appareil à signaux*; a. *signal-apparat*.
- telegraficzny, pociągowy, przenośny, (elekt.); n. *tragbarer Telegraph für Nothsignale*; r. переносный, пѣзздный телеграфный аппаратъ; f. *appareil de demande de secours*; a. *portable apparatus for trains in distress*.
- wstrząsający, wstrząsak (bud. mach.); n. *Schüttelwerk*; r. потрясъ, потрясокъ, трясунь, сотрясающій механизмъ; f. *agitateur*; a. *shaker*.
- zamykający, zamykadło, (tel.); n. *Absperrvorrichtung*; r. замыкающій приборъ, затворный приборъ; f. *appareil de fermeture*; a. *closing apparatus*.
- zaprzęgowy, p. Cięgło.
- zasilający, zasiłkowy, (bud. mach.); n. *Speiseapparat, Speisevorrichtung*; r. питательный приборъ;

- f. *appareil d'alimentation*; a. *feeding-apparatus*; włącza wodę do kotła parowego.
- Przyrząd zwrotniczy, kociołek zwrotniczy, stojak zwrotniczy, (bud. kol.); n. Weichenbock, Wechselständer; r. переводный механизм пристрѣлкѣ; f. cage de croisement, levier de manoeuvre; a. switch-box, point-stand.**
- Przyrządy ładownicze, (ruch kol.); n. Laderequisiten, Ladeutensilien, Verladeutensilien; r. приборы для нагрузки, грузные приборы; f. agrès de chargement, utensiles.**
- Przyrządek do smarowania, (wóz); n. Schmierbüchsenapparat; r. смазочные аппаратики; f. appareil à graisse; a. grease-apparatus.**
- Przyrządzenie (szyby, zwierciadła, drzewa); n. Zuschneiden; r. прирѣзка, подрѣзка (оконнаго стекла, зеркала, дерева); f. couper débiter le bois; a. to cut.**
- Przysiek, (narz.); n. Querast; r. тесла; f. bisaique; a. twybill; siekiera wązka i długa do wydrążania dziur i fug w drzewie.**
- Przyspa, (rob. ziem.); n. Gegendamm; r. противубанкетъ; f. contre banquette; a. counter-bank; nasyp wspierający podnoże głównego nasypu.**
- Przyspieszenie, (mech.); n. Beschleunigung; r. ускорѣние, приращѣние скорости; f. accélération; a. acceleration; stosunek przyrostu prędkości do czasu.**
- Przystanek drogi żelaznej, (ruch kol.); n. Haltestelle, Haltestation, Haltepunkt; r. полустанокъ желѣзной дороги; f. halte, point d'arrêt, station de septième classe; a. moment stop; mniejsza stacya kolejowa, na której tylko pewne pociągi się zatrzymują.**
- Przystankowy, p. Zawiadowca przystanku, n. Haltestellenaufseher, Haltestellenverwalter; r. начальник полустанка; f. chef de halte.**
- Przysuwnica, przypustnica, (bud.); n. Anschübling, Anschiftsparren, Knage; r. надбійвка, нашівка, нахлѣстка на стропильную ногу, на спускъ карниза; f. coyau, coyer; a. furring, caves-lath; przy-**
- bitka do krokwi, celem wysunięcia okapu po za lice muru.
- Przytok, dopchanie wozów, (ruch kol.); Anschieben der Wagen; r. подѣча вагона; f. remise de wagons à un train, compléter un train; doprowadzenie wozów do pociągu lub do innej grupy wozów.**
- Przytorze, peron (platforma), (bud. kol.); n. Perron; r. пассажирская платформа; f. péron, trottoir, quai; a. platform of a station; miejsce urządzone przy torze dla wsiadania lub wysiadania podróżnych.**
- **kryte; n. gedeckter Perron; r. крытая платформа; f. trottoir couvert,abri de voyageurs; pokryte dachem.**
- **odjazdowe, peron odjazdowy; n. Abfahrtsperon, Aufsteigeperron; r. отъѣздная платформа; f. quai du départ; deptak, z którego wsiadają podróżni do pociągów, odchodzących.**
- **odosobnione, p. Chodnik międzytorowy.**
- **przyjazdowe, peron przyjazdowy; n. Absteigeperron, Ankunftsperon; Aussteigeperron; r. приѣздная платформа; f. quai d'arrivée, quai de débarquement; deptak, na który wysiadają podróżni.**
- Przywrócenie ruchu, (ruch kol.); n. Wied-raufnahme des Verkehrs; r. восстановление, возобновление движения; f. reprise du mouvement.**
- Przyziemie, p. Poziemie.**
- Psota, p. Przekroczenie przeciw przepisom kolejowym.**
- Psucie się; n. verderben; r. порча; f. détérioration, dépérissement; a. to wear off, to spoil.**
- Pud; n. Pud; r. пудъ; miara ciężkości = 16,880 kilogram. = 40 funt.**
- Pudełko, skrzynka; n. Kasten; r. корѳка, ящикъ; f. boîte; a. box.**
- Pudlingowanie, pudlowanie, świeżenie, (żel.); n. Puddlingsarbeit, Puddeln, r. пудлингованіе; f. puddlage, puddlerie; a. puddling, puddlery.**
- Pudło łożyska, oprawa łożyska, p. Maźnica.**
- **toczaka, (narz.); n. Kasten unter dem Schleifstein, Trog; r. ящикъ для точила; f. tabernacle; a. chest below the grindstone.**

Pudło wozowe (wagonu) klatka, kadłub, (wóz); n. *Wagenkasten*; r. кúзовъ вагóна; f. *caisse d'un wagon, boîte d'un wagon, carcasse d'un wagon*; a. *body of waggon, carriage-body, waggon-box*; ściany wozu wraz z dachem.

Pulsometr, p. Pompa tętnicza.

Pułap, sufit, strop, (wóz); n. *Decke, Plafond, Wagendecke*; r. потолокъ, вагóнный потолокъ; f. *plafond d'une voiture, dôme d'une voiture*; a. *ceiling*.

Pumeks, p. Gąbcezak.

Punkt, (geom.); n. *Punkt*; r. тóчка, пунктъ; f. i a. *point*.

— **działania, p. umieszczenia, przyczerpienia siły, (mech.)**

— **końcowy szlaku kolejowego, kres szlaku, (sygn.); n.** *Endpunkt der Linie*; r. концевóй пунктъ жельзнодорожной лóнии; f. *extrémité de la voi*; miejsce, w którym się kończy szlak kolejowy.

— **martwy, (mech.); n.** *totter Punkt*; r. мёртвая тóчка; f. *point mort*; a. *dead point*.

— **matematyczny (skrzyżowania się toków w rozjeździe), (bud. kol); n.** *Kreuzungspunkt, mathematischer Kreuzungspunkt*; r. математическая тóчка скрещёния; f. *point mathématique*; a. *crossing*; w którym przecinają się krawędzie wewnętrzne szyn, krzyżujących się toków.

— **początkowy szlaku, (sygn.); n.** *Anfangspunkt der Linie*; r. начальнóй пунктъ жельзнодорожной лóнии; f. *point de départ, point initial, origine d'un chemin de fer*; miejsce, gdzie się zaczyna szlak kolejowy.

— **podpory, punkt obrotu, (mech.); n.** *Stützpunkt, Drehpunkt, Mittelpunkt der Bewegung*; r. тóчка

опóры; f. *point d'appui, de mouvement d'un corps, centre de conversion*; a. *centre of motion, of conversion, fulcrum pivot*; punkt podparcia w chwili obrotu ciała, dla którego suma momentów statycznych cząstek ciała = 0.

Punkt stały, (mier.), p. Znamię wysokości stałe.

— **styczności, (geom.); n.** *Berührungspunkt*; r. тóчка прикосновёния, тóчка касáния; f. *point de contact, de tangence*; a. *point of contact*.

— **tokarni, (tok.); n.** *Drehpunkt, Drehzapfen*; r. тóчка; f. *rouleau pivot, centre de conversion*; a. *pivot, trundle*; kołec na końcu wałka, czyli szpindla, stanowi biegun osi obrotowej przedmiotu toczzonego.

— **zerowy, zero (stać na zero), (mier.); n.** *Nullpunkt, auf — stehen*; r. нуль; f. *zéro, être à zero*; a. *zero, to be down at zero*.

Punktak, p. Znacznik.

Puszczenie z rozpędem wozów, p. przesuwanie, przetok z rozpędem, przetok rzutowy, (ruch kol.); n. *Verschieben durch Abstossen*; r. передвигáние вагóновъ съ размáхомъ; f. *manoeuvre au lancer, m. par impulsion*; parówóz rozprędzony staje nagle, a wozy biegną dalej samopas.

Puszka na spłonki, (sygn.); n. *Knallkapselbüchse, Knallsignalbüchse*; r. ящикъ для хлопóшекъ; f. *boîte pour les capsules explosives*.

Puścić parę, (parw.); n. *den Dampf anlassen, Dampf geben*; r. пуścić паръ; f. *mettre en vapeur*; a. *to put the steam on*.

— **w ruch maszynę, puszczać; n.** *in Gang setzen*; r. пуścić въ ходъ машину, приводить въ дѣйстви́е; f. *activer*; a. *to start*.

Pyrometr, p. Żaromierz.

R.

Rachmistrz, obliczyciel, (ruch kol.); n. *Calculant, Rechnungsbeamte*; r. счетовóдь; f. *comptable, calculateur*; obliczający należytość za przewóz towarów.

Rachunek; n. *Rechnung*; r. счётъ; f. *compte*; a. *account*.

Rachunek kosztów podróży, (rach.); n. *Reise-particulare*; r. прогóнный счётъ; f. *compte d'indemnité de déplacement, frais*; a. *note for travelling expenses*.

— **kupiecki, faktura, (ruch kol.); n.** *Factura, Rechnung*; r. фактура, счётъ; f. *facture*; a. *bill*.

- Rachunek** (należności za użycie obcych wagonów) karta dłużna, dłużna, (ruch kol.); n. *Schuldrapport*, *Wagenmiethberechnung*; r. счётъ деньгамъ, причитающимся за пользование чужими вагонами; f. *état de parcours, décompte de la circulation du matériel*.
- **materyałów**; n. *Materialrechnung*; f. *compte des matériaux*.
- **miesięczny**; n. *Monatsrechnung*; f. *décompte mensuelle (en dépenses et en recettes)*.
- **pieniężny**; n. *Geldrechnung*; f. *compte en valeurs*.
- **wydatków ruchu**; n. *Betriebs-Ausgabe-Rechnung*; f. *compte des dépenses de l'exploitation*.
- **zamówień**; n. *Rechnung des Lieferanten*; r. счётъ заказовъ; f. *facture du fournisseur*.
- Rachunkowość**; n. *Rechnungswesen*; r. счетоводство; f. *comptabilité*; a. *comptability*.
- Rač**, (bud. kol.); n. *Kuhfuss, Geissfuss*; r. пѣшина съ раздѣленнымъ плоскимъ концомъ; f. *pied de chèvre, pied de biche, pince à pied de biche*; a. *pincher, crow-bar, claw-bar*; narzędzie do wyciągania gwoździ.
- Rada zawiadowcza, zarządzająca drogi żel.**; n. *Verwaltungsrath der Eisenbahn*; r. правлѣніе общества желѣзной дороги; f. *conseil d'administration*.
- Rafa**, (rob. wod.); n. *Felsenriff*; r. подводный камень; f. *rescif, brisant*; a. *raks*; skała ukryta pod powierzchnią wody.
- Rafinowanie**, p. Oczyszczanie.
- Rajbor**, p. Tarnik.
- Rajbszyna**, p. Zamiatak.
- Rajkluba tokarska**, t. j. imadło ze szczękami pochyłymi, (tok.) n. *Reifkloben*; r. токарныя жимки; f. *mordache à chauffrein*; a. *chanfer-clamp*.
- Rajfować**, p. Zakładać obręcz.
- Rajfowanie**, t. j. zbieranie pilnikiem (ostrych kantów), (ślus.); n. *Abfeilen, Poliren*; r. сглаживание напильникомъ выступающихъ мѣстъ; f. *limer, polir*; a. *to file off, to polish*.
- Rajs Bret**, p. Rysownica.
- Rajscajg**, p. Narząd rysunkowy, n. rysowniczy.
- Rajsfeder**, p. Ryśnik.
- Rajsmas**, p. Cyrkiel stolarski.
- Rajsplata**, p. Wyrównia.
- Rajszyna**, p. Linia rysownicza.
- Rajstok**, p. Przesuwnica.
- Rak**, (bud. kol.); n. *Nagelziehring, Schraubenziehring*; r. гвоздодѣръ, драчь; f. *arrache crampon, tire crampon*; a. *nail-claw, claw-wrench*; narzędzie do wyciągania szynali lub śrub.
- Rama**, n. *Rahmen, Gestell*; r. рама; f. *cadre*; a. *frame*.
- **dolna, podwalina, przycięs podłużna lub przyczółkowa klatki wozowej, (wóz)**; n. *Unterrahmen Langseite, Stirnseite*; r. нижняя рама вагоннаго кúзова; f. *brancard de caisse en bois, traverse inferieure de baut de caisse*; na niej wspierają się dennice podłogi wozowej.
- **górna, płatew podłużna klatki wozowej, (wóz)**; n. *Kastenoberrahmen, Gesimsbalken, Langseite für gedeckte Wagen*; r. верхняя рама вагоннаго кúзова; f. *battante de paviion pour wagon couvert*; u wozu krytego, na niej wspierają się końce kabłąków dachowych.
- **okienna, futryna, (wóz)**; n. *Fensterrahmen, Fenstergitter*; r. okónna рама; f. *cage de fenetre, châssis vitré d'une fenetre, châssis de glace*; a. *window-frame, sash-frame, window-trellis*.
- **paleniska, (parw.)**; n. *Feuerbüchsenrahmen*; r. рама огневой корбкн; f. *cadre du foyer*; a. *frame of fire box*.
- **parowozowa, podstawa parowozu, (parw.)**; n. *Locomotivrahmen, Locomotivgestell, Frame*; r. паровозная рама; f. *châssis, cadre d'une locomotive*; a. *frame of locomotive*.
- **podwójna, zimowa (wóz)**; n. *doppelter Fensterrahmen*; r. двойная, зимняя рама.
- **regulatora, kierownica stawidła, (parw.)**; n. *Regulatorführung*; r. рама регулятора, регуляторная рама; f. *guide du modérateur*.
- **rusztu**; n. *Kostrahmen*; r. коло-

- сникóвая ра́ма; f. *cadre ou support de grille*; a. *bar-frame*.
- Rama ruchoma rusztów**, (parw.): n. *beweglicher Rostrahmen*; r. подви́жная ра́ма ко́лосникóвъ.
- **suwakowa**, (parw.); n. *Schieberahmen*, *Schieberführung*; r. зóлотникóвая ра́ма; f. *guide, cadre du tiroir*; a. *valve-buckle, slid-valve rod, slide-valve stem*.
- **tendrowa**; n. *Tenderrahmen, Frame*; r. тéндерная ра́ма.
- **wozowa, wagonowa**; n. *Wagonrahmen, Wagongestell*; r. вагóнная ра́ма; f. *cadre ou châssis d'un vagon*; a. *frame*.
- Ramieniec**, p. Semafor.
- Ramię bezwładności**, p. Promień bezwładności.
- **dźwigni, drąga**; n. *Hebelarm*; r. плéчó рычагá; f. *bras de levier*; a. *arm of the lever*; czéść drąga miéжду punktem podparcia a punktem zaczeplenia siły
- **drążka stawidłowego, lewarowego**, (parw.); n. *Hebelarm des Anlasshebels*; r. рýчка рычагá для перемéны хóда, плéчó рычагá; f. *bras de levier de changement de marche*; a. *arm of the reversing-lever*.
- **koła spryhowego**, p. Sprycha, śpica.
- **korby**, (bud. mach.); n. *Kurbelarm, Krummzapfenarm*; r. плéчó моты́ля, кривошипá; f. *bras de la manivelle*; a. *web, crank-web*; odległość śródków czopa drąga korbowego od czopa osi
- **łuku**; n. *Bogenschenkel, Gewölb-schenkel, Achsel*; r. полудúжье, ребрó ду́ги, полнодóсть; f. *ais-selle*; a. *haund, haunch*.
- **maźnicowe** (parw.); n. *Achsgabelarm*; r. бýксовая, смáзочная вилка.
- **proste lub ukośne wideł, ramię maźnicowe**, (wóz); n. *Achsgabelarm*; r. прямóе, кóсое ребрó бýксовыхъ вилъ; f. *contre-fiche de plaque de garde*.
- **siły**, (mech.); n. *Kraftarm*; r. плéчó си́лы; f. *bras de la puissance*; a. *power-arm*; ramię, na któré działa siła.
- **wegielnicy**, (mier.); n. *Zunge des Winkelmaßes*; r. сторóна, ко́лбно наугóльника; f. *lame ou tige d'équerre*; a. *blade of a square*.
- Rampa ładunkowa**, p. Ładownia.
- Raport**, p. Doniesienie, Sprawozdanie.
- **dłużny**, p. Wykaz należności ogólnych za użycie obcych wagonów.
- **z jazdy, karta biegowa, dziennik pociągu**, (ruch kol.); n. *Stundenpass, Fahrreport, Zugsreport*; r. пó-ѣздный журнáль; f. *raport de marche*; zawiera skład pociągu, czas przyjazdu i odjazdu i wszelkie zdarzenia w czasie jazdy.
- **z jazdy, ceduła pociągowa, zapiska wydarzeń**, (ruch kol.); n. *Ereignisprotocoll*; r. дорóжная вѣдомость; f. *rapport d'accident, rapport des retards des trains*; kontrola wypadków zaszłych podczas jazdy a notowane przez pociągowego lub maszynistę
- Rapówka**, p. Wyprawa.
- Raszpla**, p. Tarnik.
- Rąbek obręczy**, p. Obrzeże obręczy.
- Rączka, rękojeść**, (narz.); n. *Handgriff, Griff*; r. рýчка; f. *poignée, manette, guide-main*; a. *handle*.
- **sprzęgła z gałką**, (wóz); n. *Schraubenkuppelschwengel mit Gewicht; Hebel mit Birne*; r. етержень съ вѣсомъ стяжнóй цѣпи; f. *tige à boule de tendeur*; służy do obracania śruby sprzęgowej.
- **świstawki**, (parw.), n. *Handgriff, Griff der Signalpfeife*; r. рýчка свисткá; f. *poignée, manette, guide-main*; a. *handle*.
- **zwrotnicy, drążek zwrotnicy**, (bud. kol.); n. *Wechselhebel*; r. рýчка переводá, стрѣлки; f. *moyen d'aiguilles*; a. *lerer of points*; drążek żelazny do przestawiania zwrotnicy.
- Rdza**, (żel.); n. *Rost*; r. ржа, ржавчина; f. *rouille*; a. *rust*.
- Rdzeń**, p. Karń.
- **drzewny**; n. *Baummark, Herz, Kern, Kernholz*; r. серцеви́на; f. *coeur, bois de coeur*; a. *heart*.
- **śruby**; n. *Schraubenkern*; r. стѣбель вíнта; f. *noyau d'une vis, collet d'une vis*; a. *nucleus of a screw, screw-heart, screw-neck*.
- Recepis**, p. Dowód doręczenia.
- **nadawczy (na przesyłki)**, p. Pokwitowanie z odbioru.
- **na tłumoki**, p. Kwit багажowy, kartka tłumoczna.
- Referent**; n. *Referent*; r. дѣлопроиз-

- водітель, докладчикъ; f. *rapporteur*.
- Reflektor, odblysk**; n. *Reflector*; r. рефлѣкторъ, отрижатель; f. *réflecteur, miroir réflecteur*; a. *reflector*.
- Registrator wozów**, p. Spisywacz wozów.
- Regulacya rzeki**, (b. wod.); n. *Stromregulierung, Flussregulierung*; r. выправленіе русла рѣки; f. *regulation du lit d'une rivière*; wykonanie robót potrzebnych do prawidłowego przepływu wody w rzecze.
- Regulamin ruchu**, p. Przepisy prze-wozowe.
- Regulator, miarkownik**, (bud. mech.); n. *Regulator*; r. регуляторъ; f. *régulateur, modérateur, prise de vapeur*; a. *regulator-valve*; zasuwka służąca do zmiany przekroju dopływu pary do cylindrów.
- **odśrodkowy**, (bud. masz.); n. *Centrifugalregulator*; r. центробѣжный регуляторъ; f. *régulateur à force centrifuge*; a. *conical pendulum*
- **w smoczku Giffarda**, (parw.); n. *Wasserregulator*; r. розпредѣлительная трубкa инжектора живѣара; f. *regulateur à eau*; a. *water-regulator*; ruchem którego zmniejsza się lub powiększa dopływ wody do kotła.
- Regulowanie**, p. Sprawdzanie.
- Rekapitulacya**, p. Zestawienie.
- Reklamacya, upominanie się, poszukiwanie, poisk**, (ruch kol.); n. *Reclamation*; r. рекламация, претензія; f. *réclamation*. upominanie się o zwrot rzeczy zgubionych podczas przewozu, lub o odszkodowanie w razie za wysoko opłaconej należytości.
- Remiza, szopa, wozownia**. (bud. kol.); n. *Remise*; r. реміза; f. *remise, dépôt*; a. *shed, house*.
- **parowozowa**, p. Parowozownia.
- **wagonowa**, p. Wozownia.
- Reostat**, p. Odpornik, opornik.
- Reperacya**, p. Naprawa.
- Rera**, p. Dłubacz.
- Resor**, p. Sprężyna, (parw., wóz.); n. *Feder*; r. ресора; f. *ressort*; a. *spring*.
- **nośny**, p. Sprężyna nośna.
- Rewizya kotła**, (bud. mach.); n. *Kes-*
- selrevision, Untersuchung*; r. ревизія котла; r. *révision, visite de la chaudière*; a. *revision*.
- Rezerwa nasypu**, p. Odkład.
- Rezerwoar**, p. Zbiornik.
- Rękojeść, rękojeć, pochwyt, uchwyt, antaba**, (wóz); n. *Handgriff, Handhabe*; r. рукоятка, рѣчка, дверной поручень; f. *poignée, manette, manille, guide-main*; a. *handle*; rękojeść narzędzia lub pret u wozu do chwycenia ręką.
- **trzonek, dłuta, noża i t. p.** (narz.); n. *Griff, Heft*; r. черенъ, черенокъ; f. *manette, manche, poignée*; a. *handle*
- **nożyc**, (narz.); n. *Griff*; r. ёмъ, рѣчка ножницъ; f. *branche des cisailles à main*; a. *handle*.
- **smoczka**, (parw.); n. *Griff der Dampfstrahlpumpe*; r. рѣчка инжектора.
- **struga**; n. *Griff des Hobels*; r. рѣчка стрѹга; f. *poignée ou manche du rabot*; a. *handle of a plane*; wyźłobiona w środku osady.
- **toporu**, p. Toporzysko.
- Rękojmia**, p. Poręczenie, poręka.
- Robocizna**, p. Siła robocza.
- Robota**, (inż.); n. *Arbeit*; r. рабѣта; f. *travail*; a. *work*.
- **betonowa, betonowanie**, (bud.) n. *Betongründung*; r. бетонная рабѣта, производство рабѣтъ съ бетономъ; f. *bétonnage*; a. *concrete foundation*.
- **ciesielska, ciesiołka**.
- **dzienna, na dniówkę**; n. *Tagarbeit, Arbeit im Taglohn*; r. подѣнная рабѣта, подѣнщина; f. *travail à la journée*; a. *day-work*.
- **gruba kowalska**; n. *Grobschmiedearbeit*; r. грубая кузнѣчная и слесарная рабѣта, f. *taillanderie, ouvrage du forgeron*; a. *block-work*.
- **kamieniarska**; n. *Steinmetzarbeit*; r. каменщицья рабѣта; f. *ouvrage de taille-pierre*; a. *stone-cutter's-work*.
- **kowalska**; n. *Schmiedearbeit*; r. кузнѣчная рабѣта; f. *ouvrage de forge*; a. *smith's work*.
- **lakiernicza**; n. *Lackierarbeit*; r. лакировальная рабѣта; f. *vernissage*; a. *japanning*.

- Robota mechaniczna**; n. *mechanische Arbeit*; r. механіческая робота; f. *travail mécanique*; a. *machine-work*.
- murarska, mularska murarka; n. *Maurerarbeit*; r. каменщиця робота; f. *maçonnerie, maçonage, travail de maçon*; a. *mason's-work*.
- nocna; n. *Nachtarbeit*; r. ночная робота; f. *mitée, travail de nuit*; a. *night's work*.
- od sztuki, p. Robota wymiarowa.
- przygotowawcza, przedwstępna; n. *Vorarbeit*; r. przygotowательная робота; f. *ouvrage préparatoire*; a. *work in preparation*; wszelka praca wykonana celem przygotowania do właściwej roboty.
- stolarska, p. Stolarka.
- ślusarska, p. Ślusarka.
- szklarska; n. *Glaserarbeit*; r. стекльщиця робота; f. *travail du vitrier*; a. *glazier's-work*.
- tapicerska; n. *Tapeziererarbeit*; r. обойная робота; f. *ouvrage de tapissier*; a. *paperhanger-, upholsterer work*.
- ugodowa, ugodna; n. *Accordarbeit, Gedi-gearbeit, Arbeit im Accord*; r. робота по угодвію; f. *travail à la tâche, marchandage*.
- wymiarowa, robota od sztuki; n. n. *Stückarbeit, Arbeit nach Ausmass*; r. задѣльная, подѣльная, поштучная робота; f. *travail à la tâche*; a. *piece-work*; ugodzona od sztuki lub od jednostki wykonanej roboty.
- ziemna; n. *Erdarbeit, Erdbau*; r. земляная робота; f. *travaux de terrassement*; a. *earth-working, earth-work*; wykonanie wykopów i nasypów, przewóz ziemi i roboty dla utrwalenia pierwszych.
- Robotnik, wyrobnik, najemnik**, (inż.); n. *Arbeiter Handlanger, Tagelöhner*; r. робітчий, чернорабiтчий; f. *travailleur, manoevre, journalier*; a. *worker, helper, day-labourer*.
- pracujący od sztuki; n. *Stückarbeiter*; r. издѣльный поштучный робітчий; f. *ouvrier à la pièce, apieceur*; a. *piece-workman, taskman*; wynagradzany od jednostki za wykonaną robotę.
- pracujący na dniówkę; n. *Tagelöh-*
- ner*; r. подѣнный робітчий, подѣнщикъ; f. *homme à la journée, journalier*; a. *journeyman*.
- torowy, drogowy, p. Nawierzchnik.
- ugodowy, na umowę, na ugodę; n. *Accordarbeiter*; r. робітчий по угодвію; f. *ouvrier à la tâche, à la pièce*; wynagradzany od jednostki lub ryczałtu za robotę wykonaną.
- Roboty faszynowe, wiązkowe**, (b. wod.); n. *Faschinenbau, Packwerksbau*; r. фашинная робота; f. *tunages, fascinage*; a. *fascine-working*.
- przygotowawcze, (bud. kol.); n. *Vorrichtungsarbeiten*; r. przygotowательные работы; f. *travaux de premier établissement*; a. *dead works, opening and fore winning*.
- wodne, p. Budownictwo wodne.
- ziemne, (inż.); n. *Erdarbeiten, Erdbau*; r. земляные работы; f. *travaux de terrassement deblais*; a. *earth-working, earth-clearing*.
- Rodnik**, p. Pierwiastek.
- Rodzaj pociągów**, (ruch kol.); n. *Zuggattung*; r. родъ поѣздівъ; f. *catégorie; espèce de train*.
- Rogatka, rogatka przejazdu (szlaban)**, (bud. kol.); n. *Barriere, Absperrschranken, Verschlussvorrichtung des Niveau-Ueberganges, Wegübergangverschluss*; r. заставка, запоръ, переѣздная ворота, шлагбаумъ; f. *barrière, barrière de passage à niveau*; a. *level crossing-gate*; urządzenie do zamykania dróg na przejazdach w poziomie.
- drążkowa; n. *Stangenbarriere*; r. рычажная заставка; f. *barrière à lisse*; a. *pole-gate*; zaporę stanowi drązek.
- łańcuchowa; n. *Kettenbarriere*; r. цѣпочная заставка; f. *barrière à chaîne*; a. *chain-gate*; zaporę stanowi łańcuch.
- mechaniczna; n. *Ziehbarriere, Zugbarriere, Drathzugbarriere, Drathziehbarriere*; r. механіческая заставка; f. *barrière à distance, barrière à distance manoeuvrée par un fil de fer*; a. *wire-gate*; zamknięta z odległości.
- na przejeździe; n. *Fuhrwerks-Durchfahrtsbarriere*; r. переѣздная ворота; f. *barrière du passage des voitures*.

- Rogatka na przejściu**; n. *Barriere für Fussgänger*; r. пѣшеходный воротъ, калитка; f. *barrière pour piétons*; a. *gate for foot-passengers*.
- **obrotowa**; n. *Drehbarriere, Drehbarriere um eine verticale Axe*; r. поворотная заставка; f. *barrière à lisse pivotante, barrière tournante autour d'une axe verticale*; a. *turning-gate*; o zaporze, obracającej się około osi pionowej.
- **dwuskrzydłowa**; n. *zweitheilige Drehbarriere*; r. поворотная двустворчатая заставка; f. *barrière tournante à deux vantaux, barrière à deux lisses tournantes*.
- **obrotowa, jednoskrzydłowa**; n. *eintheilige Drehbarriere*; r. поворотная одностворчатая заставка; f. *barrière tournante à un vantail, barrière à un seul lisse tournant*.
- **ręczna**; n. *Handbarriere*; r. ручная заставка.
- **ruchoma samodziąająca**; n. *selbstthätige Barriere*; r. самодействующая подвижная заставка.
- **zapadowa**; n. *Schlagbaumbarriere, Schlagbaumbarriere mit Gegengewicht*; r. шлагбаумъ; f. *barrière à bascule et contrepoids, barrière tournante autour d'un axe horizontal*; a. *turnpike-gate*; o zaporze, obracającej się około osi poziomej.
- **zasuwana**; n. *Schiebebarriere*; r. задвижная заставка; f. *barrière à lisse glissante*; o zaporze, odbywającej ruch poziomy, posuwisty.
- Rogoża, rogózka, mata**; n. *Matte, Rohrmatte*; r. рогожа, рогожка, матъ; f. *matte*; a. *mat paunch*; tkanina do wycierania nóg.
- **słomiana**, p. Mata słomiana, słomianka.
- Rolka**, p. Krażek.
- Ropa ziemna**, p. Nafta.
- Rówek**, p. Wpust.
- **panewki**, p. Złobek panewki.
- Rozbieg, rozstajna**, (bud. kol.); n. *Abzweigung*; r. развѣтвленіе, отпадъ; f. *bifurcation, ramification*; odgałęzienie się kolei bocznej od toru głównego.
- Rozbierać, rozebrać, rozłożyć, rozstawić maszynę na pojedyncze części składowe**, (bud. mach.); n. *Zerlegen, losmachen, demontiren, auseinandernehmen eine Maschine*; r. разобрать, разбирать, разложить части машины; f. *affoler, déconjuger ou démonter les parties d'une machine*; a. *to loose, to make loose, to disconnect*.
- Rozbiór, analiza**; n. *Analyse*; r. анализъ, разложѣніе; f. *analyse*; a. *analysis*.
- **(chemiczny)**, (ch.); n. *Zersetzung*; r. разложѣніе; f. *decomposition*; a. *decomposition*.
- Rozchód**, (rach.); n. *Ausgabe*; r. расходъ; f. *dépense*.
- Rozciągliwość**, p. Ciągliwość.
- Rozczyn**, (ch.); n. *Auflösung, Zersetzung*; r. растворъ, растворѣніе; f. i a. *solution*; jednostajne rozdzielenie się ciała skrzeplęgo w cieczy bez zmiany składu chemicznego.
- Rozdział pary**, p. Rozprowadzanie pary.
- **sił**, (mech.); n. *Kräftevertheilung*; r. распредѣленіе силъ; f. *distribution des forces*; a. *distribution of forces*.
- Rozdzielić pociąg**, (ruch kol.); n. *den Zug theilen, auseinanderrangieren*; r. раздѣлить поѣздъ; f. *decomposition d'un train*.
- Różen**, (tend.); n. *Rostspieß, Feuer-spieß*; r. піка; f. *tironnie*; a. *poker, coal-poker*.
- Rozerwanie**, (ruch kol.); n. *Zerrei-sung*; r. разрывъ; f. *ruption, effraction*; a. *tearing*; uszkodzenie towaru, materyalu i t. p.
- Rozerwanie się pociągu**, (ruch kol.); n. *Zerreisen des Zuges*; r. разрывъ поѣзда; f. *rupture d'un train*.
- Rozgałęzienie prądu**, (elekt.); n. *Stromverzweigung*; r. развѣтвленіе; f. *derivation du courant*.
- Rozgrzanie do białości** (žel.); n. *Weissglühhitze*; r. раскалие до бѣла, бѣлокальный жаръ; f. *chaleur blanche a. white flame-heat*.
- **do czerwoności**, (žel.); n. *Rothglühhitze, Rothgluth*; r. раскалие до красна, краснокальный жаръ; f. *chaleur rouge*; a. *red heat*.
- Rozgrzewanie**, (ch.); n. *Anwärmen, Erwärmen, Glühen*; r. нагрѣваніе; f. *chauffer*; a. *heat*.
- Rozjazd, krzyżownica**, (bud. kol.); n.

Herzstück, Herz; r. крестовина; f. *croisement, coeur d'un croisement*; a. *crossing*; część wspólna dwóch przecinających się toków.

Rozjazd lany, krzyżownica lana, (bud. kol.), n. *Gussherzstück*; r. чугу́нная крестовина; f. *croisement en fonte*; a. *cast iron crossing*.

— **obustronny, dwulicowy, krzyżownica dwulicowa**; n. *wendbores Herzstück*; r. двусторонняя крестовина; f. *croisement symetrique*; a. *symetrical crossing*; ma z wierzchu i u spodu ten sam kształt.

— **o skrzydłach nieruchomych**; n. *Herzstück mit festen Hornschienen*; r. крестовина съ неподвижными крыльями (щекáми, колѣнными рѣльсами); f. *croisement à pattes de lieures fixes*.

— **o skrzydłach podwyższonych**; n. *Herzstück mit überhöheter Hornschiene*; r. крестовина съ повыше́нными крыльями (щекáми, колѣнными рѣльсами); bez osady ostrza z podwyższonym poziomem górnej powierzchni skrzydeł.

— **o skrzydłach ruchomych**; n. *Herzstück mit beweglichen Schenkeln*; r. крестовина съ подвижными крыльями (щекáми, колѣнными рѣльсами); f. *croisement à patte de lievre mobiles*.

— **rozwartý albo podwójny, krzyżownica rozwartá**; n. *Doppelkreuzungstück, Doppelkreuzung*; r. тупая (двойная) крестовина; styczna kąta przecięcia się toków jest $>$ od 0,125.

— **stalowy, krzyżownica stalowa**; n. *Stahlherzstück*; r. сталъная крестовина; f. *croisement en acier*; a. *steel-crossing*.

— **szynowy, krzyżownica ze szyn**; n. *Schienenherzstück, Schmiedherzstück*; r. крестовина изъ рѣльсовъ; f. *croisement en rails assemblés*; a. *rail-crossing*.

— **z mostkiem, z osadą ostrza**; n. *Herzstück mit Herzschemel, mit Herzgabel*; r. крестовина съ подкладкою; z oddzielną wstawką widełkowatą, służącą do podpierniania obrzeży kół w pobliżu ostrza rozjazdu.

— **zwycajny ostry, krzyżownica ostra**,

(bud. kol.); n. *gewöhnliches Herzstück, einfaches Kreuzungstück*; r. простая, обыкновенная о́страя крестовина; w którym styczna kąta przecięcia się toków jest mniejszą od 0,125.

Rozjazd zwrotnica (weksel), (bud. kol.); n. *Weiche*; r. перево́дь, перево́дная стрѣлка; f. *changement de voie*; a. *turn-out, switch, points, shunt siding*; układ torów od iglic do krzyżownicy dla przejazdu pociągów z jednego toru na drugi.

— **lewy**, (bud. kol.); n. *linke Weiche*; r. лѣвый перево́дь; f. *changement à gauche*; a. *left pair of points*; zbaczający na lewo od zwrotnicy ku krzyżownicy.

— **pojedynczy, jednostronny**; n. *einfache Weiche*; r. одиночный, одностронный перево́дь пути; f. *changement simple*; a. *pair of points*; łączy tor główny z jednym bocznym, składa się z jednej zwrotnicy i krzyżownicy.

— **podwójny, dwustronny**; n. *doppelte Weiche*; r. двойной, двусторонний перево́дь; f. *changement double*; a. *double switches*; łączący dwa tory boczne z głównym.

— **podwójny, rozłożony**; n. *doppelte Weiche mit nacheinander liegenden Zungen*; r. двойной разлóженный перево́дь; łączący dwa tory boczne z torem głównym w dwóch punktach tak bliskich, że druga zwrotnica leży przed pierwszą krzyżownicą.

— **podwójny, skupiony**; n. *dreifache Weiche*; r. тройной перево́дь; łączący dwa tory boczne po obu stronach toru głównego leżące, z jednym jego punktem.

— **prawy**; n. *rechte Weiche*; r. пра́вый перево́дь; f. *changement à droit*; a. *right pair of points*; zbaczający na prawo od zwrotnicy ku krzyżownicy.

— **wjazdowy**; n. *Einfahrtsweiche*; r. входный перево́дь; f. *aiguille d'entrée*.

Rozjazdowe, drogowe (r. k.); n. *Fahrgeld, Weggeld*; r. развѣдныя дѣньги; f. *frais de route*; a. *price of ticket*.

Rozjazdy krzyżowe, (bud. kol.); n. *Kreuzweiche*; r. крестовіе пере-

- воды; *f. changements symétriques*; *a. symmetrical points*; układ symetryczny krzyżujących się rozjazdów.
- Rozkaz**, *p. Zarządzenie*.
- Rozkład**, (*ch.*), *n. Zerlegung, Auflösung, Zersetzung*; *r. rozłożenie, rozpisanie*; *f. resolution, analyse, solution*; *a. analysis, solution, dissolution*; *p. także Uszkodzenie towaru*.
- **jazdy, ruchu pociągów, tablica ruchu pociągów**, (*ruch kol.*); *n. Fahrplan, Fahrordnung*; *r. распisanie движения поездов*; *f. tableau de la marche des trains, indicateur, boraire, itinéraire des trains*; *a. time-table*; zestawienie godzin odjazdu i przyjazdu pociągów.
- **sił**, (*mech.*); *n. Zerlegung der Kräfte*; *r. разложение сил*; *f. decomposition des forces*; *a. resolution of forces*.
- **wykreślny (graficzny) jazdy, wykres rozkładu jazdy, tablica wykreślna ruchu pociągów**, (*ruch kol.*) *n. graphischer Fahrplan, Graphicon*; *r. графическое распisanie хода поездов, графикъ поездов*; *f. tableau graphique des trains, graphique pour le mouvement des trains*; *a. graphical time-table*; *ruch pociągów przedstawiony rysunkiem*.
- Rozkręcacz**, *p. Wiertak*.
- Rozniecać (ogień pod kotłem)**, (*parw.*); *n. anzünden*; *r. разводить огонь под котлом*; *f. enflammer*.
- Roznosiciel zawiadomień**, (*ruch kol.*); *n. Avisoträger, Avisobote*; *r. разнощикъ повѣстокъ*; *f. porteur d'avis d'arrivée*; zajęty roznoszeniem awizów czyli zawiadomień, że towar nadszedł.
- Rozpadlina**, (*rob. ziem.*); *n. Kluft, Erdriss*; *r. трещина*; *f. crevasse, fente, fissure*; *a. crevice, back reed*; szerszy rozstęp powstały głęboko sięgającym przerwaniem ziemi.
- Rozped**, (*ruch kol.*); *n. Anlauf, Schwung*; *r. разбѣгъ, размахъ, импульсъ*; *f. impulsion*; *a. lancer*; doprowadzenie pociągu do pewnej prędkości.
- Rozpięcie mostu**, *p. Otwór mostu*.
- Rozpiętość, rozpona, otworzystość**, (*inż.*); *n. Spannweite*; *r. отъерстие, пролѣтъ*; *f. vide*; *a. span*.
- Rozpiętość sklepienia**, (*bud.*); *n. Gewölbsspannweite*; *r. пролѣтъ свода, отъерстие арки, ширина арки*; *f. vide d'un arc, travée, ouverture*; *a. span of an arch*.
- **teoretyczna**, (*stat. bud.*); *n. Spannweite, Stützweite, Tragweite*; *r. теоретическая длина*; *f. portée*; *a. span*; odległość punktów podporcia dźwigaru.
- **w świetle**; *n. Lichtweite*; *r. просвѣтъ*; odległość pozioma między dwoma ścianami.
- Rozpiłować**, (*ślus.*); *n. abfeilen, befeilen*; *r. распилять*; *f. limer*; *a. to file*.
- Rozpłaszczać pod młotem**, (*kow.*); *n. abflachen, plätten*; *r. расковырять под молотомъ, расплющить, плющить*; *f. aplatir*; *a. to beat-out or flatten*.
- Rozpływ**, (*rob. wod.*); *n. Stromspaltung*; *r. развѣтвленіе рѣки*; rozdział koryta rzeki na dwa lub więcej ramion.
- Rozpora**, (*bud.*); *n. Spannriegel, Brustriegel*; *r. рѣгель*; *f. tirant entroit, amorse gisante, poutre traversière*; *a. straining-beam, vergecouple*; belka pozioma między dwoma zastrzałami, ścianami lub słupami, wystawiona na ciśnienie.
- (*wóz.*); *n. Mittelschwelle*; *r. промежуточный рамный брусъ*; *f. traverse intermédiaire de chassis*; belka łącząca w poprzek dźwigary i ukośnice.
- **ukośna wozu, zastrzał klatki wozowej**, (*wóz.*); *n. Wagendiagonalstrebe, Diagonalstrebe*; *r. діагональний рамный брусъ*; *f. branche de croix St. André, contre-fiche, quette*; belka ukośna łącząca płatew z podwaliną.
- Rozpornica**, *p. Belka rozporowa*.
- Rozporządzenie**, (*ruch kol.*); *n. Anordnung, Veranlassung, Disposition, Dispositionsnote*; *r. распорядженіе*; *f. disposition*.
- **dodatkowe wysyłającego**, (*ruch kol.*); *n. nachträgliche Anweisung des Absenders*; *r. добавочное распоряженіе отправителя*; *f. disposition ultérieure par l'expéditeur*; celem zmiany odbiorcy lub dalszej wysyłki, pierwotnie gdzieindziej wysłanego towaru.

- Rozpór**, p. Zwidlowanie.
 — (rob. ziem.); n. *Schlitz, Einscheerung*; f. *enfourchement*; a. *crossing*; odciek do odprowadzania wody zabezpieczony pilotami.
- Rozpórka zwrotnicza**, (bud. kol.); n. *Wechselverbindungsstange, Weichenverbindungsstange*; r. распóрный тóра рéльсовъ у стрéлки; f. *tringle de connexion, tringle d'aiguille*; a. *connecting-rod*; drążek żelazny łączący i rozpierający równocześnie obie gizlice jednej zwrotnicy celem utrzymania ich w stałej od siebie odległości.
- Rozprach**, p. Żelazo gorąco-kruche.
- Rozprężenie pary**, p. Rozszerzalność
- Rozprężliwość**, p. Sprężystość. [pary.
- Rozprowadzanie pary, rozdział pary**, (bud. mach.); n. *Dampfvertheilung*; r. парораспредélenie, распредélenie páра; f. *distribution de vapeur*; a. *distribution of steam*.
- Rozpuszczalność**; n. *Auflöslichkeit, Auflösbarkeit, Löslichkeit*; r. раство́римость; f. *solubilité*; a. *solubility*; właściwość ciała rozpuszczania się w cieczy.
- Rozpuszczalny**; n. *auflöslich, auflösbar*; r. раство́римый; f. *soluble*; a. *soluble*.
- Rozpuszczenie**; n. *Auflösung*; r. распуща́ние, раство́рение, раство́рь; f. *solution*; a. *solution*.
- Rozpuścić hamulec**, p. Zwolnić hamulec!
- Rozsadzenie**, p. Wybuch.
- Rozstajna**, p. Rozbieg.
- Rozstawianie maszyn**, (wozn.); n. *Aufstellung der Maschinen*; r. расположе́ние маши́нъ, дислока́ция; f. *disposition des machines*; a. *arrangement*.
- Rozstawienie kół, rozstawa kół**, (wóz.); n. *Radabstand, Radstand*; r. расто́яние ме́жду ко́лесами; f. *écartement des roues*; a. *position of the wheels*
- **osi, rozstawa osi**, (wóz.); n. *Entfernung der Achsen*; r. расто́яние ме́жду о́сями; f. *écartement des essieux*; a. *position of the axles*; odległość osi kół u wozu.
- **spójów, naprzemianległość spojów**, (bud.); n. *Fugenstellung*; r. размéщэние шво́въ; f. *rachement de joints*; przejścia spojów z jednego układu do drugiego.
- Rozstępka, blaszka rozstępowa**, (bud. kol.); n. *Dilatationsblech, Temperatursblech*; r. диллатациóнная пластинка; f. *plaque pour régler la largeur des joints*; wkładana na styku szyn, między czola w celu osiągnięcia należytego rozstępu.
- Rozsyłacz, przyrząd do rozprowadzania pary**, (bud. mach.); n. *Dampfvertheiler*; r. парораспредéлительный приборъ.
- Rozszerzalność, rozprężanie, ekspansja**, (mech.); n. *Ausdehnbarkeit, Expansion*; r. расширя́емость, расширя́мость; f. *expansibilité, dilatabilité*; a. *extensibleness, expansibility, dilatability*; własność w skutek której objętość ciała może być powiększona.
- **pary**; n. *Expansion des Dampfes, Ausdehnung*; r. расширя́емость páра, расширя́ение páра; f. *expansion de la vapeur*; a. *expansion of steam*.
- Rozszerzenie mostu nad przyczółkami**, (bud. most.); n. *Anfahrtserweiterung, Ausweichestelle auf dem Landpfeiler*; r. уширéние мóста надъ усто́ями; f. *aile de pont*; a. *wing, widening of the approach*.
- **toru**, (bud. kol.); n. *Spurerweiterung, Geleiseweiterung*; r. расширя́ение пýти; f. *élargissement de la voie, surécartement, surlargeur*; a. *amplification of gauge*; wymiar o który tor w łuku szerszym jest od toru w prostej.
- Roztopienie**; n. *Schmelzung, Abschmelzung*; r. расплáвка, расплáвливание; f. *fonte, fusion*; a. *smelting*.
- Roztwór**, (ch.); n. *Auflösung, Lösung*; r. раство́рь, раство́рение; f. i a. *solution*; rozdzielenie się jednostajne ciała skrzepłego w cieczy ze zmianą składu chemicznego.
- Rozwiązanie pociągu, zwinięcie pociągu**, (ruch kol.); n. *Auflösen eines Zuges*; r. разбóрка пóвъзда; f. *déformation d'un train, dissolution*; w braku odpowiedniej ilości wozów pociąg się rozbiiera, dodając następnie pojedyncze wozy innym pociągom.

- Rozwiertak**, (narz.); n. *Reibahle*; r. развёртка; f. *alésoir à pivots*; a. *pivot-broach*.
- Rozwiertnik**, p. Tarnik.
- Rozwora**, (wóz); n. *Kuppelbaum, Verlängerungsstange*; r. упряжный стержень; f. *rallonge pour wagon, flèche pour wagon, attelage*; a. *shaft*; sztywne sprzęgło między dwoma wozami dla utrzymania tychże w odpowiedniej od siebie odległości.
- Rozwora**, p. Łągiew.
- Rozwozna**, (ruch kol.); n. *Wagenvertheiler*; r. ведомость распределению вагонów; f. *répartition du materiel roulant*; wykaz wozów przeznaczonych do stacyj pośrednich.
- Rozwóz**, p. Ruch miejscowy.
- Rożen** (przebijak), p. Pika.
- Róg kowadła, ogon kowadła, szparóg**, (kow); n. *Amboshorn*; r. рогъ наковальни, носокъ наковальни; f. *bec ou corne d'enclume*; a. *anvil-beak*.
- **struga, nos struga**, (stol.); n. *Hobelnaese*; r. носъ струга; f. *corn d'un rabot*; a. *horn of a plane*.
- Rów**, (rob. ziem.); n. *Graben*, r. канава, ровъ, выёмка; f. *fosse*; a. *aïch, trench, ditch*.
- **boczny**; n. *Seitengraben*; r. боковая канава; r. *fossé latéral*; a. *side-trench*; na boku wzdłuż drogi, kolei i t. p.
- **graniczny**; n. *Grenzgraben*; r. пограничный ровъ, межевой ровъ, межевая канава; f. *fossé mitoyen, limitrophe*; a. *partition-ditch*; wykopany celem oznaczenia granicy.
- **kryty**; n. *gedeckter Graben*; r. крытая канава; r. *fossé couvert*.
- **ochronny, skarpowy**; n. *Graben am Fusse der Böschung*; r. охранная нагорная канава; f. *fossé du pied du talus*.
- **odciekowy**; n. *Abzugsgraben*; r. водоотводная канава; f. *fossé d'écoulement, saignée*; a. *draining-ditch*; do odprowadzania wody.
- **osuszający, odwadniający**; n. *Entwässerungsgraben*; r. осушительная канава; f. *fossé d'assainissement*; a. *ditch, drain, draining-ditch*.
- **otwarty**; n. *offener Graben*; r. открытая канава; f. *rigol découvert*; nieprzykryty.
- Równac końce szyn podług prawidła** (szablonu), (żel.); n. *auf Normallänge die Schienen schneiden*; r. ровнать концы рельсовъ по лекаду; f. *araser les rails*; a. *to make even the rail-ends*.
- Równanie**, (mat.); n. *Gleichung*; r. ровнание; f. *équation* a. *equation*.
- **żelaza, wyrównywanie żelaza**, (żel); n. *Abgleichen des Eisens*; r. выравнивание желѣза, глаженіе желѣза; f. *parage du fer*; a. *paring of iron*.
- Równia**, (geom.); p. Płaszczyzna.
- Równia pochyła, równa nachylona, stok**, (mech.); n. *schiefe Ebene, geneigte Ebene*; r. наклонная плоскость; f. *plan incliné*; a. *inclined plane*.
- **pochyła dla statków**, (bud. kol.); n. *Schiffseisenbahn*; r. наклонная плоскость для кораблей; równia łącząca zwierciadła wód o różnym poziomie z dwoma torami, po których wozy z naładowanymi okrętami na linie spuszcza się i podnosi równocześnie.
- **z wyciągnię linową**, (bud. kol.); n. *Seilrampe, Seilebene*; r. наклонная плоскость для передвигания канатомъ; f. *plan à câble*; a. *inclined plane with rope*; na równi pochyłej są tory, po których wyciąga się wozy za pomocą liny.
- Równiak, strug równiak** (stol.); n. *Schlichthobel*; r. шліхтикъ, личной рубанокъ; f. *rabot plat, à repasser, à reculer*; a. *smoothing-plane, trying-plane*; ostrze żelazka proste do równania powierzchni.
- **podwójny**, p. Strug, spust podwójny.
- **pojedynczy**, p. Strug, spust równiak pojedynczy.
- Równoczesność**, (mech.); n. *Gleichzeitigkeit*; r. równoczesność; f. i a. *synchronisme*.
- Równoległe**, (geom.); n. *parallél*; r. параллельно; f. *parallement*; a. *parallel*.
- Równoległobok**, (geom.); n. *Parallelogramm*; r. параллелограмъ; f. *parallélogramme*; a. *parallelogram*.
- Równoległościan**, (geom.); n. *Paralleloiped*; r. параллелоипедъ; f. *paralléloipède*; a. *paralleloiped*.

Równoległoznacznik, p. Znacznik stolarski.

Równoleżnica cylindra parowego (parw.); n. *Parallelführung, Gleichbahn, Gradführungslineal*, r. параллель парового цилиндра; f. *glissières*; a. *guides, cross head guides*.

Równoramienny, (geom.); n. *gleichschenkelig*; r. равнобедренный; f. *isocèle*; a. *isosceles*.

Równość, równowartość, równoważność, (mat.); n. *Gleichheit*; r. ровность; f. *égalité*; a. *equality*.

Równowaga, w równowadze; n. *Gleichgewicht, im Gl.* —; r. равновѣсiе; f. *équilibre, en équilibre*; a. *equilibrium, lebratory*.

Równoważnik; n. *Aequivalent*; r. эквивалент; f. *équivalent*; a. *equivalent*. — **cieplikowy, jednostki pracy**, (mech.); n. *Wärmeäquivalent des Arbeits-einheit*; r. величина или эквивалентъ теплоты единицы работы; liczba przedstawiająca ilość ciepła jednostki pracy mechanicznej.

— **mechaniczny ciepła, ciepłika**, (mech.); n. *mechanisches Aequivalent der Wärme*; r. механической эквивалентъ теплоты; f. *équivalent mécanique de la chaleur*; a. *mechanical equivalent of heat*; liczba przedstawiająca pracę mechaniczną jednostki ciepła.

Różaniec (elewator), (bud.); n. *Paternosterwerk, Eimerkunst, Schaufelkunst*; r. чѣтки, нория, самотаска; f. *chapelet, patenôtre*; a. *chain-pump-work, pater-noster-work*; taśma lub łańcuch bez końca z naczyniami ucierpanemi w pewnych odstępach, obracana na dwóch wałach, bębnami zwanych.

Rtęć, merkuryusz, żywe srebro, (metal.); n. *Quecksilber, Merkurius*; r. ртуть, живое серебрó; f. *mercure, vi-argent, argent-vif*; a. *mercury, quick-silver*.

Rtęciak, p. Amalgamat.

Ruban, rubanek, p. Strug gładzący, gładki, podwójny.

Rubieżec, p. Granicznik.

Ruch; n. *Bewegung*; r. движение; f. *mouvement, motion*; a. *motion, movement*; zmiana położenia.

— **boczny parowozu, kołysanie się**, (parw.); n. *Wanken einer Loco-*

motire, seitliche Bewegung; r. боковая качка паровóза; f. *mouvement de roulis d'une locomotive, m. latéral d'une machine*; a. *side oscillation of locomotive*.

Ruch ciągły, (mech.); n. *Perpetuum mobile*; r. непрерывное движение; f. *mouvement perpétuel*; a. *perpetuum mobile*.

— **falisty**, p. Ruch wahadłowy.

— **jednostajnie przyspieszony**, (mech.); n. *gleichförmig beschleunigte Bewegung* f. *mouv. uniformement accéléré*.

— **jednostajnie opóźniony**; n. *gleichförmig verzögerte Bewegung*; f. *mouv. uniformement retardé*.

— **jednostajny**, (mech.); n. *gleichförmige Bewegung*; r. равномерное движение; f. *mouv. uniforme*; a. *uniform motion, equable motion*.

— **kątowy**, (mech.); n. *Winkelbewegung*; r. угловое движение; f. *mouvement angulaire*; a. *angular motion*.

— **kołowy**, (mech.); n. *Kreisbewegung, Kreisgang*; r. круговое движение; f. *mouvement circulaire*; a. *rotatory motion, circular movement*.

— **kręty parowozu, wężykowy, zataczanie się**, (parw.); n. *Schlangenlauf, Schlingern, Schlingeln der Locomotive*; r. извилистое движение паровóза; f. *lacet d'une locomotive*; a. *serpentine motion of locomotive*; wahanie się, kołysanie parowozu około osi pionowej, czyli drganie poziome parowozu.

— **krzywolinijsny**, (mech.); n. *krummlinige Bewegung*; r. криволинейное движение; f. *mouvement curviligne* a. *curvilinear motion*.

— **mimośrodkowy**, (bud. mach.); n. *excentrische Bewegung*; r. эксцентрическое движение; f. *mouvement excentrique*; a. *excentric motion*.

— **nabyty**, (mech.); n. *erreichte Bewegung*; r. приобретенное движение; f. *mouvement acquis*; a. *full motion*.

— **niewłaściwy, niejednostajny**, (mech.); n. *ungleichförmige, ungleichmässige Bewegung*; r. неправильное, уклонительное движение; f. *mouvement varié*.

- Ruch obrotowy, wirowy**, (mech.); n. *Rotationsbewegung*; r. вращательное движение; f. *mouvement giratoire, rotatif, rotation*; a. *giratory motion, rotatory motion*.
- **odwrotny, wsteczny**, (bud. mach.); n. *Rückbewegung*; r. возвратное движение; f. *mouvement en retour*; a. *backing-off motion*.
- **opóźniony**, (mech.); n. *niedersteigende Bewegung*. r. опаздывающее движение, нисходящее движение; f. *mouvement descendant*; a. *down-stroke*.
- **opóźniony, opóźniający się**, (mech.); n. *verzögerte Bewegung*; r. укснительное движение; f. *mouvement retardé*; a. *decreasing motion*.
- **po linii sercowatej**, (bud. mach.); n. *herzförmige Bewegung*; r. сердцобразное движение; f. *mouvement en coeur, en courbe de Vaucanson*; a. *heart-motion*.
- **postępowy**, (mech.); n. *fortschreitende Bewegung*; r. поступательное движение; f. *mouvement de translation*; a. *motion of translation*.
- **pozorny**, (bud. mach.); n. *scheinbare Bewegung*; r. кажущееся, видимое, относительное движение; f. *mouvement apparent*; a. *apparent motion*.
- **prostolinijny**, (mech.); n. *geradlinige Bewegung*; r. прямолинейное движение; f. *mouvement rectiligne*; a. *rectilinear motion*.
- **przeciwdziałający**, (mech.); n. *Gegenbewegung*; r. противодействующее движение; f. *mouvement réactionnaire, contre-mouvement*; a. *counter-movement*.
- **przenośny**, (bud. mach.); n. *fortschreitende, progressive Bewegung*; r. переносное движение; f. *mouvement de translation*.
- **przyspieszony**, (mech.); n. *beschleunigte Bew.*; r. ускоренное движение; f. *mouvement accéléré*; a. *increasing motion*.
- **rosnący**, (mech.); n. *aufsteigende Bew.*; r. поступательное движение, восходящее движение; f. *mouvement ascensionnel*; a. *up-stroke*.
- **różniczkowy, nieskończenie mały**, (bud. mach.); n. *Differentialgetriebe*; r. дифференциальное безконечно-малое движение; f. *mouvement différentiel*; a. *differential motion*.
- Ruch rzeczywisty**; n. *wirkliche Bewegung*. r. истинное движение; f. *mouvement réel*; a. *real motion*.
- **szkodliwy parowozu**, (parw); n. *schädliche Bew.*; r. вредное движение паровоза.
- **średni**, n. *mittlere Bew.*; r. среднее движение; f. *mouvement moyen*.
- **tam i napowrót**, (bud. mach.); n. *hin- und hergehende, auf- und niedrgehende Bewegung*; r. движение взад и вперед, поперебнное, возвратное движение; f. *mouvement alternatif, mouvement de va-et-vient*; a. *reciprocating motion, alternate motion, backward-and forward-motion, motion to and fro*.
- **tłoka**, (bud. mach.); n. *Kolbenhub*; r. движение поршня; f. *mouvement de piston*; a. *stroke*.
- **ubywający, zmniejszający się** (mech.); n. *abnehmende, schwächende Bewegung*; r. убывающее, замедляющееся движение; f. *mouvement de relâche*; a. *slackening-motion*.
- **wahadła**, (bud. mach.); n. *Bewegung des Pendels*; r. качание маятника; f. *mouvement de bascule*; a. *see-saw*.
- **wahadłowy**, (bud. mach.); n. *oscillirende Bew.*; r. колебание; f. *mouvement oscillatoire*; a. *oscillatory-mouvement*.
- **wahadłowy, falisty**, (bud. mach.); n. *schaukelnde Bew.*; r. колебательное движение, качательное движение; f. *mouvement oscillatoire*, a. *oscillatory motion*.
- **wężykowy parowozu**, r. Ruch kręty parowozu.
- **złożony**, (mech.); n. *zusammengesetzte Bew.*; r. составное движение; f. *mouvement composé*; a. *compound motion*.
- **zmienny**, (mech.); n. *veränderliche Bew.*; r. перебнное движение; f. *mouvement varié*; a. *variable motion*.
- Ruch kolejowy**, (ruch kol.); n. *Eisenbahnverkehr, Betrieb*; r. железнодорож-

жное движéние; f. *trafic du chemin de fer, mouvement*; a. *traffic of railway*; przejazd parowozów, oraz woźba osób i towarów.

Ruch bezpośredni, n. *directer Verkehr, directer Güterverkehr*; г. непосредственное прямое движéние; f. *relation de service directe, service direct des marchandises*.

— **dowozowy, dowóz (import)**, (ruch kol.); n. *Anschlussverkehr von...*, *Importverkehr*; г. подвозное движéние, привоз, импорт; f. *Importation directe*.

— **krajowy**, (ruch kol.); n. *inländischer Verkehr*; г. внутреннее движéние.

— **miejscowy, rozwój**, (ruch kol.); n. *Localverkehr, intener Verkehr, Binnenverkehr*; г. мѣстное движéние; f. *mouvement local, trafic interieur, trafic local*; a. *local or district traffic*; w obrębie jednej kolei.

— **międzynarodowy, dalekowoźny**; n. *internationaler Verkehr, grosser durchgehender Verkehr*; г. международное движéние; f. *relation, service, trafic international*; a. *international traffic*; przewóz na znacznej odległości.

— **na przewozie**, p. Прewozenie pociągów promem.

— **osobowy**; n. *Personenverkehr*; г. пассажирское движéние; f. *trafic des voyageurs, mouvement des voyageurs*; a. *passenger traffic*.

— **pociągów**; n. *Zugsverkehr*; г. движéние поѣздów; f. *mouvement des trains*.

— **pośredni**, (ruch kol.); n. *indirecter Verkehr*; г. промежуточное движéние, посредственное движéние.

— **prawidłowy, regularny**, (ruch kol.); n. *regelmässiger Verkehr*; г. правильное движéние; f. *exploitation regulière*; a. *regular traffic*.

— **przejęty**, (ruch kol.); n. *Anschlussverkehr, Transit*; г. транзитное движéние; przejęcie towaru z jednej kolei na drugą celem dalszego przewozu.

— **przerwany**, (ruch kol.); n. *gebrochener Verkehr*; г. перерывное движéние; f. *service par réexpédition*; gdy towar w drodze do stacyi kresowej podlega ponowne-

mu kartowaniu w stacyach granicznych.

Ruch przesyłek powolnych, zwykłych, (ruch kol.). n. *Frachtenverkehr, Güterverkehr*; г. движéние посылок малой скорости; f. *trafic-marchandises*.

— **przesyłek pospiesznych**, (ruch kol.); n. *Eilgutverkehr*; г. движéние посылок большой скорости; f. *service accéléré*.

— **przewozowy, przewóz**; n. *Durchgangsverkehr, Transitverkehr*; г. провозное движéние, транзитное движéние; f. *mouvement de transit, trafic de transit*.

— **towarowy**; n. *Güterverkehr, Güterbewegung, Frachtenverkehr, Waarenverkehr*; г. товарное движéние; f. *mouvement des marchandises, trafic des marchandises*; a. *marchandise traffic, goods traffic*.

— **towaru drobnego**; n. *Stückgüterverkehr, Einzelgüterverkehr*; г. движéние малых посылок; f. *trafic par colis séparée*; a. *parcel traffic*.

— **wywozowy, wywóz, eksport**; n. *Anschlussverkehr nach...*, *Exportverkehr*; г. отпусчное движéние, вывоз, экспорт; f. *exportation*.

— **zagraniczny**, n. *ausländischer, externer Verkehr*; г. заграничное движéние; f. *exportation-sortie*.

— **związkowy**; n. *Verbandverkehr*; г. союзное движéние; f. *trafic commun, trafic mixte*; między dwoma lub więcej kolejami, tworzącymi wspólny związek.

Ruda, (górn.); n. *Erz*; г. руда, рудная жила; f. *mine, minerai*; a. *ore*; ciało kopalne zawierające kruszec.

— **cynkowa (galman)**; n. *Zinkerz, Galmai*; г. цинковая руда; f. *mine de zinc*; a. *ore of zinc*.

— **оловяная руда**; f. *minerai d'étain*; a. *black tin*.

— **gniazdowa**, n. *Nest, Nester*; г. гнездо руды, пазуха руды; f. *nid d'une mine*; a. *group of ore*; tylko w niektórych miejscach w ziemi leżąca.

— **miedziana**; n. *Kupfererz, Fahlerz*; г. мѣдная руда; f. *civre gris*; a. *grey, black, fallow, copper-ore*.

- Ruda ołowiana, ołowiak; n. *Bleierz*; r. свинцевая руда; f. *mine de plomb*; a. *lead-ore*.
- pokładowa; n. *Flötzerz*; r. пластовая руда, руда въ слояхъ; znajdujaca się w ziemi w wielkich obfitych warstwach.
- żelazna, żeleziak; n. *Eisenerz*, *Eisenstein*; r. желѣзная руда; f. *minerał d'z fer*, *mine de fer*; a. *iron ore*; ciało kopalne, minerał zawierający żelazo.
- Rum, p. Gruz.
- Rumowisko, (bud.); n. *Schutt*, *Ziegel-schutt*, *Mauerschutt*, *Bauschutt*; r. ломъ, мусоръ; f. *eboulis*, *deblai*; a. *rubbish*, *ruins*; odłamki kamieni i cegły zanieczyszczone zaprawą, piaskiem, gliną i t. p.
- Rura, rurka, n. *Röhre*; *Rohr*; r. труба, трѹбка; f. *tube*, *tuyau*, *conduit*; a. *tube*, *pipe*.
- dmuchawki, (parw.); n. *Blasrohr*. r. паровыпускная труба; f. *tuyau d'echappement à vapeur*; a. *blast-pipe*.
- do gwizdawki, (parw.); n. *Pfeifenrohr*; r. свистковая труба, труба свистка; f. *tube du sifflet*, a. *pipe of whistle*.
- drenowa, p. Dren.
- kanałowa; n. *Leitungsrohr*; r. проводная труба; f. *tuyau à conduite*, *tuyau de conduite*; a. *conduit-pipe*, *conduct-pipe*.
- kanałowa, parowa, (parw.); n. *Dampfleitungsrohr*; r. паропроводная труба; f. *tuyau à conduite la vapeur*; a. *conduct-pipe of the steam*.
- kolankowa, (parw.); n. *Knierohr*, *Kniestück*; r. колѣчатая труба, колѣно трубы; f. *jarret d'un tuyau*, *tuyau bifurqué*; a. *elbow-pipe*, *bifurcated pipe*, *forked pipe*; zgięta pod kątem.
- krysowa, rura z kryszą, z wyłogiem, (parw.); n. *Flanschrohr*; r. труба съ фланшею, съ фланцомъ; f. *tuyau à bourrelet*, *tuyau a bride*; a. *pipe of flange*, *flange pipe*; używana przy połączeniu rur śrubami lub nitami.
- krzyżowa; n. *Kreuzröhre*; r. крестовая труба.
- manometrowa, (parw.); n. *Manometerrohr*; r. труба для маномѣтра; f. *tuyau du manomètre*; a. *manometer-pipe*.
- Rura nadsztukowana; n. *vernietetes Rohr*; r. наставная труба; f. *tube en tôle cloué*.
- odprowadzająca parę, (parw.); n. *Dampfzugsröhre*; r. паропроводная труба; f. *tuyau d'emission de vapeur*; a. *eduction-pipe*.
- ogrzewacza, ogrzewająca (przeprowadzająca nadmiar pary do skrzyni tendrowej), (parw.); n. *Heizröhre*, *Wärmeröhre*; r. нагрѣвательная труба; f. *tuyau réchauffeur*, *tuyau des chaudières, de chauffage*; a. *heating-pipe*, *steam-pipe for tender*.
- osuszająca, (inż.). n. *Drainröhre*; r. дренажная, осушительная труба; f. *tuyau de drainage*; a. *dram-tile*.
- parowa, (parw.); n. *Dampfrohr*; r. паровая труба, паропроводная труба; f. *tuyau à vapeur*, *conduit de vapeur*; a. *steam-pipe*.
- parowa smoczkowa, (parw.); n. *Injectorträger*; r. паровая инжекторная труба; f. *support de l'injecteur*.
- piaskowa, (parw.); n. *Sandrohr*; r. песочная труба; f. *tuyau à sable*; a. *sand-pipe*; idąca od piasecznicy.
- płomienna, rura ogrzewacza, (parw.); n. *Flammenrohr*, *Rauchrohr*, *Feuerrohr*, *Heizröhre*; r. дымогарная, прогарная труба; f. *tube de chaudière*, *tube de fumée*, *de tirage*, *tuyau flambeur*; a. *fire-tube*, *flame-tube*; rura, przez którą płomień przechodzi.
- pompy, p. Kadłub pompy.
- powietrzna, (bud.); n. *Weiterlotte*; r. воздухопроводная труба; f. *tuyau d'arage*; a. *air-pipe*.
- przeprowadzająca ciepło, (bud.); n. *Wärmrohr*, *Heizungskanal*; r. теплопроводная труба, теплопроводъ; f. *caliduc*, a. *warm-ove*.
- rozprowadzająca wodę, n. *Wasserzuleitungsrohr*; r. водораспределительная труба; f. *tuyau de distribution d'eau*; a. *water service-pipe*.
- sikawki, (parw.); n. *Spritzrohr*, *Einspritzröhre*; r. вспрыскивающая, инъекционная трубка; f. *tuyau d'injection*; a. *injection-pipe*.

- Rura ssąca**, (parw.); n. *Saugrohr*; г. всасывающая труба; f. *tuyau d'aspiration, tuyau aspirant*; a. *suction-pipe, sucking pipe*.
- **ściekowa**, (bud.); n. *Fallrohr, Abfallrohr*; г. сточная труба; f. *descente, tuyau de descent*; a. *waste-pipe*.
- **łocząca**, (parw.); n. *Druckrohr*; г. нагнетательная труба; f. *tuyau de refoulement*; a. *delivery-pipe*.
- **wodociągowa**; n. *Wasserleitungsrohr*; г. водопроводная труба, водопроводный рукав; f. *tuyau de conduite d'eau*; a. *hose-pipe*.
- **wpustowa, przepływowa, przewod wpływu**, (bud. mach.); n. *Einlassrohr, Einströmungsrohr*; г. впускная труба; f. *tuyau d'introduction, tuyau d'admission*; a. *inlet-pipe*; którą płyny lub gazy wpływają.
- **wypustowa, odpływowa, przewod odpływu**, (bud. m.); n. *Auslassrohr, Ausströmungsrohr*; г. выпускная труба; *tuyau d'échappement, d'évacuation*; a. *blast-pipe, outlet-pipe*; którą płyny lub gazy odpływają.
- **wyłotowa**; p. Przewód wypływu.
- **zasilająca**, (parw.); n. *Speiserohr, Füllrohr*; г. питательная труба; f. *tuyau d'alimentation, tuyau alimentaire*; a. *feed-pipe, feeding-pipe*; prowadzi wodę wciskaną smoczkiem do kotła.
- **zlewna**; n. *Ausgussrohr, Ausleerungsrohr*; г. сливная труба, сточная труба; f. *tuyau d'évacuation*; a. *waste-pipe*
- Rurka bezpieczeństwa**, (bud. mach.); n. *Ueberlaufrohr*; г. предохранительная трубка; f. *tuyau de trop-plein d'un bassin etc.*; a. *overflow-pipe*.
- **do oliwiarki (na drażku suwakowym)**, (parw.); n. *Schmierröhrchen*; г. трубка при маслянке золотниковомго стержня.
- **do oliwiarki (przy ślizgaczach suwakowych)**, (parw.); n. *Schmier röhrchen*; г. трубка при маслянке золотниковыхъ ползуновъ.
- **knotowa**, (wóz); n. *Dochthalter, Dille*; г. свѣтиленная трубка; f. *lamperon*; a. *wick-holder*.
- **przewiewu, rurka przewiewna** (parw.)

n. *Sturmrohr*, г. продувательная трубка; f. *tuyau de raréfaction*; a. *blast-pipe*.

Rura smarownica, rurka maźnicowa (wóz); n. *Lager-Schmierröhrchen*; г. трубка смазочной корѳки; f. *tube de graissage*; a. *oil-pipe*; przewodzi smar do czopa osi.

— **wodoskazowa, wodoskazna, (szklana)**, (parw.); n. *Wasserstandsglas*; г. водоуказательная трубка, водомѣрная трубка, водомѣрное стекло; f. *tube de verre*; a. *glass-gauge*.

Ruszt, (parw.); n. *Rost, Feuerrost*; г. колосникъ; f. *grille, grille du foyer*; a. *fire-grate*.

— **krata rusztowa, pręt rusztu**, (parw.); n. *Roststab*; г. колосниковая рѣшѣтка; f. *barre de grille, barre du foyer, de fourneau*; a. *fire-bar*.

Rusztówka, p. Żelazo rusztowe.

Rychtplate, p. Wyrównia.

Ryczałt, ryczałtem, hurtem, (ruch kol.); n. *Pauschale*; г. ѳтомъ; f. *abonnement, somme fixe*; stale wyznaczona kwota jako wynagrodzenie za pewną usługę lub użycie materiałowъ.

Rydel, ryskal, (narz.); n. *Stichschau-fel*; г. лопата, заступъ; a. *point-shovel*.

Ryfa, ryhewka, p. Opaska.

Ryfka, rychewka u piasty, p. Zwora u piasty.

Rylec, (tel.); n. *Hebelstift*; г. штифтикъ; f. *goupille*; a. *pin, forelock*.

Rymarstwo, (techn. mech.); n. *Suttlerei, Riemerei*; г. шорничество, шорное дѣло, шорное ремесло; f. *bourrerie*; a. *harness-making*.

Rymarz, (techn. mech.); n. *Riemer*; г. шорникъ, хомутникъ; f. *bourrier, harnacheur*; a. *collar-maker, harness-maker*.

Rymszajba, p. Koło pasowe.

Rynka (do rozgrzewania kleju) (stol.); n. *Kohlpfanne, Leimwärm-pfanne*; г. клеинка; f. *cassole*; a. *coal-pan for heating glue*.

Rynwa ściekowa, (bud.); n. *Abfallrinne*; г. сточный желѳбъ; f. *cuvette rampante, gouttière*; a. *gutter*.

Rys bryłowości, profil brył, (bud. kol.); n. *Massenprofil*; г. профиль

objęma; powierzchnia ograniczona linią, której rzędne są w stosunku powierzchni przekrojów poprzecznych, a odcięte w stosunku odstępów tych przekrojów.

Rys rozwozu, profil rozwozu, (stat. bud.); n. *Vertheilungsprofil Transportprofil*; r. профилъ транспорта; wykres utworzony z całkowitej bryły i przecinającej ją prostej poziomej.

Rysa, szpara, rozpadlina, (inż.); n. *Riss, Risse, Spalte, Kluft, Schlechte*; r. трещина, щель; f. *fente, fissure*; a. *fault, slide, reed, back*.

Ryskal, p. Rydel.

Rysować, (inż.); n. *zeichnen*; r. рисо́вать (рęcznie), черти́ть (od linii); f. *dessiner*; a. *to draw*.

— **z natury**; n. *nach der Natur zeichnen*; r. рисо́вать съ нату́ры; f. *dessiner d'après la nature*; a. *to draw from nature or from life*.

Rysowadło, p. Narząd rysunkowy.

Rysownia, (inż.); n. *Zeichnungsaal*; r. чертёжный залъ, чертёжная комната, чертёжная; f. *salon de dessin*.

Rysownica, deska rysownicza, stolnica rysunkowa, (rajsbret) (inż.); n. *Reissbrett, Zeichenbrett*; r. чертёжная доска, рисовальная доска; f. *table ou planche à dessiner*; a. *drawing-board, drawing-table*; deska, na której napina się papier rysunkowy.

Rysownik, (inż.); n. *Zeichner*; r. чертёжникъ, рисовальщикъ; f. *dessinateur*; a. *drawer, modeller*.

Rysunek, (inż.); n. *Zeichnung*; r. чертёжъ, рисуно́къ; f. *dessin*; a. *drawing, draught, design sketch*.

— **kropkowany**; n. *Punktirzeichnung*; r. пунктированный рисуно́къ; f. *dessin grené*; a. *drawing where the grain of the crayon is seen*.

— **szczególowy**; n. *Detailzeichnung*; r. подро́бной чертёжъ.

Rysnik, grafion, pióro rysunkowe, (inż.); n. *Reissfeder*; r. черти́льное перо́, тирли́нь, рейсфе́деръ; f. *tirlign*; a. *drawing-pen*; narzędzie do rysowania linii barwami.

Rzaz, (cieś.); n. *Schnitt mit der Säge, Sägenschnitt*; r. прохóдь пи́лы, прорѣ́зь пи́лы; f. *coup de scie*; a. *saw-cut*; cięcie wykonane piłą.

Rzap, (rob. wod.); n. *Becken, Bassin, Cisterne*; r. водоёмъ, цистерна; f. *bassin, dépôt d'eau, citerne*; a. *basin, bason, cistern*; zagłębienie sztuczne, lub rodzaj studni dla wody sprowadzanej.

Rzemięń, pas skórzany, (matr.); n. *Riemen*; r. ре́мень; f. *lamère*; a. *strap*.

— **okienny, pas okienny, targaniec**, (wóz); n. *Fensterzugriemen*; r. о́конный ре́мень; f. *tirant d'une gluce*.

Rzemieślnik, (techn. mech.); n. *Handwerker*; r. реме́сленникъ, масте́ровой; f. *ouvrier*; a. *workman*.

Rzemiosło; n. *Handwerk*; r. реме́сло, рукоме́сло; f. *métier, profession*; a. *trade, handicraft*.

Rzekak, p. Dłuto płaskie.

— **ukosny**, p. Dłuto ukośne.

Rzędna, (geom.); n. *Ordinate*; r. ордина́та; f. *ordonnée*, a. *ordinate*.

Rznięcie zębów w trybach, (bud. mach.); n. *Zahnfräsen, Auszacken, zähneln ausfeilen*; r. нарэ́зка, ша́роше́ние зубцо́въ въ шестерня́хъ; f. *denteler*; a. *to jag, to indent, to notch*.

Rzucić most, (bud. most.); n. *eine Brücke schlagen*; r. переки́нуть мость; f. *jeter un pont*; a. *to throw, to lay a bridge*.

Rzut, (mier.); n. *Projection*; r. прое́кція; f. i a. *projection*.

— **pionowy**, (inż.); n. *Verticalprojection, Aufriss*; r. вертика́льная прое́кція; f. *projection orthographique ou verticale*; a. *vertical projection, orthography*.

— **poziomy**, (inż.); n. *Horizontalprojection, Grundriss*; r. горизон́тальная прое́кція; f. *projection ichnographique ou horizontale, ichnographie*; a. *horizontalprojection, ichnography, ground-plane*.

S.

Sadza, czerni sadzowa, sadzówka; n. *Kienruss*, r. са́жа; f. *noir de fumé*; a. *pine-soot, chimney-soot*.

Sadzonka łozowa, (bud. wod.); n. *Weidensetzling*; r. сажё́нецъ; łozinka pocięta w kawalki do sadzenia.

- Safian**, (matr.); n. *Saffian, Maroquin, Marocleder*; r. сáфьянь; f. *maroquin, saffian*; a. *marocco-leather*.
- Sala pasażerska, sala podróŜnych**, p. Czekalnia.
- Saletra**, (ch.); n. *Salpeter*; r. селитра; f. *salpêtre*; a. *saltpeter, nitre*; azotan alkaliczny.
- **chilijska (azotan sody)**; NaNO_3 ; n. *Chili- oder Natronsalpeter*; r. хилійская нáтровая селитра; f. *azotate de sodium, salpêtre cubique, nitrate de saude, salpêtre du Chili*; a. *nitrate of soda*.
- **pospolita**, KNO_3 ; n. *gewöhnlicher Salpeter, Kalisalpeter*; r. обыкновенная, калийная селитра; f. *azotate de potasse, nitrate de potasse, nitre*; a. *nitrate of potasse*.
- Salेत्रan otowiu**, (ch.); n. *salpetersaures Bleisud*; r. селитренный свинець; f. *azotate de plomb*.
- Salmiak**, (ch.); n. *Salmiak, salzsaueres Ammoniak*; r. нашатырь, хлористый аммоній; f. *salmic, ammoniacque chlorurée*; a. *salammoniac*.
- Samodziałający, automatyczny**; n. *automatisch*; r. самодѣйствующій, автоматическій; f. *automatique*; a. *automatic*.
- Samorodek żelaza**, p. *Żelazo rodzime*.
- Samorodny**; n. *ediegen*; r. саморóдный; f. *natif*; a. *native*.
- Samoruch**, n. *Automat*; r. автоматъ, самодвѣга; f. *automate*; a. *automaton*; przyrząd poruszający się na pozór samodzielnie.
- Samosmar** (parw.); n. *Selbstöler, Selbstschmierer*; r. самосмазывающій приборъ; f. *lubrificateur*; a. *self-oil-feeder*.
- Samozapalność**; n. *Selbstentzündung*; r. самовозгорáние.
- Sanki wodzika, łyżwy krzyżulca, ślizgacz krzyżaka**, (parw.), n. *Kreuzkopfbaken, Kreuzkopfschlitten, Geradeführung*; r. ползунь кулака; f. *coulisseau de la coquille du piston, glis-sière*; a. *slide-bar*; saneczki równoleżnie cylindra parowego, kierujące trzoznem tłoka.
- Sassolin, kwas borny, rodzimy**, (ch.); n. *Sassolin, natürliche Borsäure*; r. бóрная кислота, сассолинъ; f. *sassoline*; a. *sassolite*.
- Saturacya**, p. *Nasycenie*.
- Sączek**, p. *Dren*.
- Sążeń**; n. *Klafter*; r. сáжень; f. *sagène*; miara długości = 2,1335 metrów.
- **warszawski, polski**; n. *polnische Klafter*; r. польская сáжень; f. *toise*; a. *fathom, loise*; = 1,728 metrom.
- Schody**, (bud.); n. *Treppe, Stiege, Steige, Aufsteig*; r. лѣстница; f. *escalier*; a. *stairs*.
- **boczne, schody służbowe**; n. *Nebentreppe*; r. боковая лѣстница, служебная лѣстница; f. *escalier couloir*; a. *back stairs*.
- **drewniane**, n. *hölzerne Treppe*; r. деревянная лѣстница; f. *escalier de bois*; a. *wooden stairs*.
- **dwuramienna**; n. *zweiarmige Treppe*; r. лѣстница съ двѣма вѣтвями; f. *escalier à deux rampes*; a *stairs with two flights, two-flighted stairs*.
- **główna**; n. *Haupttreppe*; r. главная, парáдная лѣстница; f. *escalier principal*; a. *principalstairs*.
- **jednoramienna**; n. *einarmige Treppe*; r. прямáя лѣстница; f. *escalier à rampe, escalier commun, escalier droit*; a. *straight stairs*.
- **kamienne**; n. *steinerne Treppe*; r. камáнная лѣстница; f. *escalier de pierre*; a. *stone-stairs*.
- **kręcone**; n. *Wendeltreppe*; r. спирáльная лѣстница; f. *escalier à vis, à noyau, en hélice, tournant*; a. *spiral-winding, well-stairs*; wiążą się w kształcie śruby.
- **łamane**, n. *gebrochene Treppe, Podesttreppe, abg-flötzte Treppe*; r. ломáнная лѣстница; f. *escalier rompu en palier*; a. *stairs with landing-places*; podzielone spaczkami na ramiona o różnych kierunkach.
- **mieszane**; n. *Treppe aus gemischtem Materiale*; r. лѣстница изъ разныхъ матеріáловъ; f. *escalier en construction mêlée*.
- **murowane**; n. *gemauerte Treppe*; r. камáньчичья лѣстница; f. *escalier bâti de pierre, escalier bâti de brique*; na sklepieniu nadmurowane są stopnie, lub każdy stopień jest sklepieniem.
- **na trych**; n. *Bodenstiege*; r. лѣст-

- niца ведущая на чердакъ; f. *escalier de grenier*; a. *garret-stairs*.
- Schody ogniotrwałe**; n. *feuerfeste Treppe*; r. огнеупорная лѣстница; f. *escalier refractaire*; a. *fire-proof stairs*.
- **piwniczne, do piwnicy**; n. *Keller-treppe*; r. погребная лѣстница.
- **proste**; n. *grade Treppe*; r. прямая лѣстница; f. *escalier droit, escalier montr*; a. *stairs flight*; założone w kierunku linii prostej.
- **proste przerywane**; n. *gerade Treppe mit Podest*. r. прямая лѣстница съ поворотомъ; f. *escalier droit à repos*; a. *straight, stairs with landing place*; podzielone spaczkami na ramiona idące w tym samym kierunku.
- **ukryte, schody tajne**; n. *geheime Treppe, Lauf-treppe*; r. потаенная лѣстница; f. *escalier dérobé, à dé-gagement*; a. *private-stairs, back-stairs*.
- **wewnętrzne**; n. *innere Treppe, eingebaute Treppe*; r. внутренняя лѣстница; f. *escalier dans oeuvre*; a. *interior stairs, inner-stairs*; umieszczone wewnątrz budynku.
- **wieloramienne**; n. *vielarmige Treppe*; r. лѣстница съ нѣсколькими вѣтвями; f. *escalier à plusieurs rampes*.
- **wieżowe**; n. *Thurmtreppe*; r. башенная лѣстница; prowadzące na wieżę.
- **zewnętrzne**; n. *Treppe ausserhalb des Gebäudes, äussere Treppe*; r. наружная лѣстница; f. *escalier hors oeuvre*; umieszczone na zewnątrz przy ścianie budynku.
- **zewnętrzne kryte**; n. *gedeckte äussere Treppe*; r. наружная крытая лѣстница.
- **żelazne**; n. *eiserne Treppe*; r. желѣзная лѣстница; f. *escalier en fer*; a. *iron-stairs*.
- Schówek na narzędzia**, p. Skrzynka do narzędzi.
- Sekunda** (geom.); n. *Secunde*; r. секунда; f. *seconde*; a. *second*; miara łuku, wynosząca $\frac{1}{60}$ minuty czyli $125\frac{1}{6000}$ okregu kola.
- Semafor, ramieniec**, (sygn.); n. *Semaphor, Armsignal, optischer Telegraph*; r. семафоръ; f. *semaphore* a. *semaphorie*; przyrząd sygnałowy optyczny.
- Serce dzwonu**, (sygn.); n. *Klöppel, Klöppel. Glockenschwengel*; r. языкъ колокола; f. *battant d'une cloche*; a. *clapper*.
- Siarczan żelaza**, (ch.); n. *Eisen-vitriol*; r. сѣрножелѣзная соль, желѣзный, зелѣный купоросъ; f. *couperose verte, fer sulfaté, sulfate de fer, vitriol vert*; a. *green vitriol*.
- Siarka**; n. *Schwefel*; r. сѣра; f. *soufre*; a. *sulphur, brimstone*
- Siarkan miedzi, siarkan miedziowy, kamień siny**, (tel.); n. *Kupfer-vitriol, blauer Vitriol, cyprischer Vitriol, römischer Vitriol, blauer Galzstein, schwefelsaures Kupferoxyd*; r. сѣрномѣдная соль, мѣдный, синій купоросъ; f. *sulfate de cuivre, couperose bleu*; a. *sulphat of copper, vitriol of copper, blue vitriol*; połączenie tlenku miedzi z kwasem siarkowym.
- Siatka**, (wóz); n. *Netz*; r. сѣтка; f. *filet*; a. *netting*.
- **do pośęk**, (wóz); n. *Gepäcknetz*; r. багажная сѣтка, сѣтка для багажныхъ полозъ; f. *filet pour les bagages*; na której podróżni umieszczają swe rzeczy.
- Sieczna**, (geom.); n. *Sekans*; r. *Sekante*; f. *secante*; a. *secant*.
- Sieć dróg żelaznych, sieć kolei**; n. *Eisenbahnnetz*; r. сѣть желѣзныхъ дорогъ, желѣзнодорожная сѣть; f. *réseau de chemins de fer*; a. *system of railroads*; kilka lub kilkanaście szlaków kolejowych ze sobą złączonych.
- **uzupełniająca**, (bud. kol.), n. *Ergänzungsnetz*; r. дополнительная сѣть; f. *réseau complémentaire*.
- Siedlisko**, p. Stanowisko.
- Siedziba**, p. Stacja pobytu.
- Siekacz**, p. Nasięk.
- **krzyżowy, dłuto głębokie wąskie**; n. *Kreuzmeissel*; r. крейцмессель; f. *br-c d'âne*; a. *cross-cutting chisel*.
- Siekiera**, (narz.); n. *Zimmeraxt, Bund-axt, Handhaxe*; r. топоръ, сѣкира; f. *coignée, hache*; a. *axe, hatchet* narzędzie do rąbania. Ostrze dwustronnie ścięte proste

- z trzonkiem równoległe, waży 1,5—3,5 kłgr.
- Siekiera do wegła;** n. *Kohlenhacke*; r. топоръ для угля; f. *hache à coke*; a. *coal-ax, fire-ax.*
- Sierdzeń,** p. Sworzeń.
- Sistrzian,** (bud.); n. *Unterbalken, Unterzugbalken*; r. переводина; f. *sous-poutre, sommier de solivure*; a. *bearer, binding-beam, girder, summer*; gruba belka, na której leżą belki poprzeczne.
- Sikawka,** (ruch kol.) n. *Feuerspritze*; r. пожарный насосъ; f. *pompe à feu ou à incendie*; a. *fire-engine.*
- **czterokołowa;** n. *Wagenspritze*; z. чetyреколёсный пожарный насосъ.
- **dwukołowa;** n. *Karrenspritze*; r. двухколёсный пожарный насосъ; f. *pompe à incendie, pompe à feu*; a. *fire-engine.*
- **pożarna;** n. *Feuerspritze*; r. пожарный насосъ; f. *syningue, syringue, syringe, pompe à feu ou à incendie*; a. *fire-engine.*
- **pożarna ręczna;** n. *Handfeuerspritze*; r. ручной пожарный насосъ; f. *pompe à feu portative, syringue à main*; a. *hand-syringe.*
- **przenośna;** n. *Buttenspritze*; r. переносный пожарный насосъ; f. *pompe portative à incendie*; a. *portable fire-engine.*
- **ręczna;** n. *Handspritze*; r. ручной пожарный насосъ; f. *pompe à feu à main*; a. *fire hand-engine.*
- Silnica, silnia, motor,** (bud. mach.); n. *Kraftmotor. Motor, Beweger*; r. двигателъ; f. *moteur*; a. *motor, motive power*; maszyna poruszająca szereg przyrządów mechanicznych.
- **elektryczna, motor elektryczny, elektromotor,** (elekt.); n. *Electromotor, electrischer Beweger*; r. электрической двигатель; f. *moteur électrique*; a. *electro-motor*; pobudzana siłą elektryczną.
- **gazowa, motor gazowy, maszyna gazowa;** n. *Gasmaschine, Gaskraftmaschine*; r. газовый двигатель; f. *moteur à gaz, machine à gaz*; a. *gas-motor, gas-engine*; poruszana w skutek wybuchu gazu.
- **hydrauliczna, wodna, maszyna hydrauliczna;** n. *Wassermotor, Wasserkraftmotor, hydraulische Maschine*; r. гидравлический двигатель, движитель; f. *machine hydraulique (à eau)*; a. *hydraulic engine.*
- Silnica parowa, maszyna parowa,** (bud. mach.); n. *Dampfmotor, Dampfmaschine*; r. паровой двигатель; f. *moteur à vapeur, machine à vapeur*; a. *steam-engine*; poruszana za pomocą prężności pary.
- **parowa dwucylindrowa;** n. *Zweicylinderdampfmaschine*; r. паровая машина съ двумя цилиндрами, двухцилиндровая паровая машина; f. *machine à vapeur à double cylindre, machine à vapeur à deux cylindres*; a. *double cylinder steam engine, compound engine.*
- **parowa o działaniu pojedynczem;** n. *einfachwirkende Dampfmaschine*; r. паровая машина простого действия; f. *machine à simple effet*; a. *single-acting-engine.*
- **parowa o działaniu podwójnem;** n. *doppeltwirkende Dampfmaschine*; r. паровая машина двойного действия; f. *machine à double effet*; a. *double-acting engine.*
- **parowa niskiego ciśnienia, n. Niederdruckdampfmaschine;** r. паровая машина низкаго давления; f. *machine à vapeur à basse pression*; a. *low-pressure steam-engine.*
- **parowa wysokiego ciśnienia, n. Hochdruck - Dampfmaschine;** r. паровая машина высокога давления; f. *machine à vapeur à haute pression*; a. *high-pressure steam-engine.*
- **parowa obrotowa, n. rotirende Dampfmaschine;** r. вращательная паровая машина; f. *machine à vapeur à rotation*; a. *rotating-steam-engine.*
- **parowa pionowa, n. verticale Dampfmaschine;** r. вертикальная паровая машина; f. *machine à vapeur verticale.*
- **parowa pozioma, maszyna parowa pozioma;** n. *horizontale Dampfmaschine*; r. горизонтальная паровая машина; f. *machine à vapeur horizontale*; a. *horizontal-steam-engine.*
- **parowa podwójna, masz. sprzężona;**

- n. *Zwillingsdampfmaschine*; г. двб-енная паровая машина; f. *machine à vapeur jumelle*; a. *twin steam-engine*.
- Silnica parowa przenośna, lokomobila**; n. *Locomobile, transportable Dampfmaschine*; г. локомобиль; f. *locomobile, machine portative*; a. *locomobil, portable steam-engine*.
- **parowa stała**; n. *feststehende Dampfmaschine, stationäre Dampfmaschine*; г. постоянная паровая машина; f. *machine à vapeur fixe, stationnaire*; a. *stationary steam-engine*.
- **parowa bez rozprężenia, bez ekspansyi**; n. *Volldruckmaschine, Dampfmaschine ohne Expansion*; г. паровая машина без расширения; f. *machine à vapeur sans expansion, machine à vapeur sans détente*; a. *steam-engine without expansion, non expansive steam-engine*.
- **parowa z rozprężeniem, z ekspansją**, n. *Expansions-Dampfmaschine*; г. паровая машина з расширением; f. *machine à vapeur à expansion, machine à vapeur à détente*; a. *steam-engine with expansion*.
- **powietrzna, kaloryczna, maszyna powietrzna**; n. *Heissluftmaschine, calorische Maschine*; г. воздушный, calorический двигатель; f. *machine à air chaud, machine calorique*; a. *caloric engine, hot-air engine*; poruszana prężnością powietrza rozgrzanego.
- **wodna**; n. *Wassermotor*; г. водяной двигатель; f. *moteur à eau*.
- Siła**, (mech.); n. *Kraft*; г. сила; f. *force*; a. *force, power, strength*.
- **bezwładności**; n. *Trägheit, Trägheits-Beharrungsvermögen*; г. сила инерции; f. *force d'inertie*; a. *vis inertiae*.
- **ciężenia, ciężkość**; n. *Schwerkraft, Schwere*; г. сила притяжения; f. *gravité, pesanteur*; a. *gravity*; dążność zbliżenia się ciała ku środkowi ziemi.
- **ciśnienia**; n. *Druckkraft*; г. сила давления; f. *force de compression, pression*; a. *force of compression, pressure*.
- Siła dośrodkowa**; n. *Centripetalkraft*; г. центростремительная сила; f. *force centripète*; a. *centripetal force*.
- **drażka**; n. *Hebelkraft*; г. сила рычага; f. *force du levier*; a. *lever-force*.
- **konía**, p. Коń parowy.
- **mianowa, nominalna** (w koniach parowych); n. *Nominalkraft*; г. нарицательная сила; f. *force nominale*; a. *nominal power*.
- **normalna**, n. *normale Kraft*; г. нормальная сила; f. *force normale*; a. *normal force*; siła działająca w każdym elemencie drogi prostopadle do krzywej, po której się punkt porusza.
- **odpychająca**; n. *Abstossungskraft, Repulsionskraft*; г. отталкивающая сила; f. *force répulsive*; a. *power of repulsion, repelling power, repulsiveness*.
- **odśrodkowa**; n. *Centrifugalkraft, Fliehkraft*; г. центробежная сила; f. *force centrifuge*; a. *centrifugal force*.
- **ogrzewawcza** (ogrzewalna), **zdolność ogrzewawcza**, (wegli); n. *Heizkraft, Heizwerth (der Kohle)*; г. обогревательная способность; f. *puissance calorifique (de la houille)*.
- **opóźniająca**; n. *verzögernde Kraft*; г. замедляющая сила; f. *force retardatrice*; a. *retarding or retardive force*.
- **parowa, siła pary**; n. *Dampfkraft*; г. сила пара, паровая сила; f. *force de vapeur*; a. *steam-power*.
- **porciągowa**; n. *Zugkraft*; г. потяжная сила; f. *force tractive*; a. *traction*; największa zdolność zwierząt lub maszyn w pokonaniu oporu, powstałego przy ciągnięciu.
- **połączeń**; n. *bindende Kraft, Bindungskraft*; г. сила скрепления; f. *force de liage*; a. *force of binding threads*; siła sprawiająca, że system materialny musi się poruszać po danej krzywej lub powierzchni.
- **poruszająca, popędowa, motoryczna**; n. *Triebkraft, Treibkraft, bewegende motorische Kraft*; г. движущая сила, двигатель, f. *force*

- motrice*; a. *moving force*, *moving power*, *motor*.
- Siła prądu**, (rob. wod.); n. *Stromstärke*; r. сіла теченія; f. *force*, *intensité du courant*.
- **przewozowa**, **przewoźność**, (ruch kol.); n. *Transportvermögen*; r. перевозная, провозная способность; f. i. a. *tonnage*.
- **przyspieszająca**; n. *beschleunigende Kraft*; r. ускорительная сіла; f. *force accélératrice*; a. *accelerating*, *accelerative force*.
- **resoru**, **sprężyny**; n. *Federkraft*; r. сіла ресоры; f. *force d'un ressort*.
- **robocza**, **robocizna**; n. *Arbeitskraft*; r. рабочая сіла.
- **rozciągająca**; n. *Zug*, *Zugkraft*; r. растягивающая сіла; f. *force tendante à allonger et à déchirer un corps*; a. *pulling strain*, *tensile strain*.
- **rozrywająca**; n. *zerreissende Kraft*; r. сіла разрыва.
- **składowa**; n. *Componente*; r. составная сіла; f. *composante d'une force*; a. *component of a power*; jedna z dwóch lub więcej sił, działających na pewien system materyalny.
- **skrećenia**; n. *Zerdrehungskraft*; r. сіла крученія; скручивающая сіла; f. *force de torsion*, *force tendante à tordre le corps*; a. *strain of torsion*, *torsing-strain*.
- **skuteczna**; n. *Nutzkraft*; r. полезная, действительная сіла; f. *force effective*, *utile*; a. *effective force*; skutecznie działająca.
- **stała**; n. *constante*, *beständige Kraft*; r. постоянная сіла; f. *force constante*; a. *uniform force*, *constant force*.
- **styczna**; n. *tangierende Kraft*, *Tangentialkraft*; r. касательная сіла; f. *force tangente*; a. *tangent force*; działająca stycznie w każdym elemencie drogi na punkt poruszający się po krzywej.
- **ścinająca**, **podłużna**; n. *horizontale Scheerkraft*; r. срезывающая продольная сіла; starająca się przesuwać włókna belki w kierunku podłużnym.
- **ściskająca**; n. *Druck*; r. сжимающая сіла; f. *force tendante à comprimer et à écraser un corps*; a. *compressing strain*, *crushing strain*.
- Siła uderzenia**; n. *Kraft des Zusammenstosses*, *Stosskraft*; r. сіла удара, толчка; f. *force d'un choc*, *d'une collision*.
- **udźwigu**, p. *Znośność*.
- **wypadkowa**, **wynikowa**; n. *resultierende Kraft*, *Mittelkraft*; r. равнодействующая сіла; f. *force résultante*, *résultante*; a. *resultant*; zastępująca działanie dwóch lub więcej składowych.
- **wyższa**, **przemoc**, (ruch kol.); n. *höhere Gewalt*; r. высшая сіла; f. *force majeure*; a. *force major*, *vis major*; wydarzenie niezależne od mocy ludzkiej, a stanowiące przeszkodę ruchu kolejowego.
- **zgięcia**; n. *biegende Kraft*; r. изгибающая сіла, сіла изгиба; f. *force tendante à flechir et à rompre un corps*; a. *transverse strain*, *lateral strain*, *bending strain*.
- **złączenia**; n. *Bindungskraft*; r. сіла сцвплєнія.
- **żywa**; n. *lebendige Kraft*; r. живая сіла; f. *force vive*; a. *vis viva*; połowa iloczynu z masy ciała przez kwadrat jego prędkości.
- Siłomierz**, **dynamometr**, (mech.); n. *Dynamometer*, *Kraftmesser*; r. нажимъ, динамометръ, силомѣръ; f. *dynamomètre*; a. *dynamometer*; przyrząd do mierzenia siły skutecznej.
- Sinek potasu**, p. *Cyanek potasu*.
- Siny kamień**, p. *Siarkan miedzi*.
- Siodelko**, (bud. kol.); n. *Stuhl*, *Schuh*; r. подушка, башмакъ; f. *coussinet*; a. *chair*; podstawka do szyn siodelkowych, opornic i iglic.
- **lane przy klocu hamulcowym**, (wóz); n. *Bremskeil*, *Stellkeil*; r. чугунный башмакъ для тормазной колѣдки; f. *cale pour culer une roue*; a. *scotch*, *chock*, *brake*.
- **łożysko**, (bud. most.); n. *Auf-lager*, *Lager*; r. подушка; f. *coussinet*, *support*; a. *support*, *bearing*; oześć mostu położona między dźwigarem głównym a oporą.
- **płaskie ruchome**, **nieruchome**, **łożyskie**, **пłaskie**; n. *Flächenlager*;

- r. плóская подвижная, неподвижная подушка; na którym dźwigar spoczywa znacznieszą płaszczyną.
- Siodełko przegubowe, łożysko przegubowe;** n. *Gelenklager*; r. шарнирная подушка.
- przesuwane, łożysko przesuwane, przesuwowe; n. *Gleitlager*; r. плóская подвижная подушка; f. *glissière*; a. *slide bolster*; pozwalające przesunięcie podłużne dźwigaru po przewyciężeniu tarcia.
- stałe, nieruchome, łożysko stałe; n. *festes Lager*; r. неподвижная подушка; f. *support fixe*; a. *fixed support*; niedozwalające przesunięcia dźwigaru.
- wahadłowe, kołyskowe; n. *Kipplager*, *Pendellager*; r. подушка на каткахъ большаго діаметра, w którym płaszczyna zetknięcia z dźwigarem jest bardzo małą.
- wałkowe, łożysko wałkowe; n. *Rollenlager*; r. подушка на каткахъ; f. *support en rouleau*; a. *roller-bearing*; ułatwiające przesunięcie podłużne dźwigaru przez użycie wałków.
- śruby hamulcowej, podczopnik, gniazdo, (sztenderek), (wóz); n. *Bremsspindellager*; r. пятникъ тормазнаго вѣнта; f. *bourdonnière à vis de frein*; a. *step*.
- zwrotnicze, (bud. kol.); n. *Wechselchair*, *Kreuzungsstuhl*; r. перевóдная подушка, подушка, подкладка подъ крестовину; f. *coussinet d'aiguille, du croisement, coussinet de changement*; a. *crossing-chair*.
- Siodlarz**, (techn. mech.); n. *Sattler*; r. сѣдельникъ, шорникъ; f. *sellier*; a. *saddler, saddle-maker*.
- Siodło, szyja**, (inż.); n. *Einsattelung*, *Bergsattelung*; r. сѣдло, сѣдловина, пониженное мѣсто водораздѣла (хребта); f. *col*; a. *moutons saddle*, zakłęśłość na dziale wód.
- sprężyny, siedzenie sprężyny zwiniętej, (wóz); n. *Voluttragsfeder-sattel*; r. гнѣздо спиральной пружины, пружинный башмакъ; f. *siège de ressort de suspension à spirale, plaque d'assise pour ressorts-volutes*; płyta, o którą się opiera sprężyna zwinięta.
- Sito;** n. *Sieb*; r. сѣто; f. *tamis*; a. *sieve*.
- tendrowe, p. Cedzidło tendrowe.
- Skala**, p. Podziałka.
- blachowa, p. Prawidło blachowe.
- Skarpa**, p. Stok.
- Skarpować**, (rob. ziem.); n. *abböschten, dossiren*; r. вѣводить откосъ; f. *taluter*; a. *to slope*; ścinać lub usuywać ziemię podług danej pochyłości.
- Skasowanie pociągu, zwinięcie (rozwiązanie)**, (ruch kol.); n. *Auflösung eines Zuges*; r. отмѣненіе, упраздненіе пóвзда; f. *dissolution d'un train*.
- Skaza, plama;** n. *Riss, Fleck*; r. пятно, плена (въ металлѣ); f. *tache*; a. *stain*.
- Skaźnik pochyłości drogi, słupek spadkowy, spadokaz**, (bud. kol.); n. *Neigungszeiger, Gradientenzeiger, Niveaubruchzeiger*; r. указатель уклóновъ путі, уклоноуказатель; f. *indicateur de declivité*; a. *gradient-post, indicator of gradient*; słupek z tablicą, na której oznaczone jest nachylenie drogi do poziomu.
- Sklepić**, (bud.); n. *wölben*; r. вѣводить (сводъ), класть сводъ; f. *arquar, vouler*; a. *to arch, to vault*.
- Sklepienie**, (bud.); n. *Gewölbe*; r. сводъ; f. *arche, voûte*; a. *arch, vault*.
- beczułkowe; n. *Tonnengewölbe*; r. цилиндрической сводъ; f. *arche, voûte en arcade*; a. *arch*.
- pieca; n. *Ofengewölbe*; r. печной сводъ; f. *arche d'un fourneau*; a. *arch of furnace*.
- Skłut**, p. Strug wiórowy większy pojedynczy.
- Skład, magazyn;** n. *Magazin, Lager, Niederlage*; r. складъ, магазинъ, сарай, депó, амбаръ; f. *magasin, dépôt a. store*.
- bezpłatny, (ruch kol.); n. *Lagerfrei*; r. бесплатный складъ; f. *franco des frais de dépôt*; gdy się nie pobiera składowego od towarów.
- celny, spichrz celny; n. *Zollmagazin, Zollschuppen*; r. таможенный пакгаузъ; f. *halle, hangar de la douane*.
- drugorzędny; n. *Filialdepôt*; r.

- филиальное депó; f. *magasin succursale*.
- Skład materyałów**; n. *Materialdepót*; r. складъ матеріаловъ, депó матеріаловъ; f. *dépót de matériaux*; a. *depot of materials*.
- **пociагу**, (руч. кол.); n. *Zugsanalyse*; r. составъ поѣзда; f. *analyse du train*; wyszczególnienie z jakich wozów składa się pociąg.
- **towarowy, magazyn towarowy, towarnia**, (bud. kol.); n. *Gütermagazin, Frachtenmagazin, Waarenmagazin, Güterschoppen*; r. товарный складъ, сарай, магазинъ, пакгаузъ; f. *halle à marchandises, dépót des marchandises, magasin des marchandises*; a. *goods store, goods-depot*.
- Składowa**, p. Poświadczenie składu.
- Składowe (magazynowe)**, (taryf.); n. *Lagergeld, Lagergebühr, Lagerzins, Niederlagegebühr*; r. полевжало, складочный сборъ, магазинажъ; f. *magasinage, frais de dépót, frais de magasinage*; a. *warehouse-rent*; należytość za trzymanie towaru na składzie.
- Składowisko**, (r. kol.); n. *Lagerplatz; Lagerstätte*; r. складочное мѣсто; f. *emplacement de dépót*; a. *store place*; miejsce składu pod gołem niebem.
- Skojarzenie kolei**, p. Złączenie kolei.
- Skobel**; n. *Haken*; r. скоба; f. *crochet*; a. *crochet*.
- Skok tłoka, suw tłoka**, (bud. mach.); n. *Kolbenhub, Kolbenspiel*; r. ходъ поршня; f. *coup ou course du piston, jeu du piston*; a. *stroke, throw, travel, motion of the piston*.
- Skok zębów**, p. Podziałka zębów.
- Skop, ilość zbiórki**, (rob. ziem.); n. *Abtragsmasse*; r. количество выѣмки; f. *déblai*; ilość ziemi do zebrania.
- Skorowidz**; n. *Register, Inhaltsverzeichnis*; r. указатель, индексъ; f. *index, table des matières*; a. *index, register*.
- **cennikowy**, (taryf.); n. *Tariftabelle, Tariftableau*; r. указатель цѣнамъ, тарифный указатель; f. *tableau des tarifs, barème de prix de transport*; tablica z zestawieniem cen woźby.
- Skorowidz odległości, wykaz odległości kilometrycznych**, (r. kol.); n. *Kilometerzeiger*; r. указатель разстояній; f. *tableau des distances kilométriques, indicateur des kilomètres*.
- **zarządów taborowych**, (руч. кол.); n. *Adressen-Verzeichniss der Wagenverwaltungen*; r. указатель управлѣній подвижнаго состава; f. *indicateur des adresses des bureaux du matériel roulant*.
- Skóra**, (matr.); n. *Leder*; r. кожа; f. *cuir*; a. *leather*.
- **surowa, niewyprawiona**, (matr.); n. *weissgares Leder, alaugares Leder*; r. сыромятная кожа, сыромять; f. *cuir blanc, aluné*; a. *white, alumed leather, alum-leather, tawed-leather*.
- **zamszowa**, (matr.); n. *Oelleder, fettgares, sämischgares Leder*; r. замшевая кожа, замша; f. *cuir chamoisé, peau à la chamois*; a. *oil-leather, shamois-leather, shammy-leather*.
- Skówka**, (wóz); n. *Beschlag*; r. оковка, наконечникъ; f. *ferrure*; a. *mounting, ferrel*.
- **lutownika**, (narz.); n. *Schnabel eines Löthrohrs*; r. наконечникъ паяльной трубки; f. *bec d'un chalumeau*; a. *nose, beak of a blow pipe*.
- **miedziana lub stalowa, końce miedziane do nadstukowania rur płomieniennych**, (par.); n. *Siederohrtrichter*; r. мѣдный наконечникъ, стальное кольцо для дымогарныхъ трубъ; f. *culotte des bouilleurs*.
- **resorowa, spona, opaska sprężyny**, (wóz); n. *Tragfederband, Federbügel, Federbandring*; r. рессорная скоба, рессорный хомутъ, рессорная обойма; f. *bride de suspension d'un ressort, chape d'un ressort*; a. *spring coupling-plate, strop*.
- **trzonka młota, rękojeści młota**; n. *Hammerhelmschläge*; r. желѣзная обойма, оковка рукоятки, хомутъ рукоятки; f. *abras, brée*; a. *helve hopp*.
- Skraplarz, zgęszczalnik, kondensator**, (bud. mach.); n. *Condensator, Kühl-*

- gefäss*; г. холоди́льникъ; f. *condenseur, condensateur*; a. *condenser, condensator, condensing-vessel*; przyrząd lub naczynie do zgęszczania i skraplania odchodzącej pary z cylindra.
- Skraplanie pary, kondenzacja**, (bud. mach.); n. *Condensirung, Condensation des Dampfes*; г. охладжéние пара, конденса́ция; f. *condensation de la vapeur*; a. *condensation*.
- Skrawek, obrzynek**; n. *Abschnittzel*; г. обрѣзо́къ; f. *retaille*; a. *chip, cutting*.
- Skręcanie**, (mech.); n. *Verdrehung, Torsion*; г. скру́чивание; f. *torsion*; a. *torsion*.
- Skręt iglicy, czop obrotowy**, (bud. kol.); n. *Zungenwurzel, Wurzel der Spitzschiene*; część około której iglica obraca się przy przedstawianiu zwrotnicy.
- Skręt śruby, wywój**, p. Gwint.
- Skrobacz**, p. Strug drobny.
- Skrobaczka, cykla, cyklina**, (stol.); n. *Ziehklinge*; г. скребо́къ, цикли́на, дѣкля; f. *racloir*; a. *scraper*; blaszka żelazna lub stalowa do skrobania drzewa.
- Skrzeczkі, gręzy** (hut.); n. *Gekrätz, Krätze*; г. выто́пки; f. *laises, lavures*; a. *scrapings, sweepings*; resztki kruszcę po wytopieniu pozostałe.
- Skrzelice, skrzeliny okienne, zardrostki, żaluzye**, (bud.); n. *Schalterladen, Jalusien*; г. жалюзи, рѣшётчатые стáвни; f. *jalousie*; a. *window-blind*.
- Skrzydło drzwi, poła drzwi**, (wóz); n. *Thürflügel*; г. крыло двѣри; f. *ventail de portes, battant*; a. *leaf of a door*.
- Skrzydła rozjazdu, skrz. krzyżownicy**, (szyny wygięte); n. *Knieschienen, Flügelschienen, Hornschienen*; г. крылья кресго́вны, щѣки, колѣнные рельсы крестовины; f. *pattes de livre*; a. *knee-rails*; części szyn, stanowiące przedłużenie krzyżujących się toków od załomu.
- **szluzы**, (bud. wod.); n. *Schleussenflügel*; г. бока́, за́вороты, крылья шлю́за; f. *ailes d'une écluse*; a. *wing walls of a lock or sluice*.
- Skrzynia, skrzynka**; n. *Kasten*; г. ящикъ, корóбка; f. *caisse, casette*; a. *chest, box*.
- Skrzynia ciepła, (do zbierania wody cieplej ze skraplacza)** (bud. mach.); n. *Ausgusskasten, heisser Brunnen*; г. тёплый ящикъ, ящикъ для стóка тёплой воды изъ холоди́льника; f. *bâche ou cuvette de la pompe du condensateur*; a. *hot-well, tank, warm water cistern*.
- **albo zbiornik na wodę**, (tend.); n. *Wasserbehälter*; г. танкъ, бакъ тѣндера, водяной резервуа́ръ; f. *caisse à eau*; a. *water-tank, tender-tank*.
- **nurkowa, kesson**, (rob. wod.); n. *Senkkasten, Versenkkasten*; г. кессо́нъ, фундаме́нтный ящикъ подь водо́ю; f. *caisson*; a. *caisson*; służą do zakładania murów pod wodą za pomocą ściśnionego powietrza.
- **ogniowa, ogniskowa**, p. Palenisko.
- Skrzynka cementowa**, (metal.); n. *Cementirkasten*; г. цементи́ный ящикъ; f. *caisse de cimentation, creuset*; a. *cementing chest or trough, pot*.
- **do formowania odlewów (kastel)**, (odl.); n. *Formlade, Formkasten*; г. опо́ка, ящикъ для формóвки; f. *caisse, châssis de moule*; a. *moulding box*; z żelaza, bez dna, w której się ubija piasek formierski na modelu.
- **do łożu**, (parw.); n. *Talgbüchse*; г. корóбка для сала; f. *boîte à suif*; a. *tallow-box*.
- **do manometru**, (parw.); n. *Manometergehäuse*; г. корóбка для маномѣтра; f. *boîte du manomètre*; a. *manometer-box*.
- **do narzędzi, schowek na narzędzie**, (parw.); n. *Werkzeugkasten*; г. ящикъ для инструме́нтовъ; f. *caissetin, coffre d'outils, boîte d'outils*; a. *tool-box, tool-chest*.
- **do sygnałów**,¹ (parw.); n. *Signalgläsertasche, Gläsertasche*; г. корóбка для сигнала́въ; blaszana do przechowania szkieł latarni sygnałowych.
- **opatrunkowa, szafka opatrunkowa**, (ruch kol.); n. *Rettungskasten, Medicamentenkasten*; г. ящикъ съ медикаме́нтами и инструме́нтами; z przyrządami chirurgicznymi

- i lekarstwami do użycia w razie wypadku.
- Skrzynka parowa**, (bud. mach.); n. *Dampfhaube, Dampfkoffer*; r. паровой ящикъ; f. *coffre à vapeur*; a. *steam-chest*.
- **suwakowa**, (parw.); n. *Schieberkasten, Dampfkasten*; r. золотниковая коробка, парораспределительная коробка; f. *boîte de tiroir, boîte de distribution, boîte à vapeur*; a. *steam-box, slide-box, distributing-box, nozzle*.
- **tokarki**, (tok.); n. *bewegliches Drehbankgestelle*; r. до́ка; f. *bâti, banc, établi d'un tour*; a. *break*; kilka podpórek z panewkami, w których się obraca główny wałek; służy ona za podpórę obrotu wałka.
- **wentylowa, przepustowa**, (parw.); n. *Ventilkasten*; r. коробка съ клапаномъ; f. *boîte à clapet, boîte à soupape*; a. *valve-box*.
- **zwrotnicy, stojak zwrotnicy, kozielek**, (bud. kol.); n. *Weichenbock*; r. стрѣлочная коробка; f. *boîte de manoeuvre*; a. *switch-box*.
- Skudło, szkudło, gonta**, (bud.); n. *Schindel, Schale*; r. полубникъ, гонтѣна; f. *bardeau, échandole, aisseau*; a. *shingle*; deszczulka łupana jednostajnej grubości, zwykle z drzewa dębowego — do krycia dachów.
- Skupienie, agregat**, (mech.); n. *Agregat*; r. агрега́тъ, галѣшникъ; f. *agrégat*; a. *aggregate*; gromada ciał równomiernych, mechanicznie połączonych.
- Skutek, efekt**, (mech.); n. *Effect*; r. дѣйствие, работа, эффе́ктъ; f. *effet*; a. *effect*; praca mechaniczna, wykonana w jednostce czasu.
- **użyteczny**, (mech.); n. *Nutzeffect*; r. по́лезное дѣйствие, по́лезный эффе́ктъ, по́лезная работа; f. *effet utile, quantité de travail*; a. *useful effect, effective power, duty*.
- Słomianka**, p. Mata.
- Słoniniec**, p. Talk.
- Słoi**, p. Kozielek.
- Słój, słoje (w drzewie)**; n. *Jahrringe*; r. слой, годово́й слой; f. *couches*; a. *yearrings*; pierścienie współśrodkowe, utworzone przez przyrost, powłok na zewnątrz.
- Słój stosowy, bateryjny**, (elektr.); n. *Batterieglas*; r. баттарейная банка.
- Słuchawka (telefonu)**, (elekt.), p. Odbierak telefoniczny.
- Słup, słupek**; n. *Säule*; r. сто́йка, столбъ, столбикъ; f. *poteau*; a. *pillar, post*.
- (bud. most.); n. *Pfoste, Ständer*; r. сто́йка; f. *poteau*; a. *post*; krzyżulec pionowy, wystawiony na ciśnienie.
- **drogowy, drogowskaz**; n. *Wegsäule, Wegweiser, Armsäule*; r. путево́й столбъ, путево́й указате́ль; f. *colonne à bras, itinéraire*; a. *finger-post, way-mark*.
- **graniczny**, p. Granicznik.
- **kilometrowy, wiorstowy**, (bud. dr.); n. *Kilometerpfahl*; r. верстово́й столбъ; f. *piquet, poteau kilométrique*; a. *kilometer post*; oznaczający odległość pewnych miejsc na drodze.
- **narożny klatki wozowej (kadłuba), węgier, (wóz)**; n. *Wagenkastenecksäule, Kastenrunge*; r. угло́вая сто́йка ваго́ннаго ку́зова; f. *montant d'angle de caisse d'un wagon couvert*.
- **poręczy**, (bud. most., wóz); n. *Geländerpfosten*; r. сто́лбикъ пору́чня; f. *poteau, montant de barrière*; a. *post*.
- **spadkowy**, p. Skażnik pochyłości.
- **środkowy klatki wozowej (kadłuba), węgier, (wóz)**; n. *Wagenkastenmittelsäule, Thürsäule für gedeckte Wagen*; r. проме́жуточный сто́лб ваго́ннаго ку́зова; f. *montant intermédiaire de caisse pour wagons couverts*; a. *stud-staves*.
- **stolcowy dachu**, (bud.); a. *Stuhlsäule, Dachstuhlssäule*; r. подстро́пка, сто́йка, подпóра; f. *aiguille de ferme*; a. *roof-post, truss-post*.
- **telegraficzny**, (tel.); n. *Telegrafensäule, Telegrafenstange*; r. телеграфный сто́лбъ; f. *poteau télégraphique*; a. *telegraph-pole*; podpiera drut telegraficzny.
- **wiorstowy**, p. Słup kilometrowy; r. верстово́й указате́ль, верстово́й сто́лбъ.
- **wiszący**, (bud.); n. *Hängesäule*; r. подвѣсно́й сто́лбъ стѣржень цѣп-

- наго моста; f. *tige de suspension*; a. *suspended column*; część pionowa konstrukcyi, wystawiona na rozciąganie.
- Słup z ostrzeżeniem**, (bud. kol.); n. *Warnungstafel*; r. столбъ съ предостороженіемъ; f. *tableau d'avis*; a. *warning-post*.
- **zórawia**, p. Stożak zórawia.
- Słupek boczny galeryjki hamulcowej (brekowej)**, (wóz); n. *Bremsgeländersäule*; r. боковая стойка тормазной галлерей; f. *poteau montant de barrière*; a. *post*.
- **ostrzegawczy lub międzytorowy**, p. Międzytorek.
- **narozny, węgarek**, (wóz); n. *Ecksäule für offene Wagen*; r. угловая стойка кузовá; f. *montant d'angle pour wagon découverts*.
- **pośredni dla wozów otwartych**, (wóz); n. *Mittelsäule für offene Wagen*; r. промежуточная стойка; f. *montant intermédiaire de caisse pour wagons découverts*.
- **poprzeczny do drzewi**, (wóz); n. *Thürsäule für offene Kastewagen*; r. дверная поперечная стойка; f. *montant d'entrée de porte*.
- **pochyłości drogi**, p. Skażnik pochyłości.
- **poziomniczy, kołek niwelacyjny**, (miern.); n. *Nivellirpflock*; r. нивелирный столбикъ; f. *cheville*; a. *plug, peg*.
- **zwrotniczy, kozielek**, stojak, (bud. kol.); u. *Weichenständer*; r. стрѣлочная, переводная колонна; f. *pilier d'aiguilles*; a. *point-stand*.
- Słupień**, p. Bazalt.
- Słupki do poręczy, krata poręczy**, (bud. most., wóz); n. *Geländerstäbe*; r. стойки къ поручнямъ; f. *panneau*; a. *pane*; wypełnienie miejsca między listwą a słupami.
- Służba**; n. *Dienst*; r. служба; f. i a. *service*.
- **administracyjna, zawiadowcza, wewnętrzna**, (ruch kol.); n. *administrativer Dienst, Verwaltungsdienst*; r. административная служба, внутренняя служба; f. *service administratif*.
- **drogowa, szlakowa**, (utr. kol.); n. *Bahnerhaltungs-Dienst, Streckendienst*; r. служба ремонта, путі и здачій; f. *service de l'entretien de la voie*.
- Służba kolejowa, personal kolejowy**, (r. kol.); n. *Bahnpersonale, Eisenbahnpersonale, Eisenbahndienst*; r. желѣзнодорожная служба; f. *personnel du chemin de fer, service du chemin de fer, service d'exploitation*; a. *railway-service*.
- **parowozowa, woźnicza**, (wóz); n. *Zugförderungsdiens, Zugförderungspersonale*; r. паровозная прислуга; f. *service de traction, service de locomotion*; w której zakres wchodzą sprawy, odnoszące się do obsługi parowozów, zdolnych do ruchu.
- **pociągowa**, (ruch kol.); n. *Zugbegleitungspersonale, Zugdienst, Fahrdienst*; r. поѣздная прислуга; f. *personnel des trains*; ludzie użyci do obsługi pociągu.
- **przetokowa**, (ruch kol.); n. *Rangierdienst, Vershubdienst*; r. манѣврная прислуга; f. *service des manoeuvres*.
- **przewozowa (transportowa), wysyłkowa (ekspedycyjna)**, (ruch kol.); n. *Expeditionsdienst, Transportdienst*; r. служба товарнаго движенія; f. *service des expéditions, service des transports*; w której zakres wchodzą sprawy, dotyczące przewozu osób i towarów, tudzież poboru należytości.
- **reklamacyjna**, (ruch kol.); n. *Reclamationsdienst*; r. служба конторы претензій; f. *service des réclamations, service commercial*; czynność poszukiwania zagubionych przedmiotów lub pobranej nadwyżki.
- **ruchu**, (ruch kol.); n. *Betriebsdienst, Verkehrsdienst, Fahrdienst*; r. служба движенія; f. *service, de l'exploitation*.
- **stacyjna**, (ruch kol.); n. *Stationsdienst*; r. станціонная прислуга; f. *service de station*.
- **warstatowa**; n. *Werkstättendienst* r. служба мастерскихъ; f. *service des ateliers*.
- **wewnętrzna, służba zawiadowcza**, p. Służba administracyjna.
- **woźnicza**, p. Parowozowa.
- **wykonawcza, służba zewnętrzna**; n. *Exekutivdienst, äusserer Dienst*;

- г. исполнительная служба, важная служба; f. *service actif*, *service d'execution*.
- Smar**, p. Smarowidło.
- Smarnia, maźnia**, (techn. chem.); n. *Schmierfettfabrik*; г. заводъ смазочныхъ маселъ; f. *fabrique de la graisse*.
- Smarnica**, (wóz); p. Maźnica.
- Smarowanie**; n. *Schmieren, Oelen, Einschmieren*; г. смазка; f. *graissage huiler, lubrication*; a. *grease, greasing, oiling, lubrication*.
- **wozów**, (ruch kol.); n. *Schmieren der Wagen, Wagenschmieren*; г. смазка вагоновъ; f. *graissage des wagons, lubrication des wagons*; a. *waggon-greasing*.
- **okresowe, peryodyczne**; n. *periodische Schmierung der Wagen*; г. периодическая смазка вагоновъ; f. *graissage périodique des wagons*; a. *periodical waggon-greasing*.
- **ustawiczne**; n. *continuirliche Schmierung der Wagen*; г. непрерывная смазка вагоновъ; f. *graissage permanent des wagons*; a. *continuous waggon-greasing*.
- Smarowidło, smar, maź**, (matr.); n. *Schmiere, Schmiermateriale, Schmiermittel*; г. смазочный материалъ, смазка, мазь, тирь; f. *graisse, gras*; a. *grease, inguent*.
- **ciekłe**; n. *flüssige Schmiere*; г. жидкая смазка; f. *graisse liquide*.
- **gęste**; n. *dickflüssige Schmiere*; г. густая смазка; f. *graisse compacte*.
- **letnie**; n. *Sommerschmiere*; г. лѣтняя смазка; f. *graisse d'été*; a. *summer-grease*; używane w lecie.
- **stałe, skrzepłe**; n. *feste Schmiere, starre Schmiere; steife Schmiere*; г. постоянная смазка; f. *graisse dure*.
- **zimowe**; n. *Winterschmiere*; г. зимовая смазка; f. *graisse d'hiver*; a. *winter-grease*; używane w zimie.
- Smarownica**, p. Maźnica.
- Smarownik, smarowóz**, (ruch kol.); n. *Schmierer, Wagenschmierer*; г. смазчикъ, мазильщикъ; f. *graisseur*; a. *the doubler*.
- Smoczek parowy, inżektor**, np. Giffard'a, Koerting'a i t. p. (parw.); n. *Injector*; г. инжекторъ; f. *injecteur*; a. *injector*.
- Smok**, (bud. mach.); n. *Fussventil, Grundventil*; г. сѣтка всасывающей трубы; f. *souape d'aspiration*; a. *bottom clack, suction-valv*; koniec przewodu ssącego przy pompie, opatrzonej wentylem ssącym.
- Smola** (matr.); n. *Pech*; г. смола; f. *poix*; a. *pitch*; przetopiona żywica drzew szpilkowych.
- Smółowiec, asfalt**, (bud.); n. *Erdharz, Bergpech, Judenpech*; г. асфальтъ; f. *asphalte, bitume*; a. *asphaltus, bitumen, jew's pitch*.
- **tekтура smółowcowa**, (bud.); n. *Dachpappe, Steinpappe*; г. толь, кровельный толь; f. *carton incombustible*; a. *carton-pierre*.
- Soczewka**, (miern.); n. *Linse*; г. выпуклое стекло, чечевица; f. *lentille*; a. *lens*.
- p. Pierścień soczewkowy.
- Soda**, (ch.); n. *Natron, Aschensalz*; г. сода; f. *soude, sel de soude*; a. *soda*; węglan sodu.
- Solanina**; n. *Selen*; г. соланинъ, селенъ; f. *sélium*; a. *selenium*.
- Solenoid**, (elekt.); n. *Solenoid*; г. соленоидъ; f. *solenoid*; elisa złożona ze zwojów o małym stosunkowo do długości promieniu, lub też szereg kół równych i do siebie równoległych, przez które przechodzi prąd elektryczny
- Solidometrya**, (geom.); n. *Stereometrie, Körpermesskunst*; г. стереометрия; f. *stéréométrie*; a. *stereometry*.
- Sortowanie**; n. *Sortiren*; г. сортировка, сортование; f. *triage*; a. *sorting*.
- Sortownica**, p. Maszyna magnesowa do sortowania widarów mosiężnych.
- Sosna, sosnina**, p. Drzewo sosnowe.
- Sód**, (ch.); n. *Natrium*; г. натрий; f. *sodium, natrium*; a. *sodium*.
- Sól**; n. *Salz*; г. соль; f. *sel*; a. *salt*.
- Sól Bertoleta** (srebro piorunujące, chloran potasu); n. *Bertoletsalz*; г. бертолетова соль.
- **szcawikowa**, (ch.); n. *Kleesalz*; г. щавелевая соль; f. *sel d'acide oxalique*; a. *salt of oxalic acid*.
- Spaczenie**, p. Paczenie.
- Spaczony**; n. *geworfen*; г. покоро́бившийся; f. *caussiné*; a. *warped*.

- Spad, spadek**, (inż.); n. *Abfall, Fall*; r. уклонъ; f. *chute*; a. *fall*; różnica wysokości dwóch punktów.
- Spadek, spadzistość, schył**; n. *Gefälle*; r. наклонъ, скать; f. *pente*; a. *fall, slope*; kąt nachylenia płaszczyzny lub linii do poziomu.
- **ceny**; (kas.); n. *Fallen in Preise*; r. понижение цѣны; f. *rabais*; a. *diminution of value*.
- **drogi**, (bud. dr.); n. *Neigung*; r. наклонъ пути; f. *pente, remont d'une route*; a. *ascent, gradient, fall*.
- Spadoskaz**, p. Skaźnik pochyłości drogi.
- Spadzistość drogi żelaznej**; (bud. kol.); n. *Neigung, Gefälle*; r. уклонъ желѣзной дороги; f. *pente du chemin de fer*; a. *railway ascent or fall*.
- **mała** (od 10¹/₁₀₀ do 10³/₁₀₀); n. *kleines Gefälle*; r. малый уклонъ, малый скать.
- **średnia** (od 10³/₁₀₀ do 10⁸/₁₀₀); n. *mittleres Gef.*; r. средний уклонъ.
- **wielka, stroma** (nad 10⁸/₁₀₀); n. *grosses Gef.*; r. крутой уклонъ.
- **żelazka w strugu, ukośność żelazka, kąt nachylenia żelazka**, (stol.); n. *Schräge, Neigung des Hobeisens*; r. наклонъ желѣзки въ стругѣ, косоść, уголь наклоненія; f. *basile d'un rabot*; a. *basil of*.
- Srajacz, spajak**, p. Strug spajak.
- Srajać**, (żel.); n. *schweissen*; r. сплавлять, переваривать, рафинировать; f. *braser, souder, corroyer (à chaude suante)*; a. *to braze, to weld*; łączyć (żelazo lub stal) w stanie wysokiego rozżarzenia.
- Srajanie, lutowanie**, (blach.); n. *Löthung, Löthen, Schweissen*; r. сплавяние; f. *soudage*; a. *soldering, welding*; łączenie za pomocą kruszców łatwotopliwych.
- **nitami**, p. Nitowanie.
- Spawać, spajać, stal z żelazem**, (żel.); n. *Stahl und Eisen an einander schweissen*; r. сваривать сталь съ желѣзомъ; f. *acérer à chaude portée*; a. *to solder steel and iron*.
- Spawalność**, p. Spójność.
- Spawalny**, (żel.); n. *schweissbar*; r. способный свариваться; f. *soudable*.
- Spawanie**, (szwejsowanie), (żel.); n. *Schweissen*; r. сварка, сваривание; f. *souder, corroyer*; a. *to weld*.
- Spedytor**, p. Pośrednik przesyłek towarowych.
- Spiętrzenie wody**, (rob. wod.); n. *Stau, Aufqualm, Wasserstauung*; r. подпоръ (водъ); f. *remous de l'eau*; a. *back-water, swell*; wzniesienie się wody ponad zwykły stan z powodu częściowego lub całkowitego zatamowania odpływu.
- Spinać, sprzegać**, (ruch kol.); n. *Kuppeln, zusammenkuppeln*; r. сцеплять; f. *coupler*; a. *to couple*.
- Spinanie, sprzęganie**, (ruch kol.); n. *Kuppelung*; r. сцепление; f. *accouplement*; a. *coupling*.
- **wagonów**, p. Sprzęganie wozów.
- Spinka sprzężyny, resorowa**, (wóz); n. *Federmeibolzen*; r. рессорный болтъ; f. *boulon de ressort*; przechodzi wiązkę sprzężyn na wskrós celem ich połączenia.
- Spiralna**; n. *Spirale*; r. спираль, спиральная линия; f. *spirale, ligne spirale*; a. *spirale, volute*.
- Spirytus**, p. Wyskok.
- Spis**; n. *Verzeichniss*; r. списокъ, вѣдомость; f. *registre*; a. *register*.
- Spisywacz wozów, wagonów**, (ruch kol.); n. *Wagenaufschreiber*; r. переписчикъ вагеновъ; f. *adnotateur des wagons*.
- Spiz**, p. Braź.
- Splątanie, stykanie (drutów)**, (tel.); n. *Berührung*; r. соединеніе; f. *contact*.
- Spławnik**, p. Pływak.
- Spłonka wybuchowa, piorunująca, sygnałowa, petarda**; (sygn.); n. *Knallkapsel, Knallsignal, Petarde*; r. петарда, хлопущка; f. *pétard, signal détonant*; a. *pétard, petar, detonating signal*; materiał wybuchowy zawinięty w blachę do podkładania pod koła pociągu, którego wystrzał jest znakiem niebezpieczeństwa.
- Spłyn**, p. Stop.
- Sproczunek schodowy, podest**, (bud.); n. *Ruheplatz, Podest*; r. площадкa лѣстницы; f. *palier, repos d'esca-lier*; a. *landing place, foot-place, resting-place*; większe miejsce poziome oddzielające ramiona schodów.
- Spodek maźnicy, spód oprawy łożyska**, (wóz); n. *Lagergehäuse-Untertheil*; r. нижняя часть смазочной ко-

рѳбки, поддѳнъ бѳксы; f. *dessous de la boıte a graisse*; a. *lower bush of the axle-box*.

Spodek dławnicy, p. Przeciwdławnik.

Spoistość, p. Spójność.

Spoiwo, (matr.); n. *Bindemittel Bindematerial*; r. связывающій рас-твѳръ; f. *liaison, mortier*; a. *medium, mortar*.

Spojenie proste, sklezione, fuga, (cięś.); n. *Fuge*; r. сплътка, сплътчиваніе дѳрева; f. i a. *joint*; połączenie drzewa na szerokość.

Spona, szpona, szpada, zwora, listwa zasuwana, (stol., cięś.); n. *Feder, Klammer, Holzklammer, Einschubleiste, Grathleiste*; r. скѳба; f. *crampon, lanquette d'arręte*; a. *cramp, clamp*; listwa zasunięta na jaskółczy ogon prostopadle do kierunku włókien przeciw paczeniu się zbitych desek.

— **kaniasta**, (bud.); n. *Steinklammer, Donnerkeil*; r. скѳба въ видѳ коршұчнаго хвѳста; f. *crampon en pierre*; a. *cramp iron for fastening free stones to the wall or together*; drzewo lub żelazo płaskie wycięte w ogon kani.

— **szpona maźnicza**, p. Strzemię maźnicze.

— **resorowa, opaska sprężyny**; n. *Tragfederband, Federbindplatte*; r. ресѳбная скѳба, ресѳбный хомѳтъ; f. *bride de suspension d'un ressort, bride ou chape d'un ressort*; a. *spring coupling plate, strap*; okucie sprężyny składanaj.

Sponka, szponka, uchwyт, (tel.); n. *Klemme*; r. скѳбка; f. *borne*; przyrząd przytwierdzający druty przewodnie.

Sporządzać kosztorys, robić kosztorys, obliczać kosztą (przedliczać), (bud.); n. *Veranschlagen*; r. составлять смѳту; f. *fair le devis*.

Spostrzeżenie; n. *Beobachtung*; r. наблюдѳненіе; f. *observation, étude*; *observation*; nabycie świadomości zjawiska.

Spój, miejsce spajania, (bud. mach.); n. *Löthstelle, Löthfuge, Schweisstelle*; r. спай, мѳето, спайки; f. *brasure, soudure*; a. *seam, suture, shut*.

— **szew**, (bud.); n. *Fuge*; r. шѳвъ;

f. *joint*; a. *joint, joining*; miejsce, które zajmuje materyał spajający pomiędzy składnikami (wałkami) murѳw.

Spój pionowy (stosuga), (bud.); n. *Stossfuge*; r. вертикальный шѳвъ; f. *joint montant*; a. *vertical joint*; miejsce, które zajmuje spoiwo pomiędzy pionowymi składnikami murѳw.

— **pokładowy, warstwowy**, (bud.); n. *Lagerfuge, Ruhefuge, Bettungsfuge*; r. горизонтальный, постельный шѳвъ; f. *joint de lit, joint d'assise*; a. *bed-built, joint of the bed*; miejsce, które zajmuje spoiwo pomiędzy pojedynczymi warstwami.

Spójka wideł, p. Klamra, spona podmaźniczna.

Spójkowie, spoiwo, kleidło; n. *Löthmittel*; r. припѳй; f. *soudure*; a. *solder, soder*.

— **spoiwo cynowe, lut blacharski**; n. *Weichloth, Weissloth, Zinnloth, Schnelloth*; r. трѳтникъ, трѳтянкъ, мѳякий припѳй; f. *soudure tendre, soudure des plombiers*; a. *soft solder, tin-solder*; stop zawierający 90 części cyny, a 10 ołowiu.

— **miedziane, lut miedziany**, (bud. mech.); n. *Hartloth, Kupferloth, Schlagloth, Strengloth*; r. крѳвкий припѳй; f. *soudure forte*; a. *hard solder*; stop zawierający 60 części miedzi i 40 części cynku, używany do lutowania przedmiotѳw narażonych na gorąco.

— **mosiężne, lut mosiężny, lut hlacharski**, (bud. mach.); n. *Schnelloth, Weichloth, Löthzinn, Messingschlagloth*; r. латұнный припѳй; f. *soudure fondante, tendre de laiton*; a. *soft solder, tin-solder, brass-solder, spelter-solder*; stop zawierający 50 części miedzi i 50 części cynku.

Spójność, spawalność, spoistość, (żel.); n. *Schweissbarkeit*; r. свариваемость; f. *soudabilitę*; a. *welding*; własność łączenia się w stanie wysokiego rozżarzenia przy silnym nacisku.

Spójny; n. *löthbar*; r. способный спайваться; f. *soudable, suant*; a. *welding*; przymiot łączenia się w stanie wysokiego rozżarzenia.

- Spółczynnik**, p. Współczynnik.
- Spóźnienie, opóźnienie**, (ruch kol.); n. *Verspätung*, r. opóźnienie; f. *retard*; a. *delay*; nieprzbycie (pociągu) w czasie naznaczonym.
- Sprawdzenie**, (rach.); n. *Revision*, *Scontrirung*; r. powěrka, rewizja; f. *verification*, *révision*; a. *revise*, *revision*; porównanie stanu rzeczywistego z rachunkiem i książkami.
- **instrumentu**, (mier.); n. *Prüfung*, *Rectifizirung des Instrumentes*; r. powěrka instrumenta; f. *verification de l'instrument*; a. *testing*; badanie czy odpowiada wszelkim wymogom.
- **suwaków, regulowanie**, (bud. mach.); n. *Regulieren*; r. powěrka zolotników.
- **taboru**, (ruch kol.) n. *Wagenscontro*, *Scontrirung der Wagen*; r. powěrka podwójnego состава; f. *verification du materiel de service*; sprawdzenie ilości wszystkich wozów i przyrządów taborowych, z podaniem miejsca, gdzie się one w danej chwili znajdują.
- Sprawozdanie, raport**; n. *Rapport*, r. otczётъ, докладъ, донесёние, рапортъ; f. *rapport*, *relation*; a. *return*.
- **kwartalne**; n. *Quartalrapport*; r. otczётъ за четвєртъ годa.; f. *rapport trimestriel*.
- **miesięczne, raport miesięczny**; n. *Monatsrapport*; r. мѣсячный otczётъ; f. *rapport, relevé mensuel*; a. *monthly return*; przedstawienie czynności dokonanych w ciągu miesiąca.
- **ogólne**, p. Przegląd ogólny.
- **o postępie robót**, (bud. kol.): n. *Arbeitsfortschritt-Rapport*; r. otczётъ o хoдѣ работъ; f. *rapport de progrès d'ouvrage*.
- **roczne**, (ruch kol.); *Jahresbericht*; r. годовoй otczётъ; f. *compte rendu annuel*.
- **tygodniowe**, (utr. kol.); n. *Wochenrapport*; r. недѣльный otczётъ; f. *rapport de la semaine*; a. *weekly return*.
- Sprężyna**, n. *Feder*; r. пружина, нажимка; f. *ressort*; a. *spring*.
- **buforowa**, p. sprężyna odbojowa.
- Sprężyna cylindra parowego, tłokowa**, (parw.); n. *Kolbenfeder*; r. нажимка паровато цилиндра, поршнѣвая пружина; f. *ressort de piston*; a. *piston-spring*.
- **hamulcowa, sprężyna kłosa hamulcowego**, (par., wóz); n. *Bremsendruckfeder*; r. тормазная пружина; f. *ressort de sabot de frein*; naciska kłode (kloc) na koło, celem lepszego przylegania.
- **kauczukowa, sprężyna gumowa ciągnąca** (pociągacza), (wóz); n. *Zugstangengummifeder*; r. каучуковая пружина упряжного стержня; f. *ressort de traction à rondelles en caoutchouc*.
- **klapy bezpieczeństwa, ciągnąca wentylu**, (parw.); n. *Federwage*; r. пружина предохранительного клапана; f. *balance à ressort*; a. *spring-balance*.
- **łańcucha zapasowego**, (wóz); n. *Nothkettenfeder*; r. пружина запасной цепи; f. *ressort de chaîne de sûreté*.
- **nośna, sprężyna wsporna (resor)**, (wóz); n. *Tragfeder*; r. подвѣсная рессора; f. *ressort de suspension*; a. *bearing-spring*.
- **odbojowa, sprężyna zwinięta zde-rzaka**, (wóz); n. *Buffervolutfeder*; r. бѣверная рессора, ударная рессора; f. *ressort du choc à spiral*; a. *buffer-spring*; przebijuje uderzenia działające na tłucek.
- **odwodowa**, (tel.); n. *Abreissfeder*, *Spiralfeder*; r. спиральная пружина; f. *ressort antagoniste des electroaimants*, *ressort spiral*; a. *spiral spring*.
- **pasowa wsporna (resor)**, (wóz); n. *Blattragfeder*; r. подвѣсная листовая рессора; f. *ressort à suspension à feuilles*; złożona w wiązkę z pasów rozmaitej długości.
- **pociągowa zwinięta, sprężyna przewodu zaprzęgowego (sprężyna spiralna pociągacza)**, (wóz); n. *Zugstangenvolutfeder*, *Spiralfeder*; r. потяжная пружина, пружина тягового аппарата; f. *ressort de traction à spirales*, *ressort d'attelage*; a. *draw-spring*, *drag-spring*.
- **swobodna**; n. *lose Feder*; r. свободная пружина.

- Sprężyna szczelnicy**, (parw.); n. *Stopfbüchsenfeder*; r. сальнаковая нажимка.
- **łtokowa**, (parw.); n. *Kolbenfeder*; r. поршнева́я пружина; f. *ressort de piston*; a. *piston spring*.
- **u drzwi**, (ślus); n. *Thürsperre*, *Thürfalle*; r. дверна́я прутина; f. *arrête-porte*; a. *door-porter*.
- **zwinęta**, (spiralna), (wóz); n. *Spiralfeder*; r. спиральная пружина; f. *ressort-spiral*; a. *spiral-spring*.
- **zwinęta, wsporna**, (wóz); n. *Voluttraggfeder*; r. завітковая, звнта́я пружина; f. *ressort de suspension à spirale*, *ressort à boudin*; a. *spiral bearing spring*; sprężyna w ślimak zwinęta.
- Sprężynka pokrywki maźnicy**, (wóz); n. *Schmierdeckelfeder*; r. пружинка крѣшки смазочной коробки.
- Sprężystość, rozprężliwość, elastyczność**; n. *Elasticität*; r. упру́гость; f. *élasticité*; a. *elasticity*; własność ciał, w skutek której po ustaniu sił zewnętrznych niknie ich odkształcenie.
- Sprostowanie instrumentu, wyregulowanie**, (miern.); n. *Berichtigung oder Rectification des Instrumentes*; r. исправлѣніе или регулировка инструмента; f. *rectification de l'instrument*; a. *rectifying*; uchylenie usterek.
- **wozowego**, p. Monit rewizyjny.
- Sprowadzenie pociągu (ze szlaku)**, (ruch kol.); n. *Abholung eines Zuges*; r. приведѣніе поѣзда; f. *camionnage*.
- Sprycha, śpica, szprycha, promień, ramię koła**, (wóz); n. *Radspeiche*, *Radarm*; r. спи́ца колеса, рѣчка колеса; f. *rais*, *rayon*, *bras*, *d'une roue à rais*; a. *arm of a wheel*, *spoke*; część koła łącząca obwód z piastą.
- Sprzączka**; n. *Schnalle*; r. пря́жка; f. *boucle*; a. *buckle*.
- Sprząg**, p. Sprzęgło.
- Sprzęgać, sprzęgać**, p. Spinać.
- **koła parowozowe**, (parw.); n. *Kuppeln der Räder*; r. спаривать, сочленять паровозныя колеса; f. *accoupler les roues d'une locomotive*; a. *to couple*.
- Sprzęganie wozów, spinanie wagonów**; n. *Wagenkuppelung*, *Kuppeln der Wagen*; r. сцѣпка вагоновъ; f. *attelage des wagons*; a. *waggon-coupling*; łączenie wozów sprzęgłami.
- Sprzęgło, łącznik, sprzęg**; n. *Kuppel*, *Kuppelung*, *Kuppelungsvorrichtung*; r. стя́жка; f. *accouplement*, *appareil de tendeur*; a. *coupling*; przyrząd łączący.
- **łańcuchowe**, (wóz); n. *Gliederkuppel*; r. стяжнaя цѣпь, упряжнaя цѣпь; f. *attelage au moyen de chaînes*, *chaîne d'attelage* a. *chain-coupling*; złożone z kilku ogniw łańcuchowych.
- **śrubowe, łącznik śrubowy**, (wóz); n. *Schraubenkuppel*; r. винтовaя стя́жка; f. *tendeur à vis*, *chaîne d'attelage à vis*; a. *screw-coupling*; jego główną częścią składową, jest śruba.
- Sprzęty, inwentarz (ruch kol)**; n. *Inventar*; r. инвентарь, инвентарное имущество; f. *inventair*; a. *inventory*.
- Sprzężony**; n. *gekuppelt*; r. спарѣнный, сочленѣнный; f. *accouplé, ée*; a. *coupled*.
- Spusk**, p. Strug gładzący, gładki, długi, pojedynczy.
- Spust**, (parw.); n. *Schlammloch*, *Schlamm sack*; r. промывательный люк, промывательная пробка; f. *orifice de nettoyage*; a. *mud-hole*.
- **śruby**, p. Krok śruby.
- Spuszcz pojedynczy**, p. Strug gładzący.
- **podwójny**, p. Strug gładzący, gładki.
- Srebro**; n. *Silber*; r. серебрó; f. *argent*; a. *silver*.
- **chińskie**; n. *Chinasilber*; r. китайское серебрó; f. *pakfond*; a. *pak-fong*.
- **nowe**; n. *Neusilber*; r. нейзильберъ, мѣлхюръ, новое серебрó; f. *maillechort*, *melchiort*, *argent neuf*; a. *nickel-silver*, *argentan*, *maillechort*.
- **żywe**, p. Rteć.
- Srebrzenie**; n. *Versilberung*; r. серебрѣніе; f. *argentine*; a. *silvering*, *plating*, *argentation*.
- Srebrzyć, posrebrzać**; n. *versilbern*; r. серебрить, накладывать серебрó; f. *argenter*; a. *to silver*, *to silver over*.
- Stacya**, (ruch kol.); n. *Station*; r.

- stacja; f. *station*; a. *station*; miejsce, w którym pociąg się zatrzymuje.
- Stacya czofowa**; n. *Kopfstation*; r. возвратная станция, лобовая станция; f. *station de rebroussement*, *station de tête*, *gare de tête de ligne*; a. *cul-de-sac-station*, *head-station*; na której niema torów przejazdowych
- **dobiegowa**; n. *Zugschlussstation*; r. соединительная станция; f. *station de jonction*, *station de coincidence*, *gare de contacte*, *station de raccordement*, *de correspondance*; a. *junction-station*; w której pociąg jednej kolei dobiega do pociągu drugiej kolei.
- **drogi żelaznej**, p. Dworzec.
- **dysponująca, dyrygująca**, p. Stacya zarządzająca.
- **graniczna**; n. *Uebergangsstation*, *Uebergabstation*, *Grenzstation*; r. пограничная станция; f. *station d'échange de matériel roulant*, *station frontière*, *station limitrophe*; w której wozy jednej kolei przechodzą na szlak drugiej.
- **końcowa, krańcowa**; n. *Endstation*, *Endbahnhof*; r. конечная станция; f. *station extrême*; a. *terminus*; stanowiąca koniec szlaku kolejowego.
- **kresowa**; n. *Ablieferungsstation*, *Bestimmungsstation der Ladung*, *Adresstation*, *Zielstation*; r. оконечная станция; f. *station de destination*, *station de destination de la charge*; do której został towar wysłany.
- **odjazdowa**; n. *Abfahrtsstation*, *Ausgangsstation*; r. отъездная, выъездная станция; f. *station de depart*; dla osób odjeżdżających i towarów wysyłanych.
- **osobowa, dworzec osobowy**; n. *Personenstation*, *Personenbahnhof*; r. пассажирская станция, f. *gare aux voyageurs*, *station de voyageurs*; a. *passenger station*.
- **parowozowa**; n. *Locomotivstation*, *Maschinenstation*; r. паровозная станция; f. *station de dépôt*, *station de remise*; w której znajduje się parowozownia.
- **pobytu, siedziba**; n. *Domicilstation*; f. *station de remise*, *siège*, *domicile*; będąca miejscem zamieszkania służby, lub zapasu wozów parowozów i t. p.
- Stacya pośrednia**; n. *Zwischenstation*, *Mittelstation*; r. промежуточная станция; f. *station intermédiaire*; a. *intermediate station*.
- **pójnicza, stacya do pojenia**; n. *Tränkungsstation*; f. *station avec abreuvoirs*; zaopatrzona w przyrządy do pojenia i w dostateczną ilość wody.
- **przejazdowa**; n. *Durchfahrtsstation*, *Durchgangsstation*; r. переездная станция; f. *station de passage*; przez którą pociąg przejeżdża bez zatrzymania się.
- **przekładowa**; n. *Umladestation*; r. перегрузочная станция; f. *station de transbordement*; w której przesyłki przekładają na inne wozy.
- **przepisowa**; n. *Umkartirungsstation*; f. *station de réexpédition*, *station de réinscription*; stacya przemiany cedułu przewozowych.
- **przesiadowa**; n. *Wagenwechselstation*, *Umsteigestation*; r. станция для пересадки; f. *station de transbordement*, *station de transbordement des voyageurs*; na której podróżni przesiadają się w skutek zmiany powozów.
- **prześcigowa**; n. *Ueberholungsstation*; r. станция опережения; f. *station de depassement*, *station de garage*; w której pociąg dogania i wyprzedza inny pociąg przed nim idący.
- **przyjazdowa**; n. *Ankunftsstation*, *Empfangsstation*, *Bestimmungsstation*; r. приездная, въездная станция, станция прибытия; f. *station d'arrivée*; dla osób i towarów przybywających
- **przyjmująca**; n. *Uebernahmsstation*; r. станция назначения; f. *station réceptionnaire*.
- **rozbieżna, rozbiegowa**, (bud. kol.); n. *Trennungsstation*, *Abzweigungsstation*, *Gabelstation*; r. разъездная станция; f. *station de bifurcation*, *station d'embranchement*; w której zaczyna się odnoga kolei.
- **sąsiednia**, (ruch kol.); n. *Nachbarstation*; r. соседная станция; f. *station attenante*; bezpośrednio poprzednia lub następna.

- Stacya towarowa, dworzec towarowy**; n. *Güterstation, Güterbahnhof*; r. товарная станція; f. *gare à marchandises*; a. *goods-station*.
- **towarowa dowozowa**; n. *Bahnhof für ankommendes Gut*; r. товарная станція для прибывающих грузовъ; f. *gare d'arrivage*.
- **towarowa wywozowa**; n. *Bahnhof für abgehendes Gut*; r. товарная станція для отходящихъ грузовъ; f. *gare de départ, gare des expédition*.
- **węglowa**; n. *Kohlenbahnhof*; r. угольный дворъ; f. *gare aux charbons*; a. *coal-station*.
- **wodna**; n. *Wasserstation*; r. водоснабжающая станція; f. *station d'alimentation*; a. *water station, watering station*; urządzona celem zasilania parowozów wodą.
- **wspólna**; n. *Gemeinschaftliche Station*; f. *station commune*; dla dwóch lub więcej kolei.
- **wymijania, krzyżowania**; n. *Kreuzungsstation*; r. станція скрещенія; f. *station de croisement*; w której wymijają się pociągi bieżące w kierunkach przeciwnych.
- **wysyłająca, wysyłkowa**; n. *Versandstation, Aufgabstation, Kartierungsstation, Abfertigungsstation*; r. станція отправления; f. *station d'expédition de charge, station expéditrice*; w której towar został przyjęty do wysłania.
- **zarządzająca, dysponująca**; n. *Dispositionsstation*; распорядительная станція, станція распорядительница; f. *station dirigeante*; która służy nad prędkiem wyprawianiem towarów i wyzyskiwaniem siły pociągowej.
- **zborna dla wozów**; n. *Wagendirektions-Sammelstation*; заopatrująca mniejsze stacye potrzebnymi wozami.
- **zestawnicza, dworzec zestawniczy**; n. *Rangirbahnhof, Zugbildungsbahnhof, Formirungsbahnhof*; r. сортировочная станція; f. *gare de formation, gare de composition des trains*; na której zestawiają pociągi.
- **zmienny parowozów**; n. *Locomotivwechselstation, Maschinenwechsel-*

station; r. станція перемѣны паровозовъ; f. *station de relais du machiniste*.

Staczenie pilników, wygładzanie pilników (ślus.); n. *Ausarbeitung, Blankmachen, Schleifen*; r. стачиваніе напильниковъ; f. *blanchissage des limes*; a. *ligthing*.

Stajenne, р. Postojowe.

Stal, (żel.); n. *Stahl*; r. сталь; f. *acier*; a. *steel*; gatunek żelaza kujnego.

— **Bessemera, bessemerowska**; n. *Bessemerstahl*; r. бессемéровая сталь; f. *acier Bessemer*; a. *Bessemer's steel*.

— **cementowa**, n. *Cementstahl Brennstahl, cementirter Stahl*; r. томлёная, цементная сталь, томлянка, морянка; f. *acier de cimentation, cimenté*; a. *cemented steel, converted steel*.

— **damascenka, dziwiorowana**; n. *Damascenerstahl, damascirter Stahl*; r. дамáская, дамаскирoванная сталь, булатъ; f. *acier damassé, de Damas*; a. *damask-steel, damaskin*.

— **hartowana**; n. *gehärteter Stahl*; r. закалённая сталь, f. *acier trempé*; a. *tempered steel, hardened steel*.

— **indyjska**; n. *indischer Stahl, Wootz-Stahl, Wootz*; r. индiйская сталь, вуць; f. *acier indien ou des Indes, acier Wootz, Wootz*; a. *indian steel, wootz*.

— **karyntyńska, karyncka**; n. *kärntner Stahl*; r. каринтiйская сталь; f. *acier de Carinthie, acier á la double marque*; a. *carinthian steel*.

— **katalońska**; n. *Reimflusstahl*; r. каталoнская сталь.

— **kurczy się**; n. *der Stahl wirft sich, verzieht sich*; r. сталь повóдится, корóбится; f. *acier se dejette ou voile*; a. *the steel warps*.

— **lana, przez przetopienie jednolita**; n. *Gussstahl*; r. литáя сталь; f. *acier fondu*; a. *cast-steel*.

— **lano-kuta**, р. Stal spawana, lana.

— **Martin'a**, n. *Martinstahl*; r. мартéновая сталь; f. *acier Martin*; a. *Martins' steel*.

— **mięka**; n. *weicher Stahl*; r. мiгкая сталь; f. *acier á la simple marque*; a. *soft steel*.

Stal mieszana, p. Stal zlewna.

- **Musheta**; n. *Mushetstahl*, *Mushet*, *Specialstahl*; r. мусетовая сталь; f. *acier Mushet*; a. *Mushet's steel*.
- **narzędziowa**; n. *Stahl für Schneidewaren*, *Werkzeugstahl*; r. инструментальная сталь; f. *scharte stahl*; a. *steel for edge-tools*.
- **naturalna**, p. Stal ogniskowa.
- **naturalna, surowa, pospolita**; n. *Rohstahl*; r. сыровая сталь; f. *acier-brut*; a. *rough steel, natural steel*.
- **niehartowana**; n. *ungehärteter Stahl*; r. незакалёная сталь; f. *acier non trempé*; a. *untempered steel*.
- **nieprzekuta**; n. *ungeschmiedeter Gusstahl*; r. непрокованная сталь; f. *acier non fondu, forgé*; a. *untilted cast-steel*.
- **niespawana, lana**; n. *unschweissbarer Gusstahl*; r. несварочная литая сталь; f. *acier fondu non soudable*; a. *harsh cast-steel*.
- **oczyszczona, rafinowana**; n. *Gerbstahl*, *Feinstahl*, *raffinirter Stahl*, *Edelstahl*; r. очищенная, складочная, рафинированная, выварная, варочная, сварочная, чистая сталь; f. *acier corroyé ou raffiné*; a. *shear-steel refined steel*.
- **oczyszczona dwukrotnie, trzykrotnie**; n. *zweimal, dreimal raffinirter Stahl*; r. дву-, триварочная сталь; f. *acier à deux, à trois marques*; a. *twice, thrice marked steel, twice, thrice refined steel*.
- **ogniskowa, naturalna**; n. *Rohstahl*, *Frischstahl*, *Herdfrischstahl*, *gefrischter Stahl*, *Schmelzstahl*, *Mock*; r. сырцовая сталь, сталь сырець, грубая, сырцовая сталь, нѣмецкая сталь, укладъ; f. *acier brut, acier de fonte, acier de forge, acier naturel, acier d'Allemagne*; a. *furnace-steel, rough steel, hearth-steel, fined steel*.
- **pecherzysta, pecherzykowata**, n. *Blasenstahl*; r. пузыричатая сталь, морянка; f. *acier boursoüflé, acier poule, à vésicule*; a. *poule, blistered-steel, blister-steel*.
- **pilnikowa**; n. *Feilenstahl*; r. напильничная, терпуговая сталь; f. *acier à limes*; a. *file-steel*.
- **prętowa, w prętach**; n. *Rundstahl*; r. вельоченная сталь, прутковая

сталь; f. *acier rond tiré*; a. *drown steel wire*.

- Stal przeciąga się**, p. Stal kurczy się.
- **przekuta lana**; n. *geschmiedeter Gusstahl*; r. прокованная, литая сталь; f. *acier fondu forgé*; a. *tilted cast-steel*.
- **pułdowa, pudlingowa, pudlarka**; n. *Puddelstahl*, *gepuddelter Stahl*; r. пудлинговая сталь; f. *acier puddlé*; a. *puddling-steel, puddled steel*.
- **resorowa, sprężynowa**; n. *Federstahl*; r. пружинная, ресорная сталь; f. *acier à ressort*; a. *spring-steel*; z której wyrabiają się sprężyny.
- **rysuje się, pęka, odkrusza się**; n. *der Stahl reisst auf, springt aus, bröckelt aus*; r. сталь трескается, ломается; f. *acier s'égrène*; a. *the steel cracks or flies*.
- **spawana, spojna**; n. *schweissbarer Stahl*; r. сварочная сталь; f. *acier soudable*; a. *welding-steel*.
- **spawana, lana, stal lano-kuta**; n. *schweissbarer Gusstahl*; r. сварочная (кованная) литая сталь; f. *acier fondu soudable*; a. *mild cast-steel, welding cast-steel*.
- **specjalna (wolframowa)**; n. *Wolframstahl*; r. вольфрамовая сталь.
- **surowa, pospolita**; n. *Rohstahl*; r. сырцовая сталь, натуральная сталь; f. *acier brut, naturel*; a. *raw steel, crude steel, natural-steel*.
- **topiona**, p. Stal lana.
- **tyglowa**; n. *Tiegelgussstahl*; r. тигельная, тиглевая сталь; f. *acier fondu au creuset*; a. *skiltitled cast-steel*.
- **Uchacyusza**; n. *Uchatusstahl*; r. ушатюсовая сталь; f. *acier d'Uchatus*; a. *Uchatus-steel*.
- **zawierająca srebro**; n. *Silberstahl*; r. серебристая сталь, серебро содержащая сталь; f. *acier d'argent ou argenté*; a. *silver-steel*.
- **zlewna**; n. *Flussstahl*; r. латая, слитковая сталь; f. *acier de fusion, acier de melange*; a. *flowing steel, ingot steel*.
- **żarowa, surowiec kowny, kowalny**; n. *Glühstahl*; r. кадийная сталь; f. *acier produit par le chauffage, acier de la fonte*; a. *steel made by heating pigs*.

Stalaktýt, p. Kamień kotłowy.

Stalenie, stalowanie, zwarka, (žel.); n. *Verstählung*; r. навáръ, навá-риванiе, стальная навáрка; f. *acérure*; a. *steeling*.

Stalica; n. *Stahlplättchen*; r. гладiло; f. *acérure*; a. *piece of steel to solder with iron*.

Stalić, nastalić; n. *verstählen, vorstählen anstählen*; r. настáли-вать, навáривать сталью; f. *acérer, armer (des outils de fer)*; a. *to steel*.

Stalowanie żelaza, stalenie; n. *Verwanlung in Stahl, Stählen*; r. остáливание желéза; f. *aciération*; a. *converting into steel*.

Stalownia, zakład wyrobu, czyli fabryka stali, (žel.); n. *Stahlhütte, Stahlfabrik* r. сталелитейный за-вóдъ, сталевóй, сталедéлатель-ный завóдъ, сталелитейная; f. *aciérie* f. *aciérie*; a. *steel-work*.

Stalowy; n. *stahlartig*; r. сталiстый, сталевáтый; f. *acérain*; a. *steely, like steel*.

Stalóść, stateczność; n. *Standfähigkeit, Stabilität*; r. устóйчивость; f. *stabilité*; a. *stability, stiffness*.

Stan służby, arkusz osobowy, (ruch kol.), n. *Stutushogen, Nationale*; r. послúжный списóкъ, f. *feuille de signalment*; obejmującą rodo wód, odbyte nauki, wiadomości za-wodowe, oraz daty służbowe.

Stan wody, (rob. wod.); n. *Wasserstand*; r. висóта ўровня воды; f. *hauteur d'eau*; a. *depth of the water, level of water*; poziom zwierciadła wody w rzece, stawie, zbiorniku i t. p.

— **wody niski, mała woda**; n. *Niederwasserstand*; r. ўровень низких водъ.

— **wody niski, przeciętny, średni**; n. *mittlerer Niederwasserstand*; r. срéдний ўровень низких водъ; obliczony z większej ilości niskich stanów.

— **wody najniższy, zero wody**; n. *niedrigster Wasserstand, Nullwasserstand*; r. ўровень сáмых низ-ких водъ; f. *étiage, eaux d'été*; a. *low-water-mark*.

— **wody najwyższy, najwyższa woda**, (rob. wod.); n. *höchster Wasserstand*; r. ўровень сáмых висó-

ких водъ; f. *la plus grande hauteur de l'eau*; a. *high-watermark*.

Stan wody pozorny (w kotłе parowozu), (parw.); n. *scheinbarer Wasserstand*; r. кáжущийся горизóнтъ воды; f. *niveau apparent de l'eau*; a. *apparent or visual-level*.

— **wody rzeczywisty** (w kotłе parowozu); (parw.); n. *wirklicher Wasserstand*; r. дéйствиТЕЛЬный горизóнтъ во-ды; f. *niveau réel de l'eau*; a. *rational or real level*.

— **wody średni, średnia woda**, (rob. wod.); n. *mittlerer Wasserstand, Mittelwasserstand*; r. ўровень срéдних водъ; f. *eau moyenne*; a. *middle waterstand*.

— **wody wysoki, wielka woda**; n. *hoher Wasserstand, Hochwasserstand*; r. ўровень висóких водъ, половóдие; f. *hautes eaux*; a. *high-water, high flood*.

— **wody wysoki zwykły, zwykła wysoka woda**; n. *normaler, gewöhnlicher Hochwasserstand*; r. нор-мáльный ўровень висóких водъ; f. *hautes eaux normales*, a. *usual high-water*.

— **wody zwykły**; n. *gewöhnlicher Wasserstand*; r. нормáльный ўровень водъ; f. *niveau normal de l'eau*; a. *usual waterstand*; najprawdopodobniejszy przez większą część roku.

Stanina walców, p. Postawy do walców.

Stanowisko, siedlisko, (ruch kol.); n. *Standort, Aufstellungsort*; r. постъ; f. *poste, place de stationnement*.

— (miern.); n. *Standpunkt*; r. постъ, f. *station*; miejsce, z którego odbywa się pomiar.

Starzyzna, (matr.); n. *Altmateriale*; r. старье материалы; f. *vieux matériaux*; a. *old material*; wszelki materialy zużyty.

Statek wodny, (rob. wod.); n. *Wasserfahrzeug*; r. судно; f. *bâtiment*; a. *vessel ship*; wszelki narząd do przewozu drogą wodną.

Statystyka; n. *Statistik*; r. статистика; f. *statistique*; a. *statistic*.

— **dróg żelaznych**; n. *Eisenbahnstatistik*; r. статистика желéзных дорóгъ; f. *statistique des chemins de fer*.

Statyka, (mech.); n. *Statik*; r. стá-

- тика; f. *statique*; a. *statics*; наука o równowadze.
- Statyka budowli**, (stat. bud.); n. *Baumechanik, Statik der Baukonstructionen*; r. строительная механика; f. *méchanique appliquée*; a. *statics applied*; wyłożenie praw równowagi zespołów przy danych obciążeniach.
- Stawidło**, (rob. wod.); n. *Schütze, Schutz, Schott, Verlat, Falle*; r. вешнякъ, щитъ шлюза; f. *pale, vanne*; a. *hotch, lock-hotch, sliding, sliding sluice-valve*; przyrząd do zamykania upustu.
- Stawidło**, p. także **Suwak**, (bud. mach); n. *Steuerung*; r. золотникъ; f. *tiroir, régulateur*; a. *distributor, slide-valve*; przyrząd do rozdzielania pary.
- **kulisowe**, (parw.); n. *Coulissensteuerung*; r. кулисный регуляторъ; f. *coulisse de Stephenson*.
- **suwakowe**; n. *Schiebersteuerung*; f. *distribution à tiroir*; a. *distributing-valve motion, valve-gear*.
- **wentylowe, stawidło przepustowe**; n. *Ventilsteuerung*; f. *distribution à soupape*; a. *valve-distribution*.
- **wewnętrzne, zewnętrzne, suwak rozprowadzający parę**, (b. mach.); n. *innere, äussere Steuerung, Dampfschieber, Dampfvertheiler*; r. парораспределительный золотникъ, распределитель пара; f. *distributeur de la vapeur, tiroir régulateur, distribution à tiroir interieure*; a. *steam-distributor, distributing regulator*.
- **zwrotne**, (parw.); n. *Umsteuerung*; r. переменная хода; f. *renversement de la marche, changement de marche*.
- Stągiew, kadź**; n. *Bottich*; r. чанъ; f. *cuve*; a. *coop, tun, tub, vat*.
- Stelmach, kołodziej**, (kol.); n. *Stellmacher, Rademacher*; r. колѣсникъ, телѣжникъ; f. *charron*; a. *cart-wright, wheel-wright, wheeler*.
- Stempel**, (techn. mech); n. *Stempel*, r. клеймó, штѣмпель; f. *coin, poinçon*; a. *coin, punch*.
- **w pompie**, (bud. mech.); n. *Pumpenstempel, Plungerkolben*; r. нырjало насоса; f. *piston plongeur, plongeur*; a. *plunger, sucker*.
- Ster**; n. *Stere, Kiloliter*; r. стеръ, кубическій меръ; f. *kilolitre, stère*; a. *stere, cubicmeter*; = jednemu metrowi sześciennemu.
- Stępa, stępa, stęmperek**, (odl.); n. *Stampfe*; r. толкышка, колотушка; f. *batte du mouleur*; a. *pegging-rammer, flat rammer, rammer*; do ubijania piasku w skrzynce.
- Stęпка**, p. Gniazdo.
- Stępor**, (bud. dr.); n. *Stössel, Keule*; r. ручная баба, трамбовка; f. *pilon à piler*; a. *pestle*; do ubijania broku.
- Stojak (sztender)**, (bud. kol.); n. *Ständer*; r. колонна, стойка, но́жка; f. *pilier*; a. *stand*; słupek ustawiony pionowo.
- **zwrotnicy**, p. Koziółek zwrotnicy.
- **żórawia, słup żórawia**, (bud. kol.); n. *Krahnständer, Krahnssäule*; r. стойка журавля, пострѣльны, глго́ля, укóсна подьёмнаго крана; f. *flèche d'une grue*; a. *upright post of the crane*; słup, na którym się obraca rura żórawia, służąca do zasilania parowozów wodą.
- Stojaki, (sztendry)**, (tok.); n. *Gestell*; f. *établi bâti*; a. *frame, bed*; dwa naprzeciw siebie na ławie tokarnianej stojące: jeden stały, w którym obraca się krąg z futrem, obejmującym przedmiot toczoney, zwie się skrzynką tokarni; drugi zaś sztender suwa się wzdłuż ławki, z tak zwanym punktem i zwie się przesuwnicą.
- Stok**, (inż.); n. *Abhang*; r. скатъ, откóсь, глiасисъ, наклóнь, уклóнь; f. *versant, glacis*; a. *slope, declivity*; pochyłość góry; przy fortyfikacyach, pochyłość gruntu po za rowem przedpiersia.
- **skarpa, opłaz, skos, nachylenie**, (rob. ziem.); n. *Böschung, Dossirung*; r. откóсь, укóсь, скатъ, наклóнь; f. *talus, adossement, ados*; a. *slope, talus*; powierzchnia pochyła nasypu lub przekopu.
- **grobli, nasypu (opłoz)**; n. *Dammböschung*; r. откóсь въ плотинѣ со стороны napóra; f. *talus d'amont, talus extérieur d'une levée ou digue*; a. *upstream-slope, flood side*.
- **usypu**, (stat. bud.); n. *natürliche Böschung*; r. откóсь насыпи; f.

- talus, ados.*; a. *plane of repos*; stok pod kątem tarcia.
- Stoki od wody**, (rob. wod.); n. *vordere Böschung*; r. откосы со стороны напора воды.
- *za wodą*; n. *rückwärtige Böschung*; r. свободные откосы.
- Stokowiec**, (bud. kol.); n. *Kunstprofil*; r. шаблонъ; przy robotach ziemnych ustawiony z lat, oznaczający pochyłość stoków, według której ma być uskuteczniomym nasyp lub wykop.
- Stokowy, skarpiaż, robotnik skarpowy**, (rob. ziem.); n. *Böschler, Dossirer, Böschungsarbeiter*; r. выводящий откосы; f. *regleur, taluteur*; a. *escarper*.
- Stolarka, robota stolarska**, (stol.); n. *Tischlerarbeit, Schreinerarbeit*; r. столярная работа; f. *menuiserie, ouvrage menuisier*; a. *joiner's work*; праца і выробы столярскіе.
- Stolarnia, pracownia stolarska**, (stol.); n. *Tischlerei*; r. столярная мастерская; f. *atelier de menuisier*; a. *joiner's shop, joiner's stock*.
- Stolarstwo** (rzemiosło), (stol.); n. *Tischlerei, Schreinerei, Tischlerhandwerk*; r. столярное ремесло; f. *menuiserie*; a. *joiner's trade, joinery*.
- Stolarz**; n. *Tischler, Schreiner*; r. столяръ, столярный мастеръ; f. *menuisier*; a. *joiner, cabinet-maker, pinner*.
- Stolec dachu, krzesło dachu**, (bud.); n. *Dachstuhl, Dachgebinde, Dachbund*; r. стропильная связь, ферма; f. *ferme, faitage*; a. *truss, couple, poop of a roof*; część wieżby dachu, podtrzymująca krokwie.
- *leżący*; n. *liegender Dachstuhl*; r. лежачая ферма; f. *ferme couchée*; ze słupami nachylnymi w kierunku krokwi i osadzonymi w progach stolca (próżniach).
- *pośredni*; n. *Leergesperr, Leergebind, Freigebind, Zwischengesperr*; r. промежуточная стропильная ферма; f. *ferme de remplage*; a. *common couple or truss, empty or intermediate truss*.
- *stojący*; n. *stehender Dachstuhl*; r. stojąca ферма; f. *ferme à poteaux*; ze słupami pionowymi, w jętej zaczepowanymi.
- Stolec wiszący, wieszak, wiązanie wiszące**; n. *Hängewerk*; r. висячая, подвешенная ферма; f. *ferme en arbalète*; a. *trussing-frame*.
- Stolik mierniczy**, (mier.); n. *Messtisch*; r. мензула, межевой стóлигъ; f. *planchette*; a. *plane-table*; przyrząd do zdejmowania planów na gruncie.
- Stolnica rysownicza**, p. Rysownica.
- Stop, aliaż, kompozycja metalowa**, (metal.); n. *Legirung*; r. сплавъ, смѣсь, примѣсь, припой, лигатура; f. *alliage, alloy*; a. *alloy, ally*; powstaje przez stopienie razem dwóch lub więcej kruszców.
- **brytanika, metal brytański**; n. *Britannia-Metall*, r. британскій металлъ; f. *britannia, métal blanc anglais*; a. *britannia-metal*.
- **dzwonowy, spiż**, n. *Glockenmetall, Glockenspeise, Glockenbronze, Glockengut*; r. колокольный металлъ; f. *métal de cloche, bronze à cloche*; a. *bell-metal*.
- **łatwotopliwy**; n. *Schnelloth, Weichloth, Zinnloth*; r. лёгкоплавкій сплавъ; f. *soudure tendre*; a. *soft solder, tin solder*.
- **ołowiany, kompozycja ołowiana**; n. *Bleizinn*; r. свинцевой сплавъ; f. *calin*; a. *lead-tin*; mieszanina ołowiu z cyną.
- **panewkowy**; n. *Compositionsmetall, Hartmetall, Lagermetall, Lagercomposition*; r. металлическій сплавъ; f. *composition de poivn*; służy do wylewania panewek; 80 części cyny, 10 antymonu i 10 miedzi.
- **trudnotopliwy**; n. *Schlagloth, Hartloth*; r. трудноплавкій сплавъ; f. *soudure forte*; a. *hard-solder*.
- Stopa**; n. *Fuss*; r. футъ, f. *piéd*; a. *foot*.
- **angielska lub rosyjska**; n. *englischer oder russischer Fuss*; r. англійскій или російскій футъ; f. *piéd anglais ou russe*; = 304,8 milimetr.
- **kowadła**, (kow.); n. *Ambossfuss, Ambossschenkel*; r. нижняя часть наковальни; f. *anvil d'enclume*; a. *fort of the anvil, anvil-side*.
- **odsetkowa, procentowa, odsetek**, (rach.); n. *Zinsfuss*; r. процент-

ная стопа; f. *taux d'intérêt*; *taux de l'argent*; a. *rate of interest per cent.*

Stopa polska; n. *polnischer Fuss*; r. польскій футъ; f. *piec polonais*; = 288 milimetr.

— **miary**, p. Podziałka.

— **szyny**, (bud. kol.); n. *Schienenfuss*; r. подóшва рѣльса; f. *patin du rail*; a. *rail-foot*; część dolna szyny szerokostopowej.

Stopień; n. *Grad*; r. стѣпень; f. *degré*; a. *degree*.

— (wóz); n. *Fusstritt*, *Stufe*; r. ступень, ступенька; подножка; f. *marche*, *marchepied*; a. *step*, *stair*, *foot-board*, *tread*.

— **parowozowy**, (parw.); n. *Locomotivstufe*; r. паровозная ступень; f. *marche d'une locomotive*; a. *step of locomotive*.

— **podwójny**, (wóz); n. *doppelter Fusstritt*; r. двойная ступенька; f. *support double de marche pied*.

— **pojedynczy**, (wóz); n. *einfacher Fusstritt*; r. оди́ночная ступенька; f. *support simple de marche de pied*.

— **wagonowy**, **wozowy**, (wóz); n. *Wagenfusstritt*; r. вагонная ступень; f. *marche de wagon*; a. *step of waggon*; *foot board*.

— **zahartowania**, (metal.); n. *Härtegrad*; r. стѣпень закалки; f. *trempe (degré de dureté de l'acier)*; a. *temper*.

Stopka, p. Następ.

Stopofunt, (mech.); n. *Fusspfund*; r. фунтофуть; jednostka pracy mechanicznej.

Stora, (wóz); n. *Fensterrollette*, *Rouleau*; r. занавѣска, занавѣсь, штора; f. *store*, *rideau roulant*; a. *rolling window-curtain*; firanka do zasłaniania okna.

Stos, **baterya**, (elekt.); n. *Batterie*; r. баттарѣя, элементъ, костѣрь; f. *batterie*, *pile*; a. *battery*.

— **elektryczny**; n. *elektrische Batterie*; r. элеќтрическая баттарѣя; f. *batterie électrique*; a. *electric battery*.

— **galwaniczny**, **baterya galwaniczna**, n. *galvanische Batterie*; r. гальвани́ческая баттарѣя; f. *batterie galvanique*, *pile galvanique*; a. *galvanic battery*; większa ilość ele-

mentów galwanicznych ze sobą połączonych.

Stos Wolty; n. *Voltaiische Batterie*; r. вольтовъ столбъ; f. *batterie voltaïque*; a. *voltaic battery*.

— **wtóry**, (elekt.); n. *Secundärbatterie*; r. вторичная баттарѣя; f. *pile secondaire*; przyrządony przez działanie prądu elektrycznego a dający prąd kierunku przeciwnego od prądu, który działał pierwotnie na przyrządzenie stosu wtórego.

Stosunki krzywiznowe, (bud kol.); n. *Krümmungsverhältnisse*; r. отноше́нія кривизны́; f. *conditions de courbure*.

— **nachylenia**, (bud. kol.); n. *Neigungsverhältnisse*; r. отноше́ния уклóновъ; f. *conditions d'inclinaison*, *de pente d'une ligne*.

— **obrotu**, **stosunki ruchowe**, (ruch kol.); n. *Verkehrsverhältnisse*; f. *conditions de trafic*; okoliczności wpływające na ruch przedsiębiorstwa.

Stowe, p. Odsetek.

Stożek, **ostrokrąg**, (geom.); n. *Kegel*; r. конусъ; f. *cône*; a. *cone*.

Stożkowatość, (geom.); n. *Kegelform*; r. коничность, коническая форма; f. *conicité*; a. *conical shape*.

— **kół**, (wóz); n. *Conicité der Radreifen*, *Conus des Tyres*; r. коничность колѣсь.

Stół; n. *Tisch*; r. сто́лъ; f. i. a. *table*.

— **rysowniczy**; n. *Zeichentisch*; r. чертѣжный, рисова́льный сто́лъ; f. *table à dessiner*; a. *drawing-table*.

Strała, p. Ubytek.

— **ciepła**; n. *Wärmeverlust*; r. поте́ря теплоты́.

— **na wartości towaru**; n. *Entwertung*, *Werthverminderung*; r. поте́ря сто́имости това́ра; f. *dépréciation*; p. Uszkodzenie towaru.

Strawne, (ruch kol.); n. *Zehrgeld*; r. развѣзны́я де́ньги; f. *frais de déplacement de route*; dodatek w czasie służby z powodu większych wydatków.

Straż ogniowa; n. *Feuerwehr*; r. пожа́рная команда.

Straża, **obchód**, **odstęp**, (utr. kol.); n. *Wächterstrecke*, *Bahnwächterbezirk*; f. стра́жа; f. *canton d'un garde*, *triage assigné à un garde*;

- część szlaku poruczona pieczy strażnika.
- Strażnica kolejowa, strażnia kolejowa**, p. Domek dróżniczy.
- Strażnik blokowy**; n. *Blockirwächter*; dozorujący przyrządy zamykające zwrotnice na stacyi.
- **kolejowy**, p. Dróżnik kolejowy.
- **obchodowy**, p. Obchodnik.
- **sygnałowy, strażnik przy sygnałach**; n. *Signalwächter*; r. сигнальный сторо́жь, сигнальщикъ; f. *signaliste, signaleur, guard-signal*.
- Stroncyana**; n. *Strontium*; r. стронціанова земля, стронцій; f. i a. *strontium*.
- Strop**, p. Pułap.
- **paleniska**, p. Podniebienie paleniska.
- Stróż, strażnik**; n. *Wächter*; r. сторо́жь, привра́тникъ; f. *garde*; a. *guard*.
- **drogowy**, p. Dróżnik kolejowy.
- **dzienny**; n. *Tagwächter*; r. дневной сторо́жь; f. *garde de jour*.
- **mostowy**; n. *Brückenwächter*; r. мостовой сторо́жь; f. *garde d'un pont*; a. *guard of a bridge*.
- **nocny**, n. *Nachtwächter*; r. ночной сторо́жь; f. *garde de nuit*.
- **rogatkowy, przejazdowy (baryerowy)**, (utr. kol.); n. *Thorwächter, Barrierwächter, Rampenwächter*; r. заставный, барьерный, пере́здный сторо́жь; f. *garde - barrière*; a. *barrier-waiter*.
- Strug, hebel**, (stol.); n. *Hobel*; r. стру́гъ; f. *rabot*; a. *plane*; strug składa się z równoległościennej osady, czyli drzewca, w którego połowie jest otwór czyli oko, pod kątem kliniasto do góry wycięte i służące do osadzania wań dłuta, czyli żelaza.
- **bednarski, ośniak, ośnik**; n. *Schmittmesser, Reismesser, Zugmesser, Ziehmesser*; r. ско́бель; f. *plane, ciseau à main*; a. *drawing-knife*; nóż prosty lub kabłąkowaty, z dwoma trzonami do oburęcznego ujęcia.
- **boczny**; n. *Wandhobel*; r. боковой зынгубель; f. *guillaume de coté*; a. *side rebate-plane*; o ostrzu na na boku do rozszerzania żłobków krawędziowych.
- **druciak**; n. *Zündhölzerhobel*; r. снйчечный стру́гъ; do wyrabiania drutu drzewnego.
- Strug dwuręczny**; n. *Bandhobel, Speichenhobel*; r. двоеру́чный стру́гъ; f. *racloire*; a. *spoke-shave*.
- **fugowy, podwójny**, p. Strug gładzący, gładki, długi, podwójny.
- **gładzący, podwójny, spust v. spuszc podwójny, gładki, długi podwójny, strug fugowy podwójny, duuhebel, równiacz podwójny, gładzidło, gładzik**; n. *Doppelhobel, Doppelfügehobel, Doppelrauhbank, Putzhobel*; r. двойной рубано́къ, рубано́къ съ двойною желѣзкою; f. *varlope à double feet*; a. *trying plane with double iron*.
- **gładzący, pojedynczy, spust czyli spuszc pojedynczy, spusk, ruban, rubanek**; n. *Fughobel, Bankhobel, Rauhbank, Fugebank*, r. простой рубано́къ; f. *varlope à corroyer des grandes tranches*; a. *pointer*; strug do ostatecznego wyrównania.
- **kątnik**, (stol.); n. *Simshobel, Gesimsobel*; r. зынгубель, зымсго́бель; f. *guillaume, rabot à corniche*; a. *rebate-plane, rabbet-plane*; wielkość ostrza równa szerokości osady.
- **kątnik krawędziowy, kątnik felcowy, felcownik**, (stol.); n. *Falzhobel*; r. фальцгубель; f. *feuilleret*; a. *fil-lister, rabbit-plane*; do wyżłabiania krawędzi pod prostym kątem, opatrzonej listewką kierującą.
- **kątnik odsadzkowy, z odsadkami**; n. *Wangenhobel*; r. вагенгубель; f. *guillaume de côté double*; a. *T-rabbit plane*; osada rozszerzona w dole do wyrabiania ką-tów w zagłębieniach.
- **kątnik prosty, zwykły**; n. *gerader Simshobel*; r. прямой зынгубель; f. *guillaume droit*; a. *square rabbit-plane*.
- **kątnik ukośny**; n. *Schräger*; r. ко-со́й зынгубель; f. *guillaume oblique*; a. *skew rabbit-plane*.
- **krajnik**, (stol.); n. *Kehlhobel*; r. кадѣвка; f. *rabot à moulure, rabot à carniche, rabot façonné*; a. *moulding plane*; do obrabiania krawędzi podług danego profilu.
- **krzywiak, strug krzywak**; n. *Schiefhobel*; r. горба́тый стру́гъ, горба́чь; f. *rabot rond, rabot cintré*, a. *compass-plane*.

Strug z podeszwą w łuk wygiętą w kierunku długości; do wyrabiania powierzchni krzywych i wszelkich części gżemsów.

— **listewkowy;** n. *Leistenhobel*; r. фи-гурный рубанокъ, калёвка, гальтель; f. *tarabiscot, bouvet à doucine*; a. *moulding-plane*.

— **listewkowy, kątnik szeroki;** n. *Plattbankhobel*; r. фальцгубель; f. *rabot plate-bande, guillaume à plates-bandes, feuillet à plates-bandes*; a. *side-filister*.

— **okrągły, kregadło;** n. *Rundhobel*; r. круглый горбатый стругъ, круглый горбачъ; z podeszwą zaokrągloną w kierunku szerokości, do wyrabiania długich wyłobień o małej średnicy.

— **podwójny z nasuwką, strug wiórowy większy podwójny, równiacz podwójny, strug gładzący podwójny;** n. *Doppelhobel*; r. двойной рубанокъ; f. *rabot à double fer*; a. *double plane*; o żelazku oprazonem nasuwaną płytką stalową do łamania wiór.

— **rozsuwany,** n. *stellbarer Falzhobel*; r. раздвижной фальцебель; a. *morning filister*; o listewce kierującej do nastawiania urządzonej.

— **równiak, wiórowy większy pojedynczy, równiacz pojedynczy, schlud, skłut, gładzidło, gładzik;** n. *Schlichthobel, Glätthobel*; r. личный рубанок, шлихтнѣзь; f. *rabotplat à repasser*; a. *smoothing-plane, trying-plane*.

— **skrobacz, strug wiórowy drobny, drapacz, skrobak, drapak, wiórnik, strużnik;** n. *Schabhobel, Speichenhobel*; r. спицной рубанокъ; f. *bastringue, wastringle, racloire*; a. *spoke-shave*; do oskrobywania deski surowej z grubego.

— **srajak, sprajacz, (stol.);** n. *Fügehobel*; r. фуганокъ для прямолинейной стружки краёвъ длинныхъ досокъ, медвѣдокъ; f. *varlope, galère*; a. *long-plane*; do strugania prostego krawędzi (kantów) długich desek.

— **wielki (ciesielski), (cieś.);** n. *Zimmermannshobel*; r. драчь; f. *rabot*; a. *plane*; narzędzie do wyrabiania powierzchni gładkich, lub

w jednym kierunku regularnie po-
giętych.

**Strug wpustnik, strug wpustowy (szpunto-
wnik);** n. *Nuthobel, Spundhobel*; r. дорóжникъ, мазóвникъ, пазникъ; пазило; f. *bouvet femelle, bouvet à rainure*; a. *plough-plane*; do wyrabiania w drzewie wpustów (nutów).

— **wypustnik, strug wypustowy;** n. *Federhobel, Spundhobel*; r. шпунт-губель, шпунтовникъ; f. *bouvet mâle, bouvet à languette*; a. *tongue-plane*; do robienia na drzewie wypustów (fedrów), t j. listewek wyskakujących.

— **wycinany, gżemkowy, karnesowy, ramowy, wałkowiec, żłobkowiec,** n. *Karnieshobel; Stabhobel, Hohlkehlnhobel*; r. отбóрный стругъ, калёвка, штапъ, карнизникъ; f. *rabot à doucine*; a. *ogee-plane*; do wyrabiania krajników kielunkami zwanych.

— **zasuwnik;** n. *Grathobel*; r. грат-губель, шпунтовникъ - скóвородникъ; f. *bouvet mâle à queue d'hironde*; a. *dovetail-plane*; do wyrabiania zacięć w jaskółczy ogon na listwach zasuwanych.

— **zębak, strug ząbkowany, zębacz;** n. *Zahnhobel*; r. зубчатый стругъ, зубарь, цагубель; f. *rabot a dents, rabot à fer bretté*; a. *tooth-thing-plane*; o żelazku z ostrzem zębatem do wyrabiania powierzchni szorstkich dla dobrego chwycenia kleju.

— **żłobień, wyłabiacz;** n. *Hohlkehlnhobel*; r. грунтгубель; f. *rabot à gorge*; a. *fluting plane, hollow plane*; do wyłabiania i wyrównywania dna zagłębień wązkich i krótkich.

Struganie, heblowanie, n. *Hobeln*; r. стружка, обстругиваніе, строганіе; f. *raboter*; a. *to plane*.

Strugarka (wiórownica, heblarka); n. *Hobelmaschine*; r. строгальный, строгательный станокъ; f. *machine à raboter, à planer, raboteuse*; a. *planing-machine*.

Strugarnia, (heblarnia); n. *Hobelwerkstatt*; r. строгальная мастерская; f. *ouvroir de raboter*; a. *plane-shop*.

- Strugarz, heblarz**; n. *Hobler*; r. строгальщикъ.
- Strumień**, p. Prąd.
- **wody, wytrysk**, (rob. wod.); n. *Wasserstrahl, Strahl*; r. струя воды; f. *jet d'eau, veine*; a. *water-spout*; odpływ wody małym otworem.
- **wtryskowy, tryskawiec**, (parw.); n. *Einspritzstrahl*.
- Strużnik**, p. Strug, skrobacz.
- Strużyny**, p. Wióry.
- Strych**, p. Poddasze.
- Strycharz**, p. Ceglarz.
- Strzałka, wskazówka, ugięcie**, (bud. most.); n. *Pfeil, Pfeilhöhe, Einbiegung*; r. стрѣлка; f. *flèche*; a. *height*.
- **krzywizny (resoru swobodnego)**, (wóz); n. *Pfeilhöhe des Federbogens im unbelasteten Zustande*; r. стрѣлка кривизны ненагруженной ресоры; f. *flèche de fabrication des ressorts*; a. *compass*.
- **sklepienia**, (bud.); n. *Gewölbspfeil, Bogenstich*; r. стрѣлка свода, подъёмъ арки; f. *flèche d'un arc, montée d'arc*; a. *pitch, height of an arch*; odległość od podniebienia w kluczu do płaszczyzny przeprowadzonej przez linię oporu.
- Strzemię, szpona, szponga**; n. *Bügel*; r. скѣба; f. *maillon, maille, bride, chape, etrier*; a. *bow, hoop*.
- **maźniczne, szpona, szpada maźnicza, podponka oprawy łożyska, podwiązka**, (wóz); n. *Lagerbügel*; r. бѣксовая скѣба; f. *bride de brüte à houïle, de coussinet, chap de dessous de la boîte*.
- Studnia**, (bud.); n. *Brunnen*; r. колодѣзь, колодѣць; f. *puits*; a. *well*.
- Strzebia (zazębienie muru)**, (bud.); n. *Schmatzen, Mauerschmatzen, Verzahnung einer Mauer, Zahnsteine*; f. *chaîne de pierres d'attente, harps arrechement, denture*; a. *upright toothng, toothng-stone*; szereg kamieni lub cegieł z muru wystających, celem późniejszego połączenia z murem przyległym.
- Studniarz**, (bud.); n. *Brunnenmeister, Cisternenmacher*; r. колодѣзникъ; f. *fontainier*; a. *cisternmaker*.
- Stustopniowy**; n. *hundertgradig, centesimal*; r. стоградусный; f. i a. *centigrade*.
- Stwierdzenie ubytku**, (ruch kol.); n. *Feststellung von Manco*; r. засвидѣтельствова́ніе недоста́чи; f. *constater un manquement*; co do braku na wadze lub co do ilości sztuk.
- **uszkodzenia**, p. Poświadczenie uszkodzenia.
- Styczna**, (geom.); n. *Tangente, Berührungslinie*; r. тангенсъ, касательная линия; f. *tangente*; a. *tangent, touching line*.
- Styk**, p. Zetknięcie.
- **szyn**, p. Połączenie szyn.
- Stykanie, splątanie**, (tel.); n. *Berührung, Contact*; r. соприкаса́ніе, стыкъ, контактъ, f. i a. *contact*.
- Sufit**, p. Pułap.
- Sufitówka**, p. Podsiębitka.
- Sukno**, (matr.); n. *Tuch*; r. сукно; f. *drap*; a. *cloth*.
- Surowica ziemna**, (górn.), p. Nafta.
- Surowiec, surowizna**, (żel.); n. *Roheisen*; r. чугу́нь; f. *fonte, fer de fonte, fer brut ou cru*; a. *pig-iron, crude-iron, raw-iron*; pierwszy wyrób z rudy żelaznej.
- **biały; roheisen**, *FrischerRoheisen*; r. бѣлый чугу́нь, передѣланный чугу́нь; f. *fonte blanche, fer cru blanc, fonte d'affinage*; a. *white pig-iron, forge-pig*.
- **ciemnoszary**; n. *dunkelgraues Roheisen*; r. тёмносі́рый чугу́нь; f. *fonte grise foncée, obscure*; a. *dark-grey, pig-iron*.
- **cynku** (hut.) n. *Werkzink, Tropfzink*; r. обыкновенный цинкъ; f. *zink d'oeuvre*; a. *raw-zink*.
- **cyny, cyna surowa**; n. *gemeines Zinn*; r. обыкновенное олово; f. *étain commun*; a. *commun tin*.
- **czarny, miękki**; n. *Schwarzes, Übergares, todgares Roheisen*; r. чёрный, mięккі, чугу́нь; f. *fonte noire*; a. *kishypig-iron, black, dark pig-iron*.
- **drzewny** (żel.); n. *Holzkohlenroheisen*; r. дрѣвѣсный чугу́нь; f. *fonte en charbon de bois*; a. *charcoal pig-iron*; surowizna żelazna, wyrobiona na węglu drzewnym.
- **dziurkowany, gąbczasty**; n. *lochiges Roheisen, lückiges Roheisen*; r. ноздреватый чугу́нь; f. *fonte cavernuse*; a. *porous pig-iron*.

- Surowiec gruboziarnisty**; n. *Grobkörniges Roheisen*; r. крупнозёрнистый чугу́нь.
- **jasnoszary**; n. *hellgraues Roheisen*; r. свѣтлосѣрый чугу́нь; f. *fonte grise claire*; a. *light-grey pig iron*.
- **kamienny, surowizna kamienna**; n. *Steinkohlen-Roheisen*; r. каменноугольный чугу́нь; f. *fonte en houille*; a. *black-coal, pig-iron*; wytopiona na węglu kamiennym.
- **koksowy**; n. *Coksroheisen*; r. коксовый чугу́нь; f. *fonte en cocke*; a. *cokepig-iron*; wytopiony na koksie.
- **kowny (surowizna kowalna)**; n. *hämmerbares, schmiedbares Guss-eisen*; r. ковкий чугу́нь; f. *fonte malléable*; a. *malleable cast-iron*.
- **miedzi**; n. *Rohstein, Kupferstein*; r. купѣрштейнь; f. *matte brute de cuivre, métal brut*; a. *coarse metal*.
- **oczyszczony, rafinowany**; n. *Feineisen, Reineisen, gefeintes Roheisen*; r. очищенный, рафинированный чугу́нь; f. *fonte raffinée*; a. *refined cast-iron*; surowiec biały, przerobiony rafinowaniem ze surowca szarego.
- **odlewniczy**; n. *Giessereiroheisen*; r. литейный чугу́нь; f. *fonte de moulage*; a. *foundry cast-iron*.
- **połowiczny**; n. *halbirtes Roheisen*; r. полужу́нь; f. *fonte truitée, mêlée, maculée*, a. *mottled-iron*.
- **promienisty**; r. цвѣточный, лучистый чугу́нь.
- **przerobiony**; n. *Frischereiroheisen*; r. передѣланный чугу́нь; f. *fonte d'affinage*; a. *forge-pig*.
- **stalisty**; n. *Spiegeleisen, Rohstahleisen, Spangeleisen, Spiegelstahlfloss, Rohstahlfloss*; r. бѣлый, жѣсткій чугу́нь съ зеркальнымъ изломомъ, плавь, отбѣдненный чугу́нь; f. *fonte blanche miroitante, fonte blanche lamelleuse, fonte spéculaire*; a. *spiegel-iron, specular-iron*.
- **szary**; n. *graues Roheisen*; r. сѣрый чугу́нь; f. *fonte grise, fonte tendre*; a. *grey pig-iron*.
- **twardy**; n. *Hartfloss*; r. жѣсткій, твёрдый чугу́нь; f. *fonte blanche grenue, fonte dure*; a. *white pig-iron*.
- Surowiec w grafiach**; n. *Roheisen in Blöcken*; r. чугу́нь въ балванкахъ.
- **w dulach**; n. *Roheisen in Krätzen*; r. чугу́нь въ крѣцахъ.
- **w gesiach**; n. *Roheisen in Stangen*; r. чугу́нь въ свинкахъ.
- **w bochenkach**; n. *Roheisen in Barren*, r. чугу́нь въ штыкахъ.
- **z przełomem łuskowym**; n. *blätteri-ges Roheisen*; r. чугу́нь съ чешуйчатымъ изломомъ; f. *fonte blanche lamellaire*; a. *lamellar, foliated white cast-iron*.
- Surowizna**, p. Surowiec.
- Suszarnia (suszalnica)**, (metal.); n. *Darre, Trockenhaus*; r. сушильня; f. *touraille, four à sécher, séchoir; sécherie, étendoir*; a. *kiln, drying-house*.
- Suterena**, p. Podziemie. [house.]
- Suw tłoka**, p. Skok tłoka.
- Suwacz**, p. Łużywy krzyżulca.
- Suwak, stawidło, szufładka (szyber)**, (bud. mach.); n. *Dampfschieber, Dampfvertheiler, Schieber*; r. золотникъ; f. *tiroir*; a. *slide, slide-valve*.
- **muszlowy**, n. *Muschelschieber*; r. коробчатый золотникъ; f. *tiroir à coquille*; a. *threeport, slide-valve*.
- **obrotowy**; n. *Drehschieber*; r. вращательный золотникъ.
- **rozprężniczy (expanzyjny), stawidło do rozprężania pary**; n. *Expansions-schieber*; r. парораспредѣлитель съ расширѣніемъ съ отсѣчкою пара; f. *tiroir de détente*; a. *expansion-gear*.
- Sworzeń, sierdzień**, (parw.); n. *Bolzen*; r. шкворень, шворень; f. *boulon, goujou*; a. *bolt, pin*; pręt walcowy, posiadający z jednej strony głowę, na drugim zaś końcu otwór do włożenia zatyczki. Służy do łączenia części, pozwalając pewną ruchliwość.
- **do krzyżaka, sworzeń wodzika**, (parw.); n. *Kreuzkopfbolzen*; r. кулачковый, крейцкопфный болтъ; f. *boulon d'attache fixé dans la crosse du piston*.
- **łubkowy do szyn, śruba łubkowa (do lasz)**; n. *Laschenbolzen Laschenschraube*; r. болтъ для рѣльсовыхъ скрѣплѣній; f. *boulon d'éclisses*.
- **kierownika (zwrotni), sierdzień kierownika**, (wóz); n. *Drehschämel-*

- bolzen*; г. шкворень; f. *goujon de traverse mobile*.
- Sworzeń opaski resorowej**, (wóz); n. *Tragfederbolzen*; г. шпигль, болтъ ресорнаго хомута; f. *goujon du bride de suspension*.
- **sprzegła**, (parw.); n. *Kuppelungsbolzen*; г. шкворень соединяющій тендеръ съ паровозомъ, соединительный болтъ, сцепной болтъ; f. *boulon d'attelage*; a. *drag-bolt, draw bolt, coupling-bolt*; łączący tender z parowozem.
- **sprzegła łańcuchowego**, (woz); n. *Kuppelungsbolzen*; г. валикъ запасной цѣпи; f. *goujon de chaîne d'attelage*; a. *drag-bolt*.
- **sprzegła śrubowego**, (wóz); n. *Kuppelungsbolzen*; г. валикъ стяжной цѣпи; f. *goujon de tendeur*; a. *coupling-bolt, draw-bolt*; przytwierdza sprzegło do haku pociągowego.
- **stawidła**, (parw.); n. *Steuerungsbolzen*; г. регуляторный болтъ.
- **śruby**; n. *Schraubenspindel, Schraubenbolzen*; г. шпindelъ болта; f. *tige de boulon*; a. *bar of screw*.
- **śrubowy do łączenia większych sztuk drzewa**; n. *Schraubenholz*; г. винтовой шурупъ.
- **zawiasowy**, (wóz); n. *Tragfeder-Hängegliedbolzen*; г. шарнирный шпигль подвѣсной ресоры; f. *goujon de rond de suspension d'un ressort*; a. *hinge-pin*; część zawiasu sprężynowej łączy sprężynę przez pośrednictwo łubków z wiszącym sprężynowem.
- Sycenie kotła**; p. Zasilanie kotła.
- Sygnalizowanie**, p. sygnałowanie.
- Sygnał**, znak, (sygn.); n. *Signal*; г. сигналъ; f. i a. *signal*; znak przepisany celem wzajemnego porozumienia.
- **akustyczny, słyszalny**; n. *akustisches Signal, hörbares Signal*; г. акустическій сигналъ; f. *signal acoustique*; a. *acoustic-signal*.
- **alarmowy, alarmujący, s. trwogi, s. niebezpieczeństwa**; n. *Nothsignal, Alarmsignal, Nothschuss*; г. сигналъ опасности, бѣдствія, спасательный сигналъ; f. *signal de détresse, signal d'alarme, signal d'inconfort*; a. *signal of distress*; daje się w razie wypadku spostrzeżonego przy pociągu.
- Sygnał „bacznosc“**, p. Bacznosc.
- **barwny**; n. *Farbensignal*; г. цвѣтной сигналъ; f. *signal à couleur*; a. *coulour-signal*; znak widzialny, któremu znaczenie nadaje barwa.
- **blokujący**; n. *Blocksignal*; г. системъ охранныхъ станцій; f. *signal-bloquer*; system stacyj ochronnych.
- **dzienny**; n. *Tagsignal*, г. дневной сигналъ; f. *signal de jour*; a. *day-signal*; dawany w dzień.
- **dzwonem stacyjnym**; n. *Signal mit der Stationsglocke*; г. звонковый сигналъ, сигналъ помощью станціоннаго звонка; f. *signal de cloche de la gare*; a. *bell-signal*.
- **dzwonkowy**, p. Sygnał elektro-akustyczny.
- **elektryczny**; n. *electrisches Signal*; г. электрический сигналъ; f. *signal électrique*; a. *electric signal*.
- **elektryczno-akustyczny, dzwonkowy**; n. *electro-acustisches Signal, Glockensignal*; г. электро-акустическій сигналъ; f. *signal électrique acoustique, a electro-acustic signal*.
- **główny**; n. *Hauptsignal*; г. главный сигналъ; f. *signal principal*; a. *main-signal*.
- **hamuj!** n. *Bremsen fest*; г. топшазать; f. *serre les frains*.
- **hamuj miernie!** n. *Bremsen mässig fest*; dawany świstawką parową.
- **jazdy, s. jazdowy, s. „jazda“**; n. *Fahrtsignal, freie Fahrt, Freifahrtsignal*; г. сигналъ ѣзды, путь свободный; f. *signal de marche, signale de départ, la voie est libre*; a. *signal to proceed*; dawany gdy nie ma przeszkody.
- **manewrowy, przetokowy, przy zestawianiu pociągów**; n. *Rangirsignal*; г. маневренный сигналъ; f. *signal de manoeuvre*; a. *shunting-signal*.
- **naprzód!** n. *vorwärts!* г. впередъ! f. *en avant!*
- **nazad! wstecz!** n. *Zurück! rückwärts!* г. назадъ! f. *signal arrière*.
- **masztowy, słupowy**; n. *Mastsignal, Flügelsignal, Armsignal*; г. столбовой сигналъ; f. *signal à ailes*; a. *arm signal*; dawany ramieniem przytwierdzonem do słupa sygnałowego.

- Sygnał na żórawiu wodnym**; n. *Signal am Wasserkrahn*; r. СИГНАЛЪ на водномъ кранѣ; a. crane-signal; oznaczony latarnią, przytwierdzoną do żórawia.
- **niebezpieczeństwa**, p. Sygnał alarmowy.
- **nocny**; n. *Nachtsignal*; r. ночной СИГНАЛЪ; f. *signal de nuit*; a. *night-signal*; dawany w nocy.
- **ochronny**; n. *Deckungssignal*; r. охранный СИГНАЛЪ; f. *signal protecteur, signal de protection*.
- **odhamuj! zwolnić hamulec!** n. *Bremsen los!* r. оттормажить! f. *dessezrez les frains!*
- **odhamuj nieco!** n. *Bremsen mässig los!*
- **odjazdu, pociąg odjeżdża, odjazd, ruszaj!** n. *Abfahrtssignal, Abfahrt*; r. СИГНАЛЪ отъѣзда; f. *signal de départ, annonce de départ, signal de marche; a. departure*.
- **odwołujący, odjazd odwołany**; n. *Widerruf der Abfahrt, Absagesignal*; r. СИГНАЛЪ отмѣны.
- **o pomoc**; n. *Hilfsignal*; r. СИГНАЛЪ о помощи; f. *signal d'appel, signal pour demander du secours*.
- **optyczny, sygnał widzialny**; n. *optisches Signal, sichtbares Signal*; r. зрительный, оптиче́скій СИГНАЛЪ; f. *signal optique, signal à vue; a. optical signal*.
- **o rozerwaniu pociągu, sygnał: „pociąg rozerwany“**; n. *Zug zerrissen*; r. СИГНАЛЪ о разрывѣ поѣзда, „поѣздъ разорванъ“; f. *signal de rupture d'un train*.
- **pociąg odjedzie wkrótce**; n. *Abfahrt erfolgt bald*; daje się dzwoniem stacyjnym.
- **pociągowy, sygnał na pociągu**; n. *Zugssignal, Signal am Zuge*; r. поѣздный СИГНАЛЪ; f. *signal de train; a. train-signal*.
- **pociągowy, czołowy**; n. *Signal an der Spitze des Zuges*; r. лобовой поѣздный СИГНАЛЪ; f. *signal de tête d'un train; a. head-train-signal*.
- **pociągowy, końcowy**; n. *Schlusszugssignal*; r. концевой, поѣздный СИГНАЛЪ; f. *signal en queue du train, signal du dernier wagon; a. end-train-signal*.
- Sygnał podróźnych, międzywozowy**; n. *Intercommunicationssignal*; r. СИГНАЛЪ для пассажировъ; f. *signal mettant les voitures d'un train en communication*; za pomocą którego podróżni z wagonów podają znak niezgodności w razie wypadku.
- **przedstacyjny**, p. Sygnał wjazdowy.
- **ręczny**; n. *Handsignal*; r. ручной СИГНАЛЪ; f. *signal à main; a. hand-signal*.
- **służby pociągowej**; n. *Signal des Zugspersonals*; r. СИГНАЛЪ поѣздной прислуги; f. *signal du service de l'exploitation*; dawany przez służbę obsługującą pociąg.
- **służby szlakowej**; n. *Signal des Streckenpersonales*; r. СИГНАЛЪ путево́й службы; f. *signal du service de la voie; a. signal on line*.
- **spłonkowy, petardowy**; n. *Knallsignal*; r. СИГНАЛЪ помощью петарды; f. *signal explosible, pyrotechnique, détonnant*; daje się w razie niebezpieczeństwa.
- **stały**; n. *feststehendes Signal, fixes Signal*; r. постоянный СИГНАЛЪ; f. *signal fixe; a. standing-signal*; dawany przyrzędem nie zmieniającym swego miejsca.
- **telefonowy**; n. *Telephonsignal*; r. телефо́нный СИГНАЛЪ.
- **telegraficzny**; n. *telegraphisches Signal*; r. телеграфический СИГНАЛЪ.
- **trwogi**, p. Sygnał alarmowy.
- **„wjazd dozwolony“**; n. *erlaubte Einfahrt*; r. СИГНАЛЪ: „въѣздъ свободенъ“.
- **„wjazd wzbroniony“**; n. *Verbot der Einfahrt, verbotene Einfahrt*; r. СИГНАЛЪ: „въѣздъ воспрещёнъ“.
- **wjazdowy, przedstacyjny, ostrzeg przedstacyjny**; n. *Distanzsignal*; r. диско́вый СИГНАЛЪ, станціо́нный дискъ, предстанціо́нный СИГНАЛЪ; f. *signal à distance, signal avancé; a. distant signal*.
- **wsiadać**; n. *Einsteigen f. en voiture*.
- **wzywający, przyzywający**; n. *Ruf zur Herbeiziehung des Personales*; r. СИГНАЛЪ призы́ва; f. *signal d'appel*.
- **zatrzymujący, sygnał „stój“**; n. *Haltsignal, Halt*; r. СИГНАЛЪ остано́вки; f. *signal d'arrêt; a. signal*

- to stop; dawany celem wstrzymania jazdy.
- Sygnal zwalniająca, sygnal „powoli“;** n. *Langsamfahrtsignal, Langsam*; r. г. сигналъ „тихимъ ходомъ“; f. *signal de ralentissement, la voie n'est pas libre*; a. *diminished speed-signal*; dawany celem zwolnienia prędkości jazdy.
- **zbliżania się pociągu, „pociąg dojeżdża“;** n. *Zug nähert sich der Station, Zug in Sicht*; r. сигналъ приближенія поезда, „поездъ приближается“; f. *signal, annonçant l'approche d'un train, d'annonce d'un train*; a. *train approaching the station*.
- **zrotniczy, sygnal na zrotnicy;** n. *Wechselsignal*; r. стрѣлочный сигналъ; f. *signal d'excentrique, signal de branchement, signal de bifurcation*; a. *switch-signal*; oznacza położenie wprost lub w bok.
- Sygnalizowanie, (sygnalizowanie),** (ruch kol., sign.) n. *Signalisieren*; r. сигналировка; f. *signalement*; a. *signalising*; dawanie sygnałów.
- Sygnalowy, p. Strażnik przy sygnałach.**
- Sypialnia służbowa, (ruch kol.); n.** *Uebernachtunglocal*; r. служебная спальная комната; f. *dortoir pour le personel de train*; a. *dormitory*.
- System;** n. *System*; r. система; f. *systeme*; a. *system*.
- **dziesiętny; n. Decimalsystem;** r. десятичная, децимальная система; f. *systeme decimal*; a. *decimal system*.
- **okręgów, (ruch kol.); n. Zonensystem,** r. кругообразной система; podział odległości celem wymiaru jednakowej należytości za przewóz osób i towarów lub za przesłanie depesz telegraficznych.
- **parowozów;** n. *Locomotivensystem*; r. система паровозовъ; f. *systeme des locomotives*; a. *systeme of locomotives*.
- **wagonów;** n. *Wagensystem*; r. система вагоновъ; f. *systeme des wagons*; a. *system of wagons*.
- Szaber, szobry, (bud.) n. Steinschlag, Steinabfälle, Knack, Schotter;** r. щабель; f. *pierraille*; a. *broken stones*; odłamki kamieni, powstałe przy robocie kamieniarskiej.
- Szablony, modła, p. Podoba.**
- Szabrować, skrobać;** n. *schaben, abschaben*; r. скоблить; f. *rachér*.
- Szabrowanie, (bud. kol.); n. Beschotterung;** r. щеберобка, щебенение; f. *balastage*; a. *ballasting*.
- Szacowanie, szacunek, cenienie, ocenie-**nie; n. *Schätzen*; r. оцѣнка; f. *taxe, taxation*.
- Szafa, szafka; n. Schrank;** r. шкафъ, шкафчикъ; f. *armoire*; a. *press, chest*.
- Szala, szale, szalki;** n. *Waagschale*, r. вѣсовыя чашки, тарѣлки вѣсовыя; f. *bassin, plateau d'une balance*; a. *scale, basin*.
- Szalowanie, opierzenie, obicie ścian deskami, (bud.); n. Verschalung; Vertäfelung, Vertäfelung;** r. обшивка; f. *lambrissage, boisage*; a. *wain-scotting*
- Szalówka, odbitka;** n. *Schalbrett*; r. шалѣвка.
- **podpodłogowa, poddenek, (wóz); n. Fussbodenbrett;** r. подпóльная шалѣвка.
- Szalówki, odbitki, deski ścienne poziome lub pionowe, (wóz); n. Verschalungsbretter, Seitenwandbretter, horizontale oder verticale;** r. доски для обшивки дверей и стѣнъ; f. *frisse de côté*.
- Szarnier, zawiasa, przegub, kolanko, (ślus.); n. Charniere;** r. шарниръ; f. *charnière*.
- Szaromiedniak cynowy, (ch.); n. Zinnkies;** r. оловяный камень.
- Szarpanie parowozu, (parw.); n. Zucken oder Rucken einer Locomotive, Stossbewegung beim Gang der Locomotive,** r. дѣрганіе, подѣрживаніе паровоза; f. *mouvement de recul d'une locomotive, tangage d'une locomotive*; a. *larking motion of locomotive*; zrywajacy ruch parowozu w kierunku jazdy.
- Szczapa; n. Spaltholz, Klöbholz, Kluft-**holz; r. келóтый дѣсь, полѣно; f. *bois de fente*; a. *split timber, lath wood*; drzewo lupane.
- Szczeble drabinki, n. Sprosse, Leiterstufe;** r. ступѣньки лѣстницы; f. *degrés d'échelle*; a. *ladder-step*.
- Szczecina, szczeć, (matr.); n. Schweinsborste, Borstenhaar, Borste;** r. щетина; f. *soie de cochon, soie*

- de porc; a. bristle; włos twardy nierogacizny do wyrobu szczotek,
Szczelina, (bud.); Spalte; r. щель, трещина; f. fente, fissure; a. slit, cleft, rift, chink, crevice, gap fissure, chasm; wąski rozstęp, powstały przez przerwanie lub pęknięcie.
 — struga, dziura klinowa struga, (stol.); n. Keilloch eines Hobels, Spahnloch, Maul; r. просвѣтъ струга; f. lumière d'un rabot; a. plane-hole, plane's mouth.
 — w drzewie, pęknięcie rdzenne; n. Kernriss, Riss, Spalt im Holz; r. вѣтровоца, трещина въ дѣревѣ; f. cadran, cadranure du bois, fente du bois; a. shake, chink in wood.
Szczelnica, p. Dławnica.
 — deszczułka, (wóz); n. Staubscheibe; r. смазочная, буксовая шайба; f. joint empêchant l'entrée de la poussière dans la boîte à l'huile.
Szczelnidło, szczelnik, p. Owinięcie.
Szczelnienie, dopasowanie, p. Dostosować.
Szczelnino, (bud. mach.); n. Liedermaterial, Packungsmaterial; r. набивочный матеріалъ; f. matériel d'étoupage; materiał służący do uszczelnienia, jak n. p. skóra, kłaki, przedziwo.
Szczelność, gęstość; n. Dichtigkeit; r. плътность; f. densité, pesanteur; a. density.
Szczerk, p. Krzemionka.
Szczerkowaty; n. voll kleiner Steine, kieselhaltig; r. кремнистый, кремнесодержащий; f. silicé, silicieux; a. silicious; pełen szczerku, kamyczkowaty.
Szczęka hamulca, żelazna, (parw., wóz); n. Bremsbacken von Eisen; f. żelazna тормазная колѣдка; f. sabot de frein en fer forgé (en fonte); a. brake-block.
Szczęki imadła, wargi, kleszcze lub policzki imadła; n. Maul des Schraubstocks, Backen; r. губы тисковъ, зѣвъ тисковъ; f. mors d'étau, bouche de tenaille, mâchoires d'étau; a. chap, chops, jaws, mouth of a vice.
 — tokarni (knaga), (tok.), n. Knagge, Führer, Dübel; r. кулакъ или кулачѣкъ токарнаго стаика; f. conducteurs moteur; a. driver.
Szczotka; n. Bürste; r. щѣтка; f. brosse; a. brush.
 — druciana; n. Drahtbürste, Kratzbürste; r. проволочная щѣтка; f. gratte-brosse; a. wire-brush, scratch-brush.
 — murarska, p. Pezel murarski.
Szczoty, liczydło, liczyk, (rach.); n. Rechnungsbrett; r. счѣты; f. abaque; a. counting-board; przyrząd do szybkiego rachunku.
Szczypce, szczypczyki; n. Zange; r. щипцы, пинсѣты; f. pincette; a. tongs, plier.
 — do ognia, (parw.); n. Feuerzange; r. огневые щипцы, схватцы; f. pincette à feu; a. fire-tongs.
 — konduktorskie, szczypce pociągowe, dziurnik; n. Coupirzange, Decoupirzange, Locheisen; r. кондукторскіе щипцы, высѣчка; f. pince-emporte-pièce; a. punch, piercer.
 — plombowe, kleszcze plombowe; n. Plombenprüfer, Plombirzange; r. plombірные щипцы; f. pinces à plombs; a. pincers for lead-plumbs.
Szczyt, (bud.); n. Giebel, Gipfel, Scheitel; r. вершина, верхушка, верхъ; f. sommet; a. crown, summit, top.
Szelak; n. Schellak; r. шеллакъ; f. laque en écailles, -en feuilles; a. a. shell-lak.
Szeniec, p. Gładzik.
Szerokość; n. Breite; r. ширина; f. largeur; a. breadth, width.
 — toru, (bud. kol.); n. Spurweite; r. ширина пути или колѣн; f. écartement, largeur de la voie, distance des rails dans oeuvre; a. gauge of way, width between the rails; odległość wewnętrznych krańców szyn.
Szerść, sierść, sierć; n. Haar; r. шерсть, волосъ, f. poil; a. hair, wool; krótka włos bydłęcy.
Sześcian, kostka, (geom.); n. Würfel, Cubus, Hexaeder; r. кубъ; f. cube, hexaèdre; a. cube, hexaedron.
 — (mat.), p. Potęga trzecia.
Szew; n. Nath; r. шовъ, рубѣць; f. couture; a. seam.
 — przedmiotu odlanego, spój, (odl.); n. Naht, Formnaht, Gussnaht,

- Gussreif*; r. грёбень, шовъ; f. *bavure, balèvre, barbure, couture*; a. *seam, fash*; ślady wsztuce odlanej, powstałe z połączenia części formy.
- Szkic, zarys**, (inż.); n. *Skizze*; r. ескізъ, набрѣсокъ; f. *croquis, esquisse*; a. *sketch*.
- Szkieleł wozu**, (wóz); n. *Wagengerippe, Kastengerippe*; r. остѡвъ вагона; f. *carcasse d'un wagon, squelette*; a. *shell or skeleton of waggon*.
- Szkiełko wodowskazu**, p. Szkło wodowskazowe.
- Szklarz**; n. *Glaser, Glasschneider*; r. стекѡльщикъ; f. *vitrier, tailleur de verre*; a. *glazier, glass-cutter*.
- Szkiwo, emalia**; n. *Email, Schmelzglas*; эмаль, финифть; f. *email*; a. *enamel*.
- Szkło**, n. *Glas*; r. стеклѡ; f. *verre*; a. *glass*.
- **boczne**, (wóz); n. *Seitenglas*; r. боковое стеклѡ.
- **do lampy, kominek**, (wóz); n. *Lampen-Cylinderglas, Zugglas*; r. ламповое стеклѡ, ламповый цилиндръ. f. *verre à lampe*.
- **do latarki**, (sygn.); n. *Laternenglas*; r. фонарное стеклѡ; f. *verre d'une lanterne*.
- **matowe**, (wóz); n. *mattes Glas*; r. матовое стеклѡ; f. *verre mat*; a. *bone-glass*.
- **mleczne**(wóz); n. *Beinglas, Milchglas*; r. млечное стеклѡ; f. *verre laiteux*; — *de Berlin*; a. *alabaster-glass*.
- **okienne**, (wóz); n. *Fensterglas, Fenstertafel*; r. оконное стеклѡ; f. *verre à vitres, vitre, carreau de vitre, panneau de vitre*; a. *window-glass, glass-square, plane of glass*.
- **owalne**; n. *Ovalglas*; r. овальное стеклѡ; f. *verre oval*.
- **pełne**, n. p. *kule szkłanne*; n. *massives Glas*; r. массивное стеклѡ.
- **wichrowate**; n. *schiefes Glas*; r. покоробленное стеклѡ.
- **wodne (werniks szklany)**; n. *Wasserglas, Sikkat, Glaslack*; r. ва-сергласъ, жидкое стеклѡ, силікатъ, стеклянный лакъ.
- **wodowskazowe, wodowskazne** (parw.) n. *Wasserstandglas, Wasserstandzeiger*; r. водоуказательное сте-
- клѡ, водомѣрное стеклѡ; f. *indicateur d'eau niveau à tube de verre*; a. *water-gauge, gauge-glas*.
- Szkło zwierciadlane**, (wóz); n. *Spiegelglas*; зеркальное стеклѡ; f. *glace*; a. *mirror glass, plate-glass*.
- Szlaban**, p. Rogatka.
- Szlak drogowy**, (inż.); n. *Strassenzug*; r. дорожная лінія; pas ziemi zajęty pod drogę
- **kolejowy, linia kolejowa**, (bud. kol.); n. *Bahnstrecke, Bahnlinie*; r. же-лѣзнодорожная лінія; f. *voie ou ligne du chemin de fer*; a. *rail-road*; pas ziemi zajęty pod drogę żelazną.
- **odnajety**, (ruch kol.); n. *Péage-Strecke*; r. участокъ пути данной дороги, служащій для пропуска чужихъ поѣздовъ; część linii danej drogi, służąca do przepuszczania obcych pociągów.
- **wskazany**, (taryf.); n. *Instradierung, Leitung*; r. указанный путь; f. *acheminement*.
- **wspólny, pospólny, wydzierzawiony**, p. Szlak odnajęty.
- Szlakowy, nadzorca szlaku**, p. Dozorca drogowy.
- Szlam**, p. Zużel.
- Szlam**, (rob. wod.); n. *Schlamm, Schlammte*; r. шламъ; f. *mouces*; a. *slimes*.
- Szlemię**, (bud.); n. *Querbalken*; f. *traverse, poutre en travers*; a. *a. berge-couple*.
- Szlichtować drzewo, strugać na czy- sto**, (stol.); n. *ebnen, schlichten, abrichten, planiren*; r. гладить, лощить, скоблить; f. *planer, réparer*; a. *to planish, to smooth*.
- Szlichtowanie żelaza, gładzenie pod młotem, równanie**, (żel.); n. *Abgleichen, Abgleichung*; r. проковка же-лѣза, слаживание, выравнивание; f. *affleurement*; a. *leveling*.
- Szlifierka**, (techn. mech.); n. *Polirscheibe*; r. шлифовальница, шлифовальный станокъ; f. *polissoir*; a. *polishing-plate*.
- Szlifyerz, polerownik**, (techn. mech.); n. *Polirer*; r. шустовальщикъ, шлифовальщикъ, полировщикъ; f. *adoucisieur, polisseur*; a. *finerborer, finishing-borer*.
- Szlifywać, szmerglować**, (techn. mech.); n. *schleifen, schmirgeln*; r. шли-

- фовать, сглаживать цапины, личить; наводить лицо; f. *adoucir, doucir*; a. *to grind, to smooth*.
- Szlifowanie, polerowanie, gładzenie**; n. *Poliren, Glätten*; r. полировка, полирование, шустование, лощение; f. *brunissage*; a. *burnishing, polishing*.
- **z grubego, szmerglowanie**; n. *Schleifen, Schmirgeln*; r. шлифовка, шлифование, притирка; f. *audouissance (de surfaces de métal)*; a. *grinding*; czynność gładzenia szmerglowania.
- Szluza**, p. Upust. [glem.]
- Szmaty, gałgany**; n. *Hadern, Putzhadern, Lumpen, Stratzen*; r. тряпье, доскутки; f. *chiffons*; a. *paper-rags*.
- Szmergiel**; n. *Schmirgel*; r. наждакъ; *émeri*; a. *emery*; proszek twardy do polerowania.
- Szmerglowanie**; n. *schmergeln*; r. шлифовать наждакомъ, чистить наждакомъ; f. *roder à l'émeri, émeriller*; a. *to glare, to grind with emery glazing, grinding*.
- Sznur, sznurek**; n. *Schnur, Strick*; r. верёвка, шнуръ, шнурокъ; f. *cordon, corde, lacet*; a. *twist, string, lace*.
- **mierniczy**; n. *Messschnur*; r. мезева, земельная верёвка, земельный шнуръ; f. *cordeau*; a. *measuring-tape*; = 10 prętom = 43,20 metrom.
- Sznurować**, (bud.); n. *absluchten*; r. провѣшивать прямую линию; f. *aligner*; a. *to arrange, to lin-vut*; równać do sznura.
- Sznurek kolopny**, n. *Hanfstrick*; r. пеньковая верёвка, тросъ; f. *corde de chanvre*; a. *cords of hemp, hempo rope, hemp-rope, hemp-cable*.
- Szopa wagonowa**, p. Wozownia.
- Szpagat**; n. *Schnur, Bindspagat, Bindfaden*; r. бичёвка, шпагатъ; f. *ficelle*; a. *cord*.
- **do plombowania**, (ruch kol.); n. *Plombirschnur*; r. бичёвка до пломбъ; f. *ficelle pour plombage*.
- Szpanować, szpanowanie**, p. Umocnić, wyciągać, umocowanie.
- Szpara, szczelina**; n. *Spalte, Schnitt, Riss*; r. щелина, щель; f. *fente*; a. *fault, slide, reed, chink*.
- Szparóg**, p. Róg kowadła.
- Szpara**, p. Spona.
- Szpiczyna**, p. Iglica.
- Szpiindel**, p. Wrzeciono w tokarni.
- Szplint**, p. Zatyczka.
- Szpona, szponka**, p. Spona, sponka.
- Szpony**, p. Kleszczaki.
- Szpryeha**, p. Spryeha.
- Szpułka**, p. Cewka.
- Szpunt, czop**; n. *Spund, Spundzapfen*; r. шпунтъ, грёбень; f. *bondon, bonde*; a. *bung*; do zatkania otworu beczki itp.
- Szpuntownik**, p. Strag wpustowy.
- Sztaba**; n. *Stab, Stange, Barre*; r. брусъ, брусокъ, пруть, полбса; f. *barre*; a. *bar*.
- **łana**, p. Zlewek.
- **rusztowa**, p. Ruszt.
- **stalowa, stali**; n. *Stahlstab, Stahlstange*; r. стальной брусокъ, стальная полбса, штанга; f. *barre d'acier*; a. *steel-bar*.
- **żelazna, sztaba żelaza**; n. *Eisenstab, Eisenstange*; r. желѣзный брусокъ, желѣзная полбса, штанга; f. *barre de fer*; a. *iron-bar*.
- Sztachetnik**, p. Łata sztachetowa.
- Sztamować, czekanić**; n. *verstemmen, Löcher ausfüllen*; r. чеканить; зачеканить, подчеканить; f. *adouber*; a. *to stope holes, to caulk, to fit*.
- Sztanca**, p. Wygnieciarka, Wykrój.
- Sztender**, p. Stojak.
- Sztenderek**, p. Siodelko śruby hamul-
- Sztok**, p. Pień kowadła. [covej.]
- Sztolnia**, p. Podkop.
- Sztolnik**, (górn.); n. *Bergmeister*; r. штольный мастеръ; f. *ingenieur des mines*; a. *inspector of mines*; nadzorca robót w studni lub żupie.
- Sztopfbuks**, p. Dławnica.
- Sztorc, sztorcem, na sztorc**, (cieś); n. *Kante, Rand, auf die Kante*; r. торцемъ, тормя, стоймя, ребромъ; f. *bord, arête, de camp*; a. *to lay, set on edge, edgeway*.
- Sztraby**, p. Strzępia.
- Sztuciec rysowniczy**, p. Narząd rysunkowy, rysowadło.
- Sztuka próbowania kruszców, docymazy**, (ch.); n. *Probirkunst, Dokimasia*; r. пробірное искусство, доцимазия; f. *docimasia*; a. *docimasy, quantitative chemistry*.

Szyca, p. Podpórka.
Szych, (bud.); Podstopek krokwi.
Szytł, p. Ćwiek; gwoźdź.
Szywność, tęgość; n. *Steifigkeit*; r. жёсткость, тугость; f. *raideure, rigidité*; a. *rigidity*.
Szywny, tęgi; n. *steif*; r. жёсткий, тугой; f. *raide, rigide*; a. *stiff*.
Szufła, (narz.); n. *Fasschaufel, Schaufel, Schippe*; r. совокъ; f. *pelle*.
Szufładka, p. Suwak. [a. *shovel*.]
Szuter, p. Żwir.
Szutrowanie, p. Żwirowanie.
Szutrowisko, p. Żwirowisko.
Szutrowka, p. Pociąg żwirowy.
Szwejsowanie, p. Spawanie.
Szyb, (górn.); n. *Schacht*; r. шахта; f. *puits, bûre, fosse*; a. *pit, shaft*.
 — **ściekowy**, (bud.); n. *Abfallschacht*; r. стóчный колóдезь; f. *canal de descente*; a. *conduit-pipe, waste-pipe*; do którego woda spada, celem osuszenia terenu.
 — **żórawiowy**, (bud. kol.); n. *Krahenschacht*; r. шахта гидравлическаго крана; f. *puits d'une grue hydraulique*; a. *cast shaft of water crane*; wykop zbudowany pod żórawiem dla wodociągu, służący zarazem jako fundament.
Szyba, (wóz); n. *Fensterscheibe, Fenstertafel*; r. окóнное стеклó; f. *vitre, verre à vitre, carreau de vitre, panneau de vitre*; a. *glass-square, quarrel of glass, pane of glass*.
Szyber, p. Suwak. [glass.
Szybkość, p. Prędkość.
 — **jazdy**, (ruch kol.); n. *Fahrgeschwindigkeit*; r. скорóсть вѣдъ; f. *vitresse de roulement*; a. *speed, velocity*.
Szydło, (szwejca); n. *Ahle*; r. шило, протычка; f. *alène*; a. *awl*.
Szyjka, czop osi, (wóz); n. *Schenkel*; r. шейка; f. *cou, tige*; a. *neck*.
 — **szyny, ścianka szyny**, (bud. kol.); n. *Schiennesteg, Schienenhals*; r. шейка рельса, f. *l'ame ou tige d'un rail*; a. *stem, web or centre-rib of a rail*; część środkowa szyny między głową a stopą.
Szydźnik zamkowy, szydźnik do zamku, ostonka, (ślus.); n. *Schild*; r. замочная личинка, заслóнка; f. *tar-gate*; a. *fastener*.
Szyna, (bud. kol.); n. *Schiene, Eisenbahnschiene*; r. рельс; f. i a. *rail*.

Szyna dwugłowa; n. *zweiköpfige Stuhlschiene, Doppel-T-Schiene, Parallelschiene*; r. двухголóвчатый рельс; f. *rail à champignon symétrique, rail à double champignon, rail double T, rail parallèle*; a. *double T-rail, double champignon-headed rail, parallel-rail*.
 — **grzybkowa**; n. *einköpfige Stuhlschiene*; r. одноголóвчатый рельс рельс формы T; f. *rail à un champignon*; a. *rail T shaped, single headed rail*; o jednej główie w kształcie T ujętej siodełkami.
 — **kańczasta, zwrotnicza, igłowa**, p. Iglica.
 — **odbojowa, odbojnica**; n. *Leitschiene*; r. отбóйный рельс, контррельс; f. *contre-rail, contra-rail*; a. *counter-rail, check-rail*; zabezpieczająca koła od zbieczności z właściwej szyny.
 — **oporowa, opornica**; n. *Stockschiene, Gegenschiene, Ausschlagschiene*; r. отпóрный рельс; f. *rail-contre-aiguille, rail-fixe*; a. *switch-rail*; szyna torowa, do której przypiera iglica.
 — **płaska**; n. *Flachschiene, Platt-schiene*; r. плóскій рельс; f. *rail-platt*; a. *plate-rail*; o przekroju niskiego prostokąta.
 — **siodełkowa**; n. *Stuhlschiene, I-Schiene*; r. одноголóвчатый рельс; f. *rail à coussinet*; a. *chair-rail*; szyna ujęta w siodełko.
 — **siodełwata**; n. *Sattelschiene*; f. *rail en selle*; a. *bridge-rail*; u spodu rozwarta, widlasta.
 — **stalowa**, n. *Stahlschiene*; r. сталной рельс; f. *rail en acier*; a. *steel-rail*.
 — **szerokostopowa, szyna płasko stopowa, szyna Vignola**; n. *breitbasige Schiene, plattfüssige Schiene, Vignolschiene*; r. американский рельс съ широкимъ основаниемъ, рельс Виньолья; f. *rail à large base, rail à patin, rail Vignoles*; a. *american rail, rail-Vignoles, broad-footed-rail*; o główie gruszkowej i podstawie płaskiej.
 — **U odwrotnego, szyna Brunela**; n. *Brunelschiene, Brückenschiene*; r. рельс на оборóтъ взятой бѣ-

кви U, рѣльсъ систѣми Брюнеля; f. rail en U inverse; a. bridge rail; szyna o przekroju przewróconego U.

Szyna u drzwi, (wóz.); n. Thürlaufschiene; r. дверной рѣльсъ; f. coulisse, directrice, glissière, rail de porte roulante.

Szyna zębata; n. Zahnschiene; r. зубчатый рѣльсъ; f. rail denté.

— **żelazna**; n. Eisenschiene; r. желѣзный рѣльсъ; f. rail en fer; a. iron-rail.

Szyszka, p. Wertel.

Ś.

Ściana; n. Wand; r. стѣна; f. paroi a. wall, partition, screen.

— **boczna paleniska**, (parw.); n. Seitewand der Feuerkiste; r. боковая стѣна топки; f. paroi latérale de la boîte à feu; a. side-wall.

— **licowa**, p. Lice.

— **odśniegowa, odśnieżna, przeciwnieżna**; n. Schneewand, Schneeschutzwand, Schutzwand gegen Schneetreiben; r. снѣговая стѣна, щитъ отъ снѣжныхъ заносовъ; f. écran-paraneige; a. snow-shelter.

— **przednia dymnika**, (parw.); n. Stirnseite des Rauchkastens; r. передняя стѣна дымовой коробки; f. plaque de devant.

— **przednia paleniska, ściana rurowa paleniska, ściana przewodowa paleniska**, (parw.); n. Röhrenwand des Feuerkastens; r. передняя трубчатая стѣна топки; f. paroi avant du foyer, plaque tubulaire de la boîte à feu; a. tube-plate, tubesheet.

— **przybrzeżna**, p. Obrzeż drewniany.

— **tylna paleniska**, (parw.); n. Hinterwand der Feuerkiste, Heižthürwand; r. задняя стѣна топки; f. paroi antérieure du foyer, plaque tubulaire du foyer; a. tube-plate, tube-sheet.

Ścianka pełna, (bud. most.); n. Stehblech; r. вертикальный листъ; blacha pionowa między pasami belki, złączona z tymiż za pomocą kątowników.

— **szyny**, p. Szyszka szyny.

Ściąg, p. Ściągnó.

Ściągać śrubami, przymocowywać śrubami; n. zuschrauben, Schrauben anziehen; r. скрѣплять, стягивать болтами, сболтить, завинтить; f. fermer à vis, visser, serrer à vis; a. to screw-to, to screw-up.

Ściągacz, p. Opaska.

— **resorowy**, p. Skówka resorowa.

Ściek, koryto, (rob. wod.); n. Gerinne, Abzugskanal; r. каналъ, ровъ; f. chenal, écheno, rigole; a. gutter, channel.

— **linia ścieku**, (rob. wod.); n. Thalweg, Rinnsal, Stromrinne; r. тальвергъ; f. passe de fleuve; a. water course; szereg najniższych punktów doliny, ku któremu wody po stokach spływają.

Ścieńczenie żelaza, pociąganie (kucie na skos), (kow.); n. Strecken, Ausdehnen; r. оттягиваніе желѣза; f. amincement ébauchage, allonger; a. roughing, to stretch.

Ścieranie się szyn, (utrż. kol.); n. Abschleifen der Schienen, Schienenabnützung; r. стираніе, изнашивание рѣльсовъ; f. usure des rails.

Ścieżka, (bud. kol.); n. Pfad; r. дорожка; f. sentier; a. path; wązka droga wyłącznie dla pieszych.

— **na poboczu nasypu**; n. Fussgängerbankett; r. тропинка на бѣрмѣ насыпи; f. trottoir; a. banquet, side-bank.

Ściąganie, ściąg, (bud. most.); n. Zugstange; r. тяга, стяжка; f. tendon, tirant; a. strain; krzyżulec wystawiony na rozciąganie.

Ścinanie, przesuwanie, (mech.); n. Abscheeren; r. скальваніе, сдвигъ срѣзываніе; f. cisaillement; a. sheering.

Ściskacz, śruba stolarska, zwora, (cwinoga), (stol.); n. Zwingschraube; r. струбцинка, скоба; f. tendeur; a. coupling-screw, śruba stolarska drewniana.

Ściskanie, ściśnienie, ściśliwość, (fiz.); n. Zusammendrückbarkeit; r. сжати́е, сжимаемость; f. compressibilité, compression; a. compressibility, compression; własność, w skutek której objętość ciała może być zmniejszona.

- Ściskanie pary w cylindrze, kompressya**, (fiz.); n. *Zusammenpressung, Compression des Dampfes*; r. сжатіе пара въ цилиндрѣ; f. *compression de la vapeur*; a. *compression*.
- Ścisliwość**; n. *Einschliessbarkeit, Zusammenhaltbarkeit*; r. сжимаемость; f. *coercibilité*; a. *coercibility*.
- Ślad**, p. Trasa. [bility.
- Ślepota na barwy**, p. Daltonizm.
- Ślizgacz krzyżulca**, p. Sanki woznika.
- Ślizganie**, (bud. mach.); n. *Gleiten*; r. скользяніе, скольженіе; f. *glissement*; a. *sliding*.
- Ślizganie się kół (boksowanie)**; n. *Schleifen der Räder*; r. буксированіе, боксованіе колѣсъ; f. *glissement des roues*.
- Ślusarka, robota ślusarska, (ślus.)**; n. *Schlosserarbeit*; r. слесарная работа; f. *serrurerie*; a. *lock-smith's art*.
- Ślusarnia**; n. *Schlosserwerkstätte*; r. слесарная; f. *serrurerie*; a. *lock-smith's-shop*.
- Ślusarstwo**; n. *Schlosserhandwerk*; r. слесарное ремесло; f. *serrurerie*; a. *lock-smith's art*.
- Ślusarz**; n. *Schlosser*; r. слесарь; f. *serrurier*; a. *lock-smith*.
- Śmiga**, p. Ukośnica.
- Śniegowczyk, płużek u parowozu**; n. *Pflugcharre*; r. снѣговій плугъ.
- Śniegowiec**, p. Pług kolejowy.
- Średnica, (geom.)**; n. *Durchmesser*; r. діаметръ; f. *diamètre*; a. *diameter*.
- **wewnętrzna, (bud. mach.)**; n. *innerer Durchmesser*; r. внутрѣнный діаметръ; f. *diamètre intérieur*.
- **zewnątrzna, (bud. mach.)**; n. *äusserer Durchmesser*; r. наружный діаметръ; f. *diamètre extérieur*.
- Średnic, (bud.)**; n. *Riegel, Riegelband, Querholz*; r. перекладина, поперечина, распорка, подстрѣлина; f. *épart, entretoise*; a. *cross-bar, rail*; belka poprzeczna między słupami ściany pruskiej.
- Środek**; n. *Mittelpunkt*; r. центръ; f. i a. *centre*.
- **ciężkości, (mech.)**; n. *Schwerpunkt, Mittelpunkt der Schwere*; r. центръ тяжести; f. *centre de gravité*; a. *centre of gravity*.
- **ciśnienia**; n. *Mittelpunkt des Druckes, Druckpunkt*; r. центръ да-
- влѣнія; f. *centre de pression, de poussée*; a. *centre of pressure*.
- Środek obrotu**; n. *Mittelpunkt der Drehung, Drehungspunkt*; r. центръ вращенія; f. *centre de rotation*; a. *centre of rotation*.
- **przyciągania**; n. *Attractionscentrum*; r. центръ притяженія; f. *centre d'attraction, centre de gravitation*; a. *centre of attraction, of gravitation*.
- **sił równoległych**; n. *Mittelpunkt eines Systems paralleler Kräfte, Angriffspunkt der Mittelkraft*; r. центръ параллельныхъ силъ; f. *centre des forces parallèles*; a. *centre of parallel forces*.
- **wahania**; n. *Mittelpunkt der Schwingung, Schwingungs-Mittelpunkt*; f. центръ качанія; f. *centre d'oscillation*; a. *centre of oscilation*.
- **uderzenia**; n. *Mittelpunkt des Stosses, Percussionscentrum, Stosspunkt*; r. центръ удара; f. *centre de percussion*; a. *centre of percussion*.
- Środki bezpieczeństwa, (ruch kol.)**; n. *Sicherheitsvorkehrungen*; r. предохранительныя мѣры; f. *les dispositions de sureté*; wszelkie zarządzenia i przepisy, celem bezpieczeństwa ruchu.
- **przewozowe, środki komunikacyjne**; n. *Communicationsmittel*; r. перевозочныя средства; f. *moyens de transport*; a. *railway-plant*; przedmioty i przyrządy służące do przeprowadzenia ruchu kolejowego.
- Śruba, śrubka, (bud. mach.)**; n. *Schraube*; r. винтъ, болтикъ; f. *vis*; a. *screw*.
- **bez końca, (bud. mach.)**; n. *Schraube ohne Ende, Schnecke*; r. безконечный винтъ, червякъ; f. *vis sans fin*; a. *endless screw, perpetual screw*; stała, ząbiająca się z kołem.
- **bez mutry, śruba bez nagłówka**; n. *Kopfschraube*; r. болтъ (безъ гайки); dla której mutrą jest materiał.
- **drzewna**; n. *Holzschraube*; r. деревяный винтъ, шурупъ; f. *verrine, vis à bois*; a. *wood-screw*; do wkręcania w drzewo.
- **hamulcowa, klinica, wrzeczono ha-**

- mulca**, (wóz); n. *Bremsspindel*; r. тормазной винтъ; f. *vis de frein*, *tige à vis de frein*; a. *brake-screw*; naciąga matę hamulcową.
- Śruba klinowa**, śruba z klinem, (wóz); n. *Keilschraube*, *Splintbolzen*; r. болтъ съ чекіою; f. *boulon à clavette*; a. *eye-bolt, eye-bolt and key, cotter-bolt*; miejsce głowy zastępuje klin.
- **kotwiowa**, śruba z kotwią; n. *Ankerschraube*; r. якорный болтъ; z głową podłużną, wpuszczona od strony matry.
- **kragłogłowa**, śruba z główką okrągłą; n. *rundköpfige Schraube*, *Schraube mit rundem Kopf*; r. болтъ съ круглою головкою; f. *boulon à tête ronde ou à champagne*; a. *round-headed bolt*.
- **lewa**; n. *linksgängige Schraube*; r. винтъ съ лѣвою рѣзбю; f. *vis fileté à gauche*; a. *left-handed-screw*; o gwincie lewym.
- **łącznikowa**, (wóz); n. *Verbindungsbolzen*; r. стяжной, соединительный винтъ; f. *boulon d'assemblage*; a. *holding-bolt*.
- **łubkowa do szyn**, p. Sworzeń łubkowy.
- **maźnicy**, śruba oprawy łożyska, (wóz); n. *Lagergehäuse-Schraube*, *Lagerschraube*; r. болтъ смазочной корѳки; f. *boulon de boîte à l'huile*; łączy spód z wierzchem oprawy łożyska.
- **nacięta**; n. *Steinschraube*, *Klauen-schraube*; r. болтъ съ насѣчкой; o głowie kształtu ostrosłupa ściętego, o krawędziach naciętych.
- **nalewna**, oliwiarki, maźnicy, (wóz); n. *Lagerschmieröffnungsschraube*, *Verschluss-schraube der Schmieröffnung*; r. болтъ для крышки маслянки; f. *vis du couvercle de la boîte à l'huile*.
- **naciskowa**, p. Martwica.
- **płaskogłowa**, śruba z główką płaską; n. *flachköpfige Schraube*, *Schraube mit flachem Kopf*; r. плоскоголовный, съ плоскою головкою болтъ; f. *vis à tête applatie*; a. *flat-headed screw*.
- **pochwy zderzakowej** (buforowej), (wóz); n. *Bufferhülsen-Befestigungsschraube*; r. стяжной болтъ буферной гильзы; f. *boulon de boisseau de tampon*; przymocowuje pochwę zderzakową do belki czołowej (odbojni).
- Śruba podwójna**, (ślus.); n. *Doppelschraube*; r. двойной винтъ; f. *vis à deux filets, vis à double pas*; a. *double thread screw*.
- **poruszająca**, śruba transmisyjna, (bud. mach.); n. *Bewegungsschraube*; r. движущий болтъ, передаточный болтъ; służąca do przenoszenia ruchu.
- **prawa**, n. *rechtsgängige Schraube*; r. винтъ съ правою рѣзбю; f. *vis fileté à droite*; a. *right-handed screw*; o gwincie prawym.
- **przytwierdzająca**, (bud. mach.); n. *Befestigungsschraube*; r. укрѣпляющий болтъ; służąca do łączenia części machin.
- **resorowa**, (wóz); n. *Federschraube*; r. ресорный болтъ; f. *boulon du ressort*; a. *spring-screw*.
- **skrzydlata**; n. *Flügel-schraube*; r. винтъ съ крылатою головкою; f. *vis ailée*; a. *thumb-screw*.
- **sprzęgła**, śruba sprzęgowa, wrzeciono sprzęgowe, (parw., wóz.); n. *Kuppelungsbolzen*; r. сцепной болтъ, сочленяющий, сопрягающий болтъ; f. *boulon d'attelage*; a. *drag-bolt, draw-bolt*.
- **stolarska**, p. Ścisakacz.
- **teowa**, (wóz); n. *T-Bolzen*; r. тавровый болтъ; f. *boulon à T*; a. *T-bolt*.
- **umacniająca**; n. *Laschenbolzen*; r. скрепной болтъ; f. *boulon d'éclissage*; a. *fish-bolt*.
- **z główką kwadratową**, czworokątną, czworograniastą; n. *Bolzen mit viereckigem Kopf*; r. болтъ съ квадратною головкою, съ четырехгранною головкою; f. *boulon à tête carré*; a. *square-headed bolt*.
- **z główką sześcienną**, (wóz); n. *Bolzen mit sechseitig verschnittenem Kopf*; r. болтъ съ шестигранною головкою; f. *boulon à tête de diamant*; a. *diamond-headed bolt*.
- **z główką wpuszczoną**; n. *Bolzen mit versenktem Kopf*; r. болтъ съ утопленною головкою; f. *vis à tête noyée, fraisée encastrée*; a. *countersunk-headed screw*.

- Śruba z gwintem i naśrubkiem (mutrą); n.** *Schraubbolzen mit Mutter*; r. болтъ съ винтовѣю нарѣзкою и гайкою; f. *boulon à écrou*; a. *bolt and nut*.
- **z gwintem kwadratowym; n.** *flachgängige Schraube*; r. винтъ съ квадратною нарѣзкою; f. *vis à filet rectangulaire*.
- **z gwintem trójkątnym; n.** *scharf-gängige Schraube*; r. винтъ съ трьугольною нарѣзкою; f. *vis à filet triangulaire*.
- Śrubczyk, p.** Odkrętek.
- Śrubel, p.** Nasiiek.
- Śrubokręt, p.** Odkrętek.
- Śrubowiec, p.** Świder centralny.
- Śrubownica, p.** Gwinciarka.
- Śrubsztak, p.** Imadło.
- **ręczny, n.** Imadélko.
- Świadectwo celne, (ruch kol.); n.** *Certificat, Bescheinigung, Zollschein, Zollfreischein*; r. таможенное свидѣтельство, таможенный видъ; f. *certificat de douane*; a. *certificate, attest*.
- Światło; n.** *Licht*; r. свѣтъ; f. *lumière*; a. *light*.
- (inż. i bud.); n. *Lichtraum*; r. пролѣтъ, просвѣтъ; f. *espace ouverte*; a. *open space*: powierzchnia otworu.
- **górne, ponadświetlnia, (bud.); n.** *Oberlicht, Oberlichtfenster*; r. фрамуга; f. *jour d'en haut, fenêtre au haut d'une porte*; a. *skylight*; okno nad drzwiami.
- **ładunku, nakładu, przekrój ładunkowy, zarys wagonu, (ruch kol.); n.** *Normalladeprofil, Ladeprofil*; r. профиль нарузки, габаритъ, нормальная грузочная профіль, грузочный шаблѣнь; f. *gabarit de chargement*; a. *gauge of open goods-carriages*; powierzchnia przekroju, po za którą ładunek otwartych wozów nie powinien wystawać.
- **przejazdu, (ruch i bud. kol.); n.** *lichtes Durchfahrtsprofil, Lichtraumprofil*; r. пробѣздный шаблѣнь; f. *gabarit de passage*; powierzchnia przekroju prostopadłego do toru, w której pociąg nie powinien napotkać żadnej przeszkody.
- **sklepienia, (bud.); n.** *Bogenlicht, Lichtraum unter einem Bogen*; r. просвѣтъ арки; f. *arche, vide d'un arc*; a. *day under an arch*.

- Światło Volty, światło płomienne, łukowe, (elekt.); n.** *Bogenlicht*; r. вольтовъ свѣтъ; f. *lumière à l'arc voltaïque*; elektryczne, gdy oba węgle nie stykają się z sobą.
- **żarowe, (elekt.); n.** *Glühlicht*; r. раскалённый до-бѣла свѣтъ; f. *lumière par l'incandescence*; światło elektryczne o żarzącym się pręciku węgla.
- **żarowe płomienne, (elekt.); n.** *Licht des unvollständigen Contactes*; r. яркій свѣтъ; f. *lumière à contact imparfait*; jakie wywołuje prąd elektryczny między słabo stykającymi się węglami.
- Świder, świderok, wiertak, (narz.); n.** *Bohrer, Reibahle*; r. сверло, напарь, буравъ, буравчикъ, буравокъ; f. *foret, perceur, alésoir, écarissoir, broche*; a. *borer, broach, auger, boring-bit, opening-bit, rimer*.
- **angielski, amerykański; n.** *englischer Bohrer, Gewindbohrer, Schraubenbohrer*; r. американское напарь; f. *tarière en spirale, t. anglaise*; a. *screwauger, taper-tap, twisted-auger*.
- **centralny, śrubowiec, (stol.); n.** *Centrumbohrer*; r. центровое напарь; f. *mèche à mouche*; a. *center-bit*.
- **ciesielski, drzewny; n.** *Holzbohrer, Zimmermannsbohrer*; r. плѣтничный буравъ; f. *tarière, évidoire, ogre, foret à bois, de charpentier*; a. *auger, wimble, gimblet*; do wiercenia dziur w drzewie.
- **czworograniasty; n.** *viereckiger, vierflügiger Bohrer*; r. чьтырегранный долотчатый буръ; f. *bonnet carré*; a. *rimer*.
- **czworokątny, wiertak czworokątny; n.** *viereckige Reibahle*; r. чьтыреугольное сверло; f. *alésoir carré*; a. *four-square broach*.
- **kalibrowy; n.** *Schlichtbohrer, Kaliberbohrer*; r. красное окончательное сверло, зенковалка; f. *alésoir, polissoir*; a. *polisher, polishing bit*.
- **korbowy, wiertak, drylownik, dreloownik; n.** *Bauchbohrer, Reibahle, Raumahle, Reibbohrer, Ausreiber*; r. коловоротъ; f. *alésoir, écarissoir*; a. *broach, opening-bit, rimer*.

- Świder łyżkowy, łyżkowaty, łopień**; n. *Löffelbohrer*; r. ложкообразный, ложечный буравъ, ложкообразное напарье; f. *tarière à cuillère, foret-cuillère*; a. *shell-auger, spoon-auger*; z żelazem kształtu rynewki.
- **odśrodkowy, wierciśrodek**; n. *Centrumbohrer, Bohrschneide*; r. центроя перка, центрояе сверло; f. *brequin du drille*; a. *bore-bit*.
- **okrągły**; n. *Glättahle, Polirahle*; r. круглое сверло; f. *alésoir rond*; a. *round broach*.
- **półokrągły, wiertak półokrągły**; n. *halbrunde Reibahle*; r. полукруглое сверло; f. *alésoir demi-rond*; a. *half-round broach*.
- **rozsuwany, o ostrzu rozsuwanem**; n. *Universalbohrer*; r. раздвижное напарье, раздвижной буравъ.
- **sześciokątny, wiertak sześciokątny**; n. *sechseckige Reibahle*; r. шестояугольное сверло; f. *alésoir à six angles*; a. *six-square broach*.
- **ślimakowaty**; n. *Schneckenbohrer*; r. штирѣйскій, пѣмѣцкій ложкообразный буравъ, напарье; f. *tarière en hélice, à spirale*; a. *shell-auger*.
- **środkowy, środkowiec**; n. *Centralbohrer*; r. центрояе напарье, центрояой буравъ; f. *tarière centrale*; a. *centre-auger*.
- **śrubowy**; n. *Schraubenbohrer*; r. винтояе напарье, винтояой буравъ; f. *tarière à filet, tarière torse*; a. *screw-auger, twisted-auger*; z żelazem kształtów walca.
- **ziemny, sonda**; n. *Erdbohrer, Sonde, Visitireisen*; r. земляной буръ; f. *sonde à tarière*; a. *ground-auger*.
- **zwyczajny**; n. *gewöhnlicher Bohrer*; r. обыкновенное напарье; f. *alésoir ordinaire*.
- Świderek**; n. *Nagelbohrer, Frettbohrer; Frittbohrer*; r. буравчикъ, f. *vrrille*; a. *gimlet, wimble, gimblet*; ślimakoway малыхъ rozmiarów.
- Świdrować, p. Wiercić.**
- Świdrównik, wiertacz (borownik)**; n. *Bohrer*; r. сверлильщикъ; f. *foreur, ouvrier perceur*; a. *borer*; rzemieślnik zajęty wierceniem.
- Świeca, (matr.)**; n. *Kerze*; r. свѣча; f. *bougie*; a. *candle*.
- **parafinowa**; n. *Paraffinkerze*; r. парафиноя свѣча; f. *bougie de parafine*; a. *paraffine-candle*.
- **stearynowa**; n. *Stearinkerze*; r. стеариноя свѣча; f. *bougie stéarique*; a. *stearine-candle*.
- **woskowa**; n. *Wachskerze*; r. восковоя свѣча; f. *bougie de cire, cierge*; a. *wax-candle*.
- Świetliwo, (matr.)**; n. *Lichtstoff, Beleuchtungsmaterial*; r. свѣтильный материалъ; f. *matériel d'éclairage*; materiał służący do oświetlania.
- Świeżenie, fryszowanie, (żel.)**; n. *Frischen, Frischprozess*; (na stal) *Rohfrischen* (na żelazo), *Garfrischen*; r. кричной процессъ, передѣлка чугуна въ желѣзо; f. *affinage du fer fondu*; a. *fining, refining, finery process*; przerabianie surowca na żelazo kowne, czyli odweglanie surowca żelaza.
- **w ognisku, (odl.)**; n. *Herdfrischen*; r. передѣлка чугуна въ горнѣ; f. *refonte du têt*; a. *reducing of the litharge*.
- **w piecu płomienym, p. Pudlingowanie.**
- **w żarze**; n. *Glühfrischen*; r. раскаливанье до-бѣла.
- **sposobem Bessemera, p. Bessemer**.
- Świniarka, p. Wóz.** [rowanie.
- Świstawka, p. Gwizdawka.**

T.

- Tablica**; n. *Tafel, Tabelle, Register*; r. таблица, реѣстръ; f. *table, registre, feuille, plaque*; a. *table, register*.
- **kapitelu, głowicy (arch.)**; n. *Deckplatte eines Capitāls, Abakus*; r. абѣка, капительная доска, плита, плинть; f. *abaque, tailloir*; a. *abacus*.
- Tablica łuków toru kolejowego, (b. kol.)**; n. *Curve Tafel*; r. таблица кривыхъ путей; f. *tableau des courbes*; a. *curve-table*.
- **obciążen, p. Wykaz obciążen.**
- **ogłoszeń, n. Kundmachungstafel**; n. таблица объявлений; f. *tableau d'avis*; a. *notice*.
- **ruchu pociągów, p. Rozkład jazdy.**

Tabliczka próby kotła, wskazująca datę ostatniej próby, (parw.); n. *Tafel der Kesselprobe*; г. клейдіо, дбщечка, указывающая время послбднего испытанія котла.

Tabor kolejowy, (środkі przewozowe); n. *Betriebsmittel, Rollmaterial, Fahrbetriebsmittel, Eisenbahn-Fahrbetriebsmittel*; г. желвзнодо-рбжнй подвижнй составъ; f. *matériel roulant, matériel d'exploitation*; a. *rollings-stock*; wszelkie przedmioty wchodzace w sklad pociągów kolejowych, jako to: parowozu, tendry, wozy, powozy, przyrządy nakładowe, pociągowe itd.

— **parowozów, tabor lokomotyw; n. *Locomotivpark*; г. паровбзнй подвижнй составъ; f. *matériel de traction*; zbiór parowozów i tendrów.**

— **wozów; n. *Wagenpark*; f. *matériel roulant*; a. *rolling-stock*; zbiór wozów.**

— **zbiegły, wozy zbiegły, (ruch kol.); n. *Entlaufen der Wagen*; г. сбъжавшій подвижнй составъ; f. *échappement de wagons*; odbiezenie wozów, parowozów.**

Tachometr, p. Prędkomierz.

Tachygraf; n. *Tachygraph*; г. тахи-графъ; f. *tachygraphe*; a. *tachygraph*; przyrząd do mechanicznego kontrolowania biegu pociągów.

Taczka, taczki, taki, (bud. kol.); n. *Schubkarren, Laufkarren, Scheibtruhen*; г. тачка, ручная телбжка; f. *brouette*; a. *wheel-barrow*.

Taczki dwukołowe, dwukole, dwukółtek; (ruch kol.); n. *Getreiderollwagen*; г. двуколбсная тачка, двуколбсная телбжка; f. *diable à marchandises*; a. *truck*; o dwóch kółkach bez skrzyni, do przewozu worków ze zbożem.

Talerz buforowy, p. Tarcza tłoczka zderzakowego.

Talk, słoniniec, łojek; n. *Talk, Fettstein, Speckstein*; г. талькъ, тальковый сланецъ; f. i a. *talc*.

Tama, gać, grobla, (rob. wod.); n. *Buhne, Damm, Deich, Einbau*; г. дбмба, запруда, полужапруда; f. *digue, épis, crèche, éperon*; a. *groin, dam, dike, warf*; budowa wodna dla skierowania nurtu rzeki.

Tama chwytna, czerpnicza, kierunkowa; n. *Schöpfbuhne*; г. стресотвбдная дбмба; skierowana pod wodę chwytająca i odprowadza go w inny kierunek.

— **kobylicowa; n. *Bockbuhne*; г. козлообразная дбмба; krótka od brzegu idąca tama, z użyciem kobylic.**

— **namalająca, odsypiskowa; n. *Fangbuhne, Anlandungsbuhne*; г. дбмба способствующая образованию наносовъ; powstrzymująca niesiony namul i tworząca odsypisko.**

— **ochronna; n. *Schutzbuhne*; г. предохранительная, охранная дбмба; dla ochrony brzegów.**

— **ochronna opaskowa, p. Opaska nadbrzeżna.**

— **odchylona (od nurtu), tama pochyła; n. *deklinante Buhne*; г. полузапруда, наклоненная подъ тупымъ угломъ; f. *épis declinant*; ukośna, skierowana z wodą.**

— **podłużna; n. *Parallelwerk, Parallelbuhne*; г. продбльная дбмба; f. *digue longitudinale*; o jednym skrzydle, idącym wzdłuż trasy z wodą.**

— **poprzeczna, główka faszynowa, (trawers); n. *Traverse, Querbuhne*; г. попербчная дбмба; uzupełniająca część tamy równoległej, w celu połączenia skrzydła z brzegiem.**

— **prostopadła (względem nurtu); n. *senkrechte Buhne, Spornbuhne*; г. перпендикулярная полужапруда; f. *épis normale*; skierowana prostopadle do linii oznaczającej trasę regulacyjną.**

— **przedziałowa, dzieląca, n. *Trennungsbuhne, Separationswerk*; г. водораздбльная дбмба; tama dla rozdziału wody.**

— **przychylona (do nurtu); n. *inklinante Buhne*; г. полузапруда наклоненная подъ острымъ угломъ; f. *épis inclinant*; ukośna, skierowana przeciw wodzie.**

— **skrzydłowa, odramię tamy; n. *Flügelwerk, Flügelbuhne*; г. отрбтки, крылья дбмбы; zakończone skrzydłem, skierowanem wzdłuż trasy.**

— **spędowa, wymulająca; n. *Treibbuhne*; г. размывная полужапруда; przez skierowanie nurtu usuwająca mielizny, odsypy i lawice.**

- Tama ukośna**; n. *schiefe Bühne*; г. наклонная дѣмба, наклонная запруда.
- **zaporowa**, (tama odgraniczająca, tama zamykająca ramie rzeki); n. *Sperrbühne*; г. запорная дѣмба; oddzielająca ramiona rzeki, przeznaczone na zamulenie.
- Tapety, obicie (wóz)**; n. *Tapeten; Papier Tapeten*; г. обій; f. *papier de tapisserie*; a. *paper-hanging, papering*; do oklejania ścian.
- Tapicer**; n. *Tapetzierer*; г. обійщикъ; f. *tendeur de papiers*; a. *paper-hanger*.
- Tapicerstwo**; n. *Tapetzierhandwerk*; г. обійщицье ремесло; f. *tapisserie, tenture de tapis*; a. *tapestry*.
- Tara**, p. Ciężar martwy.
- Taran, baran**; n. *Widder, Stösser, Stossheber*; г. таранъ; f. *bélier*; a. *ram*.
- **hydrauliczny**; n. *hydraulischer Widder, Stösser, Stossheber*; г. гидравлическій таранъ; f. *bélier hydraulique*; a. *water-ram, hydraulic-ram*.
- Taranek**, p. Baba ręczna.
- Tarcica, deska calówka**; n. *Brett*; г. доска; f. *planche*; a. *board, plank*; materyał tarty 2 do 5 cm. gruby a 15 do 30 cm. szeroki.
- Tarcie**, (mech.); n. *Reibung*; г. трѣние; f. *frottement, friction*; a. *friction, rubbing*; opór powstający przy ruchu jednego ciała po drugim.
- **bepośrednie**; n. *unmittelbare Reibung*; г. непосредственное трѣние; f. *frottement immédiat*; a. *immediate friction, friction without unguents*.
- **posuwiste**; n. *gleitende Reibung*; г. скользящее трѣние, трѣние при скользяніи; f. *frottement de glissement, résistance au glissement*; a. *sliding-friction, friction of sliding, sliding rubbing*; powstające przy posuwaniu się jednego ciała po drugim.
- **pośrednie**; n. *mittelbare Reibung*; г. посредственное трѣние; f. *frottement médiat*; a. *mediate friction, friction with unguents*.
- **potoczyste**; n. *rollende Reibung, walzende Reibung, Wälzungswiderstand*; г. катящаяся трѣние, трѣ-
- ние катящихся тѣлъ; f. *frottement de roulement, résistance au roulement*; a. *rolling friction, rolling resistance, friction of rolling*; powstające przy toczeniu się jednego ciała po drugim.
- Tarcza**; n. *Scheibe*; г. дискъ; f. *disque*; a. *disk*.
- **do zamku, do blachy zamkowej**, (ślus.); n. *Schlossblech, Deckplatte, Dille*; г. личинка замка, щекѣлды двернаго замка; f. *foncet, ford, couverture*; a. *cover, socket, nozzle*.
- **buforowa**, p. Tarcza tłuczka zderzakowego.
- **manometru**, p. Wskaźnica.
- **prętu spadkowego, łaty do poziomowania**, (mier.); n. *Nivellirscheibe*; г. подвижной кружокъ, значекъ въ нивелирной рейкѣ; f. *voyant ou plaque d'une mire*; a. *sliding-vane, level-lath*.
- **mimośrodowa**, p. Mimosród.
- **obrotowa**, p. Obrotnica.
- **sygnałowa**, (sygn.); n. *Signalscheibe*; г. сигнальный щитъ, дискъ, кругъ, дисковый сигналъ; f. *disque-signal*; a. *signal-disk*.
- **sygnałowa, blaszana**, (sygn.); n. *blecherne Signalscheibe*; г. жестяной сигнальный дискъ; f. *disque en fer blanc*.
- **sygnałowa na zderzaku**, (sygn.); n. *Bufferscheibe, Buffersignalscheibe*; г. бѣверный сигнальный дискъ; f. *disque de tampon, disque de buttoir*; a. *buffer-disk*.
- **sygnałowa nieruchoma**, (sygn.); n. *unbewegliche, fixe Signalscheibe*; г. неподвижный сигнальный щитъ.
- **sygnałowa obrotowa**; n. *Wendzscheibe*; г. поворотный сигнальный щитъ; f. *disque*.
- **sygnałowa, ostrzegowa**; n. *Distanzsignalscheibe*; г. сигнальный станціонный дискъ; f. *disque à distance, disque manoeuvré à distance pour couvrir la station*; a. *distance-disk*.
- **sygnałowa, plecionkowa**; n. *Signalscheibe von Korbgeflechte, geflochtene Signalscheibe*; г. сигнальный дискъ изъ плетѣнки; f. *disque en osier tressé*.
- **sygnałowa ręczna**; n. *Handsignal-*

- scheibe*; г. ручной дѣсковый сигналъ, ручной сигнальный дискъ, кругъ; f. *disque manoeuvré à la main*; a. *hand signal-disk*.
- Tarcza sygnałowa ruchoma**; n. *bewegliche Signalscheibe*; г. подвижной сигнальный щитъ.
- **sygnałowa samowrotna, samodziałająca**, (syn.); n. *selbstthätige Signalscheibe*; г. самодействующий сигнальный дискъ; f. *disque automoteur*; która po przejściu pociągu sama daje sygnał „stój“.
- **sygnałowa zatrzymująca**; n. *Haltescheibe*; г. остановочный сигнальный щитъ; f. *disque d'arrêt*; a. *stopping signal-disk*.
- **sygnałowa zwrotnicza (wskazująca zwrotnice)**; n. *Wechselscheibe*; г. стрѣлочный щитъ, сигнальный, переводный щитъ; f. *disque de branchement*; a. *switch-disk*.
- **tłuczka zderzakowego, talerz buforowy, tarcza buforowa, (wóz)**; n. *Bufferscheibe, Bufferteller*; г. буферная тарелка; f. *disque de tampon, champignon de plongeur*; a. *buffer-disk*.
- **talerz tłoka**, p. Краѣзок тлока.
- **tokarska (planszajba), (tok.)**; n. *Planscheibe*; г. планшайба, плѣскій патронъ; f. *plateau du tour*; a. *face-plate*.
- **zaprzęgowa**, p. Краѣзок zaprzęgowy.
- **zewnętrzna (do obsady buforowej)**, p. Краѣзок zewnętrzny.
- Targaniec**, p. Таśма okienna.
- Targowisko, targowica**; n. *Marktplatz, Markt*; г. рынокъ; f. *place du marché*; a. *market-place*; otwarte miejsce sprzedaży.
- Targownia, wiata, hala targowa, (bud.)**; n. *Markthalle*; г. базаръ; f. *halle au marché*; a. *market-hall*; obudowane miejsce do sprzedaży.
- Tarka, zacierka, (mur.)**; n. *Reibebrett, Reibstock*; г. терка; f. *aplanissoire*; a. *float*; deszczulka z rękojeścią do wygładzania wyprawy.
- Tarnik, (raszpla), napilnik, (ślus.)**; n. *Raspel*; г. рашпиль, терпугъ; f. *râpe*; a. *rasp*; narzędzie o powierzchni szorstkiej, wyrobionej kolczastem żelazkiem.
- Tarowanie**; n. *Tariren*; г. опредѣленіе тары; f. *tarage*.
- Tartak, (techn. mech.)**; n. *Sägemaschine, Schneidemaschine*; г. лѣсопилка; f. *machine à scie*; a. *saw-machine*.
- Tartak — (jako zakład)**, (techn. mech.); n. *Sägemühle, Schneidemühle*; г. лѣсопильный заводъ; f. *moulin à scie*; a. *saw-mill*.
- Taryfa, cennik przewozu, (taryf.)**; n. *Tarif*; г. тарифъ; f. i a. *tarif*.
- **bagażowa**, p. Taryfa tłumokowa.
- **bezpośrednia**; n. *directer Tarif*; г. тарифъ прямого сообщенія; f. *tarif direct*.
- **dla koni i bydła**; n. *Tarif für den Transport von Pferden, Vieh*; г. тарифъ для лошадей и скота; f. *tarif des chevaux, bestiaux*.
- **dla pojazdów, układ pojazdowego**; n. *Tarif für Fahrzeuge*; г. тарифъ для экипажей; f. *tarif des équipages*.
- **komunikacyi bezpośredniej (z drogą sąsiednią)**; n. *Nachbartarif*; г. тарифъ прямого сообщенія съ соседней дорогою; f. *tarif mixte, commun*.
- **konkurencyjna, zniżkowa**; n. *Concurrenztarif durch Unterbietung*; г. конкуренціонный тарифъ; f. *tarif de détournement*; cennik zniżony przewozu celem zwrócenia ruchu towarów z innych kolei na swoją.
- **miejscowa**; n. *Localtarif*; г. мѣстный тарифъ; f. *tarif intérieur*; a. *local tarif*.
- **międzynarodowa**; n. *internationaler Tarif*; г. международный тарифъ; f. *tarif international*; a. *international tarif*.
- **najniższa**; n. *Minimaltarif*; г. наименьшій, минимальный тарифъ; f. *tarif minimum*; a. *minimal-tarif*.
- **najwyższa**; n. *Maximaltarif*; г. наибышшій, максимальный тарифъ; f. *tarif maximum*; a. *maximal-tarif*.
- **objętościowa, przestrzeniowa**; n. *Raumtarif*; г. тарифъ по объѣму; f. *tarif au volume*.
- **ogólna**; n. *allgemeiner Tarif*; г. общій тарифъ; f. *tarif général*; a. *general tarif*.
- **osobowa, cennik jazdy**; n. *Persontarif, Fahrpreistabelle*; г. пас-

- sажирскій тарифъ; f. *bâreme des prix de transport*.
- Taryfa ponownej wysyłki;** n. *Tarif für Weiterversendung*; r. тарифъ по вторичной высылкѣ, переотправкѣ; f. *tarif de reexpedition*; dla towarów idących bez przerwy dalej.
- **przesyłek pospiesznych;** n. *Eilgut-tarif*; r. тарифъ для посылокъ большой скорости; f. *tarif des marchandises à grande vitesse*.
- **przewozu przejętego, przechodowego, taryfa bezpośrednia, cennik przewozu przejętego;** n. *Transito-Tarif, Tarif für den Durchgangsverkehr*; r. тарифъ прямого сообщения; f. *tarif de transit*; dla towarów przejętych od sąsiedniej kolei celem dalszego przewozu.
- **przewozu;** n. *Importtarif, Einfuhrtarif*; r. ввозный тарифъ; f. *tarif d'importation*; dla towarów wprowadzanych do kraju.
- **różniczkowa;** n. *Differentialtarif, Distanztarif*; r. дифференціальны тарифъ; f. *tarif différentiel, tarif à base différentielle, tarif à la distance*; w której cena zasadnicza maleje w miarę zwiększającej się odległości przewozu.
- **sąsiedzka w ruchu wzajemnym;** n. *Nachbartarif*.
- **szczegółowa, poszczególna;** n. *Specialtarif*; r. подробиный тарифъ, спеціальны тарифъ; f. *tarif spécial*; a. *special tarif*; dla niektórych towarów (zwykle tańsza).
- **tlumokowa, bagażowa, rakunkowa;** n. *Gepäcktarif*; r. багажный тарифъ; f. *tarif des bagages*; a. *luggage-tarif*.
- **towarowa, cennik przewozu towarów;** n. *Gütertarif, Frachttarif*; r. товарный тарифъ; f. *tarif des marchandises à petite vitesse*; zawierająca zestawienie należytości za przewóz.
- **wyjątkowa;** a. *Ausnahmestarif*; r. исключительный тарифъ; f. *tarif exceptionnel*.
- **uwzględniająca;** n. *Particulartarif, Begünstigungstarif*; r. спеціальны тарифъ; f. *tarif de faveur*; tylko dla pojedynczych nadawców towaru.
- **wywozu;** n. *Exporttarif, Tarif für Exportverkehr*; r. вывозной тарифъ; f. *tarif d'exportation*; a. *tarif for export*.
- Taryfa zamorska;** n. *überseeischer Tarif*; r. заморскій тарифъ; f. *tarif transatlantique*.
- **zastosowana;** n. *angewandter Tarif*; r. применённый тарифъ; f. *tarif appliqué*.
- **zniżona;** n. *ermässiger Tarif*; r. уменьшённый, понижённый тарифъ; f. *tarif de réduit*; a. *reduced tarif*.
- **związkowa;** n. *Verbandstarif*; r. союзный тарифъ; f. *tarif commun, tarif conventionnel*.
- Taryfowość** p. Umiejętność taryfowania.
- (taryf.); n. *Tarifwesen*; f. *tarifs*; wszelkie sprawy odnoszące się do cennika.
- Taryfowanie** (taryf.); n. *Tarifiren*; r. тарификація; f. *taxer*; obliczenie należytości za przewóz towarów.
- Tasak** (narz.); n. *Bindmesser, Fashinenmesser, Pionirsäbel*; r. топоръ; f. *couperet*, a. *chopper*; ostrze jednostronnie ścięte.
- Tasiemka;** n. *Bändchen*; r. тесьмка; f. *bandelette*; a. *bandelet*.
- Taster**, p. Cyrkiel kabłąkowy.
- **Morségo**, p. Klucz Morségo.
- Taśma;** n. *Band*; r. тесьма, полоса, лента; f. *bande*; a. *band*.
- p. Miara zwijana.
- **Morsego** (papierowa), pasek Morsego, (tel.); n. *Telegrafenstreifen*; r. лента; f. *bande de papier*.
- **okienna, targaniec, (wóz);** n. *Fensterzug, Fensterzugriemen, Zugborde*; r. оконная тесьма, оконный ремень; f. *tirant d'une glace*; do wysuwania szyb w powozie.
- **piły** (narz.); n. *Sägeblatt, Band der Säge*; r. полотнище пилы, стальной листъ пилы, полотёнце пилы; f. *Tame de scie*; a. *sawblad, web of a saw*.
- **resorowa**, p. Pas sprężyny.
- **wytworna, galon** (matr.); n. *Borde*; r. бортъ, тесьма, басонъ, галунъ; f. *galon*; a. *border, galloon, lace*; wstęga gruba, wzorzysta, najczęściej lita.
- Technik;** n. *Techniker*; r. техникъ; f. *technique*; a. *engineer*.
- Technolog;** n. *Technolog*; r. технологъ; f. *technologiste*; a. *technologist*.

- Technologia**; n. *Technologie, Gewerbskunde*; r. технологія, промисловѣдѣніе; f. *technologie*; a. *technology*.
- Tektura**, (matr.); *Pappe, Pappendeckel*; r. картонная бумага, толь, картонъ, папка; f. *carton*; a. *pasteboard*.
- *dachowa, ogniotrwała*, (matr.); n. *Dachpappe, Steinpappe*; r. кровельный огнеупорный картонъ, толь; f. *carton incombustible pour toiture*; a. *carton pierre for roofing*.
- *smółowcowa*; n. *asphaltirte Dachpappe*; r. асфальтовый толь.
- Telefon**, (elekt.); n. *Telephon, Fernsprecher*; r. телефонъ; f. *téléphone*; a. *telephone*; przyrząd do przesyłania głosu za pomocą elektryczności.
- Telegraf**, (tel.); n. *Telegraph*; r. телеграфъ; f. *télégraphe*; a. *telegraph*; przyrząd do przenoszenia znaków za pomocą elektryczności.
- *drukujący, aparat, przyrząd drukujący*; n. *Drucktelegraph, Typenapparat*; r. печатающий телеграфный аппаратъ; f. *appareil imprimeur*; a. *printing telegraph, typewriter*.
- *Morse'go*; n. *Morse'scher Telegraph*; r. телеграфъ Морза; f. *télégraphe de Morse*; a. *Morse-telegraph*.
- *optyczny, powietrzny*, (sygn.); n. *optischer Telegraph, Lufttelegraph, Signaltelegraph*; r. оптический, воздушный телеграфъ; f. *télégraphe optique, aérien*; a. *signal, aerial-telegraph*.
- *piszący*, (tel.); n. *schreibender Telegraph*; r. пишущий телеграфъ.
- *podwodny*; n. *unterseeischer Telegraph*; r. подводный телеграфъ; f. *télégraphe sousmarin*; a. *submarine telegraph*.
- *przenośny*; n. *transportabler Telegraph, portativer Zugtelegraph*; r. переносный телеграфъ; f. *télégraphe transportable*; a. *portable telegraph*.
- *wskazówkowy*; n. *Zeigertelegraph*; r. указательный телеграфъ, телеграфъ со стрѣлкою; f. *télégraphe à aiguille*; a. *needle-telegraph*.
- Telegrafia**, (tel.); n. *Telegraphie, Telegraphenwesen*; r. телеграфія; f. *telegraphie*; a. *telegraphy*; pojęcie wszystkiego co się odnosi do widocznego przesyłania wiadomości za pomocą elektryczności.
- Telegrafista**, (tel.); n. *Telegraphenbeamte, Telegraphist*; r. телеграфистъ; f. *télégraphiste, télégraphier, employé des télégraphes*; a. *telegraph clerk, operator of a telegraph*; zajęty służbą telegraficzną.
- *starszy*; n. *Obertelegraphist*; r. старший телеграфистъ.
- Telegram**, депеша telegraficzna, (tel.); n. *Telegramm, telegraphische Depesche*; r. телеграмма, телеграфическая депеша; f. *télégramme, avis, dépêche télégraphique*; a. *telegraphic dispatch*; wiadomość udzielona telegrafem.
- Temperatura**, p. Ciepłota.
- Tender** (jaszczyk), (tend.); n. *Tender, Vorratswagen*; r. тендеръ; f. *tender, charriot d'approvisionnement*; a. *tender*; wóz na wodę i paliwo lokomotwy.
- *pełny, tender zaopatrzony*; n. *gefüllter, betriebsfähiger, ausgerüsteter Tender*; r. полный, груженый тендеръ; f. *tender chargé*; a. *charged tender*.
- Tendrowka**, p. Parowóz tendrowy.
- Teodolit**, (mier.); n. *Theodolit*; r. теодолитъ; f. *théodolite*; a. *theodolite*.
- Terca**, (geom.); n. *Terze*; r. терція; f. *tierce*; a. *sixtieth part of a second*; miara łuku, wynosząca
- Termin**, p. Okres. [$\frac{1}{8}$ sekundy.
- *dostawy*, p. Czas dostawy.
- *wypłaty odsetek*, (kas.); u. *Zinsen termin*; r. срокъ платежа процентовъ; f. *époque de jouissance*.
- Terminator**, (techn. mech.); n. *Handwerkerlehrling*; r. ученикъ; f. *apprenti-ouvrier*; a. *apprentice, apronman*; kierujący się na rzemieślnika.
- Termobarometr**, (fiz.); n. *Thermobarometer*; r. термобарометръ; f. *thermobaromètre, hypsothermomètre*; a. *thermobarometer, hypsothermometer*.
- Termomanometr**, (fiz.); n. *Thermomanometer*; r. термоманометръ; f. *thermomanomètre*; a. *thermomanometer*.
- Termometr**, p. Ciepłomierz.

- Termoskop**, (fiz.); n. *Thermoskop*, *Wärmezeiger*; r. термоско́пъ, теплоуказатель; f. *thermoscope*; a. *thermoscope*.
- Terpentyna**, (matr.); n. *Terpentin*; r. скипидаръ, терпентинъ; f. *térébenthine*; a. *turpentine*.
- Terrakota**, (matr.); n. *gebrannte Erde*, *Terracotta*; r. террако́тъ; f. *terre cuite*, *terra-cotta*; a. *baked clay*, *terracotta*.
- Tęgi**, p. Sztuywny.
- Teżnik**, **teżulec**, (bud. most.); n. *Versteifungsglied*; f. *pièce de renfort*; część składowa usztynwiająca konstrukcję.
- Tlen**, (ch.); n. *Sauerstoff*; r. кисло-родъ; f. *oxygène*; a. *oxygen*.
- Tlenek azotu**, (ch.); n. *Stickstoffoxyd*; r. азотная окись, окись азота; f. *oxyde azotique*; a. *nitric oxide*.
- **węgla**, (ch.); n. *Kohlenoxyd*, *Kohlensauerstoff*; r. окись углерода; f. *oxyde de carbone*; a. *carbonic oxyd*; połączenie chemiczne węgla z tlenem (kwasorodem).
- **żelaza**, (ch.); n. *Eisenoxyd*; r. окись желяза; f. *oxyde ferrique*; r. *ferric oxide*.
- Tłoczka do biletów**, (ruch kol.); n. *Composteur*, *Billets-Stempelapparat*; r. компютеръ; f. *composteur*, *presse à timbrer les billets*; przyrząd do wytłaczania znaków na biletach jazdy; maszynka do stemplowania biletów jazdy.
- do sprężyn, p. Próbiarka sprężynowa.
- Tłocznia**, **prasa**, (bud. mach.); n. *Presse*; r. прессъ; f. *presse*; a. *press*.
- wodna, **prasa hydrauliczna**; n. *hydraulische Presse*; r. гидравлический прессъ; f. *presse hydraulique*; a. *hydraulic press*, *waterpress*.
- Tłocznic hamulca**, p. Pręt naciskowy hamulca.
- Tłok**, (parw.); n. *Kolben*; r. поршень; f. i a. *piston*.
- **cylindra parowego**, (bud. mach.); n. *Dampfkolben*; r. поршень паровато цилиндра; f. *piston à vapeur*; a. *steam-piston*.
- **klapowy**, (bud. mach.); n. *durchbrochener Kolben*, *Ventilkolben*; r. сквозной поршень; f. *piston percé*, *piston perforé*; *foré*; a. *hollow-piston*, *perforated piston*.
- Tłok maszyny wodociągowej**, (bud. m.); n. *Treibkolben*; r. пырлядо водостоловой машины; f. *piston moteur d'une machine à colonne d'eau*; a. *loaden piston*.
- **pompy**; n. *Pumpenkolben*, *Mönchskolben*; r. поршень насоса; f. *piston de pompe*; a. *pump-piston*.
- **przebijarki**, **stempel**, **przetłok przebijarki**; n. *Drucker*, *Stempel oder Mönch der Lochmaschine*; r. пуносокъ, штемпель дыропробивательнаго станка; f. *poisson d'une machine à percer*; a. *punch of punching-machine*.
- Tłuczek zderzaka cylindrowy**, (wóz); n. *Bufferstösser*; r. буферный хонуть; f. *plongeur de tampon*; a. *buffer-rod*; w kształcie cylindra obejmujący sprężynę.
- **zderzaka o tarczy płaskiej**; n. *Bufferstange mit flacher Scheibe*; r. буферный стержень съ головкою тарелкою; f. *tige de tampon avec champignon plat*.
- **zderzaka o tarczy wypukłej**; n. *Bufferstange mit ovaler Scheibe*; r. буферный стержень съ выпуклою тарелкою; f. *tige de tampon avec champignon convexe*.
- Tłumok**, p. Pakunek.
- Tłumokowe**, p. Pakunkowe.
- Tłumokowy**, p. Posługacz.
- Tniak**, p. Dłuto.
- Tobół**, **tobółek**, **zawiniątko**, **bal**, **bela**, (ruch kol.); n. *Collo*, *Ballen*; r. мѣсто, тюк; f. *colis*; a. *collo*, *bale*.
- Toczak**, p. Toczydło.
- Toczna**, **toczna kołowa**, p. Powierzchnia biegowa.
- Toczydło**, **toczek**, **toczydełko**, **kamień szlifierny**; n. *Wetzstein*, *Schleifstein*; r. точйло, точйльный камѣнь, брусокъ; f. *meule*, *affiloir*, *pierre à aiguiser*, *p. à repasser*; a. *whetstone*; przyrząd do ostrzenia o kamieniu obracanym.
- **z korytem**; n. *Schleifstein mit Trog*.
- Tok**, **tok szynowy**, **ciąg toru szynowego**, **lewý lub prawý**, (bud. kol. žel.); n. *Strang*, *Schienenstrang*, *Schienenreihe rechte (linke)*; r. колей, рѣльсовая колея; f. *file de rails droite (gauche)*; a. *rail-cord*.

- Tok łuku**; n. *Curvenstrang*; г. колей кривой.
- **wewnętrzny**; n. *innerer Strang*; г. внутренняя колей.
- **zewnętrzny**; n. *äusserer Strang*; г. внешняя, наружная колей.
- Tokarnia**, (tok.); n. *Dreherei*; г. токарная мастерская; f. *atelier de tourneur*; a. *turners shop*; miejsce lub zakład wyrobów toczonech.
- Tokarka** (tokarnia); n. *Drehbank, Drechselbank*; г. токарный станокъ; f. *tour*; a. *lathe, turning-lathe*; maszyna do obtaczania przedmiotów, jej główne części są następujące: ława tokarni, koło pasowe, nastep czyli pedał, futro czyli obsada, wrzeciono (szpindel), punkt, przesuwnica, podstawek (support), wózek, skrzynia i wartel lub koło stopniowe albo szyszka.
- **do kruszcu**; n. *Metalldrehbank*; г. токарный станокъ для металла; f. *tour à crochet*; a. *lathe for turning metal*.
- **do obtaczania kół**; n. *Räderdrehbank*; г. токарный станокъ для обточки колёсъ.
- **do przedmiotów owalnych**; n. *Ovaldrehwerk*; г. токарный станокъ для обточки овальных предметовъ; f. *machine à ovale*; a. *oval-chuck, oval-lathe*.
- **posiągowa, mechaniczna**; n. *Maschinendrehbank*; г. самоточный токарный станокъ, самоточка; f. *tour à la mécanique*; a. *engine-lathe*.
- **posiągowa, nożna, pedałowa**; n. *Fussdrehbank*; г. ножной самоточный токарный станокъ; f. *tour au pied*; a. *foot-lathe*.
- **posiągowa z podstawkiem ręcznym**; n. *Cylinderdrehbank*; г. самоточный токарный станокъ съ ручнымъ суппортъмъ; f. *tour cylindrique, tour à chariot*; a. *slide-lathe*.
- **podwójna**; n. *Duplexdrehbank*; г. двойной токарный станокъ, токарный станокъ работающий одновременно двумя рѣзцами; f. *tour à double outil, tour à deux bourins*; a. *duplex-lathe*.
- **tarczowa**; n. *Scheibendrehbank, Plandrehbank*; г. дисковый токарный станокъ; f. *tour à plateau*; a. *surface-lathe*.
- Tokarstwo** (rzemiosło), (tok.); n. *Dreherei, Kunstdreherhandwerk*; г. токарное ремесло, искусство, дѣло; f. *art du tourneur, tabletterie*; a. *art of turning, toy-business*.
- Tokarz**; n. *Dreher, Drechsler*; г. токаръ; f. *tourneur*; a. *turner*; rzemieślnik.
- Tombak**, (stop miedzi z cynkiem); n. *Tombak, rothes Messing, Rothguss*; г. томпакъ, красная латунь; f. *tombac*; a. *tombac, red brass*.
- Tonna, beczka**; n. *Tonne*; г. тонна; f. *tonneau*; a. *ton*.
- **angielska**; n. *englische Tonne*; г. английская тонна; f. *tonneau anglais*; a. *englisch-ton*; = 1015 kilogram. = 66 pud. i 38,6 funt.
- **francuzka**; n. *französische Tonne*; г. французская тонна; f. *tonneau français*; a. *franc-ton*; = 1000 kilogram. = 61 pud. i 2 funt.
- Topienie w ogniu, pławienie**, (hut.); n. *Schmelzen*; г. плавка, плавление; f. *fondage, fusion*; a. *melting, smelting, fusion*.
- Topliwość** (topniistość); n. *Schmelzbarkeit*; г. плавкость; f. *fusibilité*; a. *fusibility*.
- Topliwy**; n. *schmelzbar*; г. плавкий; f. i a. *fusible*.
- Topnienie, tajanie**; n. *Schmelzen, Zer-schmelzen, Zerfliessen*; г. таение; f. *fusion*; a. *melling, fusion*.
- Topnik, przyprawa**, (hut.); n. *Zuschlag, Fluss, Flussmittel*; г. плавень, плавня, флюсъ; f. *flux, fondant, ajoutage*; a. *flux*; dodatek do rudy dla lepszego wytapiania surowca.
- Toporek, topór ręczny**, (cieś.); n. *Handbeil*; г. топорикъ, ручной топоръ; f. *hache à main*; a. *bench-axe*.
- **z młotkiem**, (stol.); n. *Tischlerhaue, Handbeil*; г. топорикъ съ молоткомъ; f. *hache à poing, hachereau, hacheron, hachon*; a. *hacket*.
- Toporzysko, stylisko, rękojeść toporu lub siekiery**, (narz.); n. *Stiel, Helm, Beilhelm*; г. топорщице, черенокъ; f. *manche d'une cognée, d'une hache*; a. *helve, shaft*.
- Topór, barda**, (stol.); n. *Beil, Axt*; г. топоръ; f. *hache, hacheron*; a.

- axe, hatchet*; narzędzie do ciosania o szerokim ostrzu.
- Topór ciesielski, zwyczajny**, (cieś.) ; n. *Zimmeraxt, Breitbeil, Dünnebeil, Zimmerbeil, Lenksbeil*; r. плотничий топоръ; f. *hache de charpentier, doloire épaule de mouton*; a. *carpenter's axe, chipe-axe, broad-axe*.
- **do podkładów**, (bud. kol.) ; n. *Dezel, Dyssel, Schwellenbeil*; r. топоръ для шпаль; f. *hache pour les traverses*; a. *adze*.
- **motykowaty**, p. Ciosak.
- **gęszny**, p. Toporek.
- Tor**, (bud. kol.) ; n. *Geleise, Schienengeleise*; r. путь, колея; f. *voie*; a. *permanent way*; część składowa nawierzchni, obejmująca szyny i podkłady.
- **boczny drogi żelaznej, bocznicza**; n. *Nebengeleise, Seitengeleise*; r. боковой путь желѣзной дороги; f. *ligne latérale, voie latérale*; a. *lateral line, side track, passing place*; w bok lub obok toru głównego.
- **drewniany, droga o torze drewnianym**; n. *Holzbahn*; r. деревянный путь; f. *chemin de bois, voie en bois*; a. *wooden railway*.
- **główny**; n. *Hauptgeleis, durchlaufendes Geleis, durchgehendes Geleis*; r. главный путь; f. *voie principale, voie directe dans une gare*; a. *main track, main line*.
- **graniczny**; n. *Grenzgeleise*; r. пограничный путь; f. *voie frontière*; na którym ustawiają wozy przechodzące na kolej sąsiednią.
- **ładowni**; n. *Rampengeleise, Verladerrampengeleise*; r. путь для нагрузки; f. *voie de quai*; leżący bezpośrednio przy ładowni.
- **łukowy lub w łuku**, (bud. kol.) ; n. *Kurvengeleise, Bogengeleis*; r. кривой путь; f. *voie courbe*.
- **nakładowy, ładunkowy, tor do ładowania**, (ruch kol.) ; n. *Ladengeleis*; r. нагрузочный путь; f. *voie de chargement*; na którym napelniają wozy.
- **odjazdowy**, (ruch kol.) ; n. *Abfahrtsgeleise*; r. отъѣздный путь; f. *voie de départ*; z którego pociągi odjeżdżają.
- **parowozniarni, ogrzewalni**; n. *Heiz-*
- hausgeleise*; r. паровозный путь; f. *voie de remise des locomotives*.
- Tor poziomy**; n. *horizontale Strecke, horizontales Geleise*; r. горизонтальная часть пути; f. *palier*; a. *horizontalway*.
- **przejazdowy**, (ruch kol.) ; n. *Durchfahrtsgeleise*; r. переѣздный путь; f. *voie destinée au passage des trains*; przeznaczony dla pociągów nie zatrzymujących się na stacyi.
- **przekładowy**; n. *Ueberladungsgeleis*; r. перегрузочный путь; f. *voie de transbordement, transchargement*; a. *way for overloading, way for overcharging*; na którym przeladowują towary z jednego wozu na drugi.
- **przemysłowy, fabryczny**; n. *Industriestriegeleise*; r. фабричная вѣтвь; f. *voie industriel, voie d'un particulier*; odgałęzienie kolei na otwartym szlaku, przy fabryce i t. p., na który pociągi wjeżdżają bezpośrednio.
- **przyjazdowy**; n. *Ankunftsgeleise, Abfahrtsgeleise*; r. приѣздный путь; f. *voie d'arrivée, voie de reception de trains*; na który wjeżdżają pociągi przybywające.
- **rdzenny, nawięźny**, (bud. kol.) ; n. *Muttergeleise, Stammgeleise*; r. основной путь; f. *voie maîtresse*; z którego wychodzą równoległe do do siebie inne tory.
- **rozdziałowy**, (ruch kol.) ; n. *Vertheilungsgeleise, Rangirgeleis, Ausrangirgeleis*; r. разѣздный путь; f. *voie de classement, voie de triage, voie de debranchement, voie d'évitement*; a. *turn-out-track, siding-way*.
- **stacyjny**; n. *Stationsgeleise, Bahnhofsgleise*; r. станціонный путь; f. *voie de la station, voie de la gare*; leżący w obrębie stacyi.
- **szlakowy, na linii**; n. *currentes Geleise, Streckengeleise, currente Strecke*; r. дорожный путь; f. *voie courrente*; a. *trac*; po za obrębem stacyi.
- **ślepy**; n. *Stockgeleise, Blindgeleise, Sturzgeleise*; r. слѣпой путь; f. *voie borgne, voie en cul-de-sac*; a. *dead siding*; połączony tylko w jednym końcu z torem sąsiednim.

- Tor warstatowy**; n. *Werkstättengeleise*; r. путь для мастерскихъ; f. *voie de remise des ateliers*; w obrębie warstatów lub do nich prowadzący.
- **węglarni**; n. *Kohlengleise*; r. угольный путь; f. *voie charbonnière*.
- **wjazdowy**; n. *Einfahrtsgeleise*; r. въездной путь; f. *voie d'entrée*.
- **wolny próżny, otwarty**; n. *freies Geleise*; r. свободный путь; f. *voie libre, voie absolument libre*; a. *line clear*.
- **wozowni**; n. *Wagenschuppengeleise*; r. вагонный путь, сарайный путь; f. *vois de remise des wagons*.
- **wyjazdowy**; n. *Ausfahrtsgeleise*; r. выездной путь; f. *voie de depart*.
- **wykładowy, do wyładowywania**; n. *Ab-ladegeleis, Entladegeleis*; r. разгрузочный путь; f. *voie de de-chargeement*; na którym wozy wy-próżniają.
- **zajęty, zastawiony**; n. *verstelltes Geleise*; r. занятый путь; f. *voie occupée*.
- **zapasowy, tor pogotowia**; n. *Bereit-schaftsgeleis, Aufstellungsgeleis, Nebengeleise, Seitengeleise*; r. запасный путь, побочный путь; f. *voie d'attente*; a. *side-track, passing-place*; na którym usta-wiają wozy przygotowane do po-ciągu.
- **zestawniczy, zestawowy**; n. *Formirungsgleise, Zugbildungsgeleise, Rangirgeleis*; r. путь для манёвровъ; f. *voie de formation des trains*.
- Tory zbieżne**, (bud. kol.); n. *Fächergeleis, convergirende Geleise*; r. сходящиеся подь острымъ угломъ пути; f. *voies convergantes, éventail de voies*; schodzące się pod kątem ostrym.
- Torf**, (matr.); n. *Torf*; r. торфъ; f. *tourbe*; a. *peat, turf*.
- **czerpakowy**; n. *Baggertorf*; r. черпанный торфъ; f. *tourbe pechée avec la drague*; a. *drag-turf*; wy-dobywany za pomocą czarпака.
- **darniowy**; n. *Rasentorf*; r. дернистый торфъ; f. *tourbe gazonneuse*; a. *turf-peat*.
- **prasowany**; n. *gepresster Torf, Press-torf*; r. прессованный торфъ; f. *tourbe challeton*; a. *pressed-peat*.
- Torf słoisty, liściowaty**; n. *Blätterturf, Papiertorf*; r. слойстый, листо-ватый торфъ; f. *tourbe feuilletée*; a. *lamellated peat*.
- **tłusty, smolisty**; n. *fetter Torf, Pechtorf*; r. жирный, смолистый торфъ; f. *tourbe limoneuse*; a. *black peat, bituminous peat*.
- **ziemny**; n. *Erdtorf*; r. землистый торфъ; f. *tourbe terreuse*; a. *earthy turf*.
- **żyłkowaty**; n. *Fasertorf*; r. жилковатый торфъ; f. *tourbe fibreuse*; a. *fibrous peat*.
- Torfciarz**; n. *Torfstecher, Torfgräber*; r. добыватель торфа; f. *tourbier*; a. *peat-digger, turf-pit-man*.
- Toromierz, prawidło do toru**, (bud. kol.); n. *Spurmass, Geleiselehre*; r. шпур-мась, шаблонъ разстоянія рель-совъ; f. *gabarit d'écartement de la voie, règle d'écartement des rails, calibre pour l'écart*; a. *rail-gauge*; narzędzie do mierzenia szerokości toru.
- Torowisko, plant drogi żelaznej, ko-rona nasypu lub wykopu**, (bud. kol.); n. *Bahnplanum, Planie, Plateau, Krone*; r. полотно (насыпи или выёмки); f. *plateau, plate-forme, assiette d'un chemin de fer*; a. *level-plane*.
- **stacyjne**; n. *Bahnhofsplanie*; r. станціонная площадь; f. *plate-forme d'une gare*.
- Torowy**, (b. k.); n. *Visirer, Schienenleger*; r. укладчикъ рельсовъ; f. *poseur, chef-piocheur*; a. *plate-layer*; przo-dujący robotom okolo budowy lub naprawy torów.
- Towar**; n. *Gut, Waare*; r. товаръ, грузъ, кладъ, f. *marchandise, article*; a. *good, piece*.
- **brakujący**, (ruch kol.); n. *abgän-giges Gut*; r. недостающий товаръ; f. *un manquant*.
- **словy, przesyłka слова**; n. *Zoll-gut*; r. пошлинный товаръ; f. *marchandise frappé de droits de douane*; przesyłka podlegająca ocleniu.
- **doładowany, dokład**, (ruch kol.); n. *Zuladung, Beiladung*; r. до-грузка, отправокъ; f. *complément de charge*.
- **kruchy**; n. *zerbrechliches Gut, zer-*

- brechliche Gegenstände*; r. ломкий товаръ; f. *objets fragiles, marchandise fragile*; a. *brittle*; przedmioty nieznoszące silniejszego uderzenia.
- Towar nadliczbowy**; n. *überzähliges Gut*; r. сверхчѣтный товаръ; f. *marchandise en trop*; znalezione przy nad wykazaną ilością.
- **niedoreczony, niedoreczalny**; n. *unbestellbares, unanbringliches Gut*; r. невручѣнный товаръ; f. *marchandise sans application*.
- **nieopakowany**; n. *loses Gut, lediges Gut*; r. товаръ безъ укупорки; f. *marchandise en vrac, colis présenté au transport sans emballage*.
- **nietrawny, towar psujący się**; n. *dem schnellen Verderben unterliegendes Gut*; r. подлежащійся порчѣ, испорчивающійся товаръ; f. *matières sujettes à une prompte détérioration*; podlegający przedkierowaniu zepsucia, przeważnie żywność, za którą przewozowe płaci się z góry.
- **odosobniony, (ruch kol.)**; n. *Güter, welche nicht mit anderen zusammenverladen werden dürfen*; r. товаръ требующій отдѣльной отправки; f. *articles non susceptibles d'être chargé avec d'autres*; którego nie można ładować razem z innymi przedmiotami.
- **pospieszny, za frachtem pospiesznym**; n. *Eilgut*; r. грузъ большой скорости; f. *marchandises de grande vitesse*; a. *dispatch-good*.
- **przestrzenny, przestronny, względnie lekki**; n. *sperriges, voluminöses Gut*; r. лёгковѣсный товаръ; f. *colli encombrente*; zabierający wiele miejsca w stosunku do swego ciężaru.
- **przewieziony, zawleczony**; n. *Verschlepptes Gut*; f. *marchandise dévoyée, fourvoyée*.
- **przyjmowany do przewozu warunkowo**; n. *bedingnißweise zum Transporte zugelassenes Gut*; r. товаръ перевозимый на особыя условія; f. *marchandise admise sous certaines conditions*; którego przewóz tylko warunkowo jest dozwolonym.
- **tobowy**; n. *Stückgut*; r. пошту- чный грузъ; f. *colis de détail, isole marchandises en balles*; a. *piece good*.
- Towar wstrzymany, towar z zastrzeżeniem wydaniem**; n. *vorenthalte (hinterzogene) Fracht*; r. задержанный грузъ; f. *port frustré*; gdy nadawca inaczej rozporządza przesyłką, lub gdy odbiorca popada w niewypłacalność.
- **wybrakowany**; n. *Brackwaare, Ramsch, Ramass*; r. бракъ; f. *marchandises de pacotille, marchandises de rebut*; a. *refuse goods*.
- **wybuchowy, wybuchający**; n. *explodirbarer Gegenstand*; r. взрывчатый товаръ; f. *matière fulminante, dangereuses, explosibles*; a. *priming-composition, goods explosive*; łatwo ulegający wybuchowi.
- **wykluczony, wyłączony od przewozu, (ruch kol.)**; n. *gefährliches, vom Transporte ausgeschlossenes Gut*; r. исключённый от перевозки грузъ, опасный грузъ; f. *matières dangereuses, marchandise exclue du transport*; niebezpieczny lub nienadający się do ładowania.
- **wywozowy**; n. *Exportgut*; r. вывозной товаръ; f. *marchandise d'exportation*; a. *export-good*; przeznaczony dla zagranicy.
- **zapalny**; n. *brennbarer Gegenstand*; r. воспламеняющійся товаръ; f. *matières inflammables*; ulegający łatwemu zapaleniu.
- **zbiorowy, wielki**; n. *Massengut*; r. большой тюкъ; f. *grosse marchandise*.
- **zwyczajny, za frachtem zwyczajnym**; n. *gewöhnliches Frachtgut*; r. грузъ малой скорости.
- Towary kolonialne, (ruch kol.)**; n. *Colonialwaaren, Droguen, Drogueriewaaren*; r. москотильныя издѣлія; f. *drogues*.
- Towarzystwo, stowarzyszenie**; n. *Genossenschaft, Genossenschaft*; r. товарищество, общество; f. *association, société*; a. *association, society*.
- **akcyjne, udziałowe**; n. *Actiengesellschaft*; r. акціонерное общество, товарищество на паяхъ; f. *société d'actionnaires-anonyme*; a. *action-society*.

- Towarzystwo kolejowe**; n. *Eisenbahngesellschaft*; r. железнодорожное общество; f. *société du chemin de fer*; a. *rail-way society*.
- Tracz (pilarz)**, (bud.); n. *Brettschneider*, *Schrotter*; r. пильщик; f. *sciur*; a. *sawyer*.
- Tragarz, posługacz**, (ruch kol.); n. *Träger*; r. носильщик, переносчик, тачечник; f. *porteur*, *bardeur*; a. *carrier*, a. *porter*.
- Tragi**, p. Nosze.
- Trajbowanie**, p. Wybijanie.
- Trakcyя, ciąg**, p. Woźnictwo.
- **podwójna, ciąg podwójny, jazda z przyprzęgiem**, (ruch kol.); n. *Beförderung mit Vorspann*; r. двойная тяга; f. *traction double*; a. *double traction*; przyłączenie do parowozu pociągu, drugiego parowozu.
- Trambowanie**, p. Ubijanie.
- Tramwaj**, p. Kolej żelazna konna.
- Transmisya**, p. Przewody ruchu.
- Trasa, ślad**, (bud. kol.); n. *Trasse*, *Trace*; r. направлѣніе, траса; f. *tracé*; a. *a line set out*; projektowana oś kolei lub drogi.
- Traser**; n. *Trassierer*, *Tracierer*; r. разметчик; f. *traceur*; a. *sketchman*, *trace-man*; inżynier trasujący czyli wytuкаjący.
- Trasować**, p. Wytuкаć.
- Trasowanie kolei**, p. Wytukanie kolei.
- Trawa morska, webło**, (wóz); n. *Seegras*; r. морская трава; f. *herbe maritime*; do wupychania siedzeń, poduszek, materaców.
- Trawers**, p. Tama poprzeczna.
- Trąba sygnałowa**, (sygn.); n. *Wächter-rufhorn*; r. сигнальная труба; f. *corn d'appel*, *cornet de signal*.
- Trąbka**; n. *Horn*; r. рожок; f. *cornet*; a. *trumpet*.
- **sygnałowa**, (sygn.); n. *Conducteur-Rufhorn*, *Signalhorn*; r. сигнальный рожок; f. *cornet de signal*.
- Triangulacyя**, (mier.); n. *Triangulation*, *Dreiecksvermessung*; r. триангуляція, тригонометрическая съёмка; f. *triangulation*; a. *triangulation*, *trigonometrical survey*.
- Trociny**, (cieś.); n. *Sägemehl*, *Sägespäne*; r. деревянные опилки, древесные опилки; f. *sciure*, *brande-scie*; a. *saw-dust*.
- Trójkąt**, (geom.); n. *Dreieck*; r. треугольник; f. i a. *triangle*.
- **rysowniczy, kątownik, ekierka**, (inż.); n. *Dreieck*; r. чертѣжный треугольник, чертѣжный угломер; f. *triangle*, *équerre*; a. *rule*, *square*, *triangle*.
- Trójkole, trójkółek**, p. Wózek.
- Trójnasób, potrójnie**; n. *dreifach*, *in tripplo*; r. втрое; f. *triple*.
- Trójnit**, jedlinka, oścień, (bud.); n. *Häringsgrätenverband*, *Fischgräthe*; r. кладка ствнъ въ обрешѣткѣ; f. *appareil en arête d'haring*; a. *herring bone*, *bonol*, *fischbone*; układ cegieł, desek i t. p. na wzór szpilek w jodłowej gałęzi. (Patr: podłoga w jedlinkę).
- Trójnóg**; n. *Dreifuss*; r. треножник; f. *trépied*; a. *trevet*, *triped*.
- (mier.); n. *Stativ des Messtisches*; r. штативъ, треножник; f. *trépied d'une planchette*; a. *stand of plane-table*, *trevet*.
- Trójrwab, tryglif**, (arch.); n. *Dreischlitz*, *Triglyph*; r. гладь, триглияфъ, троберѣзь; f. *cuisse*, *trygliphe*; a. *mews*, *triglyph*; два rowki trójkątne z ich połówkami, występujące na fryzach doryckich.
- **jedyny, monotryglif**; n. *Monotriglyph*; r. одиночный триглияфъ; umieszczony w środku małego międzysłupia.
- Trwałość materyałów (matr.)**; n. *Dauerhaftigkeit*; r. прочность материаловъ; f. *durabilité*, *résumé*; a. *stability*, *durability*.
- Trwanie poręki**, p. Okres poręki.
- Tryskawiec**, p. Strumień wtryskowy.
- Tryb, trybik**, p. Kółko zębate.
- Trybik dzwigarki (lewaru)**; n. *Nuss*; r. внутренняя шестеренка домкрата; f. *noix d'un eric*; a. *nut*.
- Trygonometryя**, (geom.); n. *Trigonometrie*; r. тригонометрія; f. *trigonometrie*; a. *trigonometry*.
- Trzcina**, (matr.); n. *Schilfrohr*; r. тростникъ; f. *roseau*, *arande*; a. *water-reed*.
- **cukrowa**; n. *Zuckerrohr*, *spanisches Rohr*; r. сахарный тростникъ; f. *canne à sucre*, *roseau à sucre*, *cannamelle*; a. *sugar-cane*.
- **do wyplatania**; n. *Sesselrohr*; r. трость для плетения.

- Trzciniał**, p. Gwoźdź sufitowy.
- Trzepakczka**; n. *Pracker*; r. опокáла; f. *housoir*.
- Trzoda**, (taryf.); n. *Kleinvieh*; r. скотъ; f. *troupeau, animaux de petite taille, petit betail*.
- Trzon**, (parw.); n. *Stange*; r. стёржень, скáлка; f. *bielle, barre*; a. *rod*.
- **buforowy**, p. Trzon tłuczka zderzakowego.
- **lewarowy**, p. Trzon stawidła.
- **mimośrodu, excentra**, (parw.); n. *Excentrikstange, Excenterstange, Excentergabel*; r. эксцентрико́вый стёржень; f. *barre d'excentrique*; a. *eccentric-rod, eccentric-gab, eccentric-fork*.
- **pompy**; n. *Pumpenstock*; r. насóбный стёржень; f. *baton de pompe*; a. *pump-staff*.
- **porędowy, drąg korbowy, łatka, nawodnik, łącznik, tłuczysko**, (parw.); n. *Leiststange, Triebstange, Kurbelstange, Bleuelstange, Pleuelstange*; r. стёржень направляющий движение, шатунъ, ведущее дышло; f. *bielle, barre directrice, bielle motrice*; a. *guide-bar, connecting-rod*; drąg łączący korbę z trzosem tłokowym.
- **korby regulatora**, (bud. mach.); n. *Regulatorkurbel*; r. регуляторный стёржень; f. *guide du modérateur*; a. *standard-lever*.
- **sprzęgający, pręt zaprzęgowy, drąg sprzęgowy, sprzęg**, (parw.); n. *Kuppelstange*; r. сочленитель, сопрягающая штанга; f. *bielle d'accouplement*; a. *coupling-rod*.
- **stawidła, drąg stawidła, trzon lewarowy**, (parw.); n. *Steuerungsstange, Reversierstange*; r. стёржень переводнаго рычага; f. *barre de relevage*.
- **suwaka**, p. Drażek suwakowy.
- **tamy, osada, główka tamy**, (rob. wod.); n. *Buhnenwurzel*; r. основáние травёрса; część jej w brzegu zapuszczona.
- **tłokowy**, p. Drąg tłokowy.
- **tłuczka zderzakowego, drażek kierowniczy tłuczka, trzon buforowy**, (wóz); n. *Bufferstange, Bufferführungsstange*; r. б́уферный стёржень; f. *tige de tampon, barre d'un tampon, tige de choc*; a. *buffer-rod*; prowadzi sprężynę przy tłuczkaх cylindrycznych.
- Trzonek dłuta**, (narz.); n. *Heft, Griff eines Stechbeitels*; r. рýчка, руко́ятка долота; f. *mouette, manche ou poignée d'un ciseau*; a. *handle*.
- **młota**, p. Rękojeść młota.
- Trzpień**, (bud.); n. *Dorn, Dobel, Bolzen*; r. вóликъ, скр́пина; f. *broche, cheville, goujou*; a. *pin, gudgeon, wrest, bolt*; прёт do łączenia kamieni lub belek.
- **buforowy**, p. Trzon tłuczka zderzakowego.
- **gwoździa**, p. Oście gwoździa.
- **kruka**, (ślus.); n. *Kegel*; r. вáликъ крюка́; część kruka wchodząca w zawiasy.
- **nita, sworzeń nita, zakówki**, (bud. mach.); n. *Nietenbolzen, Nietschaft*; r. шéйка заклéпки; f. *corps d'un rivet, tige d'un rivet*; a. *river-bar, river-shank*.
- **sprężyny resoru, spinka sprężyny**, (wóz); n. *Federnietbolzen*; r. пецóбный вáликъ; f. *boulon de ressort*; przechodzi wiązkę sprężyn nawskróś, celem połączenia.
- Tuleja**, p. Nasada koła.
- Tulejka**, (mier.); n. *Aufsatzhülse, Dornhülse*; r. трубкá для насáдки на тренóжникъ; f. *douille*; a. *socket*; część dolna wydrążona przyrządu mierniczego do osadzenia na czopie trójnogu.
- Tunel, przejazd podziemny**, (bud. kol.); n. *Tunnel*; r. тоннéль; f. *tunnel*; a. *tunnel*.
- Turbina, koło wirowe, wirówka**, (bud. mach.); n. *Turbine, Kreisrad*; r. тюрб́ина; f. *turbine*; a. *turbine, tube-wheel*.
- Tusz**, (barw.); n. *Tusch*; r. тушь; f. *l'encre de Chine*; a. *ink*; barwa czarna do rysunku.
- Tuszowanie**; n. *Tuschen*; r. тушевáние, тушэ́вки; f. *lavis*; a. *shading*.
- Twardość**; n. *Härte*; r. твёрдо́сть; f. *dureté*; a. *hardness*.
- Tworzywo**, p. Materya.
- Tyczka**, p. Żerdź.
- Tygiel**; n. *Tiegel, Schmelztiegel*; r. тигéль, плавильный тигéль, горшóкъ, тióтень; f. *creuset*; a. *crucible, melting-pot, pot*.

- Tygiel dystylacyjny**; n. *Destillations-tiegel*; r. перегонный тигель; f. *creuset à reduction des minerais zinciferes*; a. *crucible of distillation*.
- **gliniany**; n. *Tiegel aus Thon*; r. глиняный тигель.
- **графитовый**; n. *Graphittiegel*; r. графитовый тигель, горшокъ; f. *creuset en graphite, creuset de plombagine*; a. *black-lead crucible, plumbago-crucible*.
- **kruszcowy**; n. *Metalltiegel*; r. металлйческой тигель; f. *creuset metallique*; a. *metal crucible*.
- **ogniotwały**; n. *feuerfester Thontiegel*; r. тигель изъ огнеупорной глины; f. *creuset en terre réfractaire*; a. *fire-clay crucible*.
- **porcelanowy**; n. *Porzellantiegel*; r. фарфоровый тигель; f. *creuset en porcelaine*; a. *porcelain-crucible*.
- **probierczy**; n. *Probirtiegel, Pro-*

birtute; r. пробйрный тигель, пробйрный горнъ; f. *creuset d'essai*; a. *essay crucible*.

- Tygiel węglowy**; n. *Kohlentiegel*; r. угольный тигель; f. *creuset en charbon*; a. *coal-crucible*.
- Tygielek**; n. *Schmelztiegel*, r. клейнка; do roztopiania loju lub kleju.
- Tyka**, (mier.); n. *Stab, Ausstechstab, Visirstab*; r. визйрная рййка; f. *jallon, perche*; a. *ranging rod, staw*; do oznaczania punktów na gruncie.
- Tyloc gonta**, (bud.); n. *Schindelrücken*; r. желобокъ гонта; krawędź gonta, wzdłuż której wyrobiony jest rowek.
- Tył, zatyłek filaru mostowego** (b. most.); n. *Pfeilerhinterhaupt, Thalpfeilerkopf, Pfeilerstreitz*; r. задняя сторона мостового быка; f. *arrière-bee, bec d'aval*; a. *back-startling*; część filaru zwrócona za wodą.
- Tynk**, p. Wyprawa.

U.

Ubezpieczenie, p. Zabezpieczenie.

Ubieg; n. *Ablauf*; r. истечёние срѣка; f. *expiration, péremption*; a. *expiration*; czas (chwila), kiedy się kończy prawo nabyte.

— **lub wyjście ważności**, (ruch kol.); n. *Ablauf der Giltigkeitsdauer*; r. истечёние срѣка важности; f. *expiration du délai de validité, péremption d'un billet*.

— **czasu, ubieg okresu dostawy**, (ruch kol.); n. *Ablauf der Lieferzeit*; r. истечёние срѣка поставки; f. *expiration du délai de livraison*; a. *expiration of the term for delivery*.

— **koncesyi**, (bud. kol.); n. *Ablauf der Concession*; r. истечёние срѣка концесси; f. *expiration, fin de la concession*; a. *expiration of concession*.

— **poręki**, (ruch kol.); n. *Ablauf der Haftpflicht*; r. истечёние срѣка рудательства.

— **parowozu, wozu, osi**, p. Przebieg.

Ubiegowe, p. Przebiegowe.

Ubijac (trambowac ziemie), (rob. ziem.); n. *stampfen, rammen*; r. трамбовать землю, утрамбовывать; f. *damer*; a. *to ram, to beat down*.

Ubijak, p. Dobnia.

Ubijanie ziemi (trambowanie); n. *Rammen, Stampfen, Feststampfen*; r. трамбовка земли; f. *damage*; a. *ramming*.

Ubytek, strata, (ruch kol.); n. *Verlust, Calo*; r. убыль, убытокъ; f. *perdu, perte*; a. *perdition, diminution*; strata materiału surowego po otrzymaniu wyrobu, także zmniejszenie ilości towaru.

— **(przy topieniu), utopek**, (hut.); n. *Abgang (beim Schmelzen)*; r. угаръ; f. *perte*; a. *loss, smelting waste*.

— **dozwolony**, p. Zanik.

Ucho, uszko, kluczka, wóz; n. *Oese*; r. ўхо, ўшко; f. *oeillet, oeil*; a. *loop, ear, bauld, link, hoop*.

— **kotwy**, (bud.); n. *Ankersoese, Ankerauge, Ohr, Schliessenritze*; r. ўхо анкера; f. *oeuil de Vancre*; a. *eye in the shank of the anchor*; zawięty koniec kotwy, tworzący otwór dla przewłoki.

— **rozjazdu, ucho krzyżownicy**, (bud. kol.); n. *Herzohr, Herzlappe*; r. ўхо крестовины; część u posady, służąca do przytwierdzenia na podkładzie.

— **siekieri**, (cieś.); n. *Ohr, Haube*,

- Haus*; r. ушко топора; f. *anse d'une hache*; a. *eye*.
- Ucho zawiasy**, p. Zawój zawiasy.
- **z matry łańcucha zapasowego**, (wóz); *Nothkettenklober*; r. проушина запасной цепи; f. *piton de chaîne de sûreté avec écrou*; przytwierdza łańcuch zapasowy do odbojni.
- Uchodzenie pary**, (parw.); n. *Entweichen des Dampfes*; r. парение; f. *fuite de vapeur, dégagement de la vapeur*; a. *escape of steam*; gdy się para przeciska z powodu nieuszczelnego zamknięcia.
- Uchwyt, futro, dorń**, (tok.); n. *Patrone*; r. гнзздó, патрónъ токарнаго станка; f. *patron, rosette*; a. *pattern, rosette*; obsada osadzona na wale czyli wrzescionie tokarki.
- **do świdrów**, (ślus.); n. *Bohrrolle, Hülse*; r. гнзздó коловорóта для сверла, для перки; f. *boîte à foret*; a. *drill-box, drill-stock, breast-drill*.
- Ucios**, (cieś.); n. *Gehrung*; r. косая вязка; f. *assemblage, joint à onglet, à mitre*; a. *mitre joint, diagonal joint*; łączenie drzew tworzących kąt za pomocą ukośnego przycięcia ich w całym przekroju.
- Uczestnictwo przy...**, **współdziałanie przy...**, pośredniczenie, pośrednictwo, interwencya; n. *Intervention, Beisein, Intervenienz*; r. содѣйствие, ўтасть; f. *intervention*; świadczenie przy sprawdzaniu roboty lub przy odbiorze przedmiotów.
- Uderzenie**; n. *Stoss, Schlag*; r. ударъ, толчокъ; f. *choc, coup*; a. *impact, collision, shock*.
- Udźwig**, p. Znośność.
- Ugięcie**, p. Wygięcie.
- Uгода, umowa**; n. *Accord, Gedinge, Handaccord*; r. услówie; f. *marché à la tâche*; a. *agreement by piece, by meter*; zgodzenie wynagrodzenia za robotę bez względu na ilość dniówek.
- Ujęcie przy drzwiach**, **rekojęć**, **uchwyt**, (wóz); n. *Handgriff, Griff*; r. дверная скóба, рýчка; f. *poignée*; a. *handle*.
- Ujście**, (bud. wod.); n. *Mündung*; r. гíрла, гíрло, ўстье рѣки; f. *embouchure*; a. *mouth*; miejsce złączenia się wody płynącej z inną wodą.
- Układ spojów, wiązanie (cegieł)**, (bud.); n. *Ziegelverband, Mauerverband*; r. кладка кирпичá, обвязка, перевязка кирпичá; f. *appareil, liaison de maçonnerie*; a. *bond in masonry*; łączenie prawidłowe składników w jedną całość.
- **kowadełkowy, blokowy, wiązanie blokowe**; n. *Blockverband, englischer Verband*; r. английская кладка, перевязка; f. *liaison anglaise, appareil dit anglais*; a. *block-bond, old english-bond*; zestawienie warstw naprzemian wozówek i główek.
- **krzyżowy, wiązanie krzyżowe**; n. *Kreuzverband*; r. перекрестная кладка; f. *liaison croisée, appareil à croisettes, maçonnerie croisée*; a. *cross bond*; zestawienie warstw o spojach pionowych, powtarzających się w każdej czwartej warstwie.
- **polski, wiązanie polskie**; n. *polnischer Verband*; r. польская кладка, смѣшанная кладка; f. *appareil polonais*; a. *header-and-stretcher-bond*; od lica wozówki lub główki, próżnia wewnątrz wypełniona gruzem lub murem.
- **twierdzowy, wiązanie forteczne**; n. *Festungsverband, Stromverband*; r. колесовая кладка, перевязка; f. *appareil en épi couché*; a. *brick laid herring-bone-like*; od lica leżą wozówki lub główki, wewnątrz zaś muru cegły podług przekątnej (używany przy grubych murach).
- Ukośnica, śmiga**, (bud.); n. *Stellwinkel, Schmiege*; r. подвижной наугóльникъ, малка, ерунокъ; f. *fausse équerre sauterelle*; a. *bevil*; rodzaj węgelnicy z jednym bokiem ruchomym na osi i pod zadanym kątem nastawic się dającym.
- Ukośność**; n. *Schiefheit*; r. косость, косина; f. *obliquité*; a. *obliquity*.
- **żelazka w strugu**, p. Spadziłość.
- Ukres**, p. Międzytorek.
- Ulotnienie**, p. Parowanie.
- Ultramaryna**, (barw.); n. *Ultramarin, Lasurblau*; r. ультрамаринъ; f. *outremer, ultramarine*; a. *ultramarine*.
- Ulżenie, ulga** (umniejszenie ciężaru),

- (ruch kol.); n. *Entlastung, Erleichterung*; r. отгрузка; f. *déchargement*; a. *discharging*.
- Umbra**, (barw.); n. *Umbra, Umbraun*; r. ўмбра; f. *ombre, terre d'ombre*; a. *umber*.
- Umiejętność taryfowania, taryfowość**; (taryf.); n. *Tarifwesen*; r. тари́фованіе; f. *tarifs*; wszelkie sprawy odnoszące się do cenników.
- Umocowanie, umocowywanie, umocować**; n. *Befestigung, befestigen*; r. укрѣплєніе, закрѣплєніе, закрѣпить; f. *affermir*; a. *to make firm, to fasten, fasten*.
- **obręczy na obwodzie (na kole), (wóz)**; n. *Befestigung des Radreifens auf den Felgen*; r. укрѣплєніе, закрѣплєніе колѣснаго бандажá; f. *fixation du bandage sur la jante*.
- Umowa, ugoda, kontrakt; n. Vertrag, Accord**; r. услóвіе, договóръ; f. *forfait, convention*; a. *contract*; umowa o wykonanie pewnej roboty po cenach jednostkowych.
- **o dostawę**; n. *Lieferungsvertrag*; r. договóръ на поставку; f. *marché à livrer, marché à terme*; a. *accord of furnishing, agreement of delivery*.
- **o wzajemnem używaniu wozów, (ruch kol.)**; n. *Wagenkartel*; r. конвєнція взаімнаго обмѣна вагóновъ; f. *convention pour l'usage du matériel roulant*; pisemne zobowiązania wzajemnego używania wozów.
- Unsa; n. Unzie**; r. ўнція; f. *onse*; 2 = lut. 21 = gram.
- Uptyw pary, wypływy, (parw.)**; n. *Auströmung des Dampfes, Dampfaustritt, Dampfentweichung*; r. вы́пускъ пара; f. *échappement de la vapeur*; a. *escape or exhaust of steam*; otwór, którym uchodzi para lub gazy.
- **prądu, (elekt.)**; n. *Stromableitung, Stromverzweigung*; f. *dérivation du courant*.
- Upominanie się, p. Reklamacya.**
- Upoważnienie do wydania karty bezpłatnej, (ruch kol.)**; n. *Anweisung auf Freikarten*; r. разрѣшеніе на подучєніе bezpłatнаго билєта.
- **na przejazd po cenie niższej, (ruch kol.)**; n. *Anweisung auf ermässigte Fahrten*; r. разрѣшеніе на про-
- ѣздъ за пониженную плату; f. *bilet à prix réduit*.
- Upoważnienie na przewóz bezpłatny lub po cenie niższej, (ruch kol.)**; n. *Anweisung für gebührenfreien oder ermässigten Transport*; r. разрѣшеніе на бесплатны́й провóзъ, по пониженному тари́фу.
- **na wypłatę, przekaz wypłaty, (ruch kol.)**; n. *Zahlungsanweisung*; r. разрѣшеніе на уплату; f. *mandat de payement*; piśmienne polecenie wypłaty.
- Uprawnienie do wysyłki, (ruch kol.)**; n. *Abfertigungsbefugniß*; r. разрѣшеніе на право высылки; f. *compétence d'un bureau*; prawo do przewożenia towarów.
- Upust (szluz), (rob. wod.)**; n. *Schleusse, Siel*; r. шлю́зъ; f. *écluse*; a. *sluice, lock*.
- Urteçenie, p. Almagamacya.**
- Urwisko, (inż.)**; n. *Abbruch, Uferbruch*; r. обвалъ, обрывъ; f. *brise*; a. *tumbling, crevis*; brzeg stromy, powstały poobrerwaniu się ziemi.
- Urząd wysyłkowy (ekspedycyjny), ekspedyt, (ruch kol.)**; n. *Expedit*; r. контóра товарной станціи; f. *expédition, bureau expéditeur*.
- **przesyłek pospiesznych, (ruch kol.)**; n. *Eilgutexpedit*; r. контóра отправокъ большой скорости; f. *bureau de la grande vitesse*.
- Urządzenie drogi kolejowej, także posiadłości kolejowe, (bud. kol.)**; n. *Bahnanlagen, Eisenbahnanlagen*; r. желѣзнодорожные заводы, приборы; f. *constructions, établissements d'un chemin de fer*; wszelkie przedmioty znajdujące się na szlaku kolejowym.
- p. Zaopatrzenie, wyposażenie.
- **dylatacyjne, przyrząd dylatacyjny na mostach, dokładka mostowa, (bud. most.)**; n. *Dilatationsvorrichtung*; r. диллатациóнный мостовóй приборъ; uzupełnienie toku mostowego ze względu na zmiany ciepłoty.
- Usadowienie (podróżnych), (ruch kol.)**; n. *Einwagonierung*; r. посадка пассажиро́въ; f. *embarquement des voyageurs, montée en voiture*.
- Uskok (berma), ławeczka, odsadzka (bud. kol.)**; n. *Böschungabsatz, Berme*; r. бѣрма, бѣмьшъ, присы́пъ; f.

- berme*; a. *set, off*; odsadzka przy budowach ziemnych i wodnych.
- Ustalenie lub wytknięcie kierunku szlaku kolejowego**; n. *Feststellen der Trasse*; r. трассировка путей; f. *arrêter la tracé*.
- Ustawa kasy emerytalnej**, (kas.); n. *Pensionstatut. Statuten der Pensionskasse*; r. уставъ пенсіонной кассы; f. *Statuts de la caisse de retraite*.
- Ustawiciel pociągów**, p. Przesuwacz, przetokowy starszy.
- **zwoznic centralnych**; n. *Centralweichenwächter*.
- Ustawnia zwrotnic centralna**, (bud. kol.); n. *centrale Weichenstellung, centrale Stellung der Weichen*; r. центральное распределение стрѣлокъ, переводникъ; f. *disposition centrale d'aiguillage*; przyrząd zabezpieczający wjazd pociągów do stacyi za pomocą systematycznego ustawienia zwoznic, kierowanych z jednego miejsca.
- Ustęp**, p. Wygódka.
- **rogatki, ustęp przejazdu**, (bud. kol.); n. *Aufstellungsplatz für Fuhrwerke bei Rampen*; r. запасный путь заставы; f. *garage d'une barrière*; miejsce dla wozów w obrębie zamkniętej rogatki.
- Ustrój**, p. Konstrukcyja.
- Usuwisko (usunięcie)**, (inż.); n. *Rutschung, Rutschstelle*; r. сползание земли (сплывы и обвалы земли, оползны); f. *glissement de terrain*; a. *slip, land slip*; miejsce, w którym wierzchni pokład ziemi lub skała zesuwa się po warstwie spodniej pochyłej.
- Uszak**, p. Gwóźdź uszak.
- Uszczelniak**, (parw.); n. *Röhrenstemer*; r. чеканка для дымогарныхъ трубъ; f. *tringle à tamponner les tubes*; a. *tube-plug-ram*.
- Uszko do klamki, skobel do haka u drzwi**, (wóz); *Thüreingekloben, Spreitzhackenkloben*; r. ушко дверной фалы, ручки; f. *piton à oeil pour crochet à fermeture*.
- **plombowe, skobel plombowy, kluba u drzwi**, (wóz); n. *Thürplombenöse*; r. дверная пробушина; f. *piton à oeil pour plomb de douane*.
- Uszkodzenie, zepsucie**; n. *Beschädigung*; r. повреждение, порча; f. *avarie, dépérissement*; a. *break, damage*.
- Uszkodzenie parowozu**; n. *Defectwerden der Locomotive, Beschädigung der Locomotive*; r. повреждение, порча паровоза; f. *avarie d'une locomotive*.
- **plomb**; p. Zaplombowanie naruszone.
- **towaru**, (ruch kol.); n. *Beschädigung des Gutes*; r. повреждение, порча товара; f. *avarie*; a. *break*.
- **wozu, wagonu**; n. *Defectwerden eines Wagens, Wagensbeschädigung*; r. повреждение, порча вагона; f. *avarie d'un wagon*; zepsucie się której części wozu.
- Usztywnienie, utężnienie**, n. *Versteifung*; r. увеличение, усиление жесткости; f. i a. *renforcement*; dodanie do konstrukcyi składników, które czynią ją cięższą.
- Utlanie, (ch.)**; n. *Oxydation, Oxydierung*; r. окисление; f. *oxydation, oxygénation*; a. *oxydation, oxydizement*; łączenie się jakiegokolwiek ciała z tlenem.
- Utrwalenie, wzmocnienie**; n. *Befestigung*; r. укрѣпление; f. *affermissement*; a. *fasten*.
- **nasypu**, (bud. kol.); n. *Dammbefestigung, Befestigung des Dammes, der Böschungen*; r. укрѣпление насыпи; f. *consolidation du remblai, des talus*.
- Utrzymanie drogi żelaznej**, (utr. kol.); n. *Bahnerhaltung*; r. содержание дороги; f. *conservation de la voie*; a. *rail road conservation*; zachowanie kolei w stanie zdolnym do użytku.
- Uzbrojenie kotła, armatura kotła**, (bud. mach.); n. *Armatur, Garnitur des Dampfkessels*; r. armatura, вооружение котла; f. *armature de la chaudière*; a. *armature of boiler*; przybory ochronne kotła parowego.
- **podniebienia paleniska**; n. *Deckenträger, Ankerbarren, Deckenanker der Feuerbüchse*; r. укрѣпление потолка въ огневой коробкѣ; f. *armature du plafond d'une boîte à feu*; a. *roof-stays, roof-ribs of fire-box*.

W.

Wadium, p. Порęczne.

Wadliwość opakowania, (ruch kol.); n. *Mangel in der Verpackung*; r. плохая, неудовлетворительная упаковка; f. *defaut, vice d'emballage*; niedokładność lub uszkodzenie opakowania towaru.

— **woza**, (wóz); n. *Wagenmängel*; r. порча вагона; f. *defaut d'un wagon*; nieprawidłowość w konstrukcyi wozu.

Waga; n. *Wage, Waage*; r. вѣсы; f. *balance, bascule*; a. *balance, scales, pair of scales*.

— **czuła**; n. *empfindliche Wage*; r. чувствительные вѣсы; f. *balance sensible*; a. *sensible balance*.

— **drażkowa**; n. *Hebelwage*; r. вѣсы съ коромысломъ.

— **dziesiątna**; n. *Decimalwage*; r. десятичные вѣсы; f. *balance décimale*; a. *decimal balance, decimal weighing machine*; której ramiona są w stosunku jak 1 : 10.

— **hydrostatyczna**; n. *hydrostatische Wage*; r. гидростатические вѣсы; f. *balance hydrostatique*; a. *hydrostatic-balance*.

— **metryczna**; n. *metrische Wage*; r. метрические вѣсы.

— **nieczuła**; n. *unempfindliche Wage*; r. нечувствительные вѣсы; f. *balance sourde ou paresseuse*; a. *insensible balance*.

— **pomostowa**; n. *Brückewage*; r. мостовые вѣсы, вѣсовая платформа; f. *balance à bascule, balance-basculé*; a. *weigh-bridge, weighing-machine*; do ważenia wozów.

— **probiercza**; n. *Probirowage*; r. пробирные вѣсы; f. *balance d'essai*; a. *essay-balance*.

— **rymska**; n. *Schnellwage mit Laufgewicht, römische Wage, Romana*; r. римские вѣсы, контарь; f. *balance romaine, romaine*; a. *roman balance, steel-yard*.

— **setna**; n. *Centesimalwage, Centimalwage, Mauthwage*; r. сотенные вѣсы; f. *balance centesimale*; a. *centesimal weighing machine, centesimal-balance*; której ramiona są w stosunku jak 1 : 100.

— **sprężynowa**; n. *Federwage*; r. пружинные вѣсы, пружинный без-

мѣнь; f. *balance ou peson à ressort*; a. *spring balance*.

Waga wozu, ciężar martwy, tara wagonu, ciężar własny; n. *Tara*; r. тара вагона; f. *poids mort d'un wagon*; a. *dead weight, tare*; niezależnie od wagi samego towaru.

— **zwyczajna, targowa**; n. *gemeine Wage, Krämerwage*; r. торговые, товарные вѣсы; f. *balance ordinaire*; a. *common balance, pair of scales*.

Wagon, p. Wóz kolejowy.

— **parowóz**, (parw.); n. *Dampf wagon*; r. паровозоватонъ; f. *voiture à vapeur, remorqueur, wagon-traineur*; a. *steam-carriage*.

Wagowe, (taryf.); n. *Wägegebühr, Waggeld*; r. плата за взвѣшивание; f. *frais de pesage*; a. *weighing fee*; należytość za odważenie towaru.

Wagowy, ważnik, (ruch kol.); n. *Wägemeister, Wiegemeister*; r. вѣсовщикъ; f. *facteur-péseur*; dozorujący ważenia towarów.

Wahacz (balansier), (parw.); n. *Balancier, Schwengel*; r. балансеръ, балансъ, коромысло (уравнительное); f. *balancier*; a. *pendulum, balance*.

— **jednoramienny**, (bud. masz.); n. *einseitiger Balancier*; r. односторонний балансеръ; f. *balancier libre*; a. *free-beam*.

— **ramowy, resorowy**, (parw.); n. *Federbalancier*; r. рессорный балансеръ; f. *balancier des ressorts*; a. *coupling the springs*.

Wahadło, (bud. mach.); n. *Pendel*; r. маятникъ; f. *pendul*; a. *pendulum*.

Wahanie, kołysanie; n. *Schwingung*; r. качаніе, колебаніе; f. *balancement, libration*; a. *oscillation, libration*.

Walec, cylinder, (geom.); n. *Cylinder*; r. цилиндръ; f. *cylindre*; a. *cylinder*.

Walce do blachy, (techn. m.); n. *Blech-Walzwerk*; r. листопрокатный станокъ; f. *laminoir à plaque*; a. *rolling-mill, plate rollers*.

— **do drutu**; n. *Plättwerk*; r. про-

- катный станокъ для катанія проволоки; *f. laminoir à fil de métal*; *a. flattening-mill, flattening-mill.*
- Walce do szyn;** *n. Schienenwalzen*; *r. рельсопрокатный станокъ; f. laminoir à rails; a. rail-mill.*
- **hutnicze;** *n. Walzwerk, Walzenstrasse*; *r. прокатные валки, прокатные станы; f. laminoir, train de laminoir; a. rolling train; przyrzad do walcowania metali.*
- **krajace;** *n. Schneidwalzen, Eisenplattwerk, Schneidewerk*; *r. рѣзной, рѣзноплющильный станокъ, рѣзные валки; f. machine à fendre le fer, cylindres fendeurs; a. slicing rollers, slitters, cotters.*
- **do wyginania blachy kotłowej;** *n. Blechbiegemaschine*; *r. вальцы, станокъ для выгибания котельнаго листа; f. machine à cintrer des plaques et de lames en métal; a. bending-machine.*
- **ogólne, uniwersalne;** *n. Universalwalzen*; *r. универсальный прокатный станокъ; f. laminoir universel; a. universal rolls.*
- **przygotowawcze;** *n. Preparirwalzen, Streckwalzen, Vorwalzen, Zängwalzen, Luppenwalzen*; *r. przygotowательные, подготовительные валки, станки; f. cylindre à cingler, cingleurs, degrossisseurs, ébaucheurs, cylindres ébaucheurs-préparateurs aplatissoire; a. blanking rolls, roughing rolls, pudlers rolls, blooming-or, roughing-mill.*
- **wykończające, wymiarowe, kalibrowe;** *n. Stubwalzen, Reckwalzen, Vollendungswalzen, Schlichtwalzen*; *r. калиберные, калиброванные цилиндры; f. cylindres étireurs, cylindres finisseurs; a. finishing rolls, merchant rolls.*
- Walcować,** (*techn. mech.*); *n. walzen*; *r. прокатывать, плющить, вытягивать металл въ вальцахъ; f. cylindrer, laminer, étirer au laminoir; a. to roll; obrabiać pomiędzy walcami.*
- **żelazo;** *n. Eisen abflachen, plätten*; *r. разбивать, расплющивать, плющить, катать, раскатывать железо; f. aplatis le fer; a. to beat-out or flatten iron.*
- Walcowanie,** (*techn. mech.*); *n. Walzen*; *r. прокатка, плющенье; f. laminage, étirage au laminoir; a. rolling, lamination.*
- Walcownia,** (*techn. mech.*); *n. Walzwerk, Walzhütte, Walzmühle, Streckwerkstütte*; *r. плющильня, прокатный заводъ; f. laminoir, aplatissier; a. rolling mill; zakład lub miejsce obrabiania między walcami.*
- Walcownik;** *n. Strecker, Walzer*; *r. плющильникъ; f. lamineur; a. roller, roll-man; rzemieślnik obrabiający między walcami.*
- Walnice czopowe górne,** (*bud. mach.*); *n. Wellenlager, Zapfenlager, Walzenlager*; *r. надшипникъ; f. palier; a. bracket, plumber-block; panwie, w których pionowo obraca się czop wału.*
- Wał;** *n. Welle*; *r. валь; f. arbre; a. arbor.*
- **do kurków przewiewnych,** (*parw.*); *n. Welle der Sturmwechsel*; *r. валь для продувныхъ крановъ.*
- **do rury wypustowej,** (*par.*); *n. Welle zum Ablassrohr*; *r. конусовой валь.*
- **główny poruszający,** (*bud. mach.*); *n. Triebwelle*; *r. главный, коренной валь, двигающій валь; f. arbre moteur; a. driving-shaft.*
- **hamulcowy,** (*wóz*); *n. Bremswelle*; *r. тормазной валь; f. arbre de frein, axe de frein; przenosi ciśnienie za pomocą korb na wszystkie kłody hamulcowe u wozu.*
- **kolankowy, łamany, kolano korbowe,** (*bud. mach.*); *n. gekröpfte Welle, Kropfachse*; *r. кольчатый валь; f. arbre en vilebrequin, arbre coudé; a. cranked shaft, crank shaft.*
- **kulisowy,** (*parw.*); *n. Coulissenpendel*; *r. кулісный валь; f. tige de suspension de la coulisse.*
- **młotowy, wał młota,** (*bud. mach.*); *n. Hammerwelle, Daumenwelle*; *r. молотовой валь, двигатель мотота; f. arbre moteur d'un marteau de forge; a. turning arbor of an hammer-shaft.*
- **odśniegowy, odśnieżny,** (*bud. kol.*); *n. Schneedamm*; *r. снѣговой валь; снѣговая насыпь; f. digue pare-à-*

- naige*; a. *snow-bank*; usypany z ziemi.
- Wał pośredni**, (bud. mach.); n. *Mittelstück der Welle*, *Mittelwelle*; r. срѣдній валя, соединяющій дѣйствіе двухъ машинъ; f. *arbre intermédiaire*, *arbre de couche*; a. *middle shaft*; łączący działanie dwóch maszyn.
- **regulatora**, **trzon regulatora**, (parw.); n. *Regulatorwelle*, *Regulatorstange*; r. регуляторный валя; f. *arbre du régulateur*.
- **stawidła (lewaru)**, (parw.); n. *Steuerrungswelle*; r. распределительный валокъ, переводный валокъ; f. *arbre de changement de marche*, *de relevage*, *de distribution*; a. *reversing-shaft*, *distributing-shaft*.
- **wahadłowy**, (bud. mach.); n. *oscillirende Welle*; r. качающійся валя; f. *arbre oscillant*; a. *rocking-shaft*.
- Wałek**, n. *Welle*; r. валець, катокъ.
- Wałkowiec**, p. Strug wyciniany.
- Wangi**, **wargi**, p. Szczęki.
- Wapień**, (ch.); n. *Calcium*; r. кальцій; f. i a. *calcium*; kruszec (pierwiastek) jasno-żółty, znak Ca.
- Wapiennik**, **wapiennia**, (techn. ch.); n. *Kalkofen*; r. известкообжигательная печь; f. *chaufour*, *four à chaux*; a. *lime-kiln*; piec do wypalania wapna.
- Wapieniak**, (techn. ch.); n. *Kalkstein*, *Calcit*, *Kalk*, *Kalkspath*; r. известнякъ, известновыи шпатъ, известковый камень; f. *calcite*, *calcaire*, *Pierre calcaire*; a. *calcite*, *calc-spar*, *lime-stone*; kamień, z którego się wypala wapno.
- **gorzki**; n. *Dolomit*, *Bitterkalk*, *Bitterspath*; r. доломитъ, горьскій шпатъ; f. *dolomie*, *calcaire lent*, *spath perlé*; a. *dolomite*, *bitter spar*, *brown-spar*.
- **muszłowy**; n. *Muschelkalk*; r. раковистый известнякъ; f. *calcaire coquiller*; a. *shelly lime-stone*.
- **portlandzki**; n. *Portlandsstein*; r. порландскій известнякъ; f. *calcaire portlandier*; a. *Portland-stone*.
- Wapnić**, **powapnić**; n. *Einkalken*; r. бѣлить, побѣлить известью; f. *chauler*; a. *chalking*.
- Wapnieć**; n. *brennen*, *calciniren*; r. обжигать, пережигать, прокаливать, превращать въ известь; f. *calciner*, *griller les minerais*; a. *to calcine*.
- Wapnienie**, **owapnienie**; n. *Einkalken*, *Bespritzen mit Kalkmilch*; r. обжиганіе, кальцинація, превращеніе въ известь; f. *chauler*; a. *chalking*; pokrapianie wapnem gazsonem.
- Wapniowiec**, p. Kruszec ługowcowoziemisty.
- Wapno**, **tlenek wapniowy**, (ch.); n. *Kalk*, *Kalkerde*, *Aetzkalk*; r. известь; f. *chaux*, *protoxyde de calcium*; a. *calx*, *lime*; ciało otrzymane przez wypalenie wapienia, czyli węglanu wapna, znak: CaO.
- **bielące**; n. *Chlorkalk*; r. гашёная известь; f. *hypochlorite de chaux*; a. *bleaching powder*, *hypochlorite of lime*; podchloryn wapniowy.
- **cementowe**, **cement rzymski**, (bud.); n. *Cementkalk*, *Roman-Cement*; f. *ciment romain*; a. *Roman cement*, *water-cement*; materiał do zapraw murarskich, zawierający 50—60% wapna i 40—50% krzemianów (glinu, magnu żelaza i t. d.), zarobione stosownie wodą i piaskiem twardnieje pod wodą.
- **chude**, **wapno słabo hydrauliczne**, n. *magerer Kalk*, *schwach hydraulischer Kalk*, *Graukalk*; r. тощая известь; f. *chaux maigre*; a. *mager lime*, *brown lime*; zawiera 80 do 90% wapna i 10—20% krzemieniów (glinu, żelaza i t. d.), zarobione odpowiednio twardnieje zwolna w wilgoci, zanurzone pod wodą własności te potęguje. Wyrabia się z naturalnych kamieni wapiennych przez wypalenie; sproszkowanie odbywa się przez skroplenie wodą lub nakrycie mokrym piaskiem.
- **gaszone**, **ogniotrwałe**, (bud.); n. *gelöschter Kalk*; r. гидравлическая огнеупорная известь; f. *chaux éteinte*; a. *slackened lime*.
- **hydrauliczne**, **wapno wodotrwałe**, (bud.); n. *Hydraulischer Kalk*, *Wasserkalk*; r. водоупорная известь, гидравлическая известь; f. *chaux hydraulique mortiers*; a. *hydraulic lime*, *water-lime*, *cal-*

- careous cement*; zawiera 60—75% wapna i 25—40% krzemieniów (krzemu, glinu i t. d.), odpowiednio zarobione twardnieje po pewnym czasie pod wodą; wyrabia się z naturalnych kamieni marglowych przez wypalanie.
- Wapno niegaszone**; n. *ungelöschter, lebendiger Kalk*; r. негашёная известь, кипёлка; f. *chaux vive, caustique, calcinée, anhydre*; a. *quick lime, caustic lime*.
- **odležałe, lasowane**, (bud.); n. *abgestorbener, verwitterter, abgestandener Kalk*; r. распушёная известь, выветрившаяся отлежальная известь; f. *chaux fusée*; a. *lime slackened in the air*; stare, dawno zadołowane.
- **palone**; n. *gebrannter Kalk*; r. жжёная известь; f. *chaux vive*; a. *caustic lime*.
- **portlandzkie**, (bud.); n. *Portlandkalk*; r. портландская известь; f. *calcaire portlandien*; a. *portland-rock, or-stone, or-lime-stone*.
- **przepalone**, (bud.); n. *tottgebrannter Kalk*; r. пережжёная известь, мёртвая известь; f. *chaux morte*; a. *dead-lime*; wapno zanadto wypalone a stopione z krzemionką, tak, że nie jest do użycia.
- **rozczynione, mleko wapienne**; n. *mit Wasser angerührter Kalk, Kalkmilch*; r. растворённая известь; f. *lait de chaux*; a. *lime milk*.
- **łuste**; n. *fetter Kalk, Fettkalk, Weisskalk*; r. жирная известь; f. *chaux grasse*; a. *fat lime, white lime*.
- Wargi imadła**, p. Szezęki imadła.
- Warstwa, pokład**; n. *Schichte, Lage*; r. слой, рядъ; f. *couche, boné, assise*; a. *coat, cours*; jakikolwiek cienki pokład.
- **papiery**; n. *Papierlage*; r. десть бумаги (libra); f. *cahier de 10. feuilles*; a. *quarter of a quire*; 10 arkuszy papieru.
- **dolna, pierwsza żwiru, podsypka**, (bud. dr.); n. *erste Unterbettung*; r. нижний слой баласта; f. *couche première de balast*; a. *bed*.
- **wierzchnia, druga żwiru (balastu), nasypka**, (bud. dr.); n. *zweite Unterbettung*; r. верхний слой баласта; f. *couche seconde de balast*; a. *bed*.
- Warstwa rębowa, warstwa na rąb**, (bud.); n. *Rollschichte, Rollschaar*; r. рядъ клиричя положеннаго на ребро, рёбрикомъ; f. *assise de champ*; a. *upright course*; cegła układana szerokością do pionu.
- Warsztat**, p. Pracownia.
- **stół roboczy**; n. *Werkstisch, Werkbank*; r. верстакъ, станокъ, рабóчий столъ; f. *table à ouvrage*; a. *work-table, working-bench*; w ścisłem znaczeniu tego wyrazu, t. j. sam narząd, przy którym lub na którym się robi, nie zaś budynek lub oddział zakładu fabrycznego. Części składowe stołu roboczego stolarskiego są: zastawek, ścisłacz i imadło.
- **kołodziejski**, (koł.); n. *Felgenbank*; r. колённый станокъ; f. *jantère*; a. *fellies-assembly-machine*.
- Warsztaty kolejowe**, p. Pracownie kolejowe.
- Wartość wyrobu**; n. *Werth des Produktes*; r. цённость издёлія; f. *valeur de produit*; a. *value of produce*.
- Warunek**; n. *Bedingniss, Bedingung*; r. усло́бие; f. i a. *condition*.
- **zapłaty**; n. *Zahlungsbedingniss*; r. усло́бие пла́ты; f. *terme de payement*; a. *condition of payment*.
- Warunki dostawy**; n. *Lieferungsbedingnisse*; r. усло́вия поставкы; f. *conditions pour la fourniture, cahier des charges*; a. *conditions of furnishing*.
- **przewozowe, warunki wożbowe**, (ruch koł.); n. *Beförderungsbedingungen*; r. усло́вия перевозкы; f. *conditions réglementaires*.
- **techniczne**; n. *technische Bedingungen*; r. техни́ческая усло́вия; f. *conditions techniques*.
- Wat**, (elekt.); n. *Watt*; f. $\frac{1}{10}$ Volt-*amper*; a. *watt*; jednostka skutku użytkowego, t. j. iloczyn jednej wolty i jednej ampery, czyli mechaniczna praca wynosząca $\frac{1}{g} = \frac{1}{981}$ meterkilograma.
- Ważenie**; n. *Wägen, Wiegen*; r. взвѣшиваніе; f. *pesage*; a. *weighing*.
- Ważnia, ważnica, budka do wagi**; n.

- Waghaus*; г. вѣсовая бѣдка; f. *batiment du pont-bascule*.
- Ważnik**, р. Wagowy.
- Wątek**, р. Materyał.
- Wątek**, kanał mурwany, (bud. wod.); п. *Kanal, Mauerkanal*; г. каменный каналъ; kanał wodny, sztuczny.
- Wąwóz**, (inż.); п. *Hohlweg*; г. оврагъ, лощина, ущелье; f. *ravin*; а. *narrow pass*; глѣбокіе вцїеціе спływem wody utworzone, użyte na przejście lub drogę.
- Wąż**, kiszka; п. *Schlauch*; г. рукавъ; f. *tuyau*; а. *pipe*.
- gumowy, (parw.); п. *Gummischlauch*; г. резиновый рукавъ.
- kauczukowy, (bud. mach.); п. *Kautschukrohr, Gummischlauch*; г. каучуковый рукавъ; f. *tuyau élastique, tuyau en caoutchouc volcanisé, manchon en caoutchouc*; а. *hose-pipe*.
- konopny; п. *Hanfeschlauch*; г. конопляный рукавъ; f. *tuyau chausse*; а. *soil-pipe*; rura tkana z konopi.
- parciany; п. *Hanfeschlauch*; г. пеньковый рукавъ.
- skórzaný; п. *Lederschlauch*; г. кожаный рукавъ; f. *tuyau en cuir*; а. *leather-pipe*.
- Wchłanianie**, р. Pochłanianie.
- Wcias**, р. Belka przekątna ramy.
- Webło**, р. Trawa morska.
- Wejście**, wniјście, wchód; п. *Eingang*; г. входъ; f. *entrée*; а. *entrance*.
- pary, (parw.); п. *Dampfzufluss, Dampfengang, Einströmung*; г. входъ пара; f. *admission de la vapeur*; а. *letting in the steam*.
- wzbronione! п. *verbotener Eingang*; г. входъ воспрещенъ! f. *défense d'entrée*.
- Weksel**, р. Zwrotnica.
- (bud.); р. Przejma.
- Wentyl**, р. Клапа.
- bezpieczeństwa, р. Клапа bezpieczeństwa.
- do oliwiarki, skrzynki suwakowej, (parw.); п. *Ventil, Schmierbüchse und Hahn*; г. клапанъ для маслянки зодотниковой коробки; f. *robinet et godet à graisse, pour tiroir*; а. *grease cock and cup for valve*.
- Wentyl dwuprzyłgniowy**, (bud. mach.); п. *doppelsitziges Ventil*; г. клапанъ съ двѣими сѣдлами; f. *souape à double siège*; а. *double-seat valve*.
- dzwonowy, wentyl dzwonisty; п. *Glockenventil*; г. чашечный клапанъ; f. *souape en chapeau*; а. *cup-valve*.
- kulisty; п. *Kugelventil*; г. шарообразный клапанъ, шаровой клапанъ; f. *souape à boulet*; а. *balle-valve, spherical valve*.
- naciskowy; п. *Druckventil Druckklape*; г. напорный клапанъ; f. *souape d'ascension*; а. *top-clack*.
- obrotowy; п. *Drehventil*; г. поворотный клапанъ; f. *souape tournante*; а. *rotary valve*.
- parowy, przepustnik pary, (par.); п. *Dampfventil, Steuerventil*; г. паровой клапанъ; f. *souape de la vapeur*; а. *steam-valve*.
- piasecznicy, (parw.); п. *Sandstreuventil*, г. клапанъ къ песочницѣ; f. *prise-sable*.
- podnoszony; п. *Hebungsventil*; г. подъемный клапанъ.
- pompy; п. *Pumpenklappe*; г. насосный клапанъ; f. *souape d'une pompe*; а. *valve, clack*.
- posuwisty, przepustnik posuwisty, (bud. mach.); п. *Gleitungsventil*; f. *souape glissante*; а. *sliding-valve*.
- powietrzny, (parw.); п. *Luftventil*; г. воздушный клапанъ; f. *souape à air, souape atmosphérique*; а. *atmospherical valve, air-valve*.
- półcylindryczny, kształtu D; п. *D-Schieber*; г. полуцилиндрический клапанъ; f. *souape en D*; а. *D-valve*.
- rozdzielający; п. *Vertheilungsventil*; г. распределительный клапанъ; f. *souape de distribution*; а. *distribution-valve*.
- rozszerzalny; п. *Expansionsventil, Absperrventil*; г. экспансионный клапанъ отѣчки пара, расширительный клапанъ; f. *souape de détente, d'expansion*; а. *cut-off-valve, expansion-valve*.
- ssący; п. *Saugventil, Einsaugventil, Saugklappe*; г. всасывающий клапанъ; f. *souape d'aspiration*.

- ou d'inspiration*; a. *bottom-clack, suction-valve*.
- Wentyl stały**; n. *fixes Ventil*; r. посто-
янный клапанъ; f. *souape dormante*; a. *fixed valve*.
- **stożkowy**, (bud. mach.); n. *Kegelventil, konisches Ventil*; r. конический клапанъ; f. *obturateur conique, souape à siège conique*; a. *conical valve*.
- **wpustowy**; n. *Drosselventil, Einlassventil*; r. впускной клапанъ; f. *souape d'admission, valve d'admission*; a. *throttle-valve, admission-valve*.
- **wylewu**, (parw.); n. *Speiskopfventil*; r. питательный клапанъ, f. *souape d'extraction, souape alimentaire*; a. *feed-valve*.
- **wypustowy**; n. *Auslassventil, Ausblasventil*; r. выпускной клапанъ; f. *souape d'émission, souape d'expiration*; a. *eduction-valve, forcing-valve*.
- **zasilający**; n. *Speiseventil*; r. снабжающий, питательный клапанъ; f. *souape alimentaire, d'extraction*; a. *feed-valve*.
- **zawiasowy, klapa**; n. *Klappenventil, Scharnierventil, Gelenkventil, Klappe*; r. шарнирный клапанъ; f. *souape à clapet ou à charnière*; a. *clack-valve*.
- Wentylacja**, p. Przewietrzanie.
- Wentylator, бак**, p. Przewiewnik.
- Werk**, p. Mechanizm.
- Wermilion (cynober czysty)**; n. *Zinnober*; r. вермильонъ; f. *vermilion*; a. *vermilion*.
- Werszek**; n. *Werschok*; r. вершокъ; = $\frac{1}{16}$ arszyna = 1,75 cala = 44,4 milimetra.
- Wertel, szyszka, koło stopniowe**, (tok.); n. *Stufenscheibe, Stufenrolle*; r. ступеньчатый шкивъ; f. *cône étagé, cône de transmission d'un tour*; szereg kilku krazków, osadzonych na wspólnej osi obrotowej, t. j. na wrzecionie skrzynki tokarki.
- Wezbranie wody**, (inż.); n. *Anschwellen des Wassers*; r. собраніе водъ; f. *monter*; a. *rising of the water*; wznoszenie się ponad zwykły stan.
- Węzglowie, nasadnik, węzłownik** (bud.); n. *Kämpfer, Kämpferschicht, Anfall*; r. импость, подліччинець; f. *imposte*; a. *impost*; zwornik spodni w sklepieniu, część muru, na której wspiera się sklepienie.
- Wezwanie**, (tel.); n. *Aufruf, Zuruf, Aufforderung*; r. призывъ; f. *invocation, invitation*.
- Węgar oddrzwii wozowych**, (wóz); n. *Thürsäule, Thürpfosten*; r. при-
тодбѣль; f. *jambe*.
- Węgiel**, (matr.); n. *Kohle*; r. уголь; f. *charbon*; a. *coal*.
- **arfowany**, p. Węgiel przesiany.
- **błyszczący**, p. Węgiel polyskowy.
- **brunatny, lignit, drzewiak**; n. *Braunkohle*; r. бурый уголь, лигнитъ; f. *houille brune, lignite*; a. *brown coal*.
- **chudy**; n. *magere Steinkohle, Sandkohle*; r. тощій каменный уголь; f. *houille maigre, non collante*; a. *unflammable coal, close-burning coal*.
- **drobny, miał węglowy**; n. *Kohlenstaub, gekleinte Kohle*; r. мелкій уголь, точенный уголь, угольная пыль; f. *charbon pilé, poussier de charbon*; a. *coal-dross, ground charcoal, pounded-charcoal*.
- **drzewny**; n. *Holzkohle*; r. дровяной уголь; f. *charbon de bois*; a. *charcoal, charcoal of wood*.
- **gruby**; n. *grobe Kohle, Stückkohle*; r. грубый, крупный каменный уголь; f. *houille grossière, charbon en mottes, houille en mottes*; a. *clod-coal, cherry-coal, lump-coal*.
- **kamienny**; n. *Steinkohle*; r. каменный уголь; f. *houille, charbon fossile, charbon de terre*; a. *stone-coal, pit-coal, black-coal*.
- **kostkowy**; n. *Würfelkohle*; r. полугрубый уголь; f. *gros*.
- **kowalski**; n. *Schmiedekohle*; r. кузнечный, маренный уголь; f. *charbon de maréchale, charbon de forge, houille maréchale*; a. *smith-coal, forge-coal, blacksmith's coal*.
- **liściowaty**; n. *Blätterkohle*; r. листоватый каменный уголь; f. *houille feuillée*; a. *foliated coal*.
- **łupkowy, słoisty**; n. *Schieferkohle, Splitterkohle*; r. шиферный, графитистый, слоистый, каменный уголь; f. *houille schisteuse*; a. *slate-coal, splint-coal, foliated-coal*.
- **niesortowany**; n. *Förderkohle*; r.

- несортированный уголь; f. *houille à l'état de menu*; w kawałkach większych i drobnych jak wychodzi z kopalni.
- Węgiel orzeszkowy**; n. *Kirschenkohle*, *Sinterkohle*; r. орешковый уголь; f. *houille grossière, en mottes, charbon vif, goi*; a. *open burning coal*, *rough coal*.
- **płatniasty**; a. *Flammkohle, flammende Kohle*; r. пламенный, каменный уголь; f. *flambart, houille flambante, charbon flambant*; a. *open burning coal*.
- **połyskowy, błyszczący**; n. *Glanzkohle*; r. лосковый, блестящий, каменный уголь; f. *houille luisante, charbon sec*; a. *glance coal*.
- **przesiany, arfowany**; n. *Kohlenstaub*; r. просыянный уголь.
- **przycmiony**; n. *dichte Steinkohle, Kannenkohle*; r. тугдый каменный уголь; f. *houille compacte, houille à longue flamme*; a. *camel-coal*.
- **roślinny**; n. *vegetabilische Kohle, Pflanzkohle*; r. растительный уголь; f. *charbon végétal*; a. *vegetable charcoal, vegetable coal*.
- **smolisty**; n. *Pechkohle*; r. смолистый каменный уголь; f. *houille piciforme*; a. *pitch-coal*.
- **spiekowy**; n. *Backkohle*; r. спекающийся каменный уголь; f. *charbon collant*; a. *caking-coal*.
- **tlusty**; n. *fette Steinkohle, Fettkohle*; r. жирный каменный уголь; f. *houille grasse, charbon gras*; a. *fat-coal*.
- **topliwy**; n. *backende Kohle*; r. вспучивающийся, плавающий каменный уголь; f. *houille collante, houille à coke boursoufflé, charbon collant*; a. *caking-coal*.
- **torfowy**; n. *Torfkohle*; r. торфяной уголь; f. *charbon de tourbe, tourbe carbonisée*; a. *turf-charcoal, charcoal of turf*.
- **zwierzęcy**; n. *thierische Kohle*; r. животный костяной уголь; f. *charbon animal, noir animal*; a. *animal charcoal*.
- Węgielnica, kątownica**, (mier.); n. *Winkelmass, Winkel*; r. угломер, наугольник, экер; f. *équerre, triangle*; a. *square*; przyrząd do oznaczania kątów prostych.
- Węgielnica uciosowa**; n. *Gehrmass*; r. угольный для проверки прямых углов и углов в 45°, малка; f. *équerre-onglet, équerre à onglet*; a. *mitre square*; przyrząd do oznaczania kąta 45°.
- Węgiel, narożnik**, (bud.); n. *Ecke, Kante*; r. уголь; f. *angle, assemblage à mortaise*; a. *coin, corner, nutre-joint*.
- Węglarka**, p. Wóz węglowy.
- Węglarz**; n. *Kohlenbrenner, Köhler*; r. угольщик, углежог; f. *charbonnier*; a. *burner, coal-burner*.
- Węglowiec, węglec**, p. *Antracyt*.
- Węzeł**, (bud. most.); n. *Knoten*; r. węzeł; f. *noeud*; a. *knot*; połączenie wzajemne kilku krzyżujących się części konstrukcyjnych dźwigara.
- **nitowany**; n. *genietet Knoten*; r. zakleпочный węzeł; f. *noeud à rivet*; a. *riveted knot*.
- **sworzniowy, przegubowy**; n. *Bolzenverbindung, Gelenkverbindung*; r. шарнирный węzeł; f. *noeud à boulon*; a. *bolted knot*.
- Wężownica, węzowiec**, (bud. mach.); n. *Schlangerrohr*; r. змієвік; f. *serpentine*; a. *serpentine-pipe*.
- Wiadro**; n. *Eimer*; r. ведро; f. *seau*; a. *buchet*; = 750,568 calom sześć. = 12,2989 litrom.
- **kubek**; n. *Eimer, Pütze, Kübel*; r. ведро; f. *seau, seilleau, seillot*; a. *bucket*.
- Wiaderko**, (pożarowe); n. *Feuereimer*; r. цыбарка.
- Wiadukt**, (inż.); n. *Viaduct, Wegüberführung*; r. путепровод, wiaduk; f. *viaduc*; a. *viaduct, dry bridge*; most ponad doliną, przepaścią lub jarem.
- Wiata, hala, podsienie**, (bud. kol.); n. *Halle, Personenhalle*; r. навес; f. *halle, halle des voyageurs*; a. *hall*; budowa z oszklonem pokryciem nad torami w celu ochrony od słońca wsiadających i wysiadających podróżnych.
- **dworcowa**; n. *Bahnhofshalle*; r. stacyjny навес; f. *gare halle*.
- **odjazdowa**; n. *Abfahrtshalle, Halle für abgehende Züge, Abgangshalle*; f. *halle de départ, halle d'embarquement*; a. *station*; wyłącznie dla odjezdnych.

- Wiata przyjazdowa**; n. *Ankunftshalle*, *Halle für ankommende Züge*; f. *halle d'arriivée*; a. *station*; wyłącznie dla przyjezdnych.
- **targowa**; p. Targownia.
- Wiatraczek lampy, motylek lampy**; n. *Lampenblacker*; r. ламповая отдушинка; przyrząd lampowy w kształcie wiatraczka, płytki, ostrza i t. p. z blachy lub blyszczyku, zasadzony na szkiełko.
- Wiatromierz (anemometr)**, (fiz.); n. *Windmesser*, *Anemometer*; r. анемомётро, вѣтромаѣръ; f. *aérodensigrade*, *anémomètre*; a. *wind-gauge*, *anemometer*; przyrząd do mierzenia chyżości wiatru.
- Wiązanie cegieł**, p. Układ cegieł.
- **dachowe, więźba dachu**, (bud. wóz); n. *Dachgebinde*, *Dachbund*, *Bundgespärre*; r. кровельная связь; f. *ferme*, *carcasse d'un comble*; a. *couple*, *truss*, *poop of a rood*; szkielet dachu.
- **dachowe na kozłach**, (bud.); n. *Bockpfettendach*; r. связь крѣши на козлахъ; f. *comble à pannes*; a. *bock purlin-roof*; płatwy podparte słupami prostopadłymi do krokwi.
- **dachowe na sochach**; n. *Satteldach mit Hängewerk*; r. стропильная связь, наслонная крѣша; f. *comble à égouts*; a. *post-roof*.
- **dachu pełne, więźba dachu**; n. *Bundgespärre*, *Dachbinder*; r. стропильная пълная связь, фѣрма; f. *ferme de comble*; a. *couple poop of a roof*; para krokwi wraz z dotyczącym wiązaniem.
- **dachu płatwowe, leźniowe**; n. *Pfettendach*; r. стропильная связь на прогонахъ; f. *comble à pannes*; a. *purlin-roof*.
- **dachu puste (jałowe)**; n. *Leerge-spärre*; r. промежуточная стропильная связь, фѣрма; f. *ferme de remplage*; a. *frame poop*; para krokwi bez wiązania.
- **dachu żelazne**; n. *Eisenzug*, *Eisenwerk*; r. жельзныя скрѣплѣнія; f. *fers*, *fers d'ouvrage*; a. *iron-work*.
- **o stolcu leżącym**; n. *Dachgebinde mit liegendem Dachstuhl*; r. фѣрма съ лежачимъ косякомъ; f. *ferme couchée*; a. *couching frame*.
- Wiązanie o stolcu stojącym**; n. *Dachgebinde mit stehendem Dachstuhl*; r. фѣрма со стоящимъ косякомъ; f. *forme à poteaux*; a. *upright frame*.
- **o wiązaniu rozpięrającem**; n. *Dachgebinde mit Sprengwerk*; r. фѣрма со стропильными козлами, съ накосными быкѣами; f. *ferme à contre-fiches*, *jambe de force*; a. *strut-frame*, *strut pop*.
- **o wiązaniu wiszącem**; n. *Dachgebinde mit Hängewerk*; r. висѣчая, подвѣсная фѣрма; f. *ferme en arbalète*; a. *hanging post truss*, *joggle truss*, *trussing-frame*.
- Wiązar wiszący**; n. *Hängewerksbinder*, *Hängebock*; r. висѣчая фѣрма; f. *arbalète d'une ferme*; a. *joggle-truss*, *truss-frame*, *hanging-post-truss*.
- Widelec przebijarki**, (techn. mech.); n. *Froschplatte der Lochmaschine*; r. вилка дыропробивательнаго станка; f. *grenouille*, *crapeaudine*; a. *socket*, *step*, *pan*.
- Widelki kierownicze pasa przewodowego** (tok.); n. *Riemenleiter*; r. направляющая вилка передаточнаго рѣмня; f. *guide-courroie (pour embrayage-ou désembroyage)*; a. *strap-guide*.
- Widłak**, p. Klucz widłowy.
- Widły do szyn**, p. Nosze do szyn.
- **maźnicy**, (wóz); n. *Achsgabel*, *Lagergabel*, *Lagerscheere*; r. бѣкосильная лапѣ, смѣзочные вилки; f. *plaque de garde*, *support de coussinet*; a. *separate frame of the axle-tree*; utrzymują maźnicę w kierunku pionowym.
- Widok, wystawa, fasada**, (bud.); n. *Ansicht*; r. видъ, фасадъ, вертикальная проѣкція; f. *vue*, *elevation*; a. *view*.
- **boczny**; n. *Seitenansicht*; r. бокowej видъ; f. *vue de côté*; a. *side view*.
- **z przodu**, *front*; n. *Vorderansicht*; r. лицевой видъ, видъ спереди; f. *vue de face*; a. *front-view*.
- Wiec techniczny, zjazd**; n. *Technische Versammlung*; r. технический съездъ.
- Wiecha, żerdź**; n. *Absteckstange*; r. вѣха, вѣхарь, шестъ; f. *jalon*; a. *stake-setter*, *ranging rod*.

Wieczko maźnicy, p. Wierzch maźnicy.

Wiek szczelnicy, p. Nasada zewnętrzna.

Wielkość, (mat.); n. *Grösse*; r. величина; f. *grandeur*; a. *magnitude*.

Wielokrążek (blok złożony), (mech.); n. *Flaschenzug*; r. полиспастъ, таль; f. *moufle*; a. *tackle*.

— **różniczkowy**; n. *Differentialflaschenzug*; r. дифференціальны блокъ; f. *poulie différentielle*; a. *differential pulley*.

Wieniec koła, otok, obód, (wóz); n. *Radkranz, Radfelgenkranz, Radfelge*; r. ободъ колесá, кольцо колесá; f. *anneau, jante d'une roue, couronne circulaire d'une roue*; a. *rim-segment, felly, fellow, felloe, jaunt*; pierścien zewnętrzny, w który są wpuszczone sprychy.

— **koła zamachowego, rozpedowego, szalonego**, (bud. mach.); n. *Schwungring, Radfelge*; r. ободъ махового колесá; f. *annau du volant, périphérie de la roue-volant*; a. *ring, rim*.

Wiercić, świdorować; n. *bohren*; r. сверлить, высверливать, бурить; f. *forer, aléser, creuser*; a. *to bore*.

Wierciśrodek, p. Świder odśrodkowy.

Wiertak, p. Świder korbowy.

Wiertarka, (techn. mech.); n. *Bohrmaschine*; r. сверлильный станокъ, сверлильня; f. *alésoir, machine à aléser, foreuse, machine à percer*; a. *boring-engine, drilling engine*; przyrząd do mechanicznego poruszania świdra.

Wiertarnia; n. *Bohrerei*; r. сверлильная мастерская.

Wierzch komina, (parw.); n. *Schornsteinkappe, Schornsteinkopf*; r. верхняя часть дымовой корóбки; f. *capuchon, couronne de la cheminée*.

— **maźnicy, pokrywka, wieczko smarownicy**, (wóz); n. *Schmierdeckel*; r. верхняя часть смáзочной корóбки; f. *bouchon de graissage*.

— **nasypu**, p. Korona nasypu.

— **oprawy maźnicy**, (wóz); n. *Lagergehäuse - Obertheil*; f. *corps de boîte à l'huile*.

Wierzchowie, p. Wyżnia.

Wieszadło; n. *Kleiderrechen, Kleiderleiste, Kleiderstock*; r. вѣшалка; f. *porte-manteau*; a. *cloth-peg*.

— **zawiesznik**, (wóz); n. *Aufhängung*;

r. подвѣска, вѣшалка, рычагъ! f. i. a. *suspension*.

Wieszadła ankrowe u wierzchu paleńska, dźwigary stropu, (parw.); n. *Tragrippender Feuerkiste*; r. подвѣски анкерныхъ связей къ верху наружной топки; f. *nervure soutenante la boîte à feu*.

— **hamulcowe, łubki hamulcowe, wieszadło do siodełka kłoca hamulcowego**, (wóz); n. *Bremsenhängeisen*; r. подвѣска для башмака тормáзной колóдки; f. *bille de suspension de sabot de frein, cremailière de frein*; a. *brake-angle plate*; przytwierdzone do podwozia, na nich wisi kłoda lub szczęka hamulcowa.

— **kulisowe, zawiesznik kulisowy** (parw.); n. *Couliissenpendel*; r. кулисная подвѣска; f. *tige de suspension de la coulisse*.

— **łącznikowe, łubki sprzęgłowe**, (wóz); n. *Schraubenkuppel - Hängeisen, Schraubenkuppellasche*; r. тѣга винтовой стáжки; f. *grande maille de tendeur*; łączą kabłak mutry i śrubę sprzęgłową z hakiem pociągowym.

— **sprężynowe (resorowe), zawiesznik resorowy**, (wóz); n. *Tragfederhängeglied, Tragfederstütze, Aufhängkloben, Federaufhängung*; r. ресóрная подвѣска, серѣжка; ресóрная держáвка; f. *support de suspension d'une réssort*; a. *spring-clip, spring-hanger, suspension-rod, suspension by spring*; częśc stała zawiasy przyrncowana do podwozia.

Wieszak; n. *Huthaken, Kleiderhaken*; r. подвѣсный крюкъ; f. *crochet, gaffen, grapin*; a. *grapnel, hook, crook, drag*; hak lub kolek pojedynczy, wbity w słup lub ścianę, do wieszania sukien i kapeluszy.

— **zawiasy**, p. Kruk zawiasy.

Wieszar, p. Dźwigar wiszący.

— **wał hamulcowego**, (wóz); n. *Bremswellenträger*; r. подвѣска тормáзнáго вáла; f. *support de suspension d'arbre de frein*; przyczepiony do podwozia, obejmuje czopy wáłu hamulcowego.

Wietrzenie, wietrzeć; n. *Lüften, lüften, anrauschen*; r. вывѣтривание,

- провѣтриваніе, провѣтривать; f. *éventer*; a. *to dry*.
- Wietrznik**, dzwon powietrzny, kocień powietrzny, (bud. mach.); n. *Windkessel*; r. вантузъ, воздушный колоколь.
- u miecha; r. дыхало; otwór z klapy, którędy powietrze do miecha wchodzi.
- Wieża**, wieżyczka, (bud.); n. *Thurm*, *Thürmchen*; r. башня, башенка; f. *tour*; a. *tower*.
- Więzar dachu**, p. Wiązanie pełne.
- Więzba dachu**, p. Wiązanie dachowe.
- Wilki**; n. *Feuerbock*; r. огнебая подставка, козёлъ; f. *menet*; a. *fire-dog*; podstawa żelazna, na której układają drzewo w kominie.
- Winda**, p. Dźwigarka lub żóraw
- Wiorsta**; n. *Werst*; r. верста; f. i a. *werste*; miara długości = 1,0681 kilometra.
- osna, osiowa, (ruch kol.); n. *Achs-werst*; r. осевая верста.
- wagonowa, (ruch kol.); n. *Wagen-werst*; r. вагонная верста.
- Wiorstowe**, (ruch kol.); n. *Werstgeld*; r. повёрстное, повёрстные деньги.
- Wiórnik**, p. Strug drobny wiorowy.
- Wiórownica**, p. Strugarka.
- Wióry**, stróżyny, heblowiny, (stol.); n. *Hobelspäne*; r. стружки; f. *coupeaux*, *planure*, *rabolure*; a. *chips*, *planings*, *shavings*; odpadki materiału przy struganiu.
- Wirówka**, p. Turbina.
- Witryol**; n. *Vitriol*; r. купоросъ; f. i a. *vitriol*.
- Wjazd** (pociągu do dworca), (ruch kol.); n. *Ein-fahrt des Zuges*; r. въездъ (пóвъзда); f. *entrée en gare*; a. — p. Zjazd. [entrance.
- dozwoiony, p. Sygnał.
- wzbroniony; p. Sygnał.
- parowozu na obrotnicę; n. *Ein-fahrt der Locomotive auf die Drehscheibe*; r. въездъ паровóza на поворотный кругъ.
- Wkleśnięcie**, wkleśłość; n. *Concavität*, *Höhlung*; r. углубленье, ложбина; f. *concavité*; a. *concavity*.
- Wkładka do pierścieni mimośrodowych**, (parw.); n. *Excenterfutter*; r. прокладка для эксцентриковых колець; f. *cercle découpe*, *de l'excentrique*.
- Wlepka**, (ruch kol.); n. *Textur*; r. влѣпленная карточка; karteczka ze zmianą wydrukowaną, służąca do zalipienia treści pierwotnej, n. p. na rozkładzie jazdy.
- Wlew**, (bud. mach.); n. *Einguss*, *Gussloch*; r. отвѣртіе літника, літникъ; f. *jet à moule*; a. *git*, *runner*, *tedge*, *ridge*; otwór w zbiorniku, którym się wlewa wodę.
- Własność**; n. *Eigenschaft*; r. свойство; f. *propriété*.
- Właściwość**, stan towaru, p. Jakość towaru.
- Właz**, łaz, otwór roboczy, (bud. mach.); n. *Mannloch*, *Fahrloch*, *Einsteigloch*; r. лазъ, люкъ; f. *trou d'homme*, *trou à homme*; a. *man-hole*, *man-way*.
- Włączenie**, (elekt.); n. *Einschaltung*; r. вклученье; f. *mettre les appareils en communication*; wprowadzenie przyrządu w obwód prądu elektrycznego.
- n. *Einlegen*, *Einrangiren*; r. при-совокупленье, вклученье; f. *incorporer*.
- Włosień**, (matr.); n. *Rosshaar*, *Pferdehaar*; r. конскій волосъ; f. *crin*; a. *horse-hair*.
- leśny (waldhar); n. *Waldhaar*, *Waldwolle*; r. вальдхъръ.
- Włosnik**, p. Pędzel z włosów.
- Włóka**; n. *30 Joch*; r. ўволока; = 30 morgom = 16,79616 hektarom.
- Wnęka**, (stol.); n. *Füllung*; r. ніпка; f. *panneau de boiserie*, *de porte*, *de lambris*, *pan de boiserie*; a. *pane*, *panel*, *pan of wainscot*; pole ujęte w otoczeniu.
- Wniosek**; n. *Antrag*; r. заклученье, предложенье; f. *demande*; a. *proposal*.
- Woda**; n. *Wasser*; r. вода; f. *eau*; a. *water*, *aqua*.
- bieżąca, (rob. wod.); n. *fließendes Wasser*; r. текучая, протóчная вода; f. *eau courante*; a. *running water*.
- cementowa, (ch.); n. *Cementwasser*, *Cementirwasser*; r. цементная, рудничная вода; f. *eau cimentatoire*; a. *cement-water*, *vitriol-water*.
- chlorowa, (ch.); n. *Chlorwasser*, *ja-vellische Lauge*, *chlorhaltiges Was-*

- ser; r. жавелева вода; f. *eau de Javelle*, *eau chlorurée*; a. *ley of Javelle*, *bleaching liquid*, *chlorurated water*.
- Woda dystylowana**, (ch.); n. *destillirtes Wasser*; r. перегнанная, дистиллированная вода; f. *eau distillée*; a. *distilled water*.
- **stojąca**, (rob. wod.); n. *stehendes oder stagnirendes Wasser*; r. стоячая вода; f. *eau dormante*, *eau stagnante*; a. *stagnant water*.
- **wapienna**; n. *Kalkwasser*; r. известковая вода; f. *eau de chaux*; a. *lime-water*.
- **zaskórna**, (rob. wod.); n. *Grundwasser*; r. подпочвенная, грунтовая вода; f. *eau souterraine*, *nappe d'eau*; a. *underground-water*; zbierająca się pod powierzchnią ziemi.
- **żelazna**, woda żelazo zawierająca; n. *eisenhaltiges Wasser*; r. желёзная, желёзосодержащая вода; f. *eau ferrugineuse*; a. *chalybeat-water*.
- Wodociąg**, przewód wody, (inż.); n. *Wasserleitung*, *Wasserwerk*; r. водопроводъ; f. *aqueduc*; a. *aqueduc*, *water-work*, *water-conduct*; sztucznie utworzone koryto lub ciąg rur szczelnie z sobą połączonych dla przeprowadzenia wody.
- **podziemny**, rura wodociągowa podziemna; n. *unterirdische Wasserleitung*; r. подземный водопроводъ, подземная водопроводная труба; f. *aqueduc souterrain*; a. *underground aqueduct*.
- **rurowy**, (bud. mach.); n. *Röhrenwasserleitung*, *Röhrenfahrt*; r. трубчатый водопроводъ; f. *aqueduc par tuyaux*, *conduite d'eau*; a. *water-conduct by means of pipes*.
- Wodział**, p. Dział wód.
- Wodomierz** (wodowskaz), (rob. w.); n. *Wasserpegel*, *Hydrometer*; r. водомёръ, гидромётръ; f. *hydromètre*, *échelle fluviale*, *marqueur*; a. *hydrometer*, *water-scale*.
- **plywakowy**; n. *Pegel mit Schwimmer*; r. поплавоchnый водомёръ, футштокъ съ поплавкомъ; przy którym pierwszy pręt, przytwierdzony do plywaka, wskazuje stan wody na podziałce.
- Wodomierz różniczkowy**; n. *Minimal- und Maximalpegel*; r. дифференциальный, максимальный, минимальный водомёръ; uwidoczniający samodzielnie najniższy lub najwyższy stan wody w dozwolonym okresie czasu.
- **samokreślny**, *limnigraf*; n. *selbstregistrierender Pegel*; r. самодействующий водомёръ; f. *limnigraph*; przy którym ołówek kreśli na papierze owiniętym około obracającego się wałka ciągną krzywą stanu wody.
- **zegarowy**, *wodoskaz ze wskazówką*; n. *Pegeluhr*, *Uhrpegel*; r. водомёръ зъ указателемъ; przy którym pływak porusza skazówkę.
- Wodowskaz**, (parw.); n. *Wasserstandszeiger*; r. водоуказатель; f. *indicateur du niveau d'eau*; a. *watermark*; podziałka wskazująca stan
- Wodostan**, p. Stan wody. [wody.
- Wodotrysk**, (rob. wod.); n. *Springbrunnen*; r. фонтанъ, водомётъ; f. *fontaine*; a. *fountain*.
- Wodozbiór**, zbiornik wody, (bud.); n. *Wasserreservoir*, *Wasserhalter*; r. водоёмъ, водохранилище, вододержка, бакъ, бассейнъ; f. *bassin*; a. *bassin*, *reservoir*; miejsce lub budowla urządzona do zbierania wody.
- Wodór**, wód, (ch.); n. *Wasserstoff*; r. водорódъ; f. *hydrogène*; a. *hydrogen*, *hydrogenium*.
- Wodząca**, *wodzidło*, *kierownica*, *powodnica*, (parw.); n. *Führung*, *Gleitbahn*; r. направляющая, директриса; f. *guide*, *glissière*; a. *guide rod*, *slide bar*.
- **drażka suwakowego**, (parw.); n. *Führung der Schieberstange*; r. направляющая золотникового стёржня; f. *guide de la tige du tiroir*; a. *slide-valve rod guide*.
- **suwaka**, *wodzidło proste*, (parw.); n. *Schienerführung*, *Schieberführung*, *Schieberrahmen*; r. направляющая рама золотника, золотниковый стёржень; f. *guide du tiroir*; a. *valve-buckle*, *slide-valve rod*, *slide-valve stem*.
- **zawiasowa**; n. *Gelenkführung*; r. шарнирная направляющая.
- Wodzik kulisowy**, (kamień kulisowy), (parw.); n. *Gleitklotz*, *Coulissen-*

stein, Führungskopf; г. кулісний камень, кулісна пуговица; f. *coulisseau*; a. *connecting-link*.

Wolarka, p. Wóz dla wozów.

Wolfram, tungsten, stal wolframowa, (žel.); n. *Wolframstahl*; г. вольфрамъ, тунгстенъ, вольфрейтъ; f. *wolfram, fer tungstaté*; a. *wolframite*.

Wolny od cła, (ruch kol.); n. *zollfrei*; г. свободный от пошлины; f. *exempt de douane*; a. *free from custom, duty-free*; towar niepodlegający opłacie granicznej.

— **od opłaty**, (taryf.); n. *gebührenfrei*; г. безплатный; f. *exempt de taxe, franco*; a. *frepaid*.

Wolt, (elektr.); n. *Volt*; г. вольтъ; f. i a. *volt*; jednostka napięcia elektryczności (różnicy potencjału, siły elektrometrycznej), t. j. 10⁸ jednostek bezwzględnych systemu c. g. s., czyli mechaniczna praca wydana w ciągu jednej sekundy na przeprowadzenie jednej ampere przez opór jednej omady.

Wołanie, (tel.), n. *Rufen, Appel*; г. призывъ, зовъ; f. *appel*; a. *call, calling-over, roll-call*.

Worek; n. *Sack*; n. мѣшокъ, кулъ; f. *sac*; a. *sack, bag*.

Worki próżne wracające, (taryf.); n. *leer zurückgehende Säcke*; f. *vieux sacs en retour*.

Wosk, (matr.); n. *Wachs*; г. воскъ; f. *cire*; a. *was*.

— **kopalny (ziemny)**; n. *Bergwachs*; г. горный воскъ, киръ, нефтяный; f. *jais, jaiët, houille sèche*; a. *jet, dry coal*.

— **nieoczyszczony, ziemny, ozokeryt**; n. *ungereinigtes Erdwachs, Ozokerit, Erdfett*; г. неочищенный воскъ, озокеритъ, земляной жиръ; f. *ozocerite, cire de terre*; a. *ozokerite*.

— **oczyszczony, cerazyna**; n. *gereinigtes Erdwachs, Cerasin*; г. очищенный земляной воскъ, церазинъ.

— **ziemny, czarny**; n. *schwarzes Erdwachs*; г. киръ.

Woskować; n. *wachsen, wichen*; г. вощить, натирать воскомъ; f. *cirer, cièrger*; a. *to was*.

Wozowe, wagonowe, (ruch kol.); n. *Wagenmiethe*; г. повагонная плата; f. *redenvances*; należytość za

używanie wozów na obcych kolejach.

Wozowe za czas, n. *Zeitmiethe*; г. повременная плата; f. *redevance de temps, état de séjour*; należytość obliczona za czas używania wozów na obcych kolejach.

— **za przebieg, za obieg wozów, obiegowe, przebiegowe**; n. *Laufmiethe*; г. повертная плата; f. *redevance de parcours*; należytość за używanie wzajemne wozów wedle przebieżonej odległości.

— **za przetrzymanie, grzywna za opóźnienie**; n. *Fristüberschreitungs-Wagenmiethe*; г. пеня за просрочку; f. *redevance de retard*; należytość za spóźnienie w odstawie wozów.

Wozownia, remiza wagonowa, szopa na wozy, (bud kol.); n. *Wagenremise, Wagenschuppen*; г. вагонный сарай; f. *remise de wagons*; a. *wagon-remise, waggon-shed, waggon-house*; budynek do przechowywania wozów.

— **szopa na wozy, budynek wagonowy**; n. *Wagonwerkstätte*; г. вагонное здание, вагонный сарай; f. *atelier des wagons*; a. *work-room for waggons*; budynek do wyrobu lub naprawy wozów.

Wozownictwo, (wóz); n. *Wagenbau*; г. постройка вагоновъ, вагонное мастерство; f. *construction de wagons, fabrication de voitures*; a. *carriage-building, coachmaking*; wszelkie czynności odnoszące się do sporządzania wozów.

Wozownik, powoźnik, kołodziej, (wóz); n. *Wagenbauer, Wagner*; г. каритникъ, телѣжникъ; f. *carrosier*; a. *coach-builder, coach-maker*; zajmujący się sporządzaniem i naprawą wozów.

Wozowy, (ruch kol.); n. *Wagenaufseher, Wagenmeister*; г. смотритель вагоновъ; f. *visiteur*; dozorca wozów na większej stacji kolejowej.

Wozówka, przejma, (bud.); n. *Laufer*; г. кирпичъ логомъ; f. *carreau, pauneresse*; a. *stretcher*; cegła, kamień lub cios wzdłuż do lica.

Wozy zbiegły, (sygn.); p. Odbieżenie wozów.

Wózba także **Przewóz**; n. *Beförderung, Transport, Fortschaffung, Verfrachtung*; r. транспорт, перевозка; f. *transport*; a. *conveyance*; ruch osób, bydła lub towarów wykonany celem zmiany miejsca.

Wózbowe, p. Przewozowe.

Wózownictwo, **woziebnictwo**, (ruch kol.); n. *Transportwesen*; r. извозъ; f. *service du mouvement*; pojęcie wszystkiego co się odnosi do woźby.

Woźnictwo, **ciąg**, **trakcja**, (woźn.); n. *Zugförderungswesen, Zugförderung*; r. тяговѣденіе, тѣга; f. *traction, science de traction*; a. *traction*; w wszystko co się odnosi do przewożenia pociągów, względnie silników (maszyn) przewozu.

Woźny; n. *Büreaudiener, Kanzleidienner*; r. разсыльный; f. *huissier*.

Wóz, **wóz kolejowy**, **wagon**, **powóz** (ruch kol.); n. *Eisenbahnwagen*; r. вагoнь; f. *wagon, chariot de chemin de fer*; a. *waggon, railway-waggon, railway-carrage*; do przewozu osób, zwierząt i rzeczy na kolejach żelaznych.

— **aresztancki**, **wóz więzienny**, (wóz); n. *Arrestantenwagen, Gefangenen-Transportwagen*; r. арестантскій вагoнь; f. *voiture cellulaire*.

— **cysternowy**, **zbiornikowy**; n. *Cisternenwagen*; r. вагoнь для перевозки жидкостей; na podwoziu zamiast pudła kocioł do przewozu płynów.

— **dla bydła**; n. *Hornviehwagen, Viehwagen*; r. скoбeтскій вагoнь; f. *wagon à bestiaux*; a. *cattle-waggon*.

— **dla drobiu**, **dla gęsi**; n. *Wagen zum Transport von Geflügel*; r. птичій, гусиный вагoнь; f. *wagon à volaille*.

— **dla koni**, **koniarka**; n. *Pferdewagen*; f. вагoнь для лошадей, лошадинъный вагoнь; f. *wagon-écurie, à chevaux*; a. *horse-box*.

— **dla nierogacizny**, **dla świń**, **swiniarka**; n. *Borstenviehwagen*; r. вагoнь для свиней; f. *wagon à cochons*.

— **dla owiec**; n. *Schaftransportwagen*; r. вагoнь для овецъ; f. *wagon à moutons, bergenie*.

— **dla pałacych**, **powóz dla pałacych**;

n. *Rauchwagen*; r. вагoнь для курящихъ; f. *wagon tabagie*; a. *smoking-waggon*.

Wóz dla rannych, **powóz dla rannych**, **wagon sanitarny**; n. *Sanitätswagen*; r. санитарный вагoнь; f. *voiture ambulance*; urządzony do przewożenia chorych lub rannych.

— **do drzewa**; n. *Holztransportwagen*; r. дровяной вагoнь.

— **do przewożenia ziemi**; n. *Erdwagen*; r. землевозный вагoнь; f. *wagon de terrassement*; a. *earth truck*.

— **dodatkowy**; n. *Beiwagen, Nebewagen*; r. добавочный вагoнь; f. *wagon supplémentaire*; dodawany w razie potrzeby.

— **dworski**, **powóz dworski**; n. *Hofwagen*; r. императорскій вагoнь; f. *voiture royale, impérial*.

— **grzejący się**, p. Wóz zagrzany.

— **hamulcowy**; n. *Bremswagen*; r. тормазный вагoнь; f. *wagon-frein*; a. *brake-van*; заopatrzony w przyrząd do hamowania.

— **kłonicowy**; n. *Langholz-Transportwagen mit Drehschemel, Rungenwagen*; r. вагoнь для перевозки длинныхъ предметовъ; f. *wagon à trains mobiles, wagon à ridelles*; z kłonicami do przewozu długich belek i t. p.

— **kołyskowy**, **wóz kolebkowy**; n. *Kippwagen*; r. землевозный вагoнь съ подвижнымъ кузовомъ; f. *wagon basculant*; a. *waggon to tip*; którego pudło można obrócić na bok, celem wysypania zawartości.

— **konduktorski**, **wóz pociagowego**; n. *Conducteurwagen*; r. кондукторскій вагoнь; f. *wagon du conducteur de convoi*; a. *guard-waggon*; wóz dla zawiadowcy pociągu.

— **końcowy**; n. *Schlusswagen*; r. концевой вагoнь; f. *furgon d'arrière*; wóz ostatni w pociągu.

— **kryty towarowy**, **wóz kryty**; n. *gedeckter Güterwagen, gedeckter Frachtwagen, Kastenwagen*; r. крытый товарный вагoнь; f. *caisson, wagon à marchandises*; a. *goods-waggon*.

— **mięszany**, **powóz mięszany**, p. Wóz osobowy dwuklasowy.

— **na lód**, **lodziarka**; n. *Eiswagen*; r. вагoнь для льда; f. *wagon à*

- glaces*; urządzony do przewożenia lodu.
- Wóz na mięso, mięsiarka**; n. *Fleischwagen*; r. вагoнъ для говядины; f. *wagon réfrigérant pour le transport de viande*; urządzony do przewozu mięsa ze skrzynią na lód na dachu.
- **na piwo, piwiarka**; n. *Bierwagen*; r. вагoнъ для пива; f. *wagon pour le transport de la bière*.
- **na żwir, żwirówka, (wagon balastowy)**; n. *Schotterwagen*; r. вагoнъ для хряща, балластный вагoнъ; f. *wagon d'ensablement*; a. *ballast-waggon*.
- **ochronny**; n. *Schutz-, Sicherheitswagen*; r. охранный вагoнъ; f. *wagon de choc*; wstawiony pomiędzy parowozem a wozem tłumokowym.
- **odkryty, platforma, lora**; n. *Lowry mit Wänden, Blockwagen, offener Güterwagen*; r. открытый товарный вагoнъ, платформа; f. *true platforme*; a. *truck, open goods-wagon*; bez pudła, ze ścianami.
- **odkryty, pomostowy**; n. *Plateaulowry, Lowry ohne Wände*; f. *chariot plat wagon, plateforme sans rebords*; a. *truck, platform*; bez ścian.
- **osobowy, powóz**; n. *Personenwagen*; r. пасажирский вагoнъ; f. *voiture, wagon de voyageurs*; a. *carriage, passengers-carriage*; do przewozu osób.
- **osobowy dwuklasowy, dwuklasówka, powóz mieszany**; n. *combinirter Personenwagen*; r. пасажирский смешанный вагoнъ, микстъ-вагoнъ; f. *voiture de voyageurs mixte*; a. *composite carriage*; wóz osobowy, zawierający przedziały dwóch klas.
- **pakunkowy, tłumokowy lub bagażowy, wagon pakunkowy, brankard**; n. *Geräckswagen, Packwagen*; r. багажный вагoнъ, бранкардъ; f. *fourgon à bagages*; a. *luggage-waggon, van*.
- **piętrowy, powóz piętrowy**; n. *Etage-wagen, Zweistöckiger Wagen*; r. этажный вагoнъ; f. *wagon à deux étages, voiture à double étages*; zbudowany o dwóch piętrach.
- Wóz pociągowego, p. Wóz konduktorski.**
- **pocztowy**; n. *Postwagen*; r. почтовый вагoнъ; f. *voiture postale, voiture - bureau, wagon - poste*; a. *post-waggon*; do przewozu przesyłek pocztowych.
- **pomocniczy, ratunkowy, pomocowy**; n. *Hilfswagen, Rettungswagen*; r. вспомогательный, спасательный вагoнъ; f. *wagon de secours*; zawierający wszelkie narzędzia i materiały do usunięcia przeszkód i niesienia pomocy w razie wypadków.
- **pomostowy, p. Wóz odkryty pomostowy.**
- **prochowy**; n. *Pulverwagen*; r. пароховой вагoнъ.
- **przechodni, powóz przechodni**; n. *Intercommunicationswagen*; r. проходный пассажирский вагoнъ; f. *voiture américaine avec couloir central*, a. *intercommunicative passengers-carriage*; z przechodem wzdłuż wozu.
- **przedni**; n. *vorderer Wagen*; r. передний вагoнъ; pierwszy za parowozem.
- **przedziałowy, powóz przedziałowy**; n. *Coupewagen*; r. пассажирский вагoнъ съ отдѣленіями; f. *voiture à compartiments isolés*.
- **ratunkowy, p. Wóz pomocniczy.**
- **roboczy**; n. *Arbeitswagen*; r. рабочий вагoнъ; f. *wagon de travaux*.
- **salonowy, powóz salonowy**; n. *Salonwagen*; r. салoнный пассажирский вагoнъ; f. *voiture-salon*; a. *passengers-carriage with compartments*; urządzony jak pokój.
- **sanitarny, p. Wóz dla rannych.**
- **sypialny, powóz sypialny**; n. *Schlafwagen*; r. спальный пассажирский вагoнъ; f. *wagon-lits, wagon-dortoir*; a. *sleeping-car*; z przedziałami sypialnymi.
- **tłumokowy, p. Wóz pakunkowy.**
- **towarowy, n. Güterwagen, Fracht-wagen**; r. товарный вагoнъ; f. *fourgon à marchandises*.
- **węglowy, węglarka**; n. *Kohlewagen*; r. угольный вагoнъ; f. *wagon à houille*; a. *coal-waggon*.
- **wołowy, wolarka**; n. *Ochsenwagen*; r. скoтский вагoнъ; f. *wagon à bestiaux*; a. *cattle-waggon*.
- **wychodkowy**; n. *Abortwagen*; r.

- ваго́нь съ ретирадо́мъ; f. *coupé toilette*; zawierający przedział z urządzonym wychodkiem.
- Wóz wykolejony, wóz wykoleił się;** n. *Entgleister Wagen, der Wagen ist entgleist*; r. ваго́нь сошёлъ съ рѣльсовъ; f. *wagon déraillé*.
- **zagrzany, wóz grzejący się;** n. *heisslaufender Wagen, Heissläufer, warmlaufender Wagen*; r. грѣвшійся ваго́нь; f. *wagon chauffant*; wóz z grzejącą się osiá.
- **zapasowy, wagon lub powóz zapasowy;** n. *Reservewagen*; r. запáсный ваго́нь; f. *wagon garé*; będący w pogotowiu na wypadek potrzeby.
- **z żórawiem;** n. *Kranichwagen*; r. ваго́нь съ крáномъ; f. *wagon-grue*.
- Wózek, wózek kolejowy, (ruch kol.);** n. *Bahnwagen, Rollwagen*; r. тѣлѣжка, желѣзнодоро́жная тѣлѣжка, ваго́нѣтъ; f. *wagonet*; a. *lorry*; o czterech kołach, do przevożenia ludźmi ciężarów po szynach.
- **dwukołowy;** n. *Zweirädriger Wagen, Karre*; r. двукóлка; f. *bicycle, camion*, a. *truck*.
- **korbowy;** n. *Kurbelrollwagen, Kurbelwagen*; r. тѣлѣжка приводима́я въ дви́женіе по́мощью кривоши́па; f. *wagonet à manivelle*; poruszany korbá.
- **mechaniczny, p. Drezyna.**
- **pakunkowy, tłumokowy, trójkole, trójkótek;** n. *Perron-Gepäckskarren*; r. бага́жная тѣлѣжка, трѣхко́лѣска; f. *tricycle*; a. *luggage-cart*; o trzech kólkach, do przevożenia pakunków od pociągu do miejsca odbioru i odwrotnie.
- **parowy;** p. Drezyna parowa.
- **pomostowy, suwany, (bud. kol.);** n. *Schiebebühne*; r. подви́жная тѣлѣжка; f. *chariot plat*; a. *truck*; część składowa przesuwniczy, czyli pomostu suwanego.
- **tokarki, (tok.);** n. *Schlitten für den Support*; r. тѣлѣжка токарнаго станка́, передви́жной супо́ртъ; f. *chariot d'un tour, support à chariot*; *slide-rest, sliding-rest*; przyrząd ruchomy zastępujący podstawek (support), służy do osadzania i posuwania noża.
- W pełnym biegu, całą siłą pary, (bud. mach.);** n. *mit vollem Dampf, mit voller Kraft*; r. на всѣхъ пара́хъ; f. *en pleine vapeur, à toute volée*; a. *with all one's steam on, full power, at full steam*.
- Wpis, (ruch kol.);** n. *Eintragung, Einschreibung*; r. внесе́ніе въ кни́гу; f. *inscription, enregistrement*; a. *booking*; zanotowanie podanego przedmiotu w księdze.
- Wpisanie do dziennika, zapis w dzienniku, (ruch kol.);** n. *Journalisierung*; r. занесѣніе въ журна́лъ; f. *inscription, enregistrement*.
- Wpisowe, (taryf.);** n. *Einschreibebühr*; r. плата́ за записку́; f. *frais d'enregistrement*; należytość za wpisanie.
- Wprawienie kół, — osi, (wóz);** n. *Einbinden der Räder, der Achsen*; r. опра́ва ко́лѣсъ; f. *enchâssure des roues*; a. *enchasing*; wstawienie nowej osi przy wymianie kół u wozu kolejowego.
- Wpust, rowek, żłobek, nut, falc, (cieś.);** n. *Falz, Nuth, Nuthe, Fuge*; r. фальць, загі́бъ, желобокѣ, па́зь, шпунтъ; f. *rainure, ranton*; a. *slit*.
- Wpustnik, p. Strug wpustowy.**
- Wpustpal, (rob. wod.);** n. *Falzpfahl, Spundpfahl*; r. шпунто́вая свя́я; f. *pilot à rainure, palplanche*; a. *sheeting-pile, grooved and tongued pile*.
- Wrąb, wręb, zacięcie, zacios, (cieś.);** n. *Kamm, Einschnitt, Kerbe, Scheere, Einsasse*; r. врубѣ, за́рубка, закрóй; f. *entaille*; a. *notching, jag, notch*; wycięcie płytkie w belkach nie leżących w jednej płaszczyźnie przy łączeniu ich pod kątem.
- Wrąb krzyżowy;** n. *Kreuzkamm*; r. кресто́вая за́рубка.
- **w jaskółczy ogon, w kanię;** n. *schwalbenschwanzförmiger Hackenkamm, Schwalbenschwanz-Einschnitt, Schwalbenschwanzblatt*; r. врубка́ въ видѣ лáсточкина хвóста, врубка́ скóвороднемъ; f. *entail d'aronde, à queue d'aronde*; a. *dovetail-hole*.
- **podkładów, zacios, zacięcie podkładów (bud. k.);** n. *Ausdehslung, Dechselfläche, Einkerbten der Schwellen*;

- g. nadрубka шпаль, затёска, зарубка, приладка шпаль; f. *entailage des traverses, ajustement des traverses*; a. *jagging-out the sleepers, sleeper cutting into*; ukośnie sciosana powierzchnia podkładu tam, gdzie ma leżeć szyna.
- Wrąb prosty**, (cieś.) ; n. *gerade Einsasse, gerade Ueberblattung*; r. прямая вырубка, простое соединёние; f. *entaille carrée*; a. *square jag*.
- **zębaty, wrąb z zębem**; n. *Hacken-kamm, Verzahnung, Verschränkung*; r. зубчатая зарубка, рубка зубцами; f. *entaille à crémaillère, en crémaillère*; a. *dovetailing, range of teeth, joggle*.
- Wrota**, (bud.) ; n. *Thor*; r. ворота; f. *porte*; a. *door, gate*.
- **jako rogatka, kołowrot**, (bud. kol.); n. *Thorbarriere, Flügelthorbarriere*; r. ворота; f. *barrière à pivot, barrière à vantail, door-gate*.
- **dwuskrzydłowe**; n. *zweiflügelige Thorbarriere*; r. двустворчатые ворота; f. *barrière à deux vantaux tournants*.
- **jednoskrzydłowe**; n. *einflügelige Thorbarriere*; r. одностворчатые ворота; f. *barrière à un seul vantail tournant*.
- **suwane**; n. *Rollbarriere*; r. передвижные ворота; f. *barrière roulante, barrière roulante parallèlement à la voie, barrière à vantail roulant*; przesuujące się na krążkach lub kółkach.
- Wrotek**, p. Korba.
- Wrótny, odzwierny**, (ruch kol.); n. *Thorwächter*; r. воротный сторож; f. *garde-barrière*; a. *gate-keeper*; strzegący wrota i ogrodzenie.
- Wrzecionica, przewód kołowy**, (bud. mach.); n. *Rädervorgelege, Zahnradwerk, Triebwerk*; r. веретёно, зубчатая передача; f. *engrenage*; a. *gearing, toothed wheel-work*; części przenoszące ruch z wału głównego na wał roboczy.
- Wrzeciono, wał cienki, wrzecionko**, (bud. mach.); n. *Welle, Spindel*; r. веретёно, веретёнце; f. *broche, flèche, aiguille, vis, treuil*; a. *spindle, spire, newel, axis*.
- **hamulca**, p. Śruba hamulcowa.
- **sprzęgła śrubowego, łącznika łań-**
- cuchowego, śruba sprzęgłowa**, (wóz); n. *Schraubenkuppel-Spindel*; r. винт стяжной цепи; f. *vis de tendeur*.
- Wrzeciono w tokarce**; n. *Spindel, Drehbankspindel*; r. валик, шпindel, веретёно, шпинтён, передняя бабка токарного станка; f. *arbre d'un tour*; a. *mandril*; wałek stałej części przyrządu tokarskiego.
- **wiertarki**, (techn. mech.); n. *Bohrwelle, Bohrspindel, Bohrstange*; r. шпindel свердильного станка; f. *arbre d'une machine à aléser*; a. *boring bar, cutter bar*.
- Wrzenie wody**, (ch.); n. *Sieden des Wassers*; r. кипячение воды; f. *ébullition*; a. *boiling*.
- Wrzynka tamy**, p. Wykop dla tamy.
- Wsadzenie**, p. Usadowienie.
- Wskazać drogę, wybrać, wyznaczyć drogę**, (ruch kol.); n. *instradiren, leiten*; r. указать направление, путь; f. *diriger, cheminer*; przepisanie stacyj, któredy ma być towar przewiezionym na miejsce przeznaczenia.
- Wskazanie kierunku drogi, marszruta**, (ruch kol.); n. *Marschroute, Instradierung*; r. маршрут, обозначение пути, следования груза; f. *marche-route*.
- Wskaznica manometru, tarcza manometru**, (parw.); n. *Zifferblatt des Manometers*; r. циферблат манометра; f. *cadran du manomètre*; a. *dial, dial-plate of manometer*; tablica z podziałką na obwodzie zegara manometru.
- Wskazówka, wskaźnik (indeks)**, (geom.); n. *Zeiger*; r. стрелка, указатель; f. *aiguille, index*; a. *hand, index*.
- **wagi pomostowej**, (bud. kol.); n. *Zeiger einer Brückewaage*; r. указатель мостовых весов; f. *index ou aiguille d'un pont bascule*; a. *hand*.
- Współudział**, p. Uczestnictwo.
- Wspornica**, p. Wspornik.
- (stol.); n. *Stosslade*; r. донец, донза, нажим, прижим с винтовым нажимником; f. *boite à recaler*; a. *shooting-board, shooting-block*; narzędzie do przystrugiwania drzewa pod kątem.
- **gzemsowa**, (stol.); n. *Kropflade*;

- r. карнизный донецъ; do przystrugiwania sztorców drzewa.
- Wspornica prostokątna**; n. *Winkelstoss-lade*; прямоугóльный донецъ.
- **sklepienia, węzłowie, nasadnik**, (bud.); n. *Kämpfer, Wiederlage*; r. пята арки; f. *abbutissement d'un arc*; a. *abutment, butment*.
- **śrubowa dźwigarka do parowozów**; n. *Bockwinde*; r. винтовой козёлъ для подниманія паровозовъ; f. *verin de levage d'atelier*.
- **uciosowa (gierunkowa)**, (stol.); n. *Gehrmasz*; r. ярушекъ; f. *équerre-onglet*; a. *mitre square*; do przystrugiwania drzewa pod kątem 45°.
- Wspornik, wspornica, konsola, krok-sztyn**, (bud.); n. *Konsole, Konsolenträger, Kragstein, Tragstein*; r. кронштейнъ, консоль; f. *console, tasseau*; a. *console, bracket stone - corbel*; дźwigar poziomy, umocowany tylko jednym końcem, czyli podpora zapuszczona prostopadle w mur.
- **pod belki podpodłogowe**, (wóz); n. *Bindlatte, Tragleiste, Polsterholz*; r. желѣзная консоль для подпóльных брѹсьевъ; f. *tasseau*; a. *brace-lath*.
- **pod półki do rzeczy**, (wag.); n. *kleine Einschubleiste*; r. кронштейнъ, подпóрка для багажныхъ пóлокъ; f. *tasseau*; a. *little wooden clamp*.
- **podwoziowy**, (wóz); n. *Console des Untergestelles*; r. кронштейнъ нѣза вагона; f. *support de montant de caisse en rancher*; лączы podwaliny lub кatówki z дźwigarem głównym, a zarazem służы za gniazdo do słupków klatki wozowej.
- **ruchomy**, (wóz); n. *Thüraufspreitz-vorrichtung*; r. желѣзный башмакъ (для тормазнаго кондуктора); f. *console d'appui*; pod spuszczaną ławeczką hamulcowego lub do utwierdzania drzwi do góry podnoszonych.
- **żelazny przy klocu hamulcowym, zawiasa łubków hamulcowych**, (wóz); n. *Bremsklotzschienen-Aufhängkloben*; r. желѣзный башмакъ для тормазной колóдки; f. *support de suspension des bielles, de sus-*
- pension d'un frein*; przytwierdza łubki do podwozia.
- Wspótczynnik, spółczynnik**, (mat.); n. *Coefficient*; r. коэффиціентъ; f. i a. *coefficient*.
- **prędkości**, (mech.); n. *Geschwindigkeitcoefficient*; r. коэффиціентъ скорóсти; f. *coefficient de vitesse*; a. *coefficient of velocity*.
- **sprężystości**, (mech.); n. *Elasticitätsmodul*; r. коэффиціентъ упругости; f. *coefficient d'élasticité*; a. *modul of elasticity*.
- **tarcia**, (mech.); n. *Reibungscoefficient*; r. коэффиціентъ трѣнія; f. *coefficient du frottement*; a. *coefficient of friction*.
- **wytrzymałości**; n. *Widerstandscoefficient*; r. коэффиціентъ прочности; f. *coefficient de résistance*; a. *coefficient of resistance*.
- **zużycia (szyn)**, (utrż. kol.); n. *Abnützung-Coefficient (der Schienen)*; r. коэффиціентъ изнашиванія; f. *coefficient d'usure (des rails)*.
- Wspólrzędna (koordynata)**, (geom.); n. *Coordinate*; r. координата; f. *coordonée*; a. *coordinate*.
- Wstawa**, (geom.); n. *Sinus*; r. синусъ; f. *sinus*; a. *sine*.
- Wstawianie wozów (wagonów) na szyny**, (ruch kol.); n. *Stellung, Setzen (der Wagen auf die Schienen)*; r. подведєніє вагоновъ на рѣльсы; f. *mise (en circulation d'un wagon)*.
- Wstęga**; n. *Band*; r. лѣнта, пóлоса; f. *ruban*; a. *ribbon*.
- Wstęp**; n. *Eintritt, Eingang*; r. входъ; f. *entrée*; a. *entrance*.
- **dozwolony**, (ruch kol.); n. *Eintritt erlaubt*; r. входъ дозвóленъ; f. *entrée libre*.
- **wzbroniony**, (bud.); n. *Eintritt verboten*; r. входъ воспрещєнъ; f. *defense d'entrée*.
- Wstrząsak**, p. Przyrzęd wstrząsający.
- Wstrzymać (działanie maszyny)**, (bud. mach.); n. *anhalten (eine Maschine)*; r. приостановить дѣйствіє машины; f. *stopper (une machine)*; a. *to stop*.
- Wstrzymanie roboty**, p. Zmowa robotnicza
- **ruchu**, (ruch kol.); n. *Verkehrseinstellung*; r. останóвка движєнія; f. *interruption du trafic, entrave à la marche des trains*.

- Wstrzymanie wysyłki**; n. *Zurückhalten einer Sendung*; r. приостановка отправки товара; f. *garage*: do czasu uiszczenia opłaty za przewóz.
- Wsrubowanie**, (bud. mach.); n. *Einschrauben*; r. ввинчивание; f. *serrer à vis*; a. *to screw in, to fasten with a screw*.
- Wybijak**, (kow.); n. *Punze*; r. пунсо́къ; f. *poignon*; a. *punch*; młotek ręczny, którym kowal uderza, dla wskazania swym pomocnikom miejsca, gdzie młotami bić mają; także narzędzie do wybijania liczb, liter, lub innych znaków.
- Wybijanie** (trajbowanie), (bud. mach.); n. *Treiben, Punziren, Ciseliren*; r. штампование; f. *repoussage, ciselage*; a. *chassing*; robienie wypukłości lub wklęsłości pewnego kształtu za pomocą odpowiedniego narzędzia.
- **środków, centrowanie**, (bud. mach.); n. *Centriren*; r. центрование, центровка, набивка центровъ; f. *centrage*; a. *setting-off, centring*.
- Wybijarka kafarowa**, (bud. mach.); n. *Schlagwerk, Fallwerk*; f. *machine à gouttine, mouton*; a. *swage-tool, stamp*; maszyna do wybijania w metalu.
- Wybój na obręczy**, (wóz); n. *flache Stelle*; r. выбоина на бандажѣ; f. *partie écrasée d'une roue*; uszkodzenie czyli spłaszczenie się na obręczy koła lanego, w skutek czego wóz podskakuje na szynach.
- **torowy**, (bud. kol.); n. *Sutte, Oberbaueinsenkung*; r. осадка пути; zakłęśnięcie toru w skutek osiadania się budowy podtorowej.
- Wybuch, rozsadzenie**, (bud. kol.); n. *Explosion, Zerspringen*; r. взрывъ; f. i a. *explosion*.
- Wychodek**, p. Wygódka.
- Wychód**, p. Wyjście.
- Wychwył, zakładka**, (ślus.); n. *Fallklinge, Fallriegel*; r. еобачка, защёлка; f. *loqueteau à ressort*; a. *falling latch*.
- Wchylenie igły magnetycznej**, p. Odchylenie.
- Wyciąg**, n. *Auszug, Extract*; r. настой, выборка; f. *extrait*; a. *extract*.
- **podnośnik**, p. Elewator.
- Wyciąg linowy, wyciągnia linowa**, (bud. kol.); n. *Seilaufzug, Seilrolle, Seilmaschine*; r. канатная подъёмная машина; f. *tambour du câble, machine funiculaire*; a. *machine of strings, funicular machine*; przyrząd do ciągnięcia wozów pod górę po równi pochyłej za pomocą liny.
- Wyciągacz do gwoździ, rak**, (narz.); n. *Nagelzieher, Nagelauszieher*; r. выдерга; f. *arrache-crampon, tire-clou*; a. *nail-claw, claw-wrench*.
- Wyciąganie**; n. *Ausziehen*; r. вытяжение; f. *arrachement*; a. *withdrawing*.
- **pali**, (rob. wod.); n. *Ausziehen der Pfähle*; r. выдергивание свай; f. *arrachement de pieux enfoncés*; a. *withdrawing of piles*.
- Wycieczenie**, p. Uszkodzenie towaru.
- Wyciekanie, wycieczenie**; n. *Auslaufen, Ausfluss, Ausströmung*; r. вытекание, истокъ; f. *vidange, coulage, écoulement*; a. *efflux, effluxion, a. emanation*.
- Wycięcie**, (cieś.); n. *Ausschnitt*; r. вырѣзь; f. *veau*; a. *cutting*.
- Wycinacz, (wybijak)**, (narz.); n. *Aushauer*; r. боро́докъ, бра́докъ; f. *emporte-pièce*; a. *punch*; rodzaj dłuta ślusarskiego do wyciskania otworów okrągłych w cienkiej blasze.
- Wycinek (koła)**, (geom.); n. *Ausschnitt*; r. секторъ, вырѣзокъ; f. *secteur*; a. *sector*.
- Wycior**, (parw.); n. *Wischer*; r. желѣзный пруть для прочистки дымогарныхъ трубъ, банникъ; f. *écouvillon, raclette*; a. *sponge, spunge*; прęt żelazny do czyszczenia rur płomiennych.
- Wydawanie, wydanie**, (ruch kol.); n. *Abgabe, Ausgabe*; r. выдача; f. *livraison*; a. *delivery*.
- **przesyłek, pakunków, posyłek**, (ruch kol.); n. *Güterabgabe, Abgabe der Güter, Gepäcksausgabe*; r. выдача багажа; f. *livraison des bagages, remise des marchandises*; a. *delivery of luggage*.
- **posyłek pospiesznych**; n. *Eilgutabgabe*; r. выдача посылокъ большой скорости; f. *remise des marchandises de grande vitesse*.

- Wydma śnieżna**, p. Zaśnieżenie.
- Wydrażenie, wkleśłość**, (bud. mach.); n. *Aushöhlung, Ausgrabung*; r. ложбина; f. *excavation*; a. *excavation, cutting*.
- Wydział, oddział**, n. *Ausschuss*; r. отдѣлъ, отдѣленіе; f. *comité, commission*; a. *committee, commission*.
- **handlowy**, (ruch kol.); n. *commerzieller Verkehr, commerzielle Betriebsverwaltung, commerzieller Betrieb*; r. коммерческое отдѣленіе; f. *service d'exploitation commerciale*; część zarządu kolejowego do celów handlowych i poboru należności.
- **obrachunkowy**, (rach.); n. *Rechnungsdepartament*; r. счётное отдѣленіе; f. *comptabilité*.
- **ruchu, techniczny, zawiadostwo techniczne, zarząd techniczny**, (r. kol.); n. *technische Verkehrsabtheilung, technischer Betrieb*; r. техническое отдѣленіе; f. *exploitation technique*.
- Wygacenie, ogacenie**, (rob. wod.); n. *Faschinirung*; r. фашинная кладка; f. *faschinage*; a. *fascine-work*; wysłanie faszyną czyli gacią.
- Wygięcie, ugięcie**, n. *Biegung, Einbiegung*; r. сгибаніе, изгибъ; f. *flexion*; a. *flexure*.
- **sprężyny, resoru**, (wóz); n. *Einbiegung der Feder*; r. изгибъ, осьдѣніе ресоры; f. *flèche d'un ressort*; a. *compass*.
- **trwałe**, (bud. most.); n. *bleibende Einbiegung*; r. остающійся изгибъ; f. *flèche permanente*; a. *rise, height*.
- Wyglądanie pilników**, p. Staczanie pilników.
- Wygnieciarka (sztanca)**, (techn. mech.); n. *Stanzmaschine, Nuthstossmaschine*; r. штанцовальный станокъ; f. *machine à mortaiser, à buriner*; a. *slotting machine, key-groove engine*.
- Wygódka, ustęp, wychodek**, (bud.); n. *Abtritt, Abort, Abortgebäude, Retirade*; r. отходное, ретирадное мѣсто; f. *latrine, lieu commun, lieu d'aisance, retirade, bâtiment des latrines*; a. *necessary, privy, jakes, retreat, closet*.
- **z zamknięciem wodnem**, (wóz); n. *Watercloset, Wassercloset*; r. ва-терклозетъ; f. *latrine à l'anglaise*; a. *water-closet*.
- Wyjazd**, (ruch kol.); n. *Ausfahrt*; r. выѣздъ; f. *sortie*.
- Wyjęcie kół**; n. *Ausbinden der Räder*; r. вынѣтіе колѣсъ; f. *enlèvement des roues*.
- **osi z pod wozu, wycucie wozu**, (wóz); n. *Ausbinden einer Achse*; r. выкатка осей изъ подъ вагона; f. *enlèvement d'un essieu du wagon*.
- Wyjście, wychód**, (ruch kol.); n. *Ausgang*; r. выходъ; f. *sortie*; dla podróży opuszczających dworzec.
- **ważności**, p. Ubieg.
- **z pionu (muru, ścianki szyny)**, (bud. kol.); n. *Auslothen (der Mauer), Ausbiegung (des Schienensteges)*; r. отклоненіе, выпучиваніе (стѣнны); f. *gauchissement (d'un mur, de l'âme du rail)*; a. *buttering*.
- Wykaz**; n. *Ausweis*; r. указатель, списокъ, ведомость; f. *bulletin, situation*.
- **dowodów przewozowych, spis wysłanych kart przewozu**, (ruch kol.); n. *Übergabs-Verzeichniss der versandten Güter*; r. ведомость документовъ на отправленные отправки; oddanych konduktorowi.
- **dowodów przewozowych nadeszłych**; n. *Abgabsverzeichniss der angekommenen Transporte*; r. ведомость документовъ прибывшихъ отправокъ; otrzymanych od konduktora.
- **gospodarki**; n. *Gebahrungsausweis*.
- **kar pieniężnych**, (kas.); n. *Ausweis über verzeichnete Strafbeträge, Strafausweis*; r. ведомость денежныхъ штрафамъ.
- **monety, karta pieniężna**, (kas.); n. *Münzliste, Sortenzettel*; r. денежный счётъ; f. *bordereau détaillé de caisse*.
- **należności ogólnych za użycie obcych wozów (wagonów), raport dłużny, doniesienie wraz z zarachowaniem**, (ruch kol.); n. *Rapport mit Schuldberechnung*; r. протоколъ, ведомость суммъ, причитающимся за пользование чужими вагонами; f. *rapport avec calcul des rédevances*.
- **obciążenia pociągu**, (ruch kol.); n.

Zugsbelastungsausweis; r. таблица нагрузки поезда; f. *tableau des charges d'un train*; podaje ciężar względny i bezwzględny pociągu.

Wykaz obciążeń, tablica obciążeń, (ruch kol.); n. *Belastungsausweis, Belastungstabelle*; r. таблица натяжений нагрузки, ведомость натяжениямъ, нагрузкъ; f. *bulletin des charges, table de chargement*; zestawienie liczbowe, do jakiej granicy dozwolonem jest uzyskiwanie siły pociągowej na danym szlaku, także spis wozów, ich ciężaru i nakładu.

— **odbiorczy, zdawczy**, (ruch kol.); n. *Uebernahmeverzeichnis*; r. ведомость сданнымъ, полученнымъ отпавкамъ; f. *registre de réception*.

— **odległości**, p. Skorowidz odległości.

— **odzieży służbowej**; n. *Dienstkleider-Betheilungsliste*; r. ведомость служебной одѣжды; spis służby i przynależnej jej odzieży.

— **ogólno potrzebnych materyałów**; n. *Materialpräliminare, allgemeiner Nachweis*; r. общая ведомость; f. *preliminair*.

— **opłat zawierzonych, zakredytowanych**, (kas.); n. *Creditierungsausweis*; r. ведомость платежамъ причитающимся отъ лицъ, коимъ открытъ кредитъ; do późniejszego wyrównania rachunków.

— **próżny**; n. *Fehlweis, negative Anzeige*; f. *avis de manquement*; oznajmienie, że dotyczące sprawy, czynności lub zdarzenia miejsca nie miały.

— **przeładunku, karta przekładu, przekładna**, (ruch kol.); n. *Umladeschein, Umladungsprotokoll*; r. ведомость перегруженнымъ отпавкамъ; f. *certificat de transbordement*; zawierająca poświadczenie przeładowania przesyłki.

— **przesyłek ważonych z urzędu**, (ruch kol.); n. *Consignation über nachgewogene Frachtgüter*; r. списокъ, или ведомость взвѣшеннымъ грузамъ.

— **ruchu parowozów, pociągów, wagonów**, (ruch kol.); n. *Nachweis der Locomotiv-Leistungen, der*

Wagen-Course; r. ведомость пробѣга паровозовъ, поездовъ, вагоновъ.

Wykaz taboru kolejowego, wykaz wozów, (ruch kol.); n. *Betriebsmittelausweis, Wagenstandsausweis*; r. опись железнодорожнаго подвижнаго состава, ведомость железнодорожному подвижному составу; f. *bulletin, relevé de la situation du matériel*; opis codzienny zapasowych, brakujących lub zbyt licznych na stacyi wozów i przyrzędów taborowych.

— **łukmoków przyjętych**, (ruch kol.); n. *Aufgabsprotokoll über Gepäck*; r. ведомость выданному багажу; f. *registre des bagages*.

— **towarów przybyłych, zapis oddawczy**; n. *Abgabsprotokoll über Frachtgüter*; r. внесение въ реестръ прибывшихъ товаровъ; księga i zarejestrowanie czyli wpisanie do ksiąg towarów przybyłych.

— **towarów przyjętych, zapis nadawczy**, (ruch kol.); n. *Aufgabsprotokoll*; r. ведомость принятому къ отпавкѣ грузу; f. *registre d'expédition*; księga, w którą wpisują przedmioty oddane do przewiezienia.

— **towarów wydanych, zapis oddawczy przesyłek zwykłych, powolnych**; n. *Abgabsprotokoll über Frachtgüter*; r. ведомость выданнымъ грузамъ.

— **wyładowania, wykładna, poświadczenie wyłozienia**; n. *Ausladeschein, Entladeschein*; r. выгрузная ведомость; f. *feuille de déchargement*; zawierające poświadczenie wyładowania towaru.

— **zdanego bagażu (łukmoków) i przesyłek pospiesznych**; n. *Abgabsverzeichnis der übergebenen Gepäckbegleitscheine und Eilgutkarten, Uebergabs-Verzeichniss für Reisegepäck und Eilgüter*; r. передаточная ведомость багажа и отпавокъ большій скорости; pomiędzy drogami.

Wykładanie, p. Licowanie.

Wykładnia, (bud. kol.); n. *Ausladerampe, Abladerampe*; r. разгрузочная платформа; f. *quai de déchargement*; ładownia, na której się wyładowuje towary.

Wykładowe, p. Należytość za wyładowanie.

Wykolejenie, (ruch kol.); n. *Entgleisung*; r. сходъ съ рѣльсовъ; f. *déraillement*; a. *getting, running of the rails*; wyskoczenie parowozu lub wozu z toru.

Wykończenie; n. *Ausarbeiten, Finalisieren*; r. отдѣлка, окончательная отдѣлка, обработка; f. *achevage, achevement*; a. *finishing, trimming*.

Wykop, przekop, (rob. ziem.); n. *Erdaushebung, Abtrag*; r. выѣмка, прокопъ; f. *déblai, tranchée*; a. *trenching, cutting, excavation*; robota grabarska dla wyrównania lub zniżenia gruntu.

— **boczny, pożyozka (rezerwa)**, (bud. kol.); n. *Seitenentnahme, Materialgraben*; r. резервъ; wykonany dla uzyskania ziemi na nasyp.

— **dla tamy, wrzynki tamy (skrzynia)**, (rob. wod.); n. *Wurzelgraben*; r. котлованъ (для ползузапруды); wykop uskuteczony w brzegu.

Wykres rozkładu jazdy, p. Rozkład jazdy wykreślony.

Wykrętka, p. Odkrętak.

Wykrój, matryca, (bud. mach.); n. *Stanze, Stampfe, Matrize, Ausdauer, Prägstempel, Gesenk*; r. штампъ, штемпель, матрица; f. *estampe, étampe, matrice*; a. *stamp, die, swage, matrice, bed, bed-die*; narzędzie, którem wydobywa się przy wytłaczaniu kształt odpowiedni.

Wykrój, p. Podoba.

— **szyny, karb szyny**, (bud. kol.); n. *Einklönkung einer Schiene*; r. зарубка рѣльса; f. *encoche, entaille d'un rail*; a. *clish*.

Wykucie, p. Odkucie.

Wykup gruntów, p. Wywłaszczenie gruntów.

— **listu przewozowego**, (ruch kol.); n. *Auslösung des Frachtbriefes, Einlösung des Frachtbriefes*; r. выкупъ накладной; f. *paiement de la lettre de voiture*; po złożeniu nalyżytości za przewóz towaru, odbiorca otrzymuje list przesyłkowy.

Wykwit, (ch.); n. *Auswitterung, Verwitterung*; r. надѣтъ; f. *efflorescence*; a. *to be efflorescent*; wy-

twór wydzielający się z ciała pod wpływem powietrza.

Wylew, (rob. wod.); n. *Ueberschwemmung*; r. разливъ (рѣкѣ); f. *inondation*; a. *flood inundation, over flowing*; wystąpienie wody po nad brzegi.

Wylot pary zużytej, rura wylotowa, przewód odpływu pary, (parw); n. *Dampfabflussrohr, Ausströmungrohr*; r. труба для мѣтаго пара; f. *tuyau de dégagement, d'échappement, de déchaige de la vapeur*; a. *blast-pipe, steam-outlet*.

— **sklepienia, kozuba, kozubka, luneta**, (bud.); n. *Stichkappe, Schildgewölbe, Lunette*; r. распáлубка; f. *lunette, chape*; a. *sectroid, cross-cell, lunette*; podrzędne sklepienie, wcinające się w inne sklepienie prostopadle do jego osi.

Wyładować, wypróżnić, wyłóżyć, (ruch kol.); n. *ausladen, abladen*; r. выгружать, выгрузить; f. *décharger*; a. *to discharge, to unload*; wyjąć towar z wozu.

Wyładowanie, wyładowywanie, (ruch kol.); n. *Aus-, Ab und Entladung*; r. выгрузка; f. *déchargement*; a. *unloading*; czynność opróżniania wozów z towarów.

Wyładowisko; n. *Ausladeplatz, Abladeplatz*; r. мѣсто выгрузки; f. *débarcadère des marchandises*; a. *discharging-wharf, pier*; miejsce przeznaczone do wyładowywania towarów.

Wyłączenie aparatu telegraficznego, wyłączyć aparat, (tel.); *Ausschalten eines Apparates, einen Apparat ausschalten*; r. выключеніе, разединеніе телеграфнаго прибора, разъединить; f. *retirer un appareil du circuit, mettre hors de communication*.

— **z pociągu, wystawienie, wyrzucenie**, (ruch kol.); n. *Ausrangirung*; r. отдѣлка отъ поѣзда; f. *mise hors d'usage*.

Wyłącznik, (tel.); n. *Ausschalter*; r. исключитель; f. *retireur*.

Wymiana, p. Przejma.

— **lub zmiana kół, osi i t. p.**, (wóz); n. *Auswechselung eines Rades, einer Achse, etc.*; r. переѣна колѣсъ, осей и т. п.; f. *remplace-*

- ment d'un essieu*; a. *exchanging an axle, a wheel.*
- Wymiana wzajemna wozów**, (ruch kol.); n. *Naturalausgleich der Wagen*; r. обмѣнъ вагоновъ; wyrównanie rachunków za wozy — nie pieniężne, ale w przedmiotach.
- Wymiar**, (mier.); n. *Ausmass, Dimension*; r. размѣръ; f. *dimension, cote*; a. *size, length*; wynik pomiaru.
- **osi**, **wymiar rozstawienia osi**, (wóz); n. *Stichmass der Achsen*; r. размѣръ осей, шпурмасъ осей; f. *jauge*; a. *gauge.*
- **rozstawienia kół**, (wóz); n. *Spurmass der Räder, Radstand, Entfernung der Achsen*; r. шпурмасъ колёсъ, разстояніе между колёсами, осями; f. *écartement des boudins des roues, écartement des essieux*; a. *position of the wheels.*
- **ukośny, przekątny**, (parw., wóz); n. *Kreuzmass der Locomotive*; r. косой шпурмасъ, діагональный шпурмасъ; f. *justifieur, prototype*; a. *gauge, prototype.*
- Wymurowanie pach sklepienia**, (bud.); n. *Gewölbswachmauerung*; r. выстроение изъ камня сводовъ; wypełnienie pacy sklepienia murem.
- Wumyc**; n. *waschen*; r. промыть; f. *laver*; a. *to stream.*
- Wyagrodzenie oszczędności, premia**, (ruch kol.); n. *Ersparnisprämie*; r. премія; f. *premie d'économie*; za oględne obchodzenie się z paliwem lub za dobrą gospodarke.
- Wypadek kolejowy, przyrudek kolejowy**; n. *Eisenbahnunfall*; r. железнодорожный несчастный случай; f. *accident de chemin de fer, collision*; a. *railway-disaster, railway-collision, railway-accident.*
- Wypadkowa**, (mech.); n. *resultierende Kraft, Mittelkraft*; r. равнодѣйствующая, равнодѣйствующая сила; f. *force résultante, résultante*; a. *resultant.*
- Wypalacz cegieł**, (bud.); n. *Ziegelbrenner, Ziegler*; r. кирпичникъ, кирпичедѣль; f. *briquetier*; a. *brick-maker*; zatrudniony wypalaniem cegły.
- Wypalanie (wapna)**; n. *Rösten, Brennen, Kalkbrennen*; r. обжиганіе; f. *ustulation*; a. *roasting.*
- Wypalanie cegły**; n. *Ziegelbrennen*; r. обжиганіе кирпича; f. *cuire la brique*; a. *to burn bricks.*
- Wypłata**; n. *Auszahlung*; r. платѣжь, уплата; f. *payement.*
- **częściowa**, p. *Zaliczka na rachunek.*
- Wypływ pary**, (parw.); n. *Dampfauströmmung, Dampfauslassung*; r. выпускъ пара; f. *dégagement de vapeur*; a. *exit of steam, waste steam.*
- Wyposażenie**, p. *Zaopatrzenie, urządzenie.*
- Wyprawa** (tynkowanie), (bud.); n. *Putz, Verputz, Abputz, Bemörtelung*; штукатурка, подмазка, замазка; *enduit*; a. *plaster, plaster, plastering*; pokrycie muru zaprawą.
- **cementowa**; n. *Cementverputz*; r. цементная штукатурка.
- **gipsowa**; n. *Gipsmörtelverputz*; r. гипсовая штукатурка; f. *crépi enduit en plâtre*; a. *fine-stuff-stucco.*
- **gładka**; n. *feiner Verputz, vollständiger dreischichtiger Putz*; r. гладкая штукатурка, штукатурка въ три слоја; f. *enduit en trois couches*; a. *complet plastering, three coatwork, three-skin-work*; wyprawa surowa, zagładzona tarką.
- **groszkowana**; n. *Stockhammerputz*; r. штукатурный слой, выравненный деревяннымъ молоткомъ; za pomocą drewnianego młotka o płatni nasiękanaj.
- **kędzierzawa, wyprawa od miotły**; n. *Stepputz, Besenputz, gesteppter Putz*; r. штукатурный слой, выровненный зубчатой лопаткой; f. *enduit bretté, brettelé, brettelement*; a. *regretd-skin, regrating-skin*; wyrobienie zagładzień na świeżej wyprawie za pomocą tego ściętej miotły, tworząc powierzchnię barankowatą.
- **łożyska**, (wóz); n. *Lagerfutter*; r. вкладышь; f. *coussinet*; a. *bush, pillow.*
- **skóry**; n. *Lederbereitung*; r. выдѣлка кожи; f. *corroi, corroirie*; a. *leather-dressing.*
- **surowa, wyprawa pod gont**; n. *Anwurf, Rauwerk, Bewurf*; r. суровая штукатурка, намётъ; f. *crépi, enduit d'une couche*; a.

- rough, coarse plastering*; jednorazowe narzucenie zaprawy z wyrównaniem tylko za pomocą gonta murarskiego.
- Wyprawa wapienna**; n. *Mörtelverputz*; r. известковая штукатурка.
- **żwirowa, wyprawa z narzutem żwirowym**; n. *Spritzwurf, Spritzbewurf, Berapp, Berappung, Rappputz, Krausputz*; r. грубый штукатурный слой, намётъ; f. *enduit hourdé, hourdage, jet de chaux*; a. *squirred skin, coarse plastering*; na zwyczajną świeżą wyprawę narzucą się żwir drobny.
- Wyprawianie, tynkowanie, (bud.)**; n. *Putzen, Tünchen*; r. штукатурёние, штукатурная работа, обмазывание; f. *enduisson*; a. *plastering, white-washing*.
- **pociągu, (ruch kol.)**; n. *Abfertigung eines Zuges, Ablassen eines Zuges*; отправка поздówъ; f. *expedition d'un train*; wydać rozkaz do odjazdu po dokonaniu przepisanych czynności.
- Wyprostowanie, wyprostowywać**; n. *Geradeschlagen, ausrichten*; r. выправка, выпрямление, выпрямлять, выправлять; f. *redressage, redresser*; a. *straightening, to redress, to reset*.
- Wyprostowywać szyny**; n. *Schienen ausrichten*; r. расправлять рельсы; f. *les rails redresser*; a. *to redress the rails*.
- Wypóżnianie kotła, (parw.)**; n. (*den Kessel entleeren, ablassen*); r. опорожживание котла; f. *vider (la chaudière), vidange*; a. *draining, vischarge*.
- Wyprowadzenie, p. Poprzedzanie, prześcig.**
- Wpust, (cieś.)**; n. *Feder, Grath*; r. грёбень; f. *languette, coulisseau*; a. *tongue*.
- **i wpust, (stol.)**; n. *Feder und Nuth*; r. грёбень и фальць; f. *languette et rainure*.
- Wypustnik, p. Strug wypustowy.**
- Wyrabianie, wytwarzanie, fabrykacja**; n. *Erzeugung, Fabrikation, Herstellung, Anfertigung, Verfertigung*; r. выдёлка, производство, изготовлёние, фабрикация; f. *fabrication*; a. *fabrication, manufacture, making*.
- Wyregulować (tor), (utrż. kol.)**; n. *Richten, Regulierung (des Geleises), Ausrichten*; r. ерегулировать; f. *dressage (de la voie), rectifier*; a. *to dress, to straighten*.
- Wyregulowanie instrumentu, p. Sprostowanie.**
- Wyrobnik, najemnik dzienny**; n. *Tagelöhner*; r. чёрнорабóчий, подручный рабóчий; f. *journalier*; a. *day-labourer*.
- Wyroby rękodzielnicze, (techn. mech.)**; n. *Manufakturwaaren*; r. мануфактурныя издёлія; f. *objets manufacturés, articles de manufacture*; a. *manufactures, manufactured goods*.
- Wyrób, p. Wytwór.**
- Wyrównia (stół monterski, płaszcz, rychtplata, rajsplata), (żel.)**; n. *Richtplatte*; r. правило, выправная, правильная доска; f. *dressoir*; a. *dressing-plate, pincwire-reel, straightening-board*; stół albo płyta z lanego żelaza, dokładnie wyrównana i do poziomu ułożona. Na niej znaczy się przedmioty przeznaczone do roboty, a w kuźni prostuje się wygięte szyny, sztaby i blachy.
- Wyrwa, (rob. wod.)**; n. *Ausriss, Kolk, Auskolkung, Unterwaschung*; r. подмывъ, обвалъ; f. *affouillement*; a. *pool, baring, scouring*; miejsce uszkodzone prądem wody.
- Wyrwant, opaska, cybant, (wóz)**; n. *Ziehband*; r. обóйма; f. *lien, bande*; a. *clip*; żelazo, którem się okrywają spoje (rysy) u koła zesputego.
- Wyrwicz, (narz.)**; n. *Korkzieher, Propfenzieher*; r. штóпоръ; f. *tirbouchon, bosse*; a. *cork-screw*; (trybuszon) do wyciągania korków z butelek i gąsiorów.
- Wyrzucenie z pociągu, p. Wyłączenie.**
- Wyrzutka faszynowa, p. Położenie miotła faszynowych.**
- Wysadzenie podrózných, opróżnienie powozów, (ruch kol.)**; n. *Auswagenmierung, Aussteigen der Reisenden*; r. высадка пассажировъ; f. *débarquement des voyageurs*; wypuszczenie podrózných lub bydła z wagonów.
- Wysadzka od mrozu, p. Odmrozina.**

- Wyschnięcie**; n. *Austrocknung*, *Ein-trocknung*; r. высушка; f. *désé-chement*.
- Wysitek**, (mech.); n. *Anstrengung*, *anstrengen eine Locomotive*; f. *fatiguer une machine*.
- Wyskleпка**, p. Nóżka sklepienia.
- Wyskok**, alkohol, spirytus, (matr.); n. *Alkohol*, *Weingeist*; r. алькóголь, спиртъ; f. *alcool*; a. *alcohol*.
- Wyskroбаć**; n. *auskratzen*; r. выско-блѣть; f. *ratisser*, *racler*; a. *to scrape*.
- Wysłanie**, wysyłka, ekspedycja; n. *Ex-pedition*, *Abfertigung*; r. высылка, экспедиція; f. *expédition*.
- nieprawidłowe wozu, towaru; n. *mangelhafte Expedition*, *mangel-hafte Abfertigung*; r. засылка ва-гоновъ, грузовъ.
- Wysokomierz**; n. *Höhenmesser*; r. аль-тимéтръ, высокомéтръ; f. *alti-mètre*; a. *altimeter*.
- Wysokość**, (mier.); n. *Höhe*; r. высо-тá, вышинá; f. *hauteur*; a. *height*.
- odpowiadająca danej prędkości, (mech.); n. *Geschwindigkeitshöhe*; r. высотá соотвѣтствующая из-вѣстной скорóсти; f. *hauteur de la vitesse*; a. *height of velocity*.
- podnoszenia, (bud. mach.); n. *För-derhöhe*, *Hubhöhe*; r. высотá подъёма; f. *levée*, *volée*; a. *hight of lifting*.
- spadania, (mech.); n. *Fallhöhe*; r. высотá падénія; f. *hauteur de chute*; a. *hight of fall*.
- ssania pompy, (bud. mach.); n. *Saughöhe einer Pumpe*; r. высотá всасыванія насоса; f. *levée*, *coup de piston*; a. *stroke*, *pistons' travel*.
- tłoczenia (pompy), (bud. mach.); n. *Druckhöhe einer Pumpe*; r. высо-тá напора воды въ насосъ; f. *charge d'eau d'une pompe*; a. *height of water*.
- zęba, (bud. mech.); n. *Zahnhöhe*; r. высотá зубца; f. *longeur d'une dent de roue*; a. *length of tooth*.
- Wystawa**, p. Widok.
- n. *Ausstellung*; r. выстава, вы-ставка; f. *exposition*; a. *exhibition*.
- Występ roboczy**, p. Przyłoga.
- suwaka, p. Pokrycie suwaka.
- Wysyłać**, wyprowiać; n. *expedieren*, *absenden*; r. высылать, отпра-влять; f. *expédier*, *envoyer*.
- Wysyłający towary**, nadawca, (ruch kol.); n. *Versender*, *Aufgeber*; r. товаро-отправитель; f. *expédi-teur*; oddający towar do przewie-żenia.
- Wysyłka pospieszna**, umyślna, (ruch kol.); n. *Expresssendung*; r. высылка большóй скорóсти; f. *ex-pédition exprès*; a. *express-good*.
- towarów, (ruch kol.); n. *Güterab-fertigung*, *Güterexpedition*; r. от-правка товаровъ, высылка то-варовъ; f. *expédition des mar-chandises*; a. *expedition of goods*.
- Wysyłkowe**, p. Ekspedycyjne.
- Wysyłkowy**, p. Ekspedytor.
- Wytaczać (wewnatrz)**, wytoczyć, wytac-zanie, wytoczenie, (tok.); n. *dre-hen*, *dreheln*, *ausdrehen*; r. вы-тáчивать, вытóчить, вытóчка, растóчка, растóчение; f. *tourner*; a. *to turn*.
- Wytknięcie kierunku kolei**, p. Ustale-nie kierunku kolei.
- Wytłaczanie dziur, przebijanie (sztam-powanie)**, (techn. mech.); n. *Lo-chen*; r. пробѣвка дыръ; f. *per-cement*, *débouchement*; a. *punch*.
- Wytopienie**, wytapianie, wytopić, wytapiać, (metal.); n. *Seigerung*, *dor-ren*, *Dorrrarbeit*; r. вытáпливаніе, вытáпка, зейгéрованіе, вытóпить, вытáпливать, зейгéровать; f. *liqutation*, *ressuage*; a. *eliquation*, *liqutation*, *to liquate*.
- Wytrysk**, p. Strumień wody.
- Wytrzymałość**, (mach.); n. *Festigkeit*; r. сопротивлénіе; f. *résistance*; a. *resistance*, *strenght*; własność ciał stałych, przeciwdziałająca wszelkiemu odkształceniu.
- na drganie, wytrzymałość dwustron-na; n. *Schwingungsfestigkeit*; r. сопротивлénіе при дрожáнии; f. *résistance dans le mouvement*; wy-trzymałość ustawiczna, gdy natę-żenia najmniejsze i największe mają tę samą wielkość, lecz znak przeciwny.
- na rozciąganie, na zerwanie, na ciągnięcie, wytrzymałość bezwzględ-na; n. *absolute Festigkeit*, *Zug-festigkeit*; r. сопротивлénіе рас-тяжénію, разрѣву; f. *résistance absolue*.
- na skręcanie; n. *Torsionsfestigkeit*,

Drehungsfestigkeit; r. сопротивлѣніе скручиванію; f. *résistance de torsion*; a. *resistance of torsion*.

Wytrzymałość na ścinanie, przesuwanie;

n. *Schubfestigkeit, Scheerfestigkeit* — *gegen Abscheeren*; r. сопротивлѣніе скальванію, сдвігу, срѣзыванію; f. *résistance ou cisaillement*; a. *strenght of shearing*.

— **na ściskanie, na zgniecenie (zmiażdżenie), na ciśnienie, wytrzymałość wsteczna;**

n. *Druckfestigkeit, Zerknickungsfestigkeit, rückwirkende Festigkeit*; r. сопротивлѣніе сжатію, раздавліванію, раздроблѣнію; f. *résistance de compression, résistance à l'écrasement*; a. *strength of compression*.

— **na wygięcie, na wyboczenie, na złamanie, wytrzymałość względna;**

n. *Biegungsfestigkeit, Knickfestigkeit relative Festigkeit*; r. сопротивлѣніе сгибанію, изгибу; f. *résistance de flexion*; a. *strength of flexure*; zdolność oporu ciśnieniu działającemu w kierunku osi, która się ugina pod tem ciśnieniem

— **pierwotna, początkowa;**

n. *Ursprungsfestigkeit*; r. начальное сопротивлѣніе; wytrzymałość ustawiczna przy natężeniu najmniejszym = 0.

— **robocza, ustawiczna;**

n. *Arbeitsfestigkeit*; r. робѣе сопротивлѣніе; największy opór, jaki ciało może stawić zniszczeniu spoiwości drobin, gdy natężenie zmienia się od pewnej najmniejszości, chociażby ten opór wywołany nieskończenie wiele razy.

— **spoczynkowa, statyczna;**

n. *Tragfestigkeit*; r. статическое сопротивлѣніе; największy opór, jaki ciało może stawić przerwanію spoiwości drobin przy spokojnem obciążeniu.

— **użyteczna;**

n. *nützliche Festigkeit*; r. полезное сопротивлѣніе; f. *résistance active*; a. *useful resistance*.

Wytwarzanie, p. Wyrabianie.

Wytwór, wyrób, przetwór;

n. *Erzeugniss*; r. издѣліе, продуктъ, подѣлка, фабрикатъ; f. *produit, provenance*; a. *product*.

— **kuty, wyrób kuty, (wytroby kute żelazne i stalowe), (taryf.);**

n. *Eisen- und Stahlwaaren gehämmert*; r. поковка.

Wytwór wybuchowy, przetwory wybuchowe, strzelnikan, (taryf.); n. *explodierendes Präparat, explodirbare Gegenstände*; r. гремучій составъ; f. *substance, produits explosible-pyrotechnique*.

Wytwórczość, wytwarzanie; n. *Bildung, Production, Erzeugung*; r. производительность; f. *production*; a. *out-put*.

Wytyczenie, p. Wytykanie.

Wytyczna wozu, wskazanie drogi, (ruch kol.); n. *Insteradierung, Leitung*; r. маршрутъ, направлѣніе вагона; f. *acheminement, marcheroute*; dokładne wytknięcie drogi, którą wóz ma być przesłany.

— **wozu mylna, wskazanie drogi mylne, zdrożenie (zeszlaczenie, odszlaczenie);**

n. *Fehlinstradierung, Fehlleitung, falsche Instradierung*; r. неправильное направлѣніе вагона; f. *fausse direction, direction erroné, direction contraire*.

Wytykać, trasować, (mier.);

n. *tracieren*; r. разбивать, намѣчивать, расчѣтывать, трассировать; f. *tracer*; a. *to survey, to trace*; szukać i oznaczać na gruncie kierunek dla drogi lub kanału.

Wytykanie kolei, wyznaczenie, wytyczenie, trasowanie kolei, (bud. kol.);

n. *Ausstecken, Feststellen der Tracé oder Bahn, Bahnrichtung tracieren*; r. разбиваніе, трассировка шельзной дороги; f. *arrêter la tracé d'un chemin de fer, jaloner, piqueter*; a. *direction-line of a railway, tracing, to stalle out, to rick out*.

— **łuku, (mier.);**

n. *Bogenabsteckung, Bogenausstecken*; r. разбивка кривыхъ; f. *tracé des courbes, piquetement, piqueter une courbe*; a. *setting-out curves, to range out a curve*; oznaczenie łuków w polu palikami.

— **odsadzaniem odsiecznych;**

n. *durch Abstände von der Sekante aus*; r. разбивка секансами; f. *prolongement de corde*.

— **rzędniemi biegunowemi;**

n. *durch Polarcoordinaten*; r. разбивка поллярными координатами; f. *par cordes et flèches*.

— **rzędniemi od cięciwy;**

n. *durch Ordinaten von der Sehne aus*; r.

- разбивка ординатами; f. *par ordonnées et abscisses à la corde*.
- Wytykanie** rzędami od stycznej; n. *durch Ordinaten von der Tangente aus*; r. разбивка ординатами; f. *per tangentes égales*.
- osi kolejowej, (bud. kol.); n. *Abstecken der Bahnachse*; r. изыскивание, разбивка, трассировка желѣзнодорожной оси; f. *piquetage de l'axe du chemin de fer*; a. *stake-out, nick-out*; na gruncie palikami lub tyczkami.
- Wywłaszczenie gruntów, wykup gruntów**, (bud. kol.); n. *Grundeinlösung, Grundablösung, Enteignung, Expropriation*; r. отчуждение земель; f. *expropriation, paiement de terrain*; a. *land purchase*; czynność celem nabycia gruntów pod budowę drogi żelaznej lub na inny użytek.
- przymusowe, (bud. kol.); n. *Enteignung, Expropriation*; r. принудительное отчуждение; f. *expropriation*; nabycie przedmiotu lub gruntu prywatnego prawnym przymusem za wynagrodzeniem.
- Wywóz, eksport**; n. *Ausfuhr, Export*; r. вывозъ, экспортъ; f. *exportation*; a. *export*.
- ziemi, (bud. kol.); n. *Erdbewegung, Erdtransport*; r. перевозка земель, распределение земель; f. *mouvement de terres*; a. *earthwork*; przeniesienie lub wywiezienie na inne miejsce.
- Wywyższenie toku zewnętrznego w łukach, podwyżka toku, przechyłka toru**, (bud. kol.); n. *Geleiseüberhöhung, Erhöhung des äusseren Schienenstranges*; r. повышение наружнаго рѣльса въ кривыхъ; f. *surhaussement du rail extérieur*; a. *elevation of the exterior rail*; wymiar, o który zewnętrzny tok w krzywej leży wyżej od wewnętrznego.
- Wyznaczenie drogi, drożna**, (rach. kol.); n. *Routenworschrift*; r. назначеніе дорогъ; f. *indication ou prescription de la voie à suivre*.
- trasy, p. Wytykanie kolei.
- Wyzucie wozu, wóz**; n. *Ausbinden eines Wagens*; r. вынуть оси изъ подъ вагона; f. *enlèvement d'un essieu du wagon*; wyjęcie osi z pod wozu.
- Wyzysk**; n. *Ausnützung*; f. *utilisation, exploitation*; a. *working*.
- niedostateczny wozu, (rach. kol.); n. *ungenügende Ausnützung eines Wagens*; f. *mauvais emploi d'un wagon*.
- Wyźłabiacz, strug wpustnik**, (stol.); n. *Grundhobel, Nuthhobel*; r. грунт-убель, дорожениель; f. *guimbarde*; a. *plough-plane, router-plane, old woman's tooth*; strug do wyźlabiania i wyrównywania dna wąskich i krótkich zagłębień.
- Wyźłabiak**, (narz.); n. *Ausreiber, Reibahle*; r. сверло, развёртка; f. *aléssoir*; a. *broach*; narzędzie kształtu piramidy prostokątnej do rozszerzania dziur wywierconych.
- Wyźnia, wierzchowie, część górna rzeki (w górze rzeki)**, (rob. wod.); n. *Obertheil des Stromes*; r. верхъ вѣе рѣки; f. *pays d'amont*.
- Wzbudzenie prądu, wytwarzanie prądu**, (elekt.); n. *Induction*; r. возбужденіе тока; f. *induction, production d'un courant induit*; a. *induction*.
- Wzdecie od mrozu**, p. Odmrozina.
- Wzmocnienie**, p. Utrwalenie.
- Wzmocnić, wzmacniać**, (bud.); n. *verstärken*; r. укрѣпить, укрѣплять, утверждать; f. *renforcer, jumeler, consolider*; a. *to strengthen*.
- farbę, utwalić barwę, (barw.); n. *die Farbe befestigen, fixiren*; r. закрѣпить краску; f. *assurer la couleur*; a. *to fix the colour*.
- klamrami, (bud.); n. *mit Krampen befestigen, ankrampen*; r. скрѣпить скобами; f. *acclamper*; a. *to cram*.
- ogień, ożywić przez oblewanie wodą, (parw.); n. *beleben, das Feuer mit Wasser, besprengen*; r. усилить огонь, f. *aviver le feu*; a. *to revive*.
- ścianę, podeprzeć, (bud.); n. *eine Mauer fest machen, unterstützen*; r. укрѣпить стѣну; f. *assurer un mur*; a. *to secure, to prop*.
- Wzmocnienie**, (bud.); n. *Anschlag, Anhefter, Ankleber*; r. закрѣпы; f. *attaches*; a. *bands, bonds*.
- przymocowanie, (bud.); n. *Verstärkung, Befestigung*; r. укрѣпленіе

- успіленіе; f. *renforcement*, *consolidation*; a. *reinforcement*.
- Wzmocnienie stoków, skosów, skarp**, (rob. ziem.); n. *Befestigung der Böschungen*; r. укрѣпленіе откосовъ; f. *soutènement des talus*, *renforcement des ados*; a. *reinforcement the slopes*.
- **ścian rowu**, (rob. ziem.); n. *Befestigen der Böschung, des Grabens*; r. укрѣпленіе стѣнъ рва; f. *consolider le talus*.
- **kotłaka, kopuły, zbiornika**, (parw.); n. *Dampfbehälterverstärkung*; r. укрѣпленіе котлака.

- Zabezpieczenie, ubezpieczenie**; n. *Versicherung*; r. страхова́ніе, страхо́вка; f. *assurance*; a. *insurance*.
- **dostawy na czas, zabezpieczenie terminu dostawy**, (taryf.); n. *Lieferzeit-Versicherung*; r. руча́тельство за своевре́менную поставку; f. *assurance de livraison à terme, en temps voulu, marchandise assurée contre le retard*; оплата w odsetkach kwoty, jaką kolej winna zapłacić nadawcy w razie spóźnienia się przesyłki do stacyi kresowej.
- **wartości**; n. *Werthversicherung, allgemeine Versicherung, Assekuranz*; r. обезпече́ніе отъ поврежде́нія товара; f. *assurance à la valeur*; за́пewненіе odszkodowańia towaru w razie uszkodzenia tegoż podczas przewozu.
- **większej wartości**, (taryf.); n. *Mehrwerthversicherung, besondere Versicherung*; f. *assurée à la valeur, d'une valeur supérieur*; оплаcone po nad wartość ogólną.
- Zabieracz w tokarce**, (tok.); n. *Drechselisen, Dreheisen*; r. поводко́вый патро́нъ токарнаго станка; f. *biseau, gouge*; a. *steel chisel gouge*.
- Zabudowanie wodne**, p. Baszta wodna.
- **wodociągowe**, (bud. kol.); n. *Wasserstationsgebäude*; r. водопо́дъёмное зда́ніе; f. *bâtiment de prise d'eau*.
- Zacienie, altana**, (bud.); n. *Laube, Laubhütte*; r. бесѣ́дка; f. *berceau, feuillée*; a. *arbour*; miejsce po-

- Wzniesienie, podwyższenie, podniesienie**; n. *Erhöhung*; r. подѣ́мъ, возвыше́ніе; f. *élévation*; a. *elevation*.
- **drogi, (inż.)**; n. *Steigung*; r. подѣ́мъ пути; f. *pente ascendante, rampe d'une route*; a. *ascending, gradient or slope, acclivity*; pochyłość gdy droga idzie pod górę.
- Wzorzec, wzór, model**, (techn. mech.); n. *Muster, Formular*; r. образе́ць, моде́ль; f. *modèle, formulaire*; a. *standard, formule*.
- Wzór, formuła**, (mat.); n. *Formel*; r. фо́рмула; f. *formule*; a. *formula*.

Z.

- kryte; ogrodzone balaskami, krzewami, lub ubudowane, opatrzone w siedzenia.
- Zacierka**, p. Tarka.
- Zacięcie**, p. Wrąb.
- Zacios**, p. Wrąb.
- Zaczopowanie**, (cieś., stol.); n. *Verzapfung*; r. соедине́ніе ца́пкою, соедине́ніе на шипъ; f. *assemblage à mortaise, et tenon*; a. *mortising, mortise joint*; połączenie dwóch kawałków drzewa za pomocą czopa i gniazda.
- Zadra, zadziór**, (żel.); n. *Schuppen, Ungans*; r. плі́на, треска́, ока́лина; f. *ecailles*; a. *scales*; łuska odłupująca się na powierzchni żelaza.
- Zagłębienie, wklęsnięcie**, (odl.); n. *Vertiefung, Tiefe*; r. углубле́ніе; f. *cavée, fossé*; a. *hollow, moat*.
- Zagroda ochronna**, p. Zasłona śnieżna.
- Zagruntować**, p. Podłożyć.
- Zaguba towaru, zawleczenie towaru**, (ruch kol.); n. *Verschleppung, Verlust des Gutes*; r. за́слонная отпра́вка, уро́нь товара; f. *fourvoisement, égrarement, perte de marchandise*; zawiezienie towaru gdzieindziej niż na miejsce przeznaczenia.
- Zahaczenie mutry, naśrubka**, (bud. mach.); n. *Schraubenversicherung*; r. обезпече́ніе га́йки; zapobieżénie samowolnemu odkręcaniu się naśrubka.
- Zajaz, p. Tama.**
- Zająęcie nadrobkowe**, t. j. po za zwykłemi godzinami, naddniówka; n. *Ueberstunde, Ueberzeit*; r. заурочны́я,

- сверхурочныя занятія, работы; f. *heure supplémentaire, ou extraordinaire de travail*; a. *overtime*.
- Zakaz dowozu**, (ruch kol.); n. *Einfuhrsverbot*; r. запрещеніе, воспрещеніе ввоза; f. *prohibition d'import*.
- **przewozu**; n. *Durchfuhrsverbot*; r. воспрещеніе провоза; f. *prohibition de transit*.
- **wywozu**; n. *Ausfuhrverbot*; r. воспрещеніе вывоза; f. *prohibition d'exportation ou à la sortie*.
- **ładowania**, „ładować nie wolno“, „nie ładować“, „nie obciążać“, (ruch kol.); n. *nicht zu beladen*; r. запрещеніе нагрузки, „отправить порожнимъ“; f. *défense de charge*; ostrzeżenie przylepione zobu stron wozu aby go nie ładować.
- Zaklepać**, p. Zanitować.
- Zaklinować, zaklinić**, (bud. mach.); n. *festkeilen*; r. заклинить, укрѣпить клиньями; f. *assujétir*; a. *to wedge off, to fasten by wedges*.
- Zakład**; n. *Anstalt, Etablissement*; r. заведеніе, учрежденіе; f. *établissement*.
- **dezynfekcyjny**, p. Odkazarnia.
- **gazowy**; n. *Gasfabrik, Gasbereitungsanstalt*; r. газовый заводъ; f. *usine à gaz*; a. *gas-works*.
- **hutniczy**, p. Huta.
- **przemysłowy**; n. *Fabriksanlage, industrielle Anlage*; r. заводъ, промышленное заведеніе; f. *usine*; a. *factory, manufacture, works*.
- **przeprawy pociągów**; n. *Trajectanstalt*; a. заведеніе для перевозки поѣздовъ; f. *communication sans transbordement et sans pont entre les chemins de fer séparés par un cours d'eau*; a. *floating-railway*; urządzenie dla przeprawiania pociągów kolejowych przez rzekę lub inną wodę, na której nie ma mostu.
- **stalowy**; p. Stalownia.
- Zakładać fundament, założyć fundament, fundamentować**; n. *den Grund legen, gründen, fundamentiren*; r. закладывать фундаментъ; f. *jeter les fondaments*; a. *to lay the foundation*.
- **obręcz, naciągać obręcz**, (wóz); n. *Radreifen aufsetzen, bandagiren der Räder, aufziehen von Banda-*
- gen auf die Räder*; r. нясáжывать бандажъ; f. *embattage des bandages*.
- Zakładka**, p. Wychwył.
- Zakotwowanie**, (bud.); n. *Verankerung*; r. прикрѣпленіе анкерами, анкерное скрѣпленіе; f. *ancrage*; a. *anchoring, cramping*.
- Zakówka**, p. Nit.
- Zakręt rzeki, kolano rzeki**, (rob. wod.); n. *Flusskrümmung, Serpentine*; r. поворотъ, изгибъ, извилина рѣки; f. *coude d'une rivière*; a. *bend or sinuosity of a river*; bar-dziej zakrzywiona część biegu rzeki.
- Zakrętka**, (bud.); n. *Vorreiber, Haspe*; r. задвѣжка, щекóлдошка, ко-стѣль; f. *happe, clarette*; a. *cramp-iron, hasp*.
- **francuska**; n. *französisches Ruder*; r. французская щекóлдá; маjedno ramię kształtu elipsy i może przy-ciskać równocześnie dwa skrzydła.
- **podwójna, skrzydlata**; n. *doppelter Vorreiber*; r. двойная окóнная задвѣжка; o dwóch ramionach, obracająca się około trzpnia wspól-nego.
- **wpuszczana**; n. *Vorreiber mit Ein-lasblech*; r. потайная окóнная задвѣжка; zamiast śruby opa-trzona blaszką do wpuszczania w ramę okienną.
- **zwykła**; n. *Vorreiber, Fensterrei-ber*; r. окóнная задвѣжка, окóнная завѣртка; f. *tournoquet*; a. *turnbuckle, turnbutton*; rodzaj ha-ka stale przytwierdzony do ramy okiennej, służy do umocowania.
- Zalesić**, (inż.); n. *bewalden*; r. раз-вести лѣсъ; f. *reboiser*.
- Zalesienie**; n. *Bewaldung*; r. разве-деніе лѣса; f. *boisement*; a. *fo-resting*.
- Zalewa sklepienia, polewa sklepienia**; n. *Gewölbsaufguss*; r. заливка свѣ-да; f. *masse de mortier*; a. *mor-tarbed*; zalanie zaprawą grzbiету i pach sklepienia.
- Zalewisko**, (rob. wod.); n. *Ueberschwem-mungsgebiet, Inundationsgebiet*; r. разливъ рѣки; f. *terrain d'inon-dation*; a. *flood, inundation*; ob-szar ziemi zalewanej podczas we-zbrania rzeki.
- Zaliczenie, powziętek, pobranie**, (taryf.);

- n. *Nachnahme*, *Spesennachnahme*; r. наложенный платёж; f. *rem-boursement*.
- Zaliczka** (taryf.); n. *Nachnahme im Vorhinein*, *Werthvorschuss*; r. авансъ; f. *débours*, *déboursé*; wypłacona oddawcy towaru.
- na przewozowe, p. Przewozowe, przedpłatne.
- na rachunek, wypłata częściowa, (bud. kol.); n. *Abschlagszahlung*; r. асигновка аванса; f. *payement à compte*; kwota wypłacona przedsiębiorcy przed ukończeniem całkowitem robót, t. j. w miarę postępu tychże.
- Zaliczkowe**, (taryf.); n. *Nachnahme-provision*; r. коммиссионёрная плата; *provision pour déboursé*, *pour rembursement*; odsetki od zaliczeń.
- Zalutować**, zalutowanie; n. *Verlöthen*, *Löthen*; r. запаять; f. *soudage*, *souder*; a. *to solder*.
- Załatwienie**, (ruch kol.); n. *Erledigung*; r. исполнѣніе; f. *solution*; ukończenie sprawy.
- Załącznik poborowy**, dowód pobrania, (kas.); n. *Einnahmebeleg*; r. квитанція въ получѣніи; f. *pièce de recette*.
- Załęga**, (bud.); n. *Streifholz*; f. *longeron*; belki, które opierają na podniesieniu, dla łatwiejszego posunięcia po nich jakiegokolwiek ciężaru.
- Założenie stacyi**, (bud. kol.); n. *Er-richtung einer Station*; r. устрóйство стáнціи; f. *aménagement d'une station*.
- Założyć drag na uciąg**, na przesunięcie, (bud. kol.); n. *Hebebaum auf Schub ansetzen*; r. приложитъ (пристрóбить, приспособитъ) рычагъ, ломъ для передвиженія; drag ma położenie prawie pionowe.
- drag na udźwig; n. *Hebebaum auf Hub ansetzen*; r. приложитъ (при-способитъ, пристрóбить) рычагъ, ломъ для поднятія; podkłada się drag, nadając mu małe pochylenie do poziomu.
- Zamach na koleje**, p. Przekroczenie przeciw przepisom.
- Zamek**, (ślus.); n. *Schloss*; r. замóкъ; f. *serrure*; a. *lock*.
- cylindryczny; n. *Bolzenschloss*; r. цилиндрической висячей замóкъ съ болтомъ; f. *cadenas cylindrique*; a. *cylindrical padlock*.
- Zamek przy drzwiach**, (wóz); n. *Thürver-schluss*; r. дверной замóкъ; f. *verrou de porte*.
- prosty, nakładka zwyczajna z zębem (bud.); n. *Hackenamm*; r. прямой замóкъ; f. *entemeni à double patte*; poziome zetknięcie podłużne nie jest jednostajne, lecz przzerwane prostopadłem zacięciem, zwanem zębem.
- ukośny, nakładka ukośna z zębem; n. *schräges Hackenblatt*; r. косой замóкъ; zetknięcie jest przzerwane zacięciem prostopadłem do jego kierunku.
- ukośny z grottem, p. Łączenie ukośne z grottem.
- z klinem, p. Łączenie z klinem.
- z wpustem, p. Łączenie na wpust.
- zwrotnicy, (ruch kol.); n. *Wechsel-verschluss - Vorrichtung*, *Weichen-verschluss*; r. стрѣлочный, пере-водной замóкъ; f. *cadenas d'ai-guille*; przyrząd do zamykania zwrotnic, umieszczony pod iglicą i opornicą.
- z zapadką, (ślus.); n. *Schnapp-schloss*, *Fallschloss*, *Federschloss*; r. замóкъ съ пружинкой, за-щелкой, фала; f. *housette*; a. *spring-lock*, *trunk-lock*.
- Zamiana przesyłek**, (ruch kol.); n. *Verwechslung der Güter*; r. об-мѣнъ посылкокъ; f. *confusion*.
- Zamiatacz**, (ruch kol.); n. *Strassen-kehrer*; r. рабочій для очистки до-роги; f. *balayeur*; a. *sweep*; robotnik zajęty oczyszczaniem dróg i ulic.
- Zamieć śnieżna**, zawiewa, (ruch kol.); n. *Schneewehe*, *Schneesturm*, *Schnee-verwehung*; r. снѣговая метель; f. *tourmente de neige*; a. *snow-drif-ting*; śnieg przy silnym wietrze.
- Zamknąć**; n. *verschiessen*, *sperrn*; r. заперѣть; f. *fermer*; a. *to shut*.
- Zamknięcie pieczęcią ołowianą**, p. Zaplombowanie.
- toru, zapora na torze, (ruch kol.); n. *Geleisesperre*, *gesperrtes Gleis*; r. затвóръ на путі; f. *ferme-ture de la voie*, *obstruction de la voie*, *voie obstrée*; wstrzymanie ruchu na pewnej przestrzeni toru kolejowego.

- Zamknięcie wozu**, (ruch kol.); n. *Wagenverschluss*; r. вагонный замокъ; f. *fermeture du waggon*; a. *furniture of waggon*.
- Zamówienie**, obstalunek; n. *Bestellschein, Bestellschreiben, Bestellung*; r. заказъ, затребованіе (вагона, брезентовъ); f. *lettre de commande*; a. *order-ticket*; pismo z wyszczególnieniem zamówionego przedmiotu.
- Zamurawić**, (rob. ziem.); n. *berasen*; r. дерновать, одѣвать дерномъ; f. *gazonner*; a. *to sod*; wywołać porost murawy.
- Zamurować** (okno), (bud.); n. (*ein Fenster*) *vermauern*; r. задѣлать, закладывать, заколачивать окно; f. *condammer une fenêtre*; a. *to stop-up a window*.
- Zamykadło**, p. Przyrzęd zamykający.
- Zanik**, ubytek dozwolony, (ruch kol.); n. *Manko*; r. дефицитъ; f. *déficit*; okazujący się brak na miarze lub wadze w skutek zeschnięcia, przenoszenia i t. p.
- Zanitować**, zaklepać, (bud. mach.); n. *vernieten, nieten, kalt nieten*; r. заклѣпывать, заклѣпать; f. *river*; a. *clinch, to rivet*; nitować cienkie płyty za pomocą nitów blacharskich, t. j. na zimno.
- Zaokrąglać**, (bud. mach.); n. *Abrunden*; r. округлять; f. *arrondir*; a. *to round off, to champer*.
- Zaopatrzenie**, wyposażenie, urządzenie, (bud. kol.); n. *Einrichtung, Ausrüstung, Ausstattung*; r. снабженіе; f. *aménagement, installation, équipement*, a. *arrangement, fitting-out*.
- parowozu (w węgiel i wodę), (parw.); n. *Ausrüstung einer Locomotive*; r. снабженіе, запасеніе паровоза углемъ и водою; f. *provisionnement*.
- Zapadka**; n. *Fallthüre, Klappe auch Thürverschlusshacken*; r. заслонка; f. *ecran*; a. *dampner*.
- popielnika, (parw.); n. *Aschenfallthüre, Aschenklappe*; r. заслонка зольника, заслонка поддувала; *ecran du cendrier*; a. *ashpit damper, ash-pit door*; drzwiczki popielnika odpowiednio urządzone.
- rogatki; n. *Schlagbaum*; r. шлагбаумъ; f. *lisse à bascule*.
- Zapadka windy**, dźwigarki; n. *Sperrklinke der Winde*; r. собачка крана, западка подъёмнаго крана; f. *cliquet ou patte de quindal*; a. *click or paul of windlass*.
- Zapadlina**, (rob. ziem.); n. *Erdeinsenkung, Einsenkung*; r. обвалъ; f. *ecroulement*; miejsce gdzie się zapadła powierzchnia ziemi.
- Zapakować**, zawinać, zjuczyć, (ruch kol.); n. *einpacken, verpacken*; r. обернуть, завернуть; f. *emballer*; a. *to pack*; osłonięcie przedmiotów celem ochrony od uszkodzenia.
- Zapakowanie zwrotne**, (ruch kol.); n. *leer zurrückkehrende Emballagen, Fastagen, Einpackungen*; r. обратная укупорка; f. *colis vides en retour*; wracające po przewiezieniu towaru.
- Zapalenie się samodzielne** (węgla) (matr.); n. *Selbstentzündbarkeit*; r. самовоспламенение угля, самовозгораніе угля; f. *ignition spontanée*; a. *spontaneous ignition*.
- Zapalić**, zapalać, (parw.); n. *anfeuern, einheizen*; r. зажечь, зажигать; f. *chargement de feu, charger le feu*; wzniecić ogień.
- Zapalność**; n. *Zündbarkeit, Entzündbarkeit*; r. воспламенение; f. *inflammabilité*; a. *inflammability, inflammation*.
- Zapaśnica**, p. Akumulator.
- Zapis w dzienniku**, p. Wpisanie do dziennika.
- „do przeniesienia“; n. *Latus, Fürtrag*; r. „къ переносу“; f. *à reporter, report*.
- „z przeniesienia“; n. *Uebertrag*; r. „переносъ“; f. *transport*.
- pociągów, p. Dziennik stacyjny o ruchu pociągów.
- telegramów, p. Dziennik depesz telegraficznych.
- towarów, księgowanie towarów, (ruch kol.); n. *Buchen der Güter, Eintragen der Güter*; r. внесеніе въ книгу отправокъ; f. *enregistrement*; a. *booking of goods*.
- Zapiska wydarzeń**, p. Kontrola wypadków i opóźnień pociągów.
- Zapiski materyałów spostrzebowanych**, p. Księga rozchodu materyałów.
- Zapłombowanie**, oplombowanie (wozów),

- (ruch kol.); n. *Plombenverschluss*; r. пломбирование; f. *plombage*; zamknięcie pieczęcią ołowianą.
- Zaplombowanie naruszone, naruszenie plomb, uszkodzenie plomb**, (ruch kol.); n. *verletzter Plombenverschluss*; r. повреждение пломб; f. *plombage interrompu*.
- Zapłata dodatkowa, późniejsza**, (r. kol.); n. *Nachzahlung*; r. добавочная плата; f. *paiment supplémentaire, supplement*; należytość za jazdę uiszczona dopiero w drodze.
- Zapora, zasuwa**, (bud.); n. *Querbaum, Thorbalken*; r. запór; f. *barre de fermeture*; a. *hand rail, bolt*; służy do zamykania skrzydeł drzwi lub okien.
- Zapory boczne, para kłonic przenośnych**, (wóz); n. *Rungenstangenpaar*; r. клоніца; f. *cornes d'un wagon à ridelles*; a. *stud-staves*; słupy drewniane wsadzone po bokach wozu odkrytego celem zwarcia ładunku.
- Zapora na torze**, p. Zamknięcie toru.
- **rogatki**, (bud. kol.); n. *Schlagbaum, Barrierenbaum, Absperrbaum, Barrierenstange, Verschlussstange*; r. запора; f. *lisse d'une barrière*; a. *list*.
- **obracana**; n. *Drehbaum*; r. вращательная запора; f. *lisse tournante autour d'un axe vertical*.
- **przesuwana**; n. *Schiebestange, Schiebelatte*; r. задвижная запора; f. *lisse glissante*.
- **zakładana**; n. *Einlegbaum*; r. zakładная запора; f. *lisse suspendue*; przymocowana jednym końcem do poręczy lub słupa, zakładana ręcznie.
- Zaporek, klin**, (bud. most.); n. *Dübel, Keil*; r. клин, клинóчек; f. *clef dans l'assablage de bois*; a. *key*; wkładka drewniana, zakładana między belki drewniane, składające belkę złożoną dla zapobieżenia przesuwaniu się wzajemnemu tychże belek.
- Zapowiedź pociągu**, (ruch kol.); n. *Ansage, Ansagung eines Zuges, Zugsavis*; r. заявленіе пбѣзда; f. *avis du train, annonce du départ d'un train*; oznajmienie (telegraficzne lub pisemne) o wyprawianiu pociągu.
- Zapór torowy, odbój**, (bud. kol.); n. *Geleiseabsperrvorrichtung, Stossvorrichtung*; r. убірные кбзлы; f. *heurtoir*; a. *hurter, terminal*; urządzenie celem wstrzymania wozów bezpośrednio działania na koła.
- **ładowni, odbój ładowni**; n. *Verladerampenstossvorrichtung*; r. убірный брусъ товарной платформы; f. *heurtoir de quai à marchandises*.
- **ruchomy**; n. *bewegliche Geleiseabsperrvorrichtung*; r. убірный передвижной брусъ; f. *heurtoir mobile*; o częściach składowych ruchomych, zamykających tor cząsowo.
- **stały**; n. *feststehende Absperrvorrichtung*; r. убірные постоянные кбзлы; f. *heurtoir fixe*; o częściach składowych nieruchomych.
- **usypany**; n. *Erdaufwurf, Geleiserdaufwurf*; r. убірная насыпь; f. *heurtoir en terre*; niski kopiec z ziemi lub żwiru u końca toru.
- **z szyn zagiętych**; n. *Absperrvorrichtung mit aufwärtsgebogenen Schienenenden*; r. убірные кбзлы изъ выгнутыхъ рѣльсовъ.
- Zaprawa**, (bud.); n. *Mörtel, Mauerspeise*; r. раствór; f. *mortier*; a. *mortar*.
- **podwodna**; n. *Wassermörtel, hydraulischer Mörtel*; r. гидравлическій раствór, цементъ; f. *mortier hydraulique, mortier de trasse*; a. *hydraulic mortar, water-mortar*.
- Zaprzęg**, p. Drag sprzęgowy.
- Zarys**, p. Szkic.
- n. *Steinschlitz, Steinrinne*; f. *échancrure*; a. *cutting, kerving*; rowek wycięty na płaszczyźnie skały dla odznaczenia głazu na raz wyłamać się mającego.
- **wozu (wagonu), profil normalny** (w przecięciu poprzecznym pionowym, gabaryt), p. Swiatło ładunku.
- Zarząd, zawiadownstwo**, (ruch kol.); n. *Verwaltung, Betriebsverwaltung*; r. управленіе, правленіе; f. *administration*; kierownictwo gospodarka jakiegokolwiek przedsiębiorstwa.
- **kolei, zarząd drogi żelaznej, zawiadownstwo kolejowe, zaw. kolei**;

- n. *Eisenbahnverwaltung*; r. управ-
 влѣніе желѣзной дороги; f. *exploitation d'un chemin de fer*; a. *working management*; kierownictwo
 gospodarką kolei.
- Zarząd materjałów**; n. *Materialverwaltung*; r. хозяйственное отдѣле-
 ніе, матеріальное управлѣніе; f. *économat, administration des matériaux*; a. *material office*; czę-
 ść zarządu do celów gospodarki zapasa-
 mi kolejowymi.
- taboru; n. *Wagendirigierung*; r. управ-
 лѣніе, отдѣленіе подвижна-
 го состава; f. *administration du matériel roulant*; a. *administration of rolling stock*; urząd kie-
 rujący przebiegiem, najmem i ob-
 liczaniem taboru kolejowego.
- Zarządzenie, rozkaz, rozporządzenie**,
 (ruch kol.); n. *Disposition, Anordnung*; r. предписаніе, распоря-
 жѣніе; f. *disposition*; wydanie roz-
 kazu dla wykonania pewnej czyn-
 ności.
- dla bezpieczeństwa, (ruch kol.); n.
Sicherheitsvorkehrungen; f. *les dispositions de sureté*; wszelkie roz-
 porządzenia i przepisy celem bez-
 pieczeństwa ruchu.
- pociągu, pociąg w ruch puścić,
 (ruch kol.); n. *Einleitung eines Zuges, den Zug einleiten, anordnen*; f. *composition d'un train, expédition d'un train*.
- Zasada taryfowa**, (taryf.); n. *Frachtsatz*; r. тарифная ставка; f. *taxe de transport*; оплата за jednostkę
 wagi i za jednostkę przestrzeni.
- taryfowa w komunikacji bezpo-
 średniej, przewoźne bezpośrednie; n.
directer Frachtsatz; r. тарифная
 ставка прямого сообщения; f. *droit direct*; cena przewozu bez-
 pośrednia pomiędzy dwiema sta-
 cyjami należącymi do różnych kolei.
- zaokrąglona; n. *Abgerundeter Frachtsatz*; f. *taxe arrondie*; z opu-
 szczeniem ułameków.
- niższa, przewoźowe niższe; n.
ermässiger Frachtsatz; r. пони-
 жѣнная тарифная ставка; f. *taxe réduite*; tańsza od zwyczajnej.
- Zasadzanie**, (bud. kol.); n. *Anpflanzung*; r. насажденіе; f. *plantation*.
- Zasilanie kotła wodą**, sycenie kotła,
 (parw.); n. *Kesselspeisung, Speisung des Dampf-Kessels*; r. пита-
 ніе котла водою; f. *alimentation de la chaudière*; a. *feeding of boiler*; czynność pompowania wody
 do kotła parowego.
- Zasłona do rur wpustowych, ściana ru-
 rowa w dymniku**, (parw.); n. *Rauch-
 kastenrohrwand*; r. ослонка для
 паровыхъ трубъ; f. *plaque tubulaire de la boîte à fumée*.
- parowozowa, p. Budka parowozowa.
- śnieżna, odśnieźnik, ściana odśnie-
 gowa, zagroda ochronna przeciw
 zawiejom, (bud. kol.); n. *Schnee-
 schutzbau, Schneeschutzvorrich-
 tung, Schneewand*; r. снѣговѣй
 щитъ, снѣговая заставка, щитъ
 отъ снѣжныхъ заносовъ; f. *pare à neige, écran paraneige*; a. *snow-
 shelter*; budowa ochraniająca szlak
 kolejowy od zawiania śniegiem.
- Zasobnik**, p. Akumulator.
- Zaspa piaskowa, wydma piaszczysta**;
 n. *Sandverschüttung*; r. пѣсочный
 заносъ; f. *couche de sable*; a.
sand stratum.
- śnieżna, wydma śnieżna, zaśnie-
 żenie, (utr. kol.); n. *Schneeverwe-
 hung, Schneeanhäufung, Verschnei-
 ung*; r. снѣговѣй заносъ; f. *en-
 combrement de neige, enneigement, avalanche*; a. *snow-drift*; nagro-
 madzenie śniegu w jednym miejscu
 w skutek zamieci, tworzące prze-
 szkodę w ruchu kolejowym.
- Zastaw, kaucya, poręczne**, (kas.); n. *Kau-
 tion*; r. залогъ; f. *cautionnement*.
- Zastawa**, p. Rogatka.
- p. Jaz.
- Zastawek, hak żelazny stolarski**, (stol.);
 n. *Bankhaken, Banknagel*; r. вер-
 стачная гребѣнка; f. *mentonnet d'établi*; a. *bench-hook*; gwóźdź
 z główką płaską ze sprężyną z boku,
 wchodzący w dziury w warstwie
 stolarskim, a o główkę którego
 opierają się przedmioty strugane.
- Zastępca strażnika**, (utr. kol.); n.
Bahnwächtersubstitut; r. помо-
 щникъ путевого сторожа; f. *garde
 auxiliaire*.
- Zastój**, (ruch kol.); n. *Stagnation*; r. стагнація; f. *stagnation*; a. *sta-
 gnation*; ustanie postępu ruchu
 lub obrotu.

- Zastrzał**, (bud.); n. *Strebe, Diagonalstrebe*; r. подкосъ, стропильный козёлъ, накосный быкъ; f. *décharge, jambe; contrefiche*; a. *strut*; część ukośna składowa wiązania, podpierająca, wystawiona na zgniecenie.
- **krzyżulec**, (bud. most.); n. *Strebe*; r. подбора, стóйка; f. *montant*; a. *standart strut*; krzyżulec ukośny wystawiony na zgniecenie.
- (bud.); n. *Tragband, Kopfband, Biege*; r. подкосъ; f. *aisselier*; a. *shoulder-tree, upper-brace*.
- Zasuwa, zasuwa**, (ślus.); n. *Riegel, Schubriegel*; r. задвижка, засówъ; f. *verrou, barre*; a. *bar*; do zamykania skrzydeł drzwi lub okien.
- **oczepowa**; n. *Schubriegel mit Unterlagsblech*; r. задвижка съ подкладкою; przy której koniki lub pochwęka osadzone są na podkładce blaszanej, zwanej oczepem.
- **okienna, zakrętka**; n. *Fensterreiber, Vorreiber*; r. okónna задвижка; f. *happe de fenetre*; a. *turne-buckle*.
- **piecowa**, (bud.); n. *Ofenschieber, Ofenblech, Schieber*; r. печный засówъ, печная задвижка; f. *bouchoir*; a. *block, oven-door, lid*.
- **wpuszczana, francuzka**, (ślus.); n. *Kantriegel, eingestemmer Schubriegel*; r. wrzóna задвижка; f. *verou à coulisse, verrou plat*; a. *flot bolt*; w której oczep licuje do powierzchni drzwi lub okna, a zawora z pochwęką wpuszczone są w drzwi lub okno.
- **z chybotką, zapora**; n. *Basquill, Bascul*; r. okónny шингалётъ; f. *crémone, serrure à bascule*; a. *basquill*; zasuwa, której zawory za jednym poruszeniem mechanizmu wysuwają się jednocześnie.
- **zwykła**; n. *gewöhnlicher Schubriegel*; r. обыкновенная задвижка; f. *verrou à queue*; a. *bolt with a handle*; przy której koniki przymocowane są bezpośrednio do skrzydeł drzwi lub okna.
- Zasuwa zamkowa**, (ślus.); n. *Riegel*; r. замочный языкъ; f. *verrou*; a. *bolt*.
- Zasuwnica**, p. Piła nacięciowa.
- Zasuwnik**, p. Strug zasuwnik.
- Zaszpuntować**, p. Zatykać.
- Zaśrubować, przyśrubować**; n. *ein-schrauben, zuschrauben, anschrauben*; r. завинтитъ, привинтитъ; f. *visser*; a. *to screw*.
- Zataczanie się parowozu**, p. Ruch kręty.
- Zatknięcie (chorągiewki)**, (mier.); n. *Aufpflanzung (einer Fahne)*; r. заткнутие (флага).
- Zatopienie gzymsu**, (bud.); n. *Todlaufen des Gesimses*; r. притыкъ карниза къ стѣнѣ; f. *aboutissement d'une corniche*; a. *the end of cornice on the wall*.
- Zator**, (rob. wod.); n. *Eisdam*; r. запрудъ, заваль; f. *amoncement de glaceau*; a. *ice bar*; nagromadzenie kry w korycie rzeki.
- Zatrącenie towaru**, p. Zawleczenie, Zaguba.
- Zatrzymać, wstrzymać parowóz, pociąg**, (ruch kol.); n. *Anhalten eine Locomotive, einen Wagen*; r. останóвить паровózъ, пóвъздъ; f. *immobiliser; arrêter une locomotive, un wagon*; a. *to stop*.
- Zatrzymanie pociągu na szlaku, na linii**; n. *Anhalten des Zuges auf der Strecke*, r. останóвка, задержáние пóвъзда на линіи; f. *arrêt d'un train en route*; a. *stop*.
- Zatyczka, lon, lonek, zawłoczka, (wóz)**; n. *Splint, Vorstecker, Vorsteckstift, Thürverschluss - Vorstecker*; r. чекá, прóбка, затычка; f. *goupille, aubier, clavette*; a. *pin, forelock*.
- **stożkowa rur ogrzewawczych, płomiennych, czop**, (parw.); n. *Stöpsel, Rohrstoppel*; r. коническая забívка дымогарныхъ трубъ; f. *bouchon, tampon*; a. *plug*.
- Zatykać, zabijać, zaszpuntować**; n. *Verstopfen*; r. забивáть; f. *boucher*; a. *stopping*.
- (szpary konopiami), (bud. mach.); n. *kalfatern, dichten*; r. конопáтитъ, оконопáчивать; f. *kalfater*; a. *to calk, to caulk*.
- Zatykanie (szpar konopiami)**, (bud. mach.); n. *Kalfaterung*; r. конопáтная рáбота, конопáтка, оконопáчивáние; f. *kalfat, kalfatage*; a. *calking, caulking*.
- Zawadzenie, zderzenie boczne dwóch**

- pociągów**, (ruch kol.); n. *Streifung, schiefer Stoss*; r. боковой ударъ двухъ поѣздów; f. *collision de deux trains, collision oblique*; a. *collision*; uderzenie wozów toru jednego o wozy na torze sąsiednim, gdy takowe wystają po za międzycytek.
- Zawalenie się**, (bud.); n. *Einsturz*; r. обрушѣние; f. *ebouillement*; a. *falling*.
- Zawartość**; n. *Inhalt*; r. содержаніе, вмѣстимость; f. *contenu*; to co się wewnątrz mieści, znajduje.
- Zawiadomienie**, (awizacya), (ruch kol.); n. *Güteravis, Avisobrief, Aviso*; r. извѣщеніе о прибытіи груза; f. *lettre d'avis, d'arrivage*; z doniesieniem o przybyciu towaru na miejsce przeznaczenia.
- **o uszkodzeniu**, wykaz uszkodzeń, (ruch kol.); n. *Beschädigungsmeldung*; r. увѣдомленіе, рапортъ о поврежденіи; f. *les états d'avaries*; raport dający znać (zawiadamiający) o uszkodzeniu wozu na obcej kolei, a służący za podstawę do obliczania należności.
- Zawiadowca cechu**, (techn. mech.); n. *Werkmeister*; r. мастеръ цѣха, отдѣленія; f. *maître des oeuvres*; a. *workmaster*.
- **pociągu**, pociągowy naczelny, (ruch kol.); n. *Zugführer, Zugmeister*; r. оберъ-кондукторъ; f. *chef de train, chef de convoi, chef-garde, garde-convoi*; prowadzący pociąg.
- **przystanku**, przystankowy, (ruch kol.); n. *Haltestellenaufseher, Haltestellenverwalter*; r. начальникъ подстанка; f. *chef de halte*.
- **stacyi**, naczelnik stacyi, (ruch kol.); n. *Stationsvorstand*; r. начальникъ станиціи; f. *chef de gare*; a. *station-master*; przełożony stacyi.
- **szlaku**, inżynier szlakowy, (utr. kol.); n. *Bahninspicient, Strecken-chef*; r. инженеръ, начальникъ станиціи; f. *chef de distance*; a. *road-inspector*; który ma powierzony nadzór i utrzymanie szlaku.
- Zawiadownstwo**, p. Zarząd, Wydział.
- Zawiasa**, (ślus.); n. *Charniere, Band*; r. пѣтля; f. *fiche*; a. *hinge*; część okucia służąca do zawieszenia drzwi lub ram u podwojów.
- Zawiasa Bedmunda**; n. *Bedmund'sches Band*; r. пѣтля систѣмы Бедмунда; f. *penture à la Bedmund*; a. *Bedmunds patent-hinge*; w której kruk stożkowy opratrzony jest tulejką na smarowidło.
- **czopowa**; n. *Angelband, Zapfenband*; r. дверная съѣмная пѣтля; f. *penture à crapaudine*; a. *socket-hinge*.
- **czopowa podwójna Mothesa**; n. *Mothes'sche Gabelband*; r. двойная съѣмная пѣтля систѣмы Мотеса; f. *penture à double crapaudine*; a. *Mothes'es double socket-hinge*; obracająco rozwartym pasem, obracającym się na dwóch czopach.
- **dźwignika kolankowego**, (wóz); n. *Bremswinkelkloben*; r. державка тормазнаго рычага; f. *support de suspension de mouvement de sonnette d'un frein*; przytwierdza dźwignik kolankowy do podwozia.
- **esowa**, (ślus.); n. *Bockshorbänd*; r. пѣтля фôrмы S; f. *pomelle simple en S*; pas kształtu podwójnego S.
- **flamandzka**; p. Zawiasa pasowa polska.
- **francuzka wpuszczana**; n. *Fischband, Einsetzband, eingestemtes Band*; r. съѣмная пѣтля съ винтами; f. *fiche à vase*; a. *bull hinge*; w której kruk wpuszcza się w odrzwi, a zawiasa w otoczniny drzwi lub okien.
- **kątowa**; n. *Winkelband*; r. угловая пѣтля; f. *pomelle à équerre*; a. *single garnet*; pas zawiasy zgięty pod kątem prostym w płaszczyźnie drzwi.
- **krzyżowa**; n. *Kreutzband*; r. крестовая пѣтля; f. *pomelle simple en T*; a. *double garnet, crosse tailedhinge*; o dwóch pod kątem prostym krzyżujących się pasach.
- **pasowa polska**; n. *Langband, Geradeband*; r. дѣлчатая пѣтля, пѣтля на крюкахъ; f. *penture longue*; a. *straphinge*; składa się z kruka i z pasa długiego i wąskiego z zawojem do przybijania do drzwi.
- **składana, narożna**; n. *Aufsatzcharnierband, Kopfband*; r. складная наугълная пѣтля; o wąskich blaszkach.
- **składana, odwrócona**; n. *verkehrtes*

- Charnierband, Klappstückband*; r. складная обратная петля; f. *couplet à pans*; dozwała obrót tylko o 90°.
- Zawiasa sprężyny, (resorowa), (wóz); n.** *Tragfedergehänge*; r. рессорный шарниръ; f. *charnière d'un ressort*; złożona z części stałej i z części ruchomej połączonych ze sobą sworzniem, pośredniczy w zawieszeniu pudła na sprężynach wspornych (resorach).
- **szarnierowa**; n. *Charniere*; r. шарнирная петля.
- **tarczowa**; n. *Schlippenband*; r. дисковая петля; f. *pomelle simple à guerre d'aronde*; pas zawiasy kształtu tarczy.
- **trzonu, (parw.); n.** *Stangencharnier*; r. шарниръ стержня.
- **zagięta, (ślus.); n.** *gekröpftes, gekripptes Band*; r. zaгибная петля; f. *penture coudé*; a. *bent hinge*; z końcem zagiętym przy zawoju.
- **z krukem**; n. *Hackenband, Kegelband, Aufsatzband*; r. дверная петля съ крюкомъ; f. *penture à gond, pomelle simple*; a. *hinge with look and hook*.
- **ze wstawką**; n. *Nussband*; r. петля со вставкою; f. *charnière à coq*; zawiasa składana ze wstawką pomiędzy blaszkami.
- **do drzwi, (wóz); n.** *Thürbänder*; r. дверные шарнирные петли; f. *penture d'une porte*; a. *band*.
- Zawieja śnieżna, p.** Zamieć śnieżna.
- Zawieradło, naczynie, (ruch kol.); n.** *Behältniss*; r. сосудъ; f. *bac*; do przesyłki olei lotnych.
- Zawieśnik, p.** Wieszadło.
- Zawiniątko, tobołek, (ruch kol.); n.** *Packet, Collo*; r. пакетъ; f. *paquet*; a. *packet*.
- Zawleczenie towaru, p.** Zaguba towaru.
- Zawłoczka, p.** Zatyczka.
- Zawora zasuwu; n.** *Riegel, Schlossriegel*; r. затwórка задвижки; f. *verrou, pêne*; a. *bolt*.
- Zawój zawiasy, ucho zawiasy, (ślus.); n.** *Bandöse*; r. ўхо петли; a. *lopp*; część zawinięta pasa do nasadzenia na trzpień kruka.
- Zazdrostki, p.** Skrzelice.
- Zazębienie, (cieś.); n.** *Verzahnung*; r. зазѣпленіе; f. *endente, endentement*; a. *indenting, catching*.
- Ząb (koła), (bud. mach.); n.** *Radzahn*; r. зубъ, зубецъ (колесá); f. *dent de roue*; a. *tooth, cog*.
- **klucza, bródka klucza, (ślus.); n.** *Angriff am Riegel, Bart, Schlüsselbart*; r. боро́дка ключа; f. *barbe du pêne*; de la clef; a. *bolt-toe, beard, bit*.
- Zbieżenie, zbiegnięcie albo urwanie się wagonów, p.** Odbieżenie.
- Zbieżność klina, zwiężenie klina, (bud. mach.); n.** *Anzug des Keiles, Keilanzug*; r. уклонъ кліна; f. *conicité du coin*; wymiar o który szerokość klina na jednym końcu jest mniejszą od szerokości jego na drugim końcu.
- Zbiornik, (bud. mach.); n.** *Sammelbehälter, Reservoir*; r. резервуаръ; f. *reservoir, bassin*; a. *reservoir, bassin*; naczynie lub miejsce urządzone do zbierania płynów albo gazów.
- **elektryczności, kolektor, (elekt.); n.** *Collector*; r. коллѣкторъ; f. *collecteur*; *collector*; pierścień przy maszynie elektrycznej, podzielony na wycinki odosobnione od siebie, w celu zbierania do przewodu prądów krótkotrwałych.
- **energii, zbiornik pracy, zasobnik, p.** Akumulator.
- **gazu; n.** *Gasbehälter*; r. газобльдеръ; f. *gasomètre*; a. *gas-holder*.
- **pary, kupała, kołpak (rezerwoar), (parw.); n.** *Dampfdom, Dampfkuppel*; r. резервуаръ пара, приѣмникъ пара, паровой колпакъ; f. *dome de prise de vapeur*; a. *steam-dom*; zbiornik pary przy kotłach parowych.
- **wody, p.** Wodozbiór.
- **wody, (tend.); n.** *Wasserkasten*; r. ящикъ для воды; f. *caisse à eau du tender*.
- **do wody zimnej; n.** *Kaltwasser-Cisterne*; r. бакъ для холодной воды; f. *bâche à eau froide*; a. *cold-water cistern*.
- Zbiór narzędzi, (narz.); n.** *Satz Werkzeuge, Arbeitsgeräth, Handwerkszeug*; r. наборъ инструментовъ; f. *affûtage, jeu d'outils, assortiment d'outils*; a. *set of tools, implements*.

- Zboczenie magnetyczne, igły magnetycznej**, (elektr.); n. *magnetische Declination, Abweichung*; r. уклонёние магнитной стрёлки; f. *déclinaison magnétique, de l'aiguille aimantée*; a. *declination of the compass*; kąt zawarty między południkiem ziemskim a magnetycznym.
- **prądu, wpływ prądu**, (tel.); n. *Stromableitung, Stromverlust, Stromverzweigung*; r. отклонёние тóка; f. *perte de courant, dérivation du courant*.
- **rozbarwne, chromatyczne**, (mier.); n. *chromatische Aberation*; r. хроматическая аберація; f. *aberration de réfrangibilité*; zabarwienie brzegów obrazu utworzonego przez soczewkę spowodowane odmienną łamliwością różnobarwnych promieni wchodzących w skład światła białego.
- **wozów, (zdrożenie), zwrot wagonów po niewłaściwym szlaku**, (ruch kol.); n. *Ablenkung leeren Wagen auf Seitenrouten*; r. возвращёние вагонов не по первоначальному пути слёдования; f. *détournement, fausse route des wagons retournant à vide, déviation*; skierowanie wracających wozów próżnych ze szlaku przepisanego na inny celem naładowania towarem.
- Zboczne**, p. Grzywna za zboczenie.
- Zbroja, armatura**, (elektr.); n. *Armatur*; r. арматура, вооружёние; f. *armature, induit*; a. *armature*; system zwojów maszyny elektrycznej, w których wytwarza się prąd.
- Zcieńczyć**, (ślus.); n. *Verdünnen*; r. утонить, уменьшить размеры; f. *alléger, démaigrir*; a. *to lessen, to thin*.
- Zdanie, zdawanie towarów**, (ruch kol.); n. *Güterübergabe*; r. передача товара; f. *transmission des marchandises*; czynność pomiędzy drogami żelaznymi przy przejściu towarów na drogę sąsiednią.
- Zdatny do drogi, sposobny do jazdy**, (ruch kol.); n. *lauffähig*; r. готовый въ дорогу, къ вѣдѣ; f. *en état de rouler*; np. wóz w zupełnie dobrym stanie.
- Zdawanie służby (straży, warty)**, (ruch kol.); n. *Dienstübergabe, Ablösung*; r. сдача службы, передача службы; f. *relais, remise de service*; czynność przy zmianie osób.
- Zdawanie wozów**, (ruch kol.); n. *Wagenübergabe*; r. передача вагонов; f. *livraison des wagons; remise des wagons*; a. *delivery of wagons*; czynność zbadania stanu i oddania wozów, przeznaczonych do naprawy lub przechodzących z jednego zarządu pod inny.
- Zdawca rachunku**, (rach.); n. *Rechnungsleger*; r. сдающий счётъ; f. *accountant, layer of account*; składający rachunek.
- Zdejmowanie na gruncie**, (mier.); n. *Aufnehmen*; r. съёмка плáна; f. *lever, croquis*; a. *to surveying, measuring, sketch*; pomiar dla uzyskania rysunku z natury.
- Zderzak, odbijak (bufor)**, (wóz.); n. *Buffer, Stossapparat*; r. бѹферъ; f. *tampon, buttoir*; a. *buffer, bumper*; przyrząd sprężysty do łagodzenia uderzeń.
- Zderzenie**, (ruch kol.); n. *Zusammenstoss*; r. столкновёние; f. *carambol, collision*; a. *colision*; spotkanie się i uderzenie na siebie dwóch pociągów.
- **boczne dwóch pociągów**, p. Zawadzenie.
- Zdjęcie kół z osi**, (wóz.); n. *Abziehen, Abpressen der Räder von der Achse*; r. снятие колёсъ съ осей; f. *décalage des roues*; za pomocą prasy hydraulicznej.
- **obrzęcy (bandaży) z kół**, (wóz.); n. *Abziehen der Radreifen*; r. снятие бандажей съ колёсъ; f. *debandager*.
- **(planu z gruntu)**, (mier.); n. *Aufnahme*; r. съёмка; f. *levé, croquis*; a. *measuring, plan of survey*; rysunek uzyskany z natury przez pomiar obszaru ziemi lub danego przedmiotu.
- **planu na oko**; n. *Aufnehmen nach dem Augenmass*; r. глазомѣрная съёмка; f. *levé à vue, à coup d'oeil*; a. *flying level, eye-sketch*.
- Zdobny**, p. Ozdobny.
- Zdolność ogrzewawcza**, p. Siła ogrzewawcza.
- **przewozowa drogi żelaznej**, p. Siła przewozowa.

Zdrój, (rob. wod.); n. *Quelle*; r. КЛЮЧЬ; f. *source*, *nappe*; a. *spring*, *well*.

Zdun, (bud.); n. *Offensetzer*; r. ПЕЧНИКЪ; murujący piec.

Zegar; n. *Uhr*; r. часы; f. *horloge*; a. *watch*, *clock*.

— do kontrolowania stróżów; n. *Nachtwächtercontroluhr*; r. КОНТРОЛЬНЫЕ часы для сторожей.

Zendra, omłotki, ogarki, p. Młotowiny.

Zendrówka, p. Cegła.

Zepsucie, p. Uszkodzenie.

— się hamulca; n. *Defectwerden*, *Beschädigung der Bremse*; r. ПОРЧА тормазá; f. *avarie d'un frein*.

Zero wody, p. Stan wody najniższy.

Zerwanie, rozerwanie; n. *Zerreissen*, *Riss*, *Bersten*, *Brechen*, *Bruch*; r. РАЗРЫВЪ; f. *rupture*, *bris*, *effraction*; a. *rupture*.

— się drutu, (tel.); n. *Reissen des Drahtes*, *Seilbruch*; r. РАЗРЫВЪ прѳволоки; f. *rupture du câble*; a. *rope-breaking*.

Zeschnięcie, wyschnięcie; n. *Eintrocknung*; r. УСУШКА; f. *desèchement*.

Zeskrobać; n. *abkratzen*, *abschälen*; r. СОСКОБЛѢТЬ; f. *gratter*.

Zestaw, (stat. bud.); n. *Gebilde*; układ punktów, płaszczyzn lub ich kombinacyj.

Zestawca, monter, (bud. mach.); n. *Monteur*, *Aufsteller*; r. СБОРЩИКЪ, МОНТЕРЪ; f. *monteur*; a. *erecter*, *engine-fitter*; składający części konstrukcyjne w całość.

Zestawianie, montowanie, (bud. mach.); n. *Aufstellen*, *Montiren*; r. СБОРКА; f. *montage*; a. *erècting*, *upfitting*; złożenie całej maszyny, mostu, wozu i t. p. z pojedynczych części.

Zestawienie, rekapitulacya, (rach.); n. *Recapitulation*; r. ОБЩІЙ ИТОГЪ; f. *resumé*.

Zestawnia, montownia, (bud. mach.); n. *Montirungsplatz*, *Montirungswerkstätte*; r. СБОРОЧНАЯ, СБОРНАЯ мастерская; f. *montage*; a. *fitting-place*; miejsce składania maszyn.

Zestrój, zeskład, zespół, p. Konstrukcyja.

Zestrugać, (zheblować), (stol. cieś.); n. *Abhobeln*; r. ОБРѢСАТЬ; f. *chapoter*, *amincir*, *dégrossir*, *amenuiser*; a. *to lessen with a plane*.

Zeszyt znaczków wartościowych, (ruch kol.); n. *Werthmarkenheft*, *Marken-*

heft, *Kilometer-Werthmarkenheft*; zeszyt znaczków wartościowych kilometrycznej, służy do kupowania kart jazdy w abonamencie.

Zetknięcie, styk; n. *Stoss*; r. СТЫКЪ, СТЫЧКА; f. *joint*; a. *joining*.

Zetknięcie się, zderzenie (dwóch ciał); n. *Zusammenstoss*; r. УДАРЪ ДВУХЪ ТѢЛЪ; f. *collision*; a. *shock*, *collision*.

Zetknięcie proste, (cieś.); n. *gerader Stoss*, *bündiger Stoss*; r. ПРЯМОЙ СРОСТЬ, ПРЯМАЯ СТЫЧКА; f. *joint*, *abouement*; a. *butt-joining*, *flash-joint*; stykanie dwóch drzew czołami prostopadle ściętymi.

— szyn, p. Połączenie szyn.

— ukośne, (cieś.); n. *schräger Stoss*; r. СОЕДИНѢНІЕ ВЪ КОСБОЙ ЗУБЪ, КОСАЯ СТЫЧКА; f. *assemolage à flûte*, *sifflet*; a. *skew tabled scarf*; stykanie dwóch drzew czołami skośnie ściętymi.

Zębacz, p. Strug ząbkowany.

Zębaty; n. *zackig*, *mit Widerhaken versehen*; r. ЗУБЧАТЫЙ; f. *barbelé*; a. *bearded*, *barbed*.

Zębiarka, zębownica, (techn. mech.); n. *Räderschneidemaschine*; r. ЗУБОРѢЗНЫЙ СТАНОКЪ, ЗУБЬЕ-НАРѢЗНОЙ СТАНОКЪ; f. *machine à fendre les roues*; a. *wheel-cutting-engine*; maszyna do wyrzynania zębów.

Zęby piły; n. *Sägezähne*; r. ЗУБÁ ПИЛЫ; f. *dents de scie*; a. *teeth*.

Zgarniacz, zmiatak, (parw.); n. *Bahnräumer*, *Schiencnräumer*, *Abräumer*; r. МЕТЕЛЬНИКЪ; f. *chasse-pierres*, *garde*; a. *sweeper*, *rail-guard*; miotła przed kołami przedniemi lokomotywy.

Zgęszczalnik, (bud. mach.), p. Skroplacz.

— (elekt.); n. *Condensator*; r. ХОЛОДИЛЬНИКЪ, КОНДЕНСАТОРЪ; f. *condensateur*; a. *condensator*; system par przewodników, których powierzchnie, naprzeciw siebie leżące, są przegrodzone materią odosobniającą.

Zgłaszanie się, (tel.); n. *Melden*; f. *signal de présence*.

Zgniatanie, młotowanie; n. *Zängen*, *Zängeln*; r. ОБЖАМАНІЕ КРИЦЫ; f. *cinglage*; a. *shingling*; wgniatanie żużla z kłęba (lupy) i spajanie cząstek kruszcu.

- Zgniecenie, zmiążdżenie**; n. *Zerknic-kung*; r. раздавленіе, раздроблѣніе; f. *écrasement*; a. *compression*.
- Zgrzebie**, p. Pakuły.
- Zheblować**, p. Zestrugać.
- Ziemia urodzajna, próchnica**; n. *Damm-erde*, *Humus*, *Ackerkrume*; r. плодородная земля; f. *terre végétale*; a. *soil*.
- **wymoczkowa**, (ruch kol.); n. *Infusorienerde*; służy do opakowania towarów wybuchających.
- Ziemiec**, p. Kruszec ziemisty.
- Zimnokruch**, p. Żelazo zimnokruche.
- Zjazd, wjazd**, (rob. wod.); n. *Auffahrts-Rampe*; r. въездъ на платформу, съездъ съ платформы; f. *cale de quai*; a. *ramp*; pochyłość umożliwiająca zjechanie z grobli lub wału.
- p. **Wiec**.
- Zjuczyć**, p. Zapakować.
- Zlepianiec**; n. *Conglomerat*, *Trümmergestein*; r. конгломератъ; f. *conglomerate*; a. *conglomerat*.
- Zlewek, odlew, sztaba lana (odl.)**; n. *Gusseisenstange*, *Gussplatte*; r. слитокъ; f. *barre de fonte*, *floss*; a. *cast-iron joist*, *cast-plate*.
- Zlutowanie**; n. *Löthung*; r. сварка, спайка; f. *soudage*; a. *soldering*, *welding*.
- Zluzowanie koła**, (wóz); n. *Loswerden des Rades*; r. ослабленіе колеса; f. *décalage d'une roue*; posunięcie się koła na osi.
- Złagodzenie (ruchów szkodliwych parowozu)**; n. *Abschwächung*; r. ослабленіе (вредныхъ движеній паровоза); f. *amortissement*.
- Złamanie**; n. *Bruch*; r. поломка; f. *rupture*, *cassure*; a. *fracture*.
- **osi, pęknięcie osi**, (wóz); n. *Achsenbruch*; r. переломъ осей; f. *rupture d'essieu*.
- **sprężyny, resoru, pęknięcie resoru**; n. *Federbruch*; r. лопнутие ресоры; f. *rupture d'un ressort*.
- Złamki, żelaziwo drobne**, (matr.); n. *Zerrenisen*; r. ломъ, старое желѣзо; f. *petit cassage de fer*; drobne kawalki starego żelaza.
- Złączenie, związek**; n. *Verbindung*, *Verband*; r. сдѣяніе, связь, соединеніе; f. *joint*.
- **skojarzenie kilku dróg żelaznych**; n. *Fusion mehrerer Eisenbahnen*; r. соединеніе нѣсколькихъ желѣзныхъ дорогъ; f. *fusion de plusieurs chemins de fer*; połączenie kilku towarzystw kolejowych w jedno ciało.
- Złom, przełom**, (żel.); n. *Bruch*, *Bruchfläche*; r. изломъ; f. *cassure*; a. *fracture*; powierzchnia odłamu.
- **ciemno-szary**; n. *raucher*, *schwarzbrauner Bruch*; r. тёмнобурый, шероховатый изломъ; f. *chair du fer*; a. *swarthy flaw of iron*.
- **drobnowłóknisty**; n. *feinfaseriger Bruch*; r. мелковолоконистый изломъ; f. *cassure à fines fibres*; a. *fracture with fine fibres*.
- **drobnoziarnisty**; n. *feinkörniger Bruch*; r. мелкозернистый изломъ; f. *cassure à grains fins*; a. *fracture with fine grains*.
- **grubowłóknisty**; n. *grobfaseriger Bruch*; r. крупноволокнистый изломъ; f. *cassure à grosses fibres*; a. *fracture with coarse fibres*.
- **grubozziarnisty**; n. *grobkörniger Bruch*; r. крупнозернистый изломъ; f. *cassure à gros grains*; a. *fracture with coarse grains*.
- **łuskowy**; r. чешуйчатый изломъ.
- **muszlowy, muszlowaty, małżowaty**; n. *muscheliger Bruch*; r. раковинистый изломъ; f. *cassure conchoïde*; a. *conchoidal fracture*.
- **nierówny**; n. *unebener Bruch*; r. неровный изломъ.
- **równy**; n. *glatter, ebener Bruch*; r. ровный изломъ.
- **włóknisty**; n. *feinfaseriger Bruch*; r. волоконистый изломъ; f. *cassure à fibres*; a. *fracture with fibres*.
- **zadrowy, zadzierzasty, zadziorowy**; n. *splittiger Bruch*; r. запыльный изломъ; f. *cassure à éclats*; a. *splintery fracture*.
- **ziarnisty**; n. *körniger, griesiger Bruch*; r. зернистый изломъ; f. *cassure à grenue*, *cassure à grain*; a. *granular fracture*.
- **ziemisty**; n. *erdiger Bruch*; r. земнистый изломъ.
- **żyłkowaty**; n. *faseriger, sehniger Bruch*; r. жиливатый изломъ; f. *cassure à fibres ou fibreuse*; a. *fibrous fracture*.
- Złoto**; n. *Gold*; r. золото; f. *or*; a. *gold*.
- **malarskie, pozłotka**; n. *Schlag-*

- gold, Blattgold; г. сусальное золото, тонкобитное, листовое золото; f. or battu; a. leaf-gold, beaten-gold.
- Złotokost żółty, (farba), (brw.); n.** *Opperment, Auripigment, Rauchgelb, gelber Arsenik*; г. оперментъ, желтый мышьякъ; f. réalgar, sulfure jaune d'arsenie; a. realgar.
- Złoże; n.** *Gangart*; г. рудная мѣтка; f. matrice, gangue; a. gangue.
- Złożenie towaru na skład, (ruch kol.); n.** *Einlagerung der Güter*; г. приёмъ товара, груза на сохраненіе; f. entmagasinage.
- Złubkować, złubkowywać, p. Łubkować.**
- Zmiana kół, p. Wymiana kół.**
- miejsca, p. Przesunięcie.
- pochyłości, (bud. kol.); n. *Gefällwechsel, Gefällbruch*; г. перемѣна уклоновъ; f. changement de pente de rampe d'inclinaison.
- służby, straży, warty, (ruch kol.); n. *Ablösung, Personalwechsel*; г. перемѣна службы; f. relais.
- wozów, przemiana wozów, (ruch kol.); n. *Wagenwechsel*; г. перемѣна вагоновъ; f. changement de voitures; przesiadanie] się z jednych powozów do innych na stacyach granicznych.
- Zmiatak, p. Zgarniacz.**
- Zmiażdżenie, p. Zgniecenie.**
- Zmniejszyć ciśnienie (na resory) ulżyć (wóz); n.** *Entlasten*; г. облегчить ресоры; f. décharger, soulager; a. discharging.
- Zmowa robotnicza, (bud. kol.); n.** *Streik, Arbeitseinstellung*; г. штрейкъ; f. grève; a. strike.
- Znaczenie biletów, (ruch kol.); n.** *Decoupirung*; f. contrôle des billets, pincer, invalider les b.; podczas rewizyi kart jazdy przy pociągu.
- Znacznik, punktak, dłuiko kończaste, (narz.); n.** *Körner*; г. кёрнеръ, пунсёкъ; f. amorçoir, pointeau, outil à centrer, traquin; a. centre-punch, centre-finder, marking, gauge; narzędzie do znaczenia linii równoległych.
- pionowy; n. *stehendes Streichmass*; г. отвѣсный кёрнеръ; f. tracquin, trusquin; a. scribes block.
- stolarski, równoległoznacznik; n. *Reissmesser, Streichmesser, Reiss-*
- model, Streichmodel, Parallelmass*; г. рѣсмакъ, отволока; f. trusquin d'assemblage, équilibouquet; a. marking-gauge, shifting-gauge, mortice-gauge; przyrząd do znaczenia linii równoległych.
- Znak; n.** *Zeichen*; г. знакъ, признакъ, указатель, клеймó; f. marque, signe; a. mark.
- fabryczny, p. Cecha wyrobu.
- omyłki, (tel.); n. *Irrungszeichen*; г. знакъ ошибки.
- pochyłości drogi, skaźnik, słupek, (bud. kol.); n. *Gradientenzeiger, Neigungsweiser*; г. указатель уклоновъ пути; f. poteau de pente, indicateur de profil; a. gradient-post.
- pokwitowania, (tel.); n. *Quittirungszeichen*; г. знакъ квитанціи, знакъ посвидѣтельствования; f. quittance.
- rewizyi biletów, (ruch kol.); n. *Decoupirung*; г. знакъ ревизіи билетовъ; f. entaille d'un billet.
- służbowy, odznaka służbowa, (ruch kol.); n. *Dienstabzeichen*; г. служебный знакъ; f. insigne, marque de service.
- stanu wody, znak poziomu normalnego wody, (parw.); n. *Wasserstandslinie, Wasserlinie, Wasser-marke*; г. мѣтка нормального уровня воды; f. niveau d'eau; a. water-line, water-mark.
- własności, p. Znamię.
- zrozumienia, „zrozumiano“, (tel.); n. *Verstandenzeichen*; г. „понято“; f. compris.
- Znamię, znak, cecha, własność, (ruch kol.); n.** *Eigenthumsmerkmal*; г. клеймó, фírма; f. marque du matériel, marque des wagons; a. trademark, wagon-mark; litery lub inne znaki na wozach, tudzież innych przedmiotach, po których się poznaje czyją są własnością.
- fabryczne, p. Cecha wyrobu.
- wysokości stałe, punkt stały w niwelacyi, (metr.); n. *Fixpunkt, Marke, Markzeichen*; г. постоянная точка; f. point de repère; a. benchmark, station; oznaczenie wysokości punktu danego po nad poziomem morza.
- Znitować, zaklepać, (bud. mach.); n.** *vernieten, nieten, kalt nieten*; г. склепать, склёпывать; f. river;

- a. *clinch, to rivet*; spajać płyty za pomocą nitów (zakówek) na zimno.
- Znitowany**; n. *vernietet*; r. склёпанный.
- Zniżenie ceny, zmniejszenie ceny**, (ruch kol.); n. *Ermässigung, Preisermässigung*; obwódka cenny, понижение цены; f. *abaissement, remise de %*.
- **ceny jazdy**, (ruch kol.); n. *Fahrpreisermässigung*; r. понижение цены езды; f. *réduction de prix*.
- Znośność, nośność, udźwig wozu, siła udźwigu**, (ruch kol.); n. *Tragfähigkeit, Tragkraft*; r. подъёмная сила, нагрузка; f. *capacité, tonnage d'un wagon*; a. *capaciousness, buoyancy, bulk, tonnage*; największy ciężar, którym wóz może być obciążony bez uszkodzenia (zazwyczaj 10 ton).
- Zołotnik**; r. золотникъ; = 96 dolom. = 4,2658 gramom.
- Zsuwaki**, (inż.); n. *Geschiebe*; r. валуны, галька, булыга; f. *galé roulé*; a. *pebble-stone*; drobne odłamki skał o krawędziach ostrych, zsuwające się po stokach gór.
- Zuzel**, p. *Żużel*.
- Zużycie się szyn**, (utr. kol.); n. *Abnutzung der Schienen, Abschleifen, Schienenabnutzung*; r. изнашивание рельсовъ; f. *usure des rails*; a. *wear of rails*.
- Zużyty, zniszczony, zdarty**; n. *Abgenutzt, ausgerieben*; r. изношенный, подержанный; f. *usé, frotté, détérioré*; a. *attrite, worn out*.
- Zużywać się, zużycie, zużyć się, zedrzcć się, zniszczyć się; zużywanie się**; n. *abnutzen, abschlen; Abnutzung*; r. изнашиваться, износъ, изнашивание; f. *user, usure, dépréciation*, a. *to wear out, wear*.
- Zwarka**, p. *Stalowanie*. [and *tear*.
- Zwęglanie drzewa, torfu**; n. *Verkohlen*; r. обугливание (дерева, торфа); f. *carboniser, charbonner*; a. *to coal, to char*.
- Związek chemiczny**, (ch.); n. *chemische Verbindung*; r. химическое соединёние; f. *combinaison*; a. *combination of substances*.
- **kolejowy**, (ruch kol.); n. *Eisenbahnverein*; r. железнодорожный союзъ; f. *union des administrations des chemins de fer*.
- Związek taryfowy**, (ruch kol.); n. *Tarifverband*; r. тарифный союзъ; f. *union de tarif*; układ wajemny co do opłat przewozowych.
- Zwidłowanie, łączenie na widły**, (cieś.); n. *Anscheerung, Anschlitzung, Einscheerung, Kerbenfügung*; r. шиповое соединёние, соединёние на шипы, врубка шипами; f. *embrèvement affourchement, enfourchement*; a. *crossing, joining by open mortise*.
- Zwierciadło**, (wóz); n. *Spiegel*; r. зёркало; f. *miroir*; a. *mirror*.
- **suwakowe, przylgnia suwaka**; n. *Schieberspiegel*; r. золотниковое зёркало; f. *bande plane des tiroir*; a. *valve-face*.
- **wody**, (rob. wod.); a. *Wasserspiegel*; r. поверхность воды, уровень воды; f. *surface d'eau*; a. *water-level, water-surface*; powierzchnia wody.
- Zwiotczenie węgla**, (ch.); n. *Verwitterung*; r. выветрелость (угля); f. *efflorescence*; a. *to effloresce*.
- Zwiększenie, powiększenie**; n. *Vergrösserung*; r. увеличёние; f. *agrandissement*; a. *magnifying*.
- Zwilżak, poduszka maźniczna**, (wóz); n. *Schmierpolster*; r. смазочная щётка; f. *coussin de la boîte à l'huile*.
- Zwinięcie pociągu**, p. *Rozwiązanie pociągu*.
- Zwłoka niebezpieczna**, (ruch kol.); n. *Gefahr im Verzuge*; r. опасное опоздание; f. *risque, périls en retard*.
- Zwolnic hamulec! rozpuścić hamulec! odhamować! odhamuj!** (sygn.); n. *lösen die Bremsen! Bremsen los! Bremsen mässig los!* r. отпустить тормазá! f. *lâcher ou desserrer les freins!* a. *lifting the brake*, dwa świsty dane gwizdawką parową przez maszynistę.
- Zwora, kotwa**, (tel.); n. *Anker*; r. анкеръ; f. *armure*; a. *armour*; przymat lub walec z żelaza miękkiego, przylegający do magnetu.
- p. *Szpona*.
- **grzebieniasta**, p. *Czop grzebieniasty*.
- **u piasty, opaska, ryfka u piasty**, (wóz); n. *Bandage*; r. обьйма (на ступицу); f. *bandage*.

Zwornik, kliniec, kamień sklepienia, (bud.); n. *Wölbstein, Keilstein*; r. свѣднѣй ка́мень, клинь; f. *claveau, voussoir, vousseau*; a. *vaulting stone, arch-stone*; kamień klinowaty wchodzący w skład sklepienia.

— **klucz sklepienia**, (bud.); n. *Schlussstein, Gewölbsschlussstein*; r. свѣднѣй ка́мень; f. *clef d'un arc*, *mensole de voûte*; a. *key-stone, center-vounoir*.

Zwój, zwoje, (tel.); n. *Umwicklung*; r. свѣртокъ; f. *multiplication*.

Zwrot; n. *Ersatz*; r. возвращѣть; f. *rechange, remplacement*.

— **wagonów po niewłaściwym szlaku**, p. Zboczenie wozów.

Zwrotnia, kierownik, kołowrót kłonicowy, jarzmo zwrotni, (wóz); n. *Dreh-schemel, Kippstock*; r. поворѣтнѣй (срѣднѣй) брусь для перевозки длиннаго лѣса; f. *traverse mobile, traverse tournante d'une plateforme*; belka ruchoma na wozie odkrytym, na której spoczywają długie przedmioty ładowane na dwa wozy.

Zwrotnica, (bud. kol.); n. *Wechsel*; r. стрѣлка; f. *changement; a. switch, points, shunt siding, turn-out*; część rozjazdu, obejmująca iglice i opornice.

— **angielska**, (bud. kol.); n. *englische Weiche*; r. англійскій переводъ; f. *changement anglais*; rozjazd w którym część krzyżownicy zastępują zwrotnice, używany przy krzyżowaniu się dwóch prostych torów pod ostrym kątem.

— **samodziałająca, zwrotnica z przeciwwagą**, (bud. kol.); n. *selbstthätige Weichschiene*; r. самодѣйстви-

ющая переводная стрѣлка, стрѣлка съ противѣсомъ; f. *aiguille à contre-poids*; a. *self-acting point or switch*.

Zwrotnica w lewo, (bud. kol.); n. *Linksweiche*; r. лѣвѣй переводъ; f. *branchement latéral à gauche, aiguille gauche*; a. *left-hand switch*; odgałęziające się od toru prostego na lewo.

— **w prawo**, (bud. kol.); n. *Rechtsweiche*; r. правѣй заводъ; f. *branchement latéral à droite, aiguille à droite*; a. *right-hand switch*; odgałęziające się od toru prostego na prawo.

— **wjazdowa**, (ruch kol.); n. *Einfahrtsweiche, Einfahrtswechsel*, r. въѣздная стрѣлка; f. *aiguille d'entrée*; pierwsza od strony wjazdu pociągów kolejowych na stacyę.

— **wyjazdowa**, (ruch kol.); n. *Ausfahrtsweiche, Ausfahrtswechsel*; r. выѣздная стрѣлка; f. *aiguille extrême de sortie*; ostatnie od strony wjazdu pociągów kolejowych ze stacyi.

Na zwrotnicę, (ruch kol.); n. *nach der Spitze (der Weiche)*; r. со стрѣлки; jazda w kierunku od krzyżownicy ku zwrotnicy.

Ze zwrotnicy; n. *gegen die Spitze*; r. на стрѣлку; jazda w kierunku od zwrotnicy ku krzyżownicy.

Zwrotniczy, (ruch kol.); n. *Weichenwächter*; r. стрѣлочникъ; f. *aiguilleur*; a. *points-man*; obsługujący zwrotnice.

Zwrotnik, p. Przemiennik.

Zwyżka, ażio, (kas.); n. *Agio, Aufgeld*; r. ажіо; f. i. a. *agio*; kwota, którą się dopłaca przy zakupie pieniędzy po nad ich wartość imienną.

Ź.

Źródło, (bud. wod.); n. *Quelle*; r. источникъ; f. *source, nappe*; a. *spring, well*.

Źwir, p. Źwir.

Ż.

Żaluzye, p. Skrzelice.

Żar, (hut.); n. *Hitze*; r. калѣніе, жаръ; f. *chaleur*; a. *heat*.

— **biały, jasny**, (hut.); n. *Weissglüh-*

hitze, Weissgluth; r. бѣлокалілнѣй жаръ; f. *chaleur blanche, chaude à blanc, chaude blanc*; a. *white heat*.

- Żar czerwony, ciemny; n. *Rothglühhitze*, *Rothgluth*; r. краснокалілный жаръ, нагрѣвъ докрасна; f. *chaleur rouge*, *chaude rouge*; a. *red-heat*, *redness*.
- jarzący, żar spajania; n. *Schweissglühhitze*, *Schweisswärme*, *Schweiss-hitze*, *Schweissgluth*; r. сварочный жаръ, варъ, нагрѣвъ до вара; f. *chaude suante*, *blanc soudant*; a. *welding-heat*.
- Żaromierz, ogniomierz, pyrometr, (hut.); n. *Feuergradmesser*, *Pyrometer*, *Hitzemesser*; r. пиромѣтръ; f. *pyromètre*; a. *pyrometer*; narzędzie do mierzenia wyższych temperatur.
- Żarzelnia, fajerka; n. *Wärmepanne*; r. жаровня; f. *caléfacteur*; a. *warming-pan*, *chaffern*.
- Żeberka, obrączki, pierścienie wzmacniające cylindry, (parw.); n. *Rippen*, *Verstärkungsrippen*; r. укрѣпляющія цилиндры рѣбра; f. *nervure*; a. *nerve*, *rib*.
- Żebro sklepienia, (bud.); n. *Gratrippe*, *Gewölbrisippe*; r. ребро свода, гурть свода; f. *arêtier de voûte*, *ogive*; a. *groin-rib*; pas wystający z żyły sklepienia dla wzmocnienia lub ozdoby.
- Żelaziak; p. Ruda żelazna.
- Żelaziwo, p. Żelaztwo.
- Żelazko dłuta, (narz.); n. *Stechbeitel-eisen*; r. желѣзка долота; f. *fer d'un ciseau*; a. *iron of chisel*.
- struga, (stol.); n. *Hobeleisen*; r. желѣзка струга; f. *fer de rabot*, *fer de varloppé*; a. *plane iron*.
- Żelazo, (żel.); n. *Eisen*; r. желѣзо; f. *fer*; a. *iron*.
- arkuszowe, p. Blacha żelazna.
- cienkie; n. *Feineisen*, *Kleineisen*; r. тонкое желѣзо; f. *petit fer*; a. *small-iron*.
- czerwonekruche, czerwonekruch; n. *rothbrüchiges*; r. красноломкое желѣзо; f. *rouverin*; a. *hot short iron*, *red-sear iron*.
- czyste, oczyszczone, rafinowane; n. *gefrischtes Eisen*, *gefeintes Eisen*, *Feineisen*; r. чистое, рафинированное, очищенное желѣзо; f. *fer-affiné*; a. *finéd-iron*.
- do wygładzania; n. *Bügeleisen*, *Plattstahl*; r. утюгъ; f. *fer à repasser*; a. *smoothing-iron*, *box-iron*.
- Żelazo drobnoziarniste, staliste; n. *Feinkorneisen*, *feinkörniges Eisen*; r. мелкозернистое желѣзо; f. *fer aciéreux*; a. *fine-grained iron*, *steely-iron*.
- drutowe; n. *Drahteisen*; r. проволочное желѣзо; f. *fer à filer*, *forgis*; a. *wire-iron*.
- dwa razy walcowane; n. *zweimal gewalztes Eisen*; r. двупрокатное желѣзо; f. *fer corroyé*.
- dwukątowe; n. *Doppelwinkleisen*; r. двуугольное желѣзо; f. *fer double angle*.
- dwa razy spawane; n. *zweimal geschweisstes*; r. двусварочное желѣзо; f. *pièce encrénée*; a. *iron welded twice*.
- dwuteowe, żelazo kształtu podwójnego T; n. *doppelt T-Eisen*; r. двутавровое желѣзо, двойное тавровое желѣзо; f. *fer en T-double*; a. *double T-iron*.
- fasonowe, kształtowe, modelowe; n. *Façoneisen*, *Mustereisen*; r. фасонное, фигурное, шаблонное желѣзо; f. *fer special*, *façonné*, *profilé*; a. *special iron*, *figured iron*.
- fryzowe, fryzowane (cajnerskie); n. *Loineisen*, *Krauseisen*, *Knopper-eisen*, *Zahneisen*; r. фризванное желѣзо; f. *fer en barre*, *fer denté*, *verge creuclée*, *fer carillon*, *barre de fer crêpée*, *piquade*; a. *notched bar-iron*, *toothed or rod-iron*.
- galwanizowane; n. *verzinktes*, *galvanisirtes Eisen*; r. гальванизированное, цинкованное желѣзо; f. *fer galvanisé*, *fer zinqué*; a. *galvanized iron*.
- gruboziarniste; n. *Grobkorneisen*, *grobkörniges Eisen*; r. крупнозернистое желѣзо; f. *fer à gros grain*; a. *coarse-grained iron*.
- gwoździarskie; n. *Nageleisen*; r. гвоздильное желѣзо; f. *fer de clouds*; a. *nail-rods*.
- handlowe, grube; n. *Stangeneisen*, *Handeleisen*, *Stabeisen*, *Grobeisen*; r. торговое желѣзо, всякое желѣзо въ подсахъ и пруткахъ; f. *fer marchand*, *fer en bottes ou en verges*; a. *bar-iron*, *merchant-iron*.
- hartowane, hartowne; n. *härftbares*

- Eisen*; г. закаленное желѣзо; *Żelazo* dające się hartować.
- Żelazo kątowe** (winkelowe), *kałowka*; n. *Winkeleisen*; г. угловое желѣзо; f. *fer d'angle*, *Cornière*; a. *angle-iron*; o przekroju kałowym.
- **klinowate**, *klinówka*; n. *keilförmiges Eisen*; г. клиновое желѣзо; f. *fer à biseau*, *calle*; a. *wedge-shaped iron*.
- **kowne**, *kujne*, *kowalne*; n. *Schmiedeeisen*, *schmiedbares Eisen*, *hämmerbares Eisen*; г. ковкое желѣзо, тягучее желѣзо; f. *fer ductil*, *fer malléable*; a. *malleable iron*, *ductil iron*, *soft iron*, *malleable*.
- **kowne na zimno**; n. *kaltgehämmertes*; *hartgeschlagenes Eisen*; г. желѣзо холодной ковки, холодно наклепанное желѣзо; f. *fer écroui*, *battu à froid*; a. *coldhammered-iron*.
- **kratowe**, *kratówka*; n. *Gittereisen*; г. рѣшетчатое желѣзо.
- **kruche**; n. *sprödes Eisen*, *frisch-eisen*; г. хрупкое желѣзо; f. *fer aigre*, *affiné*; a. *brittle-iron*.
- **kruche na gorąco**, *gorącokruche*, *gorącokruch*, *ogniokruch*, *rozprach*; n. *rothbrüchiges Eisen*; г. красноломкое желѣзо; f. *fer cassant à chaud*, *fer rouverin*, *fer metis*, *fer de couleur*; a. *hot-short-iron*, *red-short-iron*; *Żelazo* nie dające się kuć na gorąco.
- **kruche na zimno**, *Żelazo zimno-kruche*, *zimnokruch*, *łamiwe* na zimno; n. *kaltbrüchiges Eisen*; г. хладноломкое желѣзо; f. *fer cassant à froid*; a. *cold short iron*; *Żelazo* nie dające się kuć na zimno.
- **krzyżowe**, *krzyżówka*, *Żelazo kształtu* †; n. *Kreuz-eisen*; г. крестообразное желѣзо; f. *fer à croix*; a. *cross-iron*.
- **kształtowe**, p. *Żelazo fasonowe*.
- **kształtu C**; n. *C-Eisen*; г. желѣзо формы C; f. *fer à C*; a. *C-iron*.
- **kształtu H**; n. *H-Eisen*; г. желѣзо формы H; f. *fer à H*; a. *H-iron*.
- **kształtu U**, *źłóbkowe*; n. *U-Eisen Rinneisen*; г. желобчатое желѣзо; f. *fer à U*, *fer à côtes*; a. *U-iron*.
- Żelazo kształtu Z**; n. *Z-Eisen*; г. Z-образное желѣзо; f. *fer en Z*; a. *Z-iron*.
- **kute**, *ż. kowalskie*; n. *Schmiedeeisen*, *Hammereisen*, *weiches, geschlagenes, geschmiedetes Eisen*; г. кованое, кричное желѣзо; f. *fer martelé*, *fer de forge*, *fer battu*, *fer forgé*; a. *forged-iron*, *tiled-iron*, *wrought-iron*, *rod-iron*, *soft-iron*.
- **kwadratowe**; n. *Quadrat-eisen*; г. квадратное брусковое желѣзо; f. *fer carré*; a. *square bar-iron*.
- **lane**, *leizna Żelaza*; n. *Gusseisen*; г. литое желѣзо; f. *fer fondu*; a. *cast-iron*.
- **lane kowne**, *leizna Żelaza kujna*; a. *schmiedbares Gusseisen*; г. ковкий чугунок.
- **lejne**, *odlewnicze*; n. *giessbares Eisen*, *Giessereieisen*; г. литыйное желѣзо; f. *fer de fonte*; a. *cast iron*; *Żelazo* dające się topić.
- **łamiwe**; n. *brüchiges Eisen*; г. ломкое желѣзо; f. *fer cassant*, a. *short iron*.
- **meteoryczne**; n. *meteorisches Eisen*; г. метеорическое желѣзо; f. *fer météorique*; a. *meteoric-iron*.
- **miękkie**; n. *weiches Eisen*, *Schmied-eisen*; г. мягкое желѣзо; f. *fer mou*; a. *soft iron*.
- **mocno-łamiwe**; n. *faulbrüchiges Eisen*; г. сильно-ломкое желѣзо; f. *fer cassant à froid et à chaud*; a. *very short iron*.
- **modelowe**, p. *Żelazo fasonowe*.
- **nastalowane**; n. *Feinkorneisen*, *stahlartiges Eisen*; г. сталеватое желѣзо; f. *fer aciéreux*; a. *steely-iron*, *fine-grained iron*.
- **obrzeczowe** (bandażowe); n. *Band-eisen*, *Reifeisen*, *Radreifeneisen*; г. бандажное, обручное, шинное желѣзо; f. *fer de bandage*, *fer en bandes*, *fer en rubans*, *fer plat*, *feuillard*; a. *tyre-iron*, *hoop-iron*; *hoops*.
- **oczyszczone**, *rafinowane*; n. *Feineisen*, *Reineisen*, *gefeintes Eisen*; г. очищенное; рафинированное желѣзо; f. *fer raffiné*; a. *refined-iron*.
- **odlewnicze**, *Żelazo lejne*.
- **odpawkowe**, *z odpadków*; n. *Ra-*

masseisen, Abfalleisen; г. желѣзо приготавливаемое черезъ свѣрку обрѣзковъ; f. *fer de masse, de riblous, de riquette, de ramasse*; a. *scrip-iron, fagot iron*.

Żelazo okienne, oknówka; n. *Fenster-sprosseneisen*; г. оконное желѣзо; f. *fer à vitrage*.

— okrągłe; n. *Rundeisen*, г. круглое желѣзо; f. *fer rond*; a. *rod-iron, round iron*.

— owalne; n. *dreiviertel rundes, ovals Eisen*; г. овальное желѣзо.

— płaskie; n. *Flacheisen, flaches Eisen*; г. плоское желѣзо, узкополосное желѣзо; f. *fer méplat*; a. *flat iron*.

— półocyszczzone, półrafinowane; n. *Eisensau*; г. жукъ, лёщадь; f. *fer à demi-affiné*; a. *half refined iron*.

— półokrągłe; n. *halbrundes Eisen*; г. полукруглое желѣзо; f. *fer demi rond*; a. *half round iron*.

— prętowe; n. *Stabeisen*; г. прутковое желѣзо; f. *fer, courson*; a. *wrought iron*.

— przegrzane, przepalone; n. *verbranntes, überhitztes Eisen*; г. пережжённое, перегорѣлое, перегрѣтое желѣзо; f. *fer brûlé*; a. *burnt iron, overburnt iron*; żelazo zepsute za długim rozgrzewaniem.

— rodzime, samorodek żelaza; n. *Gediegenes Eisen*; г. самородное желѣзо; f. *fer natif*; a. *native iron*.

— rurowe; n. *hohles Eisen, Eisenrohr*; г. трубчатое желѣзо; f. *fer creux*; a. *hollow iron, iron-tube*.

— rusztowe, rusztówka; n. *Roststabeisen*; г. колосниковое желѣзо.

— sprawane, spójne; n. *schweisbares Eisen*; г. сварочное желѣзо; f. *fer soudable, fer soudé*; a. *welded iron, welt iron*; żelazo dające się spajać.

— staliste, twarde; n. *stahlartiges Eisen, wilder Stahl*; г. сталеватое желѣзо; f. *fer aciéreux*; a. *steely iron, fine grained iron*; gatunek żelaza kownego pośredni między stalą a żelazem kutem.

— surowe, p. Surowizna żelaza.

— surowe, suche; n. *faulbrüchiges Eisen*; г. суровое желѣзо; f. *fer cassant froid et chaud*; a. *very*

short iron; żelazo nie dające się obrabiać ani na zimno ani na gorąco.

Żelazo sześciograniaste; n. *sechseckiges Eisen*; г. шестигранное желѣзо; f. *fer hexagone*; a. *six-angled iron*.

— szynowe; n. *Schienenpauscheisen, Schieneneisen, Altschienenmaterial*; г. рельсовое желѣзо; f. *cassage des rails*; a. *railiron*; żelaziwo ze starych szyn.

— teowe, żelazo kształtu T; n. *T-Eisen*; г. тавровое желѣзо, Т-образное желѣзо; f. *fer à T*; a. *T-iron*.

— trójgraniaste; n. *dreieckiges Eisen*; г. трехгранное желѣзо; f. *fer triangulair*.

— twarde; n. *Hartfeinkörniges, Schmiedeeisen*; г. твердое, съ зернистымъ изломомъ, желѣзо; f. *fer dure, fer à texture grenue*; a. *fine grained iron, crystalline-iron*.

— walcowane, sztabowe, w sztabach; n. *Walzeisen, gewalztes Eisen, Stabeisen*; г. прокатное, полосовое, вальцованное желѣзо; f. *fer laminé, cylindré*; a. *rolled iron, dracnout iron*; żelazo wyrabiane we walcowni.

— włókniste, żylaste; n. *faseriges Eisen, Zugeisen, schmisiges Eisen*; г. волокнистое желѣзо; f. *fer fibreux, fer nerveux*; a. *nervous iron*.

— wymiarowe; n. *kaliber Eisen*; г. сортового, размерного желѣзо; f. *fer d'échantillon*.

— wyższego gatunku; n. *Feineisen, Weisseisen, geſeintes Eisen*; г. высший сортъ желѣза; f. *fer fin, metal fin*; a. *fine-iron, fin-metal*.

— zendrowate, plamiste; n. *unganzes, äscheriges, aschenlochiges Eisen*; г. раковинное, пенлистое желѣзо; f. *fer cendreux, pailleux*; a. *weak, flowy iron*.

— ziarniste; n. *körniges Eisen*; г. зернистое желѣзо; f. *fer à grain*; a. *grained iron*.

— zwięzłe; n. *zähes Eisen*; г. вязкое желѣзо; f. *fer tenace, fer fort tenace, fer fort*; a. *soft, fibrous-iron*; kowne na zimno i na gorąco.

— żuźłowe, żuźliste; n. *schlackenreiches Eisen*; г. желѣзо богатое шлакомъ; f. *fer crossé*; a. *staggly iron, wet iron, drossy iron*.

Żelaziwo drobne, żelaziwo; n. *Zerreneisen, Schmelz, Alteisen, Pausch-eisen, Brucheisen*; г. желѣзный ломъ; f. *ferraille, cassage de fer*; a. *scrap-iron*.

Żeleziak, p. Ruda żelazna.
— **blyszczący**, p. Blyszcz żelaza.

Żerdź, żerdka, tyczka, (mier.); n. *Absteckstange, Absteckstab*; г. жердь, шестъ, вѣха; f. *jalon, piquet*; a. *stake, pole*; do wutykania linii na

Żłobak, p. Dłubacz. [gruncie.

Żłobek, rowek, (bud. mach.); n. *Hohlkehle*; г. желобокъ, фальць, выкружка; f. *gorge*; a. *flat hollow, recess-bead, flat flute, quirk*.

— **obręczy, ź. obrzeża, koła**, (wóz); г. n. *Hohlkehle des Spurkranzes*; г. выкружка бандажа колесá; f. *gorge du boudin d'une roue*; a. *flat hollow of tyre-flange*.

— **odlewnicy**, (odl.); n. *Gussrinne*; г. литейный желобокъ; f. *canal de coulage*; a. *casting-channel, drain*.

— **panewki, rowek panewki**, (wóz); n. *Schmiernuthe, Lagerschmiernuthe*; г. желобокъ подшипника; f. *pe-lles d'araignée, araignée*; a. *little grease-channels in the shaft cushion*; male kanały do rozprawdzania smaru po panewce i czopie.

Żłobkowiec, p. Strug wycinany, żłobień.

Żłób; n. *Trog*; г. желобъ; f. *auge*; a. *tray, trough*.

Żóraw, (winda), (bud. mach.); n. *Krahn, Kranich*; г. кранъ, подъемный кранъ; f. *grue, gruau*; a. *crane*; maszyna do podnoszenia ciężarów.

— **do podnoszenia wozów, wagonów**; n. *Wagenaufzug*; г. кранъ для подъема вагоновъ; f. *grue pour wagons*; a. *waggon-hoist*.

— **hydrauliczny**; n. *hydraulischer Krahn*; г. гидравлическій подъемный кранъ; f. *grue hydraulique*; a. *hydraulique-crane*.

— **ładunkowy**; n. *Ladekrahn*; г. нагрузочный подъемный кранъ; f. *grue de chargement*; a. *hoisting-engine, ware-house-crane*.

— **magazynowy, winda ładownicza**; n. *Ladekrahn, Magazinskrahn*; г. подъемный нагрузочный кранъ, вóротъ для подѣма тяжестей; f. *grue de chargement*; a. *hoisting-*

engine, ware-house-crane; do podnoszenia ciężarów.

Żóraw nadbrzeżny; n. *Quaikrahn*; г. набережный подъемный кранъ.
— **nieruchomy**, p. Żóraw stały.

— **obrotowy**; n. *Drehkrahn*; г. поворотный, подъемный кранъ; f. *grue à pivot tournant ou mobile*; a. *turning-crane*.

— **odlewnicy**; n. *Giessereikrahn*; г. литейный подъемный кранъ.

— **parowy**; n. *Dampfkrahn*; г. паровой подъемный кранъ; f. *grue à vapeur*; a. *steam-crane*.

— **przesuwany**; n. *Laufkrahn, transportabler Krahn, beweglicher Krahn*; г. передвижной подъемный кранъ; f. *grue roulante, grue locomobile*; a. *travelling, moveable crane*.

— **przewoźny, wóz z żórawiem**, (winda przenośna); n. *transportabler (Eisenbahn-) Krahn, Kranichwagen*; г. передвижный подъемный кранъ; f. *grue roulante*; a. *travelling crane*.

— **ręczny**; n. *Handkrahn*; г. ручной подъемный кранъ; f. *grue à main, grue à bras*.

— **stały, nieruchomy**; n. *feststehender Krahn, fixer Krahn*; г. постоянный подъемный кранъ, подъемный кранъ на неподвижной оси вращения; f. *grue à pivot fixe*; a. *fixed-stile crane*.

— **studzienny**, (bud.); n. *Brunnenkrahn*; г. колодезный подъемный кранъ, журавль, журавль, журавецъ; f. *grue d'un puits*; a. *well-crane*.

— **transmisyjny, przewodowy**; n. *Transmissionskrahn*; г. передаточный подъемный кранъ.

— **wodny**, (bud. kol.); n. *Wasserkrahn*; г. гидравлическій кранъ; f. *grue hydraulique*; a. *water-crane*; przyrząd służący do zasilania wodą parowozów.

— **wodny, odosobniony**; n. *freistehender Wasserkrahn*; г. отдельно стоящий водяной кранъ; f. *grue isolée*; a. *freestanding water-cock*.

Żórawiowe, (taryf.); n. *Hebekrahn-Gebühr, Krahngeld*; г. плата за употребление подъемнаго крана; f. *frais de grue*; a. *cranage*; należytość za używanie żórawia przy ładowaniu towarów.

Żużel, zuzel (szlaka) (hut.); n. *Schlacke*,

Eisenschlacke; r. шлакъ; f. *laitier, crasse, scorie*; a. *slag, scoria, iron-dross, cinder*.

Żużel czarny; n. *Schwarzkupferschlacke*; r. шлакъ чёрной мѣди; f. *scorie grillée, scorie du cuivre brut*; a. *roasted slag, coarse cooper slag, blister cooper slag*.

— **surowy**; n. *Rohschlacke, Roheisenschlacke*; r. сырой желѣзный шлакъ; f. *laitier de la fonte*; a. *pig-iron-cinder*.

Żużłowatość żelaza; n. *Aschenfleck, Aeschel, Aschenloch*; r. золовѣдина, черновина; f. *cendrure du fer*; a. *black speck or spot*.

Żwir, (bud. dr. i kol.); n. *Schotter*; r. гравій; f. *abatis, cailloutis, ballast*; a. *stones hewn down, broken stones, ballast*.

— **kopalny**; n. *Grubenschotter*.

— **rzeczny**; n. *Flussschotter*.

— **tluczony**, (bud. kol.); n. *Schlägelschotter*; r. щебень; f. *pierraille*,

pierres concassées; a. *ballast*; drobne kamienie tluczone umyślnie.

Żwirowanie, (bud. kol.); n. *Schotterung, Beschotterung*; r. засыпка гравіемъ; f. *cailloutage*; a. *coating with broken stones, ballasting*; wysypywanie drobnym kamieniem.

Żwirowisko, (bud. kol.); n. *Schottergrube, Schotterplatz*; r. щебнелѡмня; r. *carrière de ballast*; a. *gravelpit*; miejsce wydobywania żwiru.

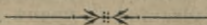
Żyła sklepienia, (bud.); n. *Grathbogen*; r. ребро свѡда; f. *nervure*; a. *rib, nerve*; linia powstająca na podniebieniu z przecięcia się dwóch sklepień.

Żyła w żelazie, (żel.); n. *Sehne*; r. жилка въ желѣзѣ; f. *nerf*; a. *fibre*

Żywe srebro, p. Rteć.

Żywica, (ch.); n. *Harz, Colophonium*; r. дрѣвѣсная смода; f. *résine*, *poix-résine*; a. *rosin, colophony*.

Żywopłot, p. Płot żywy.

SŁOWNIK KOLEJOWY

CZEŚĆ DRUGA

ROSSYJSKO-POLSKA

UŁOŻYŁ

IGNACY KEMPIŃSKI

TECHNIK D. Ż. NADWIŚLAŃSKIEJ W WARSZAWIE

Z UDZIAŁEM

BOLESŁAWA Weryhy DAROWSKIEGO

STARSZEGO INŻYNIERA C. K. KOLEI PAŃSTWOWYCH WE LWOWIE.

ВТОРАЯ ЧАСТЬ.

ЖЕЛЪЗНО - ДОРОЖНЫЙ

РУССКО - ПОЛЬСКИЙ

СЛОВАРЬ

составилъ

Игнатій Кемпинскій

техникъ Привислянскоѣ ж. д. въ Варшавѣ

съ участьемъ

Болеслава Верыги Даровскаго

старшаго инженера ц. к. ж. д. во Львовѣ.

А.

- Абака, капитальная доска; tablica kapitelu.
- Абсида, сводъ, нишъ; absyda.
- Абсцисса, отсѣченная; odcięta, аб-
Авансъ; zaliczka. [scyssa.
- Автоматическій, см. Самодѣйстви-
ющій. [automat.
- Автоматъ, самодвѣга; samoruch,
- Агѣнтъ; agent. [agregat.
- Агрегатъ, галѣшникъ; skupieniec,
- Администрація; zarząd, administracja.
- Азбестъ, горный лёнъ; azbest.
- Азотъ, селитрородъ; azot.
- Акажу, см. Дѣрево красное.
- Акація, гороховое дѣрево; акасуа.
- Акацінь, арабїнь; акасун.
- Аккумуляторъ, снарядъ для подѣ-
ёма; akumulator, zapasnica, zaso-
- Аконитинъ; akonityna. [bnik.
- Аксомѣтръ; osiomierz.
- Акустика; akustyka.
- Акція; аксуа.
— первенства; аксуа pierwszeństwa.
— прибыльная; аксуа pożytkowa.
- Акціонеръ; аксуонарыusz.
- Алебастръ; gips ziarnisty, alabaster.
- Алея; aleja.
- Алидада, диоптръ, линейка съ дѣоп-
трами; przeziernik, celownica, ce-
lownik, alidada, dioptra.
— съ дѣоптрами; celownica z prze-
Ализаринъ; alizaryna. [ziernikami.
- Алмазъ; dyament.
- Алюминій, см. Глиний.
- Альбуминъ, бѣлковина; białko, ал-
Альковъ; alkowa, bokówka. [bumin.
- Алькоголь, спиртъ; wyskok, alko-
hol, spirytus.
- Алтана; altana, zaciemie. [mierz.
- Альтимѣтръ, высокомѣтръ; wysoko-
Амальгاما, сортутка; amalgamat,
rteciak, ortęć.
- Амальгамация, сортутиваніе; орте-
саніе, amalgamacya.
- Амбра; ambra.
- Амиантъ; amiant. [niak.
- Аммиакъ, нашатырный спиртъ; амо-
Аммиакъ жирный; amoniak grzący,
wodny.
- Амоній хлористый, см. Нашатыльзъ
- Амперъ; ampera, amper.
- Амфилада; przestrzał, amfilada.
- Анализъ, разложѣніе; rozbiór analiza.
— качествѣнный; analiza jakościowa.
— количѣственный, analiza ilościowa.
- Анемомѣтръ, вѣтромѣтръ; wiatro-
mierz, anemometr.
- Анилинъ; anilina.
- Анкеръ; zwoga, kotwa.
- Анта; anta, pilaster narożny.
- Антаблемѣнтъ; belkowanie.
- Антимоній, см. Сурьма.
- Антихлоръ; antychlor.
- Антрацитъ; węgiel, antracyt.
- Антресоль, см. Мезанинь.
- Аппаратъ дилатаціонный, приборъ
дилатаціонный; rozstępka, bla-
szka rozstepowa, przyrząd dylata-
cyjny.
- для растягиванія дымогарныхъ
трубъ; maszynka do wydłużania
gur (płomiennych), ogrzewawczych.
- индукціонный, см. Индукторъ.
- контрольный; przyrząd kontrolu-
jący. [Morsego.
- Морза; przyrząd Morsego, aparat
— передаточный; przenośnia.
- переносный, побѣздный телеграф-
ный; przyrząd telegraficzny po-
ciągowy, przenośny.
- телеграфный печатающій; tele-
graf drukujący.
- Аппаратъ тяговой, приборъ упря-
жной; ciągię, przewód pociągowy
lub zaprzęgowy.
- цѣпной воздуходувный; miech
łańcuchowy. [do smarowania.
- Аппаратики смазочные; przyrządzik

- Апомекометръ, дальномѣръ; da-
lekomierz, odległościomierz, аrome-
Арабинъ, см. Акаціиъ. [kometr.
Арба; arba.
Ареомѣтръ, см. Волчѣкъ.
Арка; arkada, łęk, sklepienie łukowe.
— діагональная; obłak przekątny.
— мостовая коробовая; łuk owalny
— мостовая; łuk mostu. [mostu.
— мостовая прямая; łuk prosty mostu.
— мостовая перекошенная, сбѣчен-
ная; łuk skośny mostu. [rowy.
— опорная, подпирающая; obłak odpo-
— приятная; obłak przyczółkowy.
— разгрузная; obłak odciążający.
Арматура, вооруженіе; zbroja, ar-
matura.
— котла, вооруженіе котла; uzbro-
— женіе kotła, armatura.
Артель, см. Бригада.
— летучая; drużyna przelotna, od-
— dział przelotny. [torowy.
— путевая; drużyna torowa, oddział
Артель рабочихъ; drużyna robocza,
— oddział roboczy.
— рабочихъ постоянная; drużyna
stała robotników, oddział stały.

- Аршинъ; arszyn.
Архивольтъ, наличникъ, обрамля-
— ющій щѣку арки; należcz obłak,
archiwolta. [тельное.
Архитектуръ, см. Искусство строи-
— тельное; budownictwo kolejowe.
Архитекторъ, строитель, зодчій; bu-
— downiczy, budownik, architekt.
Архитравъ, перекладъ; architraw,
— podbelcze, nadslupie, płatwa.
Аръ; ar.
Асигновка, аванса; zaliczka na ra-
— chunek, wypłata szczęściowa.
Аспидъ, камень аспидный; łupek, ka-
— Астралинъ; astralina. [mien łupny.
Асфальтъ, горная смола; asfalt,
Атмомѣтръ; atmometr. [smołowiec.
Атмосфера; powietrzna, powietrze-
— krag, atmosfera, przestwór po-
— wietrzny.
Атомъ; niedzialka, atom.
Ахроматизація, ахроматизированіе;
— nierozbarwność, achromatyzm.
Аэромѣтръ, воздухомѣръ; powietrze-
— mierz, aerometr.
Аэростатика; aerostatyka.

Б.

- Баба; baba, baba kafarowa.
— ручная, трамбовка; sterpor do ubi-
— jania bruku, baba ręczna, taranek.
Бабить; metal panewkowy, antyfryk-
— суйну, t. j. trawiący tarcie.
Бабка задняя токарнаго станка;
— przesuwnica tokarki.
— направляющая, см. Люнетъ.
— передняя токарнаго станка, см.
— Валикъ ток станка.
Бабажъ; rakunek, tłumok, przesyłka
— rakunkowa, tłumokowa.
Багетъ, см. Брусочекъ.
Багоръ, крюкъ пожарный, какъ
— пожарный; bosak, osek, osek.
Базальтъ; bazalt, słupień. [targowa.
Базаръ; targownia, wiata lub hala
Базисъ, см. Плоскость основная.
Баканъ, лакъ флорентійскій; lakier
— Вакъ, см. Водоёмъ. [fioreński.
— для холодной воды; zbiornik do
— wody zimnej.
— тендера, см. Танкъ тендера.
Балансиръ, балансъ; wahacz, (balan-
— Balванка, см. Свинка. [sier).

- Балка, брусъ; belka, bierwiono.
— анкерная; belka ankrowa.
— верхнепараболическая; belka gór-
— — парaboliczna.
— верхняя; grzęda. [nadcąg.
— висячая; dźwigar wiszący, wieszak,
— — главная; dźwigar główny.
— двоекыпуклая; dźwigar wrzecio-
— — nowaty.
— дугобразная; dźwigar łukowy.
— изогнутая; dźwigar krzywy.
— колосниковая, см. Брусъ коло-
— — сниковый.
— колѣчатая; dźwigar przegubowy.
— лобовая, брусъ лобовой, belka
— — scelowa. [czny.
— многогранная; dźwigar wielobo-
— — — многоролетная; dźwigar wielo-
— — — przęsłowy, ciągły.
— нижнепараболическая; belka dol-
— — — парaboliczna.
— однопролетная; dźwigar jedno-
— — — przęsłowy. [liczny.
— параболическая; dźwigar parabo-
— — — параллельная; dźwigar równoległy.

- Балка поданкерныя тѣпки; *dźwigary stropu paleniska*.
 — подвижная; *jarzmo zwrotni*.
 Балки половныя, потолочныя; *podkład belek*.
 — полупараболическая; *dźwigar paraboliczny niezbieżny*.
 — поперечная; *dźwigar poprzeczny, poprzecznicza*. [podłużnicza].
 — продольная; *dźwigar drugorzędny*,
 — продольная моста, см. Прогонъ моста. [bierwiono].
 — прямая; *dźwigar prosty, belka*,
 — распорная; *раскѣсная, dźwigar rozporowy, rozpornica*.
 — рѣшетчатая, рѣшетникъ; *dźwigar kratowy, kratownica, dźwigar kratowy siatkowy*.
 — рѣшетчатая многократная; *kratownica wielokrotna*.
 — сложная, составная; *dźw. złożony*.
 — сплошная; *dźwigar pełny*.
 — трапезоидальная, *dźw. trapezowy*.
 — трубчатая; *dźwigar rurowy*.
 — фахверковая; *dźwigar kratowy, przedziałowy*.
 Балконъ; *balkon, ganek*.
 Балласть; *żwir*.
 — каменная вымостка подъ щѣбнемъ; *podłoże*.
 Балонъ, см. Бутыль.
 Балюстрада; *balustrada*.
 Бандажъ, см. Шина.
 — выбитый; *обрęcz wybita*. [zdarta].
 — изношенный, *обрęcz zużyta lub*
 — лопнувшій; *обрęcz pęknięta*.
 — ослабшій; *обрęcz oblużwana*.
 — раздѣвшійся; *обрęcz rozłupana, rozsłojona*. [bateryjny].
 Банка баттарейная; *ślój stosowy*,
 Банникъ, желѣзный пруть для прочистки дымогарныхъ трубъ; *wycior*.
 Банька ламповая, резервуаръ лампы; *bańka lampy, kaganiec lampowy, zbiornik na światliwo*.
 Барабанъ; *bęben*.
 — валъ; *motowidło*.
 — подъѣмнаго крана; *bęben windy*.
 Баракъ; *barak*.
 Барій; (*barium*), *baryt*.
 — зоотокислый; *złotan barytu*.
 — хлористый; *chlerek barytu*.
 Баритъ; *baryta*.
 — стрнокислый; *brzemień, spat ciężki*.
 Барометръ; *barometr*.
 Барометръ переносный, дорожный; *barometr przemiesny*. [графъ].
 — самопишущій см. Барометро-
 — сифонный; *barometr lewarkowy, syfonowy*. [zówkowy].
 — съ циферблатомъ; *barometr skali*.
 — съ чашечкою; *barometr naczynkowy*.
 Барометрографъ, барометръ самопишущій; *barometr samopiszący, barometrograf*.
 Бароскопъ; *baroskop*.
 Бархатъ; *aksamit*.
 Басонъ, см. Галунъ.
 Бассейнъ; *dogrzeze, dolina rzeki*.
 — см. Водоѣмъ. [bateria].
 Баттарей, элементъ, костёръ, *stos*,
 — вторичная; *stos wtóry*.
 — гальваническая, *stos galwaniczny, bateria galwaniczna*.
 — электрическая; *stos elektryczny, bateria elektryczna*.
 Бахромъ; *fręzla*.
 Башмакъ, см. Подушка.
 — желѣзный для тормазнаго колдугтора; *wspornik pod spuszczałą ławeczką hamulczego*.
 — желѣзный для тормазной колдѣдки; *wspornik żelazny przy kłocu hamulcowym*.
 — рельсовый, подушка рельсовая; *siodełko pod szynę*.
 — тормазный, башмакъ тормазной колдѣдки; *hamulec sankowy, osada kłoca hamulcowego*.
 — чугунный для тормазной колдѣдки; *siodełko lane przy kłocu hamulcowym*.
 Башня, башенка; *wieża, wieżyczka*.
 Безмѣнъ, самовѣсъ; *przemian, bezmian*. [ные].
 — пружинный, см. Всѣмъ пружинъ.
 Безопасность движѣнія; *bezpieczeństwo ruchu*.
 Безплатный; *wolny od opłaty*.
 Бензина; *benzyna*.
 Берегъ; *brzeg*.
 Берѣза, см. Лѣсъ берѣзовый.
 Березина, см. Лѣсъ берѣзовый.
 Берковецъ; *berkowiec*.
 Бѣрма, отсыпь, присыпь землянаго полотна жел. дороги; *robocze, ławeczka, uskok, odsadzka, bankiet*.
 Бессмерованіе; *bessmerowanie*.
 Бесѣдка; *zacienie, altana*.
 Бетонъ; *beton*.

Бидо́нь; bania.

Биле́тъ беспла́тный; bilet jazdy bez-
— вхо́да; karta wstępu. [płatnej.

— заказно́й, заказно́й листъ, заказъ;
karta zamówienia, karta obstalun-
kowa, zamówna.

— испóрченный; bilet zepsuty.

— на про́ездъ, биле́тъ на беспла́-
тны́й про́ездъ; bilet jazdy, karta
jazdy, bilet bezpłatnej jazdy.

— пасса́жирскій; bilet na jazde, karta
jazdy.

— срóчный для про́езда по желѣз-
ной доро́гѣ въ опредѣ́ленномъ
раіо́нѣ; bilet okrężny.

— ту́да и обрат́но, bilet powrotowy,
bilet z powrotem, bilet tam i na-

Бичёевка, шпага́тъ; szpagat. [powrót.
Блáнки; druki.

— подъ контрóлемъ; druki pod ra-
chunkiem, druki do wyrachowania.

Бланкетъ; blankiet.

Блѣнда цѣнковая, цѣнковая об-
манка, цѣнковая рѣда; blenda

Блескѣй; blyszczki. [cynkowa.

Блескѣ, см. Лоскѣ.

— желѣзны́й; blyszcz żelaza, bly-
skawka żelazna, żelaziak blyszczący.

— кобáльтовый, рѣда кобáльтовая;
blyszcz kobaltu, kobaltyna szara.

— мѣдный; blyszcz miedzi.

— свѣнцовы́й, свѣнецъ сѣрнистый;
blyszcz ołowiu. [blok, bloczek.

Блокъ, блóчекъ, шкивъ; krążek,
— дифференціáльный; wielokrążek
góźniczkowy.

Бляхáрь, см. Жестяникъ.

Боёкъ, лицó мóлота; płatnia młota.

— см. Обухъ. [skrzydła szluzu.

Бокá, зáвороты, крылья шлюза;

Бокъ мóста, устóй мóста; filar mo-

Бóлонь, см. Зáболонь. [stowy.

Болотѣна, см. Топь.

Бóлото торѣяно́е, торѣяно́й грунтъ,
торѣяникъ; grunt torfowy.

Болторѣ́зь, винторѣ́зь; gwinciarz.

Болть, бóлтикъ, винтъ; śruba, śrubka.

— (безъ гайки); śruba bez mutry,
bez nagłówka.

— движúщій, передáточный; śruba
poruszająca, transmisyjna.

— для контр-рѣльсовъ; śruba do
przeciwszyn.

— для крѣпки маслѣнки; śruba
palewna oliwiarki. [ba do łubków.

— для рѣльсовыхъ скрѣплѣній; śru-

Болть ку́лаковый, крейцко́пфный;
sworzeń wodzika (do krzyżaka).

— къ ку́лисной подвѣскѣ; śruba do
wieszadła kulisowego.

— добово́й; śruba czołowa.

— нажимны́й; martwica, śruba na-
ciskowa, martwica.

— направлѣющій, упряжно́го стѣр-
жня; drażek wodzący siegło.

— плоскохвóстный, болть съ плó-
скою головкóю; śruba płasko-
głowa.

— распóрный; tybel, nit rozpierający.

— регулѣторны́й; sworzeń stawidla.

— рессорны́й; śruba resorowa.

— скрѣплѣющій, сцѣпной; śruba
wiążąca, łącząca.

— скрѣпной; śruba umacniająca.

— смáзочной корóбки; śruba ma-
żnicy. [rzeń sprzęgła.

— соединѣтельны́й, сцѣпной; swo-

— соединѣтельны́й эксцентрико́во-
го хóмута; śruba obręczy mimo-

— стѣжной; śruba ściągająca. [środu.

— стѣжно́й бѹферной гильзы; śruba
pochwy zderzakowej.

— сцѣпной, сочленѣющій, сопрѣга-
ющій; śruca sprzęgła, śruba sprzę-
gowa, wrzeciono sprzęgłowe.

— съ винто́вою нарѣзко́ю и гáй-
кою; śruba z gwintem i mutrą.

— съ квадрáтною, четырёхуго́льною,
четырёхрѣанною головкóю; śru-
ba z główką kwadratową, czworo-
kątną lub czworograniastą.

— съ крúглою головкóю; śruba krą-
głógłowa, śruba z główką okrągłą.

— съ насѣчкой; śruba nacięta.

— съ утолщено́ю головкóю; śruba
z główką wpuszczaną. [z klinem.

— съ чекóю; śruba klinowa, śruba

— съ шестигрáнною головкóю;
śruba z główką sześcienną.

— тáвровый; śruba teowa.

— тяго́ваго аппара́та; śruba prze-
wodu pociągowego. [dzająca.

— укрѣплѣющій; śruba przytwier-

— якорны́й; śruba kotwicowa, śruba

Боднáрь, бончáрь; bednarz. [z kotwą.

Борóдка буравá; pióro świdra, ostrze,
t. j. zwinięty jego koniec.

— клю́га; pióro klucza, bróдка klucza.

Борóдокъ, брадо́къ, пробойникъ,
przebijak ręczny, palcaty, kolewoy,
wycinacz. [boczna u platform.

Борть боковóй у платфóрмъ; klara

- Бортъ лобовый у платформъ; klara
 Бортъ; bor. [czołowa u platform.
 Боть, см. Лодка.
 Бочка, бакенъ; beczka.
 — пожарная; beczka pożarna.
 Бродокъ, см. Бородокъ.
 Бракровка, бракованіе вагоновъ;
 brakowanie wagonów.
 Бракъ, см. Отбросъ.
 — towar wybrakowany.
 Брандъ - мауэръ; mur ogniochronny,
 przeciwpożarny.
 Бранкардъ, см. Вагонъ багажный.
 Браунштейнъ; manganit.
 Бревна, см. Лѣсъ строевой.
 Бревно; bierwiono.
 — круглое, круглять, круглякъ;
 krągłak, okrągłak.
 Брезентъ; opona, płachta.
 — вагонный; opona wozowa, płachta
 Бригада, артель; brygada. [wozowa.
 — паровозная; brygada parowozowa.
 — пѣздная; brygada pociągowa.
 Брикетъ; brykiet, węgiel sztuczny
 Бромъ; brom. [w cegiełkach.
 Бронза; brąz, bronz, spiż
 — фосфористая; brąz fosforowy.
 Бронзирование, муравленіе; brązo-
 wanie, bronzowanie.
 Бронзовщикъ; brązownik.
 Бронзолитейщикъ, см. Мѣдникъ.
 Брусокъ желѣзный, полбса желѣ-
 зная, штанга; sztaba żelazna,
 sztaba żelaza.
 — стальной, стальная полбса, штан-
 га; sztaba stalowa, stali.
 — точильный, см. Точило.
 Брусочекъ охранный полукруглый,
 багетъ, полуваликъ; listewka
 ochronna. [dyl, bal.
 Брусъ, брусокъ, пруть, полбса;
 — (обтѣсанный); kantak, bal ociosany.
 — аппаратный поперечный; belka
 zaprzęgowa poprzeczna.
 — аппаратный продольный; belka
 zaprzęgowa podłużna.
 — буферный; odbojnia, belka czołowa,
 b. zderzakowa.
 — колосниковый, балка колосни-
 ковая; dźwigar ruszta.
 — лобовой, см. Балка лобовая.
 — отбойный, отпорный; odbój.
 — переводный; podkład poprzeczny
 rozjazdowy. [poddenek.
 — подпольный; belka podpodłogowa,
 — поперечный основной нижний
 кузовá; belka poprzeczna dolna
 pudła.
 Брусъ поперечный, рамный, швел-
 леръ поперечный; belka poprze-
 czna ramy.
 — потолочный; belka pułapowa.
 — продольный верхний кузовá; bel-
 ka podłużna wierzchnia pudła.
 — продольный нижний кузовá; bel-
 ka podłużna dolna.
 — продольный обвязочный; platew
 podłużna wozu.
 — продольный рамный, продольный
 швеллеръ; belka podłużna ramy.
 — рамный диагональный, косякъ;
 belka przekątna ramy, wcios, roz-
 pora ukośna (wozu).
 — рамный промежуточный; rozpora.
 — упорный для дверей; odbojnia,
 belka czołowa. [chomu.
 — упорный передвижной; zapór ru-
 — упорный товарной платформы;
 zapór ładowni, odbój ładowni.
 — шпачный дедорѣза, см. Насадка
 наклонная дедорѣза.
 — швеллерный рамы; belka podłu-
 żna ramy lub srodu, podwalina.
 Бруссы, см. Лѣсъ строевой.
 — см. Лѣсъ пиленный.
 Брутто; ciężar ryczałtowy, brutto.
 Бугель, см. Кольцо.
 Будка въсовая; waźnia, waźnica,
 budka do wagi.
 — паровозная; budka parowozowa,
 zasłona parowozowa.
 — сторожевая; budka dróżnicza.
 — тормазная; budka hamulcowego,
 kozieł kryty.
 Букса, см. Коробка смазочная.
 Буксирование колѣсь, боксваніе;
 ślizganie się kół.
 Букъ, см. Лѣсъ буювый.
 — бѣлый, см. Лѣсъ грабовый.
 Булатъ, см. Сталь дамáская.
 Булыга, см. Валу́нь.
 Булыжникъ, см. Камень булыжный.
 Бумага; papier.
 — битая, см. Папье-маше.
 — восковая; papier woskowany.
 — голубая копировальная; papier
 niebieski do odbijania.
 — древесная; papier drzewny.
 — картонная, толь, картонъ; tektura.
 — копировальная; papier do ko-
 piowania. [konopny.
 — костричная; papier lniany lub

- Бумага линованная; papier liniowany.
 — макулятурная, макулятура; makulatura.
 — наждачная; papier szmerglowy.
 — обёрточная, упаковочная, уку- порочная; papier do owijania, papier rakunkowy. [na obicia].
 — обойная; papier tapetowy, papier — песочная, бумага песчаная, шкур- ка; papier piaskowy, napiaskowany.
 — печатная; papier do druku.
 — писчая; papier do pisania, papier pisarski. [zroczysty, kalka].
 — прозрачная, калька; papier prze- — разграфленная; papier kratkowany.
 — стеклянная, шкурка; papier szklan- ny, do wygladzania drzewa.
 — хлопчатая, хлопокъ; bawelna.
 — хлопчатая гремячая; bawelna wy- buchowa.
 — цветная; papier kolorowy.
 — чертёжная, рисовальная; papier Bumasia; warchan. [rysunkowy].
 Бюра; bogaks.
 Буравчикъ; świderok.
 — проволоочный; świderok gwoź- dziowy. [Swerło].
 Буравъ, буравчикъ, буравокъ, см. — винтовой, см. Напарье винтовое.
 — ложкообразный, ложечный, świder łyżkowy, łyżkowaty, łopień.
- Буравъ плотничный; świder ciesiel- ski, drzewny. [Движное].
 — раздвижной, см. Напарье раз- — центровой, см. Напарье центровое.
 — стирійскій, нѣмецкій ложкообра- зный; świder ślimakowaty.
 Буравить, бурить, см. Сверлить.
 Буръ четырёхгранный долодчатый; świder czworograniasty.
 — земляной; świder ziemny, sonda.
 Бутылька; butelka, faszka.
 Бутылъ, балонъ; gasion, gasiorek.
 Бѹферъ; zderzak, odbijak, (bufor).
 Бухгалтерья, веденіе книгъ; buch- halteryja, rachunkowość, księgo- wnictwo. [księgowy].
 Бухгалтеръ; buchalter, rachmistrz,
 Бученіе, см. Выщелачиваніе.
 Бучить, см. Выщелачивать.
 Бюлетинъ; cedulka, notatka, kar- teczka.
 Быкъ накосный, см. Подкосъ.
 Бѣлѣла; biel.
 — свинцовыя; biel ołowiana.
 — цинковыя; biel cynkowa.
 Бѣлѣть известью, побѣливать; wa- rpić, rowarpić.
 — стѣну; robielać ścianę.
 Бѣлковина, см. Альбуминъ.
 Бѣль, см. Заболонь.

В.

- Вагенгубель; kątnik odsadzkowy.
 Вагонѣтъ, см. Телѣжка.
 Вагонъ; wóz kolejowy, powóz, wagon.
 — арестантскій; aresztancki.
 — багажный, бранкардъ; rakunkowy, tłumokowy lub багажowy, brankard.
 — балластный; wóz na żwir, żwi- gówka, wóz do balastu, balastowy.
 — вспомогательный; pomocniczy, га- — грѣвшийся; zagrzany. [tunkowy].
 — грѣющийся; wóz, wagon lub powóz — гусиный; dla gęsi. [grzejący się].
 — добавочный; dodatkowy.
 — дровяной; do drzewa.
 — для говядины; na mięso, mięsiarka.
 — для курящихъ; dla palących.
 — для лошадей, лошадиный; dla koni, koniarka.
 — для льда; na lód, lodziarka.
 — для пива; do piwa, piwiarka.
 — для перевозки длинныхъ пред- мѣтовъ; kłonicowy.
- Вагонъ для перевозки жидкостей; cysternowy. [świń, świniarka].
 — для свиней; dla nierogacizny, dla — для хрища; na żwir, żwirówka.
 — запасный; zapasowy.
 — землевозный; wagon lub wóz do przewożenia ziemi.
 — землевозный съ подвижнымъ кузовомъ; kołyskowy. [dworski].
 — императорскій; wagon lub powóz — кондукторскій; pociagowego.
 — концевой; wóz końcowy.
 — охранный; wóz ochronny.
 — пороховой; wóz prochowy. [wy- — пассажирскій; powóz, wóz osobo- — пассажирскій, проходной; prze- chodni].
 — пассажирскій салонный; salonowy.
 — пассажирскій, вагонъ смѣшан- ный, микствагонъ; osobowy, dwuklasowy, dwuklasówka, powóz mieszany.

- Вагoнь пассажирскій спальный; *syrialny*.
 — пассажирскій съ отдѣленіями;
 — передній; *przedni*. [*przedziałowy*.
 — почтовый; *pocztowy*.
 — птичий; *dla drobiu*. [*sanitarny*.
 — санитарный; *dla rannych, powóz*
 — скотскій; *dla bydła, wagon lub*
 wóz wołowy, wolarka. [*leił się*.
 — сошелъ зъ рѣльсовъ; *wóz wyko-*
 spальный; powóz syrialny.
 — спасательный; *ratunkowy*. [*rowy*.
 — товарный крытый; *kryty towa-*
 tovarnyj otкрытый, платформъ;
 odkryty, platforma.
 — тормазный; *hamulcowy*.
 — угольный; *węglowy, węglarka*.
 — аэажный; *piętrowy*.
 Вагранка, ваграночная, шахтная
 печь; *piec kupolowy, kupolak*.
 Вакуумъ-манометръ; *manometr-pró-*
 Bаликъ, катокъ; wałek. [*znomierz.*
 — скрѣпа; *trzpień*. [*hańcuchowego*.
 — запасной дѣби; *sworzeń sprzegła*
 — крюка; *trzpień kruka*.
 — рессорный; *trzpień resoru, sprę-*
 żunu. [*grubowego*.
 — тяжкой дѣби; *sworzeń sprzegła*
 — токарнаго станка, шпиндель,
 веретѣно, шпинтoнь, передная
 бабка токарнаго станка; *wrze-*
 ciono w tokarni, (szpindel).
 Валка лѣса, рубка, сведѣніе, искор-
 нѣніе лѣса, разчѣтка подъ лѣду;
 сѣченіе ласу, спусzcзаніе ласу.
 Валки прокатныя, прокатныя станы;
 walce hutnicze.
 — рѣзные, см. Станокъ рѣзной.
 Валовой; *hurtowy, ruczajtowy*.
 Валокъ распределительный, пере-
 водный; *wał stawidla, (lewaru)*.
 Валунъ; *otoczaki, otok (kamienie okrą-*
 — галька, булыга; zsuwaki. [*gle*].
 Вальдхартъ; *włosień leśny*.
 Вальма (ската крыши, имѣющей тре-
 угольную фoрму); *mczółek dachu*.
 Вальцовка, см. Станокъ вальцо-
 Валь; *wał*. [*вальный*.
 — см. Барабанъ.
 — главный, коренный, двигающій;
 wał główny, poruszajacy.
 — для продувныхъ крановъ; *wał*
 do kurków przewiewnych.
 — качающійся; *wał wahadłowy*.
 — колѣчатый; *wał kolankowy, la-*
 manu.
 Валь конусовой; *wał do rury wupu-*
 — кулисный; *wał kulisowy*. [*stowej*].
 — молотовой, двигатель мoлота;
 wał młota, wał młotowy.
 — регуляторный; *wał regulatora*.
 — снѣговой; *wał odśniegowy, od-*
 śnieżny.
 — средний, соединяющій дѣйствиe
 двухъ машинъ; *wał pośredni, łą-*
 czacy działanie dwóch maszyn.
 — тормазной; *wał hamulcowy*.
 Ванна для закатки рессоръ; *kadź*
 do hartowania resorów.
 Вантузъ, воздушный колоколъ; *wie-*
 trznik, dzwon powietrzny, kocioł
 powietrzny.
 Варъ, см. Жаръ сварочный.
 Вазергласъ, стекло жидкое, сили-
 катъ, лакъ стеклянный; *szkło*
 wodne. [*ciem wodnem*.
 Ватерклозетъ; *wygodka z zamknię-*
 Ватерпасъ, см. Уровень водяной.
 — отвѣсъ каменничий, уровень съ
 отвѣсомъ; *poziomica mularska*.
 — плотничный; *poziomica ciesielska*.
 Вайло, см. Долого.
 Ввѣртка; *wwiercenie, wwiercanie*.
 Ввинчиваніе; *wsrubowanie*.
 Вдавлѣніе; *wtłoczenie, wgniesienie*.
 Вдвоѣ; *dwójnasób, podwójnie*.
 Ведрo; *wiadro, kubeł*.
 Величина; *wielkość*.
 — эквивалентъ теплоты единицы
 работы; *równoważnik ciepłikowy*
 jednostki pracy.
 Вентиляторъ; *przewiewnik, miech*
 skrzydlaty, wentylator, bąk.
 Вентиляція, см. Провѣтриваніе.
 Верѣвка, шнуръ, шнурокъ; *sznur,*
 sznurek, postronek.
 — безконечная; *lina bez końca*.
 — бичевальная, канатъ буксир-
 ный; *linka holownicza, linwa ho-*
 lownicza, pletnia holownicza.
 — межевая, землемѣрная, шнуръ
 землемѣрный; *sznur mierniczy*.
 — набивочная; *sznur rakunkowy,*
 drutowy. [*porpny*.
 — пеньковая, трoсь; *sznurek ko-*
 — сигнальная; *linka sygnałowa, li-*
 newka sygnałowa.
 Веретѣно, зубчатая передача; *wrze-*
 cionica, przewód kołowy.
 — токарнаго станка, см. Баликъ
 токарнаго станка.
 Веретѣнцо; *wrzecionko*.

Веретенщикъ; wrzecieniarz.
 Веретьё; raklak (płótno workowe).
 Вермильонъ; wermilion (cynober czy-
 Верниёръ, см. Нониусъ. [sty].
 Верста; wiorsta.
 — вагонная; wiorsta wagonowa.
 — осевая; wiorsta osiowa.
 Верста́къ, рабо́чий сто́лъ, станокъ;
 warsztat, pracownia.
 Вертика́льно, отвѣсно; pionowo.
 Верхове́е рѣки; wyżnia, część górna
 rzeki.
 Вершина, верху́тка, верхъ; szczyt.
 Вершóкъ; werszek.
 Вестибóль, см. Стѣни.
 Вешня́къ, щитъ плюза; stawidło.
 Вещество́, мате́рія; materya, two-
 rzywo. [barwnik].
 Вещество́ краси́льное, пигментъ;
 Взвѣшива́ние; ważenie.
 Взрывъ; wybuch, rozsazdenie.
 Видъ, фаса́дъ, вертика́льная про-
 ъкція; widok, fasada, wystawa.
 — боковой; widok boczny.
 — лицевой, видъ спереди; widok
 z przodu, front.
 Вилка направляющая передаточна-
 го ремня; widełki kierownicze pasa
 przewodowego.
 Визирка́, см. Крестъ визирный.
 Визиро́вать, см. Цѣлить. [maźnicowe].
 Вилка бѣсовая, смазочная; gamię
 Вилки дыропробивательнаго стан-
 ка; widelec przebijarki.
 — смазочная; см. Лапы бѣнковые.
 Вилторѣзь, см. Болторѣзь.
 Винтъ, винтова́я наръзка; gwint,
 skręt śruby. [końca].
 — безконечный, червякъ; śruba bez
 — двойной; śruba podwójna.
 — деревянный, см. Шуру́ль.
 — стяжной, соединительный; śruba
 łącznikowa. [винтова́я двойная].
 — съ двойной ниткой, см. Нарѣзка
 — съ квадратною наръзкою; śruba
 z gwintem kwadratowym.
 — съ крылатой головкою; śruba
 skrzydlata.
 — съ лѣвою рѣзбю; śruba lewa.
 — съ одиночной ниткой, см. На-
 рѣзка винтова́я одиночная.
 — съ правою рѣзбю; śruba prawa.
 — съ треугольною наръзкою; śru-
 ba z gwintem trójkątnym.
 — тормазной; śruba hamulcowa, kli-
 nica, wrzeciono hamulca.

Винтъ ходовой токарнаго станка;
 śruba pociągowa tokarki.
 Висму́тъ; bizmut.
 Виадукъ, см. Путепроводъ.
 Вка́тывание, вка́чивание; wtaczanie,
 wtroczenie.
 Вкладышъ; wuprawa łożyska.
 Вкладышъ, см. Подшипникъ.
 — въ эксцентриковомъ кольце;
 podkładka w obręczy mimośrod.
 Включе́ние; włączenie.
 Вместимо́сть, ёмкость; pojemność,
 objemność, objętość.
 Внесё́ние въ книгу; wpis.
 — въ книгу отправо́къ; księgowan-
 ie towarów, zapis.
 — въ раёстръ прибывшихъ това-
 ровъ; zarejestrowanie, wpisanie lub
 wniesienie do ksiąg towarów przy-
 Внима́ние! bacność! [byłych].
 Вода́; woda.
 — аммиа́ковая; woda amoniakowa.
 — барито́вая; woda barytowa.
 — га́зовая, газосодержа́ющая; wo-
 da gazowa.
 — декта́рная; woda smołowa.
 — жа́велевая; woda chlorowa.
 — желе́зная, желе́зосодержа́щая;
 woda żelazna, żelazo zawierająca.
 — изве́сткова́я; woda wapienna.
 — конденсаціо́нная, вода охладив-
 шаяся въ холоди́льникъ; woda
 kondensacyjna. [liczna].
 — кристаллизаціо́нная; woda krysta-
 — минеральна́я; woda mineralna.
 — мя́гкая; woda miękka.
 — перегна́нная, дистилли́рованная;
 woda dystylowana.
 — пита́тельная, вода́ для пита́ния;
 woda zasilająca. [zaskórna].
 — подпочвенна́я, грунто́вая; woda
 — стоя́чая; woda stojąca.
 — твёрдая; woda twarda.
 — теку́чая, проточна́я; woda bieżąca.
 — ца́рская; woda królewska.
 — це́ментная, рудни́чная; woda ce-
 mentowa.
 Вододѣржа, см. Водоёмъ.
 Водоёмъ, водохрани́лище, вододѣр-
 жа, цистерна, бакъ, бассе́йнъ;
 wodozbiór, zbiornik wody.
 Водомѣтъ, см. Фонтанъ.
 Водомѣръ, гидромѣтъ; wodomierz.
 — дифференциальный, максима́ль-
 ный, минима́льный; wodomierz
 różniczkowy.

- Водомѣръ поплаво́чный, ф́утшто́къ съ попла́вкомъ; wodomierz pływakowy. [mokreślny, limnigraf. — самодѣйствующій; wodomierz sam — съ указателемъ; wodomierz zegarowy, wodoskaz ze skazówką.
- Водопрóвóдь; wodociąg, przewód wody. — подзѣмный, подзѣмная водопрóвóдная труба́; wodociąg podziemny, rura wodociągowa podziemna. — тру́бчатый; wodociąg rurowy.
- Водорóдь; wodór.
- Водослѣвъ, см. Плотина передивная. — непóльный; jaz zatopiony.
- Водоуказатель; wodoskaz.
- Водохрани́лище, см. Водоёмъ.
- Возбужда́нiе то́ка; wzbudzanie prądu.
- Возвратъ; zwrot. [wytwarzanie prądu.
- Возвраще́нiе ваго́новъ не по первоначальному пути слѣдованiя; zwrot wozów po niewłaściwym
- Возвыше́нiе, см. Подъёмъ. [szlaku. — въ степе́нь; potęgowanie, podnoszenie do potęgi.
- Воздуходу́вка, см. Мѣхъ. — винтова́я, маши́на винтова́я воздуходу́вная, каньярдель; miech śrubowy, kaniardela.
- Воздухоме́ръ, см. Аэроме́тъ.
- Возду́х; powietrze. [guszne. — атмосфе́рный; powietrze atmosferyczne. — сжа́тый; powietrze zgęszczone.
- Возме́щенiе убытка, индемниза́цiя; odszkodowanie. [nowienie.
- Возобновле́нiе, восстано́вленiе; odnowienie, odnowienie. — восстано́вленiе, возобно́вленiе дви́женiя; przywrócenie ruchu.
- Во́йлокъ; pilśń, pilśniak, filc.
- Во́кзалъ, см. Здáнiе пасса́жирское. — гла́вный, центра́льный, здáние пасса́жирское, гла́вное; dworzec główny, centralny.
- загоро́дный; dworzec zamiejski.
- о́бщiй, здáние узло́вой ста́нцiи; dworzec wspólny.
- Волне́нiе; wzburzenie.
- Во́лосъ ко́нскiй; włosień.
- Во́льтъ; wolt.
- Волоче́нiе; ciągnięcie.
- Волочильня, см. Заво́дъ про́воло́чный. [ciągać drut.
- Волочѣть про́волоку; ciągnąć, wy-
- Волчѣкъ, ареоме́тъ; gęstomierz, ciężko-
mierz, densimetr, areometr.
- Во́лчець, см. Вольфра́мъ.
- Вольтаме́тъ; prądomierz Volty.
- Вольфра́мъ, тунгсте́нъ во́лчець; wolfram, tungsten.
- Вооруже́нiе, см. Армата́ра. — котла́, см. Армата́ра котла́.
- Воро́нiть желе́зо; napruszczać żelazo. — сталь, сини́ть сталь; modrawić stal, damaszkować stal.
- Воро́нка; lej, lejek.
- Воро́та; wrota, brama. — двуство́рчатая; wrota dwuskrzydłowe. [skrzydłowe. — одноство́рчатая; wrota jedno- — передви́жная; wrota suwane. — пере́здная; rogatka na przejeżdżie. [przejściu. — пѣшехо́дная, калі́тка; rogatka na — шлю́зная; przepust zamykany.
- Во́ротъ; kołowrót. — для подѣма́ тяжестей, см. Крантъ подѣмный нагрузочный. — механи́ческий; winda mechaniczna. — отвѣ́сный, калестáнъ; kołowrót pionowy, kabestan. [gowy. — про́воло́чный; kołowrót drutowy.
- Воро́нка подъ водо́мѣрные краны́; lejek pod kurki wodoskazowe.
- Воскъ; wosk. [kopalny. — го́рный, киръ, нестя́гиль; wosk — неочи́щенный, озокери́тъ; wosk nieoczyszczony, ziemny, ozokieryt. — очи́щенный земляно́й, ceráминый; wosk oczyszczony, cerazyna.
- Воспламе́нiе; zapalność.
- Воспреще́нiе вы́воза; zakaz wywozu. — про́воза; zakaz przewozu.
- Во́щенiе, во́щiть, натира́ть во́скомъ; woskowanie, woskować.
- Вперѣ́д! naprzód!
- Впрѣ́скиванiе; wtryskanie.
- Впу́скъ; dopływ, przyrływ.
- Впу́скъ пара́, воды́ и пр.; przyrływ
- Вре́мя; czas. [pary, wody, dopływ. — желе́знодоро́жное; czas kolejowy, czas peszteński, pragski, warszawski, petersburgski. — мѣстное; czas miejscowy. — отпра́вленiя; czas odjazdu. — при́зда; czas dobiegu, czas dobiegowy. — прибы́тiя; czas przyjazdu. — про́бѣга по́здовъ; czas przebiegowy, czas przebiegu pociągów. — ѣзды́; czas jazdy.
- Вру́бъ, зару́бка, закро́й; wrąb, wręb, zacięcie, zacios.
- Вру́бка въ видѣ ла́сточкина хвóста,

- врубка сквороднемъ; wrąb w ja-
skółczy ogon, w kanie. [повбе.
Врубка шипами, см. Соединѣніе ши-
псаываніе; wsusanie, wciąganie.
Вкрывка; odkrywka.
Вспучиваніе, разбуханіе; pęcznienie.
Вставка, стеколь, oszklenie, wpra-
wianie szyb. [kładać, buksować.
Вставлять (втулки), набивать; wy-
ступлѣніе въ должность; obejmowa-
nie służby.
Вталкиваніе; wtłaczanie.
Вторъ; fluor.
Втрѣе; trójnasób, potrójnie.
Втулка, втулка сальниковая; nasada
zewnętrzna szczelnicy, wieko
szczelnicy.
Втулка рукава; nasada, oprawa kieszki.
— ступичная колесá, колѣсная втул-
ка; nasada koła, tuleja.
Вуць, см. Сталь индійская.
Входъ; wejście, wchód, wstęp.
— воспрещѣнь! wejście wzbronione!
wstęp wzbroniony.
— дозволенъ; wstęp dozwolony.
— пара; wejście paru.
Выбоина на бандажѣ; wybój на
Выборка; wyciąg. [обрѣзчу.
— рабочей силы; wyciąg robocizny.
Выбрасываніе искръ изъ паровоза;
iskrzzenie parowozu.
Выводить откосъ; skarpować.
— сводъ, класть сводъ; sklepić.
Вывозъ, экспортъ; wywóz (eksport).
Вывѣрять отвѣсомъ; pionować.
Вывѣтриваніе, провѣтриваніе, про-
вѣтривать; wietrzenie, wietrzeć.
Вывѣтрѣлость угля; zwietrzenie
węgla.
Вывѣшиваніе ломомъ, вагою, при-
подниманіе рычагомъ, переворачи-
ваніе, перевѣртываніе, канто-
ваніе; kantowanie.
Выгибаніе, выгибка, выгибъ; wy-
ginanie, wygięcie.
— листовáго желѣза; wyginanie bla-
chy, zaginanie blachy.
Выгружать, выгрузить; wyładować,
wyrzucić, wyłożyć. [wanie,
Выгрузка; wyładowanie, wyładowy-
Выдача; wydawanie, wydanie.
— багажа; wydawanie pakunków,
posyłek, przesyłek.
Выдерга; wyciągacz do gwoździ, rak.
Выдѣрживаніе свай; wyciąganie pali.
Выдѣлка, производство, изготовлѣ-
ніе, фабрикація; wyrabianie, wy-
twarzanie, fabrykacja.
Выдѣлка кожи; wurawa skóry.
Выѣмка, проколъ; wykop, przekop.
Вижитаніе, см. Обжиганіе.
Выкатка оси изъ подъ вагона; wy-
jęcie osi z pod wozu. [pompować.
Выкачивать, дѣйствовать помпою;
Выкладка кирпичемъ въ плавиль-
ной печи, футеровка, футерówka.
Выключеніе телеграфнаго прибора,
разъединеніе, разъединить; wyłąc-
zenie aparatu telegraficznego, wy-
łączyć.
Выкружка бандажá колесá; żłobek
obręczy koła, żłobek obrzeża.
— см. Желобокъ. [przesyłkowego.
Выкупъ накладной; wykup listu
Вынутіе колесъ; wycięcie kół.
Выплавка, см. Вытапливаніе.
Выправка, выпрямленіе, выпря-
млять, выправлять; prostowanie,
wprostowanie, wprostowywać.
— рѣльсовъ; prostowanie szyn.
Выправленіе руслá рѣкы; regulacja
Выправная, см. Правило. [rzeki.
Выпрямленіе, см. Выправка.
Выпускъ акцій, облигацій; emisya,
wyruszczenie akcji, udziałów, obli-
— крыши, зонть; okar. [gacuj.
— пара; wyrpływ paru.
Выравниваніе желѣза, глаженіе же-
лѣза; równanie żelaza, wyrówny-
wanie żelaza.
Врубка прѣмая, см. Соединѣніе
Вѣртъзъ; wycięcie. [прямбе.
— зубчатый; wycięcie zębate.
Высадка пассажировъ; wysadzenie
podróżnych.
Высверливаніе, см. Сверленіе.
Выскоблить; wyskrobać.
Высота, вышина; wysokość.
— всасыванія насоса; wysokość ssa-
— зубцá; wysokość zęba. [nia pompy.
— напора воды въ насосѣ; wyso-
kość tłoczenia (pompy).
— нарѣзки балта; głębokość gwintu,
wysokość skreću śruby.
— паденія; wysokość spadania.
— подѣма; wysokość podnoszenia.
— соотвѣтствующая извѣстной ско-
рости; wysokość odpowiadająca
danej prędkości.
— урoвная воды; stan wody.
Высотомѣръ, см. Альтимѣтъ.

- Выстроение изъ камня сводовъ; wy-murowanie pach sklepienia.
- Выступъ для отдѣлки (въ отли-вахъ); przyloga, listwa robocza, występ roboczy, obróbna.
- Высушка; wyschnięcie. [prawiać.
- Высылать, отправлять; wysyłać, wy-сылка, экспедиція; wysłanie, wy-сылка, ekspedycja. [śpieszna.
- большой скорости; wysyłka ро-товаровъ, отправка товаровъ; wysyłka towarów, (powolna).
- Высѣчка, см. Щипцы кондукторскіе.
- Вытапливание, выплавка, зейгеро-вание, вытопить, выплавлять, зейгеровать; wytopienie, wytapiać.
- Вытаскивание шлаковъ; wydobywa-nie żużli. [ciekanie, wycieszenie.
- Вытекание, истечение, истокъ; wy-вытопки; skrzeczki, gręzy.
- Выточка, расточка, расточение, вы-тачивать, выточить; wytaczanie (wewnątrz), wytoczenie, wytaczać.
- Вытяжение; wyciąganie. [wytoczyć.
- Выходъ; wyjście, wychód.
- выпускъ пара изъ цилиндровъ; odrływ pary z cylindrów.
- Выцвѣтание; butwienie.
- Выщелачивание, бучение; ługowanie, t. j. gruntowne oczyszczenie przed-miotów ze starej farby, mycie ługiem.
- Выщелачивать, бучить; ługować.
- Выѣздъ; wyjazd.
- Вѣдомость; wykaz. [wożonych.
- багажная; wykaz tłumoków prze-выгружая; wykaz wyładowania.
- выданному багажу; wykaz wy-dawanych tłumoków.
- выданнымъ грузамъ; wykaz to-warów wydanych.
- взвѣшеннымъ грузамъ; wykaz przesyłek wożonych. [pieniężnych.
- денежнымъ штрафамъ; wykaz kar
- документамъ на отправленные отправки; wykaz dowodów prze-wozowych, wykaz na wysłane transporta.
- документамъ прибывшихъ от-правокъ; wykaz nadeszłych do-wodów przewozowych.
- дорожная; dziennik pociągu, rap-port z jazdy, karta biegowa, bie-gowa, ceduła pociągowa.
- дорожная мѣстнаго сообщенія; ceduła frachtowa w komunikacji miejscowej, przewoźna miejscowa.
- Вѣдомость дорожная прямая сообщенія; ceduła frachtowa bezpośre-dnia, przewoźna bezpośrednia.
- дорожная внутренняго прямая сообщенія; ceduła frachtowa w ko-munikacji bezpośredniej krajowej, przewoźna krajowa.
- дорожная прямая междунаро-днаго сообщенія; ceduła frach-towa w komunikacji bezpośredniej zagranicznej, przewoźna dla ruchu zagranicznego.
- железнодорожному подвижному составу; wykaz taboru kolejowego.
- задѣльнымъ работамъ; lista ugo-dowa, wykaz robót ugodowych.
- нагруженіямъ, нагрузкѣ; wykaz obciążeń, tablica obciążeń.
- отправкамы большой скорости; wykaz przewożonych przesyłek po-śpiesznych.
- платёжамъ, причитающимся отъ лицъ, коимъ открытъ кредитъ; wykaz opłat zawierzonych, zakre-dytowanych. [zarobku.
- платёжная; lista zarobkowa, lista
- перегруженнымъ отправкамы; wykaz przeladunku. [biorecza.
- передаточная; ceduła zdawczo od-передаточная багажа и отпра-вокъ большой скорости; wykaz zdanego багажу (tłumoków) i prze-syłek za frachtem pośpiesznym.
- принятому къ отправкамы грузу, wykaz towarów przyjętych.
- пробѣга паровозовъ, поѣздовъ, вагоновъ; wykaz ruchu parowo-zów, pociągów, wozów.
- проданнымъ билетамъ для ѣзды; dziennik sprzedanych biletów jazdy.
- распределенію вагоновъ; roz-woźna.
- сданнымъ, полученнымъ отпра-вкамъ, wykaz odbiorczy, zdawczy.
- служебной одѣждѣ; wykaz o-dzieży służbowej. [cieś.
- Вѣнце основной; podwalina, przy-Вѣроятность; prawdopodobieństwo.
- Вѣсовщикъ; wagowy, waźnik.
- Вѣсы; waga. [statyczna.
- гидростатическіе; waga hydro-— десятичные; waga dziesiętna.
- метрическіе; waga metryczna.
- мостовые, вѣсовая платформа, waga pomostowa.
- нечувствительные; waga nieczuła.

Вѣсы пробірныя; waga probiercza.
 — пружинныя, пружинный без-
 мѣръ; waga sprężynowa, ciężło
 wentyla.
 — римскіе, контарь; waga rzymska.
 — сотенныя; waga setna.
 — съ коромысломъ; waga drążkowa.
 — торговыя, товарныя; waga zwy-
 szajna, targowa.
 — чувствительныя; waga czuła.
 Вѣсъ, грузъ, тяжесть; ciężar.
 — атомическій; ciężar atomowy, nie-
 działkowy, drobinowy.
 — безполѣзный, вѣсъ мѣртвый;
 ciężar martwy, tara.
 — валовой, вѣсъ брутто; ciężar gu-
 załtowy, brutto.
 — дѣйствительный, нетто; ciężar
 gęszuisty, ciężar netto. [piony.
 — концентрированный; ciężar sku-
 — нормальный; ciężar prawidkowy,
 (normalny).

Вѣсъ пробѣренный; ciężar sprawdzony
 — собственный; ciężar własny.
 — удѣльный; ciężar gatunkowy, wła-
 ściwy.
 Вѣтъв боковая, см. Путь боковой.
 — соединительная, см. Путь сое-
 динительный. [bryczny.
 — фабричная; tor przemysłowy, fa-
 Вѣтровоца въ дѣревѣ, трещина въ
 дѣревѣ; szczelina w drzewie.
 Вѣтромѣръ, см. Анемомѣтръ.
 Вѣха, см. Жердь.
 Вѣшалка; wieszadło, zawiesznik.
 — для инструментовъ; wieszadło
 Вѣзка косая; uciós. [do narzędzi.
 Въ есшную; przewóz zboża luzem,
 Въездъ (пѣзда), wjazd. [bez worków.
 — воспрещенъ; wjazd wzbroniony.
 — на платформу; zjazd, wjazd.
 — паровоза на поворотный кругъ;
 wjazd parowozu na tarce obrotową.
 — свободенъ; wjazd dozwolony.

Г.

Габаритъ, нормальная грузочная
 профиль, грузочный шаблонъ;
 światło ładunku, nakładu, zarys
 Гажа; plasa, gaża. [wagonu.
 Газгольдеръ; zbiornik gazu.
 Газолинъ; gazolina.
 Газомѣтръ, газомѣръ; gazometr, ga-
 Газъ; gaz. [zomierz.
 — свѣтлый; gaz oświetlający.
 Гайка; mutra, muterka, naśrubek.
 — двойная; mutra podwójna.
 — открытая токарнаго станка; mu-
 tra otwierana przy tokarni.
 — потяжная; mutra pociągowa (część
 składowa tokarki).
 — предохранительная; mutra o-
 chronna, mutra kryta, naśrubek
 ochronny. [naśrubek sprzęgowy.
 — стяжной цѣпи; mutra sprzęgowa,
 — тормазная; mutra hamulcowa, na-
 śrubek hamulcowy.
 Гакъ пожарный, см. Бѣгоръ.
 Галѣшникъ, см. Агрегатъ.
 Галунъ, басонъ, борть; taśma wy-
 — см. Квасцы. [tworna, galon.
 Гальванизмъ; galwanizm.
 Гальваноскопъ; prądoscak, galvano-
 Галька, см. Валунъ. [skop,
 Гальмей; galman.
 Гальтель; strug listewkowy.
 Гарансйнъ; garancyna.

Гарантія процентовъ; poręczenie od-
 setek.
 — ручательство; poręczenie, poręka,
 rękojmia (gwarancya).
 Гарнецъ; garniec.
 Гартъ, см. Свиноцъ сюрманійстый.
 Гаситель ламповый, приборъ лам-
 повый гасительный; gasik lam-
 Гащеніе; gaszenie. [powy.
 Гвоздарь, см. Гвоздильщикъ. [nia.
 Гвоздильня; gwoździarka, gwoździar-
 Гвоздильщикъ, гвоздочникъ, гво-
 здарь, мастеръ гвоздильный;
 gwoździarz. [гиваніи гвоздѣй.
 Гвоздодѣръ, см. Клѣщи для выдѣр-
 Гвоздочникъ, см. Гвоздильщикъ.
 Гвоздь, гвоздикъ; gwóźdź, ćwiek.
 — брусковый; gwóźdź łatny, łatniak.
 — гонтинный, гонтовой, gwóźdź
 gontowy, gontal.
 — деревянный, нагель, колъ, kolek.
 — одностѣсный, одностѣсъ; gwóźdź
 półdeskowy, półdeskal, półtarciczny.
 — корабельный; gwóźdź skutnik,
 g. korabi. [wy, krokwiak.
 — костыльковый; gwóźdź krokwi-
 — пѣтельный, навѣсный, кругло-
 шляпный; gwóźdź zawiasowy, zam-
 kowy, z okrągłą główką.
 — плоскошляпный; gwóźdź głowacz,
 plesznik.

Гвоздь подковный; gwóźdź podkowak, g. podkowny.

— половой; gwóźdź podłogowy.

— проволочный; gwóźdź drutowy.

— тёсовый; gwóźdź tarciczny, deskal, bretnal.

— шпалёрный; gwóźdź obiciowy.

— штукатурный; gwóźdź sufitowy,

Гвоздникъ; gwoździarz. [trzcinał.

Гекта́ръ; hektar.

Гектогра́мъ; hektogram.

Гектоли́тъ; hektolitr.

Гектоме́тъ; hektometr.

Гектосте́ръ; hektoster.

Геодэзія; geodezya.

Геракли́нъ; heraklin.

Гі́бкій; giętki.

Гі́бкость; giętkość.

Гидра́влика; hydrauliczka.

Гидравлі́къ; hydraulicz.

Гидроме́тъ; см. Водомеръ.

Гі́льза, см. мѣта.

— бѣверная цилиндрическая; pochwa zderzakowa czteropasowa.

Гипербола; hyperbola.

Гипотену́за; przeciwwprostokątnia.

Гипсѣ, гипсовый ка́мень, алебастръ, известь сѣрнокальцевая; gips.

— волокнистый; gips włóknisty.

— жжёный; gips palony.

— кристаллическій, селенитъ; gips blaszkowaty, krystaliczny.

— нежжёный, сырой; gips surowy.

Гірла, гирло, см. Устье рѣки.

Гіря, гирька; ciężarek (do ważenia).

Глабо́ля, см. Стоякъ журавля.

Глади́лка, см. Лошцѣло.

Глади́ло; stalica.

Глади́ть, лошци́ть, скобли́ть; strugać na czysto, szlichtować drzewo.

Гладь, триглі́къ, трѣберѣзь; trójwreńb, tryglif.

Глаже́ніе дѣрева; struganie na czysto, szlichtowanie drzewa.

— желѣза, см. Выравниваніе жел.

Гласировать, см. Ласировать.

Гласисѣ, см. Скатъ.

Глѣтъ; glejta.

— свинцовый; glejta ołowiana, tlenek

Глі́на; glina. [ołowiu.

— жирная; glina tłusta, pieścówka.

— лепная, глі́на гончарная, горшечная; glina garncarska.

— огнеупорная; glina ogniotrwała.

— тощая; glina chuda.

— фарфоровая; glina porcelanowa.

Глі́на фаянсовая; glina fajansowa.

Глі́ній, алюміній; glin, alumin.

Глі́нка зелёная, прѣзелень; glinka zielona.

Глі́нница, см. Глиноломня.

Глінозѣмъ; glinka.

Глиноломня, глі́нница; glinisko, glinianka, kopalnia gliny.

Глицерина́тъ; glicerynat, środek przeciwciw tworzeniu się kotłowca czyli

Глицери́нъ; gliceryna. [naskorupień.

Гляне́ць, см. Лоскъ.

Гнѣздó; gniazdo, степка.

— коловорота для сверла, для перки; uchwył do świrdów.

— къ предохранительному клапану, сѣдло, клапанная корóbка; gniazdo do przepustnika bezpieczeñstwa.

— остряка, см. Накладка остряка.

— распределительнаго вала; łożysko wału stawidłowego. [zdowa.

— руды, пазуха руды; ruda gniazda sprężyny, bашмакъ пружинный; siedło sprężyny, siedzenie sprężyny zwinietej.

— токарнаго станка, патрѣнъ; uchwył, futro, obsada osadzona na wale czyli wrzecionie tokarki.

— шкворня, стяжной ящикъ; gniazdo sworzni, sworzniowe.

Голова́ бика; głowa filaru mostowego.

— дѣмбы; czołó tamy, głowa tamy.

— молота; głowa młotu, głowica.

— поѣзда; przód pociągu.

— топора; obuch siekiery.

— шкворня; głowa sworzni.

Голо́вка болта; głowa śruby.

— винта промежуточная; głowa śródkowa, węzeł śruby.

— винта утопленная; głowa wpuższczona, zaplytkowana. [gwoździa.

— гвѣзд, шляпка гвѣзд; główka

— заклѣпки; główka nita, zakówka.

— крестовая, см. Кудакъ.

— рейсмасса; główka równoległoznacznika, osada znacznika.

— рельса; głowa szyny (korona szyny).

— стѣржня; głowica trzonu.

Гони́оме́тъ; см. Угломеръ.

Гонти́на; gonicik.

Гонто́вщикъ; gonciarz.

Гонть, гонтина; gont.

Гончаръ; gąsior.

Горбачъ, см. Стругъ горбатый.

Горбы́ль, горбина; okrajka, opółka, oszwar, obladra.

Горизонтально; poziomo.
 Горизонтъ, уровень; poziom.
 — воды дѣйствительный; stan wody rzeczywisty. [ziomy].
 — воды кажущійся; stan wody pozorny.
 Горня кричный; fryszerka.
 — кузнечный; ognisko kowalskie.
 — кузнечный переносный; kuźnia, kuzienka kowalska przenośna, ognisko kowalskie przenośne.
 — круглый для сниманія бандажей съ колёсъ; ognisko okrągłe do zdejmowania obręczy z kół.
 — минный, минна камера; komora minowa. [ny].
 — пробирный, см. Тигель пробирный.
 Горючѣсть; palność.
 Горѣніе; palenie się.
 Готовальня, чертѣжна готовальня; urząd rysunkowy, rysowadło, sztućcie rysunkowy (rajscajg).
 Готовность; pogotowie.
 Готово! gotowe! gotów!
 Готовый въ дорогѣ, къ ѣздѣ; zdany do drogi, do jazdy.
 Грабій; żwir.
 Грабли; grabie.
 Грабштыхъ, грабштыхель; dłuto trójganiaste, rylec do drobnych przedmiotów.
 Грабъ, см. Лѣсъ грабовый. [miotów].
 Гравія, см. Карбѣрь.
 Граммъ; gram.
 Гранитъ; granit.
 Грань; gran.
 Гратубель; zasuwnik.
 Графікъ поѣздѣвъ, см. Росписаніе графическое хода поѣздѣвъ.
 Графитъ; grafit.
 Гребенка веретачная; zastawek, hak żelazny stolarski.
 — для нарѣзки болтовъ, гребенчатый рѣзецъ; dłuto zębate, grzebieniaste.

Гребенка для нарѣзки гаекъ, гребенчатый рѣзецъ; dłuto zębate wewnętrzne do toczenia mater.
 Гребень; wypust.
 — шовъ; szew przedmiotu odlanego.
 — насыпи, верхъ насыпи, дамбы; korona nasypu, wierzch nasypu, grobli.
 — шны, см. Закраина шны.
 Гребля, см. Плотина. [wozowa].
 Грибъ древесный, см. Губка дерева.
 Громоотводъ; piorochron, odgrom, gromochron, gromozwód.
 Грѣхоть, сѣвокъ; arfa, harfa, rafa.
 Грузитъ, нагружать; ładować.
 Грузчикъ; ładownik, nakładacz.
 Грузъ, предметъ, товаръ, посылка; przedmiot, towar, wysyłka, ładunek.
 — нагрузка, нагруженіе; obciążenie, obarczenie.
 — безплатный; ciężar bezpłatny.
 — большой скорости; towar pospieszny. [wozu].
 — вагонный; ładunek wozu, ładuga.
 — въ навѣлку; przewóz bez opakowania.
 — задержанный; towar wstrzymany.
 — исключенный отъ перевозки, опасный грузъ; towar wyłączony od przewozu, towar niebezpieczny.
 — невострѣбованный; przesyłka niedoreczona.
 — не могущій быть врученнымъ адресанту; przesyłka niedoreczalna.
 — обратный, товаръ обратный; nakład powrotny, ładunek powrotny, nakład przy powrocie.
 — оплаченный при отправленіи; przesyłka opłacona.
 — оцѣненный; ciężar oceniony.
 — полезный; ciężar użyteczny.
 — поштучный; towar tobołkowy.
 — распределенный; ciężar rozłożony.
 Грунтованіе, подгрунтовка, грунтовать; podłożenie, gruntowanie, powłoka pierwotna, pierwsza, pokrywanie pierwszym kolorem, napuszczanie, podkład, podłożyc, za.
 Грунтубель; wyślabiacz. [gruntować].
 Грунтъ торфяной, см. Болото торфяное. [drog żelaznych].
 Група желѣзныхъ дорогъ; grupa.
 Груша, см. Дѣрево грушевое.
 Грѣніе подшпиковъ, цапѣвъ; grza-

Губка; gąbka. [nie panewek, szporów.
— деревоказная, древесный грибок;
grzyb domowy, pleśń drzewna,
gąbka drzewna.
— древесная, трутль; hubka.
Губы тисковъ, зѣвъ тисковъ; szczę-
ki imadła, kleszcze, wargi lub po-
liczki imadła.
Гудронтъ, см. Мاستика асфальтовая.

Гумми, см. Камедь. [ma arabska.
— арабикъ, аравійская камедь; gu-
— гуть; gumiguta.
— лакъ; lakier gumowy.
— трагантъ; guma tragantowa.
Гуртъ свѣда, см. Ребро свѣда.
Густота, см. Плотность.
Гутаперча; gutaperka.

Д.

Давленіе; ciśnienie.
— абсолютное; ciśn. bezwzględne.
— атмосферное; ciśn. atmosferyczne.
— боковое; parcie boczne.
— высокое; ciśnienie wysokie.
— гидравлическое; ciśn. hydrauliczne.
— гидродинамическое; ciśn. hydro-
dynamiczne. [cne.
— гидростатическое; ciśn. hystaty-
— гидростатическое боковое; ciśn.
hydrostatyczne boczne na ściany.
— гидростатическое на дно; ciśn.
hydrostatyczne na dno.
— гидростатическое съ низу; ciśn.
hydrostatyczne z dołu, parcie z dołu.
— действительное; ciśn. rzeczywiste.
— земли; ciśnienie ziemi.
— низкое; ciśnienie niskie.
— пара; ciśnienie pary. [dne pary.
— пара относительное; ciśn. wzglę-
— пара полезное; ciśn. skuteczne pary.
— полезное; ciśn. skuteczne, sku-
teczne, parcie skuteczne.
— полное; ciśnienie całkowite.
— сверху; parcie górne.
— снизу; parcie dolne.
Дальномѣръ, см. Апомекомѣтръ.
Дальтонизмъ; daltonizm, ślepotą na
Дамба, см. Плотина. [barwy.
— запруда, полузапруда; tama,
gać, grobla.
— береговая охранная, предохра-
нительная, береговое покрывало;
opaska nadbrzeżna, brzeżoosłona,
tama ochronna opaskowa.
— водораздѣльная; tama przedziałowa,
dzieląca, tama dla rozdzielenia wody.
— запорная; tama zaporowa, odgra-
niczająca.
— козлообразная; tama kobylicowa.
— наклонная, наклонный запрудъ;
tama ukośna.
— поперечная; tama poprzeczna,
główka faszynowa, trawers.

Дамба предохранительная, охрѣ-
ная; tama ochronna.
— продольная; tama podłużna.
— способствующая образованію на-
мѣсовъ; tama namulająca, odsy-
piskowa.
— стресоводная; tama kierunkowa,
chwytna, czerpiąca, t. dla dopływu.
Дать противопарь, контрпарь; od-
wrotić parę, dać parę wsteczną.
Двері, см. Дверь.
— на шпोंкахъ; drzwi szpagowe.
— обшивныя; drzwi obijane, szalo-
wane, opierzone.
Дверь, двері; drzwi.
— внутренняя; drzwi wewnętrzne.
— входная; drzwi wchodowe.
— глухая; drzwi ślepe.
— горизонтальная, опускающая; drzwi
leżące, zwodowe, poziome, spustowe.
— двойная; drzwi podwójne, (dubel-
towe).
— двустворчатая; drzwi dwuskrzy-
dłowe, dwuskrzydlate, dwupołe.
— подвижная; drzwi zasuwane, drzwi
suwane.
— одиночная; drzwi pojedyncze.
— одностворчатая; drzwi jednoskrzy-
dłowe, jendopołe.
— потайная; drzwi kryte.
— рѣшетчатая; drzwi łątowe.
— стеклянная; drzwi oszkłone.
— съ обвязкою на перекрѣстъ;
drzwi krzyżowe.
— точная, дверцы тѣпки; drzwi-
czki paleniska.
— филеичатая; drzwi wnękowe, (filun-
gowe), ramowe, otoczynowe, na
wnęki i otoczyny.
— щитовая; drzwi klejone. [mnicu.
Дверцы димовой корѣбки; drzwi dy-
— зольника, см. Клапанъ зольника.
— печныя; drzwi piecowe.
— поддувала; drzwi popielnika.

- Двигатель; silnica, silnia, motor.
 — водяной; silnica wodna.
 — воздушный, calorический; silnica powietrzna, kaloryczna, maszyna powietrzna.
 — газовой; silnica gazowa, motor gazowy, maszyna gazowa.
 — гидравлический, движитель гидравлический; silnica hydrauliczna, wodna, maszyna hydrauliczna.
 — паровой; silnica parowa, maszyna parowa.
 — электрический; silnica elektryczna, motor elektryczny, elektro-
 Движеніе; ruch. [motor.
 — возвратное, движеніе взадъ и впередъ, перемѣнное; ruch tam i napowrót, ruch odwrotowy.
 — вращательное; ruch obrotowy.
 — вредное паровоза; ruch szkodliwy parowozu.
 — дифференціальное, безконечно-малое; ruch różniczkowy, nieskończenie mały.
 — железнодорожное; ruch kolejowy.
 — заграничное; ruch zagraniczny.
 — извилистое паровоза; zataczanie się parowozu, ruch kręty, wężykowy parowozu.
 — истинное; ruch rzeczywisty.
 — кажущееся, видимое, относительное; ruch pozorny.
 — колебательное, качательное; ruch wahadłowy, falisty. [nijny.
 — криволинейное; ruch krzywolini-
 — круговое; ruch kołowy.
 — малыхъ посылокъ; ruch towaru drobnego.
 — международное; ruch międzynarodowy, dalekowiezny.
 — местное, внутреннее; ruch miejscowy, krajowy, rozwóz.
 — непосредственное, прямое; ruch bezpośredni.
 — неправильное; ruch niewłaściwy.
 — непрерывное; ruch ciągły.
 — опаздывающее, неходящее; ruch opóźniony.
 — отпущенное, вывозъ, экспортъ; ruch wywozowy, wywóz, eksport.
 — паровоза извилистое; ruch wężykowy parowozu, t. j. miotanie się boczne przedniej części parowozu.
 — пассажирское; ruch osobowy.
 — перемѣнное; ruch zmienny.
 — переносное; ruch przenośny.
- Движеніе непрерывное; r. przerywany.
 — подвозное, привозъ, импортъ; ruch dowozowy, dowóz, import.
 — побряна; ruch tloka.
 — поступательное, восходящее; ruch rosnący, postępowy.
 — посылка большой скорости; ruch przesyłek pośpiesznych.
 — посылка малой скорости; ruch przesyłek powolnych, zwykłych.
 — поѣздъ; ruch pociągów.
 — поѣздъ въ слѣдъ на разстояніи перегона; jazda w obrebie oddziału, puszczanie pociągów za sobą w przepisaną odległość.
 — правильное; ruch prawidłowy.
 — приобретенное; ruch nabyty.
 — провозное, транзитное; ruch przewozowy, przewóz.
 — промежуточное; ruch pośredni.
 — противодействующее; ruch przeciwdziałający. [nijny.
 — прямолінейное; ruch prostolini-
 — равнообразное; ruch jednostajny.
 — сердцеобразное; ruch po linii sercowatej.
 — составное; ruch złożony.
 — союзное; ruch związkowy.
 — среднее; ruch średni.
 — товарное; ruch towarowy.
 — транзитное; ruch przejęty.
 — убывающее, замедляющееся; ruch ubywający, zmniejszający się.
 — угловое; ruch kątowy.
 — укоснительное; ruch opóźniony, opóźniający się.
 — ускоренное; ruch przyspieszony.
 — эксцентрическое; ruch mimośrodowy.
 Дворъ таможенный; dworzec komory celnej.
 — угольный; stacya węglowa.
 Двуколка; wózek dwukołowy.
 Дѣготъ, смола; żaż, dziegieć, smoła.
 Дезинфекція; odkażenie, desynfekcyja.
 Дезодоризация; odwonienie, odwietrze-
 Декаграмъ; dekagram. [nie.
 Декалитръ; dekalitr.
 Декаметръ; dekametr.
 Декларация, см. Заявленіе.
 Декстрина, крахмалъ прожаренный, камедь искусственная; dextryna, guma skrobiowa, cukier skrobiowy.
 День рабочій, dzień roboczy.
 Дѣньги провизійныя, разъездныя; przejazdowe, rozjazdowe, strawne, diety.

ДѢньги сѹточныя; dyety. [грамма.
 ДѢпша телеграфическая, см. Теле-
 ДѢпъ, ремиза; skład (remiza).
 ДѢпъ паровозное, см. Сарай паро-
 вѳзный.
 — филияльное; skład drugorzędny.
 ДѢрганіе паровѳза, подѢргиваніе;
 szarpanie parowozu.
 ДѢрево, лѢсъ; drzewo, drewno.
 — бѢлое; мягкое; drzewo miękkie.
 — гвайковое; drzewo gwajakowe.
 — гнилое, закоростѢлое; drz. zgniłe.
 — годовалое, срубленное годъ на-
 задъ, лѢсъ годовалый; drzewo je-
 горѳховое, см. Акація. [dnoletnie.
 — грушевое, груша; drzewo grusz-
 kowe, gruszka. [zdrowe.
 — здоровое, безпорѳчное; drzewo
 — карагачевоe; drzewo limbowe.
 — кипарисное; drzewo korkowe.
 — корѳится; drzewo paczy się.
 — кипарисное; drzewo cyprysowe.
 — красивое; drzewo farbierskie.
 — красное, акажѹ, магагонѳвое дѢ-
 рево; drzewo mahoniowe, mahoń.
 — кривое; drzewo krzywe.
 — крѢпкое, тѢрдое; drzewo twarde.
 — липовое, липа; drzewo lipowe, lipa.
 — лиственничное; drz. modrzewiowe.
 — можжевѢловое; drz. jałowcowe.
 — орѢховое, орѢшина; drzewo orze-
 chowe, orzech.
 — палисандровое; drz. palisandrowe.
 — пальмовое, пальма; drzewo pal-
 mowe, palma.
 — покорѳившееся, искривившееся,
 покосѢвшееся; drzewo, dre-
 wno spaczone, spaczyste.
 — полѢнчатое, полѢно; drzewo szcza-
 rowe, szczapa, polano.
 — розовое; drzewo różane.
 — смолистоe, лѢсъ краснѢй смол-
 истѢй; drzewo smolne, żywiczne,
 czerwone.
 — струганное; drzewo ostrugane,
 oheblowane.
 — сырѳе, свѢжее, мѳкрое; drzewo
 wilgotne, świeże, mokre.
 — трескаѢтъ, даѢтъ трещины; drze-
 wo pęka.
 — трухлеватое, трухлѳе; drzewo
 spróchniałe, zbutwiałe.
 — червѢвое, лѢсъ червѢвый; drze-
 wo robaczuwe, czerwliwe.
 — чинарѳвое, яворовое; drzewo ja-
 worowe.

ДѢрево чистое, безъ сучѢвъ; drze-
 wo czyste, bez sęków.
 — хѳвойное, лѢсъ хвойной, крѢ-
 снѢй; drzewo iglaste, choina.
 — яблоневое, яблонь; drzewo ja-
 blonkowe, jabłoń.
 — яворовое, см. дерево чинарѳвое.
 ДѢржавка, см. Подѳорка.
 — podpórka.
 — огневѳй корѳбки; podpórki (sztyce)
 skrzyni ogniskowej.
 — тормазнѢго рычага; zawiasa dźwi-
 gnika kolankowego.
 — фонарѢная скѳба; podłatarek, pod-
 pórka latarniowa.
 ДѢрина, см. ДѢрнѢ.
 ДѢрѳватъ, одѢватъ дѢрномъ; dar-
 niować, zamurawić.
 ДѢрѳкладчикъ; darniarz.
 ДѢрнѳрѢзь, рѢзакъ; łopata do darni,
 darniówka.
 ДѢрнѢ, дерѢнина, мурѢва; darnina.
 ДѢрѳога; parę (plótno workowe, ko-
 norne).
 ДѢсть бумѢги; warstwa papieru (libra).
 ДѢсятѢна; dziesiątyna.
 ДѢщницѢтъ; zanik, ubytek dozwolony.
 ДѢформация стѢнъ тоннѢля; odkształ-
 cenie ścian tunelu, deformacja.
 ДѢциѢръ; decygar.
 ДѢциграмъ; decygram.
 ДѢцилитръ; decylitr.
 ДѢциметръ; decymetr.
 Джуть, индѢйская пенька; juta.
 Динамика; dynamika.
 Динамитъ; dynamit.
 ДинамомѢтръ, см. НажѢмъ.
 ДирѢкторъ; dyrektor.
 ДиректрѢса, направлѢющая (лѢнія);
 kierownica, kierująca, wodząca.
 Дискъ; tarcza. [вѢй.
 — сигнальный, см. Сигналъ диско-
 Дислокація, см. РасположѢние ма-
 шинъ. [stans).
 ДистѢнция; odstep, odległość, (ду-
 Дистиллирование, дистилляция, см.
 Переѳбенка.
 Диагональ; przekatna, przekatnia.
 ДѢаметръ; średnica.
 ДианемомѢтръ; dianemometr, (przy-
 rząd do badania rozdziału pary
 Диѳптръ, см. Алидада. [w maszynach).
 — со зрѢтельною трѢбкою; celo-
 wnica z lunetą.
 ДлинѢ, долготѢ; długość.
 — виртуальная; długość wygównana.

- Дли́на теорети́ческая; rozpiętość te-
— хода; długość skoku. [oretyczna.
Дни́ще дымово́й трубы́; dno komina.
Дно, дни́ще; dno.
— цилиндра; dno cylindra.
Доба́вка; dorzutka, przyrost.
Добыва́тель то́рфа; torfiarz.
Догна́ть по́взды, нагна́ть по́взды;
dopędzić pociąg. [da, umowa.
Догово́ръ, контра́ктъ; kontrakt, ugo-
— на поста́вку; umowa o dostawę.
Догру́зка отпра́вокъ; towar dola-
dowany. [metr.
Дождемѣрь; deszczomierz, pluwió-
Дозна́ние, слѣдствие, изслѣдование,
разслѣдование; dochodzenie, śledz-
До́ка; skrzynka tokarki. [two.
Докла́дчикъ, см. Дѣлопроизводи́-
Докла́дъ, см. Отче́тъ. [тель.
Докуме́нты грузо́вые, провѣзные;
dowody przewozowe (frachtowe).
Долбе́жникъ; dłutownik.
Долби́ло, см. Зуби́ло.
— кру́гое, долото кру́гое, рѣзецъ
лобча́тый; dłubacz, żłobak, pie-
sznia, gera, dłuto półokrągłe, żło-
biate, t. j. półokrągłym nożem
zakończone.
Долбле́ние; żłobkowanie, dłubanie.
Долготá, см. Дли́на.
Должно́сть; posada. [gorzki.
Доломи́ть, го́рькій шпаты́; wapniak
Долото, зу́било, ва́ило; dłuto uko-
— Ńnie ścięte.
— для ступи́цы; dłuto kołodziejskie.
— долбе́жное, дугообра́зное; dłuto
kablakowe, piesznia do wyśląbiania.
— дугообра́зное слеса́рное; dłuto
ślusarskie, piesznia ślusarska.
— криво́е; dłuto krzywe.
— кру́гое; dłuto okrągłe, okrągławe.
Долби́ло плоско́е ўзкое, крейцме́-
— сель; dłuto płaskie wązkie, dłutek.
Долото плѣтничье, шиповѣе, дол-
— бе́жное; dłuto ciesielskie, szpor-
— we, gniazdowe.
— угловѣе; dłuto kątowe.
Долотце́, см. Зуби́ло.
До́ля; dola.
До́микъ; domek.
До́мкратъ; dźwigarka.
— винтово́й; dźwigarka śrubowa,
lewar śrubowy.
— зубча́тый; dźwigarka wozowa, dol-
До́мъ; dom. [nobierna, górnobierna.
— деревя́нный; dom drewniany.
- До́мъ жи́лый; dom mieszkalny.
— ка́менный; dom murowany.
— сторожево́й, будка сторожева́я;
domek droźniczy, szańnica kole-
— jowa, strażnia kolejowa. [port.
Донесе́ние, рапо́ртъ; doniesienie, ra-
— допони́тельное; doniesienie do-
— datkowe.
— о недоста́тъ посы́лки; doniesienie
o braku przesyłki. [nie o wypadku.
— о несча́стномъ случа́е; doniesie-
— о поврежде́нии; doniesienie uszko-
— dowe, doniesienie o uszkodzeniach.
До́нецъ, до́нза; wspornica.
— ка́рнизный; wspornica gzemsowa.
— прямоугѣльный; wspornica pro-
Доро́га, путь; droga. [stokątna.
— вися́чая, про́волочная; kolej wi-
— sząca, linowa.
— желе́зная; droga żelazna.
— желе́зная возду́шная; droga że-
— lazna powietrzna, atmosferyczna.
— ж. во́инская, стратеги́ческая; d.
— ж. во́йсковая, стратеги́чна. [bosza.
— ж. вре́менная; d. ж. tymczasowa, ro-
— ж. второ́степенная; d. ж. drugo-
— rzędna.
— ж. высылáющая, отпра́вляющая;
d. ж. nadawcza, wysyłająca.
— ж. въ га́вани; d. ж. przystaniowa.
— ж. въ равни́нѣ; w równinie.
— ж. гла́вная, перво́степенная; głó-
— wna, pierwszorzędna.
— ж. горо́дская; miejska.
— ж. го́рная; góraska. [dwutorowa.
— ж. двуко́лейная, въ два пу́ти;
— ж. зубча́тая; zązębiona.
— ж. казѣнная; państwowa.
— ж. конку́ррирующая; d. ж. współ-
— zawodnicząca.
— желе́зно-ко́нная, ко́нка; tram-
— way, kolej żelazna konna. [rowa.
— ж. многоко́лейная; d. ж. wieloto-
— ж. мѣстная; d. ж. miejscowa.
— ж. надзе́мная; d. ж. nadziemna.
— ж. однокѣлейная, въ одинъ путь;
d. ж. jednotorowa.
— ж. обво́дная; d. ж. obwodowa.
— ж. однопѣльсован; d. ж. jednoto-
— kowa, jednoszynowa.
— ж. паралле́льная; d. ж. równoległa.
— ж. переда́точная; d. ж. oddawcza,
— odbiorcza. [mująca, przejemcza.
— ж. перенима́ющая; d. ж. przeje-
— ж. перенѣсная; d. ж. przenośna,
— kolejka.

- Дорога ж. пневматическая; d. ż. pneumatyczna, tubowa, rurowa.
 — ж. подгорная; d. ż. podgórska, w podgórzu.
 — ж. подземная; d. ż. podziemna.
 — ж. полевая, военная; d. ż. polowa, wojenna. [przecznica.
 — ж. поперечная; d. ż. poprzeczna,
 — ж. промышленная; d. ż. przemysłowa. [cielka.
 — ж. собственница; d. ż. właścicielka.
 — ж. соединительная; d. ż. łącząca, łącznica kolejowa. [legła
 — ж. соседная; d. ż. sąsiednia, przy-
 — ж. союзная; d. ż. związkowa.
 — ж. съ постоянным двигателемъ; d. ż. o silnicy stałej.
 — ж. частная; d. ż. prywatna.
 — ж. ширококолейная; d. ż. szerokokorowa. [rowa.
 — ж. узкоколейная; d. ż. wązkotorowa.
 — ж. электрическая; d. ż. elektryczna. [tramwaj.
 — кобно-железная; kolej konna,
 — проселочная; droga polna.
 — столбовая; gościńcic.
 — шоссе; шоссе; droga bita,
 Дорожка; ścieżka. [szossa.
 — для пѣшеходовъ, см. Троттуаръ.
 Дорожникъ, пазовникъ, пазникъ, пазило; strug, wpustnik.
 Доска; tarcica, calówka, deska, bal.
 — аспидная; tablica łupkowa.
 — верхняя веретачная; blat warsztatu, stół roboczy.
 — винтовая; gwincidło.
 — давящая, нажимная; płyta naciskowa.
 — капитальная, см. Абака. [ciskowa.
 — фальцовачная; deska do zaginania blachy.
 Доски, см. лѣсъ пиленный. [blachy.
 — для обшивки дверей и стѣнъ;
 — поковы; deski podłowe. [szalówki.
 Доска правильная, см. Правило.
 — чертѣжная, рисовальная; rysownica, deska rysownicza.
 Досмотръ, см. Надзоръ.
 Доставка, см. Подвозка. [odstawiac.
 Доставлять, поставлять; dostawiac.
 Доходность железной дороги; rozplatność kolei.
 Доходъ, приходъ; dochód.
 — брутто; dochód całkowity, brutto.
 — нетто, действительный; dochód czysty.
 Доцимазія, см. Пескуство пробир-
 Дрань; drania. [nos.
- Драчъ; obcegi do wyciągania gwoździ
 — strug wielki ciesielski. [i klamer.
 Дрезина; drezyzna, wózek mechaniczny, wózek kolejowy z przewodem ruchu.
 — паровая; drezyzna, wózek parowy.
 Дренажъ, дренажка, осушка подпочвенная; drenowanie, dren, odsączanie, osuszanie. [odsączac.
 Дренажъ, осушать; drenować,
 Дренажка, см. Дренажъ.
 Дренажикъ; drenarz.
 Дренъ, дренажная труба; dren, sączek, rura drenowa.
 — обводный; dren obwodowy.
 — собирающий; dren zbierający, zbiorczy, zbiornikowy.
 Дрова; drzewo opałowe, drwa.
 Дрожаніе; drganie.
 Дрожать; drgać.
 Дубликатъ накладной; odpis listu przesyłkowego, przewozowego (duplikat).
 Дуга, кривизна; łuk, krzywizna.
 — зубчатая, гребенка, секторъ рычага для перемены хода; łuk zębaty (lewaru) stawidla.
 — свода, кривая свода; łuk sklepienia, krzywa, krzywizna sklepienia. [nia.
 Дюймъ; cal.
 Дыможёръ, см. Дымопоглащатель.
 Дымопоглащатель, дымопоглоща-
 тельный приборъ, дыможёръ;
 Дыра; dziura. [dymochłon.
 Дыхало; wietrznik u miecha.
 Дышло ведущее, см. Шатунъ.
 — сцепное, см. Сочленитель.
 Дѣйствие; działanie.
 — работа, эффектъ; skutek, (efekt).
 — машины; działanie maszyny.
 — полезное, эффектъ полезный, работа полезная; skutek użyteczny, działanie użyteczne.
 — полное; działanie całkowite.
 — статическое; działanie statyczne.
 Дѣйствовать помпою, см. Выкачивать. [dać.
 Дѣлать облицовку; licować, wykła-
 Дѣленіе, см. Раздѣлъ. [skok zębów.
 — шагъ зубцовъ; podziałka zębów,
 — электрическаго тока; podział prądu elektrycznego.
 Дѣлимость; podzielność.
 Дѣло; akta.
 — железнодорожное; kolejnictwo.
 — котельное, котельное ремесло, мастерство; kotlarstwo.

Дѣло кузнѣчное; kowalstwo.
— литѣйное; odlewnictwo. [ctwo.
— мѣдное; mosiężnictwo, brązowni-

Дѣло шорное, см. Шорничество.
Дѣлопроизводитель, докладчикъ; re-
ferent.

Е.

Единица теплоты, калорія; cie-
płotka, kalorya, jednostka ciepła.
— единица.
— времени; jednostka czasu.
— механическая, единица работы;
jednostka mechaniczna, dynami-
czna.

Единица поверхности; jednostka po-
wierzchni.
Ель, см. Лѣсъ еловый. [wierzchni.
Ельха, см. Ольха.
Емкость, см. Вместимость.
Емъ ножицы, ручка ножицы; re-
kojeść nożyc. [жнѡй.
Ерунокъ, см. Наугольникъ подви-

Ж.

Жалованье; pensya, płaca.
Жалюзи, ставни рѣшетчатые; skrze-
lice, skrzeliiny okienne, zazdrostki,
Жаровня; żarzelnia, fajerka. [żaluzye.
Жаръ; żar.

— бѣлокалильный; żar biały, jasny.
— краснокалильный, назръвъ дѣ-
красна; żar czerwony, ciemny.
— сварочный, варъ, назръвъ до
вѣра; żar jarzący, żar sprajania.

Желобѣкъ, фальць, выкружка; żło-
— въ блѡкъ; tryca. [bek, rowek, falc.
— гѡнта; tylec gonta.

— литѣйный; żłobek odlewniczy.

— подшпипника; żłobek, rowek pa-

Желобъ; żłób. [newki.

— стѡчнѡй; gynna ściekowa.

Желѣзка; żelazko.

— дѡдота; żelazko dłuta.

— струга; żelazko struga. [struga.

— двойная струга; żelazko podwójne

Желѣзнякъ; cegła zendrowata, zen-
drowka.

Желѣзо; żelazo. [żelazo obręczowe.

— бандажное, обручное, шинное,
— богатое шлакомъ; żelazo żużłowe;
żużliste.

— бѣлое, листовѡе, см. Жѣсть.

— волнистое листовѡе; blacha falista

— волокнистое; ż. włókniste, ży-

— вязкое; żelazo zwięzłe. [laste.

— гальванизированный, цинкован-
ное; żelazo galwanizowane.

— гвоздильное; żelazo gwoździarskie.

— двусварочное; ż. dwa razy spawane.

— двутавровое, двойное тавровое
желѣзо; żelazo dwuteowe, kształtu
podwójnego T.

— двугловѡе; dwukątowe.

— желобчатое; żelazo kształtu U.

Желѣзо закаленное; żelazo hartowa-
— зернистое; żelazo ziarniste. [ne.

— Z-образное; żelazo kształtu Z.

— квадратное брусковѡе; żelazo
kwadratowe.

— клиновѡе; klinowate, klinówka.

— ковнное, крѣичное; żelazo kute.

— ковкое, тягучее; żelazo kowne,
kujne, kowalne. [sztówka.

— колосиковѡе; ż. rusztowe, ru-
— котельное; blacha kółtowa.

— красномѡмкое; żelazo czerwono-
kruche, czerwonekruch, żelazo go-
rącokruche, gorącokruch, ognio-
kruch, rozproch.

— кремнекислѡе; krzemian tlenku
lub tleniku żelaza.

— кремнистое; krzemek żelaza.

— крестообразное; żelazo krzyżowe,
krzyżówka.

— кровельное листовѡе; blacha da-

— круглое; żelazo okrągłe. [chowa.

— тигельный; kleszcze tyglowe.

— крупнозернистое; żelazo grubo-
ziarniste.

— кузнѣчное; żelazo kowalskie.

— листовѡе; blacha żelazna.

— литѣйное; lejne, odlewnicze.

— листовое понтонное; żelazo ar-
kuszowe, pontonowe.

— литѡе; żelazo lane.

— лѡмкое; żelazo łamliwe.

— мелкозернистое; żelazo drobno-
ziarniste, stalowe.

— метеорическое; ż. meteoryczne.

— мягкое; żelazo miękkie.

— обыкновенное листовѡе, см.
Жѣсть черная.

— овальное; żelazo owalne.

— оконное; okienne, oknówka.

Желѣзо плѣское, узкополосное; *ż.* — полукруглое; *ż. półokrągłe*. [plaskie.
— прокатное, полосовое, вальцованное; *żelazo walcowane, sztabowe, w sztabach*. [cowana.
— прокатное листовое; *blacha walcowana*.
— прутковое; *żelazo prętowe*.
— пережжённое, перегорелое, перепрѣтое; *ż. przegrzane, przepalane*. [dlowe.
— пудлинговое; *ż. pudlingowe, przepalane*.
— проволочное; *żelazo drutowe*.
— раковистое, пемплетное; *żelazo żądłowate, plamiste*.
— рельсовое; *żelazo szynowe*.
— рѣзанное; *żelazo przycinane*.
— рѣшетчатое; *ż. kratowe, kratówka*.
— самородное; *ż. rodzime, samorodek żelaza*.
— сварочное; *żelazo sprawane, spójne*.
— сильно-ломкое; *ż. mocno łamliwe*.
— сортовое, размерное; *ż. wymiarowe*.
— сталеватое; *nastalowane, staliste*.
— старое, см. Ломъ.
— суровое; *żelazo surowe, suche*.
— тавровое, Т-образное желѣзо; *żelazo teowe, żelazo kształtu T*.
— твердое; *żelazo twarde*.
— титанокислое, нигрий, рутиль; *tytanium żelaza, nigrun*.
— тонкое; *żelazo cienkie*.
— торговое, всякое желѣзо въ полосахъ и пруткахъ; *żelazo handlowe, grube*.
— трехгранное; *żelazo trójgraniaste*.
— трубчатое; *żelazo rurowe*.
— угловое, *żelazo kątowe (winkłowe)*.
— фасонное, фигурное, шаблонное; *żelazo kształtowe, modelowe, fasonowe*.
— формы С, *żelazo kształtu C*.
— формы Н; *żelazo kształtu H*.
— фризванное; *żelazo fryzowe, fryzowane, sajnarskie*.

Желѣзо химически-чистое; *żelazo chemicznie czyste*.
— хладноломкое; *żelazo kruche na zimno, żelazo zimnokruche, zimnokruch, łamliwe na zimno*.
— холодной ковки, холодно наклепанное желѣзо; *żelazo kowne na zimno*.
— хрупкое; *żelazo kruche*.
— цинкованное листовое; *blacha cynkowa*.
— чистое, очищенное, рафинированное; *żelazo czyste, oczyszczone, rafinowane*.
— шестигранное; *ż. sześciograniaste*.
Жердь, шесть, вѣха; *żerdź, żerdka, tyczka*.
Жѣсткій, тугой; *szywny*. [gość.
Жѣсткость, тугость; *szywność, tę-
żestyanikъ, бляхаръ, жестяныхъ
дѣлъ мастеръ; blacharz*.
Жестянка съ горячею водою; *blaszanka z wodą gorącą, (do ogrzewania wagonów)*.
Жестъ, бѣлое листовое желѣзо; *blacha biała*.
— см. Металль листовый.
— черная, обыкновенное листовое желѣзо; *blacha żelazna szarna*.
Живое серебро, см. Ртуть.
Жидкость; *płyn, ciecz*.
Жилка въ желѣзѣ; *żyła w żelazie*.
Жубанокъ, см. Фуганокъ.
Жукъ, лѣщадъ; *żelazo półoczyszczone, półrafinowane*.
Журналъ, *dziennik*.
— повѣздный; *raport z jazdy, karta biegowo, dziennik pociągu*.
— приходо-расходный; *dziennik przychodowo-rozchodowy*.
— рабочій; *dziennik robocizny*.
— стационный движѣнія повѣздъ; *dziennik stacyjny o ruchu pociągów*.
— телеграфныхъ депешъ; *dziennik depesz telegraficznych*.

3.

Забивать; *zatykać, zabijać, zaszpun-
tować*.
Забивка коническая дымогарныхъ
трубъ; *zatyczka stożkowa rur
płomiennych*.
— свай; *bicie pali*.
Заболонь, болонъ, бѣль; *biel, obłona*.
Заборъ; *parkan, płot*.

Заборъ снѣговый; *płot przeciwnie-
żny, odśniegowy*.
Заборы плѣтневые; *płoty wiklinowe,
płotki namulne*.
Заваль, см. Запрудъ.
Заведѣніе, учрежденіе; *zakład*.
— дезинфекціонное; *odkaźnia, za-
kład desynfekcyjny*.

- Завернуть, см. Обвернуть.
 Завёртка оконная, см. Задвижка оконная.
 Завинтить, привинтить; zaśrubować, przysrubować.
 Заводчикъ, см. Фабрикантъ.
 Заводъ, промышленное заведение; zakład przemysłowy.
 — газовый; zakład gazowy.
 — гвоздильный, мастерская гвоздочная, гвоздильная; gwoździarnia.
 — горный; huta, zakład hutniczy.
 — квасцовый, см. Квасцеварня.
 — кирпичный; cegielnia.
 — котельный, котельная мастерская; kotlarnia.
 — кричный, зав. кузнечный механический; kuźnica, huta żelazna, fryszerka.
 — лаковый; pokostownia.
 — листопрокатный; blachownia.
 — литейный, см. Литейная.
 — лѣсопилный; tartak (jako zakład).
 — оловянный; cynownia, huta cynowa.
 — проволоочный, волочильня; druciarnia, drutownia.
 — прокатный, см. Плющильня.
 — пропитывающий; naprawalnia, nasycalnia.
 — свинцоплавительный; ołownia, huta ołowiana. [źnia.
 — смазочныхъ маселъ; smarnia, ma-
 — сталелитейный, сталевой, сталелитейная; stalownia, zakład stalowy, fabryka stali.
 — стеклянный; huta szklanna. [kowa.
 — цинковый; cynkownia, huta cyn-
 Загибъ, см. Фальць.
 Задвижка, засовъ; zasuwa, zasuwka.
 — щекоблочка, костыль; zakrętka.
 — бортовая у платформъ, бортовой крюкъ; hak do zamykania klap.
 — врёзная; zasuwa wpuszczana, francuska. [dwójna skrzydlata.
 — двойная оконная; zakrętka по-
 — обыкновенная; zesuwa zwykła.
 — оконная, оконная завёртка; zakrętka zwykła, zasuwa okienna.
 — печная; zasuwa piecowa. [szczana.
 — потайная оконная; zakrętka wpu-
 — съ подкладкой; zasuwa oczepowa.
 Задокъ мѣлота; ostrze młota.
 Задѣлывать дыры (въ вагонахъ); zarzawiać dziury.
 Зажечь, зажигать; zapalić, zapalać.
 Зажить, см. Ожить.
- Зазоръ; gra.
 Заказъ, затребование (вагона, брезентовъ); zamówienie, obstalunek.
 Закаливальщикъ; hartownik.
 Закалка, закаливание, закаливать; hart, hartowanie, stwardnianie, hartować.
 — въ ящикахъ, поверхностное цементованіе; cementowanie.
 — ерпильная; hartowanie silne. [ków.
 — напильниковъ; hartowanie pilni-
 — простымъ охлаждѣніемъ на въздухъ; hartowanie na powietrzu.
 — съ отпусканіемъ стали; hartowanie podwójne stali.
 Закладка, прихватка тисковъ; zakładka imadła. [założyć fundament.
 Закладывать фундаментъ; zakładać.
 Заклёпка; nit, zakówka.
 Заклёпникъ, клепало, молотокъ заклёпный; młotek do nitów, nitownik.
 Заклёпываніе, см. Склёпываніе.
 Заклёпывать, заклёпать; zanitować.
 Заклинить, укрѣпить клиньями; zaklinować, zaklinić.
 Заключение, предложѣніе; wniosek.
 Законъ межевой; prawo graniczne.
 — поземельный; prawo gruntowe.
 Закраина; obrzeże, rąbek (u koła).
 — обручи, шины, гребень шины; obrzeże obręczy, rąbek obręczy.
 Закрой, см. Врубъ.
 Закрѣпить; przymocować, umocować.
 — краску; wzmocnić farbę.
 Закрѣпка заёршенная, лапа; gwóźdź uszak, uszak.
 Закрѣплѣніе, см. Укрѣплѣніе.
 — чекáми; klinowanie.
 Закрѣпы; wzmocnienia.
 Заливка свода; zalewa sklepienia, zalanie, zapełnianie pach sklepienia.
 Залогъ; zastaw, kaucya, wadium, poręczne.
 Заль пассажирскій; czekalnia, poczekalnia, izba lub sala dla podróżnych.
 — чертѣжный, комната чертѣжная, чертѣжная; rysownia.
 Замázка, замáзываніе, замáзывать; kit, kitowanie, kitować.
 — асфальтовая; kit asfaltowy.
 — горячая; kit gorący.
 — желѣзная, чугунный цементъ; kit żelazny.
 — огнепостоянная; kit ogniotrwały.
 — оконная; kit okienny.

- Замѣтка свѣнцевая; kit ołowiany.
 — столѣрная; kit stolarski.
 — стѣбны; wyprawa ścianu.
 — сурикѣвая; kit miniowy.
 — цементѣвая; kit cementowy.
 Замѣкъ; zamek.
 — вагонный; zamknięcie wozu.
 — висѣчій; klódka.
 — дверной; zamek przy drzwiach.
 — косой; zamek ukośny, nakładka ukośna z zębem.
 — натяжной съ зѣбомъ; łączenie z klinem, zamek z klinem.
 — откосный съ зѣбомъ; łączenie ukośne z grottem, zamek ukośny z grottem. [zwyczajna z zębem.
 — прямой; zamek prosty, nakładka
 — свѣда; klucz sklepienia.
 — съ пружинкой, защѣлкой, фалѣя; zamek z zapadka.
 Замѣтина; podwalina, przycieś.
 Занесеніе въ журналъ; wpisanie do dziennika, zapis w dzienniku. [ranka.
 Занавѣска, занавѣсъ, шпѣра; stora, fi-
 занбѣсъ песочный; zaspa piaskowa.
 — снѣговѣй; zaspa śnieżna.
 Занятіе заурочное, сверхурочное; nadniówka.
 — полурочное, см. Полудѣнщина.
 Занятія, работы заурочныя, сверхурочныя; zajęcia nadrobkowe, nadniówka.
 Западка крана, см. Собѣчка крана.
 Запасеніе, см. Снабженіе.
 Запѣять; zalutować.
 Заперѣть; zamknąć.
 Заплѣтка; lata.
 Заплѣтывать; latać, dać latę.
 Заплѣчіе, см. Пѣта.
 Запѣра; zaroga rogatki.
 — вращательная; zaroga obracana.
 — подвижная; zaroga przesuwana.
 — закладная; zaroga zakładana.
 Запѣръ; zaroga. [wzbronienie.
 Запрещеніе, воспрещеніе; zakaz,
 — ввѣза; zakaz dowozu.
 — нагрудки, „отправить порѣжнимъ“; zakaz ładowania, „ładować nie wolno“, „nie ładować“.
 Запруда, см. Дѣмба.
 — см. Плѣтина.
 Запрудѣ, завѣль; zator.
 — наклонный, см. Дѣмба наклонная.
 Зарѣбка, врубъ; wręb, wręb, zacięcie.
 — зубчатая, врубка зубцами; wręb zębaty, wręb z zębem.
- Зарѣбка крестовая; wręb krzyżowy.
 — рельса; wykroj szyny, karb szyny.
 — шпаль, см. Надрубка шпаль.
 Засвидѣтельствованіе; poświadczenie, stwierdzenie.
 — недостаѣчи; stwierdzenie ubytku.
 — поврежденія; poświadczenie lub stwierdzenie uszkodzenia.
 — произведенной перевѣски; poświadczenie ważenia, wagi.
 Заслѣнка; zapadka.
 — зѣльника; zapadka popielnika.
 — крышка искроудержателя; daszek iskrochronu, odiskiernika.
 — замочная, см. Личинка замочная.
 — тормазнаго винта внизѣу тормазной галерей; pokrywka nad śrubą
 Засѣвъ, см. Задвижка. [hamulcowa.
 Застѣва, запѣръ, воротѣ переѣздныя, шлагбаумъ; roгатка, zaroga, zastawa, (szlaban).
 — задвижная; roгатка zasuwana.
 — механическая; rog. mechaniczna.
 — поворотная; roгатка obrotowa.
 — поворотная двустѣрчатая; roгатка obrotowa dwuskrzydłowa.
 — поворотная одностѣрчатая; roгатка obrotowa jednoskrzydłowa.
 — ручная; roгатка ręczna.
 — рычажная; roгатка dźwigniowa.
 — самодѣйствующая подвижная; roгатка ruchoma samodziąająca.
 — цѣпочная; roгатка łańcuchowa.
 Застѣплъ, см. Лопата, Мѣтыка.
 Засылка вагонѣвъ, грузовъ; wysłanie nieprawidłowe wagonów, towaru.
 — гравіемъ; żwirowanie.
 Затѣорка задвижки; zawora zasuwy.
 Затѣоска шпаль, см. Надрубка шпаль.
 Затѣоръ на пути; zaroga na torze.
 Заткнѣтіе (фалѣга); zatknięcie.
 Затрапѣза, см. Нестрѣдъ.
 Затѣчка, см. Прѣбка трѣбочная.
 — деревянная для трѣбокъ; korek drewniany do rur.
 Захвѣтки клѣпочныя; imadelko uko-
 Зацѣпленіе; zazębienie. [śne.
 Зачѣртъ; prawidło do zaciosów, (linia, podług której obciosuje się drzewo).
 Зачѣтъ добѣвочный, уплѣта впередъ; koszt dodatkowe przy wysyłce.
 Защѣлка, см. Собѣчка.
 Заявленіе, декларациѣ; oświadczenie, zjawienie, deklaracya, oferta, podaź.
 — на вѣозъ грузовъ; oświadczenie wchodowe, deklaracya wchodowa.

Заявлѣніе отправителя груза; o-
świadczenie wysyłkowe, deklaracya
wysyłkowa.

— поѣзда; zapowiedź pociągu.

Звенó; kabłąk, ogniwo. [carga kotła.

— паровáго котлá; dzwono kotła,

— стáжнáго прибо́ра; kabłąk lub
ogniwo sprzęgła łańcuchowego.

— упрáжнáго прибо́ра; kabłąk sprzę-
gła śrubowego. [suchowe.

— цѣпи, звенó цѣпное; ogniwo łań-

— запаснóй цѣпи; ogniwo łańcucha

Звонóкъ, см. Колоколь. [zapasowego.

— сигнáльный; odzwonienie.

— электрѣческій путево́й; dzwonek
elektryczny drogowy.

Здáніе, пострóйка; budowla, budynek.

— ваго́нное, ваго́нный сара́й; wo-
zownia, budynek wagonowy, szopa
wagonowa, [dowania wodne.

— водоёмное; baszta wodna, zabu-

— водопо́дёмное; zabudowanie wo-
dociągowe. [зный.

— паровóзное, см. Сара́й паровó-

— пассажѣрское, вокза́ль; dworzec,
stacya drogi żelaznej.

Зейгерова́ніе, вытáпливаніе, растóп-
ка, растáпливаніе; odtopienie.

Зѣлень горна́я; zielen górna.

— сіе́пская прирóдная; ziemia syeń-
ska rodzima.

Землекóбль; kopacz, grabarz.

Землемѣ́ріе, искѣство землемѣ́р-
ное, межево́е, съѣмка землемѣ́р-
на; miernictwo.

— межево́щикъ; jometra, geometra.

Землечерпа́лка цѣпочна́я съ ведрá-
ми; pogłębiarka kablowa.

Землечерпа́тельная; pogłębiak.

— въ видѣ щипцо́въ; pogłębiak
szczypcowaty. [kowaty, czerpak.

— ручна́я, черпа́къ; pogłębiak łyż-
— сѣтково́я; pogłębiak workowy, siat-

Земля́; ziemia. [kowu.

— болóтная; ziemia błotnista.

— кремнистая, см. Кремнезѣмъ.

— плодородна́я; ziemia urodzajna.

— стронціанова́я, стронці́й; stron-
cyana. [окончательное.

Зенковáлка, см. Сверло́ красное

Зѣркало; zwierciadło.

— золотнико́вое; przylgnia suwaka,
zwierciadło suwakowe.

Зѣ́ймки токарны́я; imadło ze szczeka-
mi pochylemi, rajfkluba tokarska.

Зильберглё́тъ; glejta żółta.

Зимсго́бель, см. Зынгубель.

Зынгубель, зимсго́бель; kątnik.

— боково́й; strug boczny.

— косо́й; strug, kątnik ukośny.

— прямо́й; kątnik prosty.

Змѣвѣ́къ; węzownica, węzowiec.

Знакъ квитáнціи, посвидѣ́тельство-
ванія; znak pokwitowania.

— служе́бный; znak służbowy, od-
znaka służbowa.

— оши́бки; znak omyłki.

Значѣ́къ въ нивелѣ́рной ре́йкъ, см.
Кружо́къ подвижно́й.

Зовѣ́, см. Призывѣ́.

Зодчество, см. Искусство строите́ль-
Зодчій, см. Архите́кторъ. [ное.

Зола́, см. Пепель.

Золотни́къ; złotnik.

Зóлото; złoto.

— сусáльное, тонкобитное, листово́е
złoto malarskie, pozłotka, nędza.

Золотни́къ; suwak, stawidło, szufadka.

— вращáтельный; suwak obrotowy.

— коробо́чатый; suwak muszlowy.

— парораспреде́лительный, распре-
дѣлитель пара; suwak rozprawa-
dzający parę.

Золо́вдина, черно́вина; żuźlowatość

Зольни́къ, см. Поддува́ло. [żelaza.

Зонть, зóнтикъ; daszek, parasol, pa-
rasolka.

Зуба́рь, см. Стругъ зубча́тый.

Зубило́, долби́ло, долотце́, стамѣ́зка;
dłuto, dłutko. [siekacz.

— мѣсель, рѣза́къ; nasiek, śrubel,

— для рубки нагрѣтаго мѣталла;
przecinak kowadlowy na gorąco.

— кузнѣ́чное, проруби́ло; przecinak.

— кузнѣ́чное съ чре́помъ, рѣ́чкою;
przecinak trzonkowy, przykład-

— кóуу. [nie.

Зубрѣ́ніе (инструмѣ́нта); ząbkowa-

Зубча́тый; zębaty.

Зубья́ пѣлы; zębu pily.

Зубъ, зубѣ́цъ (колеса́); ząb (koła).

Зынгубель, зимсго́бель; kątnik.

— косо́й; kątnik ukośny.

— прямо́й; kątnik prosty.

Зѣ́въ тиско́въ, см. Губы́ тиско́въ.

И.

- Игла; igła.
 — тупая, металлическая для черчения на кальке; igła do kalko-
 — швейная; igła do szycia. [wania.
 Игра пружинная, игра пружинъ;
 gra sprężynowa.
 Известнякъ, известковый шпатъ,
 известковый камень; wapień, wa-
 rniak. [ki.
 — портландскій; warniak portlandz-
 — раковистый; warniak muszlowy.
 Известь; warpo.
 — водоупорная, гидравлическая;
 warpo wodotwale, hydrauliczne.
 — гашёная; warpo bielące.
 — гидравлическая, огнеупорная;
 warpo gaszone, ogniotwale.
 — жжёная; warpo palone.
 — жирная; warpo tłuste. [szone.
 — негашёная, кинька; w. niega-
 — отлежалая; warpo odleżale.
 — пережжёная, мёртвая; warpo
 przepalone.
 — распушенная, вывѣтрившаяся;
 warpo lasowane.
 — растворённая; warpo rozczynione.
 — стенокальцевая, см. Гипсъ.
 — тощая; warpo chude.
 — фосфорно-кислая; fosforan warpa.
 Извѣщеніе о прибытіи груза; za-
 wiadomienie (awizacya) o przyby-
 ciu towaru.
 Изгарь, см. Окалина.
 Изгибъ, сгибаніе; zgięcie, zginanie,
 wugięcie, ugięcie.
 — остающийся; wugięcie trwałe.
 — рессоры, осѣданіе рессоры; wy-
 gięcie sprężyny (resoru).
 — рѣкѣ, извилина рѣкѣ, см. Пovo-
 ротъ рѣкѣ. [plot.
 Изгородь, плетень, заборъ, городьба;
 — живая; plot żywy, żyworplot.
 — снѣговая живая, живая изгородь
 для защиты отъ снѣжныхъ за-
 нѣсовъ; żyworplot przeciwśnieżny,
 odśnieżny.
 Изготовленіе, см. Выдѣлка.
 Издержки, расходъ; koszty, koszta.
 — прибывшихъ товаровъ; koszty
 poborowe, k. przesyłek nadeszłych.
 — проводочныя; koszty przewozowe,
 przewożne, koszty przewozu.
 — расходы къ возврату; koszty
 zwrotne.
 Издѣліе, продуктъ, подѣлка, фа-
 брикатъ; wytwór, wyrob.
 Издѣлія мануфактурныя; wyroby
 rękodzielnicze. [nadkład.
 Излишекъ нагрузки; przeciążenie,
 Излѣжница, см. Форма литейная.
 Изломъ; złom, przełom, nadłamanie.
 — волокнистый; złom włóknisty.
 — ровный; złom równy.
 — жилковатый; złom żyłkowaty.
 — занозистый; zadzierzysty, zadzio-
 — зёмнистый; złom ziemisty. [rowy.
 — зёрнистый; złom ziarnisty.
 — крупноволокнистый; złom gru-
 bowłóknisty. [ziarnisty.
 — крупнозёрнистый; złom grubo-
 — мелковолокнистый; złom drobno-
 włóknisty. [ziarnisty.
 — мелкозёрнистый; złom drobno-
 — неровный; złom nierówny.
 — раковистый; złom muszlowy, mu-
 szlowaty, małżowaty.
 — старый; nadłamanie dawne.
 — тёмнобурый, шероховатый; złom
 ciemno-szary.
 — чешуйчатый; złom łuskowy.
 Измѣреніе; pomiar.
 Измѣреніе земельною цѣпью;
 mierzenie łańcuchem mierniczym.
 Измѣрять, см. мѣрить.
 Изнашивание рѣльсовъ, см. Стира-
 ніе рѣльсовъ.
 Изнашиваться, изнашивание, износъ;
 zużywać się, zużyć się, zedrzeć
 się, zużycie, zużywanie się.
 Изношенный, подержанный; zużyty,
 zniszczony, zdarty. [izolator.
 Изоляторъ; odosobniak, odosobniacz,
 Изоляція; odosobnienie, izolacya.
 Изразецъ; kafel.
 Исслѣдованіе, испытаніе; badanie.
 Изысканіе, разбивка, трассировка
 железнодорожной оси; wutyka-
 nie osi kolejowej.
 Илъ, суглинокъ; il.
 Имность, подпличникъ; nasadnik,
 wezłownik, wezłowie.
 Импульсъ, см. Разбѣгъ. [вентарь.
 Имущество инвентарное, см. Ин-
 вентарь, имущество инвентар-
 ное; sprzęty, inwentarz.
 Индѣксъ, см. Указатель. [бытка.
 Индемнизация, см. Возмѣщеніе у-
 Индиго; indygo, indyecht, indygd.

Индукторъ, аппаратъ индукціонный; induktor. [суа.
Индукція; wzbudzenie prądu, induk-
Инжекторъ, насосъ питательный; pompa smoczkowa, smoczek, in-
Инженеръ; inżynier. [żektor.
— главный; inżynier naczelny.
— главный службы; пути и зданій; inżynier naczelny utrzymywania kolei.
— горный; inżynier górniczy.
— гражданскій; inżynier cywilny.
— дистанціи, см. Начальникъ дистанціи.
— механикъ; inżynier-mechanik.
— путей сообщенія; inżynier komunikacyi, inżynier dróg i mostów.
— старшій; inżynier starszy, nadinżynier.
— технологъ; inżynier-technolog.
— участка пути; inżynier szlakowy, zawiadowca szlaku.
Инерція; bezwładność.
Инспекторъ; inspektor.
Инспекція дорогъ; inspekcya drogi.
— мѣстная; inspekcya miejscowa, czuwalnia. [strukcya.
Инструкція правила; przepis, in-
Инструментъ, снарядъ, орудіе; narzędzie, instrument.
Интерв'аль, промежутокъ; luka, od-
Исключитель; wyłączenie. [step.

Искра; iskra.
Искроудержатель, искроудержательный снарядъ, турбина въ дымовой трубѣ; iskrochron, iskrochłon, odiskiarnik.
Испареніе, испариваніе; wyparowanie.
Исполненіе; załatwienie. [nie.
Исправленіе, см. Починка.
— регулировка инструмента; sproutowanie instrumentu, wyregulowanie.
Испытаніе, см. Изслѣдованіе. [wanie.
Испытаніе паровоза на ходъ; próba biegu parowozu. [m'bie.
Искусство землемѣрное, см. Земле-
— каменщицъ; kamieniarstwo.
— пробирное, доцимазія; sztuka próbowania kruszców, docymazy.
— строительное, архитектура, зодчество; budownictwo, architektura.
— строительное воданое; budownictwo wodne, roboty wodne.
Истеченіе срѣка; ubieg.
— срѣка важности; ubieg lub wyjście ważności.
— срѣка концессіи; ubieg koncesyi.
— срѣка ручательства; ubieg poręki.
Источникъ (при печахъ), коцегаръ (при котлахъ); palacz (w ogóle).
— повздыбъ; palacz pociagowy.
Источникъ; źródło. [lacya.
Итогъ общій; zestawienie, rekapitu-

I.

Иодъ; jod.

K.

Кабель; lina.
— телеграфный; lina telegraficzna.
Кабестанъ, см. Воротъ отвѣсный.
Кавальеръ, резервъ насыпи; odkład, odsypka, rezerwa nasypu.
Кадка съ водою; kadz z wodą.
Кадушка; ceber.
Кадъ полная, кадка полная, см. Корыто полное.
Кайла, см. Кирка.
Калайтъ, см. Бирюза.
Калѣвка; krajnik, (kielunek).
Календарь; kalendarz.
— стѣнной; kalendarz ścienny.
Каленіе, жаръ, отк'алка; żar, żarzenie, glijowanie.
Калибръ, дощечка калиберная; prawidło (podob).

Калій; potas.
— синеродистый; sinek potasu.
Кали марганцево-кислое; manganin potażu. [nian potażu.
— сюрмянисто-кислое; antymon-
— хлорновато-кислое, бертолетова соль; chloran potasu, sól Berto-
— ѣдкое; potaż gryzący. [leta.
Калибровка для проволоки и жести; miarka do drutu i blachy, drutomierz.
Калорія, см. Единица теплоты.
Калориметръ, тепломѣръ; ciepłomierz, kalorymetr.
Калориферъ; kaloryfer.
Калька, копія чертежа; kalka, od-
— см. Бумага прозрачная. [rys.
— масляная, бумага промасленная,

- прозрачная; papier przezroczysty olejny, kalka olejna.
- Кальцинація, см. Обжиганіе.
- Кальцій; wapień.
- хлористый; chlorek warpa.
- Камедь, гумми; lep, guma.
- Камедь арабійская, гумми арабікъ; lep arabski, guma arabska.
- искусственная, см. Декстри́нъ.
- Камѣнка; kamionka, bańka. [ром.]
- Каменоло́мня, прило́мъ; kamienio-
— открытая, подземельная; kamienio-
lom otwarty, podziemny.
- Камѣнь; kamień.
- аспидный, см. Аспидъ.
- банкѣтный; kamień burtowy.
- булыжный, булыжникъ; kamień brukowy.
- бѣтовый, камѣнь небольшихъ
размѣровъ и нетѣсанный; kamień łamany.
- винный; kamień winny.
- гипсовый, см. Тинсъ.
- жерновой; kamień młyński.
- известковый, см. Известнякъ.
- квасцовый; alunit.
- котельный, см. Накіпъ.
- красугольный, уголовый, уголь-
ный; kamień węgielny.
- кулісный, кулісная пѣтовица;
wodzik kulisowy.
- межевой, пограничный; granic-
znik kamienny, kamień graniczny.
- неотѣсанный; kamień nieociosany.
- оловяный; szaromiedniak cynowy.
- основной, камѣнь для фунда-
мента, бѣтовая плита; kamień
fundamentowy.
- повѣрстный; kamień wiorstowy.
- подводный; rafa.
- полировальный, полировка; kamień do polerowania. [przewiązka.]
- прокладной, прокладень; główka
- свѣдный, клинъ свѣдный; zwornik, kliniec, kamień sklepienia.
- строительный; kamień budowlany.
- тѣсовый; kamień ciosowy.
- точильный, см. Точило. [trowy.]
- фидильный; k. cedzidłowy, fil-
Камѣньщикъ; mularz, murarz. [вое.]
- Камера воздухо́дная, см. Мѣхо-
— минная, см. Горнъ минный. [szek.]
- Камка, шелковая штофъ; adama-
Камнетѣсъ, каменотѣсъ; kamieniarz.
- Кампешъ, сандалъ сѣній; drzewo
kampszowe, błękitne.
- Канáва, ровъ; kanał, rów.
- боковая; rów boczny.
- водоотводная; rów odsiekowy.
- водопроводная боковая, побочная; kanał wodociagowy boczny.
- крытая; rów kryty. [wadniający.]
- осушительная; rów osuszający, od-
— открытая; rów otwarty.
- охранныя нагорная; rów ochronny
skarpowy.
- рабочая, паровозная яма; kanał
robotczy, kanał rewizyjny, stano-
wisko parowozowe, kanał remizy.
- Канализація; kanalizacja.
- Канáль, ровъ; kanał, ściek.
- водопроводный, водоводный; ka-
nał wodociagowy.
- дымоотводный, ходъ дымовой;
kanał dymowy, luft. [wany.]
- каменный; wątok, kanał muro-
— отводный; kanał odpływowy.
- пароводящий; przewód dopływo-
wy, kanał dopływowy.
- пароводный тушительный, яма
тушительная, яма кочегарная,
выгребная; popielnica, dół gasilny.
- паровой въ цилиндрѣ; kanał pa-
rowy w cylindrze.
- паропроводный, проходъ, каналъ
пара, пролѣтъ паровой; przewód
paru w cylindrze.
- пароотводящий; przewód odpły-
wowy, wylotowy, kanał odpływowy.
- передвижной тележки; dół prze-
Канáтъ; lina. [suwnicy.]
- буксирный, см. Верѣвка биче-
вальная.
- проблочный; lina druciana.
- прутяной, перевязка фашинная;
kiszka faszynowa, wiklynowa, wiąz-
Кандидáтъ; aspirant, aplikant. [kowa.]
- Калифóль; kalafonia. [момъ.]
- Кантованіе, см. Выѣшиваніе лѣ-
Кантовáть, переворачивать (на дру-
гую грань брусъ); kantować belkę.
- Каньярдѣль, см. Воздуходѣвка вин-
Каолинъ; kaolin. [товая.]
- Капитáль; kapitał.
- запасной; kapitał zapasowy.
- облигаціонный; kap. obligacyjny.
- оборотный; kapitał obrotowy.
- основной; kapitał zakładowy.
- строительный; kapitał budowlany,
kapitał budowy.
- Капитэль; głowica, kapitel.
- калѣнны; głowica filaru.

- Карандашъ; ołówek. [prowoźnik. — въ полученіи, росписка въ полученіи; dowód doręczenia, dowód zdawczy, pokwitowanie, poświadczenie odbioru, załącznik roborowy, kupon listu frachtowego, receptis [biorcza, spis odbiorczy. — въ принятіи; odbiorcza, karta od — наложенныхъ платежей; kwit zaliczeniowy.
- Кернеръ, пунсѣкъ; znacznik, punktak, kerner, dłućko kończaste. — отвѣсный; znacznik pionowy.
- Кернь, см. Сердечникъ.
- Керсиль, см. Нефть.
- Кессонъ, ящикъ фундаментный подь водою; skrzynia nurkowa, Килограммъ; kilogram. [kesson.
- Килограммѣтъ; kilogrametr.
- Килолитръ; kilolitr.
- Киломѣтръ; kilometr.
- вагонный; kilometr wozowy.
- осевой; kilometr osiowy,
- паровозный; kilometr parowozowy.
- плезный, бесполозный; kilometr użyteczny, nieużyteczny.
- поѣздный; kilometr pociagowy.
- Киноваръ; cynober.
- Кипѣлка, см. Известь негашёная.
- Кипятильникъ, нагрѣватель; ogrzewacz (bulier),
- Кипячѣние воды; wrzenie wody.
- Кирѣшка; młotek żduński.
- Кирка, кирочка; oskard, czekan, cza — кайла; kliniak, kilof. [gan.
- мѣлотек мularski. [lacz cegieł.
- Кирпичникъ, кирпичедѣль; wура — кирпичедѣль, кирпичный мастеръ; ceglarz, strycharz.
- Кирпичъ; cegła.
- алы, кирпичъ слабо обожжённый; cegła niedopałka, okorciałka, bladówka.
- вишневы, кирпичъ красны; cegła wiśniówka.
- гзельскій; cegła gżelska.
- глазірованный; cegła polewana.
- голландскій, клинкеръ; cegła wodotrwała. [cegła kominówka.
- для кладки дымоныхъ трубъ; — для мостовой; cegła brukówka.
- дырчатый, кирпичъ лёгкій; cegła porowata, gąbczasta, lekka.
- карнизный, лекальный, шаблонный, фѣрматный; cegła profilowa, modelówka.
- клинчатый; cegła klinowa, kli-
- Карѣтчикъ, тельжчикъ; wozownik, Карминъ; karmin, szwercień.
- Карнизникъ, см. Стругъ отборный.
- Карнизъ; gzems, gzums, krajnik. — главный; gzems główny, окарowy. — дверной; gzems drewniany, kapitel drzwi. [ny, kapitel okienny. — оконный, сандрикъ; gzems okien — потѣлочный; gzems sufitowy. — цѣкольный; gzems cokułowy.
- Карсель; karsela.
- Карта; mapa. [czna. — географическая; mapa geograf.
- Картонъ, см. Бумага картонная. — кровельный огнеупорный; tektura dachowa ogniotrwała.
- Карьеръ, гравія; kopalnia kamieni, Касса; kasa. [zwirowisko. — эмеритальная; kasa emerytalna.
- Кассиръ; kasjer, skarbnik. — товарный; ekspedytor, spedytor, wysyłkowy. [lżbo.
- Катать желѣзо, см. Разбивать же.
- Катокъ; rolka, krążek, bloczek.
- Катушка; nawijađło. — сигнальная; kołowrotek sygnał.
- Каучукъ; kauczuk. [wy.
- Качаніе, колебаніе; wahanie, kołysanie маятника; ruch wahadła. [sanie.
- Качка боковая, качаніе боковое паровѣза; kołysanie się parowozu, chwianie się parowozu, ruch bosznu parowozu. — вагона, см. Тряска вагона.
- Кашеміръ; kaszmir.
- Каштанъ; drzewo kasztanowe.
- Каучукъ, см. Резина.
- Качаніе; pomprowanie.
- Квадрантъ, четверть круга; ćwiartka koła, kwadrant, czworogran.
- Квадратъ, стѣпень вторая; potęga
- Кварты; kwarta. [druga, kwadrat.
- Кварць, см. Крѣпній.
- Квасця; drzewo kassyowe.
- Квасцованіе, мочѣние въ квасцовой водѣ, квасцовать; alunowanie, alunować.
- Квасцеварня, квасцовый заводъ; aluniarnia, fabryka alunu.
- Квасцеваръ; aluniarz.
- Квасці, галунъ; alun. [bowe.
- Кверцитронъ; drzewo cytrynowo-đe-
- Квятанція багажная; kwit багаżowy, karta tłumocznа, receptis na — poświadczenie. [tłumoki.

- пѳвка, studniówka, cembrówka, sklerówka.
- Кирпичъ красный, см. Кирпичъ вишневыи.
- лёгкий, см. Кирпичъ дырчатый.
- ломомъ; wozówka.
- обожжённый; cegła palona.
- огнеупорный; cegła ogniotrwała.
- пустой, сушённый, трубочатый; cegła rurowa, pusta, deta.
- пустотѣлый; cegła dziurkowana.
- спусковой; cegła gzymkowa, gzym-sówka.
- сушённый, сушильчъ, лемпачъ, кирпичъ глиносоломённый; cegła surowka podolska.
- сушённый, необожжённый, сырецъ; cegła surowa, surowka.
- точкомъ; główka.
- фарфорный; cegła porcelanka.
- фасонный; cegła modelowa, kształtówka.
- шамотовый; cegła szamotowa.
- шлифованный; cegła szlifowana.
- Кирь; wosk ziemny, czarny.
- Кислорѳдъ; tlen.
- Кислотá; kwas.
- азѳтная, селитряная; kwas azotny, saletrzany.
- борная, сассолинъ; sassolin, kwas borny, rodzimy.
- винно-каменная; kwas winny.
- карбѳлевая; kwas karbolowy.
- олеиновая, олеиль; kwas oleinowy, oleina. [kwas pikropowy.
- пикриновая, жёлтый пикринъ; — плавиковáя; kwas fluorow odorowy.
- салициловая; kwas salicylowy.
- соляная, хлѳристоводородная; kwas solny, chlorowodorowy.
- сѳрная; kwas siarczany.
- уксусная; kwas octowy.
- щавѳлевая; kwas szczawiwowy.
- Кисть, кисточка; pędzel, pędzel, kiść, pędzelek.
- Кисточка волосная; pędzel włosiany.
- Кіанка; młot wielki drewniany, obuch (knypel) do wbijania dłuta w drzewo.
- Кладень, см. Подмѳга для укосины.
- Кладка бетонная; mur lany.
- бѳтовая; mur dziki.
- землѳбитная, глиномѳтная; mur ziemiolity. [mur ceglany.
- кирпичная, стѳнная кирпичная; — смѳшанная; mur mieszany.
- Кладка стѳвъ въ обрешѳткѳ; trójnit, jedlinka, oścień.
- фаршиная; wugacenie.
- циклопическая, циклопская; mur cyklopowy.
- кирпичá, обвязка, перевязка кирпичá; układ, wiązanie (cegieł).
- англійская; układ blokowy, kowadełkowy, wiązanie blokowe.
- колосовáя; układ twierdzowy, wiązanie forteczne.
- перекрѳстная; układ krzyżowy, wiązanie krzyżowe.
- польская, смѳшанная; ukła polski, wiązanie polskie.
- Кладь, см. Товаръ. [pastka.
- Клапанъ; klapa, wentyl, przepust,
- воздушный; wentyl powietrzny.
- выпускной; przepustnica, wentyl wpustowy.
- всасывающій; wentyl ssący.
- выпускной; wentyl wypustowy.
- въ насѳбъ; zapora w pompie.
- зольника, поддувала, заслѳнка, дверцы; klapa popielnika.
- конический; wentyl stożkowy.
- напорный; wentyl naciskowy.
- насѳсный; wentyl pompy.
- паровой; wentyl parowy, przepustnik pary.
- питательный; wentyl wylewu.
- поворотный; wentyl obrotowy.
- подъёмный; wentyl podnoszony.
- постоянный; wentyl stały.
- предохранительный; klapa bezpieczeństwa, wentyl bezpieczeństwa.
- распределительный; wentyl rozdzielający.
- расширительный, экспансионный отѳчки пара; wentyl rozszerzalny.
- свѳткá, свѳтковый клапанъ; wentyl gwizdawki.
- сифонный; klapa dmuchawki.
- снабжающій, питательный; wentyl zasilający.
- съ двойнымъ сѳдальцемъ; wentyl dwuprzyłgniowy. [sty.
- чашечный; w. dzwonowy, dzwoni-
- шарнерный; wentyl zawiasowy.
- шарообразный, шаровой; wentyl kulisty, klapa kulista.
- Классификация; klasyfikacja.
- Классъ; klasa.
- Клеѳнка; cerata, płótno nawoskowane.
- Клей; klej.
- жидкий; klej płynny.

- Клей растительный; klej roślinny.
 — рыбій; klej rybi.
 — столярный; klej stolarski.
 Клейкость; kleistość.
 Клейльщикъ; kleiciel.
 Клеймо, штампель; znamię, znak, secha, stempel.
 — дощечка указывающа время послѣдняго испытанія котла; tabliczka próby kotła.
 — заводское, клеймо фабричное; secha wyrobu, secha fabryczna, piętno, znak fabryczny.
 — фабричное, см. Клеймо завод-
 Клёнъ; drzewo klonowe. [сское.
 Клепало, см. Заклёпникъ.
 Клепальщикъ; pomocnik kotlarski.
 Клёпка; klerпка.
 — klerпаніе, т. j. kucie na zimno.
 Клѣщи; obcegi, obcażki, ceги, kleszcze.
 — волочильныя; kleszcze do wyciągania, do ciągnięcia.
 — для выдергиванія гвоздѣй, гвоздодѣрь; kleszcze do wyciągania gwoździ.
 — для проволочи, волочильныя клѣщи, плоскогубцы; obcegi do drutu, obcegi drutowe, nożyce do drutu.
 — кузнечныя; kleszcze kowalskie.
 — кузнечныя большія, плоскогубцы; kleszcze kowalskie większe.
 — дитѣйныя; kleszcze odlewnicze.
 — паяльныя; kleszcze lutownicze.
 — plombирныя; kleszcze plombowe, szczypce plombowe, obcegi do plombowania.
 — пробірныя тигельныя; kleszcze probiercze, tyglowe.
 — пружинныя; kleszcze sprężynowe.
 — ручныя; kleszcze ręczne. [sówka.
 — со шпандрикомъ; kleszcze z nątigельныя; kleszcze tyglowe.
 Клейнка; tygielek.
 Клинкеръ, см. Кирпичъ голландскій.
 Клинь, клинѣчекъ, чекá, zaporek, klin.
 — въ поршневомъ кулакѣ; klin do krzyżaka tłokowego, klin wodzika.
 — двойной; klin z posłkiem.
 — золотниковаго стѣржня; klin trzonu suwakowego. [ustawniczy.
 — натяжной, натяжная чекá; klin — опорный, klin oporowy.
 — сводный, см. Камень сводный.
 Кличка, отъзывъ; hasło.
 Клоніца; klonica.
 Ключъ; klucz.
- Ключъ; zdroj.
 — въ аппаратѣ Морза; klucz Morsego.
 — гаечный, вунтовой; klucz do mu-
 ter, do śrub.
 — для скрѣплѣнія рельсовыхъ на-
 кладокъ; klucz łukowy.
 — торцевой; klucz sztorcowy.
 — французскій, раздвижной, уни-
 версальный; klucz francuski, roz-
 suwalny uniwersalny.
 — штампованный; klucz prasowany.
 КЛѢТКА лѣстничная; klatka schodowa.
 Книга, книжка; książka, księга, książ-
 żeczka.
 — взѣмканныхъ платежей (за про-
 вѣзъ пассажироваго, багажа и гру-
 за); dziennik poborów.
 — для записыванія воинскихъ от-
 правокъ и экстренныхъ пасса-
 жирскихъ поѣздовъ; dziennik prze-
 wozów wojskowych i pociągów oso-
 bowych nadzwyczajnych.
 — для записыванія происшествій и
 опазданій поѣздовъ; kontrola wy-
 padków i opóźnień pociągów.
 — жалабная; książka zażaleń. [wa.
 — инвентарная; księга inwentarzo-
 — магазинная; księга składowa, ma-
 gazynowa. [chodu materiałów.
 — расходная матеріаловъ; księга roz-
 шнуровая; księга sznurowa.
 — матрикульная, книга послу-
 жныхъ списковъ; księга matry-
 kułowa, księга stanu służby.
 — службныхъ списковъ, см. Книга
 матрикульная.
 — приходная; księга dochodów.
 — расходная; księга rozchodów.
 Книжка маршрутная; książeczka
 milowa, kilometrowa, wiorstowa.
 Кобальтъ; kobalt.
 Ковѣрь; kobierzec, dywan.
 Ковка, ковать; kucie, kuć.
 Ковкость; kowność, kowność, kle-
 Ковшикъ; szerpaczka. [palność.
 Кѣжа; skóra.
 — замшевая, замша; skóra zamszowa.
 — сыромятная, сыромять; skóra
 surowcowa, niewyprawna.
 Кѣжухъ, рубашка; okrywa, osłona.
 — искроудержателя; płaszcz iskro-
 chronu, odskiernika.
 — котла, см. Обшивка котла.
 Козель винтовой для подниманія
 паровозовъ; wspornica śrubowa
 do podnoszenia parowozów.

- Козѣль стропильный, см. Подкосъ.
 Козлы упорные; zapór torowy, odbój.
 — упорные изъ выгнутыхъ рѣльсовъ; zapór z szyn zagiętych.
 — упорные постоянные; zapór stały.
 Коковать; koksować.
 Кокеъ; koks.
 Колебаніе, см. Качаніе.
 Колѣсникъ, телѣжникъ; kołodziej,
 Колесо; koło. [stelmach.
 — вагонное; koło wozowe.
 — ведущее, двигательное; koło pędowe, porędowe, wodzące. [wodne.
 — водяное, гидравлическое; koło — движимое; koło pędzone.
 — движущее; koło pędowe.
 — дисковое; koło tarczowe lane, koło pełne. [czy papierowej.
 — дисковое бумажное; koło o tarcz — дисковое, деревянное; koło o tarczy drewnianej.
 — дисковое изъ литой стали; koło tarczowe ze stali lanej.
 — дисковое, кованное; koło tarczowe kute.
 — заднее; koło tylne.
 — зубчатое; koło zębate. [śrubowe.
 — зубчатое винтовое; koło zębate — зубчатое гиперболическое; koło zębate hyperboliczne.
 — зубчатое цилиндрическое, кулачное, гребенчатое; koło zębate cylindryczne, walcowe lub — канатное; koło linowe. [czołowe.
 — коническое зубчатое; koło stożkowe, ostrokregowe, koniczne.
 — литое; koło lane.
 — лопнувшее на ободъ; koło pęknięte na wieńcu.
 — маховое, см. Маховикъ.
 — паровозное; koło parowozowe.
 — передаточное, передаточный шкивъ; koło transmisyjne, pasowe, przewodowe.
 — переднее; koło przednie.
 — промежуточное; koło pośrednie.
 — свободное, холостое; koło wolne, luzne.
 — ступеньчатое, шкивъ ступеньчатый; koło stopniowe, wertel.
 — съ деревянными зубцами; koło zębate drewniane.
 — со спицами; koło szprychowe.
 — трѣнія, фригидное колесо; koło trące, fryksyjne.
 — холостое, см. Колесо свободное.
- Колесо храповое, см. Храповикъ.
 — пѣниое; koło łańcuchowe.
 Колеса поддерживающія, несвязанныя, бѣгущія; koła podtrzymujące, biegowе, potoczne.
 — спаренныя, связанныя, сдвоенныя; koła wiązane, sprzężone.
 Колѣя, рѣльсовая колѣя; tok, tok szynowy, tok toru szynowego.
 — внутренняя; tok wewnętrzny.
 — вишняя, наружная; tok zewnętrzny.
 — кривой; tok łuku.
 Количество; ilość.
 — выѣмки; skor, ilość zbiórki, ilość ziemi do zebrania.
 — движѣнія; ilość ruchu.
 Коллекторъ; zbiornik elektryczności, Коллодійумъ; kolloodium. [kolektor.
 Коловоротъ; świder korbowy, korba świdrowa, wiertak, drylownik.
 Колода; kłoc, kłoda, pniak.
 Колодезникъ; studniarz.
 Колодезь, колодець; studnia.
 — сточный; szyb ściekowy.
 Колодка струга; drzewiec struga, osada struga.
 — тормазная; klocek hamulcowy, kłoda hamulcowa.
 — тормазная желѣзная; szczełka hamulca żelazna. [dzwon.
 Колоколь, колокольчикъ, звонокъ; — воздушный, см. Вантузъ.
 — станціонный; dzwon stacyjny. [ny.
 — электрической; dzwon elektryczny.
 Колонна, стойка, ношка; stojak, (sztender), kolumna.
 — выступающая отъ поверхности стѣны на половину; półslupie, półkolumna, słup uwięzły.
 — стрѣлочная, переводная; słupek zwrotniczy, stojak, koziołek.
 Колонка предохранительнаго клапана; słupek do kłapy bezpieczeństwa.
 — свистковая; słupek gwizdawkі.
 Колосникъ; ruszt, sztaba rusztowa.
 Колотушка, толкушка; pobijak, młotek drewniany.
 Колотъ, разщеплять дерево; łupać.
 Колотье камней; łupanie kamieni.
 Колпакъ каминный, печной; kartur komina.
 — кузнечный; kapa nad kuźnią.
 — ламповый; daszek do lampy.
 — паровой, см. Резервуаръ пара.

- Колпачёкъ противукоптільный; odkorcik lampy.
 — горѣлки; kapturek lampy.
 Колчеданъ желѣзный; pływ żelazny.
 Колѣно кривошійна; kolano korbowe.
 — трубы; kolano rury.
 Колькотаръ; koperwas prażony.
 — зелёный; желѣзный; koperwas zielony, żelazny.
 Кольцо, кольцо, бѣгель, хомутъ, шайба; krążek, pierścień.
 — войлочное, фильцевое; pierścień pilśniowy.
 — деревянное для смазной корѣбки; pierścień drewniany, maźnicowy.
 — запасной цѣпи; pierścień łańcucha zapasowego.
 — каучуковое, каучуковая, резиновая шайба; krążek gumowy, gumka.
 — колесá, см. Ободъ колесá.
 — набивочное; pierścień uszczelniający, rakunkowy.
 — поршневое; pierścień tłoka.
 — резиновое; pierścień gumowy.
 — стальное для дымогарныхъ трубъ; skówka stalowa do rur płomiennych, ogrzewawczych.
 — ступичное; obręcz piasty.
 — чечевицеобразное набивочное; pierścień soczewkowy, soczewka.
 — эксцентрикá; pierścień mimośrodowy.
 Коль, см. Гвоздь деревянный.
 — межерой; kołek mierniczy, palik.
 — фашинный, кольшекъ; kołek faszynowy, wiązkowy.
 Команда пожарная; straż ogniowa, pożarna.
 Командировка на линію; wujazd na szlak, na linię.
 Комаръ, см. Станокъ дѣрьепроби-Комель; odziomek. [внѣй.
 Комиссія; komisya. [towarowych.
 Коммиссіонеръ; pośrednik przesyłek
 Комната; pokój, izba, komnata.
 — дамская; pokój dla dam.
 — дежурная; izba dyżurnych.
 — для публички; pokój gościnniey.
 — спальная служебная; sypialnia służbowa.
 Комнатка боковая; bokówka, alkierz.
 Комплектъ; komplet.
 Компостеръ; tłoczka do biletów, maszyna do stemplowania biletów.
 Конвенція взаимнаго обмена ва-
- гоновъ; umowa o wzajemnem używaniu wozów.
 Конгломератъ; zlepieniec.
 Конгрессъ, съездъ международный желѣзнодорожный.
 Конденсаторъ, см. Холодильникъ.
 Конденсація, см. Охлажденіе пара.
 Кондукторъ; konduktor.
 — багажный; konduktor bagażowy, pociągowy tłumokowy.
 — главный пѣзда; konduktor starszy pociągu, nadkonduktor.
 — пассажирскій; konduktor osobowy.
 — товарный; konduktor towarowy.
 — тормазной, тормазчикъ; hamulcowy, hamulczy, konduktor hamulcowy, (brekowy).
 Конёкъ; grzbiet dachu.
 Коничность, коническая форма; stożkowatość.
 — колёсъ; stożkowatość kół.
 Кѣнка, см. Дорога желѣзно-кѣнная.
 Кѣновязъ; drążek do wiązania kopii.
 Конопака, см. Работá конопатная.
 Конопля; konopie żeńskie, głowatki, głowaczka, maciorka.
 — см. Пѣнька.
 Консоль, см. Крѣпштейнъ.
 — желѣзная для подпѣльныхъ брусьевъ; wspornik pod belki podpodłogowe.
 Конструкторъ, см. Строитель.
 Конструкція, устройство; konstrukcyja, zestrój, ustrój, zesplę, zesklad.
 Контактъ, см. Соприкасаніе.
 Контактъ, см. Всеи примекіе.
 Контѣра; biuro.
 — выдачи грузовъ; biuro wydawania towarów.
 — отправокъ большѣй скорѣсти; urząd lub ekspedycya przesyłek pospiesznych.
 — претензій, см. Столъ претензій.
 — приѣма грузовъ; biuro przyjmowania towarów.
 — техническая; biuro techniczne.
 — товарной станціи; urząd wysyłkowy (ekspedycyjny).
 Контѣрщикъ, табельщикъ; pisarz warsztatowy.
 Контрактъ, см. Договоръ.
 Контрайка, противуяйка; dośrubek zabezpieczający.
 Контролёръ; kontrolor.
 — движенія; kontrolor ruchu.

- Контролёръ телеграфа; kontrolor telegrafu, nadzorca telegrafu.
 — техническій; kontrolor techniczny.
 — тяги; k. trakcyj, służby woźniczej.
 Контроль; kontrola.
 — движёнія; kontrola ruchu.
 — доходо́въ; сб́оровъ; k. dochodów.
 — раб́очихъ; kontrola robotników.
 — расхо́довъ; kontrola rozchodów, wydatków.
 — техническая; kontrola techniczna.
 — това́ровъ; kontrola towarów.
 Контръ - гайка, подга́ешникъ; przeciwnutka.
 — ре́льсъ, рельсъ предохра́нительный; szyna odbojowa, przeciwszyna.
 Ко́нусъ, эскра́усторъ; klara wyrzutowa, ekshaustor.
 — stożek, ostrokrąg.
 Концессія; nadanie, koncesya.
 Ко́нды бума́жные, см. Рванъ бума́жная.
 — верёвочные; końce sznurów.
 Ко́нь набѣвочный; pierścień stożkowy.
 Коорди́ната; współrzędna, (koordynata).
 Ко́пёръ, сваеб́ойный приборъ, сна́рядъ для забѣвки свай; bitnia, kafar.
 — взрывчатый; kafar wubuchowy.
 — верёвочный, обыкновенный; kafar sznurowy.
 — паров́ой; kafar parowy.
 — съ самоотдѣляющейсея ба́бой; kafar z wuchwytem.
 Ко́пировка; kopiowanie.
 Ко́пистъ, копи́ровальщикъ, переписчикъ; kopista, przepisywacz.
 Ко́пь каменноугольная; kopalnia węgla kamiennego.
 Ко́ра, ко́рка; kora.
 Ко́рень; pierwiastek.
 Ко́респонденція телефо́нная, телеграфическая; korespondencya telefoniczna, telegraficzna.
 Ко́рецъ; korzec.
 Ко́решо́къ кни́ги; grzbiet książki.
 Ко́роби́ться; paszyć się.
 Ко́рб́ка, ящи́къ; pudełko, skrzynka.
 — для водо́мѣрныхъ стѣко́ль; skrzynka do szkieleń wodoskazowych.
 — для ма́номѣтра; skrzynka do manometru.
 — для са́ла; skrzynka do łożu.
 — для сигна́ловъ; skrzynka do sygnałów.
 Ко́рб́ка для стрѣлочнаго, перево́днаго рычага́; skrzynka do drążka zwrotniczego.
 — домкратная, см. Ко́рпусъ домкратный.
 — димовая; dymnica, dymnisko.
 — задви́жки; pochwa zasuwy.
 — золоти́ковая, ко́рб́ка парораспреде́лительная; skrzynka suwakowa.
 — клапа́нная, см. Гнѣздо́ къ предохра́нительному клапа́ну.
 — сма́зочная, смазная, б́укса; maźnica, maźniczka, smarnica, łożysko osi, (buksa).
 — стрѣлочная; skrzynka zwrotnicy.
 — съ клапа́номъ; skrzynka wentylowa, przepustowa.
 Короблѣ́ние; paczenie, spaczenie.
 Коромы́сло, рыча́гъ; dźwignik, belka wagowa. [ście.
 Корридо́ръ, проходъ; korytarz, przejście.
 Ко́рыто; koryto.
 — по́льное, по́лная кадь, кадка́; kadź pełna.
 Ко́сека́нь; dosieczna.
 Ко́синусъ; dostawa.
 Ко́сость, косина́; ukośność.
 — желѣзки въ стру́гъ, см. Накло́нь желѣзки въ стру́гъ.
 Костѣ́ръ, см. Батаре́я.
 Костро́ля, ло́жка для распла́вки са́ла; łyżka do roztopiania łożu.
 Косты́ль; hak szynowy, sygnał.
 Ко́сякъ, см. Брусь ра́мный, диагона́льный.
 — дверно́й; odrzwi, odrzwia.
 — колеса́, обо́дъ колеса́, колѣсный кося́къ; dzwono koła.
 — окви́ный; futryna okienna.
 Кота́нгенсъ; dotyczna.
 Котелѣ́къ, ма́лый котѣ́ль; kociołek.
 Котѣ́ль; kocioł, kociel.
 — скѣвородка; panew, kociel do gotowania na gołym ogniu.
 — взрыва́еть, взлета́еть; kociel wybuchu.
 — высо́каго давлѣ́нія; kociel o wysokim ciśnieniu. [lijski,
 — корнваллѣ́йскій; kociel kornwalijski.
 — коробчатый У́атта; kociel skrzynkowy. [kiem ciśnieniu.
 — низка́го давлѣ́нія; kociel o niskim ciśnieniu.
 — паров́озный, локомотивный; kociel parowozowy. [rowy.
 — паров́ой, парови́къ; kociel pa-

- Котёлъ разрываетъся, лопается; kocioł — трубчатый; kocioł rurowy. [река. — цилиндрический; kocioł cylindrowy, cylindryczny.
- цилиндрический съ кипятилниками; kocioł cylindryczny z ogrzewaczami, (z bujlerami).
- Котельная мѣдницкая; kotlarnia (miedziana).
- Котельникъ, котельщикъ; kotlarz.
- Котлованъ (для полузапруды); wykop dla tamy, wrzynki tamy.
- Котловина; kotlina.
- Кочегрѣа; grzebak, pogrzebacz, pogrzebak, ożog, kruk.
- Кочегарня; kotłownia.
- Кошениль; koszenilla. [czynnik.
- Коэффициентъ; współczynnik, spół.
- Край наковальни, см. Ребро наковальни; kurek. [вальни.
- подъёмный кранъ; żóraw.
- водоуказательный; kurek wodoskazowy.
- водяной; kurek wodny.
- вспрыскивающий, инъекціонный; kurek nastrzykowy.
- выпускной, для опорожненія котла; kurek wypustowy, spustowy, (do spuszczenia wody z kotła).
- для подъёма вагоновъ; dźwigarka wozowa, do podnoszenia wagonów.
- золотниковый; kurek do suwaków.
- инжекторный; kurek smoczkowy.
- манометра; kurek manometru.
- паровой; kurek parowy.
- питательный; kurek zasilający, wpustowy.
- подъёмный; dźwigarka, winda, dźwigownica.
- подъёмный гидравлический; żóraw wodny, hydrauliczny, winda wodna, hydrauliczna.
- подъёмный грузовой, нагруженный, воротъ для подъёма тяжестей; żóraw, winda ładownicza, do podnoszenia ciężarów.
- подъёмный колодезный; żóraw studzienny.
- подъёмный литейный; żóraw odlewniczy.
- подъёмный набережный; żóraw nadbrzeżny.
- подъёмный, нагруженный; żóraw ładunkowy.
- подъёмный паровой; żóraw parowy, winda parowa.
- Кранъ подъёмный передаточный; żóraw przewodowy, transmissyjny.
- подъёмный передвижный; winda przemieszalna, żóraw przesuwany.
- подъёмный поворотный; żóraw obrotowy, winda obrotowa.
- подъёмный постоянный, подъёмный кранъ на неподвижной оси вращенія; żóraw stały, nieruchomy.
- подъёмный ручной; żóraw ręczny.
- пробный; kurek probierczy, próbny.
- прогрѣвательный; kurek do ogrzewania.
- продувательный; kurek przewiewny, cylindrowy, podcylindrowy.
- смазочный, см. Маслянка.
- цилиндрический; kurek cylindra.
- Красильщикъ; barwierz, farbciarz.
- Красиль; barwić, farbować.
- Краска; barwa, barwidło, farba.
- голубая, см. Лазурь.
- зелёная; zieleń ziemna.
- красная, см. Шенрогъ.
- масляная; farba olejna, pokostowa.
- Краски анилиновые; farby anilinowe.
- Краскотёрка, см. Станокъ для ратирания красокъ.
- Крахмалъ прожаренный, см. Декрейдкѣпфъ, см. Кулакъ. [стригъ.
- Крейцмессель; dłuto płaskie, wąskie, siekacz krzyżowy.
- Кремень; krzemień.
- Кремезёмъ, кремнистая земля; krzemionka, szczerek.
- Кремнистый, кремнесодержащій; szczerkowaty.
- Кремній кварцъ; krzem.
- Креозотъ; kreozot.
- Кресло; krzesło, fotel.
- Крестъ визирный, зрительный, визирка; krzyż niwelacyjny, celowniczy, torowy.
- волосной; krzyż włoskowy.
- Кривая, см. Линія кривая.
- касательная, соприкасающаяся; krzywa, styczna.
- переходная; krzywa przejściowa.
- свѣда, см. Дуга свѣда.
- сферическая; krzywa sferyczna.
- Кривизна; krzywizna.
- двойная; krzywizna podwójna.
- кулисы; krzywizna kulisy.
- Кривошипъ, см. Рукоятка.
- Крица, болванка, чумка; kłęb, lupa.
- Крѣпельщукъ; dekarz, pokrywacz.

- Кронциркуль, см. Нульциркуль.
- Кронштейнъ, консоль; wspornik, wspornica, kroksztyn.
- для багажныхъ полокъ, подпорка; wspornik pod półki do rzeczu.
- къ направляющей золотниковъ вагона стержня; wspornik dla wodzącej drążka suwakowego. [lampowy.
- ламповый; podlampek, kroksztyn
- низа вагона; wspornik podwoziowy.
- подвѣсной для башмака тормазной колѣдки; wspornik do siodełka kloca hamulcowego. [okrągłe
- Круглоубы; kleszcze kowalskie
- Круглякъ, круглякъ, см. Бревнѣ
- Кругъ; koło. [круглое.
- дѣлительный; koło podziałowe.
- наждачный; krag szmerglowy.
- поворотный; obrotnica, pomost obrotowy. [вый.
- сигнальный, см. Сигналъ диско-
- Кружало; кражуна (buxstel).
- Кружка; krużka.
- Кружокъ подвижной (въ нивелир-ной рейкѣ), значёкъ; tarcza łaty do poziomowania, krążek ruchomy poziomnicy. [kabląkowy.
- Крумциркуль, шаромѣръ; cyrkiel nutromѣръ; cyrkiel kalibrowy 1) do mierzenia brył, 2) do mierzenia dziur. [dwójny.
- двойной; cyrkiel kabląkowy, ро-
- Крупнозернистый; gruboziarnisty.
- Крылья дамбы; см. Отрѣстки дамбы.
- крестовины, щѣки, колѣнные рельсы; skrzydła rozjazdu.
- Крюкъ, костыль; hak, kruk, czer.
- для чистки колосниковъ, скребѣкъ; graca do rusztów, drapaczka. [zapasowego, czer.
- запасной дѣли; hak do łańcucha
- бортовой, см. Задвижка бортова у платформъ. [wiasy.
- пѣтли; kruk zawiasy, wieszak за-
- подвѣсный; wieszak.
- пожарный, см. Багоръ.
- потяжной, сдѣльной, упряжной; hak pociągowy, zaprzęgowy, hak ciągle, hak sprzęgle, czer.
- Крючѣкъ для навѣшиванія стѣжки; hak do zawieszania sprzęgła.
- сигнальный, крючѣкъ для сигнальной верѣвки; haczyk sygnałowy, haczyk do linki sygnałowej.
- спиральный; haczyk spiralny.
- Крыша; dach.
- башневая; dach wieżowy.
- вагонная; dach wozu, wagonowy.
- двускатная; dach dwuspadkowy, siodłowy.
- дуговая; dach kabląkowy, łukowy.
- коническая; dach stożkowy.
- кружальная, системы де Л'Орма; dach krażunowy Delorma.
- купольная; d. baniasty, d. hełmowy.
- мансардова; dach Mansarda.
- многоскатная; dach wielogrzbie-
- наслонная; socha. [towy.
- односкатная; dach jednospadkowy, pulpitowy. [Emy'ego.
- свѣдная системы Эми; dach
- сѣверическая, куполь; dach kopułowy. [mi, dach czterospadkowy.
- четырехскатная; dach z naczołka-
- шатровая; dach namiotowy.
- Крышка; pokrywka, nakrywka.
- для люковъ, крышка люковая, крышка лаза, рабочаго отвѣрстия; pokrywka otworów roboczych.
- золотниковая, крышка золотни-ковой корѣбки; pokrywka suwakowa, pokrywka skrzynki suwaka.
- люковая, крышка для люковъ; pokrywka włazu, przykrywka włazu.
- пароваго цилиндра; pokrywa cy- lindra parowego, dno cylindra.
- пеньковой корѣбки въ сальникѣ; pokrywka dławnicy.
- подшипника; pokrywka panewki, nakrywa, przykrywa. [maźnicy.
- смазочной корѣбки; pokrywka
- Кубъ, третья степень; potęga trze- cia, sześcian, kostka.
- Кувалда; młot kowalski dwuręczny, przybijak, kijania, kijan.
- Кувшинъ; dzban, dzbanek.
- Кудѣчь, см. Лѣнь.
- Кузнѣць; kowal.
- Кузница; kuźnia. [klatka, kadłub.
- Кувзовъ вагона; pudło wozu, wagonu.
- Кулакъ, крестовая головка, крейц-копѣъ; krzyżulec, krzyżak.
- кулачѣкъ товарнаго станка, szczę- ki tokarni (knaga).
- Куліса; kulisa, kierownica.
- золотниковая; kulisa suwakowa, kierownica suwaka.
- съ открытыми рычагами; kulisa z drążkami otwartymi.
- съ перекрещёнными рычагами; kulisa z drążkami skrzyżowanymi.

Куліса Стефенсона; k. Stefensona.
 Куломбъ; kulomba.
 Куль, см. Мѣшкъ.
 Купе, см. Отдѣленіе.
 Купеляція (металловъ); oddzielenie.
 Купоросъ; koperwas, wityrol.
 — амміачный; koperwas amoniakowy.

Купоросъ бѣлый, цинковый; koperwas biały.
 — желѣзный, см. Соль сѣрножелтѣ-
 — сій; kamień siny. [зістая.
 — сій, мѣдный; koperwas błękitny.
 Куперштейнъ; surowizna miedzi.
 Куцы, см. Острогубцы.

Л.

Лабзикъ, см. Піла волосовая.
 Лабораторія; pracownia laboratoryum.
 — физическая; pracownia fizyczna, laboratoryum fizyczne.
 — химическая; pracownia chemiczna, laboratoryum chemiczne. [berliński.
 Лазуръ берлинская; błękit pruski, berliński. [блѣкитны.
 — голубая краска; błękit, barwnik
 — парижская; błękit paryzki.
 Лазъ, люкъ; właz, łaz, otwór roboczy.
 Лакировка, лакировать, олифить; lakierowanie, lakierować, pokostowanie, pokostować.
 Лакировщикъ; pokosciarz, pokostnik, pokostownik, lakiernik.
 Лакмусъ; lakmus.
 Лаковый; pokostowy. [lakier.
 Лакъ, варѣное масло, олифа; pokost, — желѣзный; pokost żelazny.
 — копаловый; pokost kopalowy.
 — масляный; pokost olejny, lakier olejny.
 — скоросохнущій, лакъ-сикативъ; pokost szybkoschnący. [żywiczny.
 — смолистый, камедистый; pokost
 — смоляной, лакъ асфальтовый; pokost smolowy, smolowcowy.
 — спиртовой; lakier spirytusowy, pokost wyskokowy.
 — терпентинный, скиндарный; pokost terpentynowy, pokost olejkowy.
 Лампа, лампочка; lampa, lampka.
 — вагонная, лампа потолочная; lampa wozowa, lampa stropowa.
 — висячая; lampa wisząca.
 — газовая, безфитильная; lampa gazowa, bezknotowa.
 — гидростатическая; lampa spółkująca, hydrostatyczna, o ciśnieniu ciągłąчата; lampa gąbkowa. [czy.
 — для лигроина; lampa ligroinowa.
 — кольцевая; lampa pierścieniowa.
 — механическая, лампа карсельская; lampa mechaniczna.
 — пружинная, лампа съ регулято-

ромъ, лампа некарсельская; lampa tłokowa, sprężynowa, lampa z miarkownikiem.
 Лампа столовая, лампа стоячая; lampa stołowa, stojąca, stolowa.
 — стѣнная; lampa ścienna.
 — съ жатымъ воздухомъ; o ciśnieniu powietrza, lampa aerostaticzna.
 — съ насосомъ; lampa z pompą.
 — электрическая; lampa elektryczna.
 Ламповщикъ, фонарщикъ; lampiarz.
 Ламповщицкая; lampiarnia. [latarnik.
 Лапы бѣковые, смазочныя вилки; widły maźnicy, podrórki maźnicowe.
 Лапа въ стуловыхъ тискахъ для ихъ прикрѣпленія; łapa imadła.
 — для подножекъ; podrórka do stopni.
 — завершенная, см. Закрѣпка завершенная.
 Ласпровать, гласпровать, ласпровка; laserować, laserunek, t. j. pokrywanie przedmiotów farbą olejną zmieszaną w połowie z lakierem.
 Латунь, см. Мѣдъ желтая.
 — бѣлая; mosiądz biały.
 — кованная; mosiądz kowny.
 — красная, см. Томпакъ.
 — листовая; blacha mosiężna.
 — неочищенная сѣрцовая, сырая желтая мѣдъ; mosiądz surowy, Лѣдникъ; lodownia. [nieoczyszczony.
 Ледорѣзъ; izbica.
 — мостового бѣка; dziób filaru, przód filaru mostowego.
 Лѣдъ; lód.
 Лекало, см. Шаблонъ.
 Лента, полбса; wstęga.
 — наждачная; taśma szmerglowa.
 Лѣтъ, кудѣчь; len.
 — горный, см. Азбестъ.
 Лѣщадъ, см. Жукъ.
 Лигатура, см. Сплавъ.
 Лигнитъ; drzewniak, lignit.
 Лигроинъ; ligroina.
 Лимбъ; koło podziałowe, limbus.
 Линейка съ діоптромъ, см. Алидада.

- Линейка чертёжная; linia rysownicza, liniał rysowniczy, (rajszyuna).
 Линія; linia, (miarą).
 — быстрины, (рѣки); linia prądu.
 — визирная, л. оптичская; linia celowa, l. celu.
 — винтовая; l. śrubowa, helisa, helica.
 — горизонтальная; linia pozioma.
 — дорожная; szlak drogowy.
 — железнодорожная; szlak kolejowy, linia kolejowa.
 — изгиба; linia ugięcia.
 — касательная, см. Тангенсъ.
 — кривая, кривая; l. krzywa, krzywiodłomanna; linia łamana. [са.
 — наклонная; linia pochyła.
 — непрерывная; linia ciągła. [нова.
 — отвѣсная, вертикальная; l. pionoparalelna, параллель; linia równoległa.
 — пересѣченія взаимныхъ дѣйствій; linia przecięcia się oddziaływań.
 — перпендикулярная, перпендикуляръ; linia prostopadła.
 — прямая, прямая; l. prosta, prosta.
 — пунктирная; linia kropkowana.
 — русла (рѣки), фарватеръ рѣки; linia nurtu. [pienia.
 — свобда любовая; l. szezytowa sklepidni sił, прямая силя; linie sił.
 — сопротивленія свобда; linia oporu sklepienia.
 — спиральная, спираль; linia spiralna, spiralna.
 — сѣвденій зубцовъ; linia zachwytu.
 — телеграфная, проводъ телеграфный; linia telegraficzna.
 — тригонометричская; linia trygonometryczna. [środków.
 — центральная, л. центровъ, linia — цѣпная; linia łańcuchowa.
 Ліпа, см. Дѣрево липовое.
 Лисички, см. Пляшки.
 Листокъ подѣнный рабочій; lista dzienna (robotników lub robocizny).
 — условный; karta ugodowa.
 Листъ вертикальный; ścianka pełna.
 — заказной, см. Билетъ заказной.
 — рессорный; taśma resorowa.
 — рессорный верхній или главный; pas górny lub główny sprężyny, (resoru).
 — средній рессорный; pas pośredni sprężyny, (resoru). [пилы.
 — стальной пиль, см. Полотнище Литейная, заводъ литейный; odlewnia.
- Литейщикъ; lejarz, odlewacz (giser).
 Литій; lit.
 Литографія; litografia.
 Литръ; litr.
 Литъ, отливать; odlewać.
 Лицо; lice, szło, przód budowy, ściana licowa, front budowy.
 — наковальни; płatnia kowadła, dokład lub głowa kowadła. [wa.
 Личинка задвѣжки; blaszka zasuwko— или заслонка замочная; szyldzik zamkowy, szyldzik do zamku.
 Лодка, шлюпка, ботъ; łódź, czołno.
 Ложбина; wydrążenie, wklęsłość.
 Локомотивъ; silnica parowa przenośna, maszyna parowa przenośna, lokomobila.
 Локоть; łokieć nowopolski.
 Ломкость; łamliwość.
 Ломъ, мусоръ; rumowisko.
 — старое желѣзо; złamki.
 — домератный; dźwignia, drąg lewarowy.
 — желѣзный; łamulec (drąg żelazny).
 — желѣзный; żelaztwo drobne, żelaziuo.
 — ланчатый, аншпугъ; гац, drąg łapczasty, rasicak.
 — остроконечный; drąg okuty, ostrzy, dźwignia okuta.
 Лонгиметрія; longimetrya.
 Лопаніе; рѣканіе.
 — обручей; рѣkanie obręczy.
 Лопата, заступъ; łopata, rydel, ryskal.
 — для снѣга; łopata do śniegu, śniegówka.
 — для шлаковъ; łopata do żużla.
 — угольная; łopata do węgla.
 Лопатка; łopatka.
 — лоцѣлка; kielnia formierska.
 — каменьщичья; kielnia.
 Лопнутіе, трещина; рѣкнѣcie.
 — рессоры; рѣкнѣcie resoru, złamanie spręży ny.
 Лоры; wózek odkruty, lorka.
 Лоскутки, см. Тряпье.
 Лоскъ, блескъ, глянецъ; połysk.
 Лотокъ, см. Стокъ.
 Лотъ; lut.
 Лощадъ паровая, лошадиная сила; koń parowy, siła konia.
 Лощеніе, см. Полировка.
 Лоцѣло, лоцѣлка, гладѣлка, гладѣло; gładzik, szenięc.
 Лоцѣна, см. Оврагъ.
 Лоцить, см. Гладить.

Лубъ; lub.
 Лудить; suņa pobielać.
 Луженіе; pobielanie.
 Лучи сердцевіны; promienie rdzenne.
 Люкъ, см. Лазъ.
 — промывательный, прѣба промы-
 вательная; spust.
 Люнетъ, бѣбка направляющая; lu-
 neta, podrórka (przy obtaczaniu
 przedmiotów długich).
 Лыко; lyko.
 Лыдина, лёдъ; kra.
 — плавущая; kra pływaca.
 — подводная; kra podwodaa.
 Лысопѣлка; tartak.
 Лѣстница; drabina, drabinka.
 — schody.
 — башневая; schody wieżowe.
 — боковая, л. служебная; schody
 boczne, schody służbowe. [strych.
 — ведущая на чердакъ; schody na
 внутрѣнныя; schody wewnętrzne.
 — главная, парадная; schody główne.
 — деревянная; schody drewniane.
 — желѣзная; schody żelazne.
 — изъ разныхъ матеріаловъ; schody
 mieszane.
 — каменная; schody kamienne.
 — каменщичья; schody mуровane.
 — ломанная; schody łamane.
 — наружная; schody zewnętrzne.
 — наружная, крытая; schody ze-
 wnętrzne, kryte.
 — огнеупорная; schody ogniotrwałe.
 — погребная; schody ukryte, tajne.
 — погребная; schody piwniczne,
 schody do piwnicy.

Лѣстница прямая; schody proste.
 — прямая съ поворотомъ; schody
 proste, przegrywane.
 — съ двумя вѣтвями; schody dwu-
 gamienne.
 — съ нѣсколькими вѣтвями; schody
 wielogamienne.
 Лѣсъ; drzewno.
 — берёзовый, березина, берёза;
 drzewo brzozowe, brzezina.
 — бѣловый, букъ; drzewo bukowe,
 buk, buczyna.
 — грабовый, грабъ, грабина, бѣлый
 букъ; drzewo grabowe, grabina.
 — дубовый, дубъ; drzewo dębowe,
 dębina.
 — еловый, ель; drzewo jodłowe, jodła.
 — колотый; drzewo rąbane, szczepu.
 — необдѣланный; drz. nieobrobione.
 — обтѣсанный; drzewo obrobione,
 obciosane. [tarty.
 — пилѣный, доски, брусья, будулец
 подлежащій рубкѣ; drzewo po-
 rębne.
 — подѣлочный; drzewo wymiarowe.
 — прямой; drzewo proste.
 — распиленный, и. пилѣный; drzewo
 rznięte, tarte.
 — сосновый, сосна; d. sosnowe, sosna.
 — столарный; drzewo stolarskie.
 — строевой, бревна, брусья; budu-
 lec, drzewo budowlane.
 — стропильный; drzewo krokwiowe.
 — суковатый, дѣрево суковатое;
 drzewo sękate.
 — сухой; drzewo wyschłe, suche.

M.

Магазинажъ, см. Полежалое.
 Магази́тъ, см. Складъ.
 — транзитный, депѣ транзитное;
 skład tranzytowy.
 Магнѣзія; magnezya.
 — хлористая; chlorek magnezu.
 Магній; magnes.
 Магнитизмъ; magnetyzm.
 Магнітъ; magnes.
 Мазильщикъ, см. Смазчикъ.
 Мазь, см. Смазка.
 Макси́мумъ, наибольшій предѣлъ;
 największość, maximum.
 Мѣлка, угольникъ для повѣрки пря-
 мыхъ угловъ и угловъ въ 45°;
 węgelnica uciosowa.

Мѣлка, см. Наугольникъ подвижной.
 Мѣлярная; pokostnia, lakiernia.
 Мѣляръ; malarz.
 Маневрирование, см. Передвиганіе.
 — паровозомъ; przetok parowozem.
 — производить маневры; manewro-
 wać, zestawiać wozy, przetaczać.
 Маневры; manewry, przetok, zesta-
 wianie wozów.
 — англійскіе, французскіе; prze-
 tok z ucieszką.
 — посредствомъ толчковъ; przez
 porchnięcie.
 Маномѣтръ; manometr, prężnomierz.
 — контрольный, максимальный; ma-
 nometr kontrolujący, maksymalny.

- Маномётръ металлическій; m. metalowy.
- обыкновенный, открытый; manometr z powietrzem wolnem.
- поршнево́й; m. tłokowy.
- ртутный; m. rtęciowy.
- со сжатымъ воздухомъ, м. закрытый; manometr z powietrzem zgaszczonem.
- съ пластинкою; m. blaszkowy.
- трубчатый Бурдона; manometr rurkowy Bourdon'a.
- Манчестеръ, бархатъ бумажный; manchester, (półaksamit).
- Марганецъ; mangan.
- Маркіза; markiza.
- Маршрутъ, см. Обозначеніе пути слѣдованія груза.
- ваго́на, направленіе ваго́на; wytuczna wozu, wskazanie drogi.
- Масло; olej.
- буквое; olej bukowy, o. bukowy.
- варёное, см. Лакъ.
- вываренное, м. выварное; oliwa wugotowana.
- горное, см. Нефть.
- горчичное; olej gorczyczny.
- горькое, м. пригорьклое; olej zjełczały.
- деревянное, м. оливко́вое; oliwa.
- деревянное вторичное; o. druga.
- животно́е; olej zwierzęcy.
- кокосовое; olej kokosowy.
- конопляное; о. konopny, siemienkostyano; olej kostny. [пу.]
- купоросное; olej wtryolowy.
- льняное; olej lniany.
- маковое; olej makowy.
- машинное; olej maszynowy.
- минеральное; olej mineralny.
- ореховое; olej orzechowy.
- пальмовое; olej palmowy.
- подсолнечное; olej słonecznikowy.
- растительное; olej roślinny.
- репейное; olej rzepakowy.
- свѣтильное; olej palny, świetlny.
- скоро высыхающее; olej szybko schnący.
- смазочное, м. для смазки; olej do smarowania.
- соларовое; olej solarowy.
- Маслянка, кранъ смазочный; oliwiarka, oliwniczka, maźniczka.
- золотниковая; oliwiarka suwaka.
- регуляторная; o. regulatora.
- цилиндровая; oliwiarka tłoka.
- Масса асфальтовая; masa asfaltowa.
- Мастеровой, см. Ремесленникъ.
- старшій; przodownik.
- Мастерская, рукодѣльная; pracownia, warsztat.
- жестяныхъ издѣлій; pracownia blacharska, blacharnia.
- инструментальная; pracownia narzędziowa.
- котельная, см. Заводъ котельный.
- ламповая; pracownia lampowa, lampiarnia.
- малярная, лакировочная; pracownia malarska, lakiernicza. [wa.]
- модельная; modelarnia, p. modelo-
- обойная; pracownia tapicerska.
- ремонта (паровозовъ, вагоновъ); pracownia reparacyjna.
- рессорная; pracownia resorowa.
- сборная, сборочная; zestawnia, montownia, pracownia zestawnicza.
- сверлильная; wiertarnia.
- слесарная, слесарня; pracownia ślusarska.
- столярная; stolarnia, pracownia stolarska.
- строгальная; strugarnia, heblarnia.
- телеграфная; prac. telegraficzna.
- токарная; tokarnia (jako zakład).
- железнодорожные; pracownia kolejowa, warsztaty kolejowe.
- Мастерство ваго́нное, см. Постройка ваго́новъ.
- котельное, см. Дѣло котельное.
- Мастеръ; majster, mistrz, kierownik.
- гвоздильный, см. Гвоздильщикъ.
- дорожный; dozorca drogowy lub szlakowy, nadz. szlaku, drógmistrz.
- жестяныхъ дѣлъ, см. Жестяникъ.
- каменщикій; majster mularski, murarski.
- кирпичный, см. Кирпичникъ.
- кричный; majster fryszerski.
- кузнечный; кузнечныхъ дѣлъ мастеръ; majster kowalski.
- литейный, литейныхъ дѣлъ мастеръ; majster odlewniczy, lejarz.
- рессорный, см. Рессорщикъ.
- столярный, см. Столяръ.
- тигельный; majster tyglowy.
- цѣха, отдѣленія; zawiadowca cechu, (werkmajster).
- Мастика асфальтовая, гудронъ; mastyksa asfaltowa. [miary.]
- Маштабъ; podziałka, skala, stopa
- Математика; matematyka.

Материаль; materiał.

- для отливки; leżna.
- для очистки; czyściwo.
- набивочный; szczelniwo.
- свѣтильный; świetliwo.
- смазочный, смазка, мазь, тирь; smarowidło, smar, maź.
- строительный, строевой; materiał budowlany.

Материалы старыя; starzyzna.

Матка рудная; żłoże.

Матованіе; matowanie, pomatowanie.

Матовый, matowy.

Матрица, см. Штампъ.

- подкладка дыропробивательнаго станка; podkładka przebijarki, (matryca).

Мать наводитъ; matować.

Мауэрлатъ; leżnia, murłat.

Маховикъ, маховое колесо; koło zamachowe, rozprędowe, szalone.

Машина; maszyna, machina.

- водоотливная; maszyna czerpalna.
- гѣчная, см. Станокъ гайкострогальный.
- грузоподъемная, см. Элеваторъ.
- для выдергиванія свай; maszyna do wyciągania pali.
- динамическая; maszyna dynamiczna, dynamomaszyna.
- динамо-электрическая; maszyna dynamo-elektryczna.
- дѣлительная, maszyna podziałowa.
- землечерпательная; pogłębiarka.
- землечерпательная всасывающая; pogłębiarka ssąca.
- землечерпательная паровая; pogłębiarka parowa.
- землечерпательная съ черпаками; pogł. czerpakowa, łyżkowa.
- магнитная для сортировки мѣдныхъ стружекъ; maszyna magnesowa do sortowania wiorów miedzianych, sortownica.
- магнито-электрическая; maszyna elektro-magnetyczna.
- паровая безъ расширенія; silnica parowa, v. maszyna parowa bez rozprężenia, bez ekspansyi.
- паровая вертикальная; silnica, v. maszyna parowa pionowa.
- паровая вращательная; silnica, v. maszyna parowa obrotowa.
- паровая высокогаго давленія; silnica v. maszyna parowa wysokiego ciśnienia.

Машина паровая горизонтальная; silnica v. maszyna parowa pozioma.
 — паровая двойнаго дѣйствія; silnica v. maszyna parowa o działaniu pogwójnem.

— паровая низкаго давленія; silnica, v. maszyna parowa nizkiego ciśnienia.
 — паровая постоянная; silnica parowa stała.

— паровая простаго дѣйствія; silnica v. maszyna o działaniu pojedynczem.

— паровая сдвоенная; silnica, v. maszyna parowa podwójna.

— паровая съ двумя цилиндрами, машина паровая двухцилиндровая; silnica, v. maszyna parowa dwucylindrowa.

— паровая съ качающимися цилиндрами; maszyna parowa wahadłowa, m. par. z wachaczem.

— паровая съ расширеніемъ; silnica parowa z rozprężeniem; z ekspansją.

— подѣмная, см. Крапъ.

— простая; maszyna prosta.

— сложная; maszyna złożona.

— цилиндровая, воздухоудвнная, насосъ цилиндровой воздухоудвнный; miech walcowy.

— швейная; maszyna do szycia.

— шипорѣзная, см. Станокъ шипорѣзный. [czna.

— электрическая; maszyna elektryczna.

— электрическая возбуждающая; maszyna elektryczna wzbudzająca.

Машинистъ; maszynista, dozorca masz.

— водокачки, водокачательный машинистъ; dozorca pompy, dozorca pompowy.

— старшій; dozorca parowozów, d. parowozowy.

Машинный; maszynowy.

Мачта; maszt.

Маятникъ; wahadło.

Мебли; meble.

Медвѣдокъ; spajacz, spajak.

— см. Фуганокъ.

Междупутье; międzytorze.

Межевщикъ, см. Землемѣрь.

Мезанинь, антресоль; międzypiętrze, (antresola).

Мелкозернистый; drobnoziarnisty.

Мелкозубка, см. Напильникъ мелкій.

Мельхёръ, см. Нейзильберъ.

Мензұла, межевой столбикъ; stolik mierniczy.

Мёргель, рухлякъ; margiel.
 Мёсель, см. Зубило.
 Металлургия; hutnictwo, metalurgia.
 Металль; kruszec, metal.
 — британскій; stop brytanika, brytanika, metal brytanicki.
 — для отливки подшипниковъ; kruszec, stop, panewkowy.
 — земельный; kruszec ziemisty, ziemiec, glinowiec.
 — колокольный; stop dzwonowy.
 — листовый, вообще жестъ; blacha.
 — самородный, см. Самородокъ.
 — щелочный; kruszec ługowcowy, alkaliczny, potasowiec.
 — щелочно-земельный; kruszec ługowcowo-ziemisty; kruszec gryzacy, warpiowiec.
 Метельникъ; zgarniacz, zmiatak.
 Метла; miotła. [gości.
 Метръ; metr, (jednostka miary dłu-
 — погонный; metr bieżący.
 Мётчикъ; gwintownik, nutownik.
 Механизмъ; mechanizm, (werk).
 — движущій; mechanizm poruszający.
 — для перемѣны хода; mechanizm kierowniczy.
 — кулисный; mechanizm kulisowy.
 — переводный при стрѣлкѣ; przyrząd zwrotniczy, mechanizm zwrotniczy.
 — передаточный, передача движенія; przewody ruchu, transmitsya.
 Механика; mechanika.
 — строительная; statyka budowli.
 Механикъ; mechanik.
 — главный; начальникъ службы подвижнаго состава и тяги; mechanik naczelný, mechanik główny, naczelnik wydziału mechanicznego.
 Механическій; mechaniczny.
 Микромётръ; mikrometr.
 Микроскопъ; drobnowidz, mikroskop.
 Микрофонъ; mikrofon.
 Микоть — вагонъ, см. Вагонъ пассажирскій смѣшанный.
 Мѣла, mila.
 Миллиграмъ; miligram.
 Миллиметръ; milimetr.
 Минераль; mineral.
 Минимумъ, наименьшій предѣлъ; najmniejszość, minimum.
 Минута; minuta.
 Многогранникъ, многоугълъникъ; wielobok, wielościan, wielokąt.
 Модель, литейная форма; model odlewu, modła.

Модельщикъ, изготовитель моделей; modelarz, modelownik.
 Мойщикъ вагоновъ; pomywacz wo-
 Мокредина, см. Топь. [zów.
 Молекуля; drobina, molekuła.
 Молотобѣецъ; pomocnik kowalski, młotnik.
 Молотобина, см. Изгарь, Окалина.
 Молотокъ веретачный; młotek stolarski.
 — вытяжной; młotek wyciągalny.
 — гладильный, молотокъ правильный; młotek klepalny, gładzik.
 — двусторонний, острокопечный; młotek dwustronny kończasty, spiczasty.
 — заклёпный, см. Заклёпникъ.
 — костыльный; młotek do haków szynowych.
 — кровельный; młotek blacharski.
 — кровельщичій шиферный; młotek do krycia łupkiem.
 — кузнечный; młotek kowalski.
 — мѣдный; młotek miedziany.
 — ножный для костылей; młotek nożny do haków szynowych.
 — обойный; młotek tapicerski.
 — плёскій плющильный; młotek do wydłużania.
 — плётничій; młotek ciesielski.
 — полировальный; młotek do polerowania.
 — разгонный; młotek kotlarski.
 — свинцовый; młotek ołowiany.
 — слесарный; młotek ślusarski.
 — столярный фанерочный; młotek obłogowy.
 — съ зубиломъ; młotek z nasiękiem.
 — съ расщепомъ; mł. z rozszepem.
 — ударный; młotek zwyczajny.
 Молотъ, молотокъ; młot, młotek.
 — двухбоевой; młot dwuobuchowy.
 — лобовой; młot czołowy.
 — гидравлическій; młot wodny, hydrauliczny.
 — кричный; młot fryszerski.
 — механическій; młot mechaniczny, maszyna do kucia.
 — паровой; młot parowy.
 — пробивной; przebijak trzonowy.
 — рычажный; młot dźwkowy.
 — хвостовой, отбойный, отбивной; młot podrzutowy.
 Моментъ; moment.
 — изгиба; moment zgięcia.
 — инерціи; moment bezwładności.

- Моментъ пары силъ; moment paru sił, moment dwojaju.
 — силъ; moment sił.
 — скручиванія; moment skręcania.
 — статическій; moment statyczny.
 Монтёръ, см. Сборщикъ.
 Моргъ польскій; morg polski.
 Морынка, см. Сталь томлёная.
 Мостовая; bruk.
 — асфальтовая; bruk asfaltowy.
 — деревянная; bruk drewniany.
 — каменная; bruk kamienny.
 — торцевая; bruk pieńkowy.
 Мостить; brukować.
 Мостовщикъ; brukarz.
 Мость; most.
 — арочный; most łukowy.
 — балочный; most belkowy.
 — балочный съ зазубренными балками; most belkowy o dźwigarach zagębionych.
 — балочный съ клинчатыми балками; most belkowy o dźwigarach klinowych.
 — балочный съ подкосами; most belkowy z zastrzałami.
 — висячій; most wiszący. [szarowy.
 — висячій съ раскосами; most wiadoprowadny; m. wodociagowy.
 — временной; most tymczasowy.
 — деревянный; most drewniany.
 — деревянный балочный съ подбалками; most drewniany belkowy ze siodlami.
 — дорожный; most drogowy.
 — железнодорожный; m. kolejowy.
 — желѣзный; most z żelaza kutego.
 — изъ листоваго желѣза; most z blachy żelaznej.
 — каменный; most kamienny.
 — канавный; most kanałowy.
 — канатный, верёвочный; most linowy, perwianański.
 — котучій, раздвижной; m. suwany.
 — косой, мость на косыхъ аркахъ; most skośny, ukośny.
 — крытый; most kryty.
 — на бочкахъ; most na beczkach.
 — на козлахъ; most na kozłach.
 — на разливѣ; most na zalewie, most powodziowy.
 — на сваяхъ; m. jarzmowy na palach.
 — плавучій; most pływający.
 — плашкоутный; most łyżkowy.
 — подъёмный; most podnoszony, zwodowy.
- Мость подъёмный съ зубчатыми колёсами; most zwodzony z kołami zębatemi.
 — подъёмный съ противовѣсомъ; most zwodzony z przeciwwagą.
 — понтонный; m. pontonowy, czajkowy.
 — постоянный; most stały.
 — проволочный; most druciany.
 — пѣшеходный; most dla pieszych, kładka, ława.
 — раскосно - висячій; most wieszarowo-rozporowy.
 — расборный, раскосный, подкосный; most rozporowy.
 — рычажный подъёмный; most zwodzony, dążkowy.
 — рѣшетчатый; most kratowy.
 — сводчатый; most sklepiony.
 — соединительный; most dojazdowy.
 — стальной; most stalowy.
 — съ деревянными устоями; most na przyczółkach drewnianych.
 — съ каменными устоями; most na przyczółkach murowanych.
 — съ вздою на верху; m. z jazdą górną.
 — съ вздою по низу; m. z jazdą dolną.
 — трубчатый; most tubowy, rurowy.
 — цѣпной подъёмный; most zwodzony łańcuchowy.
 — цѣпной висячій; m. łańcuchowy.
 Мотыка, заступъ; motyka.
 — садовая, заступъ садовой; motyka ogrodowa.
 Мотыль, см. Рукоятка.
 — ведущій; korba maszynowa.
 — ручной; korba ręczna.
 — тормаза, кривошипъ тормазы; korba hamulcowa.
 Мочёние въ квасцовой водѣ, см. Квасцованіе.
 Мощёние; brukowanie.
 — откосовъ; oskałowanie.
 Мраморъ; marmur.
 Мурава, см. Дёрнъ.
 Муравленіе, см. Бронзированіе.
 Мусоръ, см. Ломъ.
 — каменный, кирпичный; gruz, rum.
 — угольный; miał węglowy.
 Мутьга, втулка; nasówka, objemka, nasada, pochwa, mufa.
 — для болтовъ контръ-рѣльсовъ; do śrub przeciwszyn. [ciągowego.
 — протяжнаго крѣпка; do haka po-
 соединительная; nasówka, objemka.
 — стрѣлочнаго, переводнаго рычага; mufa kierownicy zwrotniczej.

Мыло; mydło.
 — зелёное; mydło szare.
 Мытьё, см. Промывка.
 — вагонозъ; mycie wagonów.
 Мышьёкъ; arsen, arsenik.
 — жёлтый, оперментъ; złotokost
 żółty, auripigmentum.
 Мѣдникъ, отливчикъ латунныхъ
 вещей, бронзолитейщикъ; mo-
 sieżnik, bronzownik.
 Мѣдь; miedź.
 — бѣлая, томпакъ бѣлый; m. biała.
 — жѣлтая, латунь; mosiądz.
 — листовая; blacha miedziana, miedź
 arkuszowa.
 — пузырчатая; miedź pęcherzysta.
 — самородная; miedź rodzima.
 — фосфористая; miedź fosforyczna.
 — хладноломкая; miedź sucha, zim-
 no-krucha.
 — цементная; miedź cementowa.
 — чёрная; miedź czarna.
 Мѣль, мѣлокъ; kreda, kredka.
 Мѣра; miara.
 — десятичная; miara dziesiętna.
 — длины; miara długości.
 — лѣнточная, см. Рулѣтка.
 — метрическая; miara metryczna.
 — образцовая, нормальная; miara
 wzorowa, m. prawidłowa, (normalna).

Мѣра объёма; m. bryłowatości, m. ob-
 — тесмянная, см. Рулѣтка. [jętości.
 Мѣрить, измѣрять; mierzyć.
 Мѣрка метрическая; metrowka.
 — раздвижная; miarka rozsuwana.
 — складная; miarka składana.
 Мѣры предохранительныя; środki
 bezpieczeństwa.
 Мѣсто для топлива; miejsce na paliwo.
 — тюкъ; toból, tobolek.
 — выгрузки; wyładowisko.
 — ретирадное, отхожее, отходное;
 wygodka, ustęp, wychodek.
 — складочное; składowisko.
 Мѣтка нормального уровня воды;
 znak poziomu (normalnego wody).
 Мѣховое, камера воздухоудвная;
 miechownia.
 Мѣхъ водяной; miech wodny.
 — воздухоудвка; miech.
 — кузнечный, мѣхъ кожанный;
 miech kowalski, miech skórzaný.
 — простой ручной; miech ręczny,
 mieszek.
 — раздувальный, двойного дѣйст-
 вия; miech o działaniu podwójnem.
 — цилиндрической, воздухоудвный;
 miech cylindrowy.
 Мѣшокъ, куль; worek.
 — петлевалый; rytel.

II.

Набережная; nadbrzeże.
 — заливная; nadbrzeże zalewane, za-
 lewisko ścieśnioze.
 — охранительная; nadbrzeże ochron-
 ione, zalewisko ochronione.
 Набивка; owinięcie, rakunek, szczel-
 niǰo, szczelnik.
 — обручѣй, см. Надѣваніе бандажѣй.
 — центровъ, см. Центрованіе.
 Наблюдѣніе; spostrzeżenie.
 Наборъ зубчатыхъ колѣсъ; koła ze-
 bate dobrane, doborne, stosowne.
 — инструментовъ; zbiór narzędzi.
 — нѣмеровъ; komplet numerów.
 Набрѣсокъ, см. Эскизъ.
 Наваривать сталью, см. Насталивать.
 Наваръ, навариваніе, стальная на-
 варка; stalenie, stalowanie, zwarka.
 Наверстать, см. Нагонять время
 опозданія.
 Навѣртѣкъ; świderek skręcany.
 Наводѣніе, половодье; powódz.
 Навѣска пѣтли; pas zawiasy.

Навѣсъ; wiata, hala.
 На всехъ парахъ; w pełnym biegu,
 całą siłą parą.
 Нагель, см. Гвоздь деревянный.
 Нагнать, см. Догнать.
 Нагонять время опозданія, навер-
 тать; odrobić opóźnienie, nadrobić.
 Наградка; piła nasięciowa, zasuwnica.
 Нагружать, см. Прузить.
 Нагрузка, нагруженіе, грузъ; ład-
 owanie, nakładanie.
 — см. Грузъ.
 — допускаемая; obciążenie dopusz-
 czalne, bezpieczne.
 — перемежная; obciążenie zmienne.
 — подвижная; obciążenie ruchome.
 — полная; ładunek pełny, ładuga
 pełna, obciążenie całkowite, ładun-
 ek całkowozowy.
 — постоянная; obciążenie stałe.
 — поѣзда нормальная; obciążenie
 prawidłowe, pociągu.
 — пробная; obciążenie próbne.

- Нагрѣзка равномѣрная; obciążenie jednostajnie rozłożone. [we.
— случайная; obciążenie przypadko-
— частичная; obciążenie częściowe.
Нагрѣваніе, подогрѣваніе; nagrzewanie, rozgrzewanie.
Нагрѣватель, см. Кипятильникъ.
Нагрѣвъ до вѣра, см. Жаръ свѣрочный.
— до-красна, см. Жаръ краснокалильный.
Надбѣвка, нашивка, нахлѣстка на стропильную ногу, на спускъ карниза; przysuwnica, przypustnica.
Надзира́тель, см. Смотритель. [zór.
Надзоръ, надсмотръ, досмотръ; do-
Надзоръ надъ желѣзными дорогами.
Надрѣбка шпаль, затѣска, зарѣбка, прикладка шпаль; wráb podkładów, zacięcie podkładów.
Надсмотрщикъ, смотритель, надзиратель; nadzorca.
— рабчихъ; dozorca, nastawnik.
— телеграфа; dozorca telegrafu.
Надсмотръ, надзоръ, присмотръ; nadzór.
Надшипникъ; walcice szporowe górne.
Надѣваніе бандажѣй на колѣса, набивка обручѣй, оковка колѣсъ шинами, натяжка шинами; nasadzanie obręczy na koła, nabijanie obręczy, naciąganie obręczy.
Наёмъ; najem.
Наждакъ; szmergiel.
Нажимка, см. Пружина.
— пароваго цилиндра, поршивѣяя пружина; sprężyna cylindra parowego, sprężyna tłokowa.
— сальниковая; sprężyna szczelnicy.
Нажимъ, динамомѣтръ, силомѣтръ; siłomierz, dynamometr.
Назначеніе дороги; wyznaczenie drogi, drożna.
— поѣзда; wyznaczenie pociągu.
Назубокъ, см. Развѣдка для пиль.
Накатъ, см. Намывъ.
Накипь, осадокъ въ паровомъ котлѣ, котельный камень; kamień kotłowy, kotłowiesc, naskorupienie.
Накладка; nakładka. [nawar.
— желѣзки; nasuwka noża w strugu podwójnym, pokrywka noża.
— остряка, гнѣздъ остряка; osada
— рѣльсовая; łubki (lasze). [iglicy.
— рѣльсовая, внутренняя; łubki wewnętrzne.
Накладка рѣльсовая наружная; łubki zewnętrzne. [wpustem.
— рѣльсовая съ пазомъ; łubki z
— пружинная рѣльсовая; łubki ści-
skowe, sprężynowe. [płaskie.
— прямая плоская рѣльсовая; łubki
— рессорная; płyta opraski resorowej, płyta sprężyny.
— угловая рѣльсовая, накладка, упорная рѣльсовая; łubki ką-
towe, oporowe.
— покрывающія стыкъ двухъ ко-
тельныхъ листовъ; nakładki na
zetknięcie części cylindrowych kotła.
— коньковая; nakładka.
Накладная; list przewozowy, prze-
syłkowy, (frachtowy).
— отправокъ большо́й скорости; list
przewozowy przesyłek pośpiesznych.
Накладывать серебро, см. Серебрѣ-
ніе. [nie.
Наклеиваніе листовъ; okartkowa-
Наклейка; nalepka.
— багажная; nalepka tłumokowa.
Наклеить чертѣжную бумагу; nakleić papier.
Наклонность пути, см. Уклонъ пути.
Наклонъ, уклонъ, скатъ; nachylenie, spadek.
— желѣзки въ струтъ, кѣсость, уголь наклоненія; spadziście żelazka w strugu, ukośność żelazka, kąť nachylenia żelazka.
— пути; spadek drogi.
Наковальня; kowadło, kowadełko.
— ручная; kowadełko ręczne.
Наконечникъ, см. Окровка.
— мѣдный для дымогарныхъ трубъ; skówka miedziana, końce miedziane do nadsztukowania rur płomiennych.
— паяльной трубки; skówka lutownika.
Надѣтъ; wykwit.
Наличникъ, см. Архивольтъ.
Намагничиваніе; magnesowanie, namagnesowanie.
Намазывать гипсомъ, известью; zagrzać gipsem, wapnem.
Наматываніе, см. Свиваніе.
Намѣтъ, см. Штукатурка суровая.
Намывъ, наносъ, накатъ, примывъ, примына; namulisko, odsypisko.
Намѣтить кѣрнеромъ; naznaczyć punktakiem.
Намѣчивать, см. Разбивать.
Нанось, см. Намывъ.

- Напарье, см. Сверло. [ski.
— американское; świder amerykański.
— винтовое, винтовой буравъ; świder śrubowy.
— обыкновенное; świder zwyczajny.
— раздвижное, раздвижной буравъ; świder rozsuwany, o ostrzu rozsuwanem.
— центровое, центральной буравъ; świder środkowy, środkowiec, śrubowiec.
Напильникъ, напилько, подпилько; pilnik.
— драчевый; pilnik gruby, wiązkowy.
— круглый; pilnik okrągły, okrągłak.
— мелкий, личной, шлифовый, мелкозубка; pilnik miałki.
— овальный; pilnik owalny.
— плоский; pilnik płaski.
— полукруглый; pilnik półokrągły.
— полудлифовый, полумелкий; pilnik równiak.
— ручной, небольшой; pilnik ręczny.
— тонкий, шлифовый, самый мелкий; pilnik gładzik.
— треугольный; pilnik trójkątny.
— шарнирный; pilnik zawiasowy.
— шлифовый, мелкозубка; pilnik szlifierski.
Наполнение котла водою; napełnianie kotła wodą.
Напоръ; nacięcie, ciśnienie, napór.
— воды; ciśnienie wody. [trasa.
Направление трасса; kierunek, ślad,
— движения; kierunek ruchu.
— желѣзной дороги; kierunek drogi żelaznej.
— силы; kierunek siły.
— їзды; kierunek jazdy.
Направляющая, директриса, параллель; wodząca, wodzidło, kierownica, prowadnica.
— золотниковаго стержня; wodząca drażka suwakowego.
— шарнирная; wodząca zawiasowa.
Напряжение; nateżenie, napięcie.
— второстепенное; nateżenie drugorzędne.
— давления; nateżenie ciśnienia, nateżenie na ściskanie.
— нормальное; nateżenie normalne, nateżenie prostopadłe.
— первостепенное; nateżenie pierwszorzędne.
— растягивающей силы; nateżenie rozciągania, ciągnięcia.
Напряжение стѣзывающее; nateżenie ścinające, nateżenie na ścinanie.
— тока; nateżenie prądu.
Наращивание, см. Сращивание,
Наращивать, сращивать; łączyć na długość w kierunku pionowym, poziomym.
Нарушение желѣзнодорожныхъ путей; przekroczenie, występek przeciw przepisom kolejowym, zamach na kolej, psota.
Нарѣзка, см. Насѣчка. [gwint śruby.
— винтовая, винтъ; skręt, wywój,
— винтовая двойная, винтъ съ двойной ниткой; gwint podwójny.
— винтовая газовая; gwint gazowy.
— винтовая квадратная; g. płaski.
— винтовая круглая; gwint okrągły.
— винтовая лѣвая; gwint lewy.
— винтовая многотратная; gwint wielokrotny.
— винтовая одиночная, винтъ съ одиночной нѣткой; g. pojedynczy.
— винтовая острая, треугольная; gwint ostry, trójkątny. [kowy.
— винтовая полуплоская; g. półow.
— винтовая правая; gwint prawy.
— винтовая расширенная; gwint rozszerzony.
— винтовая тройная, винтъ съ тройной ниткой; gwint potrójny.
— шарошение зубцовъ въ шестерняхъ; rznięcie zębów w trybach.
Нарядъ на перевозку; dowód na przejazd.
Насадка; nasadka. [wóz bezpłatny.
— бревно, брусъ связывающий вершины свай; oczer, kaptur.
— для лопаты; osadka do łopaty.
— наклонная ледорѣза, брусъ шапочный ледорѣза; belka izbiecowa.
Насаждение; zasadzanie.
Насаживать бандажъ; zakładać obcęz, naciągać obręcz.
Насось; pompa.
— водяной, насось горячей воды; pompa do wody gorącej.
— воздушный, пневматический; pompa powietrzna.
— вращательный, коловратный; pompa obrotowa, o tłoku obrotowym.
— всасывающий; pompa ssąca, wdychająca, ekshaustor.
— гидростатический; pompa hydrostatyczna.
— двойного дѣйствия; pompa o działaniu podwójnem.

- Насѳъ нагнетательный; pompa tłocząca.
 — нагнетательно-всасывающій; p. ssąco-tłocząca.
 — паровой; pompa parowa.
 — питательный; pompa zasilająca.
 — подъемный; pompa podnosząca.
 — подъемно-всасывающій; pompa ssąco podnosząca.
 — пожарный; sikawka.
 — пожарный двуколесный; sikawka dwukolowa.
 — пожарный переносный; sikawka przenośna.
 — пожарный ручной; s. ręczna.
 — пожарный четырехколесный; sikawka czterokolowa.
 — поршневый; pompa tłokowa, o tłoku posuwistym.
 — прямого дѣйствія; pompa o działaniu pojedynczym.
 — ручной; pompa ręczna.
 — съ двойнымъ поршнемъ; pompy sprzężone.
 — холодной воды; p. oziębiająca.
 — центробѣжный; pompa odśrodkowa, centrifugalna.
 Наставлять, наваривать сталью; nastalać, nastalić, stalić.
 Настылъ половой мостъ, настылка мостовая; pomost, podłoga mostu, pokład z bali lub desek.
 — половой новоротнаго мостъ; pokład mostu obrotowego.
 Настѳъ; wyciąg.
 — чернильныхъ орѣшковъ; wyciąg gallasowy.
 Настрижки, см. Шерсть стриженная.
 Насыпъ сѣтвовая; wał przeciwnieźny, odśnieźnik.
 — упорная; zarząd usypany.
 Насыпать напыльники; nasinać, nasiekać pilniki.
 Насычка, нарычка; nascinanie, nacięcie.
 — грубая; nacięcie grube. [czne].
 — механическая; nacięcie mechaniczne.
 — напыльничковъ; nacięcie pilników.
 — перекрестная; nacięcie krzyżowe.
 — ручная; nacięcie ręczne.
 — тонкая, частая; nacięcie delikatne.
 Насышка; nadsypka, nasypka. [gęste].
 Насыпь; nasyp.
 Насыщать, пропитывать; narawiać, nasysać.
 Насычникъ, насыкальникъ напыльничковъ; pilnikarz.
- Натрій; sól.
 Натръ сѣрнокислый, соль глауберова; sól glauberska.
 Натяжка шпанами, см. Надѣваніе бандажѣй.
 Науглероживаніе желѣза; nawęglanie żelaza.
 Наугольникъ; narożnik.
 — низа вагона; kątówka podwalna.
 — подвижной, малка, ерунокъ; ukośnica, (śmiga).
 Нафталинъ; naftalina.
 Начало притеканія, впускъ пара; początek przyływu pary.
 — расширенія пара; początek rozprężania pary.
 — свѳдовъ, см. Пята.
 Начальникъ; naczelnik.
 — движенія; naczelnik ruchu.
 — депѳ; naczelnik parowozowni.
 — дистанціи, инженеръ дистанціи; inżynier szlakowy, inżynier oddziału, zawiadowca szlaku, naczelnik oddziału.
 — контроля; naczelnik kontroli.
 — мастерскихъ; naczelnik warsztatów, pracowni mechanicznych.
 — отдѣленія; naczelnik wydziału.
 — полустанка; zawiadowca przystanku, przystankowy.
 — службы пути и зданій; naczelnik służby drogowej, naczelnik konserwacji drogi.
 — станціи; zawiadowca stacji, naczelnik stacji.
 — телеграфъ; naczelnik telegrafu.
 — тяги; mechanik oddziałowy.
 — хозяйственнаго отдѣленія; naczelnik wydziału gospodarczego.
 — эксплуатаціи; naczelnik ruchu.
 Начѣтъ, (выправка); monit rewizyjny, sprostowanie wozowego.
 Нашатырь, аммоній хлористый; salmiak.
 Нашивка, см. Надѣвка.
 Небо свода; podniebienie sklepienia.
 — точки; podniebienie paleniska, strop paleniska.
 Негодный къ ѣздѣ; niezdatny do jazdy.
 Недоборъ, недостача, недоимка; brak, niedobór.
 — провознаго; niedobór przewozowego, woźbowe niedobrane.
 Недоимка, см. Недоборъ.
 Недостатокъ воды, пара; brak wody lub pary.

Недостѣча, см. Недобѣръ.
 Нейзільберъ, новое серебрѣ, мель-
 хюръ; nowe srebro.
 Нейтрализація, см. Усредненіе.
 Непроницаемость; nieprzenikliwość.
 Нерастворимость; nierozpuszczalność
 Неотрядъ, затрапѣза; drelich.
 Нефтягиль, см. Воскъ горный.
 Нефть, керосинъ, горное мѣсло;
 nafta, olej skalny. [wac.
 Нивелировать; poziomować, niwelo-
 Нивелировка; poziomowanie, niwe-
 lacya.
 Нивелиръ; przyrząd do poziomowania,
 instrument niwelacyjny.
 Нигринъ, см. Желѣзо титанокислое.
 Низъ вагона, тѣлѣжка вагонная;
 Никель; nikiel. [podwozie.
 Нитроглицеринъ, эфиръ азотнегли-
 цериновый; nitrogliceryna.
 Ниша; wnęka.
 Нишъ, см. Абсѣда.
 Новое серебрѣ, см. Нейзільберъ.
 Нога стропильная, см. Стропило.
 Ножѣвка; piła ręczna.
 — для металловъ; piła kabłakowa
 do kruszców.
 — узкая, ножѣвка для прорѣзнаго
 выпиливанія; piła otworowa, o-
 twornica.
 Ножки цѣркуля; nożki cyrkla.
 Нѣжницы; nożycy.
 — для жѣсти; nożycy blacharskie.

Нѣжницы желѣзнодорожныя; nożycy
 (do obcinania żelaza).
 — паровыя; nożycy parowe.
 — рычажныя ручныя; nożycy draż-
 kowe ręczne do blachy kotłowej.
 Нѣжницы для флаговъ, см. Фуляръ.
 Ножъ дѣрновый; darnik, noż dar-
 niarski.
 Ноздреватость, см. Пѣристость.
 Нѣмеръ; numer, liczba.
 Нѣниусъ, верниѣръ; noniusz.
 Нѣрѣя, см. Чѣтки.
 Носилки; nosze.
 — для больныхъ; nosze dla cho-
 rych, lektyka.
 — для дровъ; nosze do drzewa.
 — для лампъ; nosze do lamp.
 — рѣльсовыя, носилки для рѣль-
 совъ; nosze do szyn, widły do szyn.
 Носильщикъ, перенѣщикъ, тѣче-
 чникъ; tragarz, posługacz.
 Нѣсъ наковальни; ogon, róg kowadła.
 — струга; róg struga.
 Нуль; punkt zerowy, zero.
 Нульцѣркуль, кронцѣлькуръ, цѣр-
 куль для вычѣрчиванія очень
 малыхъ кругѣвъ; cyrkiel do kre-
 ślenia kółek, (nulcyrkiel).
 Нумерѣвка, нумерация; liczbowanie.
 Нурыло; nurządło, nur, nurek.
 — водостоловой машины; tłok ma-
 szyny wodociągowej.
 — наѣса; stempel w pompie.

O.

Обажуръ, колпакъ ламповый; osło-
 na do lampy, (abażur).
 Обвалъ, см. Подмывъ, Обрывъ.
 Обвернуть, завернуть; zarakować,
 zawiąć. [picz.
 Обвязка кирпичѣ, см. Кладка кир-
 — перевязка; obtroczenie, obwiązanie.
 Обгонка, см. Оперезеніе.
 — повздѣвъ; prześcig, porządzenie
 jednego pociągu przez drugi, mija-
 nie się pociągów.
 Обдѣрки (осколки) желѣзныя, сталь-
 ныя, чугуныя; odłamki żelazne,
 stalowe, surowcowe.
 Обдѣлка, обработка; obróbka.
 — колода, срубъ колодезный; cem-
 brzyna, obudowa. [try, paśrubka.
 Обезпеченіе гайки; zahaczenie mu-
 — отъ поврежденія товара; zabez-
 pieczenie wartości.

Оберъ-кондукторъ; nadkonduktor,
 zawiadowca pociągu, pociągowy
 naczelný.
 Обжиганіе; пережиганіе, прокали-
 ваніе, кальцинація, превращеніе
 въ известь; warpienie, owarpnienie.
 — (извести, кирпичѣ); wypalanie.
 — выжиганіе рудъ; prażenie rud.
 Обжигать, пережигать, прекали-
 вать, превращать въ известь;
 warpieć.
 Обжиманіе крѣцы; zgniatanie, mło-
 towanie.
 Облегчить прессѣры; zmniejszyć ci-
 śnienie na sprężynę (resory).
 Облѣковка; licowanie, wykładanie.
 Обломки желѣзные, см. Обрѣзки
 желѣзные.
 Обломокъ; odłamek. [narzut.
 Обмѣзка, намѣтъ, первый слой;

- Обмáзываніе, см. Штукатуреніе.
 Обманка цинковая, см. Блѣнда цинковая.
 Обмѣнъ вагонный; wymiana wzajemna wozów.
 Ободъ колесá, косякъ, кольцо колесá; otok, oboda, wieniec koła, obwód.
 Обозначеніе пути слѣдованія груза, маршрутъ; wskazanie kierunku.
 Обзорѣніе; pogląd. [drogi, (marszruta).
 Обой; obicie, tapety.
 Обойма; wywant, opaska, cybant.
 — (на ступицѣ); zwora u piasty, gufka.
 — рессорная, скоба рессорная; skówka sprężyny, ściągacz resorowy.
 — окóвка рукоятки желѣзная, хомутъ рукоятки; skówka trzonka.
 Обоймица; gniazdo bloku. [mlota.
 Обойщикъ; tapicer.
 Оборóть, см. Поворóть.
 Обочина доро́ги, бѣрма; pobocze.
 Обработка, см. Обдѣлка. [drogi.
 Образецъ, модель; wzorzec, wzór.
 Обручъ, см. Шпáна. [model.
 — подъ обшивкою; obręcz pod ro-
 обрушеніе; zawalenie się. [kruciem.
 Обрывъ, обвалъ, подмывъ; osunięcie, urwisko.
 Обрѣзка; obcięcie, oberżnięcie.
 Обрѣзки; obeinki, obrzynki, zrzyny.
 — см. Шерсть стриженная.
 — мелкіе желѣзные, обломки; żelaztwo drobne.
 Обрѣзокъ; skrawek, okrawek, obrzy-
 — доскі; odrzynek deski. [nek.
 Обструиваніе, см. Стру́жка.
 Обтѣсать, обтѣсывать; ociosać, ze-
 strugać, (zhebłować).
 Обтѣска по шпáру; obciosanie pod
 Обточить; obtoczyć. [sznur.
 Обугливаніе дѣрева, торфа; zwęglanie
 drzewa, torfu.
 Обухъ, боёкъ; obuch.
 Обшивка; szalowanie, opierzenie.
 — котла, кожухъ котла; płaszcz
 kotła, opona lub pokrycie kotła.
 — огнево́й корóбки; okrywa pale-
 niska, osłona paleniska.
 Обшить доска́ми; opierzyć.
 Общество, см. Товарищество.
 — желѣзнодоро́жное; towarzystwo
 kolejowe.
 Объективъ; przeniernik przedmiotowy.
 Объёмистый; przestrzenny, objęto-
 ściowy.
- Объёмъ вмѣстимость; bryłowość, objętość, pojemność.
 Объѣздъ; obłaz.
 Овалъ; owal, kształt owalny.
 Оврагъ, лощина, ущелье; wąwóz, przełęcz.
 Огнепостоянный, см. Огнеупóрный.
 Огнеупóрный, огнепостоянный; o-
 гонный; ogień. [gniotrwały.
 Ограда; ogrodzenie.
 — желѣзнодоро́жнаго пути; ogro-
 dzenie szlakowe, ogrodzenie toru.
 — проволо́чная; ogrodzenie druciane.
 — станціо́нная; ogr. stacyi, dworca.
 — съ драи́цъ; ogr. łatowe, o. z łat.
 Одеваніе дѣрномъ положеннымъ
 логомъ; darniowanie kozuchowe.
 — дѣрномъ, положеннымъ тѣч-
 камъ; darniowanie murowe.
 Одевать дѣрномъ, см. Дерновать.
 Одежда форменная, мундиръ; odzież
 służbowa, mundur.
 Одерновка, см. Окладка дерновáя.
 Одротѣсь, см. Гвоздь одротѣсный.
 Ожимка, см. Осáдка.
 Озокеритъ, см. Воскъ неочищенный.
 Окалина, молотобойна; ogarki, o-
 mlotki, mlotowiny, zendra.
 Окисленіе; utlenianie.
 Окись азóта, азóтная окись; tlenek
 — желѣза; tlenek żelaza. [azotu.
 — углерóда; tlenek węgla.
 Окладка дерновáя, одерновка, оде-
 ваніе дѣрномъ; darniowanie, o-
 Окно́; okno. [darnienie.
 — зады́лать, закола́чивать; zamuro-
 wać okno.
 — отвѣрстіе паровпýсское, про-
 лёть паровпýсский; otwór ka-
 nału wchodowego.
 — отвѣрстіе паровпýсское; otwór
 kanału wychodowego.
 Окóвка; okucie.
 — няконѣчникъ; skówka.
 — вагонной телѣжки; okucie ka-
 towe podwozia.
 — дѣрная; okucie drzwi.
 — колѣсь, см. Надѣваніе бандажѣй.
 Околóдокъ; odstęp. [пáтная.
 Оконопáчваніе, см. Рабóта коно-
 Окрáска; barwienie, farbowanie, ma-
 lowanie.
 Окрашиваніе, окрáска; powłoka.
 Округленіе; zaokrąglenie.
 Округлять зуби́и; zaokrąglać zęby.
 Окру́жность крýга; okrąg koła.

- Октаэдръ, см. Осмигранникъ.
 Окуляръ; *przeziernik oczny*.
 Окшара (осадки красокъ); *osad z farb*.
 Олейнъ, см. Кислота олеиновая.
 Олеонафтъ; *oleonafta*.
 Олехъ, см. Ольха.
 Олифа, см. Лакъ.
 Олифитъ, см. Лакироватъ.
 Олово; *супа*.
 — въ слиткахъ, свинкахъ; *супа w bryłach, w gruzłach*.
 — зернистое, самый высочій сортъ англійскаго олова; *супа ziarnista*.
 — листовое; *супа arkuszowa, w zwojach*. [*супа surowa*].
 — обыкновенное; *surowizna супу*.
 — прутовое, олово въ прутьяхъ; *супа prętowa, w prętach*.
 — рафинированное; *супа rafinowana*.
 — хлористое, соль оловяная; *sól cynowa*.
 Оловолитейщикъ; *konwisarz*.
 Оловянный; *супowy*.
 Ольха, ольшина, ёльха, ёлехъ; *drzewo olszowe, olsza, olcha*.
 Ольшина, см. Ольха.
 Оперезеніе, обгонка; *poprzedzanie, wprzeczanie, prześcig*.
 — выпуска пара; *poprzedzanie przypluwu pary*.
 — выпуска пара; *popr. odpłuwu pary*.
 — золотника; *poprzedzanie suwaka, t. j. ruch suwaka wprzeczający*.
 — золотника линейное; *prześcig liniowy, poprzedzanie suwaka liniowe*.
 — угловое эксцентрикѣвъ; *poprzedzanie katowe mimośrodków*.
 Оперментъ, см. Мышьякъ жёлтый.
 Опилить, опилитъ, см. Пилитъ.
 Опилки; *opilki*.
 — деревянные, древесные; *trocinny*.
 Описание вагона; *opis, opisanie wagonu*.
 Опись железнодорожнаго подвижнаго состава, ведомость железнодорожному подвижному составу; *wykaz taboru kolejowego*.
 Опозданіе; *spóźnienie, oróżnienie*.
 — въ пути (по причинѣ тихой ѣзды); *przekroczenie czasu jazdy*.
 — поезда; *oróżnienie pociągu, spóźnienie*.
 — поезда на узловую станцію; *dobieg chybiący*.
 Опска, ящикъ для формовки; *skrzynka do formowania odlewów*.
 Опора; *podsad*.
 Опора башневая, опора системы Гриве; *podsad baniasty, podsad Greavego*.
 — желѣзная; *podsad żelazny*.
 — каменная; *podsad kamienny*.
 — подвижная; *filar wahadłowy*.
 — раковистая, опора Грiffinа; *podsad muszlowaty, Griffinа*.
 — свѣда, см. Пята свѣда.
 Оporожнивать; *opróźniać*.
 Оporожнивание котла; *wupróźnianie kotła*.
 Опохала; *trzeraczka*.
 Оправданіе счета; *pokrycie kasowe*.
 Оправка для пробоекъ дымогарныхъ трубокъ; *drag szporowy*.
 Определеніе тѣры; *tarowanie*.
 Оптомъ; *guszałtem, hurtem*.
 Опытъ; *doświadczenie*.
 Орало снѣговое, см. Плугъ снѣговой.
 Орденъ; *porządek*.
 — аттѣческий; *porządek ateński*.
 — дорическій; *porządek dorycki*.
 — ионическій; *porządek joński*.
 — коринтскій; *porządek koryncki*.
 — римскій; *porządek rzymski*.
 — слѣбный, смѣшанный; *porządek mieszany*.
 — тосканскій; *porządek tokański*.
 Ордината; *rzędna*.
 Орлеанъ; *Orlean, (barwa żółta)*.
 Орнаментация, см. Украшеніе.
 Орощать; *nawadniać*.
 Орсеель; *orselya, (barwa szeregwna)*.
 Орудіе, см. Инструментъ.
 Оршина, см. Дѣрево орѣховое.
 Осадка, молотокъ осадный, ожимка; *przykład, przykładak, młot przykładowy*.
 — см. Осѣданіе.
 — насыпи; *osiadanie nasypu*.
 — пути; *wybój torowy*.
 Осадокъ, см. Накипъ.
 Осадки атмосферическіе; *opady wodne, atmosferyczne*.
 Освѣщеніе; *oświetlenie*.
 — газовое; *oświetlenie gazowe*.
 — нефтяное; *oświetlenie naftowe*.
 — электрическое; *ośw. elektryczne*.
 Оселокъ, точильный брусокъ; *osła, oselka*.
 Осина; *drzewo osikowe, osiczyna*.
 Оскребать; *oskrobywać*.
 Ослабленіе; *obluzowanie*.
 — вредныхъ движеній паровоза; *złagodzenie ruchów szkodliwych parowozu*.

- Ослабленіе колесá; zluzowanie koła.
 Осло́нка для парови́ускныхъ трубъ;
 zasłona do rur wpurowych.
 Основáніе, базисъ, фунда́ментъ;
 podstawa, podłeże.
 — верстака́, подста́вка къ верста-
 ку́, хлбенець; podstawa warsztatu.
 — дымово́й труб́ы; podstawa ko-
 minowa.
 — поворóтного кру́га; p. obrotnicy.
 — траверса; tron tamy, osada, glów-
 Основáнія; zasady. [ka tamy.
 Оста́ливаніе желѣ́за; stalowanie że-
 laza, stalenie.
 Оста́лить, оста́ливать, превра́щать
 желѣ́зо въ сталь; stalic, nastalać
 żelazo.
 Оста́новить парово́зъ, поѣ́здъ; za-
 trzymać parowóz, pociąg.
 Оста́новка, см. Стоя́нка.
 — дви́женія; wstrzymanie ruchu,
 przerwa ruchu.
 — задер́жаніе поѣ́зда на лі́ніи; za-
 trzymanie pociągu na szlaku.
 — вѣ́ды; przerwa w jeździe.
 Оста́въ ваго́на; szkielet wozu, klatka
 wozowa, kadłub wozu.
 — мо́ста, см. Пло́щадка мостова́я.
 Острогуб́цы, кусцы́; kleszcze ostre,
 obcegi krajaśce.
 Остру́живать, см. Струга́ть.
 Остры́ё, дѣ́звье; ostrze siekiery.
 — сверла́; ostrze świdra.
 — кресто́вины, сердѣ́чникъ; ostrze
 lub dziób rozjazdu, krzyżownicy.
 Остроугóльный; ostrokątny.
 Остри́къ; iglica, szyna kończasta.
 — подса́внóй; iglica podsuwna, iglica
 przyleżna.
 Осуша́ть, см. Дрени́ровать.
 Осуше́ніе; odwadnianie.
 Осу́шка; osuszanie.
 — подпочвённая, см. Дрена́жъ.
 Осы́пка; osypisko.
 Осы́даніе, осы́дка; osiadanie.
 — земли́; osiadanie ziemi.
 — рессóры, см. Изги́бъ рессóры.
 Ось; óś.
 — ваго́нная; óś wozowa, wagonowa.
 — веду́щаго колесá, ось веду́щая;
 óś koła pędowego, óś pędowa, óś
 pociągowa.
 — враще́нія; óś obrotu.
 — зда́нія; óś budynku.
 — колесá, ось колѣ́сная; óś koła.
 — колѣ́чатого ва́ла; óś korby.
- Ось до́пнувшая; óś pęknięta.
 — мнѣ́мая; óś urojona, pozorna.
 — нагрѣ́вшаяся; óś zagrzana.
 — парово́зная; óś parowozowa.
 — перебо́рная тока́рного станка́;
 óś przekładni w tokarni.
 — передви́жная; óś przesuwalna.
 — поляр́ная; óś biegunowa.
 — пу́ти; óś kolei.
 — свободна́го, холостáго колесá.
 ось свободна́я, холостáя, бѣгу́-
 щая; óś koła wolnego, luźnego,
 óś wolna. [żona.
 — сопрѣ́жённа́я, связа́нная; óś sprze-
 — сопрѣ́жённа́го колесá, ось со-
 прѣ́жённа́я; óś koła sprzęgowego,
 óś sprzężona.
 — съ нагрѣ́вшимся шѣ́йкою; óś za-
 grzana z czopem zagrzany.
 — со сло́манною шѣ́йкою; óś z
 szyjką złamaną.
 Осьмигрáнникъ, октаэ́дръ; ósmio-
 Осьмигубóльникъ; ósmiókąt. [ścian.
 Ота́пливаніе, см. Отоплéніе. [padki.
 Отбóрщё, бра́къ; brak, odrzutek, od-
 Отбѣ́ливаніе, рафини́рованіе чугу́-
 на́; czyszczenie, oczyszczanie su-
 rowca, rafinowanie surowizny.
 Отбѣ́ливать сѣ́рый чугу́нъ; przera-
 biać surowiznę szarą na białą.
 Отвѣ́рстіе, пролётъ; rozpiętość, otwo-
 rzystość.
 — въ колóдке́ стрѣ́га; otwór struga.
 — въ на́ковальнѣ́; otwór kowadła.
 — двернóе; óścież.
 — лі́тника, лі́тникъ; wlew.
 — сма́зочное; otwór smarny, prze-
 wód smarny.
 — сопла́; oko dyszy, (otwór końcowy
 dyszy, którem wiatr wchodzi do pieca).
 Отвѣ́ртка, отвѣ́ртокъ; odkrętek, od-
 krętko, wykrętko, śrubokręt, śrub-
 Отвинті́ть, см. Развинті́ть. [czyk.
 Отволо́ка, см. Рѣ́ймась.
 Отвѣ́сь; pion.
 Отвѣ́вленіе то́ка; odgałęzienie prądu,
 Отвѣ́тственность; odpowiedzialność,
 гѣ́коjmia, порѣ́ка. [żaru).
 Отгру́зка; ulżenie, umniejszenie (cię-
 лашинка ламповая; wiatraczek
 lampy, motylek lampy.
 Отдѣ́леніе, купѣ́; przedział.
 — бага́жное; przedział pakunkowy,
 przedział na tłumoki.
 — дамское; przedział dla dam, dla
 pań, dla kobiet.

- Отдѣленіе для некурящихъ; przedział dla niepalących. [wiony.
- занятое; przedział zajęty, zamó-
- коммерческое; wydział handlowy.
- кондукторское; przedział konduktorski, p. pociągowego.
- почтовое; przedział pocztowy, listowy, przedział na listy.
- службное (въ вагонѣ); przedział służbowy. [na psy.
- собачье; przedział na psy, klatka
- спальное; przedział sypialny.
- счётное; wydział obrachunkowy.
- техническое; wydział techniczny.
- Отдѣленіе формовочное; formiarnia, formownia.
- Отдѣлка, окончательная отдѣлка, обработка; wykończenie.
- Отдѣлъ, отдѣленіе; wydział, oddział.
- Отзывъ, см. Клічка.
- Отклоненіе, выпучиваніе (стѣны); wujście z pionu.
- тока; zboczenie prądu.
- Отковка, отковываніе, выковка; odkucie, odkuwanie, wykucie.
- Откосы въ отвѣрстіяхъ для дверей, оконъ; skos, albo gład, czyli ukosność muru przy oknach lub drzwiach.
- Откосъ; stok, skarpa, opłaz.
- Откосы свободные; stoki za wodą.
- со стороны напора воды; s. od wody.
- Открытіе желѣзно-дорожнаго движенія; otwarcie ruchu kolejowego.
- станціи; otwarcie stacyi.
- Отливка; odlew.
- металловъ; odlewanie, (czynność odlewania).
- Отлогость, см. Уклонъ путі.
- Отмучиваніе; pławienie.
- Отмѣль; lawica, mielizna.
- Отмѣненіе, упраздненіе поѣзда; skasowanie pociągu.
- Отмѣрить; odmierzyć.
- Отмѣтка; odczyt.
- Отношенія кривизны; stosunki krzy-
- уклоновъ; s. nachylenia. [wiznowe;
- Отопленіе, нагрѣваніе, отапливаніе; ogrzewanie, ogrzanie, opalanie, p.
- газозое; ogrz. gazowe. [lenie.
- нагрѣтымъ воздухомъ; ogrzewanie powietrzem ciepłym.
- паровое; ogrz. parowe, o. parą.
- Отпломбировать; odpłombować.
- Отплывъ, вытеканіе; odpływ.
- Отпоръ; pracie bierne, odpór, oddzia-
- йwanie.
- Отправка; przesyłka.
- большой скорости; przesyłka pospieszna, (za frachtem pospieszonym).
- заслонная, уронъ товара; zaguba towaru, zawleczenie towaru.
- малой скорости; przesyłka powolna, (za frachtem zwyczajnym).
- повагонная; ładunek całowozowy, wagonowy, ładuga wozu.
- поудная, поштучная; przesyłki pojedyncze, drobne.
- поѣздовъ; wyprawianie pociągów.
- Отправка товаровъ, см. Высылка товаровъ.
- Отправлять, см. Высылать.
- Отпустить винтъ, см. Развинтить.
- тормаз! zvolnić hamulec! rozpruścić hamulce! odhamuj!
- Отражатель, см. Рефлекторъ.
- Отраженіе свѣта; odbicie światła.
- Отрасль, см. Развѣтвленіе.
- Отростки дамбы, крѣпья дамбы; tama skrzydlowa, odramię tamy.
- Отрѣзокъ, см. Сегментъ.
- Отсыпь, см. Бѣрма.
- каменная, слой накиднаго камня; parzut kamienny.
- Отсѣчная, см. Абсцисса.
- Отсѣчка пара, постоянная, переменная; odcinanie pary stałe, zmienne.
- Отталкиваніе; odprychanie.
- Оттискъ, штѣмпель; odcisk.
- Оттигиваніе желѣза; ścięnczanie żelaza, pociąganie (kucie na skos).
- Отходъ; odjazd.
- поѣзда; odejście pociągu.
- отъ поѣзда; wyłączenie z pociągu, wystawienie, wyrzucenie.
- Охлажденіе, охлаждать; ochładzanie, ochładzać.
- пара, конденсація; skraplanie pary, (kondensacya).
- Охра; ochra.
- Оцѣнка; szacowanie, szacunek, cenienie, ocenienie.
- ценіе, ocenienie, szacowanie.
- Оцѣнить, произвести оцѣнку; cenić, ocenić.
- Оцѣнка вагоновъ, разцѣпка; odczerpanie wozów, odpinanie.
- Отчётъ, докладъ, донесеніе, рапортъ; sprawozdanie, raport.
- годово́й; sprawozdanie roczne.
- за четверть го́да; spr. kwartalne.

Отчётъ мѣсячный; spr. miesięczne, raport miesięczny.
 — недѣльный; spr. tygodniowe.
 — общій; przegląd ogólny, sprawozdanie ogólne.
 — о ходѣ работъ; sprawozdanie o postępie robót.
 — состоянія кассы; przegląd kasowy, sprawozdanie kasowe.
 Отчужденіе земель; wywłaszczenie gruntów (pod drogę żelazną), wykup gruntów.

Отчужденіе принудительное; wywłaszczenie przymusowe.
 Очагъ, горнъ; ognisko.
 Очертаніе; kontur, zarzys.
 Очѣски; kłaki, zgrzebie.
 Очистить пошлюю; oclenie.
 Очистка пути; oczyszczanie drogi.
 Очищеніе металловъ, фришеваніе; oczyszczanie kruszców, (rafnowanie).
 Ошѣбка въ телеграммѣ; pomylić, przekreślić telegram.

II.

Пазило, см. Дорѣжникъ.
 Пазить; sprajać fugami, fugować.
 Пазникъ, см. Дорѣжникъ.
 Пазѣвникъ, см. Дорѣжникъ.
 Пазуха руды, см. Гнѣздо руды.
 — свобда; pacha sklepienia.
 Пазъ; wrust, nut, raz, fele, żłobek, rowek wycięty w drzewie.
 Пайка, спайка, припой; lutowanie.
 Пакгаузъ, см. Складъ товарный.
 — таможенный; skład celny, spichrz Paketъ; zawiniątko, tobolek. [celny.
 Пакля; rakuly.
 Палѣцъ мотыля, шейка мотыля; szor korby, szor korbowy.
 Пальма, см. Дѣрево пальмовое.
 Пальникъ, см. Фитиль.
 — подводный; lont podwodny.
 — сѣрнистый, фитиль сѣрный; lont siarkowy.
 Папѣ-машѣ, битая бумага; masa.
 Пара колѣсъ; para kół. [tekturowa.
 Параболы; parabola.
 Паралелограмъ; równoległobok.
 — Уатта; r. Watt'a.
 Паралелоупіпедъ; równoległoscian.
 Паралель, см. Линія параллельная.
 — пароваго цилиндра; równoleżnica cylindra parowego.
 Параллельно; równolegle.
 Параллельность; równoległość.
 Парапѣтъ моста, см. Перила моста.
 Парашинъ; parafina.
 Пареніе; uchodzenie pary.
 Паркетъ; posadzka.
 Паровикъ, паропроизводитель; parownica, (przrząd do wytwarzania pary).
 Паровозагонъ; wagon-parowóz.
 Паровозъ; parowóz, lokomotywa, parochód kolejowy.

Паровозъ вспомогагельный; p. pomocniczy.
 — горный; p. górski, dla kolei górskiej.
 — добавочный; p. przyprzeżony.
 — дорѣжный; p. drogowy, szosowy, lokomotywa drogowa.
 — курьерскій, п. большой скѣрости; p. pospieszny, kuryerski.
 — манѣвренный; p. zestawczy, manewrowy.
 — на парѣхъ; p. w pogotowiu, z parą.
 — пассажирскій; p. osobowy.
 — пассажирско-товарный; p. osobowo-towarowy.
 — поѣздный; p. pociągowy.
 — резервный; p. rezerwowy, parowóz w odwodzie.
 — сдвоенной системы; p. systemu dwuprzęznego, p. o cylindrach zdwojonych lub sprzężonych.
 — со сдвоенными, со спаренными колѣсами; p. z kółami sprzężonemi.
 — танковый; p. tendrowy, tendrówka.
 — товарный; p. towarowy.
 Парѣль, ашпѣль; hasło.
 Паропроизводитель, см. Паровикъ.
 Парораспредѣленіе, распределѣніе пара; rozdział, rozprowadzanie pary.
 — двузолотниковое; mechanizm dwusuwakowy.
 — посредствомъ катаракта; maszyna o kataraktowym rozdziale pary.
 Парораспредѣлитель съ расширеніемъ, съ отѣчкою пара; stawidło do rozprzeżania pary.
 Пароходъ; parowiec.
 Паръ; para.
 — влажной; para wilgotna.
 — водяной; para wodna.
 — мятый; para zużyta.

- Паръ насыщенный, ненасыщенный; para nasyczona, pienasyczona.
- низкаго давлѣнія, высокаго давлѣнія; para o ciŝnieniu nizkiem, wysokiem.
- обратный, противупаръ; para wsteczna, zwrotna.
- отсѣченный; para odcięta.
- перегрѣтый, паръ сухой; para przegrzana, sucha.
- расширенный; para rozprężona, rozszerzona.
- Пассажиръ; podróżujący, (pasażer).
- Патрѣнъ дисковый токарнаго станка; tarcza gładka w tokarce.
- плоскій, планшайба; tarcza tokarska, (planszajba).
- повѣдковый токарнаго станка; zabiegacz w tokarce.
- простой токарнаго станка; tarcza zwyyczajna w tokarce.
- токарнаго станка; см. Гнѣздо токарнаго станка.
- универсальный токарнаго станка; tarcza uniwersalna w tokarce.
- Паяло, паяльникъ; lutownik, lutownicica.
- Паяльникъ молоткообразный; lutownik młotkowy.
- остроколючный; l. ostrokończasty.
- Педаль, см. Ходунъ.
- Пѣнза; gąbczak, pumeks.
- Пенпердикуляръ, см. Линія перпендикулярная.
- Пѣна за просѣчку; wozowe za przetrzymanie, grzywna za przetrzymanie.
- Пѣнька, конобля; konopie.
- индѣйская, см. Джуть.
- Пѣпельница; popielniczka (w powozie).
- Пѣпель, зола; popiół.
- Первенство; pierwszeństwo.
- Пергаментъ; pergamin.
- Переборка проводной платы; nadwyżka, nadpłata przewozowa, nadwyżka opłaty przewozowej, woźbowe przebrane.
- Переваль; przewał.
- Переваривать, см. Спаивать.
- Переводина; siestrzan.
- Перевѣдъ (платы); przekaz.
- переводная стрѣлка; zwrotnica.
- англійскій; zwrotnica angielska.
- двойной, двусторонній; rozjazd podwójny, dwustronny.
- входный; rozjazd wjazdowy.
- Перевѣдъ двойной разлѣженный; rozjazd podwójny, rozłożony. [w lewo.
- лѣвый; rozjazd lewy, zwrotnica.
- односторонний, односторонний; rozjazd pojedynczy, jednostronny.
- правый; rozjazd prawy, zwrotnica w prawo. [piony.
- тройной; rozjazd podwójny sk.
- Перевѣды крестовые; roz. krzyżowe.
- Перевозить землю на тачкахъ, тачками; przewozić ziemię taczkami, w taczkach.
- Перевѣзка, провозъ; odwóz, odwózka, odstawa.
- безперегужочная; przewóz bez przeładunku.
- бесплатная; przewóz bezpłatny.
- въ прямомъ сообщеніи; przewóz bezpośredni.
- земли, распределѣние земли; wywóz ziemi.
- съ перегужкой; przewóz z przeładunkiem.
- товаровъ; przewóz towarów.
- Переворачиваніе, перевѣртываніе, см. Вывѣшиваніе ломомъ.
- Переворачивать, см. Кантовать.
- Перевязка, см. Обвязка.
- кирпичъ, см. Кладка кирпичъ.
- вашинная, см. Канать прутьями.
- Перегонка, дистилляція, дистиллированіе; pędzenie, dystylacja.
- Перегорѣдка, переборка; przepierzenie.
- см. Стѣна перегорѣдочная.
- Перегружать, перегрузить; przeładować (przełożyć).
- Перегрузка товаровъ; przeładowanie, przeładowywanie towarów.
- Перегрѣваніе пара; przegrzewanie.
- Передѣла; przeniesienie. [pary.
- вагоновъ; zdawanie wozów.
- движенія; przesyłanie lub przenoszenie ruchu.
- зубчатая, см. Веретѣно.
- къ продувнымъ кранамъ; przewód do kurków przewiewnych cylindrowych.
- къ песочницѣ; przewód do piasecznicy.
- поштучная мѣстами; oddanie szczegółowe.
- телеграфная, проводникъ пробалочный; przewód telegraficzny.
- товара; zdanie, zdawanie towarów (drodze żelaznej).

- Передви́ганіе, маневри́рованіе; przesuwanie, przetok.
- ваго́новъ, переставка, маневри́рованіе ваго́новъ; przesuwanie wozów, przetok wozów.
- ваго́новъ зъ разма́хомъ; puszczanie z rozrędem wozów, przetok z rozrędem.
- по́мощью верёвки, маневри́рованіе посредствомъ каната; przesuwanie lina, za pomocą liny, przetok za pomocą liny.
- по́мощью лошадей, маневри́рованіе лоша́дьми; przesuwanie końmi, przetok końmi.
- по́мощью людей, маневри́рованіе по́мощью людей; przesuwanie ludźmi, przetok ludźmi.
- Передѣлка ваго́на; przeróbka wozu, przerabianie wagonu.
- ста́раго желѣза; przerabianie, przetapianie żelaza starego. [sku.
- чугу́на въ го́риѣ; świeżenie w ogniu.
- чугу́на въ желѣзо; przerabianie surowizny na żelazo.
- Передо́къ, теле́жка парово́за; przedek ruchomy parowozu.
- Перези́ганіе, см. Обжи́ганіе.
- Перези́гати, см. Обжи́гати.
- Переки́нуть мостъ; rzucić most.
- Переки́сь; nadtlenek.
- Переклади́на, попере́чна, расбо́рка, надстрѣ́лина; średnic, podciąg.
- Перекла́дъ, см. Архитра́въ.
- Перекры́ша залотника́ внут́ренняя, нару́жная; pokrycie wewnętrzne lub zewnętrzne suwaka, występ suwaka.
- Перело́мъ осі́, злама́ние осі́, рѣкне́е.
- Перемѣ́чка, см. Плоты́на. [cie osi.
- Перемѣ́на ваго́новъ; zmiana wozów, przemiana wozów.
- движе́нія; zmiana ruchu.
- колѣ́съ, осей́ и т. п.; wymiana lub zmiana kół, osi i t. p.
- слѣ́жбы; zmiana służby.
- уклѣ́новъ; zmiana pochyłości.
- Перемѣ́щеніе, przesunięcie, zmiana miejsca.
- Перемѣ́шка; przepust kryty.
- Перена́сѣчка; nacięcie powtórne.
- Переносчи́къ, см. Носи́льщикъ.
- Переопи́ска; przepisanie ceduły przewozowej, przeeksperydowanie.
- Перепи́счикъ, см. Ко́пистъ.
- ваго́новъ; spisywacz wozów.
- Перепла́вка; przetapianie.
- Перерасхо́дъ, передѣ́жка топлива, сма́зки; przekroczenie rozchodu paliwa, smar (po nad normę), przewyżka. [pociągu.
- Перестано́вка по́зда; przestawienie
- Перестро́йка; przebudowa, przebudowanie.
- Перехо́дъ, см. Стра́жа. [dowanie.
- Переѣ́здъ, проѣ́здъ; przejazd.
- въ ўро́вень полотна́ желѣзно́й доро́ги; przejazd w poziomie.
- косо́й; przejazd ukośny.
- прямо́й; przejazd prosty.
- чере́з ста́нцію; przejazd przez
- Пери́ло; см. По́ручень. [stacyę.
- Пери́ла, пору́чьи мо́ста, парапѣ́тъ мо́ста; poręcz mostu.
- Перио́дъ, сро́къ; okres, termin.
- Перка́ центрово́я, центрово́е сверло́, ш́видер о́срѣдковъ, wierciśrodek.
- Перо́ черти́льное, тирли́нь, рейс-фе́деръ; ryśnik, grafion, pióro rysunkowe.
- Перпендикуля́рно; prostopadle.
- Песчо́къ; piasek.
- вулка́нический; p. wulkaniczny.
- гли́нистый; piasek gliniasty.
- изве́стковый; piasek wapnisty.
- крупно́й, хря́щъ; piasek ziarnisty.
- крупно́й, чу́ра; p. gruboziarnisty.
- рѣ́чной; piasek rzeczny.
- сыпучи́й; piasek lotny.
- фо́рмовый; piasek formierski.
- Песчо́ница; piasecznica.
- Песчани́къ; piaskowiec.
- Петар́да, хлопю́шка; spłonka sygnałowa, wybuchowa, piorunująca,
- Пётля, завя́са. [petarda.
- дверна́я съ крѣ́помъ; zawiasa z krukiem.
- дверна́я съѣ́мная; zaw. czopowa.
- дво́йна́я съѣ́мная систе́мы Мотѣ́са; zawiasa czopowa podwójna Mothesa.
- диско́вая; zawiasa tarczowa.
- заги́бная; zawiasa zagięta.
- кресто́вая; zawiasa krzyżowa.
- ла́пчатая, на крѣ́кахъ; zawiasa pasowa polska.
- на крѣ́кахъ, см. Пётля ла́пчатая.
- систе́мы Бедму́нда; zawiasa Bedmunda. [składana, narożna.
- скла́дная наугло́нная; zawiasa
- скла́дная о́братная; zawiasa składana odwrotna.
- со вставко́ю; zawiasa ze wstawką.

- Пётля съёмная; zawiasa francuska.
 — съёмная съ винтами; zawiasa francuska wpuszczana.
 — угловая; zawiasa kątowa.
 — формы S; zawiasa esowa.
 — шарнирная; zawiasa szarnierowa.
 Петли дверныя шарнирныя; zawiasy do drzwi.
 Печать; pieczęć.
 Печнигъ; zdun.
 Печь, печка; piec.
 — ваграночная, см. Вагранка.
 — для гонки смолы; piec smołowy.
 — для закалики рессоръ; piec do hartowania obręczy, (resorów).
 — для обжиганія мзвести; piec wapienny.
 — известькообжигательная; wapien-
 — калильная; piec żarowy. [nik.
 — круглая для насадки бандажѣй на колёса; piec okrągła do nasadzania obręczy na koła.
 — отрожательная; piec płomienny.
 — пудлинговая; piec pudlingowy.
 — сварочная; piec płomienny, zes-
 — pólny, piec żarowy do spawania, do zespalania, piec spawalny, szwejsowy.
 — тигельная; piec tyglowy.
 — шахтовая; piec szubowy.
 Пешня съ раздвоеннымъ плёскимъ концомъ; gaś.
 Питментъ, см. Вещество красильное.
 Пика; pika, rożen.
 Пикринъ жёлтый, см. Кислота пи-
 Пила; piła. [криновая.
 — безконечная, ленточная; piła ra-
 — sowa, taśmowa, piła bez kołca.
 — волосковая, пила двѣтная, лауб-
 — зѣге, лѣбзикъ; piła zakrętowna.
 — двоеручная; piła dwuręczna.
 — для растимеванія желѣза; piła do piłowania żelaza. [wica.
 — кривая; piła krzywiznowa, krzy-
 — круглая двойная; piła okrągła podwójna. [pojedyncza.
 — круглая одиночная; piła okrągła
 — круговая, круглая, циркуляр-
 — ная; piła kołowa, okrągła, obro-
 — towa, cyrkularna.
 — лучковая; piła krawężna, krawe-
 — наградная; см. Шпунтовка. [źnica.
 — поворотная; piła szorowa, szo-
 — рnica.
 — поперечная; piła poprzeczna.
 — продольная; piła podłużna.
- Пила продольная, шпанна, пила для
 распилки брёвенъ на доски; piła
 kłocowa, kłodowa.
 — прямая; piła prosta.
 — столярная; piła stolarska. [wa.
 — эксцентриковая; piła mimośrod-
 — Пилить, опиливать, опилить, спи-
 — лить; piścić, opiłować.
 Пилонъ; см. Столбъ.
 Пильщикъ; tracz.
 Пилыстръ, пилыстра; pilaster, filar
 uwięzły, w mur wcielony.
 Пинееты; szczurczyki. [pyrometr.
 Пирометръ; żagomierz, ogniomierz,
 Питаніе котла водою; zasilanie kotła
 wodą, sycenie kotła.
 Пицало, стойкіи молотоваго стана;
 podstawek młota.
 Плавень, плавня, флюсъ; topnik,
 przurgawa.
 Плавка, плавленіе; topienie w ogniu,
 pławienie.
 — металловъ, плавленіе метал-
 — ловъ; pławienie kruszców, topie-
 — nie kruszców.
 Плавокость; topliwość, topnistość.
 Плавленіе; см. Плавка.
 Плавь; см. Чугунъ бѣлый жѣсткій.
 Пламень, пламя; płomień.
 Пламя; см. Пламень.
 Планиметрия; planimetria.
 Планировка; plantowanie, równanie.
 Планка; шпюнка; listwa.
 — см. Рѣшетина.
 — подкладная потяжиаго крюка;
 podkładka do haka pociągowego.
 Планшайба; см. Патронъ плёскій.
 Планъ общій; plan ogólny.
 — подробный; plan szczegółowy.
 — ситуационный; plan położenia.
 Пластина; płaszczak.
 Пластинка бѣферная; denko zderza-
 — kowe (buforowe), zapora.
 — дилатационная; rozstępka, bla-
 — szka rozstępowa. [kowe.
 Плата багажная; rakunkowe, tłumo-
 — грузовая, см. Сборъ грузовой.
 — добавочная, приплата; dopłata,
 należytość dodatkowa.
 — уплата до отправки; opłata,
 opłacenie. [płata dodatkowa.
 — дополнительная, добавочная; za-
 — за взвѣшивание; wagowe.
 — за водоюй; pojne.
 — за выгрузку; należytość za wy-
 — ładowanie, wykładowe.

- Плата за дезинфекцію; należytość za dezynfekcyę, odwonne, odkażne.
 — за записку; wpisowe.
 — за перегрузку; należytość za przeładowanie, przekładowe.
 — за пользование брезентами; opłata za opony, oponowe, płachtowe.
 — за постой (животных); postojowe, stajenne.
 — за предвѣдущій провозъ; należność przewozowa uprzednia.
 — за проверку числа мѣстъ; należytość za przeliczenie.
 — за прокатъ брезентовъ; oponowe, płachtowe.
 — за простой вагоновъ; opłata za przetrzymanie wozów, osiowe.
 — за употребленіе подъѣмнаго крана; żórnwiowe.
 — коммисіонная, коммисіонерная; zaliczkowe, prowizya od zaliczeń.
 — наименьшая, минимальная; należytość najmniejsza.
 — ночлѣжная; noclegowe.
 — побочная; należytość poboczna, roboczne.
 — повагонная; wozowe, wagonowe.
 — повѣртная; wozowe za przebieg.
 — временная; wozowe za czas.
 — подѣнная; dniowe, płaca dzienna.
 — провонная; przewozowe, woźbowe.
 — провозная минимальная, przewozowe najmniejsze, woźbowe najmniejsze.
 — сверхурочная, заурочная; nad-
 Платѣжь, уплата; wypłata. [dniowe.
 — наложенный; zaliczenie.
 Плательщикъ; płatnik.
 Платина; platyna.
 Платформа; platforma.
 — см. Вагонъ товарный открытый.
 — боковая; ładownia boczna.
 — для нагрузки мелкихъ животныхъ; ładownia piętrowa.
 — для нагрузки животныхъ; ładownia dla bydła.
 — для приходящихъ поездовъ; przytorze, peron, platforma przyjazdowa.
 — для строваго дѣса; platforma do budulca, wóz kłonicowy.
 — двусторонняя перегрузочная; ładownia międzutorowa, ładownia obustronna, przytorze odosobnione.
 — железнодорожная; ładownia. Платформа крытая, ładownia kryta, przytorze kryte.
 — лобовая; ład. szczytowa, czołowa.
 — междупутевая; chodnik międzutorowy, przytorze odosobnione.
 — мостовая, см. Всѣй мостовые.
 — нагрузочная, разгрузочная; ładownia, pomost ładunkowy, nakładnia (rampa ładunkowa).
 — открытая; ładownia odkryta.
 — отъѣздная; przytorze odjazdowe, peron odjazdowy, platforma odjazdowa.
 — пассажирская; peron osobowy, przytorze osobowe.
 — передвижная, тележка передвижная при параллельныхъ путяхъ; przesuwnica, pomost suwany (przenośnik wagonowy).
 — передвижная въ уровнѣ рельсовъ; przesuwnica w poziomie.
 — передвижная гидравлическая; przesuwnica hydrauliczna.
 — передвижная паровая; przesuwnica parowa.
 — передвижная погруженная (т. е. по рельсамъ, подоженымъ въ углубленіи, ниже уровня общаго пути); przesuwnica zagłębiona.
 — переносная; ładownia przenośna.
 — постоянная; ładownia stała.
 — приѣздная; przytorze przyjazdowe, peron przyjazdowy. [moniego.
 — системы Симони; nasuwnia Sy-
 — товарная; ładownia towarowa. Пластики, лисички; narzynki (baki).
 Плашмя; płasko, na płask.
 Плеваніе паровоза, бросаніе выбрасываніе воды паровозомъ; płucie parowozu, bryzganie parowozu. [zadzior.
 Пленá, треска, окáлина; ządra, Плетѣнка, рогожа солóменная; mata słomiana, rogożka słomiana, słomianka, plecionka.
 Плетень; см. Изгородь.
 — сѣтвовая; płot przenośny, prze-
 Плечó; ramię. [ciwśnieżny.
 — инерція; promień bezwładności, ramię bezwładności.
 — мотыля, кривошипна; ramię korby.
 — рычага; ramię drąga, dźwigni.
 — силы; ramię siły.
 Пліта; płyta.
 — бутовая; см. Камень оснóвный.

Пліта очага; płyta ogniskowa.
 — спусковая, карнизная; plata gżemu.
 Пломба; pieczęć ołowiana, plomba.
 Пломбированіє, zaplombowanie, o-
 плоскій; płaski. [plombowanie.
 Плоскогубцы; kleszcze płaskie, ro-
 spolite.
 Плоскость; płaszczyzna, równia.
 — наклонная; równia pochyła, na-
 chylona, stok.
 — наклонная для передвиганія ка-
 натовъ; równia z wyciągnią linowā.
 — основная, базисъ; płaszczyzna
 podstawowa.
 — проекцій; płaszczyzna rzutów.
 Плотина, дамба, греблі, запруда,
 перемычка; jaz, zastawa, grobla.
 — автоматическая, самодѣйстви-
 ющая; jaz samostawny (automa-
 tyczny).
 — брусовая; jaz zakładany.
 — косая, наклонная; jaz ukośny.
 — нагорная; jaz górujący, wzgórnny.
 — остряковая; jaz iglicowy.
 — переливная, водосливъ; jaz prze-
 lewowy, przewal.
 — переносная; jaz przenośny.
 — перпендикулярная; jaz prosto-
 — подвижная; jaz ruchomy. [padły].
 — постоянная; jaz stały.
 — разводная; jaz zwodowy.
 — фашинная; grobla faszynowa.
 — частичная; jaz ostrogowy, czę-
 ściowy.
 — шлюзная, шлюзъ; jaz wpustowy.
 Плотникъ; cieśla.
 Плотность, gęstość, gęstość элек-
 трическая; gęstość, g. elektry-
 — szczelność. [czna].
 Площадка для машиниста, пло-
 щадка паровозная; pomost na
 parowozie, pokład, galerya, gale-
 ryjka parowozowa. [podest.
 — лѣстницы; spoczynek schodowy,
 — мостовая, остовъ моста; pokład
 mostu. [czna].
 — паровозная боковая; kładka bo-
 — поворотнаго круга; pokład obro-
 тниicy.
 — тормазная; galerya, galeryjka
 hamulcowa, pomost nad hamul-
 cem, pomost hamulcowy.
 Площадь колосниковъ, повѣрхность
 колосниковой рѣшетки; po-
 wierchnia rusztów.

Площадь станціонная; torowisko
 stacyjne, plant stacyjny.
 — строенія; przestrzeń pod budowā,
 przestrzeń budynku.
 Плугъ снѣговой, орадо снѣговое,
 плужница снѣговая; pług kole-
 jowy, pług - śniegowiec. [żny.
 — снѣгоочистительный; pług odśnie-
 — жения снѣговая, см. Плугъ
 снѣговой.
 Плющеніє, см. Проківка.
 Плющильникъ; walcownik.
 Плющильня, прокатный заводъ;
 walcownia.
 Плющить; см. Прокатывать, Раско-
 — выть подъ молотомъ.
 Побѣгъ вагонów; odbiezenie, zbie-
 — жение, zbiegnięcie wozów.
 — паровоза; odbiezenie, zbiezenie
 parowozu.
 Повѣртное, повѣртные дѣньги;
 wiorstowe, kilometrowe.
 Повѣртные и т. п. прѣмїи; (t. j.
 milowe, wiorstowe, kilometrowe).
 Повѣрхность; powierzchnia.
 — верхняя головки гвѣзды; ple-
 — szkа gwoździa.
 — верхняя свѣда, шельга; grzbiet
 sklepienia.
 — воды, уровень воды; zwierciadło
 wody.
 — излома; powierzchnia złomu.
 — катанія колесā; powierzchnia
 biegowa koła, toczna lub poto-
 czna koła.
 — косая; powierzchnia skośna.
 — нагрѣва, нагрѣвательная повѣр-
 — хность; powierzchnia ogrzewalna,
 ogrzewawca.
 — нагрѣва непосредственная; po-
 — wierchnia ogrzewalna bezpośre-
 — dnia.
 — нагрѣва посредственная; po-
 — wierchnia ogrzewalna pośrednia.
 — прилегания клапана; przylgnia
 wentyla. [usuwowa].
 — сползанія сдвига; powierzchnia
 — шаровая; powierzchnia kulista.
 Повѣрхности трущіяся; powierz-
 — chnie trące.
 Поворотъ рѣки, изгїбъ, извилина
 рѣки; zakręt rzeki, zakolenie,
 — оборотъ; obrót. [kolano].
 Повреждєніє, порча; uszkodzenie,
 zepsucie.
 — вагона; uszkodzenie wozu, wagonu.

- Повреждѣніе паровѣза; uszkodzenie parowozu.
 — пломбъ; zaplombowanie naruszone, naruszenie plomb, uszkodzenie pl.
 — товара; uszkodzenie towaru.
 Повторѣніе угловъ; powtarzanie ką.
 Повѣрка, ревизія; sprawdzenie. [tów.
 — золотниковъ; sprawdzenie suwaków, regulowanie suwaków.
 — инструмента; sprawd. narzędzia.
 — прямизны чегѣ либо посредствомъ отвѣса, вѣвѣрка отвѣсомъ; pionowanie.
 Повышеніе наружнаго рельса въ кривыхъ; przechyłka, wywyższenie toku zewnętrznego w łukach, podwyżka toku.
 Поглощеніе (газа жидкостью) поглащать; pochłanianie, wchłanianie (gazu przez płyn), pochłaniać.
 Погрѣбъ, подвѣль; piwnica. [wozów.
 Подѣча вагонна; przytok, dopchanie
 Подбивать подъ шпалы пеебѣ, подтрамбовывать; podbijać (piasek, żwir, pod podkłady).
 Подбивка крестообразная; podbijanie na krzyż.
 — рядомъ; podbijanie w poręcz, podbijanie szwórkami.
 — шпаль, подбиваніе подтрамбовка; podbijanie podkładów.
 Подбивщикъ, подтрамбовщикъ; podbijacz podkładów.
 Подбивка для шпалъ; podbijak (do podkładów).
 Подбрюшникъ, см. Подбора котла.
 Подбрюшники паровознаго котла, см. Укрѣпленія.
 Подвѣль; podziemie, suterena.
 Подведеніе вагоновъ на рельсы; wstawianie wagonów na szynę.
 Подвѣзка земли; dowózka ziemi.
 — доставка товаровъ; dowóz towarów.
 Подвѣска, вѣшалка; wieszadło, zawiesznik.
 — анкерныхъ связей; wieszadła ankrowe u wierzchu paleniska.
 — для башмака тормазной колѣдки; wieszadło do siodełka kłosa hamulcowego. [wieśnik kulisowy.
 — кулисная; wieszadło kulisowe, za-
 — рессорная, рессорная серѣжка, державка; wieszadło resorowe, zawiesznik resorowy.
 — рычага для перемѣны хода; wieszadło lewaru.
- Подвѣска тормазная, тормазныхъ колѣдокъ; wieszadło hamulcowe.
 — тормазнаго вала; wieszak wału hamulcowego.
 Подѣргиваніе паровѣза, см. Дѣрганіе паровѣза.
 Поддѣрка для заклѣпокъ; probój.
 Поддонъ бѣксы, см. Часть нижняя смѣзочной корѣбки.
 Поддувало, зѣльникъ; popielnik.
 Подѣнщикъ подручный, рабочий подѣмный; najemnik dzienny.
 Подѣнщина, дневная работа; dniów-
 Подкладка; podkładka. [ka.
 — запасной цѣпи; podkładka łańcucha zapasowego.
 — концевая; podkładka końcowa.
 — поддѣрживающая закраину колесца; mostek rozjazdu, osada ostrza rozjazdu.
 — потяжной рессоры; napora sprężyny pociągowej.
 — подъ крестовиною; podkładka pod krzyżownicą. [kowa.
 — промежуточная; podkładka środ-
 — рельсовая, подушка рельсовая, podkładka szynowa, (poduszka szynowa).
 — рельсовая двойная; podkładka podwójna pod szyną.
 — рельсовая одиночная; podkładka pojedyncza pod szyną.
 — стрѣлочная, переводная продольная; podkładka podłużna do Podkładki; pce, kętnary. [zwrotnicy.
 Подклеить; podkleić. [szynę.
 Подклинивать рельсы; klinować
 Подклинить, заклинить, укрѣпить подпильники; podklinować, umocować panewki.
 Подкопъ; podkop, sztolnia.
 Подкобъ, стропильный козѣль, на-
 кобный быкъ; zastrzał, miecz.
 Подмазка, штукатурка; wyprawa, tynk.
 Подмастерье, мастеровой; szeladnik, towarzysz.
 Подмога для укосины, кладень; podstopek krokwi. [zapadlina.
 Подмывъ, обвалъ; wyrwa, podmycie,
 Подножка, см. Ходунъ, Ступень.
 Поднятіе, подѣмка паровѣза, ва-
 гонна; podniesienie parowozu, wagonu.
 Поднять, поднимать; podnieść, pod-
 nosić.
 Подогрѣваніе, см. Нагрѣваніе.

Подшва дѣмбы, плотины; podnoże — рѣльса; stopa szynu. [grobli]

— струга, подкладка струга; podkladka struga.

Подшлюкъ, герпугъ; pilnik średni, (nacinany z trzech stron, z czwar-tej gładki).

Подшлюкъ, см. Импортъ.

Подшпа, стойка; zastrzał.

— котла, связь соединяющая котёлъ съ рамою, подбрюшникъ; dźwigar kotła. ca.

Подшпа, державка; podpora, (szyty — для багажныхъ палокъ, см. Кронштейнъ для багажныхъ полокъ. — противу-накосная, см. Противу-подкосъ.

Подшпы, см. Укрѣпленія.

Подшпъ (воды); spiętrzenie wody.

Подшва, нижнее строеніе жел. дороги; podtorze.

Подшпникъ; łożysko stojące, stopowe. — стоячаго, вертикальнаго вала, стояка; gniazdo stopowe, łoże stopowe.

Подшпникъ крестовой токарнаго станка; podstawek krzyżowy w tokarce. [prener.

Подшпчикъ; przedsiębiorca, (antre-Подшпъ; przedsięwzięcie, przedsiębiorstwo, (antrepryza).

Подшпкъ; pilniczek cieńki. [wilki.

Подшпка огневая, огневой козель; — сверлильнаго станка; podstawka wiertarki.

Подшпка, стойка, подшпа; słup stolcowy dachu.

Подшплина; см. Перекладина.

Подшпнокъ, контръ-форсъ; przy-ropa, stok, skarp.

Подшпровка, см. Подшпка шпаль.

Подшпровичъ, см. Подшпчикъ.

Подшпка, башмакъ; siodełko, łożysko. — на каткахъ; siodełko wałkowe.

— на каткахъ большаго діаметра; siodełko wahadłowe.

— неподвижная; s. stałe, nieruchome.

— переводная, подшпка, подкладка подъ крестовину; s. zwrotnicze.

— накладка; łubki siodełkowe.

— плѣская подвижная; s. przesuwane.

— плѣская подвижная, неподвижная; siodełko płaskie, ruchome, nieruchome.

— стрѣлочная, переводная; poduszka do zwrotnicy.

Подшпка шарнирная; siodełko przegubowe.

— потолка; podsiębitka, sufitówka.

Подшпникъ (въ желѣзнодорожномъ дѣлѣ), вкладышъ (въ механическомъ дѣлѣ); panewka.

— подшпникъ; łożysko.

— вала; łożysko wału. [kowe.

— вилкообразный; łożysko wideł-

— висячий, подвѣсной, стѣнной; łożysko wiszące.

— подвѣснй, висячий; gniazdo wi-szące, stropowe.

— сочленительный; panewka sprzę-

— стѣнной; gniazdo ścienne. [gowa.

— шатунный; panewka korbową.

— шпировой; łożysko czopa.

Подшпка, см. Подшпъ.

Подшпъ, возвышеніе; wzniesienie, podwyższenie, podniesienie.

— арки, см. Стрѣлка свода.

— пути; wzniesienie drogi.

Подшпъ; podjazd do budynku.

— паровоза къ подшпу; dojazd pa-rowozu do pociągu.

Позолота; pozłota.

Позолота, см. Уклонъ пути.

Покровка; wytwór kuty, wyrób kuty.

Покровившийся; spaczony.

Покровка дѣрева; farbowanie drzewa, barwienie, bejcowanie.

— слоевиная; mazerowanie.

Полежалое (на открытыхъ мѣстахъ), placowe, składowe od powierzchni.

Ползунъ кулака; ślizgacz krzyżaka, sanki wodzika.

Ползунъ, см. Салазки.

Поле магнитное; pole magnetyczne;

— электрическое; pole elektryczne.

Полежалое, сборъ складочный, магазинажъ; składowe, magazynowe.

Полшпка, полирование, шустованіе, лощеніе; politurowanie, pole-rowanie, gładzenie, szlifowanie.

Полшпчикъ, см. Шуставальщикъ.

Полиспасть, таль; wielokrążek, blok

Полшпка; politura. [złożony.

— вѣсковая; politura woskowa.

— шеллаковая; politura szelakowa.

Полка багажная; półka do rzeczy.

Половикъ веревочный; chodnik ze sznurków.

Половинникъ, бревнѣ распиленное, расколѣтое по поламъ; półczyna, półczyna, poła.

Половѣе, см. Наводненіе.

- Подомка; złamanie.
 Полоса, лѣнта; taśma.
 — см. Брусъ.
 Полоскѣть, прополоскивать; płókać, przerókiwać.
 Полотнище пилы, полотѣнце, сталь-
 ной листъ пилы; taśma piły.
 Полотно, холстъ; płótno.
 — желѣзной дороги; torowisko, (plant
 drogi żelaznej).
 — (насыпи, выѣмки); torowisko,
 plant, korona nasypu lub wykopu.
 Полпалость, см. Полудужье.
 Подубникъ, гонтѣна; skudło, szkudło.
 Подуваликъ, см. Брусочекъ. [gonta.
 Подудѣнщина, полурочное занятіе;
 półdniówka. [ramię łuku.
 Полудужье, ребро дуги, полнолость,
 Полузапруда наклоненная подъ тѣ-
 пымъ угломъ; tama odchylona.
 — перпендикулярная; tama prostopa-
 dła. [mularzowa.
 — размывная; tama spłówa, wy-
 Поду - отдѣленіе, полу - кунѣ; przed-
 dział jednolawny.
 Полуцаркѣть; podłoga krzyżowa, pół-
 posadzka.
 Полустанокъ желѣзной дороги; przy-
 stanek (drogi żelaznej).
 Получатель, приѣмщикъ; odbiorca.
 Получугунъ; surowizna połowiczna.
 Поду - шергебель; półspust, półspuszcz
 półdrapak.
 Плюсь гальваническаго элемента,
 положительный, отрицательный;
 biegun elementu galwanicznego,
 dodatni lub ujemny.
 — магнитный, южный или сѣвер-
 ный; biegun magnesu, południowy
 lub północny.
 Полѣно; polano, szczapa.
 Поль; podłoga.
 — чѣрный; podłoga ślepa.
 — штучный, полъ въ ѣлку; podłoga
 w trójnit, w jedlinkę.
 Помость вѣсово́й; pomost wagowy.
 Помощникъ кондуктора; pomocnik
 pociągowego, konduktora.
 — машиниста; pomocnik maszyni-
 sty, podmaszynista. [strzy.
 — мастера, подмастерье; podmaj-
 — путевого сторожа; zastępca stra-
 Пониженіе цѣны; spadek ceny. [żnika.
 — цѣны вѣды; zniżenie ceny jazdy.
 „Понято“; znak zrozumienia, „zro-
 zumiano“.
- Поперечина; belka poprzeczna, ро-
 Поперечный; poprzeczny. [przecznica.
 Пошлавокъ, указатель уровня воды;
 pływak, szałownik.
 Пористость, ноздреватость; dziur-
 kowatość, gąbkowatość.
 Порогъ; próg.
 — дверной; próg drzwi.
 — желѣзный тормазной галлерей;
 próg żelazny galeryjki hamulcowej.
 — огневой; próg ogniowy.
 Порогъ желѣзнодорожный; prom
 Порохъ; proch. [kolejowy.
 Порошокъ карболевый; proszek kar-
 bolowy.
 — персидскій, ромашка персидская;
 proszek perski.
 Поручень, перило; poręcz, pas ро-
 рączowy, listwa poręczowa.
 — при откидной площадкѣ; poręcz
 przy mostku spuszczałnym.
 — тормазной; poręcz hamulcowy.
 Поручни кругомъ паровоза; poręcz
 na około parowozu.
 Пóрча, см. Поврежденіе.
 Пóршень; tłok.
 — насоса; tłok pompy.
 — пароваго цилиндра; tłok cylin-
 dra parowego.
 — сквозной; tłok kłapowy.
 Посадка пассажировъ; usadowienie
 (podróznych).
 Поскѣнь; konopie męskie, łoskonki,
 suszka, płoskonka.
 Посредникъ; pośredniczący.
 Поставка; dostawa.
 Поставщикъ; dostawca, (liwerant).
 Постройка, строеніе, сооруженіе,
 budowa.
 — вагоновъ, вагонное мастерство;
 wozownictwo.
 — машинъ; budowa maszyn.
 — фабричная; budowa faszynowa.
 Пострѣльны, см. Стоякъ журавля.
 Постъ; stanowisko, posterunek.
 — телеграфный; posterunek telegra-
 Посылка; przesyłka. [ficzny.
 Посильный; posłaniec.
 Поташъ; potaż.
 Потенціалъ; potencjał.
 Потѣра силы; strata siły.
 — стоимости товара; strata na war-
 tości towaru.
 — теплоты; strata ciepła.
 Потолокъ, потолокъ вагонный; pu-
 łap, sufit, strop.

Потрясъ, потрясѣкъ, трясунъ, механизмъ сотрясающій; przurząd wstrząsający, wstrząsak.

Починка, ремѳнтъ, исправленіе; parawa, reparacya.

Пѳшлина; сѳо.

— входная, ввѳзная; сѳо przywozowe, wchodowe.

— отпускная; сѳо wywozowe, wychodowe.

— охранная, покровительственная; сѳо ochronne.

Пѳшлину платитъ, пѳшлиною очиститъ, пѳшлину налагать; сѳіе, oсѳіе.

Пѳшлина транзитная; сѳо przechodowe, przewozowe.

Пѳѳздка пробная; jazda próbna.

Пѳѳздъ; pociąg.

— воинскій; pociąg wojskowy.

— вспомогательный; p. pomocniczy.

— двойной тяги; pociąg z przurządzeniem, z dorzęciem.

— дополнительный; p. dodatkowy.

— дровяной; pociąg drzewny, pociąg z drzewem.

— курьерскій; pociąg kuryerski.

— мѳетный, съ товаромъ малой скорѳости; p. drobnych posyłek.

— нечетного названія; p. nieparzysty.

— нормальный; pociąg normalny.

— обыкновенный, малой скорѳости; pociąg zwyyczajny.

— опережающій; p. wyprzedzający.

— отходящій; pociąg odjazdowy.

— отходящій соединительный; pociąg dobieżny, przychodzący, mający łączność.

— пассажирскій; pociąg osobowy.

— потерпѳвший; pociąg rozbity.

— почтовый; pociąg pocztowy.

— приходящій; pociąg przyjazdowy.

— приходящій соединительный; pociąg dobieżny, przychodzący, mający łączność.

— пустить, отправитъ; p. wyprawić.

— рабочій; p. roboczy, gospodarczy.

— раздѳлитъ; rozdzielić pociąg.

— санитарный; pociąg sanitarny.

— скорый; pociąg pospieszny. [czny.

— скорый спеціальный; p. błyskawiskobekій; p. bydlęcy, p. z bydłem.

— скрещивающійся, скрещиваемый; p. mijający, krzyżujący się.

— сошелъ съ рельсовъ; pociąg wykoleił się, (zeszedł z szyn).

Пѳѳздъ съ ранеными; pociąg dla rannych, z rannymi.

— со снѳгомъ; pociąg ze śniegiem.

— се щѳбнемъ; p. żwirowy, p. ze żwirem.

— товарный; pociąg towarowy.

— товаро-пассажирскій, пѳѳздъ смѳшанный; pociąg osobowotowarowy, mieszany. [cerowy.

— увеселительный, дачный; p. spa-

— углевој, угольный; pociąg węglowy, pociąg z węglem.

— экстренного названія; pociąg parzysty.

— экстренной важности; p. dworski, экстренный; p. nadzwyczajny, u-

Пѳѳеъ; pas. [myślny.

— верхній; pas górny.

— карнирный; gzems przedziałowy.

— кожаный; pas skórzany.

— нижній; pas dolny.

— промежуточный; p. środkowy.

Полѳса пограничная; pas graniczny.

Правила, инстрѳкція; przepisy, instrukcyja.

Правило; prawidło, (przepis).

— выправная, правильная доска; wyrównia (ruchtłata).

— безопасности движѳнія; przepisy bezpieczeñstwa (jazdy).

— движѳнія; przepisy przewozowe, regulamin ruchu.

— сигнализациі, правила о сигналахъ; przepisy sygnałowe.

— тарифныя; przepisy taryfowe.

Правильность хода поршня; prawidlowość biegu tłoka.

Правленіе; dyrekcyja.

— желѳзнодорожное; dyrekcyja kolei.

— общества желѳзной дороги; rada zawiadowcza drogi żelaznej. [czenia.

Право отчужденія; prawo wywłasz-

Практикантъ телеграфный; pomocnik telegraficzny, praktykant telegraficzny.

Предписаніе, распоряженіе; zarząd.

Предсѳдатель; prezes. [dzienie, rozkaz.

Предѳль знѳса; granica zalewca się.

— наводненія; granica zalewu, kres zalewu. [elastycznosci.

— упругости; granica sprężystości.

Прейсъ-курантъ; cennik.

Премія; wynagrodzenie oszczędnosci, — страховая; asekuracyjna. [premia.

Препятствіе къ движѳнію; przeszkoda w ruchu.

— къ поставкѳ; prz. w dostawie.

- Препятствие къ вѣдѣ; przeszkoda w jeździe.
- Прерываніе тока; przerwa prądu.
- Прерыватель тока самодействующій; przerywak samodzielny.
- Прессъ; tłocznia, prasa.
- винтовій, жомъ винтовій; prasa śrubowa, (do ściskania sklejonych przedmiotów).
- гидравлическій; tłocznia wodna, prasa hydrauliczna.
- для выгибанія рѣльсовъ; giętarzka, prasa do wuginania szyn.
- для выдѣлки кирпича; maszyna do robienia cegiełek.
- для рѣшавки рѣльсовъ; prasa do prostowania szyn.
- для загибанія трубъ большихъ размѣровъ; prasa do zaginania rur większych wymiarów.
- для пробы дымогарныхъ трубъ; prasa do próby rur płomiennych.
- для пробы рессоръ; próbiarka sprężyn, prasa do próby resorów.
- копировальный; p. do kopiowania.
- Прибавить; nadłożyć, nadsztukować.
- Приборъ дилатационный мостовой; rozstępka, blaszka rozstępowa, urządzenie dylatacyjne na mostach, przyrząd dylatacyjny.
- снарядъ, аппаратъ; przyrząd, aparat.
- для выпарки дѣрева; przyrząd do parzenia drzewa.
- для измѣренія скорости; przyrząd do mierzenia prędkości.
- для натяженія; nareżak.
- для протягиванія трубъ; przyrząd do ciągnięcia rur.
- замыкающій, приборъ затворный; przyrząd zamykający, zamknięcie. [pielnika.
- золотушительный; zakrapiacz ponóżny tokarnego stanika; przyrząd pedałowu tokarki.
- регуляторъ паровпускной; regulator na parowozie, przepustnica parowa.
- переводный; kozielek zwrotnicy.
- питательный; przyrząd zasilający, zasilkowy.
- распределительный; rozsyłacz, przyrząd do wprowadzania pary.
- самосмазывающій; samosmar.
- самообійный, см. Кошёръ.
- сигнальный; przyrząd sygnałowu.
- Приборъ упряжной; ciągiło, przewoźny pociągowy.
- Приборы для нагрузки, нагрузные приборы; przyrządy ładownicze.
- каминные; przybory kominkowe.
- поѣздные, снаряды, принадлежности; przybory pociągowe.
- Прибытіе; nadejście.
- поѣзда; przyjazd pociągu.
- Приведеніе поѣзда (съ линіи); sprowadzenie pociągu, (ze szlaku),
- Приводъ поѣлочный для токарнаго станка; przystawka górna dla to-
- Привозъ; dowóz. [karki.
- Привратникъ, см. Сторожъ.
- Пригнать, см. Пригонять.
- Пригонка плотная, точная частей машины; dopasowanie, szczelnienie.
- Пригонять, пригнать, прилаживать; dostosować, dopasować, dopasowywać, dostroić.
- Призма; graniastosłup, przyzma.
- Призывъ, зовъ; wołanie, wezwanie.
- Прикрѣпленіе анкерами, анкерное скрѣпленіе; zakotwowanie.
- Прилаживать, см. Пригонять.
- Прилеганіе, см. Сдѣпленіе.
- Приливъ, см. Приплывъ.
- Приломъ, см. Каменоломня.
- Примѣна, примѣвъ, см. Намѣвъ.
- Примѣсъ, см. Сплавъ. [żenie.
- Принадлежности; potrzeby, wyposażenie.
- железнодорожныя; przybory kolejowe.
- канцелярскія; przybory biurowe.
- паровозныя, тендерныя; przybory parowozowe, tendrowe.
- Приплата, см. Плата.
- по гарантіи; dopłata z poręczenia, gwarancyjna. [pływ.
- Приплывъ, приливъ, притокъ; dopływ, spływ; lut, lutowiny, spójkowie, spoiwo, kleidło.
- крѣпкій; spójkowie miedziane.
- латунный; spójkowie mosiężne, lut blacharski.
- мягкій, см. Трѣтникъ.
- Припойка; przyłutowanie.
- Прирѣзка, подрѣзка оконнаго стекла, зѣркала; przyrząncie (szyby, zwierciadła, drzewa). [kowa.
- Прислуга манѣврная; służba przeto-
- перевозная; służba woźnicza.
- поѣздная; służba pociągowa, obsługa pociągu.
- станціонная; służba stacyjna.

Присмѣтръ, см. Надемѣтръ. [nie.
 Присовокупленіе, включеніе; włącze-
 nienie. Приспособленія вагонная; przybory
 Пристрѣйка; przybudówka. [wozowe.
 Присыпъ, см. Бѣрма.
 Притѣрка, см. Шлифовка.
 Притѣкъ, см. Приливъ.
 — воздуха къ печи; przypływ po-
 wietrza do pieca, dopływ.
 Притолокъ; wegar oddzwii wozowych.
 Притыкъ карнира къ стѣнѣ; zato-
 pienie gzymsu.
 Притяженіе, сила притяженія; przy-
 ciąganie, siła przyciągająca.
 Притягнуть, притягивать; przycią-
 gnąć, przyciągać.
 Приходъ, доходъ; przychód, dochód.
 Приѣмникъ пара, см. Резервуаръ пара.
 — силы; odbieracz siły, odbieralnik siły.
 — телефонный; odbierak telefoni-
 czny, słuchawka.
 Приѣмка (материаловъ), сдача, вы-
 дача; odbiór ze składu.
 Приѣмщикъ, см. Получатель.
 Приѣмъ, приѣмка; odbiór.
 — паровоза, вагона; przyjęcie pa-
 rowozu, wagonu.
 — товаровъ; przyjęcie lub przyję-
 manie towaru.
 — товара, груза на сохраненіе;
 złożenie na skład towaru.
 Приостановить дѣйствіе машины;
 wstrzymać działanie maszyny.
 Приостановка отправки товара;
 wstrzymanie wysyłki.
 Приѣздъ, приѣзitie, приходъ; przy-
 jazd, przybycie.
 — опоздавшій; przyjazd spóźniony.
 Прѣба, испытаніе; próba.
 — бандажѣй; próba obręczy.
 — котла; próba kotła.
 — осей, испытаніе осей; próba osi.
 — паровоза (гидравлическимъ да-
 вленіемъ); próba parowozu (za
 pomocą ciśnienia wodnego).
 — сопротивленія; p. wytrzymałości.
 — упругости; próba sprężystości.
 Пробивка дыръ; wytłaczanie dziur,
 przebijanie.
 — прорытіе туннеля; przebicie tunelu.
 Пробило; przebijak, przebój (do wy-
 bijania dziur na wylot).
 Пробка крана; klucz do kurka, czop
 kurka.
 — лёгкоплавная, плавающая; ku-
 rek łatwotopliwy.

Прѣбка промысловая, см. Люкъ
 промысловый. [czop.
 — трубчатая, затѣчка, шпичка;
 Пробойникъ; przebijak kowalski.
 Пробѣгъ; przebieg.
 — паровоза, вагона; przebieg pa-
 rowozu, wagonu, ubieg.
 — свободный, по свободному пути;
 przebieg luzem.
 — тока; obieg prądu.
 Проводникъ; odstawný.
 — przewodnik.
 — гальванический; przewodnik gal-
 waniczny.
 — подземельный; przewód podziemny.
 — проволоочный, проводъ; przewód
 druciany, drutociąg, przewodnia
 telegrafu. [ficzny.
 — телеграфный; przewodnik telegra-
 — телефонный; przew. telefonowy.
 — теплоты; przewodnik ciepła.
 — электричества; p. elektryczności.
 Проводъ; przewód.
 — телеграфный воздушный; linia
 telegraficzna nadziemna.
 — телеграфный подводный; linia
 telegraficzna podwodna.
 — телеграфный подземельный; li-
 nia telegraficzna podziemna.
 — телефонный; przesyłak telefoniczny.
 Провозъ, транспортъ; przewóz, woźba.
 — покойниковъ; przewóz zwłok,
 woźba zwłok.
 — съ большою скоростью; przewóz
 pośpieszny, woźba pośpieszna.
 — съ малою скоростью; przewóz
 zwyczajny, woźba powolna.
 Проволока; drut.
 — волоченная; drut ciągniony.
 — гальванизованная; drut galwa-
 — желѣзная; d. żelazny. [nizowany.
 — желѣзная тонкая; d. żel. cienki.
 — калиберная; drut kalibrowy.
 — котельная; drut kotlarski.
 — кровельная; drut dachowy.
 — латунная; drut mosiężny.
 — мѣдная; drut miedziany.
 — прокатная; drut walcowany.
 — стальная; drut stalowy.
 — телеграфная; drut telegraficzny.
 — фасонная; drut fasonowy, kali-
 browy, wzorowany, wzorówka.
 Провѣрка подвижнаго состава;
 sprawdzenie taboru.
 Провѣтриваніе, вентиляція; prze-
 wietrzanie, przewiew, wentylacja.

- Провѣшивать прямую лінію; sznurować. [grzbietowa.
 Прогонъ; płatew grzbietowa, leźnia — горизонтальный; leźnia.
 — моста, продольная балка моста; dźwigar mostu.
 Прогрѣватель, просушитель, перегрѣватель пара; przegrzewacz.
 Продолженіе срока; przedłużenie okresu, terminu.
 Продольный; podłużny.
 Продувать; opróżnić, wydmuchać.
 Продуктъ, см. Издѣліе.
 Проектъ; projekt, pomysł.
 — окончательный; p. ostateczny.
 — первоначальный; p. pierwotny.
 — утверждённый; p. zatwierdzony.
 Проектировать; projektować.
 Проекція; rzut, (projekcja).
 — вертикальная; rzut pionowy.
 — горизонтальная; rzut poziomy.
 Промъ въ стѣнѣ. см. Пролётъ въ стѣ.
 Прозелень, см. Гліна зелёная. [нѣ.
 Произведеніе; iloczyn.
 Производительность; wytwórczość.
 Производство, см. Бѣдѣлка.
 — работъ хозяйственнымъ порядкомъ; prowadzenie lub wykonanie robót sposobem gospodarczym.
 Прокаливаніе, см. Обжиганіе.
 Прокаливать, см. Обжигать.
 Прокатка, плющеніе; walcowanie.
 Прокатывать, плющить, вытягивать металлъ въ валкахъ; walcować.
 Прокладень, см. Камень прокладной.
 Прокладка для крестовинъ; poduszka do krzyżownic.
 — для эксцентриковыхъ колець; wkładka do pierścieni mimośrodowych.
 Проковка желѣза, сглаживаніе выравниваніе; szlichtowanie żelaza, gładzenie pod młotem, równanie.
 Проконъ, канавка; przekop.
 Пролётъ, просвѣтъ; światło.
 — въ стѣнѣ, проёмъ въ стѣнѣ; ościeżyna (głify).
 — моста; przesło mostu, otwór, rozpięcie mostu. [водный.
 — паровой, см. Каналъ паропровода, отвѣртіе арки, ширина арки; rozpiętość sklepienia, otwórzystość sklepienia.
 Промежутокъ, см. Интервалъ.
 Промывальщикъ котловъ; przemywacz kotłów.
- Промывка, мытьё; przemywanie, mycie — котла; przemywanie kotła. [cie.
 Промыть; wumyc.
 Промышленность; przemysł.
 — горная, горнозаводская; przemysł górniczy.
 Проницаніе, просачиваніе, просасываніе; przesiąkanie.
 Пропитываніе; napawanie, nasycanie. — дѣрева; napawanie drzewa.
 Пропитывать, см. Насыщать.
 Прополаскивать, см. Полоскать.
 Пропускной; przepuszczalny.
 Прѹсукъ; przepustka, przepustna.
 Пропытіе, см. Прѹбывка.
 Прорѣзь, см. Сѣченіе.
 Просачиваніе, см. Проницаніе.
 Просачиваніе, см. Проницаніе.
 Просверлить, просверливать; przewiercić, przewiercać.
 Просвѣтъ арки; światło sklepienia. — струга; szczelina struga, dziura klinowa struga.
 Прѹсѹчка поставки; prznkcroczenie okresu lub terminu dostawy.
 Пространство; przestrzeń.
 — вредное въ цилиндрѣ; przestrzeń szkodliwa w cylindrze.
 Прѹстѣнокъ; filar ścienny (między oknami lub drzwiami).
 Просушитель, см. Прогрѣватель пара.
 Протеканіе дымогарныхъ трубъ; przeciekanie rur płomiennych.
 Противовѣтулка; przeciwdławnik, nasada wewnętrzna dławniczy.
 Противовѣсъ; przeciwwaga, odciążek, przeciwcieżar.
 Противотрѣніе; przeciwtarcie.
 Противобанкетъ; przyspa.
 Противугайка, см. Контрайка.
 Противупаръ, см. Паръ обратный.
 Противу кривошипъ; korba wykęscena.
 Противуподкосъ, противунакосная подпѹрка; krzyżulec-odpoga, miecz, odstrzał.
 Протоколъ, вѣдомость суммамъ, причитающимся за пользование чужими вагонами; wykaz należności ogólnych za użycie obcych wozów.
 Проторить, продолжить, пробить (дорогу); przelożyć tor.
 Прѹтычка, см. Шило.
 Прѹшина дверная; uszko plombowe, kluba u drzwi.

Прбушина запасной дѣши; ucho z mura łańcucha zapasowego. [krój, profil.
 Профиль, вертикальное свѣченіе;
 — нагрузки; światło ładunku, przekrój ładunkowy, profil ładugi.
 — нормальная грузочная, см. Габаритъ.
 — поперѣчная, разрьбъ поперѣчный; przekrój poprzeczny, profil poprzeczny.
 — продольная желѣзной дороги, прорѣзь пролбльный; przekrój podłużny (plantu kolejowego), profil podłużny, profil kolei. [rozwozu.
 — транспорта; gys rozwozu, profil
 Проходъ пилы, прорѣзь пилы; rzaz.
 Процентъ; odsetek, odsetka, stowe, procent.
 Процѣсъ кричной, передѣлка чугуна въ желѣзо; świeżenie, (fruszowanie) żelaza.
 Продѣживание, фильтрація; cedzenie, filtrowanie, przesączanie.
 Прочность; opró.
 — матеріаловъ; trwałość materyałów.
 Пробѣдъ, см. Перебѣдъ.
 Пружина, нажимка; sprężyna.
 — буферная; sprężyna zderzakowa, (buforowa).
 — дверная; sprężyna u drzwi.
 — завитковая, свитая; sprężyna zwinięta, wsporna. [rasowego.
 — запасной дѣши; spr. łańcucha za
 — каучуковая упряжного стѣржня; sprężyna kauczukowa, sprężyna gumowa siegła, pociągacza.
 — крышки въ смазочной корбкѣ; sprężynka pokrywki maźnicy.
 — поршневая; sprężyna tłokowa.
 — потяжная; spr. pociągowa zwinięta, spr. spiralna pociągacza.
 — предохранительного клапана; sprężyna klapy bezpieczeństwa.
 — свободная; sprężyna swobodna.
 — спиральная; sprężyna zwinięta, (spiralna). [hamulcowego.
 — тормазная; s. hamulcowa, s. kłoca
 — тормазного башмака; sprężynka siodełka hamulcowego.
 — тягового аппарата; sprężyna przevodu zaprzegowego.
 Пруть, стѣржень; pręt, drag, żerdź.
 — квадратный; pręt kwadratowy.
 — польскій; pręt polski (miarą).
 — соединяющій тормазные башмаки; p. łączący siodełka hamulcowe.

Пряжка; sprzączka.
 Прямолинейный; prostolinijny.
 Прямоугольникъ; prostokąt.
 Прямоугольный; prostokątny. [ległe.
 Прямые параллельные; proste równo-
 — пересѣкающіяся; proste przecinające się.
 — скрещивающіяся; p. omijające się.
 Пуговица ключа; gałka klucza Morsego.
 — кулісная, см. Камень кулісный.
 Пуговка; przemiennik, zwrotnik.
 Пудлингованіе; pudlingowanie, pud.
 Пудъ; pud. [dłowanie.
 Пузырь, см. Раковина. [sometr.
 Пульсометръ; pompa tętnicza, pul-
 Пунктъ концевой желѣзнодорожной линіи; punkt końcowy szlaku kolejowego.
 — начальный желѣзнодорожной линіи; punkt początkowy szlaku.
 Пунсбѣкъ; wybijać.
 — штемпель дыропробивательнаго станка; tłok przebijarki, stempel, przetłok przebijarki.
 Пустить въ ходъ машину, приводить въ дѣйствіе; puścić w ruch maszynę, puszczać.
 — паръ; puścić parę.
 Пустота; próżnia.
 Путепроводъ, wiadукъ; wiadukt.
 — надъ полотномъ желѣзной дороги; przejazd górą.
 — подъ полотномъ желѣзной дороги; przejazd dołem.
 Путь, колѣя; tor, droga.
 — боковой, вѣтъ желѣзной дороги боковая; bocznicą drogi żelaznej, odgałęzienie, odnoga, tor boczny drogi żelaznej.
 — въѣздный; tor wyjazdowy.
 — въздной; tor wjazdowy.
 — главный; tor główny.
 — деревянный; tor drewniany, droga o torze drewnianym.
 — для манѣвровъ; tor zestawniczy, zestawowy.
 — для нагрузки; tor ładowni.
 — дорожный; tor szlakowy, (na linii).
 — занятый; tor zajęty, zastawiony.
 — запасный, побóчный; tor zapasowy, tor pogotowia.
 — кривой; tor łukowy lub w łuku.
 — нагрузочный; tor nakładowy, ładunkowy, tor do ładowania.
 — обходный; objazd.

- Путь основной; tor rdzeny, nawięznu.
 — отъѣздный; tor odjazdowy.
 — паровозный; tor do parowozowni, ogrzewalni.
 — перегрузочный; tor przekładowy.
 — переѣздный; tor przejazdowy.
 — пограничный; tor graniczny.
 — подъѣздный; dojazd, droga dojazdowa.
 — приѣздный; tor przyjazdowy.
 — разгрузочный; tor wykładowy, do wyładowywania.
 — разъѣздный; tor rozdziałowy.
 — сараинный, магазинный путь; tor składowy, magazynowy.
 — сараинный вагонный; tor wozowni.
 — свободный! путь занят! droga wolna! otwarta, droga zajęta!
 — свободный; tor wolny, próżny.
 — слѣпой; tor ślepy.
 — соединительный, вѣтвь соединительная

- тельная жел. дорогъ; łącznica, linia łącząca drogi żelazne.
 Путь станціонный; tor stacyjny.
 — угольный; tor węglarni.
 — указанный; szlak wskazany.
 Пути сходящіяся подъ острымъ угломъ; torу zbieżne.
 Пучина; wysadzka od mrozu, wzdęcie od mrozu, odmrozina.
 Пята; czop pionowy.
 — начало сводовъ, заплечіе; noga sklepienia, opora sklepienia, wysklepka.
 — арки; wspornica sklepienia.
 — свода, опора свода; posada zastrzałów, opora łuku lub sklepienia.
 Пятка стоячаго вала; czop stojący, stopowy.
 Пятникъ тормазнаго вѣнта; siodełko śrubby hamulcowej, podczopnik, gniazdo, (sztenderek).
 — шаровидный; czop kulisty.

P.

- Рабина; jarzębina.
 Работа; robota.
 — бетонная, производство работъ съ бетономъ; robota betonowa, betonowanie.
 — грубая кузнечная и слесарная; robota gruba kowalska i ślusarska.
 — дневная, см. Подѣнщина.
 — задѣльная, подѣльная, поштучная; robota wymiarowa, t. j. od ziemniaczka; robota ziemna. [sztuki.
 — каменщицья; robota mularska.
 — кузнечная; robota kowalska.
 — лакировальная; rob. lakiernicza.
 — машины; praca maszyny.
 — механическая; r. praca mechaniczna.
 — ночная; robota nocna. [czna.
 — обойная; robota tapicerska.
 — плотничная; ciesiołka, r. ciesielska.
 — подѣнная, подѣнщина; r. dzienna, na dniówkę.
 — по условію; r. ugodowa, ugodna.
 — приготовительная; r. przygotowanie.
 — слесарная; ślusarka, r. ślusarska.
 — стекольщицья; r. szklarska.
 — столярная; stolarka, r. stolarska.
 — фашинная; r. faszynowa, wiązkowa.
 — штукатурная, см. Штукатурѣние.
 Рабочій, чёрнорабочій; robotnik, wyrobnik, najemnik.

- Рабочій для очистки дороги; zamiatacz.
 — издѣльный, поштучный; robotnik pracujący od sztuki.
 — подѣнный, подѣнщикъ; robotnik pracujący na dniówkę.
 — подручный, см. Чёрнорабочій.
 — по условію; robotnik ugodowy, na umowę, na ugodę.
 Равнобѣдренный; równoramienny.
 Равновѣсіе; równowaga.
 Равнодѣйствующая, сила равнодѣйствующая; wypadkowa.
 — сила; wypadkowa siła.
 — скоростей; wypadkowa prędkości.
 Равнѣть концы рѣльсовъ по лѣкаду; równać końce szyn podług prawidła.
 Радіусъ; promień.
 — кривизны; promień krzywizny.
 — эксцентрика; promień mimośrodny.
 Разбиваніе желѣзной дороги, трассировка; wytykanie kolei, trasowanie kolei.
 Разбивать, намѣчивать, расчётывать, трассировать; wytykać, trasować.
 — желѣзо, расплющивать, плющить, катать, расковырять; walcować żelazo.
 Разбивка кривыхъ; wytykanie łuków.

- Разбивка ординатами; wtykanie luków rzędami od stycznej.
- полярными координатами; wtykanie rzędami biegunowymi.
- секансами; wtykanie odsadzeniem od siecznych.
- Разборка поезда; rozwiązanie pociągu, zwinienie pociągu.
- Разбуханіе, см. Беспучиваніе.
- Разбѣгъ, размахъ, импульсъ; rozpręd.
- Разведѣніе лѣса; zalesienie.
- Развѣртка, сверло; wyźłabiak, roz-
звестіи лѣсъ; zalesić. [wiertacz]
- Развинтѣть, отвинтѣть, отпустить
винтъ; odśrubować.
- Разводитѣ огонь подѣ котломъ; roz-
zniesać ogień pod kotłem.
- Разводка для пилы, назубокъ; pil-
nik piłowy, nazebek, (do ostrzenia
zębów piły).
- Развѣтвленіе, отрасль; rozbieg.
- рѣкѣ; rozpluw.
- Раздавленіе, раздробленіе; zgniesie-
nie, zmiżdżenie.
- Раздѣлить поѣздъ; podzielić pociąg.
- Раздѣль, дѣленіе, раздѣленіе; podział
— водъ; dział wód.
- Разжелобы; kosz dachu.
- Разливъ (рѣкѣ); wylew.
- Разложѣніе; rozbiór.
- росписаніе; rozkład.
- силъ; rozkład sił.
- Разложить, см. Разобрать части
- Размахъ, см. Разбѣгъ. [машины.]
- Размѣръ; wymiar.
- осей, шнурмась осей; rozstaw
osi, wymiar rozstawienia osi.
- Размѣтка желѣзныхъ листовъ; tra-
sowanie blachy.
- Размѣтчикъ; traser.
- Размѣщеніе швовъ; rozstawienie spo-
jów, parzemiańnegłość spojów.
- Разнощикъ повѣстокъ; roznosiciel
zawiadomień.
- Разобрать, разбирать, разложить
части машины; rozbić maszynę,
rozebrać, rozłożyć, rozstawić.
- Разрѣвъ; zerwanie, rozerwanie.
- поезда; zerwanie się pociągu.
- проволоки; zerwanie się drutu.
- Разрѣшеніе на безплатный провозъ,
по пониженному тарифу; про-
важненіе на przejazd bezpłatny
lub po cenie niższej.
- на получѣніе безплатна билета;
up. do wydania biletu bezpłatnego.
- Разрѣшеніе на право высылки; u-
prawnienie do wysyłki.
- на поѣздъ за пониженную пла-
ту; проважненіе на przejazd po
cenie niższej.
- на уплату; up. na wypłatę.
- Разрѣзь, сѣченіе; przesięcie, przekrój.
- Разрѣдъ повагоннаго тарѣфа (груза);
klasa ładunku całowozowego.
- Разсверливаніе, см. Сверленіе.
- Разслѣдованіе, см. Дознаніе.
- Разстояніе; odległość.
- между колѣсами; rozstawianie
kół, rozstawa kół.
- между осями; rozstawienie osi,
rozstawa osi.
- паровозныхъ, вагонныхъ осей;
odległość osi parowozowych, wa-
gonnych.
- Разсѣльный; woźny. [gonnych.]
- Разъѣздъ, разъѣздный путь; mijanka.
- Раковина, пузырь; bąbel, pęcherzyk.
- Рама; rama. [wa.]
- вагонная; rama wozowa, wagono-
— верхняя вагоннаго кузова; rama
górna klatki wozowej. [zimowa.]
- двойная, зимная; rama podwójna,
— золотниковая; rama suwakowa.
- колосниковая; rama rusztu.
- направляющая золотника, золо-
тниковый стержень; wodząca
suwaka.
- нижняя вагоннаго кузова; rama
dolna klatki wozowej.
- огневой корбки; rama paleniska.
- оконная; rama okienna, futryna.
- паровозная; rama parowozowa,
podstawa parowozu.
- подвижная колосниковъ; rama
ruchoma rusztów.
- регулятора, рама регуляторная,
rama regulatora, kierownica stawi-
— тендерная; rama tendrowa. [dla.]
- Рампа, см. Платформа нагружная.
- Рапортъ, см. Отчѣтъ, Донесеніе.
- о поврежденіи, см. Увѣдомленіе
о поврежденіи.
- сѣточный; doniesienie codzienne.
- Раскаленіе дѣбѣла, жаръ бѣлока-
дильный; rozgrzanie do białości,
świeżenie w żarze.
- дѣбѣла, жаръ краснокадиль-
ный; rozgrzanie do szeregowości.
- Расклинить, ослабить клинъ, вы-
колѣчивать клинъ; odklinować.
- Расковывать желѣзо, см. Разбивать
желѣзо.

- Раскѣзывать подь мѣлотомъ, расплющивать, плющить; rozplaszczac pod mlotem.
- Распалубка; wylot sklepienia, kozuba, kozubka, luneta.
- Расплавка, расплавлѣніе, расплавление; roztopienie.
- Распилить; rozpilowac.
- Расплющивать, см. Раскѣзывать подь мѣлотомъ.
- желѣзо, см. Разбивать желѣзо.
- Расположеніе машинъ, дислокація; rozstawianie maszyn.
- Распѣрка, см. Рѣгель, Перекладина.
- бѣговыхъ лапъ; rozwora.
- Распоряженіе; rozporządzenie.
- добавочное отправителя; rozporządzenie dodatkowe wysylajacego.
- Расправлять рѣльсы; wyprostowywac szyny.
- Распредѣленіе занятій; podział zajęć.
- силъ; rozdział sił.
- Распредѣлитель пара, см. Золотникъ парораспредѣлительный.
- Распусканіе, раствореніе, раствѣръ; rozpuszczanie, roztwór.
- Растапливаніе, см. Зейгерованіе.
- Раствореніе, см. Раствѣръ.
- Растворимость; rozpuszczalność.
- Растворимый; rozpuszczalny.
- Раствѣръ, раствореніе; roztwór, rozczyn, zaprawa.
- гидравлическій, цементъ гидравлическій; zaprawa podwodna.
- связывающій; spoiwo.
- Растѣпка, см. Зейгерованіе.
- паровѣза; podpalenie parowozu.
- Растормазить (колѣса); odhamowac.
- Растяженіе; rozciąganie. [(koła).
- Расхѣдъ; rozchód.
- Расхѣды по движѣнію; koszty ruchu, wuzysku, eksploatacyi.
- по ремѣнту; koszty naprawy.
- по содержанію; koszty utrzymania.
- станціонные; ekspedycyjne.
- Расширеніе; przeżność.
- пути; rozszerzenie toru.
- Расширяемость, расширимость; rozszerzalność, rozprężanie, (ekspansya).
- пара, расширеніе пара; rozszerzalność pary.
- Рафинированіе, см. Отбѣливаніе.
- Рафинировать, см. Спавать.
- Рашпиль, терпугъ; tarnik, napilnik, — круглый; t. okrągły. [raszpla.
- полукруглый; t. półokrągły.
- Рашпиль плоскій; tarnik płaski.
- стругальный; t. strugowy.
- трехъгольный; t. trójkątny.
- Рвань бумажная, бумажные концы; końce bawełniane, odpadki baw.
- Ребрѣ; krawędź.
- бѣговыхъ виль прямѣе, косѣе; ramię proste lub ukośne wideł.
- дуги, см. Полудѣжье.
- крыши; krawędź narożna dachu, narożnik dachu. [lisowego.
- куліснаго вала; ramię wału ku-
- край наковальни; brzeg kowadła, krawędź kowadła.
- свѣда, гурть свѣда; żebro sklepienia, żyła sklepienia.
- Ребра укрѣпляющія цилиндровыя; żeberka, obrączki, pierścienie, (гурь), wzmacniające cylindry.
- Реврѣмъ, см. Тѣрдемъ.
- Ревизія, см. Повѣрка.
- котла; rewizya kotła. [rozpora.
- Рѣгель, распѣрка; jętko, przejmka.
- Регуляторъ; regulator, miarkownik.
- центробѣжный; regulator odśro-
- Резервуаръ; zbiornik. [kowy.
- лампы, см. Банька ламповая.
- пара, пріемникъ пара, паровой колпакъ; zb. paru, kopuła, kołpak.
- Резервъ; wycok boszny, (rezerwa).
- насыпи, см. Кавальеръ.
- Резина, каучукъ; gumalastyka, kau-
- Рѣйка, см. Рѣшетина. [czuk.
- для ивеліра, рѣйка визирная; preł spadkowy, lata do poziomowa-
- зубчатая; drag zębata. [nia.
- зубчатая токарнаго станка; listwa zębata tokarki.
- Рѣйсмаъ, отволока; znacznik stolarski, równoległoznacznik.
- Рейсфѣдеръ, см. Перѣ чертильное.
- Рекламація, претензія; reklamacya, upominanie się, poszukiwanie.
- Рельсъ; szyna.
- американскій съ широкимъ основаніемъ, рельсъ Виньѣля; szyna szerokostopowa, szyna płaskostopowa, szyna Vignola.
- дверной; szyna u drzwi suwanych.
- двухголовчатый; szyna dwugłowa.
- желѣбчатый; szyna wydrążona.
- желѣзный; szyna żelazna.
- зубчатый; szyna zębata.
- на оборѣтъ взятой бѣквы U, рельсъ системы Брионеля; szyna U odwrotnego, szyna Brunela.

- Рельсъ одноголовчатый; szyna siodelkowa.
 — одноголовчатый рельсъ формы Т, szyna grzybkowa.
 — отбойный, отпорный, контррельсъ; szyna odbojowa, odbojnica, opornica.
 — плѣскій; szyna płaska.
 — стальной; szyna stalowa.
 Рельсы колѣнные крестовины, см. Крылья крестовины.
 Рѣмень; zemień, pas.
 — безконечный; pas zszyty, czyli bez końca
 — окѣнный, см. Тесьма окѣнная.
 — пеньковый, конопляный; pas papiąny.
 — передаточный; pas do przenoszenia
 — резиновый; pas gumowy. [ruchu.
 Ремѣсленникъ, мастеровой; rzemieślnik.
 Ремесло, рукодѣліе; rzemiosło.
 — жестяное, бляхарное; blacharstwo.
 — котельное, см. Дѣло котельное.
 — обійщичье; tapicerstwo.
 — дѣло плѣтничное; ciesielstwo.
 — слесарное; ślusarstwo.
 — столярное; stolarstwo.
 — токарное, токарное искусство, дѣло; tokarstwo.
 — формовщичье; formierstwo.
 Реміза, см. Денѳ.
 Ремѳнтъ, см. Почінка.
 Реостатъ; odpornik, resistor.
 Рессѳра; sprężyna, resor.
 — бѳферная, рессѳра ударная; sprężyna odbojna, sprężyna zwinęta zderzaka.
 — подвѣсная; sprężyna wsporna, pośna, resor nośny, wsporny.
 — подвѣсная, листовая; sprężyna pasowa wsporna.
 — потяжная; spr. pociągowa, spr. śięgła zwinęta. [spiralny.
 — спиральная; spr. zwinęta, resor.
 Рессѳрикъ, рессѳрный мастеръ; resornik, majster resorowy.
 Ретирадъ; przedział wychodkowy, przedział z wychodkiem.
 Ретѳрта; retorta.
 Рефлекторъ, отражателъ; reflektor.
 Ржа, ржавчина; rdza. [odbłysk,
 Рисовальщикъ, см. Чертежникъ.
 Рисовать, чертить; rysować.
 — съ натурѳ; rysować z natury.
 Рисунокъ, см. Чертежь.
 Рисунокъ пунктированный; rysunek Równosk; równosć. [kropkowany.
 Рѳвъ, см. Канава.
 — пограничный, ровъ межевой, канава межевая; rów graniczny.
 Рогатка, воротъ, вертящійся на столѣ крестъ; kołowrót.
 Рогъ наковальни, носѳкъ наковальни; róg kowadła, ogon kow. szparóg.
 Рогожка, рогожка, мать; mata, rogoża, rogózka. [dło, zdroj.
 Родникъ, источникъ; krynica, źródo.
 Родъ повозѳвъ; rodzaj pociągów.
 Рожѳкъ; trąbka.
 — сигнальный; trąbka sygnałowa.
 Ромашка персидская, см. Порошокъ персидскій.
 Росписаніе движенія повозѳвъ; rozkład ruchu pociągów, rozkład jazdy, tablica ruchu pociągów.
 — графическое хода повозѳвъ, графѳкъ повозѳвъ; rozkład wykresłny (graficzny) jazdy, wykres rozkładu jazdy, tablica wykresłna ruchu pociągów.
 Росписка, см. Квитанція.
 — въ принятіи товара для отправления; pokwitowanie odbioru towaru do przewozu.
 — въ принятіи товара на храненіе; poświadczenie składu.
 Ртуть, живѳе серебрѳ; rtęć, merkuryusz, żywe srebro.
 Рубанокъ; kregadło.
 — двойной; gładzik, gładzidło, spuszez podwójny, strug fagowy podwójny, równiak podwójny.
 — личный, шліхтигъ; strug, równiak pojedynczy, schlud, sklut.
 — простѳй; strug gładzący, gładki długi pojedynczy, spusk, rubanek.
 — спицнѳй; wiórnik, strużnik, drapacz, skrobacz, skrobak, drapak.
 Рубашка парового цилиндра; okrywa cylindra, osłona, płaszcz.
 Рубѳць, см. Шѳвъ.
 Рубить въ замѳкъ; łączenie w zamek.
 Рѳбка дѣса, см. Вѳлка дѣса.
 Рѳда, рѳдная жила; ruda.
 — желѣзная; ruda żelazna, żelezniak.
 — кобальтовая, см. Блескъ кобальтовый.
 — мѣдная; ruda miedziana.
 — оловяная; ruda cynowa.
 — пластѳвая, рѳда въ слѳя хѳ; ruda pokładowa.

- Руда свинцевая; r. ołowiana, ołowiak.
 — сюрмяная; ruda antymonowa.
 — цинковая, цинковая блѣнда; ruda cynkowa (galman).
- Рукáвъ; waż, kiszka.
 — каучуковый; waż kauczukowy.
 — кожанный; waż skórzany.
 — конопляный; waż konopny.
 — пеньковой; waż parciany.
 — резиновый; waż gumowy.
- Рукодѣльня, см. Мастерская.
- Рукомѣсло, см. Ремесло.
- Рукойтка, мотыль, кривошипъ; korbá, wrotek.
 — рѹчка, дверной поручень; rѣkojeść, rѣkojeć, pochwyt.
 — регулятора, см. Рычагъ регулятора.
 — струга; nos struga, rѣkojeść z przodu struga sterząca.
- Рулѣтка, мѣра тесьмянáя, мѣра лѣнточная; miarka taśmowa, m. zwijana, taśma.
- Руслó рѣки; koryto rzeki, łożysko r.
- Рутиль, см. Желѣзо титанокислое.
- Рухлякъ, см. Мѣргель.
- Ручательство, см. Гарантія.
 — за своевременную поставку; zabezpieczenie dostawy na czas, zabezpieczenie terminu dostawy.
- Рѹчка, рукоятка, ухватъ; rączka, rѣkojeść, rѣkojeć, pochwyt, ujęcie.
 — фала; klamka. [antaba.
 — дверная, см. Скоба дверная.
 — долота, рукоятка долота; trzonek dłuta. [suwy.
 — задвижки; gałka zasuwu, guz zasuwownika; rѣkojeść smoczka.
 — колеса, см. Спица колеса.
 — перевода, стрѣлки; dźwizek, rączka zwrotnicy.
 — рычага для перемѣны хода, плечó рычага; ramię dźwizki stawidłowego, (lewarowego).
 — свистка; rączka świstawki.
 — струга; rѣkojeść struga.
 — тормазная; rѣkojeść hamulca.
- Ручникъ, обыкновенный кузнечный молотокъ, ручной молотокъ; młotek ręczny, jednoręczny, młotek zwyczajny kowalski.
- Рынокъ; targowisko, targowica.
- Рытьѣ ровъ; kopanie rowów.
- Рычагъ, штáнга, ломъ; drag, trzon (sztanga).
 — винтового прѣсса, маховой, ши-
- бадо, балансіръ; dźwizek zamachowy prasy śrubowej.
- Рычагъ зажимной въ тискахъ; klucz imadła, przetyczka, (knebel).
 — колѣчатый; dźwizek kątowy, kolankowy, koziołek.
 — колѣчатый тормазнаго вѣнта; wieszadło kolankowe do śruby hamulcowej.
 — окóванный; drag okuty, ostrzy, dźwignia okuta.
 — переводный; dźwizek przesuwniczy, przesuwak, (dźwizek do przesuwania pasa z koła roboczego na luzne i odwrotnie).
 — перемѣны хода, рычагъ для перемѣны хода, рычагъ ходовой; dźwizek stawidłowy, (lewarowy).
 — предохранительнаго клапана; dźwizek klapy bezpieczeństwa, dźwizek wentyla.
 — противѣса; drag do przeciwwagi.
 — регуляторный, рычагъ регулятора; dźwizek regulatora, drag regulatora, korba regulatora.
 — стрѣлочный, переводный; dźwizek zwrotniczy.
 — тормазнаго вала; wieszadło do wału hamulcowego.
 — тормазной; dźwizek hamulcowy, dźwignik kolankowy, kolanko hamulca.
 — тормазной колѣчатый; pałak do śruby hamulcowej.
- Рѣзакъ; dłuto do wytaczania ze środka, do wytaczania dziur.
 — см. Дѣрнорѣзъ, Рѣзецъ.
 — косой; dłuto ukośne, rzezak ukośny.
 — плоскій, долото съ двумя скошенными сторонами при остріе; dłuto płaskie, rzezak z ostrzem prostym z obu stron ścięciem.
 — плоскій, широкій; dłuto płaskie, szerokie.
- Рѣзать, обрѣзывать, обрѣзать; obcinać, obrzynać, oberzynać.
- Рѣзецъ, рѣзакъ; nóż tokarski lub w strugarkach.
 — крючковатый, точильный рѣзецъ; dłuto haczykowane do obtania.
 — лобчатый, см. Долбѣло. [czania.
 — точильный; dłuto proste do obtaczania, nóż stalowy.
- Рѣшѣтина, рѣшѣтникъ, рѣйка, планка; lata, lata sztachetowa, sztachetnik.

Рѣшѣтка; krata.

— колосниковая; krata rusztowa, ruszt.

— поручня; krata poręczy.

Рѣшѣтникъ, см. Балка рѣшѣчатая.

Рѣшетó тендерное, см. Цѣдло тендерное.

Рядни́на; parcianka, (rodzaj grubego i rzadkiego płótna).

Рядъ кирпичá положеннаго на ребро, рѣбрикомъ; warstwa ceglowa, warstwa na rąb.

— фаши́нный; pokład faszynowy.

С.

Са́жа; sadza.

— красильная; czerń sadzowa, sa-

Сажѣнецъ; sadzonka lazowa. [dzówka.

Са́жень; sażeń. [polski.

— польская; sażeń warszawski czyli

Сала́зки, ползу́нъ; łyżwy krzyżulca, sanki wodzika.

Са́ло; łój.

Са́льникъ; dławnica, dławik, szczel-

— глухой; dławnica ślepa. [nica.

— золотниковый; dł. suwakowa.

— поршнево́й; dł. tłokowa.

— регуля́торный; dł. regulatora.

Самовозгора́ние; samozapalność.

Самовоспламе́нение угля, самовозгора́ние угля; zapalenie się samodzielne węgla.

Самовѣсь, см. Безмѣнь.

Самодви́га, см. Автоматъ.

Самодѣйствующій, автоматическій; samodziałający, automatyczny.

Саморо́дный; samorodny.

Саморо́докъ, саморо́дный металлъ; kruszec rodzimy.

Самотаска, см. Чѣтки.

Самоточка, см. Станокъ токарный самоточный.

Са́ндаль сѣный, см. Кампѣшъ.

Са́ндрікъ, см. Карнизъ оконный.

Сантигра́мъ, см. Центигра́мъ.

Сантимі́ръ, см. Центимі́ръ.

Сара́й ваго́нный; wozownia, remiza,

szopa wagonowa.

— паровозный, паровозное знаніе, паровозное депó; parowozownia, parowoznia, remiza parowozowa, ogzewalnia parowozów.

— паровозный дугообразный; parowozownia łukowa.

— паровозный многогранный; parowozownia wieloboczna.

— паровозный полукруглый; parowozownia półkolistą.

— паровозный прямоугóльный; parowozownia prostokątną.

Сассоли́нь, см. Кислотá борная.

Са́фьянь; safian.

Са́харъ свинцевый; cukier ołowiany.

Сба́вка цѣннѣ, пониже́ние цѣннѣ; zniżenie ceny, zmniejszenie ceny.

Сбереже́ние; oszczędność.

Сболта́ть, см. Скрѣпить болта́ми.

Сбо́рка; zestawienie, montowanie, (montaż).

Сбо́рщикъ, мóнтеръ; zestawca, monter.

Сборъ грузо́й, погру́зный, плата грузо́вая, плата за нагрузку; ładunkowe, należność za nałożenie.

Сва́риваемость; spójność, spawalność, spoiłość.

Сва́риваніе, см. Сва́рка.

Сва́ривать сталь съ желе́зомъ; sprawać, spajać stal z żelazem.

Сва́рка, сва́риваніе, спа́йка; spawanie, szwajcowanie, zlutowanie.

Сва́я, ко́ль; pał.

— сто́йка дере́вяннаго мостово́го усто́я; pał przyczółka mostowego drewnianego.

— шпунто́вая; wpustpał.

Сверле́ние, высверливаніе, розсверливаніе; wiercenie, świdrowanie, (borowanie). [ный.

Сверли́льня, см. Станокъ сверли́ль-

Сверли́ть, высверливать, бури́ть; wiercić, świdrować.

Сверли́льщикъ; świdrownik, wiertacz.

Сверло́, напарье, бура́въ, бура́вчикъ, бураво́къ; świder, świderak, wiertak.

— красное, окончательное, зенковалка; świder kalibrowy.

— кру́глое; świder okrągły.

— полукру́глое; świder półokrągły, wiertak półokrągły.

— центрово́е, см. Перка́ центровая.

— четы́реуго́льное; ś. czworokątny.

— шести́гранное; świder sześciokątny.

Сверло́къ; świderak próżny, zwijany.

Све́ртокъ; zwój.

Сви́ваніе, нама́тываніе; zwijanie.

Свидѣ́тельство таможенное; świadectwo celne.

Свинѣ́ць; ołów.

- Свинѣць вальцованный; ołow wal-cowany.
- въ свинкахъ, въ болванкахъ; ołow w bryłach, w gruzłach.
- литой; ołow lany.
- листовой; blacha ołowiana.
- листовой въ свѣрткахъ; ołow w zwojach.
- натуральный; ołow surowy, surowiec ołowiu.
- очищенный, рафинированный; o. oczyszczony, rafinowany, miękki.
- седитренный; saletrza ołowiu.
- сѣрнистый, см. Блескъ свинцовый.
- сурьмянистый, хрупкій, гартъ; aliaż, stop ołowiu, kompozycya ołowiana.
- Свинка, чушка, балванка, штыкъ; geś, gaska.
- Свистокъ; gwizdawka, świstawka.
- паровой; gwizdawka parowa.
- ручной; gwizdawka ręczna, ustna.
- тревожный; gwizd. alarmująca.
- Свободный отъ пылины; wolny od Swodъ; sklepienie. [cła.
- печной; sklepienie pieca.
- цилиндрической; skl. beczułkowe.
- Свѣйство; własność.
- Свѣтільня; kaganek.
- съ поплавкомъ; kaganek z pływa-Свѣтъ; światło. [kiem, knotek.
- вольтовъ; światło Volty, światło łukowe, płomienne.
- раскаленный до-бѣда; światło ża-Свѣча; świeca. [rowe.
- парафиновая; świeca parafinowa.
- стеариновая; świeca stearynowa.
- Связь, соединѣние; złączenie, związek.
- котев, (ankra).
- кровельная; wiązanie dachowe.
- крышевая; jęta.
- крыши на козлахъ; wiązanie da-Сховое на козлах.
- наклонная, угловая; jęta narożna.
- разжелобочная; jęta koszowa.
- соединѣние, свинчиваніе рѣль-Совъ накладками; łubkowanie, ołubkowanie.
- Связывать, соединять рѣльсы на-Складками; łubkować, złubkowy-Складками; ołubkować.
- Связь стропильная, крыша наслон-Сная; wiązanie dachowe na sochach, stolec lub krzesło dachu.
- (ферма) стропильная кровельная; więźba dachu.
- Связь стропильная на прогонахъ; wiązanie dachowe płatwowe, le-Сжировое.
- стропильная полная, ферма пол-Сная; wiązanie pełne, więzar dachu.
- (ферма) стропильная промеж-Сточная; wiązanie puste.
- Сгибаніе, см. Изгибъ.
- Сглаживание желѣза, см. Прокѣвка желѣза.
- напильникомъ выступающихъ Сместъ; rafowanie, t. j. zbieranie pilnikiem ostrych kantów.
- Сдача полная; oddanie ryczałtowe.
- службы, передача службы; zda-Свание służby.
- товаровъ, грузовъ; nadanie.
- Сегментъ, отрѣзокъ; odcinek.
- Сѣкансъ; sieczna.
- Сѣкторъ, вырѣзокъ; wycinek (koła).
- Секунда; sekunda.
- Селенитъ, см. Гипсъ кристалличе-Сский.
- Селитра; saletra. [скій.
- обыкновенная, калийная; saletra Сропсолита.
- хилийская, натровая; s. chilijska.
- Селитрородъ, см. Азотъ.
- Семафоръ; semafor, ramieniec, znak Соптуечный, sygnałowy.
- Сердечникъ, см. Острие крестовины.
- шипка, кернь; karń, jądro, du-Сша, rdzeń.
- Сердцевина; rdzeń drzewny.
- Серебрѣние, серебрить, наклад-Сывать серебрѣ; srebrzenie, srebrzyć, Сposrebrzać.
- Серебрѣ; srebro.
- китайское; srebro chińskie.
- новое, см. Нейзильберъ.
- сурьмяное; antymonek srebra.
- Серѣжка ресоборная, см. Подвѣска Сресоборная.
- Сжатіе, сжимаемость; ściskanie, ści-Сснение, ściśliwość.
- пара въ цилиндрѣ; ściskanie pa-Сры w cylindrze, (komprasya).
- Сжимъ, зажимъ веретачный сто-Слярный, задній; kleszcze, cęgi Сtylne warsztatu stolarskiego.
- зажимъ веретачный, столярный, Спередній; kleszcze, cęgi przednie Сwarsztatu stolarskiego.
- Сигналировка; sygnałowanie.
- Сигнальщикъ, см. Стѣрожъ сигналь-Сный.
- Сигналь; sygnał.

- Сигналь акустическій; sygnał akustyczny, słyszalny.
- „въѣздъ воспрещёнъ“; sygnał „wjazd wzbroniony“.
- „въѣздъ свободенъ“; sygnał „wjazd dozwolony“.
- главный; sygnał główny.
- дисковый, предстанціонный, станціонный дискъ, сигнальный щитъ дискъ, кругъ; sygnał wjazdowy, przedstacyjny, ostrzeg przedstadiennoy; sygnał dzienny. [сyjny.
- для пассажировъ; sygnał podróznich, (międzuzwozowy).
- звонковый, помощью станціоннаго звонка; sygnał dzwonem stacyjnym.
- маневренный; sygnał manewrowy, przetokowy, s. przy zestawianiu pociągów.
- ночной; sygnał nocny.
- на водномъ кранѣ; sygnał na żórawiu (wodnym).
- опасности, спасательный; sygnał alarmowy, alarmujący, niebezpieczeństwa.
- о помощь; sygnał o pomoc.
- оптический, зрительный; sygnał optyczny, widzialny.
- о разрывѣ поѣзда, „поѣздъ разорванъ“; sygnał o zerwaniu pociągu, sygnał „pociąg zerwany“.
- остановки; s. zatrzymujący, „stój“.
- отбыва; s. odwołujący, odjazd odwołany.
- отъѣзда; sygnał odjazdu.
- охранный; sygnał ochronny.
- пожарный; sygnał pożarny.
- помощью петарды; s. spłonkowy.
- постоянный; sygnał stały.
- поѣздной прислуги; sygnał służby pociągowej.
- поѣздный; sygnał pociągowy.
- поѣздный концевой; sygnał pociągowy, końcowy.
- поѣздный, добавой; sygnał pociągowy czołowy.
- призыва; sygnał wzywający.
- путевой службы; s. służby szlakowej.
- рожекѣмъ; otrąbienie pociągu, sygnał dany trąbką.
- ручной; sygnał ręczny.
- столбовой; s. masztowy, słupowy.
- стрѣлочный; sygnał zwrotniczy, na zwrotnicy.
- Сигналь телеграфическій; s. telegraficzny.
- телефонный; s. telefonowy.
- „тихимъ ходомъ“; s. zwalniający, s. „powoli“.
- цвѣтной; sygnał barwny.
- электрический; s. elektryczny.
- электро-акустическій; sygnał elektryczno-akustyczny.
- Сидѣние откидное для тормазнаго кондуктора; ławeczka spuszczana dla hamulcowego.
- тормазнаго кондуктора; kozioł Сила; siła. [hamulcowego.
- высшая; siła wyższa, przemoc.
- давлѣнія; siła ciśnienia.
- двѣжущая, двѣжитель; siła poruszająca, porędowa, (motoryczna).
- живая; siła żywa.
- замедляющая; siła opóźniająca.
- изгибающая, сила изгиба; s. zgięciowej; s. bezwładności. [cia.
- касательная; siła styczna.
- крученія, сила скручивающая; siła skręcenia.
- лошадиная, см. Лошадь паровая.
- нарицательная; siła mianowa, nominalna.
- нормальная; siła normalna.
- отталкивающая; s. odpychająca.
- пара, сила паровая; siła parowa, siła pary.
- поглащательная; siła pochłaniania.
- подѣльная, нагрузка; znośność, nośność, udźwig, siła udźwigu.
- полѣзная, дѣйствиительная; siła skuteczna.
- постоянная; siła stała.
- притяжная; siła pociągowa.
- притяженія; siła ciężenia, siła ciężkości, ciężkość.
- рабочая; siła robocza, robocizna.
- равнодѣйствующая, равнодѣйствующая; siła wypadkowa, wynikowa, (siła równoważna).
- разрыва; s. rozrywająca, (pęknięcia).
- растягивающая; siła rozciągająca.
- рессоры; siła sprężyny, (resoru).
- рычага; siła dźwiga.
- сжимающая; siła ścisniająca.
- скрѣпленія; siła połączeń.
- составная; siła składowa, składowa.
- срѣзывающая продольная; siła ścinająca podłużna.
- сдѣпленія; siła złączenia.
- теченія; siła prądu.

- Сила удара, толчка; siła uderzenia.
 — ускорительная, siła przyspieszona.
 — центробежная; siła odśrodkowa.
 — центростремительная; s. dośrodkowa.
 Силікаты, см. Вазергласъ. [kowa.
 Силомѣръ, см. Нажимъ.
 Синійть сталь, см. Воропійть сталь.
 Синородъ, ціанъ; cyan.
 Сінусъ; wstawa, (sinus).
 Систѣма; system.
 — десятичная, децимальная; system dziesiętny.
 — кругообразная; system okręgów.
 — охранныхъ стаций; sygnał blokujący, system stacji ochronnych.
 — паровозовъ, вагоновъ; system parowozów, wagonów.
 Сіто; sito.
 Сяфѣнь, трубка форсировальная; dmuchawka, rura wylotowa dla Скѣлка, см. Стѣржень. [pary.
 — поршневая, см. Стѣржень поршнево́й.
 Скальваніе; ścięcie.
 Скамѣйка полная для тормазнаго кондуктора; ławeczka całkowita dla hamulczego (brekowego).
 Скѣмья; ławka.
 Скатъ, откосъ, гласивъ, наклонъ, уклонъ; stok.
 — колѣсъ; dobór kół.
 — зубчатыхъ колѣсъ, переборъ зубчатыхъ колѣсъ; dobór kół zębatych, koła zębate doborne lub stosowne.
 — крѣши; połać dachu.
 Скачка паровоза (взадъ и впередъ); swalowanie, podrzucanie, galopowanie parowozu, falowanie parow.
 Сканидаръ, терпентинъ; terpentyna.
 Складъ, магазинъ, сарай, депѣ, амбаръ; skład, magazyn.
 — безплатный; skład bezpłatny.
 — инструментовъ; skład narzędzi.
 — матеріаловъ, депѣ матеріаловъ; skład materyałów.
 — товарный, сарай, магазинъ, пакгаузъ; skład towarowy, magazyn.
 Склѣпанный; znitowany.
 Склѣпаты, склѣпывать; znitować.
 Склѣпываніе, заклѣпываніе, склѣпывать; młotowanie, spajanie nitami, nitować, zanitować.
 — двойное; nitowanie podwójne.
 — обыкновенное, одиночное; nitowanie pojedyncze.
- Склѣпываніе потайное, склѣпываніе въ потай; nitowanie kryte, wpu-szczone.
 — съ накладкой; nitowanie ze spró-жką, z łubkiem, z przykładką.
 — цѣпное; nitowanie łańcuchowe.
 Скѣба; klamra, spona, kluba, skobel.
 — szpona, szpada, strzemię, zwora, listwa zasuwana.
 — бѣсовая; strzemię maźniczne, szpona lub szpada maźniczna, pod-ponka oprawy łożyska, podwiązka.
 — въ видѣ коршуннаго хвѣста; szpona kaniasta.
 — дверная, рѣчка дверная; ujęcie przy drzwiach, rękojeść, pochwyt.
 — бѣверная для фонаря; kluba zde-rzakowa (buforowa) do latarni.
 — желѣзная, клѣмеръ; kl. żelazna.
 — рессорная, хомутъ рессорный; szpona sprężyny, opaska resorowa.
 — сверлильная; pałak wiertarski.
 — фонарная, см. Державка фонарная.
 Скѣбель; strug bednarski, ośniak, ośnik.
 Скѣбка; szponka, uchwyty.
 — задвижки; konik zasuwu.
 Скѣбленіе (плѣскостей), скѣблѣть; szabrowanie lub skrobanie płasz-czyzn, szabrować, skrobać.
 Скѣблѣть; skrobać.
 Скѣвородка, см. Котѣль.
 Скользяніе, скольженіе; ślizganie.
 Скорость; prędkość, chyżość, szybkość.
 — вращенія; prędkość obrotowa.
 — допускаемая; prędkość dozwolona, dopuszczalna.
 — истеченія жидкости; prędkość wyciekania płynu.
 — концевая, окончательная; pr. końcowa.
 — наименьшая, наибольшая; prę-dkość najmniejsza, największa.
 — нормальная; prędkość prawidłowa, właściwa, normalna.
 — первоначальная; p. początkowa.
 — поршняя; prędkość tłoka.
 — предписанная; p. przepisana.
 — равномерная, скорость постоянная; p. równomierna.
 — угловая; prędkość kątowna
 — укоснительная, скорость убывающая; prędkość opóźniona.
 — ускоренная, скорость возрастающая; prędkość przyspieszona.
 — хода паровоза; pr. biegu parowozu.

Скорость хода поѣздовъ; pr. biegu pociągów.

— ѣзды; szybkość jazdy.

Скоть; bydło, trzoda.

Скребокъ, цикліна, цѣкля; skrobaczka, cykla, cyklina.

— для зѣльника; grasa do popielnika.

— см. Крюкъ для чѣстки колосниковъ.

Скрѣщиваніе поѣздовъ; mijanie, (krzyżowanie) się pociągów.

Скручиваніе; skęsanie.

Скрѣпа, валикъ; trzpień. [mrami.

Скрѣпить скобами; wzmostić klaskręplenie ankerное, см. Прикрѣпленіе анкерами. [bowe.

— соединеніе винтомъ; łączenie śruboręcz dymовой трубы; opaska komina.

— стѣгиваніе связями; ankrowanie, wiązanie, ściąganie kotwiami, zakotwowanie.]lazne.

Скрѣпленіе желѣзные; wiązanie żelazные; przybory do szyn, połączeniki szynowe, drobne żelaztwo do szyn.

Скрѣпить болтами, стѣгивать болтами, сболтить, завинтить; ściagać śrubami, przymocowywać śrubami.

Сланецъ квасцовый; łupek alunowy.

— рогово-обманковый; amfibol.

— слюдяной; łupek łuszczukowy.

— тальковый, см. Тальеъ.

Слесарня, слесарная, см. Мастерская слесарная.

Слесарь; ślusarz.

Слитокъ; zlewek, sztaba lana.

Слой, рядъ; warstwa.

— слой годово́й; słoј, słoje (w drzewie).

— верхній, второ́й балласта; warstwa wierzchnia, druga żwiru (balastu), nasypka.

— нижній, перво́й балласта; warstwa dolna, pierwsza żwiru (balastu), podsypka.

— первый, см. Обмазка.

— штукату́рный, выровненный деревянны́мъ молоткомъ; wyprawa groszkowana

— штукату́рный, выровненный зубчатой лопаткой; wyprawa kędzierżawa, wyprawa od miotły.

— штукату́рный гру́бый; wyprawa żwirowa, z narzutem żwirowym.

Служба; służba.

Служба внутренняя, служба административная; służba administracyjna, zawiadowcza, wewnętrzna.

— движенія; służba ruchu.

— желѣзнодорожная; służba kolejowa, personal kolejowy.

— исполнительная; s. wykonawcza, służba zewnętrzna.

— конторы претензій; służba reklamacyjna, poszukiwawcza.

— мастерскихъ; służba warsztatowa.

— ремонта путей и зданій; służba drogowa.

— товарнаго отправленія; służba ekspedycyjna, wysyłkowa, (transportowa).

Случай несчастный желѣзнодорожный; wypadek kolejowy, przysparstwo, см. Дознаніе. [dek.

Слѣдь спайки; kresa spojenia.

Смазка; smarowanie, smarowidło.

— вагонное; smarowanie wozów.

— вагонное непрерывная; smarowanie ustawiczne.

— вагонное периодическая; smarowanie okresowe (peryodyczne).

— вагонное постоянная; s. stałe.

— густая; smarowidło gęste.

— жидкая; smarowidło ciekłe.

— зимовая; smarowidło zimowe.

— летняя; smarowidło letnie.

— постоянная; s. stałe, skrzepłe.

Смазчикъ, мазильщикъ; smarownik.

Смола; smoła, maź.

— горная, см. Асфальтъ.

— древесная; żywica.

Смотритель, надсмотрщикъ, надзиратель; dozorca.

— вагонное; wozowy.

— за нагрузкой; nakładczy.

— склада, магазина; magazynier, składowy, nadzorca składu.

Смѣсь, см. Сплавъ.

Смѣта; kosztorys.

Снабженіе, запасеніе; zaopatrzenie, wyposażenie.

Снарядъ, см. Инструментъ.

Снаряды, приборы; przybory.

— инструменты пожарные; narzędzia pożarne, ogniowe. [Копёръ.

Снарядъ для забивки свай, см.

— для подъема, см. Аккумуляторъ.

— искроудержательный, см. Искроудержатель.

Снятіе бандажей съ колѣсъ; zdjęcie obręczy z kół.

- Снятіе колѣсъ съ осей; zdjęcie kół z osi.
 — плombsъ; odplombowanie, odpięszcowanie.
 — рѣльсовъ и подушекъ со шпаль; zdjęcie szyn i poduszek z podkładów.
 Собачка, защёлка, храпъ; hamulczyk, wychwyt, zakładka.
 — крана, западка подъёмнаго крана; zapadka windy, dźwigarki.
 Собира́ть машину; zestawiać maszynę.
 Собра́ніе водъ; wezbranie wody. [не].
 Сово́къ; szufla.
 Со́да; soda. [tość.
 Содержа́ніе, вмѣстимость; zawar—
 — доро́ги; utrzymanie drogi żelaznej.
 Соеди́неніе, связь; łączenie, połączenie, złączenie.
 — въ косой зубъ, косая стычка; zetknięcie ukośne.
 — въ накладку, соед. въ замо́къ; łączenie na nakładkę, nakładka.
 — въ потай; i. zakryte.
 — въ стыкъ двухъ досокъ; łączenie dwóch desek kościami.
 — двухъ путей желѣзной доро́ги, переходъ съ пути на путь; połączenie dwóch torów drogi żel.
 — зубчатое, соединеніе въ зубъ; łączenie zębate.
 — кислоты; związki kwaśne.
 — косые, соединеніе съ косымъ; przybrazomъ; łączenie ukośne, nakładka ukośna.
 — муфтами, растрѣбами; łączenie nasuwkowe, objemkowe, mufami.
 — нѣсколькихъ желѣзныхъ доро́гъ; złączenie, skojarzenie kilku dróg żel.
 — обязанности въ усть, въ закрой, соединеніе въ усть съ шиномъ въ потѣмокъ; łączenie na ucios, nakładka na ucios.
 — основныя; związki zasadowe.
 — паровоза съ тендеромъ; połączenie parowozu z tendrem.
 — прямое, вѣрубка прямая; łączenie zwyczajne, nakładka zwyczajna.
 — прямоугольное, соединеніе подь прямымъ угломъ; łączenie kątowe, nakładka kątowa.
 — рѣльсовъ, стыкъ, соприкосновеніе рѣльсовъ; połączenie szyn, zetknięcie szyn, styk szyn.
 — рѣльсовъ подопрённое, стыковое; pol. szyn podparte, styk podparty.
 — рѣльсовъ свободное, висячее стыковое т. е. между шпалами; połączenie szyn międzypodkładowe, międzyprogowe, wiszące, styk międzyprogowy.
 Соеди́неніе рѣльсовъ стыковое накладками; połączenie szyn olubkowane, styk olubkowany.
 — срѣднія; związki obojętne.
 — трубу; łączenie rur.
 — химическое; związek chemiczny.
 — цапфою, на шипъ; zaszporowanie.
 — шиповое, соединеніе на шипы, вѣрубка шипами; zwiđłowanie, łączenie na widły, rozprór.
 — шипомъ, въ шпунтъ; łączenie na wpust, łączenie szporowe.
 Соеди́нитель, муфта для рукавовъ; nasówka, mufa do węzów.
 Соеди́нить въ растрѣбы; łączycь nasówkami, na nasówki (mufy).
 — стыкомъ; łączycь stykaniem, zetknięciem.
 Соленои́дъ; solenoid.
 Со́ль; sól.
 — бертолетова; sól Bertoleta (srebro rozpuszczające, solan potasu).
 — сѣрножелѣзистая, кипоросъ желѣзный, зелёный; siarczan żelazawy.
 — сѣрномѣдная, купоросъ мѣдный, синій; siarkan miedzi, siarkan miedziowy, kamień siny.
 — щавелевая; sól szczawikowa.
 Сообще́ніе, соединеніе; dobieg, łączność, (komunikacya).
 — мѣстное; komunikacya wewnętrzna.
 — прямое; dobieg bezpośredni, połączenie bezpośrednie.
 Соору́женіе, см. Постройка.
 — искусственыя; dzieła sztuki.
 Со́пло, сопель; dysza, dyza, (koniec rury idącej od miacha).
 Соприкаса́ніе, стыкъ, контактъ; stykanie.
 Сопротивлѣ́ніе, выtrzymałość.
 — начальное; wytrzymałość pierwotna, początkowa.
 — полезное; wytrzymałość użyteczna.
 — при дрожаніи; wytr. na drganie.
 — робочее; wyt. robocza, ustawiczna.
 — растяженію, разрыву; wytrzymałość na rozciąganie, na zerwanie.
 — сгибанію, изгибу; wytrzymałość na wygięcie.
 — сжатію, раздавливанію, раздробленію; wytrzymałość na ściskanie, na zgniecenie (zmiażdżenie).

Сопротивлѣніе скалыванію, сдвѣгу, ерѣзыванію; wytrzymałość na ściananie, na przesuwanie.

— скручиванію; w. na skręcanie.

— статическое; wytrzymałość spoczynkowa, statyczna.

Сортировка, сортованіе; sortowanie.

Сортованіе, см. Сортировка.

Сортуваніе, см. Амальгамация.

Сортушка, см. Амальгама.

Соскоблѣть; zeskrobać.

Составитель поѣздѣвъ; ustawiciel pociągów, przesuwacz starszy, przetokowy starszy.

Составлять смѣту; sporządzać kosztorys, obliczać koszta. [chowy.

Составъ гремучій; materiał wybuchowy — желѣзнодорожный, подвижной; tabór kolejowy.

— подвижной паровозный; tabór parowozowy; skład pociągu. [rowozów.

— химическій; skład chemiczny.

Состояніе груза; jakość towaru.

Союзъ желѣзнодорожный; związek kolejowy.

— тарифный; związek taryfowy.

Сочленитель, спарникъ, сцепное дѣшло, сопрягающая штанга; drag sprzęgowy, dyszel sprzęgowy, sprzęg, zaprzęg, trzon sprzęgający.

Сочленять, см. Спаривать паровозныя колѣса. [sprajania.

Спай, мѣсто спайки; spój; miejsce spajania, приваривать, рафинировать; spajać, lutować.

Спайка, спайваніе, см. Пайка.

Спаренный, сочлененный; sprzężony.

Спаривать, сочленять паровозныя колѣса; sprzęgać koła parowozowe.

Спарникъ, см. Сочленитель.

Спираль, линия спиральная; spiralna.

Спиртъ, см. Алкоголь.

— нашатырный, см. Аммиакъ.

Списокъ, вѣдомость; spis, wykaz.

— платѣжный; lista płacy, l. zasług.

— послужной; stan służby.

Спица; sprucha, szprucha, śpica.

— колеса, рѣчка колеса; ramię koła, promień koła.

Сплавъ, смѣсь, примѣсь, припой, лигатура; stop, aliaż, kompozyt kruszcowa, metalowa.

— легкоплавкій; stop łatwotopliwy.

— металлическій; stop panewkowy.

— свинцевой, stop ołowiany, kompozytowa ołowiana.

Сплавъ трудноплавкій; stop trudno-topliwy.

Сплатка, сплачиваніе дѣрева; spojenie proste sklezione, fuga t. j. połączenie drzewa na szerokość.

Сплачивать, сплотить; łączyć, spajać.

Сползаніе земли; usuwisko.

Способность отрывательная; siła ogryzewalna, zdolność ogryzewawcza.

— перевозочная, провозочная; siła przewozowa. [wodność.

— проводитъ; przewodnictwo, przewoźność kolei, zdolność przewożenia drógi żelaznej.

Способный свариваться; spawalny.

— спайваться; spójny.

Спускъ, см. Стокъ.

Сращиваніе (въ горизонтальномъ направленіи) наращиваніе (въ вертикал. напр.); łączenie drzewa na długość (w kierunku poziomym, pionowym).

Сращивать, см. Нарощивать.

Срегулировать; wyregulować.

Средства перевозочныя, см. Составъ желѣзнодорожный подвижной.

Сродство химическое; powinowactwo chemiczne.

Срокъ бесплатнаго храненія груза; okres składowy.

— выгрузки; okres lub termin wyładowania, okres wyłożenia.

— высылки, срокъ отправки; okres wysyłkowy, czas lub termin wysyłkowy.

— доставки на мѣсто назначенія; okres dostawy, termin dostawy.

— нагрузки; okres. ładowania, termin nałożenia.

— платежа процентовъ; termin wypłaty odsetek.

— доставки; okres dostawy, termin dostawy, czas dostawy.

— сокращенный; okres czas dostawy skrócony.

— ругательства; okres poręki, okrękojmii, trwanie poręki.

— службы; czas służby.

Срость прямой, прямая стѣчка; zetknięcie proste, styk prosty.

Срубъ колодезный, см. обдѣлка колодца.

Стáвень; okiennica.

Стáвка тарифная; zasada taryfowa.

- Ставка тарифная пониженная; zasada taryfowa zniżona.
- тарифная прямого сообщения; zasada taryfowa w komunikacji bezpośredniej.
- Ставни решётчатые, см. Жалюзн.
- Стагнація; zastój.
- Стаканъ бѣверный; obsada, osłona, pochew zderzakowa, (mufa bufogowa).
- бѣверный чугунный; obsada lana zderzakowa.
- полный бѣверный; obsada całkowita zderzakowa.
- Сталелитейная, см. Заводъ сталелитейный.
- Сталістый, сталеватый; stalowy.
- Сталь; stal. [bessemerowska.
- бессемёровая; stal Bessemera, st.
- волоченная, прутковая; stal przetowa, st. w przetach.
- вольфрамовая; stal specyjalna (wolframowa).
- грубая сырцовая, сталь нѣмецкая, укладъ; stal naturalna.
- дамасская, дамаскированная, булатъ; stal damasceńska, st. dziwelowana.
- дву-триварочная; stal oczyszczona dwukrotnie, trzykrotnie.
- закаленная; stal hartowana.
- индійская, вуцъ; stal indyjska.
- инструментальная; stal narzędziowa.
- калильная; stal żarowa, surowiec kowny, surowiec kujny.
- каринтійская; stal karyntyjska, karuncska.
- кованная литая; stal lano-kuta, sprawana lana.
- листовая; blacha stalowa.
- литая; stal lana, jednolita, topiona, mięszana.
- мартеновая; stal Martin'a.
- мусетовая; stal Mushet'a.
- мягкая; stal miękka.
- напильочная терпуговая; stal pilnikowa.
- незакаленная; stal niehartowana.
- непрокованная; stal nieprzekuta.
- несварочная литая; stal niesprawana lana.
- очищенная, складочная, рафинированная, выварная, варочная, сварочная, чистая; stal oczyszczona, rafinowana.
- Сталь поводится, коробится; stal kurczy się. [lana.
- прокованная литая; st. przekuta
- пружинная, рессорная; stal resorowa, sprężynowa.
- пудлинговая; stal pudlowa, pudlingowa.
- пузырчатая, морянка; stal pecherzysta, pecherzykowata
- сварочная; stal spawana, spójna.
- сварочная литая; stal spawana lana.
- серебрястая, сталь серебрясодержажая; stal zawierająca srebro.
- слитковая; stal zlewna.
- сыровая; stal naturalna, surowa, pospolita.
- сырцовая, сталь сырецъ, сталь сырцовая грубая, немѣцкая, укладъ; stala ogniskowa.
- сырцовая, натуральная; stal surowa, pospolita.
- тигельная, тиглевая; st. tyglowa.
- томленая, цементная, тамлянка, морянка; stal cementowa.
- трескается, лопается; stal rysuje się, odkrusza się.
- ухатицовая; stal Uchacyszusa.
- Стамезка, см. Зубило.
- длото звyczajne (z ostrzem prostym z jednej strony ściętem).
- калничатая; dluto prostościęte.
- Станина токарнаго станка; ława tokarki, (podstawa przyrządu tokarskiego w której także jest osadzony, łącząca wszystkie jego części).
- Станины прокатнаго станка; podstawy do walców, oprawa walców, stanina walców.
- Станки, валки приготовительные, подготовительные; walce przygotowawcze.
- Станокъ, машина вспомогательная для обработки металловъ и дерева; maszyna pomocnicza, do obróbki kruszców i drzewa.
- вальцовальный для уплотнения дымогарныхъ трубъ, вальцовка; maszyna do uszczelniania rur płomiennych. [tarka pionowa.
- вертикально-сверлильный; wier-
- винторѣзный, болторѣзный; gwincjarka, śrubownica.
- вращательно-сверлильный стѣпной; wiertarka obrotowa ścienna.

- Станокъ гайкострогальный, машина гаечная; *mutrownica, maszyna mutrowa.*
- гвоздильный; *gwoździarka.*
- горизонтально - сверлильный; *wiertarka pozioma.*
- двойной дыропродвиной; *przebijarka podwójna.*
- двусторонний дыропродвиной; *przebijarka, dziurownica dwustronna.*
- вальцы для выгибания котельнаго миста; *walce do wyginania blachy kotłowej.*
- для выгибания рессорных листов; *maszynka do wuginania pasów sprężynowych.*
- для выдѣлки фанерокъ; *maszyna obłogowa gznąca.*
- для гнѣтья дѣрева; *maszynka do wuginania drzewa.*
- для нарѣзки зубчатыхъ колѣсъ, станокъ зуборѣзный; *maszyna trybowa, maszyna do wyrzynania zębów, do wycinania kół zębatych, zębiarka.*
- для обрѣзки дымогарныхъ трубъ; *maszyna do obcinania rur płomiennych.*
- для пробы рессоръ; *próbiarka sprężynowa, tłoczka do sprężyn.*
- для разстачиванія дымогарныхъ трубъ; *maszynka do rozszczepiania rur płomiennych.*
- для растиранія красокъ, краскотѣрка; *młynek do tarcia farb.*
- для строганія и отбиранія калѣвокъ; *maszyna do wyrabiania krajników (klielunków).*
- для чистки и расчѣсыванія валосъ; *maszynka do czyszczenia i rozczesywania włosów, (dla tapicerów).* [szyna].
- долбежный; *dlutownica, (nutma-*
- дырь-пробивной, дыропробивательный, комаръ; *przebijarka, dziurownica (sztanca).*
- заклѣпочный, машина заклѣпочная; *nitownica, maszyna do nitów.*
- зуборѣзный, зубьенарѣзной станокъ; *zębiarka, zębownica.*
- карнизный для выдѣлки карнизовъ; *maszynka do wyrobu gzymsów, krajników.*
- колѣсный; *warsztat kołodziejski.*
- Станокъ листопрокатный; *walce do blachy.*
- односторонний дыропробивной; *przebijarka jednostronna.*
- пазосверлильный; *wiertarka do dziur podłużnych.*
- проволочный; *druciarka.*
- прокатный, плющильный; *walcownia.*
- прокатный для катанія проволоки; *walce do drutu.*
- прокатный универсальный; *walce ogólne, uniwersalne.*
- радиально-сверлильный; *wiertarka obrotowa.*
- рельсовыгибной, рельсовыгибющей; *giętarka do szyn, szynowa.*
- рельсопрокатный; *walce do szyn.*
- рѣзной, рѣзноплющильный, рѣзные валки; *walce krające.*
- сверлильный, сверлильня; *wiertarka (bormaszyna).*
- сверлильный самодействующий на колоннѣ; *wiertarka kolumnowa, stojakowa, samodzielna.*
- сверлильный универсальный ручной; *wiertarka uniwersalna ręczna.*
- сверлильный универсальный съ переборомъ зубчатыхъ колѣсъ; *wiertarka uniwersalna z doborom kół zębatych.*
- строгательный, строгальный; *strugarka, wiórownica, (heblarka).*
- токарный; *tokarka, tokarnia.*
- токарный дисковый; *tokarka tarczowa.*
- токарный для обточки колѣсъ; *tokarka do obtaczania kół.*
- токарный для обточки овальныхъ предметовъ; *tokarka do przedmiotów owalnych.*
- токарный работающий одновременно двумя рѣздями; *tokarka podwójna.*
- токарный самоточный, самоточка; *tokarka pociągowa, mechaniczna.*
- токарный самоточный ножной; *tokarka pociągowa, pedałowa.*
- токарный самоточный съ ручнымъ суппортомъ; *tokarka pociągowa z suportem ręcznym.*
- шарошечный, станокъ фрезеро-вальный; *frezownica, freza, frezmaszyna.*

- Станокъ шипорѣзный, машина шипорѣзная; szoriarka, maszyna do wuzzynania szorów.
 — шлифовальный, см. Шлифовальная.
 — шпблочный; maszyna do fugowania.
 — штанцовальный; wygnieciarka, (sztańca).
 Станокъ прокатный, см. Валки прокатные; stacya. [катные].
 — водоснабжающая; stacya wodna.
 — возвратная, станция лобовая; stacya czolowa.
 — для пересадки; st. przesiadowa.
 — концевая, конечная; stacya końcowa, krańcowa.
 — назначенія; stacya przyjmująca.
 — оконечная; stacya kresowa.
 — опереженія; stacya prześcigowa.
 — отправленія; stacya wysylająca, wysyłkowa. [dowa].
 — отъѣздная, выѣздная; st. odjazdowa.
 — паровозная; stacya parowozowa.
 — пассажирская; stacya osobowa.
 — перегрузочная; st. przekladowa.
 — перемѣны паровозовъ; stacya zmianę parowozów.
 — переѣздная; stacya przejazdowa.
 — приѣздная, выѣздная, станция прибытія; stacya przyjazdowa.
 — пограничная; stacya graniczna.
 — промежуточная; st. pośrednia.
 — развѣздная; stacya rozbieżna, rozbiegowa.
 — распорядительная, станция-распорядительница; stacya zarządająca, dysponująca.
 — скрещенія; stacya wymijania, krzyżowania.
 — соединительная; st. dobiegowa.
 — сортировочная; st. zestawnicza.
 — сосѣдняя; stacya sąsiednia.
 — товарная; stacya towarowa.
 — товарная для отходящихъ грузовъ; stacya towarowa, wywozowa.
 — товарная для прибывающихъ грузовъ; stacya towarowa dowozowa.
 Станъ молотовой; podstawa młota.
 Стативъ; statywa, trójnog.
 Статика; statyka.
 Статистика; statystyka.
 — желѣзныхъ дорогъ; statystyka dróg żelaznych.
 Стачиваніе напильниковъ; staczenie pilników, wygładzanie pilników.
 Стеаринъ; stearyna.
 Стѣбель вѣнта; rdzeń śruby.
 Стекло; szkło.
 — боковое; szkło boczne.
 — водоуказательное, стекло водомѣрное; szkło wodoskazowe, wodoskażne.
 — выпуклое, чечевица; soczewka.
 — зеркальное; szkło zwierciadlane.
 — ламповое, цилиндръ ламповый; szkło do lampy, kominek.
 — массивное; szkło pełne, n. p. kule szklane.
 — матовое; szkło matowe.
 — млѣчное; szkło mleczne.
 — овальное; szkło owalne.
 — оконное; szyba, szkło okienne.
 — покоробленное; szkło wichrowate.
 — фонарное; szkło do latarki.
 Стеколыщикъ; szklarz.
 Стѣпень; potęga.
 — stopień.
 — закали; stopień zahartowania.
 Стереометрія; solidometria.
 Стереотомія; kamieniarka, kamieniarstwo.
 Стёржень, скалка; trzon, pręt.
 — буферный; trzon tłuczka zderzawkowego, drążek kierowniczy buforowy, trzon buforowy.
 — гвоздя; oście gwoździa, trzpień gwoździa.
 — для багажныхъ полокъ; pręt do półek w wagonie osobowym.
 — для стрѣлочнаго, переводнаго рычага; pręt do tarczy zwrotniczej.
 — желѣзный электромагнитовъ, желѣзное ядро; jądro.
 — золотниковый; trzon suwaka.
 — нажитной тормазный; pręt naciskowy hamulca, tłocznik hamulca.
 — направляющій; pręt kierowniczy.
 — направляющій дверной; pręt górný u drzwi.
 — направляющій движѣніе; trzon popędowy, drąg korbowy łątka, nawodnik.
 — насосный; trzon pompy.
 — переводнаго рычага; trzon stawidla, trzon lewarowy.
 — поршнево́й, поршневая скалка; trzon tłokowy, drąg tłokowy.
 — потяжной, см. Штанга потяжная.

- Стёржень регуляторный; trzon regulatora, korba regulatora.
 — рейсмаса; pręt znacznika. [dra.
 — сверла; pręt świda, drażek świc.
 — съ вѣсомъ стяжной цѣпи; ła-
 czka sprzegła z łańcuchem.
 — или рычагъ тормазной; pociągacz hamulcowy, zegiel hamulcowy.
 — упряжный; rozwoza.
 — эксцентриковый; trzon mimośrodowy (excentra).
 Стёръ, кубическій метръ; ster.
 Стѣсывать, снимать углы, грани, кромки; krawędzić.
 Стирание рельсовъ, изнашивание; ścieranie się szyn.
 Стоградусный; stustopniowy.
 Стойка, столбъ, столбикъ; słup, słupek.
 — боковая тормазной галлерей; słupek boczny galeryjki hamulcowej.
 — боковой стѣны кузова промежуточная; słupek środkowy bocznej ściany kadłuba.
 — дверная поперечная; słupek poprzeczny do drzwi.
 — клапана; nóżka przepustu.
 — кузова угловая; słupek narożny kadłuba.
 — ламповая; podstawa lampy.
 — промежуточная; słupek pośredni.
 — промежуточная лобовой стѣны кузова; słupek szczytowy środkowej ściany kadłuba.
 — съёмная у платформъ; kłoniczna przenośna.
 — тормазной галлерей средняя; słupek średni galeryjki hamulcowej.
 — угловая вагоннаго кузова; słup narożny klatki wozowej.
 Стойки къ поручнямъ; słupki do poręczy.
 Стойма, см. Торцемъ.
 Стокъ, спускъ, лотокъ; odsiek, ściek (wody).
 Столбикъ, см. Стойка.
 — сигнальный; międzypolek, słupek ostrzegawczy lub międzypolek, ukres.
 — нивелирный; słupek poziomniczy, niwelacyjny.
 — поручная; słup poręczy.
 Столбъ, пилонъ; filar.
 — верстовой; słup kilometrowy, wiorstowy.
- Столбъ вольтовъ; stos Wolty.
 — межевой, пограничный; graniczny, rubieżec, słupek graniczny.
 — подвѣсной, стёржень цѣпнаго моста; słup wiszący.
 — промежуточный; filar środkowy.
 — промежуточный вагоннаго кузова; słup środkowy klatki wozowej.
 — путевой, указатель путевой; słup drogowy, drogowy skaz.
 — сигнальный; maszt sygnałowy, słup sygnałowy.
 — телеграфный; słup telegraficzny.
 Столикъ межевой, см. Мензюла.
 Столкновение; zderzenie.
 — поѣздовъ; zderzenie się pociągów.
 Столь; stół.
 — претензій, контора претензій; oddział zażaleń.
 — чертѣжный, рисовальный; stół rysowniczy. [larz.
 Столяръ, мастеръ столярный; stopiarz.
 Стопа процентная; stopa odsetkowa, procentowa. [żnik.
 Сторожъ, привратникъ, stróż, стражничій; wrótny, odzwierny.
 — дневной; stróż dzienny.
 — дорожный; drożnik kolejowy, strażnik kolejowy, stróż drogowy.
 — заставный, барьерный, переѣздный; stróż rogatkowy.
 — мостовой; stróż mostowy, mostowniczy.
 — ночной; stróż nocny.
 — обходной; stróż obchodowy.
 — переѣздный, барьерный; przejazdowy.
 — путевой; strażnik obchodowy, drożnik obchodowy.
 — сигнальный, сигнальщикъ; strażnik sygnałowy, strażnik przy sygnalach. [mię węgielnicy.
 Стопона, колѣно наугольника; ramię tył mostowego.
 — задняя мостоваго быка; tył filaru mostowego.
 Стоякъ журавля, пострѣльны, глголя, укосина подъёмнаго крана; stojak żurawia, słup żurawia.
 Стоянка, остановка; postój.
 Стража; straż, obchód, odstęp.
 — переходъ; obchód.
 Страхованіе, страховка; zabezpieczenie, ubezpieczenie.
 Страховка срѣчной доставки груза; asekuracja dostawy terminowej.

Строение, здание; budowa.
 Строгальщикъ; strugarz, heblarz.
 Стропание, см. Стружка.
 Строение верхне железное; nawierzchnia zelazna.
 — верхне железное двойное; budowa nawierzchnia zelazna dwoista.
 — верхне железное одиночное; b. nawierzchnia zelazna jednolita.
 — верхне железное сложное; b. nawierzchnia zelazna zlozona.
 — верхне железное тройное; budowa nawierzchnia zelazna troista.
 — верхне съ одиночными опорами; nawierzchnia z podsadami.
 — верхне съ поперечными, продольными шпалами; nawierzchnia z podkladami poprzecznymi lub podluznymi.
 — запасное нижне железной дороги; podtorze zapasowe.
 — нижне; budowa podtorowa.
 Строитель, конструкторъ; zastawca, konstruktor.
 Строить мостъ; budowac most.
 Стронцій, см. Земля стронціиновая.
 Стронца висація, подвѣсная; wiązanie wiszące.
 Стронцица; belka krokwiowa.
 Стронцо, стронцильная нога; krokiew. [Mansarda.
 — мансардовой крыши; krokwie
 — разжелобчатое; krokiew koszowa.
 — угловое; krokiew narożna.
 Струбцинга, скоба; ściskacz, zwora (cwinga).
 Струбица кличатая; kleszcze klinowe (do ściskania kilku desek sklejonych).
 — раздвижная; kleszcze rozsuwane, (do ściskania desek sklejonych na kant).
 — см. Штраубцинги.
 Стругать, остругивать; strugać, Стругъ; strug, hebel. [heblować.
 — горбатый, горбачъ; krzywak, krzywak.
 — двоеручный; strug dwuręczny.
 — зубчатый, зубарь, цанубель; strug ząbkowany, zębak.
 — круглый, горбатый, горбачъ круглый; strug okrągły (z podszwą zaokrągloną w kierunku szerokości), kragadło.
 — отборный, калёвка, штапъ, карнизникъ; strug wycinany, gzem-

sowy, karnesowy, ramowy, wałkowiec, śłobkowiec.
 Стругъ спѣчный; strug-druciak.
 Стругки; wióry, stróżyny, heblowiny.
 Стружка, обстругивание, строгание; struganie, heblowanie.
 Струна тормазная; pręt hamulcowy.
 Струнка буксовой лапы; kłama podmaźniczna, spójka wideł, spójka widłowa.
 — осевой лапы; łagiew.
 Струя воды; strumień wody, wytrysk, tryskawiec.
 — воды осажбающая; natrysk (wody zimnej w skraplaczu).
 Стрѣлка, указатель; wskazówka, wskaźnik, indeks, ugięcie.
 — zwrotnica.
 — вѣздная; zwrotnica wyjazdowa.
 — вѣздная; zwrotnica wjazdowa.
 — кривизны ненагруженной ресоры; strzałka krzywizny (resoru swobodnego).
 — магнитная; igła magnesowa.
 — переводная, см. Переводъ.
 — переводная самодействующая, стрѣлка съ противѣсомъ; zwrotnica samodziałająca, z przeciwwagą.
 — свода, подъёмъ арки; strzałka sklepienia.
 — тонки; strzałka paleniska.
 Стрѣлочникъ; zwrotniczy.
 Стукъ рельсовъ; dzwięczenie szyn, grzechotanie szyn.
 Стулъ наковальни, чурбанъ, основание наковальни, шаботь; podstawa kowadła, pień kowadła, podkowadło.
 Ступень, ступенька, подножка; stopień. [gonowy.
 — вагонная; stopień wozowy, waporowozna; stopień parowozowy.
 Ступенька двойная; stopień podwójny.
 — одиночная; stopień pojedynczy.
 — лѣстницы; szczeble drabinki.
 Ступица; piasta.
 — мотыля, кривошина; piasta korby.
 Стыкъ, стычка; zetknięcie, styk.
 — см. Соприкасаніе.
 — рельсовъ крестообразный; połączenie szyn naprzemianległe, styk naprzemianległy, styk na przewięź.
 Стычка косая, см. Соединение въ косой зубъ.

- Стычка прямая, см. Сростъ прямой.
Стѣна; ściana.
— боковая топки; ściana boczna paleniska.
— задняя топки; śc. tylna paleniska.
— изъ тѣсоваго камня; mur kamienny.
— каменная; mur. [mienny].
— каминная; mur kominowy.
— капитальная; mur główny.
— лобовая; mur czołowy.
— набережная деревянная свайная, стѣна набережная деревянная изъ свай; obrzeż drewniany, ściana przybrzeżna.
— набережная каменная; obrzeż murowany, mur przybrzeżny.
— парового цилиндра; ściana cylindra parowego.
— перегорѣдочная, перегорѣдка; mur przedziałowy.
— передняя дымовой коробки; ściana przednia dymnika.
— подвальная; mur piwniczny.
— подпорная; mur podporowy, mur tarasowy.
— снѣговая, щитъ отъ снѣжныхъ банксовъ; ściana odśnieżowa, odśnieżna, przeciwśnieżna.
— средняя; mur środkowy.
— съ облицовкой; mur z oblogami, z odzieżą.
— зубчатая передняя топки; ściana przednia paleniska, ściana rurowa lub przewodowa paleniska.
Стягиваніе, см. Скрѣплѣніе.
Стягивать связями, см. Укрѣплѣть.
Стяжка; sprzęgło, sprzęg, łącznik.
— винтовая; sprzęgło śrubowe.
— стрѣлочная, переводная; сегіел zwrotnicy.
Суглинокъ, см. Илъ.
Судно; statek wodny.
Сукно; sukno.
Сумма причитающаяся, долгъ; należność.
Сундукъ; kufel.
Суппортъ, подручникъ токарнаго станка; podstawek w tokarce, support, utrzymujący noże, ponośnik tokarski.
— передвижной, см. Телѣжка токарнаго станка.
Сургучъ; lak.
Сушильня; suszarnia, suszalnia.
Схватцы, см. Щипцы огневые.
- Сходъ съ рѣльсовъ (паровѣза, ваго́на); wykolejenie się (parowozu, wagonu).
Сдѣлка вагоновъ; sprzęganie wozów, spinanie wagonów.
Сдѣплѣніе; злѣченіе, spinanie, sprzęganie. [ganie, adhezya].
— прилѣганіе, прилѣганіе; przykle-
— зубчатое; злѣченіе зѣbate.
— коническое; злѣченіе stożkowe.
Сдѣплѣть; spinać, sprzęgać.
Сдѣщчикъ вагоновъ; przetokowy, przesuwasz wagonów.
Счетовѣство; rachunkowość.
Счетовѣдъ; rachmistrz, obliczyciel.
Счѣтчикъ (оборотовъ, ходѣвъ); liczebnik.
Счѣтъ; rachunek.
— денежный; wykaz monety.
— деньгамъ, причитающимся за пользование чужими вагонами; rachunek należności za użycie obcych wagonów.
— заказовъ; rachunek zamówień.
Счѣты; szczoty, liczydło, liczyk.
Сѣмка; zdjęcie.
— глазѣрная; zdjęcie planu na oko.
— земельная, см. Землеобріе.
— плана; zdjęcie planu. [гуляція].
— тригонометрическая, см. Триангуляція.
Служеніе дымовой трубы; звъженіе komina.
Съездъ, см. Конгрессъ. [zjazd].
— техническій; wiec techniczny.
Сырѣцъ, см. Кирпичъ сушеный.
Сыромѣть, см. Кожа сыромѣтная.
Съвокъ, см. Грѣхоть.
Сдѣльщикъ, щѣрникъ, хомутникъ; siodlarz, gumarz.
Сдѣло, сдѣловина, пониженное мѣсто водораздѣла; siodło, szuja.
— къ предохранительному клапану, см. Глѣздѣ.
Сѣкира, см. Топоръ.
Сѣни, вестибуль; przedsionek.
Сѣра; siarka. [szara].
— сырая, кобовая; siarka surowa, Сѣтка; siatka.
— багажная, сѣтка для багажныхъ полоковъ; siatka do póltek.
— всасывающей трубы; smok.
— тендерная, см. Цѣдло тендерное.
Сѣтъ желѣзныхъ дорогъ, сѣтъ желѣзнодорожная; sieć dróg żelaznych, sieć kolei.

- Сѣтъ дополнительная; sieć uzupełniająca.
- Свѣченіе, прорѣзь, разрѣзь, прорѣзь; przekrój, przecięcie, profil.
- вертикальное; przecięcie pionowe.
- въ видѣ трапеціи, разрѣзь трапецидальный; przecięcie trapezoidalne.
- коническое; przekrój stożkowy.
- Свѣченіе овальное; przecięcie owalne.
- поперечное, разрѣзь поперечный; przecięcie poprzeczne.
- продольное, разрѣзь продольный; przecięcie podłużne.
- треугольное; przecięcie trójkątne.
- Сурьма, сурьма, антимоній; antymon.

Т.

- Табельщикъ; kontroler ziemiełników, dozorca.
- Таблица; tablica.
- кривыхъ путей; tablica łuków toru kolejowego.
- натяженій, нагрузки, ведомость натяженіямъ, нагрузкѣ; wykaz obciążeń, tablica obciążeń.
- объявленій; tablica ogłoszeń.
- Таль, см. Полиспастъ.
- Тальвегъ; ściek, linia ścieku.
- Талькъ, тальковый сланецъ; talk, słoniniec, łojek.
- Таможня; komora celna. [czna.
- Тангенсъ, касательная линия; styganie, бакъ тендера, резервуаръ водяной; skrzynia albo zbiornik.
- Тара; ciężar martwy, tara. [na wodę.
- Таранъ; taran, baran.
- гидравлическій; tar. hydrauliczny.
- Тарѣлка бѣверная; tarcza tłuczka zderzakowego, talerz buforowy.
- Тарѣлки вѣсѣвъ, см. Чашки вѣсѣ.
- Тарификація; taryfowanie. [вья.
- Тарифовѣденіе; umiejtność taryfowania, taryfowość.
- Тарифъ; taryfa.
- багажный; taryfa tłumokowa, bagażowa, rakunkowa.
- ввозный; taryfa przywozu.
- вывозной; taryfa wywozu.
- дифференціальный; taryfa różniczkowa.
- для лошадей и скота; taryfa dla koni i bydła.
- для посылокъ большой скорости; taryfa przesyłek pośpiesznych.
- для экипажей; tar. dla pojazdów.
- заморскій; taryfa zamorska.
- исключительный; t. wyjątkowa.
- конкуренціонный; t. konkurencyjna, zniżkowa.
- международный; t. międzynarodowy.
- мѣстный; t. miejscowa. [dowa.
- Тарифъ высшій, максимальный; t. najwyższa.
- наименьшій, минимальный; t. najniższa.
- общій; taryfa ogólna. [jazdy.
- пассажирскій; t. osobowa, cennik.
- по вторичной высылкѣ, переправкѣ; t. ponownej wysyłki.
- по объѣму; t. objętościowa, przestżeniowa.
- подробный, спеціальный; t. szczególowa, poszczególna.
- примѣненный; t. zastosowana.
- прямого сообщенія; t. bezpośrednia, t. przewozu przejętego.
- прямого сообщенія съ сосѣдней дорожкой; taryfa komunikacyi bezpośredniej z drogą sąsiednią.
- союзный; t. związkowa.
- товарный; t. towarowa, cennik przewozu towarów.
- уменьшенный, пониженный; t. zniżona.
- Тахиграфъ; tachygraf.
- Тахомѣръ, тахомѣтръ; prędkomierz, tachometr.
- Тачечникъ, см. Носильщикъ. [ki.
- Тачка, ручная телѣжка; taczka, taczka.
- багажная ручная, телѣжка багажная ручная; półwozie, półwózek.
- двухколѣсная; taczki dwukolowe, dwukole, dwukółek.
- Тайніе; topnienie.
- Твѣрдость; twardość.
- Телеграмма, телеграфическая депеша; telegram, depesza telegraficzna.
- Телеграфистъ; telegrafista. [ficzna.
- старшій; telegrafista starszy.
- Телеграфія; telegrafia.
- Телеграфъ; telegraf.
- Морза; telegraf Morsęgo.
- оптический, воздушный; t. optyczny, powietrzny.
- переносный; t. przenośny.

- Телеграфъ пишущій; t. piszący.
 — подводный; t. podwodny.
 — указательный; t. skazówkowy.
 Телефонъ; telefon.
 Телѣжка, желѣзнодорожная телѣжка, вагонѣтъ; wózek kolejowy.
 — багажная, трѣхколѣска; wózek rakunkowy, trójkole, trójkólek.
 — вагонная, см. Низъ вагона.
 — подвижная; wózek ruchomy.
 — приводимая въ движеніе помощію кривошипа; wózek korbowy.
 — ручная, см. Тачка.
 — токарнаго станка, передвижной супортъ; wózek tokarki.
 Телѣжникъ, см. Карѣтникъ, Колѣсникъ.
 Температура; ciepłota, ciepłostan, Тендеръ; tender. [temperatura.
 Теодолитъ; teodolit.
 Тепломеръ, термомѣтръ; ciepłomierz, termometr.
 — см. Калоримѣтръ.
 Теплопроводность; przewodnictwo ciepła przewodność ciepła.
 Теплоходъ, см. Теплодъ.
 — лучистый; ciepło promieniste.
 — скрытый; ciepło utajone.
 — удѣльный; c. właściwe, c. gatunkowe.
 Теплодъ, теплоходъ, жаръ; ciepło.
 Теплоуказатель, см. Термоскопъ.
 Тѣрка; tarka, zacierka.
 Термобаромѣтръ; termobarometr.
 Термоманомѣтръ; termomanometr.
 Термомѣтръ, см. Тепломеръ.
 — воздушный; ciepłomierz powietrzny.
 — ртутный; ciepłomierz rtęciowy.
 — спиртный; c. alkoholowy (wyskokowy). [moskop.
 Термоскопъ, теплоуказатель; ter-
 Терпентинъ, см. Скипидаръ.
 Терпугъ, рашпиль; tarnik, raszpla.
 Терракотъ; terrakota.
 Тѣрція; tercya.
 Тесать камни по шаблону; ciosać kamienie podług szablonu.
 — кирпичі; krzesać cegły, rąbać c.
 Тесѣмка; tasiemka.
 Тѣска; cięcie.
 Тесля; przysiek.
 Тесло, шліхта, теслица; ciesak, torór motykowaty.
 Тесьма; taśma.
 — оконная, оконный ремень; taśma okienna, targaniec.
 Тѣсь; cios posadowy, c. łożyskowy.
- Тѣхника электричества, см. Блек-
 тротѣхника.
 Тѣхникъ; technik.
 Технологія, промышленное; te-
 Технологъ; technolog. [chnologia.
 Теченіе, токъ; prąd, strumień.
 — (рѣки), фаръ-ватеръ; nurt, pęd.
 — воды подземное; ponik.
 Течь дымогарныхъ трубъ; siekniecie, sieczenie, przeciekanie rur płomiennych.
 Тигель глиняной; tygiel gliniany.
 — графитовый; t. grafitowy.
 — изъ огнеупорной глины; t. ogniotrwały.
 — металлическій; t. kruszcowy.
 — перегонный; t. dystylacyjny.
 — плавильный, плавильный горшокъ, тютень; tygiel.
 — пробирный, пробирный горнъ; t. probierczy.
 — угольный; t. węglowy.
 — фарфоровый; t. porcelanowy.
 Тирлинь, см. Перо чертильное.
 Тиръ, см. Смазка.
 Тиски; imadło, (śrubsztak).
 — верстачные; imadło warsztatowe.
 — колѣчатые; imadło kolankowe.
 — параллельные; im. równoległe.
 — привертные съ ланками; im. kle-szczowe.
 — ручные; im. ręczne, imadelko.
 — ручные съ ланкой; im. z trzonkiem.
 — съ поддержкой; im. z podporką.
 — шарнирные; im. zawiasowe.
 Титанитъ, см. Сѣнь. [stwo.
 Товарищество, общество; towarzy-
 — общество акціонерное; t. akcyjne.
 — на паёхъ; t. udziałowe.
 Товаро-отправитель; wysyłający to-
 wary, nadawca.
 Товаръ, грузъ, кладь; towar.
 — безъ укупорки; t. nieopakowany.
 — большой скорости; t. pośpieszny.
 — воспламеняющійся; t. zapalny.
 — взрывчатый; t. wybuchowy, wy-
 buchający.
 — вывозной; t. wywozowy.
 — лёгковѣсный; t. przestrzenny, względnie lekki.
 — ломкій; towar kruchy.
 — невручѣнный; t. niedoręczony.
 — недостающій; t. brakujący.
 — перевозимый на особыхъ усло-
 віяхъ; t. przyjmowany do prze-
 wozu warunkowo.

- Товарь подлежащій порѣчь, непорчи-
вающійся; t. nietrwały, psujący się.
— пошлинный; towar cłowy, prze-
sylvka słowa.
— сверхчѣтный; t. nadliczbowy.
Токарь; tokarz.
Токъ, см. Теченіе.
— активный; prąd czynny.
— возбуждённый, индуктивный;
p. wzbudzony, indukcyjny.
— переменный; p. zmienny, zwrotny.
— постоянный, непрерывный; p.
stały, ciągły.
— электрический; p. elektryczny.
Толканіе поѣзда; poruchanie pociągu.
Толкушка, колодушка; stępa, stem-
poręk, (do ubijania piasku w skrzynce).
Толчокъ, см. Ударъ.
Толщина; grubość.
— свѣда; g. sklepienia.
Толь асфальтовый, кровельный;
tektura smółcowowa.
Томлянка, см. Сталь томлёная.
Томпакъ, красная латунь; tombak.
— бѣлый, см. Мѣдь бѣлая.
Тонна; tonna.
Тоннель; tunel, przejazd podziemny.
Топка, корѣбка огневая; palenisko,
skrzynia ogniowa, ogniskowa.
Топливо; paliwo, opał.
Тополь; drzewo topolowe, topola.
Топорикъ, ручной топоръ; toporek,
topór ręczny.
— съ молоткомъ; toporek z młotkiem.
Топорище, черенокъ; stylisko, to-
porzysko, rękojeść toporu lub siekiery.
Топоръ, сѣкира; tasak, topór, barda,
siekierra.
— для угля; siekiera do węgla.
— для шпалъ; topór do podkładów.
— плотничій; t. ciesielski, cieślica.
Топь, трясина, мокредина, боло-
Торгъ; przetarg, licytacja. [тіна; łęg.
Торець; kostka.
— балки, оконечность, балки; ko-
Торій; tor. [niec belki.
Тормазить! hamować!
Тормазчикъ, см. Кондукторъ тор-
Тормазъ; hamulec, (brek). [мазной.
— вакуумъ, безвоздушный тормазъ,
hamulec próżniowy, h. o próżni.
— винтовой; hamulec śrubowy.
— воздушный, пневматическій; ha-
mulec powietrzny, pneumatyczny.
— гидравлическій; h. wodny, hy-
drauliczny.
- Тормазъ клинчатый; ham. klinowy.
— колодочный; h. kłocowy, kłodowy.
— непрерывно-дѣйствующій; h.
— паровой; h. parowy. [ciągły.
— пружинный; h. sprężynowy.
— ремённый; h. pasowy.
— ручной; h. ręczny. [gniowy.
— рычажный; h. dźwukowy, dźwi-
— самодѣйствующій, автоматиче-
скій; h. samodzielny, samodzia-
lający, automatyczny.
— дѣлочный; h. łańcuchowy.
— электрический; h. elektryczny.
Тормазá сопряжённые; hamulce
sprężone.
Торфяникъ, см. Болото торфяное.
Торфъ; torf.
— дернистый; torf darniowy.
— жилковатый; torf żyłkowaty.
— жирный, смолистый; t. tłusty,
smolisty.
— зѣмлистый; t. ziemny.
— слоистый, листоватый; t. słoisty,
liściowaty.
— прессованный; t. prasowany.
— черпанный; t. czerpakowy, (wy-
dobuwany za pomocą czerpaka).
Торцемъ, торчмя, стѣйна, ребромъ;
sztorcem, na sztorc.
Точеніе инструментовъ; ostrzenie
narzędzi.
Точило, точильный камень, брусокъ;
toczydło, toczak, kamień szlifiarski.
Точить (инструменты); ostrzyć (na-
rzędzia).
Точка, пунктъ; punkt.
— математическая скрещенія; p.
matematyczny skrzyżowania się
łuków w rozjeździe.
— мѣртвая; punkt martwy.
— опоры; p. podpory.
— постоянная; znamię wysokości
stałe, p. stały.
— прикосновенія, точка касанія;
p. styczności.
— токарнаго станка; p. tokarki.
Трава морская; trawa morska, webło.
Трамбовать землю, утрамбовывать;
ubijać ziemię.
Трамбовка; drąg do uszczelniania
rur płomiennych, do zabijania korków.
— земли ubijanie ziemi, (trambowanie)
Травить; przewóz przechodowy,
(tranzytowy).
Транспортиръ; przenośnik.
Трасса, см. Направленіе.

Трассировать, см. Разбивать.
 Трассировка пути; ustalenie lub wytknięcie kierunku kolei.
 Тревога! niebezpieczeństwo! sygnał trwogi.
 Трѣние: tarcie.
 — катящееся; tarcie potoczyste.
 — непосредственное; t. bezpośrednie.
 — посредственное; t. pośrednie.
 — скользящее; t. posuwiste.
 Трѣножникъ; trójnóg; kozieł, słoń.
 Треска, см. Пленя.
 Трѣтникъ, трѣтнякъ, припѣй мягкій; spoiwo surowe, lut blacharski.
 Треугольникъ; trójkąt.
 — чертѣжный, чертѣжный угломеръ; trójkąt rysowniczy, ekiarka.
 Трѣхколѣска, см. Телѣжка багажная.
 Трещина, щель; szczelina, gusa, szpara, rozpadlina.
 — въ деревѣ, см. Вѣтровица.
 — въ желѣзѣ; szczelina w żelazie.
 Трещотка; grzechotka, (knara).
 Триглицъ, см. Гладъ.
 Тригонометрія; trygonometria.
 Трико; kort.
 Триангуляція, тригонометрическая съѣмка; triangulacja.
 Трѣрьзъ, см. Гладъ.
 Тропинка на бѣрмѣ насыпи; ścieżka na roboczu nasypu.
 Тростникъ; trzcina.
 — сахарный; trzcina cukrowa.
 Трость для плетѣнія; trzcina do wyplatania.
 Трость, см. Верѣвка пеньковая.
 Троттуаръ, дорожка для пѣшеходовъ; chodnik.
 Труба, трубка; rura, rurka.
 — ведущая отъ инжектора къ котлу; r. idąca od smoczka do kotła.
 — водопроводная, рукавъ водопроводный; r. wodociągowa, przewód wody.
 — водопроводная подземная, см. Водопроводъ подземный.
 — водораспределительная; r. rozprawadzająca wodę.
 — воздухопроводная; r. powietrzna.
 — выпускная; r. wypustowa, przyływowa.
 — всасывающая; przewód ssący, rura ssąca. [pływowa].
 — выпускная; r. wypustowa, od— для маномѣтра; r. manometrowa.
 — для мѣтаго пара; wylot pary zużytej, r. wylotowa.

Труба дренажная, осушительная; rura osuszająca.
 — дымовая, дымоотводная; komin.
 — дымогарная, прогарная; rura płomienna.
 — зрительная; luneta.
 — каменная; przepust sklepiony, (kanał sklepiony pod nasypem).
 — кольчатая, колбно трубы; rura kolankowa.
 — крестовая; r. krzyżowa.
 — нагнетательная; r. tłocząca.
 — нагревательная; r. ogrzewająca, ogrzewawcza.
 — насосная, колѣзная; kadłub pompy, r. pompowa.
 — наставная; r. nadsztukowana.
 — nivelірная, врительная; luneta poziomicza, niwelacyjna.
 — паровая, паропроводная; przewód pary, przewód odpływu pary, odwód pary. [kowa].
 — паровая инжекторная; r. smocz— паровая осушительная; r. do suchej pary. [pływu].
 — пароведущая; przewód dla doparowywującej, труба паропроводная; r. do suchego pary. [pływu].
 — паровыпускная, труба паропроводная; r. do suchego pary. [pływu].
 — пароводная; rura odprowadzająca parę. [rowa].
 — паропроводная; r. kanałowa parowa. [rowa].
 — питательная; r. zasilająca.
 — проводная; r. kanałowa.
 — свистковая, труба свистка; r. do gwizdawki.
 — сливная, труба сточная; r. zlewna.
 — сточная; r. ściekowa.
 — съ фланшею, съ фланцомъ; r. krykowa, r. z krywą, z wylotem.
 — теплопроводная, теплопроводъ; r. przeprowadzająca ciepło.
 Трубка (гайка) въ тискахъ; pochwa imadła.
 — водоуказательная, трубка водомѣрная, стекло водомѣрное; rura wodokazowa, wodokazna.
 — вспрыскивающая, инжекционная; rura sikawki.
 — для насѣдки на трѣножникъ; tudy— дымоотводная; komin. [leja].
 — контрольная; r. kontrolująca.
 — отводная; r. przewodnia. [wnicza].
 — паяльная; dmuchawka, r. luto-

- Трубка предохранительная; rurka bezpieczestwa.
 — при маслянкѣ золотниковаго стѣржня; rurka do oliwiarki na drażku suwakowym.
 — при маслянкѣ золотниковыхъ ползуновъ; rurka do oliwiarki przy ślizgaczach suwakowych.
 — продувательная; rurka przewiewu, r. przewiewna.
 — распределительная, инжекторъ Жиффарда; regulator w smoczku Giffarda.
 — свѣтильная; rurka knotowa.
 — смазочной корѣбки; r. smarownicy, r. maźnicowa.
 Труть, см. Губка древесная.
 Тряпье, доскутки; szmaty, gałgany.
 Трясіна, см. Топь.
 Тряска, качка, качаніе вагона; kołysanie się wagonu, chwianie się wozu.
 Трясунъ, см. Потрясъ.
 Тугой, см. Жѣсткій.
 Тугость, см. Жѣсткость.
 Тумба; słupek graniczny, międzytorek, ukres, (granica zatrzymania się na stacyi).
 Тунгетѣнь, см. Вольфрамъ.
 Тушеваніе, тушевка; tuszowanie.
 Тушитель, см. Швабра.
 Тушь; tusz.
 Тюкъ, см. Мѣсто.
 — большой; towar zbiorowy, wielki.
 Тюрбина; turbina, koło wirowe, wirowka.
 Торбина въ дымовой трубѣ, см. Искроудержатель.
 Тютень, см. Тигель.
 Тычинникъ, см. Частокѣль.
 Тѣло; ciało.
 Тяга; woźnictwo, ciąg, trakcyja.
 — стѣжка; ścięgno, ściąg.
 — винтовой стѣжки; łubki sprzegła, wieszadło łącznikowe.
 — горизонтальная для стрѣлки, перевода; ciągiel, pręt poziomy do zwrotnicy. [podwójna].
 — двойная; ciąg podwójny, trakcyja.
 — направляющая золотниковаго стѣржня; kierownica trzonu suwakowego.
 — натуральная; ciąg naturalny.
 — передаточная; pręt przewodowy, t. j. do przenoszenia ruchu.
 — пламени, огня; ciąg ogniska.
 — рѣльсовъ распорная у стрѣлки; rozprórka zwrotnicza.
 — соединительная, тяга соединительная; pręt zaprzęgowy.
 — соединяющая тормазнія колѣдки; pręt łączący kłose hamulcowe.
 — тормазная нажимная крутлая; pręt hamulcowy naciskowy, t. j. prowadzący do hamulca.
 — усиленная, механическая; ciąg wzmożony.
 — эксцентриксовая; pręt mimośrodowy.
 Тяговѣденіе; woźnictwo. [dowy].
 Тягучесть; ciągliwość, rozciągliwość.
 Тяжесть, см. Вѣсъ.

У.

- Убыль, убытокъ; ubytek, strata.
 Увеличеніе; zwiększenie, powiększenie.
 Увеличеніе давлѣнія, поднятіе пара; zwiększenie ciśnienia.
 — жѣсткости, усилѣніе жѣсткости; usztywnienie, utężnienie.
 Увѣдомленіе о поврежденіи, рапортъ о поврежденіи; zawiadomienie o uszkodzeniu, wykaz uszkodzeń.
 Угаръ; ubytek (przy topieniu), utopek.
 Угломѣръ, гониомѣтръ, наугольникъ, экееръ; kątomiar, kątomierz, goniometr, węgielnica, kątownica.
 — чертѣжный, см. Треугольникъ чертѣжный.
 Углубленіе, ложбина; wklęsnięcie, wklęsłość, zagłębienie.
 Уголь; węgiel.
 — бурый, лигнитъ; węgiel brunatny, lignit, drzewiak.
 — древесный; w. drzewny.
 — животный костяной; w. zwierzęcy.
 — каменный; w. kamienny.
 — каменный вспучивающийся, плаваый; w. topliwy.
 — каменный грубый, крупный; w. gruby.
 — каменный, жирный; w. tłusty.
 — каменный кузнечный; w. kowalski.
 — каменный листоватый; w. liściowaty.
 — каменный лѣсковый, блестящій; w. połyskowy, błyszczący.

- Уголь каменный пламенный; w. płomienisty. [listy.
 — каменный смолистый; w. smo-
 — каменный спекающийся; w. spie-
 — каменный гóщій; w. chudy. [kowu.
 — каменный тусклый; w. przyémionu.
 — каменный шиферный, графели-
 стый, слоистый; w. łupkowy, słoisty.
 — мелкій, толчёный; w. drobny, miał węglowy.
 — мелко-орѣшковый; w. drobno-
 orzeszkowy.
 — несортированный; w. niesorto-
 — орѣшковый; w. orzeszkowy. [wany.
 — полугрубый; w. kostkowy.
 — просѣянный; w. przesiany, ar-
 fowany.
 — растительный; w. roślinny.
 — сортированный; w. sortowany.
 — торфяной; w. torfowy.
 Угольникъ, угловое желѣзо; ką-
 townik, kątownka.
 — для проверки прямыхъ угловъ и
 угловъ въ 45°, малка; węgielnica
 uciosowa.
 Угольщикъ углежогъ; węglarz.
 Уголь; ką.
 — внутренній; ką wewnętrzny.
 — вѣшній; ką zewnętrzny.
 — возвышенія, см. Уголь подъема.
 — (нпр. зданія); narożnik, węgiel
 (nр. budynku).
 — зрѣнія, оптической уголь; ką
 optyczny.
 — криволинейный; k. krzywolinijny.
 — наклоненія; k. nachylenia.
 — насаживанія эксцентрикѣвъ; k.
 nasadzania mimośrodów.
 — опереженія; k. prześcigu wyprze-
 dzenia, przyspieszenia, poprzedzenia.
 — острый; k. ostry.
 — отклоненія; k. odchylenia lub
 zbrozenia. [(światła).
 — отраженія (свѣта); k. odbicia
 — подъема, уголь возвышенія; k.
 wysokości, k. wzniesienia.
 — преломленія (луча); k. załama-
 nia (światła).
 — паденія; k. padania.
 — противоположачій; k. przeciwległy.
 — прямой; k. prosty.
 — прямолинейный; k. prostolinijny,
 prostokreślny.
 — разбѣзда; k. rozjazdu.
 — склоненія; k. spadu, k. obniżenia.

- Уголь скрещенія; k. skrzyżowania.
 — смежный; ką przyległy.
 — соприкасання; k. zetknięcia.
 — трѣнія; k. tarcia.
 — тупой; k. rozwarty, tępny.
 Ударъ, толчокъ; uderzenie.
 — боковой двухъ поѣздѣвъ; zawa-
 dzenie, zderzenie boczne dwóch
 pociągów.
 — (двухъ тѣлъ); zetknięcie się (dwóch
 Узель; węzeł. [ciał).
 — заклѣпочный; węzeł nitowany.
 — шарнерный; w. przegubowy, swo-
 rżniowy.
 Удостовереніе; potwierdzenie.
 Указатель; wykaz, skaźnik, skorowidz.
 — верстовой, столбъ верстовой;
 słup wiorstowy.
 — давленія; znak ciśnienia.
 — мостовыхъ вѣсѣвъ; wskazówka
 wagi pomostowej.
 — разстояній; skorowidz odległości,
 wykaz odległości.
 — уклонѣвъ пути, уклоноуказа-
 тель; słup spadkowy, słupek po-
 chyłości drogi, spadkoskaz.
 — управленія подвижнаго состава;
 skorowidz zarządów taborowych.
 — цѣнамъ, указатель тарифный;
 skorowidz cennikowy.
 Указать направленіе, путь; wskazać
 drogę, wybrać lub wyznaczyć drogę.
 Укладка ивовыхъ виць; położenie
 miotel faszynowych, wyrzutka fa-
 szynowa.
 — шпаль, рѣльсовъ; układanie pod-
 kładów, szyn.
 Укладчикъ рѣльсовъ; torowy.
 Укладъ, см. Сталь сырцовая.
 Уклоненіе магнитной стрѣлки; zbro-
 czenie magnetyczne, (igły magne-
 tycznej).
 Уклоноуказатель, см. Указатель
 уклонѣвъ пути.
 Уклонъ, скать; spad, spadek, spa-
 dzistość.
 — желѣзной дороги; spadzistość
 drogi żelaznej. [klina.
 — клина; zbieżność klina, zwiężenie
 — крутой; spadzistość wielka, stroma.
 — магнитный; nachylenie magne-
 tyczne. [mała.
 — малый, скать малый; spadzistość
 — пути, отлогость, покатость, на-
 клонность пути; pochylność drogi,
 spadzistość drogi.

- Укло́нь ре́льсовъ; spadek szyn.
— сре́дній; spadziŝtoŝć ŝrednia.
- Уко́сна подѣ́мнаго крана, см. Стоя́къ журавля́.
- Уко́сь, скать, наклóнь, отко́сь; stok, nachylenie, skos, skarga.
- Укращéние, орнаментация; ozdoby, okrasa, ornamentacja.
- Укращённый; ozdobny, zdobny, ozdobiony.
- Укрѣплéние, закрѣплéние, закрѣпíть; umocowanie, utrwalenie, wzmoŝnienie, umocowaŝ, wzmoŝnióć.
— колёснаго банджа́; umocowanie obręczy na kole.
— на́сыпи; utrwalenie nasypu.
— нѣба, потоло́ка въ огнево́й ко́робкѣ; uzbrojenie podniebienia paleniska.
- Укрѣплéния, подпóры, подбрю́шники паровóзнаго котла́; podpory, wzmoŝnienia kotła parowozowego.
- Укрѣпíть, укрѣпíять, утвер́ждать; wzmoŝnióć, wzmacniać.
- Укрѣпíть стѣну́; wzmoŝnióć ŝcianę.
- Укрѣплéние, усилéние; wzmoŝnienie, przumocowanie.
— ко́лпакá; wzmoŝnienie kołpaku, kopuły, zbiornika.
— отко́совъ; wzmoŝnienie stoków.
— стѣнъ рва; wzmoŝnienie ŝcian rowu.
- Укрѣпíять, стя́гивать связя́ми; kotwować, ankwować, wiązać, ŝciągać.
- Уку́порка, см. Упако́вка.
— о́братная; zarakowanie zwrotne.
— пло́хая, неудовлетворительная; wadliwoŝć opakowania.
- Улету́чивание, испарéние; ulatnianie.
- Ультрамаринъ; ultramaryna.
- Умбра; umbra.
- Уменьшéние (плáты); obniŝka, opust.
— пони́жéние нало́женнаго плате́жа; obniŝenie zaliczenia.
- Уничто́женіе нало́женнаго плате́жа; cofnięcia zaliczenia.
- Унця́; uncy.
- Упако́вка, уку́порка; opakowanie.
- Уплáта, см. Платѣ́жъ.
— вперѣ́дъ, см. Зачѣ́тъ до́бáвочный.
— рáсходы за по́ставку; dostawne.
— за срóчную по́ставку; dostawne terminowe.
— обяза́тельная до отпра́вки; opłata przymusowa.
— ча́стная до отпра́вки; opłata częŝciowa, opłacenie częŝciowe.
- Уплотнéние, чекáнка; uszczelnianie (sztamowanie).
- Уплóчено; opłacono.
- Упóра, поддѣ́жка паралле́лей; podpora równoleżnic.
- Упóрка рессо́рная; podpora resorowa.
- Упóрный брусь; belka odbojowa, oporowa, odbojnia.
- Управлéние; zarząd.
— гла́вное; dyrekcya jeneralna.
— желе́зной доро́ги; zarząd kolei.
— по по́стройкѣ; dyrekcya budowy.
— по слóужбѣ дви́женія; dyrekcya ruchu.
- Управля́ть паровóзомъ; kierować parowozem.
- Упра́днёние по́езда, см. Отмѣ́неніе по́езда.
- Упру́гость; sprężystoŝć, rozprężliwość, elastycznosć.
- Уровень, см. Горизóнтъ.
— водо́й, см. Поверхно́сть водо́й.
— водо́ной, ватерна́съ; poziomnica, libella.
— водо́ной сфе́рической; p. kulista.
— водо́й въ котлѣ́ истинный; poziom wody rzeczywisty, prawdziwy.
— водо́й въ котлѣ́ кажущійся; poziom wody pozorny w kotle.
— вы́сокихъ водо́й, полново́діе; stan wody wysoki, wielka woda.
— низ́кихъ водо́й; stan wody niski, mała woda.
— норма́льный водо́й; st. w. zwykły.
— норма́льный вы́сокихъ водо́й; st. wody, wysoki zwykły, zwykła wysoka woda.
— ре́льсовъ; poziom nawierzchni, poziom torowiska.
— са́мыхъ вы́сокихъ водо́й; stan wody najwyzszy, najwyzsza woda.
— са́мыхъ низ́кихъ водо́й; stan wody najnizszy, zero wody.
— сре́дній низ́кихъ водо́й; stan wody niski, przeciętny.
— сре́днихъ водо́й; stan wody średni, średnia woda.
- Усилéние жѣ́сткости, см. Увеличéние жѣ́сткости.
- Уси́ливать о́гонь, уси́лить о́гонь; podniecać ogień, wzmoŝnióć ogień.
- Ускóрение, прира́ченіе ско́рости; przyspieszenie.
— норма́льное; pr. zwykle, normalne.
- Усло́вие; umowa, ugoda.

Условіе платы; warunek zapłaty.
 Условія перевозки; w. przewozowe.
 — поставки; warunki dostawy.
 — техническія; w. techniczne.
 Усредненіе, нейтрализація; zubożenie.
 Уставъ пенсіонной кассы; ustawa kasy emerytalnej.
 Установка котла; osadzanie kotła.
 — стрѣлокъ; nastawianie zwrotnic.
 — центральная стрѣлокъ; nastawianie zwrotnic centralne.
 Устой береговой; przyczółek.
 — моста, см. Бокъ моста.
 Устойчивость; stateczność, stałość.
 Устройство, см. Конструкція.
 Уступъ стѣны; odsadzka.
 Устье рѣки, гирла, гирло, устье (rzeki).

Ушшка; zeschnięcie.
 Утолщеніе; zgrubienie.
 Утонить, уменьшить размѣры; zcieńczenie.
 Утрамбовывать землю, см. Трамбовать землю.
 Утюгъ; żelazo do wygładzania.
 Ухватъ, см. Ручка.
 Ухо, ушко; ucho, uszko.
 Ухо анкера; ucho kotwy.
 — петли; zawój lub ucho zawiasy.
 — крестовины; ucho rozjazdu.
 Участокъ, отдѣлъ, отдѣленіе, oddział.
 Ученикъ; terminator.
 Учрежденіе, см. Заведеніе.
 Уширеніе моста надъ устоями; rozszerzenie mostu nad przyczółkami.
 Ушко дверной фали, ручки; uszko do klamki.
 Ущеліе, см. Оврагъ.

Ф.

Фабрика, заводъ; fabryka.
 Фабрикантъ, заводчикъ; fabrykant.
 Фабрикатъ, см. Издѣліе.
 Фабрикація, см. Выдѣлка.
 Факель; pochodnia.
 — восковый; p. woskowa.
 — нефтяной; p. naftowa.
 — смоляной; p. smołowa.
 — электрической; p. elektryczna.
 Факторъ; szynnik.
 Фактура, счётъ; rachunek kupiecki, faktura.
 Фальцгубель; strug listewkowy, kątnik szeroki.
 — фальцбелъ; kątnik falcowy, falcownik, strug krawędziowy.
 — раздвижной; strug rozsuwany.
 Фальць, см. Желобокъ.
 Фала, см. Замокъ съ пружиной, защёлкой.
 Фанёрка; obłogi.
 Фанёрки каменные, мраморныя; obłogi kamienne, o. marmurowe.
 Фарадъ; farada.
 Фарватеръ рѣки, см. Линія русла (рѣки).
 Фарфоръ; porcelana.
 Фасадъ, см. Видъ.
 Фахверкъ; mur pruski.
 Фашина; faszyna.
 — тяжёлая; f. nadziewana.

Ферма висѣчая, подвѣсная; wiązgar wiszący, więźba o wiązaniu wiszącym.
 — лежачая; stolec leżący.
 — мостовая; przęsło mostowe, ferma mostowa.
 — подвѣсная, висѣчая; stolec wiszący.
 — промежуточная стропильная; stolec pośredni.
 — стоячая; stolec stojący.
 — съ лежащимъ косякомъ; więźba o stolec leżącym.
 — со стоящимъ косякомъ; więźba o stolec stojącym.
 — со стропильными козлами, съ наклонными быками; więźba o wiązaniu rozpięającym.
 Фернамбукъ; drzewo fernambukowe.
 Физика; fizyka.
 Фильтръ, см. Цѣдѣлка.
 Фильтрація, см. Процеживание.
 Финишь, см. Эмаль.
 Фирма; cecha. [font.
 Фитиль, свѣтильня, пальникъ; knot, — буксовый; knot maźniczny.
 — круглый; knot okrągły, pełny.
 — ламповый; knot do lamp.
 — плоскій; knot płaski.
 — трубчатый; knot rurkowy.
 Флагъ; chorągiewka, (flaga).

Флагъ межево́й; chorąg. miernicza.
 — сигна́льный; chorąg. sygnałowa.
 Фла́нецъ; kołnierz, krysa, (flansa).
 — золоти́ка; kołnierz suwaka, kry-
 su suwaka.
 — цилиндра; krysa cylindra.
 Флю́съ, см. Пла́вень.
 Фо́кусъ; ognisko soczewki.
 Фо́на́рщикъ, см. Ла́мповщикъ.
 Фо́нарь; latarnia, latarka.
 — бу́ферный; latarnia zderzakowa.
 — вися́чий; latarka wisząca.
 — водо́мбный, фо́нарь водо́мб-
 ного стекл́а; latarka wodoskazowa.
 — д́исковый; l. na sygnale wjazdowym.
 — для манóметра; l. manometru.
 — зад́ний те́ндерный; l. tylna ten-
 drowa.
 — на водо́номъ кра́нѣ; l. na żórawiu.
 — на ш́естѣ при пере́здахъ; l.
 drażkowa (przy przejazdach).
 — ручо́й; l. ręczna.
 — паровóзный передово́й; l. prze-
 dnia parowozowa.
 — по́здный; l. pociągu. [końcowa.
 — по́здный хвостово́й; l. pociągu
 — сигна́льный; l. latarnia sygnałowa.
 — сигна́льный боково́й; l. sygnałowa
 ваго́на. [owa ostrzegowa.
 — сигна́льный д́исковый; l. sygna-
 — сигна́льный стрѣлочный, пере-
 водный; l. sygnałowa zwrotnicy.
 — столбово́й; l. słupowa.
 — сторожево́й сигна́льный; latarka
 strażnicza sygnałowa.
 — стрѣлочный; l. zwrotnicza.
 — стѣнно́й, марки́зный; latarnia
 ścienna
 — трѣхцвѣт́ный; latarka trójbarwna.
 — углово́й; l. sygnałowa narożna.
 Фоногра́фъ; fonograf.
 Фонта́ль, водо́мѣтъ; wodotrysk.

Фо́рма; kształt, forma, postać.
 — кони́ческая, см. Кони́чность.
 — литѣ́ная, изло́жница; forma do
 Формо́вка; formowanie. [odlewów.
 — песчанна́я; formowanie w piasku.
 — ящи́чная; form. w skrzynkach.
 Формо́вщикъ; formiarz, lejarz, od-
 Фо́рмула; wzór. [lewacz.
 Фо́рточка; lufcik, szybka do otwie-
 Фо́сфоритъ; fosforyt. [rania.
 Фо́сфоръ; fosfor.
 Фотогѣ́нь; fotożen.
 Фотона́фтилъ; fotonaftyl. [tlnia.
 Фраму́та; światło górne, ponadświe-
 Франкату́ръ—пóта; należność prze-
 wozowa przybliżona, zaliczka na
 przewozowe. [łowъ.
 Фришева́ние, см. Очи́щеніе метал-
 Фу́ганокъ для прямоли́нейной стру-
 жки кра́евъ дли́нныхъ д́осокъ,
 медвѣ́докъ; strug sprajak.
 — простóй, пазни́къ, жу́банокъ,
 дорóжничъ; strug fugowy poje-
 dyńczy, sprajak, fugownik, fuganek.
 Фу́ксинъ; fuksyna.
 Фундаме́нтъ, основа́ние; fundament.
 Фу́нтофу́тъ; stopofunt.
 Фу́нтъ; funt.
 Фу́рма; forma (skrzynka z kruszcem
 osadzona w ognisku na dyszy mie-
 chowej).
 — кузнѣ́чная; forma kowalska.
 Футеро́вка, см. Вы́кладка кирпи-
 Футля́ръ; futerał, pochwa. [чѣмъ.
 — но́жны для фла́говъ; pochew,
 pochwa do chorągiewek.
 Фу́тшто́къ съ попла́вкомъ, см. Во-
 домѣ́ръ попла́вочный.
 Фу́тъ; stopa.
 — а́нглийскій, росси́йскій; stopa an-
 gielska lub rosyjska.
 — по́льскій; stopa polska.

X.

Хвостъ по́зда; koniec pociągu, ogon
 Хи́мия; chemia. [pociągu.
 Хло́пецъ, см. Основа́ние вертака́.
 Хло́покъ, см. Бума́га хлопчатая.
 Хлоу́шка, см. Пета́рда.
 Хлорофо́рма; chloroform.
 Хло́ръ; chlor.
 Ходу́нь, педаль, подно́жка; nastep,
 stopka, pedał w tokarce, u miecha.
 Ходъ дымово́й, см. Кана́ль дымо-
 отво́дный.

Ходъ маши́ны; bieg maszyny, ruch m.
 — мѣртвый винтово́й нарэ́зки; chód
 martwy śruby.
 — по́ршня; skok tłoka.
 — умень́шенный; bieg zwolniony.
 Холоди́льникъ, конденса́торъ; zgesz-
 czalnik, skraplacz, kondensator.
 Ходѣ́тъ, см. Полотно́.
 Хому́тникъ, см. Свѣдѣльщикъ.
 Хому́тъ, обойма, скóба; opaska,
 rufa, rufka, ściągacz.

Хому́тъ бу́фернаго бру́са; opaska belki buforowej, o. odbojni.
 — паровозной метлы; obsada miotły parowozowej.
 — рельсовой метлы; трубкѣ на метельникѣ; ograwa m., osada m.
 Хомутникъ токарный; opaska tokarki, kluba tokarska.
 Хбрда; sięciwa. [zapadkowe.
 Храповикъ, храповое колесо; koło

Храпъ, см. Собачка.
 Хромій, см. хромъ желтый.
 Хромъ; chrom.
 — желтый, хромій; chrom żółty, żółtochrom.
 Хрупкость; kruchość.
 — желѣза, ломкость желѣза; kruchość żelaza.
 Храпъ; krupowiec, piasek ziarnisty gruby.

II.

Цангубель, см. Стругъ зубчатый.
 Цѣфа, шипъ; szor, koniec wału lub walca.
 — двойная, шипъ двойной; szor podwójny.
 — зубчатая, см. Шейка зубчатая.
 — осевая, шейка осевая; szor osiowy.
 — поворотнаго моста; szor mostu obrotowego.
 — поворотная; szor obrotowy, skręt
 Цвѣтъ; barwa, kolor. [iglicy.
 — налётный, побѣжалый; k. nabiegły.
 — сѣрный; kwiat siarkowy.
 Цементация, цементованіе; cementowanie, cementacja.
 Цементованіе поверхностное, см. Закалка въ ящикахъ.
 Цементовать; cementować.
 Цементъ; cement.
 — чугунный, см. Замѣзка желѣзная.
 Цѣнти; centi.
 Центигра́мъ, сантигра́мъ; centygram.
 Центилитръ, сантилитръ; centylitr.
 Центимѣ́тръ, сантимѣ́тръ; centymetr.
 Цѣнтнеръ; setnar, centnar.
 Центробѣжный; odśrodkowy.
 Центрованіе, центровка, набивка центровъ; wybijanie środków, centrowanie.
 Центростремительный; dośrodkowy.
 Центръ; środek.
 — вращения; środek obrotu.
 — вращенія; środek ciśnienia.
 — качанія; środek wahanania.
 — кривизны; środek krzywizny.
 — параллельныхъ силъ; środek sił równoległych.
 Центр притяженія; ś. przyciągania.
 — тяжести; środek ciężkości.
 — удара; środek uderzenia.
 Церазинъ; cerazyna. [rowy.
 Цехъ колѣсный; oddział osiowy, ko-

Цехъ котельный; od. kotlarski.
 — кузнечный; od. kowalski.
 — литейный; od. odlewniczy.
 — малярный; od. malarzski.
 — обойный; od. tapicerski.
 — осмотра вагоновъ, цехъ мелкаго ремонта вагоновъ; od. rewizyi wagonów. [zowy.
 — паровозо-сборный; od. parowo-
 — слесарно-токарный; od. ślusarsko-tokarski.
 Цизелировка; cyzelowanie.
 Циклина, см. Скребокъ.
 Цѣкля, см. Скребокъ.
 Цилиндръ; cylinder.
 — воздуходушный; cyl. miechowy.
 Цилиндры калиберные, калиброванные; walce wykończające, wymiarowe, kalibrowe.
 Цилиндръ ламповый, см. Стекло ламповое.
 — насѣа, цилиндръ насѣенный; cylinder rosnowy, pochwa tłokowa.
 — паровой; cylinder parowy.
 Цинковать, покрывать цинкомъ;
 Цинковка; cynkowanie. [cynkować.
 Цинкъ, шпайутерь; cynk.
 — листовой, цинкъ въ листахъ; blacha cynkowa.
 — обыкновенный; cynk surowy nieoczyszczony, pospolity. [wany.
 — рафинированный; cynk rafinowany.
 — хлористый; chlerek cynku.
 Цѣркуль; cyrkiel.
 — овальный; cyrkiel owalny, (do kreślenia owalów).
 — пропорциональный; cyrkiel proporcjonalny.
 — профильный; cyrkiel profilowy.
 — пружинный; cyrkiel sprężynowy.
 — прямой; c. prosty.
 — со вставными ножками; c. z. nóżkami wysuwanemi i wsuwanemi.

Циркуль съ дужкой; cyrkiel łukowy.
 — съ зубчатою дугою; с. z łukiem zębatym.
 — съ масштабомъ; с. z podziałką.
 — съ микрометричнымъ винтомъ; с. mikrometryczny.
 — съ цѣльными ножками; с. z nóżkami stałemi.
 — треножный; с. trójnożny.
 — шарнирный; с. zawiasowy.
 — см. Нульциркуль.
 Циркуляръ; okólnik, cyrkularz.
 Циферблатъ манометра; wskaźnica manometru, tarcza manometru.
 Цифра; cyfra.
 Цянь, см. Синеродъ.
 Цѣколь; sokuł.
 Цыбарка; wiaderko.
 Цѣдѣлка, фильтръ; cedzidło, filtr, przesiak.
 Цѣдѣло тендерное, сѣтка тендерная, рѣшетѣ тендерное; cedzidło tendrowe, sito tendrowe.
 Цѣлѣть, визи́ровать; celować, celować.
 Цѣна; cena.
 — грузовая, провозная; cena przewozu, zasada taryfowa.
 — единичная; cena jednostkowa.

Цѣна обыкновенная, нормальная; cena prawidłowa, normalna, zwykła.
 — основная; cena zasadnicza.
 — покупная; cena kupna.
 — провозная, закругленная; cena przewozowa zaokrąglona, okrągła.
 — средняя; cena przeciętna, średnia.
 — вадѣ, цена билета jazdy.
 Цѣнность издѣлія; wartość wyrobu.
 Цѣпочка при откидной площадкѣ; łańcuszek przy mostku spuszczanym.
 Цѣпь, цѣпочка; łańcuch, łańcuszek.
 — безконечная; łańcuch bez końca.
 — висѣчаго моста; łańcuch mostu wiszącego,
 — запасная, цѣпь вспомогательная; łańcuch zapasowy, ł. pomocniczy.
 — землетѣрная, цѣпь межевая; — крана; ł. żurawiuowy. [ł. mierniczy.
 — отойки; ł. kłonicowy.
 — стаяжная, цѣпь упряжная; sprzęgło łańcuchowe.
 — тормазная, цѣпь башмачная; ł. hamulcowy.
 — тяговая; ł. przewodowy. [głowy.
 — упряжная; ł. zaprzęgowy, sprzęgło uпряжная съ крюкомъ; łańcuch zaprzęgowy z hakiem.

Ч.

Чанъ; kadź, stągiew.
 Частное; iloraz.
 Частокѣль, тычинникъ, изгородъ изъ тычинъ; częstokół, ogrodzenie z kołów.
 Часть; część. [komina.
 — верхняя дымовой коробки; wierzch
 — верхняя смазочной коробки; wierzch maźnicy, wieko, wieczko.
 — верхняя карниза; nadgzemswowanie, część górna gzemswu.
 Части запасныя; części zapasowe.
 Часть клепальная заклѣнки; nakówka nita.
 — кратная; część krotna.
 — нижняя карниза; podgzemswowanie, część podpierająca gzemswu.
 — нижняя наковальни; stopa kowadła.
 — нижняя смазочной коробки, поддонъ буквы; spodek maźnicy.
 — партионной отправки; przesyłka częściowa.
 — составная; część składowa.
 Часы; zegar.

Часы контрольные для сторожей; zegar do kontrolowania stróżów.
 — приѣмки и отправки товаровъ; godziny wysyłki.
 Чахѣль, см. Чехѣль.
 — для носки пилы; pochwa do piły.
 — для топора; pochwa toporu.
 Чашечка, колпакъ потолочной лампы; miseczka lampy stropowej.
 Чашки вѣсовыя, тарѣлки вѣсовыя, вѣсы; szale, szalki.
 Чекá, пробка, затѣчка; zatyczka, lon, lonek, zawłoczka.
 — бѣверная, закрѣпка бѣверная; klin zderzaka (buforowy).
 — въ тяговомъ аппаратѣ; klin cięgła, klin do przewodu pociągowego.
 — осевая; klin osiowy.
 — потяжная; klin pociągowy.
 — упряжного стѣржня; k. cięgła.
 Чеканить, зачеканить, подчеканить; czekanić, sztamować.
 Чеканка, см. Уплотнѣние. [czelniak.
 — для дымогарныхъ трубъ; usz-
 — котла; sztamowanie kotła, nacinianie.

- Чекмарь; dobnia, ubiak.
 Червоточина; szeregłiwość.
 Червякъ, см. Винтъ безконечный.
 Чердакъ; poddasze, strych.
 Черенокъ, см. Топорище.
 Черенъ, черенокъ; rekojeść poza, dłuta i t. p.
 Черепица; dachówka, cegła dachowa.
 — голландская, фламандская; dachówka holenderska; d. esówka.
 — желобчатая; d. żłobkowata, kszowa. [dratówka.
 — квадратная; d. kwadratowa, kwadratowa.
 — коньковая; d. szczytowa, grzbiętowa.
 — плоская, съ шипомъ, обыкновенная; d. karpiówka, zwyczajna.
 — римская; d. rzymska.
 — съ закраинами; d. zakładkowa.
 Черновица, см. Золотина.
 Чёрнорабочій, рабочій подрѣчный; wrobnik. [ручная.
 Черпакъ, см. Землечерпательница.
 Чертежникъ, рисовальщикъ; rysownik.
 Чертежь, рисунокъ; rysunek.
 — подрѣбный; rys. szczególowy.
 Чертить, см. Рисовать.
 — на калькѣ; kalkować.
 Четверикъ; czteryryk.
 Четверть; czterywert'.
 — круга, см. Квадрантъ.
 Чётки, нѣрія, самотаска; różaniec, (elewator).
 Четыреугольникъ; czworokąt.
 Чехоль, чухоль; powłoka, pokrowiec, kaptur, obsłona.
 Чечвица, см. Стекло выпуклое.
 Чинovníкъ сверхштатный, подённый; dyetaryusz, dyurnista.
 Число; liczba, cyfra.
 Чистильщикъ паровозовъ, вагоновъ; czyściciel parowozów, wagonów. [kotła.
- Чистка, очистка котла; czyszczenie — паровозовъ, вагоновъ; czyszczenie parowozów, wagonów.
 Чистота, аккуратность отливки; czystość odlewu.
 Чувствительность водянаго уровня; czulość poziomicy, libelli.
 Чугунъ; surowiec, surowizna.
 — бѣлый, передѣланный; surowiec biały.
 — бѣлый, жёсткій съ зеркальнымъ изломомъ, плавь, отбѣленный чугу́нъ; surowiec stalisty.
 — въ болванкахъ; surow. w garpiach.
 — въ крѣцахъ; s. w dulach.
 — въ свинкахъ; s. w gęsich.
 — въ штукахъ; s. w bochenkach.
 — древесный; s. drzewny.
 — жёсткій, твёрдый; s. twardy.
 — каменноугольный; s. kamienny.
 — ковкій; żelazo lane kowne, lezna kujna żelaza.
 — коксовый; s. koksowy. [sty.
 — крупнозернистый; s. gruboziarnisty.
 — литейный; s. odlewnicza.
 — ноздреватый; s. dziurkowany, gąb-zasty.
 — отбѣленный, см. Чугунъ бѣлый, жёсткій.
 — очищенный, рафинированный; s. oczyszczony, rafinowany.
 — передѣланный; s. przerobiony.
 — полосатый; s. karbowany.
 — свѣтлосѣрый; s. jasnoszary.
 — сѣрый; s. szary.
 — съ чешуйчатымъ изломомъ; s. z przełomem łuskowym.
 — тёмносѣрый; s. ciemnoszary.
 — цветочный, лучистый; s. promienisty.
 — чёрный мягкій; s. czarny, miękki.
 Чура, см. Песокъ крупный.
 Чурбанъ наковальни, см. Стулъ.
 Чушка, см. Свинка.

III.

- Шаблонъ, лекало; podoba, szablon.
 — грузочный, см. Габаритъ.
 — мѣрка для зарѣбки шпаль; prawidło do zaciosów, szablon do nacinania podkładów.
 — для листоваго желѣза; prawidło blachowe, skala blachowa.
 — для повѣрки зарѣбленныхъ шпаль; miarka lub szablon do sprawdzania nasiętych podkładów.
 Шаблонъ для сверленія шпаль; miarka lub szablon do wiercenia podkładów.
 — пробѣдный; światło przejazdu.
 Шаботь, см. Стулъ наковальни.
 Шагъ винта; krok śruby.
 — зацѣпленія; krok zazębienia.

- Шайба, см. Кольцо.
 — аппаратная; krążek zaprzęgowy, tarcza zaprzęgowa.
 — буферная; napora zderzakowa.
 — буферная промежуточная; przegroda sprężyn gumowych.
 — бойлочная; krążek pilśniowy, pierścień pilśniowy.
 — поршневая; talerz tłoka.
 Шайбы промежуточные для каучуковых шайб; przegrody krążków kauczukowych.
 Шайба смазочная, бусковая; szczelnica, deszczulka.
 — фрикционная, см. Шкивь фракционный.
 — эксцентриковая; krążek mimośrodowy.
 Шаловка; szalówka.
 — подпольная; sz. podpodłogowa, poddenek.
 Шарнёръ; zawiasa, przegub, kolanko.
 — ресорный; zawiasa resorowa.
 — стержня; zawiasa trzonu.
 Шаромёръ, см. Крумциркуль.
 Шарикъ; kulka.
 Шаръ; kula.
 — ламповый, ламповый колпакъ; kula do lampy, kula lampowa, bania (do lampy), glob.
 Шатунъ, дышло ведущее; trzon poprzędowy, drag korbowy, łałka, naśáhta; szyb. [wodnik].
 — гидравлическаго крана; szyb żórgawiowy.
 Швабра, тушитель; gasidło, (leszpis).
 Швеллеръ поперечный, см. Врусъ поперечный рамный.
 — продольный, см. Врусъ продольный рамный.
 Шворень, см. Шкворень.
 Шейка; szyjka, szpor osi.
 — заклёнки; trzpień nita, zakówki.
 — зубчатая, зубчатая цапфа; szpor grzebieniasty.
 — мотыля, см. Палець мотыля.
 — осевая, см. Цапфа осевая.
 — оси, вала; szpor szujowy, szyja wału.
 — рельса; szyjka szyny, ścianka sz.
 Шёлкъ; jedwab.
 Шёллакъ; szellak. [свѣда].
 Шельга, см. Поверхность верхняя.
 Шенрѳъ, краска красная; szeregwień jaskrawa.
 Шепинъ, см. Станокъ поперечно-строгоальный.
 Шерсть, волосъ; szerść, sierć.
- Шереть стриженная, настрижки, обрѣзки; barwica, barwiczka.
 Шерхебель; drapak, drapacz, strug drobny wiórowy.
 Шестерёнка внутренняя домкрата; trybik dźwigarki.
 Шестерня, зубчатое колесо; kółko zębate, (tryb, trybik).
 — цѣпочная; kółko zębate cewkowe.
 Шестъ, см. Жердь.
 Шибало, см. Рычагъ маховой.
 Шило, протычка; szydło (szwejsca).
 Шина, бандажъ, обручъ (на деревянныхъ колёсахъ); obręcz.
 Шипъ, см. Цапфа.
 — двойной, см. Цапла двойная.
 — односторонний; szpor odsadzony.
 Ширинá; szerokość.
 — путі, колёи; szerokość toru.
 Шихта, слой; pokład, warstwa.
 Шипечка, см. Пробка трубочная.
 Шиска, см. Сердечникъ.
 Шкифъ, шкафчикъ; szafa, szafka.
 Шкворень, шворень; sworzeń, sierdzeń.
 Шкивь, см. Блокъ.
 — направляющий, передаточный; krążek kierujący.
 — одиночный, постоянный; krążek pojedynczy, blok pojedynczy, stały.
 — передаточный, см. Колесо передаточное.
 — ступеньчатый; wertel, szyszka, koło stopniowe.
 — фрикционный, фрикционная шайба, колесо трѣнія; krążek tryk-
 — холостой; krążek luźny. [sujny].
 Шкурка, см. Бумага стеклянная.
 Шлагбаумъ; zapadka rogatki.
 Шлакъ; żużel, zuzel.
 — желтый сырý; żużel surowy.
 — чёрной мѣди; żużel czarowy.
 Шламъ; szlam, żuń.
 Шлифовальница, станокъ шлифовальный; szlifierka.
 Шлифовать, сляживать цапны, личить, наводить лицо; szlifować, szmergłować.
 — наждакъмъ, чистить наждакомъ; szmergłowanie.
 Шлифовка, шлифованіе, притёрка; szlifowanie z grubego, szmergłowanie.
 Шлифовщикъ, см. Шустовальщикъ.
 Шлихтигъ, личной рубанокъ; strug, równiak.

- Шлюзъ, трубá для про́пуска воды; przepust, upust, (śluzá, szluzá).
- Шлю́пка, см. Лодка.
- Шля́пка гвѣзды, см. Голо́вка гвѣзды.
- Шля́хта, см. Тесло́.
- Шнуръ, см. Верёвка.
- Шовъ, рубецъ; spóј, szew.
— вертика́льный; spóј pionowy.
- горизонтáльный, постельный; spóј pokładowy, warstwowy.
- Шорникъ, см. Съдѣльникъ.
- Шорни́чество, шорное дѣло, шорное ремесло́; gumarstwo.
- Шоссе́, см. Дорога шоссе́ная.
- Шпага́тъ, см. Вичёвка.
- Шпа́ла деревя́нная поперѣчная; podkład poprzeczny, drewniany.
- желе́знодоро́жная; podkład kolejowy.
- одино́чная продольная желе́зная; podkład podłużny, żelazny, pojedynczy.
- отѣсанная поперѣчная; podkład poprzeczny gładzisty, ociosany.
- поперѣчная; podkład poprzeczny.
- поперѣчная желе́зная; podkład poprzeczny żelazny.
- поперѣчная лежа́щей бѣквы I; p. poprzeczny kształtu leżącego I.
- поперѣчная полукру́глая; podkład poprzeczny półcylindrowy.
- продольная; podkład podłużny.
- промежу́точная сре́дняя; podkład pośredni, środkowy.
- сло́жная желе́зная продольная; podkład podłużny żelazny złożony.
- стыко́вая; podkład szelowy, zbiegowy.
- Шпа́нна, см. Пила́ продольная.
- Шпа́ровка; szparowanie t. j. kreślenie lakierem linijek.
- Шпáтъ; spat.
- го́рской, см. Доломи́тъ.
- известко́вый, см. Известня́къ.
- Шпа́утеръ, см. Цинкъ.
- Шпáлька прово́лочная, см. Штифтъ.
- Шпинга́леть; zasuwa z chybotką.
- Шпáндель; sewka, (szpulka).
- болта́; sworzeń śruby.
- кру́глой пилы́; wrzuciono piły obrotowej (cyrkularnej).
- сверли́льного станка́; wrzuciono wiertarki.
- токарна́го станка́, см. Ва́ликъ ток. стáнка.
- Шплинтъ, чека́; przewłoka, przetyczka.
- Шплинтъ а́нкерный; чека́ а́нкерная; przewłoka kotwy, przetyczka kotwy.
- Шпóнка, см. Пláнка.
- Шпри́це-ля́ша; tryskawka.
- Шпу́лька; odwijadło.
- Шпунто́вка, пѣла награ́дная; pila odsadzkowa, odsadnica.
- Шпунту́бель, шпунто́вникъ; strug wypustowy, wypustnik.
- Шпунтъ, грѣбень; szpunt, szpor.
- Шпу́рмасъ колѣсъ, расто́яніе ме́жду колѣсами; wymiar, rozstawa, rozstawienie kół.
- косо́й, діагона́льный; wymiar ukośny, przekątny.
- расто́янія ре́льсовъ, шаблонъ; toromierz, prawidło do toru.
- Шта́нга, вертика́льный брусо́къ надъ шпáцемъ, башней; igła wieżowa.
- Штампова́ніе; wybijanie, (trajbowanie).
- Штампъ, шта́мпель, матри́ца; wykroj, matryca.
- Шта́нга для поворáчивания стаціо́наго дѣска; drąg do obracania sygnału wjazdowego.
- потя́жная, стѣржень потя́жной; ciągiel, pociągacz.
- потя́жная перво́дная, шта́нга стрѣлочная соединя́ющая; ciągiel zwrotnicy, pociągacz zwrotnicy, jętká zwrotnicza.
- сопряга́ющая, см. Сочлені́тель.
- Штангенці́ркуль, штангці́ркуль, діагона́льный цѣркуль, рыча́жный цѣркуль; cyrkiel drażkowy.
- Штапъ, см. Стругъ отбо́рный.
- Штативъ, тренѣжникъ; trójnóg.
- Штѣйнгутъ; masa kamionkowa.
- Штѣмпель, см. Клеймо́, Оттискъ.
- вѣсово́й; pieczęć mażnicza.
- отпра́вленія; odcisk pieczęci wysyłkowej.
- числа́; odcisk daty.
- Штѣптикъ; gulec.
- Штифтъ, штифти́къ, шпáлька прово́лочная; ćwiek, sztyft, ćwieczek.
- ебо́льный; ćwieczek obciowy.
- рессо́рнаго хому́та; sworzeń opaski resorowej.
- шарне́рный подвѣсно́й рессо́ры; sworzeń zawiasowy.
- Што́поръ; wurgwiec.
- Што́ра, см. Зана́вка.
- Штофъ шелко́вый; см. Ка́мка.
- Штрафъ; grzywna, kara.

- Штрафъ за вагоны; grzywna lub kara wozowa, grzywna za wozy.
 — за опозданіе; grzywna lub kara za opóźnienie, wozowe za spóźnienie.
 — за перегрузку; grzywna lub kara za przesiążenie, przesiążne.
 — условленный; grzywna lub kara ugodowa, ugodna.
- Штраубвинги, струбцінки; kleszcze do ściskania przedmiotów niejednakowej grubości.
- Штрейкъ; zmowa robotnicza.
- Штукатуреніе, штукатурная работа, обмазываніе; tynkowanie.
- Штукатурка; wyprawa, tynkowanie.
- Штукатурка гипсовая; w. gipsowa.
 — гладкая, въ три слѣя; wyprawa gładka.
 — известковая; wyprawa wapienna.
 — суровая, намѣтъ; wyprawa surkowa, pod gont.
 — цементная; w. cementowa.
- Штыкъ, см. Свѣнка. [drzewna.
- Шурѹтъ, деревянный винтъ; śruba
 — винтовѹй; sworzeń śrubowy.
 — для укрѣплѣнія обшивки; śruba do przyumosowania pokrycia.
- Шустовальщикъ, шлифовщикъ, подпирѹщикъ; szlifierz, polerownik.
- Шустованіе, см. Подпирѹвка.

Ш.

- Щебелѣніе; szabrowanie, żwirowanie.
- Щебень; szaber.
- Щебнелѹмня; żwirowisko.
- Щѣки крестовины, см. Крылья крестовины.
- Щеколдѹ; klamka.
 — французская; zakrętka francuzka.
- Щекѹлочка, см. Задвѣжка.
- Щѣлокъ; ług.
- Щѣлочь; ługowiec, alkalia.
- Щель, трещина; szczelina, szpara.
- Щетина; szczecina, szczec.
- Щѣтка; szczotka.
 — каменщицья, кисть бѣлильная; pędzel murarski, szczotka murarska.
- Щѣтка проволочная; sz. druciana.
 — смазочная; zwilżak, poduszka ma-
- Щипцы; szczurce. [żniczna.
 — кондукторскіе, вѣсѣчка; szczurce konduktorskie.
 — огневые, схватцѹй; sz. do ognia.
 — plombірные; sz. plombowe, kleszcze plombowe.
- Щипчики; kleszcze małe, kleszczyki.
- Щитъ сигнальный, см. Сигналъ дѣсковый.
 — снѣговѹй, снѣговая заставка; zasłona śnieżna, zagroda ochronna, odśnieżnik.
 — шлюза, см. Вешнякъ.

Ъ.

- Ъздѹ, движѣніе; jazda.
 — бесплатная; jazda bezpłatna, przejazd bezpłatny.
- Ъздѹ по неправильномъ путѹ; jazda po torze niewłaściwym.

Э.

- Эквивалентъ; równoważnik.
 — теплоты, механической; równoważnik mechaniczny ciepła.
- Экзаменъ профессиональный; egzamin zawodowy.
- Эккеръ, см. Угломеръ.
- Эксгаусторъ, см. Конусъ.
- Экскременты; odchody, kał.
- Экспедиторъ, агентъ коммерческой; spedytor, pośrednik przesyłek towarowych, (ekspedytor).
- Экспедиція, см. Вѣсылка.
- Экспортъ, см. Бѣвозъ.
- Экстинкторъ; gaśnik, (ekstynktor).
- Эксцентрикъ; mimośród, tarcza mimośrodkowa, ekscentryk.
- Эксцентрицитѣтъ; mimośrodkowość.
- Элеваторъ, грузоподъемная машина; elewator, podnośnik, wyciąg.
 — гидравлическій; elewator, wyciąg hydrauliczny.
- Электричество; elektryczność.
 — воздушное, атмосферное; elektryczność powietrzna.
 — гальваническое, динамическое; el. galwaniczna, (dynamiczna).
 — положительное, отрицательное; elektr. dodatnia, ujemna.

Электричество статическое; elektryczność statyczna.	Эллипсисъ, см. Эллипсъ.
Электродинамика; elektrodynamika.	Эллипсоидъ; elipsoida.
Электродъ; elektrod.	Эллипсографъ, циркуль для вычерчивания эллипсовъ.
Электромагнетизмъ; elektromagnetyzm.	Эллипсъ, эллипсисъ; elipsa.
Электромагнитъ; elektromagnes.	Эмаль, финифть; szkliwo, emalia.
Электромѣръ, электронзмѣритель; elektromierz.	Эпидиклойда; epicyklojda.
Электроскопъ; elektroskop.	Эрга; erga.
Электротѣхника, тѣхника электричества; elektrotechnika.	Эскизъ, набросокъ; szkic, zarys.
Электрофобъ; elektrofor.	Этажъ, ярусъ; piętro.
Электрохимія; elektrochemia.	— вагонный; piętro wozu.
Элементъ; ogniwo, element.	— вагонный, нижний, верхний; piętro wozu dolne, górne.
— вторичный; ogniwo wtórne.	— главный, бельэтажъ; pięt. główne.
— гальванический; og. galwaniczne.	— первый; poziomie, przyziemie.
	Эфиръ; eter.
	— стѣнный; eter siarczany.

Ю.

Юфть; juchta.

Я.

Яблонь, см. Дѣрево яблоневое.	Ящикъ водоёмный у горна; skrzynka do wody przy ognisku.
Ядро желѣзное электромагнитовъ, см. Стѣржень желѣзный.	— для воды; zbiornik wody.
Язычекъ (въ замкѣ); języczek.	— для инструментовъ; schowek na narzędzia, skrzynka do narzędzi.
Языкъ замочный; zasuwka zamkowa.	— для точила; pudło toczaka.
— колокола; serce dzwonu.	— для формовки, см. Опѣка.
Яма литѣйная; dół odlewniczy.	— для хлопъшекъ; puszka na sflonki.
— паровѣзная, см. Канѣва рабочая.	— паровой; skrzynka parowa.
— поворотнаго круга; dół obrotnicy, dół tarczcy obrotowej.	— тяжёлый, см. Гнѣздѣ шкворня.
— тушительная, см. Каналъ тушительный.	— съ медикаментами и инструментами; skrzynka opatrunkowa.
Янтѣрь; bursztyn.	— тёплый, ящикъ для стока тёплой воды изъ холодильника; skrzynia ciepła, (do zbierania wody ciepłej ze skraplacza). [Коссо́нь.
Ярунокъ; wspornica uciosowa, (gierunkowa).	— фундаментный подъ водою, см.
Ярусъ, см. Этажъ.	— цементный; skrzynka cementowa.
Ярь — мѣдянка; grynspan.	— шпичечный, Кернка́стенъ.
Ясень; drzewo jesionowe.	
Яшма; jaspis.	
Ящикъ, корѣбка; skrzynka.	

The first part of the report is devoted to a general
 description of the country, its position, and its
 resources. It is followed by a detailed account of
 the various districts, and the manner in which they
 are governed. The report concludes with a summary
 of the principal facts, and a list of the names
 of the various districts, and the names of the
 principal officers of the government.

1875

General Description

1875

The first part of the report is devoted to a general
 description of the country, its position, and its
 resources. It is followed by a detailed account of
 the various districts, and the manner in which they
 are governed. The report concludes with a summary
 of the principal facts, and a list of the names
 of the various districts, and the names of the
 principal officers of the government.

SŁOWNIK KOLEJOWY

CZEŚĆ TRZECIA

NIEMIECKO-POLSKA

UŁOŻYŁ

BOLESŁAW Weryha DAROWSKI

STARSZY INŻYNIER C. K. AUSTR. KOLEI PAŃSTWOWYCH WE LWOWIE.

DRITTER THEIL.

DEUTSCH-POLNISCHES

EISENBAHN-WÖRTERBUCH

BEARBEITET VOM

BOLESLAUS Weryha DAROWSKI

OBERINGENIEUR DER K. K. ÖSTERR. STAATSBAHNEN IN LEMBERG.

A.

Abacus; tablica głowicy, t. kapitelu.
Abänderungen in den Gewichtsangaben; zmiana wagi podanej.
Abbestellen eines Zuges; odwołanie zamówienia pociągu. [pociągu.
Abblasen eines Zuges; otrąbienie
Ableien p. Ablothen.
Abböschén, böschén, dossiren; stokować, skarpować.
Abbröcklungsstelle; osypisko.
Abbruch, Uferbruch; urwisko.
Abdrehen; obtoczyć.
Abdruck, Stempel; odcisk, piętno.
 — **des Fahrstempels**; odcisk na bilecie, odcisk na karcie jazdy.
 — **des Tagesstempels**; odcisk daty.
Aberation chromatisc; zбочenie rozbarwne, chromatyczne.
Abfahrt, Abgang; odjazd. [wkrótce.
 — **erfolgt bald**; (*syg.*) pociąg odjedzie
 — **verspätete**; odjazd spóźniony.
Abfahrtsgeleise; tor odjazdowy.
Abfahrtschalle, Abgangshalle, Halle für abgehende Züge; wiata odjazdowa, podsienie. [peron odjazdowy.
Abfahrtsperon; przytorze odjazdowe,
Abfahrtsignal, Abfahrt; (*syg.*); pociąg odjeżdża, odjazd.
Abfahrtsstation, Ausgangsstation; stacya odjazdowa.
Abfahrtszeit; czas odjazdu.
 — **früheste**; odjazd najwcześniejszy.
 — **spätete**; odjazd najpóźniejszy.
 — **verspätete**; odjazd spóźniony.
Abfahrtszug; pociąg odjazdowy.
Abfälle; odpadki.
 — **Eisen**; odpadki żelazne.
 — **Schienen**; odpadki szynowe.
 — **Stahl**; odpadki stalowe.
Abfallrinne; rynna ściekowa.
 — **rohr, Abfallsröhre**; rura ściekowa.
Abfallschacht; szyb ściekowy.
Abfalltraufe, Traufe; okap.
Abfassung; odbiór ze składu. [nie).
Abfeilen; zbieranie pilnikiem, (rajfowa-
Abfertigung, Expedition; załatwienie, wysłanie, wysyłka.

Abfertigung eines Zuges, Ablassen eines Zuges; wyprawienie pociągu.
 — **mangelhafte eines Wagens**; nieprawidłowe wyprawienie wozu.
Abfertigungsbefugniß; uprawnienie do wysyłki.
Abfertigungsstation p. Versandstation.
Abfluchten; sznurować, równać do
Abfluss; odpływ. [sznura.
Abflussgraben; rów odpływowy.
Abflusskanal; kanał odpływowy.
Abfuhr, Zustellung ins Haus; odwóz,
Abfuhrgebühr; odwozowe. [odstawa.
Abgabe; oddawanie, doręczanie, wydawanie. [nie przesyłek.
 — **der Güter, Güterabgabe**; wydawa-
Abgabsprotokoll; wykaz towarów przy-
 byłych, zapis oddawczy.
 — **über Eilgüter**; zapis oddawczy przesyłek pospiesznych.
 — **über Frachtgüter**; wykaz towarów wydanych, zapis oddawczy przesyłek zwykłych, powolnych.
 — **über Gepäck**; zapis oddawczy tłumoków.
Abgabsverzeichnis, Übergabsverzeichnis der versandten Güter; cedula zdawczo-odbiorcza, wykaz dowodów przewozowych, spis wysłanych kart przewozu.
 — **der angekommenen Transporte**; wykaz dowodów przewozowych nadeszłych.
 — **der übergebenen Gepäcksbegleitscheine und Eilgutkarten**; wykaz zdanych tłumoków i przesyłek za ceną przewozu pospiesznego, spis nadeszłych kart przewozowych.
 1 **Abgang, Abfahrt**; odjazd.
 2 **Abgang, Manco**; ubytek, zanik.
Abgangshalle p. Abfahrtschalle.
Abhang; stok.
Abhängen p. Abkupfeln.
Abhobeln; zestrugać. [pociągu.
Abholung eines Zuges; sprowadzenie
Abholungsfrist; okres odbiorowy, odbiorczy, okres odbioru.

- Abkanten**; krawężyc.
Abkuppeln, abhängen, aushängen, loskuppeln; odprzęgać, odczepiać wozy.
Abladegebühr, Abladekosten, Ausladekosten; wykładowe. [kładowy.
Abladegeleise, Entladegeleise; tor wy-
Abladekosten p. Abladegebühr.
Abladeplatz p. Ausladeplatz.
Abladen p. Ausladen.
Abladerampe p. Ausladerampe.
Abladung p. Ausladung.
Ablassen eines Zuges p. Abfertigung eines Zuges. [stowy.
Ablasshahn, Ablaufhahn; kurek spu-
Ablauf; ubieg.
 — **der Concession**; ubieg koncesyi.
 — **der Gültigkeitsdauer**; ubieg ważno-
 ści, wyjście ważności.
 — **der Haftpflicht**; ubieg poręki.
 — **der Lieferzeit**; ubieg czasu dosta-
 wy, ubieg okresu dostawy.
Ablaufhahn p. Ablasshahn. [ciągu.
Abläuten eines Zuges; odzwonienie po-
Ablegegebühr; należność za złożenie.
Ablenkung; zboczenie, źródzenie.
Ablieferungsfrist; okres dostawy.
Ablieferungshinderniss; przeszkoda w
 odstawie. [bioru dostawy.
Ablieferungsschein; potwierdzenie od-
Ablothen, abbleien; pionować.
 1 **Ablösung**; wykup.
 2 **Ablösung**; zdawanie służby, zmiana
 (warty, służby).
Abnahme; odbiór ze składu. [biorca.
Abnehmer, Adressat, Empfänger; od-
Abnützung; zużycie.
Abnützungcoefficient der Schienen;
 współczynnik zużycia szyn.
Abort, Abortgebäude, Abtritt, Retirade;
 wygodka, wychodek, wychodki,
 ustęp, przewet.
 — **coupé**; przedział wychodkowy.
 — **wagen**; wóz wychodkowy.
Abräumer p. Bahnräumer.
Abrechnung; obliczanie należności.
Abreissfeder; (tel.) sprężyna odwodowa.
Abriß, Aufnahme; zdjęcie.
Abrutschung; osunięcie.
Absatzsäge, Zapfensäge; piła odsadz-
 kowa, odsadnica.
Abscheeren; ścinanie, przesuwanie.
Abschlagszahlung; zaliczka na rachun-
 nek, wypłata częściowa.
Abschleifen der Schienen; ścieranie
 się szyn.
- Abschnepfern p. Verschieben durch
 Abstossen.**
Abscissenachse; oś odciętych.
Absehkreuz, Nivellirkreuz, Visirkreuz;
 krzyż celowniczy, krzyż torowy.
Absender, Aufgeber; nadawca, posy-
 lający, wysyłający.
Absendestation; stacya wysyłkowa.
Absorbition; pochłanianie, wchłanianie.
Abside; absyda.
**Absperrbaum, Barrierenstange, Dreb-
 baum, Einlegbaum, Rampenab-
 sperrbaum, Rampenverschlussstange**;
 zaporą, zaporą rogatki, zapadka.
Absperrrampe p. Barriere.
Absperrschranken p. Barriere.
Absperrvorrichtung; przyrząd zamyka-
 jący, zamykadło.
Abstecken; wytykanie, wytyczenie.
Abstecken der Bahnachse; wytykanie
 osi kolejowej.
Absteckstab, Visirstab; tyka, tyczka.
Absteckstange; żerdź, żerdka, wiecha.
**Absteigperron, Ankunftspererron, Aus-
 steigpererron**; przytorze przyjazdo-
 we, peron przyjazdowy, podsienie.
Abstempelung; oczęchowanie.
Abstossung; odpychanie, odepchnięcie.
Abstreifen; odstawienie.
Abtragsmasse; skop.
Abtreppung p. Stufenschmatzen.
Abtritt p. Abort.
Abwarten; oczekiwanie.
 — **des Anschluszuges p. Zuwartezeit.**
Abweichung; zboczenie.
 — **der Magnetnadel**; odchylenie, zbo-
 czenie igły magnetycznej.
Abziehen, Abpressen der Räder; zdję-
 cie kół z osi. [z kół.
 — **der Radreifen**; zdjęcie obręczy
Abzugsgraben; rów odciekowy, ściek.
Abzugspapier; papier do odbijania.
 1 **Abzweigung**; odgałęzienie, odnoga,
 bocznica.
 2 **Abzweigung**; rozbieg, rozstajna.
**Abzweigstation, Gabelstation, Tren-
 nungsstation**; stacya rozbieżna, st.
 rozbiegowa. [umowa.
Accord, Gedinge, Handaccord; ugoda,
Accordarbeit, Gedingarbeit; robota
 ugodowa, robota ugodna.
Accordarbeiter; robotnik na umowę,
 r. na ugodę.
Accordanweisung; karta ugodowa.
Accordliste; lista ugodowa, lista za-
 robku umówionego.

- Accumulator, Kraftsammler, Akumulator;** zbiornik, zasobnik pracy, zapasnica, zęszczalnik.
- Achromatisierung;** nierozbarwność.
- Achsbelastung;** obciążenie osi.
- Achsenbruch;** złamanie osi, pęknięcie
- Achsenbüchse p. Lagergehäuse.** [osi.
- Achse;** oś.
— heisslaufende; oś zagrzana.
— Rad, Achsenbaum; oś koła.
- Achsgabel, Lagergabel;** widły łożyska, widły maźnicy.
— steg; kłama podmaźniczna, spona widel, spójka widłowa.
— verbindungsstange; łagiew, rozwora.
- Achskilometer;** kilometr osiowy.
- Achslager;** (wóz) łożysko osi, panewka osiowa.
- Achsmesser;** osiomierz.
- Achsstummel, Achsschenkel, Achszapfen;** (wóz) czop osi, szyjka osi.
- Achtung;** (syg.) bacność.
- Actie;** akcja, udział.
— prioritäts-Actie, Prioritäts-Obligation; akcja pierwszeństwa, obligacja, udział pierwszeństwa. [ne.
- Actiengesellschaft;** towarzystwo akcyj.
- Actionär, Antheilhaber;** akcjonariusz.
- Acten;** akta.
- Acustik, Tonlehre;** akustyka.
- Administration;** zarząd, administracja.
- Adressat p. Abnehmer.**
- Adressenverzeichniss der Wagenverwaltungen;** spis adresów, skorowidz zarządów taborowych.
- Adresstation p. Bestimmungsstation.**
- Aequivalent;** równoważnik.
- Aerostatik;** aerostatyka.
- Aether;** eter.
- Aetzkalk;** tlenek wapniowy.
- Aggregat;** skupieniec.
- Agent;** ajent.
- Agio, Aufgeld;** wyżka, ażjo.
- Ahle;** szydło.
- Akkord p. Accord.**
- Akcie p. Actie.**
- Akustik p. Acustik.**
- Alabaster;** alabaster.
- Alarmsignal p. Nothsignal.**
- Alaun;** alun.
- Albumin;** białko.
- Alee;** aleja.
- Alhidate;** alidada.
- Alkali;** ługowiec.
- Alkove;** alkowa.
- Altmaterial;** starzyzna.
- Altschienenmaterial p. Schienenpausch- Aluminium;** glin. [eisen.
- Aluminiumbronze;** bronz glinowy.
- Amalgam;** ortęc, amalgam, rtęciak.
- Ambos;** kowadło.
- Ambos-Horn;** ogon kowadła, róg kowadła, szparóg.
- Amiant;** amiant, len kamienny.
- Ammoniak;** amoniak.
- Amper;** ampera.
- Amperstunde;** ampera godzinna.
- Amphilade;** przestrzał, amfilada.
- Analyse;** rozbiór, analiza.
- Anbruch;** nadłamanie.
— alter; nadłamanie dawne.
- Anderthalbfache Gebühr;** należytość półtorakrotna, półtoraczna, prze-wożne półtorakrotne, półtoraczne.
- Anfahrtsgeleise p. Ankunftsgeleise.**
- Anfangsgeschwindigkeit;** chyżość początkowa.
- Anemometer, Windmesser;** wiatromierz.
- Anfangspunkt der Linie;** punkt początkowy szlaku.
- Angabe, Declaration;** oświadczenie.
- Angebot, Offerte;** podaż, oferta.
- Angelband;** zawiasa czopowa.
- Angriff am Riegel, Schlüsselbart;** ząb klucza, bródka.
- Angriffsmoment p. Biegunsmoment.**
- Anhalten;** zatrzymać, wstrzymać,
- Anilin;** anilina. [kotwica.
- Anker, Zugband;** kotwa, kotew, zwora,
- Ankerbarren p. Deckenträger.**
- Ankerbolzen;** trzpień kotwy.
- Ankerohr, Ankeröse, Schliessenritze;** ucho kotwy.
- Ankerriegel;** przewłoka kotwy.
- Ankerstein p. Binder.**
- Ankerschraube;** śruba z kotwą.
- Anklebzettel, Beklebzettel;** nalepka.
- Ankörnen;** naznaczyć punktakiem.
- Ankunft;** przyjazd, przybycie.
— verspätete; przyjazd spóźniony.
- Ankunftsgeleise, Anfahrtsgeleise;** tor przyjazdowy.
- Ankunftshalle, Halle für ankommende Züge, Empfangshalle;** wiata przyjazdowa, przyjezdnia, podsienie.
- Ankunftsperron p. Absteigperron.**
- Ankunftstation, Empfangsstation;** stacja przyjazdowa.
- Ankunftszeit;** czas przyjazdu.
- Ankunftszug;** pociąg przyjazdowy.
- Anlage;** zakład, założenie.
— kapital; kapitał zakładowy.

- Anlagerung, Anlandung**; namulisko, od-sypisko.
- Anlandungsbühne p. Fangbühne.**
- Anlasshebel**; drażek lewarowy.
- Anlauf**; rozped.
- Anlaufenlassen des Eisens**; napuszczac
- Anordnung p. Disposition.** [żelazo.
- Anpassen**; dostosować, dostroić.
- Anruf**; wezwanie, zawołanie.
- Ansage, Ansagung eines Zuges**; zapowiedź pociągu.
- Ansatzband p. Kegelband.**
- Ansatzcharnierband, Kopfband**; zawiasa składana narożna.
- Ansheerung**; zwidlowanie, łączenie na widły.
- Anschieben**; przytok, dopchanie.
- Anschiffsparren, Anschübling, Knagge**; przypustnica, przysuwnica.
- Anschiffsstück**; odrzynek deski.
- Anschlag, Voranschlag, Überschlag**; kosztorys, obliczka.
- machen; obliczać kosztą, robić
- Anschlag**; oporek. [kosztorys.
- Anschläge, Ankleber**; wzmocnienia.
- Anschlagschiene p. Stockeschiene.**
- Anschluss, Zugsanschluss**; dobieg, łączność.
- directer, unmittelbarer, directe Verbindung; dobieg ścisły.
- verfehler, versäumer; dobieg chy-
- Anschlussbahn p. Nachbarbahn.** [biony.
- Anschlussstation p. Zugsanschlussstation.**
- Anschlussverkehr, Transitverkehr**; ruch przejęty, ruch przewozowy.
- nach, Export; ruch wywozowy, wywóz. [wóz.
- von, Import; ruch dowozowy, do-
- Anschlusszug**; pociąg mający łączność, łączny.
- abgehender; pociąg odbieżny.
- ankommender; pociąg dobieżny.
- Anschübling p. Anschiffsparren.**
- Anschüttung**; nasyp.
- Ansicht**; wystawa, widok (fasada).
- Anstählen**; nastalić.
- Anstalt**; zakład.
- Anstellung**; posada.
- Anstrich**; powłoka.
- Anstrengung**; wysiłek.
- Antheilschein**; udział.
- Ante, Eckwandpfeiler**; anta, pilaster narożny.
- falsche; anta złudna.
- Antichlor**; antychlor.
- Antimon, Antimonium, Spiessglanz**; antymon.
- silber; antymonek srebra.
- saures-Kali; antymonian potasu.
- Antracit**; węgiel, antracyt.
- Antrag**; wniosek.
- Antresol; półpiętrze, międzypiętrze (me-Anwärmen**; rozgrzewanie. [zanin.
- Anweisung**; przekaz, upoważnienie.
- auf ermässigte Fahrkarten; upow. na przejazd po niższej cenie.
- auf Freikarten; upoważnienie do wydania karty bezpłatnej.
- auf gebührenfreien oder ermässigten Transport; upow. na przewóz bezpłatny lub po cenie niższej.
- nachträgliche des Absenders; dodatkowe rozporządzenie nadawcy.
- Anwurf p. Verputz.**
- Anzeige**; doniesienie.
- Anzieschlüssel p. Schraubenschlüssel.**
- Anziehungskraft**; (tel.) przyciąganie, siła przyciągania.
- Anzug des Keiles**; zbieżność klina.
- Anzünden**; rozniecać (ogień pod ko-Apparat, Vorrichtung; przyrząd. [tłem].
- Aquäduktbrücke, Wasserleitungsbrücke**; most wodociągowy.
- Arbas**; arba.
- Arbeit**; robota.
- im Accord; robota ugodowa.
- im Taglohn; robota na dniówkę.
- mechanische —; rob. mechaniczna.
- nach Ausmass; robota na wymiar.
- Nacht** —; robota nocna.
- Stück** —; robota na sztuki.
- Tag** —; robota dzienna.
- Arbeiter**; robotnik, wyrobnik.
- Arbeiterabtheilung**, — gruppe p. Parthie.
- Arbeitsaufseher**; nastawnik.
- Arbeitseinstellung**; wstrzymanie roboty.
- Arbeitsfortschrittsrapport p. Rapport über den Fortschritt der Arbeit.**
- Arbeitsgeräth**, zbiór narzędzi.
- Arbeitsleiste**; przyłoga, występ roboczy, obróbna.
- Arbeitssschicht p. Tagesschicht.**
- Arbeitsstrom**; prąd czynny.
- Arbeitsstisch p. Werkbank.**
- Arbeitszug**; pociąg roboczy.
- Architekt**; architekt, budowniczy.
- Architektur**; architektura, budownictwo.
- Architrav**; architrav, nadślupie, brus, podbelcze.
- Archivolte**; naleęcz, obłęk, archiwolta.
- Are**; ar = 100 m².

- Areometer, Gravimeter, Schwimmwage;** aerometr, gęstomierz.
- Arkade;** łęk, arkada.
- Armatur;** uzbrojenie.
- **des Dampfkessels;** uzbrojenie kotła parowego.
- Armatur;** (*elektr.*) zbroja, armatura.
- Armfeile;** pilnik gruby, p. dwuręczny.
- Armsignal, optischer Telegraf, Semaphore;** ramieniec, semafor.
- Arretieren eines Rades;** wstrzymywanie koła.
- Arschin;** arszyn = 711.2 mm.
- Arsen, Arsenik;** arsenik.
- Artikel, Gegenstand, Gut, Sendung, Waare;** przedmiot, towar, wysyłka.
- Asbesth;** azbest.
- Aschenfallthüre p. Aschenklappe.**
- Aschengrube p. Putzkanal.**
- Aschenklappe, Aschenfallthüre;** kłapa popielnika, zapadka popielnika.
- Aschenkasten;** popielnik.
- Aschenkrücke;** ożóg, kociuba.
- Aschenpfanne, — schalle;** popielniczka.
- Aschenschaufel p. Schlackenschaufel.**
- Assekuranz;** ubezpieczenie, zabezpieczenie, asekuracja.
- Aspenholz p. Espenholz.**
- Asphalt;** asfalt.
- Asphaltlack;** pokost smołowcowy.
- **masse;** masa asfaltowa.
- **mastix;** mastyks asfaltowy.
- Aspirant;** aspirant, aplikant.
- Atmosphäre;** powietrzna.
- Atmosphärischer Druck;** ciśnienie powietrza.
- Atom;** niedziałka. [wietrzni.]
- Atomgewicht;** ciężar atomowy, ciężar niedziałkowy.
- Auction, Veräußerung;** przetarg.
- Aufblattung, Zusammenblattung;** nakład.
- Aufdämmung, Damm;** nasyp. [ka-]
- Aufenthalt, Zugsaufenthalt;** postój, postój pociągu, przestanek.
- Auffahr, Rampe;** zjazd.
- Aufgabe;** nadanie.
- Aufgabsbureau;** biuro nadawcze.
- Aufgabstation p. Versandstation.**
- Aufgabspatocoll;** wykaz towarów przyjętych, zapis nadawczy.
- **über Eilgüter;** zapis nadawczy przesyłek pospiesznych.
- **über Frachtgüter;** wykaz towarów przyjętych, zapis nadawczy przesyłek zwykłych powolnych.
- **über Gepäck;** wykaz tłumoków przyjętych.
- Aufgabsrecepisse;** pokwitowanie z odbioru towaru do przewozu, poświadczenie nadawcze, receptis nadawczy.
- **für Eil und Frachtgüter;** poświadczenie nadawcze na przesyłki pospieszne i zwykłe, powolne.
- **mit Nachnahmebegleitschein;** poświadczenie nadawcze wraz z kartą należytości.
- Aufgeld, Agio;** zwyżka, ażjo.
- Aufgeber, Absender, Versender;** nadawca, wysyłający.
- Aufhauer p. Durchschlag.**
- Aufkämmung p. Kamm.**
- Aufkratzen die Feile;** nasiękać pilnik.
- Aufladegebühr, Verladegebühr;** ładunkowe, nakładowe.
- Auflagegeleise;** tor nakładowy.
- Aufladen p. Verladen.**
- Aufladerampe;** pomost ładunkowy, nakładnia, ładownia.
- Auflage der Drehbank, Support;** po-
nośnik, tokarski wózek.
- Auflager, Auflagsfläche;** posada.
- Auflegegebühr;** należytość za nałożenie.
- Auflösung, Lösung;** rozczyn.
- **eines Zuges;** zwinięcie pociągu, skasowanie, rozwiązanie pociągu.
- Auflöslichkeit, Auflösbarkeit;** rozpuszczalność.
- Aufnahme, Abriss;** zdjęcie.
- Aufnahmegebäude, Empfangsgebäude;** budynek główny, b. zajezdny.
- Aufpflanzung (einer Fahne);** zatknięcie chorągiewki.
- Aufquellen, Quellen;** pęcznienie.
- Aufruf, Zuruf, Aufforderung;** wezwanie, wołanie.
- Aufsatz;** nasad, nasadka.
- Aufsatzband p. Band.**
- Aufsatzhülse, Dornhülse;** tulejka.
- Aufseher, Arbeitsaufseher;** nastawnik, dozorca.
- Aufsicht;** dozór.
- Aufsichtsdienst;** służba dozorcza, służba nadzoru.
- Aufspannen;** nakleić papier.
- Aufstellungsgeleise, Bereitschaftsgeleise;** tor pogotowia, tor zapaśny.
- **platz für Fuhrwerke bei Rampen;** ustęp rogatki, ustęp przejazdu.
- **ort p. Standort.**
- Aufziehen der Radreifen;** nasadzanie obręczy.
- Aufzug;** wyciąg, elewator, podnośnik.

- Aufzughaspel**; kołowrót pionowy, ka-
bestan.
- Auripigment**; złotołysk żółty.
- Ausarbeiten**; wykończanie.
- Ausarbeitung**, **Blankmachung**, **Schleifen der Feilen**; staczenie, wygładzanie pilników.
- Ausbiegung des Schienensteiges**; wyjście z pionu szyjki szyny.
- Ausbinden einer Achse**; wyjęcie osi z pod wozu.
- eines Wagens; wyrzucenie wozu.
- der Räder; wyjęcie kół.
- Ausdechselung**, **Dechselfläche**; wrąb pokładów, zacios. [gliwość.
- Ausdehnbarkeit**, **rozszerszalność**, **rozciąganie** des Dampfes p. **Expansion**.
- Auseinandernehmen** p. **Demontieren**.
- rangieren den Zug; rozdzielić pociąg.
- Ausfahrt**; wyjazd.
- Ausfahrtsgeleise**; tor wyjazdowy.
- weiche, **Ausfahrtswechsel**; rozjazd wyjazdowy, zwrotnica wyjazdowa.
- Ausfuhr**; wywóz.
- Ausfuhrverbot**; zakaz wywozu.
- Ausfuhrzoll** p. **Augangszoll**.
- Ausfall**, **Metope**; międzytramie.
- Ausgabe von Actien** p. **Emission**.
- Ausgabencontrole**; kontrola rozchodów, kontrola wydatków.
- Ausgang**; wyjście, wychód.
- Ausgangsstation** p. **Abfahrtsstation**.
- zoll, **Ausfuhrzoll**; cło wywozowe.
- Ausgleit**, **Schienenauszug**; dokładka mostowa.
- Ausgusskasten**, **heisser Brunnen**; skrzynia ciepła.
- Aushauer**; wybijak, wyoinacz.
- Aushängen** p. **Abkuppeln**.
- Aushilfsconducteur**; pomocnik pociągowego, konduktor pomocnik.
- Aushub**, **Erdaushebung**; wykop, wykop ziemny.
- Auskolkung** p. **Kolk**.
- Auskratzen**; wyskrobać.
- Ausladebuch**, **Entladebuch**; dziennik wykładu, księga wykładów.
- Ausladegebühr**; wykładowe.
- Ausladekosten** p. **Abladekosten**.
- Ausladen**, **Abladen**, **Entladen**; wyladować, wypróżnić, wyłożyć.
- Ausladeplatz**, **Abladeplatz**; wyladowisko.
- rampe, **Abladerampe**; wykładnia.
- schein p. **Entladeschein**.
- Ausladung**, **Abladung**, **Entladung**; wyladowanie.
- Auslaufen**; wycieczenie.
- Auslaugen**; ługować.
- Auslösung**; wykup.
- des Frachbriefes; wykup listu przewozowego.
- Auslothen** (der Mauer); wyjście z pionu.
- Ausmass**; wymiar.
- Ausnahmstarif**; taryfa wyjątkowa.
- Ausnützung**; wyszk.
- ungenügende eines Wagens; wyszk niedostateczny wozu. [wozów.
- Ausrangieren der Wagen**; brakowanie
- Ausrangierung**; wyłączenie, wyrzucenie z pociągu.
- Ausrangiergeleise** p. **Vertheilungsgleise**.
- Ausreiber** p. **Reibahle**.
- Ausrichten**; wyprostowanie, wyprostowywać.
- Ausriss** p. **Kolk**.
- Ausrüstung**; zaopatrzenie, wyposażenie, urządzenie, potrzeby.
- Ausrüstungsgegenstände**; przybory.
- Ausschalten**; wyłączyć, wyłączenie.
- einen Telegraphen Apparat; wyłączyć aparat telegraficzny.
- Ausschalter**; wyłącznik.
- Ausschaltklemme**; sponka wyłącznika.
- Ausschalttöpsel**; kołeczek wyłącznika.
- Ausschlagseisen** p. **Durchschlag**.
- Ausschlaglaterne**; latarnia narożna.
- Ausschlagwinkel**; kąt odchylenia.
- Ausschnitt**; wycięcie, wycinek.
- 1 **Ausschuss**; brak, odrzutek.
- 2 **Ausschuss**; wydział.
- Aussenlasche**; łubek zewnętrzny.
- Ausstattung**; wyposażenie, urządzenie.
- Ausstecken der Trace**, **Feststellen**; wyznaczenie, wytyczenie trasy (ślądu)
- Aussteigen der Reisenden** p. **Auswagongierung**.
- Aussteigperron** p. **Absteigperron**.
- Ausströmung**; wypływ, upływ, odpływ.
- Ausströmungsrohr**; wylot pary zużytej, rura wylotowa przewód odpływu.
- Austritt**; balkon, ganek.
- Auswagongierung**; wysadzanie, wysiedlenie, wypuszczenie z wozów, opróżnienie powozów.
- Auswechslung einer Achse**, eines Rades etc.; wymiana lub zmiana kół, osi i t. p.
- Ausweiche**; zwrotnica.
- Ausweicheplatz**; mijanka.

Ausweis; wykaz.
 — über verrechnete Strafbeträge; wykaz kar pieniężnych.
 — Belastungsausweis; wykaz obciążeń.
Ausweisjuxte p. Juxte.
Auswitterung; wykwit.
Ausziehen; wyciąganie.

Auszimierung, Brunnenkasten, Brunnenzimmerung; cembrzyna.
Auszug p. Extract.
Aviso, Avisobrief, Güteravis; zawiadomienie (awizacya).
Avisoträger; roznosiciel zawiadomień.
Avisoboth; oddawca zawiadomień.

B.

Backen; szczęki, kleszcze, policzki.
Backstein p. Ziegel.
Backsteinbrücke p. Ziegelbrücke.
Bagger; pogłębiak.
 Hand —, **Baggerschaufel**; pogłębiak łyżkowaty, czerpak.
 Kübel —, **zweitheiliger** —; pogłębiak szczypcowaty.
 Stiel —; pogłębiak workowy, pogłębiak siatkowy.
Baggermaschine; pogłębiarka.
 Dampf —; pogłębiarka parowa.
 Eimerketten —, Kübel —; pogłębiarka kublowa.
 Pumpen —; pogłębiarka ssąca.
 Schaufel —; pogłębiarka czerpakowa, pogłębiarka łyżkowa.
Baggerschaufel p. Handbagger.
Baggerung; pogłębianie.
Bahn, Schienenweg, Spurbahn; kolej, droga, droga żelazna.
 atmosphärische; — d. ż. kolej powietrzna, kolej atmosferyczna.
Concurrenz —; d. ż. współzawodnicząca.
 doppelgeleisige —, **doppelspurige** —, **zweigeleisige** —; kolej dwutorowa.
Eigentums —; kolej posiadnia, kolej macierzysta.
 eingleisige —, **einspurige** —; jednotorowa.
 einschienige —; d. ż. jednotokowa.
Eisen —; droga żelazna, kolej żelazna.
Eisen — mit beweglichem Motor; kolej żelazna o silni ruchomej.
Eisen — mit feststehendem Motor; kolej żelazna o silni stałej.
 elektrische —; dr. żel. elektryczna.
 Feldeisen —; d. ż. polowa, k. wojenna.
 Flügel —, **Seiten** —; kolej boczna, szlak boczny, bocznicza kolejowa.
 Gebirgs —; kolej góraska.
 Gürtel —, **Ring** —; d. ż. obwodowa.
 Hafen —, przystaniowa.

Bahn-Haupt —, — **ersten Ranges**, **Voll** —; kolej główna, d. ż. pierwszorzędna.
Holz —; kolej drewniana, kolej o torze drewnianym.
Hügelland —; kolej podgórska, w podgórzu.
Industrie —; przemysłowa.
Interims —, **Hilfs** —, **provisorische** —; tymczasowa, kol. robocza.
Local —; d. ż. miejscowa.
Locomotiv —, **Locomotiveisen** —; kolej parowozowa.
Luftdruckeisen —, **pneumatische** —, **röhrenförmige Eisen** —; tubowa, kolej rurowa, kolej pneumatyczna.
mehrgeleisige —, **vielveleisige** —; d. ż. wielotorowa.
Militär —, **strategische** —; d. ż. wojskowa, kolej strategiczna.
Nachbar —, **Anschluss** —; sąsiednia. [ziemna].
oberirdische —, **Hoch** —; nadparalell —; równoległa.
Pferde —; kolej konna.
Pneumatische —; pneumatyczna.
Privat —, **einem Privaten gehörende** —; kolej prywatna.
provisorische —; d. ż. tymczasowa, kolej pomocnicza.
röhrenförmige —; rurowa, tubowa.
Schlepp —; kolej dojazdowa.
schmalspurige —; kol. wązkotorowa.
Secundär —, **Eisen** — **niederer Ordnung, Vicinal** —; d. ż. drugorzędna.
Seil —; linowa, o silni staléj.
Seil —, Drahtseil —; wisząca, kolej linowa.
Staats —, **Reichs** —; d. ż. państwowa.
Stadt —; kolej miejska. [stwową].
Strasseneisen —; kolej żelazna drogową.
Thal —, — **in der Ebene, Flachland** —; kolej w równinie.

Bahn transportable —; d. ż. przenośna, kolejka.

Transversal —; poprzeczna, przecznica kolejowa.

übergabende —; oddawcza.

übernehmende —; odbiorcza.

übernehmende und weiterbefördernde —; d. ż. przejmująca, kolej przejemcza.

unterirdische —; kolej podziemna.

Verbindungs —; kolej łącząca, łącznica kolejowa.

Vereins —; d. ż. związkowa.

Versand —; d. ż. nadawcza, kolej wysyłkowa.

Zahnrad —; kolej ząbębiona.

Bahnabzweigung, Abzweigung, Zweigbahn; odnoga kolei, bocznic kolejowa.

Bahnachse; oś kolei.

Bahnanlagen; urządzenia drogi żelaznej, posiadłości kolejowe.

Bahnaufseher, Bahnmeister; szlakowy, nadzorca szlaku.

Bahnbereich p. Bahnggebiet.

Bahnerhaltung, Instandhaltung; utrzymanie kolei.

Bahnerhaltungschef; inżynier naczelny utrzymania kolei.

— **dienst**; służba utrzymania drogi.

Bahn frei; droga wolna, droga otwarta.

Bahnfrevel p. Eisenbahnfrevel.

Bahngebiet, Bahnbereich; doszlacze.

Bahnhof; dworzec, dworzec kolejowy.

— **für abgehende Güter**; dw. wywozowy. [wozowy.]

— **für ankommende Güter**; dw. do-

Central —; dworzec główny, dworzec centralny.

End — p. **Endstation**.

gemeinschaftlicher —; dw. wspólny.

Güter —, **Frachten** —; dw. towarowy.

Kohlen —; dworzec węglowy.

Personen —; dworzec osobowy.

Rangier —, **Formirungs** —, **Zugbildungs** —; dworzec zestawowy.

Vororte —, im **Weichbilde einer Stadt**; dworzec zamiejski.

Werkstätten —; dw. warsztatowy.

Zoll —; dworzec cłowy.

Bahnhof lagernd, — **restant**; miejsce dworzec, na skład dworcowy.

Bahnhofsanlage; założenie dworca.

Bahnhofseinfriedung, Stationseinfriedung; ogrodzenie stacji.

Bahnhofseintrittskarte; karta wstępu na dworzec.

Bahnhofsgebäude; budynek dworcowy.

Bahnhofsgeleise p. Stationsgeleise.

Bahnhofshalle; wiata dworcowa.

Bahnhofsplanie; torowisko dworcowe.

Bahnhofszufahrtstrasse p. Zufahrtstrasse.

Bahninspicient; zawiadowca szlaku, inżynier szlakowy.

Bahnlinie p. Bahnstrecke.

Bahnmeister p. Bahnaufseher.

Bahnnetz; sieć kolejowa.

Bahnpersonal; służba kolejowa.

Bahnplanum, Planie; torowisko, plant drogi żelaznej.

Bahnplanumbankett; pobocze torowiska.

Bahnräumer, Abräumer, Schienenräumer; zgarniacz, zmiatak (*parw.*).

Bahnschiene p. Schiene.

Bahnschlitten p. Schneeräumer.

Bahnstrecke, Bahnlinie, Strecke; szlak kolejowy, linia kolejowa.

Bahnübergang p. Rampe.

Bahnwächter; strażnik kolejowy, droźnik kolejowy.

Bahnwächter ambulanter; obchodnik, strażnik obchodowy.

Bahnwächter substitut; zastępca strażnika.

Bahnwächterbezirk, Bw.-Strecke; straża, obchód, odstąp.

Bahnwächtersignallaterne p. Wächtersignallaterne. [wy.]

Bahnwagen, Rollwagen; wózek kolejowy.

Balancier; wahacz.

— **Vorrichtung**; wahacz ramowy.

Balast; balast.

Balken; belka, bierwiono, kantak.

Balkenbrücke p. Brücke mit geraden Träger.

Balkenlage p. Trammlage.

Balkenträger p. Träger gerader.

Balkenwaage; przemian.

Balkenwehr; jaz zakładany.

Balkon; ganek.

Ballen p. Colli.

Ballon; bania, balon.

Balustrade; balustrada.

1 **Band (cięż)**; miecz.

2 **Band, Aufsatzband (ślus.)**; zawiasa.

Angel —; zawiasa czopowa.

Ansatzcharnier —, **Kopf** —; zawiasa składana narożna.

Charnier —, **verkehrtes** —; zawiasa składana odwrócona.

- Band**, eingestemtes —, **Einsatz** —, **Fisch** —; zawiąsa francuska, zawiąsa wpuszczana.
flämmisches; zawiąsa flamandzka.
gekripptes —, **gekröpftes** —; zawiąsa zgięta.
Kegel —, **Ansatz** —, **Hacken** —; zawiąsa z kurkiem.
Kreuz —; zawiąsa krzyżowa.
Lang —; zawiąsa polska.
Näss —; zawiąsa ze wstawką.
Schlippen —; zawiąsa tarczowa.
Winkel —; zawiąsa kątowa.
- Band**; pas, zawiąsy.
1 Bandage p. Tyres.
2 Bandage; opaska, spona, zwora.
Bandbremse; hamulec pasowy.
Bandeisen; żelazo taśmowe, żelazo wstęgowe.
Bandeisenbrücke; most taśmowy, most wstęgowy.
Bandgurt; pas taśmowy poziomy.
Bandkegel, **Dorn des Schützekegels**, **Schützkegeldorn**; trzpień, zawiąsy.
Bandmass, **Messband**; podziątka zwiąjana, taśma.
Bandöse; zawój zawiąsy, ucho zawiąsy.
Bandsäge; piła pasowa, p. bez końca.
Bankeisen; kruk ścienny.
Bankeisennagel; uszak, gwóźdź uszak.
Bankett: pobocze, burta, bankiet.
Bahnplanum —, pobocze torowiska.
Damm —; pobocze nasypu.
Schotter —; pobocze podłoża.
Strassen —; pobocze drogi.
- Bankknecht**; podstawa warstatu.
Banknagel, **Bankhaken**; zastawek.
Baracke; barak.
Barium; baryt.
Barometer, **Wetterglas**; barometer.
Barriere, **Absperrrampe**, **Absperrschranken**, **Verschlussvorrichtung des Niveauüberganges**, **Wegübersetzungsverschluss**; rogatka, rogatka przejazdu. [ściu.
 — **für Fussgänger**; rogatka na przejazd —, **Dreh** — **um eine verticale Achse**; rogatka obrotowa.
einflügelige —, **eintheilige Dreh** —; rogatka obrotowa, jednoskrzydłowa.
zweiflügelige —, **zweitheilige Dreh**
Barriere; rogatka obrotowa, dwuskrzydłowa.
Fuhrwerkdurchfuhr —, — **für Fuhrwerke**; rogatka na przejeździe.
- Barriere**, **Hand** —, **Einleg** —; rogatka zakładana, rogatka ręczna.
Ketten —; rogatka łańcuchowa.
Mittelständer —; kołowrót.
Roll —; wrota suwane.
Schlagbaum —, **Schlag** — **mit Gegengewich**; rogatka zapadowa, rogatka zwodowa.
Stangen —; rogatka drażkowa.
Thor —, **Flügel** —; wrota.
einseitige Thor —, **einflügelige Thor** —; wrota jednoskrzydłowe.
zweiseitige Thor —, **zweiflügelige Thor** —; wrota dwuskrzydłowe.
Zug —, **Drahtzugs** —, **Zieh** —, **Rampe mit Zugsvorrichtung**; rogatka zwodowa, r. mechaniczna.
Barrierenabsperrbaum p. **Absperrbaum**.
Barrierendrehbaum; zapora obracana.
Barrierenschlagbaum p. **Schlagbaum**.
Barrierenstange p. **Absperrbaum**.
Barrierenwächter, **Rampenwächter**; stróż rogatkowy, st. przejazdowy.
Basalt; bazalt, słupień.
Bascul, **Basquill**; zawiąsa z chybotką.
Bast; lyko.
Batterie; stos, bateria.
elektrische —; stos elektryczny.
bateria elektryczna.
galwanische —; stos galwaniczny, bateria galwaniczna.
secundär — (*elektr.*); stos wtóry.
Batterieglas; słój bateryjny, słój stobalist; batyst. [sowy.
Bau; budowa.
Baude p. **Führerstandsbaude**.
Bauholz; budulec, drzewo budowlane.
Baulichkeit, **Baute**, **Kunstbau**; budowla.
Baukunde, **Bauwissenschaft**; budownictwo.
Baumeister; budowniczy, budownik.
Baumöl; oliwa, olej oliwny.
Bauschutt, **Mauerschutt**; rum, rumowisko. [budowy.
Bauunternehmung; przedsiębiorstwo
Bauwissenschaft p. **Baukunde**.
Befestigung; utrwalenie, wzmocnienie.
 — **des Radreifens** (*wóz*); umocowanie obręczy na obodzie (kole).
Beförderung, **Transport**; woźba, przewóz.
 — **mit Vorspann**; trakeya podwójna, ciąg podwójny, jazda z przyprzegiem.
Beförderungsbedingungen; warunki przewozowe, warunki woźbowe.

- Begehungscomission**; komisya obcho-
dząca, obzorna. [wozowe.]
- Begleitpapiere**; dowody, papiery prze-
Begleitschein, Sendschein; dowód na
przewóz bezpłatny, list bezpłatny
przesyłek.
- für Reisegepäck; wykaz przewo-
żonych tłumoków, pakunków.
- Begünstigungstarif p. Particulartarif.**
- Behältniss**; naczynie, zawieradło.
- Beiladung p. Zuladung.**
- Beilage**; przykładka.
- Beinglas, Milchglas**; szkło mleczne.
- Beisser, Brechstange**; piętak.
- Beisszange**; obcęgi krające, kleszcze
krające.
- Beistellen**; dostawić. [wy.]
- Beiwagen, Nebenwagen**; wóz dodatko-
Beklebzettel p. Anklebzettel.
- Beladefrist, Ladefrist**; okres nała-
dowania.
- Belastung**; obciążenie, obarczenie.
constante —; obciążenie stałe.
gleichmässige —; ob. jednostajne.
partielle —; obciążenie częściowe.
totale —; obciążenie zupełne.
zufällige —; obciążenie zmienne,
ob. przypadkowe, ob. ruchome.
zulässige —; obciążenie dozwolone.
- Achsbelastung**; obciążenie osi.
- Normale Belastung des Zuges**; ob-
ciążenie prawidłowe pociągu, ob-
ciążenie zwykłe.
- Probebelastung**; obciążenie próbne.
- Belastungsausweis**; wykaz obciążeń,
tablica obciążeń. [żona.]
- Belastungsfläche**; powierzchnia obcią-
Belastungstabelle; wykaz obciążeń,
tablica obciążenia.
- Beleben das Feuer**; wzmocnić ogień,
ożywić.
- Beleuchtung**; oświetlenie.
- Beleuchtungsmaterial, Leuchtmaterial,**
Lichtstoff; świetliwo.
- Benzin**; benzyna.
- Berechnung, Calculation, Abrechnung**;
obliczanie należytości.
- Berasen**; zamurawić.
- Bereitschaft**; pogotowie.
- Bereitschaftsgeleise p. Aufstellungs-
geleise.**
- Bergeinsattelung p. Einsattelung.**
- Berggrün**; zieleń górna.
- Berglocomotive, Bergmaschine, Maschi-
ne für starke Steigungen**; lokomo-
tywa góraska, parowóz górski.
- Bergmeister**; sztolnik.
- Berlinerblau**; błękit pruski.
- Bericht p. Rapport.**
- Berme, Böschungssabsatz**; laweczka,
uskok, odsadzka. [nie.]
- Berührung, Contact**; stykanie, spląta-
Berührungspunkt; punkt styczności.
- Beschädigung**; uszkodzenie, zepsu-
cie się.
- Beschädigungsmeldung**; zawiadomienie
o uszkodzeniu, wykaz uszkodzeń.
- Beschaffenheit, Gattung, Qualität**; ja-
kość, stan, właściwość.
— des Gutes; stan, właściwość towaru.
- Beschalung p. Verschalung.**
- Bescheinigung, Certificat**; świadectwo.
- Beschienen, Aufziehen der Räder**;
nasadzanie obręczy na koła, nabi-
janie obręczy.
- Beschlag**; skówka.
- Beschläge**; okucie.
— für das Untergestelle (wóz); okucie
kątowe podwozia.
- Beschotterung**; żwirowanie.
- Beschwerdebuch**; książka zażaleń.
- Beseitigung, Beiseitensetzung**; odsta-
wienie, usunięcie pociągu.
- Besen**; miotła. [taka.]
— halter (par.); oprawa miotły, zmia-
Besenputz p. Steyperputz.
- Bestandtheil**; część składowa.
- Bestätigung**; potwierdzenie.
- Bestellschein, Bestellschreiben**; zamó-
wienie, obstalunek.
- Bestimmungsstation, Adressstation,**
Zielstation; stacya kresowa.
- Beton**; beton.
— gründung; betonowanie, robota
betonowa.
- Betrieb, Betriebsverwaltung, Verwal-
tung**; zawiadowstwo, zarząd ruchu,
ruch, wyzysk.
commerzieller —; wydział handlowy.
- Eisenbahn —, Eisenbahnverwal-
tung —**; zawiadowstwo kolejowe,
zarząd kolei, drogi żelaznej.
- Regie —**; zawiadowstwo własne,
zaw. na własną rękę.
- technischer —**; wydział techniczny
ruchu, zawiadowstwo techniczne,
zarząd techniczny.
- Betriebsamts-Vorstand**; naczelnik urzę-
du kolejowego.
- Betriebsausgaben - Rechnung**; rachunek
wydatków ruchu.
- Betriebsausweiche**; mijanka.

- Betriebsdienst, Verkehrsdienst**; służba ruchu.
Betriebskapital; kapitał obrotowy.
Betriebskosten; koszta ruchu, koszta obrotowe. [triebsmittel.
Betriebsmittel p. Eisenbahnfahrbe-
Betriebsmittelausweis, Wagenstands-
ausweis; wykaz taboru kolejowego,
 wykaz wozów.
Betriebsreglement, Transportreglement;
 przepisy przewozowe, przepisy
 woźbowe, regulamin ruchu. [chu.
Betriebssicherheit; bezpieczeństwo ru-
Betriebsstörung; przeszkoda w ruchu.
Betriebsverwaltung p. Betrieb.
Bettung; podłoże.
Bettungsfuge p. Lagerfuge.
Beutelholzbrücke, Klötzeholzbrücke,
Traggeländerbrücke; most porę-
Bewaldung; zalesienie. [czowy.
Bewegung; ruch.
Bewegungsmoment; ilość ruchu.
Bezäumung p. Einfriedung.
Bezettelung; okartkowanie, olepianie
 kartkami. [licher.
Biberschwanz p. Dachziegel gewöhn-
Biegemaschine; giętarka.
Biegsamkeit; giętkość.
Biegunsmoment; moment zgięcia.
Bierwagen; wóz na piwo, piwiarka.
Bildung, Erzeugung, Production; wy-
 twórczość, wytwarzanie. [meks.
Bimsenstein, Bimsstein; gąbczak, pu-
Bindematerial, Bindemittel; spoiwo.
Binder, Ankerstein, Bindestein; główka,
 przewiązka.
Bindfaden; szpagat.
Bindmesser p. Faschinenmesser.
Binnenland; nadbrzeże ochronione, za-
 lewisko ochronione.
Binnenverkehr p. Verkehr interner.
Bismuth, Wismuth; bizmut.
Bitterkalk; wapniak gorzki.
Blacker (Lampa); wiatraczek.
Blasbalg; miech.
Blase; bąbel (w odlewie).
Blaskegel, Exhauster (parw.); dmu-
 chawka, Exhauster.
Blasrohr p. Sturmrohr.
Blatt p. Überblattung.
Blatttragfeder; sprężyna składana,
 sprężyna pasowa.
Blau, blaue Farbe; błękit, błękitny
 barwnik, błękitna farba.
Berlinerblau; błękit pruski.
Pariserblau; błękit paryski.
- Blech, Metalltafel**; blacha.
 geschlagenes —; blacha kuta.
 gewalztes —, **Walz** —; blacha wal-
 cowana.
Panzer —; blacha pancierzowana,
 płyta pancierzowana.
 plattirtes —; blacha platerowana.
Wellen —; blacha falista.
Blechlehre; prawidło blachowe, skala
 blachowa
Blechner p. Spengler.
Blechttafel; arkusz blachy.
Blei; ołów.
Block —; ołów w bryłach, gruzlach.
Frisch —, **Glätt** —, **Weich** —;
 ołów rafinowany, ołów miękki.
Roll —; ołów w zwojach.
Walz —; ołów walcowany.
Werk —; ołów surowy, surowiec
 ołowiu.
Bleiglanz; blyszcz ołowiu.
Bleiglätte; glejta ołowianna.
Bleihütte; ołownia.
Bleiplombe p. Plombe.
Bleikomposition; aliaż, stop ołowiu.
Bleioxyd rothes p. Minium.
Bleiwaage p. Schrottwage.
Bleiweiss; biel ołowiana.
Bleizucker; cukier ołowiowy.
Bleuelstange, Kurbelstange; trzon
 popędowy, łątka, łącznik, na-
 wodnik.
Blindbahn; podtorze zapasowe.
Blindboden; podłoga ślepa.
Blindgeleise p. Stockgeleise.
Blindholz; podleże.
Blitzableiter; piorunochron, odgrom,
 gromozwód, gromochron, od-
 gromnik.
Blitzzug; pociąg błyskawiczny.
Blockblei; ołów w bryłach.
Blockirwächter; strażnik blokowy.
Blocksignal; sygnał blokowy.
Blockverband; układ spojów kowa-
 delkowy.
Blockzinn; cyna w bryłach, w gruzlach.
Bockbuhne; tama kobylicowa.
Bockpfeftendach; dach płatwowy na
 kozłach.
Bockwinde; wspornica śrubowa.
Boden; dno.
 — **Dielenboden, Fussboden**; podłoga.
Bogen; arkusz.
Druck —; arkusz druku.
Papier —; arkusz papieru.
Bogen; łuk.

- Bogenabsteckung**; wytykanie łuku.
 — durch Abstände von der Secante aus; odsadzaniem od siecznych.
 — durch Ordinaten von der Sehne aus; rzędnemi od cięciwy.
 — durch Ordinaten von der Tangente aus; rzędnemi od styczney.
 — durch Polarcoordinaten; rzędnemi biegunowemi.
- Bogenbrücke**; most łukowy.
Bogendach; dach kabłąkowy.
Bogengeleise, **Curvengeleise**; tor w łuku, tor łukowy.
Bogenlehre; prawidło do łuku.
Bogenlicht; światło Volty, światło płomiennie, łukowe.
Bogenschenkel; ramię łuku.
Bogenträger; dźwigar łukowy, łuk.
Bogenzirkel; cyrkiel kabłąkowy, cyrkiel z łukiem.
Bohle, **Pfosten**; bal, dyl.
Bohlenbogen; krążyna.
Bohlenbogendach; dach krążynowy.
Bohlwerk; obrzeg drewniany, ściana przybrzeżna.
Bohrbogen; pałak wiertarski.
Bohren; wiercić, świderować.
Bohrer; świder.
Central —, **Centrum** —; środkowiec, świder odśrodkowy, wierciśrodek.
Holz —; świder drzewny.
Löffel —; świder łyżkowy, łopień.
Schnecken —; świder ślimakowaty.
- Bohrerei**; wiertarnia.
Bohrknarre p. **Ratsche**.
Bohrkratzer; ostrze świda.
Bohrlöffel, **Bohrspitze**; pióro świda.
Bohrmaschine; wiertarka.
Bohrratsche p. **Ratsche**.
Bohrrolle Hülse; uchwyt do świdrow.
Bohrschneide; świder odśrodkowy.
Bohrspähne; owiertki, wióry.
Bohrspindel; pręt świda.
Bohrstange, **Bohrwelle**; wrzeciono wiertarki.
- Bolzen**; sworzeń, trzpień.
Bolzenverbindung (*mosty*); węzeł sworzniowy.
- Böschung** p. **Zimmerung**.
Boot, **Barke**, **Kahn**; łódź, czółno.
Borke; łub, kora.
Borste; szczeć.
Borstenviehwagen; świniarka.
Börtel; obrąbek.
Börteleisen; obrębiak.
- Börtelmaschine**; obrębiarka.
Börteln, **Umbörteln**; obrębianie.
Borten, **Fries**; fryz, nadbrusie, średnik.
Böschchen p. **abböschchen**.
Böschler, **Böschungsarbeiter**, **Dossirer**; skarpiarz, skarpowy, stokowy.
Böschung; stok, skarpa.
Böschungsabsatz p. **Berme**.
Böschungsarbeiter p. **Böschler**.
Bottich; kadź, stągiew.
Botticher; bednarz.
Boussole; busola, prądomierz.
Sinus —; busola wstaw.
Tangenten —; busola stycznych.
Brandring; pierścień płomienny.
Braunkohle; węgiel brunatny, lignit, drzewiak.
- Brechstange**, **Beisser**; łamulec.
Breithaue p. **Hane**.
Bremsbacke p. **Bremsklotz**.
Bremsbacken; szczęki hamulca.
Bremsbackenfeder; sprężyna kłody hamulcowej.
Bremse; hamulec.
Band —; hamulec pasowy.
continuirliche —, **gekuppelte** —; hamulec sprężony.
Dampf —; hamulec parowy.
einseitige —, **einklötzige** —; hamulec jednokłodowy, hamulec jednostronny.
elektrische —; h. elektryczny.
Hand —; hamulec ręczny.
Hebe —; hamulec dźwigniowy.
hydrostatische —, **hydraulische** —; h. wodny, h. hydrostatyczny.
Keil —; hamulec klinowy.
Ketten —; hamulec łańcuchowy.
Klotz —; hamulec kłodowy.
pneumatische —, **atmosphärische** —, **Luftdruck** —; hamulec pneumatyczny, hamulec powietrzny.
Schlitten —; hamulec sankowy.
Schrauben —; hamulec śrubowy.
selbstthätige —, **selbstwirkende** —; h. samodzielny, h. automatyczny.
Vacuum —; hamulec próżniowy, h. o próżni, h. ssący.
- Bremsen fest!** (*syg.*); hamuj! hamować!
Bremsen los! (*syg.*); odhamuj! zwolnić hamulec! [nieco.
Bremsen mässig fest! (*syg.*); hamuj
Bremsen mässig los! (*syg.*); odhamuj nieco! zwolnić hamulec.
- Bremsendruckstange**; pręt naciskowy hamulca, tłocznik hamulcowy.

- Bremsengeländer**; poręcz dla hamulczego.
- Bremsenhängeisen**; łąbki hamulcowe.
- Bremsenhebel**; dźwążek hamulcowy.
- Bremser**; hamulczy, hamownik, hamulcowy. [kryty.
- Bremshütte**; budka hamulczego, kozioł
- Bremsklotz**, **Bremsbacke**; kłoda hamulcowa, kłoc hamulcowy.
- Bremskurbel**; korba hamulca.
- Bremsplateau**; pomost hamulcowy.
- Bremsschuh**; sanki hamulcowe, oprawa kłody hamulcowej
- Bremssitz**; kozioł hamulczego.
- Bremsspindel**; wrzeczono hamulca, śruba hamulcowa.
- Bremsspindelmuter**; mutra hamulca, naśrubek hamulca.
- Bremswagen**; wóz z hamulcem, wóz hamulcowy.
- Bremswelle**; wał hamulcowy.
- Bremswellenträger**; wieszak wału hamulcowego.
- Bremsenwinkelkolben**; zawias dźwignika hamulcowego.
- Bremswinkel**; połąk do śruby hamulcowej, dźwignik hamulcowy, kolanko hamulca.
- Bremszugstange**; ciężki hamulcowy, pręt hamulcowy.
- Brenner, Lampen** —; palnik.
- Duplex** —; palnik dwuknotowy, palnik dwuszczelinowy.
- Dampf** —; palnik parowy.
- Flach** —; palnik płaski.
- Gas** —; palnik gazowy.
- Mitrailleusen** —; palnik wielorurkowy, palnik wieloknotowy.
- Rund** —; palnik okrągły.
- Brennerkappe**; kapturek palnikowy.
- Brennmaterial, Brennstoff**; paliwo.
- Brennöl**; olej do palenia.
- Brennraum am Tender**; miejsce na paliwo na tendrze.
- Brennstoff p. Brennmaterial.**
- Brennstoffraum (tender)**; miejsce na paliwo.
- Brett**; tarcica, deska.
- Bretterzaunplanke**; parkan.
- Brettnagel**; gwóźdź tarcicowy, deskał, g. deskowy.
- Brettschneider, Schrotter**; tracz.
- Brigade**; brygada.
- Britaniametall**; brytania. [spiż.
- Bronze, Rothguss, Rothmetall**; bronz, **Bronzearbeit p. Messingarbeit.**
- Bronzearbeiter p. Messingarbeiter.**
- Bruch**; złom, złamanie, przełom.
- Brucheisen p. Pauscheisen.**
- Bruchfläche**; powierzchnia złomu.
- Bruchstein**; kamień łamany.
- Bruchsteinmauer**, — **mauerwerk**; mur kamienny dziki, mur dziki.
- Brücke**; most.
- Aquädukt** —, **Wasserleitungs** —; most wodociagowy.
- Bandeisen** —; most taśmowy, most wstęgowy.
- Beutelholz** —, **Klützelholz** —, **Traggeländer** —; most poręczowy.
- bewegliche** —, — **mit beweglicher Brückenbahn**; most zwodzony.
- Bogen** —; most łukowy.
- **mit gemauerten Landpfeilern**; m. o przyczółkach murowanych.
- **mit geraden Trägern, Balkenbrücke**; most belkowy.
- **mit hölzernen Landpfeilern**; most o przyczółkach drewnianych.
- **mit verdübelten Tragbäumen**; most o belkach klinowanych.
- **mit verzahnten Tragbäumen**; most o belkach ząbionych.
- Canal** — most kanałowy.
- definitive** —, **feste** —, **permanente** —, **stehende** —; most stały.
- Drathseil** —; most drutowy.
- Dreh** —; most obrotowy, most obracany.
- Eisenbahn** —; most kolejowy.
- fliegende** —, **fliegende Fähre**, **Gier** —; most samolot.
- Fluth** —, **Innundations** —; most na zalewie, most powodziowy.
- gedeckte** —; most kryty.
- Geh** —, **Lauf** —, **Steg** —; kładka, ława.
- gewölbte** —; most sklepiony.
- Gitter** —; most kratowy.
- hängende** —, **Häng** —; most wiszący.
- Häng und Sprengwerk** —, **Zwang** —; most wieszarowo rozporowy.
- hölzerne** —, **Holz** —; most drewniany.
- Hub** —; most podnoszony.
- Joch** —; most jarzmowy.
- Keller** — p. **Zugbrücke mit Hintergewicht.**
- Ketten** —; most łańcuchowy.
- Ponton** —; most czajkowy, most pontonowy, m. łyżkowy.

- Brücke, Portal** — p. Zugbrücke mit Schlagbalken.
provisorische —, **flüchtige** —, **interimistische** —, **Noth** —; most tymczasowy.
Röhren —, **Röhrenträger** —; most tubowy.
Sattel — mit **Streben**; most belkowy z zastrzałami.
Sattelholz — mit **Sattelhölzer**; most belkowy ze siodłami.
Schiebe —, **Roll** —; m. suwany.
schiefe —, **schräge** —; m. ukośny.
Schiff —; most łóżkowy.
Seil —; most linowy; most peruwiański.
senkrechte —, **gerade** —; most prosty, m. prostopadły.
Sprengwerks —; most rozporowy.
steinerne —, **Stein** —; most kamienny.
Strassen —; most drogowy.
verschalte —; most opierzony.
Waag — p. Zugbrücke mit Schwängel.
Wipp —; p. Zugbrücke mit Wippen.
Ziegel —, **Backstein** —; most ceglany.
Zug —; most zwodzony.
Brückenaufseher; mostowniczy, mostowy.
Brückenaug; otwór mostu, rozpięcie.
Brückenbahngerippe; pokład mostu.
Brückenfeld; przesło mostu.
Brückengeländer; poręcz mostu.
Brückenjoch; jarzmo mostowe.
Brückenmonteur, **Brückenmeister**; mostowniczy.
Brückenpfeiler; filar mostowy.
Brückenschiene, **Brunelschiene**; szyna Brunela.
Brückentafel; pomost mostowy.
Brückenwage; waga pomostowa.
Brunelschiene p. **Brückenschiene**.
Brunnen; studnia.
Brunnenkasten p. **Auszimmerung**.
Brunnenmeister; studniarz.
Brunnenziegel p. **Gewölbieziegel**.
Brunnenzimmerung p. **Auszimmerung**.
Brustbaum, **Kopfschwelle** (*wóz*); belka zaprzęgowa, b. poprzeczna, b. czołowa, odbojnia.
Brustbaumkapsel, **Brustkappe**, **Brustreifen** (*wóz*); okowa belki czołowej, okowa odbojni, opaska belki buforowej.
- Brustriegel**, **Spannriegel**; rozpora.
Brutto p. **Bruttolast**.
Bruttoeinnahme; dochód surowy.
Bruttolast, **totale Last**; ciężar ryczałtowy, bruto.
Buchen der Güter, **Eintragen der Güter**; zapis towarów.
Büchse; puszka, nasada, pochwa.
Buffer, **Puffer** (*wóz*); zderzak, odbijak.
Bufferführungsstange; drażek kierowniczy tłuczka.
Bufferfeder von Gummi; pierścień, krążek kauczukowy.
Buffergehäuse, **Bufferhülse**; obsada zderzakowa, pochew zderzakowa, osłona zderzaka, (mufa buforowa).
Bufferplatte; denko zderzakowe, (buforowe), zapora.
Bufferscheibe; tarcza tłuczka zderzakowego, talerz buforowy.
Buffersignalscheibe (*syg.*); tarcza na zderzaku. [wego].
Bufferstange; trzon tłuczka zderzakowego, (klin buforowy).
Bufferstangenkeil; klin tłuczka zderzakowego, (klin buforowy).
Bufferstösser; tłuczek zderzaka.
Bufferstosscheibe; napora tłuczka.
Bufferteller p. **Bufferscheibe**.
Bufferzwischen-scheibe; przegroda sprężyn gumowych.
1 Bügel; strzemię.
2 Bügel, **Glied**; ogniwo.
Bühne, **Bühnenwerk**, **Einbau**; tama, zajaz, gać.
Bock —; tama kobylicowa.
deklinante —; t. odchylona.
Fang —, **Anlandungs** —; tama namulająca, tama odsypiskowa, tama pochyla.
Flügel —, **Flügelwerk** —; tama skrzydłowa, odramię tamy.
inklinante —; tama przychylona.
Parallel —, **Parallelwerk** —; tama podłużna (skrzydłowa równoległa, tama wzdłużprądowa).
Quer —, **Traverse** —; tama poprzeczna, główka faszynowa.
schiefe —; tama ukośna.
Schöpf —; t. chwytna, t. czerpiąca.
Schutz —; tama ochronna.
senkrechte —, **Sporn** —; tama prostopadła.
Sperr —; t. zaporna, t. zaporowa.
Treib —; tama spędowa.
Trennungs —, **Separationswerk** —; tama dzieląca, t. przedziałowa.

Bühnenböschungen; stoki tamy, oplazy.
 rückwärtige —; stoki tamy za
 wodą, za prądem.
 vordere —; stoki tamy od wody.
 Bühnenkopf; czoło tamy, głowa tamy.
 Bühnenwurzel; trzon tamy, osada
 Bühnenwurzelgraben; wrzynka. [tamy.
 Bummelzug; pociąg powolny.
 Bundtramm, Dachbindebalken; jęta.
 Grath —; jęta narożna.
 Ixen —; jęta koszowa.

Bureau, Kanzelei; biuro.
 Güterabgabs —; biuro wydawania
 towarów, biuro wydawcze.
 Güteraufgabs —, Aufgabs —;
 biuro przyjmowania towarów,
 biuro nadawcze.
 technisches —; biuro techniczne.
 Bureaudiener; woźny.
 Bürste; szczotka.
 Butzenspritze; sikawka przenośna.

C.

Calcium; wapień.
 Calculant, Rechnungsbeamte; obliczy-
 ciel, rachmistrz.
 Calculiren; obliczanie należytości.
 Calicot; perkal.
 Calo; ubytek, strata towaru.
 Calorie, Wärmeeinheit; ciepłostka,
 kalorya.
 Canalbrücke; most kanałowy.
 Canalschieber; zastawka kanału.
 Capacität (elektr.); pojemność.
 Capital, Kapital; kapitał.
 Capitäl; głowica, kapitel.
 Carbolpulver, Phenylsauer Kalk —;
 proszek karbolowy.
 Carbonsäure; kwas karbolowy.
 Carcel; karcela.
 Carcellampe p. Pumplampe mit Uhrwerk.
 Carmin; karmin.
 Carbonbillet; bilet tekturowy, bilet
 kartonowy.
 Cassadeckung; pokrycie kasowe.
 Cassagebahungsübersicht; przegląd
 kasowy. [ręczne.
 Caution; zakład, zastaw, kaucya, po-
 cement; cement. [żelazo.
 Cementiren; cementować, nastalać
 Cementkalk, Romancement; wapno
 cementowe, cement rzymski.
 Cementkuper; miedź cementowa.
 Cementverputz; wyprawa cementowa.
 Centesimalwage; waga setna.
 Centner; cetnar.
 Centralbahnhof; dworzec główny, dw.
 centralny, dw. zbieżny. [wiec.
 Centralbohrer, Centrumbohrer; środko-
 Centraldirection; dyrekcyja główna,
 zarząd główny.
 Centrale Stellung der Weichen, Cen-
 tralwechselstellung; centralna usta-
 wnia zwrotnic, nastawianie zwrot-
 nic centralne.

Centralweichenwächter; ustawiciel
 zwrotnic centralnych.
 Centrifugalregulator; regulator od-
 środkowy.
 Centripetal —, nach dem Mittelpunkt
 hinstrebend —; reg. dośrodkowy.
 Centrubohrer p. Centralbohrer.
 Certificat, Bescheinigung; świadectwo.
 Chablone, Lehre; modła, prawidło,
 Chair; siodełko. [podob.
 Chablonziegel p. Formziegel.
 Chamottziegel p. Ziegel feuerfester.
 Charnier; zawiasa, przegub, kolanko.
 Charnierband; zawiasa składana, za-
 wiasa odwrócona.
 Chinasilber; chińskie srebro.
 Circulare, Currende, Rundschreiben;
 okólnik.
 Circularsäge p. Kreissäge.
 Cisterne, Erdquelle; zbiornik, krynica.
 Cisternenwagen; wóz cysternowy, wóz
 do przewozu płynów, w. zbiorni-
 Chlorkalk; wapno bielące. [kowy.
 Classe; klasa.
 Wagenladungs —; klasa ładunku
 całowozowego. [wy.
 Classenconducteur; konduktor osobo-
 Coaks, Coke, Cocks, Coak; koks.
 Coefficient; współczynnik, spólczynnik.
 Collector (elektr.); zbiornik, kolektor.
 Colli, Collo, Ballen; bal, toboła, be-
 la, tobolek, zawiniątka, paczka.
 Colofonium; kalafonia.
 Commission; komisya.
 Communicationsmittel; środki komuni-
 kacyjne, środki przewozu.
 Communicationsrohr; rura łącząca.
 Compartment; przedział.
 Composteur, Billetten-Stempel-Apparat;
 tłoczka do biletów.
 Compositionsmetal p. Hartmetall.
 — Lagercomposition; stop panewkowy.

- Concession**; nadanie, koncesya.
- Concurrenzbahn**; kolej współzowodnicząca.
- Concurrenztarif**; taryfa zniżkowa, taryfa konkurencyjna.
- Condensator**; zgęszczalnik, kondensator, skraplacz.
- Conducteur, Konducteur, Schaffner**; pociągowy, konduktor pociągowy.
- Conducteurcoupé**; przedział pociągowego.
- Conducteurpartie**; brygada pociągowa.
- Conducteurruhhorn**; trąbka sygnałowa.
- Conducteurwagen**; wóz konduktorski.
- Conicität der Radreifen, Conus der Tyres**; stożkowatość obręczy, stożkowatość otoku kół.
- Consignation**; spis, wykaz.
- **über nachgewogene Frachtgüter**; wykaz przesyłek ważonych z urzędu.
- Console, Konsole**; wspornik.
- Consolidation der Böschungen**; ustalenie stoków.
- Construction**; ustrój, zespół, zestaw, skład, konstrukcyja.
- Constructionstheile**; części zespolne, cz. zestrojne, cz. składowe, cz. ustrojowe, cz. konstrukcyjne.
- Contact, Berührung (tel.)**; stykanie, splątanie.
- Contract p. Vertrag.**
- Contredampf, Gegendampf**; para wsteczna.
- Contredampf geben**; odwrócić parę, dać parę wsteczną.
- Contremutter, Stellmutter**; dośrubek, naśrubek zabezpieczający.
- Controle, Revision**; kontrola, sprawdzanie, wgląd, przegląd.
- Ausgabe** —; kontrola rozchodów, kontrola wydatków.
- Einnahme** —; kontrola dochodów.
- Verkehrs** —; kontrola ruchu.
- Conus der Tyres p. Conicität der Radreifen.**
- Conventionalstrafe**; grzywna ugodowa, grzywna ugodna.
- Coordinate**; współrzędna.
- Copalfirniss**; pokost kopalowy.
- Correspondenzcoupé**; przedział listowy.
- Cosecans**; dosieczna.
- Cosinus**; dostawa.
- Cotangens**; dotyczna.
- Coulisse, Schieblade, Schleifbogen**; kulisa, kierownica stawidła.
- Coulissenkrümmung**; krzywizna kulisy.
- Coulissenmechanismus**; mechanizm kulisowy.
- Coulissenpendel**; wieszadło kulisowe, zawiesznik kulisowy.
- Coulissenstein, Gleitklotz**; wodzik kulisowy, kamień kulisowy.
- Coulissensteuerung**; stawidło kulisowe.
- Coulissenthür p. Schuthür.**
- Coupé**; przedział.
- Abort** —; przedział wychodkowy.
- Bestelltes** —; przedział zamówiony.
- Conducteur** —; prz. pociągowego.
- Correspondenz** —; przedział pocztowy, przedział na listy.
- Damen** —; prz. dla pań, prz. dla kobiet.
- Dienst** —; przedział służbowy.
- Halb** —; przedział jednoławny.
- Hunde** —, **Hundecasten** —; klatka na psy, przedział na psy.
- Nichtraucher** —; p. dla niepalących.
- Schlaf** —; przedział sypialny.
- Coupe Lampe, Deckenlampe**; lampa wozowa, stropowa.
- Coupe lampenschale, Lampenglocke**; donica lampy stropowej.
- Coupe wagen**; wóz z przedziałami.
- Coupe ränge, Decoupe ränge**; szczypce konduktorskie, szcz. pociągowego, dziurnik.
- Courierzug p. Eilzug.**
- 1 Cours, Lauf**; przebieg.
- 2 Cours, Kurs**; cena, kurs.
- Creditirungsausweis**; wykaz opłat zawierzonych.
- Cubikinhalte, Kubikinhalte, Massenquantum**; bryłowatość.
- Culomb**; kulomba.
- Currende p. Circulare.**
- Curve, Kurve, Krümmung**; krzywizna, krzywa.
- Curvengeleise p. Bogengeleise.**
- Curvenstrang**; tok krzywizny, t. łuku, t. krzywej. [wizny.]
- äusserer** —; zewnętrzny tok krzywny.
- innerer** —; wewnętrzny tok krzywny.
- Curventafel**; tablica łuków, toru kolejowego.
- Cykloppenmauer**; mur cyklopowy.
- Cylinder**; walec, cylinder, wałek.
- Cylinderdeckel**; pokrywa, dno, przykrywa cylindra.
- Cylinderdurchmesser**; średnica cylindra.
- Cylinderhahn (lok.)**; kurek cylindra.

Cylindermantel; Cylinderverkleidung; okrywa cylindra, płaszcz, osłona cylindra. | **Cylinderwand; ściana cylindra.**
Cylinderwechsel; kurek cylindra.

D.

- Dach;** dach, pokrowa.
Bockpfetten —; dach płatwowy na kozłach.
Bohlenbogen —; dach krążynowy. — — **Emys;** dach Emygo. — — **de l'Orms;** dach de l'Orma.
Bogen —; dach kabłąkowy.
Helm —, Haube —; d. helmowy.
Kegel —; dach stożkowy.
Kuppel —; dach kopułowy.
Mansard —, gebrochenes —; dach Mansarda.
Pfetten —; dach płatwowy.
Fellners — —; dach płatwowy Fellnera. [Mollera.
Möllers — —; dach płatwowy
Ranecks — —; dach płatwowy Ranecka.
Pult —; dach jednospadekowy, dach jednookapowy.
Sattel —, Giebel —; dach dwuokapowy, dach dwuspadekowy.
Thurm —, Thurmmaube —; dach wieżowy.
geschweiftes — —; d. baniasty.
Walm —; Schopf —; dach z naczółkami, dach czterospadekowy.
Zahnsäge —; d. wielogzbiotowy.
Zelt —; dach namiotowy.
Dachbindebalken p. Bundtramm.
Dachbogen (wóz); kabłąk dachu.
Dachbogenstück (wóz); płatew przyczołkowa. [dachu.
Dachbund; wiązanie dachowe, więźba
Dachconstruction; ustrój wiązania dachowego.
Dachdecker; pokrywacz, dekarz.
Dachfirst; grzbiet dachu.
Dachgeschoss; poddasze.
Dachgespärre, Dachgebände, Dachwerksatz; więźba dachu.
Dachkehle p. Ixe.
Dachpappe; tektura dachowa, ogniotrwała.
 — **asfaltirte —;** smołowica, tektura smołowa.
Dachpfette p. Pfette.
Dachrahme p. Pfette.
Dachschindel p. Schindel.
Dachseite; połać dachu.
- Dächsel p. Dexel.**
Dachsparren; krokiew dachu.
Dachsplesse; goncik.
Dachstuhl; stolec dachowy, st. dachu.
liegender —; leżący stolec dachu.
— stehender —; stojący st dachu.
Dachstuhlssäule; słup stolcowy dachu.
Dachwalm p. Walm.
Dachziegel; dachówka.
gewöhnlicher —, Biberschwanz, Ochsenzunge; karpiówka. [wa.
Hohl —; gąsior, dachówka stożkorośmischer —; dachówka rzymska.
Dachpfanne, Passziegel, Esstein; dachówka esówka, dachówka holenderska.
Damast; adamaszek.
Damencoupé; przedział dla pań.
Damm, Aufdämmung; nasyp.
Dammbanquet; pobocze nasypu.
Dammbefestigung; utrwalenie nasypu.
Dammböschung; stok nasypu.
Dammerde, Humus; ziemia urodzajna, próchnica. [nasypu.
Dammkrone; wierzch nasypu, korona
Dampf; para.
ausgenützt —; para zużyta.
Contre —, Gegen —; para wsteczna.
feuchter —, gesättigter —, nasser —; para nasyciona, para wilgotniejsza. [gotna.
trockener —; para sucha. [gotna.
überhitzter —; para przegrzana.
mit vollem —, mit voller Kraft; w pełnym biegu, całą siłą pary.
den Dampf anlassen, Dampf geben; puścić parę.
Dampfabflussrohr; wylot pary zużytej, przewód odpływu pary, rura wylotowa.
Dampfbaggermaschine; pogłębiarka parowa.
Dampfbremse; hamulec parowy.
Dampfbrenner; palnik parowy.
Dampfcanal p. Dampfweg.
Dampfcylinder; cylinder, cylinder maszyny parowej.
Dampfdom, Dom, Dampfkuppel; zbiornik pary, kopuła, kołpak.
Dampfdraine; dresyna parowa, wózek parowy.

- Dampfdruck**; ciśnienie pary.
Dampfeinlassventil p. **Drosselklappe**.
Dampfführungsrohr, **Dampfvertheilungsrohr**; przywód pary, przywód pary z kotła, przewód do napływu pary.
Dampfheizung; ogrzewanie parą.
Dampfkoffer, **Dampfhaube**; skrzynka parowa.
Dampfkasten p. **Schieberkasten**.
Dampfkessel; kocioł parowy.
Dampfkolben; tłok maszyny parowej.
Dampfkolbenführung; kierownica wodzika, prowadnica wodzika.
Dampfkrahn; żuraw parowy.
Dampfkuppel p. **Dampfdom**.
Dampflampe, **Gaslampe**, **Dunstlampe**; lampa gazowa, lampa bezknotna.
Dampfmaschine, **Dampfmotor**; maszyna parowa.
doppelwirkende —; maszyna parowa o działaniu podwójnem.
einfachwirkende —; maszyna parowa o działaniu pojedynczem.
Expansions—; m. p. z rozprężaniem, m. p. z ekspansją.
feststehende —, **Stabilmaschine**, **stationäre**; m. p. stała.
Hochdruck —; m. p. o wysokim ciśnieniu.
Mitteldruck —; m. p. o średnim ciśnieniu.
Niederdruck —; m. p. o niskim ciśnieniu.
oscillirende —; m. p. wahadłowa.
rotirende —; m. p. obrotowa.
Volldruck —, — **ohne Expansion**; m. p. bez rozprężania.
Locomobile —, **transportable** —; m. p. przenośna, lokomobila.
Zweicylinder —; m. p. dwucylindrowa.
Zwillings —; m. p. sprzężona.
Dampfpfeife p. **Pfeife**.
Dampftramme; kafar parowy.
Dampftram; przestzeń parowa.
Dampffregulator; regulator parowy, poskromiak, miarkownik.
Dampfscheere; nożyce parowe. [rowa.
Dampfschiebebühne; przesuwница pary.
Dampfschieber, **Dampfvertheiler**, **Steuer-schieber**; suwak parowy.
Dampfschiff; parowiec.
Dampfstrahlpumpe p. **Injector**.
Dampfvacuumpumpe, **Pulsometer**; pompa tętnicza, pulsometer.
Dampfventil, **Steuerventil**; wentyl parowy, przepustnik parowy.
Dampfvertheiler p. **Dampfschieber**.
Dampfvertheilung; rozprowadzanie pary, rozdział pary.
Dampfvertheilungsrohr p. **Dampfführungsrohr**.
Dampfwagen; wagon-parowóz.
Dampfweg, **Dampfcanal**; przewód pary.
Dampfzufluss; wejście pary.
Darrarbeit, **darren**, **Seigerung**; wytapianie.
Darre, **Trockenhaus**; suszarnia.
Datum; data.
Datumstempel; odcisk daty.
Datumzeiger; kalendarz ścienny.
Daube; kleпка.
Dauerhaftigkeit; trwałość (materiałów).
Dechselfläche p. **Ausdechselung**.
Decimalwage; waga dziesiętna.
Decke des Feuerraumes, **Feuerraumdecke**, **Feuerungsdecke**, **obere Wandung des Feuerraumes**; podniebienie paleniska, strop paleniska.
Deckel; pokrywka. [niska.
Deckeldohle p. **Durchlass gedeckter**.
Deckenlampe p. **Coupélampe**.
Deckenleine; linka oponowa, linka u opony.
Deckenmiethe, **Güterdeckenmiethe**; najem opon wozowych.
Deckplatte des Capitāls; tablica kapitału, głowicy.
Deckenträger, **Ankerbarren der Feuerbuchse**; uzbrojenie podniebienia paleniska.
Deckungssignal; sygnał ochronny.
Declaration; oświadczenie.
Declaration des Interesses an der rechtzeitigen Lieferung; zapewnienie dostawnego, zapewnienie dostawy na czas żądany.
Declination magnetische (elektr.); zбочenie magnetyczne.
Decktücherleihgebühr; oponowe, płachtowe.
Decoupirung; znaczenie biletów.
Decoupirzange p. **Coupirzange**.
Decoupirzeichen; znak rewizyjny biletów.
Defectwerden der Locomotive; uszkodzenie lokomotywy.
Defectwerden der Bremse; zepsucie się hamulca.
Deformation; odkształtowanie.
Dehnbarkeit; rozciągliwość.
Deichdamm, **Teichdamm**; grobla.

Deichsel; dyszel.

Demontieren; rozebrać, rozłożyć, rozstawić.

Depesche; depesza, telegram.

Depôt; skład.

Filial —; skład drugorzędny.

Material —; skład materyałów.

Depôtplatz p. **Lagerplatz**.

Desinfection; odwonienie, odkażenie, desinfekcyja, odwietrzenie.

Desinfectionsanstalt; odkaźarnia, odwonniarnia, zakład desinfekcyjny.

Desinfectionsgebühr; odwonne, odkażne, należytość za desinfekcyję.

Dessindraht p. **Draht façonnierter**.

Destillation; pędzenie, destylacyja, przekroplenie.

Detailplan; plan szczegółowy.

Detailzeichnung; rysunek szczegółowy.

Dexel, Dexelhacke, Dächsel-Krummhacke, Texel; ciesak, motyka ciesielska, topór motykowaty.

Dexelfläche; powierzchnia zaciosowa, wrąb podkładu.

Dexelhacke p. **Dexel**.

Dexellehre, Schwellenlehre; prawidło do zaciosów.

Dexeln; robienie zaciosów.

Diagonale; przekątna, przekątnia.

Diagonalstrebe, Wagendiagonalstrebe; zastrzał klatki wozowej, rozpóra ukośna.

Dianemometer; dianemometer (przyrząd do badania rozdziału pary w maszynach).

Diäten; dyety.

Dichte elektrische; gęstość elektryczna.

Dichten, kalfatern; zatykać szpary konopiami, uszczelnić.

Dichtung p. **Liederung**.

Dichtungsscheibe; pierścień maźnicowy.

Dichtungskonus; pierścień stożkowy, p. stożkowaty.

Dichtungslinie; pierścień soczewkowy.

Dichtungsring; pierścień uszczelniający.

Dielenboden p. **Boden**.

Dielenläufer aus Schnürren; chodnik ze sznurków.

Diellennagel, Querkopfdiellennagel; głowacz, plesznik.

Dienst, Dienststelle; służba.

administrativer —, **Verwaltungs** —; służba administracyjna, wewnętrzna, zawiadowcza.

Aufsichts —; służba dozorowa, służba nadzoru.

Bahnerhaltungs —, **Bahnstandhaltungs** —; służba drogowa, szlakowa, utrzymania drogi.

Betriebs —, **Verkehrs** —; służba ruchu.

commerzieller —, **Transport** —; służba wozbowa, wozownicza.

Eisenbahn —; służba kolejowa.

Executiv —, **ausführender** —, **äusserer** —; służba wykonawcza, zewnętrzna.

Expeditis —; służba wysyłkowa,

Fahr —; służba ruchu.

Rangier —, **Verschieb** —; służba przetokowa.

Reclamations —; służba reklamacyjna (poszukiwawcza).

Stations —; służba stacyjna

Strecken —; służba szlakowa.

Transport —; służba przewozowa.

Werkstätten —; służba warsztatowa.

Zugförderungs —; służba parowozowa, woźnicza.

Zugs —; służba pociągowa.

Dienstabzeichnung —; znak służbowy, odznaka służbowa.

Dienstcoupé; przedział służbowy.

Dienstkleider; odzież służbowa.

— **beihilungsliste**; wykaz odzieży służbowej.

Dienstmann; posłaniec.

Dienststelle; posada.

Diensttabelle; księga stanu służby, księga matrykulowa, arkusz stanu służby.

Dienstübergabe; zdawanie służby.

Dienstübernahme; objęcie służby.

Dienstzelt; okres służbowy, czas służby.

Differentialtarif, Distanztarif; taryfa różniczkowa.

Dilatationsblech, Temperaturblech; rozstępka, blaszka rozstępowa, urządzenie dylatacyjne.

— **vorrichtung**; urządzenie dylatacyjne, dokładka mostowa.

Dimension; wymiar.

Dinamometer, Kraftmesser; dynamometer, siłomierz.

Dioptr; pryzmat.

objectiv —; p. przedmiotowy.

ocular —; p. oczny.

Dioptrineal; celownica.

— **mit Fäden**; celownica z przeziernikami.

Direction; dyrekcya, zarząd. [nie.

Disposition; rozporządzenie, zarządze-

- Dispositionsstation**; stacya zarządza-
jąca, dysponująca.
- Dispositionsnote**; rozporządzenie.
- Distanz**; luka, odstęp, odległość.
- marke p. **Sicherheitsmarke**.
- messer; odległownica.
- messkunst; longinmetrya.
- scheibe p. **Distanzsignalscheibe**.
- signal; ostrzeg, ostrzeg przedsta-
cyjny, sygnał wjazdowy.
- hebel; drąg do obracania sygnału
wjazdowego.
- signallaterne, **Wendescheibelaterne**;
latarnia ostrzegowa.
- signalscheibe, **Distanzscheibe**, **Wen-
descheibe**; tarcza ostrzegowa.
- tarif p. **Differentialtarif**.
- Docht**; knot.
- flacher —, **Flach** —; knot płaski.
- Lager —, **Schnürl** —; knot ma-
żniczy, knot do maziienia.
- Lampen —; knot do lamp.
- Rund —, **Hohl** —; knot rurkowy.
- Voll —; knot okrągły.
- Docimasie** p. **Probierkunst**.
- Docke, Hohl docke**; (tok.) przesuwnica.
- Dolomit, Bitterkalk**; wapniak gorzki.
- Dom** p. **Dampfdom**.
- Dohle, Drain**; dren, odciek.
- Domizilstation**; stacya pobytu, siedzi-
ba, stacya pobytowa.
- Donnerkeile** p. **Steinklammer**.
- Doppelherzstück, Doppelkreuzungs-
stück**; krzyżownica rozwarta.
- Doppelschraube**; śruba podwójna.
- Doppelzapfen, Zwillingzapfen**; czop
podwójny.
- Dorn des Stützkegels** p. **Bandkegel**.
- Dornhülse** p. **Aufsatzhülse**.
- Dorarbeit, Seigerung**; wytopienie.
- Dossiren** p. **Abböschchen**.
- Dossirer** p. **Böschchen**.
- Draht**; drut.
- façonierter —, **Façon** —, **Dessin** —;
drut fasonowy, drut wzorówka,
drut wzorowany, kalibrowy.
- gewalzter —; drut walcowany.
- gezogener —; drut ciągniony.
- Kesselschmied** —; drut kotlarski.
- Drahtantwort**; odpowiedź telegrafem,
odpowiedź telegraficzna.
- Drahtbarriere**; rogatka zwodzona dru-
towa.
- Drahtbürste**; szczotka druciana. [tem.]
- Drahtleitung**; przewodnia telegrafu,
przewód druciany, drutociąg.
- Drahtseil**; lina druciana.
- Drahtseilbahn** p. **Seilbahn**.
- Drahtseilbrücke**; most drutowy.
- Drahtstift, Drahtnagel**; ćwiek, ćwie-
czek.
- Drahtwiderstand**; opór w druciu.
- Drahtzange**; obcegi do drutu, kleszcze
do drutu, nożyce do drutu.
- Drahtzaun**; ogrodzenie druciane.
- Drahtziehbahn, Ziehbahn**; druciarka.
- Drahtzugsbarriere** p. **Zugbarriere**.
- Drain, Drainstrang**; dren, sączek.
- Sammel** —, **Haupt** —; dren zbie-
rający, dren zbiorezy.
- Umfangs** —; dren obwodowy.
- Drainage**; drenowanie.
- Drainmeister**; drenarz.
- Drainieren**; drenowanie.
- Drainrohr**; rurka drenowa, dren.
- Draissine, Streckenwagen**; dresyna,
wózek mechaniczny.
- Dampf** —; dresyna parowa, wó-
zek parowy.
- Drehen, drechseln, ausdrehen**; wyta-
czać, wytaczanie.
- Drechsler** p. **Dreher**.
- Drehachse**; oś obrotu.
- Drehbank, Drechslerbank**; tokarka.
- Drehbarriere, Drehbarriere um eine
verticale Achse**; rogatka obrotowa.
- einflügelige —, **eintheilige** —; ro-
gatka obrotowa jednoskrzydłowa.
- zweiflügelige —, **zweitheilige** —;
rogatka obrotowa dwuskrzydłowa.
- Drehbaum** p. **Absperrbaum**.
- Drehbrücke**; most obrotowy, most
obracany.
- Drehbrückenbahn**; obrotownica mostowa,
obrotownica mostu obrotowego.
- Drehbrückenzapfen**; czop mostu obro-
towego.
- Dreheisen, Drechseisen**; zabieracz
w tokarce.
- Dreher, Drechsler**; tokarz.
- Dreherei**; tokarnia.
- Dreherhandwerk**; tokarstwo.
- Dreherherz**; opaska tokarni.
- Drehkrahm**; żuraw obrotowy.
- Drehpunkt**; punkt obrotu, p. podpory.
- Drehscheibe**; obrotownica, pomost obro-
towy, tarcza obrotowa.
- Drehscheibengrube**; dół obrotownicy.
- Drehscheibenlaufrolle**; krążek obro-
townicy.
- Drehscheibenplateau**; pokład obrotownicy.
- Drehscheibenuntergestell**; podstawa
obrotownicy.

- Drehschemel**; zwrotnia, kierownik, jarzmo zwrotni, kołowrót kłonicowy.
- Drehschemelarm, Kippe, Runge, Wagenkippe, Wagenrunge**; kłonica.
- Drehschemelbolzen**; sierdzień zwrotni, sworzeń kołowrotu.
- Drehschemeldrehplatte**; gniazdo sierdzenia.
- Drehschemelwagen, Langholztransportwagen**; wóz kłonicowy.
- Drehschleifstein, Schleifstein mit Trog**; toczydło, toczak.
- Dreieck**; trójkąt, trójkąt rysowniczy. — **vermessung**; tryangulacja.
- Dreifach, in tripto**; trójnasób, potrójnie.
- Dreifuss**; trójnóg, kozieł, słoń.
- Dreischlitz**; trójwreńb, tryglif.
- Droguen**; towary kolonialne.
- Drosselklappe, Dampfeinlassventil, Drosselventil, Einlassventil**; przepustnica, dławik.
- Druck**; ciśnienie.
hydrostatischer —; ciśnienie hydrostatyczne.
- Druckbogen**; arkusz druku.
- Drucker, Thürdrucker**; kłamka.
- Druckmesser** p. **Manometer**.
- Druckschraube**; śruba naciskowa. — **Stellschraube**; martwica.
- Drucksorte**; druki, formularz drukowane.
— **strengverrechenbare**; druki pod rachunkiem, druki ściśle zaliczane.
- Druckspannung**; napięcie ciśnienia.
- Dübel**; zaporek, klin.
- Düne**; zaspia piaszczysta.
- Dunstlampe** p. **Dampf Lampe**.
- Duplexbrenner**; palnik dwuknotowy, p. dwuszczelinowy.
- Duplicatfrachtbrief**; odpis listu przewozowego, przesyłkowego.
- Durchfahrtsgeleise**; tor przejazdowy.
- Durchfahrtsprofil, lichtet Profil, Lichtraumprofil**; światło przejazdu.
- Durchfahrtsstation, Durchgangstation**; stacya przejazdowa.
- Durchfuhr, Transito**; przejem, przewóz.
mittelbare —; przewóz z przeladunkiem (z przekładem).
unmittelbare —; przewóz bez przeladunku (przekładu).
- Durchfuhrsgebühr, Transitogebühr**; przewozowe, przejemne.
- Durchfuhrverbot**; zakaz przewozu.
- Durchfuhrverkehr, Durchgangverkehr**; ruch przewozowy, przewóz.
- Durchgang, Transito**; przewóz, przejem.
- Durchgangsstation** p. **Durchfuhrsstation**.
- Durchgangsverkehr** p. **Durchfuhrverkehr**.
- Durchgangszoll**; cło przewozowe, przedkład; przepust. [chodowe].
gedeckter —, **Deckeldohle**; przepust kryty.
gewölbt —; przepust sklepiony.
Röhren —; przepust rurowy, trąba.
Siel —, **Siel, Schützensiel**; przepust zamykany.
- Durchlässig**; przepuszczalny.
- Durchmesser**; średnica.
- Durchschlag, Durchtreiber, Aufschlag-eisen, Aufhauer**; przebijak.
Hand —; przebijak ręczny. p. **palcaty**, p. **kołcowy**.
Stiel —, **Durchschlaghammer**; przebijak trzonowy.
- Durchschnitt**; przekrój, przecięcie.
- Durchschnittspreis**; cena przeciętna, cena średnia.
- Durchschub** p. **Schliesse**.
- Durchsickern**; przesiąkanie.
- Durchstich, Einschnitt**; przekop.
einfacher —; przekop pojedynczy.
zusammengesetzter —; przekop złożony.
— **des Tunnels**; przebicie tunelu.
- Durchtreiber** p. **Durchschlag**.
- Durchwurf, Reibsieb**; arfa, harfa, rafa.
- Dyn (elektr.)**; dyna.
- Dynamit**; dynamit.
- Dynamometer, Kraftmesser**; siłomierz.
— **mit Zählvorrichtung**; siłomierz z przyrządem do liczenia.

E.

- Ebene**; równia, płaszczyzna.
schiefe —; równia pochyła.
geneigte —; równia nachylona,
stok
- Ecksäule** p. **Wagenkastenecksäule**.
- Edelbronze** p. **Statuenmetall**.
- Effect, Wirkung**; skutek.
Nutz —; skutek użyteczny.

- Eichenholz**; drzewo dębowe, dębina.
Eigengewicht, **Tara**; ciężar własny, ciężar martwy.
Eigentumsbahn; droga żelazna właścicielka, kolej posiadana, kolej macierzysta.
Eigentumsmerkmal; znamię, cecha, cyfra własności.
Eilgut; przesyłka pospieszna.
Eilgutausgabe; wydawanie przesyłek pospiesznych.
Eilgutbeförderung; woźba pospieszna.
Eilgutbrief; list przesyłkowy pospieszny, list przewozowy przesyłki pospiesznej.
Eilgutkarte; karta przewozu pospiesznych przesyłek, przewoźna pospieszna.
Eilgutsendung; przesyłka pospieszna.
Eilguttransport; woźba pospieszna.
Eilgutexpedit; urząd przesyłek pospiesznych.
Eilgutsatz; cena zasadnicza przesyłki pospiesznej. [nych.
Eilguttarif; taryfa przesyłek pospiesznych.
Eilgutverkehr; ruch przesyłek pospiesznych.
Eilzug, **Courrierzug**, **Schnellzug**; pociąg pospieszny.
Eilzugslocomotive; parowóz pospieszny, lokomotywa pociągu pospiesznego.
Eimer; wiadro, kubek.
Eimerkettenbaggermaschine, **Kübelbaggermaschine**; pogłębiarka kubłowa.
Einbau p. **Bühne**.
Einbiegung; ugięcie, strzałka. **bleibende** —; ugięcie trwałe.
Einbinden der Räder; wprawianie kół.
Einbringen, die Verspätung einbringen; odrobić, powetować spóźnienie, (nadrobić spóźnienie).
Eindeichen; zamknąć tamą, groblą, ogroblić.
Einfahrt; wjazd. [lony. **erlaubte** — (*syg.*); wjazd dozwolony. **verbotene** — (*syg.*); wjazd wzbroniony.
Einfahrt des Zuges; wjazd pociągu.
Einfahrtseleise; tor wjazdowy.
Einfahrtswiche, **Einfahrtswchsel**; rozjazd wjazdowy, zwrotnica wjazdowa.
Einfallhacken; zapadka.
Einfetten p. **Schmierien**.
Einfuern, Einheizen; zapalić.
- Einfriedung, Bezäunung, Einzäunung**; ogrodzenie.
Bahnhofs —, **Stations** —; ogrodzenie stacyi, stacyjne.
— der Bahnlinie, Strecken —, **Einzäunung der freien Strecke**; ogrodzenie szlakowe, ogrodz. szlaku.
— durch lebende Hecken, Heckenzaun; plot żywy.
Drahtzaun —; ogrodzenie druciane.
Lattenzaun —; ogrodzenie łatowe, ogrodzenie z łat.
Einfuhr, Waareneingang, Import; dowóz.
Einfuhrverbot; zakaz przywozu.
Einfuhrzoll p. **Eingangszoll**.
Eingang; wejście, wchód, nadejście. **verbotener** —; wejście wzbronione, wchód wzbroniony.
Eingangsdeclaration; oświadczenie wchodowe, deklaracja wchodowa.
Eingangsthüre, Hauptthüre; drzwi wchodowe.
Eingangszoll; cło przywozowe, cło wchodowe.
Einguss; wlew.
Einheitspreis; cena jednostkowa.
Einheitssatz pro Kilometer; cena jednostkowa od kilometra.
Einheizen p. **Einfeuern**.
Einholen einen Zug; dobieść pociągu, dopędzić pociąg.
Einkalkung, Kalkbespritzung; owapnienie.
Einklingung der Schiene, Schieneneinklingung; karb szyny, wykroj szyny.
Einladen p. **Verladen**.
Einlagerung der Waaren; złożenie towarów na skład.
Einlass (lok.) p. **Einströmmung**.
Einlassventil p. **Drosselklappe**.
Einlegbarriere p. **Handbarriere**.
Einlegbaum p. **Absperrbaum**.
Einlegen, Einrangieren; włączenie.
Einleiten den Zug; zarządzić pociąg, puścić w ruch.
Einfösung; wykup, wykupienie. **— eines Frachtbriefes**; wykup listu przesyłkowego.
Grund —; wykup gruntów.
Einnahme, Ertrag; dochód, przychód, pobór.
Einnahmebeleg; dołącznik, załącznik poborowy, dowód pobrania.
Einnahmecontrole; kontrola dochodów.
Einnahmejournal; dziennik poborów, księga dochodów.

Einnahmen und Ausgabencontrole; kontrola dochodów i wydatków.
Einpacken, Verpacken; zawinać, zapakować, zjuczyć.
Einpassen, Anpassen; dostosować, dostroić.
Einreihung; umieszczenie w rzędzie, wstawienie.
Einrichtung; zaopatrzenie, wyposażenie, urządzenie.
Einsattelung, Bergeinsattelung; siodło.
Einsatzband; zawiąsa francuska, zawiąsa wpuszczona.
Einschaltung; włączenie.
Einscherung, Schlitz; rozpór, rów odciękowy, odcięk.
Einschneidung p. Verschneidung.
Einschnitt, Durchstich; przekop.
Einschnittböschung; stok przekopu.
Einschreibebüchse; wpisowe.
Einschreibung; wpis.
Einschreibungsnummer; liczba wpisowa.
Einschubleiste, Grathleiste; szpaga, listwa zasuwana.
Einsenkung, Erdeinsenkung; zapadlina.
Einspritzhahn; kurek wtryskowy.
Einspritzrohr; rura wtryskowa.
Einspritzstrahl; natrysk, strumień wtryskowy, tryskawiec.
Einsteigeplatz; miejsce wsiadania.
Einsteigesignal, Einsteigen!; wsiadać.
Einsteigloch, Einsteigöffnung; Mannloch; wjazd, jaz.
Einströmung; wejście pary, przyływ, dopływ.
Einströmungsrohr; przewód przyływu, przywód.
Einsturz; zawalenie się.
Eintheilung; podział.
Eintragen der Güter p. Buchen der Güter.
Eintreffen eines Zuges; przyjazd pociągu.
Eintrocknung; wyschnięcie. [ciągu].
Eintritt erlaubt; wstęp dozwolony.
 — verboten; wstęp wzbroniony.
Ein und Ausrückhebel; dźwąg przesuwniczy, przesuwak.
Einwaggonirung; usadowienie podróźnych, wsadzenie.
Einzäunung p. Einfriedung.
 — der freien Strecke p. Einfriedung der Bahnlinie.
Einzelgut, Einzelcollo, Stückgut, Einzelsendung; towar tobołkowy, toboł, towar drobny.
Einzelgutverkehr p. Stückgüterverkehr.

Einzelunterlage; podsad.
eiserne —; podsad żelazny.
Griffin'sche —; podsad muszlowaty, podsad Gryfina.
schalenförmige —, **glockenförmige** —, **Unterlage von Gruve**; podsad baniasty, podsad Grovego.
steinerne —, **Steinwürfelunterlage**; podsad kamienny.
Eis; lód.
Grund —; kra podwodna,
Treib —; kra pływająca.
Eisbrecher, Eisbock; izbica.
Eisdamm, Eisanschoppung; zator.
Eisen; żelazo.
faulbrüchiges —; żelazo surowe, suche.
kaltbrüchiges —; żelazo kruche na zimno, zimnokruch, rozprach.
warmbrüchiges —; żelazo kruche na gorąco, gorącokruch.
geschmiedetes —, **weiches p. Schmiedeeisen**.
gediegenes —; żelazo rodzime.
Guss —; żel. lane, leizna żelaza.
schmiedbares —, **hämmerbares** —; żelazo kujne, ż. kowne.
schweissbares —; żelazo spawane, ż. spójne.
Eisenabfälle; odpadki żelazne.
Eisenbahn; droga żelazna, kolej żelazna p. Bahn.
 — mit beweglichem Motor; droga żelazna o silni ruchomej.
 — mit feststehendem Motor, **Seilbahn**; kolej żelazna o silni stałej.
 — niederer Ordnung p. **Secundärbahn**.
 — actie; akcja kolei żelaznej, udział.
 — anlagen p. **Bahnanlagen**.
Eisenbahnbetrieb; ruch kolei.
Eisenbahnbrücke; most kolejowy.
Eisenbahndienst; służba kolejowa.
Eisenbahneigenthum; posiadłość drogi żelaznej.
Eisenbahnfahrbetriebsmittel, Betriebsmittel, Fahrbetriebsmittel, Rollmaterial; tabor kolejowy.
Eisenbahnfahrzeug; pojazd kolejowy.
breitspuriges —; pojazd szerokotorowy.
schmalspuriges —; p. wązkotorowy.
Eisenbahnfrevel; przekroczenie, występ przeciw przepisom kolejowym, psota, zamach na kolej.
Eisenbahngesellschaft; towarzystwo kolejowe.

- Eisenbahnnetz**; sieć kolejowa, s. kolei.
Eisenbahnoberbau p. **Oberbau**.
Eisenbahnpersonale; służba kolejowa, personal kolejowy.
Eisenbahnrequisiten; przybory kolejowe.
Eisenbahnquerschwelle; podkład poprzeczny, próg.
Eisenbahnschiene p. **Schiene**.
Eisenbahnstation; stacya kolejowa p. **Station**.
Eisenbahnstatistik; statystyka dróg żelaznych.
Eisenbahnschwelle; podkład kolejowy.
Eisenbahnunfall wypadek kolejowy, przypadek kolejowy.
Eisenbahnverein; związek kolejowy.
Eisenbahnverkehr; ruch kolejowy p. **Verkehr**.
Eisenbahnverwaltung. Eisenbahnbetrieb; zarząd kolei, zarząd drogi żelaznej, zawiadostwo kolejowe.
Eisenbahnwagen p. **Wagen**.
Eisenbahnwesen; kolejnictwo.
Eisenbahnzug; pociąg kolejowy.
Eisenbahnzeit; czas kolejowy, godzina kolejowa
Eisenconstruction; konstrukcyja żelazna, zespół, ustrój, zestrój żelazny.
Eisenglanz; błyszcz żelaza, żelaziak błyszczący.
Eisenhammer; młot kuźniczy.
Eisenschlacke; żużel żelazny.
Eisenvitriol; siarczan żelazawy.
Eisenwerk; kuźnica.
Eiskeller; lodownia.
Eisfahl, Eisbaum, Eisbalken; belka izbicowa.
Eisscholle; kra.
Eiswagen; wóz na lód, wóz lodowy, lodziarka.
Eiweis, Albumin; białko, albumin.
Elasticität, Spannkraft; sprężystość, elastyczność.
Elasticitätsgrenze; granica sprężystości, granica elastyczności.
Elasticitätsprobe; próba elastyczności, pr. wytrzymałości na zgięcie.
Elektricität; elektryczność.
atmosphärische —; elektryczność powietrzna.
galvanische; elektr. galwaniczna.
negative —; elektr. ujemna.
positive —; elektr. dodatnia.
statische —; elektr. statyczna.
Elektroden; elektrody.
Elektrophor; elektrofor.
- Elektromagnet**; elektromagnes.
Elektrometer; elektromierz.
Elektromotor; elektromotor, silnica elektryczna, motor elektryczny.
Elektrotechnik; elektrotechnika.
Element; element.
galvanisches —; element galwaniczny, ogniwo galwaniczne.
secundär —; element wtóry, ogniwo wtóre.
Element, Urstoff, Grundstoff; pierwiastek, tworzywo, rodnik.
Elipse; elipsa.
Email, Schmelzglas; szkliwo, emalia.
Emballage; owinięcie, osłona, okrywka, opakowanie, pokrowiec.
leer zurückgehende —; opakowanie zwrotne, naczynia zwrotne.
Emission; emisya, wypuszczenie akcji, udziałów obligacyj.
Empfang; odbiór.
Empfänger p. Abnehmer.
Empfangsgebäude p. Aufnahmsgebäude.
Empfangshalle p. **Ankunftshalle**.
Empfangsschein, Empfangsnachweisung; dowód odbioru, dowód odstawy.
Empfangsstation p. Ankunftsstation.
Empfangs und Gegensein; potwierdzenie wzajemne.
Empfindlichkeit der Libelle; czułość wagi wodnej, libelki.
Endbahnhof p. **Endstation**.
Endpunkt der Linie; punkt końcowy szlaku, kres szlaku.
Endstation, Endbahnhof; stacya końcowa, st. krańcowa.
Engpass p. **Pass**. [szczenie.
Enteignung, Expropriation; wywłaszczenie
zwangsweise —; wywłaszczenie przymusowe. [nia.
Enteignungsrecht; prawo wywłaszczenia.
Entfernung; oddalenie, odległość.
Entgleisung; wykoślenie. [odstęp.
Entladebuch p. **Ausladebuch**.
Entladefrist, Entladezeit; okres wyładowania, okres wyłożenia.
Entladegeleise p. **Abladegeleise**.
Entladeschein, Ausladeschein; wykaz wyładowania, poświadczenie wyłożenia, wykładna.
Entladezeit p. **Entladefrist**.
Entladung p. **Ausladung**.
Entlasten; zmniejszyć ciśnienie, ulżyć.
Entlastung; ulżenie, ulga.
Entlastungsbogen, Entlastungsurte; obłak odciążający, łęk odciążający.

- Entlaufen der Wagen**; odbiezenie wozów, wozy zbiegły!
- Entlaufen einer Locomotive**; odbiezenie parowozu, lokomotywy.
- Entplomben**; odpłombować, odpieczętowanie.
- Entschädigung**; odszkodowanie.
- Entwässerung**; odwodnienie.
- Entwässerungsgraben**; rów odsuszający, rów odwadniający.
- Entweichen des Dampfes**; uchodzenie pary.
- Entwerthung, Werthverminderung**; strata na wartości towaru.
- Entwurf, Project**; projekt, pomysł.
- Erdarbeit, Erdbau**; robota ziemna.
- Erdaufwurf**; zapór usypany.
- Erdaushebung p. Aushub**.
- Erdbau p. Erdarbeit**. [ziemi.]
- Erdbewegung, Erdtransport**; wywóz
- Erdbohrer, Sonde, Visitreisen**; świder ziemny, sonda.
- Erddruck**; ciśnienie ziemi.
- Erdeinsenkung p. Einsenkung**.
- Erdleitung**; przewód podziemny.
- Erdquelle, Cisterne**; krynica.
- Erdriss, Kluft**; rozpadlina.
- Erdzug**; pociąg z ziemią, p. roboczy.
- Ereignissprotocoll**; zapiska wydarzeń, kontrola wypadków, raport z jazdy.
- Ereigniss**; wydarzenie.
- Erforschung, Untersuchung**; badanie.
- Erg (elektr.)**; ergona, erga.
- Ergänzungsnetz**; sieć uzupełniająca.
- Erhaltungskosten**; koszta utrzymania.
- Erhebung**; dochodzenie, śledztwo.
- Erhöhung**; podniesienie, wzniesienie, podwyższenie.
- Erhöhung des äusseren Schienenstranges p. Geleiseerhöhung**.
- Erinnerung**; przypomnienie.
- Erklärung**; oświadczenie, objaśnienie.
- Erladigung**; załatwienie.
- Erleichterung**; ulżenie, ulga.
- im Verkehr; ulga w ruchu.
- Ermässigung, Preisermässigung**; znizowanie ceny, zmniejszenie ceny.
- Eröffnung einer Bahnstrecke**; otwarcie szlaku kolejowego, otwarcie kolei.
- einer Station; zaprowadzenie stacyi, otworzenie stacyi.
- Erregung, Erzeugung eines Inductionstromes**; wzbudzenie prądu, wytworzenie prądu.
- Erreger (elektr.)**; podniecarka, maszyna elektryczna podniecająca.
- Errichtung einer Station**; założenie stacyi.
- Ersatz**; zwrot.
- Ersatzkosten**; koszta zwrotne.
- Ersatzstück, Ersatztheil eines Wagens**; część wymienna wozu, część zapasowa.
- Ersparnisprämie**; wynagrodzenie oszczędności, premia.
- Ertrag p. Einnahme**.
- Erz**; ruda.
- Erzeugniss**; wytwór.
- Erzeugung, Production**; wytwórczość, wytwarzanie.
- Erzeugung, Fabrication, Herstellung**; wyrabianie, fabrykacja.
- Espagnolettstange, Schubriegel**; zasawa obrotowa.
- Espenholz, Aspenholz**; drzewo osikowe, osieczyna.
- Essig**; ocet.
- Esstein p. Dachziegelpfanne**.
- Estrichplatte p. Pflasterziegel**.
- Etablissement**; zakład.
- Etage, Wagenetage untere und obere**; piętro wozu dolne i górne.
- Etagewagen**; wóz piętrowy.
- Etagerampe p. Kleinviehverladerampe**.
- Etagenschlickzäune**; płotki nasadzone.
- Evidenzbuch**; księga inwentarza, lub materiałów.
- Excenter, Excenter**; mimośród, tarcza mimośrodowa.
- Excenterbügel p. Excenterring**.
- Excenterfutter**; podkładka w obręczy mimośrodu.
- Excentergabel, Excenterstange**; pręt mimośrodowy, trzon excentra.
- Excenterring, Excenterbügel, Excenterreifen**; pierścień mimośrodowy, pierścień excentra.
- Excenterscheibe, Excentric**; krążek mimośrodu, krążek excentra, wkładka do pierścieni mimośrodowych.
- Excenterstange p. Excentergabel**.
- Excentricität**; mimośrodkowość.
- Excursionszug p. Vergnügungszug**.
- Executivdienst, ausführender** —, äusserer —; służba wykonawcza, słu. zewnętrzna.
- Exhaustor p. Blaskegel**.
- Expansion, Ausdehnung des Dampfes**; rozprężanie, rozszerzalność pary.
- Expansionsdampfmaschine**; maszyna parowa z rozprężaniem, maszyna parowa z expanzyą.

Expansionsschieber; suwak rozprężni-
czy, s. rozprężny, s. expanzyjny.
Expedit; urząd wysyłkowy (expe-
Expedit; wysyłkowy. [dycyjny].
Expeditoren; wysyłać, wyprawiać.
Expedition p. Abfertigung. [wysyłkowe.
Expeditionsdeclaration; oświadczenie
Expeditionsdienst; służba wysyłkowa.
Expeditionsfrist; czas wysyłkowy, ter-
min wysyłkowy, okres wysyłkowy.
Expeditionsgebühr; wysyłkowe.
Expeditionsstempel; odcisk pieczęci
wysyłkowej.
Expeditionszeit; godziny wysyłki.
Experiment, Versuch; doświadczenie,
próba.
Explodierbare Gegenstände, Präparate;
wytwory, przetwory wybuchowe.

Explosion; wybuch, rozsadzenie, ex-
plozja.
Export; wywóz.
Exportgut; towar wywozowy.
**Exporttarif p. Tarif für den Export-
verkehr**
Exportverkehr, Anschlussverkehr nach;
ruch wywozowy do...
Expressbote; posłaniec umyślny.
Expresssendung; umyślna wysyłka.
Expropriation p. Enteignung.
Extract, Auszug; wyciąg, wypis.
Extraholz p. Wechselschwelle.
Extrazug; pociąg nadzwyczajny, po-
ciąg umyślny, pociąg oddzielny.
Exzenter p. Excenter.
Exzentric p. Excenterscheibe.

F.

Fabrik; fabryka.
Fabriksstempel; odcisk fabryczny.
Fabrikszeichen; znak fabryczny.
Façade; wystawa, fasada, widok.
Fach, Feld; przęsło.
Fächergeleis; tory zbieżne.
Fachprüfung; egzamin zawodowy.
**Fachwerksträger, weitmaschiger Gitter-
werksträger**; belka przedziałowa,
dźwigar przedziałowy.
— mit verticalen Säulen; belka sł-
powa, dźwigar słupowy. [kał.
Fäkalien und Latrinenstoffe; odchody,
— feste; odchody gęste.
— flüssige; odch. ciekłe.
Fackel; pochodnia.
Naphta —; pochodnia naftowa.
Pech —, Kutsche, Windfackel; po-
chodnia smołowa.
Wachs —, Kammerfackel; pocho-
dnia woskowa.
Façondraht, p. Draht façonnierter.
Façoneisen; żelazo fasonowe, ż. wzo-
rowane, ż. modelowe, wzorówka.
Factor; czynnik.
Factura, Rechnung rachunek kupiecki.
Fahrbarkeit des Geleises; jezdność toru.
Fahrbar machen; przywrócić jezdność.
**Fahrbetriebssmittel p. Eisenbahnbetriebs-
Fahr билет p. Fahrkarte**. [mittel.
Fahrdienst; służba ruchu, sł. jazdy.
Fahrdienstpersonale, Zugspersonale;
służba pociągowa.
Fahren im Raumdistanz; jazda w od-
stępie miejscowym.

1 **Fahrgeld, Fahrpreis**; cena jazdy.
2 **Fahrgeld, Weggeld**; drogowo, roz-
jazdowe.
Fahrkarte, Fahr билет; karta jazdy,
bilet.
verstempelte —; karta jazdy prze-
stempowana, kurta jazdy zepsuta.
Fahrplan, Fahrordnung; rozkład jazdy.
graphischer —, Graphicon; wykres
rozkładu jazdy, wykreślony rozkład,
tablica wykreślona ruchu pociągów.
Fahrpreis p. Fahrgeld. [jazdy.
Fahrpreismässigung; zniżenie ceny
Fahrpreistabelle; cennik jazdy.
Fahrreport p. Stundenpass.
Fahrsignal; sygnał jazdy.
Fahrt; jazda.
— auf falschem Geleise; jazda po to-
rze niewłaściwym.
Probe —; jazda próbna.
unentgeltliche —, freie —; jazda
bezpłatna, przejazd bezpłatny.
Fahrthinderniss; przeszkoda w jeździe.
Fahrtrichtung, Verkehrsrichtung; kie-
runek jazdy.
Fahrtunterbrechung; przerwa w jeździe.
Fahrzeit; czas jazdy.
— überschreitung; przekroczenie czasu
Fahrzeug; pojazd. [jazdy.
— in Reserve stehendes; pojazd za-
pasowy.
Strassen —; pojazd drogowy, wóz
pospolity.
Wasser —; statek wodny.
Fall p. Gefälle.

- Fallblock** p. **Rambär**.
Fallklinke; zakładka.
Fallthüre; drzwi leżące, drzwi zwodowe.
Falz p. **Nuth**.
Falzbrett; deska do zaginania blachy.
Falzpfehl, **Spundpfehl**; wpustpal.
Falzziegel; cegła odsadzkowa, odsadzkówka.
Fangbühne, **Anlandungsbühne**; tama namulna, t. odsypna.
Fangdamm; grodza, grodze, otamowanie.
Farad (*elekt.*); farada.
Farbe; barwa, kolor.
Färben; barwić, farbować.
Färberei; barwiarnia.
Färbung, **Färberei**; barwienie.
Färber; barwierz.
Färbezeug; barwnik.
Farbenblindheit; ślepota na barwy, daltonizm.
Farbsignal; sygnał barwny.
Farbkörper, **Farbmaterial**, **Farbstoff**, **Pigment**; barwnik.
Faschine; faszyna, wiązka.
Senk —; faszyna nadziewana, faszyna zatapiana.
Faschinenausschusslage; wyrzutka faszynowa.
Faschinenbau, **Packwerksbau**; roboty faszynowe, roboty wiązkowe.
Faschinenlage; pokład faszynowy.
Faschinenmesser, **Bindemesser**; tasak.
Faschinenpflock; kołek faszynowy, kołek wiązkowy.
Faschinenwurst; kiszka faszynowa, kiszka wiązkowa.
Faschinirung; wygacenie, ogacenie.
Fassdaube; kleпка.
Fasskanter, **Kellerlager**, **Lagerbäume**, **Unterlaghölzer**; pce, kętnary.
Fassungsvermögen, **Ladefähigkeit**; pojemność, objemność.
Fassschaufel p. **Schaufel**.
Faastagen p. **Embalagen**.
Feder und **Nuth**; wypust i wpust.
Feder; sprężyna, resor.
Federaufhängung; uwieszenie sprężyny.
Federbalancier; wahacz ramowy.
Foderblatt; pas sprężyny.
Federbolzen; trzpień sprężyny, resoru, sworzeń sprężyny, spinka sprężyny.
Federbruch; złamanie sprężyny, pęknięcie sprężyny.
Federbügel, **Federbundring**; opaska sprężyny, spona sprężyny.
Federhängeglied; wieszadło sprężyny.
Federhobel; strug, wypustnik.
Federlampe p. **Moderateurlampe**.
Federlasche (*wóz.*); łubek sprężyny.
Federnietbolzen p. **Federbolzen**.
Federprobiermaschine; probiarka sprężyn, tłoczka do sprężyn, prasa do próby resorów.
Federsattel, **Volutfedersattel**; siodło sprężyny.
Federspiel; gra sprężyny.
Federstahl; stal sprężynowa, resorowa.
Federstütze; podpórka wieszadła.
Federwage; ciężko wentylu.
Federzirkel; cyrkiel ze sprężyną.
Fehlanzeige; doniesienie o braku przebiegu.
Fehlausweis; wykaz próżny. [syłki].
Fehlen der Begleitpapiere; brak papierów przewozowych.
 — **des Gutes**; brak towaru przesłanego.
Fehler, **Irrthum**; błąd, myłka, omyłka.
Ablesungs — (*miern.*); błąd w odczycie, mylne odczytanie.
Fehlinstradierung, **Fehlleitung**, **falsche Instruktion**; wycieczna wozu mylna, wskazanie drogi mylne, zdrożenie.
Feile; pilnik.
Arm —; pilnik gruby, pilnik dwuręczny.
Vor —; pilnik drobny.
Feiler; pilnikarz.
Feilkloben; imadelko.
Feilspähne; opilki.
Feinkörnig; drobnoziarnisty.
Feinverputz p. **Verputz feiner**.
Feinwalze; walce wymiarowe, w. ka-feld p. **Fach**. [librowe].
 — **elektrisches**; pole elektryczne.
 — **magnetisches**; pole magnetyczne.
Feldeisenbahn; kolej polowa, k. wojenna.
Feldmessen; pomiary polne, miernictwo.
Feldschmiede; kuźnia przenośna.
Feldweg; droga polna.
Fenster; okno.
Fensterladen; okiennica.
Fensterstern, **Jalousie**; skrzelice, skrzeliny okienne, żaluzje.
Fensterreiber, **Vorreiber**; zakrętka, zasuwka okienna.
Fensterrahmen; rama okienna.
Fensterriemen; rzemień okienny.
Fensterrouleau; stora.
Fensterzug, **Fensterzugriemen**; taśma okienna, targaniec.
Fensterzughorte; pas okienny, targaniec.
Fernrohr; luneta.
Fernrohrdioptr; celownica z lunetą.

- Fernsprecher p. Telephon.**
Fertig! Abfahrt, Vorwärts (*syg.*); jazda! naprzód!
Festigkeit; wytrzymałość.
absolute —; wytrzymałość bezwzględna, wytrzymałość na rozciąganie.
Arbeits —; w. ustawiczna, w. robocza.
Biegungs —, **Knick**; na ciągnięcie.
relative —; względna, na wygięcie, na wyboczenie, na złamanie.
Drehungs —; w. na skręcenie.
Druck —, **zerknikungs** —, **rückwirkende** —; w. na ściskanie, na ciśnienie, na zgniecenie (zmiażdżenie), w. wsteczna.
 — **gegen Abscheeren, Schubfestigkeit**; w. na ścinanie, na przesuwanie.
Knick —; w. na wyboczenie.
nützliche —; w. użyteczna.
Schwingungs —; w. na drganie, w. dwustronna.
Torsions —; w. na skręcenie.
Trag —; w. spoczynkowa, statyczna.
Ursprungs —; w. pierwotna, początkowa.
Zug —, p. **absolute Festigkeit**.
Festigkeitsprobe, Festigkeitsversuch; próba wytrzymałości.
Feststellen einer Beschädigung; stwierdzenie uszkodzenia.
 — **der Trace einer Bahn**; ustalenie, postanowić szlak kolejowy.
Feststellung von Manco; stwierdzenie ubytku.
Festungsverband, Stromverband; układ spojów twierdzy.
Feuerauswurfkanal p. Putzkanal.
Feuerbrücke; próg ogniowy.
Feuerbock; wilk.
Feuerbox p. Feuerkiste.
Feuerbuchsmantel; osłona paleniska, okrywa paleniska.
Feuereimer; wiaderko pożarowe.
Feuergradmesser; żaromierz.
Feuergrube p. Grube.
Feuerhaken; osęka, bosak.
Feuerkiste, Feuerkasten, Feuerbox, Fire-box; palenisko, skrzynia paleniska, sk. ogniowa.
Feuerkistendecke, Plafond; strop skrzyni paleniska, podniebienie paleniska.
Feuerkistenhinterwand, Heizthürwand; tylna ściana paleniska.
Feuerkistenmantel; osłona paleniska.
- Feuerkistenrohrwand, Rohrwand des Feuerkastens**; ściana rurowa skrzyni paleniska, ściana przewodowa, przednia ściana paleniska.
Feuerkistenseitenwand ściana boczna paleniska, ściana boczna skrzyni paleniska.
Feuerkistenthüre, Heizthüre; drzwiczki paleniska.
Feuerküstenthürwand p. Feuerkistenhinterwand.
Feuerkistentragrippe, Tragrippe der Feuerkiste; dźwigar stropu paleniska.
Feuerlöschrequisiten, Feuerlöschgeräthschaften; narzędzia pożarne.
Feuermann p. Heizer.
Feuermauer; mur ogniochronny, mur
Feuerraum; palenisko. [od ognia.
Feuerraumdecke p. Decke des Feuerraumes.
Feuerrohr p. Flammenrohr.
Feuerrost p. Rost.
Feuerspiess, Rostspiess; pika, rożen.
Feuerschwamm p. Zünderschwamm.
Feuerthürwand; tylna ściana paleniska.
Feuerungsdecke; strop paleniska.
Feuerungsfläche; powierzchnia ogrzewawcza.
Feuerzange; szczypce do ognia.
Figurierfahne p. Messfahne.
Filialdepôt; skład drugorzędny.
Filter; przesiał.
Filz; pilśń.
Filzring; krążek pilśniowy, pierścień pilśniowy.
Finalisiren; wykończanie.
Fingerschutzleiste (*wóz.*); listewka o-
Fire-box p. Feuerkiste. [chronna.
Firniss, Lackfirniss, Lack; pokost.
Copal —; pokost kopalowy.
Harzöl —; pokost żywiczny.
Öl —, **Leinöl** —; pokost olejny.
Siccativ —, **Trockenöl** —; pokost sypkoschnący.
Terpentinöl —; pokost terpentynowy, pok. olejkowy.
Weingeist —; **geistiger** —; pokost wysokowy.
Firnissen, Lackiren; pokostowanie.
Firnissfabrik; pokostownia, pokostarnia.
Firnissmacher; pokościarz.
First, Dachfirst; grzbiet dachu.
Firstbalken, Firstpfette; płatew grzbietowa, leźnia grzbietowa.
Firstziegel, Grathziegel, Mönch; cegła szczytowa, cegła grzbietowa.

Fischband p. **Band eingestemmtes.**

Fischbauchträger; belka dolnoparaboliczna.

Fischgrätfussboden, **Fussboden in Fischgrätenform**; podłoga w trójnit, p. w jedlinkę, w oścień.

Fischträger p. **Linsenträger.**

Fixpunkt, **Markzeichen**; zamię wysokości stałe, punkt stały w niwelacji

Flachbrenner; palnik płaski.

Flachdocht p. **Docht flacher.**

Fläche; powierzchnia.

Flacheisen; żelazo płaskie.

Flächenlager; łożysko płaskie.

Flächenmass; miara powierzchni.

Flachlandbahn p. **Thalbahn.**

Flachmeissel; dłuto płaskie, d. szerokie.

Flachrasenbelag; darniowanie kożuchowe.

Flachs, **Leinpflanze**, **Lein**; len. [chowe.

Flachschiene; szyna płaska.

Flachsöl p. **Leinöl.**

Flachstelle, **flache Stelle eines Rades**; wybój na obręczy koła.

Flachzange; obcęgi płaskie, kleszcze popsolite.

Flammenrohr, **Feuerrohr**, **Rauchrohr**, **Siederohr**; rura płomienna.

Flansche; krysa.

Flaschenrohr; rura z kryszą, r. krykowa.

Flasche; butelka, fiaska, gąsiorek.

— **von Steingut**; kamionka, bańka.

Flaschenzug; wielokrążek.

Flaschner p. **Spengler.**

Flechtzaun; płot grodzony.

Fleischwagen; wóz na mięso, mięsiarka.

Fliegende Partie, **fliegende Rotte**; oddział roboczy przelotny, drużyna robocza przelotna.

Fliese p. **Pflasterziegel.**

Flötze p. **Stiegenruheplatz.**

Flucht; lice.

Flügel, **Thürflügel**; skrzydło drzwi.

Flügelbahn, **Seitenbahn**; kolej boczna, szlak boczny, bocznicza kolejowa.

Flügelbarriere; wrota.

Flügelbühne, **Flügelwerk**; tama skrzydłowa, odramię tamy.

Flügelschiene p. **Knieschiene.**

Flügelschraube; śruba skrzydłata.

Flügelsignal p. **Mastsignal.**

Flügelthorbarriere; wrota jedno lub dwuskrzydłowe.

Flügelwerk p. **Flügelbühne.**

Flussbett; łoryto rzeki, łożysko rzeki.

Flussgebiet, **Stromgebiet**, **Sammelgebiet**; dorzecze rzeki.

Flusskrümmung; zakręt, zakolenie, kolano rzeki.

Flussmittel p. **Zuschlag.**

Flusstahl; stal zlewna, mięszana.

Flussübergang; przejście rzeki.

Fluthbrücke, **inundationsbrücke**; most na zalewie, most powodziowy.

Förderhöhe; wysokość podnoszenia.

Förderkohle; węgiel niesortowany.

Formel; wzór.

1 **Formerei**; formierstwo.

2 **Formerei**; formiernia.

Formirungsbahnhof p. **Rangierbahnhof.**

Formular; wzorzec, wzór.

Formveränderung; odkształtowanie.

Formziegel, **Chablonziegel**; cegła modelowa.

Fortschaffung p. **Transport.**

Fortsetzung einer Bahn; przedłużenie

Fourniere; obłogi. [kolei.

Stein —, **Marmor** —; obłogi kamienne, o. marmurowe.

Fracht, **Frankatur**, **Transportkosten**; koszta przewozowe, k. przewozu, przewoźne. [many.

— **vorenthaltene Fracht**; towar wstrzymany — **hinterzogene** —; t. z zastrzeżeniem wydaniem.

— **überwiesene** —; przewozowe przekazane, woźbowe przekazane.

— **zu viel erhobene Fracht**; przewozowe przecenione, przebrane, woźbowe za wielkie.

— **zu wenig erhobene Fracht**; przewozowe niedobrane, niedobór przewozowego, woźbowe za małe.

Frachtaufgeber; nadawca.

Frachtbrief; list przewozowy, list przesyłkowy.

Frachtenbahnhof p. **Güterbahnhof.**

Frachtenmagazin p. **Gütermagazin.**

Frachtentransport p. **Frachtguttransport.**

Frachtenverkehr; ruch towarowy, zwykły, ruch przesyłek zwykłych, powolnych.

Frachtgebühr, **Frachtgeld**, **Porto**; przewozowe, woźbowe, przewoźne, należność za przewóz.

Frachtgut, **Gut**, **Waare**, **Sendung**; przesyłka powolna, przesyłka towarowa, p. o małej chyżości.

— **in Theilladungen**; przesyłka częściowa, p. ładowana częściami.

— **in Stückgüter**; przesyłka tobołkowa.

— **in Wagenladungen**; przesyłka całowozowa.

- Frachtguttransport**; woźba zwyczajna, przewóz towarów.
- Frachtkarte, Güterkarte**; ceduła frachtowa, przewoźna.
- **für den Localverkehr**; ceduła frachtowa w komunikacji miejscowej, przewoźna dla ruchu miejscowego, przewoźna miejscowa.
- **für den inländischen Anschlussverkehr**; przewoźna krajowa, ceduła frachtowa w komunikacji bezpośrednio krajowej.
- **für den Verbandgüterverkehr**; karta przewozu dla ruchu związkowego, przewoźna związkowa, ceduła frachtowa bezpośrednia.
- **für den internationalen Verkehr**; przewoźna dla ruchu zagranicznego, ceduła frachtowa w komunikacji bezpośrednio zagranicznej.
- Frachtsatz**; zasada, stopa taryfowa.
- abgerundeter** —; z. t. zaokrąglona.
- directer** —; z. t. w komunikacji bezpośrednio, przewoźne bezpośrednio.
- ermässigte** —; zasada taryfowa niższa; cena przewozu niższa, przewozowe niższe.
- Frachtsendung, Sendung**; przesyłka towarowa, zwykła, powolna.
- Frachttarif p. Gütertarif.**
- Frachtwagen p. Güterwagen.**
- Frachtzuschlag, Frachtzusatz**; należność dodatkowa.
- Fraime, Locomotivgestell, Locomotivrahmen**; rama lokomotywy, podstawa parowozu.
- Fraismaschine**; pilarka, pilnica.
- Frankatur**; należność przewozowa opłacona z góry, przewozowe przedpłatne, woźbowe opłacone z góry.
- Frankaturnote**; karta przedpłatna, przedpłatna.
- Frankaturzwang**; przymus opłaty przewozowego z góry.
- Frankirung**; opłata, opłacenie przewozowego z góry.
- Franko**; opłacono.
- Freiarche p. Schleussenwehr.**
- Freifahrtssignal, freie Fahrt**; jazda! sygnał jazdy.
- Freigeäck**; pakunek niepłatny.
- Freigewicht**; ciężar bezpłatny.
- Freikarte**; karta jazdy bezpłatnej.
- Frictionsrad, Reibungsräd**; krążek tarcowy, k. frykcyjny.
- Fries, Rahmstück**; otoczyna, fryz.
- **Borten**; fryz, nadbrusie, średnik.
- Friesboden, Kapuzinerboden**; podłoga krzyżowa, półposadzka.
- Frischblei, Glättblei, Weichblei**; ołów rafinowany, o. miękki.
- Frischen**; świeżenie żelaza.
- Fristüberschreitungswagenmietbe**; wozowe za spóźnienie.
- Fristverlängerung**; przedłużenie okresu.
- Fristverzögerung, Moratorium**; przedłużenie okresu wypłaty, moratorium.
- Frostbeule**; odmrozina, wzdęcie, wysadzka od mrozu, odziebina, odzieblizna.
- Fuge**; spój, szew.
- Lager** —, **Bettungs** —; spój pokładowy, s. warstwowy.
- Stoss** —; spój pionowy.
- Fugenstellung**; wymijanie spojów, naprzemianległość s.
- Führerstand, Locomotivplattform (parw)** pomost na parowozie.
- Führerstandsbaude, Baude (parw.)**; buda lokomotywy, buda maszynisty.
- Führung, Gleitbahn**; prowadnica, wzdająca, wodzidło, kierownica.
- Dampfkolben** —; kierownica wzdziaka, prowadnica w.
- Gelenk** —; w. zawiasowa.
- Kreuzkopf** — p. **Kolbenführung.**
- Schiene** —; wodzidło proste.
- Führungsbügel eines Riegels**; konik zasawy.
- Führungsstange**; drążek kierownicy, dr. wodzidła.
- Führungskopf**; wodzik kulisowy.
- Fuhrwerk, Strassenfahrzeug**; pojazd drogowy, wóz publiczny.
- Fuhrwerkdurchfuhrbarriere, Barriere für Fuhrwerke**; rogatka na przejeździe.
- Füllapparat p. Speiseapparat.**
- Füllöffnung**; wlew, lejek.
- Füllrohr**; rura zasilkowa, r. zasilająca.
- Füllschale, Locomotivschale**; lejek, lejek lokomotywy.
- Füllung**; wnąka.
- **des Kessels**; napełnianie kotła wodą.
- Füllungsthüre p. Thüre gestemmt.**
- Fundament**; fundament.
- Fundamentirung**; fundamentowanie.
- Funken**; iskra.
- Funkenfänger, Funkenfang, Funkensieb**; odiskiernik, iskrochlön, iskrochron.

- Funkenflug der Locomotive**; iskrzenie parowozu, iskrz. lokomotywy.
- Funkensieb p. Funkenfänger.**
- Furth**; bród.
- Fürtrag, Latus** —; do przeniesienia.
- Fusion mehrerer Eisenbahnen**; złączenie kilku kolei, skojarzenie kilku dróg żelaznych.
- Fuss**; stopa, podstawa.
- Fussboden p. Boden.**
- getäfelter** —, Parquettboden; posadzka.
- **in Fischgrätenform p. Fischgrätfussboden.**
- Fussbodenbrett**; deska podłogowa, dennica.
- **eines Wagens**; deska podłogi wozowej.
- Fussbreite der Schiene**; szerokość stopy szynowej.
- Fussmatte p. Matte.**
- Fusstritt**; stopień.
- doppelter** —; stopień podwójny.
- einfacher** —; stopień pojedynczy.
- Wagen** —; stopień wozu.
- Fussweg p. Trottoir.**
- Futtermauer**; mur wyścielający, mur odporowy.
- G.**
- Gabellager**; łożysko widelkowe.
- Gabelschraubenschlüssel**; klucz widłowy, widłak.
- Gabelstation p. Abzweigstation.**
- Gaisfuss, Geisfuss, Kuhfuss**; rać, drąg łapczasty.
- Galopiren der Locomotive, Nicken d. L., Stampfen d. L., Wogen d. L.**, czwalowanie, galopowanie parowozu, falowanie, cwał parowozu.
- Galvanoscop**; prądowskaz.
- Gang der Maschine, der Locomotive**; bieg maszyny.
- gemässigter** —; bieg zwolniony.
- ruhiger** — des Kolbens; prawidłowy bieg tłoka.
- in Gang setzen**; puścić w ruch maszynę.
- Gangart**; (*mielnictwo*) złoże.
- Garantie p. Haftung.**
- Garantieschein**; karta poręczenia.
- Garantiezeit p. Haftzeit.**
- Garantiezuzahlung**; dopłata z poręczenia, gwarancyjna.
- Garitur p. Armatur.**
- Gartenhaue**; motyka ogrodowa.
- Gas**; gaz.
- Gasbrenner**; palnik gazowy.
- Gaslampe p. Dampf Lampe.**
- Gasometer**; gazometr.
- Gasrohr**; rura gazowa.
- Gastzimmer, Betriebszimmer**; pokój gościnny.
- Gattung p. Beschaffenheit.**
- Gebahrungsausweis**; wykaz gospodar-
Gebäude; budynek. [ki.]
- Gebilde**; zestaw.
- Gebirgsbahn**; kolej górska.
- Gebirgslocomotive**; parowóz górski.
- Gebälsehaus, Gebläsestube**; miecho-
Gebühr; należytość. [wnia.]
- anderthalbfache** —; należytość półtoraczna.
- Gedinge p. Accord.**
- Gedingearbeit p. Accorderarbeit.**
- Gefahr am Verzuge**; zwłoka niebezpieczna.
- Gefälle, Fall, Neigung**; pochyłość drogi, spadziłość, spadek, schył.
- Gefällsbruch, Gefällwechsel**; zmiana pochyłości.
- Gegen die Spitze der Weiche**; na zwrotnicę.
- Gegendamm**; przyspa.
- Gegendampf p. Contredampf.**
- Gegengewicht**; odciążek, przeciwwaga.
- Gegengewicht des Wechsels**; ciężek zwrotnicy, gruszka, przeciwwaga.
- Gegenkeil p. Stellkeil.**
- Gegenkurbel**; korbka wykręcona.
- Gegenschiene p. Stockschiene.**
- Gegenstand**; przedmiot, towar.
- brennbarer** —; towar zapalny.
- explodirbarer** —; towar wybuchowy, wytwory wybuchowe.
- Gegenstrebe**; odstrzał, odpora, krzyżulec.
- Gehaltsliste**; arkusz płacy, lista płacy, lista zasług.
- Gehäuse**; oprawa, osłona, obsada, pudło.
- Gehbrücke, Laufbrücke, Steg**; kładka ława.
- Gehrmass**; węgielnica uciosowa, wspornica uciosowa.
- Gehrung**; ucios.
- 1 Geisfuss p. Gaisfuss.
- 2 Geisfuss p. Kippe mit Kette.

Gekrätze, Krätze; skrzączki, gręzy.
Gekröpfte Welle; wał korbowy, kolano korbowe.
Geländer; poręcz.
Gelbgieser; mosiężnik, brązownik, ludwisarz.
Gelbguss p. Messing.
Geldstrafe p. Pönale.
Geleise, Geleis, Eisenbahngeleise; tor, tor kolejowy.
Abfahrts —; tor odjazdowy.
Ablade —, **Entlade** —; tor wyładowy.
Ankunfts —, **Anfahrt** —; tor przyjazdowy.
Auflade —; tor nakładowy.
Aufstellungs —, **Bereitschafts** —; tor pogotowia, tor zapasny.
Ausfahrts —; tor wyjazdowy.
Bogen —, **Curven** —; tor w łuku, tor łukowy.
convergirendes —; tor zbieżny.
currentes —, **Strecken** —; tor szlakowy, tor na linii.
Durchfahrts —; tor przejazdowy.
Einfahrts —; tor wjazdowy.
freies —; tor wolny, próżny.
gesperretes —; tor zamknięty.
Grenz —; tor graniczny.
Haupt —; tor główny.
Heizhaus —; tor parowozowni.
Industrie —; tor przemysłowy.
Kohlendepot —; tor węglarni.
Lade —; tor do ładowania, tor ładunkowy.
Mutter —; tor rdzenny, tor nawięzny.
Neben —, **Seiten** —; tor boczny, tor poboczny, tor postronny.
occupiertes —, **verstelltes** —; tor zajęty, tor zastawiony.
Rangier —, **Formirungs** —, **Zugbildungs** —; tor zestawniczy, tor zestawowy.
Stations —, **Bahnhofs** —; tor stacyjny.
Stock —, **Blind** —, **Sturz** —; tor ślepy, tor martwy.
Umlade —; tor przekładowy.
Verladerampen —, **Rampen** —; tor ładowni.
Vertheilungs —, **Ausrangier** —; tor rozdzielający.
Wagenschuppen —; tor wozowni.
Werkstätten —; tor warstutowy.

Geleiseabsperrvorrichtung, Stossvorrichtung; zapór torowy, odbój.
bewegliche —; zapór ruchomy.
feststehende —; zapór stały.
 — **für Nebengeleise**; zapór toru bocznego.
 — **mit aufwärts gebogenen Schienenenden**; zapór z szyn zagiętych.
Verladerampen —; zapór ładowni.
Geleiserdaufwurf; zapór usypyany.
Geleiserhöhung, Geleisüberhöhung, Erhöhung des äusseren Schienenstranges; wywyższenie toku zewnętrznego w łukach, podwyżka toku zewnętrznego, przechyłka toru.
Geleiselehre; prawidło do toru, toromierz.
Geleiserweiterung, Spurgeleiserweiterung; rozszerzenie toru.
Geleisesperre; zamknięcie toru.
Geleisüberhöhung p. **Geleiserhöhung**.
Gelenk; przegub (zawiasa), przegięć.
Gelenkführung; wodzidło zawiasowe.
Gelenksträger; belka przegubowa.
Gelenkventil, Klappe; wentyl zawiasowy, kłapa, pastka.
Genusschein; arkusz użytkowy, akcyza użytkowa.
Gepäck, Gepäcksstück p. **Reisegepäck**.
Gepäcksconducteur, Gepäcksstaffner; pociągowy tłumoczný, konduktor bagażowy.
Gepäcksfrachtgebühr; tłumokowe.
Gepäckskarren; półwozio, półwózek.
Gepäckskarte; przewoźna tłumokowa, wykaz przesyłek tłumokowych.
Gepäcksnetz; półka do rzeczy, siatka na tłumoki.
Gepäcksrecepisse, Gepäckschein; kwit bagażowy na tłumoki, tłumoczna, karta tłumoczna.
Gepäcksstaffner p. **Gepäcksconducteur**.
Gepäcksendung; przesyłka tłumokowa.
Gepäckschein; kwit bagażowy, karta tłumoczna.
Gepäckstarif; taryfa tłumokowa.
Gepäcksträger; tragarz, posługacz tłumokowy.
Gepäckswagen, Packwagen; wóz tłumokowy.
Geradeführung; wodzidło proste.
Gerinne; ściek, koryto, odciek.
Gerölle; otoczaki, otok.

- Geschwindigkeit**; prędkość, chyżość, szybkość.
fahrplanmäßige —; przepisana.
grösste zulässige —; największa dozwolona.
normale —; prawidłowa.
Geschwindigkeitsmesser, Tachometer; prędkomierz.
Geschützmetall p. Kanonenguss.
Geselle; czeladnik, towarzysz.
Gesims; gzyms, krajnik.
Balken —, **Cordon** —; gzyms przedziałowy.
Decken —; gzyms stropowy.
Fenster —; gzyms okienny.
Haupt —, **Schluss** —; gzyms główny, gzyms okapowy.
Sockel —, **Fussgesims** —; gzyms cokułowy,
Todlaufen des Gesims; zatopienie gzymsu.
Gesimstheil, Krönender —; nadgziem-sowanie, część górna gzymsu.
Gesimsziegel; cegła gzymsówka.
Getreiderollwagen; taczki dwukołowe, dwukole, dwukółek.
Getreidetransport in loser Schüt-tung, in losem Zustande (alla Rin-fusa); przewóz zboża luzem, bez worków, przewóz wsypu.
Gewalt, höhere —; przemoc, siła
Gewalt; ciężar, waga. [wyższa.
festgestelltes —; ciężar sprawdzony.
geschätztes —; ciężar oceniony.
normal —; ciężar prawidłowy.
specifisches —; ciężar gatunkowy, właściwy.
wirkliches —; ciężar rzeczywisty.
Gewichte; ciężarki do ważenia.
Gewichtsverlust p. Manco.
Gewinde; skręt, gwint, wywój.
Gewölbe; sklepienie.
Gewölbeachse; oś sklepienia.
Gewölbaufguss; zalewa sklepienia, po-lewa sklepienia.
Gewölbsbogen; łuk sklepienia, krzywa sklepienia.
Gewölbsdicke; grubość sklepienia.
Gewölbsfläche äussere p. Gewölbs-rücken.
Gewölbsfuss; noga sklepienia, wy-sklepka, opora sklepienia.
Gewölbsleibung; podniebienie skle-pienia.
Gewölbsnachmauerung; wymurowanie pach sklepienia.
Gewölbspfeil; strzałka sklepienia.
Gewölbsrippe; żebro sklepienia.
Gewölbsrücken, Gewölbsfläche äus-sere; grzbiet sklepienia.
Gewölbschlussstärke; grubość skle-pienia w kluczu.
Gewölbspennweite; rozpiętość skle-pienia, rozpona.
Gewölbsstärke im Widerlager; gru-bość sklepienia w oporze.
Gewölbsstein; kliniec, klucz sklepienia.
Gewölbszwickel; pacha sklepienia.
Gewölbsziegel, Brunnenziegel, Kessel-ziegel; cegła klinowa, klinówka.
Giebel; szczyt.
Giebeldach p. Satteldach.
Gierbrücke p. Brücke fliegende.
Giessen; odlewanie.
Giesser, Schmelzer; odlewacz, lejarz.
Giesserei, Giesshaus, Schmelzhütte; lejarnia, odlewnia.
Giesskelle; czerpaczka.
Giesskrah; żuraw odlewniczy.
Giesskunst, Giesserei; odlewnictwo.
Giessmaterial, Giessstoff; leiw.
Giesssattel; dół odlewniczy.
Gips; gips.
Gipsmörtelverputz; wyprawa gipsowa.
Gitter; krata.
Gitterbrücke; most kratowy.
Gitterträger, Gitterbalken; belka kra-
Gitterwerk; kratownica. [towa.
einfaches —; kratownica poje-dynicza.
engmaschiges —; kr. siatkowa.
kombiniertes —; kr. złożona.
mehrtheiliges —; kr. wielokrotna.
zweitheiliges —; kr. dwukrotna.
Gitterwerksträger p. Fachwerksträger.
Glas; szkło.
Glaser; szklarz.
Gläserntasche; skrzynka do szkieł sy-gnałowych.
Glasuren, lassiren; laserować.
Glaspapier; papier naszklony.
Glasthür; drzwi oszklone.
Glättblei p. Frischblei.
Glätte; glejta.
Gleichgewicht; równowaga.
Gleichheit; równość, równoważność.
Gleichschenklig; równoramienny.
Gleichseitig; równoboczny.
Gleichzeitigkeit; równoczesność.
Gleichung; równanie.
Gleitbacken; łyżwy krzyżulca, sanki wodzika.

- Gleitbahn, Führung**; wodzidło, kierownica, prowadnica.
Gleitfläche, Gleitungsfläche; powierzchnia kierownicy.
Gleitklotz p. Coulissenstein.
Gleitlager; łożysko przesuwowe.
Gleitungsfläche p. Gleitfläche.
Gleitungsventil; wentyl posuwisty.
Glied p. Bügel.
Gliederkuppel, Kettenkuppel; sprzęgło łańcuchowe.
Glocke; dzwon.
Glockenbronz, Glockengut, Glockenmetall, Glockenspeise; spiż dzwonowy, spiż na dzwony.
Glockenschlagwerk elektrisches; dzwon elektryczny.
Glockensignal; sygnał dzwonkowy.
Glockenventil; wentyl dzwonisty.
Glühen; żarzenie.
Glühlicht; światło żarowe.
Glühofen; piec żarowy.
Gluten, Kleber; lipak, gluten.
Glycerin; gliceryna.
Glycerinat; glicerynat.
Gold; złoto.
Graben; rów.
   gedeckter —; rów kryty.
   offener —; rów otwarty.
   Seiten —; rów boczny, rów postronny.
Grabenböschung; stok rowu.
Grabensohle; dno rowu.
Gradbogen, Limbus; koło podziałowe.
Gradientenzeiger, Neigungszeiger, Niveaubruchzeiger; skażnik, znak pochyłości drogi, słupek pochyłości drogi, słupek spadkowy.
Graficon p. Fahrplan grafischer.
Graphit, Ofenschwarz, Reissblei; grafit.
Grath p. Feder.
Grath, Dachgrath; narożnik dachu, krawędź narożna.
Grathbogen p. Kreuzbogen.
Grathbundtramm; jęta narożna.
Grathleiste p. Einschubleiste.
Grathsparren; krokiew narożna.
Grathziegel p. Firstziegel.
Gravimeter p. Areometer.
Greifzirkel; cyrkiel kalibrowy.
Grenze; granica.
Grenzgeleise; tor graniczny.
Grenzmarke; granicznak, rubieżec.
Grenzpflock; granicznik drewniany, słupek graniczny.
- Grenzstation, Übergangsstation**; stacya graniczna.
Grenzstein; granicznik kamienny, kamień graniczny.
Griff p. Handgriff.
Grobkörnig; gruboziarnisty.
Grösse; wielkość.
Grossvieh; bydło, bydło duże.
Grube, Feuergrube, Löschgrube; poielnica.
Grubenschotter; żwir kopalny.
Grundeinlösung; wykup gruntów, wykup gruntów, wywłaszczenie.
Grundeis; kra podwodna.
Grundiren; gruntować, podłożyć, zagruntować, dać powłokę pierwotną, dać podkład, napuszczenie.
den Grund legen; zakładać fundament.
Grundriss, Situationsplan, Mappe; plan położenia, plan.
Grundriss; rzut poziomy.
Grundschwelle; podwalina, przycieś.
Grundtaxe; cena zasadnicza.
Grundwage p. Schrottwage.
Grundwasser; woda zaskórna.
Grundwehr; jaz zatopiony.
Grünspann; grynszpan.
Gummi; lep, guma.
   arabisches —; lep arabski, guma arabska.
   elasticum —; gumelastyka.
Gummigut; gumiguta.
Gummiriemen; pas gumowy.
Gummischlauch; wąż gumowy, kauczukowy.
Gurt, Gurtung (most.); pas.
   Band —; pas taśmowy poziomy.
   Mittel —, Mittlere Gurtung; pas środkowy.
   Ober —, obere Gurtung; p. górny.
   Unter —, untere Gurtung; p. dolny.
Gurte p. Mauerbogen.
Gürtelbahn, Ringbahn; kolej obwodoguss; leizna. [wa.
Gusseisen; żelazo lane.
Gusseisenstange; zlewak, sztaba lana.
Gussherzstück, Gussherz; krzyżownica lana.
Gussmaterial; leiwo.
Gussmauer; mur lany.
Gussmessing; mosiądz lany, leizna mosiądzu.
Gussplatte; zlewak, odlew.
Gussrad p. Schalengussrad.
Gussrinne; żłobek odlewniczy.

Gussstahl; stal lana.
 schweisssbarer —; stal spawna,
 stal lano-kuta.
Gussstück, Gusswaare; odlew.
Gut, Artikel, Waare; towar, przed-
 miot, wysyłka.
 abgängiges —; towar zatracony,
 brakujący, brak.
 sperriges —; towar względnie lekki.
 voluminöses —; towar przestrzenny.
 explodirbares —; towar wybu-
 chowy.
 überzähliges —; t. nadliczbowy.
 unanbringliches —; towar niedo-
 ręczalny.
 unbestelbares —; t. niedoreczony.
 bedingungsweise zum Transporte
 zugelassenes —; towar przyjmo-
 wany warunkowo.
 dem schnellen Verderben unterlie-
 gendes —; towar nietrwały, to-
 war psujący się.
 gefährliches —, vom Transporte
 ausgeschlossen Gut; towar wy-
 kluczony od przewozu.
 loses —, lediges Gut; towar nie-
 opakowany.
 — welches nicht mit anderen zusam-
 men verladen werden darf; towar
 odosobniony.
 zerbrechliches —, zerbrechliche
 Gegenstände; towar kruchy.
Guttapercha; gutaperka.
Güterabfertigung, Güterexpedition; wy-
 syłka towarów.

Güterabfertigungsbureau; bióro wy-
 syłkowe.
Güterabgabe; wydawanie przesyłek.
Güterabgabsbureau; bióro wydawcze.
Güteraufgabe; przyjęcie, przyjmo-
 wanie towarów, nadanie prze-
 syłek.
Güteraufgabsbureau; bióro nadawcze.
Güteraviso p. Aviso.
Güterbahnhof; dworzec towarowy.
Güterdecke p. Plache.
Güterdeckenmiete, Deckenmiete; opo-
 nowe, płachtowe, najem opon wo-
 zowych.
Güterdienst; służba towarowa, służba
 przesyłkowa.
Güterexpedition p. Güterabfertigung.
Güterkarte p. Frachtkarte.
**Gütermagazin, Frachtenmagazin, Waa-
 renmagazin**; skład towarowy.
Güterrampe p. Waarenverladerampe.
Gütertarif, Frachttarif; taryfa prze-
 wozu towarów, cennik przewozu
 towarów. [rów.
Güterübergabe; zdanie, zdawanie towa-
 rów.
**Güterverkehr, Güterbewegung, Waaren-
 verkehr**; ruch towarowy.
Güterwagen, Frachtenwagen; wóz to-
 warowy.
 gedeckter —; wóz towarowy kryty.
 offener — p. Lowrys.
Güterzufuhr; dowóz towarów.
Güterzug p. Lastzug.
Gyps p. Gips.

H.

Haarpinsel; pezeł z włosów, włosnik.
Hacke; siekiera.
 Kohlen —; kijań, siekiera do wę-
 gla, kijania.
Hacken; hak, czep. [gla, kijania.
Hackenband p. Kegelband.
Hackenblatt, Verzahnung; zamek.
 gerades —; zamek prosty, nakład-
 ka zwyczajna z zębem.
 gerades — mit Versatzung; zamek
 z wpustem.
 — mit dem Keil; zamek z klinem.
 schräges —; zamek ukośny.
 schräges — mit Grath, nakładka
 ukośna z zębem.
Hackenamm; wrąb z zębem.
Hackennagel, Schienennagel; szynał,
 szyniak, gwóźdź do szyn, hak
 szynowy.

Hafenbahn; kolej przystaniowa.
Haftbarkeit, Haftpflicht, Haftung; rę-
 kojnia, odpowiedzialność, poręka.
Haftung, Garantie, Versicherung; po-
 ręka.
Haftzeit, Garantiezeit; okres poręki,
 okres rękojmi, trwanie poręki.
Hahn; kurek.
 Ablass —, Ablauf — (parw.); ku-
 rek spustowy.
Cylinder —; kurek cylindra.
Einspritz —; kurek wtryskowy.
Manometer —, **Manometerwechsel**;
 kurek manometru.
Probie —, **Probie**wechsel; kurek
 probierczy.
Spritz —, **Spritzwechsel**; kurek
 sikawki.

- Sturmhahn, Schnelldampfhahn**; kurek przewiewu.
Wärmhahn, Wärmwechsel; kurek do ogrzania.
Hahnenbalken, Spitzbalken; grzęda.
Halbcoupé; przedział jednoławny.
Halbholz; poła.
Halbgeschoss, Mezanin; międzypiętrze, półpiętrze.
Halbparabelträger; belka paraboliczna niezbieżna.
Halbrundholz; półcyzna, półcizna, poła.
Halbwarme Locomotive; parowóz ciepły, lokomotywa ciepła.
Halle; wiata.
 — für abgehende Züge p. **Abfahrts-halle**.
 — für ankommende Züge p. **Ankunfts-halle**.
Bahnhofs —; wiata dworcowa.
Markt —; wiata targowa.
Halt! (*syg.*); stój.
Haltsignal, Halt!; sygnał zatrzymujący, sygnał „stój“.
Haltestation, Haltestelle, Haltepunkt; przystanek.
Haltestellenaufseher, Haltestellenverwalter; przystankowy, zawiadowca przystanku.
Hammer; młot.
Hackennagel —; młot do haków szynowych.
Hand —; młot ręczny, młotek.
Maurer —; młot murarski.
Setz —; przykładak, młot przykładowy.
Vorschlag —, Zuschlag —, Schlage —; przybijak, mł. dwuręczny.
Hammerbahn; płatnia młota.
Hammerdurchschlag p. **Durchschlag**.
Hammerfinne; ostrze młota.
Hammerkopf; głowa młota, głowica młota.
Hämmern, treiben, schlagen; klepanie, młotowanie.
Hammerschlag, Schmiedesinter; młotowiny, zendra.
Hammerschmied p. **Schmied**.
Hammerwerk, Hüttenwerk, Eisenwerk; kuźnica.
Handaccord p. **Accord**.
Handbagger, Baggerschaufel; czerpak, pogłębiak łyżkowaty.
Handbarriere, Einlegbarriere; rogatka zakładana, rogatka ręczna.
Handbremse; hamulec ręczny.
- Handdurchschlag**; przebijak ręczny, przebijak palcaty, przebijak kolcowy.
Handgriff, Handhabe, Griff; rączka, rękojcieć, uchwyt, ujęcie.
Handhabe; pochwyt, rękojcieć, ujęcie.
Handhacke p. **Zimmeraxt**.
Handhammer; młot ręczny, młotek.
Handkrahn; żuraw ręczny.
Handkurbel; korba ręczna, wrotek ręczny.
Handlanger, Tagelöhner; robotnik.
Handlaterne; latarka ręczna.
Handmeissel; dłuto.
Handramme; baba ręczna.
Handsäge; piła ręczna.
Handsignal; sygnał ręczny.
Handsignallaterne; latarnia sygnałowa ręczna.
Handsignalscheibe; tarcza sygnałowa ręczna.
Handspritze; sikawka ręczna.
Hanf; konopie.
Hahn —; kon. męskie, płaskonka.
Henne —; kon. żeńskie, głowatki.
Hanfgurte; pas konopny, p. **parciany**.
Hanföl; olej siemienny, olej konopny.
Hanfstrick; sznurek konopny.
Hängbrücke; most wiszący.
Häng- und Sprengwerkbrücke, Zwangwerkbrücke; most wieszarowo-rozporowy.
Hängelampe; lampa wisząca.
Hängelaterne; latarnia wisząca.
Hängesäule; słup wiszący.
Hängewerk; stolec wiszący, wiązanie wiszące.
Hängewerkbrücke; most wieszarowy.
Hängewerksträger; wieszar, dźwigar wiszący.
Häringsgräthenverband; trójnit, jedlinka, oścień.
Härte; twardość.
Hartloth; spójkowie miedziane.
Hartmeissel; nasiek.
Hartmetall; stop panewkowy.
Härtung; cementowanie, nastalenie żelaza.
Harzölfirnis; pokost żywiczny.
Haspe; zakrętka.
Haspel; kołowrót.
Haube p. **Helmdach**.
Haue, Breithaue, Lettenhaue; motyka.
Haukrampenarbeiter p. **Kramper**.
Hauptbahn, Bahn ersten Ranges, Vollbahn; kolej główna.

Hauptbahnhof; dworzec główny.
Hauptdrain; dren zbierający, dren zbiorczy.
Hauptgeleise; tor główny.
Hauptgeschoss; piętro główne.
Hauptmauer; mur główny.
Hauptsignal; sygnał główny.
1 Hauptträger; dźwigar główny.
2 Hauptträger (*wóz*); belka główna podłużna.
Hauptthür, **Eingangthür**; drzwi wchodowe.
Hausmeister; odźwierny.
Hausschwamm, **Holzschwamm**; grzyb domowy, pleśń drzewna.
Haustein p. **Quaderstein**. [gnia.
Hebebaum, **Wuchtbäum**; drąg, dźwi-
beschlagener —; drąg okuty.
unbeschlagener —; drąg bosy.
 — **auf Hub ansetzen**; założyć drąg na udźwig.
 — **auf Zug ansetzen**; założyć drąg na uciąg.
Hebel; dźwignia, dźwizek.
 — **des Gegengewichtes**; drąg do przeciwwagi.
gerader —; dźwizek prosty.
Hebelarm; ramię dźwigni.
Hebelbremse; hamulec dźwigniowy.
Hebelstift (*tel.*); rylec.
Hebelwechsel p. **Wechselhebel**.
Hebungsventil; wentyl podnoszony, przepustnik podnoszony.
Heckenzaun p. **Einfriedung durch lebende Hecken**.
Heft, **Griff eines Stechbeitels**; trzonek dłuta.
Heimatsbahn; droga żelazna macierzysta, ojczysta, kolej posiadna.
Heisslaufen; grzanie się panewek.
Heislauffer, **heisslaufender Wagen**; wóz zagrzany, wóz grzejący się.
Heizer, **Feuermann**, **Locomotivheizer**; palacz.
Heizfläche; powierzchnia ogrzewalna.
directe —; powierzchnia ogrzewalna bezpośrednia
indirecte —; powierzchnia ogrzewalna pośrednia.
Heizhaus, **Heizhausgebäude**, **Locomotivschuppen**, **Maschinenhaus**; parowozownia, parowoznia, ogrzewalnia.
halbkreisförmiges —; półkolista.
poligonales —; wieloboczna.
rechteckiges —; prostokątna.
ringförmiges —; łukowa.

Heizhausgeleise; tor parowozowni.
Heizhausleiter; naczelnik parowozowni.
Heizkraft; siła, zdolność ogrzewawcza.
Heizmaterial; paliwo, opał.
Heizthüre; drzwiczki paleniska.
Heizthürwand p. **Feuerkasten hinterwand**.
Heizung; opalanie.
Hej Ruck!; hej wraz!
Helm, **Stiel**; toporzysko, stylisko.
Helmdach, **Haube**; dach hełmowy.
Helmstange; igła wieżowa.
Herz p. **Herzstück**.
Herzanlauf p. **Herzschemmel**.
Herzgabel p. **Herzschemmel**.
Herzlappe, **Herzrohr**; ucho krzyżowni-
Herzrohr; ucho krzyżownicicy. [cy.
Herzschemmel, **Herzanlauf**, **Herzgabel**;
 osada dzioba krzyżownicy, mostek rozjazdu, osada ostrza rozjazdu.
Herzspitze p. **Herzstückspitze**.
Herzstück, **Herz**, **Kreuzungsstück**;
 rozjazd, krzyżownica.
Doppel —, **Doppelkreuzung** —,
Doppelkreuzungsstück; krzyżownica rozwartą, rozjazd rozwarty.
gewöhnliches —, **einfaches Kreuzungsstück**; krzyżownica zwyczajna, krzyżownica ostra.
Guss —, **Guss Herz**; rozjazd lany, krzyżownica lana.
 — **mit Anlauf**, — **mit Herzschemel**;
 z osadą dzioba, k. z mostkiem, rozjazd z osadą ostrza.
 — **mit beweglichen Schenkeln**; o skrzydłach ruchomych.
 — **mit festen Hornschienen**; o skrzydłach nieruchomych.
 — **mit überhöhten Hornschienen**; o skrzydłach podwyższonych.
Schienen —, **Schienen Herz**, **Schmied Herz**; krzyżownica ze szyn, rozjazd szynowy.
Stahl —, **Stahl Herz**; krzyżownica stalowa, rozjazd stalowy.
wendbares —; krzyżownica dwulicowa, rozjazd obustronny.
Herzstückspitze, **Herzspitze**; ostrze, dziób krzyżownicy.
Hieb feiner; nacięcie gęste, delikatne.
 — **grober**; nacięcie grube.
Hilfsbahn p. **Interimbahn**.
Hilfssignal; sygnał o pomoc.
Hilfswagen; wóz pomocowy.
Hilfszug; pociąg pomocniczy.
Hinderniss im Verkehr; przeszkoda w ruchu.

- Hin- und Retourbillet**; bilet powrotny, bilet tam i napowrót.
- Hitze**; ogrzanie pary.
- Hobel**; strug.
- Feder** —; strug wypustnik.
- Grath** —; strug zasuwnik.
- Hohl** —; strug żłobień.
- Kehl** —; strug, krajnik.
- Nuth** —; strug wpustnik.
- Schlicht** —; strug równiak.
- Hobelgehäuse**; drzewiec struga, osada struga.
- Hobelloch**; otwór struga.
- Hobelmaschine**; strugarka.
- Hobelsohle**; podkładka struga.
- Hoblerei**; strugarnia.
- Hochbahn** p. **Bahn oberirdische**.
- Hochbau**; budowa nadtorowa.
- Hochdruckmaschine**; maszyna o wysokim ciśnieniu.
- Hochgestade**; granica zalewu, kres zalewu.
- Hochwasserstand, hoher Wasserstand**; wysoki stan wody.
- höchster** —; najwyższy stan wody, najwyższa woda.
- normaler** —, **gewöhnlicher** —; wysoki stan wody, zwykły, zwykła wysoka woda.
- Hofwagen**; powóz dworski.
- Hofzug**; pociąg dworski.
- Höhe**; wysokość.
- Höhenmesser**; wysokomierz.
- Höhenwinkel**; kąt wysokości, kąt wzniesienia.
- Hohldachziegel**; gąsior, dachówka stożkowa.
- Hohldocht** p. **Runddocht**.
- Hohlhobel**; strug żłobień.
- Hohlkehle des Spurkranzes**; żłobek obrzeża, (obręczy koła).
- Hohlmaass**; miara pojemności.
- Hohlmeissel**; dłubacz, piesznia.
- Hohlschiene**; szyna wydrążona.
- Hohlweg**; wąwóz.
- Hohlziegel**; cegła wydrążona.
- Holm** p. **Kapppholz**.
- Holz**; drewno, drzewo.
- Acajou** —, **Mahagoni** —; drzewo mahoniowe.
- Ahorn** —, d. klonowe.
- Apfelbaum** —; d. jabłoniowe, jabłoń.
- Aspen** —, **Espen** —; d. osikowe, osiczyna.
- Bau** —; d. budowlane, budulec.
- behauenes** —; d. obrobione.
- Holz**.
- Birken** —; d. brzoźowe, brzezina.
- Birnbaum** —; d. gruszkowe.
- Brenn** —; d. opałowe, drwa.
- brandiges** —, **faules** —; zgniłe.
- Buchen** —; d. bukowe, buczyna.
- Campeche**, **blaues Sandelholz**; drzewo kampeźowe, błękitne.
- Cedern** —; d. limbowe, cedrowe.
- Cypressen** —; d. cyprysowe.
- Eben** —; hebanowe.
- Ein Jahr ausgewittertes** —; d. jednoletnie.
- Eichen** —; d. dębowe, dębina.
- Erlen** —; d. olchowe, olszyna.
- Eschen** —; d. jasionowe, jasion.
- Espen** —; d. osikowe.
- Farb** —; drzewo farbiarskie.
- faules** —; zgniłe.
- Fein** —; d. stolarskie.
- Fernambuk** —; d. fernambukowe.
- Fichten** —; d. sosnowe.
- glattes** —; d. czyste, bez sęków.
- gerades** —; d. proste.
- gesund** —; d. zdrowo.
- grünes** —, **frisches** —; d. wilgotne, świeże, mokre.
- Guajakholz** —; d. gwajakowe.
- harzreiches** —; d. smolne, żyknorriges —; d. sękaty. [wiczne.
- Kork** —; drzewo korkowe.
- Krumm** —; d. krzywe.
- Lärchen** —; d. modrzewiowe.
- Linden** —; d. lipowe, lipina.
- Lufttrockenes** —; d. wyschłe.
- Mahagoni** —, **Acajou** —; d. mahoniowe.
- Muster** —; d. wymiarowe.
- Nussbaum** —; d. orzechowe.
- Palisander** —; d. palisandrowe.
- Palmen** —; d. palmowe.
- Pappeln** —; d. topolowe.
- Platanen** —; d. jaworowe.
- Quassia** —; d. kassyowe.
- Quersitronen** —; d. cytrynowo-dębowe.
- **reisst auf**; drzewo pęka.
- Resonanz** —; d. rezonansowe.
- Rosen** —; d. różane.
- Roskastanien** —; d. kasztanowe.
- Schlag** —; d. porąbane.
- Schnitt** —; d. rznięte, tarte.
- Schwamm** —, **vermorschtes** —; d. spróchniałe, zbutwiałe.
- Spalt** —; d. szczapowe, rąbane.
- Sparren** —; d. krokwiowe.

Holz.

- Tannen** —; d. jodłowe, jedlina.
trockenes —; d. suche.
unbehauenes —; d. nieobrobione.
vermorschtes —; d. spróchniałe.
Wachholder —; d. jałowcowe.
wahnkantiges —; d. spazzone.
weich —; d. miękkie.
Weiden —; d. wierzbowe.
Weissbuchen —; d. grabowe, grabina.
 — **wirft sich**; drzewo paczy się.
Wurmstichiges —; d. czerwliwie robaczywe.
Holzbahn; kolej drewniana, kolej o torze drewnianym.
Holzbohrer; świder drzewny.
Holzbrücke p. **Brücke hölzerne**.
Holzconstruction; zespół drewniany, zestrój drewniany.
Holzdamper; przyrząd do parzenia drzewa.
Holzklammer; spona.
Holzkohle; węgiel drzewny, węgiel
Holzschlag; cięcie lasu. [kowalski].
Holzschraube; śruba drzewna.
Holztrage; nosze do drzewa.

- Holzzug**; pociąg z drzewem.
Horizontale Projection; rzut poziomy.
Horn; róg.
Hornblende; amfibol.
Hornschiene p. **Knischiene**.
Hornviehwagen, **Ochsenwagen**; wolar-
Hospitalzug p. **Sanitätszug**. [ka].
Hoyer p. **Rammbar**.
Hub; skok, podniesienie, udźwig.
Kolben —; skok tłoka.
Hubbrücke; most podnoszony.
Hubhöhe; wysokość skoku, podno-
 szenia.
Hufnagel; podkowiak, gwóźdź podkowny.
Hügellandbahn; kolej podgórska, kolej
 w podgórzu.
Hülse; pochew, tulejka.
Humus p. **Dammerde**. [psy].
Hundecoupé, **Hundekasten**; klatka na
Huthaken, **Kleiderhaken**; wieszak.
Hütte; huta.
Hüttenkunde, **Erzkunde**; hutnictwo,
 metalurgia.
Hüttenwerk; kuźnica.
Hydrauliker, **Wassermaschineninge-
 nieur**; hydraulik, hydrotechnik.
Hyperbel; hyperbola.

I.

- Import** p. **Einfuhr**.
Importverkehr p. **Anschlussverkehr von**.
Imprägnirung, **Tränkung**; napawanie,
 nasycanie.
Imprägnirungsanstalt, **Tränkanstalt**;
 napawalnia, nasycalnia.
Inanspruchnahme, **Belastung**; obarcze-
 nie, obciążenie.
Inclination magnetische; nachylenie
 magnetyczne.
Inclination p. Neigung.
Indigo; indygo, indycht, indyg.
Indigopapier; papier niebieski do od-
 bijania.
Induction; wzbudzenie prądu.
Inductionsstrom; prąd wzbudzony, prąd
 indukcyjny.
Industrie; przemysł.
Industriebahn; kolej przemysłowa.
Industriegeleise; tor przemysłowy,
 tor fabryczny.
Influenzcurve; linia wpływowa, linia
 influencyjna, krzywa wpływowa.
Ingenieur; inżynier.
 — **asistent**; inżynier-pomochnik.
 — **Eleve**; praktykant inżynierski.

- Oberingenieur**; starszy inżynier,
 nadiżynier.
Inhalt; zawartość. [ność].
Inhalt, Volumen; bryłowatość, pojem-
injector, **Dampfstrahlpumpe**; smoczek,
 injektor, inżektor.
Innenlasche; łubek wewnętrzny.
Inondation p. **Überschwemmung**.
Inondationsbrücke p. **Fluthbrücke**.
Inondationsgebiet p. **Überschwemmungs-
 gebiet**.
Inselperron; przytorze odosobnione,
 platforma odkryta.
Inselt p. **Talg**.
Inspectionlokale; izba dyżurnych,
 czuwalnia, inspekcja.
Instandhaltung p. **Bahnerhaltung**.
Instradieren, **Leiten**; wskazać drogę,
 wybrać, wyznaczyć.
Instradierung; szlak wskazany.
Instradierungstableau; tablica dróg
 wskazanych.
Instruktion; przepisy, instrukcja.
Instrument; przyrząd, narzędzie, in-
 strument.
Intensität, **Stärke**; natężenie.

Intercalarzinsen; odsetki narosłe podczas budowy.
Intercommunicationssignal; sygnał międzywzowowy, s. podróŜnych.
Intercommunicationswagen; wóz przechodni.
Interimsbahn, Hilfsbahn, provisorische Bahn; kolej tymczasowa, kolej robocza.
Interveniren; uczestnictwo przy . . , pośredniczenie.
Intervenirender; pośredniczący.
Intervention; uczestnictwo przy . . . ,

pośredniczenie, interwencya, współudział przy . . .

Inundation p. Überschwemmung.
Inventar; sprzęty, inwentarz.
Inventarrubrickenschema, Rubrickenschema für Inventar; cennik sprzętów.
Irrthum p. Fehler.
Irrungszeichen (tel.); znak omyłki.
Isolator (tel.); odosobniak, izolator.
Isolirung (tel.); odosobnienie.
Ixe, Dachkehle; kosz dachu.
Ixenbundtramm; jęta koszowa.
Ixsparren p. Kehlsparren.

J.

Jahresring; słoŜ.
Jalusie, Schalterladen; skrzelice, skrzeliny okienne, żaluzje, żaluzjostki.
Joch; jarzmo.
einfaches —; jarzmo zwykłe.
zusammengesetztes —; j. złożone.
Brücken —; jarzmo mostowe.
Jochbrücke; most jarzmowy.
Journal, Register; dziennik.
— über ausgegebene Fahrбилlets; dziennik sprzedanych kart jazdy.

Journalisirung; wpisanie do dziennika, zapis w dzienniku.
Jud, Judhanf p. Jute.
Judenpech, Asphalt; asfalt, smołowiec.
Justirer p. Monteur.
Justirwerkstätte; zestawnia.
Jute, Jud, Judhanf, Plathhanf; juta.
Jutefaser; włókno juciane.
Juxte, Ausweisjuxte; księga sznurowa wykaz sznurowy, zapis grzbietowy.

K.

Kachel; kafel.
Kahn; czółno. [brzeŜe].
Kai, Quai, Staden, Schälung; nadkalfatern, dichten; zatykać szpary konopiami.
Kalk; wapno, tlenek wapniowy.
abgestandener —; wapno odleŜałe.
fetter —; wapno tłuste.
Cement —, **Romancement** —; wapno cementowe, cement rzymski.
gelöschter —; wapno gaszone.
hydraulischer —; wapno hydrauliczne, w. wodotrwałe.
magerer —; wapno chude.
Phenylsauer —; proszek karbolowy.
Portland —; wapno portlandzkie.
totdgebrannter —; w. przepalone.
ungelöschter —; w. niegaszone.
Kalkbespritzung p. Einkalkung.
Kalkstein; wapień, wapieniak.
Kalkofen; wapiennik.
Kalke p. Pauspapier.
Kamin, Schornstein, Rauchabzug; komin, kominek.
Kaminmauer p. Scheidemauer.

Kamm, Aufkämmung, Verkämmung; wrąb.
Hacken —; wrąb z zębem.
Kreuz —, **kreuzförmige Überschneidung**; wrąb krzyŜowy.
Schwalbenschwanz —, **schwalbenschwanzförmige Verkämmung**; wrąb w kanię, wrąb w jaskółczy ogon.
Kammer; bokówka, alkowa, alkierz.
Kammer p. Zugbrückenammer.
Kammerfackel p. Wachsackel.
Kämpfer; wezłowie, nasadnik, wspornica sklepień.
Kämpferdruck, Umhüllungslinie; obwiedna oddziaływań.
Kämpferdrucklinie; linia przecięcia się oddziaływań.
Kante, Rand auf die Kante; sztorc, sztorcem, na sztorc, rębem.
Kanal; kanał.
Kanalbrücke; most kanałowy.
Kanonenguss, Kanonenmetall, Geschnützmatal; spiŜ działowy. [ter.
Kantriegel p. Schubriegel eingestemm-

- Kanzeleidiener; woźny.
 Kapital; kapitał.
 Kappholz, Holm; oczep.
 Kapuzinerboden p. Friesboden.
 Karren p. Schubkarren.
 Karrenspritze; sikawka dwukołowa.
 Kartirungsstation p. Versandstation.
 Kassier; kasjer, skarbnik.
 Kasten; skrzynia, skrzynka.
 Kastenconsole (wóz.); wspornik.
 Kastenmittelsäule (wóz.); słup środkowy klatki.
 Kastenoberrahmen (wóz.); rama górna klatki.
 Kastenunterrahmen (wóz.); rama dolna klatki.
 Kastenwagen p. Wagen gedeckter.
 Kastrolle; łyżka do roztopiania łożu.
 Kautschuk; kauczuk, gutaperka.
 Kautschuckschlauch; waż kauczukowy.
 Kegel; stożek, ostrokrag.
 Band —; kurek zawiasy, trzpień kruka.
 Kegelband, Ansatzband, Hackenband; zawiasa z krukiem.
 Kegeldach; dach stożkowy.
 Kegelklappe; kłapa dmuchawki.
 Kehlbalcken; jętka, bunt.
 Kehle; krajnik, kielunek.
 Kehlhol; strug krajnik.
 Kehlsparren, Ixsparren; krokiew koszowa.
 Kehlziegel, Nonne; cegła koszowa.
 Keil; klin.
 Schliess —, Setz —; kl. oporowy.
 Zug —, Treib —; klin ustawiczny.
 — mit Lösekeil; klin z posiłkiem.
 Keilanzug; zbieżność klina, zwiężenie.
 Keilbremse; hamulec klinowy.
 Keilring; pierścien z klinem.
 Keilschraube; śruba z klinem.
 Keilstein, Wölbstein; zwornik, kliniec.
 Kelle, Maurerkelle; kielnia.
 Giess —, Pfanne; czerpaczka.
 Keller; piwnica.
 Kellerbrücke p. Zugbrücke mit Hintergewicht.
 Kellergeschoss; podziemie, suterren.
 Kellerlager p. Fasskanter.
 Kellermauer; mur piwniczny.
 Kern; jądro, rdzeń.
 Kernfläche; jądro przekroju, ośrodek przekroju.
 Kernlinie; ojędrna.
 Kernriss; szczelina w drzewie.
 Kessel; kocioł, kocioł.
 Kesselarbeit; kotlarstwo.
 Kesselarbeiter p. Kesselschmied.
 Kesselbekleidung p. Kesselmantel.
 Kesselhaus, Kesselstätte; kotłownia.
 Kesselmantel, Kesselbekleidung, Kesselsverschalung; płaszcz, okrywa, pokrycie, osłona kotła.
 Kesselprobe; próba kotła.
 Kesselreiniger; przemywacz kotłów.
 Kesselreinigung; przemywanie kotła.
 Kesselsand; strupowiec, piasek ziarnisty, gruby.
 Kesselschmied, Kesselschläger, Kesselarbeiter; kotlarz.
 Kesselschmieddraht; drut kotlarski.
 Kesselschmiede; kotlarnia.
 Kesselspeisung; zasilanie kotła, syceenie kotła.
 Kesselstätte p. Kesselhaus.
 Kesselstein; nawar, kotłowiec, osad kotłowy, kamień kotłowy.
 Kesselträger; dźwigar kotła.
 Kesselsverschalung p. Kesselmantel.
 Kesselzarge, Kesselzone, Schuss des Langkessels; kadłubek kotła.
 Kesselziegel p. Gewölbziegel.
 Kette; łańcuch.
 Mess —; łańcuch mierniczy.
 Noth —; łańcuch pomocniczy.
 — ohne Ende; łańcuch bez końca.
 Reserve —; łańcuch zapasowy.
 Kettenbarriere; rogatka łańcuchowa.
 Kettenbremse; hamulec łańcuchowy.
 Kettenbrücke; most łańcuchowy.
 Kettenglied; ogniwo łańcucha.
 Kettenkuppel, Kettenkuppelung; sprzęgło łańcuchowe.
 Kienruss; sadza, czerń sadzowa, sadzówka.
 Kieselhaltig; szczerkowy.
 Kilometer; kilometr.
 Achs —; kilometr osiowy. [wy.
 Locomotiv —; kilometr parowozu.
 Leer —; kilometr nieużyteczny.
 Nutz —; kilometr użyteczny.
 Wagen —; kilometr wozowy.
 Zugs —; kilometr pociągowy.
 Kilometerbüchel; książeczka kilometr.
 Kilometergeld; kilometrowe. [trowa.
 Kilometerpfahl; słup kilometrowy, wiorstowy.
 Kilometersatz; cena zasadnicza od kilometra.
 Kilometerzeiger; skorowidz odległości, s. kilometrowy, kilometroskaz, wykaz odległości kilometrycznych.

Kippe p. Drehschemelarm.
 — mit Kette, Geisfuss; kłonica prze-
 nośna.
Kipplager; łożysko kołyskowe.
Kippstock (*wóz*); zwrotnia.
Kippstockkippe p. Drehschemelarm.
Kippwagen; wóz kołyskowy.
Kirschrothziegel; cegła wiśniówka.
Kitt, Mastic; kit.
Klammer, Holzklammer; szpona, klu-
 ba, klamra, spona.
Stein —, **Donnerkeil**; szpona ka-
 niasta.
Klappe, Ventilklappe; kłapa, pastka.
Klappenwehr; jaz zwodowy.
Klappern der Radbandäge; dzwięcze-
 nie, kłapanie obręczy.
 — der Schienen; dzwięczenie, kła-
 panie szyn.
Klauenöl p. Knochenöl.
Klauenschraube p. Steinschraube.
Kleber; gluten, lipek.
Kleiderhaken p. Huthaken.
Kleiderrechen, Kleiderstock; wieszadło.
**Kleinmaterial, Kleiseisenzeug, Ober-
 baukleinmaterial, Schienenaccessori-
 en, Schienenbefestigungsmittel**;
 przybory do szyn, połączeni-
 ki szynowe, drobne żelaziwo do szyn.
Kleinvieh; bydło drobne, trzoda.
Kleinviehverladerampe, Etagenrampe;
 ładownia piętrowa.
Klemme; szponka, sponka, uchwyt.
Klempfner p. Spengler.
Klempfnerarbeit p. Spenglerarbeit.
Klempfnerrei p. Spenglerei.
Klingelwerk; dzwoneczki.
Klinker; zendrówka, szklówka.
Klöben p. Spalten.
Klöbholz p. Spaltholz.
Klotz; pień, kłoda, bałwan, pniak,
 kłoc.
Klotzbremse; hamulec kłodowy.
Klötzelholzbrücke p. Beutelholzbrücke.
Kluft p. Erdriss.
Knagge p. Anschiffssparren.
Knagge, Führer —; szczytki tokarni.
Knallkapsel; sponka wybuchowa, sp.
 piorunująca, petarda.
Knallkapselbüchse, Knalltasche; puszka
 na sponki, torba na sponki.
Knallsignal; sygnał sponkowy.
Knarre p. Ratsche.
Kniehebel; dźwignia dwuramienna.
Kniepunkt; załom krzyżownicy.
Knierobr; rura kolanowa.

**Knieschiene, Flügelschiene, Horn-
 schiene**; skrzydło krzyżownicy.
Knochenöl, Klauenöl; olej kostny.
Knopf des Tasters (*tel.*); galka klu-
 Knoten; węzeł. [cza Morsego.
 genieteter —; węzeł nitowany.
Knotenverbindung; połączenie węzłowe.
centrische —; połączenie węzłowe
 współśrodkowe.
excentrische —; połączenie wę-
 złowe pozaśrodkowe.
gelenkförmige —; połączenie wę-
 złowe przegubne.
steife —; połączenie węzłowe
 nieprzegibne, p. sztywne.
Kobaltglanz, —erz; blyszcz kobaltu,
 kobaltyna szara.
Koffer, Reisekoffer; kufer, skrzynka.
Kohle; węgiel.
Back —; w. spiekowy.
Backende —; w. topliwy.
Bläter —; w. liściowaty.
Braun —; w. brunatny, lignit.
Förder —; w. niesortowany.
Holz —; w. drzewny.
grobe —; w. gruby.
magere —; w. chudy.
Pech —; w. smolisty.
Schmied —; w. kowalski, kuźniczy.
Stein —; w. kamienny.
Stück —; w. gruby.
Thierische —; w. zwierzęcy.
Torf —; w. torfowy.
Würfel —; w. kostkowy.
Kohlenbahnhof; dworzec węglowy.
Kohlenbrenner, Köhler; węglarz.
Kohlendepotgeleise; tor węglarni.
Kohlenhacke; kijań, siekiera do wę-
 gła, kijania.
Kohlenschaufel; łopata do węgla.
Kohlenstaub; miał węglowy.
Kohlenwagen; węglarka.
Kohlenzug; pociąg z węglem.
Koks p. Coaks.
Kolben; tłok.
Dampf —; tłok maszyny parowej.
Taucher —; nur, nurek.
Treib —; tłok maszyny wodocią-
 gowej.
Ventil —; tłok kłapowy.
Kolbenführung, Kreuzkopfführung; kie-
 rownica wodzika, prowadnica wo-
 dzika, wodzidło.
Kolbenhub; skok tłoka.
Kolbenkörper; krążek kotła, drąg
 tłokowy.

- Kolbenliederung**; uszczelnienie tłoka.
Kolbenring; opaska tłoka cylindrowego.
Kolbenschmiervase, **Kolbenschmierhahn**; maźniczka tłoka.
Kolbenstange; trzon popędowy, drąg korbowy, łątka, nawodnik tłokowy, tłoczysko, łącznik.
Kolbenstangenkopf p. **Kreuzkopf**.
Kolbenstopfbüchse; dławnica tłokowa, szczelnica tłoka.
Kolk, **Auskolkung**, **Ausriss**; wyrwa.
Kollo; toboł, tobolek, bal, bela.
Kondensator p. **Condensator**.
Konducteur p. **Conducteur**.
Konducteurlaterne; latarnia pociągowego, l. konduktorska, l. trójbarwna kryta.
Konducteurwagen; wóz pociągowego.
Konkurrenzbahn; droga żelazna współzawodnicząca.
Konsole p. **Console**.
Konsolenträger; wspornik.
Kopfband p. **Ansatzcharnierband**.
Kopfrasenbeleg; darniowanie murowe.
Kopfschwelle, **Brustbaum** —; belka zaprzęgowa poprzeczna, belka czółowa, odbojnia.
Kopfschwellenkappe p. **Brustbaumkapsel**.
Kopfschraube; śruba bez naśrubka, śruba bez mutry.
Kopfstation; stacya czółowa.
Koretz; korzec.
Korkzieher, **Profenzieher**; wyrwicz, (trybuszon).
Körner; znacznik, punktak.
Körnerzinn; cyna w ziarnkach, cyna ziarnowa.
Körper; ciało.
Kostenanschlag; kosztorys.
Kotzen der Locomotive p. **Spucken der Locomotive**.
Kraft; siła.
Abstossungs —; s. odpychająca.
Arbeits —; s. robocza, robocizna.
beschleunigende —; s. przyspieszająca.
biegende —; s. zgięcia. [jąca.
bindende —; s. połączeń.
Bindungs —; s. złączenia.
Centrifugal —; s. odśrodkowa.
Centripetal —; s. dośrodkowa.
Componennte —; s. składowa.
Dampf —; s. pary, s. parowa.
Druck —; s. ciśnienia, ścisniająca.
Hebel —; s. dźwignia.
Heiz —; siła, zdolność ogrzewawcza.
- Kraft**.
lebendige —; s. żywa.
Motorische —, **Treib** —, **Trieb** —; s. poruszająca, popędowa, motoryczna.
Nominal —; s. mianowa, nominalna.
Nutz —; s. skuteczna. [na.
resultierende —; s. wypadkowa.
Scheer —; s. ścinająca.
Schwerkraft —; s. ciężenia, ciężstos.
Stoss —; s. uderzenia. [kość.
Strom —; s. prądu.
Tangential —; s. styczną.
verzögernde —; s. opóźniająca.
Zerdrehungs —; s. skręcenia.
Zerreissende —; s. rozrywająca.
Zug —; s. pociągowa, rozciągająca.
Kraftlinien (*elekt.*); linie sił.
Kraftmesser p. **Dinamometer**.
Kraftmotor; silnica, motor.
Kragstein, **Tragstein**, **Console**; wspornik, wspornica.
Krahn, **Kranich**; żóraw, winda.
Dampf —; ż. parowy.
Dreh —; ż. obrotowy.
fahrbarer Eisenbahn —, **Kranichwagen** —; ż. przewoźny, wóz z żórawiem.
feststehender —; ż. stały.
fixer —; ż. nieruchomy.
freistehender —; ż. słupowy, ż. odosobniony.
Giesserei —; ż. odlewniczy.
Hand —; ż. ręczny.
hydraulischer —; ż. hydrauliczny.
Lade —; winda ładownicza.
Lauf —, **beweglicher** —; ż. przesuwany.
Magazins —; ż. magazynowy.
Quai —; ż. nadbrzeżny.
Schmiede —; ż. kuzienny.
Transmissions —; ż. transmisyjny.
Wand —; ż. ścienny.
Wasser —; ż. wodny.
Krahnkette; łańcuch od żórawia.
Krahngebühr; żórawiowe.
Krahnlaterne, **Wasserkrahnlaterne**; latarnia na żórawiu.
Krahnschacht; szyb żórawiowy.
Krahnständer; stojak żórawia, słupek żórawia.
Krampe; podbijk.
Spitz —; oskard, czekan, czagan.
Kramper, **Haukrampenarbeiter**; podbijacz.
Kranichwagen; wóz ze żórawiem.

- Krankentrage; nosze dla chorych, Krätze p. Gekrätze. [lektyka.]
 Krätzer, Stopfbüchsenreiniger; haczyk spiralny.
 Kreiselrad p. Turbine.
 Kreissäge, Circularsäge; piła obrotowa, cyrkularna.
 Kreuzband; zawiasa krzyżowa.
 Kreuzbogen, Kreuzgurt, Grathbogen; obłak przekątny, łęk przekątny.
 Kreuzkamm, kreuzförmige Überschneidung; wrąg krzyżowy.
 Kreuzkopf, Kolbenstangenkopf; (*mach.*) wodzik, krzyżulec.
 Kreuzkopfbacke, Kreuzschlitten; sanki wodzika, łyżwy krzyżulca, ślizgacz
 Kreuzkopfbolzen; sworzeń wodzika.
 Kreuzkopfführung p. Kolbenführung.
 Kreuzkopfkeil; klin wodzika.
 Kreuzkopfschlitten p. Kreuzkopfbacke.
 Kreuzmass; wymiar ukośny, w. przekątny.
 Kreuzmeissel; siekacz krzyżowy, dłuto płaskie wązkie.
 Kreuzthüre; drzwi krzyżowe.
 Kreuzung der Züge; mijanie się pociągów.
 Kreuzungspunkt; punkt skrzyżowania.
 Kreuzungsstation; stacya krzyżowania, mijanka.
 Kreuzungsstück p. Herzstück.
 Kreuzungsverband; układ spojów krzyżowych.
 Kreuzungsweiche; rozjazdy krzyżowe.
 Kreuzungswinkel; kąt skrzyżowania.
 Kropflade; wspornia gzemkowa.
 Krug; dzban, dzbanek.
 Krummhacke p. Dixel.
 Krümmung p. Curve.
 Krümmungshalbmesser, Krümmungsradius; promień krzywizny, pr. łuku.
 Krümmungsverhältnisse; stosunki krzywiznowe.
 Krumzapfenstange p. Kurbelstange.
 Kubatur p. Cubatur.
 Kübelbaggermaschine; pogłębiarka kulbowa.
 Kubikinhalte p. Cubikinhalte.
 Kugel; kula.
 Kugelventil; wentyl kulisty, przepustnik kulisty, kłapa kulista.
 Kuhfuss, Geissfuss; drąg łapczasty, rać.
 Kunstbauten, Baulichkeit; budowle sztuczne, dzieła sztuki.
 Kunstfahren p. Verschieben durch Abstoßen.
- Kunstprofil; stokowiec.
 Kunstramme; kafar z wychwytem.
 Kupfer; miedź.
 Cement —; miedź cementowa.
 gediegenes —; natürliches — miedź rodzima
 Kupferarbeiter p. Kupferschmied.
 Kupferblech; blacha miedziana.
 Kupferglanz; blyszcz miedzi.
 Kupferhütte; miednia.
 Kupferloth; spójkowie miedziane.
 Kupferschmied, Kupferarbeiter; miednik.
 Kupferschmiedearbeit; miednictwo.
 Kupfervitriol; siarczan miedziowy.
 1 Kuppel; kopuła.
 2 Kuppel, Kuppelung; sprzęgło.
 Glieder —, Ketten — sprzęgło łańcuchowe.
 Noth —; sprzęgło zapasowe, s. boczne.
 Schrauben —; sprzęgło śrubowe.
 steife —; sprzęgło sztywne.
 Kuppelachse, gekuppelte Achse; oś koła sprzężonego, oś sprzężona.
 Kuppelbaum, Verlängerungsstange; sprzęgło rozpierające, rozwora.
 Kuppelbolzen, Kuppelungsbolzen; sworzeń sprzęgła.
 Kuppelbügel, Kuppelglied; ogniwo sprzęgła, kabłak sprzęgła.
 Kuppeldach; dach kopułowy.
 Kuppelhaken; hak sprzęgła.
 Kuppelkasten; osada sprzęgła.
 Kuppelkette; łańcuch zaprzęgowy, łańcuch sprzęgłowy.
 Kuppeln, Zusammenkuppeln; sprzęgać.
 Kuppelrad, gekuppeltes Rad; koło sprzężone.
 Kuppelstange; trzon sprzęgający, pret zaprzęgowy, sprzęg, drąg sprzęgowy.
 Kuppelung p. Kuppel.
 — der Wagen; sprzęganie wozów.
 Kuppelungsbolzen, Kuppelbolzen; sworzeń.
 Kuppelungslaschen, Laschen; łubki.
 Kuppelungsspindel; wrzeciono sprzęgła.
 Kuppelungsvorrichtung; przyrząd sprzęgający, sprzęgło.
 Kurbel; korba, wrotek.
 Gegen —; korba wykręcona.
 Hand —; korba ręczna.
 Maschinen —; korba maszynowa.
 gekröpfte —, gekröpfte Welle; kolanek korbowe.

Kurbel.

Regulator —; korba regulatora.
Kurbelachse; oś korbowa, kolano korbowe.
Kurbelarm; ramię korby.
Kurbelnabe; piasta korby.
Kurbelstange, Pleuelstange, Triebstan-

ge; drąg korbowy, łątka, łącznik, nawodnik.
Kurbelwagen; wózek korbowy.
Kurbelzapfen; czop korby.
Kurs p. Cours.
Kurve p. Curve.
Kutsche p. Pechfackel.

L.**Lack p. Firniss.**

Asfalt —; pokost smołowy.
Lackfirniss p. Firniss.
Lakieren p. firnissen.
Lakierer; pokościarz, pokostownik, pokostnik, lakiernik.
Lackirerei, Lakiererwerkstatt; pokostnia, lakiernia, pokostownia.
Ladeaufseher, Lademeister, Verladeaufseher; nakładczy.
Ladebuch p. Magazinsbuch.
Ladefähigkeit p. Fassungsvermögen.
Ladefrist p. Beladefrist.
Ladegebühr; nakładowe.
Ladegeseise; tor do ładowania, t. ładunkowy.
Lademeister p. Ladeaufseher.
Laden, Fensterladen; okiennica.
Ladeprofil p. Normalladeprofil.
Laderraum; pojemność.
Laderequisiten, Ladeutensilien, Verladeutensilien; przyrządy ładownicze.
Ladung; ładunek.
 1. **Lage**; warstwa.
 2. **Lage-Papier**; warstwa papieru.
 1. **Lager**; skład.
 2. **Lager (wóz)** —; maźnica, łożysko, panewka.
 — **ausgelaufenes**; panewka wytarta.
 — **heislaufendes**; panewka zagrzana.
Lager, Auflager (most.); siodełko, łożyste —; stałe. [żysko.
Flächen —; płaskie.
Gleit —; przesuwowe.
Kipp —; kołyskowe.
Rollen —; wałkowe.
Lagerbalken; belka łożyskowa.
Lagerbäume p. Fasskanter.
Lagerbuch; księga składowa.
Lagerbüchse p. Lagergehäuse.
Lagerbügel; strzemię maźnicze.
Lagercomposition; stop panewkowy.
Lagerdeckel; nakrywa łożyska, przykrywa łożyska.
Lagerdocht, Schnürdocht; knot maź-
Lagerfrei; skład bezpłatny. [niczy.

Lagerfrist; okres składowy.
Lagerfuge, Bettungslagerfuge; spój po-
 składowy, s. warstwowy.
Lagerfutter; wyprawa łożyska.
Lagergabel, Lagerschere, Achsgabel;
 widły łożyska, w. maźnicy.
 2. **Lagergabel (wóz)**; strzemię maźni-
 cze, podponka, podwiązka.
Lagergebühr p. Lagerzins.
Lagergehäuse, Lagerbüchse, Achsbüchse; maźnica, oprawa łożyska,
 pudło łożyska.
Lagergehäuseschraube; śruba maźniczy,
 oprawy łożyska, śruba nalewna.
Lagergehäuse, Untertheil; spodek.
Lagerhaus p. Magazin. [maźniczy.
Lagerobertheil; wierzch oprawy łoż-
Lagerpfanne p. Lagerschale. [żyska.
Lagerplatz, Lagerstätte, Depôtplatz;
 składowisko.
Lagerrumpf; kadłub łożyska.
Lagerschale, Lagerpfanne, Pfanne; pa-
 new łożyska.
Lagerschein, Lagerzettel; poświadcze-
 nie składu, składowna.
Lagerschere p. Lagergabel.
Lagerschmiernuthe; żłobek panewki.
Lagerschmieröffnungsschraube; śruba
 nalewna.
Lagersitz p. Stangenbügel.
Lagerstätte p. Lagerplatz.
Lageruntertheil; spód oprawy łożyska.
Lagerzettel p. Lagerschein.
**Lagerzins, Lagergebühr, Niederlage-
 gebühr**; składowe.
Laibung, Spalletwand; ościeżyna.
Lamelle; nakładka.
Lampe; lampa.
aerostatische — lampa o ciśnieniu
 powietrza, l. aerostatyczna.
Coupé —, **Decken** —; lampa wo-
 zowa, stropowa.
Dampf —, **Gas** —, **Dunet**; lampa
 gazowa, l. bezknotna.
Dampfstrahl; lampa smoczkowa.
Hänge; lampa wisząca.

Lampe.

- hydrostatische —; lampa o ciśnieniu powietrza, l. hydrostatyczna, l. spółkująca.
 Küchenlampe; kaganek.
 Modérateur —, Feder —, Neocarcel —; lampa tłokowa, l. sprężynowa, l. z miarkownikiem.
 Pump —; lampa z pompą.
 — — mit Uhrwerk —, mechanische —, Uhr —, Carcel —; lampa mechaniczna.
 Schwamm —, Ligroin —; lampa gąbkowa, l. ligroinowa.
 Sparlicht —; kaganek z pływakiem.
 Steh —, Tisch —; lampa stojąca, l. stołowa.
 Wand —; lampa ścienna.
 Lampenarm, Lampenträger; podlampek.
 Lampenbrenner p. Brenner.
 Lampencylinder —; szkielko do lampy.
 Lampendocht; knot do lampy.
 Lampeneinfassung; oprawa lampy.
 Lampenfuss; podstawa lampy.
 Lampenglocke p. Coupélampenschale.
 Lampenkörper, Ölbehälter; zbiornik na świetliwo, kaganiec lampowy.
 Lampenkugel; bania do lampy, bańka lampy, kula, glob.
 Lampenlöschvorrichtung p. Löschvorrichtung. [do lampy.
 Lampensturz, Lampenschirm; daszek
 Lampentrage; nosze do lamp.
 Lampenträger p. Lampenarm.
 Lampist; lampiarz, lampowy, latarnik.
 Lampisterie; lampiarnia.
 Landpfeiler; przyczółek.
 Langband, zawiasa polska.
 Länge; długość.
 Länge des Hubes; długość skoku.
 Länge virtuelle; długość wyrównana.
 Längenansicht; widok podłużny.
 Längenmass; miara długości.
 Längenschnitt, Längenprofil; przekrój podłużny.
 Langholztransportwagen p. Drehschmelwagen.
 Langsamfahrtsignal, Langsam! powoli!
 Langschwelle; podkład podłużny.
 Langschwellenoberbau; nawierzchnia o podkładach podłużnych.
 Langschweller (wóz); płatek podłużna.
 Langstrebe (wóz); rozpora podłużna, ukośnica.
 Langträger; dźwigar główny.
 Lappe p. Lasche.

- Lasche, Lappe, Kupplungslasche; łubek, łubki.
 äussere —, Aussenlasche; łubek zewnętrzny.
 Feder —, elastische —; l. łubek ścisiskający, łubek sprężynowy.
 innere —, Innenlasche; łubek wewnętrzny.
 — mit Nuthe; łubek z wpustem.
 Stuhl —; łubek siodełkowy.
 Winkel —; łubek kątowy.
 Laschenbolzen, Laschenschraube; sworzek łubkowy, śruba łubkowa.
 Laschenschraubenschlüssel; klucz łublast; ciężar. [kowy.
 concentrirte —; ciężar skupiony.
 vertheilte —; ciężar rozłożony.
 todte —; ciężar ryczałtowy, brutto.
 Lastzug, Güterzug; pociąg towarowy.
 Lastzuglocomotive; parowóz ciężarowy, lokomotywa ciężarowa.
 Laterne; latarnia.
 Ausschlag —; latarnia narożna.
 Freistehende —; latarnia słupowa.
 Hand —; latarnia ręczna.
 Hänge —; latarnia wisząca.
 Signal —; latarnia sygnałowa.
 Stangen —; latarnia drążkowa.
 Stock —, Zugschluss —; latarnia końcowa pociągu.
 Vordere —, Locomotiv —; latarnia przednia parowozu.
 Wand —; latarnia ścienna.
 Wasserstands —; latarnia wodoskazowa.
 Laternenstütze, Laternenträger; podlaterek.
 Latrinestoffe, Fäkalien, — feste, — flüssige; kał kloacalny, odchody, stałe, ciekłe.
 Latte; łąta.
 Nivelir —; pręt spadkowy, łąta niwelacyjna.
 Lattennagel; gwóźdź łątowy, g. łątny, łątniak.
 Lattenzaun; ogrodzenie łątowe, ogrodzenie z łąt.
 Latun p. Messing.
 Latus, Fürtrag; do przeniesienia.
 Laube, Laubhütte; zacienie, altana.
 Laubsäge; pilka zakrętowa.
 Lauf p. Cours.
 Laufachse; oś koła wolnego, oś wolna.
 Laufbrett (wóz); chodnica, deska stopniowa, stopień, kładka boczna wozu.

Laufbrücke p. Gehbrücke.

Laufbrücke der Locomotive, Locomotivlaufbrücke; kładka boczna parowozu, chodnica.

Laufer, Lauferstein; wozówka, przeżma.

Lauffähig; zdalny do drogi, sposobny (do jazdy).

Lauffläche des Rades, Radlauffläche; toczna kołowa, toczna, powierzchnia biegowa.

Lauffrist; czas przebiegowy, okres przebiegu, czas ubiegu wozów.

Laufgrube der Schiebebühne p. Schiebebühnengrube.

Laufkrahm; żóraw przesuwany.

Laufmiethe; wozowe za przebieg, przebiegowe, osiowe.

Laufrad, Schlepprad; koło wolne.

Laufädchen, Loosscheibe; krążek luźny.

Laufunfähig; niezdatny do drogi, niesposobny (do jazdy).

Laufzettel; okólnik, obieźna, obiegowa.

Laufzettelbuch, Wächteravisobuch, Zugsavisobuch; książeczka obiegowych, księga obieźnych.

Lauge; ług.

Läuterwerk, Glockenschlagwerk; dzwonki elektryczne.

Lazarettzug p. Sanitätszug.

Lederbereitung; wyprawa skóry.

Lederriemen; pas skórzany, rzemień.

Lederschlauch; wąż skórzany.

Lediges Gut; towar nieopakowany.

Leere p. Lehre.

Leergespäre; wiązanie puste.

Leerkilometer; kilometr nieużyteczny.

Leerlauf; bieg luzem.

Legirung; stop, aliaż, spłyn.

Legschindel; dranica.

Lehm; glina.

Lehmpatze; surówka podolska.

Lehre, Leere, Chablone; prawidło, modła, podoba.

Bogen —; prawidło do sklepienia.

Geleise —, Spur —, Spurmass; prawidło do toru, pr. torowe.

Schwellen —, Daxel —; prawidło do zaciosów.

Leichenpass; przepustka dla zwłok.

Leichentransport; przewóz zwłok, woź-
Leim; klej. [ba zwłok.

Lein, Leinpflanze p. Flachs.

Leine; lina, linka, linewka.

Decken —; linka, linewka oponowa, l. opony.

Leine ohne Ende; linka bez końca.

Zugs — p. Signalleine.

Leinöl, Leinsamenöl, Flachsöl; olej lniany.

Leinölfirniss p. Ölfirniss.

Leiste; listwa.

Leiten p. Instradieren.

1 **Leiter;** drabina.

2 **Leiter (tel.);** przewodnik.

3 **Leiter;** kierownik.

Leiterstufe; szczeble drabinki.

Leithölzer; odbojnice drewniane.

Leitrolle; krążek kierujący, wiodący.

Leitschiene; odbojnica, szyna odbojowa.

Leitstange, Triebstange; trzon popędowy, łącznik, drag korbowy, nawodnik, pręt kierowniczy.

1 **Leitung p. Instradierung.**

2 **Leitung, Telegraphenleitung;** przewodnia, przewód telegraficzny.

3 **Leitung;** zarząd, prowadzenie.

Leitungsfähigkeit (elekt.); przewodność, przewodnictwo.

Lettenhaue p. Haue.

Leuchtgas; gaz oświetlający, świetlny.

Leuchtmaterial p. Beleuchtungsmaterialibelle p. Wasserwage. [rial.

Licht des unvollständigen Contactes (elekt.); światło żarowo-plomienne.

Lichtmaterial, Lichtstoff; świetliwo.

Lichtraum; światło.

Lichtraumprofil p. Durchfahrtsprofil.

Lichtweite p. Spannweite, lichte.

Liederung, Dichtung, Packung, Stopfung, Verdichtung; uszczelnienie.

Liederungsmaterial, Packungsmaterial; szczelnivo.

Lieferant; dostawca.

Lieferfrist; okres dostawy.

— **Überschreitung;** przekroczenie okresu dostawy.

Lieferrn; dostawiać.

Lieferung; dostawa.

Lieferungsbedingnisse; warunki dostawy.

Lieferungstermin, Lieferzeit; czas dostawy, okres dostawy.

Lieferungsvertrag; układ dostawy.

Lieferzeit p. Lieferungstermin.

kurze —; skrócony czas dostawy, skrócony okres dostawy.

Lieferzeitinteresse; dostawne, interes dotrzymania terminu.

Lieferzeitversicherung; zabezpieczenie dostawy na czas, zabezpieczenie terminu dostawy.

Lieferzeitüberschreitung; przekroczenie okresu dostawy.

Lignit; drzewiak.

Ligroinlampe p. Schwammlampe.

Limbus; limbus, koło podziałkowe.

Limnigraf p. Pegel selbstregistrierender.

Linksweiche; zwrotnica na lewo.

Linsenträger, Fischträger; belka osłonkowa.

Liste; lista, arkusz.

Accord —; lista ugodowa, lista zarobku umówionego.

Gehalts —; arkusz płacy, lista płacy, lista zasług.

Lohn —, **Zahlungs** —; lista zarobkowa, lista zarobku.

Münz —, **Sortenzettel**; karta pieniężna, pieniądze.

Localbahn; droga żelazna miejscowa.

Localtarif; taryfa miejscowa.

Localverkehr; ruch miejscowy, rozwój.

Loch; dziura.

Lochen; wytłaczanie dziur, przebijanie.

Lochmaschine, Lochpresse; przebijaarka, dziurawnica.

einseitige —; p. jednostronna.

zweiseitige —; p. dwustronna.

Doppelt —; p. podwójna.

Lochzirkel; cyrkiel kalibrowy.

Locomobile; maszyna parowa przenośna, lokomobila.

Locomotive, Dampfwagen, Maschine; parowóz, lokomotywa, parochód kolejowy.

Berg —, **Bergmaschine, Maschine für starke Steigungen**; lokomotywa góraska, lokomotywa dla kolei górskiej, parowóz górski.

betriebsfertige —, **betriebsfähige** —; parowóz gotowy.

Eilzugs —; lokomotywa pospieszna.

Gebirgs —; lokomotywa góraska.

geheizte —, **angeheizte** —; lokomotywa w parze.

halbwarme —; parowóz ciepły.

kalte —, **ungeheizte** —; parowóz zimny.

Lastzugs —; parowóz ciężarowy.

— **mit gekuppelten Achsen**; parowóz o sprzężonych osiach.

Personenzugs —; lokomotywa osobowa, parowóz osobowy.

Rangier —, **Rangiermaschine, Verschubmaschine**; parowóz zastawczy.

Locomotive.

Reserve —, **Reservemaschine**; lokomotywa zapasowa, parowóz zapasny, rezerwa.

schiebende —, **tauchende** —; lokomotywa pchająca.

Tender —; lokomotywa tendrowa, parowóz jaszczykowy.

ungeheizte —; parowóz zimny.

Vorspann —, **Vorspannmaschine**; lokomotywa przyprężona.

zugführende —, **Zugmaschine**; parowóz pociagowy.

Locomotivaufseher; dozorca lokomotyw, parowozowy.

Locomotivbahn, Locomotiveisenbahn; kolej parowozowa.

Locomotivführer, Maschinenführer; maszynista.

Locomotivführerlehrling; pomocnik maszynisty, uczeń maszynisty, podmaszynista.

Locomotivfüllschale, Füllschale; lejek lokomotywy.

Locomotivgestell p. **Fraine**.

Locomotivheizter p. **Heizer**.

Locomotivkessel; kocioł lokomotywy, kocioł parowozu.

Locomotivkilometer; kilometr parowozowy.

Locomotivlaufbrücke; kładka boczna parowozu, chodnica.

Locomotivmanöver p. **Verschieben mittels Locomotivkraft**.

Locomotivmontierung; zestawienie lokomotywy.

Locomotivpark; tabor parowozów.

Locomotivpfeife; świstawka parowozu.

Locomotivplattform p. **Führerstand**.

Locomotivputzer; czyszciciel parowozów.

Locomotivrahmen p. **Fraine**.

Locomotivschornstein; komin parowozu.

Locomotivschuppen, Heizhaus; parowozownia.

Locomotivsignallaterne, vordere Zuglaterne; latarnia lokomotywy.

Locomotivstation, Maschinenstation; stacya parowozowa, stacya pobytu lokomotywy.

Locomotivwechselstation, Maschinenwechselstation; stacya zmiany lokomotyw, parowozów.

Locomotivwerkstätte; warsztaty lokomotyw, parowozownia.

Löffelbohrer; świder łyżkowy, łopień.

Lohn, Taglohn; dniowe.
Lohnliste, Zahlungsliste; lista zarobkowa, l. zarobku.
Looscheibe p. Laufrädchen.
Losbremsen; odhamować, zwolnić hamulec.
Löschen; gaszenie (wapna).
Löschgrube p. Grube.
Löschvorrichtung, Lampenlöschvorrichtung, Löschhülse; gasik.
Lösen der Bremse; odhamować.
Loskupeln p. Abkupeln.
Losschrauben; odśrubować.
Losung; hasło.
Lösung, Auflösung; rozczyzn, roztwór.
Loswerden eines Rades; zluźnianie się koła, obluźnianie.
1 Loth p. Senkel.
2 Loth; lut.

Löthen; lutować, spajać.
Löthmittel; spójkowie, spoiwo, kleidło.
Löthung; zlutowanie.
Lowrys, offener Güterwagen; wóz odkryty, lora.
 — mit Wänden; wóz ze ściankami.
 — ohne Wände, Plateaulowrys; wóz pomostowy.
Luftdruckbremse p. Bremse pneumatische.
Luftdruckeisenbahn, pneumatische Eisenbahn, röhrenförmige Eisenbahn; kolej tubowa, k. rurowa, k. pneumatyczna.
Luftkanal, Zugloch, Luft; kanał dymowy.
Lunette, Schildergewölbe, Stichkappe; wylot sklepienia, kozuba.

M.

Magazin, Lagerhaus, Niederlage; skład, magazyn.
Güter —, Frachten —, Waaren —; skład towarowy.
Magazinsarbeiter; ładownik, nakładacz.
Magazinsaufseher; magazynier, składowy, nadzorca składu.
Magazinsbuch, Ladebuch, Schuppenbuch; księga nakładów.
Magazinskrahn; żóraw magazynowy.
Magnet; magnes.
Magnetnadel; igła magnesowa.
Magnetpole; bieguny magnetyczne.
Makulaturpapier —; makulatura.
Manco, Abgang, Gewichtsverlust; zanik, ubytek dozwolony.
Feststellung von Manco; stwierdzenie ubytku.
Mangel; brak, wadliwość.
 — in der Verpackung; wadliwość opakowania.
Mängel, Wagenmängel; wadliwość, uszkodzenie wozu.
Mängelrapport; doniesienie uszkodzone, d. o uszkodzeniu.
Mannloch, Einsteigloch; właz, łaz, otwór roboczy.
Mannlochdeckel; przykrywa włazu.
Manometer, Druckmesser; manometr, paromierz.
Manometerhahn, Manometerwechsel; kurek manometru.
Manometerlaterne; latarka manometrowa.

Mansarddach, gebrochenes Dach; dach Manzarda.
Manufacturwaaren; wyroby rękodzielnicze.
Marke; piętno. [nicze].
Markenfahrschein; karta jazdy znaczkowa.
Markenheft; zeszyt marek wartościowych.
Markthalle; wiata targowa. [wycb].
Markzeichen p. Fixpunkt.
Marmorfourniere p. Steinfourniere.
Maroquin; safian.
Marschroute; wskazanie kierunku drogi, wytyczna, marszruta.
Margel, Mergel; opoka.
Markstrahlen; promienie rdzenne.
1 Maschine p. Locomotive.
2 Maschine; maszyna, machina.
Bieg —; giętarka.
Bohr —; wiertarka.
Börtel —; obrębiarka.
Dampf —, Dampfmotor; maszyna parowa.
Dynamo-electrische —; maszyna dynamo-elektryczna.
Frais —; pilarka, pilnica.
Gesimsschneide —; maszyna do wyrobu gzymsów.
Loch —; przebijarka.
 — für starke Steigung p. Berglocomotive.
Magnet-electrische —; maszyna magneto-elektryczna.
magnetische Sortir —; maszyna do sortowania.

Maschine.**Nagel** —; gwoździarka.**Röhrendichtungs** —; szczelniarka rur.**Siederrohrerweiterungs** —; maszyna do rozciągania rur płomiennych.**Sortir** —, magnetische —; sortownica, masz. do sortowania wiór.**Stabil** — p. Dampfmaschine feststehende.**Zweicylinder** —, Zwillings —; maszyna sprzężona, maszyna dwucylindrowa.**Maschinenaufseher**; dozorca maszyn.**Maschinenbau**; budowa machin.**Maschinenbrust**; belka czołowa.**Maschinenführer, Locomotivführer**; maszynista, parowóznik.**Maschinenhaus, Heizhaus**; parowozniarnia, parowozownia.**Maschinenkurbel**; korba maszyny, korba maszynowa.**Maschinenmetall**; bronz maszynowy.**Maschinenstation** p. Locomotivstation.**Maschinenwechselstation** p. Locomotivwechselstation.**Mass**; miara, wymiar.**Band** —, Messband; podziałka zwijana, taśma.**Flächen** —; miara powierzchni.**Körper** —; miara bryłowości, m. objętości.**Kreuz** —; wymiar ukośny, wymiar przekątny.**Längen** —; miara długości.**Raum** —; miara objętości.**Spur** —; wymiar rozstawy kół.**Stich** —; wymiar rozstawy osi.**zusammenlegbares** —; podziałka składana.**Massengut**; towar zbiorowy, t. wielki.**Massennivellement**; całkowita brył.**Massenprofil**; rys bryłowości.**Massenquantum** p. Cubikinhalt.**Massikot, Silberglätte, Bleigelb**; glej-masstab; podziałka. [ta żółta.**Masstock, Meterstock**; metrówka.**Mastic** p. Kitt.**Mastsignal, Flügelsignal**; sygnał maszynowy, sygnał słupowy.**Material**; materyał, watek.**Binde** —, Bindemittel; spoiwo.**Materialdepôt**; skład materyałów.**Materialgraben, Seitenentnahme**; wykop boczny.**Materialpräliminare**; wykaz ogólny potrzebnych materyałów.**Materialrubrickenschema, Rubrickenschema für Materiale**; cennik materyałów.**Materialverbrauchsvorwerk**; księga rozchodu materyałów, zapiski spożebowanych materyałów.**Materialverwaltung**; zarząd materyałów.**Materialzug**; pociąg materyałowy.**Materie, Stoff**; materya, tworzywo.**Matrize, Stanze, Stampe**; wykrój, matryca.**Matte, Fussmatte**; rogoża.**Reisstroh** —; rogożka ryżowa.**Stroh** —; rogoża słomiana, słomianka.**Mauer**; mur.**Bankett** —; mur poboczny.**Bruchstein** —. **Bruchsteinmauerwerk**; mur kamienny dziki, mur dziki.**Cyklopen** —; mur cyklopowy.**Feuer** —; mur ogniochronny.**Futter** —, **Teras** —; mur podporowy, m. odporowy, oblicowanie.**gemischte** —; mur mieszany.**Guss** —; mur lany.**Haupt** —; mur główny.**Keller** —; mur piwniczny.**Mittel** —; mur środkowy.**Pisé** —; mur ziemiolity.**Quai** —; obrzeż murowany, mur przybrzeżny.**Scheide** —, **Kamin** —; mur działowy, mur przedziałowy, mur kominowy.**Schichten** —, **Schichtenmauerwerk**; mur warstwowy.**Stein** —; mur kamienny.**Stirn** —, **Schild** —; mur przyczołkowy.**Stütz** —; mur podporowy.**Trümmer** —; mur nadziany.**Ziegel** —; mur ceglany, mur z cegły.**Mauerabsatz**; odsadzka, ławeczka, uskok.**Mauerbank, Mauerlatte**; leźnia, płat, murlat.**Mauerbogen, Mauergurte, Gurte**; obłęk, łęk.**Mauerbrecher**; baran, taran.**Mauerbretchen**; zacierka mularska, gont murarski.**Mauerguss**; mur lany.

- Mauerlatte** p. **Mauerbank**.
Mauerschichte, **Mauerschaar**; warstwa, pokład.
Mauerschmatzen p. **Schmatzen**.
Mauerschutt p. **Bauschutt**.
Mauerverband; układ spojów.
Maurer; murarz, mularz.
Maurerarbeit; robota murarska, murarka.
Maurerbretchen; gont murarski.
Manrerhammer; młotek murarski.
Mauerkelle p. **Kelle**.
Maurermeister; majster murarski.
Maurerpinsel, **Weisspinsel**; szczotka murarska, pędzel mularski.
Maurerpolir; podmajstry murarski.
Mauerspeise, **Mörtel**; zaprawa.
Mauerwerk; mur mieszany.
Maximaltarif; taryfa najwyższa.
Maximum; największość.
Medicamenten Kasten, **Rettungskasten**; skrzynka opatrunkowa.
Meeresgebiet; dorzecze morskie.
Mehrversicherung, **besondere Versicherung**, **Versicherung des höheren Werthes**; zabezpieczenie większej wartości.
Meissel, **Handmeissel**; dłuto, nasiek.
Flach —; dłuto płaskie dłuto szerokie.
Kranz —; dłuto płaskie wąskie, siekacz krzyżowy.
Halbmondmeissel, **gebogener Meissel**; piesznia ślusarska.
Hohlmeissel; dłubacz, żłobak.
Schrott —, **Stiel** —; przecinak trzonkowy, przecinak przykłado-
Stech —; dłuto zwyczajne. [wy].
Meister; majster.
Melden (*tel.*); zgłaszanie się.
Mennige p. **Minium**.
Messband p. **Bandmass**.
Messfahne, **Figurirfahne**; chorągiewka miernicza, proporczyk.
Messing, **Latun**, **Gelbguss**; mosiądz.
rothes —; tombak.
streckbares —; mosiądz kujny, mosiądz kowny.
weisses —; mosiądz biały.
Messingarbeit, **Bronzarbeit**; mosiężnictwo, bronzownictwo, ludwisarstwo.
Messingarbeiter, **Bronzarbeiter**; mosiężnik, bronzownik, ludwisarz.
Messkette; łańcuch mierniczy.
Messkunst; miernictwo.
- Messtisch**; stolik mierniczy.
Metall; metal, kruszec, pierwiastek metaliczny.
Alkalien —; kruszec ługowcowy.
 — **der alkalischen Erden**; kr. ługowcowo ziemisty, kr. gryzący.
eigentliches Erdmetall; kr. ziemisty, ziemiec.
leichtes —; kr. lekki.
schweres —; kr. ciężki.
Metallarbeiter; metalownik.
Metallstift; igła do kalkowania.
Metalltafel p. **Blech**.
Meter; metr.
Meterstock p. **Masstock**.
Meterzentner; cetnar metryczny.
Mezanin; półpiętrze, międzypiętrze.
Miethe; najem.
Decken —; najem opon wozowych.
Lauf —; wozowe za przebieg, przebiegowe.
Wagen —; wozowe.
Zeit —; wozowe za czas, czasowe.
Mikrophon (*elektr.*); mikrofon.
Mikroskop; drobnowidz.
Milchglas; szkło mleczne.
Milimeter; milimetr.
Militärbahn; kolej wojskowa, kolej strategiczna.
Militärzug; pociąg wojskowy.
Mineralöl; olej skalny.
Minimalfracht; wozbowe najmniejsze, przewoźne najmniejsze.
Minimalfrachtsatz; cena zasadnicza najmniejsza, przewoźne najmniejsza.
Minimaltarif; taryfa najniższa. [sze].
Minimal- und Maximalpegel; wodoskaz różnicowy.
Minimum, **najmniejszość**.
Minium, **Mennige**, **rothes Bleioxyd**, **Pariserroth**; minja.
Minute; minuta.
Mittrailleusenbrenner; palnik wielorurkowy, p. wieloknotny.
Mitteldruckdampfmaschine; maszyna parowa o średnim ciśnieniu.
Mittelgurt, **Mittlere Gurtung** (*most.*); pas środkowy.
Mittelmauer; mur środkowy.
Mittelpfeiler; filar środkowy.
Mittelplatte; podkładka środkowa.
Mittelsäule p. **Wagenkastenmittelsäule**.
Mittelschwelle; podkład środkowy.
Mittelständerbarriere; kołowrót.
Mittelstation, **Nebenstation**, **Zwischenstation**; stacya pośrednia.

- Mittelwasserstand**; średni stan wody, średnia woda.
Möbeln; meble.
Model; modła, wzór, wzorzec.
Modelbuch; księga modeli.
Moderateurlampe, Federlampe, Neocarcellampe; lampa tłokowa, lampa sprężynowa, lampa z miarkownikiem.
Molekül; drobina.
Moment; moment, moment ilości.
Biegungs —, **Angriffs** —; moment zgięcia.
statisches —; moment statyczny.
Trägheits —; m. bezwładności.
Monatsrapport; sprawozdanie miesięczne, raport miesięczny.
Mönch p. Firstiegel.
Monteur, Justierer; zestawca, monter.
Montierung; zestawianie.
Montierungsplatz, Montour, Montierungswerkstatt; zestawnia.
Moratorium; przedłużenie okresu wyplaty, moratorium.
Moräne; przewał.
- Morseschreibapparat (tel.)**; przyrząd Morsego, aparat Morsego.
Morsetaster; klucz Morsego.
Mörtel; zaprawa.
Mörtelverputz; wyprawa wapienna.
Motor; silnica, motor.
Muffe; nasówka, objemka, mufa, nasada, pochwa.
Muffenverbindung; połączenie nasówkowe, połączenie objemkowe.
Mulde; kotlina.
Multiplication (tel.); zwoje.
Mundpfeife, Schrielpfeife; świstawka ustna, gwizdek ustny.
Mündung; ujście.
Münzliste, Sortenzettel; wykaz monety, karta pieniężna, pieniężna.
Muschelkalk; wapiak muszlowy.
Muster; wzorzec, wzór, modła, podoba.
Mutter, Schraubenmutter; naśrubek, mutra.
Muttergeleise; tor rdzenny, tor nawieźny.
Mutterfräsmaschine; mutrownica, maszyna mutrowa, naśrubnica.

N.

- Nabe, Radnabe**; piasta.
Nabenring; obręcz piasty.
Nachbarbahn, Anschlussbahn; kolej sąsiednia.
Nachbarstation; stacya sąsiednia.
Nachbartarif; taryfa sąsiedzka.
Nach der Spitze der Weiche; ze zwrotnicy.
Nachlass, Refactie; opust, opust przewozowego, obniżka.
Nachnahme; powziętek, pobranie, zaliczenie.
Nachnahmeauffassung, Spesenauffassung; cofnięcie zaliczenia, zwolnienie z zaliczki.
Nachnahmebegleitschein; kwit zaliczeniowy, karta powziętna, powziętna.
Nachnahmebuch, Nachnahmeregister; księga zaliczek, ks. powziętków, ks. pobrań.
Nachnahme in Vorhinein, Wertvor-schuss; zaliczka.
Nachnahmeprovision; zaliczkowe.
Nachnahmeregister p. Nachnahmebuch.
Nachrangszug; pociąg podrzędny.
Nachtarbeit; robota nocna.
Nachtragsrapport; doniesienie dodat-
Nachtsignal; sygnał nocny. [kowe.
- Nachtwächter**; stróż nocny.
Nachtwächtercontroluhr; zegar do kontrolowania stróżów.
Nachweis der Locomotivleistungen; wykaz ruchu parowozów.
— der Wagencourse; wykaz ruchu wozów, wagonów, pociągów.
Nachzahlung; zapłata dodatkowa, zapłata późniejsza.
Nadelwehr; jaz iglicowy, igliczny.
Nafta, Naphta, Petroleum; nafta, olej skalny, ropa ziemna.
Naftafackel; pochodnia naftowa.
Nagel; gwóźdź.
Bankeisen —; uszak, gwóźdź uszak.
Brett —; gwóźdź tarciczny, gw. deskowy, deskal.
Dielen —, **Querkopf** —; głowacz, plesznik.
Huf —; podkownik, gwóźdź podkownikowy.
Latten —; gwóźdź łatowy, gwóźdź łatny, łatniak.
— mit Wiederhacken; gwóźdź nasiekany.
Rohr —, **Suffit** —, **Stuckatur** —; gw. sufitowy, trzcinal, sufitnik.

- Nagel.**
Schienen —, **Hacken** —, **Oberbau-Hacken** —; szynal, szyniak, gwoźdź do szyn.
Schiff —; szkutnik, gw. korabi.
Schindel —; gontal, gw. gontowy.
Schloss —; gwoźdź zamkowy.
Schrauben —; gwoźdź śrubowy.
Sparren —; gwoźdź krokwiowy, krokwiak.
Tapecir —; ówiek obiciowy, ów. tapicerski.
Nagelfabrik p. **Nagelschmiede**.
Nagelkopf; główka gwoździa.
Nagelkopffläche; pleszka, pleszka gwoździa.
Nagelmaschine; gwoździarka.
Nagelschaft; oście.
Nagelschmied; gwoździarz.
Nagelschmiede, **Nagelfabrik**; gwoździarnia.
Nagelzieher, **Nagelauszieher**, wyciągacz do gwoździ.
Nagelziehring; rak.
Naphta p. **Nafta**.
Nase des Hobels; róg struga, nos
Nath; szew. [struga.
Nationale, **Statusbogen**; stan służby, arkusz osobowy.
Nässband; zawiasa ze wstawką.
Natrium; sól.
Naturalausgleich der Wagen; wymiana wzajemna wozów.
Nebenbau; przybudówka.
Nebenfluss p. **Zufluss**.
Nebengebühr; należytość poboczna, poboczne.
Nebengeleise, **Seitengeleise**; tor boczny, t. poboczny, t. postronny.
Nebenstation p. **Mittelstation**.
Nebenträger, **Secundärträger**, **Zwischen-träger**; dźwigar drugorzędny, po-
Nebenwagen p. **Beiwagen**. [dłużnica.
Negative Anzeige, **Fehlausweis**; wy-
kaz próżny.
Neigung, **Gefälle**, **Inclination**; nachy-
lenie, spad, schył.
Neigungsweiser, **Neigungszeiger** p. **Gradi-
entenzeiger**.
Neignungsverhältnisse; stosunki nachy-
lenia.
Neocarcellampe p. **Moderateurlampe**.
Nettogewicht, **Nettolast**, **Nutzlast**;
ciężar użyteczny.
Nettoeinnahme; dochód czysty.
Nettolast; ciężar użyteczny, netto.
- Netz**, **Eisenbahnnetz**; sieć kolejowa,
sieć dróg żelaznych.
Netzwerkträger, **engmaschiger Träger**;
belka siatkowa.
Neusilber; nowe srebro.
Nichtrauchercoupé; przedział dla nie-
palących.
Nicht zu beladen; zakaz ładowania,
nie ładować!
Nicken der Locomotive p. **Galopiren
der Locomotive**.
Niederdruckdampfmaschine; maszyna
parowa o niskim ciśnieniu.
Niederlage p. **Magazin**.
Niederlagegebühr p. **Lagerzins**.
Niederschläge atmosphärische; opady
wodne, opady atmosferyczne.
Niederwasserstand; niski stan wody,
mała woda.
Niet, **Niete**; nit, zakówka.
Nietbolzen; sworzeń nita, trzpień nita.
sworzeń zakówki
Nietbolzenkopf; nakówka nita.
Nieten, **Nietung**, **Vernieten**; nitowa-
nie, zaklepanie.
Nietenkopf; główka nita, nakówka nita.
Nietkloben, **Vorhalter** —; próboj.
Nitroglycerin; nitrogliceryna.
Niveau; poziom.
Niveaubruchzeiger; słupek spadkowy,
spadkoskaz, skaźnik pochyłości
drogi.
Niveauschiebebühne; przesuwница w po-
ziomie.
Nivelette; poziom nawierzchni, poziom
torowiska.
Nivellement, **Nivelliren**; poziomowanie,
niwelacja.
Nivellirfernrohr; luneta poziomicza.
Nivellirinstrument; przyrząd poziomni-
czy, instrument niwelacyjny.
Nivellirkreuz p. **Absehkreuz**.
Nivellirlatte; pręt spadkowy, lata ni-
welacyjna, l. do poziomowania.
Nivellirpflock; słupek poziomiczny.
Nivellirscheibe; tarcza prętu spad-
kowego, tarczałaty do poziomowa-
wania.
Nonne p. **Kehlziegel**.
Normalbelastung; obciążenie zwykłe.
— des Zuges; obciążenie prawid-
łowe pociągu.
Normalfrachtsatz; cena zwykła prze-
wozu, woźbowe zwykłe.
Normalgeschwindigkeit; chyżość pra-
widłowa.

Normalgewicht; ciężar prawidłowy.
Normalladeprofil, Ladeprofil; światło ładunku, profil ładunkowy, przekrój ładunkowy.
Normalmass; miara wzorowa, miara prawidłowa.
Normalpreis; cena prawidłowa, zwykła, normalna.
Normalspannung; napięcie prostopadłe, n. normalne, n. zwykłe.
Normalspur, Normalspurweite; prawidłowa szerokość toru.
Normaltaxe; cena zwykła, prawidłowa.
Nothbrücke p. Brücke provisorische.
Nothkette; łańcuch pomocniczy, ł. zapasowy.
Nothkettenglied; ogniwo łańcucha zapasowego.

Nothkuppel; sprzęgło zapasowe, s. boczne.
Nothsignal, Alarmsignal; sygnał niebezpieczeństwa, trwogi, sygn. alarmowy.
Nullpunkt; punkt zerowy, zero.
Nullwasserstand; najniższy stan wody, zero wody.
Nullzirckel; cyrkiel do kółek małych.
Numerierung; liczbowanie.
Nuss; trybik (lewaru) dźwigarki.
Nuth, Nuthe, Falz; wpust, żłobek, paz, (nut, fele).
Nuthhobel; strug wpustnik.
Nutzeffect; skutek użyteczny.
Nutzkilometer; kilometr użyteczny.
Nutzlast p. Nettolast.

O.

Oberaufsicht, nadzór.
Oberbau, Eisenbahnoberbau; budowa wierzchnia, budowa torowa, nawierzchnia.
eiserner —; nawierzchnia żelazna.
Langschwelen —; nawierzchnia z podkładami podłużnymi.
dreitheiliger — —; nawierzchnia troista z podkładami podłużnymi.
eintheiliger — —; nawierzchnia z podkładami podłużnymi jednolita.
mehrtheiliger — —; nawierzchnia z podkładami podłużnymi złożona.
zweitheiliger — —; nawierzchnia z podkładami podłużnymi dwoista.
 — mit Einzelunterlagen, englischer
Oberbau; nawierzchnia z podkładami.
Querschwelen —; nawierzchnia z podkładami poprzecznymi.
Oberbauarbeiter; torowy, nawierzchnik, robotnik torowy.
Oberbauarbeiterpartie, Oberbaupartie, Rotte; oddział roboczy torowy, drużyna robocza torowa.
Oberbaueinsenkung p. Sutte.
Oberbauhackennagel p. Schienennagel.
Oberbaukleinmaterial p. Kleinmaterial.
Oberbaulangschwelle; podkład podłużny.
einfache —; podkład podłużny pojedynczy.
zusammengesetzte —; podkład podłużny złożony.

Oberbauquerschwelle, Querschwelle Schwelle; podkład poprzeczny, próg.
eiserne —; żelazny podkład poprzeczny.
halbrunde —, **schalkantige Querschwelle, unbeschlagene Querschwelle**; półcylindrowy podkład poprzeczny.
hölzerne —; drewniany podkład poprzeczny.
kantige —, **behauene Querschwelle**; podkład poprzeczny graniasty, p. p. ociosany.
 — von liegendem I förmigem Querschnitt; podkład poprzeczny kształtu leżącego I.
Oberbauschwelle p. Schwelle.
Oberconducteur, Oberschaffner, pociągowy starszy, konduktor starszy, nadkonduktor.
Obergurt, obere Gurtung; pas górny.
Oberingenieur —; inżynier starszy, nadinżynier.
Oberlicht; światło górne, ponadświetlnia.
Obermaschinenmeister, Zugförderungschef; mechanik naczelny, naczelnik wydziału mechanicznego, naczelnik służby woźniczej.
Oberrahmen p. Wagenkastenoberrahmen.
Oberschieber; przesuwał starszy, ustawiciel pociągów, przetokowy.
Obertheil eines Lagergehäuses p. Lagerobertheil.

Obertheil des Stromes ; wyznia, wierz-
chowie.
Objectivdiopter ; przeziernik przed-
miotowy.
Ochsenwagen p. Hornviehwagen.
Ochsenzug ; pociąg z wołami.
Ochsenzunge p. Dachziegel gewöhnlicher.
Oculardiopter ; przeziernik oczny.
Ofen ; piec.
Ofenkrücke ; ożóg.
Ofenschieber ; zasuwa piecowa.
Ofenschwarz p. Grafit.
Ofensetzer ; zdun.
Oferte p. Angebot.
Ohm (elekt.) ; omada.
Ohr, Öse ; ucho, uszko.
Öl ; olej.
    ätherisches — ; olejek, olej wy-
    skokowy, o. eteryczny.
    Brenn — ; olej palny, olej świetlny.
    Hanf — ; olej siemienny, olej
    konopny.
    Knochen —, **Klauen** — ; olej kostny.
    Lein —, **Leinsamen** —, **Flachs** — ;
    olej lniany.
    Mineral — ; olej skalny.
    Oliven — ; oliwa.

Öl.

Palm — ; olej palmowy.
ranziges — ; olej zjeleżały.
Rüb —, **Rabs** — ; olej rzepakowy.
Schmier — ; olej do smarowania.
Siccativ —, **Trocken** — ; olej
szybkoschnący, o. wysychający.
vegetabilisches —, **Pflanzen** — ;
olej roślinny.
Ölanstrich ; powłoka olejna, powłoka
barwą olejną.
Ölbehälter p. Lampenkörper.
Oleonaphta ; oleonafta.
Ölfabrik, Ölmühle ; olejarnia.
Ölfarbe ; barwa olejna.
Ölfirniss, Leinölfirniss ; pokost olejny.
Olivenöl ; oliwa.
Ölkanne ; oliwniczka.
Operment, Auripigment, Rauschgelb ;
    złotokost żółty.
Ordinate ; rzędna.
Ordinatenachse ; oś rzędnych.
Ortzeit ; godzina miejscowa, czas po-
    łudnika miejscowego.
Öse, Ohr — ; ucho, uszko, kluczka,
Oxid ; tlenek.
Oxidation ; utlenienie.

P.

Packer p. Gepäcksträger.
Packet ; zawiniątko, toboł, tobolek.
Packfong ; pakfonk.
Packleinwand, Packleinen ; paklak,
    płótno workowe.
Packmeister ; konduktor pakunkowy.
Packraum ; miejsce na tłumoki.
Packung p. Liederung.
Packungsbüchse p. Stopfbüchse.
Packungsmaterial p. Liederungsmaterial.
Packwagen p. Gepäckswagen.
Packwerksbau p. Faschinenbau.
Palmöl ; olej palmowy.
Panzerblech ; blacha pancierzowana,
    płyta pancierzowa.
Papier, papier.
    Abzugs — ; papier do odbijania.
    Glas — ; papier naszkłony.
    Indigo — ; papier niebieski do
    odbijania.
    Paus , **Kalke** ; papier przeźro-
    czysty, kalka.
    Rastrirtes — ; papier liniowany,
    pokratkowany.
    Sand — ; papier napiaskowany.
    Tapeten — ; papier na obicia.

Zeichenpapier ; papier rysunkowy.
Papieraufwickler (tel.) — ; nawijadło.
Papierbogen ; arkusz papieru.
Papierständer (tel.) ; odwijadło.
Papierstreifen (tel.) ; pasek, taśma
    Morsego.
Pappe ; tektura.
Parabelträger ; belka paraboliczna.
ganzer — ; belka paraboliczna
    zbieżna.
Halb — ; belka paraboliczna nie-
    zbieżna.
Parallel ; równoległe.
Parallelbahn ; kolej równoległa.
Parallelbühne, Parallelwerk ; tama po-
    dłużna (skrzydłowa równoległa, t.
    wzdłuż prądowa).
Parallelführung, Gleitbahn ; równoleż-
    nica cylindra parowego.
Parallelogramm ; równoległobok.
Parallelopiped ; równoległoscian.
Parallelträger ; belka równoległa.
Parallelweg p. Rechtsweg.
Parallelwerk p. Parallelbühne.
Pariserblau ; błękit paryski.
Pariserroth p. Minium.

- Park, Wagenpark;** tabor, tabor kolejowy.
- Parole;** hasło, odzew.
- Parquetboden p. Fussboden getäfelter.**
- Parteihabung, Parteiplus;** nadpłata.
- Parthie, Arbeitergruppe, Arbeiterabtheilung, Rotte;** oddział roboczy, drużyna robocza.
- Fliegende —;** oddział roboczy przelotny, drużyna robocza przelotna, oddział ruchomy.
- **mit Standort;** oddział miejscowy, drużyna miejscowa.
- Particulantarif, Begünstigungstarif;** taryfa z uwzględnieniem.
- Pass, Engpass;** przełęcz, wąwóz.
- Passagier;** podróżny. [pustka.
- Passierschein, Passierzettel;** prze-
- Passiegel p. Dachziegelpfanne.**
- Paternosterwerk;** różaniec.
- Pathhanf p. Jute.**
- Patrone;** uchwyt, futro (tokarki).
- Paulsträger;** belka Paulego.
- Pauschal;** ryczałtowy, hurtowny.
- Pauschale;** ryczałt
- Pauscheisen, Altmateriale, Brucheisen;** żelaztwo, ż. stare, żelaziwo.
- Schienen —, Altschienenmateriale;** żelaziwo szynowe.
- Pauspapier, Kalke;** papier przeźroczysty, kalka.
- Péagestrecke;** szlak odnajęty, szlak pospólny, wspólny, wydzierzawiony.
- Péagevertrag;** umowa o wspólne używanie kolei.
- Péage - Zug;** pociąg na szlaku wspól-
- Pech;** smoła. [nym.
- Pechfackel, Kutsche, Windfackel;** pochodnia smołowa.
- Pegel, Wasserpegel, Wasserstandzeiger;** wodoskaz.
- Maximal und Minimal —;** wodomierz różniczkowy.
- **mit Schwimmer;** wodomierz pływakowy.
- selbstregistrierender —, Limnigraf;** wodomierz, wodoskaz samokreślony.
- Uhr —;** wodomierz zegarowy, wodoskaz ze wskazówką.
- Pendel;** wahadło.
- Periode;** okres.
- Perpetuum mobile;** ruch ciągły.
- Perron;** przytorze, peron, deptak.
- gedeckter —;** przytorze kryte.
- Insel —;** chodnik międzytorowy.
- Perron.**
- **gepäckswagen;** wózek tłumokowy, trójkole, trójkólek.
- Personenbahnhof;** dworzec osobowy.
- Personenhalle;** wiatra osobowa.
- Personenverkehr;** ruch osobowy.
- Personenwagen;** wóz osobowy, powóz.
- Personenwagen combinirter;** wóz osobowy dwuklasowy, dwuklasówka.
- Personenzug;** pociąg osobowy.
- Personenzugslocomotive;** parowóz osobowy. [bowl.
- Petroleum p. Nafta.**
- Pfad;** ścieżka.
- Pfahl, Pilotte;** pal.
- Pfahlprellbock;** odbój palowy.
- Pfahlrost;** ruszt palowy, krata na
- Pfahlwand;** częstokół. [palach.
- Pfahlzaun;** plot kołowy, częstokół.
- 1 **Pfanne p. Lagerschale.**
- 2 **Pfanne p. Gieskelle.**
- Pfeife, Dampfpeife, Signalpeife;** świstawka, gwizdek parowy.
- Pfeifenrohr;** rura do gwizdawki.
- Pfeiler;** filar.
- Bogenpfeiler —;** filar sklepienia, filar podsklepienny.
- Brücken —;** filar mostowy.
- Land —;** przyczólek.
- Mittel —;** filar środkowy.
- Strebe —;** przypora, filar odporny.
- Pfeilerhinterhaupt, Thalpfeilerkopf;** tył, zatyłek filaru.
- Pfeilerkopf;** głowica filaru; nagłówek filaru.
- Pfeilervorspitze;** dziób filaru, przód, przedelbie.
- Pferdebahn;** kolej konna.
- Pferdekraft, Pferdestärke —;** koń mechaniczny, koń parowy, siła konia.
- Pferdepflock (wóz);** drążek do wiazania
- Pferdewagen;** koniarka. [koni.
- Pfette, Dachpfette, Dachrahme;** płatew, leźnia.
- First —;** płatew grzbietowa.
- Pfettendach;** dach płatwowy.
- Pflanzenöl p. Öl vegetabilisches.**
- Pflaster;** bruk.
- Pflasterziegel, Fliese, Estrichplatte;** cegła posadzkwka.
- Pflock;** palik.
- Pflug p. Schneepflug.**
- Pflugscharren;** plużek, śniegowczyk.
- Pförtner p. Portier.**
- Pfoste p. Säule.**
- Pfosten, Bohle;** dyl, bal.
- Phonograf (elektr.);** fonograf.

Pigment p. Farbkörper.
Pilaster; filar uwięzły, filar w mur wcielony, pilaster.
Pilote p. Pfahl.
Pinsel; pędzelek, pędzlik.
Haar —; pędzel z włosów, włosnik, kiść, kiścień.
Piroxylin, piroksylina.
Pisémauer; mur ziemiolity.
Plache, Güterdecke; opona wozowa, płachta wozowa, pokrowiec.
Plafond der Feuerkiste p. Feuerkisten-decke.
Plafond, Decke (wóz); strop, pułap.
Planke, Bretterzaun; parkan. [sufit.
Planie p. Bahnplanum.
Planscheibe; tarcza tokarska.
Plateau; płaza nasypu lub wykopu.
Plateau (wóz); pomost.
Plateauwagen; wóz pomostowy.
Plattform; pomost.
1 Platte; płyta.
2 Platte, Scheibe; podkładka.
Mittel —; podkładka środkowa.
Stoss —; podkładka końcowa; p. czołowa, p. stykowa.
Unterlags —; podkładka.
 — — Hoheneger'sche; blaszka Hohenegera.
Platin; platyna.
Platzgeld; placowe, składowe od powierzchni.
Platzinspection; inspekcja miejscowa, czuwalnia.
Plombe, Bleiplombe; pieczęć ołowiana, plomba.
Plombenpräner p. Plombierzange.
Plombenverschluss; zamknięcie ołowianą pieczęcią, zaplombowanie.
 — verletzter —; zaplombowanie naruszone.
Plombirschnur; szpagat do plombowania.
Plombierzange; kleszcze plombowe, szczytce plombowe, obcegi do plombowania.
Plutzer, Krug; gąsior, gąsiorek, kamionka, bańka.
Podest p. Stiegenruheplatz.
Podeststiege p. Stiege gebrochene.
Pointiren, visiren; branie na cel.
Pol; biegun. [celowanie.
negativer —; biegun ujemny, cynkowy.
positiver —; biegun dodatni elementu galwanicznego.

Pol.
Nordpol magnetischer; biegun magnesu północny.
Südpol magnetischer; biegun magnesu południowy.
Pole des galvanischen Elementes; bieguny elementu, stosu galwanicznego.
Polier; podmajstrzy.
Politur; politura.
Schellack —; szelakowa.
Wachs —; woskowa.
Polizeistock p. Sicherheitsmarke.
Polsterhaare; barwica, barwiczka.
Pönale, Geldstrafe, Strafe; grzywna, kara.
 — für Ablenkung der Wagen, — für Fehlinstradierung; grzywna za zбочzenie, zdrożne, zбочne.
 — für Überlastung; grzywna lub kara za przeciążenie, przeciążne.
Verzögerungs —, Wagenstrafmiethe; grzywna za przetrzymanie, opóźnienie, wozowe za spóźnienie.
Wagen —, grzywna wozowa.
Pontonbrücke; most czajkowy, most pontonowy.
Porcelanziegel; cegła porcelanka.
Posität; dziurkowatość, gąbkowatość.
Portalbrücke p. Zugbrücke mit Schlagbalken.
Portier, Pförtner, Thürsteher; o-dźwierny.
Portlandement; cement portlandzki.
Portlandkalk; wapno portlandzkie.
Portlandsstein; wapieniak portlandzki.
Porto p. Frachtgebühr.
Postwagen; wóz pocztowy.
Postzug; pociąg pocztowy.
Potential; potencjał, potęga ciała.
 — Punkte, Linien, Flächen des gleichen Potentiales —; punkta, linie, powierzchnie równego potencjału.
Präliminare; wykaz potrzebnych materiałów, pieniędzy.
Pracker; trzepaczka.
Prämie; wynagrodzenie oszczędności.
Pratzenwinde; dźwigarka.
Preismässigung p. Ermässigung.
Preistabelle, Preiscourant, Rubriken-schema; cennik.
Prellbock, Stossgerüste; odbój.
 — mit Buffer; odbój o zderzakach.
Pfahl —; odbój palowy.
Verladerampen — odbój ładowni.
Presse; tłoczni, prasa.

- Presse hydraulische**; prasa hydrauliczna, tłocznia wodna.
- Primärspannung**; napięcie pierwszorzędne
- Primen der Locomotive p. Spucken der Locomotive.**
- Prisma**; graniastosłup.
- Privatbahn**; kolej prywatna.
- Probe, Versuch**; próba, doświadczenie. — kalte; próba na zimno.
- Probebelastung**; obciążenie doświadczalne, o. próbne.
- Probefahren einer Locomotive**; próba biegu parowozu.
- Probefahrt**; jazda próbna.
- Probierhahn**; kurek probierczy.
- Probirkunst, Docimasie**; sztuka próbowania kruszców.
- Production**; wykonywanie.
- Profil**; krój, profil, okrój. — Massen —; rys bryłowości.
- Vertheilungs —, Transport —**; rys rozwoju, profil rozwoju.
- Project p. Entwurf.**
- Projection horizontale**; rzut poziomy.
- Propfeisen, Rohrpropfeneinsetzer, Dichter**; drąg do uszczelniania rur płomiennych; klepacz.
- Propfenzieher, Korkzieher**; wyrwicz.
- Protokoll**; zapis, protokół.
- Proviantswagen p. Tender.**
- Prozent, Zins**; odsetek, stowo.
- Pudelofen**, piec pudlingowy.
- Puffer p. Buffer.**
- Pulsometer p. Dampfvacumpumpe.**
- Quaderstein**; kamień ciosowy.
- Quadrant (mier)**; ćwierć, ćwiartka, kwadrant.
- Quai, Kai, Stader, Schälung**; nadbrzeże.
- Quaigebühr**; ładowne.
- Quaikrahn**; żuraw nadbrzeżny.
- Quaimauer**; obrzeż mурowany, mur
- Quaizoll**; ładowne. [przybrzeżny.
- Qualität p. Beschaffenheit.**
- Quartalrapport**; sprawozdanie ćwierćroczne, sprawozdanie kwartalne.
- Quaste**; kutas, chwost.
- Quecksilber**; rtęć, żywe srebro, merkuryusz.
- Quelle**; źródło, źródł.
- Quellen, Aufquellen**; pęcznienie.
- Querbalken**; szlemię.
- Querbuhne, Traverse**; tama poprzeczna.
- Pulldach**; dach jednospadowy, d. jednookapowy.
- Pulverramme**; kafar wybuchowy.
- Pumpe, Pumpapparat, Pumpwerk**; pompa.
- Dampfvacuum —, Pulsometer**; pompa tętnicza, pulsometer.
- Druck —**; pompa tłocząca.
- Saug —**; pompa ssąca.
- Saug und Druck —**; pompa ssąco-tłocząca.
- Pumpenbaggermaschine**; pogłębiarka ssąca.
- Pumpenkolben**; tłok pompy.
- Pumpenstempel**; stempel w pompie.
- Pumpenstiefel**; kadłub pompy.
- Pumpenwärter**; pompowy, dozorca pompy.
- Pumplampe**; lampa z pompą. — mit Uhrwerk, Carcellampe, Uhr-lampe; lampa mechaniczna.
- Pumpwerk p. Pumpe.**
- Punkt**; punkt.
- Punze**; wybijak.
- Punziren, Treiben**; wybijanie.
- Putz p. Verputz.**
- Putzer**; czyściciel.
- Putzgrube, Putzkanal**; popielnica dół gasielny.
- Putzhadern**; szmaty, gałgany.
- Putzkanal, Aschengrube, Feuerauswurfkanal, Putzgrube**; popielnica.
- Putzmaterial**, czyściwo.
- Putzweg**, kłaki, pakuly, zgrzebie.
- Pyrometer, Hitzmesser, Feuergradmesser**; żaromierz.
- Q.**
- Quercitronen**; kora z dębów cytrynowych.
- Quercitronholz**; drzewo cytrynowodębowe.
- Querkopfnagel p. Dielennagel.**
- Querschnitt**; przekrój poprzeczny.
- Querschwelle p. Oberbauquerschwelle.**
- Querschwellenoberbau**; nawierzchnia o podkładach poprzecznych.
- Querstrasse**; przecznica.
- Querstrebe**; rozpóra poprzeczna.
- Querträger**; dźwigar poprzeczny, poprzecznicza.
- Quickarbeit**; amalgamacja, urtęcenie.
- Quickbrei**; amalgam, ortęć.
- Quittirungszeichen (tel.)**; znak pokwitowania.

R.

- Rad**; koło.
Kuppel —; koło sprężone.
Lauf —, **Schlepp** —; koło wolne.
loses —, **Radlos**; koło zlizowane.
Schalenguss —, **Guss** —; koło lane, koło lane pełne.
Schwung —; koło zamachowe. k. rozpedowe, k. szalone.
Speichen —; koło sprychowe.
Treib —; koło pedowe.
Trieb —; koło pedzone.
- Radabstand**; rozstawa kół.
Radbandage p. Tyres.
Räderpaar; para kół.
Rädersatz; dobór kół.
Räderschneidmaschine; zębiarka.
Räderspurlehre; prawidło do kół.
Rädervorgelege; wrzecionica, przewód kołowy.
Radfelge; dzwono koła.
Radkranz; wieniec koła, otok koła, obód.
Radlauffläche; toczna kołowa, toczna, powierzchnia biegowa.
Radnabe; piasta koła.
Radeifen p. Tyres.
Radspeiche; sprycha koła, śpica.
Radspurkranz; obrzeże koła, rąbek, krysa.
Radstand; rozstawa osi, rozstawa kół, odległość osi.
Rahmen; rama.
Rahmstück p. Fries.
Rambbar, **Rambblock**, **Fallbock**, **Hoyer**, baba, b. kafarowa, bitnia.
Hand —; baba ręczna.
Ramme, **Schlagwerk**; kafar.
Dampf —; kafar parowy.
Kunst —; kafar z wychwytem.
Pulver —; kafar wybuchowy.
Zug —; kafar sznurowy.
- Rammen**, **Stampfen**; ubijać.
Rampe, **Bahnübergang**, **Wegübersetzung im Niveau**; przejazd, prz. w poziomie.
Rampe; zjazd.
Rampe Symon'sche zum Einheben entgleister Wagen; nasuwania Symoniego.
- Rampenabsperrbaum** p. Absperrbaum.
Rampengeleise p. Verladerrampen-geleise.
Rampenschlagbaum p. Schlagbaum.
- Rampenverschlussstange** p. Absperrbaum.
Rampenwächter, **Barrierenwärter**; przejazdowy, stróż rogatkowy.
Rand p. Kante.
Rangierbahnhof, **Formirungsbahnhof**, **Zugbildungsbahnhof**; dworzec zastawowy.
Rangierdienst, **Verschiebedienst**; służba przetokowa.
Rangiergeleise, **Formirungsgleise**, **Zugbildungsgleise**; tor zestawniczy, tor zestawowy.
Rangierlocomotive, **Rangiermaschine**; parowóz zestawczy.
Rangieren der Wagen p. Verschieben.
Rangierer, **Wagenschieber**; przetokowy.
Rangiermeister; przetokowy starszy ustawiciel pociągów.
Rangiersignal; sygnał manewrowy przy zestawianiu pociągów, s. przetokowy.
Rapport, **Bericht**; doniesienie, donos, raport, sprawozdanie.
Mängels —; doniesienie uszkodowe, d. o uszkodzeniu.
Monats —; sprawozdanie miesięczne, raport miesięczny.
Nachtrags —; doniesienie dodatkowe.
Quartals —; sprawozdanie ćwierćroczne, s. kwartalne.
 — mit **Schuldberechnung**; wykaz należyłości ogólnych za użycie obcych wozów, raport dłużny, doniesienie wraz z zarachowaniem.
Tages —, **täglicher** —; doniesienie codzienne, donos codzienny, raport codzienny.
 — über den **Fortschritt der Arbeit**. **Arbeitsfortschrittsrapport**; sprawozdanie o postępie robót, raport o postępie robót.
Unfalls —; doniesienie o wypadku.
- Rapsöl** p. Rüböl.
Rasenbelag; odarniowanie, darniowanie.
Flach —; darniowanie kożuchowe.
Kopf —, darniowanie murowe.
Rasenschneidmesser; **Rasenmesser**; darnik, nóż darniarski.
Rasenschneidschaukel, **Wasenschaukel**; darniówka, łopata do darni.

- Raspel; tarnik.
 Ratsche, Bohrratsche, Bohrknarre, Knarre; grzechotka.
 Rauchabzug; kominek.
 Rauchfang p. Schornstein.
 Rauchfangrohr p. Flammenrohr.
 Rauchfangschlott p. Schornstein.
 Rauchfangschlottziegel; cegła komi-nówka.
 Rauchfangverzehrungsapparat; chłoni-dym, oddymień, dymochłon.
 Rauchkasten, Rauchkammer; (parw.) dymnica, dymnisko.
 Rauchkastenrohrwand; zasłona do rur wpustowych, ściana rurowa w dymnisku, ściana przewodowa.
 Rauchfangkastenstirnwand, Stirnseite des Rauchkastens; przednia ściana dymniska.
 Rauchkastenthür; drzwi dymnicy.
 Rauhverputz, Rauchwerk, Bewurf; wy-prawa pod gont, wyprawa surowa.
 Rauhzink p. Rohzink.
 Raum schädlicher; przestrzeń w cylin-drze szkodliwa.
 Raumdistanz; odstęp miejscowy.
 Raummass; miara objętości.
 Raumtarif; taryfa objętościowa.
 Recapitulation; zestawienie, rekapi-tulacja.
 Recepisse; dowód doręczenia, dowód zdawczy, poświadczenie odbiorcze, receptis.
 Rechnung p. Faktura.
 Betriebs-Ausgabe-Rechnung; rachunek wydatków ruchu.
 Geld —; rachunek pieniężny.
 Material —; rachunek materyałów.
 Monats —; r. miesięczny.
 Rechnungsbrett; szczyoty, liczydło, liczyk.
 Rechnungsdepartament; wydział obra-chunkowy.
 Rechnungsleger; rachmistrz, zdawca rachunków.
 Rechnungswesen; rachunkowość.
 Rechtsweg, Parallelweg; droga przy-szlakowa. [na.
 Rechtsweiche; zwrotnica prawozwrot-
 Reclamation; reklamacja, upomnie-nie się, poszukiwanie, poisk.
 Reclamationsbureau; oddział zażaleń.
 Rectification des Instrumentes; spraw-dzenie instrumentu.
 Refactie, Nachlass; obniżka, opust, obniżenie.
 Regenschirm; deszczomierz.
 Regiebetrieb; prowadzenie robót spo-sobem gospodarczym, zawiado-wstwo własne, zaw. na własną rękę.
 Regietransport p. Transportfrachtfreier.
 Register p. Journal.
 — für Militärtransporte und Separat-personenzüge; dziennik przewozu wojska i pociągów osobowych nadzwyczajnych, zapis przewozu wojska.
 Regulator (parw.); miarkownik, regula-tor, poskramiak.
 Centrifugal —; regulator odśro-dkowy.
 Dampf —; regulator parowy.
 Regulatorkopf; głowica regulatora.
 Regulatorkreuzrohr; rozplyw prze-wodu.
 Regulatorkurbel; korba regulatora.
 Regulatorrohr; wplyw przewodu.
 Regulatorschieber; przepustnica regu-latora.
 Regulatorschmierhahn, Regulator-schmieravase; maźniczka regulatora.
 Regulatorstange; trzon regulatora.
 Regulatorwelle; wał regulatora.
 Regulatorstopfbüchse; szczelnica, dła-wnica regulatora.
 Regulierhebel; dźwążek regulatora.
 Reibahle, Reibbohrer, Ausreiber; wiertak, świder korbowy, dry-łownik.
 Reibbrett, Reibstock; tarka murarska.
 Reibrad p. Frictionsrad.
 Reibung; tarcie.
 gleitende —; t. posuwiste.
 rollende —; t. potoczyste.
 Reibungcoefficient; współczynnik tarcia.
 Reichsbahn p. Staatsbahn.
 Reifkloben; imadło ze szczękami po-chylemi (reifklubka tokarska).
 Reisegepäck, Gepäck; tłumok, pa-kunek.
 Reisegepäck-Anklebzettel; nalepka tłumokowa.
 Reisender, Passagier; podróżny.
 Reiseparticulare; rachunek kosztów podróży.
 Reissblei p. Grafit.
 Reissbrett; rysownica, stolnica rysun-kowa, deska rysownicza.
 Reissfeder; ryśnik, pióro rysunkowe.
 Reissmass p. Streichmass.
 Reisschiene; linia rysownicza, lineal rysowniczy.

- Reisszeug**, narząd rysunkowy, rysowadło, sztuciec rysowniczy.
Relais (*tel.*); przenośnik.
Rentabilität einer Eisenbahn, Ertrag; popłatność kolei.
Reostat (*elekt*); odpornik, opornik, reostat.
Reparatur; naprawa.
Reparaturbedürftig; do naprawy.
Reparaturkosten; kosztą naprawy.
Reservelocomotive, Reservemaschine; parowóz zapasny, lokomotywa zapasowa, rezerwa.
Reservewagen; wóz zapasowy.
Reservoir, Sammelbehälter; zbiornik.
Resultat der Gebahrung beim Zuge; wynik gospodarki pociągowej.
Retirade p. Abort.
Retourbillet; bilet powrotny.
Rettungskasten; skrzynka opatrunkowa.
Rettungswagen, wóz ratunkowy.
Reugeld; grzywna lub kara za wstrzymanie przesyłki, cofne.
Reversirbogen, Steuerungsbogen, Reversirkamm; łuk stawidła.
Reversirhebel; Umsteuerungshebel; dźwignia stawidła, dźwizek stawidła, (lewar).
Reversirstange, Steuerungsstange; trzon stawidła.
Revision p. Controle.
Revisionserinnerung; monit rewizyjny, sprostowanie wozowego.
Revisionsgrube, Revisionskanal; kanał roboczy, rewizyjny.
Rheostat; opornik, reostat.
Richten; wyregulować.
Richtplatte; wyrównia, płaszcza, stół monterski.
Riegel; zawora.
Riegel, Riegelband; średnic.
Riemen; pas.
Gummi —; pas gumowy.
Leder —; pas skórzany, rzemień.
Riemenleiter; widelki kierownicze pasa przewodowego.
Riemenspanner; kleszcze do ściągania pasów.
Rinnen der Siederohre; cieknięcie rur płomiennych, przeciekanie.
Riff p. Uferland.
Rigol, Rigole, Sickerdohle; odciek.
gedecktes —; odciek kryty.
gefülltes —; odciek wypełniony.
offenes —; odciek otwarty.
Rinde; kora, łub.
- Ringbahn p. Gürtelbahn**.
Rinnsal p. Thalweg.
Rippen; żeberka.
Ritzen, aufkratzen die Feile; nacinać, nasiakać pilnik.
Roheisen; surowiec żelaza.
Rohzink, Rauhzink; cynk pospolity.
Rohr, spanisches —; trzcina cukrowa.
Röhrenbrücke, Röhrenträgerbrücke; most tubowy.
Röhrendichtungsmaschine; szczelniarz.
Röhrenkessel; kocioł rurowy. [ka.
Röhrenstemmer; uszczelniający rurowy.
Röhrenträgerbrücke p. Röhrenbrücke.
Röhrenwasserleitung; wodociąg rurowy.
Röhrenwischer, Wischer; wycior.
Rohrnagel, Sufitnagel, Stukadornagel; trzcina, gwóźdź sufitowy, sufitnik.
Rohrstopfstange p. Stöppeldorn.
Rohrstoppel, Stöppel; kurek drewniany do rur, czop.
Rohrwand; ściana przewodowa, ściana rurowa.
Rohstahl; stal surowa, pospolita.
Rollbarriere; wrota suwane.
Rollblei; ołów w zwojach.
Rollbrücke p. Schiebebrücke.
Rolle; krążek, (blok).
einfache —, **fixe** —; krążek pojedynczy, krążek stały, blok pojedynczy.
Leit —; krążek wiodący.
Rollenlager; łożysko wałkowe.
Rollmaterial p. Eisenbahnfahrbetriebsmittel.
Rollschichte, Rollschaar; warstwa na rąb, warstwa rębowa.
Rollwagen, Bahnwagen; wózek, wózek kolejowy.
Getreide —; taczki dwukołowe, dwukole, dwukółek.
Kurbel —; wózek korbowy.
Rollzinn; cyna w zwojach, cyna arkuszowa.
Romancement; wapno cementowe, cement rzymski.
Rosshaar; włosień.
Rost; rdza.
Rost, Feuerrost; ruszt.
Rostbalken, Rostträger; dźwigar rusztu.
Rostfläche; powierzchnia rusztu.
Rostrahmen; rama rusztu.
Rostspieß, Feuerspieß; rożen, pika, graca do rusztów.
Roststab; pręt rusztu.

Rostträger p. Rostbalken.
 Rothglühhitze; rozgrzanie do czerwoności.
 Rothguss, Rothmetall p. Bronze.
 Rotte p. Parthie.
 Routenschrift p. Instradierungsvorschrift.
 Rüböl, Rapsöl; olej rzepakowy.
 Rubrickenschema, Preistabelle; cennik. — für Inventar, Inventarrubrickenschema; cennik sprzętów.
 — für Material, Materialrubrickenschema; cennik materiałów.
 Rückgewinn; odzysk.
 Ruf zur Herbeiziehung des Personales; sygnał przyzywający.
 Ruhestrom (tel.); prąd bierny.

Rückladung, Rückfracht; nakład powrotny, ładunek powrotny, przy powrocie.
 Rundbrenner; palnik okrągły.
 Rundloch; knot okrągły.
 Rundholz; kraglak, okrągłak, bierwiono.
 Rundreisebillet; karta objazdowa.
 Rundschreiben, Circulare; okólnik.
 Runge, Drehschemelalarm; zapora boczna.
 Rungenstangenpaar; zapory boczne, para klonic przenośnych.
 Russfänger; odkopceik, odkopceien.
 Rutscher p. Schleifstein.
 Rutschfläche; powierzchnia usuwowa.
 Rutschung, Rutschstelle; usuwisko.

S.

Sack; worek.
 leere zurückgehende Säcke; worki próżne wracające.
 Sackblume, Sackkropf; chwyotka, chycz.
 Sackgeleise p. Stockgeleise. [ka.
 Sackleinwand; paró, płótno workowe.
 Säge; pila.
 Sägeblatt; taśma pily.
 Sägefeile; pilnik pilowy.
 Sägemehl, Sägespäne; trociny.
 Salonwagen; powóz wytorny, powóz Schälung p. Quai. [salonowy.
 Salmiak; salmiak.
 Salmiakgeist, Amoniakflüssigkeit; amoniak gryzący, a. ciekły, a. wodny.
 Salpeter; saletra.
 Salpetersäure; kwas azotowy.
 Salz; sól.
 Salzsäure; kwas solny, kwas chlorowodowy.
 Sammelbehälter p. Reservoir.
 Sammeldrain, Hauptdrain; dren zbierający, dren zbiorczy.
 Sammelgebiet p. Flussgebiet.
 Sammet; aksamit.
 Sandbank, Schotterbank; ławica, mie-lizna.
 Sandkasten, Sandstreuer, Sandstrebüchse; piasecznica.
 Sandpapier; papier napiaskowany.
 Sandstein; piaskowiec.
 Sandstreuventil; wentyl piasecznicy.
 Sanitätswagen; wóz dla rannych.
 Sanitätszug, Hospitalzug, Lazarettzug; pociąg dla rannych, pociąg z rannymi.

Sattelbrücke mit Streben; most belkowy z zastrzałami.
 Satteldach, Giebeldach; dach dwuokapowy, dach dwuspadkowy.
 Sattelholzbrücke; most belkowy ze siodłami.
 Sattelschiene; szyna siodłowana.
 Sattler; siodlarz.
 Satz Werkzeuge —; zbiór narzędzi.
 Saugpumpe; pompa ssąca.
 Saug- und Druckpumpe; pompa ssąco-tłocząca.
 Saugrohr; przewód ssący.
 Säule, Pfoste; słup, słupek.
 Säulenordnung; porządek (dorycki, joński, koryneki).
 Säulenstütze; strzeżenie słupowe.
 Schaffner p. Conducteur.
 Schalengussrad, Gussrad; koło tarczowe lane, k. lane.
 Schalterladen p. Jalusie.
 Schaufel, Fass —; łopata.
 Kohlen —; łopata do węgla, wę-główka.
 Rasenschneid —, Rasen —; łopata do darni, darniówka.
 Schlacken —, Aschen —; łopata do żużla, żużłówka.
 Schnee —; łopata do śniegu, śnie-Stich —; rydel, ryskal. [gówka.
 Schaufelbaggermaschine; pogłębiarka czerpakowa, pogł. łyżkowa.
 Schuppen; zadra, zadziór.
 Scheffel; korzec.
 Scheerbacken (parw.); kierownica łożyska.

Scheere; nożyce.
Scheerspannung, Schubspannung; na-
 tężenie ścinania.
Scheibtruhe p. **Schubkarren**.
Scheidebogen, Scheidegurt; obłak
 przedziałowy, łuk przedziałowy.
Scheidemauer, Kaminmauer; mur dzia-
 łowy, mur przedziałowy, mur ko-
 minowy.
Scheidewand (wóz); ściana przedzia-
 łowa, przegroda.
Scheinhacken, Winkelband (wóz); na-
 różnik, węgielnik.
Scheitel, Giebel; szczyt.
Scheiterholz, Spalholz; szczapa.
Schellak; szelak.
Schicht p. **Tagesschicht**.
Schichte; warstwa.
Schichtenmauer; mur warstwowy.
Schiebebrücke, Rollbrücke; most su-
 wany.
Schiebebühne; przesuwница, pomost
 suwany.
Dampf —; przesuwница parowa.
hydraulische —; przesuwница hy-
 drauliczna.
oberirdische —, **unversenkte** —,
 — **ohne Versenkung, Universal** —;
 przesuwница w poziomie.
versenkte —, — **mit Versenkung**,
 — **mit versenktem Geleise**; prze-
 suwница zagłębiona.
**Schiebebühnegrube, Schiebebühnenver-
 senkung**; dół przesuwniczy.
**Schiebekarren einer Schiebebühne,
 Schiebebrücke einer Schiebebühne**;
 wózek przesuwniczy.
Schiebelatte p. **Schiebestange**.
Schieben des Zuges; popychanie
 pociągu.
 1 **Schieber** p. **Wagenschieber**.
 2 **Schieber (parw.)**; suwak.
Dampf —, **Steuer** —, **Dampfver-
 theiler**; suwak parowy.
Expansions —; suwak rozprężny,
 s. rozprężniczy, s. ekspansyjny.
Schieberkasten, Dampfkasten; skrzyń-
 ka suwaka, skrzynka suwakowa.
Schieberkastendeckel; przykrywa
 skrzynki suwakowej.
Schieberlappen; krysy suwaka.
Schieberrahmen; rama suwaka.
**Schieberschmierhahn, Schieberschmier-
 vase**; maźniczka suwaka.
Schieberspiegel; zwierciadło suwako-
 we, przylgnia suwaka.

Schieberstange; dźwazek suwakowy,
 trzon suwaka.
Schieberstangenkeil; klin trzona su-
 wakowego.
Schiebersteuerung; stawidło suwakowe.
Schieberstopfbüchse; szczelnica su-
 waka.
Schieberüberdeckung; występ suwaka,
 pokrycie suwaka.
äussere —; występ suwaka ze-
 wnętrzny.
innere —; występ suwaka we-
 wnętrzny.
**Schiebestange, Schiebelatte, Absperr-
 baum, Drehbaum, Einlegbaum**; za-
 pora suwana.
Schieberstangenführung; kierownica
 trzona, k. dźwazka suwakowego.
Schieberstangenkeil; klin trzona su-
 wakowego.
Schieberstangenkopf; krzyżulec dźw-
 azka suwakowego.
Schieberbüchse, Stopfbüchse; dławni-
 ca suwakowa, szczelnica suwaka.
Schiebethüre p. **Schubthüre**.
Schieblade p. **Coulisse**.
Schiefer; łupek.
**Schiene, Bahnschiene, Eisenbahn-
 schiene**; szyna.
breitbasige —, **plattfüssige** —,
Vignol —; szyna szerokostopna,
 sz. płaskostopowa, sz. Vignola.
Brücken —, **Brunel** —; szyna
Flach —; szyna płaska. [Brunela.
Knie —, **Flügel** —, **Horn** —;
 skrzydło krzyżownicy.
Sattel —; szyna siodłowata.
Stuhl —; szyna siodełkowa.
einköpfige —; szyna grzybkowa.
zweiköpfige —; szyna dwugłowa.
Zahn —; szyna zębata.
Schienenabfälle; odpadki szynowe.
Schienenabnutzung; ścieranie się szyn.
Schienenauszug —, — **Ausgleit**; do-
 kładka mostowa.
**Schienenbefestigungsmittel, Schienen-
 accessorien** p. **Kleinmaterial**.
Schienenbiegemaschine; giętarka szy-
 nowa, gięt. do szyn, prasa do wy-
 ginania szyn.
Schieneneneinklinkung; karb szyny, za-
 karbienie szyny.
Schienenführung; wodzidło proste.
Schienenfuss; stopa szyny.
Schienenherz, Schienenherzstück p.
Herzstück.

- Schienenkopf**; głowa szyny, grzbiet szyny, korona szyny.
Schienenkennagel, Hackennagel, Oberbauhackennagel; szyniak, szynal, gwóźdź do szyn.
Schienenpauschisen, Altschienenmaterial; żelaziwo szynowe.
Schienenräumer p. Bahnräumer.
Schienenreihe p. Schienenstrang.
Schienenrichten; prostowanie szyn.
Schienensteg; szyjka szyny, ścianka szyny.
Schienenstoss; styk, styk szyn, zetknięcie szyn.
fester —, ruhender —; styk podparty, połączenie podparte.
schwebender —, freier —; połączenie międzypodkładowe, styk międzyprogowy, styk międzyprożny.
verlaschter —; styk obłubkowany, połączenie obłubkowane.
verwechselter —; styk na przemian legły, styk na przewież, połączenie naprzemian ległe.
Schienenstrang, Schienenreihe; tok szyn.
Schienentrage; nosze do szyn, widły do szyn.
Schienenunterlagsplatte; podkładka szyny.
Schienenverbindung; połączenie szyn.
Schienenweg p. Bahn.
Schiessbaumwolle; bawełna strzelnicza.
Schiesspulver; proch strzelniczy.
Schiesspräparate, Schiessmateriale; strzeliwo.
Schiffbrücke; most łyżwowy.
Schiffnagel; szkutnik, gwóźdź korabi.
Schild; szyldzik zamkowy, osłonka.
Schildbogen, Schildgurt p. Wandbogen.
Schildergewölbe p. Stichkappe.
Schildmauer p. Stirnmauer.
Schilfrohr; trzcina.
Schindel, Dachschindel; gont.
Schindelnagel; gontal, gwóźdź gonto.
Schindlrücken; tylec gonta. [wy.
Schlachtstaudamm; jaz górujący, jaz wzgórzny, przewał.
Schlacke; żużel.
Schlackenschaufel, Aschenschaufel; łopata do żużla.
Schlackenlange; kleszcze żużlowe.
Schlafcoupé; przedział sypialny.
Schlafwagen; wóz sypialny, powóz sypialny.
- Schlagbalken p. Zugbrückenschlagbaum.**
Schlagbaum, Barrierenbaum, Rampenbaum; zapadka, zapora rogatki.
Schlagbaumbarriere; rogatka zapadkowa.
Schlägel, Stössel; dobnia, objiak, ubijak, pobijak, młot drewniany.
Schlägelschotter; żwir tłuczony.
Schlaggold; złoto malarskie, pozłotka.
Schlagkrampe; podbijak.
Schlagwerk p. Ramme.
Schlamm; namul, żuż.
Schlammloch, Schlamm sack; spust.
Schlangenlauf der Locomotive, Schlingern, Schlingern; ruch kręty parowozu.
Schlangenrohr; wężownica.
Schlauchhülse; mufa, nasówka do węża.
Schleifbogen p. Coulisse.
Schleifen der Räder; ślizganie się kół.
Schleifer; szlifierz.
Schleifstein, Rutscher; ośelka, osła.
Dreh —, — mit Trog; toczydło, toczak z korytem.
Schleppbahn; droga żelazna dojazdowa, dowozowa, dowożąca.
Schlepprad p. Laufrad.
Schlepptaug; linwa holownicza, pletnia holownicza, (abucht).
Schleussenflügel; skrzydła szluzu.
Schleussenwehr, Freiarche; jaz upustowy.
Schlichthobel; strug równiak.
Schlickzäune; plotki namulne.
Etagen —; plotki nasadzone.
Schliesse, Durchschub, Vorstecker; przewłoka kotwy, klucz kotwy.
Schliessenritze p. Ankerrohr.
Schlingern der Locomotive p. Schlangenlauf der Locomotive.
Schlippenband; zawiasa tarczowa.
Schlittenbremse; hamulec sankowy.
Schlitten für den Support; wózek tokarski.
Schlit; rozpór.
Schlitzeilhaue, Kerbhauer; kliniak.
Schloss; zamek.
Schlossblech; tarcza do zamku.
Schlosser; ślusarz.
Schlosserarbeit; ślusarka, robota ślusarska.
Schlossnagel; gwóźdź zamkowy.
Schlüssel; klucz.
Schlüsselbart; ząb, bródka klucza.
Schlusssignal, Zugsschlusssignal; sygnał końcowy.

- Schlussignallaternenhülse**; kluba zde-rzakowa, osadka latarni sygnałowej końcowej.
- Schlussstein**, **Gewölbsschlussstein**; zwornik, klucz sklepienia.
- Schmatzen**, **Mauerschmatzen**; strzępia.
- Stufen** —, **Abtreppung**; strzępia stopniowe.
- Zahn** —; strzępia zębate.
- Schmelzbar**; topliwy.
- Schmelzbarkeit**; topliwość.
- Schmelzer** p. **Giesser**.
- Schmelzglas**, **Email**; szkliwo.
- Schmelzhütte** p. **Giesserei**.
- Schmelzung**, **Abschmelzung**; roztopienie, topienie, przetapianie.
- Schmied**, **Hammerschmied**; kowal.
- Schmiedbarkeit**; kowność, kujność, (kowność).
- Schmiede**; kuźnia.
- Schmiedearbeit**; robota kowalska.
- Schmiedeseisen**, **weiches Eisen**, **geschmiedetes Eisen**; żelazo kute.
- Schmiedehandwerk**; kowalstwo.
- Schmiedekohle**; węgiel kowalski, węgiel drzewny.
- Schmiedekrahn**; żóraw kuzienny.
- Schmierbüchse**, **Schmierfase**; maźnica, maźniczka.
- Schmierbüchsenapparat**; przyrządek, do smarowania.
- Schmierdeckel**; pokrywa maźniczki, wieczko.
- Schmiere**, **Schmiermaterial**, **Schmiermaterialmittel**; smarowidło, maź, smar.
- dickeflüssige** —; smarowidło gęste.
- flüssige** —; smarowidło ciekłe.
- feste** —, **starre** —; smarowidło stałe, s. **skrzepłe**.
- Sommer** —; smarowidło letnie.
- Winter** —; smarowidło zimowe.
- Schmierer**, **Einfetten**; smarowanie.
- Schmierer** p. **Wagenschmierer**.
- Schmierkabel**; lejek maźniczki.
- Schmierkanne**; oliwniczka.
- Schmierloch**; otwór smarnicy, przewód maźniczy.
- Schmiermaterial**, **Schmiermittel** p. **Schmiere**.
- Schmiernuthe**; żłobek panewki.
- Schmieröl**; olej do smarowania.
- Schmierpolster**; zwilżak, poduszka maźnicza.
- Schmierröhrchen**; rurka smarnicy.
- Schmierfase**; maźniczka, oliwiarka.
- Schmiervorrichtung**; smarownica.
- Schmierung**, **Wagenschmierer**; smarowanie, sm. **wozów**.
- continuirliche** —; smarowanie ustawiczne.
- periodische** —; smarowanie okresowe.
- Schmirgel**; szmergiel.
- Schnalle**; sprzączka.
- Schnecke** p. **Schraube ohne Ende**.
- Schneckenbohrer**; świder ślimakowaty.
- Schneeanhäufung** p. **Schneeverwehung**.
- Schneedamm**, **Schneeschutzdamm**; wał odśnieżny, wał odśniegowy.
- Schneehecke**, **Schneeschutzhecke**; płot żywy przeciwsnieżny, żywopłot odśnieżny.
- Schneehorde**, **Schneeschutzflechtwerk**; płot przenośny przeciwsnieżny, plecionka odśnieżna.
- Schneepflug**; pług kolejowy, pług śniegowiec.
- Schneeräumer**, **Bahnschlitten**, **Pflugscharren**; płużek kolejowy, śniegowczyk.
- Schneeschaufel**; łopata do śniegu, śniegowka.
- Schneeschtzbau**, **Schneeschtzvorrichtung**; zasłona śnieżna, odśnieżnik.
- Schneeverwehung**, **Schneeverwüttung**, **Schneeanhäufung**; zaspas śnieżna.
- Schneewand**, **Schneeschtzwand**; zasłona odśnieżna, ściana odśniegowana.
- Schneewehe**; zamieć śnieżna, zawiej śnieżna.
- Schneezaun**, **Schneeschtzsaun**; płot odśnieżny, płot przeciwsnieżny.
- Schneezug**; pociąg ze śniegiem.
- Schneidebacken**; narzynki.
- Schnelldampfhahn** p. **Sturmhahn**.
- Schnelloth**, **Weichloth**, **Weissloth**, **Zinnloth**; lut blacharski, spójkowiec cynowe.
- Schnellwage**; przezmian.
- Schnellzug** p. **Eilzug**.
- Schneppern** p. **Verschieben durch Abstossen**.
- Schnitt**; cięcie.
- Schnittholz**; budulec tarty.
- Schnitzel**; obrzynki.
- Schnur**, **Strick**; sznur, sznurek.
- Schnürldocht**, **Lagerdocht**; knot maźniczy.
- Schöpfbühne**; tama chwytna, tama czerpiąca.

Schopfdach p. Walmdach.
Schornstein, Rauchfang, Rauchschlott, Rauchabzug, Kamin; komin, kominiek.
 — kappe, — kopf; wierzch komina.
 — mantel; kaptur komina.
Schornsteinuntersatz, podstawa kominowa, podstawa kominowa.
Schotter; żwir.
 Fluss —; żwir rzeczny.
 Gruben —; żwir kopalny.
 Schlägel —; żwir tłuczony.
Schotterbank p. Sandbank.
Schotterbankett; pobocze podłoża.
Schottergrube; żwirowisko, kopalnia żwiru.
Schotterplatz; żwirowisko.
Schotterung, Beschotterung; żwirowanie.
Schotterwagen; wóz na żwir, żwirówka.
Schotterzug; pociąg żwirowy.
Schrank; szafa, szafka.
Schränkeisen; nazębek, pilnik pilowy.
Schraube; śruba.
 Anker —; śruba z kotwą.
 Flügel —; śruba skrzydlata.
 Holz —; śruba drzewna.
 Keil —; śruba z klinem.
 Kopf —; śruba bez naśrubka, śr. bez mutry.
 — ohne Ende, Schnecke; śruba bez końca.
 Stein —, Klauen —; śr. nacięta.
 Stell —; śruba naciskowa, martwica.
Schraubenbremse; hamulec śrubowy.
Schraubengang, todter —; chód, spust, krok martwy śruby.
Schraubenkopfhalter; przyglówek, pazur śruby.
Schraubenkuppel; sprzęgło śrubowe, łącznik śrubowy.
Schraubenkuppelbügel; kabłąk sprzęgła.
Schraubenkuppelhebel mit Birne; rączka sprzęgła z gałką.
Schraubenkuppellasche; łubki sprzęgłowe, wieszadło łącznikowe.
Schraubenkuppelspindel; śruba sprzęgła, wrzeczono sprzęgła śrubowego.
Schraubenmutter; naśrubek mutra.
Schraubennagel; gwóźdź śrubowy.
Schraubenpresse; prasa śrubowa.
Schraubenschlüssel, Anziehschlüssel; klucz do śrub, klucz do muter.

Schraubenschlüssel.
 französischer —; klucz francuski, klucz uniwersalny.
 Gabel —; klucz widłowy, widłak, widlak.
 Laschen —; klucz łubkowy.
Schraubenversicherung; zahaczenie naśrubka, zahaczenie mutry.
Schraubenwinde p. Winde englische.
Schraubenzieher; odkrętak.
Schraubenziehring, Nagelziehring; rak.
Schraubstock; inadło.
Schreiner p. Tischler.
Schrißpfeife, Mundpfeife; gwizdawka ustna.
Schrotter p. Brettschneider.
Schrottmeißel, Stielmeißel; przecinak trzonkowy, przec. przykładkowy.
Schrottwage, Bleiwage, Grundwage, Setzwage; poziomnica.
Schubkarren, Scheibtruhe, Karren, Schubtruhe; taczki.
Schubriegel; zasuwa, zasówka.
 eingestemter —, Kantriegel; zasuwa wpuszczana, zas. francuska.
 — mit Unterlagsplatte; zas. oczepowa.
Schubspannung p. Scheerspannung.
Schubthüre, Schiebethüre; Coulißenthüre; drzwi zasuwane, d. suwane.
Schubtruhe p. Schubkarren.
Schuh p. Stuhl.
Schuh; siodełko.
Schuldrapport; karta dłużna, dłużna.
Schuppen, Unganz; zadra, zadziór.
Schuppenbuch p. Magazinsbuch.
Schürreisen, Schürhacken; pogrzebacz, pogrzebak, grzebak, graca.
Schuss des Langkessels p. Kesselzarge.
Schüttelwerk; przyrząd wstrząsający, wstrząsak.
Schüttung untere; podsypka.
 — obere; nasyпка.
Schutzbühne; tama ochronna.
Schütze; stawido.
Schützentafel; zasuwa, zastawka.
Schützziel p. Durchlassziel.
Schutzwagen, Sicherheitswagen; wóz Schutzvoll; cło ochronne. [ochronny].
Schwabenschwanzkamm, schwalbenschwanzförmige Verkämmung; wrąb w kanię, wrąb w jaskółczy ogon.
 1 Schwamm; gąbka, huba.
 2 Schwamm; grzyb.
Schwammlampe, Ligroinlampe; lampa gąbkowa, l. ligroinowa.

- Schwängel**, Balancier; wahacz.
Schwanken der Locomotive p. Wanken der Locomotive.
Schwanzlaterne p. Zugsschluss-signal-laterne.
Schwarte; okrajek, opółka, oszwar, obladra.
Schwedler'sche Träger; belka Szwedzkiej; siarka. [dlera.
Schwefel; siarka.
Schwefelblei; blyszcz ołowiu.
Schwefelblüthe; kwiat siarkowy.
Schwefelsäure; kwas siarkowy.
Schwefelzündfaden; lont siarkowy.
Schweissbarkeit; spójność, spoistość, spawalność.
Schweissen; spajać, lutować.
Schweissofen; piec płomienny zespólny, piec żarowy do spajania, do zespalania.
Schwelle, Oherbauschwelle; podkład, podkład kolejowy.
Lang —; podkład podłużny.
Mittel —; podkład środkowy.
Quer —; podkład poprzeczny, próg.
Stoss —; podkład czołowy, podkład końcowy, p. stykowy.
Wechsel —; podkład rozjazdowy.
Schwellenlehre, **Dexellehre**; prawidło do zaciosów.
Schwengel; drążek zamachowy.
Schwere, **Schwerkraft**; siła ciężenia, ciężkość.
Schwibbogen, **Strebebogen**; oblęk, lęk
Schwimmer; pływak. [odporowy.
Schwimmwage p. **Areometer**.
Schwingung; wahanie, kołysanie.
Schwung; rozpęd, zamach.
Schwungrad; koło zamachowe, k. rozpędowe, koło szalone.
Scontrirung; sprawdzanie.
— der Wagen; sprawdzanie taboru.
Sectioningenieur; inżynier oddziałowy.
Secunde; sekunda.
Secundärbahn, **Vicinalbahn**; kolej drugorzędna, droga żelazna drugorzędna.
Secundärspannung; napięcie drugorzędne.
Secundärträger p. **Nebenträger**.
Seegras; trawa morska, webło.
Sehne; ścięciwa.
Seide; jedwab.
Seife; mydło.
grüne Seife; mydło szare.
Seigerung, **Darrarbeit**, **darren**; wytapiać.
- Seil ohne Ende**; lina bez końca.
Seilaufzug; elewator linowy, wyciągnia linowa.
Seilbahn, **Drahtseilbahn**; kolej wisząca, kolej linowa.
Seilbrücke; most linowy, most peruwiański.
Seilrampe, **Seilebene**; równia pochyła z wyciągnięciem linową.
Seitenablagerung; odkład, odsypka.
Seitenansicht; widok boczny.
Seitenbahn p. **Flügelbahn**.
Seitenentnahme p. **Materialgraben**.
Seitengebäude; przybudówka.
Seitengeleise p. **Nebengeleise**.
Seitengraben; rów boczny, rów postronny.
Seitenverladerampe, **Rampe für Seitenverladung**; ładownia boczna.
Seitenwand der Feuerkiste; ściana boczna skrzyni paleniska.
Selbstunterbrechungs Vorrichtung (elektr.); przerywak samodzielny.
Selen; solanina.
Semaphor p. **Armsignal**.
Sendschein, **Begleitschein**; dowód przesyłki.
Sendung; przesyłka.
Eilgut —; przesyłka pospieszna.
Express —; wysyłka umyślna.
Fracht —; przesyłka towarowa, prz. zwykła, prz. powolna, prz. małej chyżości.
frankirte —; przesyłka opłacona.
Gepäcks —; przesyłka tłumokowa.
unanbringliche —; przesyłka niedoręczalna.
Senkblei, **Senkel**, **Loth**; pion.
Senken; osiadanie (budynku).
Senkmaschine; maszyna nadziewana, f. zatapiająca.
Senkkasten, **Versenkasten**; skrzynia nurkowa, kiesion.
Senkrecht; pionowo.
Separationswerk p. **Trennungsbühne**.
Separatzug; pociąg oddzielny.
Serpentine; zakręt, zakolenie, kolano rzeki.
Sesselrohr; trzcina do wyplatania.
Setzen; osiadanie (nasypu).
Setzhammer; przykładak, młot przykładowy.
Setzwage p. **Schrottwage**.
Siccativfirniss, **Trockenölfirniss**; pokost szybkoschnący.

Siccativöl, Trockenöl; olej schnący, olej wysychający.

Sicherheitsmarke, Polizeistock, Distanzmarke; międzytorek, ukres.

Sicherheitsstöckel (Wösz); stopka.

Sicherheitsventil; wentyl bezpieczeństwa, kłapa bezpieczeństwa.

Sicherheitsventilhebel; dźwazek wentyla bezpieczeństwa.

Sicherheitsvorkehrungen; środki bezpieczeństwa, zarządzenia.

Sicherheitsvorschriften; przepisy bezpieczeństwa.

Sicherheitswagen p. Schutzwagen.

Sickerdohle p. Rigol.

Sieb; sito, przetak.

Sieden; wrzenie.

Siederohr p. Flammenrohr.

Siederohrprobirmaschine; prasa do próby rur plomieniowych.

Siegel; pieczęć, pieczętka.

Siel p. Durchlasssiel.

Signal; sygnał, znak.

Abfahrt erfolgt bald; pociąg odjedzie wkrótce, zaraz.

Abfahrts —, Abfahrt! pociąg odjeżdża! odjazd!

Achtung! bacność!

akustisches —, hörbares —; sygnał akustyczny, sygn. słyszalny.

Alarm —; sygnał niebezpieczeństwa, sygnał alarmowy, sygnał trwogi.

— **am Wasserkrahn**; sygnał na żórawiu.

— **an der Spitze (des Zuges)**; sygnał czołowy (pociągu).

Block —; sygnał blokowy.

Bremsen fest! hamuj!

Bremsen los! odhamuj!

Bremsen mässig fest! hamuj nieco!

Bremsen mässig los! odhamuj nieco!

Deckungs —; sygnał ochronny.

— **des Streckenpersonals**; sygnał służby szlakowej.

— **des Zugpersonals**; sygnał służby pociągowej.

Distanz —; ostrzeg., o. przedstawcyjny, sygnał wjazdowy.

Einsteige —, Einsteigen! wsiadać!

elektrisches —; sygnał elektryczny.

elektro-akustisches —; sygnał elektro-akustyczny, dzwonkowy.

erlaubte Einfahrt; wjazd dozwolony.

Fahr —; sygnał jazdy.

Signal.

Farben —; sygnał barwny.

Fertig, Abfahrt! ruszaj!

feststehendes —, fixes —; sygnał stały.

Freifahrts —, freie Fahrt; jazda, sygnał jazdy.

Glocken —; sygnał dzwonkowy.

Halte —, Halt! stój!

Hand —; sygnał ręczny.

Haupt —; sygnał główny.

Hilfs —; sygnał o pomoc.

Intercommunications —; sygnał międzywozowy, s. podróznym.

Knall —; sygnał splotkowy.

Langsamfahrts —, Langsam! powoli!

Mast —, Flügel —; sygnał masztowy, s. słupowy.

— **mit der Stationsglocke**; sygnał dzwonem stacyjnym.

Nacht —; sygnał nocny.

Noth —; sygnał niebezpieczeństwa, s. alarmowy.

optisches —, sichtbares —; sygnał optyczny, sygnał widzialny.

Rangier —; sygnał manewrowy, sygnał przy zestawianiu pociągu, s. przetokowy.

Rückwärts! wstecz! nazad!

Schluss —, Zugschluss —; sygnał końcowy.

Tag —; sygnał dzienny.

verbotene Einfahrt, Verbot der Einfahrt; wjazd wzbroniony, zakaz wjazdu.

Vorwärts! naprzód!

Weichen —; sygnał na zwrotnicy.

Widerruf der Abfahrt; odjazd odwołany.

Zugannäherungs —, Zug in Sicht, Zug nähert sich der Station; pociąg dojeżdża.

Zugs —, — am Zuge; sygnał na pociągu, s. pociągowy.

Zug zerrissen! pociąg rozerwany.

zurück! rückwärts! nazad! wstecz!

— **zur Herbeiziehung des Personales, Ruf z. H. d. P.** sygnał przyzywający.

Signalapparat, Signalvorrichtung; przyrząd sygnałowy.

Signalfahne; chorągiewka sygnałowa, proporzeczek.

Signalglas; szkło sygnałowe.

Signalgläserntasche; skrzynka do sygnałów.

Signalisieren; sygnałowanie.
Signalisierungsvorschrift; przepisy sygnałowe.
Signallaterne; latarnia sygnałowa.
Distanz —, **Wendescheibelaterne**; latarnia ostrzegowa, wjazdowa.
dreifarbig —; latarnia trójbarwna.
Hand —, **Handlaterne**; latarnia ręczna.
Kondukteur —; latarnia trójbarwna, kryta, l. konduktorska, l. pociągowego.
Krahn —, **Wasserkrahn** —; latarnia na żórawiu.
Locomotiv —, **vordere Zugs** —; latarnia czołowa pociągu, l. cz. lokomotywy, l. na parowozie.
Wächter —, **Bahnwächter** —; latarnia strażnicza.
Wechsel —, **Benderische** —; latarnia Bendera.
Weichen —; latarnia zwrotnicy.
Zugs —, **Zugslaterne**; latarnia pociągu, l. pociągowa.
Zugschluss —, **Schwanzlaterne**; latarnia końcowa pociągu.
Signallaternenstütze; podłatarek.
Signalleine, Zugsleine; linewka sygnałowa, linka sygnałowa.
Signalleinführungöse; kluczka do linki sygnałowej.
Signalleintrommel; zwijadło linki sygnałowej, kołowrotek sygnałowy.
Signalmast; maszt sygnałowy.
Signalordnung; przepisy sygnałowe.
Signalpfeife p. Pfeife.
Signalscheibe; tarcza sygnałowa.
blecherne —; tarcza blaszana.
Buffer —; tarcza na zderzaku.
Distanz —, **Distanzscheibe**, **Wendescheibe**; tarcza ostrzegowa, t. sygnału wjazdowego.
Hand —; tarcza ręczna.
selbstthätige —; tarcza samostawna.
— vom Korbgeflecht, **geflochtene**; tarcza pleciona.
Wechsel —; tarcza zwrotnicy.
Signalvorrichtung p. Signalapparat.
Signalwächter; strażnik sygnałowy.
Signalwinde; kołowrotek sygnałowy, zwijadło linki sygnałowej.
Silber; srebro.
China —; srebro chińskie.
Neu —; srebro nowe.
Simswerk; gzymsowanie.
Sinus; wstawa.

Sinusboussole; busola wstaw.
Sinusoidenzugbrücke von Belidor; most wstawnej Belidora.
Skizze; zarys, szkic
Sockel, Socke, Zocke; cokół.
Soda; soda.
Sohlenauftrieb; parcie z dołu.
Sommerschmiere; smarowidło letnie.
Sonde p. Erdbohrer.
Solonoid (elekt.); solenoid.
Sortenzettel p. Münzliste.
Sortiren; sortowanie.
Sortirmaschine, magnetische; sortownica, maszyna do sortowania.
Spalletwand, Laibung; ościeżyna.
Spaltbarkeit, Spaltfähigkeit; łupność, łupliwość.
Spalte; szczelina, szpara.
Spalten, Klöben; łupać.
Spaltholz, Klöbholz, Scheiterholz; szczepa, szczapa.
Spannblechbacken; nakładka imadła.
Spannkraft p. Elastizität.
Spannriegel p. Brustriegel.
Spannung; napięcie.
Druck —; napięcie ciśnienia.
Normal —; napięcie prostopadłe, n. normalne, n. zwykłe.
Primär —; nat pierwszorzędne.
Scheer —, **Schub** —; napięcie ścinania.
Secundär —; napięcie drugorzędne.
Zug —; napięcie ciągnięcia.
Spannkraft p. Elastizität.
Spannweite; rozpiętość.
lichte —, **Lichtweite**; rozpiętość w świetle.
teoretische —, **Stütz** —, **Trag** —; rozpiętość teoretyczna.
Spannzeug (tel.); naprężak.
Sparlichtlampe; kaganek z pływakiem.
Sparren; krokiew.
Anschifts —, **Anschübling** —, **Knagge**; przypustnica, przysuwnica.
Dach —; krokiew dachu.
Grath —; krokiew narożna.
Kehl —, **lx** —; krokiew koszowa.
Sparrennagel; gwóźdź krokwiowy, krokwiak.
Spezialtarif; taryfa szczegółowa, taryfa specjalna, t. poszczególna.
Spediteur; pośrednik przesyłek towarowych.
Speiche; sprycha, śpica. [rowych].
Speichenrad; koło sprychowe.
Speiseapparat, Füllapparat; przyrząd zasilkowy.

- Speisekopf**; wylew pompy zasilającej, głowica wylewu.
- Speisekopfventil**; wentyl wylewu
- Speisepumpe**; pompa zasilająca.
- Speiserohr**; przewód zasilający.
- Speisung**; zasilanie.
- Spengler, Blecher, Klempler, Flaschner**; blacharz.
- Spenglerarbeit, Klemplerarbeit**; robota blacharska, blacharstwo.
- Spenglerei, Klemplerei**; blacharnia, precownia blacharska.
- Sperrbaum**; zapor.
- Sperrbühne**; tama zaporowa.
- Sperriges Gut**; towar przestrzenny, t. względunie lekki.
- Sperrhacken**; hamulecyk.
- Sperrklinke**; zapadka.
- Sperrrad**; koło zapadkowe.
- Spesen**; koszta, koszty.
- **im Vorhinein**; koszty dodatkowe przy wysyłce, koszta w zaliczce.
- **nach Eingang**; koszta poborowe, k. przesyłek nadeszłych.
- **Nachnahme**; powziętek, zaliczenie
- **Rechnung**; rachunek powziętków.
- **Auflassung**; zwolnienie z zaliczki, cofnięcie.
- **Reduzierung**; obniżenie zaliczki.
- Spezialkarte, Detailplan**; plan szczegółowy.
- Spiater** p. Zink.
- Spiegel, Wasserspiegel**; zwierciadło wody.
- Spiegel**; blyszczki drzewa w przetrzęnięciach.
- Spiegelmetall**; spiż zwierciadłowy.
- Spielraum, Spiel**; gra.
- Spindel**; wrzeciono
- Spiralfeder**; sprężyna zwinięta, (resor)
- Spiessglanz** p. Antimon. [spiralny].
- Spiralfeder (tel.)**; sprężyna odwodowa.
- Spitzbalken** p. Hahnenbalken.
- Spitzhacke**; kilof, kliniak.
- Spitzkrampe, Spitzhaue**; oskard, czekan, czagan.
- Spitzschiene, Weichenzunge, Wechselschiene, Zunge**; szyna końcowa, iglica, szyna zwrotnicza.
- linke** —, **einer Linksweiche**; iglica lewozrotna, lewa iglica lewej zwrotnicy.
- linke** —, **einer Rechtsweiche**; lewa iglica prawej zwrotnicy.
- rechte** —, **einer Linksweiche**; prawa iglica lewej zwrotnicy.
- Spitzschiene**.
- rechts** —, **einer Rechtsweiche**; iglica prawozrotna, prawa iglica prawej zwrotnicy.
- unterschlagende** —; iglica podsuwana, igl. przyleżna.
- Spitzzettel**; cedulka, notatka, kart.
- Spitzzirkel** p. Zirkel. [teczka.
- Splint, Vorsteckstift**; przewłoka, lon, lonek, zatyeczka
- Spornbühne** p. Bühne senkrechte.
- Spreizhakenkloben**; skobel zaszczepu.
- Sprengöl** — Nitroglycerin.
- Sprengwerk**; rozpornica, wiązanie rozporowe.
- Sprengwerksbrücke**; most rozporowy.
- Sprengwerksträger**; dźwigar rozporowy, rozpornica.
- Spritze**; sikawka.
- Butten** —; sikawka przenośna.
- Hand** —; ś. ręczna.
- Karren** —; ś. dwukołowa.
- Wagen** —; ś. czterokołowa.
- Spritzhahn, Spritzwechsel (parw.)**; kurek natryskowy.
- Spritzrohr**; rura sikawki.
- Spritzwurf, Spritzanwurf**; wprawa z narzutem żwirowym
- Sprosse**; szczebel.
- Spucken der Locomotive, Kotzen d. L. Primen d. L.**; plucie parowozu, brzyżanie lokomotywy.
- Spund, Spundzapfen**; szpunt, czop.
- Spundpfahl**; wpustpał.
- Spurbahn** p. Bahn.
- Spurerweiterung** p. Geleiserweiterung.
- Spurkranz**; krysa obręczy, rąbek obręczy, obrzeże.
- Spurkranzrinne, Kranzrinne**; żłóbek krzyżownicy, żł. rozjazdu.
- Spurlager**; gniazdo.
- hängendes** —; gn. wiszące.
- Seiten** —; gn. ściennie.
- Spurlehre, Spurmass**; toromierz, prawidło do toru.
- Spurmass der Räder**; wymiar rozstawy kół.
- Spurweite**; szerokość toru.
- Staatsbahn, Reichsbahn**; kolej państwowa, droga żelazna państwowa.
- Staden** p. Quai.
- Stadtban**; droga żel. miejska.
- Stagnation**; zastój.
- Stahl**; stal.
- den Stahl blau anlaufen lassen**; modrawić stal, damaskować.

Stahlabfälle; odpadki stalowe.
Stählen; stalowanie żelaza, stalenie, zwarka.
Stahlherzstück, **Stahlherz**; krzyżownica stalowa.
Stahlhütte; stalownia.
Stahlplättchen; stalica.
Stampe, **Stanze**; wykroj, matryca.
Stampfen der Locomotive p. Galopieren der Locomotive.
Stampfer; stępa, stęporek.
Stampiglie; pieczętka.
Ständer; koziołek, stojak.
Standgeld; postojowe, stajenne.
Standpunkt; stanowisko.
Standort, **Aufstellungsort**; stanowisko, siedlisko.
Stange; drąg, trzon.
Stangenbarriere; roгатka drażkowa.
Stangenbügel, **Stangenkopf**, **Lagersitz**; głowica trzona.
Stangencharnier; zawiasa trzona.
Stangenzinn; cyna w prętach, cyna prętowa.
Stangenzirkel; cyrkiel drażkowy.
Stanze; wykroj matryca.
Stärke p. Intensität.
Statik; statyka.
Station; stacya.
Abfahrts —, **Ausgangs —**; stacya odjazdowa.
Ablieferungs —; stacya kresowa.
Abzweig —, **Gabel —**, **Trennungs—**; stacya rozbieżna, st. rozbiegowa.
Ankunfts —, **Empfangs —**; stacya przyjazdowa.
Bestimmungs —, **Adress —**, **Ziel —**; stacya kresowa.
Dispositions —; stacya zarządzająca, st. dysponująca.
Domicil —; stacya pobytu, siedziba.
Durchfahrts —, **Durchgangs —**; stacya przejazdowa.
End —; st. końcowa, st. kresowa.
Gemeinschaftliche —; st. wspólna.
Grenz —, **Übergangs —**, **Übergabs —**; stacya graniczna.
Halte —, **Haltestelle**, **Haltepunkt**; przystanek.
Kopf —; stacya czołowa.
Kreuzungs —; stacya wymijania, krzyżowania.
Locomotiv —, **Maschinen —**; stacya parowozowa.
Locomotivwechsel —, **Maschinen-**

wechsel —; stacya zmiany parowozów.
Station, **Mittel —**, **Neben —**, **Zwischen—**; stacya pośrednia.
Nachbar —; stacya sąsiednia.
Sammel —; zborna dla wozów.
Tränkungs —; stacya pójnicza, st. do pojenia.
Trennungs —; stacya rozbiegowa.
Überholungs —; stacya prześcigowa.
Übernahms —; st. przyjmująca.
Umkartirungs —; st. przepisowa.
Umlade —; stacya przekładowa.
Umsteige —, **Wagenwechsel —**; stacya przesiadowa.
Versand —, **Abfertigungs —**, **Aufgabs —**, **Kartirungs —**; stacya wysyłkowa, wysyłająca.
Wasser —, stacya wodna.
Wagendirigirungs —, **Sammel —**; stacya zborna dla wozów.
Zugsanschluss —, **Anschluss —**; stacya dobiegowa, st. łączności pociągów.
Stationsdienst; służba stacyjna.
Stationseinfriedung p. Bahnhofseinfriedung.
Stationseinrichtung; urządzenie stacyjne.
Stationsgebäude; budynek dworcowy.
Stationsgeleise, **Bahnhofsgeleise**; tor stacyjny.
Stationsglocke; dzwon stacyjny.
Stationsglockensignal; sygnał dzwo-nem stacyjnym.
Stationsvorstand; zawiadowca stacyi, naczelnik stacyi.
Statistik; statystyka.
Statuenmetall, **Edelbronze**; spiż szlachetny; sp. posągowy.
Statusbogen, **Nationale**; stan służby, arkusz osobowy.
Staubscneibe (Wóz); pierścień drewniany maźnicowy, szczelnica.
Staudamm; przewał.
Stauung p. Wasserstauung.
Stechbolzen; nit rozpierający.
Stechmeissel; dłuto zwyczajne.
Steg p. Gehbrücke.
Stehbolzen (parw.); nit rozpierający.
Stehlampe, **Tischlampe**; lampa stojąca, lampa stołowa.
Steif; tęgi, sztywny.
Steigung; wzniesienie drogi.
Stein; kamień.

- Stein, Baustein** —; kamień budowlany.
Bruch —; kamień lamany.
Banquett —; kamień burtowy.
Gewölb —; kliniec.
Grenz —; kamień graniczny graniczak kamienny.
Hau —, **Quader** —, **Werkstück**; kamień ciosowy.
künstlicher —, **geformter** —; kamień sztuczny.
natürlicher —; kamień naturalny, kamień rodzimy.
Pflaster —; kamień brukowy.
Steinbrücke; most kamienny.
Steinbruch; kamieniołom, łamowisko kamieni.
Steinfourniere, Marmorfourniere; obłogi kamienne, obłogi marmurowe.
Steinklammer, Donnerkeile; szpona, szpona kaniasta.
Steinklaue p. Steinzange.
Steinkohle; węgiew kamienny.
Steinkohlengrube; kopalnia węgla kamiennego.
Steinmauer; mur kamienny.
Steinmetz; kamieniarz.
Steinpappe p. Dachpappe.
Steinschnitt; kamieniarka.
Steinschraube, Klauenschraube; śruba nacięta.
Steinschutt; gruz.
Steinwurf, Steinsatz; oskałowanie, narzut kamienny.
Steinwürfelunterlage p. Einzelunterlage steinerne.
Steinzange, Steinklaue; kleszczaki, szpony.
Stelle flache am Tyres; wybój na obręczy.
Stellkeil, Gegenkeil; klin ustawniczy.
Stellen der Wechsel; nastawianie zwrotnic.
Stellung der Wechsel, centrale; centralna ustawnia zwrotnic.
Stellmutter p. Contremutter.
Stellschraube; śruba naciskowa, martwica.
Stemmeisen; dłuto.
Stemmaschine; dłutownica.
Stempel, Abdruck; piętno, wycisk, odcisk.
Stepputz; wyprawa od miotły, wypr. kędzierżawa.
Steuerschieber p. Dampfschieber.
Steuerventil p. Dampfventil.
Steuerung; stawidło.
- Steuerung.**
äussere —; stawidło zewnętrzne.
Coulissen —; stawidło kulisowe.
innere —; stawidło wewnętrzne.
Schieber —; stawidło suwakowe.
Ventil —; stawidło wentylowe, st. przepustowe, st. przepustnikowe.
Steuerungsbogen p. Reversirbogen.
Steuerungsbolzen; sworzeń stawidła.
 — **hebel**; drążek stawidła, lewar.
 — **stange p. Reversirstange.**
 — **welle**; wał stawidła, wał stawidłowy.
Steuerungswellenlager; łożysko wału stawidłowego.
Stichaxt, Stossaxt; cieślica.
Stichbalken; podstopek krokwi.
Stichkappe, Schildergewölbe, Lunette; wylot sklepienia, kozuba, luneta.
Stichmass der Achse; wymiar rozstawy osi, w. rozstawy.
Stichschaufel; rydel, ryśkal.
Stiege, Treppe; schody.
 — **einarmige** —; schody jednoramienna.
 — **gebrochene** —, **Podest** —; schody lamane.
 — **gerade** —; schody proste.
 — **gerade — mit Podest**; schody proste przerywane.
 — **wielarmige** —; schody wieloramienna.
 — **zweiarmige** —; schody dwuramienna.
Stiegenarm, Stiegenzweig, Treppenflucht; przesłó schodów, prz. schodowe, ramię schodów.
Stiegenhaus, Treppenhaus; klatka schodowa.
Stiegenruheplatz, Flötze, Podest, Treppenabsatz; spoczynek schodowy, podest.
Stielbagger; pogłębiak z workiem, pogł. z siatką.
Stieldurchschlag, Durchschlaghammer; przebijak trzonkowy
 — **Stielmeisel p. Schrottmeisel.**
Stift, Drahtstift; ćwiek, ćwieczek.
Stirnmauer; mur przyczółkowy.
Stirnseite des Rauchkastens; ściana przednia dymniska.
Stirnverladerampe, Rampe für Kopfverladung, R. f. Stirnverladung; ładownia czołowa.
Stockgeleise, Blindgeleise, Sturzgeleise; tor ślepy, tor martwy.

- Stockhammerverputz**, **Stockhammerputz**; wyprawa groszkowana.
- Stocklaterne**, **Zugschlusslaterne**; latarnia końcowa pociągu.
- Stockschiene**, **Anschlagschiene**, **Gegenschiene**; opornica, szyna oporowa.
- Stockwerk**; piętro.
- Stockwinde**; dźwigarka górnoibierna, dźwigownica.
- Stoff p. Materie**.
- Stollen**; podkop, chodnik podziemny.
- Stopfbüchse**, **Packungsbüchse**; dławnica, szczelnica, dławik.
- Stopfbüchsenbrille**; przeciwdławik.
- Stopfbüchsendeckel**; pokrywka dławniccy, nasada zewnętrzna, wieko szczelnicy.
- Stopfbüchsenreiniger**, **Krätzer**; haczyk spiralny.
- Stopfung p. Liederung**.
- Stöppel**, **Rohrstoppel**; czop, korek drewniany do rur.
- Stöppeldorn**, **Rohrstopstange**; drąg czopowy.
- Stoss**; zetknięcie, styk, połączenie. **gerader** — zetknięcie proste, styk prosty. **Schienen** —; styk szyn. **schräger** —; zetknięcie ukośne, styk ukośny.
- Stossaxt**, **Stichaxt**, **Stichhacke**; ciecłica.
- Stossbewegung beim Gang der Locomotive p. Zucken der Locomotive**.
- Stossblech**; nakładka, przykładka.
- Stössel**, **Keule**; stepor.
- Stösser**, **Widder**; taran. — **hydraulischer**; taran hydrauliczny.
- Stossfuge**; spój pionowy.
- Stossgerüste p. Prellbock**.
- Stosslade**; wspornica.
- Stossplatte**; podkładka końcowa, podkł. czołowa, podkł. stykowa.
- Stossschwelle**; podkład czołowy, podkład końcowy, p. stykowy.
- Stossverbindung**; połączenie stykowe. **feste** —, **ruhende** —; połączenie podparte. **Schienen** —; połączenie szyn. **schwebende** —, **freie** —; połączenie międzypodkładowe, poł. międzyprogowe.
- Stossvorrichtung**, **Geleiseabsperrvorrichtung** (*wóz*); zderzaki.
- Stössel p. Schlägel**.
- Strafauweis**; wykaz kar pieniężnych.
- Strahl**, **Wasserstrahl**; wytrysk, promień wody.
- Strang**, **Schienenstrang**; tok szyn.
- Strang**, **Strick**; postronek.
- Strasse**; gościniec, droga bita.
- Strassenbankett**; pobocze drogi.
- Strassenbrücke**; most drogowy.
- Strasseneisenbahn**; kolej żelazna drogowa.
- Strassenfahrzeug**, **Fuhrwerk**; wóz popolity, pojazd drogowy.
- Strebe**; zastrzał.
- Strebebogen**, **Strebegurte**, **Schwibbogen**; obłak odporowy, łęk odporowy.
- Strebenfachwerksträger**; belka zastrzałowa.
- Strebepeiler**; przypora, filar odporowy.
- Strecke**, **Bahnstrecke**; szlak kolejowy. — **Peagestrecke**; szlak odnajęty, szlak pospólny.
- Streckenarbeiter**; robotnik torowy. — **Abtheilung**; drużyna, oddział torowy.
- Strecken**; ścieńczenie żelaza, pociąganie, kucie na skos.
- Streckenchef**; inżynier szlakowy, zawiadowca szlaku.
- Streckendienst**; służba szlakowa.
- Streckeneinfriedung p. Einfriedung der Bahnlinie**.
- Streckengeleise**; tor szlakowy, tor na linii.
- Streckenwagen p. Draissine**.
- Streichmass**, **Reissmass**; znacznik stolarski.
- Streifholz**; załęga.
- Streifung**, **Schiefer Stoss**; zawadzenie, zderzenie boczne dwóch pociągów.
- Streichblech**; blaszka zasuwkowa.
- Streik**; zmowa robotnicza.
- Strick**, **Strang**; postronek.
- Strohmatte**; rogoża słomiana, słomianka.
- Strom**, **prąd**, **strumień**. **Arbeits** —; prąd czynny. **Ruhe** —; prąd bierny. **elektrischer** —; prąd elektryczny. — **gleichgerichteter** —; stały, ciągły. **Inductions** —; prąd wzbudzony. **Wechsel** —; prąd zmienny. zwrotny.
- Stromableitung** (*elekt.*); zboczenie prądu, upływ prądu. — **intensität**; natężenie prądu.

- Stromerzeugung**; wytwarzanie prądu.
Stromenge; cieśnina rzeki.
Stromgebiet p. Flussgebiet.
Stromkreis (*elekt.*); obieg prądu.
Stromrinne; linia nurtu.
Stromlauf p. Thalweg.
Stromspaltung; rozpływ.
Stromstärke; siła prądu.
Stromstrich; linia prądu, linia pędu, prąd, pęd.
Stromtiefe, Wassertiefe; nurt.
Stromunterbrechung; przerwa prądu.
Stromverband; układ spojów twierdzoży.
Stromverzweigung (*elekt.*); rozgałęzienie prądu.
Strömung; prąd, pęd, strumień.
Strontium; stroncyana.
Stuckaturnagel p. Rohrnagel.
Stückgut; towar tobołkowy.
Stückgüterverkehr, Einzelgutverkehr; ruch towaru drobnego, ruch tobołkowy.
Stückgüterzug; pociąg drobnych przesyłek.
Stufe; stopień, schód.
Stufenscheibe, Stufenrolle; wertel, szyszka, koło stopniowe w tokarce.
- Stufenschmatzen, Abtrepung**; strzępiałostopniowe.
Stuhl, Schuh; siodełko.
Stuhllasche; łubek siodełkowy.
Stuhlschiene; szyna siodełkowa.
Stundengeld; godzinowe.
Stundenpass, Fahrreport, Zugsreport; dziennik pociągu, karta biegowa raport z jazdy.
Sturmbock; baran, taran.
Sturmhahn, Sturmwechsel; Schnell-dampfhahn (*parw.*); kurek przewiewu.
Sturmrohr, Blasrohr; rurka przewiewu.
Sturzgeleise; tor ślepy.
Stütze; podpórka.
Stützkegel, Thürhacken; kruk zawiasy.
Stützkegeldorn, p. Bandkegel.
Stützmauer; mur podporowy.
Stützlager; gniazdo.
Stützpunkt; punkt podpory, p. obrotu.
Stützweite p. Spanweite teoretische.
Sufitbrett; podsiębitka, sufitówka.
Sufitnagel p. Rohrnagel.
Support, Auflage der Drehbank; ponośnik tokarki, wózek tokarski.
Sutte, Oberbaueinsenkung; wybój torowy.

T.

- Tachometer, Geschwindigkeitsmesser**; prędkomierz.
Tachygraph; tachygraf.
Tabelle, Tafel; tablica.
 — **der Kesselprobe**; tabliczka próby kotła.
Tagarbeit; robota dzienna.
Tagesreport, täglicher Rapport; doniesienie codzienne, donos codz., raport codzienny.
Tageschicht, Arbeitsschicht, Schicht; dniówka.
 halbe —; półdniówka.
Tagessignal; sygnał dzienny.
Taglohn; dniowe, płaca dzienna.
Tagelöhner; najemnik, najemnik dzienny, wyrobnik.
Tagschichte; dniówka
Tagwächter; stróż dzienny.
Talg, Insekt. Unschlitt; łój.
Talk; talk, słoniniec, łojek.
Tangente; styczna.
Tangentenboussole; busola stycznych.
Tapetten; tapety, obicie.
- Tapettenthür**; drzwi kryte.
Tapezierer; tapicer.
Tapeziernagel; ówiek obiciowy, ówiek tapicerski.
Tara; ciężar martwy, tara, ciężar własny, ciężar wozu.
Tarif; taryfa.
 allgemeiner —; taryfa ogólna.
 angewandter —; taryfa zastosowana.
Ausnahme —; taryfa wyjątkowa.
Concurrenz —; — **durch Unterbietung** taryfa zniżkowa, tar. konkurencyjna.
Differenzial —, **Distanz** —; taryfa różniczkowa.
directer — taryfa bezpośrednia,
Eilgut —; taryfa przesyłek pospiesznych.
Einfuhr —; taryfa przywozowa.
ermässigt —; taryfa zniżona.
 — **für den Exportverkehr, Exporttarif** taryfa wywozu.

Tarif.

— für den Durchgangsverkehr, Transitverkehr; taryfa przewozu przejeżdżającego.

— für den Transport von Pferden und Vieh; taryfa dla koni i bydła.

— für Fahrzeuge; taryfa dla pojazdów.

— für Weitersendungen; taryfa ponownej wysyłki.

Gepäcks —; taryfa tłomokowa.

Güter —, Frachten —; taryfa przewozu towarów, cennik przewozu.

Import —; taryfa przywozu.

internationaler —; taryfa międzynarodowa.

Local —; taryfa miejscowa.

Maximal —; taryfa najwyższa.

Minimal —; taryfa najniższa.

Nachbar —; taryfa sąsiedzka.

Particular —, Begünstigungs —; taryfa z uwzględnieniem.

Raum —; taryfa objętościowa, przestrzeniowa.

Special —; taryfa szczegółowa, t. poszczególna.

Überseeischer —; taryfa zamorska.

Verband —; taryfa związkowa.

Zonen —; taryfa strefowa.

Tarifbestimmung; przepisy taryfowe.

Tarifiren; ocenienie, taryfowanie.

Tarifsatz; zasada taryfowa, cena zasadnicza przewozu, cena wózkowa, wózkowe jednostkowe.

minimaler —; cena zasadnicza najniższa.

Tariftabelle, Tariftableau; skorowidz cennikowy.

Tarifwesen; umiejętność taryfowania, taryfowość.

Tariren der Wagen; ważenie wozów, tarowanie wozu.

Taschensteuerung; kulisa Stefensohna.

Taster, Morsétaster; klucz Morsego.

Tau; lina, linwa.

Tauscherkolben, Plungerkolben, Mönchskolben; nurzadło, nur, nurek.

Taxiren; cenić, oceniać, taryfować.

Techniker; technik.

Technolog; technolog.

Teichdamm p. Deichdamm.

Telegraf, Telegraph; telegraf.

optisches —; ramieniec, semafor.

Telegraphenam, Station; posterunek telegraficzny.

Telegraphenantwort; odpowiedź telegraficzna.

Telegraphenapparat; przyrząd telegraficzny.

Telegraphenaufseher; dozorca telegrafów.

Telegraphen - Controleur; kontrolor telegrafów.

Telegraphenkabel; lina telegraficzna.

Telegraphenleitung; przewód telegraficzny.

Telegraphenlinie; linia telegraficzna.

Telegraphenprotokoll; dziennik depesz telegraficznych, zapis telegramów.

Telegraphenstrreifen; taśma Morsego, pasek Morsego.

Telegraphenlaboratorium (tel.); pracownia telegraficzna.

Telegraphensäule; słup telegraficzny.

Telegraphenwesen; telegrafia.

Telegrafist; telegrafista.

Telegramm; depesza telegraficzna, telegram.

Telegrafie; telegrafia.

Telefon, Telephon; telefon.

Telefonempfänger (elekt.); odbierak telefoniczny; słuchawka.

Telefonsender; przesyłak telefoniczny.

Temperatur, Wärmegrad; ciepłota, temperatura.

Temperatursblech p. Dilatationsblech.

Tender, Proviantwagen, Vorrathswagen; tender, jaszczyk.

gefüllter —, betriebsfähiger —, ausgerüsteter —; tender pełny, t. zaopatrzony.

Tenderausrüstungsgegenstände; przybory tendrowe.

Tenderfülltrichter; lej.

Tenderlocomotive; parowóz tendrowy, tendrówka.

Teppich (wóz); kobierzec, dywan.

Termometer, Wärmemesser; termometr, ciepłomierz.

Terpentin, terpentyna.

Terpentinölfirniss; pokost terpentynowy, pok. olejkowy.

Terracota; terakota.

Terassenmauer, Futtermauer; mur odporowy, m. podporywy.

Terzie; tercja.

Texel p. Dexel.

Textur; wlepka.

Thalbah, Bahn in der Ebene, Flachlandbahn; kolej w równinie.

Thalweg, Rinnsal, Stromlauf; ściek, linia ścieku.

Theer; maź, dziegieć, smoła.

Theerplache; plachta namazona.

Theerofen; piec smołowy.
Theilbarkeit; podzielność.
Theilbezug; odbiór częściowy.
Theilfrancatur; opłata częściowa, opła-
 cenie częściowe.
Theilmashine; maszyna podziałowa.
Theilstrecke; część szlaku.
Theodolit; teodolit.
Thierbegleiter, **Viehbegleiter**; odsta-
Thon; glinka. [wny.
Thor; brama.
Thorbarriere, **Flügelbarriere**; wrota.
Thorwächter; wrótny.
Thür, **Thüre**; drzwi.
   Blinde —; drzwi ślepe.
   Eingangs —, **Haupt** —; drzwi
   wchodowe.
   Fall —; drzwi leżące, d. zwodowe.
   geleimte —; drzwi klejone.
   gestemmt —, **Füllungs** —, **aut**
   Fries **und Füllungen**; drzwi wną-
   kowe, drzwi na wnąki i otoczyzny.
   Glas —; drzwi oszklone.
   Kreuz —; drzwi krzyżowe.
 — **mit Einschubleisten**; drzwi szpą-
   gowe.
   Schub —, **Schiebe** —, **Coulissen** —;
   drzwi zasuwane, drz. suwane.
   Tapet —; drzwi kryte.
   verschalte —, **verdoppelte** —; drzwi
   opierzone, objane, szalowane.
   Zimmer —; drzwi pokojowe, drzwi
   izdebne.
   zweiflügelige —; drzwi dwuskrzy-
   dowe, d. dwupołe.
Thüraufspreitzhacken; zaszczep drzwi
 wiszących.
Thüraufspreitzvorrichtung (*wóz*); wspor-
 nik ruchomy.
Thürdrucker, **Thürfalle**; klamka.
Thüreingekloben; skobel do haka,
 uszko do klamki u drzwi.
Thürhaken p. **Stützkegel**.
Thürlaufschiene; szyna u drzwi.
Thurm, wieża.
Thurmdach, **Thurmhaube**; dach wie-
 żowy.
Thürplombenöse; uszko plombowe, sko-
 bel do plomby.
Thürrahmen; odrzwi, odrzwia.
Thürriegel; zasuwka.
Thürrolle; krążek, kółko drzwi su-
 wanych.
Thürsäule; węgar, węgarek.
Thürsicherheitsverschluss; zasuwka u-
 bezpieczająca drzwi.

Thürsteher p. **Portier**.
Thürverschluss; zaszczepka drzwi.
Thürverschlusshaken; zapadka za-
 szczepki.
Thürvorstecker; zatyczka zaszczepki.
Tiefenwinkel; kął spadu, kął obni-
 Tiegelofen; piec tygłowy. [żenia.
Tischlampe p. **Stehlampe**.
Tischler, **Schreiner**; stolarz.
Tischlerarbeit; stolarka, robota sto-
 larska.
Tischlerhandwerk; stolarstwo.
 1. **Tischlerei**; stolarstwo.
 2. **Tischlerei**; stolarnia.
Tischlersäge; piła stolarska.
Todlaufen des Gesimses; zatopienie
 gzymsu.
Tonne; tona, beczka.
Tonnengewölbe; sklepienie beczulko-
 we, skl. kolebkowe.
Trace; trasa, ślad.
Traciren; wytyczać ślady, poszukiwać,
 trasować, trasowanie kolei, wy-
 znaczenie.
Tracirer; traser.
Tragbahre; nosze, mary.
Trage; nosze.
   Holz —; nosze do drzewa.
   Kranken —; nosze dla chorych,
   lektyka.
   Lampen —; nosze do lamp.
   Schienen —; nosze do szyn, widły
   do szyn.
Träger; posługacz, tragarz.
Träger; dźwigar, belka.
   Bogen —; dźwigar łukowy, łuk.
   continuirlicher —; belka wieloprzę-
   słowa, b. ciągła.
   einfacher —, **einfacher Balken**trä-
   ger, **einfacher Balken**; belka je-
   dnoprzęsłowa.
   Fachwerks —, **weitmaschiger Gitter**-
   werksträger; belka przedziałowa.
   Fachwerks —, — **mit verticalen**
   Säulen; belka słupowa.
   Fischbauch —; belka dolnopara-
   boliczna.
   Gelenks —, belka przegubowa, dźwi-
   gar Gerbera.
   gerader —, **Balken** —, **Balken**;
   belka, dźwigar prosty.
   Gitter —; belka kratowa.
   Halbparabel —; belka paraboliczna
   niezbieżna.
   Hängwärts —; wieszak; dźwigar
   wiszący.

- Träger, Hauptträger**—; dźwigar główny.
Konsolen —; wspornik.
Linsen —, **Fisch** —; belka osełkowata.
massiver —, **massiver Balken** —, **massiver Balken**; belka pełna.
polygonaler —, — mit **polygonalen Gurten**; belka wieloboczna.
Neben —, **Secundär** —, **Zwischen** —; dźwigar drugorzędny, podłużnica.
Netzwerks —, **engmaschiger** —; belka siatkowa.
Parabel —, **parabolischer** —; belka paraboliczna.
Parallel —; belka równoległa.
Pauls —; belka Paulego.
Quer —; dźwigar poprzeczny, poprzecznica.
Schwedler'scher —; belka Schwedlera.
Sprengwerks —; dźwigar rozporowy, rozpornica.
Strebenfachwerks —; belka zastrażalowa.
Trapez —; belka trapezowa.
Tragfähigkeit eines Wagens; znośność wozu, nośność, udźwig.
Tragfeder; sprężyna nośna, wsporna, resor nośny.
Tragfederband, Tragbügel; spona sprężyny, opaska s.
Tragfederblatt; pas sprężyny, taśma resorowa.
Tragfederbolzen; sworzeń opaski.
Tragfederplatte; płyta opaski sprężyny resorowej.
Traggeländerbrücke p. **Beutelholzbrücke**.
Trägheitsmoment; moment bezwładności.
Trägheitsradius; promień bezwładności.
Tragkraft; znośność, udźwig, siła udźwigu, nośność.
Tragkraftziffer; cyfra nośności, cyfra udźwigu, liczba udźwigu.
Tragrippen der Feuerkiste, Feuerkisten-tragrippe; wieszadła ankrowe u wierzchu paleniska, dźwigary stropu.
Tragstein, Console; wspornik, wspornica.
Tragweite p. **Spannweite** teoretische.
Trajectanstalt; zakład przeprawy po-
Trajectschiff; prom kolejowy. [ciągów.
Trajectverkehr; przewożenie pociągów promem, przeprawianie pociągów, ruch na przewozie.
- Tramlage, Balkenlage**; belkowanie.
Trammway; kolej konna, tramwaj.
Tränkanstalt p. **Imprägnierungsanstalt**.
Tränkung p. **Imprägnierung**.
Tränkungsgebühr; pojne, należytość za pojenie.
Tränkungsstation, stacya do pojenia, stacya pojnicza.
Transito p. **Durchfuhr**.
Transitogebühr; przewozowe, przejemne.
Transitotarif p. **Tarif für den Durchgangsverkehr**.
Transitoverkehr p. **Anschlussverkehr**.
Translation, Übertragung (tel.); przenośnia.
Translator (tel.); przenośnik.
Transmission; przewody ruchu, transmisya, przenośnia.
Transmissionskrahm; żóraw transmisyjny.
Transport; z przeniesienia.
Transport, Beförderung, Fortschaffung, Verfrachtung; woźba, przewóz.
 — **Alla Rinfusa** p. **Getreidetransport**; przewóz zboża luzem, p. wsyphu
Eilgut —; woźba pospieszna.
frachtfreier —, **Regie** —; woźba bezpłatna.
Frachtgut —, **Frachten** —; przewóz powolny, woźba zwyczajna, przewóz towarów, woźba powolna, p. małej chyżości.
Leichen —; przewóz zwłok, woźba zwłok.
 — **von Fahrzeugen**; woźba pojazdów.
 — **ohne Umladung**; bez przeładunku.
Wagenladungs —; woźba całowozowa.
Transportdienst p. **Dienst commercialer**.
Transportgebühr; przewozowe, prze-
 wozne, woźbowe, cena przewozu.
Transportüberggebühr; nadwyżka przewoźnego, nadpłata przewozowego.
Transportreglement; przepisy przewozowe, p. woźbowe, regulamin ruchu.
Transporteur; przenośnik.
Transportmittel; środki przewozu.
Transportwesen, woźbownictwo, woźbieznictwo.
Transportbestimmungen; przepisy przewozowe.
Transportkosten p. **Fracht**. [wozu.
Transportprofil, **Vertheilungsprofil**; rys rozwoju, profil rozwoju.

Transportsreglement p. Transportreglement, Betriebsreglement.
 Transportsvermögen einer Bahn; siła przewozowa, przewożność kolei, zdolność przewozowa drogi żelaznej.
 Transversalbahn; droga żelazna poprzeczna, poprzecznicza kolei.
 Trapezträger; belka trapezowa.
 Trasse p. Trace.
 Trassiren p. Traciren.
 Traverse p. Querbühne.
 — für die Zugvorrichtung, Wagentraverse (*wóz*); poprzecznicza ciągnąca.
 Traufe p. Abfalltraufe.
 Treibachse p. Triebachse.
 Treibbühne; tama spławowa.
 Treibeis; kra pływająca.
 Treibkeil p. Zugkeil.
 Treibrad; koło pędowe, wodzące, popędowe.
 Trennungsbühne, Separationswerk; tama dzieląca
 Trennungsstation p. Abzweigstation.
 Treppe p. Stiege.
 Wendel —; schody kręcone.

Treppenabsatz p. Stiegenruheplatz.
 Treppenflucht, Stiegenarm, przesłó schodów, ramię sch.
 Treppenhaus p. Stiegenhaus.
 Triangulation; tryangulacja.
 Trichter; lej, lejek.
 Triebachse, Triebachse; oś koła pędowego, oś pędowa.
 Triebrad; koło pędzone.
 Triebstange p. Leitstange.
 Triebwelle; wał główny poruszający.
 Trigonometrie; trygonometria.
 Trockenöl p. Siccativöl.
 Trockenölfirniss p. Siccativfirniss.
 Trog; koryto.
 Trommel; bęben.
 Trommel mit Gestell (*tel.*); motowidło.
 Trottoir, Fussweg; chodnik.
 Trümmermauerwerk; mur nadziany.
 Tunnel; przejazd podziemny, tunel.
 Turbine, Kreisrad; turbina.
 Tusch; tusz.
 Tyres, Bandage, Radreifen, Randbandage; obręcz koła.
 Tyresofen; ognisko okrągłe (do zdejmowania obręczy z kół).

U.

Überblattung, Blatt; nakładka, łączenie na nakładkę.
 einfache —; łączenie zwyczajne, nakładka zwyczajna.
 schiefe —; łączenie ukośne, nakładka ukośna.
 Überdeckung p. Schieberüberdeckung.
 Überfahrt; przejazd górą.
 Überfallwehr; jaz przelewowy, prze-
 Überfracht p. Überlast. [wał.
 Übergabe, factische —; oddanie szczegółowe.
 symbolische —; oddanie ryczałtowe.
 Übergabsverzeichnis; wykaz dowodów przewozowych wysłanych.
 Übergang; przejście.
 Übergangscurve; krzywa przejściowa.
 Übergangsstation p. Grenzstation.
 Übergewicht p. Überlast.
 Überhitzung; przegrzanie pary.
 Überhitzröhre; przegrzewacz.
 Überhöhung des Schienenstranges p. Geleiseerhöhung.
 Überholungsstation; stacya prześcigowa, st. przegonowa.
 Überladegebühr p. Umladegebüh.

Überladerampe p. Verladerampe beiderseitige.
 Überlast, Überfracht, Übergewicht, Überladung; przeciążenie, nakład, obciążenie, nadkład.
 Übernachtungsgebühr; noclegowe.
 Übernachtungslocale; sypialnia służbowa.
 Übernahme; odbiór, przyjęcie parowozu, wozu i t. p.
 Übernahmeverzeichniss; wykaz odbiorczy, w. zdawczy. [kamm.
 Überschneidung kreuzförmige p. Kreuz-
 Überschreiten der Fahrzeit; przekroczenie czasu jazdy.
 Überschuss; nadwyżka.
 Überschüttung; nadsypka.
 Überschwemmung, Inundation; wylew, powódź.
 Überschwemmungsdeich, Überschwemmungsdamm; grobla powodziowa.
 Überschwemmungsdeichfuss; podnóże grobli powodziowej.
 Überschwemmungsdeichkrone; korona grobli powodziowej.
 Überschwemmungsgebiet, Inundationsgebiet; zalewisko.

- Übersicht**; pogład.
 sumarische —; pogład ogólny.
Übersichtsplan; plan ogólny.
Übertrag, Transport; z przeniesienia.
Übertragung p. Translation.
Überweisung; przekaz.
Überzeit; zajęcie nadrobkowe, nad-
 dniówka.
Überzeitvergütung; podniowe, naddnio-
 Ufer; brzeg. [we.
Uferbruch, Abbruch; urwisko.
Uferdeckwerk; obrzeg, tama ochronna
 opaskowa, opaska nadbrzeżna,
 brzegosłona.
Ufergelände; nadbrzeże.
Uferland, Riff; porzecze.
Uferpflasterung; bruk stokowy, bruk
 skarpowy.
Uhr; zegar.
Uhrlampe p. Pumplampe mit Uhrwerk.
Uhrpegel; wodoskaz zegarowy, wodo-
 skaz ze wskazówką.
Umbau; przebudowa.
 — der Betriebsmittel, — des Wagens;
 przeróbka pojazdów, wozu.
Umbörteln p. Börteln.
Umfangsdrain; dren obwodowy.
**Umhüllungslinie p. Kämpferdruckum-
 hüllungslinie.**
Umkartirung; przepisanie ceduły prze-
 wozowej.
Umkartirungsstation; stacya przepi-
 sowa.
Umladebuch; księga przekładów.
Umladegebühr; przekładowe, należy-
 tość za przeladowanie.
Umladegeleise; tor przekładowy.
Umladen; przeladować, przelożyć.
**Umladerampe p. Verladerampe beider-
 seitige.**
Umladeschein, Umladungsprotocoll; wy-
 kaz przeladunku, karta przekładu,
 przekładna.
Umladestation; stacya przekładowa.
Umriss; zarys, kontur.
Umschalter (tel.), Wechsel; przemien-
 nik, zwrotnik.
Umschweif; obłaz.
Umsteigestation, Wagenwechselstation;
 stacya przesiadowa.
Umsteuerung (parw.); stawidło zwrotne.
Umsteuerungshebel p. Reversirhebel.
Umweg; objazd, obłaz.
Umwicklung (tel.); zwój, zwoje.
Unauflöslich; nierozpuszczalny.
- Undurchdringlichkeit**; nieprzenikliwość.
Unfahrbar; niemożliwa (droga), nie-
 przejezdny.
Unfallsrapport; doniesienie o wypadku.
Unlösbarkeit; nierozpuszczalność.
Unschlitt, Talg; łój.
1 Unterbalken, Architrav; architraw,
 brus, nadslupie, płatwa.
2 Unterbalken, Unterzug; podciąg,
 siestrzan.
Unterbau; budowa podtorowa.
Unterbaukronen; podtorze.
Unterbettung; warstwa żwiru, podłoże.
 erste —; warstwa żwiru dolna,
 podsypka.
 zweite —; warstwa powierzchni,
 w. druga żwiru, nasypka.
Unterbrechung; przerwa.
Unterfahrt; przejazd dołom, podjazd.
Untergestell eines Wagens; podwozie.
Untergefällwinkel; kątownik, okucie
 kątowe podwozia.
Untergeschoss, Erdgeschoss, Partere;
 poziom, przyziemie.
Untergurt, untere Gurtung; pas dolny.
Unterkeilen; podklinować.
Unterkramper; podbijacz.
Unterkrampung, Unterstopfung; pod-
 bijanie.
 kreuzweise —; podbijanie na krzyż.
 reihenweise —; podbijanie w po-
 ręcz, podbijanie czwórkami.
**Unterlage von Grube p. Einzelunterlage
 schallenförmige.**
Unterlage des Herzstückes; poduszka
 do krzyżownicy.
Unterlager; spód oprawy łożyska.
Unterlagsplatte; podkładka.
Hoheneger'sche —; blaszka Ho-
 henedgera.
Unternehmer; przedsiębiorca, przed-
 siębiorca.
Unternehmung; przedsiębiorstwo.
Unterrahme p. Wagenkastenunterrahmen.
Unterrahmen Langseite; belka zaprzę-
 gowa podłużna.
Unterstopfung p. Unterkrampung.
Unterzugbalken; siestrzan.
Untersuchung, Erforschung; badanie.
Unterstützen; wzmocnić, podeprzeć.
Untiefe; mielizna, ławica.
Urstoff, Grundstoff, Element; pier-
 wiastek, rodnik, tworzywo.
Utensilien; sprzęty, przybory.

V.

Vacuum, Luftlehre; próżnia.
 Vacuumbremse; hamulec próżniowy, h. o próżni, h. ssący.
 Ventil; wentyl, przepustnik.
 Dampf —, Steuer —; wentyl parowy.
 doppelseitziges —; wentyl dwu-przyłgniowy.
 Drossel —; dławik, dławiec.
 Gelenk —, Klappen —; wentyl zawiasowy, kłapa, pastka.
 Gleitungs —; wentyl posuwisty.
 Glocken —; wentyl dzwonisty.
 Hebungs —; wentyl podnoszony.
 Kugel —; wentyl kulisty.
 Ventilation, Luftwechsel; przewietrzanie, przewiew, wentylacja.
 Ventilator; przewiewnik, bąk.
 Ventilklappe p. Klappe.
 Ventilkorb; kosz wentyla.
 Ventilsitz, Ventilspiegel; przyłgnia wentyla, przyłgnia przepustnika.
 Ventilsteuerung; stawidło wentylowe, st. przepustowe, przepustnikowe.
 Verankern; ankrować, wiązać, ściagać.
 Verankerung; zakotwowanie, ankrowanie.
 Veranschlagen; sporządzać kosztorys, obliczać koszty.
 Veräusserung, Versteigerung, Auction; przetarg, licytacja.
 1 Verband; związek, złączenie.
 2 Verband; układ.
 Block —; układ spojów kowadełkowy.
 Festungs —, Stromm —; układ spojów twierdowy.
 Häringsgräth —; trójnit, jedlinka.
 Kreuz —; układ spojów krzyżowych.
 Mauer —; układ spojów.
 polnischer —; układ spojów pol.
 Verbandtarif; taryfa związkowa. [ski].
 Verbandverkehr; ruch związkowy.
 Verbindung; połączenie, komunikacja, związek.
 Verbindung directe, Anschluss directer; związek bezpośredni, dobieg ścisły, komunikacja bezpośrednia.
 Verbindungsbahn; kolej łącząca, łącznica kolejowa.
 Verbindungsstutzen; trąba.
 Verbot; zakaz.
 Ausfuhr —; zakaz wywozu.

Verbot.
 Durchfuhr —; zakaz przewozu.
 Einfuhr —; zakaz przywozu.
 Verbot der Einfahrt (*sig.*); wjazd wzbroniony, zakaz wjazdu.
 Verdampfung; parowanie, wyparowanie.
 Verderb; zepsucie.
 Verdichtung p. Liederung.
 Verdichtbarkeit; ściśliwość, zgęszczalność.
 Verdübelung; sworzniowanie.
 Verdünnen; zcieńczyć.
 Vereinsbahn; droga żelazna związkowa, kolej związkowa.
 Verfertigung, Fabrizirung; wyrabianie, wytwarzanie.
 Verfrachtung p. Transport.
 Verglasung; oszklenie.
 Vergrößerung; zwiększenie.
 Vergnügungszug, Excursionszug; pociąg spacerowy.
 Verkämmung p. Kamm.
 Verkehr; ruch.
 Anschluss —, Transito —; ruch przejęty.
 Anschluss — nach, Export; ruch wywozowy, wywóz.
 Anschluss — von, Import; ruch dowozowy, dowóz.
 ausländischer —, externer —; r. zagraniczny.
 commerzieller —; wydział handlowy.
 directer —; ruch bezpośredni.
 Durchgangs —, Durchführungs —; ruch przewozowy, przewóz.
 Eilgut —; ruch przesyłek pospiesznych.
 Frachten —; ruch przesyłek powolnych, zwykłych.
 gebrochener —; ruch przerywany.
 Güter —, Güterbewegung, Waaren —; ruch towarowy, r. przesyłek powolnych.
 indirecter —; ruch pośredni.
 inländischer —; ruch krajowy.
 internationaler —; ruch międzynarodowy, r. dalekokoźny.
 interner —, Binnen —, Local —; ruch miejscowy, rozwój.
 Personen —; ruch osobowy.
 regelmässiger —; ruch prawidłowy.

Verkehr.

- Stückgüter** —, **Einzelgut** —; ruch towaru drobnego, r. tobołkowy.
Wechband —; ruch związkowy.
Wechsel —, **Nachbar** —; r. wzajemny, r. sąsiedzki.
Verkehrsabtheilung, technische —; wydział techniczny ruchu.
commerzielle —; wydział handlowy ruchu.
Verkehrschef; naczelnik oddziału ruchu, naczelnik ruchu.
Verkehrscontrolle; kontrola ruchu.
Verkehrsdienst, Betriebsdienst; służba ruchu. [chu].
Verkehrseinstellung; wstrzymanie ruchu.
Verkehrseröffnung; otwarcie ruchu.
Verkehrsgebiet, Verkehrszone; doślacze.
Verkehrshinderniss, Verkehrsstörung; przeszkoda ruchu.
Verkehrsentensität; natężenie ruchu, mnogość ruchu.
Verkehrsmittel; środki przewozowe.
Verkehrsprotokoll; dziennik stacyjny o ruchu pociągów, zapis pociągów.
Verkehrsrichtung; kierunek ruchu.
Verkehrsstörung p. **Verkehrshinderniss**.
Verkehrsunterbrechung; przerwa ruchu.
Verkehrsverhältnisse; stosunki obrotu, st. ruchowe.
Verkehrsweg; szlak ruchowy.
Verkehrszone p. **Verkehrsgebiet**.
Verkeilen; klinowanie.
Verkleidung; otoczenie.
Verkohlen; zwęglanie.
Verladeaufseher p. **Ladeaufseher**.
Verladegebühr p. **Aufladegebühr**.
Verladegeleise, Rampengeleise; tor nakładowy.
Verladen, Einladen; ładować, nakładać.
Verlader; ładownik, nakładacz.
Verladerampe, Laderampe; ładownia, przystań kolejowa.
beiderseitige —, **Umladerampe, Überladerampe**; ładownia międzytorowa, ładownia obustronna, przekładnia.
bewegliche —; ładownia przenośna.
feste —, **fixe** —; ładownia stała.
gedeckte —, **überdachte** —; ładownia kryta.
Kleinvieh —, **Etage** —; ładownia piętrowa.
offene —, **unbedeckte** —; ładownia odkryta.

Verladerampe.

- Seiten** —, **Rampe für Seitenverladung**; ładownia boczna.
Stirn —, **Rampe für Stirnverladung**, **R. f. Kopfverladung**; ładownia czołowa.
Vieh —, **Viehrampe**; ładownia dla bydła.
Waaren —, **Güterrampe**; ładownia towarowa.
Verladerampengeleise; tor ładowni.
Verladerampengeleiseabsperrovrrichtung; zapór ładowni.
Verladerampenprellbock; odbój ładowni.
Verladeschein; nakładna.
Verladeutensilien p. **Laderequisiten**.
Verladung; ładowanie, nakładanie.
Verlängerungsstange p. **Kuppelbaum**.
Verlangschein; karta domagalna, domagalna.
Verlaschen; lubkować, olubkować.
Verlaschung; olubkowanie, zlubkowanie.
Verlust; ubytek, strata.
Vermilion; wermilion, cynober czysty.
Vernieten; znitować, zaklepać.
Verpacken p. **Einpacken**.
Verputz, Anwurf, Putz; wyprawa, tynk.
Cement —; wyprawa cementowa.
feiner —, **Fein** —; w. gładka.
Gipsmörtel —; wyprawa gipsowa.
Mörtel —; wyprawa wapienna.
Rauh —, **Rauchwerk**; wyprawa pod gont, w. surowa.
Spitzwurf —, **Spitzanwurf**; wyprawa z narzutem żwirowym.
Step —, **Besenputz** —, **Stepp** —; wyprawa od miotły, w. kędzierzawa.
Stockhammer —, **Stockhammerputz**; wyprawa groszkowana.
Verquickung p. **Quickarbeit**.
Verrechnungsdokumente, Begleitpapiere; papiery przewozowe.
Versammlung, technische —; wiec, zjazd techniczny.
Versandbahn; kolej nadawcza, kolej wysyłkowa.
Versandstation, Abfertigungsstation, Aufgabstation, Kartirungsstation; stacya wysyłkowa.
Versatzung verdeckte; łączenie zakryte.
 — **in der Klaue**; łączenie zębate.

- Verschalen**; opierzyć.
Verschaltung, Beschaltung; opierzenie.
Verschieben, — der Wagen, Rangieren d. W., **Verstellung d. W.**; przesuwanie wozów, przetok wozów.
 — durch Abstossen, — durch Ablassen, Abschneppern, Kunstfahren, **Schneppern**; przetok rzutowy, p. przez popchnięcie, p. z rozpędem.
 — durch **Menschenkraft**; przetok ludźmi.
 — durch **Pferde**; przetok końmi.
 englisch —; przetok z ucieczką.
 — mittelst **Locomotivkraft, Locomotivmanöver**; przetok parowozem.
 — mittelst eines **Taues**; przetok liną.
Verschleppung des Gutes; zaguba, zawleczenie towaru.
Verschlussvorrichtung des Niveauüberganges p. **Barriere**.
Verschneigung, Einschneigung; zaśnieżenie, zawianie śniegiem, wydma.
Verschnürung; obtrocze, obtroczek.
Verschnürt; obtroczenie.
Verschubdienst p. **Rangierdienst**.
Verschubmaschine p. **Rangierlocomotive**.
Verschüttung vom Schnee; zaspą.
Versenden; odstawić.
Versenkasten p. **Senkkasten**.
Versender, wysyłający, nadawca.
Versicherung p. **Haftung**.
Lieferzeit —; ubezpieczenie dostawy na czas.
allgemeine —; ubez. wartości ogólne.
besondere —; ubezpieczenie większej wartości.
 — des höheren Werthes p. **Mehrversicherung**.
Versilbern; srebrzyć, posrebrzać.
Versilberung; srebrzenie.
Verspätung; spóźnienie, opóźnienie.
Verstählen; stalić, nastalić.
Verstählung; stalenie, zwarka.
Verstanzendzeichen (tel.); znak zrozumienia, zrozumiano.
Verstärken; wzmocnić.
Versteifung; utężnienie, usztywnienie, stężenie.
Versteifungsglied; tężnik, tężulec.
Versteigerung p. **Veräußerung**.
Verstellung der Wagen p. **Verschieben**.
Verstemmen; sztamować, czekanić.
Verstopfen; zatykać.
- Versuch, Experiment**; doświadczenie.
Verstümmeln ein Telegramm; pomylić, przekreślić telegram, depeszę.
Vertäfeln, Vertäfelung; szalowanie, opierzenie.
Vertheilungsgeleise, Ausrangiergeleise; tor rozdzielowy.
Vertheilungsprofil p. **Transportprofil**.
Vertical, Senkrecht; pionowo.
Vertiefung; zagłębienie.
Vertrag, Contract; umowa, kontrakt, ugoda.
Verwaltung; zarząd, zawiadowstwo.
Verwaltungsdienst p. **Dienst administrativer**.
Verwaltungsrath; rada zawiadowcza, rada zarządzająca dr. ż.
Verwechslung des Gutes; zamiana towaru.
Verwehung; zawiej.
Verwitterung; zwietrzenie.
Verzahnung (cies.); ząbienie p. **Hackenblatt**.
 — einer **Mauer, Schmatzen**; strzępia.
Verzapfung; zaczopowanie.
Verzeichniss; wykaz, spis.
Abgabs —, Übergabs —; karta oddawcza, oddawcza, spis oddawczy, spis doręczenia.
Übernahms —; karta odbiorcza, odbiorcza, spis odbiorczy.
Verzierung; ozdoba, okrasa.
Verzinnen; pobielenie.
Verzögerungspönale, Wagenstrafmiethe; grzywna za opóźnienie, grzywna za spóźnienie.
Vestibul, Vorhalle; przedsionek.
Viaduct; wiadukt.
Vicinalbahn p. **Secundärbahn**.
Vieh; bydło.
Gross —; bydło duże.
Klein —; bydło drobne, trzoda.
Viehbegleiter p. **Thierbegleiter**.
Viehverladerampe, Viehrampe; ładownia dla bydła.
Vignolschiene p. **Schiene breitbasige**.
Visiren; celowanie, branie na cel.
Visirer; torowy.
Visirkreuz p. **Absehkreuz**.
Visirlinie; linia celowa, celowa.
Visirstab p. **Absteckstab**.
Visitireisen p. **Erdbohrer**.
Visur p. **Visiren**.
Vitriol; koperwas.
Vizinalbahn p. **Secundärbahn**.

Vollbahn p. Hauptbahn.
Volldocht; knot okrągły.
Volldruckmaschine, **Dampfmaschine** ohne Expansion; maszyna parowa bez rozprężenia.
Volt (*elekt.*); wolt.
Voltmeter (*elekt.*); prądomierz Wolty.
Volumen, Inhalt; bryłowość, pojemność.
Voluminöses Gut, sperriges Gut; towar przestrzenny, t. względnie lekki.
Volutfeder; sprężyna zwijana.
Volutfedersattel p. Federsattel.
Volutrագfeder; sprężyna zwijana.
Volutsattel; siodło sprężyny zwiniętej.
Voranschlag; kosztorys, obliczka.
Vorarbeit; robota przygotowawcza, robota przedwstępna.
Vorarbeiter; przodownik.
Vordach; poddasze.
Voreilung (*parw.*); poprzedzenie, prześcisg, wyprzedzenie.
 lineare —; poprzedzenie linijne, prześcisg liniyjny.
Voreilungswinkel; kąt prześcisgu, kąt poprzedzenia.
Vorfahren; prześcisg, poprzedzanie pociągów.
Vorfeile; pilnik drobny.

Vorfracht; przewozowe poprzednie, należność przewozowa uprzednia, woźbowe poprzednie, przewoźne pierwotne.
Vorhalle p. Vestibül.
Vorhalter, Nietkloben; próbój.
Vorhängschloss; klódka.
Vorland; nadbrzeże zalewane, zalewisko ścieśnione.
Vorortsbahnhof, Bahnhof im Weichbilde einer Stadt; dworzec zamiejski.
Vorrang; pierwszeństwo.
Vorrangszug; pociąg z pierwszeństwem, pociąg z prawem pierwszeństwa, pociąg wyższorzędny.
Vorrathswagen p. Tender.
Vorreiber; zakrętka.
Vorrichtung, Apparat; przyrząd.
Vorschlaghammer, Zuschlaghammer; przybijak, młot dwuręczny, berlik kijania, kijań.
Vorsitzender; prezes, przewodniczący.
Vorspannlocomotive, Vorspannmaschine; parowóz przyprzężony.
Vorstecker p. Schliesse.
Versteckstift p. Splint.
Vorsteher; naczelnik.
Vorwärts! (*syg.*); naprzód.

W.

Waagbrücke p. Zugbrücke mit Schwängel.
Waage, Wage; waga.
Waaghaus; ważnia, budka do wagi.
Waagschale; szala, szale.
Waagschein p. Wiegeschein.
Waarenmagazin p. Gütermagazin.
Waarenverkehr p. Güterverkehr.
Waarenverladerampe, Güterrampe; ładownia towarowa.
Wachs; wosk.
Wachsfackel, Kammerfackel; pochodnia woskowa.
Wachslinwand; płótno woskowane, cerata.
Wächteravisobuch p. Laufzettelbuch.
Wächterhaus; domek dróżniczy, strażnica kolejowa, budka dróżnicza, strażnia.
Wächterrufhorn; trąba sygnałowa.
Wächtersignallaterne, Bahnwächterlaterne; latarnia strażnicza.
Wächterstrecke; straża, obchód, odstęp.
Wadium; poręczne, zastaw, kaucya, wadium.

Wage, Waage; waga.
 Brücken —; waga pomostowa.
 Centesimal —; waga setna.
 Decimal — waga dziesiętna.
Wagengebühr, Waggeld, Wiegegeld; wagowe.
Wagemeister; wagowy, waźnik.
Wagen, Waggon, Eisenbahnwagen; wóz, wóz kolejowy (wagon).
 Abort —; wóz wychodkowy.
Arestanten —; wóz areztancki, więzienny.
 ausgebundener —; wóz wyzuty, wóz przezuty.
Bahn —, **Roll** —; wózek kolejowy.
Bei —, **Neben** —; wóz dodatkowy.
Bier —; woz na piwo, piwiarka.
Borstenvieh —; świniarka.
Brems —; wóz hamulcowy, wóz z hamulcem.
Cisternen —; wóz cysternowy, wóz zbiornikowy.
combinirter Personen —; powóz dwuklasowy, dwuklasówka.

Wagen.

- Conducteur** —; wóz pociągowego, wóz konduktorski.
- Coupé** —; wóz z przedziałami.
- Drehschemel** —, Langholztransport —; wóz kłonicowy, platforma do budulca.
- Eis** —; wóz na lód, lodziarka.
- Etage** —; wóz piętrowy.
- Fleisch** —; wóz na mięso, mięsarka.
- gedeckter** —, **Kasten** —; wóz kryty.
- Gepäcks** —, **Fach** —; wóz tłumokowy.
- Güter** —, **Frachten** —; wóz towarowy.
- Hilfs** —; wóz pomocowy.
- Hof** —; powóz dworski.
- Hornvieh** —, **Ochsen** —; wolarzka.
- heisslaufender** —; wóz zagrzany.
- Intercommunications** —; wóz przechodni.
- Kipp** —; wóz kołoskowy, wóz kołobkowy.
- Kohlen** —; węglarka.
- Kranich** —; wóz ze żórawiem.
- Lowrys** —, **offener Güter** —; wóz odkryty towarowy.
- Personen** —; powóz, wóz osobowy.
- Pferde** — koniarka.
- Plateau** —; wóz pomostowy.
- Post** —; wóz pocztowy.
- Reserve** —; wóz zapasowy.
- Rettungs** —; wóz ratunkowy, w. pomocniczy.
- Salon** —; powóz wytworny, powóz salonowy.
- Sanitäts** —; wóz dla rannych.
- Schaftransport** —; w. dla owiec.
- Schlaf** —; wóz sypialny; powóz sypialny.
- Schluss** —; wóz końcowy.
- Schotter** —; wóz na żwir, żwirówka, w. do balastu, w. balastowy.
- Schutz** —, **Sicherheits** —; wóz ochronny.
- zum Transport von Geflügel; w. dla drobiu, dla gęsi.
- Wagenachse**; oś koła.
- Wagenaufseher**; wozowicz.
- Wagenaufzug**; żóraw do podnoszenia wozów.
- Wagenaufschreiber**; spisowacz wozów.
- Wagenausbindung**; wyzucie wozu, przeczucie wozu.
- Wagenausrüstungsgegenstände**, **Wagenausrüstungsutensilien**; przybory wozowe.
- Wagenbau**; wozownictwo.
- Wagenbauer**; wozownik, kołodziej, powoźnik.
- Wagenbeschädigung**; uszkodzenie wozu.
- Wagenbeschreibung**; opis wozu.
- Wagenbestandtheile**; części składowe wozu.
- Wagencaution**; zastaw na wóz, kaucja wozowa.
- Wagendach**, **Wagenverdeck**; dach wagonowy, d. na wozie.
- Wagendecke**; strop, pułap, sufit wozu.
- Wagendiagonalstrebe**, **Diagonalstrebe**; rozpóra ukośna wozu, zastrzał klatki wozowej.
- Wagendirigirung**; zarząd taboru.
- Wagenetage**; piętro wozu.
- obere; piętro górne.
- untere; piętro dolne.
- Wagenfusstritt**; stopień.
- Wagengerippe**; szkielet wozu, klatka wozowa, kadłub wozu.
- Wagenhauptträger**, **Wagenlangträger**; belka zaprzęgowa podłużna wozu, dźwigar główny wozu.
- Wagenhorizontalstrebe**; więzar pudła wozu.
- Wagenkartel**; umowa o wzajemnem używaniu wozów.
- Wagenkasten**; pudło wozu, klatka, kadłub wozu.
- Wagenkastenconsole**; wspornik wozowy.
- Wagenkastenecksäule**, **Ecksäule**; węgier, słup narożny klatki wozowej.
- Wagenkastenmittelsäule**, **Mittelsäule**; słup środkowy kl. w.
- Wagenkastenoberrahmen**, **Oberrahmen**; platew podłużna, rama górna kl. w.
- Wagenkastenunterrahmen**, **Unterrahmen**; rama dolna kl. wozowej, podwalina, przycieś podłużna klatki wozowej.
- Wagenkilometer**; kilometr wozowy, przebieg wozu.
- Wagenkippe** p. **Dreschemelarm**.
- Wagenladung**; ładuga wozu, ładunek wozu, nakład w.
- volle —; ładuga pełna, nakład całowozowy, ładunek całowozowy.
- Wagenladungsclassen**; klasa ładunku całowozowego.

- Wagenladungstransport**; woźba całowozowa.
Wagenlangschweller; platew podłużna wozu.
Wagenlangstrebe; rozpóra podłużna wozu.
Wagenlangträger p. **Wagenhauptträger**.
Wagenmängel; wadliwość wozu.
Wagenmeister; wozowy.
Wagenmiethe; wozowe.
Fristüberschreitungs —; wozowe za spóźnienie.
Lauf —; wozowe za przebieg, przebiegowe.
Zeit —; wozowe za czas, czasowe.
Wagenpark, Park; tabór wozów.
Wagenpönale; grzywna wozowa, opłata za przetrzymanie wozów.
Wagenputzer; czyszciciel, pomywacz wozów.
Wagenquerstrebe; rozpóra poprzeczna wozu.
Wagenremise p. **Wagenschuppen**.
Wagenreparatur; naprawa wozów.
Wagenrunge p. **Drehschemelarm**.
Wagenschieber, Rangierer, Schieber; przetokowy, przesuwacz wozów, parobek wozowy, ustawiciel.
Wagenschmierung; smarowanie wozów.
Wagenschmierer, Schmierer; smarownik.
Wagenschuppen, Wagenremise; wozownia.
Wagenschuppengeleise; tor wozowni.
Wagencontro; sprawdzanie taboru.
Wagenspritze; sikawka czterokołowa.
Wagenstandsausweis p. **Betriebsmittel** ausweis.
Wagenstrafmiethe p. **Verzögerungspönale**.
Wagenthürrahmen; odrzwi wozu.
Wagenthürsäule; węgar odrzwi wozowych.
Wagentraverse p. **Traverse für Zug** vorrichtung.
Wagenübergabe; zdawanie wozów.
Wagenuntergestelle; podwozie.
Wagenutensilien p. **Wagenausrüstungs** gegenstände.
Wagenverschluss; zamknięcie wozu.
Wagenvertheiler; rozwoźna.
Wagenwechsel, zmiana wozów.
Wagenwechselstation p. **Umsteigestation**.
Wagenwinde; dźwigarka wozowa, lewar.
Waggeld p. **Wagegebühr**.
- Waghaus**; waźnia, budka do wagi.
Wagon p. **Wagen**.
Walm, Dachwalm; naczólek, nacz. dachu.
Walmdach, Schopfdach; dach z naczólkami, dach czterospadkowy.
Walzblech p. **Blech gewalztes**.
Walzblei; ołów walcowany.
Walzenlager, Zapfenlager; walnice czopowe.
Walzenständer; postawy do walców, oprawa, stanina walców.
Wandbogen, Schildgurt, Schildbogen; obłak przyczółkowy, łęk przyczółkowy.
Wandkrah; żóraw ścienny.
Wandlampe; lampa ścienna.
Wandlaterne, latarnia ścienna.
Wandöffnung; oścież.
Wandwasserkrah; żóraw wodny wiążący, żóraw wodny przyścienny.
Wanken der Locomotive, Schwanken d. L.; kołysanie się, ruch boczny parowozu.
Wärmeeinheit, Calorie; ciepłotka, kalorya, jednostka ciepła.
Wärmegrad p. **Temperatur**.
Wärmehahn, Wärmewechsel; kurek do ogrzewania.
Wärmeleiter; przewodnik ciepła.
Wärmemenge; ciepłik.
Wärmemesser p. **Termometer**.
Wärmewechsel p. **Wärmehahn**.
Wärmflasche; blazanka.
Warmlaufen; grzanie się panewek.
Wärmpfanne; żarzelnia, fajerka.
Warnungstafel; tablica, słup z ostrzeżeniem.
Wartefrist, Wartezeit p. **Zuwartezeit**.
Wartsaal; czekalnia, izba dla podróżnych, sala dla podr., izba gościenna, poczekalnia.
Wasenmesser p. **Rasennmesser**.
Wasserschaufel p. **Rasenschneidschaufel**.
Wasser; woda.
Wasserbau; roboty wodne, budownictwo wodne.
Wasserbehälter (*tend.*); skrzynia, zbiornik na wodę.
Watercloset p. **Watercloset**.
Wasserfahrzeug; statek wodny.
Wassergeschwindigkeitsmesser; spławik.
Wasserglas; szkło wodne.
Wasserhaltungsmaschine; maszyna czerpalna.

- Wasserkalk, hydraulischer K.**; wapno wodotrwałe, w. hydrauliczne.
Wasserkasten; zbiornik wody.
Wasserkrahn; żóraw wodny.
freistehender —; żóraw wodny słupowy, ż. w. odosobniony, ż. w. wolno stojący.
Wand —; żóraw wodny wiszący, ż. w. przyścienny.
Wasserkrahnlaterne p. Krahnlaterne.
Wasserleitung; wodociąg, przewód wody.
Röhren —; wodociąg rurowy.
Wasserleitungsbrücke p. Aquäduktbrücke.
Wasserlinie, Wassermark p. Wasserstandslinie.
Wassermörtel; zaprawa podwodna.
Wasserpegel, Pegel; wodomierz.
Wasserregulator; regulator w smoczku Giffarda.
Wasserscheide; dział wód.
Wasserspiegel; zwierciadło wody.
Wasserstand; stan wody.
gewöhnlicher —; zwykły stan wody.
Hoch —, **hoher** —; wysoki stan wody, wysoka woda.
Mittel —, **mittlerer** —; średni stan wody, średnia woda.
Nieder —, **niederer** —; niski stan wody, mała woda.
niederer, mittlerer —; niski stan wody zwykły.
Null —, **niedrigster** —; najniższy stan wody, zero wody.
scheinbarer —; pozorny stan wody.
wirklicher —; rzeczywisty stan wody.
Wasserstandsglas; szkiełko wodoskazu.
Wasserstandshahn; kurek wodoskazu.
Wasserstandslaterne; latarka wodoskazowa.
Wasserstandslinie, Wasserlinie, Wassermark; znak stanu wody.
Wasserstandzeiger; wodoskaz.
Wasserstation, stacya wodna.
Wasserstationsgebäude, Wasserthurm; baszta wodna, zabudowanie wodociągowe, budynek zapasowej wody.
Wasserstauung, Stauung; spiętrzenie wody.
Wasserstoff; wodór wód.
Wasserstrahl —; wytrysk, promień wody.
Wasserwage, Libelle; poziornica wodna, libela.
- Wasserszündfaden**; lont podwodny.
Watt (elekt); wat.
Watercloset; wygódka z zamknięciem wodnem.
1. Wechsel, Weiche; zwrotnica.
2. Wechsel, Umschalter; (*tel.*); prze-miennik.
Wechselbalken; przejma, wymiana.
Wechselchair; siodełko zwrotnicze.
Wechselhebel; dźwąg zwrotniczy, rączka zwrotnicy.
Wechselscheibe; tarcza zwrotnicza.
Wechselschwelle, Wechselholz, Extraholz; podkład rozjazdowy.
Wechselsignallaterne Bender'sche; latarnia Bendera.
Wechselständer, Weichenbock, Weichenständer; koziolatek zwrotnicy, stojak zwrotniczy, przyrząd zwrotniczy.
Wechselstellung centrale; nastawianie zwrotnic centralne, ustawiania zwrotnic c.
Wechselstrom; prąd zwrotny.
Wechselverbindungsstange, Weichenverbindungsstange; rozpórka zwrotnicza, rozpórka igliczna.
Wechselverschluss, Weichenverschluss; zamek zwrotniczy.
Wechselzugsstange, Weichenzugsstange, Zugstange des Wechselständers; ciągiel, pociągacz zwrotniczy.
Wechselzunge p. Spitzschiene.
Weggeld p. Fahrgeid,
Wegmeister; drogomistrz, drożny.
Wegsäule; słup drogowy.
Wegübersetzung, Wegübergang p. Rampe.
Wegübersetzungsverschluss p. Barriere.
Wegweiser; drogowskaz.
Wehr; jaz.
Balken —; jaz zakładany.
bewegliches —; jaz ruchomy.
festes —; jaz stały.
Grund —; jaz zatopiony.
Klappen —; jaz zwodowy.
Nadel —; jaz iglicowy.
mobiles —; jaz przenośny.
partielles —; jaz ostrogowy, jaz częściowy.
selbstwirkendes —; jaz samostawny, j. automatyczny.
senkrechtes —; jaz prostopadły.
schiefes —; jaz ukośny.
Schleussen —, **Freiarche**; jaz upustowy.

- Wehr, Überfalls** —; jaz przelewowy, przewał.
- Weichblei p. Frischblei.**
- Weiche**; rozjazd.
doppelte — rozjazd podwójny, rozj. dwustronny.
doppelte — mit nacheinanderliegenden Zungen; rozjazd podwójny rozłożony.
dreifache —; rozjazd podwójny skupiony, rozjazd trójdzielny.
einfache —; rozjazd pojedynczy.
englische —; rozjazd angielski.
Kreuz —; rozjazdy krzyżowe.
linke —; rozjazd lewy.
rechte —; rozjazd prawy.
- Weichenbock, Wechselständer**; skrzynka zwrotnicy, koziołek, stojak zwr.
- Weichensignal**; sygnał na zwrotnicy.
- Weichensignallaterne**; latarnia zwrotnicy.
- Weichensignalstange**; pręt do tarczy zwrotniczej.
- Weichenständer, Wechselständer**; koziołek zwrotnicy, stojak. zwr.
- Weichenstellung centrale**; centralna ustawnia zwrotnic.
- Weichenverbindungsstange p. Wechselverbindungsstange.**
- Weichenverschluss p. Wechselverschluss.**
- Weichenwächter**; zwrotniczy.
- Weichenzugsstange p. Wechselzugsstange.**
- Weichenzunge p. Spitzschiene.**
- Weichloth p. Schnellloth.**
- Weidengestripp**; łęg.
- Weidensetzlinge**; sadzonka łożowa.
- Weingeistfirnis, geistiger Firnis**; pokost wyskokowy.
- Weissbuche**; grab.
- Weissglühhitze**; rozgrzanie do białości.
- Weisskupfer**; nowe srebro.
- Weissloth p. Schnellloth.**
- Weisspinsel p. Mauerpinsel.**
- Welle**; wał
gekröpfte —; wał korbowy, wał kolankowy, łamany, kolano korbowe.
- Wellenblech**; blacha falista.
- Wellenlager, Walzenlager Zapfenlager**; wałnice czopowe.
- Wendeltreppe**; schody kręcone.
- Wendescheibe p. Distanzsignalscheibe.**
- Wendescheibenlaterne p. Distanzsignallaterne.**
- Werg**; pakuly, kłaki, zgrzebie.
- 1. Werk p. Buhne.**
- 2. Werk, Mechanismus**; mechanizm.
- Werkbank, Arbeitstisch**; stół roboczy.
- Werkblei**; ołów surowy, surowiec ołowiu.
- Werkführer**; kierownik roboty (warstatowej), kontrolor rzemieślników.
- Werkmeister**; zawiadowca cechu.
- Werkstätte**; warstat, pracownia.
- Werkstättenbahnhof**; dworzec warstatowy.
- Werkstättendienst**; służba warstatowa, służba w warstatach.
- Werkstättengeleise**; tor warstatowy.
- Werkstück p. Quaderstein.**
- Werkstisch**; warstat, stół roboczy.
- Werkzeichen**; znamię fabryczne.
- Werkzeug**; narzędzie.
- Werkzeugkasten**; schowek na narzędzia.
- Werkzeugmaschine**; narzędzie mechaniczne.
- Werschok**; wierszek.
- Werste**; wiorsta.
- Werth des Productes**; wartość wyrobu.
- Werthmarkenheft**; zeszyt znaczków wartościowych.
- Werthverminderung p. Entwerthung.**
- Werthversicherung**; zabezpieczenie wartości.
- Werthvorschuss p. Nachnahme in Vorhinein.**
- Wetzstein**; osełka, osła.
- Wiaduct**; wjadukt.
- Widder, Stösser**; taran, baran.
- Wiederaufnahme des Verkehrs**; przywrócenie ruchu.
- Wiederlage, Kämpfer**; wspornica sklepienia, węzłowie.
- Wiederlager**; przyczółek.
- Widerruf der Abfahrt (syg.)**; odjazd odwołany.
- Wiegebuch**; księga wagowa, zapis ważenia.
- Wiegesehein, Wiegezettel, Waagschein**; poświadczenie ważenia.
- Wiegestempel**; pieczęć ważnicza.
- Winde**; dźwigarka, lewar, dźwigownica, podnośnica.
englische —, **Schrauben** —; lewar śrubowy, wozowa dźwigarka śrubowa.
- Pratzen** —; dźwigarka dolnobierna.
- Stock** —; dźwigarka górnobierna.
- Wagen** —; dźwigarka wozowa.

Windfackel p. Pechfackel.

Windmesser; wiatromierz.

Winkel; kąt.

Ausschlag —; kąt odchylenia.

Höhen —; kąt wysokości, kąt wznie-
sienia.

Kreuzungs —; kąt krzyżowania.

Tiefen —; kąt spadu, kąt obni-
żenia.

1. Winkelband; zawiasa kątowna.

2. Winkelband p. Scheinhaken.

Winkelleisen; żelazo kątowne, kątówka.

Winkelhebel; dźwąg kątowny.

Winkellasche; łubek kątowny.

Winkelmass; węgielnica.

Winkelmesser; kątownica, kątomiar.

Winterschmiere; smarowidło zimowe.

Wippbrücke p. Zugbrücke mit Wippen.

Wirbel; czop kurka.

Wirkung, Effekt; skutek.

Wischer p. Röhrenwischer.

Wissmuth; bizmut.

Wogen der Locomotive p. Galopiren
der Locomotive.

Wölstein; zwornik, kliniec.

Wolframstahl; stal wolframowa

Woluttragfeder (Wölz); sprężyna zwi-
nięta, resor spiralny.

Woots-Stahl; stal indyjska.

Wuchtbaum p. Hebebaum.

Würfel; kostka.

Wurzel der Spitzschiene p. Zungen-
wurzel.

Wurzelplatte des Wechsels, Wurzel-
stock der Spitzschiene; osada
iglicy.

Z.

Zählgebühr; przeliczkowe.

Zahlmeister; płatnik.

Zahlungsanweisung; upoważnienie na
wypłatę, przekaz wypłaty.

Zahlungsbedingung; warunek zapłaty.

Zahlungsliste p. Lohnliste.

Zahnrad; koło zębate, k. palczaste.

Zahnradbahn; kolej zazębiona.

Zahnsägedach; dach wielogrzbietowy.

Zahnschiene; szyna zębata.

Zahnschmatzen; strzępia zębate.

Zahnstange; drąg zębaty.

Zange; kleszcze, obcegi.

Beiss —; kleszcze ostre, obcegi
krające.

Draht —; obcegi do drutu.

Feuer —; szczypce do ognia, sz.
ogniowe.

Flach —; obcegi płaskie.

Plombir —; kleszcze plombowe,
obcegi do plombowania.

Schlacken —; kleszcze żuźlowe.

Zwick —; obcegi krające.

Zapfen; czop.

Doppel —, Zwilling —; czop po-
dwójny.

Drehbrücken —; czop mostu o-
brotowego.

Hals —; czop szyjowy, szyja wa-
łu, czop środkowy.

Kamm —; czop pierścieniowy.

Steh —; czop stojący.

Trag —; czop czelny.

zurückgesetzter —; czop odsa-
dzony.

Zapfenlager p. Wellenlager.

Zapfenloch; gniazdo, stepka.

Zarge, Zone; dzwono kotła.

Zehrgeld; strawne.

Zeichen; znak.

Zeichnen; rysować.

Zeichner; rysownik.

Zeichnung; rysunek.

Zeichnungssal; rysownia.

Zeiger; wskazówka.

Zeitdifferenz; różnica czasu.

Zeitmieth; wozowe za czas, czasowe.

Zeltdach; dach namiotowy.

Zerbrechlichkeit; kruchliwość, łam-
liwość.

Zerreneisen; złamki, odpadki, żelazi-
wo drobne, stare.

Zerknickung; zgniecenie, zmiażdżenie.

Zerreissung; rozerwanie.

Zersetzung; rozkład.

Ziegel, Backstein; cegła.

Dach —; dachówka.

Falz —; cegła odsadzkowa, od-
sadzówka.

feuerfester —, Chamott —; cegła
ogniotrwała.

First —, Grat —, Mönch —; ce-
gła szczytowa, cegła grzbietowa.

Form —, Chablon —; cegła mo-
delowa.

gebrannter —; cegła palona.

Gesims —; cegła gzymsówka.

Gewölb —, Brunnen —, Kessel —;
cegła klinowa, klinówka.

glasirter —; cegła polewana.

Ziegel.

- Hohl —; cegła pusta.
 Kehl —, Nonne —; cegła koszowa.
 Kirschroth —; wiśniówka.
 Klinker —; żędrówka.
 Lehmpatze —; surówka podolska.
 Pflaster —, Fliese, Estrichplatte;
 cegła posadzkówka.
 Porcelan —; cegła porcelanka.
 poröser —; cegła dziurkowata, c.
 gąbczasta.
 Rauchschlott —; cegła kominówka.
 schwach gebrannter —; cegła niedopalka, okopciałka, bladówka.
 ungebrannter —, roher —; cegła surowa, surówka.
 Ziegelbrücke, Backsteinbrücke; most ceglany.
 Ziegelmauer; mur ceglany, mur z cegły.
 Ziegelpresse; maszyna do robienia cegiełek, ceglarka.
 Ziegler, Ziegelbrenner; wypalacz cegieł.
 Ziegelschutt, Steinschutt; gruz.
 Ziehbund; wyrwant, opaska.
 Ziehbau p. Drahtziehbau.
 Ziehbarriere p. Zugbarriere.
 Zieklinge; skrobaczka cyklina.
 Zielstation p. Bestimmungsstation.
 Zifferblatt; wskaźnica, płyta liczbowa, tarcza manometru, wskaźnica manometru.
 Ziffer; cyfra.
 Zimmer; pokój, izba, komnata.
 Zimmeraxt, Bundaxt, Handhake, Breitbeil; siekiera, topór ciesielski.
 Zimmermann; cieśla.
 Zimmermannsarbeit; robota ciesielska, ciesiołka.
 Zimmerthür; drzwi pokojowe, drzwi
 Zimmerung p. Bölung. [izdebne.
 Zink, Spiauter; cynk.
 raffinierter —; cynk rafinowany.
 Roh —, Rauh —; cynk pospolity.
 Zinkerz, Galmai; ruda cynkowa, galman.
 Zinkhütte; cynkownia.
 Zinkweiss; biel cynkowa.
 Zinn; cyna.
 Block —; cyna w bryłach, cyna w gruzłach.
 Körner —; cyna w ziarnach, cyna ziarnista.
 reines —, raffiniertes —; cyna rafinowana.

Zinn.

- Roll —; cyna w zwojach, cyna arkuszkowa.
 Stangen —; cyna w prętach, cyna prętowa.
 Zinnerz; ruda cynowa.
 Zinnfolie, Blattzinn, Staniol; listek cynowy, cynfolia.
 Zinggiesser konwisarz, odlewacz.
 Zinkhütte; cynownia.
 Zinnkies; szaromiednik cynowy.
 Zinnkomposition; kompozycja cyny.
 Zinnloth p. Schnellloth.
 Zinnober; cynober.
 Zins; procent, stowe, odsetek.
 Zinnsfuss; stopa odsetkowa, stopa procentowa.
 Zinsgarantie; poręka odsetek.
 Zinstermin; termin wypłaty odsetek.
 Zinsen, Intercalarzinsen; odsetki interkalarne.
 Zirkel, Spitzzirkel; cyrkiel.
 Haar —, Null —; cyrkiel mikrometryczny.
 Greif —, Loch —; c. kalibrowy.
 Zocke p. Sockel.
 1 Zoll; cal.
 2 Zoll; cło.
 Ausgangs —, Ausfuhr —; cło wywozowe.
 Durchgangs —; cło przewozowe, cło przechodowe.
 Eingangs —, Einfuhr —; cło przywozowe, cło wchodowe.
 Schutz —; cło ochronne.
 Zollabfertigung; odenie, załatwienie cłowe, załatwienie celnicze.
 Zollbahnhof; dworzec cłowy.
 Zollfrei; wolny od cła.
 Zollgut; towar cłowy, przesyłka cłowa.
 Zollplombe; pieczęć cłowa, plomba cłowa.
 Zollschein; świadectwo celne.
 Zone; strefa, okrąg.
 Zonensystem; system okręgów.
 Zonentarif; taryfa strefowa.
 Zucken der Locomotive, Stossbewegung beim Goc d. L.; szarpanie lokomotywy.
 Zufahrt; dojazd.
 Zufahrtsstrasse, Bahnhofszufahrtsstrasse; droga dojazdowa.
 Zufluss, Nebenfluss; dopływ.
 Zufuhr; dowóz.
 Zug; ciąg, przeciąg.
 — des Feuers; ciąg ogniska.

Zug des Feuers.

verstärkter —; ciąg wzmocniony, przeciąg sztuczny.

Zug, Eisenbahnzug; pociąg, pociąg kolejowy.

Abfahrts —; pociąg odjazdowy.

Ankunfts —; pociąg przyjazdowy.

Anschluss —; pociąg mający łączność, pociąg odbieźny, pociąg dobieźny, pociąg łączny.

Arbeits —; pociąg roboczy, pociąg gospodarczy.

Blitz —; pociąg błyskawiczny.

Bummel —; pociąg powolny.

Eil —, **Courier** —, **Schnell** —; pociąg pospieszny.

Erd —; pociąg z ziemią, pociąg roboczy.

Express —; pociąg umyślny.

Extra —; pociąg nadzwyczajny, pociąg umyślny, p. oddzielny.

gemischter —; pociąg mieszany, p. osobowo-towarowy.

Hilfs —; pociąg pomocniczy.

Hof —; pociąg dworski.

Holz —; pociąg z drzewem.

Kohlen —; pociąg z węglem.

Last —, **Güter** —; pociąg towarowy.

Material —; pociąg materyałowy.

— **mit bedingtem Aufenthalt**; pociąg z przestankami wyjątkowymi.

— **mit gerader Zugsnummer**; pociąg parzysty.

— **mit ungerader Zugsnummer**; pociąg nieparzysty.

— **mit Vorspannmaschine**; pociąg z przyprzegiem, p. z doprzegiem.

— **nach Erforderniss**; pociąg dodatkowy.

Nachrangs —; pociąg podrzędny.

Ochsen —; pociąg z wołami, p. bydłęcy.

Personen —; pociąg osobowy.

Post —; pociąg pocztowy.

Sanitäts —, **Hospital** —, **Lazaret** —; pociąg dla rannych, p. z rannymi.

Schnee —; pociąg ze śniegiem.

Schotter —; pociąg żwirowy.

Separat —; pociąg oddzielny.

Stückgüter —; pociąg drobnych przesyłek.

Vergnügungs —, **Excursions** —; pociąg spacerowy.

Verunglückter —; p. rozbity.

Zug.

Vorrangs —; pociąg z pierwszeństwem, p. wyższożędny, pociąg z prawem pierwszeństwa.

Zug ist auf ein falsches Geleise gerathen; pociąg wpadł na tor niewłaściwy.

Zug ist aus dem Fahrplan gekommen; pociąg wypadł z rozkładu.

Zug ist entgleist; pociąg się wykoleił.

Zug ist ohne Aufenthalt durchgefahren; pociąg stację przejechał.

Zug hat den Anschluss versäumt; pociąg chybił dobiegu.

Zug hat gestreift; p. zawadził.

Zug zerrissen (*syg.*); pociąg rozzerwany.

den Zug einleiten; zarządzić pociąg, puścić w ruch.

einen Zug einholen; dopędzić pociąg, dobiez pociągu.

einen Zug theilen; podzielić pociąg.

Zugabfertigung; wysłanie pociągu.

Zugannäherungssignal, Zug in Sicht, Zug nähert sich der Station; pociąg dojeżdża.

Zugband p. **Anker**.

Zugbarriere, Drahtzugbarriere, Ziehbarriere; rogatka zwodzona, r. mechaniczna.

Zugbaum p. **Zugbrückenschlagbaum**.

Zugbegleitungs-personale; służba pociągowa, służbowi.

Zugbildungsbahnhof p. **Rangierbahnhof**.

Zugbildungsgeleise p. **Rangiergeleise**.

Zugbrücke; most zwodowy.

Delil'sche — **mit Curven**; most zwodowy Delilego z łukami.

— **mit beweglichem Gegengewicht**; most zwodowy z przewagą ruchomą.

— **mit Hintergewicht, Kellerbrücke**; most zwodowy z dźwignią obciążoną.

— **mit Schlagbalken, Portalbrücke**; most zwodowy z dźwignią na kołkach.

— **mit Schwängel, Waagbrücke**; most zwodowy z przewagą dźwigarów.

— **mit Spirale von Derche**; most zwodowy ze spiralną Derchego.

— **mit veränderlichem Gegengewicht von Poncelet**; most zwodowy z przewagą zmienną Ponceleta.

— **mit Wippen, Wippbrücke**; most zwodowy z huśtawką.

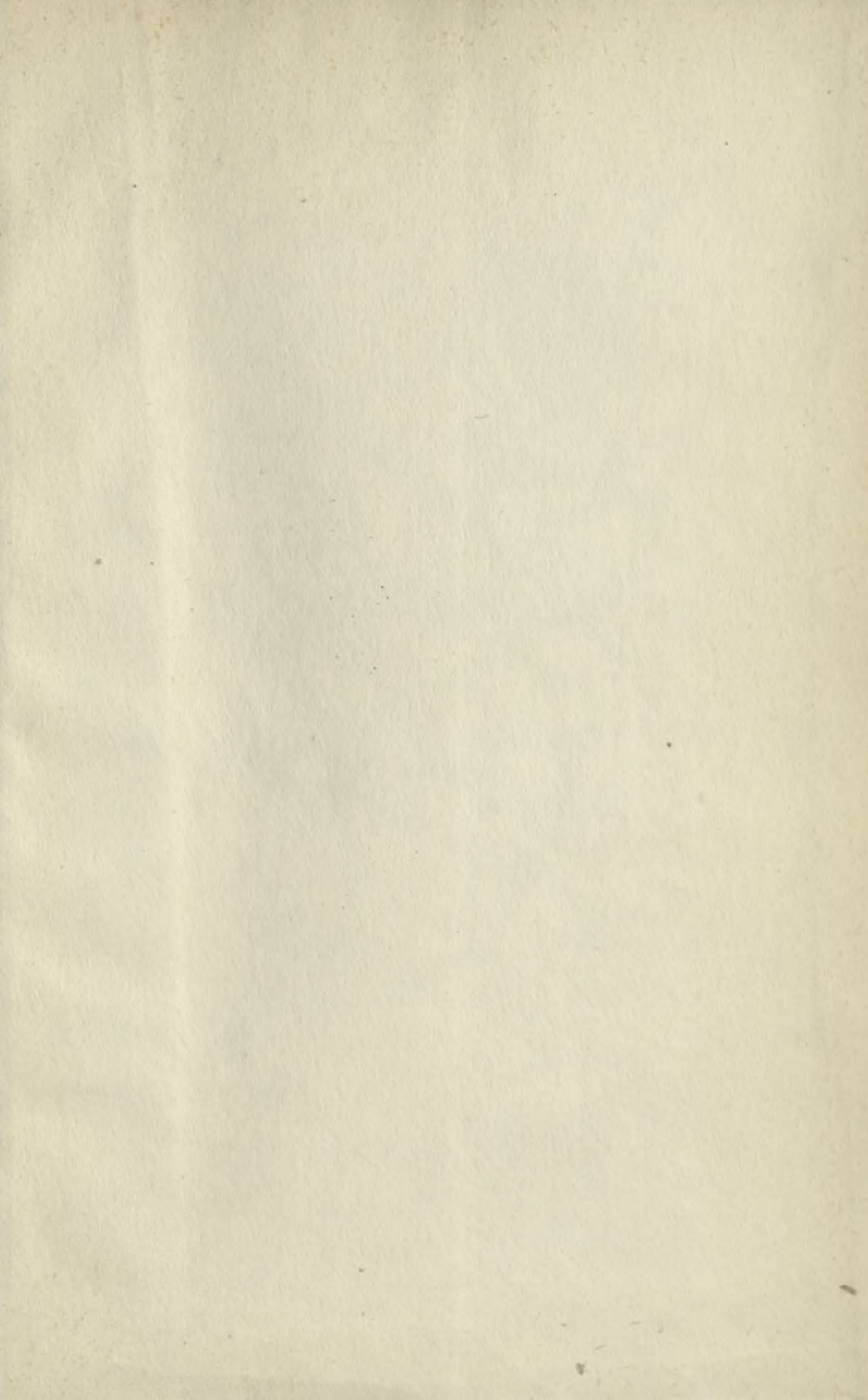
- Zugbrücke.**
Sinusoiden — von Belidor; most zwodowy o wstawnej Belidora.
 — von Berger; m. zwodowy Bergera.
Zugbrückenbock; kobylica zwođu, k. mostu zwodowego.
Zugbrückenkammer; komora zwodowa, komora mostu zwodowego.
Zugbrückenschlagbaum, **Zugbaum**, **Schlagbalken**; dźwignia zwodowa, przyrząd zwodowy, belka zwodowa.
Zugfeder; sprężyna cięgła, resor pociągowy.
Zugförderung; woźnictwo, parowoźnictwo.
Zugförderungschef; naczelnik służby woźniczej, mechanik naczelny, m. główny, naczelnik wydziału mechanicznego.
Zugförderungsdienst; służba woźnicza, sł. parowoźnicza.
Zugförderungspersonale; służba woźnicza.
Zugförderungswesen; woźnictwo, parowoźnictwo.
Zugformirung; zestawienie pociągu.
Zugführer; pociągowy naczelny, zawiadowca pociągu.
Zuggattung; rodzaj pociągów.
Zuggeschwindigkeit; prędkość biegu pociągu.
Zughaken; hak cięgła, czep cięgła, hak, czep sprzęgłowy.
Zugkeil, **Treibkeil**; klin ustawniczy.
Zugleine p. **Signalleine**.
Zuglochluff; kanał dymowy.
Zugramme; kafar sznurowy.
Zugsanalyse; skład pociągu, analiza pociągu.
Zugsanschluss p. **Anschluss**.
Zugsanschlussstation, **Anschlussstation**; stacya dobiegowa, stacya łączności pociągów.
Zugsaufenthalt p. **Aufenthalt**.
Zugsausrüstungsgegenstände; przybory pociągowe.
Zugsaviso; zapowiedź pociągu.
Zugsavisobuch p. **Laufzettelnbuch**.
Zugsbelastungsausweis; wykaz obciążenia pociągu.
Zugbildungsbahnhof p. **Rangierbahnhof**.
Zugdienst; służba pociągowa, obsługa pociągu.
Zugskeil; klin pociągowy.
Zugskilometer; kilometr pociągowy.
- Zugskreuzung**; mijanie, krzyżowanie pociągów.
Zugslaterne p. **Zugssignallaterne**.
Zugsmaschine, **zugführende Locomotive**; parowóz pociągowy.
Zugsmeister, **Zugsführer**; konduktor naczelny pociągu, pociągowy naczelny, zawiadowca pociągu.
Zugspersonale p. **Fahrdienstpersonale**, **Zugrapport** p. **Stundenpass**.
Zugsschlussignal p. **Schlussignal**.
Zugsschlussignallaterne, **Schwanzlaterne**; latarnia końcowa pociągu.
Zugsschlussstation, **Anschlussstation**; stacya dobiegowa, st. łączności pociągów.
Zugssignal, **Signal am Zuge**; sygnał na pociągu, sygnał pociągowy.
Zugssignallaterne, **Zugslaterne**; latarnia pociągu, latarnia pociągowa.
Zugsspannung; napięcie ciągnięcia.
 1 **Zugstange** (*bud. most.*); ściągno, ściąg.
 2 **Zugstange** (*wóz*); ciągiel, pociągacz.
Zugstangengumifeder; sprężyna kauczukowa (gumowa) cięgła.
Zugstangenvolutfeder; sprężyna pociągowa, spr. cięgła zwinięta.
Zugstangenhülse; objemka.
Zugstangenkeil; klin cięgła, klin do przewodu pociągowego.
Zugvorrichtung; cięgło, przewód pociągowy, prz. zaprzęgowy.
Zugvorrichtungsleitschraube; drążek wodzący cięgła.
Zuladung, **Beiladung**, **dokład**, **towar doładowany**, **ładuga dodatkowa**.
Zünder, **Zündfaden**; lont.
Bickforscher —, **Wasser** —; lont podwodny.
elektrischer —; lont elektryczny.
Schwefel —; lont siarkowy.
Zündharkeit; zapalność.
Zünderschwamm, **Feuerschwamm**; hubka.
Zunge p. **Spitzschiene**.
Zungenwurzel, **Wurzel der Spitzschiene**; skret iglicy.
Zurück! **rückwärts!** (*syg.*); nazad! wstecz!
Zuruf; wezwanie.
Zusammenblattung p. **Aufblattung**.
Zusammenkuppeln p. **Kuppeln**.
Zusammenpressung, **Compression des Dampfes**; ściskanie pary.
Zusammenstoss; zderzenie.

- Zuschlag**, Flussmittel; topnik, przy-
 prawa, dodatek.
Zuschlaghammer p. **Vorschlaghammer**.
Zuschneiden; przyrznięcie.
Zustellung ins Haus p. **Abfuhr**.
Zustellungsfrist; okres dostawy.
Zustellungsgebühr; dostawne.
Zuwachs; przyrost, dorzutka.
Zuwartzeit, **Zuwartfrist**, **Wartezeit**,
Wartefrist; czas dobiegowy, czas
 dobiegu.
Zuzahlung; dopłata.
Zwangsschiene p. **Leitschiene**.
Zwangwerksbrücke p. **Häng- und**
Sprengwerkbrücke.
Zweicylinderdampfmaschine, **Zwillings-**
maschine; maszyna sprzężona, m.
 dwucylindrowa.
- Zweigbahn** p. **Bahnabzweigung**.
Zwickzange; obcegi krające.
Zwillich; drelich.
Zwingschraube; ściskacz, zwora.
Zwillingszapfen p. **Doppelzapfen**.
Zwillingsmaschine; machina sprzężona.
Zwischengeleiseraum, **Zwischenweite**;
 międzytorze.
Zwischenloch, **Metope**; międzytramie,
 metopa.
Zwischenscheibe für Gummiringe (*wóz*);
 przegrody krążków kauczukowych.
Zwischenstation p. **Mittelstation**.
Zwischenstockwerk, **Mezanin**; między-
 piętrze, półpiętrze.
Zwischenträger p. **Nebenträger**.
Zwischenwand; przepierzenie.
Zwischenweite p. **Zwischengeleiseraum**.

S. 61

BIBLIOTEKA GŁÓWNA

|| 41 390

PK 349/83 - 100 000 egz.

Biblioteka Politechniki Krakowskiej

10000231455